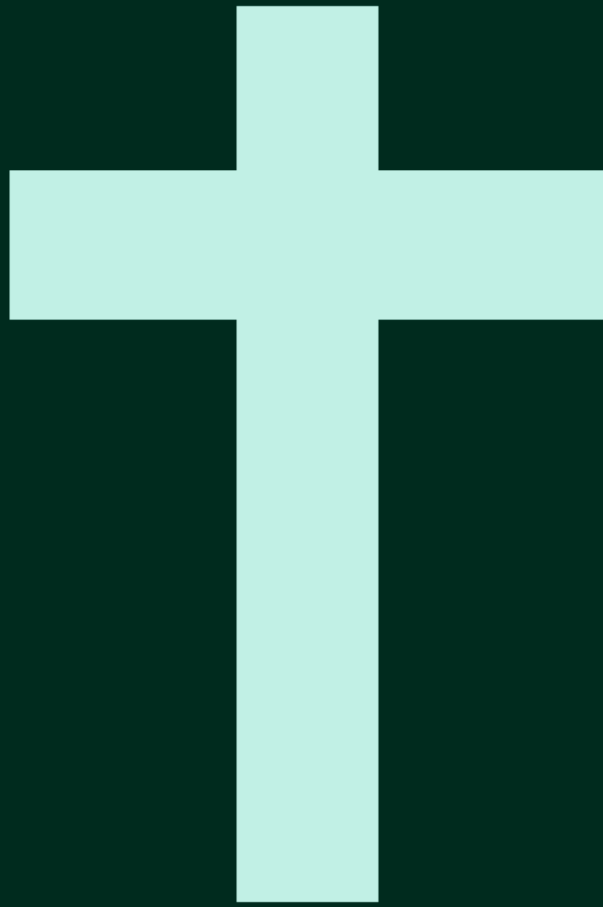

Elu Ọhụn: Ẹkụkwọ-Nsọ
(Azụn Ọhụn rịn'a)

Revision of New Testament in Ika

Elu Ọhụn: Ẹkúkwo-Nsọ (Azụn Ọhụn rịn'a)
Revision of New Testament in Ika

copyright © 2010 Wycliffe

Language: Ika

Translation by: Wycliffe

Ika (ikk) Nigeria

In Nigeria the word Ika is not only the name of the Ika people, but is also used to designate a local government area in the Akwa Ibom State. The Ika people are a sub group of the Igbo people. It is interesting to note that Ika is the name of a town in Croatia is one of the eight Annang local government areas of the local government areas in Akwa Ibom State. An alternative name for the Ika people is Ika-Annang. There appears to be another dialect of Ika that is spoken in Delta State of Nigeria.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789037056

Revision

The New Testament

in Ika

© 2010, Wycliffe. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 26 Dec 2018
31b0248e-272a-5dee-8226-bcc00c54d9b1

Contents

Matiu	1
Maki	42
Luku	68
Jonu	114
Orun Ndi-Ozi	143
Ndi Rom	182
1 Ndi Korenti	201
2 Ndi Korenti	218
Ndi Galeshia	229
Ndi Efesosi	235
Ndi Filipi	241
Ndi Kolosi	246
1 Ndi Tesalonika	250
2 Ndi Tesalonika	254
1 Timoti	257
2 Timoti	263
Taitosi	267
Filemonu	269
Ndi Hibru	270
Jemisi	285
1 Pita	290
2 Pita	296
1 Jonu	300
2 Jonu	305
3 Jonu	306
Judu	307
Nghosi	309

Ozioma Jesu Kristi Lẹkẹ Kẹ

Matiu
Dọn De E*Ndị Mụ Jizos' Kraịstị*¹ Onwan wụ Ẹkụkwọ wẹ gi gba ndị mụ Jizosị, nwa Defidi, nwa Ebrahim.*Gha Ebrahim D'e ru Defidi*² Ebrahim wụ nedi Aziki, Aziki wụ nedi Jekopu, Jekopu wụ nedi Juda lẹ umunẹ-ẹ-ikennyẹ. ³ Juda wụ nedi Perẹzi lẹ Zera. Nnẹ mụ ni wẹ wụ Tama. Perẹzi wụ nedi Hez'ronu, Hez'ronu wụ nedi Aram, ⁴ Aram wụ nedi Aminadabu, Aminadabu wụ nedi Nashonu, Nashonu wụ nedi Salumonu, ⁵ Salumonu wụ nedi Buzazi, nnẹ Buzazi wụ Rehabu. Buzazi wụ nedi Obedi, nnẹ Obedi wụ Rutu. Obedi wụ nedi Jese. ⁶ Jese wụ nedi eze wụ Defidi.*Gha Defidi D'e ru Ogen Wẹ Gi Weri Wẹ Si Alị Babilonu*Eze wụ Defidi wụ nedi Solomonu, hun nnẹ ẹ [te] wụ nwunye Yuria. ⁷ Solomonu wụ nedi Rehobuam, Rehobuam wụ nedi Abija; Abija wụ nedi Asa, ⁸ Asa wụ nedi Jehoshafati; Jehoshafati wụ nedi Joram—hun wuzi Jehoram; Joram wụ nedi Uzia. ⁹ Uzia wụ nedi Jotam, Jotam wụ nedi Ahazi; Ahazi wụ nedi Hezikaya. ¹⁰ Hezikaya wụ nedi Manase, Manase wụ nedi Emosi; Emosi wụ nedi Josaya. ¹¹ Josaya nọ mụ Jekonaya (hun wụ Jehoyakin) lẹ umunẹ-ẹ-ikennyẹ—ogen wẹ ke wẹ gi wepu wẹ alị wẹ, we wẹ si alị Babilonu.*Gha Ogen Wẹ Gi Weri Wẹ Si Alị Babilonu D'e Ru Ogen Kraịstị*¹² Ogen wẹ gi wepuguu wẹ si Babilonu, Jekonaya nọ mụ Shiatelu, Shiatelu wụ nedi Zerubabelu, ¹³ Zerubabelu wụ nedi Abiyudu, Abiyudu wụ nedi Eliyakim, Eliyakim wụ nedi Azo, ¹⁴ Azo wụ nedi Zadoku, Zadoku wụ nedi Akim, Akim wụ nedi Elayudu, ¹⁵ Elayudu wụ nedi Eleaza, Eleaza wụ nedi Matani, Matani wụ nedi Jekopu, ¹⁶ Jekopu wụ nedi Josefu, di Meri—onye hun mụ Jizosị, hun w'a kpọ Kraịstị hun wụ “Onye Ahun Osolobue Tume.”¹⁷ Ya wụ, agbọ wẹ ile gha ogen Ebrahim d'e ru ogen Defidi wụ agbọ mmenọ; gha ogen Defidi d'e ru ogen wẹ gi we wẹ si alị Babilonu wụ agbọ mmenọ; gha ogen wẹ gi wesi wẹ Babilonu d'e ru ogen Kraịstị wụ agbọ mmenọ.*Omumu Jizos' Kraịstị*¹⁸ Enina ke wẹ dön mụ Jizosị wụ Mezaya: e kweriọlẹ wẹ ni nnẹ ẹ wụ Meri jenkọ d'a lu Josefu. Kani, ni wẹ d'a nọgbama nke di-lẹ-nwunye, Meri a turuguo ime ghahani iken Mmon-nso. ¹⁹ Makeni Josefu hun 'ya ni 'ya jenkọ d'a lu wụ onye ezi-omume leni o choni n'o gbe ifenren ye ẹ ihun id'anya ihian ile, o nọ bu ẹ obi n'o siko d'e kpechan a nzuzue. ²⁰ Kani, ogen o gi e ro ihienni, o nọ rọ nrọ. Imẹ nrọ hu, o nọ hun mmon-ozidi-nwonnienyi k'ọ bia d'e kunrun ẹ, si, “Josefu nwa Defidi, atule egun; luma Meri, makeni nwa o ri ime ẹ gha ẹka Mmon-nso bia. ²¹ O jenkọ d'a mụ okennyẹ; i jenkọ d'a kpọ nwa hu Jesu/Jizosị* makele iya jenkọ d'a zuofuha ndi nke ẹ ime njọ wẹ.”²² Ihien ndini ile me keni wẹ gi mezu ihien Onye-nwonnienyi ku ghahani onyemama: o si, ²³ “Lee ẹ, okpoho keleni marin okennyẹ jenkọ d'a tu ime, mụ okennyẹ; wẹ jenkọ d'a kpọ nwa hu ‘Imanuelu’, ya wụ, ‘Osolobue son enyi nodi’.”²⁴ Ogen Josefu gi tēhin, o nọ me ihien mmon-ozidi-nwonnienyi gwa a. O nọ luma Meri; ²⁵ kani, aranhinni wẹ nke di lẹ nwunye d'e ru ogen o gi muguu okennyẹ ibuzọ a ahun. Josefu nọ kpọ a Jizosị/Jesu.**Isi Nke Ebuo***Ndị Ahun Gha Azuun Owuwa-anya-anwun Bia*

* Isi Nke Mbụ:21 Anị efanni wụ Onye-nzuopuha.

¹ Wẹ mụ Jesu ime obodo Betulehem hun ri azuun Judia ogen Herodu gi wu eze. Ogen hu, ndi marin ihien kokise ri e ku no gha ali ri azuun owuwa-nya-anwun bia Jerusalem, ² a ju ajuju, si, “Elebe ke onye hu we mụ nke ohun hun wu eze ndi Ju ri? Makeni, enyi a hunole kokishia ku oku e k’o puha ogen enyi gi ri ali ri azuun owuwa-nya-anwun; enyi bia d’e fe e.”

³ Ogen eze wu Herodu gi nu ihien, obi eruzini 'ya le ndi Jerusalem ile ali. ⁴ O no kpogbama ndi-isi nchu-ejan le ndi-nkuzi Iwu, ju we, si, “Elebe ke we de ni iya ke we jenkọ d'a no mu Mezaya, Onye Hu Osolobue Tume?”

⁵ We no za, si, “Betulehem hun ri Judia ro, makeni onye-amuma de, si,

⁶ ‘Betulehem hun ri ime Juda,
ezioku ro ni i wu obodo me ekere ime ndi okiki Juda;
kani onye-okiki jenkọ d'a gha ime i puha,
hun jenkọ d'a ki ndi nke m wu ndi Izrelu.’ ”

⁷ 'Ya Herodu no kpọ ndi hu marin ihien kokise ri e ku, gi nzuzue ju we ogen we gi hun kokise hu. ⁸ 'Ya o no zi we jen Betulehem, si, “Jen ni; chokenme ni nwata hu. Onu hun a, bia ni d'a gwa m, ni mme le enwen m jenzi d'e fe e.”

⁹ Ogen we gi nuchanringuu ihien eze ku, we no jenne ebe we jenkọ! Kokise hu no puhazi, du we ru Betulehem; e ru we ebe nwata hu ri, o no wuzo. ¹⁰ Ogen we gi hun kokishia hu, ighogho no jun we obi. ¹¹ Ogen we gi banye ime ulo hu, hun nwata hu le nne e wu Meri, we no sekpu, fe nwata hu. 'Ya we no topu ekpa we buche ihien nanranni ri ichen-ichen, ye e goru le frankiseni le maa.

¹² Makeni Osolobue a dole we aka-ntin ime nro si w'e kinle azuun d'e kunrun Herodu, we no ghasi uzọ ozọ lashi ali we.

Josefu E Gi Nzuzue We We Gbasi Ijptu

¹³ Ogen we gi lamagu, mmon-ozu Di-nwonna-nyi no bia d'e kunrun Josefu ime nro, si a, “Lihi oto! Weri nwata hu le nne e gbasi Ijptu; nodi ni ebahun d'e ru ogen m jenkọ d'a gwa i, makeni Herodu e buguo a obi n'o jenkọ d'a cho nwata hu keni o gbu e.”

¹⁴ 'Ya Josefu no lihi, gi ime uhinhin weri nwata hu le nne e si Ijptu. ¹⁵ We no nodi ebegu d'e ru ogen Herodu gi nwun. Onwan ke ihien ahun Di-nwonna-nyi gi onye-amuma ku gi mezu, ni “Ime Ijptu ke m gha kpopuha nwa m.”

Herodu A Si We Gbu Umeka

¹⁶ Ogen Herodu gi hun ni ndi hu marin ihien kokise ri e ku e meole e ero, eje-olulu no bumẹ e. O no zi ndi hun o zi, we no jen d'e gbupu umeka-ikennyẹ ile ri Betulehem le ali ndi hu nokunmen'e, ikennyẹ ndi hun ri ahua ebuo le ndi keleni ru ahua ebuo—ogen ndi ahun marin nya kokise gwa a ni ya ke we hun ya wu kokise k'o gha gbako ogen, me ihienni o me.

¹⁷ 'Ya ke we gi mezu ihien Osolobue gi onye-amuma wu Jerimaya ku, si,

¹⁸ “We nu olu ohu ime obodo Rama,
o hu a kwan—e goo ntan, e goo imon.
Rechelu ro—o ri a kwan umu a;
o nini we huhu a,
makeni a nwuchanringuo we.”

A Gha We Ijptu Lua

¹⁹ Ogen Herodu gi nwunhunguu, mmon-ozu Di-nwonna-nyi no bia d'e kunrun Josefu ime nro ime ali Ijptu, ²⁰ si a, “Lihi, weri nwata hu le nne e si ali Izrelu, makeni ndi ri a cho ni we gbu nwata hu a nwunguo.” ²¹ O no tenhin, weri nwata hu le nne e si ali Izrelu.

²² Kani, ogen o gi nu ni Akilahusu rikin eze nedi e wu Herodu, a ki Judia, egun anin'a jen ebegu. A doguzi w'a aka-ntin ime nro, o no si egberẹ Galili. ²³ O no jen d'e biri ime obodo w'a kpọ Nazareti. Erira ke ihien ahun ndi-amuma ku, si, “We jenkọ d'a kpọ a onye Nazareti!” gi mezu.

Isi Nke Ẹtọ

Ozi Jọnu Hun E Mę Mirin-Chuku Zi

¹ O ru, Jọnu hun e mę mirin-Chuku nọ fuha ime atụ Judia, a hi,

² “Rogharị ni, makęni Alị-eze elu-igwee a rigụọ nsue!”

³ Jọnu ni wụ onyę hụ onyę-amụma wụ Azaya ku oku ę oge n o gi si,
“Olu onyę ohu rị a han ime atụ,
a si,

‘kwa ni ni Di-nwọnni-ęnyi ụzọ;
meme ni ụzọ a n’o zinrin’.”

⁴ Ẹwuru wę gi ęnenren anụ w'a kpọ kamelụ* męmę kę Jọnu e yi; akpukpọ-anụ kę wę gi męmę akpukpọ-ukun ę; ihien-oriri ę wụ igurube lę mirin-ęnwun rị ofia.

⁵ Ndi Jerusalem lę ndi Judia ile lę ndi obodo ile nokunmę Iyi Jodani hụ e jęn d'e kunrun ę. ⁶ Wę hụ e kupuha nọ wę, ọ hụ e mę wę mirin-Chuku ime mirin Jodani.

⁷ Kani, oge n o gi hun ndi bu ọda ime ndi itu-Farisi lę ndi itu-Sadusi kę wę rị a bia n'o mę wę mirin-Chuku ahun ọ rị e mę, ọ nọ si wę, “Igunrun agwo! Onyę si unu gba ni iwe lę onuma Osolobue lalani osọ?! ⁸ Mkwọ ni nwan mkpuru ghosi ni onu e roghariguo; ⁹ atukwole ni enwen unu ntụ, a si, ‘Ebrahim wu nedi ęnyi nu!’ Makeni, m rị a gwakwo onu, Osolobue jenkọ d'a saęka gha omuma ndini wepuha ni Ebrahim umu.” ¹⁰ “Anyun a rigulole nwan ukun osisi, e che: osisi owule mleni ezigbo mkpuru, e gbutu w'e tuye okun. ¹¹ Mmę nwen gi mirin-mmaka e mę unu mirin-Chuku, unu gi a ghosi ni unu e roghariguo; kale onyę hun lala m azun ka m ikęn ohunma-ohunma—erudeni m onyę hun jenkọ d'e bu akpukpọ-uku a—o jenkọ d'e gi Mmon-nso lę okun mę onu mirin-Chuku. ¹² Ihien o gi a fuchan oka rị a ęka: o siko d'a fuchanpu oka ile rị ebe ọ nọ a kuko oka a, kpọnpuchanrin oka a ye ebe o buto oka, kpogbamazi efifia oka buche ime okun hụ wę ghaleni e ri-ęka e tinyun.”

Jonu E Mę Jizosi Mirin-Chuku

(Mak 1.9-11; Luk 3.21-22)

¹³ 'Ya Jizosi nọ gha Galili bia Iyi Jodani d'e kunrun Jonu ni Jonu mę ę mirin-Chuku. ¹⁴ Jonu te ju aju, si Jizosi, “Mmę te furu ni m bia n'i mę m mirin-Chuku, kani 'yu bia nwan d'e kunrun m?”

¹⁵ Jesu nọ si, “Hapu a n'ọ rị erira kikenni; o furu ni ęnyi mezukwama ihien ile Osolobue cho.” 'Ya Jonu nọ kweri mę ę mirin-Chuku.

¹⁶ Jonu e meguu Jizosi mirin-Chuku, hun Jizosi gihu ghaguu ime mirin puła, elu-igwee nọ kpupun'a ideminzi; ọ nọ hun Mmon Osolobue k'o gi udi nduru hidanla, bia ebe ọ rị, bekwasị a.

¹⁷ Idumuzi, olu nọ gha elu-igwee si, “Onwan wu ezi Nwa m; ihien ę a suoka m.”

Isi Nke Ẹnọ

Ekwensu A Nwan Jizosi

¹ 'Ya kę Mmon-nso nọ duru Jizosi si ime atụ keni Ekwensu nwan a. ² Jizosi bu onu ukinkin lę efinnai—orogbo akpu-uhuko in ogunnai; omęguu, ęgun nọ gunma a. ³ 'Ya kę onyę-onwunwan hụ nọ bia, si a, “Omęni 'yu wu Nwa Osolobue, si omuma ndini henrinsonmę ogbe bredi.”

⁴ Kani Jesu nọ si a, “E deguo w'a ime Ekukwo-nso ni, ‘Ihian a ra gi ihien-oriri suo a ri ndun, oku ile gha Osolobue onu puha kę wę gi a ri ndun.’”

⁵ 'Ya kę Ekwensu nọ weri ę si ime obodo nso wu Jerusalem, w'e tume mkponunu Ulonso, ⁶ si a, “Omęle iyu wu Nwa Osolobue, tuha enwen i ye ali. Makęle, e deguo w'a ime Ekukwo-nso, si,

‘O jenkọ d'e ye ndi mmon-ozị ę iwu banyen'i;
wę siko d'a pari i,

* Isi Nke Ẹtọ:4 “anyinnyan-mkpukpukę”

amangbe y'a kpogburu omuma.' ”

⁷ Jizosị nọ sị a, “E deguozikwo w'a ime Ehubuwo-nsọ, sị, ‘Anwankwole Di-nwonni-enyi wu Chuku i.’ ” ⁸ Ekwensu nọ werizi ẹ si elu-ugu jen elu oda-oda, ghosikwama a ali-eze ile ri uwa le ogho we, ⁹ sị a, “M k'e ye i ihien ndini ile, omeni y'e keni m isi ali.”

¹⁰ 'Ya Jizosị nọ sị a, “Ekwensu, puni m! Makeni, e deguwo w'a ime Ekukwo-nsọ, sị, ‘Di-nwonni-enyi wu Osolobue i k'i k'e keni isi-ali; iya sọ k'i k'e fe.’ ”

¹¹ 'Ya ke Ekwensu nọ la Jizosị to, ndi mmon-ozu nọ puha, yeme ẹ ihien ri a mkpa.

Jizosị E Bidon Orun A Ime Galili

(Mak 1.14-15; Luk 4.14-15)

¹² Ogen Jizosị gi nu ni e buguwo we Jonu che ime ulo-ngan, o nọ si Galili. ¹³ O nọ gha Nazareti ri ime Galili pu, jen d'e biri ime obodo Kapanom hun rizi Galili, ehụ mirin Galili, egerere Zebulun le Naf'tali — ¹⁴ keni ihien onye-amuma wu Azaya ku mezu. Azaya sị,

¹⁵ “Ali Zebulun le ali Naf'tali,
hun risonme uzọ ‘Ohimin’ —
we fetuguu Iyi Jodani;

Galili we ile ri,
ali ndi wulen ndi Ju jun!

¹⁶ Ndi bi ime ishi
a hunole oken ukpe;

ukpe e nwunmeguoni
ndi bi ali onyinyon-onwun.”

¹⁷ Jizosị nọ gha ogen hu zime ozi, a sị, “Roghari ni, makeni Ali-eze Osolobue a riguo nsue!”

Jizosị A Kpo Ndi Okun-Azun Enọ

(Mak 1.16-20; Luk 5.1-11)

¹⁸ Ogen Jizosị gi ghako mkpenren mirin Galili, o nọ hun umune-ikennyebuwo, Saimonu (hun w'a kpo Pita) le Anduru nwenẹ ẹ, ebe we ri a tu oga e ye ime mirin ahun, (makeni we wu ndi a kun azun). ¹⁹ O nọ sị we, “Sonme ni m, m jenkọ d'e me unu wuru ndi a kua ihian rike azun.” ²⁰ We nọ na oga we to ozigbo, sonme ẹ.

²¹ Ogen o gi jenshi ihun, o nozi hun umune ebuwo ozo, Jemisi nwa Zebedi le Jonu nwenẹ ẹ; uwe le nedi we ri ime ugbo, e donzi oga we. O nọ kpo we ebuwo. ²² We nọ lato ugbo-mirin hu ni nedi we, sonme ẹ ozigbo.

Jizosị A Kuzi, O Zi Ozioma, O Gwo Oria

(Luk 6.17-19)

²³ Jesu nọ ghagbari Galili ile, a kuzi ime ulo-ofufe ndi Ju, e zi ozioma Ali-eze, a zuo emu le oria ile ri ichen-ichen ri a kuni we. ²⁴ 'Ya ke otiti ẹ nọ ghagbari ali Siria ile; we nọ wehe n'e ndi ile emu ri a ku, ndi bu oria ichen-ichen le ndi ihien ri a turu, ndi ibobo le ndi oro le ndi eje-mmon ri ime we—o nọ zuo we. ²⁵ Igunrun hi-ogbe nọ gha Galili le obodo iri hu nogbamanu wu Dikapolisi, le Jerusalem le Judia le nfetu Iyi Jodani sonme ẹ.

Isi Nke Isen

Nkuzi Jizosị Nọ Elu Oke Kuzi

¹ Ogen Jesu gi hun igunrun ihian hu, o nọ si enu oke; o nodiguu ali, 'ya umu-azuun a nọ bia d'e kunrun ẹ.

Ndi Nke We Ka Mma

(Luk 6.20-23)

² O nọ kuzime we, sị,

³ “Ngosi ri ni ndi la enwen we toni Osolobue ime mmon* ,
makeni Ali-eze elu-igwee wu nke we!

* Isi Nke Isen:3 ...ndi wu “igbennye” ime mmon.

⁴ Ngozi ri ni ndi hun ri a kwanni,
make ni we jenkọ d'a roko we obi.

⁵ Ngozi ri ni ndi hun e welua enwen we ali,
makele we siko d'e nwonrin uwa ile.

⁶ Ngozi ri ni ndi o ri a gun ni ihien ile ri ke Osolobue don cho a,
a gun we ke ihien-oriri le ihien-orira —
make ni, efo jenkọ d'e jun we.

⁷ Ngozi ri ni ndi hun e me ebere,
makele we siko d'e me ni we ebere.

⁸ Ngozi ri ni ndi obi we ri ochan,
make ni we siko d'a hun Osolobue.

⁹ Ngozi ri ni ndi hun e me ni udon ri,
make ni we siko d'a kpo we umu Osolobue.

¹⁰ Ngozi ri ni ndi we ri e kpokpo make ni we ri e bi ke Osolobue don cho a,
make ni Ali-eze elu-igwee wu nke we.”

¹¹ “Ngozi wu nke onu we gha a kpari unu, e kpokpo unu,
e gi ifiri m e buo unu udi eje-ihien ile ri ichen-ichen.

¹² Ghoghọ ni; efo 'ya suo unu suo —

makele ugwo-orun onu hi-ogbe ime elu-igwee!

Make ni, erira ke we don kpokpo ndi-amuma ndi hun buni unu uzo.”

Nnu Le Ukpe

(*Mak 9.50; Luk 14.34-35*)

¹³ “Unu wu nnu uwa, kani owuni nnu asuozini suo, eghani k'o jenkọ d'a don suomazi suo? O nwonzi ihien owule we gi e e me, kama, w'a ma a e tuhu, a zogbume w'e.

¹⁴ Unu wu ukpe uwa. Obodo we tunye elu oke asaeka zueri. ¹⁵ Ozozu, ihian a ra munyezikwo ukpe zueme e okpuru aferu, kama, w'e bu e e che enu ihien, keni ihian ile gi e legha uzo. ¹⁶ Mezikwoni ni erira: ni ni ukpe onu nwun hun ihian e legha, keni we hun orun-oma unu, gi e ja Nedi onu ri elu-igwee mma.”

Nkuzi Banyeni Iwu

¹⁷ “Erokwole ni ni m bia d'a kagbu Iwu Mozizi mobu ihien ndi-amuma de. Abiani m d'a kagbu we, kama, m bia d'e mezu we. ¹⁸ Make ni, m ri a gwa unu ezioku, d'e ru mgbe elu-igwee le uwa ghafe, o nwonni mkpuru-ekukwo owule mobu ihien we vinyede mkpuru-ekukwo, hun ri ime Iwu, hun jenkọ d'a ghafeni bu o mezuni—ke hun kachanrin ntin.

¹⁹ 'Ya wu ni onye owule dan iwu ohu ime iwu ndini, kuzi ndi ozo erira, we siko d'a kpo a onye hun kachanrin ekeru ime Ali-eze elu-igwee. Kani, onye hun e meni we, a kuzi we, we siko d'a kpo a oken-ihian ime Ali-eze elu-igwee. ²⁰ Ezioku ke m ri a gwa onu, mmani unu ka ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi uche Osolobue e me, onu asaeka banye Ali-eze elu-igwee.”

Nkuzi banyeni Ibu-olulu

²¹ “Onu a nugo ni we si ndi akan, 'Egbule ni ochu; we siko d'a ma onye owule gbu-ochu ikpe.' ²² Kani, mmu le enwen m si onu ni we siko d'a ma onye owule buni nwen e olulu† ikpe; onye owule kpo nwen e iyi jenkọ Ogwa Ndi-isi; okun-mmon ri e che onye owule kpo nwen e 'Onye-nzuzul' ”

²³ “Yawu, omeni i ri e ye oyiye i ebahun w'a nodi e ye oyiye, y'a no ebuhu nyanhan n'o nwon ihien i me, hun nwen e i gi bu iwe i obi, ²⁴ la oyiye i to ebuhu w'a no e ye oyiye, pu, iyu le nwen e i suokinguu, i kebe kinhen d'e ye oyiye i.”

²⁵ “Iyu le onye-ikpe i suokin egwa, ebe 'yu le 'ya keleni ru ogwa, amamgbe o weri i ye oka-ikpe, oka-ikpe e weri i ye onye ewuru-ogi, a tu we i ye ulo-ngan; ²⁶ M ri a gwa i ezioku, y'a saeka faha d'e ru mgbe i kuguu ikobo ikpazuun we be i.”

† Isi Nke Isen:22 mobu: ...onye owule buni nwen e olulu bu o nwonni ihien nwen e me.

Nkuzi Banyeni Ughere

²⁷ “Unu a nuguo ni we si we, ‘Agherele.’ ²⁸ Kani mme le enwen m ri a gwa onu ni onye owule lee okpoho enya, o la a enya, e meole mgba a ime obi e. ²⁹ Omeni enya aka-nni i a han i e me njo, gupu a tuhu. O ka i mma ni mkpamkpa ehui ohu arizi a, kari ni we tu ehui ile ye okun-mmon. ³⁰ Omeni aka-ihien i a han i e me njo, bepua tuhu. O ka i mma ni mkpamkpa ehui ohu arizi a, kari ni we tu ehui ile ye ime okun-mmon.”

Nkuzi Banyeni Mkpechan

(Mat 19.9; Mak 10.11-12; Luk 16.18)

³¹ “We sizikwo, ‘Onye owule kpechan nwunye e jenkod'e ye e ekukwo ghosi n'o kpechanole a.’ ³² Kani mme le enwen m ri a gwa onu ni onye owule kpechan nwunye e, wezuka ni nwunye e zo uku ye ofia, ri e me e n'oz zo oku ye ofia. Onye owule lu okpoho we kpechanguu na nwunye ihian.”

Nkuzi Banyeni Ikun-iyi

³³ “Ozo, onu a nuguozu ni we si ndi akan, ‘Ekuñle Osolobue tu ntu; i jenkod'e me ni Di-nwonni-enyi ihien i kunn'e.’ ³⁴ Kani mme le enwen m si unu, ekunkwole ihien-owule, kaka. Ekunkwole elu-igwee, make ni 'ya wu ukpo Osolobue; ³⁵ ekuñle uwa, makele 'ya wu ihien o gi a tukwasu uku a; ekuñle Jerusalem, make ni 'ya wu obodo Eze uku hu; ³⁶ ekunkwole isi i, make ni y'e ri-eka gbहतु ntutu ohu n'oz chanma uchana mobu n'oz gimenghi. ³⁷ Sihu 'Eghee' mobu 'Mba'; ihien owule kari onwan gha aka Eje-onye hu bia.”

Nkuzi Banyeni Mmegwari

(Luk 6.29-30)

³⁸ “Unu a nuguo ni we si, ‘Onye tikpo ihian enya ohu, we tikpogwari a enya ohu; onye tikwon ihian eze ohu, we tikwongwari a eze ohu.’ ³⁹ Kama, mme le enwen m si i emegwarile onye me i eje-ihien. Kama, omeni ihian a ma i ora nti aka-nni, y'e bu azuun hun-ebos zimen'e. ⁴⁰ Onye cho n'o kpe i narin i ewuru i yi ime, yezikwo a hun i yiye elu e. ⁴¹ Onye waye i olu n'i jen maili ohu, y'e son e jen maili ebuo. ⁴² Onye owule rido i ihien, y'e ye e; onye owule cho n'o zinarin i ihien, ajule.”

Inwe Ihien-osusu Nd-i-inenren I

⁴³ “Onu a nuguo ni we si, ‘I siko d'e nweriri ihien-osusu ndi-oma i, ze izize ndi-inenren i.’ ⁴⁴ Kani mme le enwen m si unu ‘E nwe ni ihien-osusu jenni ndi-inenren onu; e me ni ni ndi ri e kpokpo ni unu ekpere.’ ⁴⁵ Onwan siko d'a ghosi nke-esi ni onu wu umu Nedi unu hun ri elu-igwee. Make ni o me anwun a e tikpu ke onye-njo ke onye-oma; o zi mirin e jenni ndi e me ihien o cho le ndi ghaleni e me ihien o cho. ⁴⁶ Make ni, omele ndi ihien i a suo suo ke ihien we a suo i, elee ugwo-orun k'i k'e nwonhen? Ele erira ke ndi a na ugwo-isi, ndi hu we gi njo marin, e me? ⁴⁷ Ozozu, omeni ndi nke i suo ke y'e kele, k'i gi mekari ndi ozoz? Ele erira ke ndi kwerileni e me? ⁴⁸ Zu ni nwan oke ke Nedi unu hun ri elu-igwee don zu oke.”

Isi Nke Isin

Emekwole Ni We Hun I

¹ “Kpachanpukwo ni enya amamgbe ihien onu ri e meni Osolobue a wuru ni unu ri e me ni we hun unu; make ni unu me e, onu anarinkozu ugwo-orun aka Nedi unu hun ri elu-igwee.”

Nkuzi Banyeni Imeni Ndi-igbennye Ohunma

² “Ya wu, ogen owule onu ri e ye ndi igbennye ihien, akule ni egogo* rike ke ndi ihunnai don e me ime ulo-ofufe le okp'uzo, keni ihian ile hun uzoz ja we mma. M ri a gwa unu ezioku, a narinchanringwole we ugwo-orun we. ³ Kama, unu gha e ye ndi-igbennye

* Isi Nke Isin:2 Egbuleni opi.

ihien, anile ni eka-ekpen onu marin ihien eka-nni unu ri e me, ⁴ keni ihien unu me ni ndi-igbennye wuru ihien zuerini; ni Nedi unu hun a hun ihien zuerini ku onu ugwo.”

Nkuzi Banyeni Ekpere

⁵ “Ozozu, unu gha e me ekpere, emele ni ke ndi-ihunnai, make ni o suo we ni w'e turu ime ulo-ofufe le okp'uzo e me ekpere, keni ihian hun we. Ezioku ke m ri a gwa unu, a narinchanringuole we ugwo-orun we. ⁶ Kama, unu jenkoni d'e me ekpere, ban ni mmulo, gunma uzo, me ekpere jenni Nedi onu hun we ghaleni e legha; Nedi unu hun a hun ihien zuerini siko d'a ku onu ugwo.”

⁷ “Kani unu gha e me ekpere, aghale ni e ku oku ohu, e kudonzi e noke ke ndi hun ghaleni e fe Osolobue don e me, make ni we ri e ro ni otutu-oku we ke we siko d'e gi nu ekpere we. ⁸ Anole ni nwan ke we, make ni Nedi onu a maringho ihien ri unu mkpa ni unu d'a rima a.” ⁹ “Ya wu, e me ni nwan ekpere enina:

‘Nedi enyi hun ri elu-igwee,

we donme efan i nsu.

¹⁰ Ali-eze i ya bia d'a kima,

uche i ya me elu-uba, rike ke o don e me elu-igwee.

¹¹ Ye enyi ihien enyi jenkoni d'e ri tanni;

¹² gbaghari enyi eje-ihien ndi enyi me, noke ke enyi don gbaghari ndi hun me enyi eje-ihien.

¹³ Edule enyi ye ime onwunwan,

ka gbafuha enyi eka Eje-onye hu.’ ”

¹⁴ “Eghe, onu gbaghari ndi ozo eje-ihien we me unu, Nedi unu hun ri elu-igwee siko d'a gbagharizikwo onu; ¹⁵ kani, owuni unu agbagharini ndi ozo eje-ihien ndi we me unu, Nedi unu a gbaghariko unu eje-ihien ndi unu me.”

Nkuzi Banyeni Ibu-onu

¹⁶ “Ogen owule unu ri e bu-onu, eronmele ni ihun rike ndi ihunnai. W'e ronme ihun, keni ihian ile hun ni we ri e bu onu. Ezioku ke m ri a gwa unu, a narinchanringuole we ugwo-orun we.”

¹⁷ “Kama, onu gha e bu onu, te ni uden isi unu n'o den, fin ni ihun, onu a ha ntutu,

¹⁸ amamgbe w'a marin ni unu ri e bu onu, keni Nedi unu suo, hun we ghaleni a hun, marin; Nedi unu hun a hun ihien zuerini siko d'a ku unu ugwo.”

Aku-le-uba Hun Ri Elu-igwee

¹⁹ “Akpatole ni ni enwen unu aku-le-uba ime uwani, ebe eka siko d'a saeka ripu a, ebe o siko d'a saeka gba nchara, ebe ohin siko d'a saeka gbukpo banye, zun. ²⁰ Kama, a kpatu ni ni enwen onu aku-le-uba elu-igwee, ebe eka jenkoleni d'e ri-eka ripu a, ebe o jenkoleni d'a no gba nchara, ebe ohin jenkoleni d'a saeka gbukpo. ²¹ Make ni ebe aku-le-uba unu ri, iya ke obi onu jenkoni d'a rizi.”

Ukpe Hun Zu Oke

²² “Enya wu ukpe hun ri eh. 'Ya wu, omeni enya unu ri iken, eh unu ile jenkoni d'e nwon ukpe. ²³ Kani, omela enya onu ari iken, eh unu ile siko d'a wu ishi-ishi. O me nwan ni ukpe hu ri ime unu wu ishi, ishi hu siko d'a kari eka!”

Odibo A Ra Saeka Fee Nna Ebuo

²⁴ “O nwonni onye a saeka e fe nna ebuo, makele, ohu k'a rikeme e mkpa, hun-ebu arikako a mkpa; mobu o wechanrin enwen e ye ohu, legberi hun-ebu: y'a sako eka fe Osolobue le eghe.”

Ehuele Uhue, Chogu Nke Osolobue

²⁵ “'Ya wu, m ri a gwa unu, ehuele ni uhue ihien unu jenkoni d'e ri mobu ihien unu siko d'a ra gi ri ndun mobu ihien unu jenkoni d'e yiye eh unu. Ele ndun ka ihien-oriri mkpa? Ele eh ka eka mkpa? ²⁶ Lekpode ni nnunu ndi hun e fehunmeni: w'a ra kun ihien

mọbụ e we ihien ugbo mọbụ dọnmẹ ihien ime oban, bu Nedi onu hun ri elu-igwee hu e ye we ihien-oriri. Ele unu ka we mkpa a ri? ²⁷ Onye ime unu siko d'a saeka gi uhue o ri e hue gi mgbahunme okuloku ohu tocheni? ²⁸ Ki hain onu gizi e hue uhue ihien unu jenko d'e yi? Lekpo ni ke obobo ri ime ofia don e sue: w'a ra run orun, w'a ra kpa ekwa; ²⁹ kani, m ri a gwa onu ni, ke Solomonu nwehanle ogho, o yini ihien owule rihan mma ke obobo ohu ime ndini. ³⁰ Omeni Osolobue e yime efifia ri ogige ihien ri mma enina—efifia hun ri ndun tanni, eki fon e bu w'e che ime okun—o yimeko unu hun ka mma? Euu, ndi okukwe nta! ³¹ 'Ya wu, ehuele ni nwan uhue, a si, 'Ki enyi k'e ri?' mọbụ 'Ki enyi k'a ra?' mọbụ 'Ki enyi k'e yi?' ³² Ndi kwerileni, uwe a chu ihien ndini we, bu ezioku-ezioku, Nedi unu hun ri elu-igwee a maringho ni ihien ndini ile ri onu mkpa; ³³ kama, chomagude ni Ali-eze Osolobue le ihien Osolobue cho, o siko d'e yezikwo unu ihien ndini ile."

³⁴ "Ya wu, ehuele ni uhue banyeni ekile, makeni ekile siko d'e nwon nsongbu nke e; nsongbu uhuhin e zuguo n'a."

Isi Nke Eṣa

Ikin Ibe i Ikpe

¹ "Amale ndi-ozo ikpe amangbe Osolobue a ma i ikpe. ² K'i don han enen ke Osolobue siko d'a don han n'i. Eka i gi mayeni ihian ihien ke Osolobue jenko d'e gi mayen'i.

³ Ki hain i gi a hun irinrin-nkun ri nweni e enya, kani y'a ra hun ogwe-nkun ri i enya? ⁴ Nani ke y'e donzi saeka si nweni i, 'Ni m wepu i irinrin-nkun ri i enya' bu ogwe-nkun ri 'yu le enwen i enya? ⁵ Onye ihunna! Bu uzo wefu ogwe-nkun ri i enya, keni i hun uzo legha irinrin-nkun ri nweni e enya ohunma mefu."

Egile Ihien Ri Nso Gu Egu

⁶ "Eyekwole nkite ihien ri nso; atukwole ihien ri i mkpa yeni ezin, amangbe w'a zokpokoguu a, maye i ogun, ru i ehụ."

Rio, Cho, Du Eka

⁷ "Rio ni, we siko d'e ye onu; cho ni, unu siko d'a hun; du ni eka, we siko d'a kpopuni onu uzo. ⁸ Makeni onye owule rioni jenko d'e nwonhen; onye owule choni siko d'a hun; we siko d'a kpopuni onye owule du eka uzo. ⁹ Onye ime onu jenko d'e ye nwa a akpuru-omuma omeni o rio a bredi ¹⁰ mọbụ ye e agwo omeni o rio a azun? ¹¹ 'Ya wu, omeni unu wu ndi njo marin ke unu don e ye umu onu ihien ri mma, Nedi onu ri elu-igwee eyeko ndi ri a rion'a ihien ka mma? ¹² 'Ya wu, ihien owule i ri e me, e me ndi ozo ihien i cho ni we me i: onwan wegbame ihien ile Iwu le ndi-amuma ku."

Uzo Me Warara

¹³ "Ghasi ni onu-mgbon hu me warara. Makeni, onu-mgbon we gha a banye ntikpo shia ashia, uzo a rizikwo nfe, ndi hun a gha uzo hu bu oda. ¹⁴ Kani, onu-mgbon we gha a banye ndun me warara, uzo a zezikwo e ze, ndi a hun n'a ebuni oda."

Osi Le Mkpuru A

¹⁵ "Kpachanpu ni enya banyeni ndi amuma-ntu: w'e konrin rike si we wu atunrun, a bia d'e kunrun unu, kale, eje-eworo ke we wu. ¹⁶ Unu jenko d'e gi mkpuru we marin we. Ihian a ra ghoru grepu enu abi-ogun; ihian a ra ghoru figi elu ogun-le-ekirika. ¹⁷ Erira k'o gizi me ni mkpuru ri mma ke osisi ri mma a mi, kani mkpuru rileni mma ke osisi rileni mma a mi. ¹⁸ Osi ri mma asako eka mi mkpuru rileni mma; osisi rileni mma a sako eka mi mkpuru ri mma. ¹⁹ Osi owule hun milen i mkpuru ri mma, e gbutu we e, tu ye okun. ²⁰ Eghee, mkpuru ndini mi k'i jenko d'e gi marin we."

"A Marin M'i!"

²¹ "Ele ndi ile hun a kpo m 'Onye-nwonna-enyi, Onye-nwonna-enyi' jenko d'a banye Ali-eze elu-igwee, kani, ndi hun e me uche Nedi m hun ri elu-igwee, uwe suo. ²² Uhuhin hu, ndi bu oda jenko d'a si m, 'Di-nwonna-enyi, Di-nwonna-enyi! Ele efan i ke enyi gi bu amuma? Ele efan i ke enyi gi chupu eje-mmon, run oken orun-atumenya ri ichen-ichen?"

²³ Ogen hụ, m siko d'a gwapu wẹ, si, 'O nwonni ogen m gi marin onu; gha ni ebe m ri pu! Unu ndi e me eje-ihien.' "

Mmadu Ebuo Ahun Ri A Tun Ulo

²⁴ "Ya wu, onye owule hun nu oku ndini m ri e ku, gi we run orun, siko d'a no ke onye hu marin ihien, hun tun ulo a ye elu omuma. ²⁵ Mirin no zue, ide-mirin no huhe, oken ufere a kpokwasị ulo hu, kani o dannị, makeni we runye e elu omuma. ²⁶ Kani, onye owule nu oku ndini m ri e ku bu o gini we run orun siko d'a ri ke onye-nzuzu, hun tun ulo a ye elu uzunzun. ²⁷ Mirin no zue, ide-mirin no huhe, oken ufere no kpokwasị ulo hu, o no dan, dankpochanrin ohunma-ohunma!"

Jizosi Ke Oku Ri Eka

²⁸ "Ogen Jizosi gi kuguu ihien ndini we, nkuzi e no tu igunrun hu ile enya. ²⁹ Makeni o kuzi we noke onye oku ri eka a, ele rike ndi-nkuzi Iwu we."

Isi Nke Ɛsatọ

Jizosi A Zuo Onye-oti

(Mak 1.40-45; Luk 5.12-16)

¹ Ogen Jesu gi hidan enu oke hu, igunrun hi-ogbe no sonme e. ² 'Ya Okennyeh ohu wu onye-oti no bia d'e kunrun e, gbun'e osekpụ si, "Di-nwonni-enyi, owuni y'a choghọ, i k'e ri-eka zuo m, a ri m ochan."

³ Jesu no tinpu eka, metu a, si, "A choghọ m, dinhin n'i ri ochan." Ozigbo, oti hu no gha a ehụ pu, o no ri ochan. ⁴ Jizosi no si a, "Hun a n'o nwonni onye i gwa ihienni; ka we enwen i d'a ghosi onye nchu-ejan, y'e ye oyiye hu Mozizi ku ime Iwu—gi ghosi we ni y'a dinhinguo."

Jizosi A Zuo Odibo Onye-isi-agma Ndi Rom

(Luk 7.1-10)

⁵ Ogen Jizosi gi banhan ime Kapanom, onye Romu ohu wu oki-agma, hun a ki ndi-agma ogun-isen no bia d'e kunrun e, rifo a, ⁶ si, "Di-okpa, emu ri a ku odibo m, o dine edine ulo—o ra sa eka mehunme, o ri ime oken afunfun." ⁷ Jizosi no si a, "M siko d'a bia d'a zuo a."

⁸ Kani onyeni a ki ndi-agma ogun-isen no si a, "Di-okpa, eruni m onye i siko d'a banhan iwe e, ka kuhu oku suo, odibo m k'a dinhin. ⁹ Makeni, mme nwen ri okpuru ihian, nwonzikwo ndi-agma ri okpuru m. M'a si onye ohu, 'Jen,' o jen; m'a si onye ozo, 'Bia,' o bia; siji igbon m, 'Me ihienni,' o me e."

¹⁰ Ogen Jizosi gi nu ihien o ku, o tu a enya; o no si ndi ri e son n'e, "M ri a gwa onu ezioku, ahuntuni m onye Izrelu nwe okukwe no enina. ¹¹ M ri a gwa unu, ndi bu oda siko d'a gha azuun ile bia, ke azuun owuwa-enya-anwun ke azuun ndidan enya-anwun, bia d'e son Ebrahim le Aziki le Jekope e ri oriri ime Ali-eze elu-igwee; ¹² kani umu Ali-eze,* siko d'a wu ndi we tu ye ezi ime ishi, ebe we jenkọ d'a no a kwan ekwan, a ta nkwenren-eze."

¹³ O no si onye hu hun a ki ndi-agma ogun-isen, "Jenme; ya rin'i k'i don kweri."

Ogen hu hura, odibo e no dinhin.

Jizosi A Zuo Ndi Bu Oda

(Mak 1.29-34; Luk 4.38-41)

¹⁴ Ogen Jizosi gi banye iwe Pita, o no hun ni nne nwunye Pita dine edine—emu ri a ku a, ehụ-okun ri e nwun e. ¹⁵ O no metu a eka, 'ya ehụ-okun hu no hapu a. O no lihi, leme Jizosi obia.

¹⁶ Ogen enyasi hu, we no wehe ni Jizosi ndi bu oda eje-mmon risonme ime we, o no gi oku-onu chupusonme mmon ndini we, zuozikwo ndi ile emu ri a ku. ¹⁷ Enina k'o don mezu ihien Chuku gi onye-amuma wu Azaya ku. Azaya si, "O wapu oria enyi, buru emu enyi."

* Isi Nke Ɛsatọ:12 ndi hun nke a banye n'e

Ihiẹn Ison Jizosị Cho
(Luk 9.57-62)

¹⁸ Ogen Jizosị gi hun igunrun hi-ogbe nohunme n'e, o no si umu-azuun a fetu mirin hu. ¹⁹ 'Ya onye-nkuzi Iwu no bia d'e kunrun e, si a, "Di-nwonni-enyi, m jenko d'e son i ebe owule i jenko."

²⁰ Jizosị no si, "Ufu nwon okporo; nnunu e fe elu nwon ekuu; kani mme wu Nwa nke Ihian e nwon ebe m'e buche isi m." ²¹ Onye ozo ime umu-azuun a no si a, "Di-okpa, ni m jenguu d'e li nedi m."

²² Kani Jizosị no si a, "Sonme m, hapu ndi nwunni ni we li ndi nke we nwunni."

Jizosị E Tinyun Ebi
(Mak 4.35-41; Luk 8.22-25)

²³ Ogen o gi banyeguu ime ugbo-mirin, umu-azuun a no son e banye. ²⁴ Idenmizi, ebi no kpoma, hun wu ni ebiri-mirin no kponbanma ime ugbo hu; kale Jizosị ri uran. ²⁵ 'Ya we no jen d'a kpotion e, si, "Di-nwonni-enyi, zuopuha enyi! Enyi e d'a la iwi!"

²⁶ O no si we, "Ki hain onu gi a tu egun? Unu ndi okukwe nta!" 'Ya o no lihi oto, jugbo ebi hu le ebiri-mirin hu. Ebe owule no mecharin rajuu.

²⁷ O tukeme we enya. We no si, "Elee udi ihian wu onwan? Hun wu ni ufere le ebiri-mirin e hume n'e isi!"

Jizosị A Zuọ Mmadu Ebuọ Eje-mmọn Rị Ime Wẹ
(Mak 5.1-20; Luk 8.26-39)

²⁸ Ogen o gi ru azuun hun-ebu—hun wu ali ndi Gadara, ikennyẹ ebuọ eje-mmọn rị ime we no gha ikpekpe bia d'e kunrun e. We tume enya, e gbogbo, nke wu ni o nwonni onye a saeka a ghafe azuun hu. ²⁹ Idumuzi we no yi oro, si, "K'i gi enyi e me Nwa Osolobue? I bia d'e ye enyi afunfun bu ogen e ke ru?"

³⁰ Igunrun ezin ri ehụ ebẹhụ a kpa nni. ³¹ Eje-mmọn ndi hu no rịo Jesu, si, "Omele y'a chupu enyi, dodo zi enyi ye ime igunrun ezin hu."

³² 'Ya o no si we, "Jenme ni!" 'Ya we no puha, banyesonme ime ezin ndi hu. Igunrun ezin hu ile no kpotu, zunban ime mirin hu, ragbu enwen we.

³³ Ndi ri e du ezin ndi hu no gbasi ime obodo d'a gwa we ihien ile meni le ihien me ikennyẹ ndi hu eje-mmọn te rị ime we. ³⁴ 'Ya ndi obodo hu no puha d'e kunrun Jizosị; ogen we gi hun a, we no rịo a n'ọ gha egerẹ we pu.

Isi Nke Itenei

Jizosị A Zuọ Onye-orọ
(Mak 2.1-12; Luk 5.17-26)

¹ Jizosị no banye ime ugbo-mirin, fetu mirin si obodo e. ² 'Ya we no gi ute buhen'e okennyẹ ohu orọ kinmin. Ogen Jizosị gi hun okukwe we, o no si onyeni orọ kinmin, "Atule egun nwa m, a gbaghariguọ we i njo i."

³ 'Ya ndi hu ime ndi-nkuzi Iwu no si enwen we, "Okennyeni ri e ku aru."

⁴ Kani ogen Jizosị gi marin ihien we ri e ro, o no si, "Ki hain onu gi e ro eje-ihien ime obi onu? ⁵ Elee hun ka nfe: i si, 'A gbaghariguọ we i njo i,' ra i si, 'Lih i oto jenme ijen?'"

⁶ Kani, m jenko d'a ghosi unu ni Nwa nke Ihian nwon iken o gi a gbaghari njo elu-uwani." O no si onye hu orọ kinmin, "Lih i oto! Heri ute i, lama iwe i!"

⁷ Okennyẹ hu no lihi oto, lama iwe e. ⁸ Ogen igunrun ihian ri ebẹhụ gi hun ihieni, egun no tu we, 'ya we no ja Osolobue hun ye ihian udi ikenni mma.

Jizosị A kpọ Matiu
(Mak 2.13-17; Luk 5.27-32)

⁹ Ogen Jizosị gi gha ebahun puko, o no hun onye ohu efan a wu Matiu ebe o nodi ali ime ulo-orun ndi a na ugwo-isi. O no si a, "Sonme m," o no lihi oto, sonme e.

¹⁰ Ogen Jizosị gi nodi ali ime ulo iwe Matiu e ri ihien-oriri, ndi bu oda ime ndi a na ugwo-isi le ndi njo no bia d'e du 'ya le umu-azuun a ri ihien-oriri. ¹¹ Ogen ndi Itu-Farisi

gi hụn ihienni, wẹ nọ sị ụmụ-azụn a, “Kị haịn onye-nkuzi ọnụ gi e sọn ndị a na ụgwọ-isi lẹ ndị njo e ri ihien-oriri?”

¹² Kani, oge Jizosi gi nu a, o nọ sị wẹ, “Ndị ehiu ri iken a ra cho dibie, kama, ndi ehu rileni iken wu ndi a cho dibie. ¹³ Jen ni d'a mu ihien okuni Ekwowo-nsọ ku wu, ‘M cho omiken, ele ichu-ejan.’ Makeni, ele ndi ri-ochan ke m bia d'a kpọ ni wẹ roghari, kani ndi njo.”

*Ajuju Banyeni Ibu-onu
(Mak 2.18-22; Luk 5.33-39)*

¹⁴ Ụmụ-azụn Jọnụ nọ bia d'e kunrun Jizosi, ju a, si, “Kị haịn enyi lẹ ndi Itu-Farisi gi e bu onu mbu-le-ebọ, kani umu-azun i a ra bu onu?”

¹⁵ Jizosi nọ za wẹ, si, “Ni ndi bia agbamekukwo sukuru ebe okennyer ri a gba ekukwo keleni pu? Oge lala hun wẹ e gi wehu a ime igunrun wẹ, oge hu, wẹ jenko d'e bume onu.”

¹⁶ “O nwonni onye e gi ekwa ohun taleni a kwakin nke akan. Makeni, ekwa ohun hu wẹ gi kwakin e sikọ d'a dokapu, ebahun o doka a jowaye njo. ¹⁷ W'a ra gizikwo ihien akan gbaye manya ohun. Makeni wẹ gi e, o gbawa, manya a kwanhu, ihien wẹ gi gbaye e a la iwi. Kama, w'a gba manya ohun e ye ime ihien ohun, oge ahun wẹ ebuo alako iwi.”

*Jesu A Zuọ Okpoho Hu Ihien Ri A Gba, Kpotien Nwata Nwunhuni
(Mak 5.21-43; Luk 8.40-56)*

¹⁸ Ebe o ri a gwa wẹ ihien ndini wẹ, onye ohu ime ndi-isi wẹ nọ banhan, gbu n'e osekp, si, “Nwa-m-okpoho nwunhunu kikenni, ka bia d'e bu eka i kwasị a—makele, i bu eka i kwasị a, o sikọ d'a ri ndun.”

¹⁹ 'Ya Jizosi nọ lihi oto sonme e, 'ya lẹ umu-azun a. ²⁰ Idenmizi, okpoho ohu ihien ri a gba kete ahua mmebuo nọ ghaha azun Jizosi, metu ntin efe Jizosi eka. ²¹ Makeni o si enwen e, “M metu hu ewuru e eka, m sikọ d'a ri mma.”

²² Jizosi nọ gbehuto, oge o gi hun a, o nọ sị a, “A tula egun nwa m, okukwe i e meole i dinhin.” Okpoho hu nọ dinhin ²³ Oge Jizosi gi ru iwe onye-isi hu, hun ndi ri e gbu ekpiri lẹ igunrun ihian ke wẹ ri a zun uzun, ²⁴ o nọ sị wẹ, “Pu ni, ni nwata hu anwunni, uran k'o ri.” Wẹ nọ muma a emu. ²⁵ Oge wẹ gi wepuguu igunrun hu ezi, o nọ banye, kwodon nwata hu eka, nwata hu nọ lihi. ²⁶ Ihienni nọ kpogbama egberu hu ile.

Jizosi A Zuọ Ndi Enya-ishi Ebuo

²⁷ Oge Jizosi gi gha ebegu puko, ikennyer ebuo enya kpu ishi nọ sonme e, e yi oro, a si, “Me omiken enyi nwa Defidi!”

²⁸ Oge o gi banye ime ulo, ndi enya-ishi hu nọ bia d'e kunrun e. O nọ sị wẹ, “Unu e kwerigho ni m sikọ d'a saeka me ihienni?” Wẹ nọ sị a, “Eghere, Di-nwonni-enyi.”

²⁹ 'Ya o nọ metu wẹ eka enya, si, “Ya ri ni onu ke unu don kweri.” ³⁰ 'Ya enya wẹ nọ shiapu, wẹ nọ leghama uzọ. Ya Jizosi nọ dokenme wẹ eka-ntin, si wẹ, “Anikwole ni onye owule marin ihienni.”

³¹ Kani a pu wẹ, wẹ nọ kusonme oku e egberu hu ile.

Jizosi A Zuọ Onye Ghaleni E Ku Oku

³² Oge ndi ahun enya te kpu ishi gi puko, ndi ozo nọ wehe onye-odin eje-mmọn ri ime e d'e kunrun Jizosi. ³³ Oge Jesu gi chupuguu eje-mmọn hu, onye-odin hu nọ kume oku. O tukenme igunrun hu enya. Wẹ nọ sị, “A huntuni wẹ ihien nọ enina ime Izrelu.”

³⁴ Kani ndi Itu-Farisi nọ sị, “O gi iken onye-isi eje-mmọn a chupu eje-mmọn.”

Orun Rini E Hike. Kani Ndi K'a Runn'a Ebuni Oda

³⁵ Jizosi nọ ghama obodo-obodo, ke ndi shiani ke ndi me ekere, a kuzi ime ulo-ofufe ndi ju, e zi ozoma Ali-eze, a zuo udi emu lẹ oria ile. ³⁶ Oge o gi hun igunrun ndi hu risonme ime obodo ndi hu, omiken wẹ nọ mememe e, makeni wẹ nọ ke ndi obi ruleni ali, ndi nweleni onye e yeni wẹ eka—rike atunrun nwonleni onye-ndu. ³⁷ O nọ sị umu-azun

a, “Ihiyen-ugbo we siko d'a ghọ e hie, kanị ndi orun ebuni oda. ³⁸ Me ni nwan ekpere riọ Osolobue, Onye hun nwon ugbo, n'o zihie ndi-orun siko d'a ghọ n'a ihien-ugbo e.”

Isi Nke Iri

Ndi-ozu Mmebuọ Pu-ichen
(Mak 3.13-19; Luk 6.12-16)

¹ Jizosi no kpọ umu-azuun a mmebuọ, ye we iken w'e gi chupu eje-mmọn le iken w'e gi zuọ udi emu ile le oria ile. ² Ndinị wu efan ndi-ozu hu pu-ichen mmebuọ, ndi apostu mmebuọ: ndi ibuzọ wu Saimonu hun w'a kpọ Pita ni Anduru nwene e; Jemisi nwa Zebedi le Jonu nwene e; ³ ndi ozo wu Filipu le Batolomi; Tamosi ni Matiu (Matiu hun e te na ugwo-isi); Jemisi nwa Alifosi le Tadiosi;* ⁴ Saimonu hun te ri ndi gi eka-iken e me ni we chupu ndi Rom ri a ki ali we; onye ozo wu Judas' Iskarotu hun ren'e ogen ikpazuun.

Orun Mmadu Mmebuọ Hu
(Mak 6.7-13; Luk 9.1-6)

⁵ Jizosi no zipu mmadu mmebuoni, si we, “Ejenkwole ni d'e kunrun ndi wuleni ndi Ju; abanyekwole ni obodo ndi ali Sameria owule. ⁶ Kanị, jenne ni d'e kunrun ndi Izrelu, aturun Osolobue huni. ⁷ Onu jenkoni, e zi ni ozioma, a si, ‘Ali-eze elu-igwee a riguo nsue.’ ⁸ Zuọ ni ndi emu ri a ku, kpotiẹn ni ndi nwunni, zuọ ni ndi oti—keni we ri ochan, chupu ni eje-mmọn. Unu nwonhen e ofe, ye n'e ofe. ⁹ Ewerile ni ego owule. ¹⁰ Ebulu ni eka; ewerile ni ewuru mobu akp'oku ozo che ni hun unu yi; ewerile ni okpo. Makeni, o furu ni we ye ndi-orun ihien we gi e bi.”

¹¹ “Obodo owule onu banye, ke hun shia efo ke hun shialeni, chorị ni onye furuni. Nodi ni iwe e d'e ru ogen unu e gi gha obodo ahun pu. ¹² Onu gha a banye ime ulo hu, kele ni we. ¹³ Omeni ndi ri ulo hu e furugho nke-esi, udon hu unu kele a ri ni we; kanị omeni efuruni we, udon unu e kinheni unu azuun. ¹⁴ Onye owule mobu obodo owule nabanhanleni onu mobu ju n'o gonko ozi unu ntin, unu pukoni iwe onye hu mobu obodo hu, tichanpu ni ejan ri onu oku to n'a. ¹⁵ Ezioku ke m ri a gwa unu, o siko d'a ka obodo hu njo kari ali Sodom-le-Gomora Uhuohin Ichin-ikpe.”

Ukpoko Hun Lalani
(Mak 13.9-13; Luk 21.12-17)

¹⁶ “Lee n'e, m ri e zipu onu noke ebe we no zi aturun jen ebe eworo† ri. E gi ni ako e bi, rike agwo, ka ri ni ke nduru hun ghaleni a ru onye owule ehụ. ¹⁷ Kpachanpu ni enya ebe ihian ri, makeni we jenko d'e wejen onu ogwa ri ichen-ichen, fian unu mkpinsin ime ulo-ofufe we. ¹⁸ We siko d'e gi ufiri m dokpun onu jenni ndi Govano le ndi-nze, onwan jenko d'e me keni unu shia ni m eri id'enya we le id'enya ndi ali ndi ozo ile wuleni ndi Ju. ¹⁹ Kanị ogen w'e gi we onu ye we, ehuele ni uhue banyeni ihien unu jenko d'e ku mobu ke unu a don ku e, makeni unu jenko d'e nwonhen ihien unu jenko d'e ku ozigbo hu. ²⁰ Makeni ele unu jenko d'e ku, kama, Mmon Nedi onu jenko d'e gi unu ku.”

²¹ “Umune jenko d'e we umune we ye we gbu; ndi nedi jenko d'e we umu we ye we gbu; umu jenko d'e bunumanị ndi munị we, me we gbu we. ²² Ize unu jenko d'a ban ihian ile make ufiri efan m, kanị onye hun din ndidi d'e ru njendeme jenko d'e nwe nzuopuha. ²³ We kpoko onu ime obodo ohu, gbasi ni hun sonn'e. M ri a gwa unu ezioku ni unu gini d'e jenchaninguu obodo ile ri Izrelu, Nwa nke Ihian siko d'a bia.

²⁴ Onye we ri a zun ara kari onye ri a zunna, odibo ara kari nna a. ²⁵ O hugho mma ni onye we ri azun ri ke onye ri a zunna le ni odibo ri ke nna a. Owule we kpọ nna hun nwon ulo ‘Bezibo’ (onye-isi eje-mmọn ile), ki we jenko d'a kpọ ndi ulo a?”

Onye Hun Furu W'a Tu Egun E
(Luk 12.2-7)

* Isi Nke Iri:3 Lebayosu † Isi Nke Iri:16 wofu

²⁶ “Ya wu, atule ni nwan egun we. Makeni o nwonna ihien kpumeni hun jenkoleni d'e kpupu, mobu hun zuerini hun jenkoleni d'a wa. ²⁷ Ihien m gwa onu ime ishi, ku n'e ifonrin-ifon; ihien we kagwa unu, gi n'e yi oro elu ulo. ²⁸ Atule ni egun ndi hun siko d'a saeka gbu ehụ bu a sa we eka gbu ume-ndun; ka tu ni egun onye hu siko d'a saeka tikpo ke ume-ndun ke ehii ime okun-mmom. ²⁹ Ele ebuo ikobo ke w'e re achu? Kani o nwonna achu ohu hun siko d'a dan ali omeni Nedi unu a ni n'a dan. ³⁰ Ke ntutu ri unu isi, we gun we a gun. ³¹ Ya wu, atule ni nwan egun, onu ka mkpa a ri karide achu bu oda.”

Ikupu A N'i Wu Nke Kraisti Le Ighori Ni Y'ele Nke E
(Luk 12.8-9)

³² “Ya wu, onye owule no id'anya ihian kupu a n'o wu nke m, 'ya ke m jenkọ d'a no id'anya Nedi m hun ri elu-igwee kuzikwo a n'o wu nke m. ³³ Kani onye owule no id'anya ihian ghori, si n'o marin m, m jenkọ d'a no id'anya Nedi m hun ri elu-igwee sizikwo ni a marin m'a.”

Ele Udon Kani Opia-agma
(Luk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “Erokwole ni ni m bia d'e me ihian ile henrin ohu elu uwa? Mba, ezioku ke m ri a gwa unu, ele iri-ohu kani opia-agma hun e kebeni. ³⁵ Makeni m bia d'e kebe okennyel le nedi e, okpoho le nne e, nwunye-nwa le nne-di e. ³⁶ Ndi ulo ihian jenkọ d'a wu eje-inenren we.”

³⁷ “Onye owule ihien nedi e mobu nne e ka a suo kari ke ihien m don a suo a efuruni onye siko d'e sonni m; onye ihien nwa-a-okennyel mobu nwa-a-okpoho ka a suo kari ke ihien m don a suo a efuruni onye siko d'e sonni m. ³⁸ Onye owule hun buruleni obe[‡] e sonme m e furuni onye jenkọ d'e son ni m. ³⁹ Onye owule cho n'o ghe isi e, isi e a to, kani onye hun tuhu ndun a make ufiri m jenkọ d'a hun a.”

Ugworun Ndi-ozu Jesu Le Ndi Nabanhanu We
(Mak 9.41)

⁴⁰ “Onye owule nabanhan unu, nabanhan m; onye hun nabanhan ni m nabanhan onye ziheni m. ⁴¹ Onye owule hun nabanhan onye-amuma makeni o wu onye-amuma jenkọ d'e nwonhen ugwo-orun onye-amuma; onye owule hun nabanhan onye hun e bi ke Osolobue cho makeni o bi ke Osolobue cho jenkọ d'e nwonhen ugwo-orun onye e bi ke Osolobue cho. ⁴² Onye owule ye onye ohu ime ndini me ekere mkpu mirin-oyi ohude makeni o wu nwa-azuun m, m ri a gwa unu ezioku, ugwo-orun onye hu etuhuko.”

Isi Nke Mmanai

Ndi-ozu Jonu Hun E Mirin-Chuku Zihe
(Luk 7.18-35)

¹ Ogen Jizosi gi gwagu u mu-azuun a mmebuo hu ihien ndi we jenkọ d'e me, o no gha ebegu pu d'a kuzime, e zi ozi ime obodo we ndi shia-efo. ² Ogen Jonu hun e me mirin-Chuku gi no ulo-ngan nu ihien ndi hu Kraisti ri e me, o no zi umu-azuun a d'e kunrun e, ³ si a, “Iy wu onye hu siko d'a biani ra enyi siko d'e leme enya onye ozọ?”

⁴ Jizosi no za we, si, “Jen ni d'a gwa Jonu ihien onu ri a nu le ihien unu ri a hun: ⁵ ndi enya te kpu ishi a hunmaguo uzo; ndi nguro e jenneguo ijenn; ndi oti hu a dindhin, a wuru ndi ri ochan; ndi odin a numaguo ihien, we hu e weli ndi nwunni, we hu e zi ndi igbenne ozioma. ⁶ Ngozi ya ri ni onye gileni ihien o hun m ehụ nweme obi-ebu!”

⁷ Ogen umu-azuun Jonu gi pukọ, Jizosi no gwama igunrun hu oku Jonu, si, “Kini ke onu jen ime atụ d'e lee? Efi fia ufere ri e buhunme? ⁸ Kini ke unu jenzi nwan d'e lee? Onye yi ekwa nanranni? Kaka, ogwa ndi-nze ke we no a hun ndi yi ekwa oma nanranni. ⁹ Kini ke

[‡] Isi Nke Iri:38 Ogen ahun, ndi Rom e gi obe we gi osisi mememe e gbu onye we ma ikpe-onwun. Onye hu e buru obe e sonme ndi-agma hun jenkọ d'a kpogbun'e. We kpomaguu a elu-obe, a ndi we ebegu e che nche d'e ru ni o nwunhun.

ụnyụ jenzi nwan d'e lee? Onyẹ-amụma? M si ọnyụ ẹghẹ, ọ karide onyẹ-amụma. ¹⁰ Hụnni wụ onyẹ hụ wẹ de banyen'ẹ, si,

'Lee ẹ,
m rị ẹ zi onyẹ ozi m
n'o buru n'i ụzọ,
kwademe n'i ụzọ.'

¹¹ Ezioku kẹ m rị a gwa ụnyụ, ime ndi ikpoho mu, o ke nwon onyẹ ọwụlẹ hụn ka Jony hụn e me mirin-Chuku. Kani onyẹ hụn kachanrin ntin ime Ali-eze elu-igwee ka a. ¹² Gha oge Jony hụn e me mirin-Chuku gi bidon orun a d'e ru oge ni, Ali-eze elu-igwee hụ e gi iken-iken a gha ihun, ndi-iken huzi e gi iken a banye ẹ. ¹³ Makeni ndi-amuma ile le Iwu Mozizi busonme amuma, kusonme uche Osolobue d'e ru oge Jony gi bia. ¹⁴ Omeni unu jenkọ d'e kweri, Jony le enwen ẹ wu Elaija hụ wẹ de n'o lala-alala. ¹⁵ Onyẹ hụn nwon ntin 'ya nu."

¹⁶ "Kini kẹ m siko d'e gi nwan ma atu agboni? O no kẹ umueka nodi ali ime afia, a hi ibe wẹ, a si,

¹⁷ 'Enyi gi ekpiri bu ebu a souni,
onyu e tenni egu;
enyi e ye olu ekwan,
unu akwanni ekwan.'

¹⁸ Makeni, oge Jony gi bia, o rini, o rani—we si, 'Eje-mmon ri ime ẹ.' ¹⁹ Mme wu Nwa nke ihian a bia, m hu e ri, a ra—we si, 'Lee onyẹ oken ihien-oriri, onyẹ-manya, ọwụ ndi a na ugwo-isi le ndi ozọ wẹ gi njo marin k'ọ wu.' Kani, ihien wẹ gi a marin amamihien wu ihien ọ runpuha."

Jesu A Banmani Obodo Ndi Hun Kwerileni Ozi Wẹ Zi Wẹ Mban

(Luk 10.13-15)

²⁰ 'Ya o no banmani obodo ndi hu o ka orun-atumenya a run ime wẹ mban, makeni e rogharini wẹ. ²¹ "O siko d'a fu unu ndi Korazin' orun! O siko d'a fu unu ndi Besaida orun! Makeni omeni ime ali Taya-le-Sidonu kẹ wẹ no run oken orun-atumenya ndi wẹ run ime Korazin le Besaida, nke o teke ndi Taya-le-Sidonu roghari, yiri ekwa ahio, kpon ntun kpu enwen wẹ gi ghosi ni e roghariguwo wẹ." ²² "M ri nwan a gwa onu, nke Taya-le-Sidonu k'a ka nke unu mma Uhuohin Okinkin-ikpe. ²³ Kẹ iyu wu obodo Kapanom, wẹ siko d'e busi i elu-igwee? Mba, wẹ jenkọ d'e wetu i si ali-mmon. Makeni, omeni ime eje-ali ahun wu Sodom kẹ wẹ no run oken orun-atumenya ndi wẹ run ime i, nke o me ni o hu a d'e ru tanni. ²⁴ M ri nwan a gwa i, nke Sodom k'a ka nke i mma Uhuohin Okinkin-ikpe!"

Bia Ni D'e Kunrun M Ni Onu Zu Iken

(Luk 10.21-22)

²⁵ Oge hu, Jizosi no si, "M ri e kele i Baba, Onyẹ nwon elu-igwee le uwa, makeni i zuemeni ndi marin ihien le ndi nwe uche ihien ndini, we ẹ ghosi umu-ndu. ²⁶ Eghẹ Baba, enina k'o don suo i." ²⁷ "Nedi m e buguwo ihien ile che m eka. O nwonni onyẹ ọwụlẹ marin Nwa wezuka Chuku-Nedi; o nwonni onyẹ ọwụlẹ marin Chuku-Nedi wezuka Nwa, lezi onyẹ ọwụlẹ Nwa cho n'o me ẹ n'o marin Chuku-Nedi.

²⁸ Bia ni d'e kunrun m, unu ndi ndun guu, ndi bu ibu nyinni, m jenkọ d'e ye unu izu-iken. ²⁹ Yiri ni agbun m—yoku m*, unu a munarin m; makeni m wu onyẹ ri juu, hun e welua enwen ẹ ali ime obi. Onu me ẹ, umen-dun unu e zu iken. ³⁰ Agbun yoku m† a ra kenren, ibu m'e buye ihian ara nyin."

Isi Nke Mmebu

Ajuju Banyeni Uhuohin Izu-iken

(Mak 2.23-28; Luk 6.1-5)

* Isi Nke Mmanaj:29 Griki: Yiri ni yoku m. Yoku wu ihien wẹ gi e kengbama efin ebuwo wẹ gi a run orun-ugbo keni wẹ saeka jen ahanmahan. † Isi Nke Mmanaj:30 Griki: yoku m

¹ Ogen hụ, o ru Ụhụọhịn Izu-ikēn ohu, Jizọsị ghafekọ ugbo wẹ kụn ọka-witi; egun hụ a gun ụmụ-azụun a, 'ya wẹ nọ ghorịma ọka-witi a ta. ² Ogen ndị Itu-Farisi gi hụn ihien, wẹ nọ si a, "Y'a hūn a, ụmụ-azụun i e mēmele ihien iwu si w'e mēle Ụhụọhịn Izu-ikēn."

³ Ọ nọ si wẹ, "Ụnụ e ke guntu ihien Defidi mē ogen egun gi ri a gun 'ya lẹ ndi 'ya lẹ wẹ wi? ⁴ K'o dōn banye ụlọ Osolobue, ri bredi-nsọ ahun w'e bupuhani Osolobue, hūn iwu si n'o furuni ni iya mōbu ndi ya lẹ wẹ wi ri e, ni ndi nchụ-ejan sụo* e ri e?" ⁵ "Ra onụ e ke guntu ime Iwu k'o dōn wuru ni, o ru Ụhụọhịn Izu-ikēn, ndi nchụ-ejan ri a run orun ime Ụlọ-nsọ a dan iwu Izu-ikēn† bụ ikpe amani wẹ?"

⁶ M ri nwan a gwa unu ni ihien ka Ụlọ-nsọ ri ebeni! ⁷ Omeni unu te marin ali okuni: 'M cho omiken ele ichu-ejan‡, onu e ke gha a ma onye nwonleni ihien o me ikpe. ⁸ Makeni, mme wu Nwa nke Ihian ke oku Ụhụọhịn Izu-ikēn ri eka."

Okennyē Eka Ohu Nwunhun

(Mak 3.1-6; Luk 6.6-11)

⁹ Jesu nọ gha ebahun pu, banye ulo-ofufe wẹ. ¹⁰ O nwon okennyē eka ohu nwunhun ri ebahu. Ndi-Itu-Farisi ndi hu choko ihien w'e gi ma Jesu ikpe, wẹ nọ ju a utaa, si, "Iwu kwerioghọ ni wẹ zuo ndi emu ri a ku Ụhụọhịn Izu-ikēn?" ¹¹ Ọ nọ si wẹ, "Omeni onye ohu ime onu nwon atunrun ohu sūo, ni atunrun hu a danban ime olu Ụhụọhịn Izu-ikēn, o zuko eka ye e, wepuha? ¹² Bu ihian ka mkpa oda-oda kari atunrun. 'Ya wu, iwu e kwerioghọ ni w'e mē ihien ri mma Ụhụọhịn Izu-ikēn." ¹³ 'Ya o nọ si okennyē hu, "Tinpū eka i." Ọ tinpū a, o nọ ri mma ke hūn-ebō. ¹⁴ Kani, ndi Itu-Farisi ahun nọ pu d'e ri n'e ngo ke wẹ siko d'a dōn gbu e.

Odibo Osolobue Hori

¹⁵ Ogen Jizọsị gi marin ihien ndi Itu-Farisi ahun romē, o nọ gha ebahun pu, ndi bu oda nọ sonme e, o nọ zuochanrin wẹ ile. ¹⁶ Ọ nọ dọ wẹ eka ntin w'a nile ihian marin ni iya rō. ¹⁷ Onwan wu igi mezu ihien Osolobue gi onye-amuma wu Azaya ku, si,

¹⁸ "Ledē odibo m, hūn m hōri; ezi odibo m rō; ihien e a sūka m.

M jenkō d'e bu Mmōn-nsọ m kwasị a; o jenkō d'a ghosị ndi ali ndi ozo ile ri uwa ezigbo enen.

¹⁹ Ọ doko ndondo mōbu yi oro; o nwonni onye siko d'a nu olu e ogbara-ogbe.

²⁰ Ọ kpagipuko efifia-ridi ri a kpagini mōbu tinyunpu ukpe ri e tinyunni, d'e ru ni o ye ezi-omume mmeri.

²¹ Ndi ali ndi ozo ile jenkō d'e gidē efan a nwon olil'anya."

Jizọsị Lẹ Bezibo

²² 'Ya wẹ nọ wēhen'e onye eje-mmōn ri ime e, hūn o meni a ra legha uzo, a ra ku oku. Ọ nọ zuo a, onye enya-mpin odin hu nọ kume oku, hūnma uzo. ²³ Ọ nọ tukenme igunrun hu enya, wẹ nọ si, "Onwan wude nwan Nwa Defidi ra?" ²⁴ Kani ogen ndi Itu-Farisi gi nu a, wẹ nọ si, "Iken Bezibo, onye-isi eje-mmōn ile, ke okennyeni gihu a chupu eje-mmōn."

²⁵ Jizọsị a maringuo ihien wẹ ri e ro ime obi wẹ, o nọ si, "O nwonni ali-eze owule kebeni hūn wẹ jenkoleni d'a la iwi; o nwonni obodo mōbu ikpun-ulo kebeni hūn siko d'a toni.

²⁶ Omele Ekwensu ri a chupu Ekwensu, o kebeguo enwen e. Nani ke ali-eze e e dōn nwan to? ²⁷ Omeni iken Bezibo ke m gi a chupu eje-mmōn, iken onye ke ndi nke unu gi a chupu wẹ? 'Ya wu, uwe jenkō d'a ma onu ikpe. ²⁸ Kani, omeni iken Mmōn-nsọ Osolobue ke m gi a chupu eje-mmōn, 'ya wu ni Ali-eze Osolobue e ruguole ebe unu ri. ²⁹ Nani ke ihian e dōn saeka banhan iwe diken, kwari ibu e, mmani o bu uzo kenmeguo a? Eghee, o kenmeguo a k'o nọ saeka kwari ihien ri iwe e.

³⁰ Onye owule hūn rileni azun nke m ri a luson m ogun; onye owule hūn ghaleni e son m e kponkikome ri e kponyiya. ³¹ M ri nwan a gwa unu ni wẹ jenkō d'a gbaghari ihian njo owule, gbaghari wẹ aru owule wẹ ku, kani agbaghariko wẹ onye ku aru banyeni

* Isi Nke Mmēbuo:4 1 Samuelu 21.1-6 † Isi Nke Mmēbuo:5 ghahani irun orun Ụlọ-nsọ Ụhụọhịn Izu-ikēn ‡ Isi Nke Mmēbuo:7 Hosaya 6.6 k'ọ ri

Mmōn-nsō. ³² Wē jenkō d'a gbaghari onyē ọwūlẹ kuja oku mmē wu Nwa nke Ihian; kani, agbaghari kō wē onyē kuja oku Mmōn-nsō, agbaghari kō w'a kē ogenni kē ogen lalani.”

Osisi Lẹ Mkpuru A

³³ “Mēmē osisi n'ọ rị mma, mkpuru a jenkō d'a rị mma; mēmē osisi n'ọ jọ njo, mkpuru a siko d'a jọ njo—makeni mkpuru osisi kē wē gi a marin a. ³⁴ Igunrun agwo! Nani kē unu a don saeka ku ihien rị mma ebe onu wu ndi-njo? Ihien jun ihian ime obi y'a gha a onu a puha. ³⁵ Ezigbo ihian, a gha ihien rị mma rị a ime e wepuha ihien oma, kani eje-ihian a gha eje-ihien rị a ime e wepuha eje-ihien. ³⁶ M rị a gwa unu n'ọ ru Uhuohin Ichin-ikpe, ihian jenkō d'a za ajuju banyeni oku ile nwonlani isi hun wē ku. ³⁷ Makeni wē jenkō d'e gi ihien i ku ma i ikpe, gizikwo ihien i ku si ni ikpe a mani i.”

A Si Wē Jesu Ghosi Wē Ahima Pu-ichen

³⁸ 'Ya ndi hu ime ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi Itu-Farisi nọ si Jesu, “Onyē-nkuzi, enyi cho n'i ghosi enyi ahima pu-ichen hun gha eka Osolobue bia.” ³⁹ Kani ọ nọ si wē, “Eje-agbo enya rileni uzọ ohu si wē ghosi wē ahima! Kale, o nwonni ahima wē jenkō d'a ghosi wē wezuka ihien mē onyē-amuma wu Jona: ⁴⁰ erira Jona don nodi ime efo azun hu hi-ogbe akpu-uhuohin eto kē mmē wu Nwa nke Ihian siko d'a nodi ime ali akpu-uhuohin eto.

⁴¹ Ndi Ninive jenkō d'a puha osheri Ogen Okinkin-ikpe, shiagbu ndi agboni eri, makeni e rogharioghō wē ogen Jona gi zi wē ozi Osolobue—bu ihien ka Jona rị ebeni!

⁴² Eze-okpoho ali Shiba, ali hu rị azuun ndidan-mirin, jenkō d'a puha osheri Ogen Okinkin-ikpe, shiagbu ndi agboni eri. Makeni, ọ gha ali tegbu enwen e bia d'e gon amamihien Solomonu ntin; ka lee nwan, ihien ka Solomonu rị ebeni!”

Ihien E Wekinhen Eje-mmōn Wē Chupuguu

(Luk 11.24-26)

⁴³ “Eje-mmōn gha ime ihian pu, ọ ghasonmē ebe mirin rileni, a cho ebe o siko d'a nọ zu iken. Omeni ọ hunni, ⁴⁴ o jenkō d'a si enwen e, ‘M siko d'e kin-azuun iwe m hun m gha puha.’ Ọ bia, hun a ni o nwonni ihien rin'a, ni a zachanringuo w'a, donzichanrin a, ⁴⁵ o jen d'e wehe eje-mmōn esa ozọ hun ka ya lẹ enwen e njo, 'ya lẹ wē a wi banye ebēhu d'e biri. Onodi ikpazuun onyē hu a ka njo kari nke mbu. Erira k'o jenkō d'a rizikwo ni ndi eje-agboni.”

Nne Lẹ Umunẹ Jizosi

(Mak 3.31-35; Luk 8.19-21)

⁴⁶ Ogen Jizosi gi rị a gwa igunrun hu oku, nne e lẹ umunẹ-e-ikennyē nọ bia d'e turu ihun ezi, a cho ni wē gwa a oku. [⁴⁷ Ya kē onyē ohu nọ si, “Lee, nne i lẹ umunẹ i ikennyē turu ihun ezi, wē cho ni wē gwa i oku.”] ⁴⁸ Kani, ọ nọ za onyē hu gwa n'a, si, “Onyē wu nne m? Elee ndi wu umunẹ-m-ikennyē?” ⁴⁹ Ọ nọ zin umu-azuun a eka, si, “Ndin rị ebeni wu nne m lẹ umunẹ-m-ikennyē. ⁵⁰ Makeni onyē ọwūlẹ hun e mē uche Nedi m hun rị elu-igwee wu nwenẹ-m-okennyē lẹ nwenẹ-m-okpoho lẹ nne m.”

Isi Nke Mmēto

Ilu Jesu Gi Onyē-ugbo Ta

(Mak 4.1-9; Luk 8.4-8)

¹ Uhuohin hu, Jizosi nọ gha ime ulo pu, jen d'a nodi ali mkpenren mirin Galili. ² Igunrun hi-ogbe nọ fihunmē e, hun wu ni ọ nọ banye ime ugbo, nodi ali, igunrun hu ile nọ turu mkpenren mirin. ³ Ọ nọ gi ilu gwa wē ihien bu oda, si, “Gon ni ntin! O nwe onyē-ugbo jen d'a gha mkpuru ime ugbo.

⁴ Ogen o gi rị a gha a, mkpuru ndi hu ime wē a danye okp'uzo, nnunu nọ bia d'e ripu wē. ⁵ Mkpuru ndi ozọ a danye ali-omuma ebe ejan rileni oda, pu ozigbo makele ejan ari a oda. ⁶ Kani, ogen anwun gi wa, ọ ma wē, wē nọ shinwun, makeni enwon wē nkogun.

⁷ Mkpuru ndi ozọ a danye ebe ogun rị, ogun ndi hu nọ sue, dungbu wē. ⁸ Mkpuru ndi ozọ

a danye alį rį mma, mį mkpuru; ndį hụ ime wẹ a mį ụzọ oğun isen, ndį hụ ụzọ oğun eto, ndį hụ iri kwasị oğun.

⁹ Onye nwon ntin 'ya nu."

Ihię Haię Jesu Gi A Tasonme Ilu

(Mak 4.10-12; Luk 8.9-10)

¹⁰ Ya ke umu-azuun Jizosi no bia d'e kunrun e, si, "Ki haię i gi e gi ilu a gwa wẹ oku?"

¹¹ O no za wẹ, si, "E yeguọ wẹ unu oghere onu e gi marin ihien-mini risonme Ali-eze elu-igwee, kanį eyeni wẹ wẹ. ¹² Makeni onye hun nwonni ke wẹ jenkọ d'e yecheni, keni o nwe mmagi-mmagi; kanį onye hun nwonleni, wẹ k'a napu a hun o nwe." ¹³ "Ihię haię m gi e gi ilu a gwa wẹ oku wu ni wẹ ri e lee ilee, kanį a ri w'a hun ụzọ; w'e gon ntin, kanį a ri w'a nu, a ri w'a ghoha. ¹⁴ Ihię onye-amuma wu Azaya ku e meguo ebe wẹ ri—Azaya si,

'Nke esi,

onu jenkọ d'a nu,

kale o nwonni ogen unu e gi ghoha;

unu jenkọ d'e lee ilee,

kanį o nwonni ogen unu e gi legha ụzọ, ¹⁵ makeni ndini a ra ghoha,

ntin wẹ a kpokinguọ,

a nyunmaguọ wẹ enya,

amamgbe w'e gi enya wẹ legha ụzọ, gi ntin wẹ nu ihien,

gi uche wẹ ghoha,

gbehuto d'e kunrun m,

a gbaghari m wẹ njo wẹ—ya ke Osolobue ku.' "

¹⁶ "Kanį, wẹ gozi enya onu agozi, 'ya haię wẹ gi ri a hun ụzọ; wẹ gozizikwo ntin unu agozi, 'ya haię wẹ gi ri a nu ihien. ¹⁷ Ezioku ke m ri a gwa unu, ndi-amuma bu oda le ndi bu oda hun me ihien Chuku cho e te choguọ ni wẹ hun ihien onu ri a hun, kanį a hunni w'a; a choguozị wẹ ni wẹ nu ihien unu ri a nu, kanį anuni w'a."

Ihię Jesu Gi Ilu Onye-ugbo Hụ Kuzi

(Mak 4.13-20; Luk 8.11-15)

¹⁸ "Nu ni nwan nkowa ilu hụ m gi onye-ugbo ta: ¹⁹ Ogen ihian gi nu oku Ali-eze bu o ghohan'a, Eje-onye hụ a bia, o junarin a ihien wẹ kunye ime obi e. Onwan wu hun wẹ kunye okp'uzo. ²⁰ Hun danye ali-omuma wu onye hụ hun nu oku hụ, gi ighoghọ nabanhan a ozigbo. ²¹ Kanį, makeni onye hụ e nwe nkpogun, o tohu ekere. Ogen nsongbu mọbu ukpokpo e gi bia make oku hụ, o danpu ozigbo. ²² Hun wẹ kunye ime ogun wu onye hụ hun nu oku hụ, kanį uhue ihien uwanį le ihien olil'anya aku-le-uba uwanį a kpangbu oku hụ, o minį mkpuru. ²³ Kanį, mkpuru wẹ kunye alį rį mma wu ndi hụ hun nu oku hụ, ghoha a, mį mkpuru ezie-ezie: ndi hụ ime wẹ a mį ụzọ oğun-isen, ndi hụ a mį ụzọ oğun-etọ, ndi hụ a mį ụzọ iri-kwasị-oğun."

Ilu Jesu Gi Ata-witi Ta

²⁴ O no ta ni wẹ ilu ozo, si,

"Ali-eze elu-igwee rike ebe ihian no kun mkpuru ri mma ime ugbo e. ²⁵ Kanį, ebe ihian ri uran, enenren no bia d'a kun ata-witi ye ime oka-witi ndi hụ pu. ²⁶ Ogen ihien-ugbo ndini gi nwan sueguu, mima mkpuru, ata-witi ndi hụ nozikwo puha.

²⁷ 'Ya ndi idibo ahun no bia d'e kunrun onye hụ nwe ugbo, si a, 'Di-okpa, ele mkpuru ri mma k'i kunye ime ugbo i? Nani ke ata-witi don banzi a?'

²⁸ O no si wẹ, 'Onye-iwe me ihienni.'

Ndi idibo ndi hụ no si a, 'Ni enyi jen nwan d'e huepu ata-witi ndi hụ?'

²⁹ Kanį o no si, 'Mba, amamgbe onu e huepu 'ya le oka-witi. ³⁰ Hapu ni wẹ ebuo ni wẹ suegbame d'e ru ogen wẹ gi e be oka-witi. O ru ogen wẹ gi e be oka-witi, a si m ndi jenkọ d'e be n'e, "Bu ni ụzọ huepu ata-witi kenmesonme wẹ ukun-ukun d'a dun okun, unu e bepaha oka-witi buche ebe m'e buche ihien-ugbo." ' "

Ilu Jesu Gi Mkpuru Mostadi Ta
(Mak 4.30-32; Luk 13.18-19)

³¹ O no ta ni we ilu ozo, si, "Ali-eze elu-igwee no ke akpuru mostadi ohu hun onye ohu weri, kunye ime ugbo e." ³² Iya kachanrin ntin ime mkpuru ile, kani o sueguu, 'ya kachanrin ogbe e hi ime ihien-akunkun ndi hun hikeleni, o hande ke osisi, nke wu ni nnunu a bia d'a kpa ekuu e ye agalaba a."

Ilu Jesu Gi Yisti Ta
(Luk 13.20-21)

³³ O no ta ni we ilu ozo, si, "Ali-eze elu-igwee rike yisti bredi gi a fu hun okpoho ohu gi gwogbama flawa we gi e shi bredi hun k'e jun ihien noke adana eto d'e ru n'o ghagbari flawa hu ile."

Ihien Hajin Jizosi Gi E Gi Ilu A kuzi
(Mak 4.33-34)

³⁴ Jizosi gi ilu gwa igunrun hu ihien ndini ile. O nwonna ihien o gileni ilu gwa we. ³⁵ Onwan wu igi mezu ihien onye-amuma ku, si, "M jenkọ d'a shiapu onu m e gi ilu e ku, m jenkọ d'a gha e ku ihien zuerini kete w'a tunle iyeto uwa."

Jizosi A Kowa Ilu Ata-witi Hu

³⁶ 'Ya o no na igunrun hu to si ime ulo. Umụ-azuun a no bia d'e kunrun e, si a, "Kowa ni enyi ilu ata-witi hu we kunye ime ugbo." ³⁷ O no za, si, "Onye hu kun mkpuru ri mma wu Nwa nke Ihian. ³⁸ Ugbo hu wu uwa; mkpuru hu hun ri mma wu umu Ali-eze; ata-witi hu wu umu Eje-onye hu. ³⁹ Enenren ahun kun ata-witi ndi hu wu Ekwensu; ogen hu we jenkọ d'e gi gho ihien-ugbo hu wu ogugu ogenni; ndi ahun jenkọ d'a ghon'a wu ndi mmon-ozu."

⁴⁰ Ke we don huepu ata-witi ndi hu, wegbama we dun okun, erira k'o jenkọ d'a ri ogugu-ogen. ⁴¹ Nwa nke Ihian jenkọ d'e zi ndi mmon-ozu e. We jenkọ d'e kponpu ihien owule e buhe njo le ndi ile e me eje-ihien ime Ali-eze e, ⁴² tu we ye oken okun hu. Ebehu, ihian jenkọ d'a ri a kwan ekwan, a ta nkwenren-eze. ⁴³ Ogen hu, ndi ezi-omume k'e time ke enya-anwun ime Ali-eze Nedi we. Onye hun nwon ntin 'ya nu."

Ilu Ndi Jesu Gi Ihien Ri Oken-mkpa Zuerini Ta

⁴⁴ "Ali-eze elu-igwee ri ke ihien ri oken-mkpa zueri ime ugbo, hun onye ohu hun, zuemezi e, gi ighogho jen d'e rechanrin ihien ile o nwon, bia d'e nonrin ali hu."

⁴⁵ "Ozozi, Ali-eze elu-igwee no ke ebe onye-afia ri a chosonme ihien ri mkpa a koni. ⁴⁶ Ogen o gi hun hun a kokenmeni rigbu enwen e mkpa, o no jen, rechanrin ihien ile o nwe, bia d'e nonrin e."

Ilu Jesu Gi Oga Ta

⁴⁷ "Ozozi, Ali-eze elu-igwee rike oga we tuye ime ohimin, o no nwundon udi azun ile ri ichen-ichen. ⁴⁸ Ogen o gi jun, we no dokpupuha a mkpenren mirin; ya we no nodi ali, hopuha ndi ri mma, buche ime ukpali, kpon ndi rileni mma tuhu. ⁴⁹ Erira k'o jenkọ d'a ri o ru ogugu-ogen. Ndi mmon-ozu jenkọ d'a puha, hopu ndi-njo ebe ndi-oma ri, ⁵⁰ kpon we ye oken okun hu. Ebehu, ihian jenkọ d'a ri a kwan ekwan, a ta nkwenren-eze."

Ezioku Nke Ohun Le Nke Akan

⁵¹ Jizosi no ju, si, "Onu a ghotaguo ihien ndini ile?" We no si a, "Eghee." ⁵² O no si we, "Ya wu ni onye nkuzi Iwu owule we zun make Ali-eze elu-igwee noke onye nwon ulo, hun gha ebe o donme ihien e wefuha ke ihien ohun ke ihien akan."

A ju We Jizosi Ime Nazareti
(Mak 6.1-6; Luk 4.16-30)

⁵³ Oęen Jizosi gi taguę ilu ndini wę, o nọ gha ebahun pu, ⁵⁴ si obodo ę. O nọ kuzime wę ime ụlo-ofufe wę, hun wu ni nkuzi ę nọ tu wę ęnya, wę nọ si, “Elebe ke okęnyeni nọ nwęhen amamihięni lę orun-atumęnya ndini o ri a run? ⁵⁵ Ełę nwa Kapinta wu onwan? Efan nne ę ełę Meri? Ełę Jemisi lę Josefu lę Saimonu lę Judasi wu umunę-ę-ikęnyę? ⁵⁶ Ełę ęnyi lę umunę-ę-ikpoho ri ebeni? Elebe ke okęnyeni gha nwęhen ihien ndini ile?” ⁵⁷ 'Ya wę nọ weme n'e iwe. Jizosi nọ si wę, “W'a gbaye onyę-amuma agbaye ebe ile mmani ime alı a lę ezi-lę-ulo a.” ⁵⁸ O runni orun-atumęnya bu oda ebęhu makęni ekwerini ni w'e.

Isi Nke Mmęno

Onwun Jonu Hun E Me Mirin-Chuku

(Mak 6.14-21; Luk 9.7-9)

¹ Oęen hu, Herodu hun ri a ki Galili nọ nu ihien Jizosi ri e me, ² o nọ si ndi idibo ę, “Onyeni wu Jonu hun e me mirin-Chuku. O ghaguo onwun lihi, 'ya hain o gi nwon ikęn o gi e me ihien ndini.”

³ Herodu ku erira makęni Herodu nwunrun Jonu, ken ę egbun, bu ę che ime ụlo-ngan make ufiri Herodias nwunye nwene ę wu Filipo, ⁴ makele o teguo Jonu gwama a, si, “Iwu ekwerikwonı n'i siko d'a lu a.” ⁵ O te cho n'o gbu Jonu, kale egun ihien ndi alı k'e me anin'a makęni wę weri Jonu rike onyę-amuma.

⁶ Kani, o ru uhuohin hu wę gi a nyanhan omumu Herodu, nwa-okpoho Herodiası mu nọ tenni wę egu, efo nọ suo Herodu usuo, ⁷ hun wu ni Herodu nọ kwe ę nkwa, kun iyi, n'o siko d'e y'e ihien owule o cho.

⁸ Nne ę nọ dunye ę, o nọ si Herodu, “Gi afereni ye m isi Jonu hun e me mirin-Chuku.”

⁹ O nọ fu eze, kani o nọ gi ifiri iyi o kun lę ndi obia a si wę ye nwata-okpoho hu 'ya. ¹⁰ O nọ zi wę, wę nọ jen d'e bepı Jonu isi ime ụlo-ngan. ¹¹ Wę nọ gi efere buhe ę, we ę ye nwata-okpoho hu, o nọ w'e jenni nne ę.

¹² Umı-azuun Jonu nọ bia, buru ehı a li, jen d'a gwa Jizosi.

Jizosi E Ye Igunrun Hi-ogbe Ihien-oriri

(Mak 6.30-34; Luk 9.10-17; Jon 6.1-14)

¹³ Oęen Jizosi gi nu onwan, ya suo nọ gi ugbo-mirin gha ebęhu pu, si ebe ihian rileni. Kani oęen ndi ri ebahun gi nu n'o puguo, wę nọ gi uku gha ime obodo ndi hu sonme ę.

¹⁴ Oęen o gi ru mkpenren mirin, o nọ hun igunrun hi-ogbe. O nọ me omiken wę, zuo ndi emu ri a ku.

¹⁵ O ru oęen ęnyasi, umı-azuun a nọ bia d'e kunrun ę, si, “O nwonni onyę bi ebeni, bu eki e giguo. Si igunrunni la, ni wę jen ime obodo ndi me ekere-ekere risonme ebeni d'e nonrinsonme ihien-oriri.”

¹⁶ Jizosi nọ si, “Ełę hun w'e gi lama; ye ni wę ihien-oriri.” ¹⁷ Wę nọ si a, “Ogbe bredi isen lę azun ebuo suo ke ęnyi nwon ebeni.” ¹⁸ O nọ si wę, “Węhe ni ni m we.”

¹⁹ 'Ya o nọ si igunrun hu nodi alı enu irurue ri ebahun. O nọ weri ogbe bredi isen hu lę azun ebuo hu, lee ęnya elu-igwee, ye ekele, bebe bredi ndi hu ye umı-azuun, wę nọ ye igunrun hu. ²⁰ Wę ile nọ rijunchanrin efo. 'Ya wę nọ tutukome ifunfun ę hodunı, o jun ukpalı mmębuo.

²¹ Ndi hun ri bredini wu ihien nọke ikęnyę oęun-iri kwası nnu-mmębuo*, wezuka ikpoho lę umęka.

Jizosi Lę Pita E Jen Ijen Elu Mirin

(Mak 6.45-52; Jon 6.15-21)

²² 'Ya Jizosi nọ si umı-azuun a banye ime ugbo-mirin buru n'e uzo jenme azuun hun ebọ. 'Ya lę enwen ę nọ nodi gbashia igunrun hu. ²³ O gbashiagu wę, 'ya suo nọ nyinrin ugu d'e me ekpere. O ru oęen ęnyasi, 'ya suo hu ebęhu. ²⁴ Kani, ugbo-mirin hu e jenteguo oęen hu, ebiri-mirin hu e ti ugbo hu, e tiki ę azuun—makęni ufere ri a gha ihun e fehe.

* Isi Nke Mmęno:21 ikęnyę nnu-uku isen

²⁵ O ru ụzọ-ụtuntun biribiri, Jesu nọ jehhēn ijēn elu mirin Galili hụ d'e kunrun wē. ²⁶ Ogēn ụmụ-azụun a gi hūn a k'o jēnla ijēn elu mirin hụ, 'ya egun nọ tuma wē. Wē nọ sị, “Onyē-mmōn rọ!” Wē nọ gi egun yi oro. ²⁷ Kani, ọ nọ kuyeni wē oku ozigbo, sị, “Kwōndon ni obi unu, mmē rọ, atule ni egun.”

²⁸ Pita nọ sị a, “Di-nwōnni-ēnyi, ọwule iyū rọ, sị m bia d'e kunrun i elu mirin.” ²⁹ Jesu nọ sị a, “Bia.” 'Ya Pita nọ gha ime ụgbọ-mirin hụ puha, jēnme ijēn elu mirin, buruko Jizosị.

³⁰ Ogēn o gi hūn okēn ufere hụ, egun nọ bia a, ọ nọ rubanma ime mirin. Ya ọ nọ yi oro, sị, “Di-nwōnni-ēnyi, zuopuha m!” ³¹ Jizosị nọ tīnpu ẹka ozigbo kwōndon ẹ, sị, “Onyē okukwe-nta! Kị hain i gi nwōn obi-ẹbuo?” ³² Ogēn wē gi banye ime ụgbọ-mirin hụ, okēn ufere hụ nọ kusị. ³³ Ndị hūn rị ime ụgbọ-mirin hụ nọ gbu n'ẹ osekpū, sị, “Ezioku-ezioku, iyū wū Nwa Osolobue.”

Jizosị A Zuo Ndị Emu Ime Obodo Gēnesareti
(Mak 6.53-56)

³⁴ Ogēn wē gi fetugū mirin, wē nọ puha obodo Gēnesareti. ³⁵ Ogēn ndi obodo hū gi marin ni Jesu rọ, wē nọ zi ozi ghagbari ẹgbere hū ile, wēhēsōnmēn'ẹ kē wē han emu rị a ku. ³⁶ Wē nọ rịo a ni wē metude ntin ẹwuru ẹ ẹka; kē wē han metun'a nọ dīnhin.

Isi Nke Mmisēn

Odinali Ndị-akan
(Mak 7.1-13)

¹ 'Ya ndi Itu-Farisi lē ndi-nkuzi Iwu nọ gha Jerusalem bia d'e kunrun Jizosị, sị a, ² “Kị hain ụmụ-azụun i gilēni a gbaye odinali ndi nedi ẹnyi kani? W'a ra kwọ ẹka wē kebe ri ihien-oriri.” ³ Ọ nọ za wē, sị, “Kị hain onu gi a dan iwu Osolobue keni unu kwadon odinali onu? ⁴ Makeni Osolobue ye iwu, sị, ‘Gbaye nedi i lē nne i,’ sizi, ‘Onyē ọwule kuja oku nedi ẹ mọbu nne ẹ, wē k'e gburiri onyē ahun.’ ⁵ Kani unu sị, ‘Onyē sị nedi ẹ mọbu nne ẹ, “E weguo m ihien nke m'e ye i ye Osolobue oyiye,” ọ rizinī mkpa n'o gi ihien o nwe gbaye nedi ẹ mọbu nne ẹ.’ ⁶ 'Ya wū, onu e gi ifiri odinali unu e mē oku Osolobue a wuru ihien la iwi. ⁷ Ndị ihunnai kē unu wū! Amuma Azaya bu banyeni unu wū ezioku! Azaya sị ni Osolobue sị,

⁸ ‘Onunū-ire sūo kē ndini gi
a gbaye m,
obi wē e teke ebe m rị.
⁹ Wē rị e fe m mmaka,
ihien w'a kuzi
wū odinali ihian mmaka tume.’ ”

Ihien Ndị Hūn E Meru Ihian
(Mak 7.14-23)

¹⁰ Jesu nọ kpozunhan igunrun hū ebe ọ rị, sị wē, “Gon ni ntin; ghotā ni! ¹¹ Eḷe ihien banye ihian onu e meru a, kani ihien gha onu puha, 'ya e meru ihian.” ¹² 'Ya ụmụ-azụun a nọ bia d'e kunrun ẹ, sị a, “Y'a maringhọ ni iwe we ndi Itu-Farisi ogēn wē gi nū ihienni i ku?”

¹³ Ọ nọ za, sị, “Wē jenkọ d'e huepu ihien ọwule Nedi m rị elu-igwee kunlēni. ¹⁴ Hatu ni wē, wē wū ndi-ndu hūn ẹnya kpu ishi—owuni onyē ẹnya-ishi e du onyē ẹnya-ishi, wē ẹbuo jenkọ d'a danye ime olu.” ¹⁵ Ya Pita nọ sị a, “Kowa ni ẹnyi ilu nei.”

¹⁶ 'Ya ọ nọ sị, “Onu nwen e ke ghotakwo nwan? ¹⁷ Unu a hūn n'a ni ihien ọwule banye onu e si ẹfo, gha erira shi mgbugbu-nsin? ¹⁸ Kani ihien gha onu fuha gha obi ihian puha—iya wū ihien e meru ihian. ¹⁹ Makeni ime obi kē ihien ndini gha a puha: eje-iroro, igbu-ochu, ina-nwunye-ihian lē izo-uku-eye-ofia, mgba-nzuzue, izun-ohin, ishia eri-ntu lē nkuto. ²⁰ Ihien ndini wē nwe e meru ihian. Kani, igi ẹka wē kwolēni ri ihien-oriri ara meru ihian.”

Okukwe Okpoho Ohu Nwa A Nwọn Nsongbu
(Mak 7.24-30)

²¹ Jizosị nọ gha ebèhụ pụ, si egberè Taya-lẹ-Sidonu. ²² Ogen hụ hura, okpoho onyè ali hụ wụ Kena hụn gha egberè ahun bịa nọ pùha, yime oro, a si, “Euu Di-nwónni-ènyi, Nwa Defidi, mē omikèn m, eje-mmón rị ime nwa-m-okpoho, ọ rị e sòngbu ẹ ọda-oda.” ²³ Kanị Jesu azan'a kaka. Ụmụ-azuun nọ bịa, rịọ a, si, “Gwa a lama, makèni ọ rị e yison ènyi oro.”

²⁴ Jesu nọ si, “Wè zi m d'e kunrun atunrun Izrelu huni sọọ.”

²⁵ 'Ya kẹ okpoho hụ nọ bịa, sekpu ali ihun ẹ, si, “Di-nwónni-ènyi, ye ni m ẹka.”

²⁶ Jesu nọ si, “Ọ rini mma ni wè tọ bredi umuẹka ye ni nkite.”

²⁷ Okpoho hụ nọ si a, “Egheẹ Di-nwónni-ènyi, kanị, kẹ nkite e ri ifunfun gha ebe ndi nwónni wè rị e ri ihien-oriri a dan.”

²⁸ 'Ya Jizosị nọ si, “Euu okpoho, okukwe i e hike ogbe! 'Ya rị ni i k'i don cho.” Nwa a hụ nọ dnhin ozigbo.

Jizosị A Zuo Ndi Bu oda

²⁹ Jizosị nọ gha ebahun pụ, si mkpenren “Ohimin” Galili. Ọ nọ nyinrin enu oke, nodi ali ebahun. ³⁰ Wè hụ e huhè d'e kunrun ẹ, e wèhè n'è ndi nguro, ndi oro, ndi enya-ishi, ndi odin lẹ imerinme ndi ozo—e bu wè a to uku a. Ọ nọ zuo wè, ³¹ nke wù ni ọ tu gunrun hụ enya kẹ wè don rị a hūn ebe ndi odin rị e ku oku, ndi oro e zuzi oke, ndi nguro e jenne ijèn, ndi enya-ishi a hūnma uzọ, wè nọ ja Osolobue Izrelu mma.

Jizosị E Yezi Igunrun Ozọ Hi-ogbe Ihien-oriri

(Mak 8.1-10)

³² 'Ya Jizosị nọ kpozunhan umu-azuun a ebe ọ rị, si, “Omikèn igunrunni rị e mē m, makèni mmē lẹ wè a nopusu akp'ohin eto, kale ihien wè siko d'e ri a rị a, bu a choni m ni wè bu egun la, amamgbe w'a dantosonme uzọ.”

³³ Ụmụ-azuun a nọ ju a, si, “Elebe kẹ enyi jenkọ d'a nọ wèhè bredi k'e zu igunrunni ri ime atu ebeni?” ³⁴ Jizosị nọ si wè, “Ogbe ole kẹ unu gi?” Wè nọ si a, “Ogbe esa lẹ azun mē kirikiri buleni oda.”

³⁵ Ọ nọ si igunrun hụ nodi akpakali. ³⁶ Ọ nọ weri ogbe esa hụ lẹ azun ndi hụ; o yeguu ekele, ọ nọ bebe wè ye umu-azuun a. Ụmụ-azuun a nọ wè wè ye igunrun hụ.

³⁷ Wè ile nọ rijunchanrin efọ: wè nọ tutukome ifunfun ẹ hoduni, o jun ukpali esa.

³⁸ Ndi hun ri ihien-oririni wu ikennyè nnu-iri, wezukade ikpoho lẹ umuẹka.

³⁹ Jesu a gbashiagu igunrun hụ, ọ nọ banye ugbo-mirin si egberè Magadani hun wu Mag'dala.

Isi Nke Mmisin

A Si Wè Jizosị Ghosi Wè Ahima

(Mak 8.11-13; Luk 12.54-56)

¹ Ndi Itu-Farisi lẹ ndi Itu-Sadusi nọ bịa d'e kunrun Jesu, lele ẹ, si a ghosi wè ahima gha elu-igwee bịa.

² Ọ nọ za wè, si, “O ru ogen enyasi, onu si, ‘Uhuohin siko d'a rị mma, makèni igwere fon efon.’ ³ Utuntun, unu si, ‘Mirin jenkọ d'e zue tani makèni igwere efonni.’ Onu marin kẹ wè don e gi igwere a kowa ihien jenkọ d'e meni, kale unu ara s'eka a kowa ihien ihien rị e mē ogenni rị a ghosi.

⁴ Eje-agbo enya rileni uzọ ohu rị a cho ahima. Kanị, o nwónni ahima wè jenkọ d'a ghosi wè, wezuka ahima ihien mē onyè-amuma wu Jona.” Ọ nọ na wè tọ, gha ebèhụ pụ.

Yisti Ndi Itu-Farisi Lẹ Ndi Itu-Sadusi

(Mak 8.14-21)

⁵ Ogen umu-azuun a gi fetuguu mirin Galili, wè nọ hun a ni a zole wè bredi. ⁶ Jizosị nọ si wè, “Kpachanpu ni enya ebe yisti ndi Itu-Farisi lẹ ndi Itu-Sadusi rị.”

⁷ Wè nọ si ibe wè, “Ọ rị e ku ihienni makele enyi e wèheni bredi.”

⁸ Ogen Jizosị gi marin ihien we ri e ku, o no si we, “Ki onu ri e kuni ni unu e nwon bredi? Ewu, unu ndi okukwe nta! ⁹ Onu e k'e ghotakwo nwan? Unu anyanhanị ogbe bredi isen hu mmadu ogun-iri kwasị nnu-mmebuọ ri le ukpali ole onu kponjun ihien we rihodu? ¹⁰ Unu anyanhanị ogbe bredi esa mmadu nnu-iri ri le ukpali ole unu kponjun ihien we rihodu? ¹¹ Ki hain onu gileni ghoha ni ele bredi mmaka ke m ri e ku? Kpachanpu ni enya ebe yisti ndi Itu-Farisi le ndi Itu-Sadusi ri!” ¹² 'Ya we no ghoha ni ele yisti bredi mmaka gi a fu k'o si we kpachanpu ni enya, kani o gi e e ku nkuzi ndi Itu-Farisi le ndi Itu-Sadusi.

Pita E Ku Onye Jizosị Wu
(Mak 8.27-30; Luk 9.18-21)

¹³ Ogen Jizosị gi banye egberę Sizeria-Filipi, o no ju umu-azuun a si, “Onye ke we si ni 'ya ke mme wu Nwa nke Ihian wu?”

¹⁴ We no za, si, “O nwe ndi si Jonu hun e me mirin-Chuku, ndi ozo si Elaija, ndi ozo si Jerimaya mobu onye ohu ime ndi-amuma mbu.”

¹⁵ Kani o no si we, “Onye ke unu si ni 'ya ke m wu?”

¹⁶ Saimonu wu Pita no za, si, “'Yu wu Onye Hu Osolobue Tume, hun wu Kraisti, Nwa Osolobue—Osolobue hu ri ndun.”

¹⁷ Jizosị no si a, “Onye we gozi agozi k'i wu Saimonu nwa Jona*! Makeni ele ihian ghosi i ihieni, kama, Nedi m hun ri elu-igwee ghosi i 'ya. ¹⁸ M ri a gwa i, i wu Pita†, m jenkọ d'a tun uka m ye elu omumani, iken onwun a saeka meri e. ¹⁹ M jenkọ d'e ye i isanhan Ali-eze elu-igwee: ihien owule i si, 'Mba,' elu-owa elu-igwee sikọ d'a si, 'Mba.' Ihien owule i si, 'Egheę,' elu-owa, elu-igwee jenkọ d'a si, 'Egheę.’”

²⁰ 'Ya Jizosị no dokemme umu-azuun a eka-ntin, si we agwale onye owule ni 'ya wu Onye Hu Osolobue Tume wu Kraisti.

Jizosị E Ku Oku Afunfun O Sikọ D'a Ta Le Onwun A
(Mak 8.31—9.1; Luk 9.22-27)

²¹ Gha ogen hu jenne, Jizosị no gwama umu-azuun a, si, “M jenkọ d'e jenniri Jerusalem, ndi-isi le ndi-isi nchu-ejan le ndi-nkuzi Iwu jenkọ d'e me m ni m ta afunfun bu oda. We jenkọ d'e gbu m, kani, hun m'e akpu-uhuhin eto, Osolobue jenkọ d'a gha onwun weli m.”

²² Kani Pita no weri e si usuo, jugbo a, si, “Di-nwonna-enyi, Osolobue a ju; o nwonna ogen ihieni e gi me i!”

²³ Kani Jesu no gbewo, si Pita, “Ekwensu, pu ni m! I ri a nokin m uzo, makeni y'a ri e ro nke Osolobue, nke ihian k'i ri e ro.”

²⁴ 'Ya Jizosị no si umu-azuun a, “Onye owule cho n'o son m, 'ya jukwo enwen e, buru obe e, sonme m. ²⁵ Makeni onye owule cho n'o ghe isi, isi e a to a, kani onye owule tuhu ndun a make ufiri m jenkọ d'a hun a. ²⁶ Elee erere k'o ban ni ihian e nwonchanringu uwa ile, tuhu umen-dun a? Kini ke ihian sikọ d'e gi gbari umen-dun a?”

²⁷ “Egheę, Nwa nke Ihian le ndi mmon-ozie jenkọ d'a bia; o sikọ d'e gi ogho Nedi e bia. Ogen hu, o jenkọ d'a ku onye owule ugwo ihien o me. ²⁸ M ri a gwa unu ezioku, o nwongho ndi ri ebeni hun jenkoleni d'a nwun d'e ru ni a hun we Nwa nke ihian k'o lala nọke Eze ki Ali-eze e.”

Isi Nke Mmęsa

Jizosị E Nwonhuto
(Mak 9.2-13; Luk 9.28-36)

¹ Ogen akpu-uhuhin isin gi ghafegu, Jizosị no weri Pita le Jemisi le Jonu nwenę Jemisi, kiri we si elu-ugu jen elu oda-oda; 'ya le we suo wi. ² Jesu no no id'anya we nwonhuto: ihun e no nwunme rike enya-anwun, ewo o yi no hennin nke ochan, nwunme ke ukpe.

* Isi Nke Mmisin:17 Jonu † Isi Nke Mmisin:18 “Pita” wu “omuma” onu Griki.

³ Idumuzi Mozizi l̄ ̄lajja n̄ fopuha ebe w̄ r̄, w̄ l̄ Jiz̄os̄i n̄ kum̄e oku.

⁴ Pita n̄ s̄i Jiz̄os̄i, “Di-nw̄onni-̄enyi, ̄ h̄gh̄o mma n̄ ̄enyi r̄i ebeni. Om̄eni y'a ch̄ogh̄o, m̄ j̄enk̄o d'e m̄m̄e ̄odu ̄et̄o ebeni: ohu w̄ nke i, ohu w̄ nke Mozizi, ohu w̄ nke ̄lajja.”

⁵ Ebe ̄ r̄i e ku ih̄ienni, idumuzi, orukpu nwunchann̄i n̄ kpum̄e w̄. Olu n̄ gha im̄e orukpu ah̄un s̄i, “Onwan w̄ ezi Nwa m; ih̄ien ̄ a s̄ūoka m; ḡon n'̄e nt̄in!”

⁶ Ogen ̄umu-azuun̄ Jesu nd̄i h̄u gi n̄ ih̄ienni, ok̄en egun n̄ tuma w̄, w̄ n̄ dan al̄i, we ihun̄ kpum̄e al̄i. ⁷ Kan̄i Jiz̄os̄i n̄ bia ebe w̄ r̄i, m̄et̄u w̄ ̄eka, s̄i, “Lih̄i ni, atul̄e ni egun.”

⁸ Ogen w̄ gi wesi ̄nya elu, o nw̄onzini onȳe w̄ h̄un kar̄i Jiz̄os̄i.

⁹ Ogen w̄ gi gha elu-ugu h̄u hidanla, Jiz̄os̄i n̄ d̄o w̄ ̄eka-nt̄in, s̄i, “Agwakw̄ol̄e ni onȳe ̄w̄ul̄e ih̄ienni ̄onu h̄un d'e ru ogen̄ Osolobue e gi ghaḡu ̄onwun̄ weli m̄m̄e w̄ Nwa nke Ih̄ian.”

¹⁰ ̄umu-azuun̄ n̄ ju a, s̄i, “K̄i h̄ain̄ nwan̄ nd̄i-nkuzi Iwu gi a s̄i n̄i ̄lajja j̄enk̄o d'e bur̄iri ̄uz̄o biaḡu?”

¹¹ ̄ n̄ za w̄, s̄i, “Ezīe r̄o n̄i ̄lajja j̄enk̄o d'e bu'z̄o biaḡu d'a kwademechan̄rinḡu ih̄ien ile. ¹² Kan̄i m̄ r̄i a gwa ̄unu n̄i ̄lajja a biaḡu b̄u amar̄inn̄i w'a, e m̄e w'̄e ih̄ien s̄ūo n̄i w̄. ̄r̄ira k̄e m̄m̄e w̄ Nwa nke Ih̄ian j̄enk̄o nwan̄ d'e gi ta afun̄fun̄ ̄eka w̄.” ¹³ Ya ̄umu-azuun̄ a n̄ gh̄ota n̄i Jon̄u h̄un e m̄e mirin-Chuku k'̄o r̄i e ku.

Jiz̄os̄i A Z̄ūo Nwata Eje-mm̄on̄ R̄i Im̄e ̄

(Mak 9.14-29; Luk 9.37-43a)

¹⁴ Ogen w̄ gi ru ebe igunrun̄ h̄u r̄i, ok̄ennȳe ohu n̄ bia d'e kunrun̄ Jiz̄os̄i, sekpu n'̄e al̄i, s̄i, ¹⁵ “Di-̄okpa, m̄e omik̄en̄ nwa-m-ok̄ennȳe! Ibobo r̄i a k̄u a. ̄ r̄i a ta ok̄en̄ afun̄fun̄; ̄ danyes̄on̄m̄e im̄e ̄kun̄ l̄e im̄e mirin. ¹⁶ M̄ w̄h̄e ni ̄umu-azuun̄ i 'ya, kan̄i asan̄i w̄ ̄eka z̄ūo a.” ¹⁷ Jesu n̄ s̄i, “Euu, agb̄o nw̄onl̄eni okukwe! Agb̄o zinl̄eni?! Elee ogen̄ k̄e m̄ k'e s̄onru ̄unu n̄od̄i? Elee ogen̄ k'e m̄ k'e dinruni ̄onu?! W̄h̄e ni ni m'̄e.” ¹⁸ Ya k'̄o n̄ ju ḡbo eje-mm̄on̄ h̄u, ̄ n̄ gha im̄e nwata h̄u puha, nwata h̄u n̄ d̄inh̄in̄ ozigbo.

¹⁹ Ya ̄umu-azuun̄ a n̄ bia d'e kunrun̄ ̄ ebe 'ya s̄ūo r̄i, ju a, s̄i, “K̄i h̄ain̄ ̄enyi gil̄eni sāeka ch̄upu a?” ²⁰ ̄ n̄ za w̄, s̄i, “Mak̄eni okukwe ̄unu eh̄ini. M̄ r̄i a gwa ̄unu ezioku, om̄eni ̄onu nw̄on̄ okukwe h̄un hand̄e k̄e mkp̄ur̄u m̄ostadi, ̄unu j̄enk̄o d'a s'̄eka s̄i uguni, 'Gha ebeni pu si ebah̄un!' O j̄enm̄e. O nw̄onni ih̄ien̄ j̄enk̄o d'a kar̄i ̄unu ̄eka! [²¹ Kan̄i ̄udin̄i a ra pu wez̄uka n̄i w̄ bu-̄onu m̄e ekpere.”]

Jiz̄os̄i E Kuzi Oku ̄onwun̄ A

(Mak 9.30-32; Luk 9.43b-45)

²² Ogen̄ Jiz̄os̄i l̄e ̄umu-azuun̄ a gi zu im̄e Galili, Jiz̄os̄i n̄ s̄i w̄, “W̄e j̄enk̄o d'e we m̄m̄e w̄ Nwa nke Ih̄ian che ̄eka ih̄ian, ²³ w̄e j̄enk̄o d'e gbu m; h̄un m'̄e akp'̄oh̄in̄ ̄et̄o, Osolobue e weli m.” Onwan̄ n̄ f̄uk̄en̄m̄e w̄.

Iku Ugw̄o-isi Ūlo-ns̄o

²⁴ Ogen̄ w̄ gi ru Kapan̄om̄, nd̄i a na ugw̄o-isi Ūlo-ns̄o n̄ j̄enburu Pita, s̄i a, “Onȳe-nkuzi ̄onu ara k̄ud̄e ugw̄o-isi* Ūlo-ns̄o ra?”

²⁵ Pita n̄ s̄i, “̄ k̄u a k̄u.” Ogen̄ o gi l̄u, Jiz̄os̄i n̄ bu ̄ uz̄o kupuha a, s̄i a, “Saim̄onu-o, k'i ro? Onȳe k̄e nd̄i-nze ̄wan̄i a na ̄utu ich̄en-ich̄en w'a na? ̄umu w̄ ra nd̄i ̄ozo?”

²⁶ Ogen̄ o gi s̄i, “Nd̄i ̄ozo.”

Jiz̄os̄i n̄ s̄i a, “Ya w̄ n̄i ̄umu w̄ ara k̄u. ²⁷ Kan̄i, amam̄gbe ̄enyi e m̄e ih̄ien e se oku, shi mirin h̄u; y'a t̄uye ukpo i; y'e weri azun̄ ibuz̄o i sik̄o d'e gbu—sh̄iapu a ̄onu, i sik̄o d'a h̄un akp̄ur̄u eḡho sh̄ek̄el̄u† ohu. Weri ̄ n'i gi ̄ k̄u ugw̄o-isi m̄m̄e l̄e 'yu.”

Isi Nke Mm̄esato

Onȳe Kachan̄rinn̄i im̄e Al̄i-eze Elu-igwee

(Mak 9.33-37; Luk 9.46-48)

* Isi Nke Mm̄esa:24 ugw̄o-isi. Akp̄ur̄u eḡho w'a k̄po “drak'ma” ̄ebūo k̄e w̄ gi a k̄u ugw̄o-isi Ūlo-ns̄on̄i. † Isi Nke Mm̄esa:27 “Sh̄ek̄el̄u” w̄ drak'ma ̄eno.

¹ Ogen hu, umu-azuun Jizosi no bia d'e kunrun Jizosi, si, "Onye kachanrin ime Ali-eze elu-igwee?" ² O no kpọ nwata ohu, bu e che etintinnai we, si, ³ "M ri a gwa unu ezioku, omeni unu egbehutoni, wuru ndi no ke umueka, o nwonna ogen onu e gi banye Ali-eze elu-igwee. ⁴ Onye owule welua enwen e ali, wuru onye no ke nwatani, 'ya wu onye kachanrinni ime Ali-eze elu-igwee. ⁵ Onye owule nabanhan nwata no enina make ufiri efan m a nabanhanguo m."

Onwunwan

(Mak 9.42-48; Luk 17.1-2)

⁶ "Kani onye owule han onye ohu ime ndini me ntin hun kwerini ni m me njo, o ka mma ni we kenme olo hi-ogbe ye onye hu olu, tu a ye ime ohimin mini. ⁷ Uwa ri ime nsongbu, make ihien ndi hu e me ihian e me njo rin'a! Ihien k'a han ihian me njo k'a biakwo-o, kale nsongbu ri ni onye hu we jenkọ d'a gha eka a bia."

⁸ "Omeni eka i mobu uku i a hain i e me njo, bepụ a tuhu. O ka i mma n'i banye ndun bu ehii i ezuni mobu n'i dan nguro, kari ni we tu i ye ime okun itebite bu eka i ebuo le oku i ebuo zu oke. ⁹ Omeni enya i a hain i e me njo, gupu a tuhu. O ka i mma n'i gi enya ohu suo banye ndun kari ni we tu i ye okun-mmom bu enya i ebuo ri a ri."

Ilu Jesu Gi Atunrun Hu Tuhuni Ta

(Luk 15.3-7)

¹⁰ "Hun n'a ni unu elegberini onye owule ime ndini me ekere. Make ni, m ri a gwa unu, ndi mmom-ozu we ri ebe Nedi m hun ri elu-igwee ri e lee ihun e ogen ile. ¹¹ Make ni mme wu Nwa nke ihian bia d'a zuopuha ndi huni."

¹² "Kini ke onu ro? Omeni ihian nwon atunrun ogun-isen, ohu ime we a kpahu, o natoko ohu-aria-ogun-isen hoduni elu-ugu ebahun we no a kpa nni jenne d'a cho ohu hu kpahuni? ¹³ O hun a, m ri a gwa unu ezioku, o jenkọ d'a ghoghọ n'a kari ohu-aria-ogun-isen hu kpahuleni. ¹⁴ Erirazikwo, Nedi onu hun ri elu-igwee achoni ni onye owule ime ndini me ekere la iwi."

Nwene I Me I Njo K'i Jenko D'e Me?

¹⁵ "Nwene i me i njo, jen d'a gwa a mmefie e ebe 'yu ni 'ya suo ri a. Omeni o gongho i ntin, 'ya wu ni y'e wechinhanguo nwene i azuun. ¹⁶ Kani, omeni o gonni i ntin, weri onye ohu mobu mmadu ebuo che ni enwen i, 'yu le we e jenzi d'a hun a keni o meye we enya. ¹⁷ O ju n'o gonko we ntin, gwa ndi uka. O ju n'o gonko uka ntin, weri e rike onye ghaleni e fe Osolobue mobu onye a na ugwo-isi njo a ma ikpe."

Iken Uka Kraisti Nwon

¹⁸ "Ezioku ke m ri a gwa unu, ihien owule unu si, 'Mba' elu-uwu, elu-igwee jenkọ d'a si, 'Mba.' Ihien owule onu si, 'Eghee,' elu-uwu, elu-igwee jenkọ d'a si, 'Eghee.' ¹⁹ M rizi a gwa unu ezioku, omel mmadu ebuo ime onu e kweregbame elu-uwani riu ihien owule, Nedi m hun ri elu-igwee siko d'e me ni unu 'ya. ²⁰ Make ni ebe owule mmadu ebuo mobu eto gi ufiri efan m zu, mme le we ri ebegu."

Mgbaghari

²¹ Pita no bia d'e kunrun Jizosi, si a, "Di-nwonna-enyi, mgbe ole ke nwene m siko d'e me m njo a gbaghari m'a? Mgbe esa?"

²² Jizosi no si, "Asini m'i mgbe esa, kani mgbe esa-esa uzọ iri kwasi ogun eto."

Ilu Jesu Gi Odibo Hun Ju N'o Gbaghariko Ta

²³ "Ya wu, Ali-eze elu-igwee no ke ebe eze ohu no cho ni 'ya le ndi idibo e gbako egho we gi e. ²⁴ Ogen o gi gbakoma, we no wehen'e onye ohu gi e egho higbu enwen e ogbe, k'e zu we kusonne ndi-orun nnu isen-kwasi-ogun orogbo ahua mmisen. ²⁵ Kani o sani eka ku a. Eze no si we re 'ya le nwunye e le umu a le ihien ile o nwon, wehe egho d'a ku a ugwo o gi e."

²⁶ “Makẹ ọnwán, odibo hụ nọ gbu osekpụ, rịọkẹnmẹ ẹ, sị, ‘Nna, nwon nị m ndidi, m jenkọ d'a kucharin i ihien ile m gi i.’ ²⁷ Nna a nọ gi omiken hapu a, gbaghari a, sị a y'a kuzile ugwo hụ o gi ẹ.”

²⁸ “Kani, ogen odiboni gi pu, o nọ hun odibo ibe ẹ hun gi ẹ egbo-oron akp'ohin ogunisen suo. O nọ todon ẹ ekpiri, sị a, ‘Ku m ugwo i gi m.’ ”

²⁹ “‘Ya odibo ibe ẹ hụ nọ dan ali, rịọkẹnmẹ ẹ, sị, ‘Nwon ni m ndidi, m jenkọ d'a ku i ugwo i.’ ³⁰ Kani o nọ ju, jen d'e bu ẹ che ime ulo-ngan d'e ru ogen o jenkọ d'a ku a ugwo hụ.”

³¹ “Ogen idibo ibe ẹ gi hun ihienni, o futu we oda-oda ime obi, we nọ jen d'a gwa Nna we ihien ile meni. ³² ‘Ya nna a nọ kpọ a, sị, ‘Odibo efo-njo! M hapu i, sị i akuzile ugwo hụ ile i gi m, makeni i rịo m ariọ. ³³ O furuni n'i me ni odibo ibe i omiken ke m don me n'i omiken?’ ³⁴ Nna a nọ gi olulu w'e ye we nị we ye ẹ afunfun ime ulo-ngan d'e ru ogen o jenkọ d'a kucharin ugwo hụ ile o gi.”

³⁵ Ya wu, erira ke Nedi m hun ri elu-igwee jenkọ d'e mezikwo onye owule ime unu, omeni y'e gini obi i ile gbaghari nwene i.

Isi Nke Mmitenei

Jizosi A Kuzi Banyeni Mkpechan

(Mak 10.1-12)

¹ Ogen Jizosi gi kucharinguu ihien ndini, o nọ gha Galili pu, shi egbere Judia hun ri n fetu Iyi Jodani. ² Igunrun hi-ogbe nọ sonme ẹ, o nọ zuo we ebegu.

³ Ndi hu ime ndi Itu-Farisi nọ bia d'e kunrun ẹ, keni we shi n'e onyan. We nọ ju a, sị, “O nwego ihien owule iwu ku ni ya ke me okennyẹ kpechan nwunye ẹ?”

⁴ Jizosi nọ za, sị, “Onu e ke gun a ime Ekwwo-nsọ ni Onye hun keni we ke we oken le onyennyẹ ogen mbidon? Unu e ke gun a n'ọ ⁵ sị, ‘Makẹ ọnwán, okennyẹ siko d'a nato nedi ẹ le nne ẹ, jen d'a banye ni nwunye ẹ, we ebuo a wuru ehụ ohu.’ ⁶ ‘Ya wu, elezi we mmadu ebuo, kani we wu ehụ ohu. ‘Ya wu, ihien Osolobue wegbamagu, ihian y'e kebele ẹ.”

⁷ Ndi Itu-Farisi hụ nọ juzi a, sị, “Ki hai nwan Mozizi gi ye iwu ime Ehuwo-nsọ, sị ni okennyẹ siko d'a s'eka ye nwunye ẹ ehuhuo-mkpechan, kpechanpu a?”

⁸ Jizosi nọ za, sị, “Makeni obi onu e zeke—'ya hai nwan Mozizi gi hapu unu ni unu kpechan nwunye unu; kani ele erira k'ọ ri ogen mbidon. ⁹ M ri a gwa unu, onye owule kpechan nwunye ẹ luma onye ozo, wezuka ni nwunye ẹ zo uku ye ofia, a ghereole.”

¹⁰ Umụ-azụn a nọ sị, “Omeni erira k'ọ ri egbata okennyẹ le nwunye ẹ, o ka mma ni aluni we di-le-nwunye.”

¹¹ Kani Jesu nọ sị we, “Ele ihian ile jenkọ d'a saeka nabanhan okuni, mmani ndi hun o wu nke we. ¹² O nwon ndi ghaleni a lu di-le-nwunye makeni ehụ we ezuni oke kete w'a mule we; o nwon ndi ghaleni a lu di-le-nwunye makeni ihian memewe erira; o nwon ndi sị ni aluko we makẹ ufiri Ali-eze elu-igwee. Onye hun jenkọ d'a saeka nabanhan okuni 'ya nabanhan a.”

Jizosi A Gosi Umụ-ndu

(Mak 10.13-16; Luk 18.15-17)

¹³ O nwe ndi weheni Jizosi umu-ndu keni o bu eka kwasi we, me ekpere, kani umu-azun a nọ jugbo ndi hu. ¹⁴ Kani Jizosi nọ sị, “Hatu ni umu-ndu ni we bia d'e kunrun m; egbondonle ni we, makeni Ali-eze elu-igwee wu nke ndi nọ enina.” ¹⁵ O nọ bu eka kwasi we, gha ebahun pu.

Okorobia Odafin Hu

(Mak 10.17-31; Luk 18.18-30)

¹⁶ Ya ke onye ohu nọ bia d'e kunrun Jizosi, sị, “Onye-nkuzi, elee orun-oma ke m siko d'a run ni m nwonrin ndun itebite?”

¹⁷ Jizosị nọ sị a, “Kị haịn i gi a jụ m oku ihien rị mma? Onye ohu sụọ rị mma. I cho n'i banye ndun, donme iwu ndi hu rị ime Iwu.”

¹⁸ O nọ si, “Elee ndi?”

Jizosị nọ sị, “Egbule ochu; agherele; ezunle ohin; ebuokinle ihian onu; ¹⁹ gbaye nedi i le nne i; ihien ibe i ya sụọ i ke ihien enwen i don a sụọ i.” ²⁰ Okorobia hu nọ si, “M hu e donme ihien ndini ile, ki hoduzi m jenko d'e me?”

²¹ Jizosị nọ sị a, “I cho n'i zu oke, jenne, rechanrin ihien ile i nwon, y'e we eghe e ye ndi igbennye, gi e nwon aku-le-uba ime elu-igwee, y'a bia d'e sonme m.” ²² Ogen okorobia hu gi nu ihienni, ndun nọ guu a, o nọ sukuru, pu, makele o nwon ihien oda-oda.

²³ Jizosị nọ sị umu-azuun a, “M ri a gwa onu ezioku, o jenko d'a fu orun ebe odafin jenko d'a nọ banye Ali-eze elu-igwee. ²⁴ M rizi a gwa unu, o jenko d'a ka nfe ni anyinnyan-mkpukpuke wu kamelu gha oghere oloden kari ni odafin banye Ali-eze Osolobue.”

²⁵ Ogen umu-azuun a gi nu ihienni, o tukeme we enya, we nọ si, “Onye jenko d'a sazi nwan aka nwon nzuopuha?”

²⁶ Kani Jizosị e lee we enya, o nọ si we, “Ebe ihian ri, o sako aka me, kani ebe Osolobue ri, o nwonni ihien we ghaleni a saeka e me.”

²⁷ 'Ya Pita nọ si, “Lee e, enyi a laguọ ihien ile to sonme i, kini ke enyi jenko nwan d'e nwonhen?”

²⁸ Jizosị nọ si we, “M ri a gwa onu ezioku, ime uwa ohun lalani, ogen we jenko d'e gi mememe ihien ile nke ohun, ogen hu Nwa nke Ihian jenko d'e gi nodi ukpo e nwe oghe, unu ndi hun sonni m siko d'a nodisonme ukpo mmebuo, a ki ebon mmebuo ri Izrelu.

²⁹ Onye owule hun o meni o giguọ ufiri m nato ulo ndi o nwon mobu umune-e-ikennyenye mobu umune-e-ikpoho mobu nedi e mobu nne e mobu umu a mobu ali o nwon, jenko d'e nwonhen we uzo ogun-isen, nwonhenzikwo ndun itebite. ³⁰ Kani, ndi bu oda bu uzo jenko d'a kpari azuun, ndi kpa azuun e buru uzo.”

Isi Nke Ogun

Ihien Jesu Gi Ndi Run Orun Ime Ugbo Kuzi

¹ “Makeni Ali-eze elu-igwee ri ke ebe onye ohu nọ pu uz'utuntun d'e weri ndi orun hun jenko d'a run ime ugbo-vaini a. ² Ogen 'ya le we gi kwerigbamaguu n'o jenko d'a ku we eghe orun akpu-uhuhin wu dinariosi ohu, o nọ zi we ban ime ugbo-vaini a d'a runma orun.”

³ “Ihien nọke okuloku itenei utuntun, o nọ puzi, hun ndi ozo wuzo mmaka ime afia. ⁴ O nọ si we, ‘Unu nwen jenne ugbo-vaini m d'a run orun, m jenko d'a ku unu ugwo ohunma.’ We nọ jenne.”

⁵ O puzikwo okuloku mmebuo, ogen hu anwun gi a ri isi le okuloku eto efinnai, o nọ mezikwo ihien ohu ahun.”

⁶ “Ihien rike okuloku isen enyasi, o nọ puzi, hun ndi ozo turusonmeni; o nọ si we, ‘Ki haın onu gi turu ebeni mmaka kete utuntun?’ ”

⁷ “We nọ si a, ‘Makeni o nwonni onye we enyi orun.’ O nọ si we, ‘Unu nwen jenne ugbo-vaini m d'a run orun.’

⁸ O ru ogen enyasi, onye hu nwon ugbo-vaini hu nọ si onye hun e lepu n'a ugbo-vaini hu enya, ‘Kpo ndi orun hu n'i ku we ugwo we, gha ndi ikpazuun kuma d'e ru ndi ibuzo.’

⁹ Ogen ndi hu gha okuloku isen enyasi runma gi bia, we nọ ku onye-onye ime we eghe-orun akp'ohin ohu-ohu.”

¹⁰ “Ogen ndi ibuzo gi bia, we ro ni we jenko d'a kukari we eghe-orun akp'ohin; kani we nọ ku onye-onye ime we eghe-orun akp'ohin*. ¹¹ Ogen we gi kuguu we ugwo, we nọ denwinwinma ni onye hun nwon orun, ¹² si, ‘Ndi ikpazuunni run mgbahunme okuloku ohu sụọ, bu enyi nwen bu orunni isi kete utuntun, ma anwun, kale y'a ku enyi le we ahanmahan.’ ”

* Isi Nke Ogun:10 Griki: dinariosi

¹³ “Kani ọ nọ shiari onye ohu ime we, si a, ‘Di-enyi, a ri m e megbu i; ele egbo-orun akp’ohin ke me le yu kwerigbama? ¹⁴ Weri hun wu nke i lama; mme cho ni m ye onyeni we we ikpazuun ke m don ye i. ¹⁵ Anikozide we m gi ihien m me ihien m cho ni m gi e me ra? Ra i ri e we iwe ni m ri a ha-eka?”

¹⁶ “Ya wu, ndi kpa azuun jenkọ d’e bu uto, ndi bu uto a kpari azuun.”

Hun m’e Mgbe Eto Jizosi Ku Oku Onwun A

(Mak 10.32-34; Luk 18.30-34)

¹⁷ Ogen Jizosi gi jenkọ Jerusalem, ọ nọ wesi umu-azuun a nko ohu, si we, ¹⁸ “Lee n’e, enyi jenkọ Jerusalem; enyi ru ebahun, we siko d’e re Nwa nke Ihian ye ndi-isi nchu-ejan le ndi-nkuzi Iwu. We jenkọ d’a ma a ikpe-onwun, ¹⁹ we e ye ndi ali ndi ozọ ni we kpa a ye emu, fian a mkpinsin, kpogbu e elu obe; kani hun m’e akp’ohin eto, Osolobue jenkọ d’e weli e.”

Ihien Nne Ohu Rio Ni Umu A

(Mak 10.35-45)

²⁰ ‘Ya nne Jemisi le Jonu, umu Zebedi, no wehe we d’e kunrun Jesu, ọ nọ gbu osekpun ihun e, rio a n’o men’e ohunma. ²¹ Jesu no si a, “K’i cho?” Ọ nọ si a, “Ku e ni onye ohu ime umu-m-ikenny e buoni jenkọ d’a nodi ali eka-ihien i, hun-ebọ a nodi ali eka-ekpen i ime ali-eze i.”

²² Kani Jizosi no si, “Onu a marin ihien onu ri a rio. Ni unu saeka ra ihien ri ime mkpu hun m jenkọ d’a ra?” We no si, “Enyi jenkọ d’a s’eka.” ²³ Ọ nọ si we, “Ezioku-ezioku, unu jenkọ d’a ra ihien ri ime mkpu m, kani ele mme jenkọ d’e ku onye siko d’a nodi ali eka-nni m le eka-ekpen m; kama ndi hu Nedi m kwademe n’e, we jenkọ d’a nodi a.”

²⁴ Ogen umu-azuun iri hoduni gi nu ihienni umune ebuo hu me, we no bumeni umune ebuo hu olulu. ²⁵ Kani Jizosi no kpozunhan we, si we, “Unu a maringho ni ebe ndi ali ndi ozọ ri ndi hun a kini e me rike si uwe nwon ndi we ri a ki, ndi-ndu we e me we a marin ni uwe ri a ki we. ²⁶ Ka emele ni erira. Onye owule cho n’o wuru oken ihian ime onu, ‘ya wuru odibo unu; ²⁷ onye owule cho n’o wuru onye ibuzo ime unu, ‘ya wuru igbon onu — ²⁸ noke ke Nwa nke Ihian don bia, ele ni we gba n’a odibo, kani, n’o gba odibo, yezikwo ndun a, gi e gbahua ndi bu oda.”

Jizosi A Zuo Ndi Enya-ishi Ebuo

(Mak 10.46-52; Luk 18.35-43)

²⁹ Ogen Jesu le umu-azuun a gi gha Jeriko pukọ, igunrun hi-ogbe no sonme e. ³⁰ Ikenny e buo enya kpu ishi nodi ali mkpenren uto hu. Ogen we gi nu ni Jizosi ghafeko, we no yi oro, si, “Di-nwonni-enyi, Nwa Defidi me ni enyi ebere!”

³¹ Igunrun hu no jugbo we, si we kpukin onu; kani we no yikenmede oro, si, “Di-nwonni-enyi, Nwa Defidi, me ni enyi ebere!”

³² Jizosi no kusị, kpọ we, si, “Kini ke unu cho ni m me ni onu?”

³³ We no si a, “Di-nwonni-enyi, enyi cho ni enyi leghama uto.”

³⁴ Jizosi no me ni we omiken, metu we eka enya. Ozigbo hu, we no hunma uto; we no sonme e.

Isi Nke Ohu-kwasị-ogun

Jizosi A Banhan Jerusalem Leke Onye-mmere

(Mak 11.1-11; Luk 19.28-40; Jon 12.12-19)

¹ Ogen we gi nokunmeme Jerusalem, e ru we Ugu Olivu hun ri Befaji, Jizosi no zipu umu-azuun a ebuo, ² si we, “Banye ni ime obodoni me ekere hun ri unu ihun, onu jenkọ d’a hun Jaki we lime ebegu le nwa a nodiye ni n’e. Topu ni we wehe ni m. ³ Onye si unu ihien owule, si n’a hu, ‘Nna cho we’, o siko d’a si unu weri we ozigbo.” ⁴ Onwan me keni we mezu ihien onye-amuma ku, si,

⁵ “Gwa ndi obodo Zayonu,

lee e, eze onu lala d’e kunrun unu,

o welua enwen e ali:
o ri enu Jaki,
le elu nwa-jaki.”

⁶ Umụ-azuun a ebuo hu no jen, me ke Jizosi don zi we, ⁷ e wehe we Jaki hu le nwa-jaki hu, gi ewuru w'e yiye elu e gbama elu we, Jizosi no nyinrin we.

⁸ Imerinme ndi ri ime igunrun hu no gi ewuru we gbama uzo, ndi ozo a kpagiri agalaba osisi ndi risonme ebehu, gbama we uzo. ⁹ Igunrun hu ri a ihun le azuun hu e yi oro, a si, “Ojija-mma ya ri ni Nwa Defidi!

Onye hu gi efan Di-nwonni-enyi bia wu onye Chuku gozi agozi!

Ojija-mma 'ya ri ni Osolobue Ebehu Kachanrin elu ejen*”

¹⁰ Ogen o gi banye Jerusalem, o rike si we kpasu obodo hu ile: We hu a ju, si, “Onye wu onwan?”

¹¹ Igunrun ahun no si, “Hunni wu onye-amuma hu w'a kpọ Jizosi hun gha Nazareti ri Galili bia.”

Jizosi E Si Ulo-nso

(Mak 11.15-19; Luk 19.45-48; Jon 2.13-22)

¹² Jizosi no banye Ulo-nso, chupu ndi ile ri a zu afia ime Ulo-nso, hukpume teburu ndi a gbahuto ego le oche ndi hun e re oluikuku. ¹³ O no si we,

“We de e ime Ekuko-nso, si,

‘We jenko d'a kpọ Ulo m ulo ekpere’,

kalẹ onu e gigo a henrin ebe ndi-ohin e zueri!”

¹⁴ Ndi enya-ishi le ndi-nguro no bia d'e kunrun e ime Ulo-nso, o no zuo we. ¹⁵ Kani ogen ndi-isi nchu-ejan le ndi-nkuzi Iwu gi hun ihien ndi a tu enya o ri e me, hunzi ke umu-ndu ri ime Ulo-nso ri e yi oro, a si, “Hozana (ojija-mma) ri ni nwa Defidi!”, iwe no weme we. ¹⁶ We no si a, “I hu a nu ihien umu-ndu ndini ri e ku?” Jizosi no si we, “Eghee, m hu a nu. Unu e ke guntu ebehu Ehuho-nso no si,

‘Y'a zunguo umeka le ndi ri a ra eran ni we ja i mma zu oke.’”

¹⁷ O no la we to, gha ime obodo hu pu, si Betani, d'a nodi uchinchin hu.

Jizosi A Bu Osi Figi Onu

(Mak 11.12-14, 20-24)

¹⁸ Eki e fon uzotuntun, ebe o kinko azuun Jerusalem, egun hu a gun a. ¹⁹ O no hun osisi figi ohu mkpenren uzo, o no jen ebe o ri; kani, o hunni ihien owule enu e, mmani ehuhuo suo. O no si a, “Amizile mkpuru jenrin ejen.” Osi hu no kpọpu-nkun ozigbo.

²⁰ Ogen umu-azuun gi hun ihienni, o tukenme we enya, we no si, “Nani ke osisi hu don kpọpu-nkun ozigbo?” ²¹ Jizosi no si we, “M ri a gwa unu ezioku, owuni onu e nwongho okukwe bu unu enweni obi-ebu, unu jenko d'a saeka mekari ihien we me osisi figi hu; elede ohun suo, osuon'a ni onu si uguni, ‘Jen d'a tu enwen i ye ime ohimin,’ o jenko d'e me. ²² Ihien unu gi okukwe me ekpere rio, onu jenko d'e nwonhen e.”

A Ju We Jizosi Ke Onye Zi E

(Mak 11.27-33; Luk 20.1-8)

²³ Ogen o gi banye Ulo-nso, ndi-isi nchu-ejan le ndi-isi no bia d'e kunrun e ebe o ri a kuzi, si a, “Elee iken k'i gi e me ihien ndini, onye ye i ikenni?” ²⁴ Jizosi no za we, si, “Mme le enwen m jenko d'a ju unu akpu otaa ohu, unu za m'a, a gwa m onu iken m gi e me ihien ndini.” ²⁵ “Mirin-Chuku Jonu me, elebe k'o gha bia: o gha elu-igwee bia ra o gha aka ihian bia?”

We no tugbame iroro, si, “Enyi si, ‘O gha elu-igwee bia,’ o siko d'a si, ‘Ki hain nwan unu gileni gi oku e don?’ ²⁶ Kani egun igunrunni aniko enyi si, ‘O gha aka ihian bia,’ makeni ihian ile weri e ni Jonu wu onye-amuma.” ²⁷ ‘Ya we no za Jizosi, si, “Enyi amarin.” O no si we, “Mme nwen a gwako unu iken m gi e me ihien ndini.”

* Isi Nke Ohu-kwasị-ogun:9 Griki: “...ime Elu-igwee kachanrin elu e jen”. (Osolobue ke we gi ihienni e ku.)

Jesu E Gi Umune Ebuo Kuzi Ime-ihien Chuku Ku

²⁸ “Kinị ke onu ro nwan? Okennye ohu mu ikennyẹ ebuo; o jẹn d'e kunrun nke ibuzo, si a, 'Nwa m, jẹn d'a run orun ime ugbo vaini tanni.' ²⁹ O no si, 'Ejenko m.' Kani, omegu, o no gbeshuobi e, jenne. ³⁰ 'Ya nedi e no jẹn d'e kunrun hun-ebu, gwazi a ihien ohu ahun. O no si, 'Baba, m siko d'e jẹn.' Kani o jenni. ³¹ Onye ime we me ihien nedi e cho?" We no si, "Nke ibuzo." Jizosi no si we, "M ri a gwa unu ezioku, ndi a na Ugwo-isi we gi njo we marin le ndi igbaraja hu e buni unu uzo a banye Ali-eze Osolobue. ³² Make ni Jonu bia d'e kunrun onu, a ghosi unu ezigbo uzo ahun Osolobue cho, kani, unu eginu oku e don. Kani ndi a na ugwo-isi we gi njo we marin le ndi igbaraja gi e don; ogen onu gide hun ihien ri e meni unu egiden'e cheghari, kweri ihien o ku."

*Ilu Jesu Gi Ndi We Ye Ugbo Run Ta**(Mak 12.1-12; Luk 20.9-19)*

³³ “Nu ni ilu ozo: O nwon onye ohu nwon ali, o no kun a vaini, kenhunme e ugba, gu olu ebe w'a no a pinpuha manya-vaini ye ime ugbo hu, tunzikwo ulo-nche ye e, bu e che eka ndi siko d'a gha a run a e-gbu-e-ke. O no si ali ozo. ³⁴ Ogen vaini e rume, o no zi ndi idibo e jenni ndi hu ri a run ugbo hu d'a nahan we ihien vaini a mi. ³⁵ Ndi hu ri a runn'a no kwodon ndi-idibo e, gbu onye ohu ili, gbu onye ohu ozun, mazi onye ohu omuma. ³⁶ 'Ya o no zizeni ndi-idibo e ozo bu oda kari ndi ibuzo. E me we we ihien we me ndi ibuzo. ³⁷ Omegu, o no zijen nwa a, si, 'We siko d'a gbaye nwa m.' ³⁸ Kani, ogen ndi hu ri a run ugbo-vaini hu gi hun nwa a, we no si ibe we, 'Onyeni wu hun jenko d'e nwonrin ebeni omegu; ni enyi gbupun'a nwan weri ihien e!' ³⁹ 'Ya we no weri e, chupu a ime ugbo-vaini hu, gbu e."

⁴⁰ “Onye nwon ugbo-vaini hu bia nwan, k'o siko d'e me ndi hu ri a run ugbo hu?" ⁴¹ We no za, si, "O jenko d'e gbu ndi-eti hu, gbu we la iwi, we ugbo-vaini hu ye ndi ozo hun jenko d'a runn'a, e yesonme e ihien-ugbo e ogen ihien-ugbo."

⁴² Jizosi no si we, "Onu e ke guntu ihien Ekukwo-nsọ ku? Ekukwo-nsọ si, 'Omuma hu ndi a tun ulo ju, a wuruole hun gi ulo; Di-nwonni-enyi 'ya me ihieni, o tuka enyi enya!'"

⁴³ 'Ya wu, m ri nwan a gwa unu ni we jenko d'a narin onu Ali-eze Osolobue, we e ye ndi ali hu hun jenko d'a mi mkpuru a. ⁴⁴ Onye owule danye elu omumanị jenko d'e tikpochanrin, kani o jenko d'e gwerinri en onye owule o dankwasi!"

⁴⁵ Ogen ndi-isi nchu-ejan le ndi Itu-Farisi gi nu ilu ndini, we no marin ni uwe k'o ri e ku. ⁴⁶ We te cho ni we nwunrun a, kale egun igunrun ri ebahun a nini we, make ni we weri e nọke onye-amuma.

Isi Nke Ebuo-kwasị-ogun*Jesu E Gi Oriri-agbamekukwo Kuzi**(Luk 14.15-24)*

¹ Jizosi no tazi ni we ilu, si, ² “Ali-eze elu-igwee rike ebe eze ohu no kpọ ni nwa a oriri-agbamehuhuo. ³ O no zi ndi-idibo e d'a kpọ ndi we kpọ oriri-agbamekukwo hu, kani abiani we. ⁴ O no zizi ndi idibo ozo, si, 'Gwa ni ndi hu we kpọ oriri, si, "Lee n'e, a kwademegu m oriri m; e gbuole m oken-efin m le umu-efin m zuntọ. A kwademegu m ihien ile; bia ni oriri-agbamehuhuo hu." ' ' ⁵ “Kani eginu w'e don, onye-onye no jenne ebe o jenko: onye ohu e jenne ugbo e, onye ozo e jenne afia a, ⁶ ndi ozo no nwunrun ndi idibo e, gbe ifenren ye we ihun, gbu we. ⁷ Eze hu no bume olulu; o no zijen ndi-agma a, we no gbupu ndi ogbu-ochu hu, dunchanrin obodo we okun. ⁸ O no si ndi idibo e, 'A kwademegu we oriri-agbamekukwo hu, kani ndi we kpọ d'e ri e efuruni ndi we siko d'a kpọ. ⁹ Jensonme ni nwan ogbara-ogbe ichen-ichen d'a kpọ ke we han unu hun; si ni we

bija oriri.’¹⁰ Ndi idibo hu no jensonme ogbara-ogbe ichen-ichen d'e wehe ndi ile we hun, ke ndi-oma ke ndi-eje, nke wu ni ndi-obia e junchanrin ebahun we ri e me mmemme.”

¹¹ “Kani, ogen eze hu gi bia n'ọ hun ndi obia, ọ no hun onye ohu yileni ewuru we gi e jen agbamehuhuo. ¹² Ọ no si a, ‘Di-enyi; nani k'i don banhan ebeni bu y'e yi ewuru we gi e jen agbamehuhuo?’ Ọ shiarini ihien owule. ¹³ Eze no si ndi hu e jenn'e ozi, ‘Kenme n'e uku le eka, tu a ye ishi hu ri ezi, ebe ihian jenko d'a no a kwan ekwan, a ta nkwenren-eze.’
¹⁴ Makeni ndi we kpo bu oda, kani ndi we hori ebuni oda.”

Ajuju Banyeni Iku Ugwo-isi

(Mak 12.13-17; Luk 20.20-26)

¹⁵ Ndi Itu-Farisi no jen d'a tu iroro ni we marin ke we a don gi ihien we le Jizosi k'e ku nwundon e. ¹⁶ We no zijen umu-azuun we le ndi itu Herodu d'a ju a utaan: “Onye-nkuzi, enyi a maringho n'i wu onye ezioku, ni i ri a kuzi uzọ Osolobue k'o furu, ni egun ihian ara tu i, y'a ra gbeyeni ihian. ¹⁷ Gwa enyi nwan ihien i ro: O furugho ni enyi ku eze-kani wu Siza ugwo-isi ra o furuni?” ¹⁸ Kani Jizosi a maringho ni we ju utaan makeni izize e ri e ze we. Ọ no si, “Ki hain unu gi a nwan m, onu ndi ihunna. ¹⁹ Ghosidele ni m egho we gi a ku ugwo-isi hu.” We no wehen'e akpuru ego dinariosi ohu. ²⁰ Jizosi no si we, “Isi onye le efan onye wu ndini?” ²¹ We no si, “Nke Siza ro.” 'Ya ọ no si we, “We ni nwan ihien Siza ye Siza, unu e we nke Osolobue ye Osolobue.” ²² Ogen we gi nu a, ọ tikenme we enya, we no na a to, pu.

Ajuju Banyeni Igha Onwun Lihi

(Mak 12.18-27; Luk 20.27-40)

²³ Uhuohin ohu huzikwo, ndi hu ime ndi Itu-Sadusi no bia d'e kunrun Jesu. Ndi Itu-Sadusi kweri ni ndi nwunni a ra lihi: we no ju a utaa, ²⁴ si, “Onye-nkuzi, Mozizi si ni ‘Omeni okennyewu nwunhun bu o muni nwa, nwene e 'ya luma okpoho hu di e nwun, keni o mudon ni nwene e nwunni nwa.’ ²⁵ Ikennyewu esa wu umune te ri ime enyi; nke ibuzo a lugwu nwunye, o megwu, ọ no nwunhun bu o muni nwa, ọ no la nwunye e to, nwene e hun e sonn'e no luma a. ²⁶ Erirazikwo ke nke ebuo ahun me, le nke eto, d'e ru hun me we esa, we ile a nwunhunchanrin. ²⁷ Omegwu, okpoho hu no nwunhun. ²⁸ 'Ya wu, ogen ndi nwunni e gi nwan lihi, nwunye onye k'o jenko nwan d'a wu ime mmadu esa hu, ebe o me ni we ile lugbari a?”

²⁹ Kani Jizosi no za we, si, “Unu e fieguo uzọ makeni unu a marin Ehuho-nsọ, onu amarin ke iken Osolobue han. ³⁰ Ogen ndi nwunni sikọ d'e gi gha onwun lihi, aluko we di le nwunye, eyeko we we luru, we jenko d'a no ke ndi mmon-oz. ³¹ O me nke iweli ndi nwunni, unu e ke guntu ihien Osolobue gwa onu ime Ehuho-nsọ? ³² Ọ si, ‘Mme wu Osolobue Ebrahim, Osolobue Aziki le Osolobue Jekopu.’ Osolobue ele Osolobue ndi nwunni, kani nke ndi ri ndun.” ³³ Ogen igunrun hu gi nu nkuzi e, ọ tikenme we enya.

Iwu Kachanrinni

(Mak 12.28-34; Luk 10.25-28)

³⁴ Ogen ndi Itu-Farisi gi nu ni Jesu e kpukingwo ndi Itu-Sadusi onu, we no zu, buru e, ³⁵ onye ohu ime we wu okaa-Iwu no gi otaa shin'e onyan, si ³⁶ “Onye-nkuzi, elee iwu kachanrin ime Iwu Mozizi?” ³⁷ Ọ no si a, “‘Gi obi i ile, enwen* i ile le uche i ile nwē ihien-osisuo Di-nwōnni-enyi wu Osolobue i.’ ³⁸ Onwan wu iwu kachanrinni le nke ibuzo. ³⁹ Nke ebuo nozi ke nke ibuzoni, ọ si, ‘Ihien ibe i sikọ d'a suoriri i ke ihien enwen i don a suo i.’
⁴⁰ Iwu ebuoni gi Iwu Mozizi ile le ihien ile ndi-amuma ku.”

Ajuju Banyeni Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume

(Mak 12.35-37; Luk 20.41-47)

⁴¹ Ogen ndi hu ime ndi Itu-Farisi gi nogbame, Jizosi no ju we utaa, ⁴² si, “Kini ke unu ro banyeni Kraisti? Nwa onye k'ọ wu?” We no si a, “Nwa Defidi.” ⁴³ Ọ no si we, “Nani ke Mmon-nsọ don nwan me Defidi kpo a ‘Di-nwōnni-m’ ebehu Ehuho-nsọ no si,

* Isi Nke Ebuo-kwasi-ogun:37 ume-ndun

44 'Di-nwonna-enyi si Di-nwonna-m;
 nodi ali aka-nni m,
 d'e ru mgbe m bugu ndi inenren i
 che okpuru uku i?' ”

45 “O me nwan ni Defidi kpọ a ‘Di-nwonna-m’, eghani k'o don wuru nwa Defidi?” 46 O nwonna onye saaka za ihien owule. O nwonnini onye egun ni ju a utaa ozo gha uhuhin hu jenne.

Isi Nke Eto-kwasi-ogun

Jizosi Si We Kpachanpukwo Enya Ebe Ndi-nkuzi Iwu Le Ndi Itu-Farisi Ri
(Mak 12.38-39; Luk 11.43-46; 20.45-46)

1 'Ya Jizosi no si igunrun hu le umu-azuun a, 2 “Ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi nodi ali elu Ocho-Mozizi—'ya wu, uwe wu ndi a kuzi Iwu Mozizi; 3 e me ni nwan ihien owule we gwa unu, e gi n'e don; kale, esonkwole ni we me ihien we ri e me. Makeni, w'a kuzi, bu w'a ra me ihien we ri a kuzi. 4 W'e kenme ibu nyinni, hun a fu orun obubu e che ihian isi-uvun, kani we le enwen we ara tinpude mkpinsi-eka ohu ni we bu udi ibu hu. 5 We e me ihien ile w'e me keni ihian ile hun we: we gha e mememe mkpo Filatri ahun ihian ilee deye ihien ri Ekukwo-nsọ e kenmeye ezimezi ihun, e mememe we nke we n'o hi-ogbe. We gha e mememe Taselu ahun ihian ile a kwaye ekwa ekpere, e mememe we nke we n'o sue, keni ihian hun we. 6 O suo we ni w'a nodi isi-ochi we gha e ri oriri; a suo we ni w'e ye we ochi pu-ichen ime ulo-ofufe, 7 ni w'e kele we ekele pu-ichen ime afia ebe ihian ri, ni w'a kpọ we 'Onye-nkuzi.' 8 Ka anile ni ihian kpọ onu 'Onye-nkuzi,' makele Onye-nkuzi ohu suo ke unu nwon, umune ke unu ile wu. 9 Akpokwole ni onye owule ri elu-uwani 'Nedi enyi,' makeni Nedi ohu suo ke unu nwon, elu-igwee k'o ri. 10 Anikwole ni ihian kpọ unu 'Nna' makeni Nna ohu suo ke unu nwon—Kraisti suo wu Nna unu. 11 Onye kachanrinni ime onu, k'a wuru odibo unu. 12 Onye owule busi enwen e elu, we sikọ d'e wetu e ali; kani onye owule welua enwen e ali, we jenkọ d'e wesi e enu.”

Jizosi A Ban Mban Make Obibi Ihunnai We
(Mak 12.40; Luk 11.39-42, 44, 52; 20.47)

13 “Kani nsongbu ri ni unu ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi, ndi ihunnai! Makeni onu a kpokin uzọ Ali-eze elu-igwee: unu a banyeko, onu eyeko ndi cho ni we banye efe banye.

14 Nsongbu ri ni unu ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi, ndi ihunnai! Unu e rigbu ikpoho di we nwun, e gi ekpere sueni e kpukin e. 'Ya wu, onu jenkọ d'a narin afunfun kani.

15 Nsongbu ri ni unu, ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi, ndi ihunnai! Makeni onu e jensonme ali ichen-ichen, e fetude ohimin, a cho ke unu a don nwehede onye ohu hun sikọ d'e kwere femẹ ofufe onu, kani onye gbehuto nwan sonme unu—unu e me e wuru nwa okun-mmọn rike unu, wukaride unu.”

16 “Nsongbu ri ni onu ndi enya-ishi ri e duni, a si, 'Omēni ihian kun Ulo-nsọ, o nwonna ihien o wu; kani, o kun goru ri ime Ulo-nsọ, o jenkọ d'e mezuriri ihien o kun n'e.' 17 Unu ndi nzuzu enya kpu ishi! Elee hun ka? Goru ra Ulo-nsọ hun me goru hu ri nsọ? 18 Onu a si ni 'Omēni ihian kun ebe we no a chu-egan, o nwonna ihien o wu, kani o kun oyiye ri elu e, iwu gi e, o sikọ d'e mezuriri ihien o kun n'e.' 19 Unu ndi enya-ishi! Elee hun ka? Oyiye ra ebe we n'a chu-egan hun me oyiye hu ri nsọ? 20 Onye kun ebe we n'a chu-egan e kunguo ebe we n'a chu-egan le oyiye ile ri elu e. 21 Onye kun Ulo-nsọ kun Ulo-nsọ le Osolobue hun bi ime e. 22 Onye kun elu-igwee kun ukpo Osolobue le onye hu a nodi ali elu ukpo hu.”

23 “Nsongbu ri ni unu ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi, ndi ihunnai! Unu a kusunmede uzọ-ohu-ime-uzọ-iri ihien e me ofe a suo—ke arabasi-minti ke dilu ke kumini—bu unu a natoguo ihien ndi hu ka mkpa ime Iwu—rike iye onye owule ihien run'e le omiken le okukwe. O te furu ni unu e me ihien ndini ka mkpa, bu ele hun unu e gi lato ndi ozo.

²⁴ Ndi ẹnya-ishi ri e du ndi ozo! Unu e shenpu nzinzin ri ime manya, kani unu e luepu kamelu, anyinnyan-mkpukpuke higbu enwen e ogbe!”

²⁵ “Nsogbu ri ni onu ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi, ndi ihunna! Make ni unu a chanchan azun mkpu le afere, kale ihien we gi ẹnya-uku nwehen le ime ihien gunni unu ya jun ime we. ²⁶ Onye Itu-Farisi ẹnya-ishi! Bu uzọ chanchan ime mkpu le ime afere, keni azun we hun uzọ nwunchan.”

²⁷ “Nsogbu ri ni unu ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi, ndi ihunna! Onu no ke ili we gi ihien ochan tekwame, hun magbu enwen e mma azun a, kani ihien jun ime we wu okpuku ndi nwunni le ihien ile runi. ²⁸ Eriira ke unu rizikwo: ẹnya ihian, onu ri ke ndi e me ihien Osolobue cho, kani ihunna le njo jun ime unu.”

Jizosi E Ku Oku Ikpe-omuma Lalani Ni We

(Luk 11.47-51)

²⁹ “Nsogbu ri ni unu ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi, ndi ihunna! Unu a tun ili ndi-amuma, a chosonme ihien we tun we gi a nyanhan ndi me ihien Osolobue cho mma; ³⁰ a si, ‘Omeni ẹnyi ri a ogen ndi nedi ẹnyi we kani, ẹnyi e ke son we gbu ndi-amuma!’ ³¹ Eriira ke unu gi a shiagbu enwen unu eri ni unu wu umu ndi gbu ndi-amuma! ³² Mezucharin ni nwan ihien ndi nedi onu kani bidon! ³³ Agwo ke unu wu! Igunrun eju-ali! Nani ke unu jenkọ d'e gi wanahin ikpe-omuma le afunfun okun-mmon?”

³⁴ Lee n'e nwan, m jenkọ d'e ziheni onu ndi-amuma, ndi marin ihien le ndi-nkuzi. Unu jenkọ d'e gbu ndi hu ime we, kpogbu ndi hu ime we, fian ndi hu ime we mkpinsin ime ulo-ofufe unu, a chu we, e kpokpo we, gha obodo d'e ru obodo, ³⁵ keni edeke ndi ezi-omume ile we gbu elu-owa hun uzọ ri onu isi—gha edeke Ebelu onye ezi-omume d'e ru edeke Zekaraya nwa Barakaya, hun unu gbutọ ime Ulo-nso—egbata Ebehu-ri-nso le Ukpo w'a nodi a chu ejan. ³⁶ M ri a gwa unu ezioku, agboni jenkọ d'e gi isi buru ihien ndini ile.”

Ke Obodo Jerusalem Rihan Jesu Obi

(Luk 13.34-35)

³⁷ “Euu Jerusalem! Jerusalem!! Obodo hun e gbu ndi-amuma, a magbu ndi we zihen'e omuma! Mgbe ole-le-ole ke m chopu ni m kigbama umu i ke nneku-ohuhu don a kigbama umu a e ye okpuru nku e, bu y'a nini m! ³⁸ Lee e, a la we ulo i to okpokoro! ³⁹ M ri a gwa i ni y'a hunkozi m d'e ru ogen i sikọ d'a si, ‘Onye hu gi efan Di-nwonna-ẹnyi a bia wu onye we gozi agozi.’ ”

Isi Nke Ẹno-kwasì-ogun

Jizosi E Ku E Ni We Jenko D'e Tikpo Ulo-nso

(Mak 13.1-2; Luk 21.5-6)

¹ Jizosi no gha Ulo-nso pu; ebe o puko, umu-azun a no bia d'e kunrun e, a ghosonme e ulo ri ichen-ichen ri Ulo-nso. ² Kani Jizosi no si we, “Onu a hunguọ ihien ndini we, ele 'ya? M ri a gwa unu ezioku, o nwonna ogbe-omuma ohu hun jenkọ d'a hodụ enu ibe we; we jenkọ d'e nutucharin we ile ye ali.”

Nsogbu Le Ukpokpo Lalani

(Mak 13.3-13; Luk 21.7-19)

³ Ogen Jizosi gi nodi ali elu Ugu Olivu, umu-azun a no bia d'e kunrun e ebe 'ya sọ nodi, we no si, “Gwa ẹnyi, elee ogen ke ihien ndini jenkọ d'e me? Kini jenkọ d'a wu ahima obibia i le nke ogugu-ogen?” ⁴ Jizosi no za we, si, “Kpachanpu ni ẹnya make w'e dufie onu, ⁵ make ni ndi bu oda jenkọ d'e gi efan m bia, si, ‘Mme wu Kraisti.’ We sikọ d'e gi e dufie ndi bu oda. ⁶ Onu jenkọ d'a nusonme ukwere agha ndi we ri a lu, nusonme ni agha jenkọ d'a ri—kani, anile ni egun tu unu, make ni ihien ndini jenkọ d'e me bu ogugu-ogen e ke ru. ⁷ Make ni ali sikọ d'a luson ali; ali-eze a luson ali-eze, unwun le ali-omahihie jenkọ d'a ri ebe ri ichen-ichen. ⁸ Ihien ndini ile rike ebe ime nohu memem okpoho.”

⁹ Ogen hụ, wẹ jenkọ d'e we unu ye wẹ ni wẹ ye onu afunfun, wẹ siko d'e gbu onu; ize unu jenkọ d'a ban ndi ali ile ri ichen-ichen make ufiri efan m. ¹⁰ Ndi bu oda jenkọ d'a danpu ime okukwe, e re ibe wẹ, e ze ize ibe wẹ. ¹¹ Ndi amuma-ntu ndi bu oda jenkọ d'a puha, dufie ndi bu oda. ¹² Ufiri ni njo jenkọ d'a barahi, ihien-osusuo ndi bu oda nwe jenkọ d'a juu oyi. ¹³ Kani onye hun din ndidi d'e ru njendeme jenkọ d'e nwon nzuopuha. ¹⁴ Wẹ jenkọ d'e zi ozioma banyeni Ali-eze ghagbari elu-owa ile ke n'o wuru osheri ye ndi ali ile ri ichen-ichen; ogen hụ ke ogugu-ogen e gi ru.”

Arụ Hụ Hun E Buhe Ntikpo

(Mak 13.14-23; Luk 21.20-24)

¹⁵ “Ya wu, ogen onu jenkọ d'e gi hun aru hụ hun e buhe ntikpo k'o wuzo ebahun ri nso, nọke ke onye-amuma wu Danelu don ku (onye ri a gunni 'ya ghoha), ¹⁶ ndi ri Judia wẹ gbasikwo elu ugu ndi risonme ebeku; ¹⁷ onye hun ri elu ulo y'a gha ebeku gbama oso—y'e hidangukwole banyemezi ime ulo n'o jenkọ d'e weri ihien owule; ¹⁸ onye hun ri ugbo, y'e kinkwole ulo n'o jenkọ d'e weri ewuru o yiye elu e. ¹⁹ Ewu, o jenkọ d'a fu ndi ri ime le ndi pa nw'eka orun ogen hụ! ²⁰ Mekwo ni ekpere amamgbe oso unu a wu ogen oyi mobu Uhuohin Izu-iken. ²¹ Make ni oken nsongbu jenkọ d'a ri, udi hun rituleni kete uwa e bidonle d'e ru tanni: o ke ritu bu o rikozu. ²² Omeni ebeluanu wẹ ogen hụ, o nwonni onye siko d'a wanahinni; kale, wẹ siko d'e gi ufiri ndi Osolobue hori belua ogen nsongbu ahun.

²³ Onye si onu, 'Lee e, Kraisti ri ebenil' Mobu 'Lee e ebeku,' ekwerikwole ni. ²⁴ Make ni ndi kpo enwen wẹ Kraisti jenkọ d'a fuha, wẹ le ndi amuma-ntu, runsonme ihien-ahima hi-ogbe le oken orun-atumenya, keni wẹ dufie ihian, dufiede ndi Osolobue hori owuni o te k'a ni wẹ me. ²⁵ Gon ni ntin! A gwatoguokwo m onu ihienni o gini d'e me. ²⁶ 'Ya wu, wẹ si unu, 'Lee e, o ri ime atu', ejenkwole ni; wẹ si, 'Lee e, o ri ime mmughe', ekwerikwole ni. ²⁷ Make ni, rike ke amuma don e be elu-igwere ihian ile a hun a—ke ndi ri owuwa-anya-anwun ke ndi ri ndidan anya-anwun—erira ke obibia Nwa nke Ihian jenkọ d'a ri. ²⁸ Ebe owule ozun ri, ebahun ke udele siko d'a gbakikome.”

Obibia Nwa Nke Ihian

(Mak 13.24-27; Luk 21.25-28)

²⁹ “Hun nsongbu ogen hụ gi ghafeguhu, anya-anwun jenkọ d'a gba ishi, ifon etikozu; kokishia jenkọ d'a ri a gha elu-igwere a dantusonme, iken ndi ri elu-igwere jenkọ d'e mehunme. ³⁰ Ogen hụ ke ahima Nwa nke Ihian jenkọ d'e gi puha igwere. Ndi ali ile ri uwa jenkọ d'a kwan ekwan ogen w'e gi hun a. Wẹ k'a hun Nwa nke Ihian k'o ri elu orukpu elu-igwee hun o gi lala, k'o gi iken le ogho hi-ogbe lala. ³¹ O siko d'e gi oken opi hannu zipu ndi mmon-ozu e jen d'e wegama ndi nke Osolobue ri ebe owule—ebe ile elu-igwere ru.”

Ihien Jesu Gi Osi Figi Kuzi

(Mak 13.28-31; Luk 21.29-33)

³² “Gi ni osisi figi munrun ihienni: Hun agalaba a gihu forima, y'a marin ni udu-mirin e d'e bidon. ³³ Erirazikwo, ogen onu e gi hun ihien ndini ile, onu a marin ni ogen hụ e ruguo, eghe, o ruguo onumuzo. ³⁴ M ri a gwa unu ezioku, ndi ri ogenni a guchanrinko ihien ndini kebe mezu. ³⁵ Elu-igwee le uwa jenkọ d'a ghafe, kani oku m ghafeko.”

O Nwonni Onye Marin Uhuohin Hụ Mobu Ogen Hụ

(Mak 13.32-37; Luk 17.6-30, 34-36)

³⁶ “O me nke uhuohin o jenkọ d'a wu mobu ogen o k'a wu uhuohin hụ, o nwonni onye marinni—ke ndi mmon-ozu ri elu-igwee ke Nwa; kani Chuku-Nedi suo marin. ³⁷ Obibia Nwa nke Ihian jenkọ d'a no ke ihien me ogen Nua. ³⁸ O k'a ri k'o ri ogen hụ ni oken-mirin hụ d'a bia: wẹ ri e ri, a ra; a lu di le nwunye, e we umu wẹ e ye di a luru—d'e ru uhuohin Nua banye ime ugbo-mirin hụ, ³⁹ amarin wẹ ihien ri e meni d'e ru ni oken ide-mirin hụ a bia, gbupu wẹ ile. Erira ke obibia Nwa nke Ihian jenkọ d'a ri. ⁴⁰ Ogen hụ, ikenny ebuo jenkọ d'a ri ime ugbo a run orun, e weri wẹ onye ohu na onye ohu to; ⁴¹ ikpoho ebuo

k'a gha a kwọ ihien, e weri wẹ ohu la ohu to. ⁴² 'Ya wu, munrun ni nwan enya makeni onu amarin uhuhuhin Di-nwonni-onu lala! ⁴³ Kani, marinkwo ni ni omeni onye nwon ulo marin ogen ohin gi lala iwe e ime abali, nke o nodi che nche, o ke ni a gbukpo ulo a banhan." ⁴⁴ "Ya wu, unu le enwen onu siko d'a kwademeziko, makele mme wu Nwa nke Ihian lala ogen onu tuleni enya."

Odibo Furu We Gi E Don Enya Ra Hun Furuleni?
(Luk 12.41-48)

⁴⁵ "Onye wu nwan odibo hu furu ni we gi e d'anya, odibo ahun marin ihien, hun nna a si lefu ezi-le-ulo a enya, n'o ye we ihien-oriri ogen furuni? ⁴⁶ O jenko d'a ri ni odibo hu mma owuni nna a a lua, hun a n'o hu e me ihien ndi hu — ⁴⁷ m ri a gwa unu ezioku, o siko d'e bu ihien e ile che odibo hu aka lepu enya. ⁴⁸ Kani, omeni eje-odibo hu a si enwen e, 'Nna m e biekezi d'a lua,' ⁴⁹ o gbume ndi-idibo ibe e ili, e ri, a ra, 'ya le ndi-manya, ⁵⁰ nna a jenko d'a lua uhuhuhin o tuleni enya a le ogen o marinleni. ⁵¹ o jenko d'a jakika a, bu e che ebe ndi ihunna ri, ebahun ihian jenko d'a no a kwan ekwan, a ta nkwenren-eze."

Isi Nke Isen-kwasị-ọgụn

Ihien Jesu Gi Igbagba Iri Kuzi

¹ "Ogen hu, ihien jenko d'e me ime Ali-eze elu-igwee jenko d'a no ke ebe igbagba iri no weri ukpe we jenne d'a nabanhan okennyee jenko d'a gba ekukwo. ² Mmadu isen ime we wu ndi marin ihien, mmadu isen wu ndi nzuzu. ³ Makeni, ogen ndi nzuzu hu gi buru ukpe we, ewerini we mirin-ukpe che ni hun ri ime ukpe we, ⁴ kani ndi hu marin ihien gi ihien weri mirin-ukpe che ni hun ri ime ukpe.

⁵ Okennyee hu ri a gba ekukwo abiani egwa, uran no tuma we ile, we no ranhin. ⁶ Kani, o ru ime abali, oro no pu, si, 'Lee n'e-o, okennyee jenko d'a gba ehuhuo a biaguo-o! Bja ni d'e kunrun e!' ⁷ 'Ya igbagba ndi hu ile no lihi, fisi ukpe we elu. ⁸ Ndi nzuzu hu no si ndi hu marin ihien, 'Yebeye ni enyi mirin-ukpe onu, ni ukpe enyi ri e tinyun.' ⁹ Kani, ndi hu marin ihien no si, 'Mba! O zuko enyi le onu; o ka mma ni unu jeburu ndi hun e ren'e d'e nonrin nke onu.' ¹⁰ Ogen we gi jenneguu d'e nonrin mirin-ukpe; okennyee hun jenko d'a gba ehuhuo no banhan; ndi hu kwademeni no son e banye ime ebuhu we k'a no ri oriri agbamekukwo, we no gunma uzo. ¹¹ Omeugu, igbagba ndi ozo hu no biazikwo, si, 'Di-okpa! Di-okpa! Kpopu uzo ni enyi banhan!' ¹² Kani o no si, 'M ri a gwa unu ezioku, a marin m ndi onu wu.' "

¹³ Jizosi a taguu iluni, o no si we, "Che ni nwan nche, makeni onu amarin uhuhuhin mobu ogen o siko d'a wu."

Ihien Jesu Gi Idibo Etọ Kuzi
(Luk 19.11-27)

¹⁴ "Ihien jenko d'e me ime Ali-eze elu-igwee jenko d'a ri ke ebe okennyee ohu no jenko ali-ihian, o no kpọ ndi idibo e, we ihien o nwon che we aka. ¹⁵ O ye onye ohu egbo jun ekpa isen, ye hun-ebọ egbo jun ekpa ebuo, ye hun me we eto egbo jun ekpa ohu—onye-onye ke iken e han. 'Ya o no jenne. ¹⁶ Onye o ye hun jun ekpa isen no jenne ozigbo, gi e zuma afia, o no nwonhenzi egbo jun ekpa isen che n'e. ¹⁷ Erira ke onye o ye hun jun ekpa ebuo don gi e nwonhen ekpa ebuo che n'e. ¹⁸ Kani onye o ye hun jun ekpa ohu no jenne, gu ali, zume egbo nna a ye e.

¹⁹ O tebe, nna we no lua; o no bia ni we gbako. ²⁰ Onye hu o ye hun jun ekpa isen no bia, wehezi egbo jun ekpa isen chen'e. O no si, 'Nna-enyi, egbo jun ekpa isen k'i ye m; lee e, e nwonhenguozu m egbo jun ekpa isen che n'e.' ²¹ Nna a no si, 'Y'e meyeke, odibo oma, hun we gi e d'anya! Y'a ghosigho n'i furu ni we gi i d'anya ime ihien me ntin, m jenko d'e tume i n'i lepu ihien bu oda enya. Bja d'e son m ghogho.' ²² Onye hu o ye egbo jun ekpa ebuo no biazikwo, si, 'Nna-enyi, egbo jun ekpa ebuo k'i ye m, lee e, e nwonhenole m egbo jun ekpa ebuo che n'e.' ²³ Nna a no si a, 'Y'e meyeke, odibo oma we gi e d'anya;

y'a ghosigho n'i furu ni we gi i don enya ebe ihien me ekere ri, m jenkọ d'e ye i ihien bu oda n'i lepu enya. Bia d'e son m ghoghọ.'

²⁴ Onye hu o ye ekpa egbo ohu no biazikwo, si, 'Nna-enyi, a maringho m ni obi i e zeke, n'i y'a ghorị ihien i kunleni, e ri ihien i runleni. ²⁵ Egun ri a tu m, ya m no jen d'e zueme egbo i ye ime ali; lee e, weri ihien i.' ²⁶ Kani nna a no shari a, si, 'Eje-odibo! Odibo lagbu enwen e nzunzun! Y'a maringho ni m'a ghorị ihien m kunleni, e kponrin ihien m ghotoleni, ele iya? ²⁷ Nke y'e bu nwan egbo m cheni m ime ulo-egho*, m lua, keni m weri hun wu nke m le omuninwa ri n'a. ²⁸ Napu n'a nwan egbo hu jun ekpa ohu, w'e ye onye hu nwon hun jun ekpa iri. ²⁹ Makeni onye gi ihien hu we ye e run orun, e yeche ni w'e keni o nwoncheni. Kani onye gileni ihien we ye e run orun, a napu w'a ke ekere hun o nwon. ³⁰ Tu ni nwan odibo eti hu ye ishi ri ezi, ebe ihian jenkọ d'a no a kwan ekwan, a ta nkwenren-eze.' "

Okinkin-ikpe Ikpaazuun

³¹ "Ogen Nwa nke Ihian jenkọ d'e gi gi ogbo a bia rike eze, 'ya le ndi mmon-ozii ile, o siko d'a nodi ali ukpo e nwe ogbo. ³² We siko d'e wehe ndi ali ile ri ichen-ichen ebe o ri; o jenkọ d'a hopuha we ohu-ohu ebe ibe we ri, erira onye e du anu don a hopuha aturun ebe ewu ri. ³³ O jenkọ d'e donme aturun ndi hu aka-ihien e, donme ewu ndi hu aka-ekpen e.

³⁴ Ogen hu, eze jenkọ d'a si ndi hu ri a aka-nni, 'Bia ni, ndi Nedi m gozi, weri ni Ali-eze hu we kwademe ni unu kete w'a tunle iyeto uwa. ³⁵ Makeni, ogen egun gi ri a gun m, onu ye m ihien-oriri, egun-mirin a gun m, unu e ye m ihien-orira, a wu m otumunye, unu a nabanhan m, ³⁶ a gba m oto, unu e ye m ekwa, emu a ku m, unu a bia d'e lee m, ogen m gi ri ime ulo-ngan, onu a bia d'a hun m.' ³⁷ Ogen hu, ndi ezi-omume ahun jenkọ d'a za a, si, 'Di-nwonni-enyi, elee ogen ke enyi gi hun i ke egun ri a gun i, enyi no ye i ihien-oriri mobu ke egun-mirin ri a gun i, enyi no ye i ihien-orira? ³⁸ Elee ogen ke enyi gi hun i n'i wu otumunye, enyi no nabanhan i mobu n'i gba oto, enyi no yime i ekwa? ³⁹ Elee ogen ke enyi gizi hun i ni emu ri a ku i mobu n'i ri ulo-ngan, enyi no bia d'a hun i?!' ⁴⁰ Eze siko d'a za we, si, 'M ri a gwa onu ezioku, ebe unu no me ni onye ohu ime ndini rike si arini we mkpa ime umune m ndini iya, mme ke unu men'e!' "

⁴¹ "Ogen hu, o siko d'a si ndi hu ri aka-ekpen e, 'Pu ni ni m ebeni, onu ndi we bu-onu! Shi ni okun itebite hu we kwademe ni Ekwensu le ndi mmon-ozii e! ⁴² Makeni ogen egun gi gun m, unu eyeni m ihien-oriri, egun-mirin a gun m, unu eyeni m ihien-orira; ⁴³ a wu m otumunye, unu anabanhanni m; a gba m oto, onu eyimeni m ekwa; emu a ku m, a nodizikwo m ime ulo-ngan, kani onu abiani d'a hun m.'

⁴⁴ We k'a zazikwo a, si, 'Di-nwonni-enyi, elee ogen ke enyi gi hun i ke egun ri a gun i mobu ke egun-mirin ri a gun i mobu k'i wu otumunye mobu k'i gba oto mobu ke emu ri a ku i mobu k'i ri ulo-ngan bu enyi eyeni n'i aka?' ⁴⁵ O jenkọ d'a za we, si, 'Ezioku ke m ri a gwa unu, ebe o meni unu emeni ni onye ohu ime ndini noke si arini we mkpa ime umune m ndini iya, unu emeni ni m'e.' ⁴⁶ We jenkọ d'e zi we si ime afunfun itebite, kani ndi ezi-omume siko d'e shi ndun itebite."

Isi Nke Isin-kwasị-ogun

E Rini We Jizosi Ngo

(Mak 14.1-2; Luk 22.1-2; Jon 11.45-53)

¹ Ogen Jizosi gi kuguu ihien ndini ile, o no si umu-azuun a, ² "Unu a maringho ni akpu-uhuhin ebuo ghafeguu Mmemme-Nghafe e ru. Uhuohin hu ke we jenkọ d'e gi we mme wu Nwa nke Ihian ye we kpogbu."

³ Ogen ohu hu o gi ri e ku ihienni, ndi-isi nchu-egan le ndi-isi ri ime ogwa Kayafasi onye-isi nchu-egan, e zu. ⁴ We no tugbama iroro ni we gi nzuzue nwunrun Jizosi gbu. ⁵ Kani, we no si, "Elekwo ogen mmemmeni, amangbe isusu gha ri."

* Isi Nke Isen-kwasị-ogun:27 Ika siji aza

E Hukpu Wẹ Jizosị Uden Imẹ Bẹtani
(Mak 14.3-9; Jọn 12.1-8)

⁶ Ogen Jizosị gi ri Bẹtani, iwe onyẹ w'a kpọ Saimonu onyẹ-oti, ⁷ okpoho ohu nọ wẹhẹ ọgọ-alabasta uden nanranni ri ime ẹ. O nọ hu ẹ ye Jizosị isi ebe ọ nodi alị e ri ihien-oriri. ⁸ Kani ogen umu-azuun a gi hun ihienni, iwe nọ weme wẹ, wẹ nọ si, "Elee iwi wu onwan? ⁹ Nke w'e re udeni egbo hi-ogbe, we ẹ ye ndi-igbenye." ¹⁰ Kani, ogen Jizosị gi marin ihien wẹ ri e ku, ọ nọ si wẹ, "Ki hain onu gi e songbu okpohoni? Ihien ri mma k'o meni m. ¹¹ Unu le ndi igbenye ri ebeni ogen ile, kale mme nwen esonko unu nodi ebeni ogen ile. ¹² O gi udeni o hukpu m kwademe olili m. ¹³ Ezioku ke m ri a gwa onu, ebe owule wẹ nọ zi ozioma ime uwa ile, wẹ jenkọ d'e ku ihienni o me, gi ẹ a nyanhan a."

Judas' E Kweri N'ọ Re Jizosị
(Mak 14.10-11; Luk 22.3-6)

¹⁴ 'Ya onyẹ ohu w'a kpọ Judas' Iskarotu, hun wu onyẹ ohu ime mmadu mmebuo hu nọ jen d'e kunrun ndi-isi nchu-ejan, ¹⁵ si wẹ, "Kini ke unu jenkọ d'e ye m omeni e we m Jizosị ye unu? Wẹ nọ ku a mkpuru ego ọla (siva) iri-kwasị ogun, ego orun akpu-uhuohin iri kwasị ogun,." ¹⁶ Gha ogen hu jenne, ọ nọ choma oghere o jenkọ d'e gi we Jesu ye wẹ.

Jizosị Lẹ Umu-azuun A E Ri Oriri Nghafe
(Mak 14.12-21; Luk 22.7-13, 21-23; Jọn 13.21-30)

¹⁷ Uhuohin hu wẹ gi e bidon Mmemme ahun wẹ gi e ri Bredi nwonleni yisti o gi a fu, umu-azuun nọ bia d'e kunrun Jizosị, ju a, si, "Elebe k'i cho ni enyi kwademe hun y'a nọ ri Oriri-Nghafe?" ¹⁸ O nọ si wẹ, "O nwe okennyẹ ohu m zijenke unu d'e kunrun ime obodo; jenni d'a si a, 'Onyẹ-nkuzi si, 'Ogen m e ruguo, mme le umu-azuun m siko d'a nodi iwe i me Mmemme-Nghafe.' ' ' ' ¹⁹ Umu-azuun nọ me ke Jizosị don zi wẹ, wẹ nọ kwademe ihien-oriri Mmemme-Nghafe.

²⁰ O ru ogen enyasi, Jizosị le umu-azuun mmebuo hu nọ nodi alị e ri ihien-oriri. ²¹ Ebe wẹ ri e ri ihien-oriri hu, ọ nọ si, "Ezioku ke m ri a gwa unu, onyẹ ohu ime unu jenkọ d'e re m." ²² Efo asuozini wẹ usuo, onyẹ-onyẹ nọ si, "Elekwo mme, Di-nwonni-enyi, mme ro?" ²³ Jizosị nọ si, "Onyẹ hu me le iya buche eka ime aferẹ jenkọ d'e re m. ²⁴ Nwa nke Ihian lakọ ke wẹ don de banyen'e, kani nsongbu jenkọ d'a ri ni onyẹ hu jenkọ d'e we Nwa nke Ihian ye we! O te ka onyẹ hu mma ni amuni w'a." ²⁵ Judasi hun siko d'e re ẹ ye wẹ nọ si, "Onyẹ-nkuzi, mme ro?" O nọ si a, "Iyu ku."

Oriri-nsọ
(Mak 14.22-26; Luk 22.14-20; 1Kọ 11.23-25)

²⁶ Ebe wẹ ri e ri ihien-oriri ahun, Jizosị nọ weri bredi, o yeguu Osolobue ekele, ọ nọ bebe ẹ ye umu-azuun a, si, "Weri ni ri, onwan wu ehii m." ²⁷ O nọ weri mkpu, yeguu Osolobue ekele, ọ nọ we ẹ ye wẹ, si, "Unu ile, rarisonme ni; ²⁸ makeni onwan wu edeke m, hun wẹ gi biye nkwerigbama ohun hu Osolobue kwademe egbata iya le ndi nke ẹ eka; edeke m hun wẹ hupu ni ndi bu oda, make mgbaghari njo. ²⁹ M ri a gwa onu, arakozị m manyani gha mkpuru osisi vaini puha d'e ru uhuhohin hu mme le unu jenkọ d'a razi a nke ohun ime Alị-eze Nedi m."

³⁰ Ogen wẹ gi buuu ebu Mmemme-Nghafe, wẹ nọ shi Ugu Olivu.

Jizosị E Ku E Ni Pita Jenko D'a Ghorị N'ọ Marin A
(Mak 14.27-30; Luk 22.31-34; Jọn 13.36-38)

³¹ 'Ya Jizosị nọ si wẹ, "Ukinkinni, unu ile jenkọ d'a gba m to, makeni Ehuho-nsọ si, 'Osolobue jenkọ d'e gbu onyẹ-ndu atunrun, atunrun ile a gbayiya.' ³² Kani, m ghaguu onwun lihi, m siko d'e buni unu uzọ si Galili."

³³ Pita nọ si Jizosị, "O nwonni ogen m'e gi gba i to, osuon'a ni ndi hoduni a na i to." ³⁴ Jizosị nọ si Pita, "M ri a gwa i ezioku ni okpa gini d'a kwan ime abalini, i jenkọ d'a ghorị mgbe eto ni y'a marin m." ³⁵ Pita nọ si, "Kaka, aghoriko m, osuon'a ni mme le 'yu jenkọ d'a nwun!" Umu-azuun ile hoduni nọ kuzikwo erira.

Jizosị E Mę Ekpere Imę Ugba Gęsemani
(*Mak 14.32-42; Luk 22.39-46*)

³⁶ 'Ya Jizosị lę ụmụ-azuun a nọ si ebe w'a kpọ Gęsemani. O nọ si ụmụ-azuun a, "Nọdị nị alị ebeni nị m jenzuka d'e mę ekpere." ³⁷ O nọ weri Pita lę ụmụ Zębedi ębuo, o nọ sukuruma, obi nọ ferime ę. ³⁸ 'Ya o nọ si wę, "Obi e d'a gbawapu m; o d'e gbu m. Nọdị nị ebeni sọn m mu ęnya."

³⁹ O nọ jęnsi ihun ękere, tuha enwen ę ye alị, mę ekpere, si, "Baba, omęni o rị nfe, nị mkpu afunfunni ghafe m; kanị, uche i y'a mę, ęlę uche m." ⁴⁰ O nọ bia d'e kunrun ụmụ-azuun a; o hun nị wę rị uran, o nọ si Pita, "'Ya wu, onu e ri-ęka sọn m mu ęnya mgbahunmę okuloku ohu? ⁴¹ Mu nị ęnya, mę ni ekpere, amamgbe unu a danye ime onwunwan; ezioku-ezioku, mmon ihian a chogho, kanị ndun guu ęhu."

⁴² O nọ puzi nke mgbe ębuo d'e mę ekpere, a si, "Baba, omęni mkpu afunfunni asaęka ghafe bu arani m'a, uche i 'ya mę." ⁴³ O nọ biazị ebe wę ri, hun wę ke wę rị uran, makele ęnya wę a nyintoguo.

⁴⁴ O nọ lazi wę to, pu d'e mę ekpere nke mgbe ęto, e kuzikwo ihien ohu hu. ⁴⁵ 'Ya o nọ bia d'e kunrun ụmụ-azuun a, si wę, "Unu rikwo uran, e zuru ikęn? Lee n'e, oęen hu e ruguo—e we wę Nwa nke Ihian ye ndi njo. ⁴⁶ Lihi ni nị ęnyi jęnmę. Lee n'e, onye rị e reni m a biaguo."

A Nwunrun Wę Jizosị
(*Mak 14.43-50; Luk 22.47-53; Jon 18.3-12*)

⁴⁷ Jizosị rikwo e ku okuni, ke Judasi hun wu onye ohu ime ụmụ-azuun a mmębuo bia. Judasi lę igunrun hi-ogbe wi—wę bu opia-agma lę ęgbe. Ndi-isi nchu-ęjan lę ndi-isi zihę wę. ⁴⁸ Onye hun rị e ren'e gwa wę ihien wę siko d'e gi marin Jesu. O si, "Onye m jęnkọ d'e gi isu-onu kele, 'ya wu onye hu, nwunrun n'a." ⁴⁹ O nọ bia d'e kunrun Jizosị ozigbo, si, "Uwa-oma, Onye-nkuzi!" O nọ su ę onu. ⁵⁰ Jizosị nọ si a, "Di-ęnyi, mę ihien i bia d'e mę!" 'Ya wę nọ kwondon Jizosị, nwunrun a. ⁵¹ Ozigbo, onye ohu ime ndi wę lę Jizosị wi nọ tnpu ęka, sepuha opia-agma a, banpu odibo onye-isi nchu-ęjan ntin. ⁵² 'Ya Jizosị nọ si a, "Wekin opia-agma i azun, makeni ndi ile e bu opia-agma, siko d'a gha opia-agma nwun. ⁵³ I ro ni asa m ęka rijo Nedi m, o zihę ni m ihien kari igunrun ndi mmon-ozu a gha mmębuo ozigbo? ⁵⁴ Kanị, m mę erira, nani ke wę jęnkọ d'e gi mezu ihien ndi rị ime Ehuhuo-nso hun ku n'o jęnkọ d'a rị ęnina?"

⁵⁵ Oęen hu ke Jizosị gi si igunrun hu, "Unu gi opia-agma lę ęgbe bia d'a nwunrun m nọke si m wu onye-ohin? Uhuohin ile m'a nọdị alị ime Ulo-nso a kuzi, onu a nwunrun nị m. ⁵⁶ Kanị, ihien ndini ile rị nwan e mę kenị ihien ndi-amuma ku ime Ekukwo-nso mezu." 'Ya ụmụ-azuun a ile nọ na a to, gbama oso.

E We Wę Jizosị Si Ogwa Kayafasi, Onye-isi Nchu-ęjan
(*Mak 14.53-65; Luk 22.54-55, 63-71; Jon 18.13-14, 19-24*)

⁵⁷ 'Ya ndi nwunrun Jizosị nọ we ę jenni Kayafasi wu onye-isi nchu-ęjan ime ogwa a, ebe ndi-nkuzi Iwu lę ndi-isi gbakikome. ⁵⁸ Kanị Pita sọnkọ a d'e ru ogwa onye-isi nchu-ęjan, bu ęgbata wę te e te. Ya Pita nọ banye, sọn ndi-nche nọdị alị kenị o hun njendeme ihienni.

⁵⁹ Oęenni, ndi-isi nchu-ęjan lę Ndi-isi Nkikwama ile hu a cho ihien w'e gi buokin Jizosị onu kenị wę gbu ę; ⁶⁰ kanị, ahunni wę, osuon'a nị ndi osheri-ntu puhani bu oda. Omęguu, mmadu ębuo nọ nwan puha, ⁶¹ si, "Onyeni si, 'M jęnkọ d'a saęka tikpo Ulo-nso Osolobue, gi akpu-uhuohin ęto tunkin ę.'" ⁶² 'Ya onye-isi nchu-ęjan nọ lihi, si, "Y'e nwon ihien i jęnkọ d'a shari? Kị wu ihien ndini wę rị a si nị 'ya k'i mę?" ⁶³ Kanị, Jizosị ekuni ihien owule. Onye-isi nchu-ęjan nọ si a, "E gi m ęfan Osolobue hun rị ndun si i gwa ęnyi mbuni iyu wu Kraisti, Nwa Osolobue."

⁶⁴ Jizosị nọ si a, "'Yu ku ę. M rị nwan a gwa unu ile nị oęenni ghafeguu, unu siko d'a hundę Nwa nke Ihian ebe o nọdị alị ęka-nni Osolobue, Onye hun nwon ikęn ile, hunzikwo a k'o rị elu orukpu o gi lala."

⁶⁵ 'Ya onyẹ-isi nchụ-ẹjan nọ tika efe hụn 'ya lẹ enwẹn ẹ wụ onyẹ-isi nchụ-ẹjan yi, sị, "O kuọlẹ arụ! Kị ẹnị rị a chọzini ndị ọsheri? Onụ a nuguo nwan aruni o ku! ⁶⁶ Kini ke unu ro?" Wẹ nọ za, sị, "Ikpe a maol'a, o jenkọ d'a nwun!" ⁶⁷ Wẹ nọ ju a eson ihun, fian a ihien, ndi hu ime wẹ nọ ma a ora, ⁶⁸ sị, "Iyü hün sị ni i wü Kraisti, Onyẹ hü Osolobue Tume, bu amuma n'i gwa ẹnị onyẹ fian i ihien?"

Pita A Ghori N'ọ Marin Jizosi

(Mak 14.16-72; Luk 22.56-62; Jon 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Ogenni, Pita nodi ali ezi ogwa, 'ya nwa-agboọ wü odibo nọ bia d'e kunrun ẹ, sị a, "Iyü lẹ Jizosi onyẹ Galili wizikwo." ⁷⁰ Kani, ọ nọ ghorị id'anya wẹ ile, sị, "Amarin m ihien i ri e ku."

⁷¹ Ogen o gi si ebe wẹ gha a banye ezi-ogwa hü, nwa-agboọ ọzo wü odibo nọ hün a, sị ndi turu ebẹhü, "Onyeni lẹ Jizosi onyẹ Nazareti wi." ⁷² O nọ ghorizi, kunde Osolobue, sị, "Amarinde m okennyẹ hü!"

⁷³ O nọbezi ekerẹ, ndi turu ebahun nọ bia d'e kunrun Pita, sị a, "I wü onyẹ ohu ime wẹ nke-esi, asusu i ẹ sepuhaguo i." ⁷⁴ 'Ya Pita nọ kunme Osolobue, sị, "Amarinde m okennyẹ hü." Ozigbo hü, okpa nọ kwan. ⁷⁵ 'Ya Pita nọ nyanhan oku Jizosi ku, ni, "Okpa gini d'a kwan, i jenkọ d'a ghorị mgbe eto ni y'a marin m." O nọ shi ezi d'a kwan ezigbo ekwan.

Isi Nke Eṣa-kwasị-ogun

E We Wẹ Jizosi Si ogwa Paileti

(Mak 15.1; Luk 23.1-2; Jon 18.28-32)

¹ O ru ogen utuntun, ndi-isi nchụ-ẹjan ile lẹ ndi-isi nọ tugbame iroro ke w'a don gbu Jizosi. ² Wẹ nọ ken ẹ egbun, we ẹ jenni Paileti, onyẹ Rom hün wü Govano ri a kini wẹ.

Judası E Hogbu Enwẹn E

(Orun Ndi-Ozi 1.18-19)

³ Ogen Judasi hün re ẹ ye wẹ gi hün a ni a maguo wẹ Jizosi ikpe-onwun, ọ nọ kwan mmani, wekin ni ndi-isi nchụ-ẹjan lẹ ndi-isi akpuru egbo ọla iri-kwasị-ogun hü, ⁴ sị, "E meole m njo m gi re onyẹ nwonleni ihien o me." Kani, wẹ nọ sị a, "O gbashiarini ẹnị; ohun wü mkpa i!"

⁵ O nọ tu akpuru-egbo ọla ndi hü ye ali ime Ulo-nso, pu d'e hogbu enwẹn ẹ. ⁶ Ndi-isi nchụ-ẹjan nọ tuturu akpuru-egbo ọla ndi hü; wẹ nọ sị, "O furuni ni ẹnị bu wẹ che ebe w'e donme ihien ime Ulo-nso, makeni egbo edeke ro (egho-mmẹ)." ⁷ 'Ya wẹ nọ tu iroro, gi ẹ nonrin ogige onyẹ a kpü-ite, gi ẹ memẹ ikpekpe itumunye. ⁸ 'Ya hain wẹ gi a kpọ ogige hü "Ogige Edeke" d'e rukwo tanni. ⁹ 'Ya ihien Osolobue gi onyẹ-amuma wü Jerimaya ku nọ mezu, ni,

"Wẹ nọ weri akpuru-egbo ọla iri-kwasị-ogun hü, hün wü onu egbo ndi Izrelü kweri ni 'ya ke wẹ sikọ d'e non okennyẹ hü;

¹⁰ gi ẹ nonrin ogige Okpü-ite rikẹ ke Onyẹ-nwonni-ẹnị don gwa m."

Paileti A Ju Jizosi Utaa

(Mak 15.2-5; Luk 23.3-5; Jon 18.33-38)

¹¹ Ogen ihienni gi ri e me, Jizosi turu ihun Paileti wü Govano ri a kidon ni ndi Rom. Paileti nọ sị, "Iyü wü eze ndi Ju?" Jizosi nọ sị a, "Iyü ku." ¹² Kani, ogen ndi-isi nchụ-ẹjan lẹ ndi-isi gi ri e kusonme ihien ndi wẹ sị ni 'ya k'o me, ọ gba nkintin! ¹³ Paileti nọ sị a, "Y'a ri a nu ihien ole wẹ ri e ku ni 'ya k'i me?" ¹⁴ Kani, ọ shiarini ihien owule, ke akpu ohu—nke wü n'ọ tukenme Paileti wü Govano enya.

A Ma Wẹ Jizosi Ikpe Onwun

(Mak 15.6-15; Luk 23.13-15; Jon 18.39; 19.16)

¹⁵ Ogen Mmemme-Nghafe owule, Govano a hapu ni wẹ onyẹ-ngan owule wẹ cho. ¹⁶ Ogen hü, eje-ihian ohu ihian ile marin ri ime ulo-ngan, efan a wü [Jizosi] Barabasi.

¹⁷ Oḡen wẹ gi gbakikomeḡuu, Pailetị nọ sị wẹ, “Onyẹ kẹ ọnu chọ nị m hapu nị ọnu [Jizọsị wu] Barabasi ra Jizọsị hun w'a kpọ Kraistị?” ¹⁸ (Pailetị ku ihienni makeni o maringho nị iwe kẹ wẹ gi we Jizọsị wu Kraistị ye ẹ.) ¹⁹ Oḡen o gi nọdị alị elu Ocho-okink'ikpe, nwunye ẹ nọ zi ozi jenn'e, sị a, “Wepukwo ẹka oku onyẹ ezi-omume hu, makeni e giguọ m ufiri ẹ ta afunfun oda-oda ime nro tanni.” ²⁰ Ndi-isi nchu-egan le ndi-isi Izrelu nọ nwan gwa igunrun hu wẹ sị Pailetị hapuni wẹ Barabasi, gbu Jizọsị. ²¹ Pailetị nọ sizi wẹ, “Onyẹ ime wẹ ebuọ kẹ unu chọ nị m hapu nị unu?” Wẹ nọ sị, “Barabasi.” ²² Pailetị nọ sị, “Kị m'e gi nwan Jizọsị hun w'a kpọ Kraistị me?” Wẹ ile nọ sị, “Kpogbu ẹ enu obe.” ²³ O nọ sị, “Kị hain? Elee eje-ihien k'o me?” Kani wẹ ile e yikenmede, sị, “Kpogbu ẹ elu obe.” ²⁴ Oḡen Pailetị gi hun nị ihien o ri e ku e nwonni isi ebe wẹ ri, hunzi nị isusu choko n'o bidon, o nọ weri mirin kwopu ẹka id'anya igunrun hu, sị, “Edeke onyeni ari m ẹka; ẹka onu k'o rizi!” ²⁵ Igunrun hu ile nọ sị, “Edeke ẹ 'ya ri enyi le umu enyi isi!” ²⁶ 'Ya o nọ hapuni wẹ Barabasi, o fianguu Jizọsị mkpinsin, o nọ w'ẹ ye wẹ kpogbu.

Ndi-agma A Kpa Jizọsị Ye Emu

(Mak 15.16-20; Jon 19.2-3)

²⁷ 'Ya ndi-agma Pailetị nọ weri Jizọsị si ime ogwa Pailetị, kpogbama itu-agma hu ile; ya wẹ nọ fihunme ẹ. ²⁸ Wẹ nọ yipu a ewuru ẹ, yime ẹ ewuru nanranni e nwun ufie-roni, ufie-roni*. ²⁹ Wẹ nọ weri agalaba osisi-ogun, gi ẹ kpa okpu-eze, bu ẹ che ẹ isi, bu okpo che ẹ ẹka-ihien; e gbu n'ẹ osekp, a kpa a e ye emu, a sị a, “Agu!! Eze ndi Ju!”

³⁰ Wẹ nọ ju a eson, napu a okpo hu wẹ te buche ẹ ẹka, fianma a ya isi. ³¹ Oḡen wẹ gi kpaguu a ye emu, wẹ nọ yipu a ewo ufie hu, yimezi ẹ ewuru ẹ. Wẹ nọ duru ẹ d'a kpogbu elu obe.

A Kpomu Wẹ Jizọsị Elu Obe

(Mak 15.21-32; Luk 23.26-43; Jon 19.17-27)

³² Ebe wẹ jenko, wẹ nọ kunrun onyẹ Sairini ohu w'a kpọ Saimonu, wẹ nọ w'a y'ẹ olu buru obe Jizọsị. ³³ Oḡen wẹ gi ru ebe w'a kpọ Gogota ('ya wu Ebe-Okpokom'isi), ³⁴ wẹ nọ ye Jesu manya wẹ buche olulu-anu ra, kani, oḡen o gi danmin a, o nọ ju n'o rakọ a. ³⁵ Oḡen wẹ gi kpomaguu a elu obe, 'ya wẹ nọ tu nkpo, gi ẹ keru ewuru ndi o yi. [Onwan mekeni ihien onyẹ-amuma ku hun uzọ mezu—makeni onyẹ-amuma sị,

“E keru wẹ ekwa m,
a tu wẹ nkpo,
gi ẹ keru ewuru m.”]

³⁶ Wẹ nọ nọdị alị, e che ẹ nche. ³⁷ Wẹ de ihien wẹ gi m'a ikpe ye enu obe hu. Ihien wẹ de wu, “Onwan wu Jizọsị, Eze ndi Ju.”

³⁸ Wẹ kpomazi ndi ohin ebuọ che n'ẹ, onyẹ ohu elu obe ri ẹka-nni ẹ, onyẹ ohu elu obe ri ẹka-ekpen ẹ. ³⁹ Ndi hun ghafekoni hu a kpa a e ye emu, e finfin isi, ⁴⁰ a sị, “Iyọ hun jenko d'e tikpo Ulo-nso, gi akpu-uhuohin eto tundonzi ẹ, zuopuha nwan enwen i! Omeni i wu Nwa Osolobue, gha elu enu obe hidan.” ⁴¹ Eriira kẹ ndi-isi nchu-egan le ndi-nkuzi Iwu le ndi-isi donzikwo kpa a ye emu, a sị, ⁴² “O zuofuha ndi ozo, kani o sani ẹka zuopuha enwen ẹ. Iya wu eze Izrelu nu! 'Ya gha nwan elu obe hidan, keni enyi kweri n'ẹ. ⁴³ O tukwasị Osolobue obi; Osolobue 'ya zuopuha a nwan owuni o suoghọ a. Makeni, o sị, 'Mme wu Nwa Osolobue.’” ⁴⁴ Eriira kẹ ndi ohin ndi hu wẹ kpogbu 'ya le wẹ donzikwo kpari ẹ.

Onwan Jizọsị

(Mak 15.33-41; Luk 23.44-49; Jon 19.28-30)

⁴⁵ Efinnai hu, gha okuloku mmebuọ, oḡen hu enya anwan gi a ri isi, d'e ru okuloku eto, okiki nọ gba alị hu ile. ⁴⁶ Ihien rike okuloku eto, Jizọsị nọ gi oken olu yi oro, sị, “Elai, Elai, lama Sabakitani?” 'Ya wu, “Osolobue m, Osolobue m, kị hain i gi la m to?” ⁴⁷ Kani, oḡen ndi hu ime ndi turu ebahun gi nu a, wẹ nọ sị, “O ri a hi Elaija!” ⁴⁸ Ozigbo, onyẹ ohu ime wẹ nọ gba oso, weri eru bianye ime manya ru-uka, fa a ye mkpinsin, y'ẹ 'ya n'o ra.

* *Isi Nke Eṣa-kwasị-ogun:28 ewuru ndi nze le ndi-idafin*

⁴⁹ Kani, ndi ozo si, “Cheri ni, ni enyi lee omeni Ɛlajja jenkọ d'a bja d'a zuopuha a.” ⁵⁰ Jizosi no gi oken olu yizi oro, kwonbepu, nwunhun. ⁵¹ Ozigbo hu, ekwa we gi gbombepu Ebehu kachanrin-nsọ ime Ulo-nsọ no bawapu ebuo, gha elu d'e ru ali. Ali no mahihie, omuma hu e tiwa; ⁵² ili ndi nwunni no kpupu, ndi nsọ bu oda nwunni no lihi. ⁵³ Ogen Jizosi gi ghaguo onwun lihi, we no puha, si obodo nsọ hu wu Jerusalem, ndi bu oda no hun we ebehu. ⁵⁴ Ogen oki-agma hu le ndi-agma 'ya ni we ri e che Jizosi nche gi hun ali-omahihie le ihien ndi hu meni, egun no bja we, we no si, “Ezioku, onyeni wu Nwa Osolobue!”

⁵⁵ Ikpoho bu oda gha Galili sonhen Jizosi e yen'e aka rizi ebahun, we ri a gha ebe teni e lee ihien ri e meni. ⁵⁶ Ndi hu ime we wu Meri onye obodo Mag'dala, Meri nne Jemisi le Josefụ le nne umu Zebedi.

Olili Jizosi

(Mak 15.42-47; Luk 23.50-56; Jon 19.38-42)

⁵⁷ O ru ogen enyasi, odafin ohu w'a kpo Josefụ, onye obodo Arimatia, no bja. Okennyeni wuzikwo onye e son uzo Jizosi. ⁵⁸ O no jen d'e kunrun Paileti, si a buye e ehụ Jizosi. 'Ya Paileti no si we buye e ya. ⁵⁹ Josefụ no buru ehio hu; gi ekwa line nwunni fuma a, ⁶⁰ bu e che ime ili ohun o kwademeni enwen e, hun we gu nọke okporo ye ime omuma. O no gi omuma hi-ogbe nukin onu ili hu, pu. ⁶¹ Meri onye obodo Mag'dala le Meri hun-ebọ nodi ali bu ihun zinme ili hu.

E We We Ndi-nche D'e Chedon Ili Hu

⁶² Ogen uhuhon Nkwademe gi ghafegu, o ru enyasi, ogen Uhuhon Izu-iken gi bidon, ndi-isi nchu-ejan le ndi Itu-Farisi no zugbama d'e kunrun Paileti, ⁶³ si a, “Di-okpa, enyi a nyanhangho ni ogen onye-ntuni gi ri ndun, o si, ‘Akpu-uhuhon eto ghafegu, m jenkọ d'e lihi.’” ⁶⁴ Si we nwan d'e gbombenme ili hu ohunma-ohunma d'e ru akpu-uhuhon eto hu, amangbe umu-azuun a abia d'e zunrun ehụ a, gwama ihian ile ni, ‘O ghaguo onwun lihi’; ogen hu ndufie ikpazuun hu a kari nke ibuzo njo.” ⁶⁵ Paileti no si we, “Weri ni nwan ndi-agma; jen ni d'e chedon e ke unu siko d'a saeka.” ⁶⁶ 'Ya we no jenme, kpukinkenme ili hu, bu ndi-nche to ebehu.

Isi Nke Ɛsato-kwasị-ogun

Jizosi A Gha Onwun Lihi

(Mak 16.1-10; Luk 24.1-12; Jon 20.1-10)

¹ Ogen Uhuhon Izu-iken gi ghafegu, ogen eki gi fonme nke uhuhon ibuzo ime izuka (hun wu nwan uhuhon sonde), Meri onye obodo Mag'dala le Meri hun-ebọ no jen d'e lele ili hu. ² Idemizi, ali no mahihie oda-oda, makeni mmon-ozidi Di-nwunni-enyi gha elu-igwee bja, nupu omuma hu hi-ogbe, nodi ali elu e. ³ O hu e be nwanran-nwanran rike amuma, ewuru e hu e nwun nọke igwere. ⁴ Egun e no bja ndi nche, ehụ no mama we nni, we no richanrin ke ndi nwunhunni. ⁵ Kani, mmon-ozidi hu no si ikpoho ndi hu, “Atule ni egun, a maringho m ni unu ri a cho Jizosi, hun we kpogbu elu obe. ⁶ O rizi ebeni; o lihiguo k'o don ku. Bja ni d'e lee ebe o te ri. ⁷ Jenme ni nwan ozigbo d'a gwa umu-azuun a, si we, ‘O ghaguo onwun lihi, o buruguo ni unu uzo si Galili; ebehu ke unu jenkọ d'a no hun al’ A gwaguo kwọ m unu.” ⁸ 'Ya we no gi egun le oken ighoghọ gha ili hu pu ozigbo, gbama oso d'a gwa umu-azuun a.

⁹ Idumuzi, Jizosi no kunrun we, si, “Darụ ni!” 'Ya we no bja d'e kunrun e, fiedon e oku, fe e. ¹⁰ 'Ya Jizosi no si we, “Atule ni egun, jen ni d'a gwa umune m we jen Galili, ebahun ke we k'a no hun m.”

E Ye We Ndi-nche Egho-azuun, Si W'e Kule K'o Me

¹¹ Ogen ikpoho ndi hu gi jenkọ, ndi hu ime ndi-nche hu no si ime obodo d'a gwa ndi-isi nchu-ejan ihien ile meni. ¹² Ogen ndi isi nchu-ejan le ndi-isi gi zuguu, tugbamaguu iroro, we no ye ndi-agma hu ego hi-ogbe, ¹³ si we, “Gwakwo ni ihian ile ni, ‘Umu-azuun a bja d'e zunrun e ime abali ebe enyi ri uran.’” ¹⁴ Omeni onwan e ru ntin Govano wu Paileti, enyi

jenk̄o d'e m̄e obi ru ̄e al̄i, hun a n̄i nsongbu ar̄ik̄on̄i un̄u.” ¹⁵ 'Ya w̄e n̄o nar̄in w̄e eḡho hu, m̄e ih̄ien w̄e gwa w̄e. Echen k̄e w̄e rik̄w̄o a k̄o ak̄ik̄on̄i im̄e nd̄i Ju d'e ru tanni.

Orun Hu Ri Mkpa Jizosi Ye Um̄u-azun̄u A

(*Mak 16.14-18; Luk 24.36-49; Jon 20.19-23; Orun Ndi-Ozi 1.6-8*)

¹⁶ Ya um̄u-azun̄u mmanai hu n̄o nwan si ugu hu ri Galili, ebahun̄u Jizosi gwa w̄e. ¹⁷ Ogen w̄e gi hun̄u Jizosi, w̄e n̄o fe ̄e, kani nd̄i hu im̄e w̄e nw̄on obi-̄ebūo. ¹⁸ Jizosi n̄o jenzunhan, si w̄e, “E yeole w̄e m̄ iken ile ri elu-igwee le elu-̄uwa. ¹⁹ Jenme ni nwan d'e m̄e nd̄i al̄i ile ri ichen-ichen n̄i w̄e wuru nd̄i e son ni m; e gi ni efan̄u Nedi le Nwa le Mmon-ns̄o e m̄e w̄e mirin-Chuku. ²⁰ Kuzi ni w̄e, n̄i w̄e hun̄u ̄uzo e m̄e ih̄ien ile m̄ si un̄u m̄e. Ezie, m̄ noye ni un̄u ogen ile d'e ru ogugu-ogen.”

Ozioma Jesu Kristi Lẹkẹ Kẹ
Makị
 Dọn De Ẹ

Onyẹ Jẹnkọ D'a Kwani Kraịstị Uzo

(Azaya 40.3; Malakai 4.5; Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Jọn 1.19-28)

¹ Ẹnina kẹ ozioma banyeni Jizọsị hụn wụ Kraịstị, Onyẹ ahụn Osolobue tume, hụn wụ Nwa Osolobue dön bidon: ² Nọkẹ kẹ wẹ dön de ẹ ime ẹhuhuo Azaya onyẹ-amuma, “Osolobue si, ‘Lee ẹ, m ri e zi onyẹ-ozim n'o buru n'i uzo, n'o kwan'i uzo.’”

³ Olu onyẹ ohu ri a han ime atụ, a si,

‘Kwa ni ni Di-nwonnienyị uzo; memẹ ni uzo a n'o zinrin!’ ”

Jonu Hun E Mẹ Mirin-Chuku A Kwadememẹ Wẹ Makẹ Obibia Jesu

⁴ Jonu hun e mẹ mirin-Chuku nọ puha, mama okwa ime atụ, a si wẹ gha ime njo wẹ roghari, keni wẹ mẹ wẹ mirin-Chuku wẹ gi a ghosi n'e roghariguo wẹ, keni Osolobue gbaghari wẹ njo. ⁵ Ndi ile ri umu-ali ndi risonme Judia le ndi Jerusalem ile hu e jen d'e kunrun Jonu, wẹ hu e kupuha njo wẹ, o hu e mẹ wẹ mirin-Chuku ime Iyi Jodani. ⁶ Jonu yi ewuru wẹ gi enenren anu w'a kpo kamelu memẹ; akpukpo-anu k'o gi kenme ukun ẹ. Ihiyen-oriri ẹ wu igurube le mirin-enwun ri ofia.

⁷ O hu a si wẹ, “Onyẹ kani m lala m azuun, erudeni m onyẹ jenkọ d'e hulua ali topu eriri akpukpo-uku a. ⁸ M ri e gi mirin mmaka e mẹ onu mirin-Chuku, kani, 'ya nwen jenkọ d'e gi Mmon-nso mẹ unu mirin-Chuku.’”

Jonu E Mẹ Jesu Mirin-Chuku, Ekwensu A Nwan Jesu

(Mat 3.13-4.11; Luk 3.21-22; 4.1-13)

⁹ Ogen hu, Jesu nọ gha Nazareti ri azuun Galili bia, 'ya kẹ Jonu nọ mẹ ẹ mirin-Chuku ime Iyi Jodani. ¹⁰ Hun Jesu gihu gha ime mirin puha, o nọ hun kẹ elu-igwere kpupu, hun kẹ Mmon-nso gi udi nduru hidanla, bia d'a nokwasị a. ¹¹ 'Ya olu nọ gha elu-igwee si, “Iy wu ezi Nwa m; ihien i a suoka m.’”

¹² Ozigbo hu, Mmon-nso nọ nu ẹ shi ime atụ. ¹³ O nọ nodi ebahun akpu-uhuhon ogunna, iya le eje-anu ri ichen-ichen. Ekwensu hu a nwan a; ndi mmon-ozih hu e yen'e eka.

Jesu E Bidon Orun A

(Mat 4.12-17; Luk 4.14-15)

¹⁴ Ogen wẹ gi kpokinguu Jonu ye ime ulo-ngan, Jesu nọ bia Galili d'e zime ozioma Osolobue. ¹⁵ O hu a si, “Ogen e zuguo, Ali-eze Osolobue a riguo nsue! Roghari ni, unu e kweri ozioma!”

Jesu A Kpoma Ndi K'e Sonn'e

(Mat 4.12-22; Luk 4.14-15; 5.1-11)

¹⁶ Ebe Jizosi ghako mkpenren “Ohimin” Galili, o nọ hun Saimonu le Anduru nwenẹ ẹ ebe wẹ ri a tu oga e ye ime mirin ahun, makeni azun kẹ w'a kun. ¹⁷ Jizosi nọ si wẹ, “Sonme ni m, m siko d'e mẹ onu wuru ndi a kuha ihian rike azun.” ¹⁸ Wẹ nọ la oga wẹ to ozigbo, sonme ẹ.

¹⁹ O jenshi ihun ekere, o nọ hun Jemisi le Jonu, umu Zebedi ebe wẹ ri ime ugbo-mirin wẹ e donzi oga wẹ. ²⁰ O nọ kpo wẹ ozigbo; wẹ nọ na nedi wẹ le ndi wẹ we orun to ime ugbo, sonme ẹ.

Jesu A Chupu Eje-mmom Ri Ime Okennyẹ Ohu

(Luk 4.31-37)

²¹ Wẹ nọ shi obodo Kapanom; o ru Uhuohin Izu-iken, o nọ banye ulo-ofufe ri ebegu d'a kuzi. ²² Nkuzi e nọ tu wẹ enya, makele o kuzi nọke onye oku ri eka ele nọke ndi-nkuzi Iwu. ²³ Ogen hu dai, o nwon okennyeh ohu eje-mmon ri ime e, hun ri ime ulo-ofufe we. Okennyeh hu nọ yi oro, si, ²⁴ "Hapu enyi ye, k'i gi enyi e me, Jesu onye Nazareti? I bia d'e tikpo enyi? A maringho m onye i wu, yu wu Onye-nsọ Osolobue." ²⁵ Kani, Jizosi nọ jugbo eje-mmon hu, si a, "Kpume onu; gha ime e puha!" ²⁶ Eje-mmon hu nọ se okennyeh hu, gi oken olu yi oro, gha ime e pu. ²⁷ O nọ tu wẹ ile enya, wẹ hu a ju ibe wẹ, si, "Ki wu hunni? Onwan wu nkuzi ohun—hun iken ri! O gwade eje-mmon oku, wẹ hu a gbaye e!" ²⁸ Ozigbo, otiti e nọ kpogbari egberẹ Galili ile.

Jizosi A Zuọ Ndi Bu oda
(*Mat 8.14-17; Luk 4.38-41*)

²⁹ Hun Jesu gihu gha ime ulo-ofufe ahun pu, iya le Jemisi le Jonu nọ banye iwe Saimonu le Anduru. ³⁰ Emu ri a ku nne nwunye Saimonu, o dine edine, ehụ okun ri e nwun e. Ozigbo, wẹ nọ gwa Jesu ni emu ri a ku a. ³¹ Jizosi nọ jẹn d'e kunrun e, kwondon e eka, weli e enu, ehii okun hu nọ hapu a; o nọ leme wẹ obia.

³² O ru ogen enyasi, ogen anwun gi roguu, wẹ nọ wehen'e ndi emu ile le ndi eje-mmon ri ime we. ³³ Ndi obodo hu ile e jun onumuzo; ³⁴ Jesu nọ zuo ndi bu oda emu ichen-ichen ri a ku, chupusonme eje-mmon bu oda, o nini eje-mmon ndi hu ku oku makeni a maringuo wẹ onye o wu.

Jizosi E Zisonme Ozioma Ime Galili
(*Luk 4.42-44*)

³⁵ O ru uzo-utuntun, ebe eki keleni fonchanpu, o nọ zopu egwa, jenne ebe ihian rileni, o nọ ebegu memẹ ekpere. ³⁶ Saimonu le ndi 'ya le wẹ wi nọ choma a. ³⁷ Ogen wẹ gi hun a, wẹ nọ si a, "Ihian ile ri a cho i." ³⁸ O nọ si wẹ, "Ni enyi shizi ni obodo ndi ozo ri ehụ ebeni, keni m zizikwo ozioma ime wẹ. Makeni 'ya wu ihien m bia d'e me." ³⁹ O nọ ghagbari azuun Galili ile, e zisonme ozioma ime ulo-ofufe wẹ ri ichen-ichen, a chupusonme eje-mmon.

Jizosi A Zuọ Onye-oti
(*Mat 8.1-4; Luk 5.12-16*)

⁴⁰ Okennyeh ohu emu oti ri a ku nọ bia d'e kunrun Jesu, gbu osekpụ, rioma a, si a, "Omẹni y'a choghọ, nibe i saeka zuo m, a ri m ochan." ⁴¹ Omiken e nọ me Jizosi, o nọ tinpu eka metu a, si a, "A choghọ m! Dihin, n'i ri ochan!" ⁴² Ozigbo, oti hu nọ gha ehụ a pu, o nọ ri ochan! ⁴³ Jizosi nọ zi okennyeh hu lama ozigbo, ogen o gi dokenmeguu a eka ntin, ⁴⁴ si a, "A gwakwole onye owule ihienni; ka, jẹn d'e we enwen i ghosi onye nchu-ejan n'o lele i, y'e weri ihien ndi hu Mozizi ku ime Iwu gi chu-ejan, n'i gi ghosi wẹ ni y'a riguo ochan." O nọ si a lama. ⁴⁵ Kani, okennyehi a ghaguu ebahun pu, o nọ kusonmede ihienni ebe ile. O kukenne ihienni, nke wu ni Jesu asazini eka puha ime obodo ebe ihian a nọ hun a, kama, o ghasonme azuun ihian bileni, kani wẹ huzikwo a gha ebe ile a bia ebahun d'e kunrun e.

Isi Nke Ebuo

Jesu A Zuọ Onye-orọ
(*Mat 9.1-8; Luk 5.17-26*)

¹ Akpu-uhuohin ole a ghaguu, Jesu nọ kinhen Kapanom, o nọ kpogbari n'o ri ulo. ² Ndi bu oda nọ gbakikome, nke wu ni uzo eruzini wẹ, ke ime ulo ke ihun-ezi, o nwonzini ebe e ru ihian. Jesu hu a gwa wẹ oku-Chuku. ³ 'Ya ke ikennyeh nọ buhen'e okennyeh ohu oro kinmin; ikennyeh eno bu e. ⁴ Makeni ahunni wẹ uzo d'e kunrun Jesu ufiri ni ihian jun ebegu, wẹ nọ nyinrin elu ulo, be oghe ye e elu ebe Jesu wuzo. E beguu wẹ oghe ye e, wẹ nọ gha ebegu do onye hu oro kinmin le ute e ye ihun Jesu. ⁵ Ogen Jizosi gi hun okukwe wẹ, o nọ si onye hu oro kinmin, "Nwa m, a gbahariguo wẹ i njo i."

⁶ O nwon ndi-nkuzi Iwu nodisonme ali ebahun, we hu e ro ihienni ime obi we, a si, ⁷ “Ki hain okennyeni gi e ku enina? O ri e ku aru! Onye e ri-eka a gbaghari njo wezuka Osolobue suo!” ⁸ Ozigbo, Jesu no marin ime mmom ihien we ri e ro ime obi we. O no si we, “Ki hain onu gi e ro udi iroroni ime obi unu? ⁹ Elee hun ka nfe: isi onye-oroni, ‘A gbaghariguwo we i njo i’—ra isi a, ‘Lihi oto, heri ute i n’i jenne ijen?’ ¹⁰ Kani, ni m ghosi onu ni Nwa nke Ihian nwon iken o gi a gbaghari njo elu-uwu.” O no si onye-oru hu, ¹¹ “M si i, lihi oto, heri ute i, lama iwe il!” ¹² O no lihi oto, heri ute e ozigbo, gha ebahun pu—id’anya we ile; nke wu ni o tu we ile enya, we no jama Chuku mma, si, “Enyi ahuntuni ihien no enina mbu!”

Jesu A Kpo Livai
(Mat 9.9-13; Luk 5.27-32)

¹³ ‘Ya Jesu no jennezi mkpenren mirin Galili. Igunrun ihian no fihunme e, o no kuzi we. ¹⁴ Ebe o ghafeko, o no hun Livai nwa Alifosi k’o nodi ali odu ndi ugwo-isi, o no si a, “Sonme m.” Livai no lihi oto, sonme e.

¹⁵ Ogen Jesu gi ri e ri ihien-oriri iwe Livai, ndi bu oda ime ndi a na ugwo-isi le ndi ozo we gi njo marin hu e son Jesu le umu-azuun a e ri ihien-oriri, makeni ndi ri e son n’e bu oda. ¹⁶ Ogen ndi-nkuzi Iwu hun ri ime ndi Itu-Farisi gi hun ni ‘ya le ndi njo hu le ndi a na ugwo-isi ri e ri ihien-oriri, we no si umu-azuun a, “Ki hain o gi e du ndi a na ugwo-isi le ndi ozo we gi njo marin e ri, a ra?” ¹⁷ Ogen Jesu gi nu ihien we ri e ku, o no si we, “Ndi ehuru ri iken ara cho dibie, kama, ndi emu ri a ku wu ndi a cho dibie; ele ndi ezi-omume ke m bia d’a kpo, kama, ndi njo ke m bia d’a kpo.”

Ajuju Banyeni Ibu-onu
(Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)

¹⁸ O nwon ogen umu-azuun Jonu le ndi Itu-Farisi gi ri e bu onu. We no bia d’a ju Jesu, si, “Ki hain umu-azuun Jonu le umu-azuun ndi Itu-Farisi gi e bu onu, bu umu-azuun i a ra bu?” ¹⁹ Jizosi no za we, si, “Ni ndi bia agbamehuwo bu onu ebe okenye ri a gba ekukwo ri ime igunrun we? Mba nu! Ebe we le okenye hu ri a gba ehuhuo ri, ebuko we onu. ²⁰ Kani, ogen lala hun we jenk’o d’e gi wepu okenye hu ri a gba ekukwo ime we, ogen hu, e bume we onu.”

²¹ “O nwonni onye e gi ekwa ohun a kwakin ekwa akan. O gi e kwakin e, nke ohun ahun e hekapu, o tikakenme.”

²² “O nwonzikwoni onye e gi ihien akan a gbaye manya ohun. O gi e gbaye e, manya hu a gbawapu a, ke manya ke ihien we gi gbaye e a la iwi. ‘Ya wu, gi nwan ihien ohun gbaye manya ohun.”

Ajuju Banyeni Uhuohin Izu-iken
(Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)

²³ Uhuohin Izu-iken ohu, Jesu ghako ime ugbo oka witi, ebe we ghako ime ugbo hu, ‘ya umu-azuun a no ghorima oka-witi. ²⁴ ‘Ya ndi Itu-Farisi no si a, “Ki hain we gi a gho ihien ugbo Uhuohin Izu-iken, we ri a dan Iwu.”

²⁵ ‘Ya Jesu no si we, “‘Ya wu, unu aguntuni ihien Defidi me ogen o gi nwe mkpa, ogen egun gi ri a gun iya le ndi we ile wi? ²⁶ K’o don banye ime ulo Osolobue ogen Abiata gi wu onye-isi nchu-ejan, ri bredi-nso hu w’e bupuhani Osolobue, hun o me ni Iwu si ni onye ozo eriko a mmani ndi nchu-ejan; kani Defidi ri e eri, yezikwo ndi ‘ya le we wi.”

²⁷ Ya Jesu no nwan si, “Maka orinimma ihian ke we gi tumu Uhuohin Izu-iken, egini we ufiri Uhuohin Izu-iken ke ihian. ²⁸ ‘Ya wu ni mme wu Nwa nke Ihian wu Nna—ke ebe oku Uhuohin Izu-iken ri.”

Isi Nke Eto

Okennyere Eka Ohu Nwunhun
(Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)

¹ Ya Jizosị nọ banyezi ụlọ-ofufe. Ime ụlọ-ofufe ebahun, o nwe okennyẹ aka ohu nwunhun rin'a. ² We nọ keme Jesu nke ni we hun k'o jenkọ d'a zuo a Uhuoḥin Izu-iken keni we gi e ma a ikpe. ³ 'Ya o nọ si okennyẹ hu aka nwunhun, "Pucha ihun ebeni." ⁴ O nọ si we, "Elee hun ke Iwu kwadon ni we e me Uhuoḥin Izu-iken? Ime ihian ihien ri mma ra ime ihian eje-ihien? Izuo ihian ra igbun'e?" Kani a gba w'a nkintin.

⁵ Jizosị nọ gi iwe lehunme we, makeni o fuka a ni obi we e zeke. 'Ya o nọ si okennyẹ hu, "Tinpu aka i." O nọ tinpu a, aka a nọ ri mma. ⁶ Ndi Itu-Farisi nọ pu; 'ya we ni ndi itu Herodu nọ zume ume ke w'a don gbu Jesu.

Eje-mmọn A Koma Jizosị Enya

⁷ Jesu le umu-azuun a nọ pu, jenne mkpenren iyi Galili; igunrun bugbu enwen e oda nọ gha Galili sonme e. ⁸ Ndi bu oda ghazikwo Judia le Jerusalem le Idumia le azuun nokunme Taya le Sidonu bia. Ndin bia makeni we nu ihien ile Jesu ri e me. ⁹ O nọ si umu-azuun a kwademen'e ugbo-mirin make ufiri igunrun hu, amangbe w'a kpangbu e. ¹⁰ Makeni ndi ile emu ri a ku ri a fuka a keni we metu a eka, makeni o zuogu ndi bu oda mbu. ¹¹ Ogen owule ndi eje-mmọn ri ime we gi hun a, a dann w'a ali, yi oro, si, "Iyu wu Nwa Osolobue!" ¹² O gbakenne eje-mmọn ndi hu mkpnsin-eka, si we ekukwole onye o wu.

Jizosị E Tume Ndi-ozu Pu-ichen Mmebu

(Mat 10.1-4; Luk 6.12-16)

¹³ Omegu, Jesu nọ si elu oke, kpo ndi hun o cho, we nọ bia d'e kunrun e. ¹⁴ O nọ hori mmadu mmebu, kpo we ndi-ozu pu-ichen, ni we du e nodi, n'o zipu we d'e zi ozioma ¹⁵ lezikwo ni we hun uzo nwe icken w'e gi a chupu eje-mmọn. ¹⁶ Mmadu mmebu hu o tume wu: Saimonu (hun Jesu tu Pita); ¹⁷ Jemisi le Jonu—we ebuo wu umu Zebedi (ndi hun o tu "Bonagesi", 'ya wu Umu Akpabo); ¹⁸ le Anduru le Filipu le Batolomi le Matiu le Tamosi le Jemisi nwa Alifosi le Tadiosi le Saimonu hun te ri ndi gi aka-iken e me ni we chupu ndi Rom ri a ki ali we, ¹⁹ lezi Judasi nwa Iskarotu hun re Jesu ogen ikpazuun.

Jizosị le Bezibo Onye-isi Eje-mmọn ile

(Mat 12.22-32; Luk 11.14-23; 12.10)

²⁰ 'Ya Jesu nọ lama; igunrun ihian nọ gbakikomezi, nke wu ni 'ya le umu-azuun a ahundeni efe ri ihien-oriri. ²¹ Ogen ezi-le-ulo Jesu we gi nu a, we nọ bia ni we weri e, makele we nu ke ndi ihian ri e kusonme, a si, "Era a pumaguo a!"

²² Ndi-nkuzi Iwu gha Jerusalem bia nọ si, "Onye-isi eje-mmọn ile wu Bezibo ri ime e; icken Bezibo onye-isi eje-mmọn ile k'o gi a chupu eje-mmọn." ²³ 'Ya Jizosị nọ kpozunhan we ebe o ri, gi ilu gwa we oku, si, "Nani ke Ekwensu a don chupu Ekwensu?" ²⁴ Ali-eze owule kebeni, asakozu aka wuzo. ²⁵ Ikpun-ulo kebeni, asaaka turu. ²⁶ 'Ya wu, omeni Ekwensu e buguo lumanu enwen e, omeni o kebugo—o sako aka turu, nke e a guguo!

²⁷ Kani, o nwonna onye jenkọ d'a s'eka banye iwe diken, kiri ihien ri iwe e mmani o bu uzo kenmeguu a—ogen hu k'o nọ saaka banye, kiri ihien ri iwe e.

²⁸ "M ri a gwa onu ezioku, we siko d'a gbaghari njo ile ihian me le eje-oku owule we ku; ²⁹ kani agbaghariko we onye owule ku aru banyeni Mmon-nso, onye hu e meole njo itebite." ³⁰ O ku ihienni makeni we ri a si ni "Eje-mmọn ri ime e."

Nne Le Umune Jesu

(Mat 12.46-50; Luk 8.19-21)

³¹ Nne Jizosị le umune Jizosị nọ bia, turu ihun-ezi, zi ozi jenn'e, si a bia. ³² Igunrun ihian nodisonme ali, fihunme e; 'ya we nọ si a, "Nne i le umune i ikennyẹ le [umune i ikpoho] ri ihun-ezi, a ju ukwere i." ³³ 'Ya o nọ shari we, si, "Onye wu nne m? Elee ndi wu umune-m-ikennyẹ?" ³⁴ O nọ lehunme ndi hu nodisonme ali, fihunmen'e, si, "Lee nne m le umune-m-ikennyẹ ebeni! ³⁵ Onye owule hun e me uche Osolobue wu nwe-m-okennyẹ le nwe-m-okpoho le nne m."

Isi Nke Ẹnọ

Ilu Jesu Gi Onye-ugbo Ta
(Mat 13.1-9; Luk 8.4-8)

¹ Jesu nọ nọdị mkpenrẹn mirin Galili kuzimezi. Igunrun higbu enwẹn ẹ ogbe nọ fihunmẹ ẹ, nke wu nị ọ nọ banye imẹ ugbo rị imẹ mirin ebahun d'a nọdị alị, igunrun hu ile nọ nọdị akpakalị mkpenrẹn mirin Galili ebahun. ² Ọ nọ gi ilu kuzi wẹ ihien bu oda. Imẹ nkuzi ẹ, ọ sị wẹ, ³ “Gon ni ntin! O nwẹ onye-ugbo jẹn d'a gha mkpuru imẹ ugbo. ⁴ Ogen o gi rị a gha a, mkpuru ndi hu imẹ wẹ a danye okp'uzo, nnunu nọ bja d'e ripu wẹ; ⁵ mkpuru ndi hu imẹ wẹ a danye alị omuma, ebe ejan rileni oda. O pupuha ozigbo, makeni o jenteni imẹ ejan. ⁶ Ogen anwun gi wa, ọ ma a, ọ nọ shinwun, makeni mkpogun ari a; ⁷ mkpuru ndi hu imẹ wẹ a danye imẹ ogun, ogun ahun nọ sue, dungbu ẹ, ọ mizini mkpuru; ⁸ kani ndi hu imẹ wẹ a danye alị rị mma, o pupuha, sue, du, mi mkpuru mmagi-mmagi: ndi hu imẹ wẹ a bawaye uzo iri kwasị ogun, ndi hu imẹ wẹ uzo ogun eto, ndi hu imẹ wẹ uzo ogun isen.”

⁹ Ya ọ nọ si, “Onye nwon ntin o gi a nu ihien, 'ya nu!”

Ihien Hai O Gi E Gi Ilu A Kuzi
(Mat 13.10-17; Luk 8.9-10)

¹⁰ Ogen 'ya suo gi nọdị, ndi fihunmen'e le umu-azuun a mmebu hu nọ juma a nkowa ilu hu. ¹¹ Ọ nọ si wẹ, “Onu ke wẹ ye oghere imarin ihien-mini risonme Ali-eze Osolobue, kani nke ndi rị ogbe, ilu ke wẹ gi a gwa wẹ ihien ile; ¹² keni ihien hu Ekukwo-nsọ ku hun uzo mezu, Ekukwo-nsọ si, ‘Wẹ sikọ d'e lee ilee kale eleghako wẹ uzo, a nu onunu-onunu kani aghotako wẹ, amangbe wẹ e gbehuto d'e kunrun Osolobue, ọ gbaghari wẹ njo wẹ.’ ”

Jesu A Kowa Ilu Hu O Gi Onye-ugbo Ta
(Mat 13.18-23; Luk 8.11-15)

¹³ 'Ya ọ nọ ju wẹ, si, “Onu aghotani iluni? Nani ke unu e gi nwan ghota ilu ile?” ¹⁴ “M gi onye-ugbo ahun e ku onye rị a ghaye oku-Chuku. ¹⁵ Mkpuru ndi hu danye okp'uzo wu oku ndi hu wẹ ghaye, hun o me ni ogen wẹ gi nu a, Ekwensu nọ bja ozigbo d'e wefu oku hu wẹ kun imẹ wẹ. ¹⁶ Ndi hu wẹ ghaye alị omuma wu ndi hu nu oku hu, e gi wẹ ighoghọ nabanhan a ozigbo, ¹⁷ kani, e nwẹ wẹ nkpogun; w'a tohu ekere suo. Nsongbu mobu ukpokpo gi ufiri oku ahun wẹ nu bja, a danpu wẹ ozigbo. ¹⁸ Mkpuru ndi hu wẹ ghaye imẹ ogun wu ndi hu nu oku hu, ¹⁹ kani ufiri ni wẹ rị e hue uhue banyeni ihien uwani le ni aku-le-uba* uwa rị a la wẹ enya le egun ihien ndi ozo, wẹ ile banhan, a kpangbu wẹ oku hu, ọ mikozi mkpuru.

²⁰ Kani ndi hu wẹ ghaye alị rị mma wu ndi hu nu oku hu, nabanhan a, mi mkpuru mmagi-mmagi uzo iri kwasị ogun, ndi hu imẹ wẹ a bawaye uzo ogun-eto, ndi hu imẹ wẹ a bawaye uzo ogun-isen.”

Ukpe Rị Okpuru Afere
(Luk 8.16-18)

²¹ 'Ya Jizosi nọ siji wẹ, “Onye e wehe ukpe e bu ẹ e che okpuru afere, mobu okpuru bedi? Ele enu obu-ukpe ke w'e bu ẹ e che? ²² O nwonni ihien zuerini hun jenkoleni d'a wa, mobu ihien owule wẹ kpume hun jenkoleni d'a wa. ²³ Onye nwẹ ntin o gi a nu ihien, 'ya nu!”

* Isi Nke Ẹnọ:19 “Aku-le-uba” ke wẹ ka a kpọ, kani İka a kpozi a efee.

²⁴ 'Ya ọ nọ sị wẹ, “E gikwọ nị ihien ụnụ nụ e dọn! Mkpụ i gi mayeni ihian kẹ wẹ jenkọ d'e gi mayeni i, kanị wẹ sikọ d'a machedeni y'ẹ. ²⁵ Makeni, onyẹ hụn nweni kẹ wẹ sikọ d'e yecheni; kalẹ onyẹ hụn nwonlẹni a napudẹ w'a kẹ hụn o nwe.”

Ihien Jesu Gi Ihien-ugbo Rị E Sueni Kuzi

²⁶ Jesu nọ sịzi wẹ, “Alị-eze Osolobue nọ kẹ ebe okennyẹ ohu nọ ghigha mkpuru ye alị ugbo, ²⁷ jẹnme—ọ hụ a ranhin e tenhin uhinhin lẹ efinnai, ihien ọ kụn nọ pu, sue, bụ okennyẹ hụ a marin k'o dọn mẹ. ²⁸ Alị e gi ẹka a e yeni ihien-akunkun ẹka e sue, a mị mkpuru. O bu'zo gbapu, osisi ẹ a puha, ọ mị mkpuru. ²⁹ Mkpuru karaguhu, okennyẹ ahun e weri ihien o gi a ghọ ihien-ugbo banye d'a ghoma a, makeni ogen igho-mkpuru e ruguo.”

Ilu Jesu Gi Mkpuru Mostadi Ta

(Mat 13.31-32, 34; Luk 13.18-19)

³⁰ Jizosi nọ sịzi, “Kinị kẹ ẹnị e gi ma atụ Alị-eze Chuku? Elee ilu kẹ ẹnị sikọ d'e gi kowa a? ³¹ Ọ rike mkpuru mostadi, hụn o mẹ ni 'ya kachanrin ntin ime mkpuru osisi ile; ³² kanị wẹ kụn a, o sue, o hi-ogbe karị ihien-akunkun ndi ozo ile w'a kunye ime ugbo. Ọ wa agala hi-ogbe, nke wu nị nnuhu a bia d'a ku ekuu e ye elu ẹ.”

Ilu-ilu Kẹ Jizosi Gi E Ku Oku

³³ Jesu nọ gisonmẹ ilu bu oda nọ enina gwa wẹ oku-Chuku; ọ gwa wẹ kẹ wẹ a sa ẹka ghota; ³⁴ ọ gwani wẹ oku mmaka, ilu suo k'o gi gwachanrin wẹ oku; kanị, 'ya lẹ umu-azuun a suo nodi, ọ kowachanrin nị wẹ ihien ile.

Jizosi A Kusị Ebiri-mirin

(Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)

³⁵ Ogen enyasi uhuhin hụ, Jizosi nọ sị wẹ, “Nị ẹnị fetu ni azuun mirinni hụn-ẹbọ.” ³⁶ 'Ya wẹ nọ lato igunrun ahun; umu-azuun nọ banye ime ugbo hụ hụn Jizosi lẹ enwen ẹ rị ime ẹ, wẹ lẹ 'ya nọ gi ugbo ahun jẹnme. O nwezikwo ugbo ndi ozo son Jesu. ³⁷ Idemizi, oken ebi nọ kpoma, ebiri-mirin nọ kponbanma ime ugbo hụ, nke wu nị mirin e d'e jun ime ugbo. ³⁸ Kanị Jizosi rị ibe azuun ime ugbo ahun, bu isi kwasị ofi-isi, a ranhin uran. Umu-azuun a nọ kpotien ẹ, sị, “Onyẹ-nkuzi, y'a hunn'a nị ẹnị e d'a nwunhun!”

³⁹ Jizosi nọ tenhin, jugbo ebi hụ, sị “ohimin” hụ, “Kusị! Mẹ juu!” Ebi ahun nọ kusị, uzọ ile nọ mẹ rajuu. ⁴⁰ Ya Jesu nọ sị umu-azuun a, “Kị hain egun gi a tu onu? Unu e ke nwekwọ nwan okukwe?”

⁴¹ Egun nọ tuma wẹ oda-oda, 'ya wẹ nọ juma ibe wẹ, sị, “Onyẹ wude onwan, o gi mẹ ni kẹ ufere kẹ ohimin a gbaye ẹ?”

Isi Nke Isen

Jesu A Zuọ Okennyẹ Eje-mmọn Rị Imẹ ẹ

(Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)

¹ Wẹ nọ fetu mirin Galili, puha obodo ndi Gerasa (Gadara)*.

² Hụn Jizosi gihu gha ime ugbo hidan, 'ya okennyẹ ohu eje-mmọn rị ime ẹ nọ gha ikpekpe puha d'e kunrun ẹ. ³ Ikpekpe ebahun k'o bi; o nwonni onyẹ e ri-ẹka e gbondonn'ẹ, osuon'a nị wẹ gi egan kpoma a. ⁴ Makeni mgbe ole-le-ole kẹ wẹ te gipu egan kpoma a uku lẹ ẹka: o tibepu egan ndi ahun, ọ kpagipu igwe ndi ahun rị a uku. O nwezini onyẹ a saeka e kwondonn'ẹ. ⁵ Ọ wahunmẹ ikpekpe lẹ elu ugu risonmẹ ebẹhụ, e yi oro, e gi omuma a dokika enwen ẹ ehụ, kẹ ukinkin kẹ efinnai.

⁶ Ogen o gi lecheni Jesu, 'ya ọ nọ gbaburu ẹ, gbuun'ẹ osekpụ. ⁷ Ọ nọ gi oken olu yikenmẹ oro, sị, “K'i sikọ d'e gi m mẹ Jesu Nwa Chuku, Chuku Hụn Kachanrinni? E gi m ẹfan Osolobue rịọ i, eyele m afunfun!” ⁸ O ku ihienni makeni Jesu a siguol'a, “Iyü wu eje-mmọn, gha ime okennyẹ ahun puha!”

* Isi Nke Isen:1 mọbu: Gerasa

⁹ 'Ya ke Jesu nọ jụ a, si, “Kị wụ ẹfan i?” Ọ nọ shiari, si, “Efan m wụ Igunrun, makele ẹnị bu ọda.” ¹⁰ 'Ya ọ nọ riokenme Jesu y'a chupule we ime egberẹ hu.

¹¹ Ogen hu, o nwe igwee ezin ri a kpa nni elu oke nokunme mkpenren ohimin hu, ehu ebahun we ri. ¹² Eje-mmọn ndi hu nọ riọ a, si, “Chu ẹnị yesonme ime ezin ndini; ni ẹnị ban ime we.” ¹³ Ọ nọ ni we; 'ya eje-mmọn ndi hu nọ gha ime okennyẹ hu puha, banyesonme ime ezin ndi hu, ezin ndi hu ile nọ gi ọsọ kpọtụ, zunban ime mirin Galili ebahun, ragbu enwen we. Ezin hu ile ri ihien nọke nnu isen.

¹⁴ Ndi-ndu ezin ndi hu nọ gbajenme d'a gwa ndi obodo we le umu-alị ndi ri egberẹ hu ihien menị. We ile nọ puha d'e lee ihien menị. ¹⁵ 'Ya we nọ bia d'e kunrun Jesu; we nọ hun onye hu igunrun eje-mmọn te ri ime ẹ: ọ nodihu alị, o yi hu ekwa, o gi hu ezigbo uche ẹ—egun nọ tu we. ¹⁶ Ndi o me ẹnya nọ gwa we ihien me okennyẹ hu eje-mmọn te ri ime ẹ le ezin ndi hu.

¹⁷ 'Ya we nọ rioma Jesu n'ọ gha egberẹ we pu.

¹⁸ Ogen Jesu gi banko ime ugbo, okennyẹ hu eje-mmọn te ri ime ẹ nọ riọ a n'o sonme ẹ.

¹⁹ Kani Jesu nọ jụ, si a, “Laburu ndi nke i d'a gwa we oken ihien Osolobue menị i, le k'o mehan n'i omiken.”

²⁰ 'Ya okennyeni nọ pu, ghagbama obodo iri hu nogbamanị w'a kpọ Dikapolisi, a gwa we ihien Jesu men'e. Ọ nọ tu we ile nọ n'a ẹnya.

Jesu A Zuo Okpoho Ihien Ri A Gba, Kpotien Nwata Nwunhunni

(Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)

²¹ Ogen Jizosi gi gi ugbo-mirin fetuguzi mirin ahun, kinhenzi azuun hun-ebọ, igunrun hi-ogbe nọ fihunme ẹ mkpenren mirin ebahun. ²² Onye ohu w'a kpọ Jairosi, hun wu onye ohu ime ndi-isi ulo-ofufe nọ bia; ogen o gi hun Jesu, 'ya ọ nọ dani Jesu alị; ²³ riokenme ẹ, si, “Emu ri a ku nwa m okpoho hun nta, o d'a nwun. Dodo bia d'e bu eka i kwasị a, zuo a, keni ọ ri ndun!”

²⁴ Ya Jizosi nọ sonme ẹ. Igunrun hi-ogbe nozi sonme we, we ile hu a fufa Jizosi.

²⁵ Ime igunrun hu, o nwe okpoho ihien ri a gba kete ahua mmebuo. ²⁶ Ọ hunjunguo ẹnya eka ndi idibia, d'e ru ni ihien a guu a eka, kani, hun nke o gi dihin, ọ hude a jowaye njo. ²⁷ Makeni ọ nuguo banyeni Jizosi, ọ nọ gha azuun nokunme Jizosi ime igunrun hu, metu ekwa a eka; ²⁸ makeni ọ si enwen ẹ, “Omēni m k'a sahu eka metu ekwa a eka, m siko d'a ri mma.” ²⁹ Hun o gihu metu ekwa Jesu eka, ihien ri a gban'a nọ kusị ozigbo—ke ehu don me ẹ, ọ nọ marin n'ọ dishinguo. ³⁰ Ozigbo, Jesu nọ marin ni iken a ghaole ime ẹ pu, o gbehuto ime igunrun hu, si, “Onye metu ekwa m eka?”

³¹ Umu-azuun a nọ si a, “I hu a hun igunrun ihian ri a fufan'i, y'a jumazi 'Onye metu m eka?’ ” ³² Kani Jizosi hukwo e lehunme ẹnya n'ọ hun onye ọ wu. ³³ Makeni okpoho hu a maringuo ihien me n'e, ya ọ nọ gi egun le ehio-omuma-nni bia d'a dani Jesu alị, gwapuchanrin a ezioku. ³⁴ Jesu nọ si a, “Nwa m, okukwe i e meguo i dihin; lama, udon 'ya ri ni i, dihinchanrin ime nsongbu i.”

³⁵ Ebe Jizosi rikwo e ku, ndi-ozị nọ gha iwe Jairosi bia, si a, “Nwa i a nwunhunguo, k'i nozi e songbuni onye-nkuzi?” ³⁶ Kani, ogen ihienni we ri e ku gi feban Jesu ntin†, ọ nọ si Jairosi, “Atule egun, ka kwerihu!”

³⁷ Jesu anini ndi ozo son ẹ kari Pita le Jemisi le Jonu nwenem Jemisi. ³⁸ Ogen we gi ru iwe onye-isi ulo-ofufe hu wu Jairosi, Jesu a hun oken isusu le ndi ri a kwan ekwan, e goshi elu. ³⁹ Ogen o gi banye ime ulo, ọ nọ si we, “Kị wụ isusuni? Kị onu ri a kwanni? Nwata ahun a nwunhunni, ọ rihu uran!” ⁴⁰ 'Ya we nọ muma Jesu emu. Kani, ogen o gi chupuguu we ile ezi, ọ nọ weri nedi le nne nwata ahun le umu-azuun a eto ahun ya le we wi, we ile nọ wiri banye mmughe ebe nwata hu dine. ⁴¹ 'Ya ọ nọ kwondon nwata hu eka, si a, “Talita, kum!” 'Ya wu, “Nwata okpoho, m si i lihi!”

† Isi Nke Isen:36 mọbu: Kani, Jesu egonden ntin ihien we ri e ku.

⁴² Ozigbo, 'ya nwata ahun nọ lihi ọtọ, jenhunmeme. (Nwata hụ wụ nwa ahua mmebuo.) O nọ tugenme we ile enya. ⁴³ Jesu nọ dokemwe we aka ntin, si we a gwakwole onye owule ihien meni, o nọ si we, ye nwata hụ ihien-oriri ri.

Isi Nke Isin

Ndi Obodo Nazareti A Ju Jizosi
(*Mat 13.53-58; Luk 4.16-30*)

¹ Jizosi a gha ebenu pu, o nọ si obodo e wu Nazareti*, umu-azuun a nọ sonme e. ² O ru Uhuohin Izu-iken, o nọ kuzime ime ulo-ofufe. O tu ndi bu oda ri a nun'a enya, we hu a si, "Elebe ke okennyeni nọ nwonhen ihien ndini ile? Elee amamihien wu hunni we ye e? Elebe k'o nọ nwonhen iken o gi a run oken orun-atumenya ndini o ri a run?" ³ Onwan ele Kapinta, nwa Meri? Onwan ele nwene Jemisi le Josisi† le Judasi le Saimonu? Ele enyi le umune-e-ikpoho ri ebeni?" 'Ya ke izize e nọ ban we, we nọ legberi e.

⁴ Jizosi nọ si we, "W'a gbaye onye-amuma agbaye ebe owule wezuka ime obodo e le ebe ndi nke e ri le ime ezi-le-ulo a."

⁵ O sani aka run orun-atumenya ebenu, kari ndi buleni oda emu ri a ku o bu aka kwasị zuo. ⁶ O nọ tu a enya ni enwe we okukwe.

Jesu E Zipu Umu-azuun Mmebuho Hu
(*Mat 10.5-10; Luk 9.1-6*)

'Ya ke Jesu nọ jensonmeme obodo-obodo mesonme ekere-ekere ri egeru hu, a kuzi we. ⁷ O nọ kpọ umu-azuun a mmebuho hu, zipu we mmadu ebuo-ebuo, ye we iken w'e gi a chupu eje-mmon. ⁸ O si we, unu jenkoni, ewerile ni ihien owule kari okpo: ewerile ni ihien-oriri mobu egho, ebule ni ekpa. ⁹ Yiri ni akpukpo-uku; ka ewerile ni ewo ozo che ni hun onu yi. ¹⁰ O sizi we, "Ulo owule onu banye, nodi ni ebahun d'e ru mgbe unu gha obodo hu pu. ¹¹ Kani, obodo owule nabanhanleni unu, mobu ju ni egonko we onu ntin, unu pukoni, kpukupu ni ejan ri onu uku toni we. Iya jenkọ d'a wuru ihien w'e gi shiagbu we eri."

¹² 'Ya we nọ jenne d'e gwasonme we roghari; ¹³ a chupusonme we eje-mmon bu oda, a tankpu ndi emu ri a ku uden olivu, a zuo we.

Onwun Jonu Hun E Me Mirin-Chuku
(*Mat 14.1-12; Luk 9.7-9*)

¹⁴ Eze wu Herodu nọ nu ihien ndini Jesu ri e me—makeni efan Jesu a kpoqbariole. O nwe ndi ri a si, "Jonu hun e me mirin-Chuku ro, o ghaguo onwun lihi, 'ya hain o gi nwe iken o gi a run orun-atumenya ndini." ¹⁵ Ndi hu ime we si, "Elaija ro." Ndi ozo si, "Onye-amuma ro—rike ndi-amuma mbu." ¹⁶ Kani, ogen Herodu gi nu a, o nọ si, "Jonu hun m bepu isi a ghaole onwun lihi."

¹⁷ Herodu ku enina makeni Herodu le enwen e zi we d'a nwunrun Jonu, ken e egbun, kpokin e ye ulo-ngan, make ufiri Herodias nwunye nwene Herodu wu Filipu, hun Herodu jen d'a luma; ¹⁸ ufiri ni Jonu si Herodu, "Iwu ekwerini n'i weri nwunye nwene i luma; i ri a dan Iwu Osolobue." ¹⁹ Ize Jonu nọ zeme Herodias; o te cho n'o gbu Jonu, kale o sani aka. ²⁰ Egun Jonu a tu Herodu makeni Herodu a maringho ni Jonu wu onye ezi-omume le onye ri nsọ, Herodu anini we gbu e. O suo Herodu n'o gon ntin oku Jonu osun'a n'o gbu e mgbu obi ogen owule o gi nu a.

²¹ Omegu, efe nọ puhani Herodias uhuohin hu we gi a nyanhan omumu Herodu. O ru uhuohin hu, Herodu nọ kpọ oriri hi-ogbe. Ndi o kpọ 'ya wu oriri wu ndi-isi Orun-ebo le ndi oki-agma, le ndi we marin amarin ime Galili. ²² Ogen nwa Herodu okpoho hun w'a kpọ Herodias‡ gi puha, ten egu, o nọ suo Herodu le ndi-obja a usuo oda-oda; Herodu nọ si nwata hu, "Riọ m ihien suo n'i, m jenkọ d'e ye i y'e." ²³ O nọ kun iyi, si, "Ihien owule i riọ m, m siko d'e ye i y'e, osun'a n'i si m kebe ali-eze m uzo ebuo ye i azuun ohu."

* Isi Nke Isin:1 obodo o nọ sue † Isi Nke Isin:3 Josefụ ‡ Isi Nke Isin:22 mobu: nwa Herodias okpoho

²⁴ Nwata okpoho hụ nọ jẹn d'a ju nne ẹ, si, “Kini ke m sikọ d'a rịọ?” Nne ẹ nọ za a, si, “Isi Jọnu hụn e me mirin-Chuku.” ²⁵ Ozigbo, ọ nọ gbakin-azuun buru eze, si a, “M cho n'i gi mgbadon^s ye m isi Jọnu hụn e me mirin-Chuku kiken!” ²⁶ Ihienni nọ fu eze, kani, make iyi o kun le ndi obia a, o choni n'o si nwata-okpoho hụ mba. ²⁷ O nọ zi onye-agma ime ndi ri e dun'e e che ẹ nche jẹn d'e behe isi Jọnu. Onye-agma hụ nọ jẹn ime ulo-ngan, bepụ Jọnu isi. ²⁸ O nọ gi mgbadon buhe ẹ, bu ẹ ye nwata-okpoho hụ, nwata-okpoho hụ nọ bu ẹ jenni nne ẹ. ²⁹ Ogen umu-azuun Jọnu gi nụ ihienni, we nọ bia d'e buru ehụ a li.

Jesu E Ye Igunrun Hi-ogbe Ihien-oriri
(Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Jón 6.1-14)

³⁰ Ogen ndi-ozu hụ pu-ichen gi lua, we nọ fihunme Jizosi; we nọ gwa a ihien ile we run le ihien ile we kuzi. ³¹ O nọ si we, “Puha ni, ni enyi si ebe ihian bileni keni unu zu iken ekere!” (O ku ihienni makeni ndi bu oda ri a bia, a la, nke wu ni Jesu le umu-azuun a ahundeni efe ri ihien-oriri.) ³² Iya le we suọ nọ banye ugbo-mirin si ebe ihian bileni. ³³ Ndi bu oda hụn we ke we jenkọ, we nọ marin ni uwę ro, ya we nọ gha obodo ri ichen-ichen weri uku gbama oso, buni we uzọ ru ebahun. ³⁴ Ogen Jesu gi gha ime ugbo puha, o hụn igunrun ahun hi-ogbe, omiken we e jun ẹ obi, makeni we nọ ke atunrun nwonleni onye-ndu, o nọ kuzime we ihien bu oda.

³⁵ Ogen eki gi gime, 'ya umu-azuun a nọ bia d'e kunrun ẹ, si, “O nwonni onye bi ebeni enyi ri bu ohiji a gbamaguo; ³⁶ gbashia ndini ni we shi ali-ofia le obodo ndi mesonme ekere-ekere ri ehụ ebeni d'e nonrin ihien we jenkọ d'e ri.” ³⁷ Jesu nọ si we, “Onu le enwen unu, ye ni we ihien we sikọ d'e ri.” We nọ ju a, si, “Ni enyi hūn egbo orun akpu-uhuohin ogun-iri nonye ndini ile bredi we k'e ri?” ³⁸ Jesu nọ si we, “Ogbe bredi ole ke onu gi? Jen ni d'e lele ẹ.” Ogen we gi leleguu a, we nọ si a, “Ogbe isen le azun ebuo.” ³⁹ O nọ si we gwa ndi hụ nodi ali okudu-okudu elu irurue ndun ri ebegu.

⁴⁰ Ndi hụ nọ nodisonme okudu-okudu: ndi hụ ime we madu ogun-isen, ogun-isen, ndi hụ ime we iri-kwasị-ogunnai, iri-kwasị-ogunnai. ⁴¹ O nọ wesi ogbe bredi isen hụ le azun ebuo hụ enu, lee enya elu-igwee, ye Osolobue ekele. O nọ bebe bredi ndi hụ buye umu-azuun a d'e ye we. O nọ kebezikwo ni we azun ebuo ndi hụ.

⁴² We ile nọ rijunchanrin efọ. ⁴³ Ogen we gi tutukomeguu bredi le azun we rihodu, o jun ukpalị mmebu. ⁴⁴ Ikennyerị ime ndi ri ihien-oriri hụ wu mmadu ogun-iri kwasị nnu-mmebu, 'ya wu nnu-uku isen.

Jesu E Jẹn Ijẹn Elu Mirin
(Mat 14.22-23; Jón 6.15-21)

⁴⁵ Jesu nọ zipu umu-azuun a ozigbo, si we banye ime ugbo keni we bu n'e uzọ si Besaida hūn ri azuun ohimin hū hūn-ebọ. 'Ya nwen nke nọ gbashia igunrun hū. ⁴⁶ Ogen o gi gbashiaguu we, o nọ si elu ugu d'e me ekpere. ⁴⁷ O ru ogen enyasi, ugbo e ru etintinnai mirin ahun bu Jesu suọ ri akpakali. ⁴⁸ O nọ hūn a n'o ri a fu we orun inyanishi ihun makele ufere ri e bukin we azuun. Ihien rike okuloku eto utuntun, o nọ jehen ijẹn elu mirin d'e kunrun we. O te k'a ghafe we. ⁴⁹ Ogen we gi hūn a k'o jenkọ ijẹn elu mirin, we ro ni onye-mmon ro, 'ya we nọ yi oro — ⁵⁰ makeni egun tuma we ke we ile hūn a. Jesu nọ kuye ni we oku ozigbo, si, “Mme ro, atule ni egun!” ⁵¹ Ya o nọ banye ni we ime ugbo, ufere hū nọ kusị. O nọ tukenme umu-azuun a enya, makeni ⁵² aghotanị we orun-atumenya ahun o gi bredi hū run, makeni obi we ze eze.

Jesu A Zuo Onye Emu Ri A Ku Ime Genesareti
(Mat 14.34-36)

⁵³ Ogen we gi fetuguu “ohimin” hū, e ru we obodo Genesareti, we nọ lime ugbo-mirin we ebegu. ⁵⁴ Ozigbo we gha ime ugbo-mirin puha, ndi ri ebegu nọ marin ni Jesu ro. ⁵⁵ We nọ gi oso ghagbame egberu hū ile, e gi ute e buhe ndi emu ri a ku ebe owule we nū ni 'ya k'ọ ri. ⁵⁶ Ebe owule Jesu jẹn—ke obodo me ntin ke hūn shia-efo ke ali-ofia, we hū e bu

ndị emu rị a kụ a tọ ime afia, a rịo Jesu nị wẹ metuhụ ntin ewuru ẹ ẹka; ndị ile hun metu a ẹka nọ dinhin.

Isi Nke Eṣa

Odinali Ndị Nedi Kani

(Mat 15.1-9)

¹ Ndị Itu-Farisi lẹ ndị hụ ime ndi-nkuzi Iwu hun gha Jerusalem bia nọ fihunme Jesu. ² Wẹ nọ hun a nị ndi hụ ime umu-azuun a rị e gi ẹka runi e ri ihien-oriri, ya wu, ẹka wẹ kwoleni ke wẹ don a kwọ.

³ (Makeni ndi Itu-Farisi lẹ ndi Ju ile ara ri ihien-oriri mmani wẹ kwọ ẹka hun wẹ gi e donme enwen wẹ nsọ. W'e gi ẹ e mezu omenali ndi nedi wẹ kani; ⁴ wẹ gha afia lua, eriko wẹ ihien owule mmani ke wẹ chanchanguu enwen wẹ;* o nwosonmezi imerinme ihien w'e me hun wẹ gi e donme omenali; ke ichanchan mkpu, ite, lẹ ihien ndi ozo wẹ gi igwe memẹ, hun w'e gi e shi ihien-oriri lẹ ihien wẹ gi e dine.)

⁵ Ya ndi Itu-Farisi lẹ ndi-nkuzi Iwu ahun nọ nwan ju Jesu ajuju, si, "Ki hain umu-azuun i gileni e donme omenali ndi mbu, e gi ẹka runi e ri ihien-oriri?"

⁶ O nọ si wẹ, "Ezioku ke Azaya ku banyeni unu ndi ihunnai ebenu wẹ nọ de ẹ ni:

'Ndini gi ugbon-onu

a gbaye m,

kale obi wẹ

e teke ebe m rị;

⁷ ofufe olal'iwu

ke wẹ rị e fe m,

w'a kuzi omenali ihian tume

nọke si Iwu Osolobue ro.'

⁸ Onu e bu Iwu Osolobue che usuo, kwonkenme omenali ihian."

⁹ O nọ si wẹ, "Onu marin ke unu don a kpachanpu enya a lato Iwu Osolobue, keni onu hun uzo e donme odinali unu! ¹⁰ Makeni, Mozizi si, 'Gbaye nedi i lẹ nne i', sizi, 'Onye owule kpari nedi ẹ mobu nne ẹ, wẹ k'e gburiri a.' ¹¹ Kani, unu si nị onye sihu nedi ẹ mobu nne ẹ, 'E weguo m ihien nke m'e ye i ye Osolobue oyiye,' ¹² ohun e higuo, unu a nikozu a meni nedi ẹ mobu nne ẹ ihien owule. ¹³ Enina ke unu gi e me oku Osolobue a pazile ire keni onu hun uzo chedon omenali unu a kuzi. Unu e mesonmezi ihien bu oda nọ enina."

Ihien Ndị E Meru Ihian

(Mat 15.10-20)

¹⁴ Jesu nọ kpozunhanzi igunrun hu, si wẹ, "Onu ile, gon ni m ntin, nị unu ghotu: ¹⁵ O nwonna ihien a banye ime ihian hun e merun'a. Kama, ihien gha ime ihian puha wu ihien e merun'a." ¹⁶ [Onye nwe ntin o gi a nu ihien y'a nu.] ¹⁷ Ogẹn o gi na igunrun hu to banye ime ulo, 'ya umu-azuun a nọ si a kowa nị wẹ ilu hu. ¹⁸ 'Ya o nọ si wẹ, "Ya wu, unu lẹ enwen onu aghotazikwoni? Unu aghotani nị ele ihien banye ime ihian e meru a? ¹⁹ Makeni o banyeni ime obi ẹ, kani, ime efọ a k'ọ banye, o gha erira shi mgbugbu-nsin." (O gi ihienni ku ni ihien-oriri ile rị ochan†.) ²⁰ O nọ sizi, "Ihien gha ime ihian puha wu ihien e merun'a. ²¹ Makeni, ime ihian, ime obi ihian, ke ihien ndini gha a puha: eje-iroro, udi ughere rị ichen-ichen, izun-ohin, igbu-ochu, ²² ina-nwunye-ihian lẹ izo-uku-eye-ofia, enya-uku, ime ihien-ifenren, ndufie, obibi 'mme-nwon-enwen-m,' enya-ufu, nkuto, mpache lẹ nzuzu. ²³ Ime ihian ke eje-ihien ndini ile a gha a puha, e meru a."

Okukwe

(Mat 15.21-28)

* Isi Nke Eṣa:4 ...wẹ gha afia lua, eriko wẹ ihien owule mmani ke wẹ chanchanguu enwen wẹ ke wẹ don a chanchan gi donme enwen wẹ nsọ. † Isi Nke Eṣa:19 Ya wu nị wẹ jenkọ d'a saaka ri wẹ ile.

²⁴ Jizosị nọ gha ebēhụ buli, shi egberē Taya. Ọ nọ banye ime ụlọ ohu; o te chonị nị onye ọwụlẹ marin n'ọ rị ebahun, kanị ọ sanị ẹka zueri.

²⁵ Ozigbo, okpoho ohu eje-mmọn rị ime nwa-a-okpoho nọ nụ banyen'e, 'ya okpoho hụ nọ bja d'e gbur'e osekpụ. ²⁶ Okpoho ahun wụ onyẹ alị ọzọ, ẹlẹ onyẹ Ju; ndị Finishia mụ a, Siria wụ alị wẹ. Ọ nọ rịọ Jesu n'ọ chupụ eje-mmọn hụ rị ime nwa a. ²⁷ Jesu nọ sị a, “Nị ụmụeka rigude, makeni ọ rini mma nị ihian buru ihien-oriri ụmụeka tuye ni nkite.” ²⁸ 'Ya okpoho hụ nọ sị a, “Ezioku rọ Di-nwonn-enyi; kalẹ, nkite rị okpuru teburu e ri ifunfun ihien-oriri gha ebe ụmụeka nọ e ri a dantọ alị.” ²⁹ 'Ya Jesu nọ sị a, “Makẹ ufiri ihienni i ku, lama, eje-mmọn hụ a ghaolẹ ime nwa i pu.” ³⁰ Ogen o gi ru ụlọ, ọ nọ hun nwata hụ k'o dine elu bedi, eje-mmọn hụ a puguo.

Jesu A Zuo Onyẹ Odin Ghaleni E ku Oku Ohunma

³¹ Jesu nọ gha egberē alị Taya pu, ghashi alị Sidonu puha azuun obodo iri hụ nogbamani hun w'a kpọ Dikapolisi, hun nokunme “Ohimin” Galili. ³² Wẹ nọ wẹhẹ n'e okennyẹ ohu, onyẹ ntin-okin hun ghaleni e ku oku ohunma, wẹ nọ rịọ Jesu n'ọ bu ẹka kwasi a. ³³ Jesu nọ weri ẹ pu ebahun igunrun hụ rị. Wẹ ẹ si usuo ebe ihian rileni, ọ nọ ru mkpinsin ẹka ye ẹ ime ntin, juu eson ye mkpinsin-eka, gi eson hụ de ẹ ire. ³⁴ 'Ya ọ nọ lee enya elu-igwee, gi okwonlwa sị, “Efata.” Efata wu “Shiapu”.

³⁵ Ozigbo, ntin okennyẹ hụ nọ shiapu, ire ẹ a topu, ọ nọ kume oku ohunma. ³⁶ Jizosị nọ sị wẹ agwalẹ onyẹ ọwule; kanị k'o don rị a gwa wẹ ekule, erira ke wẹ don rị e kukenme ẹ. ³⁷ Ọ tu wẹ ile enya oda-oda, wẹ nọ sị, “O mē ihien ile ohunma! O mede onyẹ ntin-okin numa ihien, mede onyẹ odin kume oku!”

Isi Nke Ɛsatọ

Jesu E Ye Mmadu Nnu-iri Ihien-oriri (Mat 15.32-39)

¹ Ogen hụ, igunrun ọzọ hi-ogbe nọ gbakikome; o meguu, makeni ihien wẹ sikọ d'e ri aria, Jizosị nọ kpọ umu-azuun a, sị wẹ, ² “Omiken igunrunni rị e mē m, makeni mme le wẹ a nopusule akpu-uhuhin eto, bu enwonzị wẹ ihien wẹ jenko d'e ri. ³ M sị wẹ bu egun lama, wẹ sikọ d'a suohito uzọ makele ndi hụ ime wẹ gha ebe tegbu enwen ẹ bja.” ⁴ Umu-azuun a nọ ju a, sị, “Elebe ke ihian jenko d'a nọ hun bredi hun sikọ d'e jun ndini ile efọ ime ebeni ihian bileni?” ⁵ Ọ nọ ju wẹ, sị, “Ogbe bredi ole ke onu nwon?” Wẹ nọ za, sị, “Esa.” ⁶ 'Ya ọ nọ sị igunrun hụ nodisonme alị akpakali; o weri ogbe bredi esa hụ, o yeguu ekele, ọ nọ bebe wẹ, we wẹ ye umu-azuun a nị wẹ ke ni ndi hụ 'ya, umu-azuun a nọ ke ni igunrun hụ 'ya. ⁷ Wẹ nwonzikwo azun mē kirikiri buleni oda; o yezikwo ekele make azun ndini wẹ, ọ nọ sị umu-azuun a kezikwo nị wẹ 'ya. ⁸ Igunrun hụ nọ ri, efọ e jun wẹ, ifunfun ẹ hoduni hun wẹ kponkikome jun ukpali esa. ⁹ Ndi ri ihien-oririni rị ihien rike mmadu nnu-iri. 'Ya ọ nọ gbashia igunrun hụ. ¹⁰ Ya le umu-azuun a nọ banye ugbo-mirin ozigbo si egberē Damanuta.

Ndi Itu-Farisi Si A Ghosi Wẹ Ihien Ahima (Mat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ Ndi Itu-Farisi nọ bja d'e kunrun Jesu, dosonme ẹ ndondo, sị a ghosi wẹ ahima hun sikọ d'a ghosi wẹ n'ọ gha elu-igwee bja. Wẹ gi ihienni shi n'e onyan. ¹² Kanị, Jesu nọ sun oken uden, sị, “Ki hain ndi agboni gi a cho ahima? Ezioku ke m rị a gwa onu, o nwonn ahima owule wẹ jenko d'a ghosi agboni!” ¹³ Ọ nọ na wẹ to, banyezi ime ugbo-mirin, fetu azuun hun-ebọ.

Yisti Ndi Itu-Farisi Le Nke Herodu (Mat 16.5-12)

¹⁴ Umu-azuun a nyanhanni weri bredi; ogbe ohu suo ke wẹ gi ime ugbo-mirin ebeku. ¹⁵ Jizosị nọ do wẹ ẹka ntin, sị wẹ, “Elekwo nị enya! Kpachanpukwo nị enya make yisti ndi Itu-Farisi le nke Herodu.” ¹⁶ Wẹ nọ sị ibe wẹ, “O ku ihienni makeni enyi e gi bredi.” ¹⁷ Jesu

a maringwo ihien we ri e ku, o no si we, “Ki hain unu gi e ku oku bredi onu gileni? Unu e ke leghamakwo nwan uzo? Unu e ke ghotamakwo nwan? A kpo kingwo we obi unu? ¹⁸ Onu nwe enya bu unu a ra gi e legha uzo? Unu nwe ntin bu onu a ra gi we nu ihien? Unu a nyanhanni? ¹⁹ Ogen m gi bebe ni mmadu ogun-iri-kwasinnu-mmebu ogbe bredi isen, ukpalı ole ke ifunfun e we rihodu jun?” We no si a, “Mmebuo.” ²⁰ O sizi we, “Ogen m gi bebe ni mmadu nnu-iri ogbe bredi esa, ukpalı ole ke ifunfun e we rihodu jun?” We no si a, “Esa.” ²¹ Ya o no si we, “Unu e ke ghotakwo nwan?”

Jesu A Zuo Okennyẹ Enya-ishi Imẹ Obodo Besaida

²² E ru we Besaida, we no weheni Jesu okennyẹ enya-ishi, rıo a n'o metu a eka. ²³ O no weri okennyẹ hu eka, du e pu ime obodo hu, ogen o gi buguu eson che e enya, buguu eka kwasia, o no ju a, si, “O nwongho ihien i hun?” ²⁴ Okennyẹ hu e lee enya elu, o no si, “M hu e legha ihian, kani we no ke osisi ri e jen ijen.” ²⁵ Ya Jizosi no buzi eka che e enya; o kparapu enya, o no leghamazi uzo, leghama ihien ile ohunma. ²⁶ Ya Jizosi no zi e lama, si, “I lakoni, abanyekwole ime obodo d'a gwa we.”

Pita E Ku Onye Jizosi Wu

(Mat 16.13-20; Luk 9.18-21)

²⁷ Jesu le umu-azuun a no si obodo ndi me ekerẹ-ekerẹ hun nokunme obodo Sizeria-Filipi; ebe we jenkọ, o no ju umu-azuun a, si, “Onye ke we si ni 'ya ke m wu?” ²⁸ We no za a, si, “O nwe ndi si ni i wu 'Jonu hun e me mirin-Chuku' ndi ozọ si, 'Elaija' ndi ozọ si, 'Onye ohu ime ndi-amuma mbu.' ” ²⁹ O no ju we, si, “Onye ke onu le enwen unu si nwan ni 'ya ke m wu?” Pita no za a, si, “Iyu wu Kraisti*, Onye Hu Osolobue Tume.” ³⁰ Jesu no dokenme we eka ntin, si we agwakwole onye owule onye o wu.

Jesu E Ku E N'o K'a Nwun, Lihizi

(Mat 16.21-28; Luk 9.22-27)

³¹ Jesu no kuzime umu-azuun a, ni, Nwa nke ihian jenkọ d'a ta oken afunfun ri ichen-ichen, ndi-isi le ndi-isi nchu-ejan le ndi-nkuzi Iwu siko d'a ju a to. We jenkọ d'e gbu e; kani, hun m'e akpu-uhuhin eto, o jenkọ d'a gha onwun lihi. ³² O gwapu we ihien ndini, o gini ilu ku e. Pita no weri e si usuo jugboma a. ³³ Kani, o gb hutu, lee umu-azuun a, o no jugbo Pita, si, “Gha ebe m ri pu, Ekwensu! Makeni y'a rini e ro nke Osolobue, kani, nke ihian!”

³⁴ O no kpozunhan igunrun hu le umu-azuun a, si we, “Onye cho n'o wuru nwa-azuun m, onye hu jenkọ d'a juriri enwen e, buru obe† e, sonme m. ³⁵ Makeni, onye owule cho n'o ghe isi, isi e jenkọ d'a to a; onye owule tuhu ndun a make ufiri mme le ozioma jenkọ d'a zuopuha ndun a. ³⁶ Elee erere ke ihian jenkọ d'e nwonhen omeni o nwonrin uwa ile kale o tuhu ume-ndun a? ³⁷ Eghẹ, kini ke ihian jenkọ d'a saeka ye gi gbari ume-ndun a. ³⁸ Onye owule hun ri e me ifenren m le ihien m ku ime agboni jogbu enwen e enya rileni uzo ohu, mme wu Nwa nke ihian siko d'e me ifenren onye hu ogen mme le ndi mmon-ozı ri nsọ jenkọ d'e gi bia—ogen ahun m jenkọ d'e gi ogho Nedi m bia.”

Isi Nke Itenei

¹ Jesu no sizi we, “Ezioku ke m ri a gwa onu, o nwon ndi wuzo ebeni hun jenkoleni d'a nwun d'e ru mgbe we hun Ali-eze Osolobue k'o gi iken hi-ogbe bia.”

Jizosi E Nwonhuto

(Mat 17.1-13; Luk 9.28-36)

² Akpu-uhuhin isin a ghafeguu, Jesu no weri Pita le Jemisi le Jonu, duru we shi elu-ugu jen elu oda-oda, ya le we suo no nodi ebegu. Id'enya umu-azuun a ebegu, Jesu no nwonhuto, ³ eka a no henrin nke ochan, e gbuke—nwunkari hun onye owule ri ime uwa

* Isi Nke Ẹsatọ:29 Mezaya † Isi Nke Ẹsatọ:34 Ogen ahun, ndi Rom e gi obe we gi osisi meme e gbu onye we ma ikpe-onwun. Onye hu e buru obe e sonme ndi-agma hun jenkọ d'a kpo gbun'e. We kpo maguu a elu-obe, a nodi we ebegu e che nche d'e ru n'o nwunhun.

jenkọ d'a saęka sụ wẹ. ⁴ 'Ya kẹ Ẹlaija lẹ Mozizi nọ nwọnpuha ebẹhụ wẹ rị, e sọn Jesu e ku oku. ⁵ Pita nọ sị Jesu, “Onyẹ-nkuzi, ọ rika mma nị ẹnị nọdichanrịn ebeni! Nị ẹnị mēmẹ ọdụ ẹtọ, ohu jenkọ d'a wụ nke i, ohu wụ nke Mozizi, ohu wụ nke Ẹlaija.” ⁶ (Ọ marinzi ihien o siko d'e ku, makeni egun rị a tū wẹ). ⁷ 'Ya orukpu nọ puha d'e kpumẹ wẹ; olu nọ gha ime orukpu ebẹhụ hanpuha, sị, “Ọnwan wụ ezi Nwa m; gọn n'ẹ ntin!” ⁸ Wẹ nọ lehunmẹ ẹnị ozigbo, kanị a hunzini wẹ onyẹ ọwulẹ kari Jesu sụọ.

⁹ Ogen wẹ lẹ Jizosị gi gha elu-ugu hụ hidanla, ọ nọ sị wẹ, “Agwakwolẹ ni onyẹ ọwulẹ ihien unu hun d'e ru mgbe Nwa nke Ihian ghaguụ ọnwun lihi.” ¹⁰ Wẹ noleni gwa onyẹ ọwulẹ, kanị wẹ sụọ nọdi, wẹ hụ e ku ẹ, a jụ ihien “igha ọnwun lihi” wụ. ¹¹ Ya wẹ nọ jụ Jizosị, sị, “Kị hain ndi-nkuzi Iwu gi sị nị Ẹlaija jenkọ d'e bu'zọ biagu?” ¹² Ọ nọ za wẹ, sị, “Ezioku rọ nị Ẹlaija siko d'e bu'zọ bia keni ọ kwademechanrịn ihien ile. Kị ọnu rozi nwan nị 'ya hain Ẹkukwo-nsọ gi sị nị Nwa Nke Ihian jenkọ d'a ta oken afunfun, nị wẹ siko d'e legberi ẹ? ¹³ M rị a gwa unu nị Ẹlaija a biagu, kanị e meguo w'a ihien sụọ nị wẹ—rike kẹ Ehuho-nsọ don ku banyen'e.”

Jizosị A Zuo Nwata Okennyẹ Eje-mmon Rị Imẹ Ẹ
(Mat 17.14-21; Luk 9.37-43)

¹⁴ Ogen wẹ gi kunrun umu-azuun a ndi ozo, wẹ nọ hun igunrun hi-ogbe fihunmeni wẹ, lẹ ndi hụ ime ndi-nkuzi Iwu kẹ wẹ rị a doson wẹ ndondo. ¹⁵ Ogen igunrun hụ ile gi hun Jizosị, ọ tū wẹ ẹnị oda-oda, wẹ nọ gbaburu ẹ d'e kele ẹ. ¹⁶ Jesu nọ jụ umu-azuun a, sị, “Kini kẹ ọnu lẹ wẹ rị a do?” ¹⁷ Onyẹ ohu ime igunrun hụ nọ za a, sị, “Onyẹ-nkuzi, m wehe n'i nwa-m-okennyẹ; eje-mmon hun ghaleni a nị a e ku oku rị ime ẹ; ¹⁸ ogen ọwulẹ o gi kwondon ẹ, o bu ẹ e gbe alị, ufofo a gboma a ọnu, ọ tama nkwenren-eze, ehiu a ile e shiri. M sị umu-azuun i wẹ chupu eje-mmon hụ, kanị asani wẹ ẹka.”

¹⁹ Jizosị nọ sị wẹ, “Euu, agbo nwonleni okukwe! Elee ogen kẹ m'e sonru unu nodi?! Elee ogen kẹ m'e dinruni unu ndidi?! Wehe ni ni m nwata hụ!” ²⁰ Wẹ nọ wehe ni Jesu nwata hụ. Hun eje-mmon hụ gihu hun Jesu, ọ nọ doma nwata hụ, nwata hụ nọ dan alị, kpereme, ufofo a gboma a ọnu. ²¹ Jesu nọ jụ nedi nwata hụ, sị, “Kete elee mgbe kẹ ihienni bidon ẹ?” Ọ nọ sị, “K'ọ rị nwa-ndu k'ọ doma a. ²² Imerinmẹ ogen, ọ tū a e ye ime okun lẹ ime mirin keni o gbu ẹ. Kanị, omeni i saęka mẹ ihien ọwulẹ, y'e mẹ ni ẹnị omiken, yenị ẹnị ẹka.” ²³ Jesu nọ sị a, “I sị, ‘Omeni i saęka?’ O nwonni ihien wẹ ghaleni e ri-ẹka e mē ni onyẹ nwẹ okukwe.” ²⁴ Ozigbo, nedi nwata hụ nọ dankpopu ẹkwan, sị, “E kwerigho m, ye ni m ẹka ebe m noleni nwẹ okukwe!”

²⁵ Ogen Jesu gi hun a nị igunrun rị a gbaha d'e kunrun wẹ, ọ nọ jugbo eje-mmon hụ, sị a, “Iyẹ eje-mmon odin hun rị a napu nwatanị iku-oku lẹ inu-ihien, m sị i gha ime nwatanị pu! Abanzile ime ẹ ozo!” ²⁶ Mmon hụ nọ yi oro; ọ dokemeguụ nwata hụ, ọ nọ gha ime ẹ puha. Nwata-okennyẹ hụ nọ richanrịn kẹ ozun, nkesini ndi bu oda nọ sị, “Ọ nwunole!” ²⁷ Kanị, Jesu nọ kwondon nwata ahun ẹka, tū udon yen'e ẹka lihi, ọ nọ turu ọtọ.

²⁸ Ogen Jizosị gi banyeguụ ime ulo, umu-azuun a nọ jụ a ebe ya lẹ wẹ sụọ rị a, sị, “Kị hain ẹnị gileni saęka chupu a?” ²⁹ Ọ nọ sị wẹ, “Ekpere* sụọ kẹ wẹ gi a sa ẹka a chupu udini.”

Jesu E Kuzi Oku Onwun A, Kuzi N'o K'e Lihi
(Mat 17.22-23; Luk 9.43-45)

³⁰ Jizosị lẹ umu-azuun a nọ pu ebahun, ghasi Galili. Jesu achoni nị onyẹ ọwulẹ marin ebe wẹ rị, ³¹ makeni ọ rị a kuzi umu-azuun a, a sị wẹ, “Wẹ siko d'e we Nwa nke Ihian ye ndi siko d'e gbun'e; kanị, wẹ gbugu a, nke akpu-uhuohin eto, o lihi.” ³² Kanị aghotanị wẹ ihien ọ rị e ku, bu egun anini wẹ jụ a utaa.

Onyẹ Kachanrịn Ibe Ẹ Imẹ Umụ-azuun Jesu?
(Mat 18.1-5; Luk 9.46-48)

* Isi Nke Itenei:29 mọbu: ekpere lẹ ibu-onu

³³ E ru wẹ Kapanom, oge wẹ gi banyegu imẹ ụlọ, Jizosị nọ jụ umu-azuun a, si, “Kị unu rịde a do oge enyi gi rị ụzọ?” ³⁴ Kanị azani wẹ Jesu, make ni ke wẹ rị ụzọ, wẹ rị a do onye kachanrinni imẹ wẹ ile.

³⁵ Jesu a nodi ali, kpọ umu-azuun a mmebuọ hu, si wẹ, “Onye owule cho n'ọ wuru onye ibuzo, ya wuru onye ikpazuun, ya wuru odibo onu ile.” ³⁶ 'Ya o nọ weri nwata ohu, bu e tumẹ ihun wẹ. O nọ kon eka ye e olu, si wẹ, ³⁷ “Onye owule nabanhan onye ohu imẹ ndini make ufiri m, nabanhan m; onye owule hun nabanhan m, ele mme k'ọ nabanhan, kani onye hun zihẹ ni m k'ọ nabanhan.”

*Onye Ghaleni A Lu Onu Ogun Ri Azuun Nke Unu
(Luk 9.49-50)*

³⁸ Jonu nọ si Jesu, “Onye-nkuzi, enyi hun okennyẹ ohu k'ọ rị e gi efan i a chupu ejemmon, enyi nọ si a kusị a, make ni o rini e son enyi.” ³⁹ Kanị Jesu nọ si a, “Akusile n'a; make ni o nwonna onye gi efan m runghu orun-atumenya hun sikọ d'e kujakenrin oku m. ⁴⁰ Make ni onye owule hun ghaleni a lu enyi ogun ri azuun nke enyi. ⁴¹ Ezioku ke m ri a gwa onu, onye owule ye unu mkpu mirin ohu ra makele unu ri a za efan Kraisti, jenko d'a narin ugwo orun a.”

*Ihien E Buhẹ Njọ
(Mat 18.6-9; Luk 17.1-2)*

⁴² “Onye owule hun me onye ohu imẹ umueka ndini kwerini ni m me njọ, o ka mma ni wẹ yime onye ahun olo hi-ogbe olu, tu a ye ime ohimin. ⁴³ 'Ya wu, omeni eka i a hain i me njọ, bepụ a. O ka mma ni i gi ehụ zuleni oke banye ndun kari ni y'e nwongho eka ebuo, bu y'e si okun-mmom, okun hu ghaleni e tinyun. [⁴⁴ Ohori ri ebahun a ra nwun, okun rin'a ara tinyun.] ⁴⁵ Omeni ukụ i a hain i e me njọ, bepụ a: o ka mma n'i dan nguro banye ndun kari ni y'e nwongho ukụ ebuo bu y'e si okun-mmom. [⁴⁶ Ohori ri ebegu a ra nwun, okun rin'a ara tinyun.] ⁴⁷ Omeni enya i a hain i e me njọ, gupu a, o ka mma n'i gi enya ohu banye Ali-eze Osolobue kari ni y'e nwongho enya ebuo, a tu wẹ i ye okun-mmom. ⁴⁸ Ohori ri ebegu a ra nwun, okun rin'a ara tinyun.”

⁴⁹ “Wẹ k'e gi okun me ihian suo ke wẹ don e gi nnu e me ihien a suo. ⁵⁰ Nnu ri mma; kani, o tuhu usuo a, nani ke y'a don me e n'ọ suomazi usuo? A nọ ni ke nnu ebe ibe unu ri; e me ni ni udon a ri egbata onu le ibe unu.”

Isi Nke Iri

*Jesu A Kuzi Banyeni Mkpechan
(Mat 19.1-12; Luk 16.18)*

¹ Jesu nọ gha Kapanom shi egbere Judia le n fetu Iyi Jodani. Igunrun ihian a gbakikomezi ebe o ri. O nọ kuzime wẹ ke o don e me oge owule.

² 'Ya ke ndi Itu-Farisi nọ bia d'e kunrun Jesu, gi ajuju shin'e onyan, si a, “Iwu enyi e kwerigho ni okennyẹ kpechan nwunye e?”

³ O nọ za wẹ, si, “Kini ke Mozizi gwa onu?”

⁴ Wẹ nọ si a, “Mozizi si ni okennyẹ jenko d'a saeka de ehuhuo-mkpechan, kpechan nwunye e.” ⁵ Kanị Jizosị nọ si wẹ, “Ufiri ni obi unu e zeke k'o gi deni unu iwuni, ⁶ kale, gha isi mbidon ahun Osolobue gi ke ihien lala 'Osolobue ke wẹ oken le onyennyẹ' rike ke Ekukwo-nsọ don ku e, o nọ si: ⁷ 'Make onwan, okennyẹ sikọ d'a lato nedi e le nne e, d'a banye ni nwunye e, wẹ ebuo e henrin ohu.' ⁸ Wẹ ebuo a wuru ehụ ohu. 'Ya wu, elezi wẹ ebuo, kani ehụ ohu. ⁹ 'Ya wu nwan ni ihien Osolobue wegbama, onye owule ekebele e.”

¹⁰ Oge wẹ gizi ri ime ulo, 'ya umu-azuun a nọ juzi a oku mkpechanni. ¹¹ O nọ si wẹ, “Onye owule kpechan nwunye e luma okpoho ozo, ghere aghere; o meole nwunye e njọ. ¹² Erizakwo, okpoho kpechan di e, luma okennyẹ ozo ghere aghere—o zoguoku ye ofia.”

Jesu A Gọzi Ụmụ-ndu

(Mat 19.13-15; Luk 18.15-17)

¹³ O nwọn ndị rị e wehẹ ni Jesu ụmụeka n'o metụ we ẹka, kanị ụmụ-azuun a nọ jugbo ndị hụ wehẹni we. ¹⁴ Ogẹn Jesu gi hụn a, iwe nọ we ẹ, ọ nọ sị we, “Nị nị ụmụeka bia d'e kunrun m; akusilẹ ni we, makeni Alì-eze Osolobue wu nke ndị nọ ẹnina. ¹⁵ Ezioku kẹ m rị a gwa ọnu, onye ọwulẹ nabanhanlẹni Alì-eze Chuku nọkẹ nwa-ndu, abanyeko a.” ¹⁶ Ọ nọ pari ụmụeka hụ, bu ẹka kwasị we, gọzi we.

Ọdafin Hụ

(Mat 19.16-30; Luk 18.18-30)

¹⁷ Ogẹn Jesu gi puko, okennyẹ ohu nọ gbaha d'e gbun'ẹ osekpụ, sị a, “Onye-nkuzi oma, kị m'e mē hūn m'e gi nwehēn ndun-itēbitē?” ¹⁸ Jesu nọ sị a, “Kị hain i gi kpọ m onye-oma? O nwonni onye rị mma wezuka Osolobue. ¹⁹ Y'a maringho ihien Iwu ku: 'Egbule ochu; agherele, ezunle ohin; ebuokinle ihian onu; atunarinle ihian ihien ẹ, gbaye nedi i le nne i.' ”

²⁰ Okennyẹ hụ nọ sị Jesu, “Onye-nkuzi, m hụ e donme iwu ndini ile kete m'a marinle ihien*”

²¹ Kanị Jizosị nọ gi ihien-osisuo lee ẹ, sị a, “O nwe ihien ohu rị a kon'i: jen d'e rekwama ihien ile i nwe; we eghe ẹ ye ndi igbenye—y'e gi ẹ nwe aku-le-uba ime elu-igwee, y'a bia d'e sonme m.” ²² Ogẹn okennyẹ hụ gi nū ihienni, ọ nọ ronme ihun, sukuru pu, makeni o nwe aku-le-uba oda.

²³ Jizosị e lehunme ẹnya, ọ nọ sị ụmụ-azuun a, “N'ọ fuka ọrun ebe ndi idafin jenkọ d'a nọ banye Alì-eze Osolobue!” ²⁴ Okuni nọ tu ụmụ-azuun Jizosị ẹnya. Kanị Jizosị nọ sizi we, “Ụmụ m, nị Alì-eze Osolobue fuka ọrun obanye! ²⁵ Ọ ka nfe nị anyinnyan-mkpukpukẹ wu kamelụ ghafe ẹnya oloden kari nị ọdafin banye Alì-eze Osolobue.”

²⁶ Ọ tu we ẹnya oda-oda, we nọ juma ibe we, sị, “Onye sikọ d'a sazi nwan ẹka nwe nzuopuha?”

²⁷ Jesu e lee we, ọ nọ sị, “Ebe ihian rị, ọ niko mē, kanị ẹle ebe Osolobue rị, makeni ihien ile rị nfe ebe Osolobue rị.”

²⁸ Pita nọ sị a, “Lee ẹ, ẹnyi a latoguo ihien ile sonme i.”

²⁹ Jesu nọ sị, “Ezioku kẹ m rị a gwa unu, o nwonni onye hūn o menī o giguọ ufiri mmē le ozioma natọ ulo, mobu umune-ẹ-ikennyẹ mobu umune-ẹ-ikpoho, mobu nne ẹ mobu nedi ẹ mobu umu a mobu ali o nwon, ³⁰ hūn jenkoleni d'e nwehēn ulo le umune-ikennyẹ le umune-ikpoho le nne le umu le ali—nwonhēn we ụzọ ogun-isen, nwehenzikwo ukpokpo; nwehenzikwo ndun itēbitē ime uwa hūn lalani. ³¹ Kanị, ndi bu oda wu ibuzo jenkọ d'a kpari azuun, ndi ikpazuun e buru ụzọ.”

Hūn M'ẹ Mgbe Eto Jizosị Ku Oku Onwun A Kuzi E N'o Shiko D'e Lihi

(Mat 20.17-19; Luk 18.31-34)

³² Jesu le ụmụ-azuun a rị ụzọ hūn we gi jenkọ Jerusalem. Jizosị rị we ihun, ọ hū a tu ụmụ-azuun a ẹnya; egun hū a tu ndi hūn sonkonị we. Jizosị nọ werizi uwe mmebuọ si usuo, gwama we ihien jenkọ d'e men'e; ³³ ọ sị we, “Gon ni ntin, ẹnyi jenkọ Jerusalem; we sikọ d'e we Nwa nke Ihian che ẹka ndi-isi nchu-ẹjan le ndi-nkuzi Iwu. We sikọ d'a ma a ikpe-onwun, w'ẹ ye ndi wulenī ndi Ju. ³⁴ We jenkọ d'a kpa a ye emu, ju a eson, fian a mkpinsin, gbu ẹ; kanị hūn m'ẹ akp'ohin eto o k'e lihi.”

Ihien Jemisi Le Jonu Rio Jesu

(Mat 20.20-28)

³⁵ Ụmụ Zebedi wu Jemisi le Jonu nọ puha ihun Jesu, sị a, “Onye-nkuzi, o nwon ihien ẹnyi cho nị ẹnyi rio i; ẹnyi cho n'i mē ni ẹnyi 'ya.”

³⁶ 'Ya ọ nọ sị we, “Kị onu cho nị m mē ni unu?” ³⁷ We nọ sị a, “Kweri nị onye ohu ime ẹnyi jenkọ d'a nodi ali ẹka-nni i, onye ohu a nodi ali ẹka-ekpen i, ime Alì-eze ogho i.”

* Isi Nke Iri:20 Ndi Ju weri ẹ ni ahua mmeto kẹ nwata-okennyẹ gi a marin ihien rị mma ẹnya Osolobue le ihien rileni mma.

³⁸ Kani Jizosị nọ sị wẹ, “Onụ a marin ihien unu ri a rịo. Ni unu saeka ra mkpu afunfun m siko d'a ra mobu gha ime ihien m jenkọ d'a gha—hunjun enya ke mme?”

³⁹ Wẹ nọ sị a, “Enyi jenkọ d'a s'eka.” Jesu nọ sị wẹ, “Ezioku, onu jenkọ d'a ra mkpu afunfun m siko d'a ra, hunjunzikwo enya ke mme; ⁴⁰ kani ele mme jenkọ d'e ku onye k'a nodi eka-ihien m mobu eka-ekpen m; nke ndi we kwademe n'e ro.”

⁴¹ Ogen uwe iri hoduni gi nwan nu a, wẹ nọ bumeni Jemisi le Jonu olulu. ⁴² Jesu nọ kpozunhan wẹ ebe o ri, si, “Onu a maringho ni ime ndi ali ndi ozo, ndi hun a kini e me nọke si wẹ nwon ndi wẹ ri a ki, ndi nwe okwa ri ime wẹ a ghosị ndi ri okpuru wẹ ni wẹ ka we. ⁴³ Kani emele ni erira; onye owule hun cho n'o me oken ihian ime unu siko d'a wuriri odibo unu; ⁴⁴ onye owule cho n'ọ wuru onye ibuzo ime unu jenkọ d'a wuriri igbon onu ile — ⁴⁵ makeni, ke Nwa nke Ihian abiani ni wẹ gba n'a odibo, kale, o bia n'ọ gba odibo, n'o ye ndun a, gi gbapuha ndi bu oda.”

Onye Enya-ishi Njugbo Gbondonleni Okukwe e

(Mat 20.29-34; Luk 18.35-43)

⁴⁶ 'Ya wẹ nọ ru Jeriko. Ogen 'ya le umu-azuun a le igunrun ihian sonkonu wẹ gi gha ime Jeriko pukọ, onye enya-ishi ohu, hun a rịo urio nodi ali mkpenren uto ebahun, efan a wu Batimiosu nwa Timosi. ⁴⁷ Ogen o gi nu ni Jesu onye Nazareti ro, o nọ yime oro, si, “Jesu! Nwa Defidi! Me ebere m!”

⁴⁸ Ndi bu oda ime ndi ri ebahun nọ jugbo a, si a gba nkintin; kani o nọ yikenmede oro ahun, si, “Nwa Defidi, me ebere m!”

⁴⁹ Jizosị nọ wuzo, si, “Kpoha n'a.” Wẹ nọ kpọ onye enya-ishi hu, si a, “Kwodon obi i, lihi oto, o hu a kpọ i.”

⁵⁰ O nọ fe ewuru o yiye elu e tuhu, felihia oto d'e kunrun Jesu. ⁵¹ Ya Jizosị nọ sị a, “K'i cho ni m me ni i?” 'Ya onye enya-ishi hu nọ sị a, “Onye-nkuzi, m cho ni m leghama uto.”

⁵² Jesu nọ sị a, “Jenme, okukwe i e meguo i ri mma.” Ozigbo, o nọ leghama uto, o nọ sonme Jesu.

Isi Nke Mmanai

Jizos' A Banhan Jerusalem Rike Onye-mmari

(Mat 21.1-11; Luk 19.28-40; Jon 12.12-19)

¹ Ogen wẹ gi rumer Jerusalem, nokunmememe Befiji le Betani, e ru wẹ ehụ Ugu Olivu, Jesu nọ zi umu-azuun a ebuo ozi, ² si wẹ, “Jen ni ime obodoni me ekerer ri onu ihun: hun unu gihu banye ime e, unu jenkọ d'a hun nwa-jaki wẹ keleni nyintu wẹ limeto; topun'a, onu e weheni m'e. ³ Onye si unu, 'Ki unu ri e meni ihienni?' Si n'a hu, 'Nna cho a, o jenkọ d'e wekinhen e kikenni.' ” ⁴ Wẹ nọ jenme. Wẹ nọ hun nwa-jaki wẹ limeto ihun-ezi ehụ onumuzo ogele uto. Ogen wẹ gi ri a topu a, ⁵ ndi hu ime ndi wuzo ebenu nọ si wẹ, “Ki unu ri a topu ni nwa-jaki hu.” ⁶ Wẹ nọ ku ihien Jesu si wẹ ku; wẹ nọ kweri ni wẹ weri e. ⁷ Wẹ nọ weheni Jesu nwa-jaki hu, gbama ewuru wẹ ye enu e, o nọ nodi ali elu e. ⁸ Ke Jizosị nyinko a, ndi bu oda nọ gbama ewuru wẹ e yiye elu e ye uto, ndi ozo nọ gha ofia tigrisonme agalaba osisi, gbama wẹ ye uto. ⁹ Ndi hun ri ihun le ndi hun ri e sonn'e hu e yi oro, a si,

“Hozana!

Onye ahun gi efan Di-nwonni-enyi bia wu onye Chuku gozi agozi! ¹⁰ Ali-eze hu lalanu wu ali-eze Chuku gozi agozi —

Ali-eze nedi enyi kani wu Defidi.

Ojija-mma ya ri ni Osolobue ebahun kachanrin elu e jen ime elu-igweel!”

¹¹ 'Ya Jizosị nọ banye Jerusalem, si Ulo-nso. O nọ lehunmehanrin ihien ile. Kani, ebe o meni ohia a gbago; 'ya le umu-azuun a mmebu nọ si Betani.

Jesu A Bu Osisi Figi Hu Onu

(Mat 21.18-22)

¹² Eki e fon, ebe wẹ gha Betani lala Jerusalem, egun hu a gun Jesu. ¹³ O lee enya, o nọ lecheni osisi figi ehuhuo jun elu e. O nọ jen d'e lele ke mkpuru figi hu elu e. Kani, ogen

o gi ru ebahun, ehuhuo suo k'ọ hun elu e, makeni ogen figi gi a mi e ke ru. ¹⁴ Jesu no si osisi figi hu, "O nwonni onye siko d'e rizi mkpuru i!"

Umụ-azụun a nughọ ke o ku ihienni.

Jizosi E Jen Ulo-nso

(Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; Jon 2.13-22)

¹⁵ Ogen we gi ru Jerusalem, Jesu no si ime Ulo-nso, chupuma ndi ri a zu afia ebefu—ke ndi ri e nonni ke ndi ri e reni. O no hukpumesonme teburu ndi a gbahuto egho le ochē ndi ri e re nduru. ¹⁶ O nwonni onye o ni bu ihien owule ghafe ime Ulo-nso. ¹⁷ O kuzi ndi ri ebefu, si, "We de e ime Ekwwo-nso, si, 'We siko d'a kpo Ulo m ulo-ekpere ndi ali ile ri ichen-ichen', kanị onu e giguọ a henrin ebe ndi ohin a warị!" ¹⁸ Ndi-isi nchu-ejan le ndi-nkuzi Iwu a nu ihienni, we no choma uzo w'e gi gbu Jesu. Egun e hu a tu we makele nkuzi e a nwunguo igunrun hu ile ri. ¹⁹ O ru enyasi, Jizosi le umu-azun a no gha ime Jerusalem pu.

Jesu E Gi Osisi Figi Ahun Kuzi Okukwe

(Mat 21.20-22)

²⁰ Eki e fon uzo utuntun, ebe we ghako uzo hu, we no hun ni osisi figi hu a kpoگو nkun d'e ru nkpogun. ²¹ Pita no nyanhan ihien meni, o no si Jesu, "Onye-nkuzi, lee-o, osisi figi hu i bu-onu a nwunhuguo!" ²² Jesu no za we, si, "Nwe ni okukwe ime Osolobue. ²³ Ezioku ke m ri a gwa unu, onye si uguni, 'We buli i elu, tu i ye ime ohimin' bu onye hu enweni obi efuo, kama o kwerigho ni ihien o ku jenkọ d'e me, we jenkọ d'e men'e 'ya. ²⁴ Ifiri e, m ri a gwa unu, unu me ekpere rio ihien owule, kweri ni ni unu e nwehuguo a, unu k'e nwonhen e ²⁵ Ogen owule i ri e me ekpere, gbaghari—omeni o nwon onye me i eje-ihien, keni Nedi i hun ri elu-igwee gbaghari i njo i." ²⁶ [Kanị, omeni y'a gbagharini, Nedi i hun ri elu-igwee agbagharikokwo i njo i.]

A Ju We Jizosi Onye Zi E

(Mat 21.23-27; Luk 20.1-8)

²⁷ Ya we no banhanzi Jerusalem.

Ebe Jesu jenkọ ijen ime Ulo-nso, ndi-isi nchu-ejan le ndi-nkuzi Iwu le ndi-isi ndi Ju no bia d'e kunrun e. ²⁸ We no ju a, si, "Elee iken k'i gi e me ihien ndini we? Onye ye i ikenni?" ²⁹ Jesu no za we, si, "M jenkọ d'a ju unu ajuju ohu; unu za m ajuju hu, a gwa m onu iken m gi ri e me ihien ndini we: ³⁰ Mirin-Chuku Jonu me, o gha elu-igwee bia ra o gha eka ihian bia? Za ni m'a?" ³¹ We we no tugbama iroro, si, "Kini ke enyi jenkọ d'e ku? Enyi si, 'O gha elu-igwee, eka Osolobue, bia,' o jenkọ d'a si, 'Ki hain nwan unu gileni kweyeni Jonu?' ³² Kanị enyi asiko, 'O gha eka ihian bia.' "

(Egun ri a tu we makeni ihian ile marin ni Jonu wu onye-amuma nke-esi.)

³³ 'Ya we no za Jesu, si, "Enyi a marin." Jesu no si we, "Mme nwen nke agwakokwo unu iken m gi e me ihien ndini we."

Isi Nke Mmēbūo

Ilu Jesu Gi Ndi We Ye Ugbo Lefu Enya Ta

(Mat 21.33-46; Luk 20.9-19)

¹ Jesu no tama ni we ilu, si, "Okennyeh ohu nwe ali vaini, hun o kenhunme ugba, guzi olu we no a pinpuha manya-vaini ye ime e, tun ulo nche ime e, bu ya wu ali vaini che eka ndi siko d'a run n'a e-gbu-e-ke, o no jenne ali ihian. ² O ru ogen vaini, o no zijen odibo ohu d'e kunrun ndi hu ugbo hu ri eka d'e wehe hun we keton'a. ³ We no kwodon onye hu o zijen, gbu e ili, gbama a eka chupu. ⁴ Okennyeh hu no zijen ni we odibo ozo, we no ti e ihien isi, gbe ifenren ye e ihun. ⁵ O no zizenzi ozo, we no gbu e. Erira ke we mezi ndi bu oda o zizenzi; e gbu we ndi hu ime we ili, gbu ndi hu ime we ozun.

⁶ Onye ohu suo hodu o keleni zi: ezi nwa a. Omegu, o no zijen ni we nwa a, si, 'We jenkọ d'a gbaye nwa m.' ⁷ Kanị ndi hu no si ibe we, 'Onyeni siko d'e weri uku e ile omegu,

bịa nị nị ẹnị gbu ẹ keni ihien nke e ru ẹ ẹka wuru nke ẹnị!'⁸ 'Ya wẹ nọ kwondon nwa a hu, gbu ẹ, gha ime ugbo hu tupu a."

⁹ "Kị onu ro nị 'ya ke onye hu nwe ugbo hu jenkọ d'e me? O siko d'a bịa d'e tikpo ndi hu, we ali-vaini hu ye ndi ozo.

¹⁰ Unu e ke guntu ẹ ime Ehuhuo-nsọ nị
'Omuma hu ndi ri a tun ulo ju a wuruole omuma gi ulo.

¹¹ Di-nwonni-enyi 'ya me ẹ,
ihien a tu enya ro ebe enyi ri!'

¹² Makeni ndi-ndu ndi Ju a ghotaguo nị uwe k'ọ ta nị ilu hu, wẹ te nọ cho nị wẹ nwunrun a, kanị egun ndi ri ebahun anini wẹ. Wẹ nọ la a to, gha ebahun pu.

Ajuju Banyeni Iku Ugwo-isi
(*Mat 22.15-22; Luk 20.27-40*)

¹³ Ya ndi-ndu nọ zi ndi hu ime ndi Itu-Farisi le ndi itu Herodu d'a cho ihien ri Jesu onu, nị wẹ gi ẹ kwondon ẹ. ¹⁴ Wẹ nọ bịa d'e kunrun Jesu, si a, "Onye-nkuzi, enyi a maringho n'i wu onye ezioku, nị y'a ra lee ihian enya ihun, y'a ra gbeyeni ihian, kama, y'a kuzi uzo Osolobue k'ọ ri. Gwa enyi nwan, o hugho mma nị enyi ku eze-kanị wu Siza ugwo-isi ra o ri mma? ¹⁵ Nị enyi ku wẹ ra enyi akule?" Kanị, Jesu a hunguo a nị wẹ gi ero bịa, o nọ si wẹ, "Kị hain unu gi e shini m onyan? Wẹhe ni ni m akpuru eghe dinariosi, nị m lele ẹ."

¹⁶ Wẹ nọ wẹhen'ẹ akpuru ego dinariosi ohu. O nọ si wẹ, "Isi le efan onye wu hunni?" Wẹ nọ si a, "Nke Siza ro."

¹⁷ Jizosi nọ si wẹ, "We ni ihien Siza ye Siza, onu e we ihien Osolobue ye Osolobue." Ihien o za nọ tukeme wẹ enya.

Ajuju Banyeni Igha Onwun Lihi
(*Mat 22.23-33; Luk 20.27-40*)

¹⁸ O nwon ndi Itu-Sadusi bịa d'e kunrun Jesu. Ndi Itu-Sadusi weri ẹ nị ndi nwunni ara lihi. Wẹ nọ ju Jizosi utaa, si a, ¹⁹ "Onye-nkuzi, Mozizi ye enyi iwu, si, 'Omēni okennyẹ a nwunhun, lato nwunye ẹ, bu o muni nwa, nwehe-ẹ-okennyẹ y'a luma nwunye nwehe ẹ hu, keni o mudonni nwehe ẹ nwunhunni umu.' ²⁰ O nwon umune ikennyẹ esa; onye ibuzo ime wẹ a lu nwunye, o nwunhun bu o muni nwa. ²¹ Hun me wẹ ebuo nọ luma okpoho hu, o nwunhunzi bu o muni nwa. Eriira ke hun me wẹ eto jenzi. ²² Wẹ mmadu esa lugbari okpoho hu, nwunhunchanrin, bu a muni wẹ nwa. Omegu okpoho hu nọ nwunhun. ²³ Ogen ndi nwunni jenkọ d'e gi lihi, onye k'o jenkọ d'a wu nwunye ẹ, ebe o me ni wẹ esa lugbari a?"

²⁴ Jesu nọ si wẹ, "Unu a marin Ekukwo-nsọ, onu a marin iken Osolobue, ya hain unu gi e fie uzo, ele 'ya? ²⁵ Ogen ndi nwunni siko d'e gi lihi, aluko wẹ di le nwunye, eyeko wẹ wẹ luru, wẹ jenkọ d'a ri ke ndi mmon-oziri elu-igwee. ²⁶ O me nke iweli ndi nwunni, unu e ke gun ime Ekukwo Mozizi, ebegu o nọ ku banyeni aku-ofia hu ri e nwun okun, ke Osolobue don si Mozizi, 'Mme wu Osolobue Ebrahim, Osolobue Aziki, nị Osolobue Jekopu?' ²⁷ 'Ya wu n'ọ wu Osolobue ndi ri ndun, ele nke ndi nwunhunni. Unu e fiechanringuo uzo."

Iwu Kachanrin Mkpa
(*Mat 22.34-40; Luk 10.25-28*)

²⁸ Onye-nkuzi Iwu ohu nọ jenzunhan, nu ke wẹ-wẹ ri a do ndondo, hunzi nị Jesu za wẹ ohunma, o nọ ju Jesu otaa, si, "Elee iwu kachanrin mkpa?"

²⁹ Jesu nọ za a, si, "Hun kachanrinni wu onwan: 'Onu ndi Izrelu, gon ni ntin! Di-nwonni-enyi wu Osolobue enyi, iya suo wu Nna.' ³⁰ 'I jenkọ d'e gi obi i ile le enwen* i ile le uche i ile le iken i ile nwe ihien-osusu Di-nwonni-enyi wu Osolobue i.' ³¹ Hun me ẹ ebuo wu onwan: 'Ihien ibe i siko d'a suoriri i ke ihien enwen i don a suo i.' O nwonni iwu ozo ka ndini."

³² Onye-nkuzi Iwu hu nọ si Jizosi, "Y'e kugho ohunma onye-nkuzi. Ezie k'i ku nị Di-nwonni-enyi suo wu Osolobue, ozo ari a, ³³ leni igi obi i ile le nghoha i ile le iken i ile nwe

* Isi Nke Mmēbuo:30 umē-ndun

ihien-osisuo Osolobue le ini ihien ibe i a suo i ke ihien enwen i don a suo i kachanrin ejan ile we dun okun le ejan ndi ozo ile mkpa a ri.”

³⁴ Ogen Jizosi gi hun a n'o za ohunma, o no si onye-nkuzi Iwu hu, “Y'a nokunmeguo Ali-eze Osolobue.”

Ogen onwan gi meguu, o nwonzini onye egun ni ju Jesu ajuju.

Ajuju Banyeni Mezaya, Onye Hu Osolobue Tume

(Mat 22.41-46; Luk 20.41-44)

³⁵ Ogen Jesu gi ri ime Ulo-nso a kuzi, o no si, “Ki hain ndi-nkuzi Iwu gi e ku ni Kraisti wu nwa Defidi?” ³⁶ “Bu Defidi le enwen e ku oku ghahani Mmon-nso, si,

‘Di-nwonna-enyi si Di-nwonna-m;

nodu ali eka-nni m,

d'e ru mgbe m buguu ndi inenren i

che okpuru uku i’

³⁷ Ebe o me ni Defidi le enwen e kpo a ‘Di-nwonna-m,’ nani k'o don nwan wuru nwa Defidi?”

Ihien o ri e ku hu a suo igunrun hu usuo.

Jesu A Do We Eka-ntin Banyeni Ndi-nkuzi Iwu

(Mat 23.1-36; Luk 20.45-47)

³⁸ K'o don ri a kuzi, o si, “Kpachanpu ni enya banyeni ndi-nkuzi Iwu, o suo we ni w'e yi ekwa tueni a ghahunme; o suozi we ni we e kele we ekele pu-ichen ime afia; ³⁹ o suo we ni w'a nodu isi-ocho ime ulo-ofufe, a nodu isi-ocho we gha e ri oriri. ⁴⁰ W'e gi ero e rigbu ikpoho di we nwun le ulo we, e gi ekpere sueni e kpume e. Ikpe-omuma we jenkod'a ka njo.”

Oyiye Ogbennyē Di E Nwun Ye

(Luk 21.1-4)

⁴¹ Jesu no nodu ali bu ihun zinme ebe w'e buche oyiye, e lee ke igunrun hu ri e buche eghe ime ebegu. Ndi idafin bu oda hu e buche eghe hini. ⁴² Ogbennyē ohu di e nwun no bia d'e buche akpuru eghe kopa ebuo me ekere, 'ya wu ikobo. ⁴³ Jizosi no kpo umu-azuun a, si we, “Ogbennyēni di e nwun buche kari ihian ile hun ri e buche ego ime ebe w'e buche oyiye. ⁴⁴ Makeni we ile gha ime hun bu oda we nwe ye, kani 'ya le enwen e, k'o mehan ogbennyē, yechanrin ihien ile o nwon, ihien ile o nwon hun o gi bi.”

Isi Nke Mmēto

Jesu E Ku E Ni We Jenko D'e Tikpo Ulo-nso

(Mat 24.1-2; Luk 21.5-6)

¹ Ogen Jizosi gi gha Ulo-nso puko, onye ohu ime umu-azuun a no si a, “Onye-nkuzi, lee ihien omuma ndini hi-ogbe-o! Lee oken ulo ndini magbu enwen we mma-o!”

² Jesu no si a, “Y'a hun oken ulo ndini? O nwonna ogbe-omuma ohu hun sikod'a hodu elu ibe e, we jenkod'a tu we ile ye ali.”

Nsongbu Le Ukpokpo

(Mat 24.3-14; Luk 21.7-19)

³ Ogen Jesu suo gi nodu ali elu Ugu Olivu hun ri nchetari ihun Ulo-nso, Pita, Jemisi, Jonu le Anduru no bia d'e kunrun e, ju a ajuju ebe 'ya le we suo ri a, si, ⁴ “Gwa enyi, elee ogen ke ihien ndini sikod'e me? Ki wu ahima w'e gi marin ni ihien ndini ile e d'e me?”

⁵ Jesu no gwama we, si, “Kpachanpukwo ni enya amangbe w'e dufie unu. ⁶ Ndi bu oda jenkod'e gi efan m bia, si, ‘Mme wu Kraisti, Onye Ahun Chuku Tume!’ We sikod'e gi e dufie ndi bu oda. ⁷ Ogen unu jenkod'e gi nu ukwere agha ri ichen-ichen le kari-kari agha ndi we risonme a lu, atukwole ni egun. Ihien ndini jenkod'e me bu njendeme ogen e ke ru.

⁸ Alị siko d'a lụson ibe wę, alị-eze ohu jęnkọ d'a lụson alị-eze ọzọ, alị-ọmahihie siko d'a rị ebe rị ichen-ichen; ụnwun siko d'a rị; kanị, ihien ndini nọ ke ebe ime nọhu memę okpoho.”

Ukpokpo

⁹ “O mę nke ọnu lę enwen unu, kpachanpu ni ęnya; makęni wę jęnkọ d'e wejen ọnu ọgwa rị ichen-ichen; wę siko d'e gbu unu ili ime ulo-ofufe* rị ichen-ichen; ọnu jęnkọ d'e wuzo ihun ndi-Govanọ rị a kini lę ndi-nze makę ufiri m—unu k'e gi ę shia ni m ęri ebe wę rị.

¹⁰ Wę k'e bu ọzọ zigbariguu ndi alị ile ozioma. ¹¹ Ogen wę siko d'e gi nwunrun unu, we ọnu si ọgwa, ehuele ni uhue ihien unu jęnkọ d'e ku, kale, ku ni ihien ọwule Osolobue jęnkọ d'e ye unu ogen hu, makęni ęle unu jęnkọ d'e ku, kama, Mmon-nsọ siko d'e gi unu ku. ¹² Umunę jęnkọ d'e we umunę wę ye wę gbu; ndi nedi jęnkọ d'e we unu wę ye wę gbu; unu jęnkọ d'a lụson ndi munị wę, mę wę gbu wę. ¹³ Ize unu jęnkọ d'a ban ihian ile makę ufiri m. Kanị onyę hu din ndidi d'e ru njendemę ke Osolobue siko d'a ọọpuha.”

Eje-uru Hu

(*Danelu 9.27; Mat 24.15-28; Luk 21.20-24*)

¹⁴ “Kanị, ogen ọnu jęnkọ d'e gi hun 'Eje-uru ahun' k'o wuzo ebe furuleni n'ọ rị (onyę hun rị a gun ihienni 'ya ghoha a), ogen hu, ndi rị Judia wę gbasikwo elu-ugu. ¹⁵ Onyę hun rị elu ulo ehidangukwole banyemezi ime ulo n'o jęnkọ d'e weri ihien ọwule. ¹⁶ Onyę rị ugbo ekinhenkwole d'e weri ękwa a. ¹⁷ O jęnkọ d'a fu ndi rị ime lę ndi pa nw'eka ọrun ogen hu! ¹⁸ E mę ni ekpere amamgbe ọ gha e mę ogen oyi! ¹⁹ Makęni oken afunfun jęnkọ d'a rị ogen hu—udi hun rituleni, gha ogen Osolobue gi ke uwa d'e ru ogeni; udi a arikozi. ²⁰ Omeni Di-nwonni-ęnyi e te beluanị ogen hu, o nwonni onyę siko d'a s'eka wanahinni. Kanị, o giguọ ufiri ndi ọ hori, ndi nke ę, belua ogen hu.”

²¹ “Ogen hu, onyę si i, 'Lee ę, Kraisti rị ebeni!' Mọbu, 'Lee ę, ọ rị ebahun,' ekwerikwole ihien ọ rị e ku. ²² Ndi kpọ enwen wę Kraisti lę ndi-amuma-ntu jęnkọ d'a puha. Wę jęnkọ d'a runsonmę ọrun-atumenya, ihien-ahima rị ichen-ichen keni wę dufie ihian, keni wę dufiede ndi Osolobue hori—omeni o te k'a ni wę mę. ²³ Kpachanpukwo ni nwan ęnya, n'a gwatoguo m unu!”

Obibia Jesu

(*Mat 24.29-31; Luk 21.25-28*)

²⁴ “Ogen hu, ogen afunfun hu ghafeguu, ęnya-anwun jęnkọ d'a gba ishi, ifon etikozi, ²⁵ kokise jęnkọ d'a gha elu-igwere a danye alị, iken rị elu siko d'e zinzin. ²⁶ Ogen hu ke ihian ile jęnkọ d'e gi hun Nwa nke Ihian k'o gi iken lę ogho hi-ogbe lala ime orukpu. ²⁷ O jęnkọ d'e zipu ndi mmon-ozu ę jen ime uwa ile, d'e wegbama ndi nke Osolobue rị ebe ọwule—gha ebe uwa ru d'e ru ebe elu-igwere ru.”

Ihien Jesu Gi Osisi Figi Kuzi

(*Mat 24.32-35; Luk 2.29-33*)

²⁸ “Gi ni osisi figi munrun ihien: Hun o gihu forima ọnu a marin ni udu-mirin e d'e bidon. ²⁹ Erira k'ọ ririkwo, ogen unu e gi hun ke ihien ndini rị e mę, unu a marin ni Nwa nke Ihian a riguo ęhu nsue, o ruguo onumuzo. ³⁰ Ezioku ke m rị a gwa ọnu, agboni a ghafeguko ihien ndini kebe mezu. ³¹ Elu-igwee lę uwa siko d'a ghafe, kanị ihien ndi m ku a ghafeko.”

O Nwonni Onyę Marin Uhuohin Hu Mọbu Ogen Hu

(*Mat 24.36-44*)

³² “Kanị, o nwonni onyę marin uhuohin o jęnkọ d'e mę mọbu ogen o jęnkọ d'e gi mę ime uhuohin ahun, ke ndi mmon-ozu rị elu-igwee ke Nwa; Chuku-Nedi suo marin. ³³ Kpachanpu ni ęnya, munrun ni ęnya, makęni unu amarın ogen o jęnkọ d'a wu. ³⁴ Obibia Nwa nke Ihian jęnkọ d'a rị ke ebe okennyę ohu nọ jęnkọ alị-ihian, ọ nọ bu ihien ę che ęka

* *Isi Nke Mmęto:9* Iya wuzikwo ọgwa obodo ọwule ogen ahun.

ndi idibo e, onye le orun a, onye le orun a; o no si onye-nche 'ya cheme nche. ³⁵ 'Ya wu, munrun ni nwan enya, makele onu amarin ogen nna nwe ulo e gi lua—ke ogen enyasi k'o gi lua-o, ke ime abali ro-o, ke okpa kwan ro-o, ke eki fonme ro-o—o nwonni onye marinni. ³⁶ Omeni o bia idenmizi, amangbe o hun unu ke onu ri a ranhin uran. ³⁷ Ihien m ri a gwa unu ke m ri a gwa onye owule: munrun ni enya!”

Isi Nke Mmęno

E Rini We Jesu Ngo

(Mat 26.1-5; Luk 22.1-2; Jon 11.45-57)

¹ Ogen o gi hodu akpu-uhuhin ebuo ni Mmemme-Nghafe le Mmemme we gi e ri Bredi nwonleni yisti o gi a fu ru, ndi-isi nchu-ejan le ndi-nkuzi Iwu hu a cho ke w'a don gi nzuzue nwunrun Jesu d'e gbu. ² We no si, “Enyi emekokwo a ogen Mmemme, amangbe isusu gha a ri.”

E Hukpu We Jesu Uden

(Mat 26.6-13; Jon 12.1-8)

³ Ogen Jesu gi ri obodo Betani, iwe Saimonu hun emu oti te ku, e ri ihien-oriri, okpoho ohu no buhe ogo alabasta uden e shin ohunma jun ime e; uden ahun nanran oda-oda—nadi ke we gi meme e. O no kuke ogo hu, hu uden hu kpu Jesu isi. ⁴ Kani ndi hu ime ndi ri ebahun no weme iwe, a si ibe we, “Ki we ri e wiwini udenni nanranni? ⁵ Nke e rekari we udenni ihien noke egbo orun akp'ohin ogun-mmisen, we egbo e ye ndi igbenye.” We no koriamani okpoho hu oda-oda.

⁶ Kani, Jesu no si we, “Hapun'a! Ki unu ri e songbun'e? O feguo m ofufe ri mma. ⁷ Onu le ndi igbenye ri ebeni ogen ile, unu nwe iken meni we ohunma ogen owule unu cho; kani mme nwen esonko unu nodi ebeni ogen ile. ⁸ Okpohoni a nwanguo iken e; o hukpuguo m udenni ehju n'o gi kwademe olili m, o gini d'e ru. ⁹ Ezie, m ri a gwa unu ni ebe owule we siko d'e zi ozioma ime uwa, we jenko d'e ku ihienni o me, e gi e a nyanhan a.”

Judasị E Kweri N'ọ We Jesu Ye We

(Mat 26.14-16; Luk 22.3-6)

¹⁰ 'Ya Judasi nwa Iskarotu, onye ohu ime we mmebuo hu no jenne d'e kunrun ndi-isi nchu-ejan keni o hun uzọ re Jesu ye we. ¹¹ Ogen we gi nu ihien o biani, efo no suo we usuo ohunma-ohunma; we no kwe e nkwa ni we jenko d'e ye e egbo. 'Ya o no choma efe o k'e gi we Jesu ye we.

Jesu Le Umụ-azuun A E Ri Oriri-Nghafe

(Mat 26.17-25; Luk 22.7-14, 21-23; Jon 13.12-30)

¹² O ru uhuhin ibuzo Mmemme we gi e ri Bredi nwonleni yisti o gi a fu, uhuhin hu we gi e gbu ebulu Oriri-Nghafe, umu-azuun Jesu no ju a, si, “Elebe k'i cho ni enyi kwademe hun y'a no ri Oriri-Nghafe?”

¹³ 'Ya Jesu no zi mmadu ebuo ime umu-azuun a, si we, “Jen ni ime obodo hu, okennyehi ohu bu ite-mirin jenko d'e kunrun onu; sonmen'e. ¹⁴ Si ni onye nwe ulo o jenko d'a banye, ‘Onye-nkuzi si, “Elee hun wu mmughe m ahun me le umu-azuun m siko d'a no ri Oriri-Nghafe?”’ ¹⁵ O jenko d'a ghosi unu mmughe ohu shiani ri ibe elu, hun we kwademe guu ohunma, no ni ebegu kwademe ni enyi ihien ile.”

¹⁶ 'Ya umu-azuun hu no shi ime obodo hu, hun ihien ile ke Jesu don ku; we no kwademe ihien-oriri Nghafe.

¹⁷ O ru ogen enyasi, Jesu le umu-azuun a mmebuo no bia ebegu. ¹⁸ Ogen we gi nodiguu ali e ri ihien-oriri, Jesu no si we, “Ezioku ke m ri a gwa unu, onye ohu ime unu jenko d'e re m—onye mme le 'ya ri e ri ihien-oriri.”

¹⁹ Efo asuozini umu-azuun a usuo; onye-onye hu a si a, “Ekwwo mme! Mme ro?”

²⁰ Jesu no za we, si, “Onye ohu ime onu mmebuo ro, onye hun mme le iya gba e suru bre di ime aferu ohu e ri. ²¹ Egher, Nwa nke ihian k'a la rike ke Ehuho-nsọ don ku; kani

nsongbu jenkọ d'a rị nị onyẹ hụn siko d'e we Nwa nke Ihian ye wẹ! O te ka onyẹ hụ mma nị amunị w'a!"

Oriri-nso

(*Mat 26.26-30; Luk 22.14-20; 1Kọ 11.23-25*)

²² Ogen wẹ gi rị e ri ihien-oriri ahun, Jesu nọ weri bredi, ọ goziguu a, ọ nọ bebe ẹ, w'e ye umu-azuun a, si, "Weri n'ẹ, onwan wu ehụ m."

²³ 'Ya ọ nọ weri ope, o yeguu Osolobue ekele, ọ nọ ye wẹ ile 'ya. Wẹ ile nọ rarisonme.

²⁴ Ọ nọ si wẹ, "Onwan wu edeke m, hūn wẹ gi ufiri ndi bu oda hupu; edeke m, hūn wẹ gi biye nkwerigbama * Osolobue tume egbata 'ya le ndi nke ẹ. ²⁵ M rị a gwa unu ezioku, arakozị m manya vaini d'e ru ogen m jenkọ d'a ra a nke ohun ime Ali-eze Osolobue."

²⁶ Wẹ nọ bu ebụ Mmemme-Nghafe; a buguu w'a, wẹ nọ gha ebahun jenne Ugu Olivu.

Jesu E Ku E Nị Pita Jenko D'a Ghorị N'ọ Marin A

(*Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Jon 13.36-38*)

²⁷ Jesu nọ si wẹ, "Unu ile jenkọ d'a gba m to, make ni Ekukwo-nsọ si, 'M jenkọ d'e gbu onyẹ-ndu atunrun, atunrun ile jenkọ d'a gbayiya!'

²⁸ Kani m ghaguo onwun lihi, m k'e bu ni unu uzọ si Galili."

²⁹ Pita nọ si a, "Anakọ m'i to! Oshun'a ni ndi ozọ ile a la i to!"

³⁰ Jesu nọ si Pita, "Ezioku ke m rị a gwa i, ni tanni, ime abalini, okpa gini d'a kwan mgbe ebuo, i jenkọ d'a ghorị mgbe eto ni y'a marin m."

³¹ Kani, Pita e kusi ẹ iken, si, "O nwonni ogen m'e gi la i to, oshun'a ni mme le 'yu siko d'a nwun!" Umu-azuun ile hoduni nọ kuzikwo erira.

Jesu E Me Ekpere Ime Gesemani

(*Mat 26.36-46; Luk 22.39-46*)

³² Ya wẹ nọ shi ebe w'a kpo Gesemani, Jesu nọ si umu-azuun a, "Nodi ni ali ebeni, ni m jen d'e me ekpere." ³³ Ọ nọ weri Pita le Jemisi le Jon jenne.

Ya obi nọ ferime ẹ, obi eruzin'ẹ ali. ³⁴ Ọ nọ si wẹ, "Obi e d'a gbawapu m—o d'e gbu m; nodi ni ebeni, unu a munrun enya."

³⁵ Ọ nọ jenzukazi, tuha enwen ẹ ye ali, kpe ekpere, ni mbuni o jenkọ d'a ni me, nke a napu w'a ogen afunfun hu. ³⁶ Ọ nọ si, "Baba, Baba Nedi m! O nwonni ihien i ghaleni a s'eka e me; napu m mkpu afunfunni. Kani uche i me, ele nke m."

³⁷ Ogen o gi kin-azuun, ọ hūn wẹ ke wẹ rị uran. Ọ nọ si Pita, "Saimonu, i rị uran? 'Ya wu y'a s'eka munrun enya mgbahunme okuloku ohu?" ³⁸ Ọ nọ si wẹ, "Munrun ni enya; e me ni ekpere, amangbe onu a danban ime onwunwan; mmon ihian a chogho, kani ndun guu ehụ."

³⁹ Ọ nọ puzi d'e me ekpere, e mezikwo ekpere ohu hu. ⁴⁰ O kinhenzi azuun ebe umu-azuun a rị, hunzi wẹ ke wẹ rị a ranhin—ezigbo uran gi wẹ, asani wẹ ẹka shiapu enya. Amarinzini wẹ ihien wẹ siko d'a si a.

⁴¹ O kinhenzi nke mgbe eto, ọ nọ si wẹ, "Unu rikwo a ranhin, e zuru iken? O higuo! Ogen e ruguo. Lee n'ẹ, e we wẹ Nwa nke Ihian che ẹka ndi-njo. ⁴² Lihi ni ni enyi jenne. Lee n'ẹ, onyẹ rị e reni m e ruguo ehụ ebeni!"

A Nwunrun Wẹ Jesu

(*Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Jon 18.3-12*)

⁴³ Ozigbo hu, ke Jesu rikwo e ku oku hu, Judasi, onyẹ ohu ime umu-azuun a nọ bia, 'ya le igunrun busonme ihien ogun—ke opia-agma, ke egbe. Ndi-isi nchu-egan le ndi-nkuzi Iwu le ndi-isi zihẹ wẹ. ⁴⁴ (Onyẹ hūn rị e ren'ẹ wu Judasi gwa wẹ ihien wẹ siko d'e gi marin Jesu, si, "Onyẹ hūn m jenkọ d'e su onu, iya wu onyẹ hū unu choko, nwunrun n'a, onu e kwonkenme ẹ, duru ẹ jenne.") ⁴⁵ Ogen Judasi gi nwan bia, ọ nọ jemburu Jizosi, si a, "Onyẹ-nkuzi!" Ọ nọ su ẹ onu. ⁴⁶ Ndi hu nọ kwodon Jesu, nwunrun a. ⁴⁷ Kani, onyẹ

* Isi Nke Mmēnọ:24 mọbu: nkwerigbama ohun

ohu ime umu-azuun a ndi ahun turu ebefu no sepuha opia-agma, banpu odibo Onyefisi nchuejan ntin. ⁴⁸ Jesu no si we, “Ki unu buhe ni opia-agma le egbe d'a nwunrun m—noke si m wu onyefihin? ⁴⁹ M ri ime igunrun unu ime Ulo-nsu uhuhuhin ile a kuzi, unu anwunrunni m. Kani ihien ndini ri e me keni ihien Ehuhuo-nsu ku hun uzọ mezu.”

⁵⁰ Umu-azuun a ile no la a to, gbama oso. ⁵¹ Okorobia ohu, hun yihu ekwa line w'e yiye elu e suo, no sonme Jesu. We no dodon ekwa a, cho ni we nwunrun a, ⁵² kani o no la ekwa a toni we, gi oto gha ebahun gbapu.

E We We Jesu Jenni Ndi-isi Nkikwama

(Mat 26.57-68; Luk 22.54-55, 63-71; Jon 18.13-14, 19-24)

⁵³ We no weri Jesu si iwe Onyefisi nchuejan. Ndi-isi nchuejan le ndi-nkuzi Iwu le ndi-isi ile no gbakikome ebefu. ⁵⁴ Kani, Pita sonko Jizosi; egbata we e teyezi ekere. O banye ezi ogwa Onyefisi nchuejan, o no son ndi-nche nodi ali nyanma okun. ⁵⁵ Ndi-isi nchuejan le Ndi-isi Nkikwama ile hu a cho ihien we k'e gi hangbu Jizosi enen, keni we gbu e, kale ahunni we — ⁵⁶ osuon'a ni ndi bu oda e buokinole Jesu onu, oku we adangbamani. ⁵⁷ 'Ya ke ndi hu ime ndi ri ebefu no lihi oto, buokin Jesu onu, si, ⁵⁸ “Enyi nu k'o ku n'o jenkọ d'e tikpo Ulo-nsu ni we gi eka tun, gi akpu uhuhuhin eto tun hun we ghaleni e gi eka a tun.” ⁵⁹ Kani, eri we a dangbamazikwoni.

⁶⁰ 'Ya ke Onyefisi nchuejan no lihi oto ihun we ile, ju Jesu nju, si, “O nwonni ihien y'e ku banyeni ihien ni ile we ri e ku ni iya ke i me?”

⁶¹ Kani Jesu a gba nkintin, o shiarini ihien owule. Onyefisi nchuejan nozi ju a, si, “Iyu wu Kraisti, Nwa Onyefi Hu Richanrin mma?”

⁶² Jesu no si, “Mme ro; onu jenkọ d'a hundu Nwa nke Ihian ebe o nodi ali azuun eka-nni Osolobue, Onyefi ahun Iken ile wu nke e, hunzi a k'o gi orukpu gha elu-igwee lala!”

⁶³ 'Ya Onyefisi nchuejan no tika ekwa 'ya le enwen e wu Onyefisi nchuejan, si, “Ki enyi rizi a choni osheri ozọ?! ⁶⁴ Unu a nuguo aruni o ku. Ki wu uche unu?” We ile no si ni ikpe-onwun a maguo a.

⁶⁵ Ndi hu ime we no juma eson kpu Jesu, e kpume w'e enya, fian a ihien, si a, “Bu amuma!” Ndi-nche nozi weri e, gbu e ili.

Pita A Ghorị N'ọ Marị Jizosi

(Mat 26.69-75; Luk 22.56-62; Jon 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Ke Pita ri ibe ali ime ezi-ogwa hu, okpoho ohu ime ndi idibo Onyefisi nchuejan no bia ebefu. ⁶⁷ Ogen o gi hun Pita ebe o ri a nyan okun, o bu enya tuma a, si a, “Iyu le Jizosi onyefi Nazareti hu wizikwo.”

⁶⁸ Kani Pita no ghorị, si, “Amarinde m ihien i ri e ku, aghotani m ihien i ri e ku.” O no pu ebefu, si onu-mgbon. 'Ya ke okpa no kwan.

⁶⁹ Okpoho odibo hu a hunzi a ebahun, o no gwama ndi wuzo ebefu, si, “Onyefi wu onyefi ohu ime we!” ⁷⁰ Kani Pita a ghorizi.

O tebe, ndi turu ebahun nozi si Pita, “Ezioku-ezioku, i wu onyefi ohu ime we, makeni i wu onyefi Galili.”

⁷¹ Kani, Pita no buma enwen e onu, kundu Osolobue, si, “A marin m okennyeni onu ri e ku oku e.”

⁷² Ozigbo, okpa no kwan nke mgbe ebuo, ya Pita no nyanhan oku Jesu gwa a; ni “Okpa gini d'a kwan mgbe ebuo, i jenkọ d'a ghorị mgbe eto ni y'a marin m.” 'Ya ndun no guu a, o no kwan ezigbo ekwan.

Isi Nke Mmisen

E Weri We Jesu Jenni Paileti

(Mat 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Jon 18.28-38)

¹ Hun eki gihu fon, ndi-isi nchuejan le ndi-isi le ndi-nkuzi Iwu le ndi ile ri Ndi-isi Nkikwama no zu, tugbama iroro ihien we siko d'e me. We no ken Jesu egbun, duru e pu,

wę ę ye Pailetị, hụn wụ Govanọ rị a kịdọn ni ndị Rom. ² Pailetị nọ jụ a, sị, “Iyụ wụ Eze ndi Ju?” Jesu nọ za, sị, “Iyụ ku ę.”

³ Ndi-isi nchụ-ęjan nọ kusonmę ihien bu ọda wę sị ni 'ya k'o mę. ⁴ Pailetị nọ jụzị a, sị, “O nwonni ihien y'a za? Lee ihien ndini ile wę rị e ku ni iya k'i mę.”

⁵ Jesu ekuzini ihien ọwụlę, nke wụ ni ọ tų Pailetị ęnya.

A Ma Wę Jesu Ikpe-ọnwun

(*Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Jón 18.39—19.16*)

⁶ Ogen Mmemmę-Nghafe ọwụlę, Pailetị a gha imę ụlọ-ngan e wepuha ni wę onyę ohu ọwụlę wę chọ. ⁷ Mmemmę-Nghafeni, o nwon okennyę ohu w'a kpọ Barabasi hụn rị imę ngan, iya lę ndi rị a lusun ndi-ọkiki; ndi ahun ya lę wę rị imę ngan gbu ọchụ ogen isusu. ⁸ Ya kę igunrun hụ nọ nwan bia d'a rị Pailetị n'o mę ni wę k'o don e mę mbụ, ⁹ Pailetị nọ jụ wę, sị, “Unu a choghọ ni m hapu ni unu Eze ndi Ju?” ¹⁰ (Pailetị jụ wę ęrira makeni ọ maringuo ni ęnya-ufu kę ndi-isi nchụ-ęjan gi we Jesu ye ę.)

¹¹ Ndi-isi nchụ-ęjan nọ sị igunrun hụ gwa a n'o wepuha ni wę Barabasi hụn nkę o gi wepuha Jizosi. ¹² Pailetị nọ jụ wę, sị, “Kị ọnu chọ nwan ni m gi okennyeni unu a kpọ ‘Eze ndi Ju’ mę?”

¹³ Wę nọ yi oro, za, sị, “Kpogbu ę!”

¹⁴ Pailetị nọ jụ wę, sị, “Kị hain? Elee njo k'o mę?”

Kani, wę nọ yikenmede oro, sị, “Kpogbu ę!”

¹⁵ Makeni Pailetị chọ n'o mę ihien siko d'a suọ igunrun hụ usuo, ọ nọ hapu Barabasi yeni wę; ọ fianguu Jesu mkpinsin, ọ nọ w'e ye ndi jenkọ d'a kpogbun'e.

Ndi-agma A Kpa Jesu Ye Emu

(*Mat 27.27-31; Jón 19.2-3*)

¹⁶ Ya ndi-agma rị okpuru Pailetị nọ weri Jesu si ezi-ogwa Pailetị; wę nọ kpogbama itu-agma wę. ¹⁷ Wę nọ yime ę ęwuru nanranni e nwun ufie-roni, ufie-roni*; wę nọ gi ogun kpa n'a okpu-eze, bu ę che ę isi. ¹⁸ 'Ya wę nọ keleme ę, a sị, “Eze ndi Ju, isi i che!” ¹⁹ A fian w'a mkpinsin isi, jukpu ę ęson; e gbuni w'e osekp, e liyen'e ęka. ²⁰ A kpaguu w'a ye emu, wę nọ yipu a efe popu hụ, yimezi ę nke ę. 'Ya wę nọ weri ę d'a kpogbu.

A Kpoma Wę Jesu Elu Obe

(*Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Jón 19.17-27*)

²¹ E ru wę ụzọ, wę nọ hụn okennyę ohu w'a kpọ Saimonu, ebe ọ gha ali ofia lala imę obodo. Ndi-agma hụ nọ wa a ye ę olu n'o buru obe ahun wę jenkọ d'e gi kpogbu Jesu. (Saimonu wụ nedi Alezanda lę Rufosi, onyę ali Sairini k'ọ wụ). ²² Wę nọ we Jesu si ebe w'a kpọ Gogota, hụn wụ “Ebe Okpokom'isi.” ²³ Ebehu kę wę nọ ye ę manya wę gwogbama 'ya lę ihien e lu ilu w'a kpọ Maa n'ọ ra, kani Jizosi aran'a. ²⁴ 'Ya wę nọ kpoma a enu obe. Wę nọ kebe ękwa a, tų nkpo keni wę marin hụn onyę-onyę jenkọ d'e weri.

²⁵ Okulokụ itenei utuntun kę wę gi kpoma a elu-obe. ²⁶ Ihien wę deye elu obe ni iya kę wę gi ma a ikpe wụ “Eze ndi Ju.” ²⁷ Wę kpoma Jizosi lę ndi ohin ębuo elu-obe ichen-ichen; onyę ohu rị elu obe rị ęka-ihien Jizosi, hün-ębo rị elu-obe rị ęka-ekpen ę, ²⁸ [keni ihien ękukwo-nsọ ku hün ụzọ mezu—makeni ęhuhuo-nsọ sị, “Wę gun a yeni ndi a dan iwu.”] ²⁹ Ndi ghafekoni hụ e finfin isi, a kpari ę, a sị, “Ha! Ełę i sị n'i jenkọ d'e tikpo Ụlọ-nsọ, gi akpu-uhuhin ęto tundonzi ę?! ³⁰ Zuopuha nwan enwen i! Gha nwan elu obe hụ hidan.”

³¹ Ndi-isi nchụ-ęjan lę ndi-nkuzi Iwu huzi a kpa a e ye emu imę igunrun wę, a sị ibe wę, “Ọ zuopuha ndi ọzọ, kani ọ sani ęka zuopuha enwen ę! ³² Onyę nwen sị n'ọ wụ Kraisti, Eze ndi Izrelu, 'ya gha nwan elu obe hidan, keni ęnyi hün, kweri!”

Ndi ohin ębuo hụ wę kpoma wę lę iya huzikwo a kpari ę.

Jizosi A Nwunhün

(*Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Jón 19.28-30*)

* Isi Nke Mmisen:17 ęwuru ndi nze lę ndi-ıdafin

³³ O ru oge ęnya-anwun gi a ri isi, ali hu ile no gba ishi d'e ru okuloku eto efinnai hu.
³⁴ Oge ihien nọke okuloku eto gi ku, Jesu no gi oken olu yi oro, si, "Elo! Elo!! Lama Sabakitani?!" hun wu "Osolobue m! Osolobue m!! Ki hain i gi gbakito m azuun?!"

³⁵ Ndi hu ime ndi wuzo ebegu a nu ihien o ku, we no si, "Gon ni ntin, o ri a hi Elaija!"
³⁶ Onye ohu ime we no gba oso, weri eru suru manya ru-uka, fa a ye onunu mkpinsin, ye e ra, si, "Cheri ni, ni enyi lele ke Elaija jenko d'a bia d'e wetu e enu obe!"

³⁷ 'Ya Jesu no gizi oken olu yikenme oro, kwonbepu.

³⁸ Ekwa we gi gbobepu Ebehu- kachanrin-nsọ ime Ulo-nsọ no bawapu ebuo gha elu d'e ru ali. ³⁹ Oki-agma hun wuzo ihun e ebegu a hun ke Jesu don nwun, o no si, "Ezioku-ezioku, onyeni wu Nwa Osolobue."

⁴⁰ O nwonghozi ikpoho ndi hu ri a gha ebe teni e lee ile; ndi hu ime we wu: Meri onye Mag'dala le Salomi le Meri nne Jemisi hun-nta le Josisi†. ⁴¹ Ikpoho ndini wu ndi e son Jesu, e yen'e eka, e jenn'e ozi oge o gi ri Galili. Ikpoho ndi ozo bu oda son e bia Jerusalem rizikwo ebahun.

E Li We Jesu

(*Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Jon 19.38-42*)

⁴² O ru enyasi Uhuohin hu, ebe o meni Uhuohin-nkwademe ro, 'ya wu ohi gbama Uhuohin Izu-iken e ru, ⁴³ 'ya Josefụ onye obodo Arimatia no jen d'e kunrun Paileti. Josefụ wu onye we marin amarin ime Ndi-isi Nkikwama. O rizikwo ndi ri e che obibia Ali-eze Osolobue. O no wepu egun enya, buru Paileti, si a ye e ehio Jesu. ⁴⁴ Oge Paileti gi nu ni Jesu a nwunole, o tu a enya. O no kpọ oki-agma hu, ju a k'o teguo Jesu nwun. ⁴⁵ Oge o gi nuguu ihien oki-agma hu za, o no si Josefụ jen d'e buru ehio hu. ⁴⁶ Josefụ no nonrin ekwa line, butu ehio Jesu elu obe, gi ekwa hu fuma a, bu e che ime ili we gu rike okporo ye ime omuma zeni ke we e me. 'Ya o no gi omuma hi ogbe nukin onu ili hu. ⁴⁷ Meri onye Mag'dala le Meri nne Josisi‡ ri ebahun e lee ile, we no hun ebe we buto ehio Jesu.

Isi Nke Mmisen

Jesu A Gha Onwun Lihi

(*Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Jon 20.1-10*)

¹ Oge Uhuohin Izu-iken gi ghafeguu, Meri onye Mag'dala le Salomi le Meri nne Jemisi no nonrin ihien ndi e shin ohunma ken i we jen d'e gi e te ehio Jesu. ² Uzo-utuntun uhohin ibuzo ime izu-uka (hun wu nwan uhohin Sonde), oge anwun gi wama, we no jenne ili Jesu. ³ Oge we gi jenko, we hu a ju ibe we, si, "Onye jenko d'e nupu ni enyi omuma ri onu ili?" ⁴ Oge we gi ru ebegu, lee enya, we no hun a ni e nupugule we omuma hu higbu enwen e ogbe. ⁵ 'Ya we no banye ime ili hu, we no hun okorobia yi ekwa ochan tueru ali k'o nodi ali eka-nni, o no tu we enya.

⁶ Okenye hu no si we, "Atule ni egun; onu ri a cho Jesu onye Nazareti, hun we kpogbu. O lihiguo! O rizi ebeni. Lee ni ebe we te buto a! ⁷ Jen ni nwan d'e zi umu-azuun a le Pita ni 'O buruguo ni unu uzo shi Galili; ebegu ke unu sikọ d'a no hun a—k'o don gwa onu.' "

⁸ 'Ya we no gha ili hu puha, gbama oso, makele o tu we enya, tu we egun. O nwonni onye we gwa ihien owule uzo makeni egun ri a tu we.

[We no be ni Pita le ndi 'ya le we wi ihien ndini nke-nke. Omeuu, Jesu le enwen e no zipu umu-azuun a, we gha owuwa-nya-anwun ru ndidan enya-anwun, we d'e zi ozi nzuopuha-itebite, ozi hu ri nsọ, ri ndun jennin ejen. Isee.

Meri Onye Mag'dala A Hun Jesu Oge O Gi Ghaguu Onwun Lihi

(*Mat 28.9-10; Jon 20.11-18*)

⁹ Uz'utuntun uhohin ibuzo ime izu-uka (hun w'a kpọ uhohin-uka tanni), oge Jesu gi ghaguu onwun lihi, o no bu'zo nwonpuha ebe Meri onye Mag'dala ri—Meri onye Mag'dala hun o gha ime e chupu eje-mmon esa. ¹⁰ O no jenne d'a gwa ibe e ndi we

† Isi Nke Mmisen:40 Josefụ ‡ Isi Nke Mmisen:47 Josefụ

ile wị e sọn Jesu, ebe wẹ ile sụkuru, a kwan ẹkwan. ¹¹ Kanị, oge wẹ gi nụ k'o ku ni Jizọsị rizi ndun, n'ọ hụnguo a, egini w'ẹ don.

Jesu E Nwọnpuha Ebe Ụmụ-azụun A Ẹbụọ Jẹnko Ẹmausu Rị
(Luk 24.13-35)

¹² Ọnwan e meguu, 'ya ke Jesu no gi udi ozo nwonpuha ebe umu-azun a eburo jenko ali-ofia ri. ¹³ We no kin-azun d'a gwa umu-azun a ndi hoduni, kanị egizikwoni w'a don.

Jesu E Nwọnpuha Ebe Ụmụ-azụun A Mmanai Ahun Rị
(Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Jon 20.19-23; Orun Ndi-Ozi 1.6-8)

¹⁴ Omegu, Jesu no nwonpuha ebe umu-azun a mmanai ahun ri e ri ihien-oriri. O no jugbo we make obi-eburo we le obi we zeni, makeni egini we ihien ndi hunn'a n'ọ ghaguo onwun lihi gwa we don. ¹⁵ O no ye we iwu, si, "Ghagbame ni uwa ile d'e zi ihian ile ozioma. ¹⁶ Onye owule hun kwerini, e me we e mirin-Chuku, jenko d'e nwe nzuopuha; kale, onye owule hun kwerileni, ikpe jenko d'a ma a. ¹⁷ Ahima ndini sikọ d'e sọn ndi kwerini: we sikọ d'e gi efan m chupu eje-mmon; we jenko d'a su asusu ndi ozo ri ichen-ichen we marinleni; ¹⁸ we k'a saeka gi eka buru agwo; we ri nshi, o nwonni ihien o jenko d'e me we; we jenko d'e bu eka kwasị ndi emu ri a ku, a dihin we."

E We We Jesu Si Elu-igwee
(Luk 24.50-53; Orun Ndi-Ozi 1.9-11)

¹⁹ Oge Di-nwonni-enyi wu Jesu gi gwaguu umu-azun a oku ndini, Osolobue no we e si elu-igwee d'a nodi ali eka-nni Osolobue. ²⁰ 'Ya umu-azun a no jenne d'e zi ozioma ebe ile, Di-nwonni-enyi no noyeni we, e gi orun-atumenya o gi ri e sọn e a ghosi ni ozi we wu ezioku.]

Ozioma Jesu Kristi Rịkẹ Kẹ Luku Dọn De Ẹ

Ihiẹn Wẹ De Ni Ẹkụkwonị

¹ Tiofilosị Ikpen ile rị nị, ndị bu ọda a lịlimagwo depuha ihien ndi hun me ime igunrun enyi; ² we de we hu ke ndi ahun gi enya we hun ihien ndini we gha isi mbidon le ndi zisonme ozi hu don gwa enyi. ³ Ya wu, makeni a kpachanpugwo m enya lebancharin ihien ndini ile enya gha mbidon lala, e roguo m'a ni o hugho mma ni mme nwen nke gi usonron-usonron den'i k'o don mesonme, ⁴ keni o hun uzo we i enya ni ihien we kuzi i wu ezioku.

Mmon-ozị E Wẹhẹ Ozi Nị Wẹ K'a Mụ Jọnu Hun E Mẹ Mirin-Chuku

⁵ Ogen Herodu gi wu eze Judia, o nwon onye nchu-ejan ohu w'a kpo Zekaraya. Ke we don han ndi nchu-ejan, itu Abija k'o ri. Elizabeti nwunye e wuzikwo onye ebon Eronu ke ya. ⁶ We ebuo wu ndi ezi-omume enya Osolobue; enwon we nkoriani—w'e donmeharin iwu le odinali ile ri ofufe hun Di-nwonni-enyi tumesonme. ⁷ Kani amuni we nwa, makele Elizabeti wu agan, bu we ebuo a kaguo egedi.

⁸ Uhuohin ohu, Zekaraya ri ime Ulo-nsọ a run orun nchu-ejan a, ogen ndi itu e gi ri orun. ⁹ Ke omenali ndi nchu-ejan don ri, iya ke mkpo we tu harin hun siko d'a banye Ebehu-ri-nsọ ime Ulo-nsọ Di-nwonni-enyi d'a kpo nsensi okun. ¹⁰ K'o ri a kpo nsensi hu okun, ndi hu ile bia d'e fe ofufe hu ihun-ezi, e me ekpere. ¹¹ 'Ya ke mmon-ozị Di-nwonni-enyi no nwonpuha ni Zekaraya ime ebahun; mmon-ozị hu wuzo azuun eka-ihien ukpo w'a no a kpo nsensi okun. ¹² Ogen Zekaraya gi hun a, ehụ no mama a nni oda-oda, egun no tuma a. ¹³ Mmon-ozị hu no si a, "Atule egun Zekaraya! Osolobue a nuguo ekpere i: Elizabeti nwunye i jenkọ d'a mun'i okennyel! I siko d'a kpo a Jonu. ¹⁴ Unu jenkọ d'a ghoghọ ọda; efọ siko d'a sọ ọnu usuo ọda-oda; ndi bu ọda jenkọ d'a ghoghoni omumu a, ¹⁵ makeni o jenkọ d'a wu oken ihian enya Di-nwonni-enyi. O rakokwo manya owule mobu manya zeni. We gini d'a mu a, Mmon-nsọ siko d'a gha ebe o ri efọ nne e jun ime e. ¹⁶ O jenkọ d'e me ndi Izrelu bu ọda gbewoto d'e kunrun Di-nwonni-enyi wu Osolobue we. ¹⁷ O siko d'e buru ni Di-nwonni-enyi uzo ken'o kwan'a uzo; o jenkọ d'e gi agungun le iken onye-amuma wu Elaija me e—keni o me obi ndi nedi gbewoto si ebe umu we ri, me ndi nnupu-isi gbewoto d'e romel iroro ndi ezi-omume, iroro ndi marin ihien—gi e kwademe ndi alini make obibia Di-nwonni-enyi."

¹⁸ Zekaraya no si mmon-ozị hu, "Nani m'e don marin ni onwan siko d'e me? A kaguo m egedi, nwunye m a kaguozị egedi." ¹⁹ Mmon-ozị hu no shari a, si, "Mme wu Gebrelu hun e wuzo ihun Osolobue. Iya zi m d'a gwa i oku, zi i ozimani. ²⁰ Ebe o me nwan ni y'e gini ihien ndi hu m ku don, ihien ndi hu hun jenkọ d'e mezu ogen e ru, i jenkọ d'a wu odin: 'ya sakozị eka ku oku d'e ru uhuohin ihien m ku jenkọ d'e me."

²¹ Ogen ihienni gi ri e me, ndi ahun hu e che Zekaraya, a si, "K'o biehanzini enina ime Ebahun-ri-nsọ?" ²² Ogen o gi puha, o sani eka gwa we oku, 'ya we no marin n'o hunole ohun ime Ebahun-ri-nsọ—makeni o to e gi eka a gwa we oku, o sazi eka ku oku.

²³ Ogen orun a a guu, o no lama iwe e. ²⁴ Omeuu, Elizabeti nwunye e no turu ime. Elizabeti aghani ime ulo pu orogbo ifon isen. ²⁵ O si, "Di-nwonni-enyi e meke ni m ebe o no gi enya ri mma lee m, wepu uya ile m ri a hun ebe ndi nke m ri!"

Mmon-ozị E Wẹhẹ Ozi Omumu Jizosi

²⁶ Ogen efọ-ime Elizabeti gi ri ifon isin, Osolobue no zi mmon-ozị ahun w'a kpo Gebrelu jen obodo ohu me ekere w'a kpo Nazareti hun ri Galili; ²⁷ o zi e d'e kunrun nwa-agboọ ohu keleni marin okennyel. Efan nwa-agboọ hu wu Meri. Nwa-agboọ ahun le okennyel

ohu w'a kpọ Josefụ kwerigbama nị wẹ jenkọ d'a lụ; Josefụ wụ onyẹ ikpun-ulo eze, ikpun-ulo Defidi. ²⁸ Mmọn-ozị hụ nọ bịa d'e kunrun Meri, sị a, “Darụ! Onyẹ Chuku gozi agozi! Chuku nọyeni i anọyeni.”

²⁹ Oku mmọn-ozị hụ gwa Meri anizini obi ru Meri alị kaka; ọ hụ a jụ enwẹn ẹ ke elee udi ekele wụ onwan. ³⁰ Mmọn-ozị hụ nọ sị a, “Atule egun. Osolobue e meguo n'i ohunma. ³¹ I k'a tu ime, mu okennyẹ; i jenkọ d'a kpọ a Jizosi/Jesu. ³² O k'a wụ oken ihian; wẹ jenkọ d'a kpọ a Nwa Onyẹ Hụ Kachanrinni. Di-nwonnienyi wụ Osolobue jenkọ d'e ye ẹ ukpo nedi-ẹ-kani wụ Defidi; ³³ o k'a kị Izrelu, ikpun-ulo Jekopu, jennin ejen; alị-eze ẹ aguko!”

³⁴ Meri nọ sị mmọn-ozị hụ, “Nani k'o don me—bu m'e ke marin okennyẹ?”

³⁵ Mmọn-ozị hụ nọ sị a, “Mmọn-nso jenkọ d'a biakwasị i; iken Onyẹ Hụ Kachanrinni jenkọ d'e kpume i. Ya wụ, nwa i jenkọ d'a mu k'a ri nso—wẹ k'a kpọ a Nwa Osolobue. ³⁶ Ozozi, Elizabethi nwene i a turuguo ime—ebeni ọ kaguu egedi! Efo-ime ri a nwan ifon isin—onye nwen wẹ te sị n'ọ wụ agan! ³⁷ Makeni, o nwonnienyi ihien Osolobue ghaleni a saeka e me!”

³⁸ Ya Meri nọ sị, “Iyaa; odibo Di-nwonnienyi ke m wu—'ya ri ni m k'i don ku!” 'Ya mmọn-ozị hụ nọ la a to, pu.

Meri E Jen D'a Hun Elizabethi

³⁹ Omegu, 'ya Meri nọ kwademe ozigbo-ozigbo jenne obodo ohu hun ri oke alị Judia. ⁴⁰ O ru ebegu, ọ nọ banye iwe Zekaraya, kele Elizabethi. ⁴¹ Ogen Elizabethi gi nu ekele Meri, nwa ri a efo nọ tusi elu. 'Ya Mmọn-nso nọ gbajun Elizabethi. ⁴² 'Ya Elizabethi nọ gi oken olu dobebu oro, sị, “Iyẹ ke wẹ kachanrin a gozi ime ikpoho ile; nwa i sikọ d'a mu wu onyẹ wẹ gozi agozi! ⁴³ Nani ke ihien oma han enina don me m, ni nne Di-nwonnienyi m bịa d'a hun m? ⁴⁴ Makeni, hun m gihu nu k'i kele, nwa ri m efo nọ gi ighoghọ tusi elu! ⁴⁵ Ngozi ri ni okpoho hụ hun kweri ni oku hun Di-nwonnienyi gwa a jenkọ d'e mezu!”

Ebu Meri Gi Ja Osolobue mma

- ⁴⁶ Meri nọ sị,
 “Obi m ri a ja Di-nwonnienyi mma;
⁴⁷ mmọn m ri a ghoghọ ime Onyẹ-nzuopuha m wu Osolobue,
⁴⁸ makeni o giguọ enya ri mma lee m —
 mme, hun wu odibo ẹ mmakalaka!
 Ezioku-ezioku, gha nwan kikenni e jen,
 agbo ile sikọ d'a gha a kpọ m onyẹ wẹ gozi agozi,
⁴⁹ makeni Onyẹ Hụ Nwon Iken e meole ni m oken ihien ri ichen-ichen;
 efan a rizikwo nso!
⁵⁰ O mesonme ni ndi hun e humen'ẹ isi omiken —
 gha agbo d'e ru agbo.
⁵¹ O tinpuguo eka a, kpa iken,
 kponyiya ndi mpache le ihien wẹ ri e ro.
⁵² O wetuguo ndi-nze uku elu ukpo wẹ,
 bushi ndi nwonleni ihien wẹ wu enu.
⁵³ O giguọ ihien ri mma yejun onyẹ egun ri a gun efo,
 gbama odafin eka, chupu a.
⁵⁴ O yegunni odibo ẹ wu Izrelu eka;
 ọ nyanhanguo omiken ya le enwen ẹ wu Osolobue.
⁵⁵ O nyanhanguo a
 k'o don kwe ndi nedi enyi kani nkwa —
 k'o don kwe Ebrahim le ebon a ile nkwa jennin ejen!”
⁵⁶ Ya Meri nọ son Elizabethi nodi ihien rike orogbo ifon eto, ọ nọ lakin iwe ẹ.

Omumu Jonu Hun E Me Mirin-Chuku

⁵⁷ O ru oge Elizabeti k'e gi mu, o no mu okennyē. ⁵⁸ Ndi bikunmen'e le ndi nke we no nu ni Di-nwonnini-enyi e meguo n'a oken omiken, we no son e ghogho. ⁵⁹ Nke akpu-uhuhin esato, we no bia d'a kwa nwata hu ugun; we te k'a gun a Zekaraya noka nedi e, ⁶⁰ kale nne e no si, "Mba-o! We jenkọ d'a kpo a Jonu." ⁶¹ We no si a, "O nwonnini onye nke unu hun a za efan hu!" ⁶² We no gi aka ju nedi e efan we siko d'a kpo a. ⁶³ O no si we y'e omuma hun w'a kaye ihien, 'ya o no de, "Efan a wu Jonu." O no tu we ile enya! ⁶⁴ Idumuzi, onu a no shiapu, ire e a topu, o no kume oku, jama Osolobue mma. ⁶⁵ Egun no tuma ndi ile bikunmeni we; ndi ihian hu e ku oku ihien ndini egbera oke Judia ile. ⁶⁶ Onye owule nun'a hu e ro e, a si, "Kini ke nwatani jenkọ d'a wu?" We ri a ju enina makeni aka Di-nwonnini-enyi ri ime ndun a ezioku-ezioku.

Amuma Zekaraya Bu

⁶⁷ Mmon-nsọ no jun ime nedi e wu Zekaraya, 'ya o no bu amumanị:
⁶⁸ "Ojija-mma ya ri ni Di-nwonnini-enyi wu Osolobue Izrelu!
 Makeni o biala d'e yeni ndi nke e aka,
 o gbapuhago we.

⁶⁹ O wepuhaguni enyi Mpin,
 Oken Onye-nzuopuha, hun jenkọ d'a zuopuha enyi —
 onye ikpun-ulo odibo e wu Defidi.

⁷⁰ O meguo a k'o don ku e edei,
 ghahani ndi-amuma nsọ a,

⁷¹ n'o jenkọ d'a zuopuha enyi aka ndi inenren enyi ile
 le ndi iwe enyi ri e we;

⁷² n'o siko d'e meni ndi nedi enyi kani omiken
 nyanhan nkwerigbama nsọ a —

⁷³ nyanhan efan a,
 hun o kunni nedi enyi kani wu Ebrahim
 oge o gi kwe e nkwa —

⁷⁴ n'o siko d'a gbapuha enyi aka ndi inenren enyi,
 amangbe egun ghazi a tu enyi enyi gha e fe e,

⁷⁵ kama, enyi e gi iri-nsọ le ime-ihien o cho
 e fe e,
 ogologo ndun enyi ile."

⁷⁶ "Nke iyu wu nwa,
 we jenkọ d'a kpo i
 onye-amuma nke Onye Hu Kachanrinni;

i siko d'e buru ni Di-nwonnini-enyi uzo,
 keni i hun uzo kwa n'a uzo a;

⁷⁷ i jenkọ d'e me ndi nke e marin
 ke w'a don nwonhen nzuopuha
 ghahani inwonhen mgbaghari njo we.

⁷⁸ Onwan jenkọ d'e me
 make efoma le omiken Osolobue enyi,
 hun o jenkọ d'e gi me ukpe nzuopuha nwunmeni enyi,

⁷⁹ me e gha elu-igwee nwunmeni
 ndi hun ri ime ishi le ime onyinyon-onwun;

du ukpu enyi
 ye uzo udon."

⁸⁰ Nwata hu wu Jonu e sue, wuru onye zeni ime mmon; o no biri atu d'e ru uhuhin hu o puha d'a runma orun a id'enya ndi Izrelu ile.

Isi Nke Ebuo

Omumu Jizosi

(Mat 1.18-25)

¹ Ogen hu, eze-kani w'a kpo Siza Ogostusu no ye iwu, si we detuchanrin efan ihian ile ri uwa—ebe ile ri okpuru okiki ndi Rom. ² (Onwan wu nke ibuzo we detu efan ihian ile; ogen Kwirinosi gi wu Govano ri a ki ali Siria ke we gi detu efanni.) ³ Onye owule hu e jen obodo e d'e deye efan.

⁴ 'Ya Josefu no gha obodo Nazareti ri Galili si obodo Betulehem hun ri Judia, obodo we no mu Defidi—makeni ikpun-ulọ Defidi k'ọ gha puha. ⁵ Iya le Meri hun we ebuo kwerigbama ni we jenkọ d'a lu wi jen d'e deye efan. Meri ri ime ogen hu. ⁶ Ebe we ri Betulehem, ogen Meri k'e gi mu nwa hu e ru, ime no mememe e. ⁷ O no mu nwa ibuzo a, mu a okennyẹ, gi ekwa we gi a pa nwa fuma a, bu e dine ime ihien anu gi e ri ihien-oriri—makeni uzọ aria hun we sikọ d'a nodi ime ulọ ndi-ijen a nodi.

Ozi Ndi Mmon-ozu Wehe Ni Ndi-ndu Anu Ahun

⁸ Uhinhin hu, o nwe ndi e du anu ri ofia egberẹ ahun, e lepu anu we enya. ⁹ Mmon-ozu Di-nwonna-enyi no nwonpuha ebe we ri, ogho Di-nwonna-enyi no nwunhunme we leke ukpe. 'Ya egun no tuma we. ¹⁰ Kani mmon-ozu hu no si we, "Atule ni egun! M bia d'e zi onu ozi oma hun sikọ d'e weheni ihian ile eregede ighoghọ. ¹¹ A muguo ni we unu Onye-nzuopuha tanni ime obodo Defidi; iya wu Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume, hun wu Di-nwonna-enyi! ¹² Onwan ke unu jenkọ d'e gi marin a: unu jenkọ d'a hun nwa we gi ekwa fuma, bu dine ime ihien anu gi e ri ihien-oriri."

¹³ Idenmizi, igunrun ndi mmon-ozu elu-igwee no fopuha che ni mmon-ozu hu, a ja Chuku mma, a si,

¹⁴ "Ogho 'ya ri ni Osolobue
ebehu kachanrin elu ejen;
udon 'ya ri ni ndi ri ime uwa,
ndi o ri e meni ohunma!"

¹⁵ Mgbe ndi mmon-ozu hu gi lagu we to, si elu-igwee, ndi-ndu anu hu no si ibe we, "Ni enyi jenu Betulehem d'a hun ihienni meni, hun Di-nwonna-enyi gwa enyi." ¹⁶ We no jenne ozigbo-ozigbo. We no hun Meri le Josefu le nwa ahun we bu dine ime ihien anu gi e ri ihien-oriri. ¹⁷ Ogen ndi hu a zun anu gi hun Jesu, we no gwa we ihien mmon-ozu hu gwa we banyeni nwa hu. ¹⁸ Ihien ndi hu e du anu ku no tu ndi ile nun'a enya. ¹⁹ Kani Meri e buchanrin ihien ndini ile to ime obi e, e ro we.

²⁰ Ndi hu e du anu no lama, e tuchan Osolobue, a ja a mma, makeni ihien ile we nu le ihien ile we hun richanrin ke mmon-ozu hu don gwa we.

A Gun We Jizosi Efan

²¹ Nke akpu-uhuhin esato, ogen we jenkọ d'e gi kwa nwata hu ugun no ru, we no gun a Jesu/Jizosi, efan hu mmon-ozu hu ye e ni nne e d'a tu ime e.

A Papuha We Jizosi Ime Ulo-nso

²² O ru ogen Josefu le Meri e gi me Mmemme Idon-nso rike ke Iwu Mozizi don ku, 'ya we no weri nwa hu shi Jerusalem keni we papuhani Di-nwonna-enyi 'ya, ²³ (ke we don de e ime Iwu Di-nwonna-enyi, ni, "We sikọ d'e wepuha ni Di-nwonna-enyi nwa-okennyẹ ibuzo owule we mu"). ²⁴ We no chu ejan ke we don de e ime Iwu Di-nwonna-enyi, ebehu Iwu no si, "Nduru ebuo mobu umu oluikuku ebuo."

²⁵ Ogen hu, o nwon okennyẹ ohu w'a kpo Simionu hun bi Jerusalem. Onye e me ihien Osolobue cho k'ọ wu; o gi obi e ile e fe Osolobue, e che ni Osolobue zuopuha ndi Izrelu. Mmon-nso noyen'le anoyeni. ²⁶ Mmon-nso me e marin n'ọ nwunko d'e ru n'ọ hun Kraisti, Onye Hu Di-nwonna-enyi Tume. ²⁷ Mmon-nso no duru Simionu si ime Ulo-nso. Ogen ndi mu nwa hu wu Jizosi gi wehe e d'e me n'e ihien Iwu cho, ²⁸ Simionu no pari nwa hu, ja Osolobue mma, si,

²⁹ “Di-nwonna-enyi,
i ri nwan a si odibo i ya gi udon lama,
noke ke i don ku;

³⁰ makele e gigo m enya m hun nzuopuha i,
³¹ hun i kwademe id'anya ndi ali ile ri ichen-ichen:

³² Ukpere hun jenko d'a ghosi ndi ali ndi ozu uche i,
ukpere hun jenko d'e wehe ni ndi nke i wu ndi Izrelu ogho.”

³³ Ihien ndi hu we ku banyeni nwata hu no tu nedi e le nne e wu Josefu le Meri enya.
³⁴ 'Ya Simionu no gozi we; ya o no si nne e wu Meri, “Gon ntin, we tume nwatanu n'o wuru onye we siko d'e gi budan ndi bu oda ime Izrelu, gizikwo a busi ndi bu oda elu ime Izrelu.”

“O siko d'a wu ahima, hun gha aka Osolobue bia, hun ndi ihian jenko d'a luson, ³⁵ keni ihien ndi bu oda ri e ro hun uzu puha ifon—ihien ufu jenko d'e zupuzi iyu nwen obi rike opia-agma make ufiri nwatanu.”

³⁶ O nwon onye-amuma ohu wu okpoho, hun w'a kpo Ana*, nwa Fanuelu, onye ikpunulo Asha ro; o kaguo egedi; di e a nwunhuguo—ahua esa suo ke iya le di e bi ni di e d'a nwunhun. ³⁷ O ri nwan nwa ahua eno kwasi ogun-enon. A ra gha Ulo-nsopu, o hu e fe Osolobue ukinkin le efinnai, e bu onu, e me ekpere. ³⁸ Ogen ohu hu k'o gi puhazikwo, ye Osolobue ekele, kume oku nwa hu keni ndi ile ri e che ni Osolobue gbapuha Jerusalem nu.

A Lakin We Nazareti

³⁹ Ogen Josefu le Meri gi meguu ihien ile Iwu Di-nwonna-enyi cho, we no lakin obodo we bi wu Nazareti hun ri ime Galili. ⁴⁰ Nwata ahun e sue, ka ehụ, marin ihien oda-oda, ewere Osolobue hu e son e.

Ihien Jesu Me Ime Ulo-nsok'ri Nwata

⁴¹ Ahua ile ke ndi mu Jizosi gi e jen Jerusalem d'e me Mmemme-Nghafe. ⁴² Ogen Jesu gi ri nwa ahua mmebuo, we no jenzi mmemme hu ke we don e jen mbu. ⁴³ Ogen mmemme gi guguu, we no lama, kanu nwata hu wu Jesu no dinu Jerusalem bu ndi mun'a a marin.

⁴⁴ We ri e ro n'o ri ime igunrun ihian hu we ile gba lako, we noleni cho a d'e ru ni e jenu we ijen akpu-uhuhin ohu gbe-gbe-gbe—ya we no nwan choma a ebe ndi nke we le ndi owu we ri. ⁴⁵ a chobe w'e, ahunni w'a, ya we no kin-azuun, si Jerusalem d'a cho a. ⁴⁶ Hun me akpu-uhuhin eto ke we gi hun a ime Ulo-nsok, ebe o nodiye ni ndi-nkuzi, e gon we ntin, a ju we otaa. ⁴⁷ Nghota a le aziza a atukemne ndi ile ri e gon e ntin enya. ⁴⁸ Ogen ndi mun'a gi hun a, ndun a guu we; nne e no si a, “Nwa m, ki meni enyi ihienni? Mmeme le nedi i hu a gbaka-obi, a cho i.”

⁴⁹ O no si we, “Ki unu chomazi ni m? Unu amarini ni m jenko d'a ririri iwe† Nedi m?”
⁵⁰ Kanu aghotani we ihien o za we. ⁵¹ 'Ya Jesu no sonme we, we ile no lashi Nazareti. O hu e humeni we isi; nne e a nacharin ihien ndini ile to ime obi e. ⁵² Jesu hu e sue, a ka ehui, a marinwaye ihien; ihien e hu a suo ke Osolobue ke ihian.

Isi Nke Eto

Ozi Jonu Hun E Me Mirin-Chuku Zi (Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Jon 1.1-28)

¹ Hun me e ahua mmisen ime okiki eze-kanu w'a kpo Siza Taiberias, ogen hu Pontus Paleti gi wu Govano ri a ki Judia—we kebe Izrelu le ali ndi nokunme n'e uzu eno ogen hu: Herodu hu a ki Galili; Filipu wene e hu a ki Ituria le Trakonitisi; Lisaniasi hu a ki Abileni. ² Anasi le Kayafasi wu ndi-isi nchu-egan. Ogen hu ke oku Osolobue gi biani Jonu nwa Zekaraya ime atu. ³ 'Ya o no ghagbamacharin egberere Iyi Jodani, a ma okwa—a si we

* Isi Nke Ebuo:36 Griki: Hana † Isi Nke Ebuo:49 mabu: orun

bia d'e me mirin-Chuku, gi e ghosi n'e roghariguo we—keni Osolobue hun uzo gbaghari we njo. ⁴ Erira ke we don de e ime ehuhuo Azaya onye-amuma, ni,

“Olu onye ohu ri a han ime atu,
a si,

‘Kwa ni ni Di-nwonni-enyi uzo;
meme ni uzo a n'o zinrin.

⁵ We jenkọ d'e hukin odanmgbugbu ile,
me ugu le oke ile henrinsonme ali-aradan;
we jenkọ d'e me uzo-ngirigo ile zinpu,
me uzo-mkpoke ile rienpu —

⁶ ihian ile a hun nzuopuha Osolobue!’ ”

⁷ Ya Jonu no ri a gwa igunrun ndi hu ri a bia d'e kunrunn'e n'o me we mirin-Chuku oku, a si, “Igunrun eju-ali! Onye si unu gba ni iwe le onuma Osolobue lalani oso?! ⁸ Miko ni nwan mkpuru hun jenkọ d'a ghosi ni unu e roghariguo! Aghakwole ni a si enwen unu, ‘Ebrahim wu nedi enyi nu!’ Makeni, ezioku ke m ri a gwakwo unu, Osolobue siko d'a saeka gi omuma ndini memesonme ni Ebrahim umu. ⁹ Anyun a rigule nwan ukunosisi, e che: osisi owule mileni mkpuru ri mma, e gbutu w'e, tu a ye ime okun.”

¹⁰ Igunrun ndi ahun hu a si a, “Kini ke enyi siko d'e me nwan?” ¹¹ O no si we, “Onye owule nwon ewuru ebuo jenkọ d'e weriri ohu ye onye nwonleni; onye owule nwon ihien-oriri siko d'e mezikwo erira.” ¹² Ndi a na ugwo-isi hun biazikwo d'e me mirin-Chuku no ju a, si, “Onye-nkuzi, kini ke enyi jenkọ d'e me?” ¹³ O no si we, “Anakarile ni ihien we si unu na.” ¹⁴ Ndi-agma no biazikwo d'a ju a, si, “Enyi nwen? Kini ke enyi jenkọ d'e me?” O no si we, “Aghazile ni e gi eka-iken a narin ihian ego; ebuokinzile ni ihian onu; ni ni ugwo-orun unu e jun unu efo.”

¹⁵ Makeni we ri a tukenme enya Kraisti, Onye-nzuopuha Hu Osolobue Tume, hun o kwe nkwa n'o jenkọ d'e zihē, lezi makeni we ri a ju enwen we ke Jonu ro, ¹⁶ Jonu no si we, “M gi mirin mmaka e me unu mirin-Chuku, kanj onye kanj m lala: efurudeni m onye jenkọ d'a topu eriri akpukpo-uku a! O siko d'e gi Mmon-nsọ le okun me unu mirin-Chuku.

¹⁷ O gi ihien o gi a fuchan oka: o jenkọ d'a fuchanchanrin oka ile ri ebe o no a kuko oka, kpon akpuru a ye ebe o kponto oka, kponkikome efifia kponye ime okun hun we ghaleni e tinyun.”

¹⁸ Jonu gizi oku ndunmodun bu oda risonme ichen-ichen zi we ozioma.

¹⁹ Jonu no jugbo eze wu Herodu makeni o jen d'a luma Herodias wu nwunye nwene e lezi make eje-ihien ndi ozo bu oda Herodu me. ²⁰ Ya Herodu no mede hun ka njo ghahani ikpokin Jonu ye ulo-ngan.

E Me We Jizosi Mirin-Chuku

(Mat 3.13-17; Mak 1.9-11)

²¹ Ogen we gi ri e me ihian ile mirin-Chuku, we nozi me Jizosi. E meguu w'a 'ya, ebe o ri e me ekpere, elu-igwee no kpupu, ²² Mmon-nsọ no gi udi nduru hidan, bekwasi a. Olu no gha elu-igwee si, “Iyu wu ezi Nwa m; ihien i a suoka m.”

Ndi Mu Jizosi

(Mat 1.1-17)

²³ Jizosi ri ihien rike nwa ahua iri-kwasio-ogun k'o bidon orun a. We weri Jizosi noke nwa Josefụ.

Josefu wu nwa Heli,

²⁴ Heli wu nwa Matitati,

Matitati wu nwa Livai,

Livai wu nwa Meki,

Meki wu nwa Janai,

Janai wu nwa Josefụ,

²⁵ Josefụ wu nwa Matatiasị,

Matatiasị wu nwa Emosi,

Emosi wu nwa Nahum,
 Nahum wu nwa Es'li,
 Es'li wu nwa Nagai,
²⁶ Nagai wu nwa Maati,
 Maati wu nwa Matatiasi,
 Matatiasi wu nwa Semei,
 Semei wu nwa Joseki,
 Joseki wu nwa Joda,
²⁷ Joda wu nwa Johanani,
 Johanani wu nwa Resa,
 Resa wu nwa Zerubabelu,
 Zerubabelu wu nwa Shiatelu,
 Shiatelu wu nwa Neri,
²⁸ Neri wu nwa Meki,
 Meki wu nwa Adi,
 Adi wu nwa Kosam,
 Kosam wu nwa Emadam,
 Emadam wu nwa Eh,
²⁹ Eh wu nwa Joshua,
 Joshua wu nwa Elieza,
 Elieza wu nwa Jorim,
 Jorim wu nwa Matitati,
 Matitati wu nwa Livai,
³⁰ Livai wu nwa Simionu,
 Simionu wu nwa Juda,
 Juda wu nwa Josefui,
 Josefui wu nwa Jonam,
 Jonam wu nwa Eliakin,
³¹ Eliakin wu nwa Melia,
 Melia wu nwa Mena,
 Mena wu nwa Matata,
 Matata wu nwa Natani,
 Natani wu nwa Defidi,
³² Defidi wu nwa Jese,
 Jese wu nwa Obedi,
 Obedi wu nwa Buzi,
 Buzi wu nwa Salumonu,
 Salumonu wu nwa Nashonu,
³³ Nashonu wu nwa Aminadabu,
 Aminadabu wu nwa Adimini,
 Adimini wu nwa Ani,
 Ani wu nwa Hez'ronu,
 Hez'ronu wu nwa Perezii,
 Perezii wu nwa Juda,
³⁴ Juda wu nwa Jekopu,
 Jekopu wu nwa Aziki,
 Aziki wu nwa Ebrahim,
 Ebrahim wu nwa Tera,
 Tera wu nwa Nahu.
³⁵ Nahu wu nwa Serugu,
 Serugu wu nwa Reu,
 Reu wu nwa Pelegi,
 Pelegi wu nwa Eba,
 Eba wu nwa Shela,
³⁶ Shela wu nwa [Kainani],

[Kainani] wu nwa Afasadi,
 Afasadi wu nwa Shem,
 Shem wu nwa Nua,
 Nua wu nwa Lameki,
³⁷ Lameki wu nwa Metusela,
 Metusela wu nwa Enoku,
 Enoku wu nwa Jaredi,
 Jaredi wu nwa Mahalalelu,
 Mahalalelu wu nwa Kenan*,
³⁸ Kenan wu nwa Enosi,
 Enosi wu nwa Seti,
 Seti wu nwa Adam,
 Adam wu nwa Osolobue.

Isi Nke Ẹnọ

Onwunwan Ekwensu Nwan Jesu

(Mat 4.1-11; Mak 1.12-13)

¹ 'Ya Jesu no gha iyi Jodani lua. Mmon-nso jun ime e; Mmon-nso no duhunmeme e ime atu, ² Ekwensu no nwan a ebeku orogbo akp'ohin ogunna. O rini ihien owule ogen hu ile. Mgbe akp'ohin ogunna ahun gi zuguu, egun hu a gun a oda-oda. ³ Ekwensu no si a, "Owule i wu Nwa Osolobue, si omuman henrin ogbe bredi." ⁴ Jesu no si a, "E deguo w'a ime Ekukwo-nso ni, 'Ihian ara gi ihien-oriri suo a ri ndun.*' "

⁵ 'Ya ke Ekwensu no w'e si ebe jen elu, gi nju-be-nya ohu ghosichanrin a ali-eze ile ri elu-ua; ⁶ si a, "M jenkọ d'e ye i iken we ile le ogho we, makeni e buguo we uwe ile che m eka—onye suni m ke m'e y'e. ⁷ Ya wu, i ke ni m nwan isi ali, ihien ndini ile jenkọ d'e me nke i." ⁸ Jesu no si a, "Ekukwo-nso si, 'Ke ni Di-nwonna-nyi wu Osolobue i isi-ali; fe iya suo!' "

⁹ 'Ya ke Ekwensu no weri Jesu si Jerusalem, bu e che mkp'onunu Ulo-nso, si a, "Omeni i wu Nwa Osolobue, gha ebeni tuha enwen i ye ali. ¹⁰ Makeni, e deguo w'a ime Ehuho-nso, si, 'O siko d'a si ndi mmon-ozu e chema i; ¹¹ we jenkọ d'a pari i, amangbe y'a kpogburu omuma.' "

¹² Kani, Jesu no si a, "Ehuho-nso si, 'Anwankwole Di-nwonna-nyi wu Chuku i.' "

¹³ Ekwensu a nwanchanringuu Jesu, 'ya o no la a to, e che oghere ozo.

Jizosi E Bidon Orun A Ime Galili

(Mat 4.12-17; Mak 1.14-15)

¹⁴ 'Ya ke Jizosi no kinhen Galili. Iken Mmon-nso jun ime e. Efan a no kpogbari obodo ile ri egbera hu. ¹⁵ O no kuzime ime ulo-ofufe ndi risonme ebahun, onye owule hu a ja a mma.

A Ju We Jizosi Ime Nazareti, Ali O No Sue

(Mat 13.53-58; Mak 6.1-6)

¹⁶ 'Ya Jesu no si Nazareti, ebe o no sue; o ru Uhuohin Izu-iken, o no jen ulo-ofufe k'o don e jen mbu. O no lihi oto n'o gun Ekukwo-nso, ¹⁷ we no y'e ehuhuo Azaya onye-amuma. O fifipu a, makeni ekukwo w'a fifima afifima ro; o no chor i ebeku we deye ni

¹⁸ "Mmon Di-nwonna-nyi nokwasi m anokwasi, makeni o tumegu m d'e zi ndi igbennye ozioma. O zigu m

d'a si ndi ri ime egbun weri enwen we,

si ndi enya-ishi hunma uzo;

mme d'a gbapuha ndi we ri a biangbu;

¹⁹ mme d'a ma okwa ni ahua hu e ruole

* Isi Nke Ẹtọ:37 mọbu: Kainani (onu-Hibru) * Isi Nke Ẹnọ:4 Ditoronomi 8.3

hụn Di-nwọnni-ẹnyi e gi mēni ndi nke ẹ ọhụnma.”

²⁰ Jesu nọ fífimazi ẹhuhụọ hụ, we ẹ ye onye e donme n'ẹ; 'ya ọ nọ nodi ali. Ihian ile ri ime ulo-ofufe e bu ẹnya tuma a, ²¹ ọ nọ gwama we, si, “Ebeni we gun ime Ẹkukwo-nsọ e mezuguo tanni ke unu don ri a nu a.”

²² We ile hụ e ku oku ẹ ọhụnma, oku oma ndi hụ ri a gha a onu a puha a tu we ẹnya. We nọ si, “Onyeni ẹle nwa Josefu?” ²³ O nọ si we, “A maringuo m ni unu siko d'a tuni m iluni: ‘Dibie, zuo nwan enwen i!’ ‘Ihien ndi hụn ẹnyi nu ni 'ya k'i me ime Kapanom, mezi ẹ nwan ime obodo i.’ ”

²⁴ “M ri a gwa unu ezioku, w'a ra nabanhan onye-amuma ime obodo ẹ: ²⁵ kani, ni m gwa unu ezioku rin'a: ezioku ro ni ikpoho di we nwun bu oda ime ali Izrelu ogen Elaija, ogen ahun mirin gileni zue orogbo ahua eto le ifon isin, oken unwun nọ mugbame ali ile, ²⁶ kani o nwonni hụn Osolobue zi Elaija d'e kunrun; ọ na we ile to, zi ẹ jen ali ozo—obodo Zarefati hụn ri ali Sidonu—d'e kunrun okpoho di ẹ nwun ri ebegu.

²⁷ Ndi-oti ri ali Izrelu ogen Elaisha onye-amuma buzikwo oda; kale o nwonni hụn ọ zuo; ọ na we ile to, zuo Nemani onye ali Siria—onye ali ozo.”

²⁸ Ogen ndi ri ime ulo-ofufe hụ gi nu ihieni, iwe nọ weme we. ²⁹ A fulihi we, nupu Jesu ime obodo hụ, w'ẹ si mkpenren oke hụ obodo we ri. We te cho ni we gha elu ebahun kwantu ẹ, ³⁰ kani Jesu nọ jenghafa etintinnai igunrun ahun, jenme nke ẹ.

Jizosi A Zuo Okenye Eje-mmọn Ri Ime Ẹ

(Mak 1.21-28)

³¹ 'Ya Jesu nọ si obodo w'a kpọ Kapanom, hụn ri Galili. Ọ nọ kuzime we Uhuohin Izukiken; ³² nkuzi ẹ nọ tu we ẹnya, makeni o ku leke onye oku ri ẹka. ³³ Okenye ohu ejemmọn ri ime ẹ ri ime ulo-ofufe hụ; ọ nọ yi oken oro, si, ³⁴ “Euu! Hapu ẹnyi ye, Jesu onye Nazareti?! I bia d'e tikpo ẹnyi? A maringho m onye i wu: yu wu Onye-nsọ Osolobue!”

³⁵ Kani, Jesu nọ jugbo eje-mmọn hụ, si a, “Gba nkintin! Gha ime ẹ puha!” Eje-mmọn hụ nọ bu okenye hụ gbe ali id'ẹnya we ile, ọ nọ gha ime ẹ pu, kani ọ run'a egu.

³⁶ Ọ tu ndi hụ ile ẹnya, we hụ a si ibe we, “Ki wu onwan? O nwe iken hụn o gi a gwa eje-mmọn oku rike onye oku ri ẹka, we hụ a puha” ³⁷ Oku Jesu nọ kpogbari egbere hụ ile.

Jizosi A Zuo Ogo Pita Le Ndi Ozo Bu Oda

(Mat 8.14-17; Mak 1.29-34)

³⁸ Jizosi nọ gha ime ulo-ofufe hụ pu, si iwe Saimonu. Oken egu-okun ri e nwun nne nwunye Saimonu; we nọ juma Jizosi nani w'e m'e. ³⁹ Ozigbo, Jizosi nọ jemburu ẹ, wuzo ebegu, jugbo egu-okun hụ, egu-okun hụ nọ hapu a. Ọ nọ lihi oto ozigbo, leme we obia.

⁴⁰ Ogen anwun gi roma, ndi ile nwon ndi emu ichen-ichen ri a ku nọ we we jenni Jizosi, ọ nọ bu ẹka kwasị onye-onye, zuochanrin we ile. ⁴¹ Eje-mmọn huzi a gha ime ndi bu oda we risonne ime we a pu, e yi oro, a si, “Iyu wu Nwa Osolobue!” Kani, Jizosi hụ a jugbo eje-mmọn ndi hụ—ọ nini we ku oku, makeni a maringuo we ni 'ya wu Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume.

Jesu E Zisonme Ozioma

(Mak 1.35-39)

⁴² Ogen eki gi fon, Jesu nọ gha ime obodo hụ pu, si ebe ihian bileni, kani igunrun ahun hụ a cho a. Ogen we gi hụn a, we nọ cho ni we gbondon ẹ make ọ gha a la we to. ⁴³ Kani ọ nọ si we, “M siko d'e ziriri ozioma Ali-eze Osolobue ime obodo ndi ozo, makeni 'ya ke Osolobue ziheni m.” ⁴⁴ Erira k'o gi jensonme, e ku oku-Chuku ime ulo-ofufe ndi risonne ime Judia.†

Isi Nke Isen

Umụ-azụn Ibuzo Jesu Kpọ

(Mat 4.18-22; Mak 1.16-20)

† Isi Nke Ẹnọ:44 ali ndi Ju

¹ Uhuoḥin ohu, Jesu turu mkpenren “Ohimin” Genesareti*, igunrun ihian hu a fufa a, keni we nu oku-Osolobue. ² O hun ugbo-mirin ebuo we limeto mkpenren mirin ebahun —ndi gi we e gbu azun nato we d'a su oga we. ³ Jesu no banye ohu ime we hun wu nke Saimonu, o no si a gha mkpenren ebehu nyanshi ihun ekere. Ya Jesu no nodi ali ime ugbo hu, gha ebehu kuzime igunrun hu.

⁴ Ogen o gi kuguu, o no si Saimonu, “Nyanshi ugbo ebe mirin no mi, ni unu tyesonme oga unu, keni unu nwun azun.” ⁵ Saimonu no si a, “Di-okpa, enyi no ebeni eki e we fon, enyi anwunni ihien-anai. Kani, ebe o me ni i si enyi tuye, m jenkọ d'a tuye oga ndi hu.” ⁶ We no tyesonme oga we: we no nwun azun bu oda, nke wu ni oga we e te tikama. ⁷ Ya we no fe ibe we ri ime ugbo hun-ebọ eka we bia d'e yeni we eka. A bia we, 'ya we no kpon azun kponjun ime ugbo ebuo hu, nke wu ni e te rubanma we ime mirin. ⁸ Ogen Saimonu wu Pita gi hun ihien meni, o no gbuni Jesu osekpụ, si, “Gha ebe m ri pu, Di-nwonnienyi, ni m wu onye njo!” ⁹ O ku erira make ni o tu ya le ndi 'ya le we wi enya ni we gbu azun buhan oda erira. ¹⁰ Erira k'o rizi umu Zebedi wu Jemisi le Jonu, ndi hun we le Saimonu gba a run.

Ya Jesu no si Saimonu, “Atule egun; gha kikenni jenne, ihian k'i siko d'a gha a kaha rike azun.” ¹¹ A dokpunpuhagu we ugbo we mkpenren mirin, 'ya we no la ihien ile to, sonme Jesu.

Jesu A Zuọ Onye-oti

(Mat 8.1-4; Mak 1.40-45)

¹² Ogen Jesu gi ri obodo ohu, okennyehi oti fukpo ehụ ile ri obodo hu. Ogen o gi hun Jesu, o no dan ali, rima a, si, “Di-nwonnienyi, mbuni y'a chogho, i jenkọ d'a s'eka zuo m, a ri m ochan!” ¹³ Jesu no tnpu eka, metu a, si a, “A chogho m, ri ochan!” Orja hu no gha ehụ okennyehi hu pu ozigbo. ¹⁴ Jesu no si a, “Agwakwole onye owule; ka jen d'e kunrun onye nchu-ejan ozigbo, n'o lele i, y'a chu-ejan ahun Mozizi si onye dnhinguo oti k'a chu, gi e ghosi ihian ile ni y'a dnhinguo.” ¹⁵ Kani, oku Jesu no kpokaride k'o kpohan mbu; igunrun bu oda hu e ruhe ni we gon e ntin le ni o zuo we emu we. ¹⁶ Kani o ru, o si ebe ihian bileni d'e me ekpere.

Jizosi A Zuọ Onye-orọ

(Mat 9.1-8; Mak 2.1-12)

¹⁷ Uhuoḥin ohu, ogen Jesu gi ri a kuzi, ndi Itu-Farisi le ndi-nkuzi Iwu hun gha umu-ali ile risonme Galili le Judia bia le ndi gha Jerusalem bia ri ebehu. Iken Di-nwonnienyi wu Osolobue hu a hun Jesu jenkọ d'e gi gwọ orja. ¹⁸ Ogen ahun hura, ikennyehi gi ute bula okennyehi orọ kinmin no bia; we hu a nwan ni we bubanhan a ime ulo hu d'e bu e to ihun Jesu, ¹⁹ kani, ahunni we uzọ bubanhan a make ni igunrun hu jun ebehu. 'Ya we no nyinrin elu ulo hu, be oghe ye okpukpu e, gha ebahun do 'ya le ute e ye etintinnai igunrun hu ihun Jesu.

²⁰ Ogen Jesu gi hun okukwe we, o no si okennyehi hu, “Owu m, a gbaghariguo we i njo i.” ²¹ Ya ndi-nkuzi Iwu hu le ndi Itu-Farisi no juma ibe we, si, “Onye wu hunni ri e ku aru?! Onye a saeka a gbaghari njo wezuka Osolobue suo?!” ²² Jesu a maringuo ihien ri we obi, 'ya o no si we, “Ki hain unu gi e ro udi iroroni?” ²³ Elee hun ka nfe okuku: i si, ‘A gbaghariguo we i njo i’ ra i si, ‘Lihio oto n'i jenne ijen?’” ²⁴ “M jenkọ nwan d'a ghosi unu ni Nwa nke Ihian nwe iken o gi a gbaghari njo ime uwa.” 'Ya o no si okennyehi hu orọ kinmin, “M si i nihi oto, heri ute i n'i lama!”

²⁵ Okennyehi hu no nihi oto ozigbo—id'enya we ile ri ebahun, weri ute hu o te gi dine, jari Chuku mma, lama. ²⁶ O no tu we ile enya oda-oda, we no ja Osolobue mma. O tuka we egun; we hu a si, “Enyi a hunole ihien enyi huntuleni tanni!”

Jizosi A Kpo Onye Ugwo-isi W'a Kpo Livai (Matiu)

(Mat 9.9-13; Mak 2.13-17)

* Isi Nke Isen:1 Efanni ke w'a kpozị “Ohimin” Galili

²⁷ Onwan e meguu, Jizosi no pu; 'ya o no hun onye w'a kpo Livai, hun a na ni ndi Rom ri a kini ugwo-isi, ebe o nodi ali ime odu we n'a na ugwo-isi. Jizosi no si a, "Sonme m."

²⁸ Livai no lihi oto, nato ihien ile, sonme e.

²⁹ 'Ya ke Livai no gi ifiri Jizosi kpo oriri hi-ogbe iwe e; igunrun ndi Ugwo-isi le ndi ozo huzi teburu ebeku e du we e ri ihien-oriri. ³⁰ Ndi Itu-Farisi le ndi-nkuzi Iwu we hun ri itu ndi Farisi no son umu-azuun Jizosi kpeme, a si, "Ki hain unu gi e du ndi Ugwo-isi le ndi-njo e ri, a ra?" ³¹ Jizosi no shiaru we, si, "Ndi ri iken ara cho dibie, ndi emu ri a ku suo, uwe wu ndi a cho dibie. ³² Ele ndi ezi-omume ke m bia d'a kpo ni we roghari, kani ndi-njo."

Ajuju Banyeni Ibu-onu
(*Mat 9.14-17; Mak 2.18-21*)

³³ Ya we no si Jesu, "Umu-azuun Jonu e bu onu mbu-le-ebu, e me ekpere, umu-azuun ndi Itu-Farisi e mezikwo erira; kani umu-azuun i e ri, a ra."

³⁴ Jesu no shiaru we, si, "Unu asako aka me ndi bia oriri agbamekukwo bu onu ebe we le okennyu ri a gba ehuhuo ri. Ni unu sa aka? ³⁵ Ogen w'e gi wepu okennyu hun ri a gba ekukwo lala, we jenkwo d'e bu onu ogen hu."

³⁶ Jizosi nozi tuni we iluni: "O nwonni onye hun a dokari ekwa ohun a kwakin nke akan. O m'e, nke ohun hu e tikapu; mpekele nke ohun hu efurukode nke akan. ³⁷ O nwonni onye e gi ihien-manyu akan a gbaye manyu ohun. Makeni, o m'e, manyu ohun hu siko d'a gbawa ihien-manyu hu, manyu hu a kwanhu, ihien-manyu hu a la iwi. ³⁸ 'Ya wu, gba manyu ohun ye ime ihien-manyu ohun! ³⁹ O nwonni onye a ragu manyu akan hun a cho nke ohun; makeni o jenkwo d'a si, 'Nke akan hu mma.' "

Isi Nke Isin

Ajuju Banyeni Uhuohin Izu-iken
(*Mat 12.1-8; Mak 2.23-28*)

¹ Uhuohin Izu-iken ohu, Jesu ghako ime ugbo oka-witi, umu-azuun a no ghorima mkpuru oka-witi, e gi aka a fuchanpu, e ri. ² Ndi hu ime ndi Itu-Farisi no juma we, si, "Ki unu ri e meni ihien Iwu si we e mele Uhuohin Izu-iken?" ³ Jesu no shiaru we, si, "Unu e ke guntu ihien Defidi me ogen egun gi ri a gun 'ya le ndi 'ya le we wi? ⁴ O banye ime ulo Osolobue, weri bre-di-nso hu w'e bupuhani Osolobue, ri e—yezi ndi 'ya le we wi, bu Iwu si onye owule erile bre-di hu mmani ndi nchu-egan suo." ⁵ 'Ya Jesu nozi si we, "Nwa nke Ihian ke oku Uhuohin Izu-iken ri aka."

Jesu A Zuo Onye Eka Nwunhun
(*Mat 12.9-14; Mak 3.1-6*)

⁶ O ru Uhuohin Izu-iken ozo, Jizosi no banye ime ulo-ofufe ohu, kuzime. Okennyu ohu aka-nni nwunhun ri ebeku. ⁷ Ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi hu a cho ihien we k'a si Jesu me; we hu e ke e nke keni we hun omeni o siko d'a gworo Uhuohin Izu-iken, ni we gi e ma a ikpe. ⁸ Kani Jizosi a maringuo ihien we ri e ro. O no si okennyu hu, "Lihi oto n'i bia ihun ebeni d'e turu." Okennyu hu no lihi oto, shi ebahun d'e wuzo. ⁹ 'Ya Jizosi no si we, "Ni m ju unu ajuju: Kini ke Iwu si enyi me Uhuohin Izu-iken? O si we me ihien ri mma ra eje-ihien? O si we zuo ihian ra o si we gbu ihian?" ¹⁰ O lehunmeguu we ile, o no si okennyu hu, "Tinpu aka i." Okennyu ahun no tinpu a, aka a no rizi mma. ¹¹ Kani, eje-olulu no bume we, we no zume ime ihien we jenkwo d'e me Jizosi.

Jesu A Hori Ndi-ozu Pu-ichen Mmebu
(*Mat 10.1-4; Mak 3.13-19*)

¹² Ogen hu, Jesu no si enu ugu d'e me ekpere, nochanrin uchinchin hu ile e me ekpere e jenni Osolobue. ¹³ Eki e fon, o no kpo umu-azuun a, hori mmadu mmebu ime we, kpo we ndi-ozu pu-ichen. We wu:

¹⁴ Saimonu hun o kpo Pita,
Anduru nwene Pita,

Jemisi,
Jonu,
Filipu,
Batolomi,
¹⁵ Matiu,
Tamosi,

Jemisi nwa Alifios;

le Saimonu hun w'a kpo "Onye-Zilotu", makeni o te ri ndi gi aka-iken e me ni we chupu ndi Rom ri a ki ali we;

¹⁶ ndi ozo wu Judasi nwa Jemisi le

Judas' Iskarotu hun ren'e ogen ikpazuun.

Jesu A Kuzi Ndi Bu Oda, Zuwo We Emu

(Mat 4.23-25)

¹⁷ Ogen Jizosi le ndi-ozu hu pu-ichen gi hidanguu, o no turu ali-aradan, 'ya le igunrun umu-azuun a. Imerinme ndi ozo ndi hun gha ebe ile ri ime Judia le Jerusalem le azuun ali Taya-le-Sidonu ri mkpenren Ohimin bia rizikwo ebahun; ¹⁸ we bia keni we gon e ntin le n'o zuwo we emu ri a kunu we. Ndi hun eje-mmom ri e ye nsongbu biazikwo ebahu, we no dinhin. ¹⁹ Igunrun hu ile hu a cho ni we metu a aka, makeni iken ri a gha ime e a puha, a zuwo we ile.

Ndi Nke We Ka Mma

(Mat 5.1-12)

²⁰ O no bu enya zinme umu-azuun a, si,

"Ngozi wu nke unu ndi la enwen we toni Osolobue*, makele Ali-eze Osolobue wu nke unu!

²¹ Ngozi wu nke unu, ndi hun egun ri a gun ogenni, makeni efu jenkwo d'e jun unu! Ngozi wu nke unu ndi hun ri a kwan ekwan ogenni, makeni unu sikwo d'a mu emu.

²² Ngozi wu nke unu we gha a e gi ifiri Nwa nke ihian e ze ize unu, a gunpu unu onu ogun, a kpari unu, a gba ni unu oso!

²³ A ghoghho ni, a tusi ni elu ogen owule we m'e! Makeni ugwo orun hi-ogbe ri e che unu ime elu-igwee. Makeni, erira ke ndi nedi we kani me ndi-amuma ogen mbu.

²⁴ Kani nsongbu ri e che unu, ndi wu odafin ogenni, makeni unu e riguo nke unu!

²⁵ Nsongbu ri e che unu ndi efu jun ogenni, makeni egun sikwo d'a gun unu! Nsongbu wu nke unu, ndi ri a mu emu ogenni, makeni unu jenkwo d'a gha a kwan, e goo!

²⁶ Nsongbu wu nke unu ogen owule ihian ile gi e ku oku unu ohunma, makeni erira ke ndi nedi we kani me ndi amuma-ugha ogen mbu."

E Nwe Ni Ihien-osusuo Jenni Ndi Inenren Unu

(Mat 5.38-48; 7.12a)

²⁷ "Kani m ri a gwa unu ndi ri e gon m ntin: e nwe ni ihien-osusuo jenni ndi inenren unu; e me ni ni ndi iwe unu ri e we ihien ri mma; ²⁸ a gozi ni ndi hun a bu unu onu; e me ni ni ndi hun e meja ni unu ekpere. ²⁹ Onye ma i ora nti ohu, y'e zinmen'e hun-ebow; onye napu i ewo i yiye elu e, yezi e hun i yi ime e. ³⁰ Onye owule riwo i ihien, y'e ye e. Onye weri ihien i, a dol'a 'ya. ³¹ E me ndi ozo ke i cho ni we e me i."

³² "Omeni ndi ihien i a suwo susuo ke ihien we a suwo i, elee ihien-oma ke i me y'e gi narin ngozi? Ndi njo e nwezikwo ihien-osusuo jenni ndi ihien we a suwo! ³³ Omeni ndi hun e me n'i ohunma ke y'e me ni ohunma, elee ihien-oma ke i me y'e gi narin ngozi? Ke ndi njo e mezi erira! ³⁴ Omele ndi i marin ni we sikwo d'a kukin i suwo ke y'e zinye, elee ihien oma ke i me y'e gi narin ngozi? Ke ndi njo e mezikwo erira, keni we kukin we ihien we zinye we! ³⁵ Mba! Kama, e nwe ni ihien-osusuo jenni ndi inenren unu, e me ni ni we ohunma. E zinye ni onye owule, k'a tula ni enya ni we jenkwo d'a kukin unu. Unu me e, ugwo-orun unu jenkwo d'e hi-ogbe, unu jenkwo d'a wuru ezigbo umu Onye Hu Kacharinni. Makeni,

* Isi Nke Isin:20 ndi igbenye

o mē ni ndi ọhunma-ogodan lē ndi-njọ ẹfoma. ³⁶ E mē ni ebere kẹ Nēdi unu don e mē ebere.”

Amalẹ Ndi Ozo Ikpe
(Mat 7.1-5)

³⁷ “Amalẹ ndi-ozo ikpe, make Chuku gha a ma i ikpe; ekutole ndi ozo make Chuku gha e kuto i; gbaghari ndi ozo keni Osolobue gbaghari i.”

³⁸ “Ye ndi ozo keni Osolobue ye i: i siko d'e nwehen hun we kponjun ohunma, biantu e ali, zinzin, o junpuha—e hu we e ye i ngadan. Make ni, ke i yehan ndi ozo ke Chuku jenko d'e ye i.”

³⁹ Jizosi nozi tu ni we iluni: “Onye enya-ishi as'eka du enya-ishi ibe e. N'o sa eka? O m'e, ele we ebuo a danban ime mgbugbu? ⁴⁰ Onye we ri a kuzi ara kari onye-nkuzi e; kama, onye we kuziguu siko d'a no ke onye hun kuzin'e. ⁴¹ K'i ri a hunni irinrin-nkun ri nwehe i enya, bu y'a hunni ogwe-nkun ri i enya? ⁴² Nani ke y'e don si nwehe i, 'Nwehe-onye, ni m wepu i irinrin-nkun ri i enya,' bu y'a hundeni ogwe-nkun hun ri 'yu le enwen i enya? Onye ihunna! Bu uzo bupu ogwe-nkun ri i enya, keni i legha uzo ohunma wepu irinrin-nkun ri nwehe i enya.”

Osisi Le Mkpuru A
(Mat 7.1-20; 12.33-35)

⁴³ “Osisi ri mma ara mi mkpuru rileni mma; osisi jo njọ ara mi mkpuru ri mma. ⁴⁴ Mkpuru osisi owule mi ke we gi a marin osisi hu: w'a ra ghori figi elu ogun-le-ekirika; w'a ra ghori grepu elu abi-ogun w'a kpọ brambu. ⁴⁵ Ezigbo ihian a gha ihien oma o buto ime obi e e wepuha ihien ri mma; kani eje-ihian a gha eje-ihien o buto e wepuha eje-ihien. Make ni, ihien hun junpuha ime obi ke onu e ku.”

Ihien Jesu Gi Mmadu Ebuo Ri A Tun Ulo Kuzi
(Mat 7.24-27)

⁴⁶ “Ki hain unu gi a kpọ m 'Di-nwonni-enyi, Di-nwonni-enyi,' bu unu ara me ihien m ku? ⁴⁷ Ni m ghosi unu ke onye hun bia d'e kunrun ni m, a nu ihien m ri e ku, e gi e a run orun, no: ⁴⁸ o no ke onye hun ri a tun ulo, hun gumi mgbugbu, gbe iyeto a ye elu omuma; ogen oken-mirin gi huru, ide e no hukunrun ulo hu, kani, o sani eka mehunme ulo hu—make ni we tun a ohunma, [we tun a ye enu omuma].”

⁴⁹ “Kani, onye hun nu oku m bu a ra gi e run orun ri ke onye hu tun ulo ye alimmakalaka bu o gbeni iyeto: hun mirin ahun gihu hukunrun ulo ahun, o dan ozigbo—dankpochanrin!”

Isi Nke Eṣa

Jizos' A Zuọ Igbon Onye-isi Agha Ndi Rom
(Mat 8.5-13)

¹ Ogen Jesu gi gwachanringuu we oku ndini, 'ya o no si Kapanom. ² Onye-ndu agha ohu hun a ki ndi-agma Rom ogun isen ri ebegu. Onyeni nwon igbon ohu hun ri a mkpa oda-oda. Emu ri a ku igbon hu, o d'a nwun. ³ Ogen onye-ndu aghani gi nu banyeni Jesu, o no zi ndi hu ime ndi-isi ndi Ju d'a rjo a bia d'a zuo igbon e. ⁴ Ogen we gi kunrun Jesu, we no riokenme e, si, “Okennyeni furu onye i jenko d'e yeni eka, ⁵ makele ihien ali enyi wu Izrelu suo a asuo—iya tun ulo-ofufe enyi.” ⁶ Jesu no sonme we. Kani, ogen o gi rumeghiu iwe onye-ndu-agma hu, 'ya okenye hu no zihed ndi owu a d'e kunrun e, si a, “Di-okpa, esongbulen enwen i, make ni eruni m onye hun i jenko d'a banhan iwe e. ⁷ Ya hain m gi weri e ni eruni m hun jenko d'a bia d'e kunrun i. Ka kuhu oku suo, igbon m k'a dinhin.”

⁸ “Make ni, mme nwen nwon ndi m ri okpuru we, nwonzikwo ndi-agma ri okpuru m. M'a si onyeni, 'Jen!' O jenne; m'a siji hun-ebu, 'Bial' O bia; m'a si igbon m, 'Me ihienni!' O me e.”

⁹ Ogen Jesu gi nū ihienni, ọ tū a ẹnya; ọ nọ gbehuto, bu ihun zime igunrun hū sọnkọ n'a, sị, “M rị a gwa unū ezioku, m'e ke huntu ụdi okukweni, ke ime Izrelụ!” ¹⁰ Ogen ndi hū onye-ndu agha hū zije gi lua, we nọ hūn a ni igbon ahun a dnhinguo.

Jizos' E Weli Ni Okpoho Di E Nwun Nwa a Nwunni

¹¹ Ọ nọbe ekerē, Jesu nọ si obodo ohu w'a kpọ Neini. Umū-azuun a lẹ igunrun hi-ogbe sọjẹn ẹ ebẹhū.

¹² Hūn o gi rume onū-mgbon obodo hū, e lee ozun we bupuko d'e li—akpu-okennyne ohu hū sọ ọ nne ẹ mū rọ bu di okpoho hū a nwunhinguo. Igunrun ihian gha ime obodo hū sọnkọ okpoho hū. ¹³ Ogen Di-nwunni-enyi gi hūn a, ebere okpoho hū nọ me ẹ oda-oda, 'ya ọ nọ si a, “Akwanle ekwan.” ¹⁴ Ọ nọ jẹnpuha d'e metu ekpeti-ozun hū ẹka; ndi bun'ẹ nọ wuzo ụzo ohu. 'Ya ọ nọ si, “Okorobia, m si i lihi otọ!” ¹⁵ Okennyne hū nwunhūnni nọ nodi alị, kume oku. Jizosi nọ w'ẹ ye nne ẹ. ¹⁶ Egun nọ tū we ile; we nọ ja Osolobue mma, sị, “Onye-amuma hi-ogbe a puhaguo ime enyi!” “Osolobue a biaguo d'e meni ndi nke ẹ ohunma!” ¹⁷ Ihienni Jesu me nọ kpogbama Judia ile lẹ alị ile nokunmen'ẹ.

Ndi-ozu Jonu Hun E Me Mirin-Chuku Zi
(Mat 11.2-19)

¹⁸ Ogen umū-azuun Jonu gi gwachanringuo a ihien ndini ile Jesu ri e me, 'ya ọ nọ kpọ mmadu ebuo ime we, ¹⁹ zi we jẹn d'e kunrun Di-nwunni-enyi d'a ju a, sị, “Iyu wu onye hū Osolobue kwe nkwa n'ọ lala-alala, ra ni enyi leme ẹnya onye ozo?” ²⁰ Ogen we gi bia d'e kunrun Jesu, we nọ si a, “Jonu hūn e me mirin-Chuku zi enyi d'a ju i, sị, ‘Iyu wu onye hū Osolobue kwe nkwa n'ọ lala-alala, ra ni enyi leme ẹnya onye ozo?’ ” ²¹ Ogen ohu hū, Jizosi nọ zuo ndi bu oda emu ichen-ichen ri a ku, chupusonme eje-mmon ime ndi bu oda, me ndi ẹnya-ishi bu oda hunma ụzo. ²² 'Ya ọ nọ si we, “Unu ru, unu a gwa Jonu ihien unu hūn lẹ ihien unu nū: ndi ẹnya-ishi e leghama ụzo; ndi nguro e jẹnme ijen; ndi-oti a dnhin, ri ochan; ndi odin a numa ihien; we hū a kpotien ndi nwunni; e zi ndi igbenne ozioma. ²³ Ngozi wu nke onye hūn gileni ifiri ihien ọ hūn m ehu nweme obi-ebuo!”

²⁴ Ogen ndi ahun Jonu zihẹ gi puguu, Jesu nọ gwama igunrun hū oku Jonu, sị, “Kini ke unu jẹn ime atu d'e lee ogen unu gi jẹn d'e kunrun Jonu ime atu? Efifia ufere ri e buhunme? ²⁵ Kini ke unu jẹn nwan d'e lee? Onye yi ekwa oma nanranni? Kaka akp'ohu! Ime ogwa ndi-nze ke we nọ a hūn ndi hūn e kon erira lẹ ndi hūn e bi obibi ehu-ufu. ²⁶ Kini ke unu jẹn nwan d'e lee ebahun? Onye-amuma? Eghẹ, m ri a gwa unu n'ọ karide onye-amuma. ²⁷ Makeni, Jonu wu onye hū we ku oku ẹ ebahun Ehuho-nsọ nọ si, 'Lee ẹ, m jenkọ d'e zihẹ onye-ozu m n'o buru n'i ụzo, keni ọ kwan'i ụzo i.' ”

²⁸ Jesu nozi sị, “M ri a gwa unu, ime ndi ile okpoho mu, o nweni onye ka Jonu. Kani, onye hūn kacharin ekerē ime Ali-eze Chuku ka Jonu.”

²⁹ Ndi ile nū ihien o ku kweri ni ke Osolobue don e me ihien ẹ ri mma—ke ndi ugwo-isi ri ime we, makeni we gon Jonu ntin, ni a me we mirin-Chuku. ³⁰ Kani, ndi Itu-Farisi lẹ ndi-nkuzi Iwu ju ihien Osolobue kwademe ni we—makeni we ju ni Jonu e meko we mirin-Chuku.

³¹ “Ki m'e gi nwan ma atu ndi agboni? Nani ke we nọ?” ³² “We nọ ke umeka nodi alị ime afia, a hi ibe we, a sị, 'Enyi e gbu ni unu ekpiri hūn a sọni, unu etenni egu; enyi e ye olu ekwan, unu a kwanni ekwan.’ ”

³³ “Jonu hūn e me mirin-Chuku a bia, o rini ke ihian ile e ri, ọ ranı manya, unu sị, 'Eje-mmon ri ime ẹ!' ³⁴ Nwa nke ihian a bia nwan—ọ hū e ri, a ra, unu sị, 'Lee okennyeni! Onye oken ihien-oriri, onye-manya, owu ndi a na ugwo-isi lẹ ndi we gi njo marin!' ”

³⁵ “K'osileri, ihien amamihien mupuha ke we gi a marin a.”

Jesu E Jẹn Iwe Onyẹ Itu-Farisi Oti Te Ku

³⁶ Onyẹ Itu-Farisi ohu kpọ Jesu d'e sọn ẹ ri ihien-oriri iwe ẹ, Jesu nọ jẹn, nọdị alị, e ri ihien-oriri. ³⁷ O nwọn okpoho ohu hụn wẹ gi eje-obibi ẹ marin hụn rị ime obodo hụ. Ọ nụ nị Jesu rị iwe onyẹ Itu-Farisi hụ e ri ihien-oriri, 'ya ọ nọ wẹhẹ ọgọ-alabasta udẹn e shin ọhunma jun ime ẹ.

³⁸ Ọ nọ nọdị azuun ebe ụkụ-alị Jesu rị, a kwan ẹkwan: ọ hụ a kwan ẹnya-mirin e ye Jesu ụkụ-alị, e gi ntutu ẹ e fikọrị a; ọ hụ e su ụkụ-alị Jesu ọnụ, e hu udẹn hụ e kpu ẹ ụkụ-alị.

³⁹ Ogen onyẹ Itu-Farisi hụ kpọ Jesu oriri ahun gi hụn ihienni, ọ nọ sị enwẹn ẹ, “Omẹni okennyeni te wụ onyẹ-amuma nke-esi, nke ọ marin onyẹ okpohoni rị e metụ a ẹka wụ—nke ọ marin ụdị ihian ọ wụ—n'ọ wụ onyẹ-njọ!” ⁴⁰ Jesu nọ sị a, “Saimonụ, m nwọn ihien m chọ nị m gwa i.” Ọ nọ sị a, “Onyẹ-nkuzi, kumẹ.” ⁴¹ Jesu nọ sị, “O nwọn onyẹ mmadu ẹbuọ gi ụgwọ. Onyẹ ohu gi ẹ egbo ọrun akp'ohin iri kwasị ọgunnai, hụn-ẹbọ gi ẹ egbo ọrun akp'ohin ọgun-isen kwasị nnu. ⁴² Asani wẹ ẹka kụ ụgwọ hụ; 'ya ọ nọ gbaghari wẹ ẹbuọ, sị wẹ akuzile ụgwọ hụ. Onyẹ ime wẹ ke ihien okennyeni ahun gbagharini wẹ k'a ka nwan a sọ?” ⁴³ Saimonụ nọ sị, “M weri ẹ nị onyẹ hụn ọ gbaghari ụgwọ kanị rọ.” Jesu nọ sị a, “Y'a zaguọ a ọhunma.”

⁴⁴ 'Ya ọ nọ gbहतु, bu ihun zinmẹ okpoho hụ, sị Saimonụ, “Y'a hunghọ okpohoni? A banhan m iwe i, y'e yeni m mirin gi chanchan ụkụ m, kalẹ o giguọ ẹnya-mirin ẹ chanchan m ọkụ, gi ntutu ẹ fikọrị a; ⁴⁵ ke m banhan, y'e suni m ọnụ gi kele m, kanị 'ya nwen e ke subehikwo m nwan ọnụ ụkụ kete m'a biale; ⁴⁶ y'e huyeni m udẹn isi, kanị o huguọ udẹn e shin ọhunma ye m ụkụ. ⁴⁷ M rị nwan a gwa i n'a gbaghariguọ w'a njọ bu ọda o mẹ, 'ya hain o gi a ghosị oken ihien-osisuoni; kanị onyẹ wẹ gbaghari njọ mẹ ẹkẹrẹ o mẹ a ghosị ihien-osisuọ mẹ ẹkẹrẹ.”

⁴⁸ Ya Jesu nọ sị okpoho hụ, “A gbaghariguọ wẹ i njọ i.”

⁴⁹ Ndị hụ ya lẹ wẹ rị e ri ihien-oriri nọ juma enwẹn wẹ, “Onyẹ ke onyeni wude o gi a gbaghari njọ?”

⁵⁰ 'Ya Jesu nọ sị okpoho hụ, “Okukwe i a zuopuhaguọ i. Lama, udon y'a rị nị i.”

Isi Nke Ɛsato*Ikpoho Ndị Sọn Jizosị A Ghahunmẹ*

¹ Otebe ẹkẹrẹ, Jizosị nọ ghasonmẹ obodo ndi hi-ogbe lẹ ndi mẹ ẹkẹrẹ, e zi ozioma Alize Osolobue; 'ya lẹ umu-azuun a mmebuọ hụ wị, ² lẹ ikpoho ndi hụ ime ndi ọ chupu eje-mmọn ime wẹ lẹ ndi ọ zuọ ọria rị ichen-ichen. Ikpoho ndini wụ Meri hụn w'a kpọ onyẹ obodo Mag'dala, hụn ọ chupu eje-mmọn ẹsa ime ẹ ³ lẹ Juana hụn Chuza di ẹ wụ onyẹ-isi ọrun ime ọgwa Herodu, lẹ Suzana, lẹzi ikpoho ndi-ozo bu ọda hụn gi ihien wẹ e yeni Jesu lẹ umu-azuun a ẹka.

Ilu Jesu Gi Onyẹ-ugbo Ta

(Mat 13.1-9; Mak 4.1-9)

⁴ Ndị bu ọda nọ rị a gha obodo rị ichen-ichen a bja d'e kunrun Jesu. Ogen igunrun hi-ogbe gi gbakikomẹguu, Jesu nọ ta nị wẹ iluni: ⁵ “O nwọn onyẹ-ugbo hụn jẹn d'a gha mkpuru a. K'o don rị a gha mkpuru ime ugbo, ndi hụ ime wẹ a danye okp'uzo, wẹ nọ zogbu ẹ, nnunu nọ ripu a. ⁶ Ndị hụ ime wẹ a danye elu omuma, ogen wẹ gi pupuha, a kpọpu wẹ nkun, makeni e nwen wẹ mirin. ⁷ Mkpuru ndi hụ ime wẹ a danye ime ogun—wẹ lẹ ogun hụ e suepuha, ogun nọ dungbu wẹ. ⁸ Ndị hụ ime wẹ a danye ezigbo alị, e pu wẹ, sue, mi mkpuru mmagi-mmagi, mirude ụzọ ọgun-isen.” Ogen o gi kuguu ihienni, ọ nọ wesi olu elu, si, “Onyẹ nwọn ntin o gi a nụ ihien, 'ya nụ!”

Ihien Hain O Gi Rị A Ta Ilu

(Mat 13.10-17; Mak 4.10-12)

⁹ Umụ-azuun Jesu nọ sị a kowa ilu hụ. ¹⁰ 'Ya ọ nọ sị wẹ, “Osolobue e yeguọ unu oghere imarin ihien-mini risonmẹ Alize Osolobue, kalẹ, nke ndi ozo wụ ilu-ilu, ilu-ilu, keni ọ wuru nị,

‘Wẹ hụ e lee ile,
kani ari w'a hun,
wẹ hụ a nụ, kani ari w'a ghot'a.’ ”

Jesu A Kowa Ilu Onye-ugbo

(Mat 13.18-23; Mak 4.13-20)

¹¹ Jesu no si, “Onwan wu nkowa inu hu: Mkpuru hu wu oku Osolobue. ¹² Mkpuru ndi hu danye okp'uzo wu ndi hu nuni, kani, Ekwensu a bia d'e wefu ozi wẹ nụ ime obi wẹ amangbe wẹ e kweri, nwon nzuopuha. ¹³ Mkpuru ndi hu danye elu omuma wu ndi hu nụ ozi hu, gi ighogho nabanhan a. Kani enwe wẹ nkogun—o jennini ime obi wẹ; w'e kwerihu ekere ogen, kani nlele bia, a danpu wẹ. ¹⁴ Mkpuru ndi hu danye ime ogun wu ndi hu nun'a—kani, ebe wẹ biko elu, uhue le aku-le-uba* le ihien a suo usuo ri uwanị a kpangbu wẹ, mkpuru wẹ akazini.”

¹⁵ “Mkpuru ndi hun danye ezigbo ali wu ndi hu nụ oku hu, gi obi wẹ ile nabanhan a, kwonkenme e, dikenme ndidi—d'e ru ni a mipuha wẹ mkpuru.”

Ukpe Wẹ Gi Afere kpume

(Mat 4.21-25)

¹⁶ “Ihian ara muye ukpe, gi ihien kpume e mobu ru a ye okpuru bedi. Kama, w'e bu e e che elu obu-ukpe, keni ndi ri a banhanni legba uzo.” ¹⁷ “Makeni, o nwonna ihien owule zuerini hun jenkoleni d'a puha ifon; o nwonna ihien owule wẹ kpume hun jenkoleni d'a wa.” ¹⁸ “Kpachanpu ni nwan enya ihien unu gi ihien unu ri a nụ e me; makeni ndi hun nweni gi e run orun ke wẹ siko d'e yecheni; kale, ndi hun nwonleni ihien wẹ gi nke wẹ run, wẹ siko d'a napude wẹ hun nta wẹ nwon.”

Nne Le Umune Jizosi

(Mat 12.46-50; Mak 3.31-35)

¹⁹ Ya nne le umune Jizosi no bia d'e kunrun e, kale asani wẹ eka nochime e make igunrun hu ri ebehu. ²⁰ Onye ohu no si Jizosi, “Nne i le umune-i-ikennyetu turu ezi e che; wẹ cho ni wẹ hun i.” ²¹ Jizosi no si wẹ, “Ndi hun a nụ oku Chuku e gi e e bi—uwe wu nne m le umune m!”

Jesu A Kusi Ebi

(Mat 8.23-27; Mak 4.35-41)

²² Uhuohin ohu, Jesu le umu-azuun a no banye ime ugbo-mirin, o no si wẹ, “Ni enyi fetu ni azuun hun-ebo.” ‘Ya wẹ no jenne. ²³ Ebe wẹ nyanko, uran no buru Jizosi. Idumuzi, ebi no kpoma mirin hu, mirin no junme ime ugbo, nke wu ni wẹ ile no ri eje-onodi. ²⁴ Umu-azuun a no jennburu e, kpotien e, e yi oro, a si, “Onye-nwonna-enyi! Onye-nwonna-enyi! Enyi e d'a nwun!” Jizosi no tennhin, jugbo ebi hu le ebiri-mirin hu; wẹ ile no kusi, ebe ile no me rajuu. ²⁵ ‘Ya o no si umu-azuun a, “Elebe ke okukwe unu ri?” Kani o tu wẹ enya, tu wẹ egun; wẹ no juma ibe wẹ, “Onye wukwo nwan okennyeni? O yede ebi le ebiri-mirin iwu, a gbaye w'e!”

Jesu A Zuo Onye Eje-mmon Ri Ime E

(Mat 8.28-34; Mak 5.1-20)

²⁶ ‘Ya wẹ no ru obodo Gadara hun bu ihun zinme Galili. ²⁷ Hun Jesu gihu gha ime ugbo hidan ye mkpenren mirin hu, ‘ya okennyetu ohu eje-mmon ri ime e no bia d'e kunrun e, okennyetu ahun wu onye obodo hu.

O tekemeke okennyeni yibeme ekwa; a ra nodi ime ulo—ikpekpe k'o nodi. ²⁸ Mgbe o gi hun Jesu, o no dobepu oro, dan ni Jesu ali; gi ndun ile o nwe yi, “Jesu, Nwa Chuku-Kachanrinni! Kini ke i cho n'i gi m me? Dodo, eyekwole m afunfun!” ²⁹ O ku ihienni makele Jesu a gwaguo eje-mmon hu ‘ya gha ime e pu. (Eje-mmon hu e kwondon e mbule-ebọ: o kwondon e, osuon'a ni wẹ kpoma a egan oku le eka—chedon e, o siko d'e tibepu egan ndi ahun, eje-mmon hu e nurun e si ime ofia le ebe ihian bileni.) ³⁰ Jesu no si a, “Ki

* Isi Nke Ɛsatọ:14 “Aku-le-uba ke wẹ ka a kpọ, kani İka a kpọzi a efee.”

wu Ɛfan i?" 'Ya o no si, "Ɛfan m wu 'Igunrun.' " O za enina makeni eje-mmọn bu oda jun ime e. ³¹ Eje-mmọn ndi hu no rio Jesu y'a chule we ye ime Abisi, Eje-mgbugbu hu migbu enwen e ri ali-mmọn.

³² O nwọn igunrun ezin bu oda ri nkpotu-oke nokunme ebahun a kpa nni. 'Ya ke eje-mmọn ndi hu no rio Jesu 'ya ni we banyesonme ime ezin ndi hu. Jesu no ni we banye. ³³ 'Ya eje-mmọn ndi hu no gha ime okenye hu puha, banyesonme ime ezin ndi hu. 'Ya igwee ezin hu ile no kpotu oke hu, zunban ime mirin Galili hu, ragbu enwen we.

³⁴ Ogen ikenye ndi hu ri e du ezin ndi hu gi hun ihien meni, we no gbapu, weri oku hu ghagbame ime obodo hu ile le umu-ali ndi risonme egbere ahun. ³⁵ 'Ya ndi bu oda no puha d'a hun ihien meni. Ogen we gi ru ebe Jesu ri, a hun we okenye ahun eje-mmọn ndi hu gha ime e pu k'o nodi ali ehụ uku Jesu: o yihu ekwa; uche e e zu oke; egun no tuma we. ³⁶ Ndi ri ebahun ogen ihienni gi me no gwa ndi hu ke okenye hu don dinhin. ³⁷ Ya ndi Gadara le egbere ahun ile no si Jizosi 'ya gha ebahu puni we, makeni egun ri a tu we oda-oda. 'Ya Jizosi no banyezi ime ugbo mirin hu, kin-azuun. ³⁸ Okenye hu eje-mmọn ndi hu gha ime e pu no rio Jizosi n'o ni a sonme e, kanj Jizosi no zipu a, si a, ³⁹ "Lashi iwe unu d'a gwa we oken-ihien Osolobue meni i." Ya okenye hu no jenne, ghasonme ebe ile ime obodo hu, kuko ihien hu Jizosi me n'e.

Jesu Le Okpoho Ihien Ri A Gba Le Nwata Nwunni
(*Mat 9.18-26; Mak 5.21-43*)

⁴⁰ Ogen Jesu gi gha ali ndi Gadara kinhen, igunrun ihian ri ebahu no nabanhan a, makeni we ile ri e che e. ⁴¹ Ebahu ke okenye ohu w'a kpo Jairosi no bia; okenye ni wu onye ohu ime ndi-isi ulo-ofufe we. O no dan ni Jesu ali, rio a n'o bia iwe e, ⁴² makeni akpu nwa okpoho ohu o mu hun wu ihien no ke nwa ahua mmebu ri a nwunhun. Ogen Jesu gi jenko, igunrun ihian hu a fufa a.

⁴³ O nwọn okpoho ohu ihien ri a gba kete ahua mmebu ri ime igunrun ahun; ihien ile o nwọn a guchanringuo hun o gi e jen eka ndi dibie, kanj o nwonni onye hun saeka zuon'a. ⁴⁴ O no ghaha ibe azuun Jizosi metu ntin-ekwa Jizosi eka, ihien ri a gban'a no kusizigbo. ⁴⁵ Ya Jizosi no si, "Onye metu m eka?"

Ogen we ile gi ghorj ni ele we, Pita no si Jizosi, "Di-nwonni-enyi, ihian ile fihunme i ma, a fufa i!"

⁴⁶ Kanj Jizosi no si, "O nwongho onye metu m eka. A maringho m ni o nweole iken gha ime m pu." ⁴⁷ Ogen okpoho hu gi hun a n'o sako eka zueri, o no puha-ehu hu a ma a nni; o no dan ni Jesu ali, no id'enya ndi ri ebahu gwa a ihien hain o gi metu a eka le k'o don dinhin ozigbo. ⁴⁸ Jizosi no si, a, "Nwa m, okukwe i e meguo i ri mma. Lama, udon 'ya ri n'i."

⁴⁹ Ogen Jizosi gi ri e ku ihienni, onye ohu no gha iwe onye-isi ulo-ofufe hu bia d'a si a, "Nwa i a nwunhunguo; eyezile onye-nkuzi nsongbu."

⁵⁰ Ogen Jizosi gi nu a, o no si Jairosi, "Atule egun; nwehu okukwe; o jenko d'a dinhin."

⁵¹ Ogen Jesu gi ru iwe Jairosi, o nini onye owule son e banye ime ulo hu wezuka Pita le Jonu le Jemisi lezi ndi mu nwata hu. ⁵² We ile ri ebahun hu a kwan, e goo nwata hu. Kanj Jesu no si we,

"Akwanzile ni; nwata hu anwunni, o rihu uran!"

⁵³ We no muma Jizosi emu, makeni a maringuo we ni nwata hu a nwunhunguo.

⁵⁴ Kanj Jizosi no kwodon nwata hu eka, si, "Nwata, lihi otu!"

⁵⁵ Mmon nwata hu no kinhen, o no rizi ndun; 'ya o no lihi otu ozigbo. Jizosi no si we ye nwata hu ihien-oriri. ⁵⁶ O tu ndi mun'a enya oda-oda, kanj Jizosi no si we agwakwole onye owule ihien meni.

Isi Nke Itenei

Jesu E Zipu Umu-azuun Mmebu Hu
(*Mat 10.5-15; Mak 6.7-13*)

¹ Jesu nọ kpọkikome ụmụ-azụun a mmēbuo hụ, ye wẹ iken hụn eje-mmọn ile e gi rị okpuru wẹ lẹ hụn wẹ e gi gwọ ọrịa. ² Ya ọ nọ zipu wẹ kenị wẹ jẹn d'e zi ozi Alị-eze Osolobue lẹni wẹ jẹn d'a zuo ndị emu rị a ku. ³ Ọ nọ sị wẹ, “Ewerilẹ ni ihien ọwụlẹ unu jenkoni: ke ọkpọ, ke ẹkpa, ke ihien-oriri, ke egho; ewerilẹ ni ẹkwa ọzọ che ni hụn unu yi. ⁴ Ụlọ ọwụlẹ wẹ nọ nabanhan unu, nọdị nị ebahun d'e ru mgbe unu gha obodo hụ pu. ⁵ Ebe ọwụlẹ wẹ noleni nabanhan unu, unu pụkoni obodo hụ, kpukpupu nị ejan rị unu ụkụ n'ọ wuru ihien wẹ gi shiagbu wẹ eri.” ⁶ Ụmụ-azụun hụ nọ jẹnme, a ghasonme wẹ ụmụ-alị ile rị ichen-ichen, e zi ozioma, a gwọ ọrịa ebe ile wẹ ru.

Obi Eruzini Herodu Alị
(Mat 14.1-12; Mak 6.14-29)

⁷ Ogen Herodu, hụn rị a kị azụun Galili, gi nọ ihien ile rị e menị, obi eruzin'ẹ alị. Makeni o nwe ndi rị a sị nị Jonu hụn e me mirin-Chuku a ghaguo onwun lihi; ⁸ ndi hụ ime wẹ sị nị Elaija a puhaguo; ndi hụ ime wẹ sizi nị onye ohu ime ndi-amuma mbu e lihiguo. ⁹ Herodu nọ sị, “E bepuguo m Jonu isi; onye wuzi nwan onyeni m rị a nọ otiti ẹ?” 'Ya ọ nọ choma n'ọ hụn Jizosi.

Jesu E Ye Igurun Hi-ogbe Ihien-oriri
(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Jon 6.1-14)

¹⁰ Ndi-ozii hụ pu-ichen a luhaha, wẹ nọ gwa Jesu ihien ile wẹ mesonme ebe wẹ jẹn. Ọ nọ gi nzuzue weri wẹ pu, wẹ nọ si obodo w'a kpọ Besaida. ¹¹ Kani ogen igurun ndi ahun gi nọ a, wẹ nọ rusonme ẹ. Ọ nọ nabanhan wẹ, gwa wẹ oku Alị-eze Osolobue, zuo ndi hụn cho nzuori.

¹² Ogen anwun gi roma, ụmụ-azụun a mmēbuo hụ nọ bia d'e kunrun ẹ, sị a, “Sị igurunni lama, nị wẹ jẹn obodo ndi me ekere-ekere lẹ alị-ofia rị egbereni d'a chorị ihien wẹ sikọ d'e ri lẹ ebe wẹ k'a ranhin, makele o nwonni onye bi ebeni enyi rị.” ¹³ Kani Jizosi nọ sị wẹ, “Unu lẹ enwen unu, yeni wẹ ihien wẹ jenkọ d'e ri.”

Wẹ nọ sị a, “Ogbe-brēdi isen lẹ azun ebuo suo ke enyi nwon—mmani i cho nị enyi jẹn d'e non ni igurunni ile ihien-oriri.” ¹⁴ Makeni wẹ rị ihien rike ikennyẹ ogun-iri-kwasi-nnu-mmēbuo (hūn wu nnu-uku isen). 'Ya ọ nọ sị ụmụ-azụun a, “Donmesonme ni wẹ okudu-okudu—ihien nọke mmadu iri-kwasi-ogunnai nodisonme okudu-okudu.” ¹⁵ Ụmụ-azụun a nọ me k'o ku, wẹ nọ sị ndi hụ ile nodisonme alị. ¹⁶ Jesu nọ weri ogbe-brēdi isen hụ lẹ azun ebuo hụ, o lee enya elu-igwee, ye Osolobue ekele, 'ya ọ nọ bebe wẹ, weye ụmụ-azụun a nị wẹ kesonme ni igurun hụ 'ya. ¹⁷ Wẹ ile nọ rijunchanrin ẹfo. Wẹ nọ kpọkikome hūn hoduni, ọ nọ jun ukpalị mmēbuo.

Pita E Ku Onye Jesu Wu
(Mat 16.13-19; Mak 8.27-29)

¹⁸ Uhuohin ohu, Jesu suo nọdị e me ekpere. Ụmụ-azụun a suo nokunme ẹ. Ọ nọ ju wẹ, sị, “Onye ke wẹ sị nị iya ke m wu?” ¹⁹ Wẹ nọ sị, “Ndi hụ ime wẹ sị nị i wu Jonu hūn e me mirin-Chuku; ndi hụ ime wẹ sị nị i wu Elaija; ndi ozo sị nị onye ohu ime ndi-amuma mbu a ghaguo onwun lihi—nị iya k'i wu.”

²⁰ Ọ nọ nwan sị wẹ, “Onye ke unu lẹ enwen unu sị nị iya ke m wu?” Pita nọ za, sị, “Iyū wu Kraisti Osolobue, Onye Hụ Osolobue Tume.”

Jesu E Ku E N'o K'a Ta Afunfun, Nwunhūn, Lihizi
(Mat 16.20-28; Mak 8.30—9.1)

²¹ 'Ya Jizosi nọ dokemme wẹ ẹka-ntin, sị wẹ agwakwole onye ọwule ihienni. ²² Ọ nọzi sị wẹ, “Nwa nke Ihian jenkọ d'a tariri oken afunfun ẹka ndi-isi lẹ ndi-isi nchu-ẹjan lẹ ndi-nkuzi Iwu. Wẹ sikọ d'a ju a, gbu ẹ—kalẹ, nke akp'ohin ẹto Osolobue sikọ d'a gha onwun weli ẹ.”

²³ O nọ sị wẹ, “Onyẹ ọwụlẹ chọ n'o sọnmẹ m, 'ya jụ enwẹn ẹ, buru obe* ẹ ụhụọhịn ile, sọnmẹ m. ²⁴ Makeni onyẹ ọwụlẹ chọ n'o ghe isi ẹ, isi ẹ a tọ a; kani, onyẹ ọwụlẹ hụn gi ufiri m tuhu ndun a jenkọ d'a zọpụha a. ²⁵ Elee erere k'ọ ban nị ihian, ọwụnị o nwonchanringu ụwa ile, 'ya lẹ enwẹn ẹ e tuhu?”

²⁶ “Makeni, onyẹ ọwụlẹ hụn m ẹ ifenren mmẹ lẹ oku-ọnụ m, onyẹ hụ kẹ mmẹ wụ Nwa nke Ihian sikọ d'e mezi ifenren ẹ ogen m jenkọ d'e gi gi ogho m lẹ nke Chuku-Nedi lẹ nke ndi mmọn-ozị nsọ bia. ²⁷ M rị a gwa unu ezioku, ndi hụ ime ndi turu ebeni anwunko d'e ru ni a hụn wẹ Alị-eze Osolobue.”

Jizosị E Nwonhuto

(Mat 17.1-8; Mak 9.2-8)

²⁸ O rị ihien rike akpu-uhuohin esato Jesu kuguu ihien ndini, o nọ weri Pita lẹ Jonu lẹ Jemisi si elu ugu d'e m ẹ ekpere. ²⁹ K'ọ rị e m ẹ ekpere, ihun ẹ nọ nwonhuto, ẹkwa a nọ nwunmẹ nke ochan, gbukepuma. ³⁰ Idemizi 'ya lẹ ikennyẹ ẹbuo nọ kumẹ oku. Ikennyẹ ndi ahun wụ Mozizi lẹ Elaija; ³¹ wẹ gi ogho pu-ichen puha; wẹ lẹ Jizosị rị e ku oku ụla o jenkọ d'a la ghaghanị onwun o k'a nwun ime Jerusalem gi mezu uche Osolobue. ³² Enya uran rị e m ẹ Pita lẹ ndi 'ya lẹ wẹ nodi oda-oda, kani ogen uran gi fon wẹ enya, wẹ nọ hụn ogho Jizosị, huzikwo ikennyẹ ẹbuo ahun turuye ni n'e. ³³ Hụn ikennyẹ ẹbuo hụ gi latoko Jesu, Pita nọ sị Jesu, “Di-nwonni-enyi, o rika mma nị enyi nodichanrin ebeni! Nị enyi tun ọdu eto: nke i wụ ohu, nke Mozizi wụ ohu, nke Elaija wụ ohu.” (O marin ihien o rị e ku, kaka!) ³⁴ Ogen o gi rị e ku ihienni, orukpu nọ puha d'e kpumẹ wẹ; egun nọ tuma umu-azuun a ndi hụ ogen orukpu hụ gi rị e kpumẹ wẹ. ³⁵ Olu nọ gha ime orukpu hụ sị, “Onwan wụ Nwa m, Onyẹ hụn m hori—gon n'e ntin!” ³⁶ Mgbe olu hụ gi kuguu, Jesu sọọ kẹ wẹ huzi.

Umu-azuun a eto hụ ekupuhadeni oku ihienni wẹ hụn ogen hụ wẹ gi hụn a; agwanị wẹ onyẹ ọwụlẹ ihien wẹ hụn.

Jesu A Zuo Nwata Okennyẹ Eje-mmọn Rị Imẹ E

(Mat 17.14-21; Mak 9.14-29)

³⁷ Eki e fon, ogen Jesu lẹ umu-azuun a eto ahun gi gha elu ugu hụ hidan, igunrun hi-ogbe nọ kunrun Jesu. ³⁸ Okennyẹ ohu nọ gha ime igunrun hụ yi oro, sị, “Onyẹ-nkuzi! Dodo, lee nwa m—iya sọọ kẹ m mu! ³⁹ O nwẹ eje-mmọn e kwondon n'e: o m'e a dobeputu oro, ufofo a puhama a onu; o ru a ehụ; a ra yen'e efe! ⁴⁰ M rịo umu-azuun i wẹ chupu a, asani wẹ ẹka.” ⁴¹ Jesu nọ shiari, sị, “Eje-agbo nwonlani okukwe kẹ unu wu! Nani kẹ mmẹ lẹ unu jenkọ d'a nobiehan?! Elee ogen kẹ m k'e dinruni unu ndidi?!” 'Ya o nọ sị okennyẹ hụ, “Wẹhẹ nwa i ebeni.” ⁴² Ogen nwata-okennyẹ ahun gi pula, eje-mmọn hụ nọ kwantuzi ẹ, doma a, kani Jesu nọ jugbo eje-mmọn hụ, zuo nwata hụ, we ẹ ye nedi ẹ. ⁴³ Ikenni hi-ogbe Osolobue kpa nọ tu ndi hụ ile enya.

Jizos' E Kuzi Oku Onwun A

(Mat 17.22-23; Mak 9.30-32)

Kẹ ihien ile Jesu rị e m rikwo a tu ihian ile enya, o nọ sị umu-azuun a, ⁴⁴ “Azokwole ni ihienni m jenkọ d'a gwa unu kikenni: Wẹ sikọ d'e re Nwa nke Ihian ye ndi ihian.” ⁴⁵ Kani umu-azuun a aghotanị ihien o rị e ku. Wẹ zuemẹ ni wẹ iya, amamgbe w'a ghota a—bu egun anini wẹ jụ a ihien o gi ẹ ku.

Onyẹ Kachanrin Ibe E

⁴⁶ Ogen ohu, umu-azuun Jesu nọ doma oku onyẹ hụn jenkọ d'a kachanrinni ime wẹ. ⁴⁷ Jizosị a maringuo ihien wẹ rị e ro ime obi wẹ, 'ya o nọ weri nwa-ndu ohu, w'ẹ wuzo ehụ a, ⁴⁸ sị wẹ, “Onyẹ ọwụlẹ gi ufiri efan m nabanhan nwata nọ enina nabanhan m, bu

* Isi Nke Itenei:23 Ogen ahun, ndi Rom e gi obe wẹ gi osisi memẹ e gbu onyẹ wẹ ma ikpe-onwun. Onyẹ hụ e buru obe ẹ, sọnmẹ ndi-agma hụn jenkọ d'a kpogbun'e. Wẹ kpomaguu a elu-obe, a nodi wẹ ebehụ e che nche d'e ru n'ọ nwunhun.

onye hụn nabanhan nị m nabanhan onye hụn zini m. Makeni onye hụ kachanrịn ekere ime unu ile, iya wu onye hụn kachanrinni.”

Onye Ghaleni A Nokin Unu Uzo Ri Azuun Nke Unu
(Mak 9.38-40)

⁴⁹ Jonu no si Jizosi, “Di-nwonni-enyi, enyi hūn okennyē ohu ri e gi efan i a chupu ejemmon, enyi no si a kusị a, makeni ele onye itu enyi.” ⁵⁰ Kani Jesu no si 'ya le umu-azuun ndi ozo, “Akusile n'a, makeni onye owule ghaleni a nokin unu uzo ri azuun nke unu.”

Obodo Ju Jesu

⁵¹ Mgbe oghen hu we jenko d'e gi we Jizosi si elu-igwee gi rume, o no kwademecharin obi e jenne Jerusalem, o leni enya azuun. ⁵² O no zi ndi-ozu buru n'ele uzo. We no banye obodo ohu ri ime Sameria d'a kwademe n'ele ihien. ⁵³ Kani ndi ri ebenu anabanhann'a makeni Jerusalem ke enya a ri. ⁵⁴ Oghen umu-azuun a wu Jemisi le Jonu gi hūn ihienni, we no si, “Di-nwonni-enyi, y'a choghō nị enyi gha elu-igwee kpotu okun n'o ripu we [ke Elaija don me]?” ⁵⁵ Kani Jesu no gbehuto, jugbo we, [si, “Unu amarin udi obi unu nwon!”]† [Mme wu Nwa nke Ihian abiani d'e tikpo ndun ihian, kama, m bia d'a zuopuha we].” ⁵⁶ Ya le we no si ali ozo me ekere.

Ndi Hu Cho Ni We Sonme Jizosi
(Mat 8.19-22)

⁵⁷ Oghen we gi jenko, okennyē ohu no si Jesu, “M k'e son i ebe owule i jenko.” ⁵⁸ Jesu no si a, “Ufu nwon okporo ebe w'e bi; nnunu nwonzikwo ekwu; kani mme wu Nwa nke Ihian enwon ebe m'e buche isi m.”

⁵⁹ Jesu si okennyē ozo, “Sonme m.” Kani okennyē hu no si, “Di-okpa, ni m bu uzo jen d'e liguu nedi m.” ⁶⁰ Ya Jesu no si, “Hapu ndi nwunni ni we li ndi nke we nwunni. Iyu nwen, jenne d'e zi ozi Ali-eze Osolobue.”

⁶¹ Onye ozo sizi, “Di-okpa, m jenko d'e son i, kale, ni m buguu uzo jen d'a si ezi-le-ulo m, 'Nodi ni ohunma.’ ” ⁶² Jizosi no si a, “Onye owule hūn e bucheguu eka orun e lee enya azuun, efuruni Ali-eze Osolobue.”

Isi Nke Iri

Jizosi E Zipu Mmadu Mmebu-kwasi-ogun-etō Ozo

¹ Onwan e meguu, Di-nwonni-enyi no hori ikennyē mmebu-kwasi-ogun-etō ndi ozo. O no zipu we mmadu ebuo-ebuō, ni we buru n'ele uzo jen obodo ile le ebe ile 'ya le enwen e jenko d'e jen. ² O no si we, “Ihien-ugbo we jenko d'a ghō ebuke, kani ndi jenko d'a ghon'a ebuni oda. Me ni nwan ekpere riō onye nwon ugbo n'o zi ndi orun d'a ghon'a ihien-ugbo e.

³ Jenne ni! Lee e, m ri e zipu unu rike atunrun e ye ime igunrun eworo*. ⁴ Ewerile ni ego; ebule ni ekpa; ewerile ni akp'uku; akusile ni uzo d'e kele onye owule. ⁵ Ulo owule unu banye, bu ni uzo kele, si, ‘Udon 'ya ri ni uloni.’ ⁶ Omeni onye udon ri ulo hu, udon unu a noyen'e; kani, omeni o nwonni onye udon rin'a, udon unu e kinhen ni unu.

⁷ Nodi ni ulo ohu ahun ndi rin'a nabanhan unu, e ri, a ra ihien owule we ye unu, makeni o furu ni we ku ndi orun ugwo. Akwahunmele ni. ⁸ Obodo owule unu banye, ni a nabanhan we unu, ri ni ihien owule we ye unu; ⁹ zuo ni ndi emu ri a ku ime obodo hu; si ni ndi ri n'a, ‘Ali-eze Osolobue a riguo nsue.’ ¹⁰ Kani obodo owule unu banhan ni anabanhanni we unu, shi ni ogbara-ogbe, unu a nodi ebenu si, ¹¹ ‘Ke ejan obodo unu hūn ri enyi uku, enyi ri e tichanpu a atoni unu n'o shiagbu unu eri. Kani, nyanhan ni ni Ali-eze Osolobue a riguo nsue!’ ¹² M ri a gwa unu ezioku, o jenko d'a ri ni eje-ali ahun wu Sodom nfe Uhuohin Okinkin-ikpe kari obodo hu!”

Jizosi A Ban Ni Obodo Ndi Hu Kwerileni Mban
(Mak 11.20-24)

† Isi Nke Itenei:55 mōbu: “udi Mmon unu wu nke e” * Isi Nke Iri:3 Griki: wofu

¹³ “Oken nsongbu jenkọ d'a rị nị ndị obodo Korazin! Oken nsongbu jenkọ d'a rịzikwọ nị ndị obodo Besaida! Makeni, omeni ime *eje-alị* wụ Taya-*le*-Sidonu ke wẹ nọ run ọrun-atụmenya ndị hụn wẹ run ime unu, nke o teke ndi Taya-*le*-Sidonu roghariguu, yiri ekwa-ahio, buo ntun kpu enwen wẹ, nodi akpakali—gi ghosi n'e roghariguu wẹ! ¹⁴ Unu jenkọ d'a takari ndi Taya-*le*-Sidonu afunfun Uhuohin Okinkin-ikpe.”

¹⁵ “Nke unu ndi obodo Kapanom, unu ro ni wẹ siko d'e busi unu elu-igwee? Mba! Wẹ jenkọ d'a tutu unu ye ali-mmon!”

¹⁶ O nọ si umu-azuun a, “Onye owule gon unu ntin ri e gon m ntin; onye owule ju unu ri a ju m; onye owule ju ni m ri a ju onye hun zihen m.”

Ndi hu Jesu Zipu A lua

¹⁷ Omegu, ikenny mmebuo-kwasio-gun-eto hu nọ gi oken ighoghọ lua. Wẹ nọ si, “Di-nwonni-enyi, ke eje-mmon ri ichen-ichen humeni enyi isi hun enyi gihu gi efan i gwa wẹ oku!” ¹⁸ Jesu nọ si wẹ, “A hungho m ke Ekwensu gha elu-igwee dan ‘nwaịn!’, rike ebe amuma nọ be. ¹⁹ Lee e! E yeole m unu iken hun unu e gi zo agwo le akpi oku ghafe, lezikwo hun unu e gi meri iken ile Enenren hu nwon—o nwonni ihien siko d'a ru unu ehụ. ²⁰ K'osilerị, egile ni ifiri ni eje-mmon hume ni unu isi ghoghọ, ka ghoghọ ni makeni e deyeguo wẹ efan unu ime elu-igwee.”

Jesu A Ghoghọ

(Mat 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Ogen ohu hu, Jesu nọ ghoghọ ime Mmon-nsọ, si, “Baba, Onye nwon elu-igwee le uwa! M ri e kele i makele 'y'e zuemegu nị ndi marin ihien le ndi nwe nghota ihien ndini, wẹ ghosi umu-ndu. Eghẹ Baba, enina k'i cho n'o ri.” ²² “Nedi m e buguo ihien ile che m eka. O nwonni onye marin onye Nwa Osolobue wu wezuka Chuku-Nedi; o nwonzikwoni onye marin Chuku-Nedi wezuka Nwa a—lezi onye owule Nwa a cho n'o me e marin a.”

²³ Ya ke Jizosi nọ gbehuto, bu ihun zime umu-azuun a, kagwa wẹ, si, “Unu wu ndi wẹ gozi agozi ni enya unu ri a hun ihien ndini unu ri a hun! ²⁴ M ri a gwa unu, ndi-amuma le ndi nze bu oda a choguo ni wẹ hun ihien unu ri a hun, ahunni w'a; a chozikwo wẹ ni wẹ nu ihien unu ri a nu, anuni w'a.”

Onye Sameria Hun Me Ohunma

²⁵ Okaa-Iwu ohu bia d'e shini Jesu onyan. O si Jesu, “Onye-nkuzi, kini ke m jenkọ d'e me ni m nwonhen ndun-itebite?” ²⁶ Jesu nọ si a, “Ki Iwu Mozizi ku? Nani i ghota a?”

²⁷ Okenny hu nọ za, si, “‘Gi obi i ile, enwen† i ile, iken i ile lezi uche i ile nwe ihien-osusu Di-nwonni-enyi wu Osolobue i’; lezikwo ‘ihien ibe i k'a suoriri i ke ihien enwen i don a suo i.’ ” ²⁸ Jesu nọ si a, “Y'a zaguo ohunma; me onwan keni i ri ndun.” ²⁹ Kani Okaa-Iwu hu cho n'o kuni enwen e ohunma, o nọ ju Jesu, si, “Onye wu nwan ibe m?”

³⁰ Jesu nọ za, si, “Okenny ohu gha Jerusalem jenkọ Jeriko. O nọ danban eka ndi ohin, wẹ nọ napuchanrin a ihien ile o gi, gbama a oto, gbu e ili—nke wu ni o hodu ekerere n'o nwun, wẹ nọ la a to uzo. ³¹ O nọ nwan me ni onye nchu-ejan ohu ghako uzo hu; kani, ogen o gi hun okenny hu, o nọ ghakpen e. ³² Erira k'o gi mezikwo ni onye Livai, onye a run ime Ulo-nsọ, ghako uzo hu; o hun okenny ahun, o nozi ghakpen e. ³³ Kani, ogen onye Sameria ohu hun ghako uzo hu jenkọ ali-ihian gi puha ebe okenny hu ri, hun a, omiken e nọ me e. ³⁴ O nọ jen d'e kunrun e, hu uden le manya yesonme ebe ile o ru ehii, kenmechanrin a wẹ ile. Onye Sameria hu gi anyinnyan—o nọ bu okenny hu che enu anyinnyan hu, wẹ okenny ahun si ulo ndi ijen a nodi, nọ ebegu lefu a enya. ³⁵ Ogen eki gi fon, o nọ wepuha eghe ọrun akpu-uhuohin ebuo, ye onye hun e lepu ulo ndi ijen hu enya, si a, ‘Dodo, lepu a enya; m kinhen, a kukin m'i ihien hoduni hun i gi lepu a enya.’ ”

³⁶ Ya Jesu nọ nwan si onye-nkuzi Iwu hu, “K'i ro? Onye ime mmadu etoni henrin ibe okenny hu danban eka ndi ohin?”

† Isi Nke Iri:27 umẹ ndun

³⁷ Onyẹ-nkuzi Iwu hụ nọ za, si, “Onyẹ hụn mę n'ẹ ẹfoma.” Ya kę Jesu nọ si a, “Jenme nwan d'e mę ẹrira.”

Jizọsi A Bia Iwe Mata Lę Meri

³⁸ Ogen Jesu lę umu-azuun a gi jenko, wę nọ banye obodo ohu mę ekere. Okpoho ohu ẹfan a wu Mata nọ nabanhan a iwe ẹ: ³⁹ Mata nwę nwene-okpoho ẹfan a wu Meri, hụn nọdi ali ẹhu ukụ Di-nwonni-enyi, e gon ntin ihien o ri e ku. ⁴⁰ Kani, Mata asani ẹka nọdi mafe orun bu oda o ri a run mmulo; 'ya o nọ bia d'e kunrun Jesu, si, “Di-nwonni-enyi, o nwonni ihien i kpo a ni nwene m la orun ile toni mme sọ? Gwa a nwan ya d'e yeni m ẹka.” ⁴¹ Kani Di-nwonni-enyi nọ za a, si, “Mata, Mata! I ri e hue uhue, e songbu enwen i banyeni ihien bu oda — ⁴² bu ihien ohu sọ ri mkpa; Meri a horiguọ hun ka mma; anapuko w'a ya.”

Isi Nke Mmanai

Jizọsi A Kuzi Kę Wę Dọn E Mę Ekpere

(Mat 6.9-13; 7.7-11)

¹ Jizọsi ri ebe ohu e mę ekpere; ogen o gi meguu, nwa-azuun a ohu nọ si a, “Di-nwonni-enyi, kuzi enyi ekpere—kę Jonu don kuzi umu-azuun a.” ² Jizọsi nọ si wę, “Unu gha e mę ekpere, si ni:

‘Baba,

ni wę donme ẹfan i nsọ;

Ali-eze i 'ya bia d'a kima.

³ Ye enyi ihien-oriri siko d'e zu enyi uhuhin-uhuhin;

⁴ Gbaghari enyi njo enyi,

makeni enyi a gbaghari onye owule mejani enyi a gbaghari.

Edubanle enyi ime onwunwan, [ka gbapuha enyi ẹka Eje-onye hu*].’ ”

⁵ 'Ya Jizọsi nọ si umu-azuun a, “Ni enyi weri ẹ ni onye ohu ime unu jen iwe owu a ime abali d'a si a, ‘Di-enyi, zinye m ogbe-bređi ẹto. ⁶ Owu m hun ri uto-ijen rihu a banhan iwe m kikenni, kani enwe m ihien-oriri owule m siko d'e ye ẹ.’ ⁷ Ni enyi werizikwo a ni owu i ahun gha ime ulo si, ‘Eyele m nsongbu; a kpokinguo wę uto; mme le umu m e dinoguo. Asa m ẹka lihi oto d'e ye i ihien owule.’ ⁸ M ri a gwa i ni osuon'a n'o gini ifiri ni i wu owu a lihi ye i bređi, o siko d'e ye 'y'e makeni 'ya riobehini.

⁹ 'Ya wu, m ri a gwa i: riọ, i k'e nwonhen; cho, i jenko d'a hun; du ẹka, wę siko d'a gunpun'i uto. ¹⁰ Makeni ndi ile hun rionj jenko d'e nwehen; ndi hun choni jenko d'a hun; wę siko d'a gunpuzikwonj ndi ile du ẹka uto. ¹¹ Ime unu ile, elee nedi siko d'e ye nwa a agwo o riọ a azun ¹² mobu ye ẹ akpi omeni o riọ a ẹkwan? ¹³ O mę nwan ni unu hun wu ndi-njo ma ye umu unu ihien ri mma, nani kę Nedi ahun ri elu-igwee k'e yehan ndi riọ a Mmon-nsọ? O yekariko wę?”

Jesu Lę Bezibo

(Mat 12.22-30; Mak 3.20-27)

¹⁴ Uhuohin ohu, Jesu chupu eje-mmon odin. Ogen eje-mmon hu gi puguu, okenny e hu o te ri ime ẹ nọ kume oku. O tikenme igunrun ri ebahun enya; ¹⁵ kani, ndi hu ime ndi ri ebahu nọ si, “Bezibo, hun wu onye-isi eje-mmon ile, 'ya ri e ye ẹ iken o gi a chupu eje-mmon.” ¹⁶ Ndi ozo nọ shini Jesu onyan, si a runghosi wę orun-atumenya pu-ichen gha elu-igwee bia. ¹⁷ Kani Jesu a maringuo ihien wę ri e ro, o nọ si wę, “Ali-eze owule kebeni, nwon itu ri ichen-ichen ri a lusun ibe wę ogun, jenko d'e henrin ofia; ezi-le-ulo owule ndi ri n'a kebe, a lusun ibe wę ogun siko d'a dan.”

¹⁸ “‘Ya wu, omeni ali-eze Ekwensu kebe ekebe, nwe itu ichen-ichen ri n'a hun a lusun ibe wę ogun, eghani kę ali-eze ẹ e don turu?—bu unu si nwan ni m gi iken Bezibo a chupu eje-mmon. ¹⁹ Omeni iken Bezibo kę m gi a chupu eje-mmon, iken onye kę ndi nke unu gi

* Isi Nke Mmanai:4 mobu: eje-ihien

a chupụ wẹ? Uwẹ jenkọ d'a ma unu ikpe!" ²⁰ "Kani, o mę nwan ni ikęn Osolobue kę m gi a chupụ eje-mmọn, 'ya wu ni Ali-eze Osolobue e ruguolę ebe unu ri."

²¹ "Owulę dikęn a kwademechanringu u ihien ogun a, nodi e che okęn-ulo a nche, o nweni ihien jenkọ d'e mę ihien o nwę. ²² Kani, omęni onyę ka a ikęn a maye ę ogun, meri ę, o jenkọ d'a napuchanrin a ihien ogun ile hun o gi don ęnya, buru ihien ę ile, kesonme ni ndi ozo ya." ²³ "Onyę owulę rilęni azuun nke m ri a lusun m ogun; onyę owulę hun ghaleni e ye ni m ęka a kkwama ri e kponyiya."

Ihien E Wekinhen Eje-mmọn Wę Chupuguu
(Mat 12.43-45)

²⁴ "Eje-mmọn ghaguu ime ihian pu, o ghahunmeme ebe mirin rilęni, a cho ebe o jenkọ d'a nodi zu ikęn. Omęni o hunni, o siko d'a si enwen ę, 'M siko d'e kin-azuun ulo hu m gha puha.' ²⁵ O kinhen, hun a ni a zachanguo w'a, donkwamaguu a, ²⁶ o jęn d'e wehezi eje-mmọn ęsa ozo ka 'ya lę enwen ę njo, a bia wę d'e biri ebęhu. Onodi onyę hu a ka njo kari kę o ri mbu."

Ndi Wę Gozi Agozi

²⁷ Ogęn Jesu gi ri e ku ihieni, okpoho ohu ri ime igunrun hu no gha ebahun si a, "Efo mun'i lę ęran i ra wuchanrin ihien wę gozi agozi!" ²⁸ Kani Jesu no si, "Mba, ngozi wu nke ndi hun a nu oku Osolobue, e gi ę e bi!"

Ihien Mę Onyę-amuma Wu Jona Wu Ahima
(Mat 12.38-42)

²⁹ Ogęn ndi ri e ruhe ebe Jizosi ri gi ri e buwaye oda, o no kumezi, si, "Agboni jo njo! Wę si m ghosi wę ahima pu-ichęn, kani o nwonni ahima owulę pu-ichęn wę jenkọ d'a ghosi wę wezuka ihien mę onyę-amuma wu Jona. ³⁰ Kę Jona don wu ahima ebe ndi Ninive ri, ęri ra kę Nwa nke Ihian jenkọ d'a wu ahima ebe agboni ri. ³¹ O ru Ogęn Ichin-ikpe, eze-okpoho ali Shiba, ali hu ri azuun ndidan-mirin, jenkọ d'e lihi, shiagbu agboni ęri. Makęni, o gha ali hu tegbu enwen ę bia d'e gon ntin amamihięn Solomonu—bu onyę ka Solomonu ri nwan ebeni. ³² O ru Ogęn Okinkin-ikpe, ndi Ninive jenkọ d'a puha osheri, ma ndi agboni ikpe, makęni wę roghari eroghari ogęn wę gi nu ozi Jona zi—bu onyę ka Jona ri nwan ebeni!"

Ukpe Hun Ri Ehu
(Mat 5.15; 6.22-23)

³³ "O nwonni onyę hun a muye ukpe e bu ę e zueme mọbu e bu ę che okpuru afere. Mba, w'e buto a elu obu-ukpe—keni onyę owulę banhanni gi ę legha uzo." ³⁴ "Enya i wu ukpe ri i ehü. Omęni enya i ri mma, ukpe jenkọ d'e junchanrin i ehü. Kani omęni ęnya i a ri mma, ishi jenkọ d'e junchanrin i ehü. ³⁵ Hunkwo a ni ukpe hun ri ime i elę ishi. ³⁶ 'Ya wu, omęni ukpe junchanrin i ehü ile, bu o nwonni mkpamkpa owulę ri ime ishi, ehü i ile siko d'e mę ukpe-ukpe nokę ebe ukpe no e nwunkpu i."

Jesu A Jugbo Ndi Itu-Farisi Lę Ndi-nkuzi Iwu
(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)

³⁷ Ogęn Jesu gi kuguu, onyę Itu-Farisi ohu no si a bia iwe ę d'e du ę ri ihien-oriri. 'Ya o no jęnme; o no weri onodi a elu teburu ihien-oriri ahun.

³⁸ Ogęn onyę Itu-Farisi hu gi hun ni Jesu a chanchanni ehü a kę wę don a chan n'o d'e rime ihien-oriri, o no tu a ęnya. ³⁹ Ya kę Di-nwonni-ęnyi no si a, "Lee nwan, unu ndi Itu-Farisi a chanchan azuun mkpu lę afere unu, kani ęnya-uku lę eje-ihien jun ime unu. ⁴⁰ Ndi-nzuzu! Ełę onyę hun męmę azuun a męmęzikwo ime ę? ⁴¹ Ka we ni nwan ihien ndi hun ri ime ę ye ndi igbennye; unu mę ę, m ri a gwa unu, ihien ile jenkọ d'e nwunchan ni unu.

⁴² Nsongbu ri ni unu ndi Itu-Farisi! Unu a kusunmede uzo-ohu-ime-uzo-iri ihien e mę ofe a suo—kę arabasi-minti kę riu kę ihien-akunkun ndi ozo ri ichen-ichen—bu unu a

nato iye onye owule ihien run'e le inwe ihien-osusuo jenni Osolobue—ndini te furu unu k'a gha e me; kani, ele hun unu e gi lato ihien ndi ahun unu a ku.”

⁴³ “Nsongbu ri ni unu ndi Itu-Farisi! O suo unu ni unu a nodi isi-ocho ime ulo-ofufe lezi ni we e kele unu ekele pu-ichen ime afia ebe ihian ri. ⁴⁴ Nsongbu ri ni unu! Unu no ke ili w'a ghafe elu e bu a marin we ni ili ro.”

⁴⁵ Onye ohu ime ndi-nkuzi Iwu no si a, “Onye-nkuzi, i gha e ku ihien ndini we, i ri a kparizikwo enyi nwen!”

⁴⁶ Jesu no si a, “Nsongbu rizikwoni unu nwen, ndi-nkuzi Iwu! Unu e buyesonme ndi ozọ ibu a fu orun obubu, kani unu le enwen unu ara tinpude mkpinsin-eka ohu yeni we eka bu ibu ndi ahun. ⁴⁷ Nsongbu ri ni unu! Unu a tun ili ndi-amuma hu ndi nedi unu kani gbu — ⁴⁸ hun unu gi a ghosi ni unu kwadon ihien ndi nedi unu me—makeni, uwe gbu ndi-amuma, unu nwen no tun ili ndi-amuma ahun we gbu. ⁴⁹ Ufiri ihieni ke Osolobue gi gi Amamihien e si, ‘M jenkọ d'e zijen ni we ndi-amuma le ndi-ozu pu-ichen: we jenkọ d'e gbu ndi hu ime we, kpokpo ndi hu ime we’ — ⁵⁰ keni we ju agboni ukwere edeke ndi-amuma ile we gbu kete w'e kele uwa — ⁵¹ ghakwori edeke Ebelu d'e ru edeke Zekaraya we gbutọ Ulo-nso, egbata Ukpo nchu-egan le Ebehu-ri-nso. Eghee, m ri a gwa unu, we siko d'a ju agboni ukwere we ile!”

⁵² “Nsongbu ri ni unu ndi-nkuzi Iwu! Unu e wepuguo isafin amamihien: unu le enwen unu abanyeni, unu eyeni ni ndi ri a cho ni we banye efe banye!”

⁵³ Ogen Jesu gi ghaguu ebahun pu, ndi-nkuz Iwu le ndi Itu-Farisi no korjama n'a oda-oda, juchanma a onu ihien bu oda, ⁵⁴ a cho ihien ri a onu, keni we hun ihien we e gi kwondon e.

Isi Nke Mmẹbuo

Gbakwoni Ni Ihunnaị Osọ!

(Mak 10.26-27)

¹ Ke mmadu nnu ole-le-ole don ri a gbakikome, nke wu ni we hu a zo ibe we uku, Jizosi no bu uzọ si umu-azuun a, “Kpachanpu ni enya banyeni yisti* ndi Itu-Farisi—hun wu ihunnaị we. ² O nwonna Ihien owule kpumeni hun jenkoleni d'e kpupu; o nwonna ihien zuerini hun jenkoleni d'a wa. ³ Ya wu, ihien owule unu ku ime ishi, ihian jenkọ d'a nu a ifonrin-ifon; ihien owule unu gunma enwen unu ime-ulo ka-uka ku, ihian siko d'e gi e yi oro elu ulo.”

Onye We K'a Tu Egun E

(Mat 10.28-31)

⁴ “Ndi owu m, m ri a gwa unu, atule ni egun ndi e gbu ehụ suo bu o nwonzini ihien we siko d'a s'eka me kari ohun. ⁵ Kama, ni m ghosi unu onye unu siko d'a tu egun e: tu ni egun Osolobue, onye hun o me ni o gbuchanrin ehụ, o nwonghözikwo iken o gi a tu ihian e ye okun-mmon. Eghee, tu ni egun e! ⁶ Ele isen ‘ikobo’ ebuo ke w'e re achu† Kani, Osolobue ara zo ke akp'ohu ime nnunu ndini. ⁷ Ke ntutu ri unu isi, Osolobue a gunguo a. Atule ni nwan egun: unu ka achu mkpa a ri ebe Osolobue ri—osuson'a ni achu bu oda ro!”

Ikweri N'i Wu Nke Kraisti Le Ighori Ni Y'ele Nke E

(Mat 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ “M ri a gwapu unu ezioku, onye owule no id'enya ihian kweri n'o wu nke m, mme wu Nwa nke Ihian jenkọ d'a no id'enya ndi mmon-ozu Osolobue kwerezikwo ni onye hu wu nke m. ⁹ Kani, onye no id'enya ihian ghori ni ele nke m, mme wu Nwa nke Ihian jenkọ d'a no id'enya ndi mmon-ozu Osolobue kuzikwo ni onye hu ele nke m.” ¹⁰ “Ozozi, we siko d'a gbaghari onye owule kuja oku mme wu Nwa nke Ihian, kani agbaghariko we onye owule kuja oku Mmon-nso. ¹¹ Ogen we jenkọ d'e gi wehe unu ulo-ofufe mobu ebe ndi hun a kini mobu ndi-nze ri d'e kin unu ikpe, ehuekwole ni uhue ke unu k'a don kinrin onu unu

* Isi Nke Mmẹbuo:1 yisti: ihien bredi gi a fu † Isi Nke Mmẹbuo:6 sparo

mōbū ihien unū k'e ku. ¹² Makēni, oḡen hū ru, Mmōn-nso jenkō d'a kuzi unū ihien furu unū k'e ku.”

Ilu Wē Gi Oḡafin Nzuzu Ta

¹³ Okennyē ohu rī imē igunrun hū nō sī Jizōsī, “Onyē-nkuzi, dodo gwa nwēnē m n'o keye m uku nēdi ẹnyi latō nī ẹnyi.” ¹⁴ Jizōsī nō sī a, “Owū m, onyē tumē m onyē a hannī unū ẹbuo ẹnēn mōbū onyē e keni unū ihien?”

¹⁵ 'Ya o nōzī sī wē, “Kpachanpukwō nī ẹnya, unū e gbōndon enwēn unū makē uḡi ẹnya-uku oḡulē gha a rī imē ndun unū; makēni, ẹlẹ ihien ihian nwōn wū ezigbo ndun a, oḡuon'a n'o mēkē oḡafin.” ¹⁶ 'Ya Jizōsī nō ta nī wē iluni: “O nwōn okennyē ohu wū oḡafin, hūn nwōn alī. Alī hū nō mēn'e ihien oḡa-oda. ¹⁷ O nō sī enwēn ẹ, ‘Enwōn m ebe sikō d'e zu m butō ihien ugbo m. Kinī kē m jenkō d'e mē?’ ¹⁸ O nō sī enwēn ẹ, ‘Lee ihien m sikō d'e mē: m k'a tōtusōnmē oḡan m ile, tūn ndī kanī wē; ebēhū kē m jenkō d'e donmē oḡa m lẹ ihien m ndī ozo. ¹⁹ Oḡen hū, m k'a sī enwēn m, “Enwēn m, y'e nwōnguo ihien ile rī mma sikō d'e zu i bi ahua bu oḡa lalanī! Eyezilẹ enwēn i nsongbu! Ri! Ra! Eḡo ya suoma i usuo!” ²⁰ Kanī Osolobue nō sī a, ‘Onyē nzuzu! Uhinhinī kē wē jenkō d'a napū i ndun i—onyē jenkō nwan d'e nwōnrin ihien ndinī ile i butō nī enwēn i?’ ”

²¹ Igi mēkin iluni, Jizōsī nō sī, “Enina k'o rī nī ndī hū a kpatō nī enwēn wē akū-lẹ-uba kanī ẹlẹ wē oḡafin imē ihien Osolobue.”

Ehuelẹ Uhue, Gi Osolobue Dōn Ẹnya

(Mat 6.25-34)

²² 'Ya Jesu nō sī umū-azuun a, “'Ya kē m gi rī a sī unū ehuelẹ uhue ihien unū jenkō d'e rī rī ndun mōbū ẹkwa unū jenkō d'e yi. ²³ Ndun ka ihien-oriri; ẹhiū ka ẹkwa. ²⁴ Lekpō nī nnunū: w'a ra kūn mkpuru mōbū wē ihien-ugbo; w'a ra nwōn mmughē mōbū oḡan w'e butō ihien—kanī Osolobue hū e ye wē ihien-oriri! Bū unū kadē mkpa a rī oḡa-oda kari nnunū! ²⁵ Onyē imē unū sikō d'a saeka gi uhue o rī e hue gi mgbahunmē oḡulokū ohu tōcheni? ²⁶ Omēni y'a s'eka mē ihien mēhan ntin ẹnina, k'i rī nwan e songbuni enwēn i banyeni ihien ndī ozo?”

²⁷ Lekpō ni kē obobo oḡia dōn e sue: w'a ra nungbu enwēn wē mōbū kpa ẹkwa—kanī m rī a gwa unū nī, kē eze wū Solomōnū eyini ihien oḡulē rihan mma kē obobo ohu imē ndinī. ²⁸ Omēlẹ Osolobue e yimē ẹfifia ihien rī mma ẹnina—ẹfifia hūn a rī ebeni tanni, eki fon a tū w'a ye oḡun, o yimekō unū hūn ka mma? Euu, ndī okukwe-nta!

²⁹ 'Ya wū, atolẹ ni e ro ihien unū jenkō d'e rī lẹ ihien unū sikō d'a ra; esongbulẹ ni enwēn unū banyen'e. ³⁰ Makēni, ndī ghaleni e fe Osolobue imē uwa ile a chūsōnmē ihien ndinī—bū Nēdi unū a maringhō nī ihien ndinī rī unū mkpa. ³¹ Kama, chomagudẹ ni Alī-eze ẹ—o sikō d'e yezikwō unū ihien ndinī wē.”

Kpatō Akū-lẹ-uba Elu-igwee

(Mat 6.19-21)

³² “Umū-atunrun m, atulẹ ni egun, makēni o sūo Nēdi unū usuo n'o ye unū Alī-eze. ³³ Repū nī ihien unū nwē, wē egbo ẹ ye ndī igbennyē, unū e gi uzōnī mēmē ni enwēn unū ẹkpa hūn ghaleni e wiwi, wurū ndī nwē akū-lẹ-uba ghaleni a guū aguū imē elu-igwee. Ebēhū, ohin asakō ẹka ru ẹ; ẹkika a sakō ẹka ripū wē. ³⁴ Makēni, ebe akū-lẹ-uba unū rī, iya kē obi unū jenkō d'a rizi.”

Kwademẹ Ni, Nī Di-nwōnni-ẹnyi Lala

³⁵ “Kwademẹ ni orun; hūn n'a nī ukpẹ unū e nwunsonmē; ³⁶ nō nī kē idibo rī e che nna wē n'o gha oriri agbamehuhuo lua. O lua, du ẹka, keni unū saeka gunpū n'a uzō ozigbo. ³⁷ O jenkō d'a rī nī idibo ndī hū mma omēni nna wē a lua, hūn a nī wē mū ẹnya, kwademẹ, e che ẹ! M rī a gwa unū ezioku, o jenkō d'a sī wē weri onodi wē teburu, o kōnrin, gi ẹka a buye wē ihien-oriri. ³⁸ O sikō d'a rī nī idibo ndī ahun mma oḡunī oḡen o gi lua—o sūo n'a nī imē abalī mōbū igirigi utuntun k'o gi lua—o hūn a nī a kwademeguo wē!

³⁹ Marinkwo nị nị omēni onyē nwōn ụlō te marin ogehin ohin e gi bia, o ke nị a gbukpo iwe ẹ banhan. ⁴⁰ 'Ya wu nị unu lē enwēn unu jenkō d'a kwademēzikwō, makēni Nwa nke Ihian siko d'a bia ogehin unu tūleni ẹnya a."

Odibo Furu Wē Gi E D'ẹnya Ra Hūn Furulēni?

(Mat 24.45-51)

⁴¹ Pita nō sị, "Di-nwōnni-ẹnyi, ẹnyi kē i rị a tū nị iluni ra i rị a tū nị ihian ile ya?" ⁴² Di-nwōnni-ẹnyi nō za, sị, "Onyē wu onyē-nlepū-ẹnya ahūn furu wē gi e d'ẹnya, hūn marin ihien, hūn nna a tumē n'o lehū n'a idibo rị ụlō a ẹnya, e ye wē ihien-oriri wē ogehin o furu? ⁴³ O jenkō d'a rị n'a mma omēni nna a lua, o hūn a n'ọ hū e mē ihien ahūn o sị a mē! ⁴⁴ Ezioku kē m rị a gwa unu, nna a ahūn jenkō d'e we ihien ile o nwē che ẹ ẹka lepū ẹnya."

⁴⁵ "Kani, omēlē odibo hū a sị enwēn ẹ, 'Nna m e biekēzi d'a lua', o gbumē idibo ibe ẹ hodunī ili—kē ikēnyē kē ikpoho—e ri, a ra, a ra manya a tū, ⁴⁶ 'ya wu nị nna a jenkō d'a lua idumuzi—uhūohin odibo hū tūleni ẹnya a lē ogehin hūn o marinlēni. O siko d'a jakika a, we ẹ che ebe ndi nnu-pu-isi rị."

⁴⁷ "Odibo hūn marin ihien nna a chō n'o mē, bu o kwademēni enwēn ẹ n'o mē ẹ mōbu o mēn'e, wē siko d'a fian a mkpīnsin o-da-oda. ⁴⁸ Kani, odibo hū marinlēni ihien nna a chō bu o mē ihien w'e gi a fian mkpīnsin, wē jenkō d'a fian a hūn bulēni o-da."

"Ihien bu o-da kē w'a tū ẹnya a ẹka onyē wē ye ihien bu o-da; kani, hūn ka o-da kē w'a tū ẹnya a ẹka onyē wē ye hūn ka o-da."

Jesu E Kebe Ihian

(Mat 10.34-36)

⁴⁹ "M bia d'a mu okun ye uwa; k'ọ rị m, o dunmaguole! ⁵⁰ Kani wē jenk'e gi afunfun meguu m mirin-Chuku; ehū efuko m d'e ru ni e meguu m ya wu mirin-Chuku. ⁵¹ Unu rị e ro ni m bia d'e mē ihian ile henrin ohu elu uwa? Mba, ezioku kē m rị a gwa unu, ẹlē iri-ohu kani nkebe. ⁵² Gha ogehin jēnme, mmadu isen hūn rị ezi-le-ulo siko d'e kebe makē ufiri m: ẹto gha a luson ebuo ogun, ebuo hū a luson ẹto; ⁵³ nedi ihian gha a luson nwa a okēnyē, nwa-okēnyē hū a luson nedi ẹ; nne gha a luson nwa-a-okpoho, okpoho hū a luson nne ẹ; nne-di siko d'a gha a luson nwunye nwa a, nwunye ihian jenkō d'a gha a luson nne-di ẹ."

Ighota Ihien Rị E Mēni

(Mat 16.2-3)

⁵⁴ Jizosi nō sizikwo ndi hū, "Unu hūn kē mirin rị e ru azuun ndidan ẹnya-anwun, unu sị nị mirin jenkō d'e zue—o zue. ⁵⁵ Unu hunzi a nị ufere gha azuun ndidan-mirin fehe, unu sị nị uwowo jenkō d'a rị—o mē. ⁵⁶ Ndi ihunnai! Unu ma kē w'e lee alī lē igwere ẹnya e ku kē uhūohin jenkō d'a rị; kī hain unu gizilēni a saeka e ku ihien ihien rị e mē ogehin rị a ghosi?"

Iyū Lē Onyē Ikpe I Dōnkwo Eḡwa

(Mat 5.25-26)

⁵⁷ "Kī hain unu gilēni a marinde ihien rị mma unu jenkō d'e mē? ⁵⁸ Līlīma nị iyū lē onyē-ikpe i dōn, unu gini d'e ru ogwa, amamgbe o dōkpun i ye oka-ikpe, oka-ikpe e we i ye onyē ewuru-ogi—o tū i ye ime ulō-ngan. ⁵⁹ M rị a gwa i ezioku, i k'a tō ebahūn d'e ru nị y'a hanchanrin ihien ile wē be i—d'e rudē ikōbō ka ntin."

Isi Nke Mmēto

Roghari! I Ju, Y'a La Ntikpo

¹ Ogehin ohu hū kē ndi hū ime ndi rị ebēhū gi gwa Jesu oku ndi Galili hū Paletti gbu ebe wē rị a chūye ni Osolobue ejan, gi edeke wē gwō ejan ahūn wē rị a chū. ² Jesu nō shiari wē, sị, "Unu ro ni ihien mē ndi Galili hū ghosi nị uwē ka ndi Galili ndi ozo ile njo e mē? ³ Mba! M rị a gwa unu nị omēni unu lē enwēn unu erogharini, unu ile siko d'a lazikwo

ntikpo ke we. ⁴ Ra unu ro ni mmadu mmesato ahun ulo-nche uku ahun ri Siluam dangbu ka ndi ozo ile bi ime Jerusalem njo e me? ⁵ Mba! M ri a gwa unu ni omeni unu erogharini, unu ile jenkod'a la ntikpo ke we.”

Ilu Jesu Gi Osisi Figi Mileni Mkpuru Ta

⁶ 'Ya Jesu no ta ni we iluni: “Okennyehu ohu ku figi ime ali-vaini a. O hu a choha mkpuru elu figi hu, o hunni. ⁷ O no si onye hun e lepun'a ali vaini hu enya, ‘Lee e, kete ahua eto enwain ke m biama d'a cho mkpuru elu figini, ahunni m. Gbutu e! K'o ri e wiwini ali?’ ⁸ Kani, onye e lefu ugbo hu enya no si a, ‘Di-okpa, dodo hapuzi a ahua ohu suo, ni m hun uzoguhunme e, buche e ejan hun e me ihien. ⁹ Omeni o mi mkpuru akan-ile, o hu mma; kani, owuni o mini, n'i siko d'e gbutu e, y'e gbutu e.’ ”

Jizosi A Zuo Okpoho Eje-mmom Hieme

¹⁰ Uhuohin Izu-iken ohu, Jesu ri ulo-ofufe ohu, a kuzi. ¹¹ Okpoho ohu eje-mmom ri ime e ri ebegu. Eje-mmom hu hieme e kete ahua mmesato—nke wu ni a ra saeka tinpu. ¹² Ogen Jizosi gi hun a, o no kpoche n'e, si, “Okpoho, y'a dnhinole emu i!” ¹³ Ya Jesu no bu aka kwasi a, o no tinpu ozigbo; o no jama Osolobue mma.

¹⁴ Kani iwe no we onye-isi ulo-ofufe ni Jizosi zuo emu Uhuohin Izu-iken, o no si ndi ri ebegu, “Akp-uhuhin isin ri a hun furu enyi e gi run orun—bia ni ogen hu d'a zuo isi, ele Uhuohin Izu-iken!” O hu e ku e, e kudonzi.

¹⁵ Di-nwonni-enyi no si a, “Ndi ihunnai! Onye-onye ime unu a topu oken-efin e mobu jaki e ulo-anu we limeto a Uhuohin Izu-iken, du e e si ebe o jenkod'a no ra mirin; ele iya?”

¹⁶ “Lee ni nwan okpohoni: nwa Ebrahim hun Ekwensu ken egbun kete ahua mmesato; o runi hun w'a topu Uhuohin Izu-iken?” ¹⁷ Ogen o gi ku ihienni, ifenren no me ndi inenren e. Kani igunrun ahun ri ebegu hu a ghoghohu make ihien ile a tu enya o ri e me.

Ilu Jesu Gi Mkpuru Mostadi Ta

(Mat 13.31-32; Mak 4.30-32)

¹⁸ 'Ya Jesu no nwan si, “Kini ke Ali-eze Osolobue yi? Kini ke m'e gi ghosi k'o no? ¹⁹ Ali-eze Osolobue no ke ebe onye ohu no weri mkpuru mostadi, kun a ye ugbo-nta a, ihien akunkunni e sue, henrin osisi, nnunu no bia d'a ku ekuu we ye agalaba a.”

Ilu Jesu Gi Yisti Bredi Gi A Fu Ta

(Mat 13.33)

²⁰ Jesu no sizi, “Kini ke m'e gi ghosi ke Ali-eze Osolobue no? ²¹ Enina k'o no: o no ke ebe okpoho ohu no weri ekere yisti bredi gi a fu, gwogbame 'ya le adana oka eto we gwe—d'e ru ni we ile a fuchanrin.”

Onumuzo Hun Me Mwara

(Mat 7.13-14, 21-23)

²² Ebe Jesu jenkod' Jerusalem, o hu a banyesonme obodo ndi hi-ogbe le ndi me ekere-ekere, a kuzi ndi ri ime we. ²³ Onye ohu no ju a ajuju, si, “Di-nwonni-enyi, ndi buleni oda suo jenkod'e nwe nzuopuha?” Jesu no si we, ²⁴ “Gikwo ni ndun ile unu nwe liliima ni unu banye onumuzo hu me mwarara! Make ni ndi bu oda jenkod'e me ni we banye, kani asako we aka.”

²⁵ “Make ni, onye nwe ulo ma-ama gunma uzoguhun, unu e turu ezi ebahun duma aka onumuzo, a si, ‘Di-nwonni-enyi, dodo gunpuni enyi uzoguhun!’ O jenkod'a za unu, si, ‘Amarin m ebe unu gha bia!’ ²⁶ Ogen hu, unu jenkod'e kume, si, ‘Ele enyi le iyu wi ri, ra? Y'a noquozide ogbe enyi kuzi!’ ²⁷ Kani o siko d'a si, ‘Amarin m ebe unu gha bia! Gha ni ebe m ri pu, unu ile hun e me njo!’ ²⁸ Ikwan-ekwa le ita nkwenren-eze jenkod'a ri ogen unu jenkod'e gi hun Ebrahim le Aziki le Jekopu lezikwo ndi-amuma ile ime Ali-eze Osolobue, bu a tu we unu le enwen unu ye ezi!”

²⁹ “Ihian jęnkọ d'a gha ębamın-ęno ¼wa bja d'e ri oriri ime Alı-eze Osolobue—we k'a ghasonme azuun ọwuwa-ęnya-anwuun le ndidan ęnya-anwuun le azuun ugu le ndidan-mirin bja. ³⁰ Ezie, o nwongho ndi kpa azuun ogenni jęnkọ d'a wuru ndi bu ¼zo ogen ahun le ndi bu ¼zo kikenni hun k'a wuru ndi kpa azuun.”

Obodo Jerusalem Ri Jizosi Obi
(Mat 23.37-39)

³¹ Ogen ohu hu, ndi hu ime ndi Itu-Farisi no bja d'e kunrun Jizosi, si a, “Ghakwo ebenu pu, makeni Herodu cho n'o gbu i!” ³² Jesu no si we, “D'a gwa ni ni m ufu ahun e me ero ni m si, ‘Gon ntin, m ri nwan a chupu eje-mmון, a zuo emu tanni, ekile e mezi m erira, hun me e akpu-uhuhin eto, a runchanrin m orun m.’ ”

³³ Jesu nozi si, “K'osileri, m puko apuko—m siko d'a ririri ¼zo tanni le ekile le nwe-neki—makele Jerusalem suọ ke we no e gbu onye-amuma—onwonzini ebe ozo.”

³⁴ “Euu Jerusalem! Jerusalem!! Obodo hun e gbu ndi-amuma, e gi omuma a magbu ndi we zihen'e! Mgbe ole-le-ole ke m chopu ni m kponkikome ndi ri ime i ke nneku-ohuhu don e kponkikome umu a e ye nku e, kani y'a nini m! ³⁵ Lee e, a la we nwan Ulo i ton'i! M ri a gwa i ni y'a hunkozi m d'e ru ogen i jęnkọ d'a si ‘Onye hu gi efan Di-nwonni-ęnyi a bja wu onye we gozi agozi.’ ”

Isi Nke Mmęno

Jesu A Zuo Okennyę Ehu A Fun

¹ Uhuohin Izu-iken ohu, Jizosi no jęn d'e ri ihien-oriri iwe onye ohu ime ndi-isi ndi Itu-Farisi; ndi ri e ke Jizosi hu e ke e. ² Ya ke okennyę ohu ehu a fun nohu puha ihun Jizosi ebęhu. ³ Jesu no ju ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi, si, “Iwu e kwerigho ni we zuo emu Uhuohin Izu-iken ra o kwerini?”

⁴ Kani we ile a gba nkintin. Ya Jesu no weri okennyę hu, zuo a, si a lama. ⁵ ‘Ya o no si we, “Omęni nwa i okennyę mọbu okęn-efin i danban omi Uhuohin Izu-iken, y'e wepuhako a ozigbo?”’ ⁶ Kani, asani we eka za ihien owule.

Iwelua-Enwen-Ihian-Alı Le Imę Ni Ndi Igbennyę Ohunma

⁷ Jesu a hun ke ndi obja ri a horisonme isi-ochę, o no kuzime we, si, ⁸ “Ogen owule we kpo i oriri-agbamehuhuo, ejęnkwole d'a nodi ali isi-ochę. Ikenkwo o nwon onye ka i mkpa a ri hun we kpozı oriri hu. ⁹ Ogen hu onye hu kpo unu ębuo oriri jęnkọ d'a bja d'a si i, ‘Owu m, lihi oto ni onyeni nodi ali.’ Ogen hu ifenren e megbu i, y'e gi ifenren jęnme nwan d'a nodi ali ochę mmaka. ¹⁰ Kama, we kpo i oriri, jęn d'a nodi ali ochę mmaka, keni onye hun kpo i oriri bja, o si i, ‘Owu m, bja d'a nodi ali isi-ochę.’ Ogen ahun ogho e jun i ehu ihun ndi we kpo 'yu le we oriri ahun.”

¹¹ “Makeni onye wesi enwen e enu, e wetu w'e ali; onye welua enwen e ali, e wesi w'e elu.”

¹² ‘Ya Jizosi no si onye hun kpo a oriri, “I kpo oriri, akpole ndi owu i mọbu umunę i mọbu ndi-ıdafin ibe i amamgbe w'a kpongwarı i—o wuru ni a kukunguọ we i ugwo.”’

¹³ “Kama, i kpo oriri, kpo ndi igbennyę le ndi nguro le ndi ukuru rileni iken le ndi ęnyashi.”

¹⁴ “I jęnkọ d'e nwehen ngozi makeni asa we eka kudin i y'e—Osolobue siko d'a kudin i y'e uhuhin hu ndi ri ochan k'a gha onwuun lihi.”

Ilu Jesu Gi Ndi We Kpo Oriri Hi-ogbe Ta
(Mat 22.1-10)

¹⁵ Ogen onye ohu ime ndi hu bja oriri hu gi nu ihieni, o no si, “Ndi hu siko d'e ri oriri hu ime Alı-eze Osolobue e nwekekwo ewere!”

¹⁶ Jizosi no si a, “Okennyę ohu kpo oriri hi-ogbe; o no kpo ndi bu oda oriri ahun. ¹⁷ Ogen oriri hu e ru, o no zi odibo e d'a gwa ndi o kpo oriri, si we, ‘Bja ni ni a kwademęguo we ihien ile!’ ”

¹⁸ “Kani, we ile no kume ihien jenkọ d'e me we abiale. Onye ibuzọ si odibo hu, ‘M nonhu ali; m siko d'e jenniri d'e lele e. Dodo, asa m eka bia.’ ¹⁹ Onye ozo no si, ‘M nonhu oken-efin iri we gi a run ugbo, m jenkọ nwan d'e lele we—dodo asa m eka bia.’ ²⁰ Onye ozo si, ‘M luhu nwunye ma!—Asa m eka bia.’ ²¹ ‘Ya odibo hu no bia d'a gwa nna a k'o jen. Olulu no bume onye hu nwe ulo, o si odibo e, ‘Jensonme nwan ogbara-ogbe le uzo-upu ozigbo, d'e wehesonme ndi igbenye le ndi-nguro le ndi enya-mpin le ndi uku we rileni iken.’ ²² Omequu, odibo hu no bia d'a si a, ‘Di-okpa, e meguo m ihien i zi m, kani ebegu eke junkwo.’ ²³ Ya nna odibo hu no si a, ‘Shi nwan uwaya le nwa-ozue: liliima n'i me ihian bia—keni ulo m jun. ²⁴ M ri a gwa unu ni o nwonni akpu onye ohu ime ndi hu we bu uzo kpo hun jenkọ d'a danmin ihien-oriri m!’ ”

Ihien Isọ Jesu Chọ

(Mat 10.37-38)

²⁵ Igunrun ihian soko Jesu, o no gbehuto, si we, ²⁶ “Onye owule hun bia d'e kunrunni m, bu ihien m ason'a kari ihien nedi e le nne e le nwunye e le umu a le umune-e-ikenny e le umune-e-ikpoho—eghee, ke ndun a de, o sako eka wuru nwa-azuun m; ²⁷ onye owule buruleni obe e sonme m asako eka wu nwa-azuun m.”

²⁸ “Onye owule ime unu hun cho n'o tun oken-ulo ebuko uzo nodi ali, chopuhagu ihien jenkọ d'a ban n'a—n'o marin ke o nwongho ego jenkọ d'e zu e runchanrin a? ²⁹ Omeni y'e meni erira, i gbequu iyeto a ni y'a sazi eka tunguu a, onye owule hun ihien meni siko d'a mu i emu. ³⁰ We jenkọ d'a si, ‘Onyeni jen d'a tunma ulo bu o sani eka tunguu a!’

³¹ Ra o nwede eze jenkọ d'e kunrun eze ozo hun lala d'a luson e agha, hun jenoleni d'e bu uzo nodi ali leleguu ke n'o saeka gi mmadu nnu isen-kwasio-ogun o nwe luson eze hu gi mmadu nnu iri-kwasio-ogunnai lala d'a luson e agha? ³² Omeni o sako eka, o siko d'e zi ozi jenni eze hun-ebogogen o keleni nokunme e—keni we ku ke w'e me don.”

³³ “Erirazikwo, o nwonni onye owule ime unu hun jenkọ d'a s'eka wu nwa-azuun m mmani o latochanrin ihien ile o nwon!”

Nnu Tuhu Usuo A

(Mat 5.13; Mak 9.50)

³⁴ “Nnu ri mma; kani omeni nnu e tuhu usuo a, nani ke we jenkọ d'e gi me e n'o suomazi usuo a? ³⁵ O nwonni erere o ban: o rikọ mma ali; o rikọ mma ihien we gi e ye ihien-akunkun. W'a m'a e tuhu. Onye hun nwon ntin o gi a nu ihien, y'a nu.”

Isi Nke Mmisen

Ilu Jesu Gi Atunrun Tuhuni Ta

(Mat 18.12-14)

¹ Uhuohin ohu, ogen ndi ile hun a na ugwo-isi le ndi we gi njo marin gi ri a bia d'e gon Jizosi ntin, ² ndi Itu-Farisi le ndi-nkuzi Iwu no denwinwinma, a si, “Okennyeni a nabanhan ndi njo, e son we e ri ihien-oriri.”

³ ‘Ya Jizosi no ta ni we iluni: ⁴ “Omeni onye ohu ime unu nwe atunrun ogun-isen, ni ohu e tuhu ime we, kini k'o jenkọ d'e me? O hapuko ohu-aria-ogun-isen hu ogige ebegu we ri a kpa nni d'a cho ohu hu tuhuni d'e ru mgbe o hun a? ⁵ O hun a, o ghoghoma—nke wu ni o siko d'a pa a che uvun, ⁶ bulua a ulo. O ru ulo, o kpoqbama ndi owu a le ndi bikunme n'e, si we, ‘Son ni m ghoghoh, make ni a hunguo m atunrun m te tuhuni.’ ⁷ M ri a gwa unu ni erira ke ighoghoh jenkọ d'a ri elu-igwee oda-oda make ufiri onye-njo ohu rogharin kari ndi ezi-omume ohu-aria-ogun-isen hun o me ni o rini mkpa ni we k'e roghari.”

Ilu Jesu Gi Egho Tuhuni Ta

⁸ “Ra, omeni okpoho donme egho orun akpu-uhuhin iri, egho orun akpu-uhuhin e tuhu, k'o jenkọ d'e me? Ele o jenkọ d'a muye ukpe, zachanrin ulo a, cho a itan, cho a imon—d'e ru mgbe o hun a? ⁹ O hun a, o kpokikome ndi owu a le ndi bikunme n'e, si we,

'Sọn ni m ghoghọ makeni a hụngụọ m egbo m te tuhuni.' ” ¹⁰ “M ri a gwa unu ni erira ke ighoghọ don a ri ebe ndi mmọn-ozị Osolobue ri make ufiri onye-njọ ohu rogharini.”

Ilu Jesu Gi Nwa Kpahuni Ta

¹¹ Ya Jizosị nọ sịzi, “Okennyẹ ohu mu ikennyẹ ebuo. ¹² Hụn-nta nọ sị nedi e, ‘Baba, kebe ihien ile, y'e ye m hūn k'e runi m.’ 'Ya o nọ kebe ni we ihien ile o nwe. ¹³ O ke mehu akpu-uhuhin ole, hūn-nta nọ kpokwame ihien ile we keye e, bu e re, gha ulo pu, si ali ohu teni, ebahun k'o nọ ritita ego e ebe o ri e bi obibi nwonleni isi.

¹⁴ Ogen o gi riguu ihien ile o nwon, oken unwun nọ mugbama ali hu, elu nọ fuma a. ¹⁵ 'Ya o nọ jemma d'a runma ni onye ali hu orun. Onye ahun nọ zi e si ebe o nọ a zun ezin d'e yeme ezin ndi hu ihien-oriri. ¹⁶ O te ri a n'o gi ihien-oriri ezin e gbọn egun, kale o nwonni onye y'e ihien owule.

¹⁷ Ogen uche e gi kinhen, o nọ si, ‘Ke ndi ile nedi m we orun nwon hūn w'e ri e rihodu, mme nwen hu ebeni a ka enwen m egun?’ ¹⁸ ‘M jenkọ d'e lihi, buru nedi m; m jenkọ d'a si a, “Baba, e meole m elu-igwee njọ, mezikwo 'yu le enwen i njọ. ¹⁹ Efuruzini m onye we siko d'a kpọ nwa i; weri m ke onye ohu ime ndi hūn i we orun.”’

²⁰ Ya o nọ buli, buru nedi e. Kani, ebe o ri ebe teni, nedi e nọ lechen'e; omiken e nọ me nedi e oda-oda, 'ya o nọ gbaburu nwa a, dide e, su e onu. ²¹ Ya nwa a nọ sị nedi e, ‘Baba, e meole m elu-igwee njọ, mezikwo 'yu le enwen i njọ, efuruzini m onye w'a kpọ nwa i*!’

²² Kani, nedi e nọ kpọ ndi idibo e, si we, ‘Ogbahu-ogbahu! Wehe ni ekwa hūn kacharin mma yime e! Yime n'e ola mkpinsi-eka! Yimen'e akp'uku! ²³ Wepuha ni nwa-efin ahun kacharin mma enyi zuntọ ni unu gbu e! Ni enyi ri ni oriri, ni enyi ghoghọ— ²⁴ makeni nwa m ni te nwunhun anwunhun, kani o ri nwan ndun; o te tuhu etuhu, kani a hūngụọ m'a nwan.’ We nọ rime oriri, ghoghoma.”

²⁵ “Ogen hu, nwa a hūn kani ri ugbo. Ogen o gi lala, o rume ehụ ulo, o nọ nu ukwere egu we ri a kpọ, e ten. ²⁶ 'Ya o nọ kpọ odibo ohu, ju a, si, ‘Kini ri e me?’ ²⁷ Odibo hu nọ si a, ‘Nwene i bia abia; nedi i e gbugu nwa-efin ahun kacharin mma we zuntọ, makeni o nwehenzi nwa a ebe o ri ndun, o nwonni ihien men'e.’ ²⁸ Iwe nọ weme nwene e hūn kani, nke wu ni o kwere banye ime ulo; 'ya nedi e nọ puha, rioma a. ²⁹ Kani, o sị nedi e, ‘Lee e, kete ahua ole-le-ole m ri a run n'i ke igbon, enuputuni ni m'i isi. Kani, y'e yetudeni m ke nwa-ewu mmaka ni mme le ndi owu m gi ri oriri! ³⁰ Kani, nwa i ni giguu ihien i ile bupu igbaraja a lua nwan, y'e gbun'e nwa-efin hu kacharin mma enyi zuntọ!’ ³¹ Ya Nedi e nọ si a, ‘Nwa m, mme le yu richarin ebeni, ihien ile m nwon wu nke i. ³² Kani, o furu ni enyi ri oriri, ghoghọ, makele nwene i ni te nwunhun anwunhun, kale o ri nwan ndun; o te tuhu etuhu, kani, a hūngụọ w'a nwan.’ ”

Isi Nke Mmisin

Ilu Jesu Gi Onye-nlepụ-nya Nwe Akọ Ta

¹ Jizosị nọzi sị umu-azuun a, “O nwon odafin ohu, hūn nwon onye e lepun'a ihien e enya. Odafin hu nọ numa ni onye hu ri e lefun'a ihien enya ri e ritita ihien e. ² Ya o nọ kpọ a, si a, ‘Ki wu ihienni m ri a nu ni 'ya ke i ri e me? Kowacharin ni m k'i don run —makeni y'e lepukozị ihien m enya.’ ³ Onye nlepụ enya hu nọ sị enwen e, ‘Hunni nna m jenkọ d'a chụ m nwan orun, kini ke m jenkọ d'e me? Enwe m ndun m'e gi run orun-ugbo, bu ifenren aniko m rịo urio. ⁴ A maringuo m nwan ihien m jenkọ d'e me, omeni a chụ we m orun, keni m hūn ndi jenkọ d'a nabanhan m iwe we.’

⁵ 'Ya o nọ kpọ ndi gi nna a ugwo ohu-ohu. O nọ ju onye ibuzo, si, ‘Ole k'i gi nna m?’ ⁶ O nọ za, si, ‘Galonu uden-olivu ogun-isen.’ Onye-nlepụ-nya hu nọ sị a, ‘Lee ehuhuo we gi de e ebeni. Nodi ali, ejije-ejije, n'i dehuto a si galonu iri-kwasị-ogunna.’ ⁷ Ya o nọ juzi hūn me e ebuo, ‘Ole ke 'yu nwen gi?’ O nọ si a, ‘Ekpa oka-witi ogun-isen.’ Onye-nlepụ-nya hu nọ sị a, ‘Lee ehuhuo we gi de e ebeni, dehuto a si ogun-enọ.’ ⁸ Ufiri ihienni o me,

* Isi Nke Mmisin:21 ...weri m nọke onye ohu ime ndi i we orun.

odafin hụ nọ ja onyẹ-nlepụ-nya hụ hụ furuleni wẹ gi e don ɛnya mma—make akonị o nwon. Egheę, makeni ndi ụwanị ka umu ukpe akọ e nwon ebe wẹ n'e sọn ibe wẹ.”

⁹ Jizosị nọ sị, “M rị a gwa i: gi akụ-le-uba ụwanị han ọwụ, omeni ọ guu keni i hụn onyẹ jenkọ d'a nabanhan i iwe ẹ biri jenin ejen.”

¹⁰ “Onyẹ ọwụle hụn furu wẹ gi e don ɛnya ebe ihien me ekere rị furuzikwo wẹ e gi don ɛnya ebe ihien hi-ogbe rị; onyẹ ọwụle hụn furuleni ni wẹ gi ẹ don ɛnya ebe ihien me ekere rị efurukọ wẹ e gi don ɛnya ebe ihien hi-ogbe rị.”

¹¹ “O me nwan ni y'a ghoşiole ni y'e furuni wẹ gi e don ɛnya ebe akụ-le-uba ụwanị rị, onyẹ jenkọ d'e ye i ezigbo akụ-le-uba lepụ ɛnya?” ¹² “Omeni y'e donmeni ihien onyẹ ọzo ohunma, onyẹ jenkọ d'e ye i nke i?”

¹³ “O nwonni odibo jenkọ d'e ri-eka fe nna ẹbuo; o jenkọ d'e ze ize ohu, nwe ihien-osusuo hūn-ẹbọ mọbu o wechanrin enwen ẹ ye ohu, leli hūn-ẹbọ. Y'a sakọ ẹka fe Osolobue le egbo.”

Jesu E Ku Banyeni Nkpechan Le Ihien Ndi Ozo

(Mat 11.12-13; 5.31-32; Mak 10.11-12)

¹⁴ Ogen ndi Itu-Farisi gi nugu ihienni ile, wẹ nọ ru Jesu imi, makeni egbo a sọka wẹ.

¹⁵ Kani Jizosị nọ sị wẹ, “Unu wu ndi hūn e me ke si unu a rika mma id'ɛnya ndi ọzo, kani, Osolobue a maringuo obi unu. Makeni, ihien hūn ihian weri n'ọ rika mkpa wu aru ɛnya Osolobue.”

¹⁶ “Iwu Mozizi le ihien ndi-amuma de ke wẹ gi run ọrun d'e ru ogen Jonu hūn e me mirin-Chuku gi bidon ọrun a. Kete mgbe hū, wẹ hū e zi ozioma Ali-eze Osolobue, ihian ile hū e gi iken a zuo ni wẹ banye ẹ.”

¹⁷ “O ka nfe ni elu-igwee le ụwa ghafe kari ni akpu ihien ohu rị ime Iwu a danpu, ọ sọ n'a ihien kachanrin ntin wẹ kaye mkpuru-ekukwo rị ime Iwu.”

¹⁸ “Okennyẹ ọwụle hūn kpechan nwunye ẹ luma okpoho ọzo ghere aghere; okennyẹ hūn luma okpoho wẹ kpechan ghere aghere.”

Odafin Hụ Le Lazarosị

¹⁹ “O nwon odafin ohu, hūn e kon ekiken odafin, e ri ke eze uhuhin ile.”

²⁰ “O nwonzikwo okennyẹ ohu w'a kpo Lazarosị, ogbennye ro, ete jun ẹ ehụ a ile. W'e bu Lazarosị a to onu-mgbon odafin hū ogen ile. ²¹ Lazaros' a chode n'o gi ifunfun ihien-oriri hūn a dannahin odafin hū ọ gha e ri ihien-oriri gbon egun. O ru, nkite a biade d'a rachan ete ndi hū rị a ehụ.”

²² “Omeguu, ogbennye hū nọ nwunhūn, ndi mmon-ozu nọ bu ẹ si ebe Ebrahim rị. Odafin hū a nwunhūnzikwo, wẹ nọ li ẹ. ²³ Ime ali-mmōn, ebe odafin hū rị a ta afunfun, o wesi ɛnya elu, ọ nọ gha ebe teni lecheni Ebrahim, hūnzị Lazarosị k'ọ nodiyen'ẹ. ²⁴ 'Ya ọ nọ kpochen'ẹ, sị, 'Nedi ɛnyi Ebrahim! Me omiken m zi Lazarosị n'o gi onunu mkpinsin-eka a deri mirin tanye m ire keni ire hūn ụzo juu m oyi, makele m rị a ta oken afunfun ime okunni!' ”

²⁵ “Ebrahim nọ sị a, 'Nwa m, nyanhan n'i nwehanchanrin ihien ile rị mma ogen i gi rị ndun, bu Lazarosị nwehen ihien ile jo njo. Kani, ehụ fu ẹ nwan ebeni, bu yu nwen rị nwan a ta afunfun. ²⁶ Wezukade ihien ndini ile, o nwonzikwo oghe shiagbu enwen ẹ wẹ donme egbata ɛnyi le unu, nke wu ni onyẹ ọwụle cho n'ọ fetu shi ebe unu rị asako ẹka, bu o nwonni onyẹ ọwụle rị ebahun jenkọ d'a saeka fetu bia ebe ɛnyi rị.’ ²⁷ 'Ya odafin hū nọ sị a, 'Baba dodo nwan, zi Lazarosị jen iwe nedi m— ²⁸ ni m nwon umune ikennyẹ isen. Y'a jen d'a do wẹ ẹka-ntin make wẹ gha a bia ebeni afunfun rị.’ ”

²⁹ “Kani, Ebrahim nọ sị a, 'E nwegho wẹ Iwu Mozizi le Ihien ndi-amuma de; umune i wẹ gon wẹ ntin.’ ³⁰ Odafin hū nọ sị a, 'Mbakwo nedi ɛnyi Ebrahim, ohun ezuni! Kani, omeni onyẹ gha onwun lihi jen d'e kunrun wẹ, wẹ jenkọ d'e roghari.’ ³¹ Kani, Ebrahim nọ sị a, 'Omeni egonni wẹ Iwu Mozizi le ihien ndi-amuma de ntin, ekweriko wẹ—osukwon'a ni ihian gha onwun lihi d'a gwa wẹ.’ ”

Isi Nke Mmęsa

Njọ Lę Igbaghari-njọ

(Mat 18.6-9, 21-22; Mak 9.42)

¹ Jizọsị nọ sị ụmụ-azụun a, “Ihięn ndi hụn a han ihian e mę njọ jęnkọ d'a biariri; kani, nsongbu ri ni onyę hụn wę k'a gha ęka a bia! ² Ọ ka onyę hụ mma ni wę kęnmę ọlọ y'e olu, tų a ye imę ohimin kari n'ọ han onyę ohu imę ndi-ntani mę njọ.”

³ “Ya wu, kpachanpu ni ęnya! Nwęnę i mę njọ, jęgbọ a; o gbehuto obi, y'a gbaghari a. ⁴ Ọsụon'a n'o mę i njọ mgbe ęsa imę uhuohin, bu ọ biachanrin mgbe ęsa hụ d'a sị i, ‘E gbehutoğuo m obi; dodo.’, i siko d'a gbaghariri a.”

Okukwe

⁵ Ndi-ozu hụ pu-ichen nọ sị Di-nwonnienyi, “Mę okukwe ęnyi waye.” ⁶ Di-nwonnienyi nọ sị wę, “Omęni i nwon okukwe hụn handę kę mkpuru mostadi męgbu enwęn ę ntin, i jęnkọ d'a sa ęka sị osisi Muberi-ni higbu enwęn ę ogbe ri ebeni, ‘Hueri, y'e jęn d'a gbọri imę ohimin!’ Ọ jęnkọ d'a gbaye i.”

K'o Furu Ni Odibo E Mę

⁷ “Onyę imę unu k'o mę ni odibo ę hụn gha ebe o jęn d'a run ọrun imę ugbo mọbu ebe o jęn d'e lepų atunrun ęnya luaha, y'a sị a ‘Bia ozigbo d'a nodi ali n'i ri ihien-oriri?’ ⁸ Mba nu! I jęnkọ d'a sị a, ‘Meme ni m ihien-oriri ęnyasi, y'a kwademe n'i buye m 'ya wu ihien-oriri; y'e cheri m ni m riguu, ra, n'i kipu ihien; i kebe ri, ra.’ ⁹ Eghęę, y'e keleko odibo hụ kaka ebe o nohu mę ihien i sị a mę. N'i kele ę?”

¹⁰ “Eriira k'o rizikwo ni unu: unu męchanringuu ihien ile wę sị unu mę, sị ni, ‘Idibo mmaka furulęni w'e kele kę ęnyi wuhų, makęni ihien furu ni ęnyi mę sųo kę ęnyi męhu.’”

Onyę Bia D'a Kpanmin Jizọsị

¹¹ Ogen Jizọsị gi jęnkọ Jerusalem, ọ nọ ghasi ęgbata Sameriya lę Galili. ¹² Ogen o gi banyeko imę obodo ohu mę ękere, ndi oti iri nọ kunrun ę. Anokunmęchanrin w'a; ¹³ wę nọ hijenn'e, sị, “Jizọsị! Di-nwonnienyi! Mę omiken ęnyi!” ¹⁴ Jizọsị a hụn wę, ọ nọ sị wę, “We ni enwęn unu d'a ghosi ndi nchu-ęjan ni wę ghosi wę ni unu a dihinguo.” E ru wę ọzo, 'ya wę nọ ri mma. ¹⁵ Ogen onyę ohu imę wę gi hụn a n'ọ riguo mma, ọ nọ kin-azun, yiko, jakọ Osolobue mma. ¹⁶ Ọ nọ dan ni Jizọsị ali, kpanmin a. Okęnyę hụ wu onyę Sameriya. ¹⁷ Jizọsị nọ sị, “Ele mmadu iri kę wę zuo, mę wę ri uchan? Elebe kę mmadu itenei hoduni ri? ¹⁸ Ya wu, o nwonnienyi onyę hụn kin-azun d'a ja Osolobue mma wezuka onyę ali-ozoni?”

¹⁹ Ya Jizọsị nọ sị okęnyę hụ, “Lih ọto n'i lama, okukwe i e męguo i dinhin.”

Kę Ali-eze Don A Bia

(Mat 24.23-28, 37-41)

²⁰ O nwon ndi Itu-Farisi ju Jesu ogen Ali-eze Osolobue jęnkọ d'e gi bia. Ọ nọ shiri wę, sị, “Ele ęnya kę wę gi a marin ni Ali-eze Osolobue a biale d'a kima. ²¹ O nwonnienyi onyę jęnkọ d'a sị, ‘Lee ę, ebeni k'ọ ri!’ mọbu ‘Ebeni k'ọ ri’, makęni, ezie, Ali-eze Osolobue a riguole imę igunrun unu.”

²² Ya ọ nọ sị ụmụ-azun a, “Ogen lala hụn o gi ri unu ni unu hundę ọsụon'a akpu-uhuohin ohu hụn ri imę ogen Nwa nke Ihian, kani unu ahunko a. ²³ Wę k'a sị unu, ‘Lee ę ebeni!’ mọbu ‘Lee ę ebeni!’ Kani, ekwerikwole ni; esonkwole ni wę d'a choma a. ²⁴ Makęni, kę amuma don e be elu-igwere, a gha wę azun ile hụn a, ęriira kę Nwa nke Ihian jęnkọ d'a ri uhuohin o jęnkọ d'a bia. ²⁵ Kani, o jęnkọ d'e bu ọzo taguu afunfun bu oda, ndi agboni a jęguu a.

²⁶ K'ọ don ri ogen nke Nwa k'o jęnkọ d'a rizikwo ogen nke Nwa nke Ihian. ²⁷ Wę hụ e ri, a ra; wę hụ a lu di lę nwunye, e we wę e ye wę a luru—d'e ru uhuohin hụ Nwa banye imę ugbo hụ pu-ichen, okęn-mirin hụ nọ bia d'e gbupuchanrin wę ile.

²⁸ O jęnkọ d'a rızıkwo kę oęę Lotu. Ihian ile hu e ri, a ra; e nọn, e re; a kún, a tún. ²⁹ Kani, uhuohin hu Lotu gha Sodom pu, okun le nsin-ęnya-anwun nọ gha elu-igwee zuetu kę mirin, gbu wę ile. ³⁰ Erira k'o jęnkọ d'a ri uhuohin hu Nwa nke Ihian jęnkọ d'e kinhen.

³¹ Uhuohin hu, onye ri elu ulọ a, hun ihien e ri mm'ulo, y'e hidangukwole banyemezi ime ulọ n'o jęnkọ d'e weri ihien owule. Erirazikwo, onye owule ri ime ugbo y'a lashikwole ulọ n'o jęnkọ d'e weri ihien. ³² Nyanhankwo ni ihien me nwunye Lotu! ³³ Onye owule cho n'o ghe isi e, isi e a to a; onye owule tuhu ndun a k'a zuopuha a. ³⁴ M ri a gwa unu ni uhinhin hu, mmadu ebuo jęnkọ d'e dine elu-ukpo ohu, e weri wę onye ohu, na hun-ebọ to. ³⁵ Ikpoho ebuo jęnkọ d'a gha a kwọ ihien, e weri wę onye ohu, a la wę hun-ebọ to. [³⁶ Ikennyę ebuo jęnkọ d'a ri ime ugbo a run orun, e weri wę onye ohu, a la wę onye ohu to.]

³⁷ Umụ-azuun a nọ ju a, si, “Di-nwonni-ęnyi, elebe kę ihienni jęnkọ d'a nọ me?” Jizosi nọ si wę, “Ebe owule ozun ri kę udele a gbakikome!”

Isi Nke Mmęsato

Imę Ekpere Oęę Ile

¹ Ya Jizosi nọ lu ni umu-azuun iluni, gi e ghosi wę mkpa o ri ni wę e me ekpere oęę ile bu aniko wę ndun guu wę. ² O si, “O nwe okennyę ohu a han enen hun ri ime obodo ohu. Okennyęni ara tu egun Osolobue, ara gbaye ihian. ³ O nwonzikwo okpoho di e nwun, hun ri ime obodo hu, hun a biasonme d'a si a, ‘D'a hagbuni m onye ri e megbuni m enen!’ ⁴ O biabe, okennyę hu a ju n'o lekọ a ęnya ihun. Kani, o nọbe, okennyę ahun nọ si enwen e, ‘Osun'a ni m'a ra tu egun Osolobue mobu gbaye ihian, ⁵ m sikọ d'a hun a ni wę ye okpohoni di e nwun ihien run'e, make nsongbuni o ri e ye m, make ehio gha a ghanahin m make obibiani o ri a bia oęę ile!’ ”

⁶ Di-nwonni-ęnyi nọ si, “Unu a nughọ ihien eje okennyę ahun a han enen ku. ⁷ Osolobue ahunkọ a ni wę ye ndi nke e hun a kwanghosi a efinnai le uhinhin ihien runi wę? N'o bieke d'e yeni wę eka?”

⁸ “M ri a gwa unu n'o jęnkọ d'e me ezioku puha ifon, mede e ngwa, e nwehen wę ihien furu ni wę. Kani, ni Nwa nke Ihian hun ndi nwe okukwe ime uwa oęę o gi bia?”

Ilu Jesu Ta Ni Ndi Hun Ro Ni A Rika Wę Mma

⁹ Jizosi nọ tani ndi ahun ro ni a rika wę mma, e lenia ndi ozo ile iluni: ¹⁰ O si, “Ikennyę ebuo jen ulọ-nso d'e me ekpere: ohu wu onye Itu-Farisi, hun-ebọ wu onye a na ugwo-isi wę gi njo marin. ¹¹ Onye Itu-Farisi nọ wuzo n'o me ekpere: o nọ kume banyeni enwen e enina: ‘Osolobue, a kpanmin m'i ni anoni m kę ndi ozo: ele m onye a tunarin ihian ihien mobu onye-ntu mobu onye-ugherę. A kpanmin m'i ni anodeni m kę onye ugwo-isi hu ri ebęhu. ¹² M'e bu onu mgbe ebuo ime izu-uka, m'e ye i uzo-ohu-ime-uzo-iri ihien owule m nwe.’ ”

¹³ “Kani, onye ugwo-isi nọ wuzo ebe teni; o sadeni eka bu ihun zinme elu-igwee, kama, o hu a fian eka obi, a si, ‘Osolobue, dodo me omiken m, onye njo kę m wu!’ ” ¹⁴ Jesu nọ si, “M ri a gwa unu ni onye ugwo-isi hu kę Osolobue kuni ohunma n'o d'a lama iwe e, ele onye Itu-Farisi hu. Make ni, onye busi enwen e elu, e wetu w'e ali; onye welua enwen e ali, e busi wę e enu.”

Jizosi A Gozi Umęka

(Mat 19.13-15; Mak 10.10-16)

¹⁵ O nwe ndi ri e wehede umęka wę pa eka keni Jesu metu wę eka, gozi wę. Kani, oęę umu-azuun a gi hun ihienni, 'ya wę nọ jugboma wę. ¹⁶ Kani, Jizosi nọ si wę wehe umęka hu, o nọ si, “Ni ni umu-ndu bia d'e kunrun m; akusile ni wę—make ni Ali-eze Osolobue wu nke ndi nọ enina. ¹⁷ M ri a gwa unu ezioku, onye owule hun nabanhanleni Ali-eze Osolobue rike nwata abanyeko a.”

Onye-ndu Ahun Wụ Odafin
(*Mat 19.16-30; Mak 10.17-31*)

¹⁸ Onye-ndu ohu jụ Jizọsị ajuju, sị a, “Onye-nkuzi ọma, kịnị kẹ m jenkọ d'e mę nị m nwęhęn ndun itẹbitẹ?”

¹⁹ Jizọsị nọ sị a, “K'ị rị a kponi m onye-oma? O nwonni onye rị mma wezuka Chuku suo. ²⁰ 'Ya maringho Iwu ndini we: 'Agherele; egbulẹ ochu; ezunle ohin; ebuokinle ihian onu; gbaye nedi i le nne i.' ”

²¹ Okennyẹ hụ nọ sị a, “M hụ e donme iwu ndini ile kete m'a marinle ihien.” ²² Ogen Jizọsị gi nụ ihieni, ọ nọ sị a, “O nwę ihien ohu i keleni me: repu ihien ile i nwon, y'e we eghe ẹ ye ndi igbenye, gi ẹ wuru onye nwon aku-le-uba ime elu-igwee; y'a bia d'e sonme m.” ²³ Kani, ogen okennyẹ hụ gi nụ ihieni, ẹfọ a suozin'a usuo kaka—make ni o hike odafin.

²⁴ Ogen Jizọsị gi hun ni efọ asuozin n'a usuo, ọ nọ sị, “Nibe ọ fuka orun ebe ndi idafin a nọ banye Ali-eze Osolobue! ²⁵ Ezioku-ezioku, ọ ka nfe ni anyinnyan-mkpukpuke wu kamelu gha enya oloden kari ni odafin banye Ali-eze Osolobue.” ²⁶ Ndi hun nụ ihieni nọ sị, “Onye k'a sazi nwan eka nwe nzuopuha?”

²⁷ Jesu nọ sị we, “Ihien ihian ghaleni a sa eka e me, Osolobue k'a sa eka me ẹ.”

²⁸ Ya Pita nọ sị, “Lee ẹ, enyi a laguokwo ihien ile enyi nwon to sonme i!”

²⁹ Jizọsị nọ sị we, “M rị a gwa unu ezioku, o nwonni onye owule hun o me ni o natoguo ulo mobu nwunye mobu umune mobu nedi le nne mobu umu—make ufiri Ali-eze Osolobue, ³⁰ hun jenkoleni d'e nwęhęn we mmagi-mmagi ogeni, nwęhęn ndun itẹbitẹ ogen hun lalani.”

Hun Mę Ẹ Mgbe Ẹto Jesu Ku Ẹ N'o Jenko D'a Nwun, Lihizi
(*Mat 20.17-19; Mak 10.30-34*)

³¹ Jizọsị nọ weri mmadu mmebuo hụ si usuo, sị we, “Gon ni ntin! Enyi jenkọ nwan Jerusalem; ihien ile ndi-amuma de banyeni mme wu Nwa nke Ihian jenkọ d'e mezuchanrin.”

³² “We siko d'e we ẹ che eka ndi ali ndi ozo wuleni ndi Ju; we jenkọ d'a kpa a ye emu, kpari ẹ, ju a eson.”

³³ “We siko d'a fian a mkpinsin oda-oda; we k'e gbu ẹ; kani, hun me ẹ akpu-uhuohin eto, o jenkọ d'e lihi.”

³⁴ Kani, o nwonni ihien mmadu mmebuo hụ ghota ime ihieni ile o ku; oku ndi hụ wu ihien zuerini ebe we ri; aghotanị we ihien Jizọsị ri e ku.

Jesu A zuo Onye Enya-ishi
(*Mat 20.29-34; Mak 10.46-52*)

³⁵ Ogen Jizọsị gi nokunmeme Jeriko, okennyẹ enya-mpin ohu nodi ali mkpenren uzo hụ, a riu urio.

³⁶ Ogen onye enya-mpin hụ gi nụ uzun igunrun ghafekoni, ọ nọ ju we ke ki ri e me?

³⁷ 'Ya we nọ sị a, “Jesu onye Nazaretị ghafeko.”

³⁸ Ya ọ nọ yi oro, sị, “Jizọsị, Nwa Defidi, me omiken m!”

³⁹ Ndi ri ihun igunrun hụ nọ jugbo a, sị a kpume onu. Kani, ọ nọ yikenmede, sị, “Nwa Defidi, me omiken m!”

⁴⁰ 'Ya Jesu nọ wuzo, sị we wehe okennyẹ hụ. Ogen o gi nozunhan, Jesu nọ ju a, sị, ⁴¹ “K'ị cho ni m me n'i?” Ọ nọ sị, “Di-nwonni-enyi, m cho ni m leghama uzo.”

⁴² Jizọsị nọ sị a, “Leghama uzo! Okukwe i a zoguo i.”

⁴³ Ozigbo, ọ nọ leghama uzo; ọ nọ sonme Jizọsị, a ja Osolobue mma. Ihian ile hun n'a nozikwo ja Osolobue mma.

Isi nke Mmitenęi

Jizọsị Lę Zakiosị

¹ Ya Jizosị nọ banye obodo Jeriko. Ogen Jizosị gi ghafekọ ime ẹ, ² okennyẹ ohu w'a kpo Zakiosị rị ebẹhu. Zakiosịni wụ onyẹ ohu ime ndi-isi ndi a na ugwo-isi; odafin ro. ³ O hụ a chọ n'o legha Jesu, kanị o mę mkpuru, ọ sanị ẹka legha Jesu makę igunrun hụ.

⁴ 'Ya ọ nọ gbaghafa igunrun hụ, si ihun d'e nyinrin elu osisi w'a kpo Sikamo, keni ọ hun Jesu, makeni ụzọ ahun kę Jesu jenkọ d'a gha. ⁵ Ogen Jesu gi jęnru ebahun, o lee ęnya elu, ọ nọ sị a, "Zakiosị, męngwa hidan, makelę m jenkọ d'a nọdiriri iwe i tanni."

⁶ Zakiosị nọ hidan ozigbo-ozigbo, gi ighoghọ nabanhan a. ⁷ Ihian ile hunn'a nọ denwinwinma, a si, "Okennyeni e jęmęguo iwe onyę-njo!"

⁸ Zakiosị nọ wuzo ụzọ ohu, si, "Di-nwonni-ęnyi, lee ẹ, m rị nwan e kebe ihien ile m nwe ụzọ ẹbuo; m jenkọ d'e we azuun ohu ye ndi igbennye. Omeni o nwon onyę m męgbu, m jenkọ d'a kụkin ẹ 'ya ụzọ ęno."

⁹ Ya Jizosị nọ sị a, "Nzuopuha a biao ẹzi-le-ulon tanni, makeni okennyeni wuzikwo nwa Ibrahim. ¹⁰ Mmę wu Nwa nke Ihian bia d'a chọ ndi tuhuni ni m zuopuha wę."

Ilu Jesu Gi Ndi We Ye Egho Gi Zu Afia Ta
(Mat 25.14-30)

¹¹ Kę wę don rị e gon ntin ihien ndini ọ rị e ku, Jizosị nọ ta ni wę ilu. Makeni o rumęguo ẹhu Jerusalem, wę rị e ro ni Ali-eze Osolobue e d'a biahu d'a kima kiken-kiken. ¹² 'Ya ọ nọ sị, "O nwe okennyẹ ohu; okennyeni wu nwa-eze; o jenkọ ali ohu teni ni w'e d'e kin ẹ eze. Uche ẹ wu ni wę kinguo a eze, ọ luahazi. ¹³ N'o d'e jęmę, ọ nọ kpokikome ndi idibo ẹ iri, we egho ọrun uhuhin ọgun-isen ọgun-isen ụzọ iri ye wę, sị wę, 'Gi ni eghoni zu afia d'e ru ni a lua m.' ¹⁴ Kanị, ize okennyẹ ahun rị e ze ndi ali a. Wę nọ zi ndi-ozu sọmę ẹ, d'a sị, 'Enyi achoni ni okennyeni ki ęnyi.' "

¹⁵ "Kanị, e kinkwo w'a eze nwen.

Ọ nọ lua; ozigbo, ọ nọ kpo ndi idibo ẹ ndi hụ o ye ego, keni ọ marin erere wę nwehen.

¹⁶ Nke ibuzo a puha, si, 'Nna-ęnyi, e giguo m egho i ye m nwehen ụzọ iri elu ẹ.' ¹⁷ O nọ sị a, 'Odibo oma! Y'e mękę. Ebe o mę ni y'a ghosiguo n'i furu onyę wę gi e don ęnya ime ihien mę ẹkere, weri obodo iri kima.' ¹⁸ Hun mę ẹ ẹbuo nọ puha, si, 'Nna-ęnyi, e giguo m egho i ye m nwehen ụzọ isen chen'ẹ.' ¹⁹ O nọ sị a, 'Yu nwen, weri obodo isen kima.' ²⁰ Odibo ozọ nọ puha, si, 'Nna-ęnyi, lee egho i; m gi ẹkwa kenme ẹ, bu ẹ to ohunma. ²¹ Egun i rị a tu m, makeni y'e zeke; y'e weri ihien i donmeleni, a ghorị ihien i kunleni.' ²² Eze nọ sị a, 'Eje-odibo! M jenkọ d'e gi oku onu i kin i ikpe. 'Y'a maringho ni e zeke m, ni m'e weri ihien m donmeleni, a ghorị ihien m kunleni. E ẹ ya? ²³ O hugho nwan mma. Ki hain nwan i gileni bu egho m che ni m ime ulo-egho*, keni, m bia, e weri m 'ya lę omuninwa rin'a?' "

²⁴ "Ya eze hụ nọ sị ndi turu ebẹhu, 'Napuha n'a ego hụ, wę ẹ ye odibo ahun nwe ụzọ iri.' ²⁵ Kanị wę nọ sị a, 'Nna-ęnyi, o nweguo ụzọ iri nu!' ²⁶ Eze nọ sị wę, 'M rị a gwa unu, ndi ile nwe ihien wę gi ihien wę ye wę runpuha kę wę jenkọ d'e yecheni. Kanị, ndi nwele ni ihien wę gi nke wę runpuha, wę jenkọ d'a napude wę hun wę nwon. ²⁷ O mę nke ndi inenren m ahun choleni ni m wuru eze wę, weheni wę d'e gbu id'ęnya m ebeni.' "

Onyę Mmeri A Banhan Jerusalem
(Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Jon 12.12-19)

²⁸ Ogen Jesu gi kuguu ihienni, ọ nọ jęmę Jerusalem o jenkọ. O hụ ihun; ndi 'ya lę wę wı hụ e sọn ẹ. ²⁹ O rumę Befeji lę Betani, hun rı ugu w'a kpo Ugu Olivu, ọ nọ zi umu-azuun ẹbuo ozi, ³⁰ sị wę, "Banye ni obodo ahun mę ẹkere rı ihun; unu banye, unu siko d'a hun nwa-jaki wę limeto ebẹhu, hun wę nyintuleni kaka; topu n'a, unu e wehe ẹ ebeni. ³¹ Onyę sị unu, 'Ki unu rı a topun'a?' Sı n'a hụ, 'Nna chọ a.' "

³² Ya ndi o zi ozi nọ jęmę, a hunchanrin wę ihien ile kę Jesu don gwa wę. ³³ Ebe wę rı a topu nwa-jaki hụ, ndi nwon'ẹ nọ sị wę, "Ki unu rı a topu ni nwa Jaki hụ?"

* Isi nke Mmitenei:23 aza

³⁴ Wẹ nọ sị, “Nna chọ a.” ³⁵ Ya wẹ nọ weri nwa-jaki hụ jenni Jesu. Wẹ nọ gbama ẹwuru wẹ yiyesonmẹ elu ẹ ye elu anụ hụ; ya wẹ nọ yeni Jesu ẹka nyinrin enu ẹ. ³⁶ Ogen o gi nyinko, igunrun ahun hụ e gi ẹwuru wẹ yiyesonmẹ elu ẹ a gbama ụzọ.

³⁷ Ogen o gi ru ẹhụ Jerusalem, ụzọ ahun wẹ gha a kpọtụ Ugu Olivu, igunrun ụmụ-azụn a nọ ghoghoma, wesi olu elu a ja Osolobue mma makẹ ihien a tọ ẹnya ndị wẹ hụn, a sị,

³⁸ “Eze ahun gi ẹfan Di-nwonnị-enyi bịa
wụ onyẹ Chuku gozi agozi!

Udọn 'ya rị elu-igwee,

ogho 'ya rị nị Osolobue

ebe hụ kachanrị elu ejen.”

³⁹ Kani ndị hụ ime ndị Itu-Farisi rị ime igunrun hụ nọ sị Jesu, “Onyẹ-nkuzi, jugho ụmụ-azụn i!”

⁴⁰ Jizosị nọ sị wẹ, “M rị a gwa unu, ndinị gba nkintin, omuma ndinị rị ebeni jenkọ d'e yime oro hụ.”

Jizosị A Kwan Nị Jerusalem Ẹkwan

⁴¹ Ogen Jesu gi ru ẹhụ ya wụ obodo wụ Jerusalem, hụn a, o nọ kwanma n'a ẹkwan, ⁴² sị, “Egheẹ, iyū, iyude! Omeni i te marin tanni ihien nkẹ e ye i udon! Kani, e zuemeḡu nị wẹ i 'ya! ⁴³ Ogen lala, hūn ndi inenren i jenkọ d'e gi gi ihien mgbondon tunhunmẹchanrị i, gha azuun ile zunbanhan ime i. ⁴⁴ Wẹ jenkọ d'e tikpochanrị i—'yū lẹ ndi rị ime i—o nwonnị ogbe-omuma ohu wẹ gi tun i hūn wẹ jenkọ d'a latọ elu ibe ẹ, makeni y'a marinri ogen Osolobue gi bịa d'e meni i ohunma.”

Jizosị A Chupu Ndị Rị Ụlọ-nsọ A Zụ Afia

(*Mat 21.12-17; Mak 11.15-19; Jón 2.13-22*)

⁴⁵ 'Ya kẹ Jizosị nọ banye ime Ụlọ-nsọ, chupuma ndi rị ebahun a zụ afia, ⁴⁶ a sị wẹ, “Wẹ de ẹ ime Ẹkukwo-nsọ nị Osolobue sị, ‘Ụlọ m jenkọ d'a wụ ụlọ w'a nọ e mẹ ekpere’, kani unu e giguọ a nwan henrin ‘ebe ndi ohin a wari’.”

⁴⁷ Uhuohin ile, Jizosị hụ a kuzi ime Ụlọ-nsọ. Ndi-isi nchu-egan lẹ ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi-isi ndi Ju hụ a chọ nị wẹ gbu ẹ, ⁴⁸ kani, a hūnni wẹ ụzọ w'e gi mẹ ẹ, makeni nkuzi ẹ a nwunguọ igunrun ahun ile ri.

Isi Nke Ogun

A Ju Wẹ Jesu Kẹ Onyẹ Zi Ẹ

(*Mat 21.23-27; Mak 11.27-33*)

¹ Uhuohin ohu, ebe Jesu rị a kuzi, e zi ozioma ime Ụlọ-nsọ, ndi-isi nchu-egan lẹ ndi-nkuzi Iwu lẹ ndi-isi nọ puha, ² sị a, “Gwa ẹnyi, elee iken k'i gi e mẹ ihien ndinị? Onyẹ ye i ikenni?” ³ Jesu nọ za wẹ, sị, “Mmẹ nwen jenkọ d'a ju unu ajuju ohu: gwa nị m, ⁴ mirin-Chuku Jonu m, elebe k'ọ gha bịa? O gha elu-igwee bịa ra o gha ẹka ihian bịa?”

⁵ 'Ya wẹ nọ tugbame iroro yen'e, sị ibe wẹ, “Kinị kẹ ẹnyi jenkọ d'e ku? Ẹnyi sị, ‘O gha elu-igwee bịa,’ o jenkọ d'a sị, ‘Kinị hain unu gileni gi ihien Jonu ku don?’ ⁶ Kani ẹnyi sị, ‘O gha ẹka ihian bịa,’ wẹ jenkọ d'e gi omuma magbu ẹnyi makeni wẹ ile kweri ni Jonu wụ onyẹ-amuma.”

⁷ 'Ya wẹ nọ sị a, “Ẹnyi amarin ebe o gha bịa.”

⁸ 'Ya Jizosị nọ sị wẹ, “Mẹ nwen agwakọ unu onyẹ ye m iken m gi e mẹ ihien ndinị.”

Ilu Jesu Gi Ndị Wẹ Ye Ugbo-vaini Run Ta

(*Mat 21.33-46; Mak 12.1-12*)

⁹ O nọ ta nị ndi ile rị ebahun iluni: “Okennyẹ ohu run ugbo-vaini, 'ya o nọ we ẹ ye ndi jenkọ d'a runn'a e-gbu-e-ke, o nọ si alị ozo d'a nobie. ¹⁰ Ogen vaini e ru, 'ya o nọ zi odibo ohu jenni ndi hụ rị a run 'ya wụ ugbo nị wẹ keye ẹ ihien run'e; kani, ndi hụ nọ gbu ẹ ili, gba a ẹka la. ¹¹ O nọ zijenzi odibo ozo; kale ndi hụ nozi gbu ẹ ili, gbe ifenren ye ẹ ihun, gba a ẹka la. ¹² O nọ zijenzi odibo hūn mẹ wẹ ẹto; wẹ nọ rudẹ ohun ẹhụ, chupu a. ¹³ 'Ya onyẹ hụ nwẹ ugbo-vaini hụ nọ sị enwen ẹ, ‘Kinị kẹ m'e mẹ nwan? M jenkọ d'e zi ezi nwa

m, ikenkwọ a gbaye wẹ ẹ!'¹⁴ Kani, ogen ndi hu gi hun a, wẹ nọ si ibe wẹ, 'Onwan wu hun siko d'e nwonrin ugboni omegu, ni enyi gbu ẹ keni ihien nke e ru ẹ ẹka henrin nke enyi!' ¹⁵ 'Ya wẹ nọ gha ime ugbo-vaini hu dokpunpu a, gbu ẹ."

Jesu nọ si, "Kini ke onye hu nwon ugbo hu jenkọ d'e me ndi hu ri a run ugbo hu? ¹⁶ O siko d'a bia d'e tikpo wẹ, we ugbo hu ye ndi ozo."

Ogen wẹ gi nu ihienni, wẹ nọ si, "Chuku a ju!"

¹⁷ Kani, Jesu e lee wẹ, 'ya o nọ si, "Ki wẹ den'ẹ nwan ime Ehuhuo-nsọ ni 'Omuma hu ndi a tun ulo juto, e henringuo omuma hun gi ulo.' "

¹⁸ "Omuma hu jenkọ d'e tikpo onye owule dankwasị n'a; kani o siko d'e gwerien onye owule o dankwasị."

¹⁹ Ya ke ndi-nkuzi Iwu le ndi-isi nchu-egan nọ cho ni wẹ nwunrun Jesu ozigbo—makele a ghotaguo wẹ ni uwe k'o tuni ilu hu; kani, egun igunrun ahun anini wẹ.

Ajuju Banyeni Iku Ugwo-isi

(Mat 22.15-22; Mak 12.13-17)

²⁰ 'Ya wẹ nọ keme Jesu nke. Wẹ nọ zi ndi wẹ zi d'e kunrun ẹ, si wẹ me leke si wẹ gi ezioku bia—keni wẹ hun uzo gi ihien o k'e ku kwodon ẹ, w'ẹ che ẹka Govano ri a kidon ni ndi Rom. ²¹ Wẹ nọ si a, "Onye-nkuzi, enyi a maringho ni oku-onu i le nkuzi i kuru-oto; y'a ra lee ihian enya ihun, kama, y'a kuzi uzo Osolobue k'o richanrin. ²² Gwa enyi, Iwu enyi e kwerigho ni enyi ku eze-kani wu Siza ugwo-isi ra o kwerini?"

²³ Kani, Jizosi nọ ghot a ni ero ke wẹ gi bia, o nọ si wẹ, ²⁴ "Ghosidele ni m akpuru egho dinariosi: isi onye le efan onye ri a?" Wẹ nọ za, si, "Nke Siza ro."

²⁵ 'Ya Jesu nọ si wẹ, "We ni nwan ihien Siza ye Siza; unu e we ihien Osolobue ye Osolobue."

²⁶ Ahunzini wẹ ihien wẹ siko d'e gi nwundon ẹ id'enya ndi hu. Oku hun o shiarị wẹ a tukenme wẹ enya, wẹ nọ kpume onu.

Ajuju Banyeni Igha-onwun-lihi

(Mat 22.23-33; Mak 12.18-27)

²⁷ Ndi hu ime ndi Itu-Sadusi nọ bia d'e kunrun Jesu. (Ndi Itu-Sadusi kweri ni ndi nwunni ara lihi.) ²⁸ Wẹ nọ ju a ajuju, si a, "Onye-nkuzi, Mozizi de ni enyi 'ya ime Ekukwo Iwu, ni: 'Omeni okennyẹ a nwunhun bu nwunye ẹ amuni nwa, nwenẹ okennyẹ hu nwunni ya luru nwunye ẹ, ni wẹ mudonni nwenẹ ẹ nwa.' ²⁹ O nwon nwan umune ikennyẹ esa. Nke ibuzo a lu nwunye, o nwunhun bu o muni nwa. ³⁰ Hun me ẹ ebuo nọ luma okpoho hu; omegu, o nọ nwunhun bu o muzikwoni nwa. ³¹ Ihien ohu hu mezikwo hun me wẹ eto le ndi ozo ile hoduni, d'e ru ni wẹ esa lugbari okpoho hu—a nwunhunchanrin wẹ, bu amuni wẹ nwa. ³² Omegu, okpoho nwen nọ nwunhun. ³³ O ru ogen ndi nwunni e gi lihi, nwunye onye ke okpoho hu jenkọ d'a wu ime wẹ ile ebe o me ni wẹ esa lugbari a?"

³⁴ Jesu nọ si wẹ, "Ndi ogeni suo a lu di le nwunye, e ye wẹ a luru; ³⁵ kani o rikọ erira ogen hu lalani. Makeni, ndi hu wẹ jenkọ d'e weri ni wẹ furu efuru, hun wẹ jenkọ d'a gha onwun weli keni wẹ bi ogen hu a lukọ di le nwunye, eyeko wẹ wẹ luru. ³⁶ Wẹ siko d'a nọ ke ndi mmon-ozu; anwunkozi wẹ. Wẹ wu umu Osolobue—makeni wẹ wu ndi gha onwun lihi—elezi wẹ ihian-mmaka. ³⁷ O me nke iweli ndi nwunni, Mozizi le enwen ẹ e kuguo d'a ime Ekukwo-nsọ ni wẹ siko d'e weli ndi nwunni. Ebehu o nọ ku oku aku-afia hu ri e nwun okun bu o dunni okun k'o nọ ku ẹ, ebehu o nọ kpo Di-nwonni-enyi 'Chuku Ebrahim le Chuku Aziki le Chuku Jekopu'. ³⁸ Osolobue ndi ri ndun k'o wu, ele nke ndi nwunni, makeni ebe o ri, ihian ile ri ndun."

³⁹ Ndi hu ime ndi-nkuzi Iwu nọ si, "Onye-nkuzi, y'a zaguo ohunma!"

⁴⁰ Egun anizini wẹ juzi a ajuju.

Nwa Onye Ke Kraisti Wu?

(Mat 22.41-46; Mak 12.35-37)

⁴¹ 'Ya Jesu nọ sị wẹ, “Kị haịn wẹ gi e ku ni Kraịstị, Onyẹ Hụ Osolobue Tume, wụ nwa Defidi? ⁴² Bụ Defidi lẹ enwen ẹ e kuguo oku ime ẹhuhuo Ebu-oma, si, ‘Di-nwonnini-enyi sị Di-nwonnini-m,

“Nodi ali aka-nni m,
⁴³ d'e ru mgbe m giguu ndi inenren i
henrin ihien i gi a zoma uku.” ’

⁴⁴ O me nwan ni Defidi kpọ Kraịstị ‘Di-nwonnini-m’, nani k'o donzi nwan wuru nwa Defidi?”

*Jizosi A Do We Eka-ntin Banyeni Ndi-nkuzi Iwu
(Mat 23.1-36; Mak 12.38-40)*

⁴⁵ Ebehu ihian ile ri e gon ẹ ntin, Jizosi nọ sị umu-azuun a, ⁴⁶ “Kpachanpu ni enya ebe ndi-nkuzi Iwu ri: ọ sọ wẹ ni w'e yi ewuru tueni a ghahunme; ọ sọ wẹ ni w'e kelesonme wẹ ekele pu-ichen ime afia lẹ ebe ndi ọzo ihian risonme; ọ sọ wẹ ni wẹ a nodi isi-ochere ime ulo-ofufe lẹ ebe wẹ nọ e ri oriri. ⁴⁷ W'e rigbu ikpoho di wẹ nwun, e gi ekpere sueni e kpume ẹ! Wẹ jenko d'a narin afunfun ka njo.”

Isi Nke Ohu-kwasị-ọgụn

*Oyiye Ogbennyẹ Di E Nwun Ye
(Mak 12.41-44)*

¹ Jesu nọ lee enya, hun ke ndi idafin ri e bu oyiye wẹ e che ime ebehu w'e buche oyiye ime Ulo-nsọ; ² ọ hunzi ogbennyẹ mgbeleke ohu di ẹ nwun k'o buche ikobo ebuo. ³ 'Ya ọ nọ sị, “Ezioku ke m ri a gwa unu ni okpoho ogbennyẹ-mgbelekeni di ẹ nwun kachanrin wẹ ile e ye. ⁴ Makeni wẹ ile gha ime hun bu oda wẹ nwe wepuha, ye—kale 'ya nwen, ke o mehan ogbennyẹ, o yechanrin ihien ile o nwe o gi bi.”

*Jizos' E Ku E Ni We K'e Tikpo Ulo-nsọ Ri Jerusalem
(Mat 24.1-2; Mak 13.1-2)*

⁵ Ndi hu ime umu-azuun a hu e ku oku Ulo-nsọ, e ku oku omuma ndi magbu enwen wẹ mma lẹ oyiye pu-ichen ndi wẹ ye Osolobue hun wẹ gi cho Ulo-nsọ mma. Kani, Jizosi nọ sị wẹ, ⁶ “O me nke ihien ndini unu ri a gba-ilee, ogen lala hun o gi meni o nwonnini kaka ogbe omuma ohu hun k'a hodu elu ibe ẹ, wẹ k'e tituchanrin wẹ ile.”

*Nsongbu Lẹ Ukpokpo Lalani
(Mat 24.3-14; Mak 13.3-13)*

⁷ Wẹ nọ ju a, si, “Onyẹ-nkuzi, elee mgbe ke ihien ndini jenko d'e gi me? Kị wu ahima hun siko d'a ghosi ni ihien ndini e d'e me?”

⁸ Jesu nọ sị wẹ, “Donrin ni enya make wẹ gha e dufie unu. Makeni, ndi bu oda siko d'e gi efan m bia, si, ‘Mme wu Kraịstị’, a sizi, ‘Ogen hu e ruguo!’ Kani, esonkwole ni wẹ. ⁹ Unu nu otiti agha ichen-ichen lẹ otiti ndi risonme a lusun ndi okiki, anikwole ni egun tu unu. Makeni, udi ihien ndini jenko d'e bu uzo me—kani ogugu-ogen abiakọ ozigbo hu.”

¹⁰ 'Ya ọ nozi sị wẹ, “Ali lẹ ali jenko d'a lu agha; ali-eze siko d'a lusun ali-eze agha. ¹¹ Oken ali-omahihie lẹ unwun lẹ eje-emu ichen-ichen e feni siko d'a ri ebe ri ichen-ichen. Ihien ndi a tu egun lẹ ihien ndi a tu enya jenko d'a puha igwere.

¹² Kani, ihien ndini ile gini d'e me, wẹ jenko d'a nwunrun unu, kpokpo unu; we unu ye wẹ ni wẹ kin unu ikpe ime ulo-ofufe ndi ju ebe ri ichen-ichen, bu unu che ulo-ngan; wẹ siko d'e gi ufiri efan m we unu jenni ndi nze lẹ ndi Gwanọ. ¹³ Onwan siko d'a wu oghere unu e gi shia ni m eri ebe wẹ ri. ¹⁴ Kwademe ni nwan obi unu ni unu erotoko ke unu a don kinrin onu unu o gini d'e ru. ¹⁵ Makeni m siko d'e ye unu amamihien lẹ oku-onu hun ndi ikpe unu jenkoleni d'a saeka shiarị mọbu papu.

¹⁶ Ndi munu unu lẹ umune unu—ikennyẹ lẹ ikpoho—lẹ ndi nke unu lẹ ndi ọwu unu jenko d'e rede unu. Wẹ jenko d'e gbu ndi hu ime unu. ¹⁷ Ize unu jenko d'e ze ihian ile make ufiri efan m. ¹⁸ Kani o nwonnini akpu ntutu ohu ri unu isi hun jenko d'a la iwi. ¹⁹ Dikenme ni ndidi keni unu hun uzo nwe nzuopuha.”

Jesu E Ku E Nị Wẹ Jẹnko D'e Tikpọ Obodo Jerusalem

(Mat 24.15-21; Mak 13.14-19)

²⁰ “Kani, unu hun ke ndi-agma fihunme Jerusalem, unu a marin ni ogen we jenkọ d'e gi tikpọ a ariguo nsue. ²¹ Ogen hu, ndi hun ri Judia we gbasi elu-ugu ndi risonme ebegu; ndi hun ri ime Jerusalem we gha ime e pu; ndi rileni ime e abanyekwole ime e. ²² Makeni ogen hu siko d'a wu ogen Osolobue gi e megwari, ogen hun w'e gi mezuchanrin ihien ile we de ime Ekukwọ-nsọ. ²³ O jenkọ d'a fu ndi ri ime le ndi pa nw'eka orun uhuhin hu. Makeni, oken nsongbu siko d'a ri alini; oken onuma k'e we k'e gi son ndini. ²⁴ We jenkọ d'e gi opia-agma gbu we; we meriguu we, e duru we we nke ndi we meri, si ali ile ri ichen-ichen. Ndi ali ndi ozo wulen ndi Ju jenkọ d'a gha a zo Jerusalem uku d'e ru ni ogen ali ndi ozo e zu.”

Obibia Nwa Nke Ihian

(Mat 24.29-31; Mak 13.24-27)

²⁵ “We jenkọ d'a hun ihien-ahima ime enya-anwun le ifon le kokishia ri igwere. Ime uwa, ali ichen-ichen jenkọ d'a ri ime nsongbu, make oken uzun ohimin ri a zun le ebiri o ri a kpọ; o siko d'a gba we nghari-enya. ²⁶ Ndun siko d'a guu ihian make egun ihien jenkọ d'e me uwa ile, makeni iken ndi ri igwere jenkọ d'e mehunme. ²⁷ Ogen hu ke we jenkọ d'e gi hun Nwa nke Ihian k'o gi iken le ogho hi-ogbe lala ime orukpu. ²⁸ Ogen ihien ndini e gi bidon, turu ni nwan oto, unu e wesi isi elu, makeni ogen we gi gbapuha unu a riguo nsue!”

Ihien Jesu Gi Osisi Figi Kuzi

(Mat 24.32-35; Mak 13.28-31)

²⁹ “Ya Jizosi no tu ni we ilu: “Lekpo ni osisi figi le osisi ndi ozo ile: ³⁰ Hun we gihu foma ehuhuo, unu le enwen unu e gi enya unu hun a, gi e marin ni udu-mirin e d'e bidon. ³¹ Eriazikwo, unu hun ke ihien ndini ri e me, unu a marin ni ali-eze Osolobue a riguo nsue.”

³² “M ri a gwa unu ezioku, ndi ri ogenni aguchanringuko ihien ndini we kebe me. ³³ Elu-igwee le uwa jenkọ d'a ghafe, kani, ihien m ku aghafeko: o k'e mezuriri.”

Kwademe Enwen I!

³⁴ “Kani, kpachanpu ni enya, amamgbe oken ehufu-ufu, oken oriri-le-orira le uhue ihien uwan a nyindan obi unu, uhuhin hu a nwundon unu idumuzi ke onyan. ³⁵ Makeni, uhuhin hu siko d'e kunrun ihian ile ri elu-uwu. ³⁶ Munrun ni nwan enya ogen ile; e me ni ekpere ni Osolobue me unu sa-eka wanahin ihien ndini ile jenkọ d'e meririni, sazikwo eka turu ihun Nwa nke Ihian.”

³⁷ Uhuhin ile ke Jesu gi a kuzi ime Ulo-nsọ, kani ohi gba, o pu, si ugu ahun w'a kpọ Oliveti d'a nodi. ³⁸ Uzọ utuntun ile ihian ile hu a bia d'e kunrun e ime Ulo-nsọ, e gon e ntin.

Isi Nke Ebuo-kwasị-ogun

E Ri Ni We Jesu Ngo

(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Jon 11.45-53)

¹ Ogen Mmemme ahun we gi e ri Bredi nwonleni yisti o gi a fu hun w'a kpozikwo Mmemme-Nghafe gi rume, ² ndi-isi nchu-ejan le ndi-nkuzi Iwu hu a cho uzo w'e gi gi nzuzue gbu Jizosi, makele egun ndi ali ri a tu we.

Judasị E Kweri N'ọ Siko D'e Re Jesu

(Mat 26.14-16; Mak 14.10-11)

³ “Ya Ekwensu no banye ime Judasi hun w'a kpọ Iskarotu, hun wu onye ohu ime umu-azun mmebu hu. ⁴ O no pu, jenne d'e son ndi-isi nchu-ejan le ndi-isi ndi-unakpa Ulo-nsọ ku ke o don re Jesu ye we.

⁵ Ogen we gi nu a, efo no suo we usuo, we no kwere ni we jenkọ d'e ye e egho. ⁶ “Ya o no kwere. O no choma ezigbo efe o jenkọ d'e gi we Jesu ye we ebe ndi bu oda rileni.

Oriri-Nghafe

(Esodosi 12.1-20; 13.3-10; Mat 26.17-25; Mak 14.12-21; Jon 13.21-30)

⁷ Uhuohin hu we gi e bidon Mmemme we gi e ri Bredi nwonleni yisti o gi a fu e ru, uhuohin ahun we gi e gbu nwa-ebulu Nghafe, ⁸ Jizosi no zipu Pita le Jonu, si we, "Jenme ni d'a kwademe ihien ni enyi ri Oriri-Nghafe."

⁹ We no ju a si, "Elebe k'i cho ni enyi no mememe?"

¹⁰ O no si we, "Gon ni ntin: unu banyekoni ime obodo, okennyeh ohu bu ite-mirin jenko d'e kunrun unu. Sonne banye ulo o siko d'a banye. ¹¹ Si ni onye nwon ulo hu, 'Onyenkuzi si i, "Elebe ke mmughe hu obia a nodi ri, hun mme le umu-azuun m jenko d'a nodi ri ihien-oriri Nghafe?"' ¹² O siko d'a ghosi unu mmughe ohu shiani ri ibe elu, hun we kwademegu oahunma-ohunma; no ni ebegu kwademechanrin ihien ile."

¹³ 'Ya we no jenme. We no hunchanrin ihien ile k'o don gwa we, 'ya we no kwademe Oriri Nghafe.

Oriri-nsọ

¹⁴ Ogen e ru, Jizosi no weri oche, ndi-ozu hu pu-ichen no son e nodisonme ali—ni we ri Oriri hu. ¹⁵ Jizosi no si we, "A chokenmeke m ni mme le unu ri Oriri-Nghafeni m gini d'a ta afunfun! ¹⁶ Makeni, m ri a gwa unu, erikozu m'a d'e ru mgbe ihien we gi e e ku jenko d'e gi mezu ime Ali-eze Osolobue."

¹⁷ Ya o no weri mkpu, o yeguu Osolobue ekele, o no si, "Weri ni onwan keru. ¹⁸ M ri a gwa unu ni arakozu m manya vaini d'e ru mgbe Ali-eze Osolobue bia."

¹⁹ 'Ya o no weri ogbe-bredi, ye Osolobue ekele, bebe e, we e ye we, si, "Onwan wu ehio m, hun we ri e gi ufiri unu e ye. E me ni onwan e gi a nyanhan m." ²⁰ Erira k'o donzikwo weri mkpu hu ye we, ogen we gi riguu, si, "Mkpuni wu nkwerigbama oahun hu Osolobue tumu, hun we gi edeke m biye aka—edeki m we gi ufiri unu gbapu."

²¹ "Ka lee n'e, mme le onye jenko d'e re m ri ebeni e ri ihien-oriri! ²² Nwa nke Ihian siko d'a nwun ke Osolobue don ku, kani nsongbu ri ni onye hu jenko d'e ren'e!"

²³ 'Ya we no juma ibe we ke onye ime we jenko d'e me ihieni.

Onye Kachanrin?

²⁴ Ndi-ozu ahun pu-ichen no domazikwo ndondo ime igunrun we onye we siko d'e weri ni 'ya kachanrin ime we ile. ²⁵ Jizosi no si we, "Ndi-nze uwa a ki ndi we ri a ki rike si uwe nwe we; ndi ri a kinu a za 'Ome-ogho!' ²⁶ Kani, emekwole ni erira. Kama, onye kachanrinni ime unu 'ya no ke onye kachanrin nwata; onye-ndu 'ya no ke odibo. ²⁷ Eghere, onye kade ibe e? Onye hun nodi ali e ri ihien-oriri ra onye hun ri e buhe ihien-oriri, e jen ozi rin'a? Ele onye hun nodi ali e ri ihien-oriri ka? Kani, m ri nwan ime igunrun unu leke onye e jen ozi."

²⁸ "K'osileri, unu wu ndi son m nodi ime nsongbu ile we gi lele m, unu anatonu m: ²⁹ m ri nwan e ye unu Ali-eze a ki—noke ke Nedi m don ye m, ³⁰ keni unu hun uzon son m ri, son m ra ime Ali-eze m; unu siko d'a nodisonme enu ukpo-eze, e kin ikpun-ulo mmebuon ri Izrelu ikpe."

Jizos' E Ku E Ni Pita Jenko D'a Ghori N'ọ Marın A

(Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Jon 13.36-38)

³¹ "Saimonu, Saimonu! Gon ntin! Ekwensu a sigo Osolobue ni a lele unu ile, keni o yo unu ke we don a yo oka. ³² Kani, e meguo ni m'i ekpere Saimonu, amamgbe okukwe i a dan. Ogen y'e gi gbehutoguu obi kinhen azuun, y'a gba umune i ume."

³³ Kani, Pita no si, "Di-nwonni-enyi, a kwademegu m ni m jenko d'e son i jen ngan, sonde i nwunhun!"

³⁴ Jizosi no si a, "Pita, m ri a gwa i, okpa gini d'a kwan ukinkin tanni, i siko d'a ghori mgbe eto ni y'a marin m."

Eka Le Opa-agma

³⁵ Ya Jesu no ju umu-azuun a ajuju, si, "Ogen hu m gi zipu unu, si unu ewerile egbo mobu buru ekpa mobu akpukpo-uku, o nwongho ihien koni unu?" We no si a, "Mba, o nwonni."

³⁶ Jesu no si we, "Ujeni, onye nwon egbo ya weri e nwan; onye nwe ekpa ya buruzikwo a. Onye nwonleni ophia-agma 'ya re ewuru o yiye elu e, gi e nonrin ophia-agma. ³⁷ Makeni, m ri a gwa unu ni ihien ahun Ekukwo-nsu ku, ni

'We jenkwo d'a gun a yeni ndi a dan iwu' jenkwo d'e mezuriri ebe m ri.

Ezie, ihien we de ime Ekukwo-nsu banyeni m hu e mezu."

Umu-azuun a no si a, "Di-nwonni-enyi, lee e, ophia-agma ebuo ri ebeni!"

³⁸ 'Ya o no si we "Ohun e higuu."

Jesu A No Elu Ugu Olivu Me Ekpere

(*Mat 26.36-46; Mak 14.32-42*)

³⁹ Jesu no gha ime obodo hu pu, jenne elu Ugu Olivu k'o don e me mbu, umu-azuun a no sonme e. ⁴⁰ Ogen o gi ru ebahun, o no si we, "Me ni ekpere make unu gha a danban ime onwunwan."

⁴¹ 'Ya o no jenshi ihun ekere, ihien rike ebe mburu e ru we ma a, gbu osekp, me ekpere, ⁴² si, "Baba, omeni y'a chogho, napu m mkpu afunfunni; kanj, uche i 'ya me, ele nke m." ⁴³ Ya mmnon-ozu no gha elu-igwee d'e kunrun e, yeche n'e iken. ⁴⁴ Makeni o ri ime oken ufu, o mekenme ekpere kari k'o me mbu; obanje e no ke edeke ri a tatuni.

⁴⁵ Ogen o gi gha ebahun o ri ali e me ekpere lihi oto, o no bia d'e kunrun umu-azuun a; o no hun ni we ri uran, makeni ehuru we we gi kwan ekwan. ⁴⁶ 'Ya o no si we, "Ki unu ri a ranhinni? Lihi ni oto me ekpere make unu gha a danban ime onwunwan."

E We We Jizosi Ye We, A Nwunrun W'a

(*Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Jon 18.3-16*)

⁴⁷ Ebe Jizosi rikwo e ku oku, idenmizi, igunrun ihian no bia. Onye hu w'a kpo Judasi, onye ohu ime ndi-ozu pu-ichen mmebu hu, duhe we. O no jemburu Jizosi d'e su e onu.

⁴⁸ Kanj Jizosi no si a, "Judasi, isu-onu k'i gi e re Nwa nke Ihian?"

⁴⁹ Ogen umu-azuun ndi we le Jesu wi gi hun ihien jenkwo d'e meni, we no si Jesu, "Di-nwonni-enyi, ni enyi gi ophia-agma enyi lu ogun?!" ⁵⁰ Onye ohu ime we no banpu odibo onye-isi nchu-ejan ntin eka-ihien.

⁵¹ Jesu no si we, "Kusi ni ihienni!" 'Ya o no metu okennyeh hu eka ntin, zuo a.

⁵² Ya Jizosi no si ndi-isi nchu-ejan le ndi-isi ndi-unakpa Ulo-nsu le ndi-isi—hun we ile gba bia ebahu d'a nwunrun a, "Ki unu buheni ophia-agma le egbe, rike si m wu onye-ohin?"

⁵³ Ogen ahun mme le unu gba a ri ime Ulo-nsu uhuhin ile, unu anwunni m. Kanj hunni wu ogen unu le ogen iken ishi gi a ki!"

Pita a Ghori N'og Marj Jizosi

(*Mat 26.57-58, 69-75; Mak 14.53-54, 67-72; Jon 18.12-18, 25-27*)

⁵⁴ 'Ya we no nwunrun Jesu, duru e jenne, w'e si iwe onye-isi nchu-ejan. Kanj Pita sonko a azuun—bu egbata we e teyeghozi. ⁵⁵ Ogen ndi ri ebahu gi fiye okun ahanmahan ezi-ogwa onye-isi nchu-ejan hu, nohunme okun ahun, Pita no nodiyeni we. ⁵⁶ Ogen nwa-agbo ohu hun wu odibo gi gi okun ahun we fiye legba Pita k'og nodi ebahun a nyan okun, o bu enya tuma a, o no si, "Okennyeni le Jizosi te wizikwo!"

⁵⁷ Kanj Pita no ghori, si, "Okpoho, amarj m'a!"

⁵⁸ O tebe, onye ozo a hun Pita, o no si a, "I wuzi onye ohu ime we!" Pita no si a, "Di-enyi, ele mme!"

⁵⁹ Ihien no ke mgbahunme okuloku a ghafegu, onye ozo nozi si, "Iru-uka arj a, okennyeni le Jesu wi, makeni onye Galili k'og wu!"

⁶⁰ Pita no si a, "Di-enyi, amarj m ihien i ri e ku!"

Ke Pita don ri e ku okuni, okpa no kwan.

⁶¹ 'Ya Di-nwonnị-enyi nọ gbehuto, bu enya zinme Pita. Pita nọ nyanhan oku Di-nwonnị-enyi gwa a, k'o don si a, "Okpa gini d'a kwan ukinkin tanni, i k'a ghorị mgbe eto ni y'a marin m." ⁶² Pita nọ pu d'a kwan ezigbo ekwan.

E Gbu we Jizos' Ili, Kpa A Ye Emu
(*Mat 26.67-68; Mak 14.65*)

⁶³ Ikennyẹ ndi hu gi Jesu e che e nche nọ kpama a e ye emu, e gbu e ili. ⁶⁴ E kenkin we e enya, a ju a, a si, "Bu nwan amuma! Onye ime enyi fian i ihien?!" ⁶⁵ We nọ kusonmezi ihien ndi ozo bu oda, e gi e a kpari e.

E Weri We Jizosi Si Ogwa Ndi-isi Nkikwama
(*Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Jon 18.19-24*)

⁶⁶ Ogen eki gi fon, Ndi-isi ile nọ zu ogwa—ke ndi-isi nchu-ejan ke ndi-nkuzi Iwu. 'Ya we nọ duru Jizosi, duhe e Ogwa Ndi-isi nkikwama ahun zuni. ⁶⁷ Ndi-isi nkikwama ahun nọ si a, "Omēni 'yu wu Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume, gwa enyi?" O nọ si we, "M gwa unu, unu e kweriko; ⁶⁸ m ju unu ajuju, unu azako. ⁶⁹ Kani, gha kiken jenne, Nwa nke Ihian jenko d'a nodi ali eka-nni Chuku, Onye nwe ikēn ile." ⁷⁰ We ile nọ si, "Iyu wu nwan Nwa Osolobue?"

O nọ si we, "Ya ke unu ri e ku ni ya ke m wu."

⁷¹ We nọ si, "Ki enyi ri a chozi ni osheri! Enyi e giguoto nti enyi nu ihien o ku!"

Isi Nke Etọ-kwasị-ogun

E We We Jizosi Jenni Gwanọ Wu Paileti
(*Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Jon 18.28-38*)

¹ 'Ya Ndi-isi Nkikwama hu ile nọ lihi oto, weri Jizosi jenni Paileti, hun wu Gwanọ ri a kidon ni ndi Rom. ² Ebehu ke we nọ kinme, si, "Enyi nwundon okennyeni k'o ri e dufie ndi ali enyi, a si we akuzile eze-kani wu Siza ugwo-isi. O sizikwo ni 'ya le enwen e wu Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume, 'ya wu ni o wu eze."

³ Paileti nọ ju Jesu, si, "Iyu wu eze ndi Ju?"

O nọ si a, "Y'e kugwo a."

⁴ Ya Paileti nọ si ndi-isi nchu-ejan le igunrun hu, "Ahunni m ihien m'e gi ma okennyeni ikpe."

⁵ Kani, we hukwo e ku e, a si, "O gi nkuzi e e buheni ndi ile ri ime Judia isusu. Ime Galili k'o gha bidon, o rugwo nwan ebeni."

Paileti A Si We We Jesu Jenni Herodu

⁶ Ogen Paileti gi nu ihienni, o nọ ju we ke okennyẹ hu wu onye Galili. ⁷ Ogen o gi marin ni azuun Herodu ri a ki k'o gha bia, 'ya o nọ zi e jenni Herodu, hun rizi ime Jerusalem ogen hu. ⁸ Ogen Herodu gi hun Jesu, efo nọ suo a usuo oda-oda, makeni o teke o choma n'o hun a. Makeni, o nuguoto otiti e, a tu enya n'o siko d'a hun a ebe o ri a run orun-atumenya. ⁹ 'Ya o nọ jusonme Jizosi ajuju bu oda, kale Jizos' a shiarin'a ihien owule. ¹⁰ Ndi-isi nchu-ejan le ndi-nkuzi Iwu turuhukwo ebahun e kukenme eje-ihien bu oda we si ni 'ya k'o me.

¹¹ Herodu le ndi-agma a nozi me Jesu rike onye-eti, kpa a ye emu. 'Ya Herodu nọ yime e ekwa ma mma, zikin ni Paileti ya. ¹² Uhuohin hu ke Herodu le Paileti henrin owu; we te wu enenren mbu.

E Wehe We Jizosi Ebe Ihian Ile Ri

¹³ Paileti nọ kpoqbama ndi-isi nchu-ejan le ndi-isi le ndi ali hu ile, ¹⁴ si we, "Unu wehe ni m okennyeni; unu si n'o ri e dufie ndi alini. E lelegwo m'a nwan id'enya unu; ahunni m eje-ihien ndi hu unu si ni 'ya k'o me. ¹⁵ Herodu le enwen e ahunzikwoni eje-ihien owule o me, 'ya k'o gi zikinhen ni enyi 'ya azuun. Lee ni enya, o nwonnị ihien okennyeni me hun we gi gbu e. ¹⁶ 'Ya wu, m jenko d'a si we fian a mkpinsin, a hatu m'e n'o lama."

¹⁷ (Ogen Mmemme-Nghafe owule Paileti k'e wepuhariri ni we onye-ngan ohu.)

¹⁸ Kanị igunrun hụ ile nọ yimẹ oro, a sị, “Wepụ onyenị! Gbu ẹ! Wepuha nị enyi Barabasi!” ¹⁹ (Barabasi nị wụ okennyẹ ohu wẹ buche imẹ ụlọ-ngan make ufiri isusu me imẹ obodo hụ lẹ ọchụ o gbu.)

²⁰ Makeni Paileti te chọ n'ọ hapụ Jizọsị ye, ọ nọ gwamazi igunrun hụ oku. ²¹ Kanị wẹ ile hukwọ e yi oro, a sị, “Kpogbu ẹ! Kpogbu ẹ!”

²² Paileti nọ gwazi ndị ahun oku hun me mgbe eto, sị, “Kị haịn? Elee eje-ihien k'o me? Ahunni m ihien owule o me hun wẹ e gi gbu ẹ! 'Ya wu, m jenkọ nwan d'a fian a mkpinsi, hatu ẹ ye.”

A Ma Wẹ Jesu Ikpe-onwun

(*Mat 27.15-26; Mak 15.6-15; Jon 18.39—19.16*)

²³ Kanị wẹ hukwọ e yi oro, a gwakenme ẹ 'ya kpogbu Jizọsị. Oro wẹ nọ kari ẹka; nke wẹ nọ bun. ²⁴ 'Ya Paileti nọ ma Jizọsị ikpe hụ wẹ chọ n'ọ ma a. ²⁵ Ọ nọ hatu onye hụ wẹ chọ—onye hun wẹ gi ufiri isusu lẹ igbu-ochụ buche imẹ ngan.

Ọ nọ we Jizọsị ye wẹ kpogbu—nọkẹ kẹ ndi hụ don chọ.

E Duru Wẹ Jesu D'a Kpogbu Elu Obe

(*Mat 27.32-44; Mak 15.21-32; Jon 19.17-27*)

²⁶ Ebe ndi-agma dukọ a, wẹ nọ hun okennyẹ ohu w'a kpọ Saimon, onye obodo Sairini, hun gha ali-ọfia lala imẹ obodo. Wẹ nọ kwondon ẹ, bu obe hụ kwasị a uvun, sị a buru ẹ sọnmẹ Jesu.

²⁷ Igunrun ihian hụ e sọn Jizọsị, wẹ lẹ ikpoho ndi ri a kwan nị Jizọsị ẹkwan, e ti ẹka obi, e gon'ẹ. ²⁸ Jesu nọ gbehuto, sị wẹ, “Ikpoho Jerusalem! Akwanle ni ni m ẹkwan, ka kwanmani nị enwen unu lẹ umu unu. ²⁹ Makeni ogen zeni lalariri, hun wẹ e gi sị, 'Ndi-agan lẹ ikpoho mutuleni nwa lẹ ndi yetuleni nwa eran e nwekẹ isi-oma.' ³⁰ Ogen hụ ihian jenkọ d'a gha a sị ugu, 'Dankwasị enyi ndo-o!', a sị oke, 'Kpumẹ enyi ndo-o!' ³¹ Makeni, o me nwan nị wẹ ri e me ihienni ogen osisi gi ri ndun, kini k'e me ọ kpoguu nkun?”

A Gun W'a Yeni Ndi Njo

(*Azaya 53.12*)

³² O nwon ikennyẹ ẹbuo ọzo hun wẹ duru wẹ lẹ Jesu d'a kpogbu—kanị ndini me eje-ihien.

A Kpoma Wẹ Jesu Elu Obe

³³ Ogen wẹ gi ru ebẹhụ w'a kpọ “Okpokom'isi”, wẹ nọ nọ ebẹhụ kpoma Jesu elu obe, iya lẹ ndi hụ me eje-ihien—onye ohu azuun ẹka-nni ẹ, hun-ẹbọ azuun ẹka-ekpen ẹ.

³⁴ Jesu nọ sị, “Baba, gbaghari wẹ, makele amarin wẹ ihien wẹ ri e me.”

Wẹ nọ tu-nkpọ, gi ẹ kerị ẹkwa a.

³⁵ Igunrun ihian turu ebẹhụ, e lee ile; kanị, ndi-isi ndi Ju hụ a kpa a e ye emu, a sị, “Ọ zuo ndi ọzo. 'Ya zuo nwan enwen ẹ nu—mbuni iya wu Kraisti Osolobue, Onye Hụ Osolobue Tume, Onye Hụ ọ hori!”

³⁶ Ndi-agma huzi a kpa a e ye emu: a bia wẹ d'e kunrun ẹ, ye ẹ manya ru-uka, ³⁷ sị a, “Omēni iyū wu Eze ndi Ju, zuopuha enwen i!”

³⁸ O nwezikwọ ihien wẹ deye elu obe hụ. Ihien wẹ de wu, “Onwan wu Eze ndi Ju.”

³⁹ Onye ohu imẹ ndi hụ me eje-ihien hun wẹ kpoma elu obe nọ kparime ẹ, a sị a, “Elee 'yu wu Kraisti, Onye Hụ Osolobue Tume? Zuopuha nwan enwen i, y'a zuopuhazikwo enyi!”

⁴⁰ Hun ẹbọ nọ jugbo hun ku ihienni, sị, “Y'a ra tudẹ egun Osolobue—ebe o me ni ikpe ohu kẹ wẹ ma 'yu lẹ iya? ⁴¹ Ikpe wẹ ma enyi nwen furu efuru, makeni ihien enyi chọ kẹ enyi ri a hun; kanị o nwonni ihien okennyeni me.” ⁴² 'Ya ọ nọ sị Jesu, “Jizọsị, ogen y'e gi bia rikẹ Eze, dodo nyanhankwọ m-o!”

⁴³ Jesu nọ sị a, “M ri a gwa i ezioku, tanni, i sikọ d'e sọn m nodi imẹ Ali Izu-iken wu Paradaisi.”

Onwun Jizosị

(Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Jon 19.28-30)

⁴⁴ Ihiẹn nọkẹ ọkụlọkụ mmẹbuo efinnai, oge hụ ẹnya-anwun gi a rị isi, ohihi nọ gbachanrịn alị hụ ile d'e ru ọkụlọkụ eto efinnai, ⁴⁵ makeni anwun amuzini. Ekwá wẹ gi gbọnbeputu Ebẹhu-kachanrịn-nso ime Ulo-nso nọ bawapu ebuo*. ⁴⁶ Ya Jesu nọ gi oken olu yi oro, si, "Baba, e bu m mmọn m che i eka!" O kuguu ihienni, o nọ kwonbeputu, nwunhun.

⁴⁷ Oge onye-isi agha hụ hun ki ndi-agma kpogbun'e gi hun ihiẹn meni, o nọ ja Osolobue mma, si, "Ezioku-ezioku, eka okennyeni rị ochan!" ⁴⁸ Oge ndi hụ ile gbakikome ebahun e lee ilee gi hunguu ihiẹn meni, wẹ nọ tiri eka obi lama. ⁴⁹ Ndi ile marin Jesu ohunma le ikpoho ndi hụ gha Galili sonhen e notezi ekere, e lee ihiẹn ndi rị meni.

Olili Jizosị

(Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Jon 19.38-42)

⁵⁰ Oge hụ, o nwon okennyehi ohu efan a wu Josefụ, hun gha obodo Arimatia rị Judia bia. O wu ezigbo ihian le onye e bi obibi rị ochan. O rị e che obibia Alị-eze Osolobue.

O wu onye ohu ime Ndi-isi Nkikwama— ⁵¹ kani, o kweyeni ni wẹ ime ihiẹn wẹ ku le ihiẹn wẹ me Jesu.

⁵² O nọ jẹn d'e kunrun Paileti, si a buye e ehụ Jizosị. ⁵³ 'Ya o nọ gha elu obe butu e, gi ekwa line kwama a, bu e che ime ili wẹ liyetuleni ihian hun wẹ gu rike okporo ye ime omuma zeni. ⁵⁴ Uhuohin Nkwademe ro (Uhuohin Fraide), hun wẹ gi a kwademe Uhuohin Izu-iken, bu o rumeguwo enyasi hun Uhuohin Izu-iken gi e bidon.

⁵⁵ Ikpoho ndi hụ gha Galili sonhen Jizosị nọ sonme Josefụ, wẹ nọ hun ili hụ, hunzi ke wẹ don donme ehụ Jizosị. ⁵⁶ Ya wẹ nọ lama d'a kwademe ihiẹn ndi e shin ohunma le uden wẹ jenkọ d'e gi te ehụ hụ.

O ru Uhuohin Izu-iken, wẹ nọ zu iken—makeni erira ke Iwu ku.

Isi Nke Eno-kwasị-ogun

Jesu A Gha Onwun Lihi

(Mat 28.1-10; Mak 16.1-8; Jon 20.1-10)

¹ Kani, uzo-utuntun biribiri uhuohin ibuzo ime izu-uka (hun wu nwan uhuohin Sonde), ikpoho ndi hụ nọ weri ihiẹn ndi ahun e shin ohunma wẹ kwademegu, jẹnme ili hụ. ² Wẹ nọ hun a ni e nupugwo wẹ omuma wẹ gi nukin onu ili hụ. ³ 'Ya wẹ nọ banye ime e; kale ahunni wẹ ehụ Di-nwonni-enyi wu Jesu. ⁴ O nọ gba wẹ nghari-enya. Ke wẹ don rị e ro e, idenmizi ikennyehi ebuo yi ekwa rị e be nwanran-nwanran nọ wuzoye ni wẹ. ⁵ Oken egun nọ tuma wẹ, 'ya wẹ nọ bu ihun koma alị. Ikennyehi ndi hụ nọ si wẹ, "Ki hain unu gi a cho onye rị ndun ebe ndi nwunni rị? ⁶ O rizi ebeni; o ghagwo onwun lihi. Nyanhan ni ihiẹn o gwa unu oge o gi rị Galili: ni, ⁷ 'Wẹ jenkọ d'e bu mme wu Nwa nke Ihian che eka ndi njo, a kpogbu wẹ m; kani hun m'e akp'ohin eto, m k'a gha onwun lihi.' "

⁸ Ya ikpoho ndi hụ nọ nyanhan ihiẹn Jesu ku, ⁹ a gha wẹ ili ahun lua, wẹ nọ gwa madu mmanai hụ le ndi ozọ ile hoduni. ¹⁰ Ikpoho ndi hụ wu Meri onye Mag'dala le Juana le Meri nne Jemisi; uwe le ikpoho ndi ozọ wẹ ile wi gba gwa ndi-ozu hụ pu-ichen ihiẹn ndini. ¹¹ Kani, ndi-ozu hụ pu-ichen egini e don makeni ihiẹn wẹ rị e ku rị wẹ hụ ke oku nwonleni isi.

¹² Kani Pita nọ lihi oto, gbasi ili ahun; o hulua alị, nyonye, 'ya o nọ hun ekwa line hụ wẹ te gi kwama Jesu, kani o nwonzini ihiẹn ozọ o hun. O nọ pu, e ro ihiẹn meni.

Umụ-azuun A Jenko Emausu A Hun Jesu K'ọ Ghaguu Onwun Lihi

(Mak 16.12-13; Luk 24.44-47; Jon 5.39, 45-47)

¹³ Uhuohin ohu ahun zi, umu-azuun Jesu ebuo jenkọ obodo ohu me ekere w'a kpo Emausu. (Gha Jerusalem d'e ru Emausu wu ihiẹn rị ke maili esa.) ¹⁴ Wẹ hụ e ku oku ihiẹn ndi hụ ile meni. ¹⁵ Ke wẹ rị e ku, e shi inyenren, 'ya Jizosị le enwen e nọ nochime wẹ, son

* Isi Nke Eto-kwasị-ogun:45 Esodosi 26.31-33

wẹ jẹnsónmẹ; ¹⁶ kanị anịni wẹ wẹ kọma a ẹnya. ¹⁷ Ya Jizọsị nọ sị wẹ, “Elee inyenren ke unu shikọ ihienni ile jenkọ?”

Wẹ nọ biwuzo, ronmẹ ihun. ¹⁸ 'Ya onyẹ ohu imẹ wẹ w'a kpọ Klopasi nọ sị a, “Ọ nọkẹ sị 'yụ suọ wu onyẹ obia rị imẹ Jerusalem hun marinleni ihiẹn ndị mẹ ebahun kete uhuohinni?”

¹⁹ Jesu nọ sị, “Kị mẹ?”

Wẹ nọ sị a, “Ihiẹn ndị gbashiari Jesu onyẹ Nazaretị: Okennyeni gi orun a lẹ oku-onu a ghosichanrin n'ọ wu oken onyẹ-amuma rị mkpa—kẹ ebe Osolobue rị kẹ ebe ihian rị—²⁰ lezi kẹ ndi-isi nchu-ẹjan lẹ ndi-isi ẹnyi don we ẹ ye wẹ ni wẹ ma a ikpe-onwun; 'ya wẹ nọ ma a ikpe onwun, kpogbu ẹ; ²¹ kanị ẹnyi te nwon olile-ẹnya ni iya wu onyẹ hun jenkọ d'a gbapuha Izrelu!”

“Eghee, wezukade ihiẹn ndini ile, onwan mẹ ẹ nwan akpu-uhuohin eto ihiẹn ndini mẹ. ²² Ozozị, ikpoho ndi hu imẹ ndi itu ẹnyi mẹ ihiẹn tu ẹnyi ẹnya; wẹ jẹn ili ẹ ụzọ-utuntun tanni, ²³ kanị ahunni wẹ ẹhu a. Wẹ nọ kinhen d'a gwa ẹnyi ni a hunguode wẹ ohun ebe ndi mmon-ozị pucha d'a gwa wẹ ni ọ hu ndun. ²⁴ Ndi hu imẹ ndi ẹnyi lẹ wẹ wị e jenguozị ili hu, wẹ nọ hunzikwo a ni ọ richanrin kẹ ikpoho ndi hu don ku; kanị ahunni wẹ 'ya lẹ enwen ẹ.”

²⁵ 'Ya Jizọsị nọ sị wẹ, “Euu! Unu e zuzuke; ọ fuka unu orun ikweri ihiẹn ile ndi-amuma ku imẹ Ẹkukwo-nsọ! ²⁶ Ekuni w'e ni Mezaya jenkọ d'a taguu afunfun ndini o kebe banye ogho a?” ²⁷ 'Ya Jizọsị nọ gha ihiẹn Mozizi de imẹ Ẹkukwo-nsọ d'e ru ihiẹn ndi-amuma ile de kowachanrin ni wẹ ihiẹn ile Ẹkukwo-nsọ ku banyeni 'ya lẹ enwen ẹ.

²⁸ Hun wẹ gi rumẹ ehii obodo hu wẹ jenkọ, Jizọsị nọ mẹ rike sị o k'e jenghafe; ²⁹ wẹ nọ riokenmẹ ẹ, sị a, “Du ẹnyi nodi ndo-o, ni ohi a gbamaguo, uhuohin tanni a gumaguo ma.” 'Ya ọ nọ banye d'e son wẹ nodi.

³⁰ Ogen o gi nodi ali n'o son wẹ ri ihiẹn-oriri, ọ nọ weri bredi, gozi ẹ; ọ nọ bebe ẹ, wẹ ẹ ye wẹ. ³¹ Ebehu kẹ ẹnya wẹ nọ shiapu, wẹ nọ marin ni iya ro. 'Ya ọ nọ fori, ahunzini w'a!

³² Wẹ nọ sị ibe wẹ, “Ogen o gi a gwa ẹnyi oku ụzọ lẹ ogen o gi rị a kowa ni ẹnyi Ehuhuo-nsọ, ẹlẹ ọ nọ kẹ sị okun rị imẹ obi ẹnyi a dun?”

³³ Wẹ nọ lihi otọ ozigbo ahun, kin-azuun si Jerusalem; wẹ nọ hun umu-azuun mmanai hu lẹ ndi ozọ wẹ lẹ wẹ wị kẹ wẹ gbakikome; ³⁴ wẹ ile gbakikomeni hu a si, “Ezioku ro! Di-nwonni-ẹnyi e lihiguo, Saimonu a hunguọ a!”

³⁵ Wẹ ebubuo nọ nwan gwa wẹ ihiẹn mẹ ụzọ, gwazikwo wẹ kẹ wẹ don ghoha ni Di-nwonni-ẹnyi ro ogen o gi bebe bredi.

Umu-azuun Jesu A Hun Jesu K'ọ Ghaguu Onwun Lihi

(Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Jon 20.19-23; Orun Ndi-Ozi 1.6-8)

³⁶ Ebe mmadu ebuo hu rị a gwa wẹ ihienni, Jizọsị lẹ enwen ẹ nọ nwonpuha idemizi, turu etintinnai wẹ. Ọ nọ sị wẹ, “Udon 'ya rị ni unu.”

³⁷ Wẹ ile nọ jusohi, ezigbo egun nọ tuma wẹ; wẹ hu e ro n'a hun wẹ onyẹ-mmon. ³⁸ 'Ya ọ nọ sị wẹ, “Kị haịn egun gi a tu unu? Kị haịn unu gi e nwẹ obi-ebuọ? ³⁹ Lee ni ẹka m; lee ni uku m: Mmẹ ro! Metu ni m ẹka ni unu hun a ni mmẹ ro; onyẹ-mmon ara nwẹ uru lẹ okpukpu kẹ unu don hun ni e nwongho m.”

⁴⁰ O kuguu ihienni, ọ nọ ghosị wẹ ẹka a ebuo lẹ oku a ebuo. ⁴¹ Ebe omeni ekwerikwonị wẹ—makele ọ tu wẹ ẹnya leni ighoghọ jun wẹ obi—ya Jesu nọ sị wẹ, “Unu e nwegho ihiẹn owule w'e ri eri ebeni?” ⁴² Wẹ nọ ye ẹ mkpikpi azun wẹ shi, ⁴³ ọ nọ narin wẹ iya, ri ẹ id'ẹnya wẹ.

⁴⁴ Ya ọ nọ sị wẹ, “Ihiẹn ndini kẹ m gwa unu ogen mmẹ ni unu gi rị: ni ihiẹn ile wẹ de banyeni m imẹ Iwu Mozizi lẹ imẹ ihiẹn ndi-amuma de lẹ imẹ Ebu-oma jenkọ d'e mezuchanrinri.”

⁴⁵ 'Ya ọ nọ kpupu uche wẹ keni wẹ sa-ẹka ghota Ẹkukwo-nsọ, ⁴⁶ sị wẹ, “Onwan wu ihiẹn wẹ de: ni Kraisti, Onyẹ Hu Osolobue Tume, sikọ d'a ta afunfun, nwunhun, nke akpu-uhuohin eto ọ gha onwun lihi; ⁴⁷ ni wẹ jenkọ d'e gi ẹfan a zi ndi ali ile ozi nroghari lẹ mgbaghari njo—ni Jerusalem kẹ wẹ jenkọ d'a gha bidon.

⁴⁸ Ụnụ wụ ọsheri ihien ndinji ile hụ mēye ụnụ ẹnya. ⁴⁹ Lee n'ẹ, m jenkọ nwan d'e zihẹ ni ụnụ Mmọn-nsọ ahun Nedi m kwe nkwa a. Ka cherikwọ ni ime obodo ebeni d'e ru ogen wẹ yimegụu ụnụ iken hụ gha Elu-igwee bja.”

Jizọsi E Si Elu-igwee

(Mat 28.19-20; Orun Ndi-Ozi 1.9-11)

⁵⁰ O nọ duru wẹ gha ime obodo hụ pūha, duru wẹ rukwọri Bẹtani; e ru wẹ ebehụ, o nọ kishi ẹka enu, gozi wẹ. ⁵¹ Ogen o gi ri a gozi wẹ, 'ya o nọ gha ime igunrun wẹ pū, e wẹ w'ẹ shi elu-igwee. ⁵² 'Ya wẹ nọ fe ẹ.

Wẹ nọ gi oken ighoghọ lakin Jerusalem. ⁵³ Wẹ hụ a nọ ime Ụlọ-nsọ ogen ile, a ja Osolobue mma.

Ozioma Jizos' Kraisti Nọkọ Kọ
 Jọnu
 Dọn De E

Jesu Wụ Oku Osolobue

¹Ogẹn mbidọn, oku hụ rị ari; Oku hụ lẹ Osolobue rị; Oku hụ wụ Osolobue. ²Oku ahun lẹ Osolobue rị ogẹn mbidọn. ³Osolobue ke ihien ile rinị ghahan'a; o nwonni ihien Osolobue ke hun o keleni ghahan'a. ⁴Ime e ke ndun rị; ndun hụ wụ ukpe ihian ile. ⁵Ukpe hụ e nwun ime ishi, kanị ishi, mkpokiki, a s'eka tinyun a mobu ghoha a.

⁶O nwon okennyẹ ohu Osolobue zihẹ; efan a wụ Jọnu. ⁷O bia d'a shia eri banyeni ukpe hụ, keni ihian ile nụ eri e, kweri. ⁸Ele 'ya wụ ukpe hụ, kale o bia d'a shia eri banyeni ukpe hụ. ⁹Onye hụ wụ Ezigbo Ukpe hụ hun e ye ihian ile ukpe lala ime uwa ogẹn ahun.

¹⁰Osolobue ke uwa ghahan'a, kanị uwa amarinn'a ogẹn o gi bia. ¹¹O bia d'e kunrun ndi nke e, kanị ndi nke e anabanhann'a. ¹²Kanị, ndi ile hun nabanhan n'a, ndi ile hun kwerini n'e, o ye we iken ni we wuru umu Osolobue: ¹³ele ihian mu we; eginu we uche ihian mu we, o nwonni okennyẹ owule han we mu we, kama, Osolobue mu we.

¹⁴Oku hụ nọ henrin ihian, o nọ son enyi biri elu-uwa. Efoma lẹ ezioku jun ime e! Enyi a hunole ogho a, ogho akpu Nwa ohu Chuku-Nedi mu.

¹⁵Jonu ku banyen'e, yi oro si, "Onwan wu onye hun m ri e ku ogẹn m gi si, 'Onye hun lalanị m memegu ka m, makele o ri a ri ni we d'a mu m.' "

¹⁶Make ihien ahun jun ime e, enyi hụ e nwehen ngozi mmagi-mmagi. ¹⁷We ye Iwu ghahani Mozizi; kanị efoma lẹ ezioku ghaha eka Jesu Kristi. ¹⁸O nwonni onye huntu Osolobue, kanị akpu Nwa ohu o mu suo, hun wu Osolobue, hun nokunme n'e, e meguo enyi marin a.

Osheri Jonu Hun E Me Mirin-Chuku Shia

(Mat 3.1-12; Mak 1.1-8; Luk 3.1-18)

¹⁹Onwan wu eri Jonu shia ogẹn ndi-ndu ndi Ju gi gha Jerusalem zihẹ ndi nchu-egan lẹ ndi Livai d'a ju a, si, "Onye k'i wu?" ²⁰Jonu a ghorini; mba, o kupu a, si, "Ele m Kraisti Onye Nzuopuha hụ Osolobue Tume." O ghorini.

²¹We nozi ju a, si, "Onye k'i wu? Iyu wu Elaija?"

O no si, "Mba."

"Iyu wu Onye-amuma hụ pu-ichen?"

O si, "Mba."

²²We no si a, "Onye k'i wu nwan? Gwa enyi keni enyi marin ihien enyi siko d'a gwa ndi zihẹ ni enyi. K'i jenkọ d'e ku banyeni enwen i?"

²³O no gi ihien onye-amuma wu Azaya ku za we, si,
 "Mme wu

'Olu hụ rị e yi oro ime atu,
 a si,

"Kwa ni uzọ Di-nwonni-enyi n'o zinrin!" ' "

²⁴Ndi Itu ndi Farisi hun rị ime ndi hụ we zi ²⁵no ju a, si, "Ki hain nwan i gi e me mirin-Chuku mbuni y'ele Mezaya mobu Elaija mobu Onye-amuma hụ pu-ichen?"

²⁶Jonu no za we, si, "M gi mirin mmaka e me mirin-Chuku, kanị o nwon onye rị ime unu hun unu marinleni. ²⁷Iya wu onye hụ lalanị m memegu. Erudeni m onye siko d'a topu akpukpo-uku a."

²⁸Onwan me ime Betani, n fetu Jodani, ebe Jonu no e me mirin-Chuku.

Nwa-ebulu Osolobue

²⁹Eki e fon, o no hun Jizosi k'o lala ebe o ri, Jonu no si, "Lee n'e! Onwan wu Nwa-ebulu Osolobue hun e wepu njo uwa! ³⁰'Ya wu onye m ri e ku ogẹn m gi si, 'Omegu, okennyẹ ohu kanị m lala; iya ka m makeni o ri a-ri ni we d'a mu m. ³¹E te marin m'a, kanị m ri

e gi mirin e me mirin-Chuku keni ndi Izrelu marin a.' ” ³² Jónu no shia eri, si, “M hun Mmon-nsọ k'o gi udi nduru gha elu-igwee hidanla, nokwasị a. ³³ E te marin m'a, kani onye hun zi ni m si m, 'Onye i jenkọ d'a hun ke Mmon-nsọ hidan d'a nokwasị a d'e sọn e nọdi, iya wu onye hu jenkọ d'e gi Mmon-nsọ me ihian mirin-Chuku.’ ³⁴ A hunole m'a; e kuole m ni iya wu Onye Hu Osolobue Tume.”

Umụ-azuun Ibuzo Jesu Kpo

³⁵ Eki e fon, Jónu ni umu-azuun a ebuo wuzo, ³⁶ 'ya Jónu no hun Jesu k'o ghafeko, o no si, “Lehu Nwa-ebulu Osolobue!” ³⁷ Umụ-azuun Jónu ebuo ahun a nu k'o ku ihienni, we no sonme Jesu. ³⁸ Ogen Jesu gi gbewoto, o hun we ke we ri e sọn e, o no si we, “K'i unu ri a cho?” We no za, si, “Rabai, elebe k'i bi?” (“Rabai” wu “onye-nkuzi.”)

³⁹ O no si we, “Bia ni d'e lee e.” We no jen d'a hun ebe o bi; ihien rike okuloku eno finnai ri a ku ogen hu; we no du e nodichanrin uhuhin hu.

⁴⁰ Onye ohu ime umu-azuun ebuoni nu ihien Jónu ku sonme Jesu wu Anduru nwehe Saimonu Pita. ⁴¹ O no bu uzọ chojen nwehe e wu Saimonu, si a, “Enyi a hunole Onye Hu Osolobue Tume wu Kraisti.” ⁴² Anduru no weri Pita d'e kunrun Jizosi. Jizos' e lee Pita, o no si a, “'Yu wu Saimonu nwa Jónu. Efan i jenkọ d'a wu Kefasi.” (Ani efanni asusu Grik wu Pita, 'ya wu “omuma.”)

⁴³ Eki e fon, Jesu cho n'o jen Galili; o hun Filipu, o no si a, “Sonme m.” ⁴⁴ (Filipu wu onye Besaida, obodo Anduru le Pita.) ⁴⁵ Filipu a hun Natanelu, o no si a, “Enyi a hunole onye hu Mozizi de banyen'e ime Iwu, hun ndi-amuma dezikwo banyen'e—Jesu onye Nazareti nwa Josefu ro.”

⁴⁶ Natanelu no si a, “Ni ihien owule ri mma s'eka gha Nazareti puha?” Filipu no si a, “Bia d'e lee.” ⁴⁷ Ogen Jizosi gi hun Natanelu k'o lala ebe o ri, o no si, “Onwan wuchanrin onye Izrelu hun nwonleni ero!”

⁴⁸ Natanelu no ju a, si, “Nani k'i don marin m?”

Jizosi no za, si, “A hunguo m'i okpuru osisi figi hu ni Filipu d'a kpo i!”

⁴⁹ Natanelu no si, “Onye-nkuzi, ezie iyu wu Nwa Osolobue; iyu wu Eze ndi Izrelu!”

⁵⁰ Jizosi no si a, “Y'e kwerile makeni m gwa i hu ni m hun i okpuru osisi figi?! I jenkọ d'a hun ihien ndi ka onwan!” ⁵¹ O no si we, “M ri a gwa unu ezioku, unu siko d'a hun ke elu-igwee kpupu, hun ke ndi mmon-osi Osolobue ri e jennen, e jenlua d'e kunrun Nwa nke ihian.”

Isi Nke Ebuo

Jesu E Gi Mirin Henrin Manya

¹ Hun me e akpu-uhuhin eto, o nwon agbamehuhuo ri obodo Kana ri Galili. Nne Jizosi ri ebahun. ² We kpozikwo Jizosi le umu-azuun a agbamekukwo hu. ³ Ogen manya gi guu, nne Jesu no si Jesu, “Manya we a guu.” ⁴ Jizosi no si a, “Okpoho, hatu m ye nu, ogen m e ke ru.” ⁵ Nne e no si ndi ri e jen ozi, “Ihien owule o si unu me, unu e me.”

⁶ O nwon ite-mirin isin we gi omuma memeri ebahun. Ohu-ohu ime we jenkọ d'e ripu ogbogoro mirin isen mobu esa. W'e gi we e donme mirin we gi a chanchan ihien, hun we gi e mezu omenali ndi Ju.

⁷ Jesu no si idibo ndi hu, “Gbajun ni ite ndi hu mirin.” 'Ya we no gbajun we d'a pu onu.

⁸ O no si we, “Kuru ni nwan ekere jenni onye-isi ocho.” 'Ya we no me ihien o ku.

⁹ Onye-isi ocho no danmin mirin hu henringuu manya, bu o marin ebe o gha bia, (kani, ndi hu ri e jen ozi a maringho), o no kpo okennyu hu ri a gba-ekukwo, ¹⁰ si a, “Ndi ozọ ile e bu uzọ e wepuha manya ka a suo, ihian ile rajunguu efọ we kebe wepuha hun suoleni; kale y'e bu hunni suoni to d'e ru ogenni.”

¹¹ Ime Kana ri Galili ke Jesu no run orun-atumenya ibuzoni hun o gi ghosi ogho a, umu-azuun a no kwere n'e. ¹² Omeguu, Jesu no si Kapanom—'ya le nne e le umune e le umu-azuun a, we no nodi ebegu ekere.

Jesu E Jèn Ụlọ-nso

(*Mat 21.12-13; Mak 11.15-17; Luk 19.45-46*)

¹³ Ogen ndi Ju gi e me Mmemme-Nghafe e rume, 'ya Jesu no si Jerusalem. ¹⁴ O no hun ndi ri Ụlọ-nso ebehu e re efin le atunrun le oluikuku lezi ndi a gbahuto ego ebe we nodiyesonme ni teburu we. ¹⁵ O no kpa iberi (aya), gi e chupu we ile le oken-efin we le nduru we ime Ụlọ-nso, buoyiya eghe ndi a gbahuto eghe, hukpumesonme teburu we. ¹⁶ O no si ndi ri e re nduru, "Wepu ni ihien ndini we ebeni; egizileni ulo Nedi m henrin ebe we no a zu afia!" ¹⁷ Umụ-azuun a no nyanhan ni we de e ime Ekukwo-nso ni, "Adudu ulo i jenkò d'e bu m ri."

¹⁸ Ya ndi-ndu ndi Ju no nwan si a, "Ghosi enyi ahima enyi e gi marin ni Osolobue si i me ihienni."

¹⁹ Jizosi no za we si, "Tikpo ni Ụlọ-nsoni, e gi m akpu-uhuhin eto wesi e elu."

²⁰ Ndi-ndu ndi Ju no si a, "Ụlọ-nsoni we gi ahia isin-kwasi-ogunnai tun k'i jenkò d'e gi akpu-uhuhin eto wesi elu?" ²¹ Kani Ụlọ-nso Jesu ri e ku oku e wu ehia. ²² Ogen o gi ghagu onwun lihi, umu-azuun a no nyanhan n'o kuoghò ihienni, we no gi ihien Ehuho-nso ku le ihien Jesu ku don.

Jesu Marin Ke Ihian No

²³ Ogen Jesu gi ri ime Jerusalem ogen Mmemme-Nghafe, ndi bu oda no kwere n'e make ni we hun onwun-atumenya ndi o ri a run. ²⁴ Kani Jizosi ebuni enwen e ye we, make ni o maringuo ke ihian ile no. ²⁵ Ele hun onye owule e gi gwa a ke ihian no, make ni 'ya le enwen e a maringuo ihien ri ime ihian.

Isi Nke Etò

Nikodimosi A Bia D'a Hun Jizosi

¹ O nwon okennyeh ohu w'a kpo Nikodimosi. Onye Itu Ndi Farisi ro, onye ohu ime ndi-isi ndi Ju k'ò wu. ² O gi ime uhinhin bia d'e kunrun Jizosi, si a, "Onye-nkuzi, enyi a maringuo n'i wu onye-nkuzi gha ebe Osolobue ri bia, makele o nwonni onye jenkò d'e ri-eka run onwun-atumenya ndini i ri a run mmani Osolobue noyen'e."

³ Jesu no za, si, "Ezioku ke m ri a gwa i, mmani we mudonzi ihian, o saeka hun Ali-eze Osolobue." ⁴ Nikodimosi no si a, "Nani ke w'a don mudonzi ihian ebe o kagu egedi? Ni ihian sazi eka banye efò nne e, a muzi w'a nke mgbe ebù?" ⁵ Jizosi no za a, si, "Ezioku ke m ri a gwa i, mmani we mu ihian ghahan mirin le Mmon-nso, o sako eka banye Ali-eze Osolobue. ⁶ Hun ihian mu wu ihian; hun Mmon-nso mu wu mmon. ⁷ Y'a tule i enya ni m si ni we siko d'a mudonziriri unu." ⁸ Ufere e fesi ebe owule o cho—unu a nu uzun a, kani unu ara marin ebe o gha a bia mobu ebe o feko—erira k'ò ri ebe onye owule Mmon Osolobue mu ri.

⁹ Nikodimosi no si a, "Nani ke onwan e don saeka me?"

¹⁰ Jizosi no si a, "I wu onye-nkuzi ime Izrelu, bu y'a ghotani ihien ndini? ¹¹ Ezioku ke m ri a gwa unu, enyi ri e ku ihien enyi marin, a shia eri ihien enyi hun, kani unu ara nabanhan eri enyi. ¹² Ebe o me nwan ni m gwa unu ihien ndi ri elu-awa bu unu e kwere ni, nani ke unu a don kwere omeni a gwa m unu ihien ndi ri elu-igwee? ¹³ Make ni, o nwonni onye jentu elu-igwee wezuka onye hu gha elu-igwee bia—wu Nwa nke Ihian."

¹⁴ "Erira Mozizi don wesi agwo hu elu ime atu ke we jenkò d'e wesi Nwa nke Ihian elu, ¹⁵ keni onye owule hun kwere ni n'e hun uzo nwon ndun itebite."

¹⁶ "Make ni Osolobue nwe ihien-osusuo jenni ndi ri uwa oda-oda, 'ya hain o gi ye akpu Nwa ohu o nwe, ken'o wuru ni onye owule hun kwere ni n'e alakò iwi, kama o nwon ndun itebite. ¹⁷ Ezie, Osolobue ezini Nwa a d'a ma ndi ri uwa ikpe, kama, o zi e keni we hun uzo nwon nzuopuha ghahan'a. ¹⁸ Ikpe amanì onye owule kwere ni n'e, kani ikpe a maguo onye owule hun kwere ni, make ni o kwere ni ime efan akpu Nwa ohu Osolobue. ¹⁹ Onwan ke we gi hangbu we enen: ni ukpe a biaguo ime uwa, kale ishi ka ihian a suo kari ukpe,

makeni eje ihien ke w'e me. ²⁰ Ize ukpe e ze ndi ile e me eje-ihien, w'a ra bia ebe ukpe ri make eje-ihien we ri e me gha a puha ifon."

²¹ "Kani ndi hun e me ihien ri mma a bia ebe ukpe ri, keni ihian ile hun a ni we ri e me ihien Osolobue cho."

Jizosi Le Jónu Hun E me Mirin-Chuku

²² Omeguu, Jizosi le umu-azuun a no si Azuun Judia, o no du we nodi ebeku, e me ndi ihian mirin-Chuku. ²³ Jónu nke rizi obodo Enom hun nokunme Salim e me mirin-Chuku makeni mirin ri ebahun oda-oda. Ihian hu e jen d'e kunrun e, o hu e me we mirin-Chuku. ²⁴ W'e ke bu Jónu che ime ulo-ngan ogen hu.

²⁵ Ogen hu, umu-azuun Jónu le onye Ju no doma oku ichan-ehu w'a chansonme hun wu odinali ofufe we gi e don enwen we nsọ. ²⁶ We no bia d'e kunrun Jónu, si a, "Onyekenkuzi, onye hu yu le 'ya ritan n fetu Jodani, onye hun i gwasonme ndi ihian oku e, lee e nwan k'o ri ebeni e me mirin-Chuku, ihian ile hu e jen d'e kunrun e."

²⁷ Jónu no za, si, "O nwonni onye hun e nwehen ihien owule mmani we gha elu-igwee y'e ihien hu. ²⁸ Unu le enwen unu wu osheri m ni e kughọ m'a ni 'Ele m Kristi, kani we zi m buru n'e uto.' ²⁹ Okpoho hun we ri a lu wu nke okennyehun ri a lu n'a. Owu okennyehun ri a gba ekukwo, hun wuzoye n'e e gon e ntin, a ghoghọ oda-oda o nu olu okennyehun ri a gba ekukwo. Ya wu ni ighoghọ m e zuole nwan oke. ³⁰ O k'a riwaye mkpa, kani mme nwen k'e belua.

³¹ Onye hun gha elu bia ka ihian ile; onye hun gha uwa bia wu nke uwa, o ku oku ihien ri ime uwa. Hun gha elu-igwee bia ka ihian ile. ³² O hu a shia eri ihien o hun le ihien o nu, kani o nwonni onye e gi eri e e don. ³³ Onye owule gi oku e don a ghosiole ni Osolobue wu onye-ezioku. ³⁴ Makeni onye Osolobue zihę k'o wu, oku Osolobue k'o ri e ku, makeni Osolobue e yehodu n'a Mmon-nsọ. ³⁵ Ihien Nwa a a sọ Chuku-Nedi, o weguo ihien ile che e eka. ³⁶ Onye hun kweri ni Nwa Osolobue nwon ndun itebite; onye hun ju n'o kwerekoni Nwa Osolobue ahunko ndun; mba, iwe-le-onuma ke Osolobue k'e gi sionsonme e."

Isi Nke Ẹnọ

Jizosi Le Okpoho Onye Samerija

¹ Ogen ahun, Jesu no nwan marin ni itu-ndi Farisi a nuguo ni umu-azuun ndi Jesu ri e nwehen e me mirin-Chuku kade nke Jónu. ² (Kani, ele Jesu ri e me we mirin-Chuku, umu-azuun a sọ ri e me.) ³ Ya Jesu no gha Judia pu, kinko Galili. ⁴ O no ghasi ali Samerija makele o ri mkpa n'o k'a ghariri ebeku. ⁵ 'Ya o no puha obodo ohu w'a kpọ Sika, hun ri ime Samerija, ehü ali hu Jekopu ye nwa a wu Josefu. ⁶ Omị Jekopu ri ebeku; ndun guu Jesu make ijen o jen; otudeni, o no nodi ali ehü omi hu. (Ihien rike okuloku mmebuo efinnai ro, ogen hu anwun gi a ri isi.)

⁷ 'Ya ke okpoho ohu, onye ali Samerija, no bia d'a dorị mirin. Jesu no si a, "Ye m mirin ra." ⁸ (Ogen hu, umu-azuun a e jenmeguo ime obodo d'e nonhen ihien-oriri.) ⁹ Okpoho onye Samerija hu no si a, "Nani ke iyü wu onye Ju don nwan a riọ mme wu okpoho onye Samerija mirin?" (O ku onwan makeni ndi-Ju le ndi-Samerija ara meko.) ¹⁰ Jizosi no za a, si, "Omēni i te marin ihien Osolobue e ye le onye hun ri a si i, 'Ye m mirin ra', nke y'a riọ a, o ye i mirin hun e ye ndun." ¹¹ Okpoho hu no si a, "Di-okpa, omini mi emi bu y'e gi mkpu y'e gi do mirin. Elebe ke y'a no nwan nwehen mirin hu e ye ndun? ¹² 'Yu ka Jekopu nedi enyi kani hun ye enyi omi, hun 'ya le umu a le ihien-uriri e ra mirin rin'a?" ¹³ Jesu no si a, "Onye owule hun ra mirinni, egun mirin jenkọ d'a gunzi a. ¹⁴ Kani, onye owule hun ra mirin hu m jenkọ d'e ye e, egun mirin agunkozi a; kama, mirin hu m sikọ d'e ye e jenkọ d'e henrin n'e isi-mirin hun ri ime e e hupuha ndun itebite."

¹⁵ Okpoho hu no si a, "Di-okpa, ye m nwan mirin hu amangbe egun-mirin gha a gunzi m mọbu a biamazi m ebeni d'a do mirin." ¹⁶ Jizosi no si a, "Jen d'a kpọ di i, y'e kinhen azuun." ¹⁷ Okpoho hu no si a, "Enwon m di." Jesu no si a, "Ezioku ke i ku ebe i no si,

'Enwon m di', ¹⁸ makeni y'a lupuguo di isen, bu okennyehun iyule 'ya ri nwan ele di i; ezioku k'i ku!"

¹⁹ Okpoho hu no si a, "Di-okpa, a hunole m'a ni i wu onye-amuma. ²⁰ Ndi-nedi enyi we kani no uguni fe ofufe, bu unu ndi Ju si ni Jerusalem wu ebe furu ihian jenkod'a noriri e fe ofufe." ²¹ Jesu no si a, "Okpoho, gi ihien m ri e ku don: ogen lala, hun o gi me ni elezi enu uguni mobu ime Jerusalem ke unu siko d'a no fe Chuku-Nedi. ²² Unu amarin onye unu ri e fe; kani, enyi a maringho onye enyi ri e fe, makeni aka ndi Ju ke nzuopuha gha a bia. ²³ Kani ogen lala, o ruguode nwan, hun ndi hun e fe ezigbo ofufe k'e fe Chuku-Nedi ofufe ime-mmom le nke ezioku. Makeni ndi hun e fe ofufe no erira ke Chuku-Nedi cho ni w'e fe e ofufe. ²⁴ Osolobue wu Mmomon, ele ihian; ndi hun k'e fe e ofufe siko d'e feriri a ime-mmom, gi ezioku fee e." ²⁵ Okpoho hu no si a, "A maringuo m ni Onye Hu Osolobue Tume wu Mezaya, (hun w'a kpo Kraisti), lala; o bia, o gwachanrin enyi ihien ile." ²⁶ Jesu no si a, "Mme hun ri a gwa i oku ro."

²⁷ Ozigbo hura, umu-azuun a no lua. O no tu we enya oda-oda no ri e son okpoho e ku oku; kani o nwonna onye si, "K'i cho", mobu "Ki hain i gi ri e son e e ku oku." ²⁸ Ya okpoho hu no la ite mirin e to, kin-azuun si ime obodo; o no si ndi rin'a, ²⁹ "Bia ni d'e lee onye hun gwa m ihien ile m me. Onye ma ke 'ya wu Onye Hu Osolobue Tume wu Kraisti?" ³⁰ We no gha ime obodo puha, ruhemeh ebe Jesu ri.

³¹ Ogen hu, umu-azuun hu a rio Jesu, a si, "Onye-nkuzi, dodo ri ihien-oriri." ³² Kani o no si we, "M nwon ihien-oriri m'e ri hun unu marinleni." ³³ 'Ya umu-azuun a no juma ibe we, si, "O nwonde nwan onye wehe n'e ihien-oriri ra?" ³⁴ Jizosi no si we, "Ihien-oriri m wu ime uche onye zini m le irunchanrin orun a. ³⁵ Ele unu a si, 'O hodu ifon eno ni ogen we gi a gho ihien-ugbo ru?' Kani m ri a gwa unu, lehunme ni enya ebe unu ri ni unu hun ni ihien-ugbo a kaguole hun w'a gho. ³⁶ Onye hun a gho ni ri nwan a gho, a narin ugwo-orun a; o hu e kponkikome mkpuru a toni ndun itebite, keni onye hun kunn'a le onye hun gho'n'a hun uzo nwongbame ihogho. ³⁷ O meguo nwan ke we don e ku, 'Onye ozo a kun, onye ozo a gho.' "

³⁸ "M zi unu d'a gho ihien unu runleni; ndi ozo a runguole orun, unu a banhanguo d'a gho mkpuru we runpuha."

Ndi Sameria A Bia D'e Kunrun Jesu

³⁹ Ndi Sameria bu oda wu ndi obodo hu no kwerini Jesu makeni okpoho hu si, "O gwa m ihien ile m me!" ⁴⁰ Ogen ndi Sameria gi nwan bia d'e kunrun Jesu, we no rio a n'o son we nodi. 'Ya o no son we nodi akp'ohin ebuo. ⁴¹ Ndi bu oda no gi ufiri ihien ndi o ri e ku kwerizi, cheni ndi ibuzo. ⁴² We no si okpoho hu, "Elezi ihien i ku suo ke enyi gi kweri, makele enyi le enwen enyi a nuole onu a, marin ni ezioku-ezioku, onwan wu Onye-nzuopuha uwa."

Jizosi A Zuo Nwa Onye-isi-orun Eze

⁴³ Ogen akpu-uhuhin ebuo gi ghafegu, Jesu no gha Sameria si Galili. ⁴⁴ (Jizosi le enwen e e kuguo a ni w'a ra ye onye-amuma mgbaye ime ali onye-amuma ahun.) ⁴⁵ Ogen o gi ru Galili, ndi Galili no nabanhan a, makeni a hunguo we ihien ile o me ime Jerusalem ogen Mmemme-Nghafe (makeni we nwen e jenghozi mmemme hu).

⁴⁶ O no bazi obodo Kana hun ri ime Galili ebe o no gi mirin henrin manya.

O nwe okennyehun ohu emu ri a ku nwa-a-okennyehun ime Kapanom. Okennyehun wu onye ohu ime ndi-isi-orun eze. ⁴⁷ Ogen okennyehun hu gi nu ni Jizosi a ghaguo Judia kinhen Galili, o no buru e, rio a 'ya bia d'a zuo nwa a makeni o d'a nwun. ⁴⁸ 'Ya Jesu no si a, "Mani unu hun ahima le ihien atumenya, unu ekweriko." ⁴⁹ Onye-isi orun hu no si a, "Di-okpa bia ndo-o, nwa m gini d'a nwun." ⁵⁰ Jizosi no si a, "Lama, nwa i jenkod'a ri ndun." Okennyehun hu no kweri oku Jizosi gwa a, o no lama. ⁵¹ Ebe o lako, ndi idibo e no kunrun e; we no gwa a ni nwa a hu a riguo mma. ⁵² O no ju we ke ele ogen k'o gi rima mma. We no si a, "Okuloku ohu efinnai unyanhun ke ehun-okun hu gi hapu a." ⁵³ Nedi e no nyanhan ni

ogẹn hụ kẹ Jizọsị gi sị a, “Nwa ị jenkọ d'a rị ndun.” Ifiri ẹ, kẹ ya lẹ enwẹn ẹ kẹ ikpun-ulo a nọ kwereini Jesu. ⁵⁴ Ọnwan wu ọrun-atumẹnya nke ẹbuọ Jesu run ogẹn o gi ghaguu Judia bia Galili.

Isi Nke Isen

Jesu A Zuọ Onye Nwọnleni Onye E Yen'e Eka

¹ Omẹguu, Jesu nọ kin-azun si Jerusalem makeni o nwon mmemme ndi Ju rini.

² Ime Jerusalem, o nwon mirin ri ehụ Onu-mgbon Atunrun, hun ndi Hibru a kpo mirin Betes'da [mọbu mirin Be'zata], hun nwon uzọ isen wẹ kpumesonme elu wẹ hun wẹ gha e ru ẹ. ³ Igurun ndi-emu ri a ku e dinsonme uzọ ndi hu: kẹ ndi enya-ishi, kẹ ndi nguro, kẹ ndi oro kinmin, [e che ni wẹ mehunme mirin hu. ⁴ Makeni, o ru, mmon-ozu Di-nwonni-enyi e hidan d'e mehunme mirin hu. Onye owule ime ndi emu ri a ku, hun bu uzọ banye ime mirin hu ogẹn wẹ gi mehunmeguu a, o dnhin emu owule ri a kun'a.]

⁵ Onye ohu ime ndini dine ebahun ri a ku emu kete ahua ẹbuọ-aria-ogunnai. ⁶ Ogen Jizosi gi hun a, marin n'o teguo emu hu kuma a, o nọ si a, “Y'a chogho n'i dnhin?” ⁷ Okennyẹ hu emu ri a ku nọ za, si, “Di-okpa, enwon m onye e bu m e che ime mirinni ogẹn owule wẹ gi mehunme ẹ; m cho ni m banye ime ẹ, onye ozọ e bu m uzọ banye.”

⁸ Jizosi nọ si a, “Lih ọt! Heri ute i, jenne ijen!” ⁹ Ozigbo, okennyẹ ahun nọ dnhin; o nọ buru ute ẹ, jenne ijen.

Uhuohin ahun wu uhuohin izu-iken. ¹⁰ 'Ya ndi-ndu ndi Ju nọ si okennyẹ hu Jizosi zuo, “Onwan wu Uhuohin Izu-iken, o furuni ni y'e bu ute i, i ri a dan Iwu.” ¹¹ O nọ za wẹ, si, “Onye hun zuo ni m si m, 'Heri ute i, jenne ijen.’ ” ¹² Wẹ nọ ju a, si, “Onye wu onye hu si i, 'Heri ute i jenne ijen?’ ” ¹³ Kani okennyẹ hu wẹ zuo amarin onye o wu, makeni Jizosi a rubanguo ime igurun ri ebahun.

¹⁴ Omegu, Jizosi nọ hun a ime Ulo-nsọ, o nọ si a, “Lee enya, y'a riguo nwan mma! Emezile njọ, amangbe ihien ka njọ gha e me i.” ¹⁵ 'Ya okennyẹ hu nọ jemburu ndi-ndu ndi Ju d'a gwa wẹ ni Jesu wu onye hu zuo n'a. ¹⁶ 'Ya kẹ ndi-ndu ndi Ju nọ kpokpome Jesu makeni o ri e me ihien ndi nọ enina Uhuohin Izu-iken. ¹⁷ Kani Jizosi nọ si wẹ, “Echen kẹ Nedi m rikwo a run ọrun, mme nwen siko d'a gha a runzikwo ọrun.” ¹⁸ Ifiri ihienni o ku, ndi-ndu ndi Ju nọ chokenmede ni wẹ gbu ẹ. Makele, ele n'o dan iwu Izu-iken suọ, kani, o kpozikwo Osolobue Nedi ẹ—gi ohun ku ni 'ya lẹ Osolobue han.

Iken Jesu

¹⁹ Jizosi nọ si wẹ, “Ezioku kẹ m ri a gwa unu, Nwa a saeka gi uche ẹ me ihien owule—mmani ihien o hun Chuku-Nedi ri e me; makeni ihien owule Chuku-Nedi me, 'ya kẹ Nwa a e mezikwo. ²⁰ Makeni ihien Nwa a a suọ Chuku-Nedi, o ghosi Nwa a ihien 'ya lẹ enwẹn ẹ ri a run. O jenkọ d'e ye ẹ iken gi run ọrun kade ndini wẹ run keni o tu unu enya. ²¹ Ezie, erira Chuku-Nedi don e weli ndi nwunni we ndun ye wẹ kẹ Nwa a donzikwo e we ndun e ye ndi Nwa a cho n'o ye. ²² Ozosi, Chuku-Nedi ara kin onye owule ikpe, kama, o buguo okinkin-ikpe ile che Nwa a eka, ²³ keni ihian ile gbaye Nwa kẹ wẹ don a gbaye Chuku-Nedi. Onye hun ghaleni a gbaye Nwa arizikwoni a gbaye Chuku-Nedi hun zihẹ n'e.”

²⁴ “Ezioku kẹ m ri a gwa unu, onye hun nu oku m, kweye ni onye ziheni m, onye ahun e nweguo ndun itebite. Amako wẹ onye hu ikpe; kama, onye hu a ghaguo onwun banye ndun.

²⁵ Ezioku kẹ m ri a gwa unu, ogẹn lala—o ruguode nwan—hun ndi nwunni siko d'e gi nu olu Nwa Osolobue; ndi nun'a jenkọ d'a ri ndun. ²⁶ Kẹ Chuku-Nedi don nwon ndun ime enwẹn ẹ, erira k'o yeziwo Nwa iken n'o nwon ndun ime enwẹn ẹ. ²⁷ O yeguo Nwa a iken n'o kin ihian ile ikpe—makeni iya wu Nwa nke Ihian. ²⁸ Anile ni onwan tu unu enya, makeni ogẹn lala hun ndi ile ri ime ili jenkọ d'e gi nu olu ẹ ²⁹ puha—ndi hun me mma jenkọ d'e lihi banye ndun itebite; ndi hun me njọ siko d'e lihi narin ikpe-omuma.”

Ndi Hun A Shiani Jesu Eri

³⁰ “Asa m ẹka gi iken m me ihien owule. M'a han enen ke Osolobue don gwa m—'ya wu ni ezigbo enen ke m'a han, makeni ari m e me uche m, kale uche onye hun zihē ni m.

³¹ M shiani enwen m eri, 'ya wu ni eri m wu ntu.

³² M nwon onye ozo hun a shia ni m eri. A maringho m ni eri o shia ni m wu ezioku.

³³ Unu e ziguo we jenni Jonu, o shiaguo eri wu ezioku. ³⁴ (Ele ni eri ihian shia ri m mkpa, kanj m ri e ku ihienni keni unu hun uzo nwon nzuopuha.) ³⁵ Jonu e te nwungho ke ukpe— a dun, e ti, unu no gi ukpe e ghoghoho ekere ogen.”

³⁶ “Kanj m nwon ihien a shia ni m eri hun ka hun Jonu shia. Orun ndi hun Nedi m ye m run, 'ya wu orun ndini m ri a run, uwe nwe a shiani m eri ni Chuku-Nedi zihē m.”

³⁷ “Chuku-Nedi le enwen e hun ziheni m a shiagunni m eri. Unu anutuni olu e; unu ahuntuni k'o no; ³⁸ oku e ari ime ndun unu, makeni unu ekwerini ni onye hun o zihē.

³⁹ Unu a mu ihien ndi ri ime Ekukwo-nsa a mukenme, makeni unu ro ni uwe ke unu e gi nwon ndun-itebite; bu Ehuho-nsa ri a shiani m eri, ⁴⁰ kanj unu ekwerini bia d'e kunrun m keni unu nwon ndun. ⁴¹ Ele m choko ojija-mma ihian; ⁴² kanj a maringho m ndi unu wu, ni ihien Osolobue a ra suo unu. ⁴³ M gi efan Nedi m bia, unu a nabanhanni m, kanj onye ozo gi efan nke e bia, unu siko d'a nabanhan a. ⁴⁴ Nani ke unu e don kweri? Unu hun a cho ni ibe unu ja unu mma, kanj o nwonni ihien unu kpo ija-mma hun gha eka onye hu 'ya suo wu Osolobue bia. ⁴⁵ Erokwole ni ni m jenko d'e kpe unu eka Chuku-Nedi; Mozizi wu hun e kpeni unu, Mozizi ahun unu gi don enya. ⁴⁶ Omeni unu gi oku Mozizi don, nke unu e gi oku m don, makeni Mozizi de banyeni m. ⁴⁷ Kanj omeni unu egini ihien Mozizi de don, nani ke unu e don gi oku m don?”

Isi Nke Isin

Jesu E Ye Mmadu Ogun-iri kwasị nnu-mmebuọ ihien-oriri

(Mat 14.13-21; Mak 6.30-44; Luk 9.10-17)

¹ Onwan e meguu, Jizosi no fetu “Ohimin” Galili hu shi azuun hun-ebọ. W'a kpọzi “Ohimin” Galili ohimin Taiberiasị. ² Igunrun hi-ogbe hu e son e, makeni we hun orun-atumenya ndi o ri a runni ndi emu ri a ku. ³ Jizosi no si elu ugu, 'ya le umu-azuun a no nodi ali ebegu. ⁴ (Ogen hu, mmemme ndi Ju e me ahua-ahua w'a kpo Mmemme-Nghafe e rumegu.) ⁵ Jizosi e wesi enya elu, o no hun igunrun ihian ke we lala d'e kunrun e. O no si Filipu, “Elebe ke enyi a no non bredi keni ndini ri?” ⁶ (O ku ihienni n'o gi cho ihien ri Filipu onu, makeni 'ya le enwen e a maringho ihien o jenko d'e me.) ⁷ Filipu no za a, si, “Egho orun ifon isin ezuko non bredi siko d'e rusonme we eka—osun'a ekere-ekere.” ⁸ Onye ohu ime umu-azuun Jesu w'a kpo Anduru, hun wu nwen Saimon' Pita, no si a, ⁹ “O nwon nwata-okennyē bu ogbe bredi isen we gi oka bali memē le azun ebuo ebeni; kale, ebe we siko d'a pu igunrunni?” ¹⁰ Jizosi no si, “Gwa ni we nodi ali.”

(Irurue ri ebegu oda.)

Ya ndi hu no nodi ali—ihien rike ikennyē ogun-iri-kwasị-nnu-mmebuọ ri ime we, ('ya wu ihien nọke nnu-uku isen). ¹¹ Jesu no weri ogbe bredi ndi hu, o yeguu Osolobue ekele, o no keni ndi nodi ali 'ya; o no memēzi azun erira, we no ri ke we cho. ¹² Ogen efọ gi junguu we, Jesu no si umu-azuun a, “Kponkwama ni ifunfun e hoduni, amangbe ihien-anai a la iwi.” ¹³ 'Ya we no kponkwame we, che ime ukpalị. Ifunfun bredi hoduni ime ogbe-bredi bali isen hu ogen ndi hu gi riguu jun ukpalị mmebuọ.

¹⁴ Ogen ndi hu gi hun orun-atumenya hun Jizosi run, we no gwama ibe we, si, “Ezioku-ezioku, onwan wu onye-amuma hu enyi ri e lee enya a n'o jenko d'a bia ime uwal!”

¹⁵ Ogen Jesu gi hun ni w'e d'a bia d'e gi iken weri e, kin e eze, o no gha ebahun pu, 'ya suo no kin-azuun shizi elu-ugu.

Jesu E Jen Ijen Elu Mirin

(Mat 14.22-33; Mak 6.45-52)

¹⁶ O ru ogen enyasi, umu-azuun Jesu no shi “Ohimin”, ¹⁷ banye ime ugbo-mirin, buli, jenko Kapanom. (Ohihi no gbachanrin bu Jesu eke biakwo d'e kunrun we.) ¹⁸ Mirin hu

e mehunme oda-oda makele oken-ufere ri a kpo. ¹⁹ Ogen we gi nyanru ihien rike maili eto mobu eno, we no hun Jesu ke o jenla ijen elu mirin, a nokunme ugbo. Egun no tuma we. ²⁰ Kani o no si we, "Mme ro, atule ni egun!" ²¹ We no cho n'ọ banye ni we ime ugbo; ozigbo, ugbo hu no ru mkpenren mirin ali hu we jenko.

Igunrun Hu A Choma Jizosi

²² Eki e fon, o no we ndi ahun ndi azuun "Ohimin" hu hun-ebọ hun umu-azuun Jizosi gha bia Kapanom enya ni ugbo ohu suo te ri ebefu; ni Jesu esonni umu-azuun a banye ime ugbo le ni umu-azuun a suo gba gha ebefu pu. ²³ Kani ogenni, ugbo ndi ozo gha Taiberiasi bia ri nwan ehio ebahun we no ri bredi ogen Di-nwonni-enyi gi yegu ekele. ²⁴ Ogen ndi hu gi nwan hun ni ke Jesu ke umu-azuun a arizi ebahun, we le enwen we no banye ugbo ndi hu chosonme Jesu shi Kapanom'.

Jesu Wu Ihien-oriri Hu Hun E Ye Ndun

²⁵ Ogen we gi hun Jesu azuun "ohimin" hu hun-ebọ, we no si a, "Onye-nkuzi, elee ogen k'i gi puha ebeni?" ²⁶ Jesu no za we, si, "Ezioku ke m ri a gwa unu, unu ri a cho m makeni unu ri bredi, o jun unu efo, ele makeni unu hun orun-atumenya ndi hun m run. ²⁷ Egile ni ifiri ihien-oriri hun e wiwini a rungbu enwen unu, ka gi ni ifiri ihien-oriri ahun siko d'a to jenrin ejen, e ye ndun itebite, rungbu enwen unu, ihien-oriri hu Nwa nke Ihian jenko d'e ye unu; makeni iya wu Nwa nke Ihian ke Chuku wu Nedi tume."

²⁸ We no si a, "Ki enyi jenko d'a run hun wu orun Osolobue cho ni enyi run?"

²⁹ Jesu no za we, si, "Onwan wu orun Osolobue cho ni unu run: O cho ni unu kweri ni onye hun o zihē."

³⁰ We no si a, "Elee orun-atumenya k'i jenko nwan d'a runghosi enyi keni enyi hun a, enyi e kweyeni ihien i ku? Kini ke i jenko d'e me? ³¹ Ndi nedi enyi kani ri mana ime atu; ya ke we de ime Ekukwo-nsọ, si, 'O ye we bredi gha elu-igwee bia ri.' " ³² Jizosi no si we, "Ezioku ke m ri a gwa unu, ele Mozizi ye unu bredi gha elu-igwee bia; Nedi m wu hun ri nwan e ye unu ezigbo bredi gha elu-igwee bia. ³³ Makeni bredi Osolobue wu onye hu gha elu-igwee bia, hun e ye uwa ndun." ³⁴ We no si a, "Di-okpa, yeme enyi bredini ogen ile."

³⁵ Jizosi no si we, "Mme wu bredi hun e ye ndun. Egun agunko onye hun bia d'e kunrun ni m; egun mirin agunko onye hun kwerini ni m.

³⁶ Kani, noka ke m don gwa unu mbu, unu a hunole m, kani unu e kwerini. ³⁷ Ndi ile Nedi m ye m siko d'a bia d'e kunrun m; a chupuko m onye owule hun bia d'e kunrun ni m." ³⁸ Makeni ele m gha elu-igwee bia d'e me uche m, kani m bia d'e me uche onye hun zihē ni m. ³⁹ Onwan wu uche onye zihēni m: ni etuhuko m onye owule ime ndi ile o ye m, kama, ni m jenko d'a gha onwan weli we Uhuohin-ikpazuun. ⁴⁰ Makeni uche Nedi m wu ni onye owule hun hun Nwa, kweri n'e, jenko d'e nwon ndun itebite; m siko d'e weli e Uhuohin-ikpazuun.

⁴¹ Ndi Ju no denwinwinma n'a makeni o si, "Mme wu bredi hu hun gha elu-igwee bia." ⁴² We hu a si, "Ele Jesu nwa Josefụ wu onwan—hun enyi marin ndi mun'a? Nani k'o don nwan a si, 'M gha elu-igwee bia?'"

⁴³ Jizosi no za we, si, "Edenwinwinzile ni. ⁴⁴ O nwonni onye jenko d'a s'eka bia d'e kunrun m mmani Chuku-Nedi hun zihē ni m dōha a; m jenko d'e weli onye ahun Uhuohin-ikpazuun. ⁴⁵ We de e ime Ekukwo ndi-amuma ni, 'Osolobue siko d'a kuzi we ile.' Onye owule hun ri e gon Chuku-Nedi ntin, a munarin a, iya wu onye hun a bia d'e kunrun ni m. ⁴⁶ (Ele n'o nwe onye hun huntu Chuku-Nedi—onye hu hun gha ebe Chuku ri bia, 'ya suo huntu Chuku-Nedi.) ⁴⁷ Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule kwerini nwon ndun itebite.

⁴⁸ Mme wu bredi hun e ye ndun. ⁴⁹ Ndi nedi unu kani ri mana* hu we ri ime atu, kani, a nwunhuhọ we. ⁵⁰ Kani onwan wu bredi hun gha elu-igwee bia hun o me ni onye ri n'e anwunhunko. ⁵¹ Mme wu bredi hu ri ndun hun gha elu-igwee bia. Onye owule ri bredini

* Isi Nke Isin:49 mana: Iya ke we kpo ihien-oriri hu Osolobue gha elu-igwee zihē ni ndi Izrelu ime atu ogen Mozizi.

jenkọ d'a rị ndun jęrin ejen. Brędi hụ m sikọ d'e ye makę ufiri ndun ndi rị ime ụwa wụ ẹhụ m.”

⁵² 'Ya kę ndi Ju ahun nọ doma ndondo ime wę, a si, “Nani kę okęnyęni a don ye ęnyi ẹhụ a ri?”

⁵³ 'Ya Jizọsi nọ si wę, “Ezioku kę m rị a gwa unu, mmani unu ri ẹhụ Nwa nke Ihian, ra ẹdeke ẹ,—unu enwonkọ ndun ime unu. ⁵⁴ Onyę ri ẹhụ m, ra ẹdeke m, ọ wuru onyę nwe ndun itebite; m sikọ d'e weli ẹ Uhuohin-ikpazuun. ⁵⁵ Makeni, ẹhụ m wụ ezigbo ihien-oriri, ẹdeke m wuzikwo ezigbo ihien-orira. ⁵⁶ Onyę hun ri ẹhụ m ra ẹdeke m, bi ime m, mme le enwen m bi ime ẹ.”

⁵⁷ “Kę m don rị ndun makeni Chuku-Nędi hun zihę ni m rị ndun, ęrira kę onyę hun ri ni m k'a don rị ndun makę ufiri m. ⁵⁸ Onwan wụ ezigbo brędi hun gha elu-igwee bia; ọ noni kę ihien ahun ndi mbu ri, omęguu a nwunhunkwo wę. Onyę hun ri brędini jenkọ d'a rị ndun jęrin ejen.”

⁵⁹ Ogen Jesu gi rị a kuzi ime ulo-ofufe ndi Ju rị ime obodo Kapanom k'o gi ku ihien ndini.

Oku Hun E Ye Ndun Itebite

⁶⁰ Ndi bu oda ime umu-azuun a a nu ihieni, wę nọ si, “Okuni e zekękwo! Onyę siko d'a saęka nabanhan a?”

⁶¹ Kani, Jizos' a maringuo ni umu-azuun a rị e denwinwin makę ihieni o ku. O nọ si wę, “Onwan k'e mę unu ekwerizile? ⁶² Ki unu jenkọ d'e męzi nwan omęni unu a hun Nwa nke Ihian k'o lakọ elu-igwee ebe ọ rị mbu? ⁶³ Mmon-nsọ iya sọ e ye ndun, ihien ihian mmaka ara ban erere owule: oku ndini m rị a gwa unu wụ oku ime-mmom le oku hun e ye ndun. ⁶⁴ Kani ndi hu ime unu ekwerini.” (Gha isi mbidon lala, Jesu a maringuo ndi hun jenkoleni d'e kweri le onyę hun jenkọ d'e re n'ę.) ⁶⁵ O nọ sizi, “Onwan hain m gi si unu n'o nwonni onyę jenkọ d'a saęka bia d'e kunrun m mmani Chuku-Nędi mę ẹ n'o bia.”

⁶⁶ Makę onwan, umu-azuun Jesu bu oda nọ kin-azuun, esonzini w'ę.

⁶⁷ Ya Jizosị nọ si umu-azuun a mmębuo hu, “Unu le enwen unu siko d'a puzide nwan ra?” ⁶⁸ Saimonu wu Pita nọ za a, si, “Di-nwonni-ęnyi, onyę kę ęnyi jęburuko? Iyü nwon oku ndi e ye ndun itebite. ⁶⁹ ęnyi e kwerigho, marizikwo, ni iyü wu Onyę-nsọ Osolobue.” ⁷⁰ Jizosị nọ si wę, “Mme hori unu mmębuo, ele 'ya? Kani onyę ohu ime unu wu Ekwensu!” ⁷¹ (Judasi nwa Saimonu Iskarotu k'o rị e ku, makeni ọ wu onyę ohu ime umu-azuun mmębuo hu bu 'ya jenkọ d'e re ę.)

Isi Nke Eṣa

Ogen Umunę Jesu Kelęni Kweri N'ę

¹ Omęguu, Jesu nọ ghagbari ime Galili, latoguu Judia; o jęhunmeni ime Judia, makeni ndi-ndu ndi Ju rị a cho ni wę gbu ę. ² Ogen hu, mmęmmę ndi Ju gi a nodisonmę ime Odu* e ruguo. ³ 'Ya umunę Jesu nọ si a, “O furu n'i gha ebeni pu, si Judia, kęni umu-azuun i hun orun-atumenya ndi i rị a run. ⁴ Makeni o nwonni onyę hun a run orun ime nzuzue owuni ọ cho ni wę marin a. Ebe o mę ni i rị e mę ihien ndini ile, we nwan enwen i ghosi ụwa.” ⁵ (Onwan mę makeni kę umunę ę de e kwerini n'ę.)

⁶ 'Ya Jizosị nọ si wę, “Ogen furu ni m e ke ru, kani ogen ile furu unu. ⁷ Izize unu ezeko ụwa, kalę izize m e ze wę makęle m rị a gwa wę ni ihien w'e mę jo njọ. ⁸ Jęmmę ni nwan mmęmmęni, mme le enwen m eke jenkọ mmęmmę hunni, makeni ogen furu ni m e ke ru.” ⁹ O kuguu ihieni, ọ nọ nodikwo ime Galili.

Jesu E Jęn Mmęmmę-odu

¹⁰ Kani ogen umunę Jesu gi jęmmęguu mmęmmę hu, ọ nozi jęmmę, kani nzuzue k'o gi jęn.

* Isi Nke Eṣa:2 Livitikosị 23.34

¹¹ Ndi-ndu ndi-Ju hu a cho a ime mmemme hu, we hu a si, “Elebe k’o ri?” ¹² Ndi ri igunrun risonme ebefu hu a kasonme murinmurin. Ndin si, “Ezigbo ihian k’o wu,” ndini si, “Mba, o rihu e dufie ndi ali.” ¹³ Kani, makeni egun ndi-ndu ndi Ju ri a tu we, o nwonni onye s’eka ku oku e ifonrin-ifon.

¹⁴ Ogen mmemme hu gi rugu ahanmahan, Jizosi no si Ulo-nsọ d’a kuzime. ¹⁵ O no tu ndi-ndu ndi Ju enya, we no si, “Nani ke okennyeni don marin ihien oda enina, bu o ke jentu ozunzun owule?” ¹⁶ Jesu no za we, si, “Nkuzi m ele nke m kani nke onye zihę ni m ro. ¹⁷ Omęni ihian a kwademe obi e n’o jenkọ d’e me uche Osolobue, onye hu sikọ d’a marin omęni nkuzi m gha eka Osolobue bia ra m gi iken m e ku. ¹⁸ Onye hun e gi iken e e ku ri a cho ni we ja a mma; kani onye ri e me ni we ye onye zihen’e ogho wu onye ezioku, ntu a ri ime e.”

¹⁹ “Mozizi ye unu Iwu, ele ‘ya? Kani o nwonni onye ohu ime unu hun e donme Iwu hu. Ki hain unu gi a cho ni unu gbu m?”

²⁰ Igunrun hu no za, si, “Eje-mmon ri ime i! Onye ri a cho n’o gbu i?”

²¹ Jesu no si, “M run orun-atumenya ohu, o no tu unu ile enya. ²² Mozizi ye unu iwu ikwa-ugun. (Kani ele Mozizi bidon ikwa-ugun, ndi nedi unu kani bidon e.) Unu a kwade okenye ugun Uhuohin Izu-iken keni unu hun uzọ mezu iwu hu. ²³ Omęni we hu a kwa okenye ugun Uhuohin Izu-iken amangbe w’a dan Iwu Mozizi, ki hain unu gi e we ni m iwe makeni m zuochanrin okennyeni ehụ a ile Uhuohin Izu-iken? ²⁴ Ahanzile ni enen ke unu hun a, kama, e leban ni ihien enya ohunma keni unu hun uzọ han enen ri mma.”

Onye Ke Jesu Wu?

²⁵ Ya ndi hu ime ndi Jerusalem no si, “Ele onwan wu okenye hu ndi-ndu ri a cho ni we gbu? ²⁶ Lee e nwan k’o ri ebeni e ku oku id’anya ihian ile, a gba w’a nkintin! A maringhode we nwan ni ‘ya wu Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume ra? ²⁷ Kani enyi a maringho ebe okennyeni gha bia; ogen Kraisti jenkọ d’e gi bia, o nwonni onye jenkọ d’a marin ebe o gha bia.”

²⁸ Ogen Jesu gi ri a kuzi ime Ulo-nsọ, o no weshi olu elu, si, “Ezie, unu a maringho m, marinzikwo ebe m gha bia! Kani, egini m ihien eka m bia; onye hun zihę ni m furu we gi don enya—‘ya ke unu marinleni! ²⁹ A maringho m’a makeni m gha ebe o ri bia, ‘ya zihę m.”

³⁰ ‘Ya we no cho ni we nwunrun a; kani o nwonni onye metu a eka, makeni ogen e e ke ru. ³¹ K’osileri, ndi bu oda ri ebefu no kwerini n’e; we hu a si, “Ogen Kraisti wu Mezaya, Onye Hu Osolobue Tume, k’e gi bia, n’o runkari okennyeni orun-atumenya?”

E Zi We Ndi-unakpa Ulo-nsọ D’a Nwunhan Jesu

³² Ndi Itu-Farisi a nu ke igunrun hu ri e ku ihien ndini we banyeni Jizosi, ‘ya ndi-isi nchu-ęjan le ndi Itu-Farisi no zi ndi unakpa Ulo-nsọ d’a nwunhan a.

³³ Jizosi no si, “M jenkọ d’e son unu nodi ekere, omegu, a laburu m onye hun zihę ni m; ³⁴ unu jenkọ d’a cho m, kani, unu ahunko m; ebe m ri, unu e ri-eka bia.” ³⁵ Ndi-isi ndi Ju no si ibe we, “Elebe ke okennyeni cho n’o jen, hun enyi jenkoleni d’a hun a? O cho n’o jen ali ndi Griki—ali ndi wulen ndi Ju—ebe ndi nke enyi risonme d’a kuzime ime igunrun ndi wulen ndi-Ju? ³⁶ K’o gi ihienni e ku: ‘Unu sikọ d’a cho m, kani, unu ahunko m; ebe m ri, unu asako eka bia a.’?”

Mirin Hun E Ye Ndun

³⁷ Uhuohin ikpazuun mmemme hu, hun wu uhuohin kachanrin mkpa, Jesu no wuzo oto, yi oro, si, “Omęni o won onye egun mirin ri a gun, ‘ya bia d’e kunrun m n’o ra!

³⁸ Onye owule hun kwerini ni m, ya ra; o sikọ d’a ri n’a ke Ehuho-nsọ don ku:

‘Mirin hun e ye ndun

jenkọ d’a gha ime e

e hupuha ke iyi.’ ”

³⁹ Jizosi gi onwan e ku oku Mmon-nsọ hun ndi kwerini n’e jenkọ d’e nwehen. W’e ke ye we Mmon-nsọ ogen hu makeni Jesu e ke banye ogho a.

Igunrun Hụ E Kebe

⁴⁰ Ogen wẹ gi nụ oku ndini, ndi hụ ime igunrun hụ nọ si, “Ezioku, onwan wụ onye-amuma Hụ pu-ichen.” ⁴¹ Ndi ọzọ si, “Onwan wụ Kraisti, Onye Hụ Osolobue Tume!” Kani ndi hụ ime wẹ si, “Kraisti k'a ghadę nwan Galili bia ra?! ⁴² Ehuhuo-nsọ e kuguon'a ni Kraisti, Onye Hụ Osolobue Tume, siko d'a gha ebọ Defidi puha; n'o siko d'a gha Betulehem, obodo Defidi te bi bia?” ⁴³ Oku banyeni Jizosi nọ kebe igunrun ahun. ⁴⁴ Ndi hụ ime wẹ te cho ni wẹ nwunrun a, kani o nwonni onye metu a ęka.

Ndi-ndu Ndi Ju A Ju N'e Kwerikoni Wẹ Jesu

⁴⁵ Ogen ndi-unakpa Ulo-nsọ ahun gi kinhen azuun d'e kunrun ndi-isi nchu-ęjan le ndi Itu-Farisi, wẹ nọ juma wẹ, si, “Ki hain unu gileni wẹhe ę?” ⁴⁶ Ndi unakpa Ulo-nsọ hụ nọ za, si, “O nwonni onye kutu oku ke okennyeni!”

⁴⁷ Ndi Itu-Farisi nọ ju wẹ, si, “E dufieguozide wẹ nwan unu nwen ra? ⁴⁸ O nwongho kaka akpu onye-ndu mobu onye Itu-Farisi ohu unu marin hun kwerini n'e? ⁴⁹ Igunrunni amarın Iwu Mozizi, ndi wẹ bu onu ke wẹ wu.”

⁵⁰ Nikodimosi hun jen d'e kunrun Jesu mbu, hun wu onye ohu ime wẹ nọ si wẹ, ⁵¹ “Iwu ęnyi a made ihian ikpe bu ebuni wẹ uzọ nụ onu a mobu chopuha ihien o me ra?”

⁵² Wẹ nọ za, si, “I wuzide onye Galili ra? Mu Ekwwo-nsọ n'i marin ni onye-amuma ara gha † Galili bia.” [⁵³ Onye owule nọ lashi iwe ę.

Isi Nke Ɛsato*Okpoho Hụ Zọ-uku-ye-ọfia*

¹ Kani, Jesu nọ si Ugu Olivu. ² O ru uzọ-utuntun, o kinhenzi Ulo-nsọ. Ndi hụ ile nọ bia d'e kunrun ę, ọ nọ ndi ali, kuzime wẹ.

³ Ya ndi-nkuzi Iwu le ndi Itu-Farisi nọ wẹhe okpoho ohu wẹ nwun ebe ọ ri a zọ-uku-eye-ọfia. Wẹ nọ bu ę tume ihun ihian ile. ⁴ Wẹ nọ si Jizosi, “Onye-nkuzi, wẹ nwun okpohoni ebe ọ ri a zọ uku e ye ọfia. ⁵ Ime Iwu, Mozizi si ęnyi gi omuma magbu okpoho nọ enina, kale, k'i k'e ku nwan banyen'e?” ⁶ (Wẹ ju a ihien ni wẹ gi ę kwondon Jizosi, keni wẹ hun ihien wẹ k'a si ni ya k'o me.) Ya ke Jizosi nọ hulua ali, gi mkpinsin-ęka a demę ihien ali. ⁷ Ogen wẹ gi to a ju a, o nọ lihi ọto, si wẹ, “Onye owule ime unu metuleni njo, 'ya bu uzọ ma a omuma.” ⁸ 'Ya ọ nọ huluzi ali, demę ihien ali. ⁹ Ogen wẹ gi nụ ihien ni, wẹ ile nọ puma, ohu-ohu, ndi kani bu uzọ puma, d'e ru n'ọ hodu Jizosi suọ; okpoho hụ turuhukwo ebęhu ihun Jizosi. ¹⁰ Ya Jesu nọ lihi ọto, si a, “Okpoho, elebe ke wẹ ri? O nwonni onye ma i ikpe?” ¹¹ Ọ nọ si, “Di-okpa, o nwonni.” Jizosi nọ si a, “Mme nwen ę amakokwo i ikpe. Jenme. Kani, gha kikenni jenme, emezile njo.”]

Jizosi Wụ Ukpe Uwa

¹² Jizosi nọ sizi ndi ahun o te ri a kuzi, “Mme wu ukpe uwa. Onye owule hun ri e sonni m aghako ime ishi, kama, o siko d'e nwon ukpe hụ hun e ye ndun.”

¹³ Ndi-Farisi nọ shjari a, si, “I ri nwan a shiani enwen i eri, egiko wẹ eri i don.”

¹⁴ Jesu nọ za, si, “Osun'a ni m shia ni enwen m eri, eri m furu wẹ gi don, makele a maringho m ebe m gha bia le ebe m jenkọ. Unu amarın ebe m gha bia mobu ebe m jenkọ.

¹⁵ Unu e gi ihien ęnya e legha a han enen. O nwonni onye m'a hannı enen. ¹⁶ Kani ọ suọ n'a ni m jenkọ d'a han enen, enen m'a han wu ezioku, makeni ele mme suọ a han a, kama mme le Chuku-Nedi hun zihę ni m gba a han a.

¹⁷ Ime Iwu unu, wẹ de ę ni eri mmadu ebuo ke wẹ gi e don. ¹⁸ M ri a shiani enwen m eri; Nedi m hun zihę ni m ri a shjazikwo ni m eri.” ¹⁹ Ya wẹ nọ si a, “Elebe ke Nedi i ri?” Jesu nọ za, si, “Unu amarın m, unu amarınzikwo Nedi m. Omele unu marin m amarın, nke unu a marınzikwo Nedi m.”

²⁰ Jesu ku ihien ndini ogen o gi ri ehu ebe w'e buche oyiye ime Ulo-nsọ a kuzi, bu o nwonni onye nwunrunn'a makeni ogen ę e ke ru.

† Isi Nke Ɛsa:52 ...onye-amuma hụ pu-ichen aghako...

Ebe Jesu Gha Bija Lẹ Ebe O Jẹnko

²¹ Jizosị nozi gwa we, si, “M jẹnko d'a pu; unu siko d'a cho m—kani unu jẹnko d'a nwuntọ ime njo unu. Unu asako ẹka bịa ebe m jẹnko.”

²² Ndi-ndu ndi Ju no si, “O si ni enyi asako ẹka bịa ebe o jẹnko. 'Ya wu n'o jẹnko d'e gbude nwan enwen ẹ ra?’ Iya k'o gide nwan ihienni e ku ra?

²³ Jizosị no za we, si, “Unu gha ibe alị bịa, kalẹ m gha elu bịa. Unu wu nke unani, kani ẹlẹ m nke unani. ²⁴ 'Ya hai m gi gwa unu ni unu siko d'a nwuntọ ime njo unu. Unu jẹnko d'a nwuntọ ime njo unu mmani unu kwere ni m wu onye ahun m si ni 'ya ke m wu.”

²⁵ We no si a, “Onye k'i wu?” Jesu no si we, “Ihiẹn hu m gwa unu isi mbidon ke m wu. ²⁶ M nwon ihiẹn bu oda m k'a saeka ku banyeni unu, ihiẹn bu oda m'e gi ma unu ikpe; kani, onye hun zihẹ ni m furu we gi e don enya, m rihu a gwa uwa ihiẹn ndi m nu onu a.” ²⁷ (Kani aghotanị we n'o ri a gwa we banyeni Chuku-Nedi.) ²⁸ 'Ya Jizosị no si, “Ogen unu jẹnko d'e gi wesi Nwa nke Ihian enu ke unu jẹnko d'e gi marin ni m wu onye m wu—Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume—ni m'a ra gi uche m me ihiẹn owule, kama, ni m ri a gwa unu ihiẹn ndini we ke Nedi m don kuzi m. ²⁹ Onye hu zihẹ ni m noyeni m anoyeni; o natoni m, makeni ogen ile ke m gi e me ihiẹn a sụn'a.”

³⁰ Ogen o gi ri e ku ihiẹn ndini we, ndi bu oda no kwere.

Ezioku Jẹnko D'e Me Unu Weri Enwen Unu

³¹ Jizosị no si ndi Ju hun kwere ni n'e, “Omeni unu e son nkuzi m, 'ya wu unu wu umu-azuun m nke-esi. ³² Unu me ẹ, unu jẹnko d'a marin ezioku, ezioku jẹnko d'e me unu nwonrin enwen unu.” ³³ We no za a, si, “Enyi wu umu Ebrahim, enyi awutuni igbon onye owule. K'i ri a sini, 'Unu jẹnko d'e weri enwen unu?’” ³⁴ Jesu no si we, “Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule hun e me njo wu igbon njo. ³⁵ Igbon ara nwon onodi ime ezi-le-ulo jenin ejen, kani, nwa nwon onodi ime ezi-le-ulo jenin ejen. ³⁶ 'Ya wu, omeni Nwa Osolobue me unu weri enwen unu, unu jẹnko d'e nwonrin enwen unu nke-esi. ³⁷ A maringho m ni unu wu umu Ebrahim, kani unu ri nwan a cho ni unu gbu m, makeni oku m enwon onodi ime unu. ³⁸ M'e ku ihiẹn m hun ebe Nedi m ri, kalẹ unu e me ihiẹn unu nu onu nedi unu.”

³⁹ We no za a, si, “Ebrahim wu nedi enyi.” Jesu no si we, “Omeni ezie ro ni unu wu umu Ebrahim, nke unu hu e me ihiẹn Ebrahim me. ⁴⁰ Kani unu cho nwan ni unu gbu m, onye hun gwa unu ezioku hun m nu onu Osolobue. Ebrahim e meni ihiẹn no erira! ⁴¹ Unu rihu e me ihiẹn nedi unu e me.”

We no si a, “Enyi ẹlẹ umu owu; Osolobue le enwen ẹ sọ wu Nedi enyi nwon.”

⁴² Jizosị no si we, “Omeni Osolobue wu Nedi unu, nke ihiẹn m a sọ unu, makeni m gha ebe Osolobue ri bịa; iya me m nwan ri ebeni. Ẹlẹ mmẹ gi ihiẹn ẹka m bịa, iya zihẹ m. ⁴³ Kị hai unu gileni a ghota ihiẹn m ri e ku? Unu ari a ghota makeni unu asani ẹka nabanhan oku m.

⁴⁴ Unu wu nke Ekwensu nedi unu, ihiẹn Ekwensu nedi unu cho ke unu cho nwan ni unu me. Ogbu-ochu k'o wu gha isi mbidon lala; o kwadontuni ezioku—makeni ezioku ari ime ẹ. O gha a tu ntụ, o nwonni ihiẹn o wu ebe o ri, makeni onye ntụ le nedi ntụ ile k'o wu. ⁴⁵ Ya hai unu gileni kwere ihiẹn m ri e ku, makeni m ri e ku ezioku. ⁴⁶ Onye ime unu siko d'a saeka ghosi ni m me njo? O me nwan ni ezioku ke m ri a gwa unu, kị hai nwan unu gileni kwere ihiẹn m ri e ku? ⁴⁷ Onye owule hun wu nke Osolobue e gi oku Osolobue e don. Ihiẹn hai unu gileni e gi oku Osolobue e don wu ni unu ẹlẹ nke Osolobue.”

Jizosị Lẹ Ebrahim

⁴⁸ Ndi-ndu ndi Ju no za, si, “Ẹlẹ ezioku ke enyi ri e ku ni i wu onye Sameria, ni ejemmon ri ime i?” ⁴⁹ Jesu no za, si, “Eje-mmom a ri ime m; m'a gbaye Nedi m, kani unu ara gbaye m. ⁵⁰ Ari m e me ni we ye m ogho; kani, o nwongho onye ri e me ni we ye m ogho—Nedi m ro; iya a han enen. ⁵¹ Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule me ihiẹn m ku ahunko onwun, kaka.”

⁵² Ndi Ju no si a, “O weguo nwan enyi enya ohunma-ohunma ni eje-mmoo ri ime i! Ebrahim le ndi-amuma a nwungho, kani i si, ‘Onye owule hun donme oku m ahunko onwun.’ ⁵³ ‘Yu ka nedi enyi wu Ebrahim hun nwunni le ndi-amuma ndi nwunzikwo onwun? Onye k’i ro ni ‘ya ke i wu?’”

⁵⁴ Jizosi no za, si, “M ja enwen m mma, ojija-mma m wu ihien mmaka. Onye hun a ja m mma wu Nedi m, hun unu si ni ‘ya wu Osolobue unu, ⁵⁵ bu unu amarin a, kale a maringho m’a. M si n’a marin m’a, m jenk’o d’a wu onye ntu ke unu; kani a maringho m’a; m’e me ihien o ku. ⁵⁶ Nedi unu kani wu Ebrahim ghogh’o n’o jenk’o d’a hun ogen m; o hun a, efo no suo a usuo.”

⁵⁷ ‘Ya ndi Ju no si a, “Y’e ke ru ahua iri-kwas’i-ogunnai, y’a hunole Ebrahim?”

⁵⁸ Jesu no si we, “Ezioku ke m ri a gwa unu, ni we d’a mu Ebrahim, m ri ari!”

⁵⁹ ‘Ya we no tuturu omuma ni we ma a, kani Jesu no wari, gha ime Ulo-nso pu.

Isi Nke Itenei

Jizosi A Zuo Okenny’we W’u Enya-ishi

¹ Ogen Jizosi gi ghafeko, o no hun onye enya kpu-ishi kete w’a mul’a. ² Um’u-azuun a no ju a, si, “Onye-nkuzi, onye me njo hun we gi mu okennyeni enya-ishi, iya le enwen ra ndi mun’a?” ³ Jesu no za, si, “Eleni okennyeni mobu ndi mun’a me njo, kani we mu a enya-ishi keni iken Osolobue hun uzo puha ifon ime ndun a. ⁴ Enyi siko d’a gha a run orun onye hun zih’i ni m ebe eki kel’eni gi, make’ni, ohi gba, o nwonni onye jenk’o d’a saeka run orun. ⁵ Hunni m ri ime uwa, mme wu ukpe uwa.”

⁶ Ogen o gi kuguu ihien’ni, o no ju eson to ali, gi eson hu mem’u urua, gi e te onye enya-ishi hu enya. ⁷ O no si a, “Jenme d’e fin ihun ime mirin Siluam.” (Ali efanni wu “E zijeng’u.”) O no jen d’e fin ihun e, o no leghama uzo, luaha. ⁸ Ndi nochimen’e le ndi marin n’o te r’io ur’io hu a si, “Onwan ele onye hu a nodi ali a r’io ur’io?” ⁹ Ndi hu ime we hu a si, “Iya ro.” Ndi ozo si, “Mba, ele ya; kani o yi e eyi.”

Kani ‘ya nwen no si, “Eghee, mme wu okenny’we hu.” ¹⁰ We hu a ju a, a judonzi, a si, “Nani k’i don nwan leghama uzo?” ¹¹ O no si, “Okenny’we hu w’a kpo Jizosi/Jesu mem’u urua gi e te m enya, o no si m, ‘Jen Siluam d’e fin ihun.’ ‘Ya m no jenme d’e fin ihun, m no leghama uzo!’” ¹² We no ju a, si, “Elebe k’o ri?” O no si, “Amarin m.”

Ndi Itu-Farisi E Leban Nzuori Hu Enya

¹³ We no weri onye hu enya te kpu-ishi jenni ndi Itu-Farisi. ¹⁴ (Uhuohin Izu-iken ke Jesu mem’u urua gi e shiapu a enya.) ¹⁵ ‘Ya ndi Itu-Farisi no juma a k’o don leghama uzo. O no si we, “O bu urua che m enya, e fin m ihun m—e leghamagu’o m nwan uzo.” ¹⁶ Ndi hu ime ndi Itu-Farisi no si, “Okennyeni ele nke Osolobue make’ni o r’ini e donme iwu Izu-iken.” Ndi ozo si, “Nani ke onye-njo don saeka a run orun-atumenya ndini?” We no kebe. ¹⁷ We no s’izi onye enya-ishi hu, “K’i nwon y’e ku banyen’e, ebe o me ni ‘ya shiapu i enya?” O no si, “O wu onye-amuma.”

¹⁸ Ndi-ndu ndi Ju e te kwerini ni enya te kpu e ishi d’e ru n’a kpo we ndi mun’a. ¹⁹ We no ju ndi mun’a, si, “Onwan wu nwa unu hun unu si ni unu mu a enya-mpin? Nani k’o don nwan leghama uzo?” ²⁰ Ndi mun’a no za, si, “Enyi a maringho ni onwan wu nwa enyi; ni enyi mu a enya-mpin. ²¹ Kani, enyi amarin k’o don nwan leghama uzo mobu onye shiapu a enya. O ruguo ogo; jun’a. ‘Ya siko d’e ku onu a.’” ²² (Ndi mu n’a ku erira makele egun ndi-ndu ndi Ju ri a tu we. Make’ni, ndi-ndu ndi Ju e kwerigbama’ole ni onye hun jenk’o d’a si ni Jesu wu Kristi, Onye Hu Osolobue Tume, a chupu w’a ime ulo-ofufe. ²³ ‘Ya hain ndi mun’a gi si, “O ruguo ogo; jun’a.”)

²⁴ ‘Ya we no kpozi okenny’we hu enya te kpu ishi, jumazi a ajuju nke mgbe ebuo, si a, “Ku ezioku n’i ye Osolobue ogho! Enyi a maringho ni okennyeni wu onye-njo.” ²⁵ O no za, si, “Amarin m omeni o wu onye-njo mobu ele onye-njo. Kani ihien ohu m marin wu ni enya te kpu m ishi, kale, e leghamagu’o m nwan uzo!” ²⁶ Ya we no si a, “K’o me i? Nani k’o don

shiapu i enya?" ²⁷ O no si we, "A gwaguo m unu, kanj unu egini e don; ki hain unu gi a cho ni unu nuzi a? Unu chozikwo ni unu wuru umu-azuun a?"

²⁸ Ya we no kpoma a iyi, si, "Nwa-azuun a k'i wu, kanj enyi nwen wu umu-azuun Mozizi. ²⁹ Enyi a maringho ni Osolobue gwa Mozizi oku, kanj nke okennyeni, enyi amarinde ebe o gha bia!" ³⁰ Okennyehi hu no za, si, "Onwan wu ihien a tu enya! Unu amarinde ebe o gha bia, bu o shiapu m enya. ³¹ Enyi a maringho ni Osolobue ara gon onye-njo ntin, kanj o gon onye hun e fe n'e le onye hun e me uche e ntin. ³² Kete uwa e bidonle, anutuni we ni onye owule shiapu enya onye we mu enya-mpin. ³³ Owule okennyeni ele nke Osolobue, o ke sa aka me ihien owule."

³⁴ We no za a, si, "Ime njo ke we nochanrin mu i; i ri nwan a cho ni kuzi enyi?!" We no chupu a ime ulo-ofufe.

Enya-ishi Ime-mmon

³⁵ Ogen Jizosi gi nu ni a chupuguo w'a, o hun a, o no si a, "Y'e kwerigho ni Nwa nke Ihian?"

³⁶ O no za, si, "Onye k'o wu di-okpa? Gwa m, keni m hun uzo kweri n'e!"

³⁷ Jizosi no si a, "Y'a hunguo a—onye hun ri e du i e ku oku ro."

³⁸ O no si, "Di-nwonna-enyi, e kwerigho m." O no sekpu ali, fe e.

³⁹ Jesu no si, "M bia uwanj d'a han enen, keni ndi enya-ishi leghama uzo, ndi hun e legha uzo a wuru ndi enya-ishi."

⁴⁰ Ndi Itu-Farisi nokunme n'e a nu ihienni o ku, we no ju a, si, "Enyi wuzikwo ndi enya-ishi?"

⁴¹ Jizosi no za we, si, "Omeni unu wu ndi enya-mpin, we e ke si ni unu me njo; kale, ebe unu si ni unu hu e legha uzo, njo unu hukwoni unu."

Isi Nke Iri

Ilu Jesu Gi Ezigbo Onye-ndu Atunrun Ta

¹ "Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule hun ghaleni onumuzo banye ime ulo-atunrun, kanj o gha uzo ozo nyinban, onye ahun wu onye-ohin le onye e chekin ihian uzo a napu a ihien e. ² Onye hu gha onumuzo banye, 'ya wu onye-ndu atunrun ndi hu. ³ Iya ke onye nche a kpopu ni uzo; atunrun ndi hu e gon ntin olu e. O kpo atunrun a efan, o dupuha we. ⁴ O wepuhaguu we ile wu ndi nke e, o buruni we uzo; atunrun ndi hu e son e makeni we marin olu e. ⁵ Esonko we onye we marinleni, kama, w'a gban'a oso, makeni amarinde we olu e."

⁶ Jizosi gi iluni gwa we oku, kanj a ghotani we.

Jizosi Wu Ezigbo Onye-ndu Atunrun Hu

⁷ "Ya Jizosi nozi si we, "Ezioku ke m ri a gwa unu, mme wu onumuzo atunrun gha a banye. ⁸ Ndi ozo ile bu m uzo bia wu ndi ohin le ndi e chekin ihian a napu a ihien e; kanj atunrun ndi hu egonni we ntin. ⁹ Mme wu onumuzo. Onye owule hun gha m banye siko d'e nwon nzuopuha; o jenk'o d'a gha e jen, a lua, a hunsomme efifia o sik'o d'e ri. ¹⁰ Onye ohin ara bia wezuka n'o bia n'o zun, n'o gbu le n'o tikpo, kanj m bia keni we nwon ndun, nwon e mmagi-mmagi."

¹¹ "Mme wu ezigbo onye-ndu atunrun. Ezigbo onye-ndu atunrun gi ufiri atunrun e ye ndun a. ¹² Nke onye we wehu orun, hun wuleni onye-ndu atunrun ndi hu, hun atunrun ndi ahun wuleni nke e, o hun eworo* k'o lala, o la atunrun ndi hu to, gbapu—eworo hu nwunrun we, o chuziza we. ¹³ Onye we we orun a gbapu makeni o wuhu onye we we orun, ele iya nwon atunrun, o nwonna ihien o kpo atunrun ndi hu.

¹⁴ Mme wu ezigbo onye-ndu atunrun. A maringho m atunrun m; atunrun m a maringhozi m— ¹⁵ rike ke Nedi m don marin m, a marin m Nedi m. M ri e ye ndun m make ifiri atunrun. ¹⁶ M nwon atunrun ndi ozo rileni ime igunrunni. M jenk'o d'e wehezi we. We jenk'o d'e gon ntin olu m, keni o wuru igunrun ohu le onye-ndu ohu. ¹⁷ Ihien m

* Isi Nke Iri:12 Griki: wofu

sụọ Nèdi m makèni m rị e we ndụn m e ye keni m werizi ẹ. ¹⁸ O nwònni onyẹ rị a napụ m ndụn m; kama, mmẹ rị e gi uche m e ye ẹ. Ọ rị m ẹka iyen'ẹ; ọ rizi m ẹka iwerizin'ẹ. Nèdi m sị m mẹ ihienni.”

¹⁹ Ya kẹ ndi-ndu ndi Ju nọ kebezi makẹ ihiẹn ndini ọ rị e ku. ²⁰ Ndi bu ọda ime wẹ hụ a sị, “Eje-mmọn rị ime ẹ; ẹra rị a pụ a! Kẹ ẹnyi rị e gonn'ẹ ntin?” ²¹ Ndi ọzọ hụ a sị, “Oku ndini ẹlẹ oku onyẹ eje-mmọn rị ime ẹ. Nị eje-mmọn saẹka shiapụ ẹnya onyẹ ẹnya-ishi?”

A Ju Wẹ Jesu

²² Ogẹn hụ wụ ogẹn oyi. Wẹ rị ime Jerusalem, e mẹ Mmemmẹ wẹ gi e dọn Ụlọ-nsọ nsọ†, ²³ Jizọsị ghakọ ẹtụ-ulo Solomonu hụn rị Ụlọ-nsọ, ²⁴ 'ya ndi-ndu ndi-Ju nọ fihunmẹ ẹ, sị a, “Elee ogẹn kẹ y'e kọnmẹru ẹnyi obi elu? Omẹni 'yụ wụ Kraistị, Onyẹ Hụ Osolobue Tume, gwapụ ẹnyi?”

²⁵ Jizọsị nọ za, sị, “A gwagụọ m unu, kanị unu ekwerini. Ọrụn-atụmẹnya ndi m gi ẹfan Nèdi m a rụn wụ ọsheri m; ²⁶ kale unu ekwerini makẹlẹ unu ẹlẹ atunrụn m. ²⁷ Atunrụn m a maringhọ olu m; a maringhọ m wẹ; w'e sọn m esọn. ²⁸ Mm'e ye wẹ ndụn itẹbitẹ; alakọ wẹ ntikpọ. O nwònni onyẹ siko d'a napu ni m wẹ. ²⁹ Nèdi m hụn we wẹ che m ẹka ka ihiẹn ile; o nwònni onyẹ jenkọ d'e ri-ẹka wepu wẹ ẹka Nèdi m.”

³⁰ “Mmẹ lẹ Nèdi m wụ ohu.”

³¹ Ndi-ndu ndi-Ju nọ burusonmezi omuma, chọ ni wẹ magbu ẹ. ³² Jizọsị nọ za wẹ, sị, “A runghosiguo m unu ọrụn-oma bu ọda gha ẹka Nèdi m bia: elee hụn ime wẹ kẹ unu jenkọ d'e gini ufiri ẹ ma m omuma?” ³³ Ndi-ndu ndi-Ju nọ za, sị, “Elẹ ọrụn rị mma kẹ ẹnyi k'a ma n'i omuma, kanị, aru i ku. Makèni ihian mmaka k'i wụ bu i rị e weri enwen i n'i wụ Osolobue.” ³⁴ Jesu nọ za wẹ, sị, “Elẹ wẹ de ẹ ime Iwu unu, sị, 'M sị ni unu wụ chi‡.' ³⁵ Ebe o mẹ ni w'a ra s'ẹka gbẹhuto oku rị ime ẹhuhuo-nsọ, omẹni ọ kpọ ndi hụ wẹ zijenni oku Osolobue mbu 'chi', 'ndi rị kẹ Chuku', ³⁶ nani kẹ unu gi rị a sị ni, mmẹ, hụn Chuku-Nèdi dọn nsọ zihẹ ime uwa, rị e ku aru, makèni m sị, 'M wụ Nwa Osolobue'? ³⁷ Omẹlẹ ari m a rụn ihiẹn Nèdi m a rụn, egilẹ ni ihiẹn m ku dọn. ³⁸ Kanị omẹni m hụ a rụn wẹ, ọsọn'a ni unu egini ihiẹn m ku dọn, gi ni ọrụn-atụmẹnya ndi m rụn dọn, keni o we unu ẹnya ni Chuku-Nèdi rị ime m, mmẹ nwen rị ime Chuku-Nèdi.” ³⁹ 'Ya wẹ nọ chozi ni wẹ nwunrụn a, kanị ọ nọ gbunahin wẹ.

⁴⁰ Jizọsị nọ kin-azuun, fetu Iyi Jodani, si ebẹhụ Jónu nọ mẹ mirin-Chuku ogẹn mbu, ọ nọ nọdi ebẹhụ. ⁴¹ Ndi bu ọda nọ bia d'e kunrun ẹ, wẹ hụ a sị, “Jónu a runni ọrụn-atụmẹnya kaka akpu-ohu, kanị, ihiẹn ile Jónu ku banyeni okennyeni wụ ezioku.” ⁴² Ndi bu ọda nọ kwerini Jesu ebahun.

Isi Nke Mmanaj

Ọnwun Lazarosị

¹ O nwon okennyẹ ohu w'a kpọ Lazarosị hụn emu rị a kụ. Onyẹ Bẹtani, obodo Meri lẹ nwene ẹ okpoho wụ Mata rọ. ² Merini wụ hụn hu ude e shin ọhunma ye Di-nwonnienyi wụ Jesu ukụ, gi ntutu ẹ fikori a; nwene ẹ wụ Lazarosị kẹ emu rị nwan a kụ. ³ 'Ya umune-ikpoho ebunoni nọ zi ozi jenni Jizosị, sị, “Di-nwonnienyi, emu rị a kụ onyẹ ahun ihiẹn ẹ a sụọ i.”

⁴ Kanị, ogẹn Jizosị gi nū ihienni, ọ nọ sị, “Emuni ẹlẹ nke ọnwun, kama, o k'e wẹhẹni Osolobue ogho; o jenkọ d'a wụ ụzọ Nwa Osolobue jenkọ d'e gi nwonhen ogho.” ⁵ (Ihiẹn Mata lẹ nwene-ẹ-okpoho wụ Meri lẹzi Lazarosị a sụokwọ Jesu asụọ.)

⁶ Ọ nuguu ni emu rị a kụ Lazarosị, kuguu ihienni o ku, ọ nọ nọdizi ebẹhụ ọ rị akpu-uhuhin ebụọ.

⁷ Omegu, ọ nọ nwan sị umu-azuun a, “Nị ẹnyi kin ni azuun si Judia.” ⁸ Umu-azuun a nọ sị a, “Onyẹ-nkuzi, o ke te ndi Ju chọ ni wẹ ma i omuma ebẹhụ, i chọkọ n'i kinzi ebẹhụ?” ⁹ Jesu nọ sị, “Elẹ mgbahunmẹ okulokụ mmẹbụọ kẹ anwun gi a rị elu? Ndi hụn a ghahunmẹ ebe eki rị elu ara kpogburu, makèni wẹ gi ukpẹ uwanị e legha ụzọ. ¹⁰ Kanị ndi

† Isi Nke Iri:22 Mmemmẹ Hanuka ‡ Isi Nke Iri:34 mọbu: Unu nọ kẹ Osolobue (Ebu-oma 82.6)

hụn a ghahunmẹ ime ukinkin a kpogburu akpogburu, makeni ukpe a ri ime we.” ¹¹ Ogen o gi kuguu ihienni, o nozi si we, “Uran e buruole owu enyi wu Lazarosi, kale, m jenko ebeku d'a kpotien e.”

¹² Umụ-azuun a no si a, “Di-nwonna-enyi, omeni o ri uran, o siko d'a ri mma.” ¹³ (Jizosi gi e e ku ni o nwunhuguo, kanj we ri e ro n'o ri e ku uran mmaka.) ¹⁴ 'Ya Jizosi no gwapu we, si, “Lazarosi a nwunhuguo, ¹⁵ kanj, make ufiri unu, efu ri a suo m usuo ni ari m ebahun, makeni o k'e me unu kwere. Kanj, bia ni nwan ni enyi jen d'e kunrun e.” ¹⁶ Tamosi (hun w'a kpo Ejime) no si umu-azuun ibe e, “Ni enyi nwen jenzi, keni enyi son onye-nkuzi nwun!”

Jesu Wu Onye Hun E Weli Ndi Nwunni

¹⁷ Ogen Jizosi gi ru ebahun, o no hun a ni Lazarosi a riote ime ili kete akpu-uhuohin eno. ¹⁸ Betani nokunme Jerusalem, egbata we wu ihen rike maili ebuo. ¹⁹ Ndi Ju bu oda a ghaole Jerusalem bia d'e kunrun Meri le Mata ni we rokọ we obi make onwun nwenewe-okennye.

²⁰ Ogen Mata gi nu ni Jizosi lala, o no jenne d'e kunrun e, kanj Meri nodi ali ime ulo. ²¹ Mata no si Jesu, “Di-nwonna-enyi, omeni i te ri ebeni, nwenem e ke nwun. ²² Kanj a maringho m ni ke kikenni o nwunhuguu, Osolobue jenko d'e ye i ihen owule i ri o a.”

²³ Jizosi no si a, “Nwenem i jenko d'a gha onwun lihizi.”

²⁴ Mata no si a, “A maringho m n'o jenko d'e lihi ogen ndi nwunni siko d'e gi lihi Uhuohin-ikpazuun.”

²⁵ Jizosi no si a, “Mme wu onye hun e weli ndi nwunni; mme wu onye hun e ye ndun. Ndi hun kwere ni m, o suo n'a ni we nwunhun anwunhun, we siko d'a ri ndun; ²⁶ onye owule ri ndun hun kwere ni m anwunko, kaka. Y'e gigho a don?”

²⁷ Mata no za a, si, “Eghe Di-nwonna-enyi, e kweregho m ni 'yu wu Onye Hu Osolobue Tume, Nwa Osolobue, hun we ri e lee enya a n'o lala ime uwa.”

Jizosi Kwan Ekwan

²⁸ Ogen Mata gi kuguu ihienni, o no kin-azuun d'a kpo nwenem e wu Meri. O no kagwa a, si, “Onye-nkuzi ri ebeni, o ri a kpo i.” ²⁹ Ogen o gi nu ihienni, o no lihi oto ozigbo, jen d'e kunrun e. ³⁰ Ogen hu Jesu e ke banye ime obodo hu—echen k'o rikwo ebe Mata no kunrun e. ³¹ Ndi Ju ahun we le Meri ri ime ulo ri a rokọ a obi a hun Meri k'o lihi oto ozigbo pu, we no sonme e makeni we ro n'o jenko ili hu d'a kwan ekwan.

³² Ogen Meri gi ru ebeku Jizosi ri, hun Jizosi, o no dann'a ali, si a, “Di-nwonna-enyi, omeni i te ri ebeni, nwenem e ke te nwun!”

³³ Ogen Jizosi gi hun a k'o ri a kwan ekwan, hunzi ndi Ju ndi 'ya le we wi ke we ri a kwan, o no metu a obi oda-oda, futu a.

³⁴ O no si we, “Elebe ke unu liye e?” We no si a, “Di-nwonna-enyi, bia d'e lee e.”

³⁵ Jizosi no kwan ekwan. ³⁶ 'Ya ndi Ju ahun no si, “Euu, lee ke ihen e suohan a!”

³⁷ Kanj ndi hu ime we no si, “Onyeni shiapu enya onye enya-ishi, o ke sa aka gbondon okennyeni anwunle?”

Jizosi A Gha Ime Onwun Weli Lazarosi

³⁸ O metukenmezi Jesu obi, o no bia ebe ili hu ri. Ili hu wu okporo hun we gi omuma hi-ogbe nukin onu a. ³⁹ Jizosi no si, “Nupu ni omuma hu.”

Mata, nwenem okennyem hu nwunhunni no si a, “Di-nwonna-enyi, o siko d'e shin oda-oda, makele o meole akpu-uhuohin eno we li e.”

⁴⁰ Jizosi no si a, “Agwani m'i n'i jenko d'a hun ke Osolobue hihan ogbe omeni y'e kweregho?”

⁴¹ E nupu we omuma hu, Jizosi no wesi enya elu, si, “E kele m'i Baba, makeni y'a nuguo ekpere m, ⁴² a maringuo m ni y'a nu ekpere m ogen ile, kanj ifiri ndini ri ebeni ke m gi ku ihienni, keni we kwere ni 'yu zihem.” ⁴³ Ogen o gi kuguu ihienni, o no gi oken olu yi oro, si, “Lazarosi, puha!” ⁴⁴ Okennyem nwen nwunni no puha, ekwa we gi li e a fukpume e: ohu fukpume oku le aka, ohu fukpumezi e ihun. Jizosi no si we, “Topu n'a n'o jenne.”

E Rini Wẹ Jesu Ngo Keni Wẹ Gbu Ẹ

(Mat 26.1-5; Mak 14.1-2; Luk 22.1-2)

⁴⁵ Ndi bu oda ime ndi Ju ahun bia d'a hun Meri, a hun ihien ndi Jesu me, we no kwere n'e. ⁴⁶ Kani ndi hu ime we no jeh d'e kunrun ndi Itu-Farisi, gwa we ihien Jizosi me. ⁴⁷ 'Ya ndi Itu-Farisi le ndi-isi nchu-ejan no kpo Ogwa Ndi-isi Nkikwama, si, "Ki enyi jenkọ nwan d'e me? Lee ni orun-atumenya ile okennyeni ri a run! ⁴⁸ Omeni enyi a ni a runsonme enina, ihian ile jenkọ d'e kwere n'e; oghen hu, ndi Rom ri a kini enyi sikọ d'a bia d'e me ihien banyen'e, we sikọ d'e tikpo Ulo-nso enyi le ali enyi!"

⁴⁹ Ya ke onye ohu ime we efan a wu Kayafasi, hun wu onye-isi nchu-ejan ahua hu, no si we, "Unu a marin ihien kaka! ⁵⁰ Unu a marin n'o ka unu mma ni onye ohu nwundonni ihian ile, kari ni ndi ali enyi ile a la iwi?" ⁵¹ (Kani, ezioku ri n'a wu ni ebe o me ni Kayafasi wu onye-isi nchu-ejan ahua hu, amuma k'o bu ihien hu—ni Jesu jenkọ d'a nwunni ndi Ju onwun; bu o marin ni amuma k'o bu. ⁵² Elede ndi Ju soso k'o k'a nwunni, kani, keni o gizi onwun a wegbama ndi nke Osolobue ile risonme ebe ile.)

⁵³ Gha uhuhin hu jenne, ndi-ndu ndi Ju no tuma iroro ke w'e don gbu Jesu. ⁵⁴ Ufiri e, Jesu akpazini ebe ihian ri ime Judia, kama o no gha ebegu pu, shi obodo ohu w'a kpo Ifrem, hun ri egberu nokunme atu—iya le umu-azuun a no nodi ebegu.

⁵⁵ Oghen Mmemme-Nghafe e rume, ndi bu oda no ghasonme ali ofia si Jerusalem d'e me omenali w'e gi e don enwen we nso, hun we gi a kwademe mmemme hu. ⁵⁶ We hu a cho Jesu, a ju ibe we ebegu we wuzo ime Ulo-nso, si, "K'i ro? O biakode mmemmeni ra?" ⁵⁷ Oghen hu, ndi-isi nchu-ejan le ndi Itu-Farisi e yeguo we iwu banyeni Jesu: ni owuni onye owule marin ebe o ri, 'ya bia d'a gwa we, keni we hun uzo nwunrun a.

Isi Nke Mmēbuo

E Hukpu Wẹ Jesu Uden

(Mat 26.6-13; Mak 14.3-9)

¹ Oghen o gi hodu akp'ohin isin ni Mmemme-Nghafe ru, Jizosi no jeh Betani, iwe Lazarosi, okennyeh hu o gha onwun weli. ² We no shi ni Jesu ihien-oriri enyasi ahun. Mata hu e jeh ozi, e buye we ihien-oriri ahun; Lazarosi ri ndi ri e son e e ri ihien-oriri.

³ 'Ya ke Meri no wehe uden e shin ohunma nanrani we gi osisi nadi memme, hun we gwaleni. Uden hu k'e jun ihien no ke ogo-nta ohu le nkirishi. O no hu e ye Jesu uku, gi ntutu ri a isi e fikori a; ishin uden hu no kungbama ulo hu ile. ⁴ Kani onye ohu ime umu-azuun Jizosi, 'ya wu Judasi nwa Iskarotu (hun jenkọ d'e re n'e), no si, ⁵ "Ki hain we gileni re udenni, we eghe e ye ndi igbennye? O ruguo ihien rike eghe-orun akp'ohin ogun-mmisen." ⁶ (Ele ni ndi igbennye ri a mkpa hain o gi ku ihienni. Kani, onye-ohin k'o wu: iya nwe e donme ni Jesu we eghe; o werisonme eghe we ye e donme.)

⁷ Kani Jizosi no si, "Hatu n'e, n'o gi e kwademe olili m.

⁸ Unu le ndi igbennye ri oghen ile, kani mme nwen esonko unu nodi oghen ile."

E Rini Wẹ Lazarosi Ngo

⁹ Ndi Ju bu oda a nu ni Jesu ri Betani, 'ya we no bia ebahun. Kani, ele ifiri Jesu soso ke we gi bia, kani, we chozi ni we hun Lazarosi, hun o gha onwun weli. ¹⁰ 'Ya ndi-isi nchu-ejan no rimeni Lazarosi ngo ni we gbuzi ya nwen, ¹¹ makele ufiri e ke ndi Ju bu oda gi ri a ju nke we a to, e kwere ni Jesu.

Onye Mmeri A Banhan Jerusalem

(Mat 21.1-11; Mak 11.1-11; Luk 19.28-40)

¹² Oghen eki gi fon, igunrun hi-ogbe hun bia Mmemme-Nghafe no nu ni Jesu lala Jerusalem. ¹³ 'Ya we no werisonme iguru, jeh d'e kunrun e. Ya we no yime,

"Ja ni Osolobue mma;
onye ahun gi efan Di-nwunni-enyi bia
wu onye Chuku gozi agozi!

Eghee,

Eze Izrelu

wu onye Chuku gozi agozi.”

¹⁴ Jesu no chorị nwa jaki, nyinrin e jēnme, nọke ke Ekukwo-nsọ don ku—Ehuhuo-nsọ si,

¹⁵ “Obodo Zayonu, a tula egun!

Lee Eze i k'ọ lala,
o ri elu nwa jaki.”

¹⁶ Umụ-azuun Jesu a ghotani ihienni ogen hu, kani, ogen Jesu gi nweringu ogho, we no nyanhan ni Ekukwo-nsọ ku ihienni banyen'e, nyanhanzikwo ni we me n'e ihien ndini.

¹⁷ Ndi ri igunrun ahun we le Jizosi wi ogen o gi gha ili kpopuha Lazarosi, ogen o gi gha ime onwun weli e, hu a gwasonme ndi ozo ihien meni. ¹⁸ 'Ya hain igunrun hu gi bia d'e kunrun e—makeni we nu n'o run orun-atumenyani.

¹⁹ 'Ya ndi Itu-Farisi no si ibe we, “Unu hu a hun a?! Ihien ile enyi ri e me a ri a danye kaka! Lee nwan, uwa ile e sonmego a!”

Ndi Grika Hun Cho Ni We Hun Jesu

²⁰ Ogen hu, o nwe ndi Grika hun ri ndi jen Jerusalem d'e fe ofufe ogen mmemme hu.

²¹ We no jen d'e kunrun Filipo hun wu onye obodo Besaida ri ime Galili. We no si a, “Di-okpa, enyi cho ni enyi hun Jesu.” ²² Filipo no jen d'a gwa Anduru, ya we ebubuo no wiri jenne d'a gwa Jesu.

²³ Jesu no za we, si, “Ogen e ruguo hun w'e gi ye Nwa nke Ihian ogho. ²⁴ M ri a gwa unu ezioku, akpuru-oka nodi nke e akariko ohu suo wezuka n'o dan ali nwunhun. O nwunhun, 'ya wu o mi mkpuru oda-oda. ²⁵ Nke ndi hu ndun we ka we mkpa, ndun we siko d'e tuhunahin we; kani, nke ndi hu o me ni ndun we akani we mkpa elu uwani, ndun we k'a rini we—e nwe we ndun itebite. ²⁶ Onye owule hun cho n'o gba ni m odibo jenkọ d'e sonriri m, keni odibo m hun uzo son m nodi ebe m ri; Nedi m jenkọ d'e ye onye owule gba ni m odibo ogho.”

Jesu E Ku Banyeni Onwun A

²⁷ “Obi ri nwan e feri m. Ke m k'e ku nwan? Ni m si, 'Baba, anile ogen-afunfunni bia ni m'? Mba! Makeni, 'ya hain m gi ri ebeni—m bia keni m hun uzo ta afunfunni. ²⁸ Baba, ye efan i ogho!’ 'Ya ke olu no gha elu-igwee si, “E yegule m efan m ogho. M jenkọ d'e yezi e ogho.”

²⁹ Igunrun ahun ri ebenu nu olu hu. Ndi hu si akpabo ro, ndi ozo si mmon-ozu a gwaol'a oku!

³⁰ Kani, Jesu no si we, “Ele ufiri m ke olu hu gi bia, kale ufiri unu. ³¹ Kikenni ke we jenkọ d'a ma uwani ikpe; kikenni ke we siko d'a chupu onye hun a ki uwani. ³² Mmē nwen, ogen we k'e gi gha ali wesi m enu, m jenkọ d'a dohanani enwen m ihian ile.” ³³ (O gi ihienni o ku ghosi udi onwun o jenkọ d'a nwun.)

³⁴ Igunrun hu no si a, “Iwu enyi gwa enyi ni Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume, jenkọ d'a ri ndun jennin ejen. Ki i ri a sini ni we siko d'e wesi Nwa nke Ihian elu? Onye wu Nwa nke Ihiani?”

³⁵ Jesu no si we, “Ukpe jenkọ d'e sonzi unu nodizi ekere suo. A gha ni ogenni unu nwon ukpe, amangbe ishi e kunrun unu. Makeni, onye hun a gha ime ishi, ime mkpokiki, amarinko ebe o jenkọ. ³⁶ 'Ya wu, kwerini ni ukpe ogenni unu nwon ukpe, keni unu hun uzo wuru umu ukpe.”

Ogen Jesu gi kuguu ihienni, o no gha ebe we ri pu d'a wari, ahunzini w'a.

Ndi Hu Ekwerini Ni Jesu

³⁷ Osuon'a ni Jesu runchanrin orun-atumenya bu oda id'enya we, ekwerini ni we e,

³⁸ keni ihien onye-amuma wu Azaya ku hun uzo mezu: Azaya si,

“Di-nwonna-enyi, onye kweri ozi enyi zi?

Onye ke Di-nwonna-enyi ghosi iken e?”

³⁹ Asani we aka kweri, makeni, rike ke Azaya donzi ku e,

⁴⁰ “Chuku e meguo enya kpu we ishi, tiki obi we— amangbe we e gi enya we legha uzọ, gi obi we ghotá, e gbehuto we d'e kunrun m; a zuo m we—'ya ke Chuku ku.”

⁴¹ Azaya ku ihieni makeni o hun ogho Jizosi, o no ku banyeni ogho a. ⁴² K'osilerị, ndi bu oda hun rida ime ndi-ndu we kwerini Jesu ekweri. Kani, egun ndi Itu-Farisi anini we ku e ebe ihian ri, amangbe we a chupu we ime ulo-ofufe.

⁴³ “Ojija-mma ihian k'a ja we ka we a suo kari hun Osolobue k'a ja we.”

Ihien Jesu Ku Ke We K'e Gi Han Eien

⁴⁴ Jesu no weshi olu elu, si, “Onye owule hun kwerini ni m ele mme k'o kwerini, kani onye hun zihen m k'o kwerini. ⁴⁵ Onye owule hun ni m, a hanguo onye hun zihen ni m. ⁴⁶ M banhan ime uwa d'a wu ukpe, amangbe ndi hun kwerini ni m a to ime ishi, ime mkpokiki. ⁴⁷ Onye nu ihien m ku bu o me n'e, amako m'a ikpe. Makeni, abiani m d'a ma uwa ikpe, kama, m bia d'a zuopuha a. ⁴⁸ Onye hun ju ni m, hun kwerileni oku m, nwon onye k'a ma a ikpe: ihien hun m ku, ya jenko d'a ma a ikpe Uhuohin-ikpazuun. ⁴⁹ Makeni, ele m gi uche m e ku, kani Nedi m hun zihen m ye m iwu ihien m siko d'a si le ihien m siko d'e ku. ⁵⁰ A maringho m ni iwu e e ye ndun itebite. 'Ya wu, ihien m'e ku wuchanrin ihien Chuku-Nedi si m ku.”

Isi Nke Mmeto

Jesu Chanchan Umụ-azuun A Uku

¹ Ni Mmemme-Nghafe d'e ru, Jesu a maringho ni ogen e e rugo hun o gi hapu uwani, buru Nedi e. Ebe o nwe ihien-osusuo ndi nke e ri ime uwa, o no nwan ghosichanrin we ya wu ihien-osusuo d'e ru isi e.

² Ekwensu e buguole a che ime obi Judasi nwa Saimonu Iskarotu n'o re e.

Ogen we gi ri e ri ihien-oriri enyasi, ³ Jizosi a maringho ni Chuku-Nedi e weole ihien ile che e aka, n'o gha ebe Osolobue ri bia le n'o laburuko Osolobue: ⁴ o no gha ebe o ri e ri ihien-oriri lihi oto, yipu ekwa o yiye elu e, jeri towele we gi e finchan ehụ. ⁵ O no hu mirin ye ime aferē, chanchanma umu-azuun a uku, e gi towele hu o je e finchanpu we iya. ⁶ O ru Saimonu hun w'a kpo Pita, Pita no si a, “Di-nwonni-enyi, iyu k'a chanmazi m oku?!” ⁷ Jizosi no za, si, “Y'a marin ihien m ri e me kikenni; kani omegu, i k'a ghotá a.” ⁸ Pita no si a, “O nwonni ogen y'e gi chanchan m uku!” Jesu no si a, “Omēni achanchanni m'i, y'e nwonko okeri owule ime m.” ⁹ Saimonu wu Pita no si a, “Ya wu ni eledē uku m suo ki k'a chan, Di-nwonni-enyi—chanzi m nwan aka le isi!” ¹⁰ Jesu no za a, si, “Onye hun wuguu ehụ, o rizini mkpa n'o wuzi ehụ, mmani uku a—makeni o nwunchanringuo. Unu e nwunguo nke-esi—kani ele unu ile.” ¹¹ Makeni Jesu a maringho onye hun jenko d'e ren'e, 'ya hain o gi si, “Ele unu ile nwun.”

¹² Ogen o gi chanchanguu we oku, yiriguzi ewuru e, o werizi onodi a teburu hu. 'Ya o no si we, “Unu a ghotaghō ihien m me ni unu? ¹³ Unu a kpo m 'Onye-nkuzi', a kpo m 'Di-nwonni-enyi'; o furu efuru, makeni 'ya ke m wu. ¹⁴ O me nwan ni mme nwen, hun wu Nna-unu le Onye-nkuzi unu, chanchan unu uku, o furu ni unu chanchanzikwo ibe unu uku. ¹⁵ A ghosiole m unu nzomuku unu jenko d'e son, keni unu mezikwo ni ibe unu ke m don me ni unu. ¹⁶ Ezioku ke m ri a gwa unu, odibo ara ka nna a; onye we zi ozi ara ka onye zin'e. ¹⁷ Omēni unu a maringho ihien ndini, Osolobue jenko d'a gozi unu omēni unu e me we.”

¹⁸ Kani, ele unu ile ke m ri e ku; a maringho m ndi hun m hori. Kani, we jenko d'e gi ihien k'e meni mezu ihien Ehuho-nso ku, ni, 'Onye hun ri bredi m e buguo numan m.' ¹⁹ M ri nwan a gwato unu ihieni o gini d'e me, keni—o me, ni unu kweri ni mme

wu Onye Hụ. ²⁰ Ezioku ke m ri a gwa unu, onye owule hun nabanhan onye hun m zihè, nabanhan m; onye owule hun nabanhan ni m, nabanhan onye hun zihè ni m.”

Jesu E Ku Onye Hun Sikò D'e Ren'e

(*Mat 26.20-25; Mak 14.17-21; Luk 22.21-23*)

²¹ Ogè Jizosi gi kuguu ihienni, obi eruzin'e ali, o no si, “Ezioku ke m ri a gwa unu, onye ohu ime unu jenkò d'e we m ye we.” ²² Umụ-azuun a no lemè ibe we, makeni ihien o ku gba we nghari-nya, amarin we onye o ri e ku. ²³ Onye ohu ime umu-azuun a, onye hun ihien e a suo Jesu, noson Jesu. ²⁴ 'Ya Saimonu w'a kpò Pita no gi aka gwa a 'ya ju Jizosi onye o ri e ku. ²⁵ 'Ya nwa-azuun hu no nokunmekemè Jizosi, si a, “Di-nwonnini-nyeni, onye ro?” ²⁶ Jesu no za, si, “Onye hun m jenkò d'e ye bredini, m suruguu a ime aferè ro.” 'Ya o no suru bredi hu ime aferè, we e ye Judasi nwa Saimonu Iskarotu.

²⁷ Ogè Judasi gi naringuu bredi ahun, Ekwensu no banye ime e. Jesu no si a, “Mè ihien i k'e mè ozigbo!” ²⁸ Kani, o nwonnini onye ozò ri ebahun e ri ihien-oriri hun ghota ihien Jesu gi gwa Judasi okuni. ²⁹ Makeni Judasi e kwondon ni we ego, o nwe ndi ro ni Jizosi ri a gwa a 'ya d'e nonhen ihien we sikò d'e gi me mmemme hu, mobu 'ya d'e ye ndi igbenneye ihien. ³⁰ Ogè Judasi gi naringuu bredi hu, o no pu ozigbo; ime uchinchin ro.

Iwu Ohun

(*Jerimaya 31.31; Gal 3.24-25; Hib 8.13; 1Jn 2.8*)

³¹ Ogè Judasi gi puguu, Jesu no si, “We jenkò nwan d'e bushi Nwa nke Ihian elu—gi Nwa nke Ihian bushi Osolobue elu. ³² Omèni we bushi Osolobue elu ghaha n'a, Osolobue sikò d'e bushizikwo Nwa a enu ime 'ya le enwen e; o jenkò d'e busi e elu ozigbo. ³³ Umụ m, mmè le unu sikò d'a nodizi ekere suo. Unu jenkò d'a cho m, unu ahunko m. Ke m don gwa ndi-ndu ndi Ju ke m ri nwan a gwa unu: ‘Unu asako aka bia ebe m jenkò.’ ³⁴ M ri nwan e ye unu iwu ohun: e nwe ni ihien-osusuo ibe unu. Ke m don nwe ihien-osusuo unu ke unu k'a don nwe ihien-osusuo ibe unu. ³⁵ Omèni ihien ibe unu a suo unu, 'ya ke ihian ile e gi marin ni unu wu umu-azuun m.”

Jesu E ku E Ni Pita Jenko D'a Ghorì N'ò Marin A

(*Mat 26.31-35; Mak 14.27-31; Luk 22.31-34*)

³⁶ Saimonu w'a kpò Pita no si a, “Di-nwonnini-nyeni, elebe k'i jenkò?” Jizosi no za, si, “Ebe m jenkò, y'a sako aka son m kikenni—kani omegu, i jenkò d'e son m.” ³⁷ Pita no si a, “Di-nwonnini-nyeni, ki hain o gi me ni asako m aka son i kikenni? M k'a nwundeni i onwun!” ³⁸ Jesu no za, si, “N'i nwunni m onwun? Ezioku ke m ri a gwa i, okpa gini d'a kwan, i jenkò d'a ghorì mgbe eto ni 'ya marin m.”

Isi Nke Mmènò

Jesu Suo Ke W'a Gha D'e Kunrun Chuku-Nedi

¹ Jizosi no si we, “Anile ni obi unu songbu unu. Kweri ni ni Osolobue; kwerizikwo ni ni m. ² Iwe Nedi m, mmughè bu oda ri a. Omèni ele erira, nke m'a gwa unu. M shiko nwan d'a kwademe ni unu ebe unu jenkò d'e bi. ³ M jenguu d'a kwademe ni unu ebe unu jenkò d'e bi, e kinhen m azuun d'e weri unu, keni unu rizikwo ebe m ri. ⁴ Unu a maringuo uzo ebèhu m jenkò.”

⁵ Tamosi no si a, “Di-nwonnini-nyeni, nyeni amarin ebe i jenkò, eghanì ke nyeni e don marin uzo a?” ⁶ Jizosi no si a, “Mmè wu uzo le ezioku le ndun. O nwonnini onye sikò d'a sa aka bia d'e kunrun Chuku-Nedi mmani ghahani m. ⁷ Omèni unu a maringuo m, unu jenkò d'a marizikwo Nedi m. Unu a maringuo a nwan gha kikenni jenne; unu a hunguo a.”

⁸ Filipu no si a, “Di-nwonnini-nyeni, ghosihu nyeni Chuku-Nedi, efo e jun nyeni.” ⁹ Jesu no si a, “Filipu, hunni ile mmè le unu ri, 'ya marin m? Onye owule hunni m, a hunguo Chuku-Nedi. K'i ri a sini, ‘Ghosì nyeni Chuku-Nedi.’” ¹⁰ Unu ekwerini ni m ri ime Chuku-Nedi le ni Chuku-Nedi ri ime m? Ari m e gi uche m a gwa unu oku ndini m ri a gwa unu; mba, Chuku-Nedi hun ri ime m ya ri a run orun a.”

¹¹ “Kweri ni ihien m ku ni m ri ime Chuku-Nedi, Chuku-Nedi rizikwo ime m. Kani, omeni unu egiko oku-onu m kweri, gi ni ihien ndi m ri a run kweri.”

¹² “Ezioku ke m ri a gwa unu, onye hun kwerini ni m siko d'a run orun ndi hun m ri a run; o jenkwo d'a runkaride ndini m ri a run, makele m laburuko Chuku-Nedi. ¹³ Ihien owule unu gi efan m rjo, m siko d'e me e, keni mme wu Nwa hun uzwo wehe ni Chuku-Nedi ogho. ¹⁴ Unu gi efan m rjo m ihien owule, m jenkwo d'e me e.”

Jizosi E Kwe Nkwa N'o K'e Zihe Mmon-nso

¹⁵ “Omeni ihien m a suogho unu, unu jenkwo d'e donme iwu m, ¹⁶ a rjo m Chuku-Nedi n'o zihedi ni unu Onye-nkasi-obi ozon'onyeni unu jennin ejen. ¹⁷ Onye ahun wu Mmon-nso—onye hun a ghosi ezioku; uwa asaeka nabanhan a, make ni uwa as'eka hun a mobu marin a. Kani unu a maringho a, make ni o bi ime unu; o k'e bisonme ime unu. ¹⁸ Ele m k'a lato unu rike ndi wonleni nne le Nedi; m siko d'a bia d'e kunrun unu.

¹⁹ O hodu ekere ni uwa hunbehi m, kani unu jenkwo d'a hun m. Make ni m ri ndun, unu le enwen unu siko d'a rizi ndun. ²⁰ O ru uhohin hu, unu jenkwo d'a marin ni m ri ime Nedi m, ni unu ri ime m, mme nwen ri ime unu. ²¹ Ndi hun marin ihien m ku, gi we e bi, uwe wu ndi ihien m suo. Ndi ihien m suo ke ihien we k'a suo Nedi m; ihien we jenkwo d'a suozikwo mme nwen, e we m enwen m ghosi we.”

²² Nwa-azuun a ohu w'a kpo Judasi (kale ele nwa Iskarotu) no si a, “Di-nwonni-enyi, ki mezi i k'e gi ghosi enyi enwen i bu 'y'a ghosiko uwa?”

²³ Jesu no za a, si, “Onye owule ihien m a suo jenkwo d'e me ihien m ku. Ihien e k'a suo Nedi m, mme le Nedi m a bia d'e kunrun e, du e bi. ²⁴ Onye owule ihien m ghaleni a suo ara me ihien ndi m ku—bu oku ndini unu ri a nu ele nke m, we wu nke Chuku-Nedi hun ziheni m. ²⁵ A gwaguo m unu ihien ndini hunni mme le unu ri; ²⁶ kani, Onye-nkasi-obi wu Mmon-nso, hun Chuku-Nedi jenkwo d'e gi efan m zihedi, jenkwo d'a kuzi unu ihien ile; o siko d'a nyanhan ni unu ihien ile m gwa unu.

²⁷ Udun ke m ri a lato ni unu; udun nke m ke m ri e ye unu—ele ke uwa don e ye ke m'e ye. Anile ni obi unu songbu unu, atule ni egun. ²⁸ Unu a nughu ke m si unu, ‘M pukwo apuko’ le ni ‘m siko d'e kinhen d'e kunrun unu.’ Omeni ihien m suo unu, nke unu hu a ghogho ni m jenkwo d'e kunrun Chuku-Nedi, make ni 'ya ka m. ²⁹ A gwatoguo m nwan unu ihienni hunni o keleni me—keni, o me, unu e kweri. ³⁰ Ogen arja m'e gi gwamazi unu ihien bu oda, make ni onye hun a ki uwan lala; o nweni iken owule o won ebe m ri, ³¹ kani, m ri e me ni uwa marin ni ihien Chuku-Nedi suo m a suo, ni ihien Chuku-Nedi si m me ke m'e me; lihi ni nwan ni enyi gha ebeni pu.”

Isi Nke Mmisen

Ezigbo Osisi-vaini Le Aganaba A

¹ “Mme wu ezigbo vaini; Nedi m wu hun e lepu a enya. ² Agalaba owule ri ime m hun mileni mkpuru, o bepua; kani agalaba hun mi mkpuru, o befon e, keni o mikenme. ³ Oku m gwa unu e befonguo unu, me unu nwunchan, keni unu mikenme mkpuru. ⁴ Nodisonme ni ime m, mme nwen a nodisonme ime unu. K'o don wuru ni agalaba nodi nke e ara saeka mi mkpuru, mmani o nyankunma osisi e, erira k'o don wuru ni unu asako eka mi mkpuru wezuka ni unu nodisonme ime m.”

⁵ “Mme wu ukun vaini, unu nwen wusonme agalaba rin'a; Onye hun nodi ime m, mme nwen hu ime e, 'ya siko d'a mi mkpuru oda-oda, make ni, wezuka m, unu a s'eka me ihien owule. ⁶ Onye owule hun nodileni ime m, e tuhu w'a, leke ebe we no bepua agalaba, o kpopu nkun; w'e kponggame agalaba ndi no erira, tu we ye okun, dunpu. ⁷ Omeni unu a nodi ime m, oku m a nodizikwo ime unu, rjo ni ihien owule unu cho; Osolobue jenkwo d'e me ni unu 'ya. ⁸ Omeni unu a mi mkpuru oda-oda, o jenkwo d'a ghosi ni unu wu umu-azuun m: ohun jenkwo d'e wehe ni Nedi m ogho.

⁹ Ke Chuku-Nedi don nwe ihien-osusuo ebe m ri ke m don nwe ihien-osusuo ebe unu ri; risonmekwo ni ndi ihien we a suo m. ¹⁰ Omeni unu e donme iwu m, unu siko d'a risonme

ndị ihien wẹ a sụọ m—lẹkẹ kẹ m dọn dọnmẹ iwu Nẹdi m ye m, gi ẹ wụsọnmẹ onyẹ ihien ẹ asụọ Nẹdi m. ¹¹ A gwatoḡuọ m ụnụ ihien ndini, keni ighoghọ m rị ime ụnụ lẹ ni ighoghọ ụnụ zu oke.

¹² Onwan wụ iwu m: e nwẹ ni ihien-ọsụsụọ ibe ụnụ kẹ m dọn nwẹ ihien-ọsụsụọ ụnụ.”

¹³ “O nwonni onyẹ nwẹ ihien-ọsụsụọ ka onwan: ni ihian gi ifiri ndi ọwụ a we ndun a ye. ¹⁴ Ndi ọwụ m kẹ ụnụ wụ—omeni ụnụ e mẹ ihien m si ụnụ mẹ. ¹⁵ Arizi m a kpọ ụnụ igbon, makele igbon ara marin ihien di-nwonn'e rị e mẹ. Kama, m kpọ ụnụ ndi ọwụ m makeni a gwagụọ m ụnụ ihien ile m nụ ọnu Nedi m.”

¹⁶ “Ele ụnụ hori m; mba, mme hori ụnụ, tumẹ ụnụ keni ụnụ jẹn d'a mi mkpuru—mkpuru hun siko d'a toni, keni Chuku-Nedi ye ụnụ ihien ọwule ụnụ gi efan m rịo. ¹⁷ M rị e ye ụnụ iwuni: e nwẹ ni ihien-ọsụsụọ ibe ụnụ.”

Izize Ụnụ Jẹnkọ D'e Ze Ụwa

¹⁸ “Omeni izize ụnụ rị e ze ụwa, nyanhankwọ ni izize m bu ụzọ ze ẹ. ¹⁹ Omeni ụnụ te wụ nke ụwa, nkẹ ihien ụnụ a sụọ ụwa rike nke ẹ. Kani, ebe o mē ni ụnụ ele nke ụwa makeni a hopuḡuọ m ụnụ ime ụwa, 'ya haịn izize ụnụ gi e ze ụwa. ²⁰ Nyanhan ni ihien m gwa ụnụ, ni, 'Odibo ara ka nna a.' Omeni wẹ kpokpo m ekpokpo, wẹ siko d'e kpokpozikwọ ụnụ; omeni wẹ mē ihien m si wẹ mē, wẹ jenkọ d'e mezikwọ ihien ụnụ si wẹ mē. ²¹ Wẹ k'e mē ụnụ ihien ndini wẹ makeni ụnụ wụ nke m, ụnụ rị a za efan m, makeni amarin wẹ onyẹ hun ziheni m. ²² Omeni abiani m d'a gwa wẹ oku, ikpe njo e ke ma wẹ; kani o nwonzini nwan ihien wẹ k'e gi wanahin njo wẹ mē. ²³ Onyẹ ọwule rị e ze izize m rị e zezikwọ izize Nedi m. ²⁴ Omeni arunni m ọrun wẹ runtuleni ime wẹ, ikpe njo e ke ma wẹ; kani, a hunchanringuọ wẹ nwan ọrun-atumenya ndi m run—bu ize mme lẹ Nedi m hukwọ e ze wẹ. ²⁵ Kani, ọ rị enina ni wẹ hun ụzọ mezu ihien hu wẹ de ime Iwu wẹ, ni, 'Izize m rị e ze wẹ bu o nwonni ihien m mē.’

²⁶ Kani, Onyẹ nkasi-obi hu m jenkọ d'a gha ebe Chuku-Nedi rị ziheni ụnụ bia, o jenkọ d'a shiani m eri. Onyẹ nkasi-obi hu wụ Mmon-nso—Onyẹ hun a ghoṣi ezioku. O k'a gha ebe Chuku-Nedi rị bia. ²⁷ Ụnụ lẹ enwen ụnụ siko d'a shiazikwọ ni m eri, makeni mme lẹ ụnụ rị gha isi mbidon lala.”

Isi Nke Mmisin

¹ “A gwatoḡuọ m ụnụ ihien ndini amangbe ụnụ a danpu ime okukwe. ² Wẹ jenkọ d'a chupu ụnụ ime ulo-ofufe; ezioku-ezioku, oḡen lala hun onyẹ ọwule gbuni ụnụ jenkọ d'e weride ẹ ni ọrun oma k'o rị a runni Osolobue. ³ Wẹ jenkọ d'e mē ihienni makele w'e ke marin Chuku-Nedi mọbu mme lẹ enwen m. ⁴ Kani, a gwatoḡuọ m ụnụ ihien ndini, keni oḡen w'e gi mē, ụnụ a nyanhan ni a gwatoḡuọ m ụnụ.”

“E te gwani m ụnụ ihien ndini isi mbidon, makeni m rị ime igunrun ụnụ. ⁵ Kani m jenkọ nwan d'e kunrun onyẹ hun ziheni m, bu o nwonni onyẹ ọwule ime ụnụ ju m kẹ elebe kẹ m jenkọ? ⁶ Hun nkẹ ụnụ e gi ju m'a, ụnụ a sukuru makeni m gwa ụnụ ihien ndini m gwa ụnụ.”

Ọrun Mmon-nso Siko D'a Run

⁷ “Kani ezioku kẹ m rị a gwa ụnụ, erere ụnụ ro omeni a pu m; makeni, Onyẹ-nkasi-obi abiakọ mmani m lama alama. Kani, m lamaguu kẹ m'a no zihē ni ụnụ 'ya. ⁸ Oḡen o jenkọ d'e gi bia, ọ siko d'a ghoṣi ndi ụwa ni a ghotani wẹ ihien njo wụ, ni a ghotani wẹ ihien Osolobue cho, leni aghotani wẹ kẹ okinkin-ikpe no. ⁹ ni aghotani wẹ ihien njo wụ—makeni njo wụ ni e kwerini ni wẹ m; ¹⁰ ni aghotani wẹ ihien Osolobue cho—makeni mme nwen jenkọ ebe Nedi m rị, ụnụ ahunkozi m; ¹¹ ni a ghotani wẹ kẹ okinkin-ikpe no makeni Osolobue a maguọ onyẹ hun a ki ụwani ikpe.

¹² Ihien bu ọda hodụ hun m cho ni m gwa ụnụ, kani ụnụ asako ẹka ghot a kikenni. ¹³ Oḡen Mmon-nso, Onyẹ hun a ghoṣi ezioku, k'e gi bia, o siko d'e du ụnụ ye ime ezioku ile. Makele, ele uche ẹ k'o k'e ku; kama, ihien ọwule ọ nū, 'ya k'o jenkọ d'e ku. O jenkọ d'a gwazikwọ ụnụ ihien ndi k'e mē ihun. ¹⁴ O jenkọ d'e ye m ogho, makeni o siko d'e weri

ihien wu nke m, hun m k'e ye e, gwa unu ya—¹⁵ ihien ile Nedi m nwon wu nke m; 'ya hain m gi si ni Mmon-nsọ jenkọ d'e weri ihien wu nke m gwa unu.”

Ekwan Jenkọ D'e Henrin Ighoghọ

¹⁶“O nọbe ekerę, unu ahunkozi m; o nọbezi ekerę unu jenkọ d'a hun m.”¹⁷ Ndi hu ime umu-azuun a nọ si ibe we, “K'o gi ihienni o ri a gwa enyi e ku—ni, ‘O nọbe ekerę, unu ahunkozi m; o nọbezi ekerę unu jenkọ d'a hun m,’ o sızı, ‘Makeni m jenkọ ebe Chuku-Nedi ri?’”¹⁸ We hu a si, “K'o gi ‘O nọbe ekereni’ e ku? Enyi aghotanı ihien o ri e ku!”

¹⁹ Jesu a marınguọ ni we cho ni we ju a ajuju, o nọ si we, “Unu ri a jutari ibe unu ihien m gi si, ‘O nọbe ekerę, unu ahunkozi m, o nọbezi ekerę, unu jenkọ d'a hun m.’”²⁰ Ezioku ke m ri a gwa unu, unu jenkọ d'a kwan ekwan, goo—kanı uwa jenkọ d'a ghoghọ; o k'a gha a fu unu. Kanı, o nọbe, ufu ahun e henrin ighoghọ.”

²¹ “Ime gha e me okpoho, o turu a aturu makeni ogen e e ruguọ; kanı o muguu, o nyanhankozi afunfun hu ebe o n'a ghoghọ n'o mubanhaguọ nwa ime uwa.”²² Erira ke unu ri nwan a kwan; kanı, m k'a hunzi unu—ogen hu, ighoghọ siko d'e jun unu obi, o nwonni onye jenkọ d'a napu unu ighoghọ unu.²³ O ru ogen hu, o nwonzini ihien unu jenkọ d'a rıo m. Ezioku ke m ri a gwa unu, gi ni efan m rıo Chuku-Nedi ihien owule, o siko d'e ye unu 'ya.²⁴ D'e rukwo nwan ogeni, unu egituni efan m rıo ihien owule; rıo ni, unu jenkọ d'e nwonhen, keni ighoghọ unu zu oke.”

Imeri Uwa

²⁵ “M gi ilu gwa unu ihien ndini; kanı ogen lala hun m siko d'e gi gwapu unu banyeni Chuku-Nedi, egikozi m ilu ogen hu.²⁶ O ru ogen ahun, unu jenkọ d'e gi efan m rıo. Ekuni m ni m jenkọ d'a rıodonni unu Chuku-Nedi,²⁷ makeni ihien unu a sọo Chuku-Nedi le enwen e a sọo; ihien unu a sọo a asọo makeni ihien m a sọo unu a sọo, lezi makeni unu kweri ni m gha ebe Osolobue ri bia.

²⁸ M gha ebe Chuku-Nedi ri bia ime uwa; m pukozı nwan ime uwa keni m laburu Chuku-Nedi.”²⁹ 'Ya umu-azuun a nọ si a, “I ri e kuchanpu a nwan ohunma-ohunma, elezi ilu!”³⁰ Echen ke enyi marin nwan n'i marınchanrı ihien ile, n'o nwonni onye furu n'o ju i ajuju; onwan ke enyi gi kweri n'i gha ebe Osolobue ri bia.”³¹ Jesu nọ za, si, “Unu e kweriguọ nwan?”³² Ogen lala—o ruguode nwan, ogen unu jenkọ d'e gi gbayiya, onye-onye e si iwe e, na mme sọo to. Kanı, ele mme sọo wi, Nedi m noyeni m anoyeni.³³ A gwaguọ m unu ihien ndini keni obi gi ifiri m ru unu ali. Ime uwa, unu jenkọ d'e nwon nsongbu; ka kwondon ni obi unu, n'e meriguọ m uwa!”

Isi Nke Mmęsa

Ekpere Jizosı Meni Ndi Nke E Ile

¹ Ogen Jizosı gi kuguu ihien ndini we, o nọ lee enya elu-igwee, si, “Baba, ogen hu e ruguọ! Ye Nwa i ogho, keni Nwa i hun uzọ ye i ogho—² ebe o me ni y'e buguọ ihian ile che okpuru e, keni o ye ndi ile hun i ye e ndun itebite.³ Onwan wu ndun itebite: imarin n'i—'yu, hun ya sọo wu Osolobue nke-esi le imarin Jizosı' Kraıstı hun i zihę.”

⁴ “E yeguọ m'i ogho ime uwanı ghahani irınchanrı onun hun i ye m run.⁵ Baba, yezi m nwan ogho i, ogho ohu hu mme le 'yu nwongbama ni uwa d'e bidon.”

⁶ “E meguọ m ndini marin i, marin efan i—ndini i gha ime uwa weye m. We wu nke i; 'yu we we ye m; e meguọ we ihien i ku.⁷ A marınguọ we nwan ni ihien ile i ye m gha eka i bia,⁸ makele a gwaguọ m we ihien ndi hu i si m gwa we. A nabanhanguọ we ihien ndi hu; a marınguọ we ni m gha ebe i ri bia nke-esi. E kweriguọ we ni 'yu zihę m.”

⁹ “M ri e me ni we ekpere; ele ndi uwa ke m ri e me ni ekpere, kale ndi hun i ye m; makeni, nke i ke we wu.¹⁰ Ihien ile m nwe wu nke i, nke i wuzikwo nke m. W'e wehe ni m ogho.¹¹ Arıkozi m nwan ime uwa, kanı we ri ime uwa—mme nwen lala d'e kunrun i. Nedi hun ri nsọ, gi efan i chemę we, efan i ahun i ye m, keni we wuru ohu ke mme le 'yu don wu ohu.¹² Ogen mme le we gi ri, m gi efan i chemę we—efan ahun i ye m. E chemęguọ m we: etuhuni m kaka onye ohu ime we—wezuka onye ahun me ihien we e gi

tikpọ a—keni ihien Ẹkukwo—nsọ ku hun ụzọ mezu. ¹³ Kanị, m lala nwan d'e kunrun i; m rị e ku ihien ndini ime ụwa keni we hun ụzọ nwe ighoghọ m ime ndun we, nwe ẹ hun zu oke.”

¹⁴ “E yeguo m we oku i, izize we no zeme ụwa—makeni ele we nke ụwa, rike ke o don me ni mme le enwen m ele nke ụwa. ¹⁵ Ari m a rịo i n'i gha ime ụwa wepu we; kama, m rị a rịo n'i chemę we make Eje-onye hu gha e me we ihien owule. ¹⁶ Ele we nke ụwa—k'o don me ni ele m nke ụwa. ¹⁷ Gi ezioku don we nsọ: oku i wu ezioku. ¹⁸ Ke i don zihę m ime ụwa ke m don rị e zi we e ye ime ụwa.”

¹⁹ “M rị nwan e gi ifiri we e wepuha enwen m, keni m hun a ni we wuru ndi we wepuha n'i, hun we don nsọ nke-esi.

²⁰ Ele ndini suo ke m rị e me ni ekpere; kama, m rizikwo e meni ndi hun jenkọ d'e gi ufiri ozi we zi kweri ni m. ²¹ M rị a rịo ni we ile wuruchanrin ohu, noke ke iyu, Baba, don rị ime m, mme nwen huzikwo ime i; m rị a rịo ni we rizikwo ime enyi—keni ụwa hun ụzọ kweri ni iyu zihę m. ²² E weguo m ogho hu i ye m ye we, keni we wuru ohu ke mme le 'yu don wu ohu: ²³ keni o wuru ni mme nwen hu ime we, 'yu nwen hu ime m; a wuruchanrin we ohu, ụwa e gi ẹ marin ni iyu zihę m leni uwe wu ndi nke m rị i obi ke mme nwe don rị i obi.”

²⁴ “Baba! M cho ni ndi ile i we ye m son m nodi ebe m rị, ni we hun ogho m hun i ye m make ihien-osusuo i nwe jenni m n'i d'e kede ụwa.”

²⁵ “Euu Nedi m, Onye ezi-omume, osuon'a ni ụwa amarin n'i, mme nwen a maringho i, ndini we a maringhozi ni iyu zihę m. ²⁶ E meguo m we marin i, m jenkọ d'a gha e mezikwo we a marin i, keni ihien-osusuo i nwon ebe m rị hun ụzọ rị ime we leni mme nwen rizi ime we.”

Isi Nke Mmęsato

A Bia We D'a Nwunrun Jesu

(Mat 26.47-56; Mak 14.43-50; Luk 22.47-53)

¹ Ogen Jesu gi meguo ekpereni, 'ya le umu-azuun a no fetu Odanmgbugbu Kidronu. O nwe ugba ri ebegu; Jesu le umu-azuun a no banye ugba ahun. ² (Judasị, hun ren'e a maringhozi ebahun, makeni Jesu le umu-azuun a a no ebegu e zu mbu-le-ebu.)

³ 'Ya Judasị no weri igunrun ndi-agma Rom le ndi-unakpa Ulo-nsọ, ndi hun ndi-isi nchu-ejan le ndi itu-Farisi zihę, banhan ime ali vaini hu. We busonme ihien-ogun ichen-ichen le owa le ukpe.

⁴ Jesu a maringho ihien ile jenkọ d'e me n'e, 'ya o no jenuha ihun, ju we, si, “Onye ke unu ri a cho?” ⁵ We no za, si, “Jesu, onye Nazareti.” O no si we, “Mme ro.” (Judasị hun ren'e wuzoyeni we ebahun ogen o gi ku ihienni.) ⁶ Ogen Jesu gi si we, “Mme ro”, we no jenkins azuun, danchanrin ali. ⁷ Jizosi no juzi we, si, “Onye ke unu choko?” We no si, “Jizosi onye Nazareti.” ⁸ Jizosi no si, “A gwaguo m unu ni mme ro. O me nwan ni mme ke unu ri a cho, ni ni ndini hoduni lama.” ⁹ (O ku ihienni keni ihien hu o ku mbu hun ụzọ mezu: “Etuhuni m kaka onye ohu ime ndi hun i ye m.”)

¹⁰ Ya ke Saimonu wu Pita, hun bu opia-agma, no sepuha a, banpu odibo onye-isi nchu-ejan ntin aka-ihien. (Efan odibo ahun wu Makusu.) ¹¹ Jizosi no si Pita, “Wekin opia-agma i onodi a! Ni m ju n'a rako m mkpu afunfun hun Nedi m ye m?”

E We We Jesu Jenni Anasi N'o Kin E Ikpe

¹² Ya ndi-agma Rom le Onye-isi-agma we kanị le ndi-unakpa ndi Ju no nwunrun Jesu, ken ẹ gbun. ¹³ We no bu ụzọ we ẹ jenni Anasi. Anasi wu nedi nwunye Kayafasi. Kayafasi wu onye-isi nchu-ejan ahua hu. ¹⁴ (Kayafasini wu onye hun dun ndi-isi ndi Ju odun n'o kakwo we mma ni onye ohu nwundonni ihian ile onwun.)

Pita A Ghozi N'o Marin Jesu

(Mat 26.69-75; Mak 14.66-68; Luk 22.55-57)

¹⁵ Saimonụ wụ Pita lẹ nwa-azuun ọzọ nọ sọnme Jesu. (Onye-isi nchụ-ejan marin nwa-azuun ọzọ hụ amarin, 'ya nwa-azuun hụ nọ sọn Jesu banye ime ezi ogwa onye-isi nchụ-ejan.) ¹⁶ Kani Pita abanhanni. Ya nwa-azuun ọzọ hụ nọ kin-azuun d'a gwa okpoho hun ri e che nche onu-mgbon oku, webanhan Pita. ¹⁷ Okpoho ahun ri onu-mgbon nọ si Pita, "Y'ele onye ohu ime umu-azuun okennyehu?" Pita nọ si, "Mba, ele mme."

¹⁸ Oyi ri a tu; 'ya ndi idibo lẹ ndi-unakpa hụ nọ fiye okun, fihunme okun hụ, a nyan a. 'Ya Pita nọ jẹn d'e sọn wẹ turu ebẹhụ, a nyan okun.

Onye-isi Nchụ-ejan A Ju Jesu Ajuju

(*Mat 26.59-66; Mak 14.55-64; Luk 22.66-71*)

¹⁹ Ogen ahun, onye-isi nchụ-ejan hụ a ju Jesu ajuju banyeni umu-azuun a lẹ nkuzi e. ²⁰ Jesu nọ si, "Id'anya ihian ile ke m nọ ku ihien m ku; ime ulo-ofufe ri ichen-ichen lẹ ime Ulo-nso—ebe ndi Ju ile nọ e zu ke m nọ kuzi nkuzi m; ekutuni m ihien owule nzuzue. ²¹ K'i ri nwan a junu m ajuju? Ju ndi hun nu ihien m ku, a maringuo wẹ ihien m ku." ²² Ogen Jesu gi ku ihienni, unakpa ohu turu ehụ ebahun nọ fian Jesu ihien, si, "Eriira ke ya a gwa onye-isi nchụ-ejan oku!" ²³ Jesu nọ si a, "Omēni o nwon eje-oku m ku, gwa ihian ile ri ebeni ihien o wu; kani, mbuni ezioku ke m ku, k'i fiani m ihien?" ²⁴ Ya Anasi nọ si wẹ weri ya lẹ egbun hụ wẹ ken e jenni Kayafasi onye-isi nchụ-ejan.

Pita A Ghorizi N'ọ Marin Jesu

(*Mat 26.71-75; Mak 14.69-72; Luk 22.58-62*)

²⁵ Pita turukwo ebẹhụ a nyan okun. 'Ya ndi ọzọ nọ si, "Y'ele onye ohu ime umu-azuun okennyehu?" Kani, Pita nọ ghoru, si, "Mba, ele mme." ²⁶ Onye ohu ime ndi idibo onye-isi nchụ-ejan, hun wu nwen okennyehu Pita banpu ntin nọ si Pita, "Ahunni m 'yu ni 'ya ime ugba ahun?" ²⁷ Pita nọ ghorizi. Ozigbo, okpa nọ kwan.

E We Wẹ Jesu D'e Kunrun Paileti

(*Mat 27.1-2, 11-14; Mak 15.1-5; Luk 23.1-5*)

²⁸ Uzọ-utuntun biribiri, wẹ nọ gha iwe Kayafasi weri Jizosi si ime ogwa Govano hun ri a kini. Kani, abanyeni wẹ ime ogwa hụ, makeni achoni wẹ ni wẹ meru enwen wẹ, keni wẹ hun uzọ ri Oriri-Nghafe hụ. ²⁹ 'Ya Paileti nọ jemburu wẹ ezi, si, "Elee ikpe ke unu ri e kpe okennyeni?" ³⁰ Wẹ nọ si a, "Omēni okennyeni ele eje-ihian, enyi eke weheni i y'e." ³¹ Paileti nọ si wẹ, "Weri n'e, ni unu lẹ enwen unu d'e gi iwu unu kin e ikpe." Ndi-ndu ndi Ju nọ si a, "Iwu unu tini enyi si enyi egbule onye owule." ³² (Hunni ke ihien Jesu ku banyeni udi onwun o jenkọ d'a nwun gi mezu.)

³³ Paileti nọ sizi ime ogwa a, zi wẹ kpọ Jesu; ya o nọ juma Jesu, "Iyu wu eze ndi Ju?" ³⁴ Jesu nọ si a, "Uche i k'i gidę nwan a ju ajujuni ra ndi ọzọ gwa i oku m?" ³⁵ Paileti nọ si a, "I rode ni m wu onye Ju ra? Ndi Ju ibe i lẹ ndi-isi nchụ-ejan we i che m eka; k'i me?" ³⁶ Jesu nọ si, "Ali-eze m ele nke uwanu. Omēni ali-eze m te wu nke uwanu, nke ndi m ri a ki a lu ogun gi gbondon wẹ ebule m che eka ndi-ndu ndi Ju. Mba, ali-eze m ele nke ebeni."

³⁷ 'Ya Paileti nọ ju a, si, "Eze k'i wu nwan?" Jizosi nọ shari a, si, "Iyu ku ni m wu eze. M bia d'a shiani ezioku eri: ifiri e ke wẹ gi mu m; iya hain m gi bia ime uwa. Onye owule hun wu nke ezioku e gon ntin oku m." ³⁸ Paileti nọ ju a, si, "Ki wu ezioku?"

Paileti e kuguu ohun, o nọ jemburuzi ndi hụ ezi.

A Ma Wẹ Jesu Ikpe-onwun

(*Mat 27.15-31; Mak 15.6-20; Luk 23.13-25*)

Ya Paileti nọ si ndi hụ ri ezi, "Ahunni m ihien owule o me hun m'e gi ma a ikpe. ³⁹ Kani, ke omenalı unu don ri, m'a hatu ni unu onye-ngan ohu ogen Mmemme-Nghafe owule; unu a choghọ ni m hatu ni unu Eze ndi Ju?" ⁴⁰ Wẹ nọ yi oro, shari a, si, "Mba, ele iya! Barabasi ke enyi cho!" (Barabasi ri ndi a luson ndi Rom ri a kini.)

Isi Nke Mmitenei

¹ Ya Paileti nọ weri Jesu, we e ye ndi-agma, wẹ nọ gbu e mkpinsin.

² Ndi-agma hụ nọ gi mkpịnsin ogun risonme kpa okpu-eze, bu ẹ che ẹ isi; e yime w'ẹ ewuru e nwun ufie-rōni, ufie-rōni*.³ Wẹ nọ bia d'e kunrun ẹ mgbe ole-le-ole, a si, "Isi i chei, eze ndi Ju!" E jemburu w'ẹ, a fian a ihien.

⁴ Paileti nọ jenzi d'a gwa wẹ, si, "Lee ẹ, m jenkọ d'e wepuha ni unu 'ya, ni unu marin ni ahunni m njo o me!"⁵ Ya Jizosi nọ puha: o kpuhu okpu ogun; o yihu ewuru popu hu wẹ yime ẹ. Paileti nọ si wẹ, "Lee ni okennyẹ hu ebeni!"

⁶ Ogen ndi-isi nchu-ẹjan le unakpa Ulo-nsọ gi hun a, wẹ nọ yi, "Kpogbu ẹ! Kpogbu ẹ!" Paileti nọ si wẹ, "Weri n'ẹ nwan, ni unu gi ẹka unu kpogbu ẹ; ni ahunni m eje-ihien o me hun m siko d'e gi ma a ikpe."⁷ Ndi-ndu ndi-Ju nọ za, si, "Enyi nwongho Iwu. Iwu enyi si n'o furu hun a nwunni, make ni o weri enwen ẹ n'o wu Nwa Osolobue."

⁸ Ogen Paileti gi nọ hunni, egun nọ tukarid'a k'ọ tuhan a mbu.⁹ O nọ shizi ime ogwa a d'a ju Jesu ajuju, si, "Elebe k'i gha bia?" Kani Jesu ashjarin'a.¹⁰ Paileti nọ si a, "I ri a gba m nkintin? Y'a marin ni m nwon iken hun m'e gi hatu i le hun m'e gi kpogbu i?"¹¹ Jesu nọ shiji a, si, "O nwonni iken i nwon ebe m ri wezuka ni Osolobue gha elu ye 'y'ẹ. Ya wu, onye hu bu m che ẹka i me njo kani."¹² Gha ogen Paileti gi nọ hunni jenne, o nọ memẹ n'ọ hatu Jizosi ye; kale, igunrun hu nọ yi oro, si, "I hatu okennyeni ye, 'ya wu ni y'ele owu eze-kani wu Siza; makele, onye owule weri enwen ẹ n'ọ wu eze ri a luson Siza ogun!"

¹³ Ogen Paileti gi nọ oku ndini, o nọ wepuha Jizosi ihun-ezi, nodi ali elu Oche Okinkin-ikpe elu Mgba-nkpo w'a kpo "Mgba-nkpo Omuma." (Kani "Gabata" ke w'a kpo a onu Hibru hun wu asusu ndi Ju).¹⁴ Uhuohin hu wu uhuohin wẹ gi a kwademe Mmemme-Nghafe. O rume ogen anwun gi a ri isi, Paileti nọ si ndi Ju, "Lee ni eze unu!"¹⁵ Wẹ nọ yi oro, si, "Gbu ẹ! Gbu ẹ! Kpogbu ẹ!" Paileti nọ ju wẹ, si, "Unu cho ni m kpogbu eze unu?" Ndi-isi nchu-ẹjan nọ shiji a, si, "Siza, eze Rom, 'ya soso wu eze enyi nwon!"¹⁶ Ya Paileti nọ we Jesu ye ndi-agma d'a kpogbu.

A Kpogbu Wẹ Jizosi

(Mat 27.32-34; Mak 15.21-32; Luk 23.26-43)

'Ya ndi agha nọ weri Jesu.¹⁷ O nọ buru obe† gha ime obodo ahun pu, si ebe w'a kpo "Ebe-Okpokom'isi." ("Gogota ke w'a kpo a onu Hibru hun wu asusu ndi-Ju")¹⁸ Ebehu ke wẹ nọ kpoma a elu-obe; wẹ kpomazikwo ikennyẹ ebuo elu obe ichen-ichen che n'ẹ, onye ohu ri azuunni, onye ohu ri azuunni, Jizosi ri etintin wẹ.¹⁹ Paileti nọ de ihien buche elu obe hu. Ihien o de wu, "Jesu onye Nazareti, eze ndi Ju."²⁰ Ndi bu oda gun a, make ni ebahun wẹ nọ kpogbu Jesu nokunme ime obodo hu lezi make ni wẹ gi asusu ndi Ju wu Hibru le asusu ndi Rom wu Latini le asusu Griki hun ali ichen-ichen a su ogen hu de ihien hu.²¹ Ndi-isi nchu-ẹjan ndi-Ju nọ si Paileti, "Edele ẹ 'Eze ndi Ju,' kama, de 'Okennyeni si, 'Mme wu eze ndi Ju.' " "²² Paileti nọ shiji a, si, "E deguo m ihien m de."

²³ Ndi-agma hu a kpomaguu Jesu elu-obe, wẹ nọ kiri ekwa ndi o yi kebe wẹ uzọ eno, onye-onye nọ weri uzọ ohu-ohu. Nke efe tueni o yiye enu ẹ, hun nwonleni ebe wẹ gi wegbama a make ni ibe ekwa ohu rochanrin, gha elu d'e ru ali,²⁴ ndi-agma ndi hu a si ibe wẹ, "Enyi etikako n'a; ni enyi tu nkpo gi marin onye siko d'e weri n'ẹ." Onwan me keni ihien Ehuho-nsọ ku hun uzọ mezu, Ekukwo-nsọ si, "E keru wẹ ewuru m, tu mkpo gi weri ewuru m yiye elu ẹ."

'Ya ke ndi-aghani me.

²⁵ Ndi wuzo ehụ obe Jesu ogen ahun wu nne ẹ, nwene nne ẹ okpoho, Meri nwunye Klopasi le Meri onye Magidala.²⁶ Jesu a hun nne ẹ le nwa-azuun hu ihien ẹ a soso Jesu ke wẹ turu ebehu, o nọ si nne ẹ, "Okpoho, hunni wu nwa i."²⁷ O nọzi si nwa-azuun a ahun,

* Isi Nke Mmitenei:2 ewuru ndi nze le ndi-idafin † Isi Nke Mmitenei:17 Ogen hu, obe osisi ke ndi-Rom gi e gbu onye wẹ ma ikpe-onwun. O ru, onye wẹ ma ikpe onwun e buru obe ẹ, sonme ndi-agma hun jenkọ d'a kpogbu n'ẹ. Wẹ kpomaguu a elu ya wu obe, a nodi wẹ ebehu, e che nche, d'e ru ni o nwunhun.

“Hunnì wu nne i.” Ya nwa-azuun hu no gha erira weri nne Jesu si iwe 'ya wu nwa-azuun, nne Jesu no du e biri.

Onwun Jesu

(*Mat 27.45-56; Mak 15.33-41; Luk 23.44-49*)

²⁸ Omegu, make ni Jesu a maringwo ni ihien ile e mechanringwo, o no si, “Egun mirin ri a gun m.” O ku okuni n'o gi mezu ihien Ekukwo-nsò ku. ²⁹ Ite ohu manya ru-uka jun ri ebahun; 'ya we no weri eru suye ime manya hu, gi mkpinsin ihien-akunkun w'a kpo haisopu wesi e elu, su e ugb'onu. ³⁰ Manyani a banguu Jizosi onu, o no si, “O guguo!” Ya o no bu isi koma ali, nwunhun.

A Dun We Jesu Obo Ekunkun

³¹ Make ni Uhuohin Nkwademe Izu-iken ro—ndi-ndu ndi Ju achoni ni we lato ehii ndi ahun elu-obe ebeku, ebe o me ni Uhuohin-Izu-iken hu lalani arikenmeka nsò. 'Ya we no si Paileti 'ya si ndi-agma a kpagisonme ndi hu we kpoma elu obe ukuf, keni we butusonme ehii we enu obe. ³² 'Ya ke ndi-agma hu no jenne d'a kpagisonme ikennyè ndi hu we kpogbu we le Jesu ukuf—a kpagi we nke onye ibuzo, kpagizikwo nke hun-ebò.

³³ Kani ogen we gi ru ebe Jesu ri, a hun we n'o nwunhinguole, 'ya we noleni kpagi e ukuf. ³⁴ Kama, onye ohu ime ndi-agma hu no dun Jesu obo ekunkun, edeke le mirin no gbapuha. ³⁵ (Onye hu hun ke ihienni me e kuguo a, keni unu le enwen unu hun uzò kweri. Ihien o ku wu ezioku; o maringho ni ezioku ro). ³⁶ Ihien ndini me keni ihien Ekukwo-nsò ku hun uzò mezu: Ehuho-nsò si, “O nwonni akpu okpukpu a ohu hun jenkò d'a kpagini§.” ³⁷ Ekukwo-nsò e kuguozi ebe ozò, si, “We jenkò d'a gba onye hu we dun ihien ilee.”

Olili Jesu

(*Mat 27.57-61; Mak 15.42-47; Luk 23.50-56*)

³⁸ Omegu, Josefù, onye obodo Arimatia, no jenne d'a si Paileti 'ya buye e ehii Jizosi (Josefu gi nzuzue e son uzò Jesu make ni egun ndi-ndu ndi Ju ri a tu a). Paileti no kweri, si a d'e buru ehii Jesu; 'ya o no jenne d'e buru e. ³⁹ Nikodimosi hun bia d'e kunrun Jizosi ime ukinkin ogen mbu no sonme Josefù. Nikodimosi wehe uden e shin ohunma we gi ehuhuo maa le alo memè, hun nyinkari nkirishi ekpa nnu. ⁴⁰ Ikennyè ebuo hu no buru ehii Jesu, gi ekwa line fughame 'ya le ihien ndi ahun e shin ohunma—rike ke ndi Ju don a kwama ozun we k'e li. ⁴¹ O nwon ugba ri ebahun we no gbu Jesu; ili-okporo ohun we keleni liyetu ihian ri ime ugba hu. ⁴² Make ni Uhuohin hu ndi Ju gi a kwademe Izu-iken a gumaguo bu ili hu ri nsue, we no gweru bu ehii Jesu che ili ahun ri ebeku.

Isi Nke Ogun

Okpokoro Ili

(*Mat 28.1-8; Mak 16.1-8; Luk 24.1-12*)

¹ Uzò-utuntun uhuhin ibuzo ime izu-uka*, ebe eki keleni fonguu, Meri onye Magidala no jenne ili hu hun no ke okporo. 'Ya k'o no hun a ni e nupuguo we omuma hun ri onu ili hu. ² O no gi osò jenne d'e kunrun Saimonu hun w'a kpo Pita le nwa-azuun ozò hu ihien e a suo Jesu, si we, “E bupuguo we Di-nwonni-enyi ime ili hu bu enyi amarin ebe we buche e.” ³ 'Ya ke Pita le nwa-azuun ozò hu no gbashi ili hu. ⁴ Nwa-azuun hun-ebò hu no gbaghafa Pita, bu uzò ru ebahun. ⁵ O hulua ali, nyonye ime ili, 'ya o no hun ekwa line ndi ahun we te gi kwama Jesu ebe we ri ali ebeku, kani o banyeni ime ili hu. ⁶ Saimon' Pita hun sonko a azuun e ru ebeku, o no shi ime ili hu ozigbo-ozigbo. O no hun ekwa line ndi hu ali ebeku, ⁷ hunzi ekwa hu te ri isi Jesu. Ekwa hu te ri isi Jesu le line ndi ahun ari uzò ohu; kama, we fuma ekwa hu te ri isi Jesu, bu e to nkò ohu. ⁸ Ya nwa-azuun hun-ebò hu, hun bu uzò ru ili hu no banyezikwo; o hun, o no kweri. ⁹ (Ogen ahun, w'e ke ghatakwo

‡ Isi Nke Mmitenei:31 Onwan ke we gi e me we a nwunkenrin. § Isi Nke Mmitenei:36 Esodosi 12.46; Nombasi 9.12; Ebu-oma 34.20 * Isi Nke Ogun:1 hun wu nwan uhuhin Sonde

ihien hụ Ehuho-nsò ku—n'o jenkò d'a gha onwun lihi.) ¹⁰ Ya umu-azuun a ndi ahun no lashisonme iwe we.

Meri Onye Magidala A Hun Jesu K'ò Ghaguù Onwun Lihi
(*Mat 28.9-10; Mak 16.9-11*)

¹¹ Kanị Meri e turukwo ihun ili hụ, a kwan ekwan. K'o don ri a kwankwo, o hulua ali, nyonye ime ili hụ, ¹² o no hun ndi mmon-ozì ebuo yi ekwa ochan ke we nodi ali ebahun ehia Jesu te ri, onye ohu ri ibe isi e, hun-ebò ri ibe oku a. ¹³ We no ju a, si, "Okpoho, k'i ri a kwanni?" O no shiri we, si, "E wepuguo we Di-nwonnì-m, bu a marin m ebe we buche e!" ¹⁴ Ogen o gi kuguu ihieni, o no gbehuto, hun Jesu k'o turu ebegu, kanị o marin ni Jesu ro. ¹⁵ Jesu no ju a, si "Okpoho, k'i ri a kwanni? Onye k'i ri a cho?" Meri ro ni onye hun e lefu ugbo-nta hụ enya ro, 'ya o no si a, "Di-okpa, owuni 'yu bupu a, gwa m ebe i buche e, m k'e jen d'e buru e." ¹⁶ Jizosi no hi a, "Meri!" Meri no gbehuto bu ihun zinme e, gi asusu Hibru yi, "Raboni!" (Raboni wu Onye-nkuzi asusu ndi Ju) ¹⁷ Jesu no si a, "Ekwondone m eka, makeni m'e ke jen elu-igwee d'e kunrun Chuku-Nedi. Ka jen d'e kunrun umune m, y'a si we, 'M lakò elu-igwee d'e kunrun Nedi m hun wuzi Nedi unu, Osolobue m hun wuzi Osolobue unu.'" ¹⁸ 'Ya ke Meri onye Magidala no jen d'a gwa umu-azuun Jesu, si, "A hunguo m Di-nwonnì-enyi!" Ya k'o nozi gwachanrin we ihien ndi hụ o gwa a.

Jesu E Nwonnpuha Ebe Umu-azuun A Ri
(*Mat 28.16-20; Mak 16.14-18; Luk 24.36-49*)

¹⁹ Enyasi uhuhin hụ, hun wu uhuhin ibuzo ime izu-uka, umu-azuun Jesu no kpokin enwen we ye ebe we ri makeni egun ndi-ndu ndi-Ju ri a tu we. Ya Jesu no nwonnpuha idenmizi d'e turu ime igunrun we, si, "Udon 'ya ri ni unu." ²⁰ Ogen o gi kuguu ihieni, o no ghosi we eka a ebuo le ekunkun a. Ogen umu-azuun a gi hun Di-nwonnì-enyi, ighoghò e jun we obi. ²¹ Jizosi nozi nwan si we, "Udon 'ya rini unu. Ke Chuku-Nedi don zi m ke m ri nwan e zi unu." ²² O kuguu ihieni, o no horokpu we, si, "Narin ni Mmon-nsò. ²³ Unu gbaghari ihian njo we, Osolobue a gbaghari we ya; omeni unu agbagharini we njo we, Osolobue agbaghariko we."

Jesu Le Tamosi Hun Ru-uka

²⁴ Tamosi (hun w'a kpo Ejime), hun wu onye ohu ime we mmebuo, arì ime we ogen Jesu gi bia. ²⁵ 'Ya umu-azuun ibe e no si a, "Enyi a hunguo Di-nwonnì-enyi." Kanị Tamosi no si we, "Mani m hun ebe we dushonme e ntu ndi hụ eka ebuo, bu mkpinsi-eka m che ebe ntu ndi hụ risonme e ehia eka ebuo, e bu m eka che ekunkun a—ekweriko m!"

²⁶ Hun me e izu-uka, umu-azuun Jesu rizi ime ulo; uwe le Tamosi ri. Uzo kpokin akpokin, kanị Jesu no nwonnpuha, turu ime igunrun we, si, "Udon 'ya rini unu." ²⁷ 'Ya o no si Tamosi, "Bu mkpinsi-eka i che ebeni, lee eka m ebuo; tinpu nwan eka i buche m ekunkun. Aruzile uka; kweri!" ²⁸ Tamosi no za a, si, "Di-nwonnì-m le Chuku m!" ²⁹ Jesu no si a, "I kweri makele y'a hunguo m? Ngozi wu nke ndi hun keleni hun bu e kweri we."

Ihien We Deni Ekukwoni

³⁰ O nweghozi orun-atumenya ndi ozo bu oda we deyeleni ime ekukwoni hun Jesu runzi idenya umu-azuun a. ³¹ Kanị, we deye ndini keni unu hun uzo kweri ni Jesu wu Kraisti, Nwa Osolobue, Onye Hụ Osolobue Tume; le ni unu gi efan a nwon ndun ghahani ikwerinin'e.

Isi Nke Ohu-kwasì-ogun

Jesu E Nwonnpuhazì Ebe Umu-azuun A Ri

¹ Ihien ndini e meguu, Jesu no nwonnpuhazì d'e kunrun umu-azuun a mkpenren "Ohimin" Taiberiasì. Enina k'o don me: ² Saimonu hun wu Pita, le Tamosi (hun w'a kpo Ejime) le Natanelu (onye obodo Kana ri Galili) le umu-ikennyè Zebedi lezi umu-azuun Jesu ebuo ozo gba nodi. ³ Saimon' Pita no si ndi ahun ya le we ri, "E shi m d'e gbu azuun."

Wẹ nọ sị a, “Enyi sikọ d'e sọnmẹ i.” 'Ya wẹ nọ jẹnmẹ. Wẹ nọ banye ụgbọ-mirin d'e gbume. Kani, egbuni wẹ ihien ọwụlẹ ukinkin hụ ile.

⁴ Ogen eki gi fonguu, Jesu nọ turu mkpenren mirin; kani umu-azuun a amarin ni Jesu ro. ⁵ 'Ya k'ọ nọ ju wẹ, si, “Umueka, o ke nwon azun unu gbu?” Wẹ nọ za, si, “Kaka akp'ohu.” ⁶ O nọ si wẹ, “Tu ni oga unu ye azuun eka-nni ugbo unu, unu jenkọ d'e gbu azun.” 'Ya wẹ nọ tuye oga hụ, o te nizini wẹ dobanhan ime ugbo, make ni azun wẹ gbu e buke oda.

⁷ Nwa-azuun hụ ihien e a sọ Jesu nọ si Pita, “Di-nwonni-enyi ro mai!” Ogen Pita gi nwan nọ ni Di-nwonni-enyi ro, o nọ yiri ewuru o yiye elu e (make ni o te yipuguu a). Ya o nọ tuban ime mirin. ⁸ Umu-azuun isin ahun hodụ ime ugbo nọ gi ugbo dokpunpuha oga hụ azun jun mkpenren mirin. Gha ebenu wẹ ri d'e ru mkpenren-mirin eteni—ihien rike ama-uku iri kwasị ogun-isin sọ ro; o rucharinni polu ebuo. ⁹ Ogen wẹ gi ru mkpenren mirin, wẹ nọ hun oboko okun ebahun; azun ri elu e; bredi huzikwo ebenu. ¹⁰ Jesu nọ si wẹ, “Wehu ni azun ime ndi hun unu gbu kikenni.” ¹¹ Ya Saimonu wu Pita nọ si ime ugbo-mirin, dokpunpuha oga hụ mkpenren mirin. Azun hisonme ogbe jun e, azun mmetokwasị-ogun-esa. Azun ri ime oga hụ e bukenmeka oda bu oga hụ etikani. ¹² Jesu nọ si wẹ, “Bia ni nwan d'e ri ihien-oriri utuntun.” Bu o nwonni nwa-azuun a owule egun ni ju a, “Onye k'i wu?” make ni a maringwo wẹ ni Di-nwonni-enyi ro. ¹³ 'Ya ke Jesu nọ jẹn d'e weri bredi hụ ye wẹ, werizikwo azun hụ ye wẹ.

¹⁴ Onwan me e mgbe eto umu-azuun Jesu hun a k'ọ ghaguu onwan lihi.

Jesu E Wekinhezi Pita Onodi A

¹⁵ Ogen wẹ gi riguu ihien-oriri utuntun ahun, Jesu nọ si Saimonu wu Pita, “Saimonu nwa Jónu, ihien m a sughọ i kari ndini?” O nọ za, si, “Eghe Di-nwonni-enyi, 'y'a maringho ni ihien i a sughọ m.” Jesu nọ si a, “Lefu umu-atunrun m enya.” ¹⁶ Jesu nọ ju a hun me e mgbe ebuo, si, “Saimonu nwa Jónu, ihien m a sughọ i?” O nọ za, si, “Eghe Di-nwonni-enyi, 'y'a maringho ni ihien i a sughọ m.” Jesu nọ siji a, “Lefu atunrun m enya.” ¹⁷ Jesu nọ juzi a 'ya hun me e mgbe eto, “Saimonu nwa Jónu, ihien m a sughọ i?” O nọ fu Pita ni Jesu ju a ya mgbe eto, “Ihien m a sughọ i?” Pita nọ si a, “Di-nwonni-enyi, 'y'a maringho ihien ile; 'y'a maringho ni ihien i a sughọ m.” Jesu nọ si a, “Lefu atunrun m enya. ¹⁸ M ri a gwa e ezioku, ogen i gi ri okoro, y'e konrin, e jẹn ebe owule sọ n'i; kani i kaguu egedi, i jenkọ d'a tinpu eka i, ndi ozo e konme i, we i si ebe i choleni n'i jẹn.” ¹⁹ (Jesu gi ihieni o ku ghosi udi onwan Pita jenkọ d'a nwan gi wehe ni Osolobue ogho). Jesu e kuguu ihieni, o nọ si Pita, “Sonme m!”

Jesu Le Pita Le Nwa-azuun Ahun Ihien E A Sọ Jesu

²⁰ Pita e lee enya azuun, o nọ hun nwa-azuun ozo hụ ihien e a sọ Jesu. (Hun noson Jizosi ogen wẹ gi ri e ri ihien-oriri enyasi ahun, nwa-azuun hụ hun ju Jizosi, si, “Di-nwonni-enyi, onye jenkọ d'e re i?”) ²¹ Ogen Pita gi hun a, o nọ ju Jesu, si, “Di-nwonni-enyi, okennyeni?” ²² Jizosi nọ si a, “Omeni m cho n'ọ ri ndun d'e ru mgbe m bia, ele hun biri i? Sonme m!” ²³ 'Ya okuni nọ kpogbama ime igunrun ndi e son Jesu, ni nwa-azuunni anwunko. Kani, Jizosi ekuni n'ọ nwunko, ihien o ku wu, “Omeni, m cho n'ọ ri ndun d'e ru mgbe m bia, ele hun biri i?”

²⁴ Ya wu nwa-azuun wu onye hun ri nwan e ku oku ihien ndini; iya detuzikwo nwan ndini wẹ; enyi a maringho ni ihien o ku wu ezioku.

Mmekin

²⁵ Kani, o nwezikwo ihien ndi-ozo bu oda Jesu me. Omeni wẹ dechanrin wẹ ile ohu-ohu, e rogho m'a ni uwa ile eruguko ehuhuo wẹ sikọ d'e gi de wẹ.

Orun Ndị-Ozi Ahun Pụ-ichen

Jesu A Lashi Elu-igwee Id'anya Ndị E Són N'e

¹ Tiofilosị-o, ime ẹkukwo nke ibuzo, m de ihien ile Jesu run le ihien ile o kuzi—gha ogen o gi bidon orun a ² d'e ru uhuhin hu we weri e si elu-igwee, ogen o gi gigu iken Mmon-nsọ gwa Ndị-ozì hu pụ-ichen o hopuha ihien we jenkọ d'e me.

³ Ogen o gi tagu afunfun, nwunhuguu, o hu a bia d'e kunrun ndi-ozì hu pụ-ichen orogbo akp'ohin ogunnai, e gi uzọ rị ichen-ichen a ghosì we n'ọ ghaguo onwun lihi. Ogen hu o gi rị a bia, o hu a gwa we oku Alì-eze Osolobue. ⁴ O nwe ogen o gi bia k'o don a bia. Ebe ya le we rì e ri ihien-oriri, o no si we, “Aghakwole ni Jerusalem pu; ka cheri ni onye ahun Nedi m kwe nkwa n'o k'e zihè, hun m gwa onu oku e. ⁵ Jonu gi mirin me mirin-Chuku; kani, o gini d'e me akp'ohin ole, we k'e gi Mmon-nsọ me unu mirin-Chuku.”

Jesu E Si Elu-igwee

⁶ Ogen we gi zuzi, we no ju a, si, “Di-nwonni-enyi, ogenni ke y'e gi nwan gbafuha enyi ndi Izrelu eka ndi rì a kinì enyi kenì enyi kima enwen enyi?”

⁷ Jizosì no shiarì we, si, “Ele hun onu e gi marin ogen mobu mgbe Chuku-Nedi gi eka a tume. ⁸ Kama, unu jenkọ d'e nwonhen iken ogen Mmon-nsọ k'e gi biakwasiguu onu, onu a wuru ndi-osheri m ime Jerusalem le ime Judia ile le ime Sameria lezi ime uwa ile—d'e ru ebe uwa ru.” ⁹ Ogen o gi kuguu ihienni, we hu e lee e, o no buli elu, orukpu no kpume e, ahunzini w'a. ¹⁰ Ebe we rikwo e lee enu-igwere moo k'o lakọ, ikennyè ebuo yi ewuru ochan tueni no nwonpuha idenmizi, turuyeni we, ¹¹ si we, “Ikennyè Galili, ki unu turuni ebeni e lee elu-igwere moo? Jesuni we gha ebe onu rì wesi elu-igwee jenkọ d'e kinhen-azuun ke unu don hun a k'o nakọ enu-igwee.”

Onye Nokin Enya Judasi

¹² Ya unu-azuun Jesu no gha ugu hu w'a kpo Oliveti hun nokunme Jerusalem lakin Jerusalem. (Gha Oliveti d'e ru Jerusalem tehan ke ijen Uhuhin Izu-iken hun wu nkirishi maili ohu.) ¹³ Ogen we gi banye obodo hu, we no si mmughe hu rì ibe enu hun w'a nodi. We wu ndini: Pita, Jonu, Jemisi, Anduru; Filipu le Tamosi, Batolomi le Matiu, Jemisi nwa Alifosi le Saimonu le Judasi nwa Jemisi. Saimonu te wu onye ohu ime ndi hun gi eka iken a nwan ni we chufu ndi Rom rì a ki ali we. ¹⁴ Ndinì ile hu e gi obi ohu e me ekpere, e we enwen we che ime e—uwe le ikpoho ndi ozo le Meri nne Jizosì lezikwo umune Jizos' ikennyè.

¹⁵ Ogen hu, Pita no lihi oto ime igunrun ndi kwerini; (ihien rike madu ogun-isin gbakikome ebegu); ¹⁶ o no si, “Umune m, Ekukwo-nsọ jenkọ d'e mezuriri. O meguo nwan ebe Judasi rì nọke ke Mmon-nsọ don ku ghahani Defidi—Judasi hun duhe ndi nwunrun Jesu. ¹⁷ Makeni, o te wu onye ohu ime enyi; o te nwonzikwo ogbo e ime orunni.” Ya ke Pita ku.

¹⁸ (Makeni, okennyè ahun wu Judasi gi eghe eje-ihien hu o me nonrin ani: o dan, gi isi zu ali, etintin e no gbawa, aku-efo a no yofuha. ¹⁹ Ndi ile bi ime Jerusalem no nu ihienni, we no gi asusu we kpo ali hu, “Hakedama” ya wu “Ogige edeke.”)

²⁰ Ya Pita no kusonme, si, “Makeni we de e ime Ekukwo Ebu-oma, si,
‘We la ulo a to okpokoro,
onye owule ebile e;
onye ozo ya weri okwa a.’

²¹ Ya wu nwan ni onye ozo jenkọ d'e son enyi wuru osheri. O k'a wuriri onye ohu ime ikennyè ndi hu sonni enyi ogen hu ile Di-nwonni-enyi wu Jesu gi rì ime igunrun enyi—
²² ghakwori ogen Jonu gi rì e me mirin-Chuku d'e ru uhuhin we gha ime igunrun enyi weri Jesu si elu-igwee. Onye hu sikọ d'e son enyi a shia eri ni Jesu a ghaguo onwun lihi.”

²³ Ya wẹ nọ hōpūha madu ebuo—Josefu lẹ Matiasị. W'a kpọ Josefu Basabasi, a kpọzikwọ a Jostusu. ²⁴ Ya wẹ nọ mę ekpere, sị, “Di-nwōnni-enyi, iyū marin obi ihian ile; dodo, ghōsị enyi onye i hōrị ime madu ebuoni, ²⁵ keni o weri okwa lẹ orun onye-ozị pū-ichen hun Judasi lato jenme ebehu furu n'e.” ²⁶ Wẹ nọ tū mkpọ, o nọ hanrin Matiasị; wẹ nọ wẹ e cheni ndi-ozị pū-ichen mmanai hu.

Isi Nke Ebuo

*Mmon-nso A Bia Uhuohin Mmemme-Pentikosu**

¹ Ogen o gi ru uhuohin Mmemme ahun w'a kpọ Pentikosu, ndi ile kwerini ri uzo ohu. ² Idenmizi, uzun nọ gha elu-igwee bia: uzunni nọke oken ufere ri a kpōni. O nọ jun ime ulọ ebe wẹ nodisonme ani. ³ Ya wẹ nọ hun ihien risonme ke ire k'ọ pūha, e nwun ke okun, nokwasisonme onye-onye ime wẹ. ⁴ Mmon-nso nọ jun ime wẹ ile, wẹ nọ sūma asusu ndi ozo ri ichen-ichen, nọke ke Mmon-nso don ye wẹ iken wẹ gi e ku.

⁵ Ogen hu, ndi Ju hun a tū egun Osolobue, hun bisonme ali ile ri enu-ūwa, ri ime Jerusalem. ⁶ Ogen wẹ gi nū uzunni, igunrun ihian nọ gbakikome. O tū wẹ enya, makeni onye-onye ime wẹ hu a nū ke wẹ ri a sū asusu a. ⁷ O gba wẹ nghari-nya oda-oda; wẹ nọ sị, “Ndinị ile ri e ku oku ele ndi Galili? ⁸ Nani k'o don nwan mę ni onye-onye ime enyi hu a nū ke wẹ ri a sū asusu ali wẹ nọ mu a? ⁹ Ke ndi Patia ke ndi Media ke ndi Elamu; ke ndi bi Mesopotemia lẹ Judia lẹ Kapadosia lẹ Pontusu lẹ Eshia ¹⁰ lẹ Frigia lẹ Pamfilia lẹ Ijptu lẹ azuun Libia ndi hu nochime Sairin, lẹ ndi obia gha Rom bia, ¹¹ (ke ndi Ju ke ndi gha ofufe ozo sonme ofufe ndi Ju); lezi ndi gha Kriti bia lẹ ndi Arabu—enyi ile hu a nū ke wẹ gi asusu enyi e ku oken orun a tū enya Osolobue runsonme.” ¹² O tūkenme wẹ ile enya, gba wẹ nghari-nya; wẹ hu a jū ibe wẹ, “Ki wu onwan?”

¹³ Kani ndi ozo hu a mu emu, a sị, “E giguwo wẹ manya ohun ragbu enwen wẹ!”

Ozi Pita Zi Ogen Mmon-nso Gi Biakwasiguwo Wẹ

(Juelu 2.28-32; Ebu-oma 16.8-11; 110.1)

¹⁴ Kani Pita lẹ ndi-ozị pū-ichen mmanai ndi ozo nọ lihi oto, Pita nọ wesi olu elu gwa ndi hu gbazuni oku, sị, “Ndi Ju ibe m lẹ ndi ile bi Jerusalem, ni m kowa ni onu ihienni ri e menị; gonkenme ni m ntin. ¹⁵ Manya ari a tū ndinị ke onu don ri e ro, kaka—makeni okulokū itenei nke utuntun rihu a ku. ¹⁶ Mba, manya a ri a tū wẹ. Kani, ihienni ri e menị wu ihien hu Osolobue gi Juelu onye-amuma ku, sị,

¹⁷ ‘Osolobue sị,

“Ogen ikpazuun,

m jenkō d'e hu Mmon-nso m kpu ihian ile.

Umū unū ikennyē lẹ umū onu ikpoho

k'e bu amuma;

ikorobia onu k'a hun ohun;

ikennyē-oba unū k'a ro nro.

¹⁸ Egheē, ogen hu,

m k'e hude Mmon-nso m kpu ndi idibo m—

ke ikennyē ke ikpoho,

e bu wẹ amuma.

¹⁹ M k'a ghosisonmezikwo ihien a tū enya elu-igwere,

ghosisonme ahima elu-ūwa—

ke edeke ke okun ke enwunrun.

²⁰ Enya-anwun jenkō d'a gba ishi,

ifon e nwunme edeke-edeke,

* *Isi Nke Ebuo:* Pentikosu wu memme ndi Ju e mę ahua-ahua (Livitikosi 23.16). Gha uhuohin Jesu gi nwunhun d'e ru uhuohin o gi lashi elu-igwee wu ihien nọke akp'ohin ogunnaị (1.3). Gha ogen Jesu gi nwunhun d'e ru uhuohin Mmemme-Pentikosu wu akp'ohin iri kwasi ogunnaị.

Uhuohin Di-nwonna-enyi kebe ru—
oken uhuohin hu nwe ogho.

²¹ Ogen hu,
onye owule hun k'a kpoku efan Di-nwonna-enyi
k'e nwon nzuopuha.” ’

²² Ndi Izrelu, gon ni m ntin! Osolobue wu onye hun zihē okenye hu wu Jizos' onye Nazareti. O no gi e run orun-atumenya le ahunlele le ihien ahima bu oda ebe onu ri, gi e ghosi unu ni 'ya zihē e. Unu le enwen onu a maringuo ihien ndini ohunma-ohunma.

²³ Kani, nọke ke Osolobue hun marin ihien k'e me ihun don kwademe, we no we e che eka unu, onu no we e ye ndi ani ndi ozo hun marinleni Osolobue—we no kpoma elu-obe, kpogbuni unu 'ya. ²⁴ Kani Osolobue no gha onwun weli e, gha iken onwun gbafuha a, makeni onwun asako eka kwodon e. ²⁵ Makeni Defidi ku oku e, si,

'M'a hun Di-nwonna-enyi ogen ile ebe o noyeni m;

makeni o ri eka-nni m,
emehunmeko m.

²⁶ Ya hain obi gi a suo m usuo;
ya hain m gi a bu ebu.

Ehu m enwekoda nsongbu,
makeni m nwe olile-nya.

²⁷ Makeni, y'a lako m to ime ili;
y'a niko Onye-nsọ i rehi.

²⁸ Y'e meguo m marin uzo ndun;
i k'e me m ghoghō ebe i ri.'

²⁹ Umune m, o furu ni m gwapu onu ni nedi enyi kani wu Defidi a nwunhūngho, e li we e—ili e rikwo nwan ebeni d'e ru tani. ³⁰ Kani, makeni o wu onye-amuma, makeni o maringuo ni Osolobue kwe e nkwa, kun enwen e, n'o jenko d'e tume nwa Defidi ohu eze n'o nodi ukpo ya le enwen e wu Defidi, ³¹ Defidi hun ihienni n'o d'e me. O no ku e ni Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume, jenko d'a gha onwun lihi, ni anani w'a to ime ili leni ehu a eretoni ime ili. ³² Osolobue a ghaguo nwan onwun weli Jesuni: enyi ile wu osheri.

³³ E wesiguo w'a onodi ogho eka-nni Osolobue; o nahanguo Chuku-Nedi Mmon-nsọ hu Nedi kwe nkwa a. O no nwan hupuha ihienni unu ri a hun, a nu. ³⁴ Makeni Defidi le enwen e aghani onwun lihi lashi elu-igwee, kani 'ya le enwen e ku, si,

'Di-nwonna-enyi si Di-nwonna-m,

“Nodi ali eka-nni m,

³⁵ d'e ru
mgbe m giguu ndi-inenren i
meme ihien i gi a zoma uku.” ’

³⁶ Unu ndi Izrelu ile, marin ni nwan ohunma-ohunma ni Osolobue e meole Jesuni unu kpogbu elu obe wuru Nna le Onye-nzuopuha hu unu ri e lee enya a, hun wu Kraisti.”

Ndi Kwerini

³⁷ Ogen we gi nu ihienni, o gbu we mgbu obi oda-oda. We no si Pita le ndi-ozu pu-ichen ndi ozo, “Umune, kini ke enyi k'e me?” ³⁸ Pita no za we, si, “Onye owule ime onu ya roghari, keni we gi efan Jizos' Kraisti me e mirin-Chuku, keni Osolobue gbaghari a njo, o k'e nwonhen oyiye hu wu Mmon-nsọ. ³⁹ Makeni unu ke Osolobue kwe nkwan n'o k'e zihē Mmon-nsọ—onu le umu unu le ndi ri ebe teni—onye owule Di-nwonna-enyi wu Osolobue enyi k'a kpori.”

⁴⁰ Pita no gwazi we ihien ndi ozo bu oda, gi e do we eka-ntin, a rio we, si, “Zuopuha ni enwen onu ime agboni zinleni!” ⁴¹ We no me ndi ile nabanhan ozi e mirin-Chuku. Ihien nọke madu ogun-iri kwasị nnu-esa† no banye ni we uhuohin hu. ⁴² Ndinile ile no bu enwen we che nkuzi ndi-ozu hu pu-ichen, imegbama ihien ile, iri Oriri-nsọ le ime ekpere.

† Isi Nke Ebuo:41 madu nnu-uku eto

Obibi Ndi Kwerini

⁴³ Egun-Osolobue hu a tu onye owule; Osolobue hu e gi ndi-ozu hu pu-ichen a runsonme orun-atumenya le ihien-nghosi bu oda. ⁴⁴ Ndi ile kwerini hu a nogbama; o nwonzini onye weri e ni ihien o nwe wu nke 'ya suo. ⁴⁵ W'e resonme ihien we nwon, e keyesonme onye owule k'o don nwe mkpa. ⁴⁶ We hu e gi obi ohu e zu ime Ulo-nso uhuhin-uhuhin; e ri Oriri-nso ulo-ulo; a shiapu efu e gi ighogho e rigbama ihien-oriri iwe we, ⁴⁷ a ja Osolobue mma. Ihien we hu a suo ihian ile. Uhuhin-uhuhin, Di-nwonna-enyi hu e bucheni we ndi hun o ri a zuofuha.

Isi Nke Eto*Pita A Zuo Onye-nguro*

¹ Uhuhin ohu, Pita le Jonu jenko Ulo-nso ogen ekpere, ihien noke okuloku eto nke efinnai. ² O nwe okennyeh ohu dan nguro kete w'a mul'a, hun w'e buhe ebegu. Uhuhin ile ke we gi e buto a onu-mgbon ri Ulo-nso hun w'a kpo "Onu-mgbon Ma mma," keni o hun uzo a rido ndi ri a banye ime Ulo-nso ihien. ³ Ogen o gi hun Pita le Jonu ke we banyeko Ulo-nso, o no rima we ihien. ⁴ Pita no bu enya tuma a. (Eriira ke Jonu buzikwo enya tuma a.) Pita no si a, "Bu enya zinme enyi!" ⁵ Okennyeh hu no bu enya tuma we, a tu enya n'o nwe ihien we k'e ye e. ⁶ Kani Pita no si a, "Enwon m egbo owule, kani, m jenko d'e ye i ihien m nwon: ghahani efan Jesu Kristi onye Nazareti lihi oto n'i jenne ijen!" ⁷ O no kwondon e aka-nni, weli e. Ozigbo, uku-ali a le olu-uku a no kenren. ⁸ Okennyeh hu no tusi elu, turu oto, jenne ijen. O no son we banye ime Ulo-nso, e jen ijen, a wusi elu, a ja Osolobue mma. ⁹ Ihian ile a hun a k'o ri e jenhunme, a ja Osolobue mma, ¹⁰ we no lepuha a ni iya wu onye hun te a nodi ani Onu-mgbon Ma-mma a rido urio. Ihienni me n'e no tu we enya, gba we nghari-enya.

Ozi Pita Zi Ime Ulo-nso

¹¹ Ebegu o nyankunma Pita le Jonu ime ebegu w'a kpo Eto-ulo Solomonu, ihian ile no gbaha d'e fihunme we make ni ihien ni meni tu we ile enya oda-oda. ¹² Ogen Pita gi hun ihien ni, o no si ndi hu, "Ndi Izrelu, ki ihien ni ri a tuni unu enya? Ki onu gban enyi ilee noke si iken enyi mibu ezi-omume enyi ke enyi gi me okennyehi jenne ijen?" ¹³ Osolobue Ebrahim le Aziki le Jekopu, Osolobue ndi nedi enyi we kani, e yeguo odibo e wu Jizos' ogho—Jizosi, hun unu we ye we, hun unu ju id'enya Paleti—osun'a ni Paleti e te kuguo n'o k'a hafu a. ¹⁴ Unu a ju Onye-nso hu, Onye ahun ri ochan—si we hapu ni unu izighe. ¹⁵ Unu no gbu onye hun e ye ndun, kani Osolobue no gha onwun weli e. Enyi wu osheri ihien ni. ¹⁶ Make ni we gi okukwe gi efan a don enya, efan a e meguo okennyehi kenren—okennyehi unu a hun, okennyehi unu marin. Eghe, itukwasi Jesu obi ke okennyehi gi nwan dinhin idenya unu ile.

¹⁷ Umune m, a maringho m ni amarin hain unu gi me ihien ni—ke unu ke ndi-isi unu. ¹⁸ Kani enina ke Osolobue gi nwan mezu ihien ndi o gha onu ndi-amuma ile ku mbu-mbu—ni Kraisti a, Onye-nzuopuha hu o tume, k'a ta afunfun. ¹⁹ Roghari ni nwan, unu e kinhen d'e kunrun Osolobue. Unu me e, o jenko d'a fichanpu unu njo, ²⁰ keni ogen igba-ume ihien gi a ri mma hun uzo gha ebe Di-nwonna-enyi ri bia, o zihizikwo ni onu Kraisti, Onye Nzuopuha hu o tume ni unu, hun wu Jizosi.

²¹ Kani, Jizosi k'a rigude elu-igwee d'e ru ogen Osolobue k'e gi donzichanrin ihien ile, noke ke Osolobue don ku mbu-mbu ghahani onu ndi-amuma a ri nso. ²² Mozizi si, 'Di-nwonna-enyi wu Osolobue onu jenko d'a gha ime ndi nke unu wepuha ni unu onye-amuma—k'o don wefuha m. Unu k'e gonri ri ntin ihien ile onye-amuma hu k'a gwa onu. ²³ Onye owule gileni ihien o ku don, e gbupu w'a ime ndi Izrelu.' ²⁴ Ndi-amuma ndi ozo ile e kughosi oku ihien ndini ri e me ogenni—ghakwori Samuelu d'e ru ndi amuma ndi ozo ile sonn'e. ²⁵ Unu ke ihien ndi-amuma ndi ahun ku ru nwan aka; unu ke Osolobue kwetoni nkwa o gi tume nkwerigbama hu o tume egbata 'ya le ndi nedi onu kani. O si Ebrahim nedi unu, 'Eka onye hu k'a gha ehui puha ke ndi ali ile ri elu-awa k'a gha nwe

ngozì.’²⁶ Ogen Osolobue gi wepuha odibo e, o no bu uzọ zihę ni onu ya, n’o gozi unu—ghahani ime onye-onye ime onu gha ime njo a puha.”

Isi Nke Eno

E Wehe We Pita Le Jonu Ogwa Ndi-isi Nkikwama

¹ Ogen Pita le Jonu gi ri a gwa ndi hu oku, ndi nchu-egan le onye hun a ki ndi unakpa Ulo-nsọ le ndi hu ime ndi itu-Sadusi no bia d’e kunrun we. ² Ize hu e ze we oda-oda makeni ndi-ozì ahun pu-ichen ri e gi ihien we ri a kuzi banyeni Jesu a gwa ndi ahun ni ndi nwunni jenko d’a gha onwun lihi. ³ We no nwunrun Pita le Jonu. Kani, makeni eki e gigo, we no bu we to ime unu-ngan d’e ru mgbe eki fon. ⁴ Kani ndi bu oda ime ndi nu oku hu kwere-ekweri; we no me ndi hun kwereini ihien nọke ikennyę ogun-iri kwasị nnu mmebu, ya wu nnu uku isen.

⁵ Eki e fon, Ndi-isi Nkikwama ile: ke ndi-isi nchu-egan ri a kini ke ndi-isi ke ndi nkuzi-Iwu no zu ime Jerusalem. ⁶ Anasi wu onye-isi nchu-egan le Kayafasi le Jonu le Alezanda le ndi ozọ hun wu ndi ikpun-ulo onye-isi nchu-egan—ndini ile ri ndi zuni. ⁷ We no wefuha Pita le Jonu ihun we, juma we, si, “Elee iken mobu efan ke unu gi me ihieni?” ⁸ Ya Pita, hun Mmon-nsọ jun ime e no za we, si, “Ndi-ndu le Ndi-isi, ⁹ omeni orun ri mma we runni onye-nguro ke we ri a juni enyi utaa tanni, a ju ke nani k’o don dnhin, ¹⁰ marin ni nwan, onu le ndi Izrelu ile, ni efan Jesu Kristi onye Nazareti, hun unu kpogbu enu-obe, hun Osolobue ghagu nwan onwun weli, ke ehụ okennyeni wuzo ihun onu gi kenren.

¹¹ Jesuni wu
‘Omuma hu’ unu ‘ndi ri a tun ulu ju’,
hun ‘wuruguu nwan omuma gi ulu.’

¹² O nwonni onye ozọ nzuopuha ri ime e, makeni o nwonni efan ozọ ri okpuru elu-igwee we ye ihian hun enyi k’e gi nwon nzuopuha kari efan Jesu.”

¹³ Ogen we gi hun ke Pita le Jonu gi ri e ku e kushi iken, bu a maringuo we ni we wu ndi mmaka jenleni ozunzun, o tu we enya; o no ban we enya ni we le Jesu a wile. ¹⁴ Kani ebe o me ni okennyę hu dnhinni turuyeni we ebhu, asazini we eka ku ihien owule hun w’e gi pa oku we. ¹⁵ Ya we no si Pita le Jonu ye ni we efe ekerę. We no tugbama iroro, si, ¹⁶ “Kini ke enyi jenko d’e gi ndini me? O wegua ihian ile bi Jerusalem enya ni ndini run orun a tu enya pu-ichen. Enyi a s’eka si n’o meni. ¹⁷ Kani, amangbe okuni a kpokari enina, ni enyi do we eka-ntin, si we agwazile onye owule oku efanni.” ¹⁸ Ya we no kpobanhanzi we, gbakenme we mkpinsin eka, si we ekuzile oku efan Jesu, w’e gizile efan a kuzi onye owule! ¹⁹ Kani Pita le Jonu no shiri we, si, “Omeni o hughọ mma enya Osolobue ni enyi gon onu ntin kari Osolobue, unu k’e ku; ²⁰ kani, enyi le enwen enyi e kubehiko ihien enyi hun le ihien enyi nu.” ²¹ Ogen we gi ronguzi Pita le Jonu egun, we no hafu we ni we lama. Ahunzini we ke w’a don ye we afunfun, makeni ihian ile ri a ja Osolobue mma make ihien hu meni—²² makeni okennyeni we gi orun-atumenyani zuo kari nwa ahua ogunnai.

Ndi Kwereini A Rio Osolobue N’o Wepu We Egun Enya

²³ Ogen we gi hatuguu we, we no laburu ndi itu-Kraisti ibe we. We no gwa we ihien ile ndi-isi nchu-egan le ndi-isi gwa we. ²⁴ Ogen we gi nu ihieni, we ile no gi obi ohu wesi olu we enu, me ekpere, kpoku Osolobue, si, “Di-nwonni-enyi, Onye ihien ile ri eka a, Onye hun ke elu-igwee le uwa le ohimin le ihien ile ri ime we, ²⁵ iyu gi Mmon-nsọ ku oku ghahani onu nedi enyi kani wu Defidi, hun wu odibo i*, si,
‘Kini ke ndi ali ndi ozọ ri e buni olulu?

Kini ke ihian ri a tuni iroro na iwi?

²⁶ Ndi-nze uwa e konrinsonmeguo agha;

ndi ri a kini e zugbamaguo

d’e bulumani Di-nwonni-enyi le Kraisti a—Onye hun o tume.’

* Isi Nke Eno:25 mobu: nwa i

²⁷ Ezioku-ezioku, Herodu le Pontus' Pailleti le ndi ani ndi ozo le ndi Izrelu zugbama ime obodoni, bulumanị odibo-nsọ i wu Jizosi hun i tume. ²⁸ Ihiẹn ile we me danye k'i don cho le k'i don kwademe e. ²⁹ Di-nwonnị-enyi, lee nwan egun we ri e ron ndi idibo i; dodo wepu ndi-idibo i egun enya, y'e yeni we aka ku oku i; ³⁰ y'a tinfu aka zuo ndi emu ri a ku, runsonme orun ahima le orun-atumenya ghahani efan odibo-nsọ i wu Jesu." ³¹ Ogen we gi meguu ekpere, ebehu we nodi no mehunme, Mmon-nsọ no jun ime we ile, egun no pu we enya; we no kume oku Osolobue, e kushi e iken.

Ndi Ile Kwerini Nwe Obi Ohu

³² Ndi ile kwerini hu e gi obi ohu e bi, e ro ihiẹn ohu; o nwonnị onye weri e ni ihiẹn o nwon wu nke 'ya suo, kama, w'e weri e ni ihiẹn onye nwe wu nke we ile. ³³ Ndi-ozị hu pu-ichen hu a kpa oken iken we gi ghosichanrin ni Di-nwonnị-enyi wu Jesu a ghaguo onwun lihi nke-esi; Osolobue hu e yeni we aka ohunma-ohunma. ³⁴ O nwonnị onye ihiẹn a ko ime we. Makeni, ndi nwon ali mobu ulo hu e re e, e wehe eghe we re e, ³⁵ e bu e a to ni ndi-ozị ahun pu-ichen. Ndi-ozị ahun pu-ichen e keyesonme onye-onye ke mkpa a han.

³⁶ Erira ke Josefụ me. Josefụ wu onye ebon Livai le onye ali Saiprosi. Ndi-ozị ahun pu-ichen tu e "Banabasi" (ali efanni wu, "Onye akasi obi"). Erira ³⁷ k'o don re ani a, wehe ni Ndi-ozị ahun pu-ichen eghe e.

Isi Nke Isen

Ananayasi Le Nwunye E Wu Safaira

¹ Ya okenye ohu efan a wu Ananayasi le nwunye e w'a kpo Safaira nozi re ali. ² O no bu mgbube eghe e to, wehe ni Ndi-ozị ahun pu-ichen hun hoduni. Nwunye e kweye n'e me ihienni o me. ³ Kani Pita no si, "Ananayasi, ki Ekwensu nu n'i tu Mmon-nsọ ntu, me i bu mgbube eghe i re ali hu to? ⁴ N'i d'e re e, ele nke i ro? Ogen i gide reguu a, eghe e ele nke i? Nani k'i don ro eje-ihiẹn no enina? Elekwọ ihian k'i tu ntuni, Osolobue k'i tu a!" ⁵ Ogen Ananayasi gi nu ihienni, o no dan, nwunhun. Oken egun no tuma ndi nu ihiẹn meni. ⁶ Ikorobia no puha, kwama a, buru e pu, d'e li.

⁷ Ihiẹn no ke mgbahunme okuloku eto a ghafeguu, nwunye e no banhan, kani o marin ihiẹn meni. ⁸ Pita no ju a, si, "Onu-eghoni ke yu le di i re ali hu?" O no si, "Eghee, 'ya ro." ⁹ Ya Pita no si a, "Ki hain unu gi kwerigbama ni onu lele Mmon-nsọ Di-nwonnị-enyi? Le'e, ikorobia li di i lala, e ruguode we onumuzo; we jenko d'e bupuzi i!" ¹⁰ O no danto ehụ ukụ Pita ozigbo, nwunhun. Ikorobia ndi ahun a banhan, a hun w'a n'o nwunhuguo, we no buru e pu d'e li e nokunme di e. ¹¹ Oken egun no tuma ndi uka Kraisti ile le ndi ile nu ihiẹn ndini meni.

Ndi-ozị Pu-ichen A Zuo Ndi Bu Oda Emu Ri A Ku

¹² Ogen hu, Ndi-ozị ahun pu-ichen hu a runsonme orun-atumenya le ahima ichen-ichen hun ihian ile ri a hun. Ndi ile kwerini hu e gi obi ohu a no ebehu w'a kpo Etu-ulo Solomonu e zu. ¹³ O nwonnị onye kwerileni egun ni tu kporokporo banni we—bu ihian ile hu e ku oku we ohunma. ¹⁴ Kama, ndi bukenme oda hu e kweri ni Di-nwonnị-enyi nke-esi, a banni we, ke ikennyē ke ikpoho. ¹⁵ We e bufuhade ndi emu ri a ku okp'uzo, e bu we a to elu ute le ihiẹn ndi ozo we gi e dine, keni onyinyon Pita hun uzo kunrunde ndi hu ime we o ghafekoni. ¹⁶ Igunrun ihian hu a gha obodo ndi nohunme Jerusalem a bia, e wehe ndi emu ri a ku le ndi eje-mmon ri e ye nsongbu. We ile hu a dinhin.

E Kpokpo We Ndi-ozị Pu-ichen

¹⁷ Ya ke onye-isi nchu-egan no cho ke w'e me e, ya le ndi ile ri e son n'e (ya wu, ndi we ile gba ri itu ndi Sadusi)—we no gi eje enya-ufu ¹⁸ nwunrun ndi-ozị ahun pu-ichen tuye ime ngan ihian ile.

¹⁹ Kani, ime uhinhin hu, mmon-ozu Di-nwonni-enyi no kpopu uzo ulo-ngan, dufuha we, si we, ²⁰ “Jenme ni d'e wuzo ime Ulo-nsa; gwachanrin ni we oku ndun ohun ni.”

²¹ Anugwu we ihieni, eki e fon, we no banye Ulo-nsa d'a kuzime.

Ogen onye-isi nchu-ejan le ndi ya le we wi gi bia, we no kpopbama ndi ile e zu Ogwa Sahedrini—ya wu ndi ile ri Ndi-isi Nkikwama ani Izrelu. We no zi ihian jen unon-ngan d'e wehe Ndi-ozu hu pu-ichen. ²² Kani, ogen ndi unakpa Ulo-nsa hu we zijen gi ru ebegu, ahunni we ndi-ozu hu pu-ichen ime ulo-ngan, we no kinhen d'a gwa ndi-isi, si, ²³ “We kpokin ulo-ngan ohunma-ohunma; ndi nche turuhu onumuzo, kani ogen enyi gi kpopu uzo, o nwonni onye ri ime e.” ²⁴ Ogen onye hun a ki ndi unakpa Ulo-nsa le Ndi-isi nchu-ejan gi nu ihieni, o gba we nghari-enya, we hu a ju enwen we ihien ri e meni. ²⁵ Ya onye ohu no bia d'a gwa we, si, “Lee n'e, ndi hu unu buche ime unon-ngan turuhu ime Ulo-nsa, a kuzi we!” ²⁶ Ya ke onye hun a ki ndi unakpa Ulo-nsa le ndi unakpa a no jenme d'e wehe we—kani, egun ndi ri ebegu anini we gi aka-iken me e, amangbe w'e gi omuma magbu we.

²⁷ A ghagwu we Ulo-nsa wehe we, we no bu we tume ihun ndi ri Ogwa Ndi-isi Nkikwama ahun. Ya Onye-isi nchu-ejan no juma we utaa, ²⁸ si, “Enyi a gbagwo ni unu mkpnsin-eka, si onu e gizile efan onyeni a kuzi? Kani unu a kuzigbagwo Jerusalem ile ihieni, a chozi ni onu bu edeke okennyeni che enyi isi.”

²⁹ Pita le Ndi-ozu ahun pu-ichen hoduni no shari we, si, “Osolobue ke enyi jenko d'e humeni isi, ele ihian. ³⁰ Osolobue ndi nedi enyi kani weli Jesu hun unu gbu ghahani ihogbu e elu obe we gi osisi mememe. ³¹ Osolobue e wesigwo a nwan elu, bu e che aka-nni e, ebegu ogho ri, mememe e Onye-ndu le Onye-nzuopuha, keni o ye ndi Izrelu oghere w'e gi roghari, keni o gbaghari we njo we. ³² Enyi wu ndi ri a shia eri ihien ndini, enyi le Mmon-nsa hun Osolobue ye ndi e humen'e isi.”

³³ Ogen we gi nu ihien ndini, ize no zeme we oda-oda, we no cho ni we gbu we. ³⁴ Kani, onye ohu ime we, hun ri Itu-Farisi no lihi oto: efan a wu Gamalielu; onye-nkuzi Iwu Mozizi k'o wu. Ihian ile a gbye okennyeni. O no si we wefugwu ndi-ozu ahun pu-ichen ezi ekere.

³⁵ Ya o no si Ndi-isi Nkikwama ibe e, “Ikennye Izrelu, lebankwo ni ihien onu cho ni unu me ikennye ndini enya ohunma. ³⁶ Ogen mbu, onye ohu w'a kpo Tiodasi puha, si n'o wu oken-ihian, ihien no ke madu nnu no sonme e. Kani e gbu we e, ndi hu sonn'e no gbayiya; ohun a guu. ³⁷ Onwan e megwu, onye w'a kpo 'Judasi onye Galili' no puha ogen hu we gi gun ihian, ndi bu oda no sonme e. E gbuzikwo w'a, ndi son n'e a gbayiya.

³⁸ O me nke okuni ri nwan ali, ndunmodun m jenko d'e ye unu wu onwan: la ni ndini to! Hatu ni we! Makeni, omeni ihien we bu obi mobu ihien we ri e me gha aka ihian bia, o k'a dan. ³⁹ Kani, omeni o gha aka Osolobue bia, unu eri-eka kusu we; o ru e, onu e d'a lusonmede Osolobue ogun!”

Ya we no kweri ihien o ku.

⁴⁰ A kpopbanhan we ndi-ozu ahun pu-ichen, we no fian we mkpnsin, gba we mkpnsin-eka enya, si we kubehi oku efan Jesu; ya we no hatu we. ⁴¹ Ndi-ozu ahun pu-ichen no gha Ogwa Ndi-isi Nkikwama hu pu, a ghoghwo ni Osolobue weri we ke ndi ru ogo inarin ifenren make Efan Jesu. ⁴² Uhuohin ile, ke ime Ulo-nsa ke ulo-ulo, we hu a kuzi, e zi ozi ni Jesu wu Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume, akusini we kaka akp'ohu!

Isi Nke Isin

Ndi Eyemeka Esa

¹ Ogen hu, ke ndi ri e son Kraisti gi ri e buwaye oda, ndi Ju hun a su Grika (ya wu ndi te ri ali ihian) no kpeme—ni ndi Ju hun a su Hibru (ya wu ndi ri ulo) ari e keye ikpoho we di we nwun ihien runi we we gha e ke ihien-oriri hu w'e ke uhuhin-uhuhin. ² Ya ndi-ozu pu-ichen mmebuho hu no kpopbama ndi ile kwerini, si we, “O furuni ni enyi k'a nato ikuzi oku Osolobue d'e kememe ihien-oriri. ³ Umune enyi, lehunme ni nwan enya ime igunrun unu, ni onu hofuha madu esa w'e ku oku we ohunma hun Mmon-nsa jun ime

wẹ a kị wẹ, hụn marin ihien ohunma-ohunma, ni enyi ye wẹ orunni—⁴ enyi le enwen enyi e bu enwen enyi che ime ekpere le ikuzi oku Osolobue.”

⁵ Okuni no suo ndi uka ile usuo; wẹ no hopuha okennyẹ ohu w'a kpo Stivin', hụn nwon okukwe oda-oda, hụn Mmon-nsọ jun ime e, a kị a; iya le Filipu le Prokorosi le Nikano le Timonu le Pamenasi le Nikolasi onye Antioku. (Nikolasi ele onye Ju, kani o te fe ofufe ndi Ju.)⁶ Ya wẹ no wepuha ndini ihun Ndi-ozii ahun pu-ichen, Ndi-ozii ahun pu-ichen no me ni wẹ ekpere, bu eka kwasi wẹ.

⁷ Oku-Chuku hukwo a ghagbari, e ru ndi bu oda eka, ndi kwerini hu e buwaye oda ime Jerusalem; ndi nchu-ejan bu oda no gbehuto sonme Uzo Jesu.

A Nwunrun Wẹ Stivin'

⁸ Ogen hu, makeni eka Osolobue rikenme ime okennyẹ hu w'a kpo Stivin', o hu a run oken orun-atumenya le ihien-ahima hūn ihian ile ri a hūn. ⁹ Kani ndi hu ime ndi Ju, ndi ulo-ofufe w'a kpo “Ulo-ofufe ndi Ju weriguu enwen wẹ”, no lihi, donsonme e. Ndinu wu ndi Ju ghasonme Sairini le Alezandria le ndi ghazi Azuun Silisia le Eshia bia. ¹⁰ Kani a sani wẹ eka son amamihien le Mmon-nsọ hūn Stivin' gi e ku oku se. ¹¹ Wẹ no gha azuun zi ndi wẹ zi d'a si, “Enyi nu ke Stivin' ri e ku aru, e kuja oku Mozizi le Osolobue.” ¹² Wẹ no kpasu ndi ali le Ndi-isi le ndi nkuzi-Iwu, wẹ no jemburu Stivin', nwunrun a, wehe e Ogwa Ndi-isi Nkikwama. ¹³ Wẹ no kpopuha ndi osheri-ntu, ndi osheri-ntu hu no si, “Okennyeni ara kujabehi oku ebeni ri nsọ le Iwu Mozizi. ¹⁴ Enyi a nuole k'o si ni Jesu onye Nazaretini jenko d'e tikpo ebeni, gbehuto odinali ile Mozizi tumesonmeni enyi.” ¹⁵ Ndi hu ile ri ime Ogwa hu no bu enya zime Stivin', wẹ no hūn a ni ihun e no ke ihun mmon-ozii.

Isi Nke Eṣa

Oku Stivin' Gwa Ndi-isi Nkikwama

¹ Onye-isi nchu-ejan no ju Stivin', si, “Ihien ndini wẹ ri e ku wu ezioku?”

² Stivin' no za, si, “Umune m le ndi nedi enyi, gon ni m ntin! Osolobue hūn nwon ogho me nedi enyi kani wu Ebrahim hūn a ime ali Mesopotemia—ni Ebrahim d'e jen ani Haran d'e biri. ³ O no si a, ‘Latọ ali i le ndi nke i, n'i si ali m jenko d'a ghosi i.’ ⁴ Ya k'o no la ali ndi Kal'di to, jen d'e biri ani Haran. Ogen nedi e gi nwunhūn, Osolobue no zihẹ e alini unu bi nwan—⁵ bu o yen'e ali owule ime e—osun'a ama-uku ohu de. O kwe e nkwa n'o jenko d'e ye 'ya le umu a iya, bu o k'e mu nwa ogen hu. ⁶ Osolobue no sizi a, ‘Umu i jenko d'a wu itumunye ime ali ozo; wẹ k'e gi wẹ henrin igbon, meja wẹ orogbo ahua nnu. ⁷ Kani m k'e ye ali hu gi wẹ henrin igbon afunfun. Omegu, umu i k'a fuha, bia d'e fe m ebeni’—‘ya ke Osolobue ku. ⁸ Osolobue no kwademe nkwerigbama, tume e egbata ya le Ebrahim. Ahima nkwerigbamanu wu ikwa-ugun. Ebrahim a mu Aziki; nke akpu-uhuohin esato, o no kwa a ugun. Aziki no mu Jekopu, Jekopu no mu ndi nedi enyi mmebuo hu.”

⁹ “Umu Jekopu ndi ahun wu ndi nedi enyi no gi enya-ufu re nwene wẹ wu Josefu ye ndi w'e si Ijptu. Kani Osolobue no noyen'e; ¹⁰ o no zuopuha a ime nsongbu e ile. O no m'e ni ihien e suo Fero eze Ijptu, yezikwo Josefu amamihien pu-ichen ogen o gi puha ihun Fero, nke wu ni Fero no tume e n'o kị ani Ijptu le ezi-le-ulo Fero ile.

¹¹ Omegu, oken unwan no nwan muma ime ali Ijptu ile le Kenan' ile, oken afunfun no bidon, d'e ru ni ndi nedi enyi wẹ ahunzini ihien-oriri. ¹² Ogen Jekopu nedi wẹ gi nu ni ihien-oriri ri ali Ijptu, o no zi ndi nedi enyi wẹ jen d'e nonlwa ihien-oriri. Onwan wu nke ibuzo wẹ jen Ijptu. ¹³ Ogen umune e gi bia Ijptu hūn me e mgbe ebuo, Josefu no nwan me wẹ marin ni 'ya ro, Fero nozi marin ndi nke Josefu. ¹⁴ Ya Josefu no zi ozi si nedi e le ebon wẹ ile bia ali Ijptu. Wẹ ile bianu wu madu isen aria ogun-eno. ¹⁵ Jekopu no nwan jenne ani Ijptu. Omegu, o no nwunto ebehu, ke iya ke ndi nedi enyi wẹ kani. ¹⁶ Wẹ no bukin wẹ ile obodo Shekem, li wẹ ye ime ili hu no ke okporo, hūn ri Shekem, hūn Ebrahim gi egho nonnarin umu Hamo.”

¹⁷ “Ogen e rumę hun Osolobue e gi mezu nkwa o kwe Ebrahim, ndi nke enyi no bakenme uba ime ali Ijiptu. ¹⁸ Omegu, Fero ozọ hun marinleni Josefụ no kima Ijiptu. ¹⁹ Ezeni wu hun gi aghigho son ndi nke enyi, mejama ndi nedi enyi we oda-oda, gi ekaiken me we lato umu we mu nke ohun, keni onwun gbu we. ²⁰ Ogenni ke we gi mu Mozizi. Mozizi ma mma, ihien e sọ Osolobue. Ndi mun'a no gi nzuzue zun a iwe we ifon eto. ²¹ Ogen we gi nwan la a to, nwa-okpoho Fero no munrun a, zun a nọke nwa-efo a. ²² We no kuzi Mozizi ihien ile ndi Ijiptu marin, o no wuru oken ihian—ke oku-onu ke orun.”

²³ “Ogen o gi ri nwa ahua ogunnai, o no ban a obi n'o jen d'a hun ndi nke we wu ndi Izrelu. ²⁴ O hun ke onye Ijiptu ri e meja onye ohu ime we, o no no onye we ri e meja ye azuun, megwarin'a, gbu onye Ijiptu hu ri e mejan'a. ²⁵ O te ro ni umune e k'a ghota ni Osolobue ri e gi e a zuopuha we, kanj aghotanj we. ²⁶ Eki e fon, Mozizi no hun ndi Izrelu ebuo ke we ri a lu ogun. O cho n'o gbọn we: o no si, 'Ikennyę, onu wu umune, ki unu ri a runj enwen onu ehü?' ²⁷ Kanj hun cho oku no kwan a ye usuo, si, 'Onye tume i n'i kima enyi, a hannj enyi enen?' ²⁸ I cho n'i gbu m k'i don gbu onye Ijiptu ahun unyanhun?' ²⁹ Ogen Mozizi gi nu ihienni, o no gbasi Midianj d'e biri ebegu rike abiamabia, no ebegu mu ikennyę ebuo.”

³⁰ “Ogen ahua ogunnai gi ghafegu, mmon-ozu no bia d'e kunrun e ime atu hun nokunme Ugu Sainaj; ime okun ri e nwun ime aku-ofia ke mmon-ozu ahun gha gwa a oku. ³¹ Ogen Mozizi gi hun ihienni, o tu a enya, o nokunme e n'o legha a ohunma, ya o no nu olu Di-nwonni-enyi k'o gha ebegu si a, ³² 'Mme wu Osolobue ndi nedi i—Osolobue Ebrahim le Aziki le Jekopu.' Ehü no mama Mozizi nni, egun anin'a lee enya. ³³ Di-nwonni-enyi no si a, 'Gbupu akp'uku i, makeni ali i turu ri nsọ. ³⁴ A hunchanringuo m eje-afunfun ndi nke m ri a ta ime Ijiptu; a nuole m uden we ri a sun; a bialo m nwan d'a zuopuha we. Bia nwan ni m zijen i Ijiptu.’ ”

³⁵ “Mozizi nwen we ju aju; onye nwen we si, 'Onye tume i n'i kima enyi, a hannj enyi enen?', iya ke Osolobue zi nwan d'a wuru onye-okiki le onye-nzuopuha. O zi e ghahanj mmon-ozu hu o hun ime aku-ofia hu. ³⁶ Mozizi no gha ali Ijiptu dufuha we—runko orun-atumenya le ihien-ahima ime anj Ijiptu le Ohimin ufie le ime atu, orogbo ahua ogunnai. ³⁷ Mozizini wu hun si umu Izrelu, 'Osolobue k'a gha ime ndi nke unu wepuha ni onu onye-amuma k'o don wepuha m.' ³⁸ Mozizini wu onye hu ya le Igunrun ndi nke Osolobue ahun ri ime atu ogen ahun, iya le ndi nedi enyi we le mmon-ozu ahun gwa a oku elu Ugu Sainaj; o no nahan Osolobue oku ri ndun o ye e ye enyi.”

³⁹ “Kanj ndi nedi enyi kanj a ju n'e humekoni w'a isi; hun nke w'e gi me ihien o ku, a jude w'a; we no lakin ali Ijiptu ime obi we. ⁴⁰ We no si Eronu, 'Meme ni enyi mmon ndi k'e duni enyi; makeni, enyi a marinzi ihien me Mozizini gha ali Ijiptu dupuha enyi.' ⁴¹ Ogen hu ke we gi kpu nwa-efin, chuyen'e ejan; we no rime oriri, e gi ihien eka we meme a ghoghọ. ⁴² Ya ke Osolobue no gbakito we azuun, ha we ye ni we femę ihien ndi ri igwere. Ya ke ndi-amuma de ebahun we no de, si, 'Euu, ikpun-ulo Izrelu!

Mme ke unu gbusonmedeni anu ndi ahun,
chuyesonmeni ejan ndi ahun
ime atu

orogbo ahua ogunnai ra?

⁴³ Bu unu e buru unu-mmon Moleki

le kokise mmon onu wu Refani,

mmon ndi unu kpu

ni unu hun uzọ e fe we;

m k'e gi ifiri e chu onu shikworj Babilonu*.' ”

⁴⁴ “Ogen ahun we gi ri a ghahunme ime atu hu, ndi nedi enyi bu Odu Ashja-eri hu hun a ghosi ni we le Osolobue ri. We run a ke Osolobue don gwa Mozizi, ogen Osolobue gi si a run a n'o ri ke hun o ghosi a. ⁴⁵ Odu hu e ru eka ndi nedi enyi hun ri ogen Joshua gi

* Isi Nke Ɛsa:43 M k'a chu unu ghafekworj Babilonu.

wu onye-ndu, we no bubanhan a ime ali hu Osolobue kwe nkwa. Ohun me ogen we gi banhan d'a nafu ndi ali ndi hu Osolobue chupu ni we ani. O no nodi ebefu d'e ru ogen Defidi. ⁴⁶ Defidi nwon ewere ebe Osolobue ri; o me ekpere, rio Osolobue n'ọ ni a tun ni 'ya wu Osolobue Jekopu ebe obibi. ⁴⁷ Kani Solomonu wu onye tun ni Osolobue ulo hu.

⁴⁸ Kani Onye Hu Kacharinni ara bi ulo we gi eka tun—iya ke onye-amuma gi si, ⁴⁹ 'Osolobue si,

“Elu-igwee wu ukpo m;
uwa wu ihien m'a zoma uku.
Elee udi ulo k'i k'a tun ni m,
elebe ke m'a no zu iken?”

⁵⁰ Ele mme memem ihien ndini ile?”

⁵¹ Unu ndi isi-iken, hun kwaleni ugun—ke ime obi ke ntin! Onu e gbondon Mmon-nso ogen ile rike ndi nedi unu don me! ⁵² Elee onye-amuma ke ndi nedi unu kani kpokpoleni? Uwe gbu ndi hun ku oku obibia Onye Ahun Ri Ochan wu Kraisti, unu e henriguo nwan ndi ren'e le ndi gbun'e; ⁵³ ndi nwehen Iwu Osolobue ye ndi mmon-ozibia, kani unu emen'e!”

E Gi We Omuma Magbu Stivin'

⁵⁴ Ogen we gi nu ihienni Stivin' ri e ku, oken onuma no bia we, nkesini we node ta n'a eka eze†. ⁵⁵ Kani, nke Stivin, Mmon-nso jun ime e, a ki a; o no lee enya enu-igwee, hun ogho Osolobue, hunzi Jesu k'o turu eka-nni Osolobue. ⁵⁶ O no si, “Lee ni! M ri a hun elu-igwee k'o kpupu: m rizi a hun Nwa nke Ihian ebe o turu eka-nni Osolobue!”

⁵⁷ Kani, we no gi eka kikin ntin, do oro ye onu, zunburu e. ⁵⁸ We no gha ime obodo dokpunpuha a; ya we no nwan mama a omuma—ogen ndi osheri hu wehen'e gi gbupusonmeguu ekwa we, yoto we uku okorobia ohu efan a wu Solu n'o lepu enya. ⁵⁹ Ogen we gi ri a ma Stivin' omuma, o no me ekpere, si, “Di-nwonna-enyi wu Jesu, nabanhan mmon m!” ⁶⁰ Ya o no gbu osekpu, wesi olu elu, yi, “Di-nwonna-enyi, agunkwole njoni yeni we!” O kuguu onwan, o no nwunhun.

Isi Nke Eṣatọ

Solu E Kpokpo Ndi Uka

¹ Solu hu ebefu ogen we gi ri a magbu Stivin', e ye we ndu we gbu e.

Gha uhuhin hu jenne, we no kpokpome ndi uka ri Jerusalem oda-oda. We ile no gbayiya, gbashonme egeru Judia le Sameria—wezuka ndi-ozibia hu pu-ichen. ² Ikennye ndi a tu egun Osolobue no bia d'e buru ozun Stivin' d'e li; we no kwan ekwan ohunma-ohunma ni Stivin' a nwunhun. ³ Kani Solu hu a sukpo uka-Jesu, a gha ulo-ulo a dokpunpuha ikennyel le ikpoho kwere ni Jesu, e we we e che ulo-ngan.

Uka E Bidon Ime Ali Sameria

⁴ Ogen hu, ndi hun gbayiani hu e zi ozoma ebe owule we ru. ⁵ Filipo no jen Isi obodo Sameria, gwa we banyeni Kraisti, Onye Hu Osolobue Tume. ⁶ Ogen igunrun ndi risonme ebefu gi nu ihien Filipo ri e ku, hunzi orun-atumenya o ri a run, we no gonkenme e ntin, ⁷ makeni eje-mmon ri ime ndi bu oda hu a puhasonme ime we, yiko oro; ndi oro le ndi nguro bu oda hu a dinhin. ⁸ Oken ighoghon no ri ime obodo hu.

Saimonu Hun Gi Eje-iken A Run

⁹ Ogen ahun, o nwe okennyel ohu ri ime obodo hu; efan a wu Saimonu. Onyeni e gi eje-iken e mesonme ihien a tu ndi Sameria ile enya; o hu a nyan isi n'ọ wu oken ihian. ¹⁰ We ile e gonkenme e ntin, gha onye nta d'a pu onye uku, a si, “Okennyeni ya gi Iken Osolobue ahun w'a kpọ 'Oken-iken.’ ” ¹¹ We e gon e ntin makeni o tekemeke o gi iken eje-mmon e me ihien a tu enya. ¹² Kani, ogen we gi kwere ihien Filipo ri e ku ebe o ri e ku oku ozoma Ali-eze Osolobue le efan Jizos' Kraisti, we no me we mirin-Chuku, ke ikennyel ke ikpoho. ¹³ Saimonu nwen no kwerezide; e meguu w'a mirin-Chuku, o no sonhunmeme

† Isi Nke Eṣa:54 Griki: tan'a nkwenren-eze

Filipu; oken orun-atumenya le ihien ahima ndi o ri a hun Filipu ri a run hu a tu a enya oda-oda.

¹⁴ Ogen Ndi-ozu hu pu-ichen hun ri Jerusalem gi nwan nu ni ndi Sameria a nabanhanole oku Osolobue, we no zijienni we Pita le Jonu. ¹⁵ Ogen we gi ru ebenu, we no me ni ndi kwerini ekpere keni we nwonhen Mmon-nso— ¹⁶ (make ni o ke nwe onye Mmon-nso biakwasu ime we ile, we gihu efan Di-nwonni-enyi wu Jizosi me we mirin-Chuku.) ¹⁷ Ya Pita le Jonu no bu aka kwasu we, we no nwonhen Mmon-nso.

¹⁸ Ogen Saimonu gi hun ni Ndi-ozu hu pu-ichen buhu aka kwasu we, e nwehen we Mmon-nso, o no wehe egbo n'o ye we, ¹⁹ si, “Yezi ni mme nwen ikenni, keni m buhu aka kwasu ihian, o nwonhen Mmon-nso.”

²⁰ Pita no si a, “Iyu le egbo i na iwi! Make ni ro n'i k'a saeka gi egbo nonrin oyiye Osolobue! ²¹ Y'a ri ime ihien ni, o nwonzikwoni ihien runi i ime e, make ni obi i ezinrinni ebe Osolobue ri. ²² Rogharikwo nwan hun i gi me eje-ihien ni, y'e me ekpere, rido Di-nwonni-enyi; ikenkwo o gbaghari i hun i gi ro iroroni. ²³ Make ni a hunole m ni eje enya-ufu gi i, ni njo kenzikwo i egbu.”

²⁴ Saimonu no si Pita le Jonu, “Dodo ni, me ni ni m ekpere, rido Di-nwonni-enyi, make ihien ni unu ku gha e me m.”

²⁵ Ogen Pita le Jonu gi shiaguni Di-nwonni-enyi eri, ziguu ozi Di-nwonni-enyi, we no lakin Jerusalem. Ke we lako, we hu e zisonme ozioma ime obodo mesonme ekere-ekere bu oda risonme ali Sameria.

Filipu Le Oken-Ihian Hu Gha Ali Etiopia Bia

²⁶ Ya mmon-ozu Di-nwonni-enyi no si Filipu, “Lih, gha azuun ndidan-mirin si uzu hu gha Jerusalem si Gaza.” (Uzoni ri ime atu.) ²⁷ Ya o no lihi, jenne; o no kunrun onye ali Etiopia hun nwe oken-okwa; oken-okporo ro—o luni nwunye*. Iya wu onye hun e donme egbo le ihien ile okpoho wu eze ali Etiopia wu Kadesi nwe. O bia Jerusalem d'e fe ofufe. ²⁸ O lako nwan alako; o nodi ani ime ugbo-anyinyan a, gunko Ekukwo onye-amuma wu Azaya. ²⁹ Mmon-nso no si Filipu, “Jen d'e kunrun ugbo-anyinyan hu.” ³⁰ Ya Filipu no gbakunrun ugbo-anyinyan hu; o no nu ke okennyu hu ri a gun Ekukwo onye-amuma wu Azaya. O no ju a, si, “I hu nwan a ghotu ihien i ri a gun?”

³¹ Okennyu hu no za, si, “Nani ke m'e don saeka ghotu omeni o nwonni onye kowani ni m'a?” O no rido Filipu n'o nyinhen d'e du e nodi ime ugbo-anyinyan hu. ³² O ri a gun ebenu Ekukwo-nso no si,

“We no duru e

noke atunrun we dushiko

ebe we no e gbu atunrun;

o gba we nkintin

noke ke atunrun we ri a ko enenren

dun a gba nkintin.

³³ We no kpari e;

we no ma a ikpe—

bu o nwonni ihien o me.

Onye jenkwo d'e kuzi oku umu a,

ebe o meni e wepugwo we ndun a enu uwa?”

³⁴ Oken-okporo hu no si Filipu, “Dodo, gwa m, onye ke onye-amumani ri e ku oku e? 'Ya le enwen e ra onye ozu?’” ³⁵ Ya ke Filipu no gha ebenu o ri a gun zi e ozioma Jizosi.

³⁶ Ke we jenkwo nwan, we no hun mirin, oken-okporo hu no si, “Lee mirin ebeni! Kini k'a han m emele mirin-Chuku?” ³⁷ [Filipu no si a, “Omeni y'e gigho obi i ile kweri, we k'a saeka me i mirin-Chuku.” O no za, si, “E kwerigbo m ni Jesu Kristi wu Nwa Osolobue.”]

* Isi Nke Esato:27 O nwe ikennyu ndi w'a wara, keni w'e fe ndi-nze ikpoho le ndi ozu.

³⁸ Ya ọ nọ sị onye rị a nyann'a ugbo-anyinyan hụ kusi; 'ya lẹ Filipu nọ banye ime mirin, Filipu nọ me ẹ mirin-Chuku. ³⁹ Ogen we gi gha ime mirin puha, idenmizi, Mmon-nso Di-nwonna-enyi nọ juru Filipu; oken-okporo hụ ahunzin'a, ya oken-okporo nọ ghoghoma, jenne nke ẹ.

⁴⁰ Nke Filipu, ebe ọ nozi hụn enwen ẹ wu obodo w'a kpọ Azotusu. Ọ nọ jensonme, ziko ozioma ime obodo ile rị egberẹ hụ d'e ru n'ọ puha Sizarja.

Isi Nke Itenei

Kẹ Sọlu Dọn Gbehuto Sọnmẹ Uzo Jesu
(Orun Ndị-Ozi 22.6-16; 26.12-18)

¹ Kanị Sọlu hukwo a ban mban, e ku n'o k'e gbuchanrin ndi ile e son Di-nwonna-enyi. Ya ọ nọ jemburu Onye-isi nchu-ejan, ² sị a deye ẹ ekukwo-ozu jenni ndi ulo-ofufe ndi Ju ile risonme Damas'kosi, keni, ọ hụn onye owule hụn e son Uzo-Jesu ebeku, o kenmehen we Jerusalem—ke ikennyẹ ke ikpoho.

³ Ogen o gi nwan jenkọ, nochimeme Damas'kosi, idenmizi, ukpe nọ gha elu-igwee nwunhunme ẹ. ⁴ Ọ nọ dan; ọ nọ nu olu hụn sị a, “Solu, Solu, ki hain i gi e kpokpo m?”

⁵ Ọ nọ sị, “Onye k'i wu, Di-nwonna-m?” Olu hụ nọ sị, “Mme wu Jizosi hụn i rị e kpokpo.

⁶ Ka lihi nwan, n'i banye ime obodo, ebeku ke we k'a nọ gwa i ihien i jenkọ d'e me.”

⁷ Ikennyẹ ndi 'ya lẹ we wi turuhu ebeku—oku anizini we ku, makeni we nu olu hụ hụ ahunni we onye owule. ⁸ Ya Solu nọ lihi oto: enya a hukwo e ti, kanị o leghazini uzo. We nọ kwondon ẹ aka, we ẹ ban obodo Damas'kosi. ⁹ O leghani uzo, o rini, ọ rani—orogbo akpu-uhuhin eto.

¹⁰ Ogen hụ, onye ohu w'a kpọ Ananayasị rị ime Damas'kosi. Ananayasini rị ndi e son Uzo-Jesu. Ọ nọ hụn ohun ebe Di-nwonna-enyi nọ sị a, “Ananayasị!” Ọ nọ za, sị, “Di-nwonna-enyi, lee m.”

¹¹ Di-nwonna-enyi nọ sị a, “Lihi n'i jen ogele ahun w'a kpọ Streti; i ru iwe Judasi, y'a ju ukwere okennyẹ ohu wu onye Tasosi hụn w'a kpọ Solu. Ọ rị e me ekpere kikenni, ¹² ọ hūnole ohun ebe okennyẹ ohu efan a wu Ananayasị banhan, bu aka kwasi a, keni ọ leghamazi uzo.”

¹³ Kanị Ananayasị nọ za, sị, “Di-nwonna-enyi, ndi bu oda a gwaole m oku okennyeni le eje-ihien ile o me ndi-nso i rị Jerusalem. ¹⁴ Ọ rị nwan ebeni makeni onye-isi nchu-ejan e yeole a iken n'o gi nwunrun ndi ile a kpoku efan i.”

¹⁵ Kanị Di-nwonna-enyi nọ sị a, “Jenne, makeni okennyeni ke m hori n'ọ wuru ihien-orun m hūn k'e we efan m jenni ndi ali ndi ozo wulen ndi Izrelu le ndi-nze le ndi Izrelu; ¹⁶ mme le enwen m jenkọ d'a ghosi a oken afunfun o jenkọ d'e gi ufiri efan m ta.”

¹⁷ Ananayasị nọ jenne. Ọ ru ebeku, ọ nọ banye ime ulo ahun, bu aka kwasi Solu, sị a, “Solu nwe me, Di-nwonna-enyi wu Jesu hūn i hūn uzo ogen i gi lala zihē m—keni i leghamazi uzo leni Mmon-nso jun ime i.” ¹⁸ Ozigbo hū, ihien nọke okpukpu-azun nọ gha Solu enya danfuha, ọ nọ leghamazi uzo. Ya ọ nọ lihi, we nọ me ẹ mirin-Chuku; ¹⁹ o riguu ihien-oriri, ndun nozi ban a.

Ya lẹ umu-azun Kraisti rị Damas'kosi nọ nodi uhuhin ole-le-ole.

Solu E Zi Ozioma Ime Damas'kosi

²⁰ Ozigbo, ọ nọ kume oku Jesu ime unofufe ndi Ju risonme ebeku, a sị we ni, “Okennyeni wu Jesu wu Nwa Osolobue!”

²¹ Ọ tu ke we han nun'a enya, we hū a sị, “Onwan ele okennyeni te rị e kpokpo ndi hūn a kpoku efanime Jerusalem? Ele ya k'ọ biani nwan ebeni, keni ọ kenmenrin we jenni ndi-isi nchu-ejan?”

²² Kanị Solu hū e zewaye ime ozi ọ rị e zi—nkesini ndi Ju bi Damas'kosi asani aka e son ẹ do makeni ọ hū a ghosichanrin ni Jizosi we rị e ku oku ẹ wu Kraisti, Onye Hū Osolobue Tume.

Solu A Wanahin

²³ O tebe, ndị Ju nọ rin'è ngo nị wẹ gbu ẹ. ²⁴ Kanị Solu nọ nụ ihien wẹ rome. Wẹ hụ e che nche onu-mgbon risonme obodo hụ uhinhin lẹ efinnai nị wẹ gbu ẹ. ²⁵ Kanị ndị kweri oku ẹ rị e sọnn'è nọ gi ime uhinhin bu ẹ che ime ukpali, gha oghere rị mgbon obodo hụ dọ a ye azuun hun-ebọ.

Solu A Bja Jerusalem

²⁶ Ogen o gi ru Jerusalem, o nọ cho n'ọ banyeni ndị rị e sọn Uzo-Jesu, kanị egun ẹ rị a tu wẹ ile makeni ekwerini wẹ n'ọ henringuọ onye nke Jesu. ²⁷ Ya ke Banabasi nọ nwan we Solu jenni ndi-ozii ahun pu-ichen, kowa nị wẹ ke Solu don hun Di-nwonni-enyi uzo, kowazini wẹ nị Di-nwonni-enyi a gwaguọ Solu oku; o gwazi wẹ ke Solu don ku oku efan Jizosi ime Damas'kosi, e ku ẹ e kusi ẹ iken. ²⁸ 'Ya lẹ wẹ nọ wima ime Jerusalem, nị wẹ ile wu ohu. O hụ e ku oku Di-nwonni-enyi, e kushi ẹ iken. ²⁹ O hụ a gwa ndi Ju te rị alị ndi ozo hun a su Griki oku Jesu, e sọn wẹ a do—kanị, wẹ hụ a cho nị wẹ gbu ẹ. ³⁰ Ogen ndi kweri ni Kraisti gi marin nị wẹ rị a cho nị wẹ gbu ẹ, wẹ nọ wẹ ẹ si Sizaria, gha ebegu zipu a si Tasosi.

³¹ Ya udon nọ rinị ndi uka rị Judia lẹ Galili lẹ Sameria. Mmon-nso hụ a gba wẹ ume, wẹ hụ e zekenme, e buwaye oda, e gi egun Di-nwonni-enyi e bi.

Pita E Jen Lida lẹ Jopa D'a Run Orun Di-nwonni-enyi

³² Ogen Pita gi rị e jensonme ebe ile d'a hun ke ndi ile kwerini nọ, o nọ jenzi d'e kunrun ndi kwerini bi obodo Lida. ³³ Ebegu k'ọ nọ hun okennyẹ ohu efan a wu Enasi, hun dineni kete ahua esato enwain, makeni oro kinmin ẹ. ³⁴ Pita nọ si a, "Enasi, Jesu Kristi a zuo i nwan; lihi n'i gbama bedi il!" Ya o nọ lihi oto ozigbo hụ. ³⁵ Ndi ile bi Lida lẹ Sharonu nọ hun Enasi n'ọ lihiguọ, wẹ nọ roghari, sọnmẹ Di-nwonni-enyi.

³⁶ Ogen hụ, o nwon okpoho ohu rị obodo Jopa hun e sọn uzo Jesu; efan a wu Tabita. (Onu Griki Tabita wu Dokasi—ya wu "Ele.") O mẹ ogho oda-oda, e yezikwo nị ndi igbenye eka ohunma-ohunma. ³⁷ Ogen hụ, emu nọ kuma a, o nọ nwunhun. Ogen wẹ gi wuguu a ehụ, wẹ nọ bu ẹ dine ime mmughe rị ibe elu. ³⁸ Makeni Lida nokunme Jopa, ogen ndi hun e sọn uzo Jesu gi nụ nị Pita rị Lida, wẹ nọ zi ikennyẹ ebuo d'a rịo a, si, "Dodo, bjakenrin d'e kunrun enyi." ³⁹ Ya Pita nọ lihi, sọnmẹ wẹ. Ogen o gi ru ebegu, wẹ nọ w'ẹ si mmughe hụ rị ibe elu. Ndi ile di wẹ nwun nọ fihunme Pita, a kwan ekwan, a ghosisonme ẹ ewuru tueni lẹ ekwa ndi ozo Dokasi kpa ogen o gi rị ndun. ⁴⁰ Pita nọ si wẹ ile pu; o nọ gbu osekp, mẹ ekpere. Ya o nọ gbehuto, bu ihun zime ozun hụ, si, "Tabita, lihi." Ya Tabita nọ shiapu enya. Ogen o gi hun Pita, o nọ nodi alị elu bedi. ⁴¹ Pita nọ wẹ eka a ye ẹ, yen'ẹ eka lihi oto. Ya Pita nọ kpọ ndi-nso ile lẹ ikpoho ndi ahun di wẹ nwun, we Tabita ghosi wẹ, wẹ nọ hun a n'ọ rizi nwan ndun. ⁴² Ihienni nọ kpogbari Jopa ile, ndi bu oda nọ kweri ni Di-nwonni-enyi. ⁴³ Pita nọ nodi Jopa uhuhin ole-le-ole, iwe onye ohu w'a kpọ Saimonu, hun a kwa akpukpo.

Isi Nke Iri

Pita Lẹ Konelus

¹ Ime obodo Sizaria, o nwon okennyẹ ohu efan a wu Konelus. Onye a ki ndi-agma ro: o ki ndi-agma ogun-isen ime itu-agma w'a kpọ Itu Itali. ² Okennyeni e gichanrin obi ẹ ile e fe ofufe; 'ya lẹ ezi-le-ulo a ile a tu egun Osolobue. O yesonme ndi igbenye rị ime ndi alị ahun ihien. O mẹ ekpere, a kpoku Osolobue ogen ile.

³ Uhuhin ohu, ihien noke okuloku eto nke efinnai, o nọ hun ohun. Ime ohun ahun, mmon-ozii Osolobue nọ banhan, si a, "Konelus!" ⁴ Ya Konelus nọ bu enya tuma mmon-ozii hụ, gi egun si a, "Di-nwonni-m, ki ro?" Mmon-ozii hụ nọ si a, "Ekpere i lẹ ihien ile i rị e ye ndi-igbenye e ruguọ ebe Osolobue rị noke ihien w'e gi nyanhan i. ⁵ Zi wẹ nwan Jopa d'e wehe okennyẹ ohu efan a wu Saimonu hun w'a kpọ Pita; ⁶ o rị iwe Saimonu hun a kwa akpukpo, hun iwe ẹ rị ehụ Ohimin." ⁷ Ogen mmon-ozii hụ gwa a oku gi puguu, Konelus nọ kpọ ndi idibo ẹ ebuo lẹ onye-agma ohu hun a tu egun Osolobue hun rị ime ndi e jenn'e ozi. ⁸ Ogen o gi gwaguu wẹ ihien ile meni, o nọ zi wẹ Jopa.

⁹ Eki e fon, ihien nọke okulokwu mmebu nke efinnai, ogen anwun gi a ri isi, ikennyeh ahun no rume obodo hu. Ogen hu ke Pita gizikwo shi enu ulo d'e me ekpere. ¹⁰ Egun a gunma Pita, o no choma ihien o k'e ri. Ogen we gi ri e memeh ihien-oriri hu, idenmizi, o no nokesi uran buru e—bu ele uran. ¹¹ O no hun ke enu-igwee kpupu, hunzi ke ihien nọke ekwa shiani gha elu lala rike si we dodon e ntin eno. ¹² Udi anu ile nwon uku eno le ndi ile a rini lezi nnunu ile e fe elu—richanrin ime e. ¹³ Ya o no nu olu si, “Pita, lihi, gbu n'i ri.”

¹⁴ Kanị Pita no za, si, “Mba-o, Di-nwonna-enyi! Erituni m ihien runi mobu ihien enyi a so.”

¹⁵ Olu hu no biazin'a hun me e mgbe ebuo, si, “Akpokwole ihien Osolobue megwu n'o ri ochan ihien w'a so.” ¹⁶ Ihienni e mefu mgbe eto, we no weri ihien nwen ozigbo si elu-igwee.

¹⁷ Ihienni no gba Pita nghari-enya oda-oda. Ogen o gi ri e ro ihien hu o hun ke ndi-ozu hun Konelusuzi gihu ru ebegu, turu onu-mgbon, a ju ke elebe ke iwe onye w'a kpo Saimonu ri. ¹⁸ We no wesi olu we elu, ju ke Saimonu hun w'a kpo Pita hu ebegu.

¹⁹ Ogen Pita gi rikwo e ro ihien hu o hun, Mmon-nso no si a, “Lee e, ikennyeh eto ri a cho i. ²⁰ Lihi nwan, n'i hidan d'e kunrun we. Etule, ka sonme we—ni mme zihwe we.” ²¹ Ya Pita no buru ikennyeh ndi hu, si, “Mme wu onye ahun onu ri a cho; ki hain unu gi bia?”

²² We no za, si, “Konelusuzi enyi. Onye a ki ndi-agma ro, o ki ndi-agma ogun-isen; o wu onye ezi-omume hun a tu egun Osolobue; ndi Ju ile e ku oku e ohunma. Mmon-ozu ri nso gwa a d'a kpo i, n'i bia iwe e keni o nu ihien i k'e ku.” ²³ Ya Pita no si we banhan, o no ye we ebe we k'a ranhin.

Eki e fon, o no lihi, sonme we; ndi hu ime ndi kwerini ri Jopa no sonme e. ²⁴ Eki e fonzi, we no ru Sizeria. Konelusuzi hu a tu enya we, obi e konrin e elu; o kpokikomewo ndi nke e le ndi wu ezigbo owu a. ²⁵ Ogen Pita gi bia, Konelusuzi no jen d'e kunrun e, gbun'e osekp, fe e. ²⁶ Kanị Pita no me e lihi oto, si, “Lihi oto, ni ihian mmaka ke m wuhu.” ²⁷ K'o don ri e son Konelusuzi e ku, o banye ime ulo, o no hun ni igunrun ihian a gbakikomewo. ²⁸ O no si we, “Unu le enwen onu a maringho ni Iwu kwodon onye Ju k'e son onye ali ozo meko mobu jen iwe e. Kanị Osolobue a ghosigwo m m'a kpolo onye owule onye runi mobu onye we k'a so. ²⁹ Ya hain m gileni tu ke we bia d'a kpo m; m ri nwan a ju, ki unu kponi m?”

³⁰ Konelusuzi no za, si, “Nwene mgbeni taino, m ri iwe m e me ekpere, ihien no ke okulokwu eto nke efinnai; ya okennyeh ohu no wuzo m ihun idenmizi. O yi ewuru ri e gbukeni. ³¹ O no si, ‘Konelusuzi, Osolobue a nuole ekpere i, o nyanhangwo aka i ri e yeni ndi igbenyeh. ³² Zi nwan ozi jen Jopa d'a cho Saimonu hun w'a kpo Pita, o ri iwe Saimonu hun a kwa akpukpo, hun ri ehuh Ohimin.’ ³³ Ya m no zi we d'a kpo i ozigbo. Y'e meke i gi bia. Enyi ile ri nwan id'enya Osolobue ebeni keni enyi gon ntin ihien ile Di-nwonna-enyi si i ku.”

Ozi Pita Zi Iwe Konelusuzi

³⁴ Ya ke Pita no gwama we oku, si, “A hungwo m'a nwan ni Osolobue ara tu onye ihian wu. ³⁵ Kama, o nabanhan onye owule hun a tu egun e, e me ihien ri mma—a ra tu onye ali ihian wu. ³⁶ Unu a maringho ozi o zijienni ndi Izreluhun wu ozioma hun e wehe udon, udon hun a bia ghahani Jesu Kristi Onye nwe ihien ile le ihian ile. ³⁷ Unu a maringhozi ihien ile me ime ali ndi Ju. Ime Galili k'ogha bidon—ogen we gi megwu mirin-Chuku ahun Jonu si ihian ile d'e me; ³⁸ ya wu ni unu a maringho ke Osolobue don tume Jizos' onye Nazareti, gi Mmon-nso le ikon gbajun e; le k'o don jenhunme, e me ihien-oma, a zuo ndi ile Ekwensu ri a lu, make ni Osolobue noyen'e. ³⁹ Enyi wu osheri ihien ile o me ime ali ndi Ju, ke hun o me ime obodo we kanị wu Jerusalem. We no gbu e ghahani ihogbu e elu obe we gi osisi memeh. ⁴⁰ Kanị hun m'e akp'ohin eto, Osolobue no weli e. Osolobue no ni ihian hunsonme e, ⁴¹ kanị ele ihian ile—kama enyi suo, enyi ndi Osolobue hopuhagwu, ni enyi wuru osheri, enyi wu ndi son e ri, son e ra, k'ogha gwu onwun lihi. ⁴² O nozi si enyi hun a ni enyi zi ihian ile ozini, gwa we ni iya wu Onye hun Osolobue tume hun jenko

d'e kin ndị rị ndun lẹ ndị nwunni ikpe. ⁴³ Ndị-amụma ile shia n'a ẹri nị onyẹ ọwụlẹ hun kwere n'e e nwonhen mgbaghari njo ghahani ẹfan a.”

Ndị Wụlẹni Ndị Ju E Nwonhen Mmon-nso

⁴⁴ Ebe okuni rikwo Pita onu, Mmon-nso no biakwasị we ile nu oku-Chuku hun Pita rị e ku. ⁴⁵ O no tu ndi ahun kwa ugu (ya wu ndi Ju) hun kwere hun gha Jopa sonhen Pita enya ni Osolobue e hukupghozide ndi wuleni ndi Ju Mmon-nso ahun o si o k'e ye. ⁴⁶ Makeni, we nu ke we ri a su-asusu ndi ozo ri ichen-ichen, a ja Osolobue mma. Ya Pita no si, ⁴⁷ “Onye k'a si we emele ndini mirin-Chuku, ebe o meni e nwonhenguwo we Mmon-nso ke enyi don nwonhen” ⁴⁸ O no si we gi ẹfan Jizos' Kraisti me we mirin-Chuku.

We no si a sonzi we nodi uhuhin ole-le-ole.

Isi Nke Mmanai

Pita A Kowanị Ndị Ghotafie N'e K'o Jen

¹ Ya ndi-ozii ahun pu-ichen le ndi ozo kwere rị Judia no nu ni ndi wuleni ndi Ju a nabanhangwozi oku Osolobue.

² Kani, ogen Pita gi ru Jerusalem, ndi kwa ugun kwere no du e kpeme, ³ si, “Ki hain i gi jen nke ndi kwaleni ugun, son we ri ihien-oriri!” ⁴ Ya Pita no gi uri-uri kowamani we ke o don me, si,

⁵ “Ebe m ri e me ekpere ime obodo Jopa; o nokesi uran buru m—bu ele uran; m no hun ohun. Ime ohun hu, m no hun ihien no ke ekwa shiani k'o gha elu-igwee lala rike si we dodon e ntin eno, o no ru ebe m ri. ⁶ Ogen m gi lekpo a, a hun m anu ri ichen-ichen nwe uku eno le anu ndi e ri anu le ihien ndi a rini le nnuwu e fee elu ime e. ⁷ M no nu olu si m, ‘Pita, lihi, gbu n'i ri.’ ⁸ Kani, m no si, ‘Mba Di-nwonni-enyi, makeni ihien runi mobu ihien enyi a so a bantu ni m onu.’ ⁹ Kani olu hu a gha enu-igwee kuzi oku, za, si, ‘Ihien Osolobue megwu n'o ri ochan, akpokwo! a ihien w'a so.’ ¹⁰ Ihienni e mepu mgbe eto, we no dori ihien hu ile shi elu-igwee.

¹¹ Ozigbo hu hura, ikennyetoto we gha Sizaria zi ozi bia ni m no ru ulo ebe enyi ri. ¹² Ya Mmon-nso no si m sonme we, m'e tule. Ikennyetoto isinni wu umune enyi ime Kraisti no sonmezi m, enyi no banye iwe okennyetoto hu. ¹³ O no gwa enyi k'o don hun mmon-ozii ohu puha, turu ime ulo a, si a, ‘Zijen ihian Jopa d'e wehe Saimonu hun w'a kpo Pita. ¹⁴ O k'e zi i ozi 'yu le ikpun-ulo i ile k'e gi nwon nzuopuha.’ ¹⁵ Ogen m gi kume, Mmon-nso no biakwasị we k'o don biakwasị enyi isi-ibuzo. ¹⁶ Ya m no nyanhan oku Di-nwonni-enyi ku: k'o don si, ‘Jonu gi mirin me mirin-Chuku, kani Mmon-nso ke we k'e gi me onu mirin-Chuku.’ ¹⁷ O me nwan ni Osolobue ye we udi oyiye ohu hu o ye enyi ogen enyi gi kwere ni Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi, onye wu mme hun m'e gi gbondon Osolobue!”

¹⁸ Ogen we gi nu ihien, o nwezini ihien we ku. We no ja Osolobue mma, si, “Ya wu ni Osolobue e yegwozide ndi wuleni ndi Ju oghere w'e gi gbehuto ime njo we, nwon ndun!”

Uka E Bidon ime Antioku

¹⁹ Ndị uka gbayiani ogen ukpokpo le ihien me Stivin gi me rukwori Finishia, Saiproji le Antioku, ziko ozioma; kani ezini we onye owule mmani ndi Ju suo. ²⁰ Kani, o nwegho ikennyetoto wu ndi ali Saiproji le Sarin' ri ime we hun ru Antioku, gwazikwo ndi wuleni ndi Ju oku hu, zime we ozi Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi. ²¹ Eka Di-nwonni-enyi noyeni we, igunrun ihian no kwere, roghari, sonme Di-nwonni-enyi.

²² Ogen ndi uka ri Jerusalem gi nu a, we no zi Banabasi jen Antioku. ²³ Ogen o gi ru e, hun efoma Osolobue k'o ri orun, o no ghoghogho; o no dun we odun we wusonme ndi Di-nwonni-enyi gi e don-enya le ndi gichanrin akpakali obi we e fe Di-nwonni-enyi. ²⁴ Banabasi wu ezigbo ihian; Mmon-nso jun ime e, a ki a; o nwon okukwe oda-oda. Ogen hu, ndi bugbu enwen we oda no sonme Di-nwonni-enyi.

²⁵ Ya Banabasi no jenme Tasosi d'a cho Solu. ²⁶ Ogen o gi hun a, o no wehe e Antioku. Uwe le ndi uka ahun hu e zgbama orogbo ahua; we hu a kuzi ndi bu oda. Ime Antioku ke we no kpoma ndi kwere Kraisti “Kristiens,” ya wu, “Ndị Nke Kraisti.”

²⁷ Ogen hụ, o nwē ndi-amūma gha Jerusalem bia Antiokū. ²⁸ Ya kē onyē ohu ime wē hūn w'a kpō Agabōsī nō lihi ọtō, bu amūma ghahani ikēn Mmōn-nsō, nī okēn uganī k'a mūgbarī uwa ile. Ihienni o ku mē ogēn Klōdiōsī gi wū eze-kani rī a kī Rom. ²⁹ Ndi e sōn ụzō Jesu nō kwerigbama nī onyē-onyē jēnk'e wēhē kē ẹka a han, nī wē zījēnni ndi kwerini hūn bi ime Judia. ³⁰ Ya wē nō nwan tū ihien kē wē dōn ku; wē nō wē ihien wē tū ye Solū lē Banabasī jēnni ndi-isi ụka rī Jerusalem.

Isi Nke Mmēbuo

Herōdu E Kpokpo Jemisi Lē Pita

¹ Ogen hụ, Herōdu wū eze nō nwunrun ndi hū ime ndi ụka, kēn'o mē wē eje-ihien.

² O giguu opia-agma gbu Jemisi nwēnē Jōnu, ³ ọ nō hūn nī ihienni sūo ndi Ju usūo, ọ nō nwan nwunrun Pita. (Ihienni mē ogēn Mmēmme Brēdi nwōnlēni yisti o gi a fū.) ⁴ Ogen o gi nwunrunuu Pita, ọ nō bu ẹ che ụlō-ngan, wē ẹ che ẹka itu-agma ẹnō ndi-agma ẹnō-ẹnō rīsonmē. Herōdu bu obi n'o k'e kin ẹ ikpe id'anya ihian ile wē mēguu Mmēmme-Nghafe hūn ya lē Mmēmme Brēdi nwōnlēni yisti o gi a fū wī. ⁵ Ya wē nō bu Pita tō ụlō-ngan; kani ndi-ụka nō wēpuha obi wē mēmēn'e ekpere, a kpōku Osolobue banyen'e.

Mmōn-ozī E Wepuha Pita Imē Ụlō-ngan

⁶ W'a kpō a eki kē wē k'e wēpuha Pita, o ru ime uhinhin, Pita rī uran ẹgbata ndi-agma ẹbuo. Wē gi ẹgan ẹbuo kpōma a; o nwēzi ndi-agma rī ezi ẹhū ọnumuzo unō-ngan ahun e che nche.

⁷ Idenmizi, mmōn-ozī Di-nwōnni-enyi nō fopuha ebēhū; ukpē nō nwun ime mmughe hū wē kpokin ẹ ye ime ụlō-ngan. Mmōn-ozī hū nō kpa Pita ẹka ẹkunkun, kpōtien ẹ, sī, “Lihi ọtō ozigbo!” Ya ẹgan ndi hū nō gha a olu-ẹka danfū. ⁸ Mmōn-ozī hū nō sī Pita, “Kēnmē akpukpō-ukun i, y'e yiri akp'uku i.” Pita nō mē ihien o ku. O nōzi sī Pita, “Yiri ẹkwa y'e yiye ẹ elu ẹ, y'e sōnmē m.” ⁹ Pita nō sōn ẹ gha ime ụlō-ngan pū. Pita amarīn nī ihien wē rī e gi mmōn-ozī ahun e mē wū ẹnya-uke, o ro n'ọ rī a hūn ọhūn. ¹⁰ A ghafeguu wē itu ibuzo lē nke ẹbuo rī e che nche, wē nō fūha ọnu-mgbon igwe hūn wē gha a puha ime ngan hū, banye ime obodo. Ya kē ọnu-mgbon hū nō gi ẹka a gunpūnī wē, wē nō pū, puha ogele ohu. E jenzukazi wē, idenmizi mmōn-ozī hū nō na Pita tō.

¹¹ Ya ẹnya nō fōn Pita, ọ nō sī, “O wegūo m nwan ẹnya nī Di-nwōnni-enyi zi mmōn-ozī ẹ d'a zuopuha m ẹka Herōdu lē ihien ile ndi Ju te rī a tū ẹnya a.”

¹² Hūn o gihu ghota ihien mēni, ọ nō si iwe Meri, nne Jōnu, ebe ndi bu oda gbakikome e mē ekpere. Efan Jōnu wūzī Makī. ¹³ Ogen o gi dū ẹka ọnu-mgbon rī ezi, odibo ohu wū okpoho hūn w'a kpō Roda nō puha d'a za. ¹⁴ Ogen o gi ghota nī olu Pita rō, okēn ighoghō nō jun ẹ obi, nke wūnī hūn o k'e gi gunpū ọnu-mgbon hū, ọ gbabanzi ime ụlō d'a gwa wē nī Pita turu ọnu-mgbon. ¹⁵ Wē nō sī a, “Era rī a pū i!” Kani ọ hukwō e ku ẹ nī ezioku rō. Wē nō sī, “Mmōn-ozī ẹ rō.” ¹⁶ Kani Pita hukwō a dū ẹka. Ogen wē gi nwan gunpū ọnu-mgbon, a hūn w'a, ọ nō tū wē ẹnya. ¹⁷ O nō gi ẹka sī wē gba nkintin, ọ nō kōwa nī wē kē Di-nwōnni-enyi dōn wēpuha a ime ụlō-ngan. O nōzi sī, “Gwa nī Jemisi lē ndi ụka hōdunī ihienni.” Ya kē ọ nō pū, si ụzō ọzō.

¹⁸ Ogen eki gi fōn, okēn isusu nō rī ime igunrun ndi-agma te rī e che Pita nche make ihien mēni, wē gilēni marīn k'o jēn.

¹⁹ Ogen Herōdu gi choguu a, ọ hūnn'a; ọ nō jukēmē ndi nche hū ọnu—ọ nō sī wē gbu wē. Ya ọ nō gha Judia pū, si Sizarīa d'a nōdī.

Ọnwun Herōdu

²⁰ Ogen hū, Herōdu rī e bu nī ndi Taya lē Sidōnu olulu. Ya wē nō zugbama d'a hūn a. E buguu wē ụzō jēn d'a hūn Blastōsī hūn e lefū ọgwa Herōdu ẹnya, kēni o kwere yeni wē ẹka. Ya wē nō nwan jēn d'e kunrun Herōdu d'a rīo a nī ya lē wē dōn—makēni anī Herōdu rī a kī kē alī wē gha e nwēhēn ihien-oriri.

²¹ Uhuohin wē kaye e ru, Herōdu nō yiri ẹwuru-nze ẹ, nōdī alī ukpo ẹ, gwama ndi hū oku. ²² Ndi ahun hū e yi oro, a sī, “Oluni wū olu mmōn, ẹlẹ olu ihian-mmaka!” ²³ Ozigbo,

mmōn-ozī Osolobue nō titu Herōdu, makēni ọ narin ojija-mma hū hūn nkē o gi we ẹ ye Osolobue. Ọhōrī nō bu ẹ ri, ọ nō nwūnhūn.

²⁴ Kani oku Osolobue hū a gha ihun, ndi bu-oda hū e kweri.

Banabasi Lẹ Sọlu E Kinhen Antiokū

²⁵ Ogen Banabasi lẹ Sọlu gi runggu ihien ahun wẹ bia Jerusalem d'a run, wẹ nọ gha Jerusalem kinhen Antiokū. Ogen hū wẹ gi kinko, wẹ nọ weri Jonu hūn w'a kpozī Maki.

Isi Nke Mmēto

Ndi-uka E Zifu Banabasi Lẹ Sọlu D'e Zi Ozioma

¹ O nwe ndi-amuma lẹ ndi-nkuzi ri uka ri Antiokū. Ndin wu: Banabasi, Simionu (w'a kpọ Onye-ogi), Lushiosī (onye alī Sairin'), Maneni (hūn ya lẹ Herōdu hūn ri a kinī wū ọwū gha alī lala) lẹzi Sọlu. ² Ogen wẹ gi ri e fe Di-nwōnni-enyi, e bu ọnu, Mmōn-nsọ nọ si, “Wefuha ni ni m Banabasi lẹ Sọlu, ni wẹ hūn ụzọ d'a run ọrun m kpọ wẹ d'a run.”

³ Ogen wẹ gi bugu ọnu, meguu ekpere, wẹ nọ bu ẹka kwasī Banabasi lẹ Polu, zipu wẹ.

Banabasi Lẹ Polu E Zi Ozi Ime Alī Saiprosi

⁴ Mmōn-nsọ e zipugu Banabasi lẹ Sọlu, ya wẹ nọ si Selusia, gi ugbo-mirin gha ebēhu si anī Saiprosi hūn mirin nōhunmē. ⁵ Ogen wẹ gi ru Salamisi hūn ri ime Saiprosi, wẹ nọ ku oku Osolobue ime ụlọ-ofufe ndi Ju risōnmē ebēhu. Wẹ lẹ Jonu wizikwo, keni ọ hūn ụzọ e yeni wẹ ẹka.

⁶ Ogen wẹ gi ghagbarigu alī hū mirin nōhunmē d'e rukwori Pafosi, wẹ nọ kunrun onye ohu gi eje-iken a run. Onye Ju k'ọ wū, onye amuma-ntu; ẹfan a wū Ba-Jizosi. ⁷ 'Ya lẹ Gowanō ri a kinī wū Sejōs' Polosi ri. Sejōs' Polosini wū onye nwe uche, ọ nọ zi wẹ kpọ Banabasi lẹ Sọlu, makēni ọ chọ n'ọ nu oku Osolobue. ⁸ Kani onye hū e gi eje-iken a run wū Ba-Jizosi hūn w'a kpozikwo Elimasi (makēni ẹfan a wuzikwo Elimasi) hū a papu oku wẹ, a lilima n'o mē Gowanō hū wefu obi ẹ, amangbe o kwerini Jizosi. ⁹ Kani Sọlu hūn w'a kpozikwo Polu hūn Mmōn-nsọ jun ime ẹ, a ki a, nọ bu ẹnya zime onye hū gi eje-iken a run, ¹⁰ si a, “Nwa Ekwensu! Eñenren ihien ile Chuku chọ k'i wū! Ero lẹ eje-ihien ile ri ichen-ichen jun ime! Y'a rukpobehiko ezioku Di-nwōnni-enyi, e mē ẹ n'ọ ri kẹ ntū?”

¹¹ Gōn nwan ntin: ẹka Di-nwōnni-enyi jenkō d'e bitu i kikenni—ẹnya k'e kpu i ishi, y'e leghakozī ụzọ ẹkẹre ogen!”

Ozigbo ahun, ebe ile nọ mē Elimasi' igirigi-igirigi, gba a ishi ẹnya. Ọ nọ bisōnmēmē ẹka, jēhunmēmē, a chọ onye jenkō d'e kwōndon ẹ ẹka, e du ẹ. ¹² Ogen Gowanō hū gi hūn ihien menī, ọ nọ kweri ni Di-nwōnni-enyi; nkuzi banyeni Di-nwōnni-enyi tu a ẹnya oda-oda.

E Zi Wẹ Ozi-oma Ime Antiokū Ri Pisiđia

¹³ Polu lẹ ndi ya lẹ wẹ wī nọ gi ugbo-mirin gha Pafosi jēnmē Pega hūn ri Pamfilia. Ebēhu kẹ Jonu hūn w'a kpọ Maki nọ la wẹ to, lakin Jerusalem.

¹⁴ Wẹ nọ jēnshi ihun, gha Pega si Antiokū hūn ri Pisiđia. O ru Uhuohin Izu-iken, wẹ nọ banye ime ụlọ-ofufe ndi Ju, ya wẹ nọ nodi alī. ¹⁵ Ogen wẹ gi gungu Iwu Mozizi lẹ ihien ndi-amuma de, ndi-isi unō-ofufe hū nọ zi ozi jenni wẹ, si, “Umune, omēni unū nwe oku unū k'e gi gba ndin ri ebeni umē, ku ni nwan.”

¹⁶ Ya Polu nọ lihi ọto, gi ẹka gwa wẹ gba nkintin, ọ nọ kumē, si,

“Unū ndi Izrelu lẹ ndi ọzọ a tu egun Osolobue, gōn ni ntin! ¹⁷ Chuku ndi Izrelu hōri ndi nedi ẹnyi kani, mēmē wẹ ndi uku ogen hū wẹ gi bi anī Ijptu, ya ọ nozi gi iken hi-ogbe gha alī Ijptu wepuha wẹ. ¹⁸ Ọ nọ dinchanrin ihien ile wẹ ri e mē ime atū ọrogbo ahua ọgunnai. ¹⁹ Ogen o gi tikpogu alī ẹsa ri Kenani, ọ nọ we alī wẹ ye ndi Izrelu n'o hērin nke wẹ. ²⁰ Wẹ nọ bi ebēhu ọrogbo ahua iri-kwasī-ọgunnai kwasī nnū. Omēguu, ọ nọ yesōnmē wẹ ndi ahun hannī wẹ ẹñen d'e ru ogen onye-amuma wū Samuelu. ²¹ Ogen wẹ gi si ni wẹ chọ eze, Chuku nọ ye wẹ Sọlu nwa Kishi, onye ebōn Benjamini. Sọlu nọ ki wẹ ọrogbo ahua ọgunnai. ²² Ogen Chuku gi napugu Sọlu eze, Chuku nọ tumē eze wẹ wū

Defidi. Ihienni ke Chuku ku banyeni Defidi, 'A hūnguo m'a ni Defidi nwa Jese wu udi ihian hun a suo ni m, onye hun k'e me ihien ile m cho.' ²³ Osolobue a ghaguo ebon okennyeni wu Defidi wepuha ni ndi Izrelu Onye-nzuopuha wu Jizosi noka k'o don kwe nkwa.

²⁴ Ni Jesu d'a puha d'e bidon orun a, Jonu e ziguo ndi Izrelu ile ozi we gi me mirin-Chuku we gi ghosi ni e roghariguo we. ²⁵ Ogen orun Jonu gi guma, Jonu no si, 'Onye ke unu ro ni 'ya ke m wu? Ele m Kraisti. Mba. Kani, o nwe onye ohu lalani m memegu, erudeni m hun a topu eriri akp'uku ri a uku.'

²⁶ Umune m, umu Ibrahim le ndi ozu hun a tu egun Osolobue, e zihoguo ni we enyi ozioma nzuofuhani. ²⁷ Kani, makeni ndi bi ime Jerusalem le ndi-ndu we amarini ni ya ro, makeni aghohazikwoni we oku ndi-amuma hun w'a gun Uhuohin Izu-iken ile, we no gbu e, gi e mezu oku ndi hu-bu a marini we. ²⁸ O suo n'a ni a hunni we ihien owule we gi ma a ikpe onwun, a si we Paileti 'ya gbu e. ²⁹ Ogen we gi mezuguo ihien ile we de banyen'e ime Ekukwo-nsu, we no gha osisi ahun (ya wu elu obe) wetu e, bu e che ime ili. ³⁰ Kani Osolobue no gha onwun weli e. ³¹ Orugbo akp'ohin ole-le-ole, o hu e we enwen e a ghosi ndi son e gha Galili bia Jerusalem. Ndinu wu nwan ndi osheri e ebe ndi nke enyi ndi Izrelu ri.

³² Enyi wehe ni onu ozioma, hun wu ni: nkwa hu Osolobue kwe ndi nedi enyi kani, ³³ a wuruguo nwan ihien o mezuni enyi wu umu we ghahani iweli Jesu-noka ke we donzikwo de e ime Ebu-oma nke ebuo, si, 'I wu Nwa m;

a ghosiguo m tanni n'i wu nwa m.'

³⁴ O me nke oweli o weli Kraisti ime onwun, nke wu ni o nwonni k'o k'a don rehi, Osolobue ku oku e ime Ekukwo-nsu, si, 'M k'e meni i ihien ndi hu ri nsu hun m kwe Defidi nkwa a.'

³⁵ Ya hain o gi kuzi uzu ozu ime ebu-oma, si, 'Y'a niko Onye-nsu i rehi.'

³⁶ O me nke Defidi, ogen o gi meguu uche Osolobue ogen nke e, o nwunhun, e li w'e ebe we liye ndi nedi e kani, o no rehi. ³⁷ Kani, onye hu Osolobue weli e rehini.

³⁸ Umune m, marini ni nwan ni we gi efan Jizosini e zi unu ozi mgbaghari njo; ³⁹ ni onye owule kwerehin'e k'a wanahin ikpe-omuma ya le ihien ile onye ahun me wi, bu Iwu Mozizi asako aka me onu wanahin.

⁴⁰ Kpachanpu ni nwan enya amangbe ihien ndi-amuma ku gha e me unu. Ndi amuma si,

⁴¹ 'Lee n'e, unu ndi emu!

Y'a tugbu onu enya

keni unu la ntikpo—

makeni m ri e me ihien

ogen nke unu,

ihien unu jenkoleni d'e kwere,

osun'a ni ihian gwa onu ya.' "

⁴² Ogen Polu le Banabasi gi puko, ndi hu no rio we ni we gwazi we ihien ndini Uhuohin Izu-iken lalani. ⁴³ Ogen we gi gbashiagu, ndi Ju bu oda le ndi wuleni ndi Ju hun e fe ofufe ndi Ju no sonme Polu le Banabasi. Polu le Banabasi no gba we ume, si we turukememe ime efoma Osolobue meni enyi.

⁴⁴ Uhuohin Izu-iken sonn'e, ebegu ile no jun, makeni ndi obodo hu ile e te d'e zuchanrin keni we nu oku Osolobue. ⁴⁵ Kani, ogen ndi Ju gi hun igunrun hu, enya no fuma we. We no papuma oku Polu, kume eje-oku. ⁴⁶ Kani Polu le Banabasi no ku e, kushi e iken, si, "O te ri mkpa ni we bu'zo gwaguu unu wu ndi Ju oku Osolobue. Kani, ebe o me ni unu a juguo a, ma enwen onu ikpe ni unu efuruni ndi e nwe ndun itebite, lee n'e, enyi k'e weri e nwan jenni ndi wuleni ndi Ju. ⁴⁷ Makeni ya ke Di-nwonni-enyi si enyi me. O si enyi,

'E tumegu m unu

nị ọnu wuru ukpe
ebe ndi ali ozo wuleni ndi Ju ri,
keni unu wehe nzuopuha ebe ile ri elu uwa.' ”

⁴⁸ Ogen ndi wuleni ndi Ju gi nu ihienni, efo no suo we usuo, we no ja oku Di-nwonni-enyi mma. Ndi ile hun we hoto, ni uwe k'e nwe ndun-itębitę no kwere. ⁴⁹ Erira ke oku Di-nwonni-enyi don ghagbarichanrin egberę hu ile. ⁵⁰ Ndi-Ju no kpasu ikpoho we marin amarın ime obodo hu hun e son ndi-Ju e fe Osolobue bu ele we ndi-Ju le ikennyę we marin a-marın ime obodo hu, we ile no kpokpome Polu le Banabasi, chupu we egberę we. ⁵¹ Ya we no tichanfu ejan ri we uku to ni we, gi gwa we ni emeni we ohunma; ya we no gha ani hu pu, shi Ikoniom'. ⁵² Ighoghọ le Mmon-nsọ e jun ime ndi hun e son Jesu hun ri Antiokku Pisidia.

Isi Nke Mmęno

Polu Le Banabasi E Zi Ozioma Imę Ikoniom

¹ Ihięn ohu hu me ime Antiokku ri Pisidia mezikwo ime Ikoniom. Ebehu, Polu le Banabasi banye ime ulo-ofufe ndi Ju, ku oku, nke wu ni ndi bu oda no kwere ni Jesu—ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju. ² Kani, omęguzi, ndi Ju kwere ni no kpasu ndi wuleni ndi Ju, wiwi we obi, we no bu lumani ndi kwere ni.

³ We nobie ebehu, e zi ni Di-nwonni-enyi ozi—e zi e, e zishi e iken. Di-nwonni-enyi no gi we runsonme ihięn-ahima le orun-atumęnya hun o gi ghosi ni ozi we ri e zi banyeni efoma o me wu ezioku. ⁴ Kani ndi obodo hu kebe ekebe: ndi hu a noyeni ndi Ju, ndi hu a noyeni ndi-ozu hu pu-ichęn wu Banabasi le Polu. ⁵ Ogen ndi hu ime ndi Ju le ndi wuleni ndi Ju le ndi-ndu we gi cho ni we meshi ndi-ozu hu pu-ichęn iken, gi omuma magbu we, ⁶ ndi-ozu hu pu-ichęn wu Banabasi le Polu no nu a; ya we no gbasi Likonia. We no jensonme obodo ndi ri ebehu—ke Listra ke Debe ke ali ndi nohunme ni we, ⁷ e zisonme ozioma.

Polu Le Banabasi E Zi Ozioma Imę Listra le Debe

⁸ Imę Listra, o nwe okennyę ohu hun nodi ani; o jentuni ijen makeni o wu nguro kete w'a mul'a. ⁹ Okennyę ahun hu e gon ntin ebe Polu ri e ku oku. Polu no bu enya tuma a, hun a ni o nwongho okukwe hun o k'e gi dnhin. ¹⁰ Polu no yi, “Gi uku i ebuo wuzo oto!” Okennyę hu no tusi elu, jęnme ijen. ¹¹ Ogen ndi hu jun ebehu gi hun ihięn Polu me, we no gi asusu Likonia yi oro, si, “Ndi mmon e gięle udi ihian hidan d'e kunrun enyi-oo!” ¹² We no kpọ Banabasi Zeusu, kpọ Polu Hemisi—makeni 'ya wu onye e kuni. ¹³ Ulo-mmון we no e fe mmון ahun w'a kpọ Zeusu rihų mkpenren obodo hu. Ohęn-mmון Zeusu no wehe oken-efin bu oda le obobo onu-mgbon obodo hu, makeni iya le igunrun hu cho ni we chuyeni ndi-ozu hu pu-ichęn ejan. ¹⁴ Kani ogen ndi-ozu hu pu-ichęn wu Banabasi le Polu gi nu ihięni, we no doka ewuru we, yisonme oro, gbaban ime igunrun hu, ¹⁵ si, “Ikennyę, ki unu ri e meni ihięni? Enyi wuhų ihian mmaka noke unu. Enyi wehęni onu ozioma, keni unu hun uzo gbehuto, la ihięn ndini nwonlęni-isi to puha d'e kunrun Osolobue ri ndun, hun ke elu-igwee le uwa le ohimin le ihięn ile ri ime we. ¹⁶ Ogen mbu, o hapuguo ndi ali ile ri ichęn-ichęn ni we bi k'o suo we. ¹⁷ Kani, o gibehini ihięn-oma o ri e me a shia ni enwen e eri. O hu a gha enu-igwee e mesonme mirin e zueni unu, e yesonme unu mkpuru a ghorį ogen we, e yesonme unu ihięn-oriri hun unu gi e rijun efo, e me ighoghọ e jun onu obi.” ¹⁸ Ke okuni ile Polu le Banabasi kude, o fukwo we orun ni we d'a s'ęka gbondon we achuyele ni we ejan.

E Kinhen We Antiokku Ri Siria

¹⁹ Kani ndi hu ime ndi Ju no gha Antiokku le Ikoniom bia Listra. We no dori igunrun hu ye azuun nke we. Ya we no ma Polu omuma, dokpunfu a ime obodo hu, e ro n'o nwunhunguo. ²⁰ Kani, ogen ndi kwere ni gi fihunme e, o no lihi oto, banye ime obodo hu. Eki e fon, ya le Banabasi no si Debe.

E Kin We Azuun Si Antiokku Ri Siria

²¹ Ogen wē gi zigūū ozioma ime Dēbe, kpohagūnī Jesu ndī bu oda, wē nō kin-azuūn, si obodo Listra, gha ebēhū si Ikoniom, gha Ikoniom si Antiokū rī Pisidīa: ²² mēkō ihien ndī rī e sōn Ūzō-Jesu ime obodo ndī hū gi zekēnme; a gba wē umē, a sī wē wuzo ime okukwe. A sī wē, “Enyi k'a tariri afunfun bu oda emeni enyi jenkō d'a banye Alī-eze Osolobue.” ²³ Ogen wē gi ghagbarigūū ūka ndī rī ebēhū, tumesonmēgūni wē ndī-isi, wē nō gi ekpere lē ibu-ōnū ha wē ye ēka Di-nwōnni-enyi hūn wē kwerini. ²⁴ Ya wē nō ghasi Pisidīa pū Pamfilīa. ²⁵ Ogen wē gi zigūū ozioma ime Pēga, wē nō jēnme Atalīa. ²⁶ Ya wē nō gi ūgbō-mirin gha Atalīa kin-azuūn si Antiokū ebe wē nō bu wē che ēka Osolobue nī wē d'a runma orunni wē runguū nwan. ²⁷ Ogen wē gi ru Antiokū, wē nō kpogbama ndī ūka, gwa wē ihien ile Osolobue gi wē run lē k'o dōn kpōpū nī ndī alī ndī ozo ūzō okukwe. ²⁸ Wē nō sōn ndī kwerini rī ebēhū nōdī ēkēre.

Isi Nke Mmisēn

Ndī-isi Ūka Rī Alī Ichēn-ichēn E Zu Imē Jerusalem

¹ Ogen ahun, o nwē ndī gha Judia bīa Antiokū, a kuzi ndī ūka, a sī, “Manī onū kwa ugun gi mezu oḍinalī Mozizi tumē, unū a sakō ēka nwōn nzuōpūha.” ² Ogen Pōlū lē Banabasī gi dugūū wē kpe oda-oda, sōnguū wē dō oku hū ohunma-ohunma, ya ndī ūka nō han Pōlū lē Banabasī lē ndī ozo ime ndī kwerini jēn Jerusalem d'e kunrun ndī-ozī ahun pū-ichēn lē ndī-isi kēni wē ku okuni. ³ Ya ndī ūka nō zifū wē. Ogen wē gi jenkō, wē nō banyesonmē alī Finishīa lē alī Sameriā, gwasonmē wē kē ndī anī ndī ozo rī ichēn-ichēn wūleni ndī Ju dōn rī e roghari, e sōnmē Jesu; ozini nō mē ndī kwerini ghoghō oda-oda. ⁴ Ogen wē gi ru Jerusalem, ndī-ūka lē ndī-ozī ahun pū-ichēn lē ndī-isi nō nabanhan wē, ya wē nō gwa wē ihien ile Osolobue gi wē run. ⁵ Kanī ndī hū ime ndī kwerini hūn rī itu ndī Farisi nō lihi oṭo, sī, “Wē ka gwariri ndī alī ozo wūleni ndī Ju nī wē k'a kwariri ugun, tizikwōnī wē iwu wē dōnmē Iwu Mozizi.”

⁶ Ya ndī-ozī ahun pū-ichēn lē ndī-isi nō zugbama nī wē leban okuni enya. ⁷ Ogen wē gi dōbe okuni, Pita nō lihi oṭo, sī wē, “Umunē m, unū a maringhō kē Osolobue dōn hōpūha m ime unū mbū-mbū, gi m mē ndī alī ozo nū ozioma, kweri. ⁸ Osolobue hūn marin obi ihian ile nō shīa nī wē eri ghahani iye wē Mmōn-nsō k'o dōn ye enyi. ⁹ O nwōnni ihien o sī n'ō rī ichēn ēgbata enyi lē wē, makēni o chanchanpuzikwō obi wē makēni wē kweri ekweri. ¹⁰ Kī hain nwan unū gi a nwan Osolobue ghahani ibu okēn ibu e che ndī kwerini olu; ibu hūn o mēni kē enyi kē ndī nēdi enyi kanī asani ēka bu?” ¹¹ Pita nō sīzi, “Mba! Enyi kweri nī kē enyi dōn nwē nzuōfūha ghahani ēfoma Onyē-nwēni-enyi wū Jesu kē wē dōnzikwō nwē.”

¹² Ndī hū ile zu ebēhū nō gba nkintin, e gōn ntin kē Pōlū lē Banabasī rī a gwa(zikwō) wē ihien-ahima lē orun-atumenya Osolobue gi wē runsonmē ime igunrun ndī anī ndī ozo wūleni ndī Ju.

¹³ Ogen wē gi kuguū, Jemisi nō sī, “Umunē m, gōn ni m ntin. ¹⁴ Simionū* e kuguō kē Osolobue dōn mēni ndī alī ozo ēfoma, kēni o hūn ūzō gha ime wē wēpūha ndī k'a wū nke ē. ¹⁵ Ihiēnni lē ihien ndī-amūma ku ime Ekukwō-nsō dangbama. Makēni, ime Ekukwō-nsō, ndī-amūma de, sī,

¹⁶ Ihiēnni mēguū,
 m k'e kinhēn;
 m k'a tūndōnzi ūlō† Defidi,
 hūn dannī;
 m k' a tūndōnzi ihien wiwini;
 m k'e mē ē rizi k'ō rī mbū,
¹⁷ kēni ndī alī ndī ozo ile hōduni
 hūn ūzō bīa d'e kunrun Di-nwōnni-enyi—
 kē ndī alī ndī ozo ile ahun

* Isi Nke Mmisēn:14 Eriā kē ndī Ju dōn a kpō Saimonū. † Isi Nke Mmisēn:16 Emōsī 9.11 Alī-eze

hụn m k'a kpọ d'a za ẹfan m.

Di-nwōnni-ẹnyi hụn m ẹ wẹ marin ihien ndini ¹⁸ ketekete ri e ku e.'

¹⁹ Ya wu, ihien m ri e ku wu ni ẹnyi esongbukọ ndi ani ozo ahun wulen ndi-Ju hụn ri e roghari d'e kunrun Osolobue. ²⁰ Kama, ẹnyi k'e dejen ni wẹ ẹkukwo, si wẹ hu erile ihien owule wẹ gi ru mmon, makeni o ru a ru; w'a gherele; w'e rile anu owule wẹ rukwon olu; w'e rile edeke. ²¹ Makeni, kete elee-mgbe, ndi a kuzi Iwu Mozizi akoni ime obodo owule—gha agbo d'e ru agbo; wẹ huzikwo a gun ni ihian ile ya ime ulo-ofufe ndi Ju ri obodo ri ichen-ichen Uhuohin Izu-iken owule."

Ekukwo-ozu Wẹ Dejenndi Ndị Wulen Ndị Ju Ri E Son Jesu

²² Ya ndi-ozu ahun pu-ichen le ndi-isi le ndi uka ile ri ime Jerusalem no kwerigbama ni wẹ hanpuha ihian ime wẹ, ni wẹ son Polu le Banabasi jen Antioku. Madu ebuoni ke wẹ hanpuha: Judasi hụn w'a kpọ Basabasi le Sailasi—wẹ ebuo wusonme ndi-isi ndi-isi ime ndi kwerini. ²³ Wẹ no we ekukwo-ozu ye wẹ. Ihien wẹ de ime e wu:

"Enyi ile wu umune unu gba de ehuhuo-ozini, ke ndi-ozu ahun pu-ichen ke ndi-isi; ẹnyi ri e dejenndi umune ẹnyi ndi wulen ndi Ju, hụn risonme Antioku le Siria le Silisia. Ẹnyi e kele unu!

²⁴ Ebe o me ni ẹnyi a nuguo n'o nweguo ndi gha ebe ẹnyi ri bia d'e kunrun unu, kusonme oku ri e ye unu mmakp'ehu, e me obi erule onu alj, bu ẹnyi ezini wẹ, ²⁵ ẹnyi e kwerigbamaguo nwan hanpuha ndi k'a nokin ẹnya ẹnyi, ni wẹ sonhen ezi umune ẹnyi wu Banabasi le Polu— ²⁶ ndi hụn bu ndun wẹ che ob'eka make ufiri Di-nwōnni-ẹnyi wu Jesu Kristi.

²⁷ Ya ke ẹnyi zini nwan Judasi le Sailasi, keni wẹ gizi onu wẹ gwa unu ihien ndi hu ẹnyi de. ²⁸ Makeni o hugho Mmon-nso le ẹnyi le enwen ẹnyi mma ni ẹnyi ebuyeko onu ibu ozo—wezuka ihien ndini ri mkpa: ²⁹ erile ni ihien-oriri wẹ gi ru mmon le edeke le anu wẹ rukwon olu; agherele ni. Unu na ihien ndini wẹ to, o k'a rini unu mma. Nodi ni ohunma."

³⁰ Ya wẹ no zipu wẹ; wẹ no si Antioku. Ogen wẹ gi kpoqbamagu ndi uka hu ile, wẹ no we ekukwo-ozu hu ye wẹ. ³¹ Ogen wẹ gi gungu a, wẹ no ghoghọ makeni ozi rin'a gba wẹ umẹ. ³² Judasi le Sailasi, hụn wuzikwo ndi-amuma, no gizi oku bu oda gba ndi kwerini umẹ, me wẹ zekenme. ³³ Ogen wẹ gi nobe ebegu, ndi kwerini no gi udon zi wẹ lani ndi zihẹ ni wẹ. ³⁴ [Kani Sailasi no si n'o k'a nodi ebegu.] ³⁵ Polu le Banabasi esonni ndi ahun lama, kama, wẹ no nodi ime Antioku. Wẹ le ndi ozo bu oda no nodi ebegu a kuzi, e zi ozi Di-nwōnni-ẹnyi.

Polu le Banabasi E Kebe

³⁶ A nobe wẹ, Polu no si Banabasi, "Bia ni ẹnyi kin-azuun d'a hụn umune ẹnyi ime Kraisti ndi risonme obodo ile ẹnyi no zi ozi Di-nwōnni-ẹnyi, ni ẹnyi hụn ke wẹ ri." ³⁷ Banabasi te cho ni wẹ weri Jonu hụn w'a kpọ Maki. ³⁸ Kani Polu achoni ni wẹ weri onye na wẹ to ime Pamfilia, hụn sonleni wẹ run orun wẹ jen d'a run. ³⁹ Wẹ no donkenme okuni, nke wu ni onye owule no jenne nke e. Banabasi no weri Maki, wẹ no chorj ugbo-mirin, buli, shi Saiprosi. ⁴⁰ Kani Polu no weri Sailasi. Ndi uka no ha a ye eka Di-nwōnni-ẹnyi ke n'o yen'e eka. ⁴¹ O no jensonme ime Siria le Silisia, meko ndi uka risonme ebegu zekenme.

Isi Nke Mmisin

Timoti E Sonme Polu le Sailasi

¹ Polu e ruguu Debe, o no si Listra. Ime Listra, o nwe onye ohu kwerini w'a kpọ Timoti; nne e wu onye Ju kweri ni Jesu; kani nedi e wu onye Griki. ² Ndi kwerini ri Listra le Ikoniom e ku oku Timotini ohunma. ³ Polu cho ni Timoti sonme e; ya o no gi ifiri ndi Ju ri Listra le Ikoniom ebegu weri e d'a kwa a ugun—makeni wẹ ile amaringuo ni nedi e wu onye Griki, ele onye Ju.

⁴ We nọ nwan ghasonme obodo-obodo, gwako ndi uka iwu ndi hu ndi-ozii ahun pu-ichen le ndi-isi ri Jerusalem ye, a si we hunkwo a ni we e donmecharin we ile. ⁵ Ya uka ndi hu nọ zekenme ime okukwe, e buwaye oda uhuhin-uhuhin.

Ohun Polu Hun Ime Trasi

⁶ We nọ fetu Azuun Frigia le Galeshia, ebe o me ni Mmon-nso a siguo we ekukwole oku-Chuku ime Azuun Eshia. ⁷ Ogen we gi ru ebe we gha a banye Mishia, we nọ memeni we banye ime Azuun Bitinia, kanj Mmon nke Jizos' anini we. ⁸ Ya we nọ ghafe Mishia jenme Trasi.

⁹ Ime uhinhin ahun, Polu nọ hun ohun: hun ke okennyehu, onye Masedonia turuhu, a rjo a, si, "Bia Masedonia d'e yeni enyi aka ndo-o!" ¹⁰ Ogen o gi hunguu ohun hu, enyi nọ kwademe ozigbo-ozigbo ni enyi fetu Ohimin banye Masedonia, makeni enyi gi e don ni Osolobue si enyi d'e zi ndi ri ebefu ozioma.

Lidia E Roghari, Sọnme Jesu

¹¹ Ya enyi nọ banye ugbo-mirin ghaferi Trasi, shi Samotresi; eki e fon, enyi nọ ru Njapolisi. ¹² Enyi nọ gha ebefu si Filipi, obodo ri mkpa ime Azuun Masedonia. Ndi Rom keti-keti uwe bi obodo Filipi. Enyi nọ nobie ebefu.

¹³ O ru Uhuohin Izu-iken, enyi nọ gha ime obodo pu, si mkpenren iyi, ebe enyi ro ni iya wu ebe w'a nọ e me ekpere, enyi nọ nodi ali gwama ikpoho ndi gbakikome ebefu oku.

¹⁴ Okpoho ohu w'a kpo Lidia hun e son ndi Ju e fe Osolobue, hu e gon enyi ntin. Onye obodo Tiatira ro; o re ekwa ananranj hun e nwun ufie-roni, ufie-roni. Di-nwonni-enyi nọ shiapu obi e n'o gi ihien Polu ri e ku don. ¹⁵ Ogen we gi meguu 'ya le ikpun-ulo a mirin-Chuku, o nọ rjo enyi, si, "Omeni unu e kwerigho ni m wu onye kweri ni Di-nwonni-enyi, bia ni iwe m d'a nodi nwan." Nke e nọ bun.

A Tu We Polu Le Sailasi Ye Ime Ulo-ngan

¹⁶ Uhuohin ohu, ebe enyi jenko ebe we a nodi e me ekpere, enyi nọ hun nwa-agbo o hu wu igbon, hun eje-mmom o gi a hun uzọ ri ime e. O gi ihienni a kpahani ndi nwonni' e egbo oda-oda. ¹⁷ Nwa-agbooni hu e sonhunme Polu le enyi ndi uwe le Polu wi. O nobe, o dobefu oro, si, "Ndinj wu ndi-idibo Osolobue hun kacharinni! We ri a gwa onu ke unu k'a don nwon nzuofuha." ¹⁸ O mepu ihienni akp'ohin ole-le-ole, o nizinj Polu din; Polu nọ gbefu, si mmom hu, "M ri e gi efan Jizosi Kraisti a si i gha ime e puha!" O nọ puha ozigbo.

¹⁹ Kanj ogen ndi nwonni' e gi hun a ni ihien we gi a kpa egbo a la, we nọ kwodon Polu le Sailasi, dokpun we si ime afia d'e kunrun ndi-isi okiki. ²⁰ Ogen we gi weguu we ru aka ndi-isi okiki, we nọ si, "Ikennyeh ndinj ri e ye obodo enyi nsongbu; ndi Ju ke we wu, ²¹ we ri a kuzisonme odinalj hun iwu enyi ndi Rom si enyi anabanhanle, enyi emele." ²² Igunrun hu nọ son we bulumanj we. Ndi-isi okiki nọ si we gbupu we ekwa, gbu we mkpinsi. ²³ Ogen we gi gbuguu we mkpinsi oda-oda, we nọ tu we ye ulo-ngan, si onye e du ndi-ngan chedon we ohunma-ohunma. ²⁴ O nọ me ihien ndi-isi si a me, bu we che mmughe hun richanrin ime-ime unon-ngan. O nọ kpodon we uku che aba.

²⁵ O ru ime abali, Polu le Sailasi hu e me ekpere, a bu ebu, a ja Osolobue mma; ndi-ngan hu e gon we ntin. ²⁶ Idemizi, oken ali-omahihie nọ bidon, mahihie oda-oda—nke wu ni iyeto ulo-ngan nọ mehunme; ozigbo ahun, uzọ ile nọ gunpu, egan we gi kpodon onye owule a ganpucharin. ²⁷ Ogen onye hu e du ndi ngan gi tenhin, hun a ni uzọ ngan ri oghe, o nọ sepaha opia-agma a n'o gbu enwen e, makeni o ro ni ndi ngan a gbapuguo.

²⁸ Kanj Polu nọ yi oken-oro, si, "Egbukwole enwen i! Enyi ile hu ebeni!" ²⁹ Ya okennyeh hu nọ si we buhe ukpe; o zunbanhan, gbu ni Polu le Sailasi osekp, ehū hu a ma a nni.

³⁰ Ya o nọ wepuha we ezi, si, "Ndi nwonni m, k'i m'e me ni m nwon nzuofuha?" ³¹ We nọ si a, "Kweri ni Di-nwonni-enyi wu Jesu, i k'e nwon nzuofuha—ke 'yu ke ezi-le-ulo i!"

³² We nọ gwa 'ya le ndi ile ri iwe e oku nke Di-nwonni-enyi*. ³³ O nọ weri we ime abali

* Isi Nke Mmisin:32 oku Osolobue

hụ d'a chanchan wẹ ebe wẹ rụsonmẹ ẹhụ, wẹ nọ mẹ 'ya lẹ ikpun-ulo a ile mirin-Chuku ozigbo-ozigbo. ³⁴ Ebehu k'ọ nọ we wẹ si ime ulo iwe ẹ, bupuha ni wẹ ihien-oriri; ọ hụ a ghoghọ n'ọ kweriguo ni Osolobue—'ya lẹ ikpun-ulo a ile.

³⁵ Eki e fon, ndi-isi okiki nọ zi ndi ewuru-ogi d'a si onye hụ e du ndi ngan, “Hapu ikennyẹ ndi hụ ni wẹ lama.” ³⁶ Onye-ndu ndi-ngan hụ nọ we ozi hụ jenni Polu, si a, “Ndi-isi okiki zihẹ ozi, si wẹ hatu onu ni onu lama. Puha ni nwan ni unu gi udon lama.” ³⁷ Kani Polu nọ si, “E gbuguo wẹ enyi ili id'anya ihian ile bu e lebanni wẹ oku enya; a tugo wẹ enyi umu-di-ali Rom† ye ulo-ngan; wẹ cho nwan ni wẹ gi nzuzue hatu enyi? Mba! Wẹ gi ẹka wẹ bia d'e wepuha enyi.” ³⁸ Ndi ewuru-ogi nọ bu okuni jenni ndi-isi okiki. Ogen ndi-isi okiki gi nu ni wẹ wu umu-di-ali Rom, egun nọ tuma wẹ. ³⁹ Ya wẹ nọ bia d'a riu wẹ. Wẹ nọ wepuha wẹ, si wẹ gha obodo hụ pu—a gwa wẹ, a gwadonzi. ⁴⁰ Ogen wẹ gi ghaguo ulo-ngan fuha, wẹ nọ si iwe Lidia. A hunguu wẹ ndi kwerini, gbaguu wẹ ume, wẹ nọ gha ebenu pu.

Isi Nke Mmēsa

Nsongbu Hun Biani Polu Wẹ Imẹ Tesalonika

¹ Ogen Polu lẹ Sailasi gi ghaguu ime Amfipolisi lẹ Apolonia, wẹ nọ ru obodo Tesalonika. Ulo-ofufe ndi Ju ri ebenu. ² Polu nọ jenne unofufe hụ k'ọ don e mẹ ebe ile. Ọ hụ e jẹn ẹ Uhuohin Izu-iken, Uhuohin Izu-iken. Erira k'ọ jẹn ẹ mgbe eto. Hun ahun ile ọ ri e jẹn, ọ hụ e gi usonron-usonron e gi ihien ri ime Ehuho-nsọ a gwa wẹ oku, ³ a kowa ni wẹ, a ghosi wẹ ni Ehuho-nsọ ku ẹ ni Kraisti, Onye hụ Osolobue tume, k'a ta afunfun, n'ọ k'a ghazikwo onwun lihi. Ọ hụ a si wẹ, “Jesuni m ri a gwa onu oku ẹ wu Kraisti, Onye hụ Osolobue tume.” ⁴ Ndi hụ ime wẹ nọ kwere, wẹ nọ sonmẹ Polu lẹ Sailasi. Ndi Griki bu oda hun e fe ofufe ndi Ju lẹ ikpoho ndi wẹ marin amarin bu oda nozi kwere. ⁵ Kani enya nọ fuma ndi Ju, wẹ nọ chorị ndi isi-mgbaka ri ime afia, wẹ nọ yeni wẹ ẹka kpokikome ndi bu oda, bu isusu che ime obodo hụ. A zunban wẹ ime ulo iwe Jasin' d'a cho Polu lẹ Sailasi, keni wẹ wepuha wẹ weye ndi ali. ⁶ Kani ahunni wẹ wẹ; wẹ nọ dokpunrun Jasin' lẹ ndi hụ ime ndi kwerini jenni ndi-isi obodo hụ, e yi oro, a si, “Ikennyẹ ndini ri e bu uwa isi a kpoma ali a biaziole ebenu, ⁷ Jasin' a na wẹ ye ulo! Wẹ ile ri a dan iwu eze-kani wu Siza, e ku n'ọ nwe eze ozọ rini w'a kpo Jesu.” ⁸ Ogen ndi obodo hụ lẹ ndi-isi wẹ gi nu ihienni, obi eruzini wẹ ali. ⁹ Wẹ nọ be Jasin' lẹ ndi ozọ nhan; a naguu wẹ wẹ ẹka mbe, ya wẹ nọ hatu wẹ ni wẹ lama.

Ndi Beria Shiapu Efo Nu Ozioma

¹⁰ Ozigbo ahun, ndi kwerini nọ gi ime uhinin ahun zifu Polu lẹ Sailasi si obodo Beria. E ru w'e, ya wẹ nọ si ime ulo-ofufe ndi Ju. ¹¹ Ndi Ju ri Beria ka obi wẹ a shiapu kari ndi ri Tesalonika. Makeni, wẹ gichanrin obi we ile nabanhan oku hụ, e leban enya Ehuho-nsọ uhuohin ile keni wẹ marin ke ihien ndi hụ Polu ku wu ezioku. ¹² Ufiri ẹ, ndi bu oda ime wẹ nọ kwere—ke ikpoho bu oda wẹ marin amarin wuleni ndi Ju ke ikennyẹ bu oda wuleni ndi Ju. ¹³ Kani, ogen ndi Ju ri Tesalonika gi marin ni Polu e kuole oku Chuku ime Beria, wẹ nọ biaziole ebenu d'a kpasu ndi ri ebenu. ¹⁴ Ya ndi kwerini ri ebenu nọ zipu Polu si ali ri ehụ Ohimin; kani Sailasi lẹ Timoti nọ nodiguu Beria ebenu. ¹⁵ Ndi hun dupu Polu nọ du ẹ rukworị obodo Atensi; ọ nọ zi wẹ gwa Timoti lẹ Sailasi bikenrin d'e kunrun ẹ, ya wẹ nọ la a to.

Ozi Polu Zi Ndi Oka-ekukwo Imẹ Atensi

¹⁶ Ogen Polu gi ri e che Timoti lẹ Sailasi ime Atensi, izize hụ e ze ẹ makeni ọ hun ni ali hụ ile wu mmọn-mmọn. ¹⁷ Ọ nọ gi ifiri ẹ, ọ nọ gwama ndi Ju lẹ ndi wuleni ndi Ju hun e fe ofufe ndi Ju oku Jesu ime ulo-ofufe ndi Ju, e son wẹ a do a, a nozikwo ime afia a gwa ndi owule ri ebenu oku uhuohin ile.

† Isi Nke Mmisin:37 Ogen hụ, onye ani owule a s'eka a wuru nwa-di-ali Rom omeni ndi mu n'a wu umu-di-ali Rom mobu n'ọ fe ani-eze Rom ohunma mobu n'ọ gi egbo nonrin ẹ.

¹⁸ Ndị hụ ime ndị hụn a chọ anị oku hụn rị itu ndị Epikuria lẹ itu ndị Stoikị nọ sọn ẹ dọma. Ndị hụ ime wẹ si, “Kini kẹ onyẹ ita-lẹ-okuni rị e ku?” Ndị ozo si, “Ọ nọ kẹ si ọ rị e ghoru mmọn ọhụn.” (Wẹ ku ẹrira makeni ọ rị e zi ozioma banyeni Jesu, e ku oku igha ọnwun lihi.) ¹⁹ Ya wẹ nọ w'ẹ jẹn ọgwa hụ w'a kpọ Eropagosị, si a, “Kowa ni nwan ẹnyi ihien ọhunnị i rị a kuzi. ²⁰ Ẹnyi anutuni ihien ndini i rị e ku; ẹnyi chọ nwan ni ẹnyi ghota wẹ.”

²¹ O nweni ihien ndi obodo Atensi ile lẹ ndi obia bi ebẹhụ gi nwan oge wẹ e mẹ kari iku ihien ọhụn lẹ inu ihien ọhụn.

²² Ya Polu nọ wuzo ihun ndi rị ọgwa Eropagosị, si, “Ndị Atensi, a hụnolẹ m'a ni unu e feke ihien wẹ e fe efee—kẹ ihun kẹ azuun. ²³ Makeni, oge m gi ghako ime obodo unu, m hụ e lekpo ihien ndi onu e fe; m nọ hụn ulo-mmọn wẹ deye ihieni: ‘Onwan wu nke mmọn hụ ẹnyi marinleni.’ Ihien hụ onu rị e fe, hụn unu marinleni, ya kẹ m rị nwan a gwa unu oku ẹ.

²⁴ Osolobue hụn ke uwa lẹ ihien ile rị ime ẹ, Onyẹ hụn nwe elu-igwee lẹ uwa, ara bi ime unu-mmọn wẹ gi ẹka tun; ²⁵ w'a ra gi ihien gha ẹka ihian bia e fe ẹ, nọkẹ si o nwe ihien rị a kon'a. Mba, makeni 'ya lẹ enwen ẹ wu hūn e ye ihian ndun lẹ umeren lẹ ihien ile. ²⁶ O gha onyẹ ohu wepuha ndi alị ile ni wẹ bigbari elu uwa ile, ọ nọ tumesomme ni wẹ oge nke wẹ lẹ alị wẹ k'e bi. ²⁷ O mẹ ihieni keni wẹ hūn uto chọ Osolobue—ikenkwọ a hūn w'a ebe wẹ rị e bisomme ẹka a chọ a—kani, ọ nọkunme onyẹ-onyẹ ime ẹnyi anokunme. ²⁸ Makeni ‘Ime ẹ kẹ ẹnyi nọ a rị ndun; ime ẹ kẹ ẹnyi nọ e jenhunme; ime ẹ kẹ ẹnyi nọ a rị.’ O nweghode ndi nke unu e deni hūn de ẹ, si, ‘Ezie, ẹnyi nwen wuzikwo umu a.’

²⁹ Ebe o mẹ ni ẹnyi wu umu Osolobue, ẹlẹ hūn ẹnyi e gi e ro ni Osolobue ẹnyi nọ kẹ goru mọbu ona (siva) mọbu omuma—ihien ndi hū wẹ gi akọ-lẹ-uche lẹ iroro ihian kpu. ³⁰ Osolobue fepu ẹnya oge ihian gileni marin a. Kani, ọ siguọ nwan ihian ile rị ebe ile wẹ roghari. ³¹ Makeni, ọ kayeguọ uhuohin o jenkọ d'e gi kin uwa ikpe zinrinni ghahani okennyẹ ohu o tumẹ. O meguọ ihian ile marin onyẹ okennyẹ hū wu ghahani iweli ẹ oge o gi nwunhungu.”

³² Oge wẹ gi nū banyeni igha ọnwun weli ihian, ndi hū ime wẹ nọ kpa a ye emu; kani ndi ozo si, “Ẹnyi chọ n'i gwazi ẹnyi oku ihieni.” ³³ Ya Polu nọ gha iko hū pu. ³⁴ Kani ikennyẹ ndi hū ime wẹ nọ ban n'a, kweri ni Jesu. Onyẹ ohu ime wẹ wu Diyonishusu onyẹ ohu ime ndi e zu ọgwa Eropagosị, ya lẹ okpoho ohu w'a kpọ Damarisi, lezi ndi ozo wẹ ile wi.

Isi Nke Mmēsatō

Polu A Run Orun Jesu Ime Korenti

¹ Ihieni e meguu, Polu nọ gha Atensi pu, si obodo Korenti. ² Ebẹhụ k'ọ nọ hūn onyẹ Ju w'a kpọ Akwila, onyẹ Azuun Pontusu, hūn 'ya lẹ nwunye ẹ wu Prisiļa gba gha alị Itali bia ebẹhụ nke ọhụn, makeni eze-kani wu Klodiosi Siza si ndi Ju ile gha Rom pu. Ya Polu nọ jẹn d'a hūn wẹ. ³ Makeni udi orun ohu kẹ ya lẹ wẹ a run, ọ nọ du wẹ nodi, a rungbama orun—orun w'a run wu imeme ihien wẹ gi e memẹ odu. ⁴ Uhuohin Izu-iken ile, ọ hū e jẹn ulo-ofufe ndi Ju d'a gwa wẹ oku, a liliima n'o mẹ wẹ kweri—kẹ ndi Ju kẹ ndi wuleni ndi Ju.

⁵ Oge Saļasi lẹ Timoti gi gha Masedonia bia, Polu nọ gi oge ẹ ile e zi ozioma, a kowa ni ndi Ju ni Jesu wu Kraisti. ⁶ Oge wẹ gi buluma n'a, kparime ẹ, ya ọ nọ zinzinfu uzunzun rị a ẹkwa to ni wẹ gi gwa wẹ n'e meole wẹ eje-ihien, si wẹ, “Edeke onu rị unu isi! Eka m rị ochan! Gha kiken jẹnme, e buru m ndi wuleni ndi Ju.” ⁷ Ya ọ nọ gha ebẹhụ pu, si iwe okennyẹ ohu w'a kpọ Taitiosī* Jostusu, hūn wuleni onyẹ Ju bu o fe ofufe ndi Ju. Iwe Taitiosī rị e sọn ulo-ofufe hū. ⁸ Kriposi wu onyẹ-isi ulo-ofufe hū nọ kwerini Di-nwonni-ẹnyi, 'ya lẹ ezi-lẹ-ulo a ile; ndi Korenti bu oda hūn nū ozioma Polu rị e zi nozi kweri, wẹ nọ mẹ wẹ mirin-Chuku.

* Isi Nke Mmēsatō:7 mọbu: Taitosi

⁹ Uhinhin ohu, Polu nọ hun ohun ebe Onye-nweni-enyi nọ si a, “Atule egun; ka kume, agbakwole nkintin, ¹⁰ make ni m noyeni i anoyeni. O nwonni onye k'e metu i aka, ru i ehụ, make ni m nwon ndi bu oda ime obodoni.” ¹¹ Ya o nọ ndi ebefu ahua ohu le ifon isin, a kuzi we oku Osolobue.

¹² Kani ogen Galio gi wu Govano ri a kidonni ndi Rom ime Azuun Akaya, ndi Ju nọ kigbama, maye Polu, w'e jen ogwa Govano. ¹³ We nọ si Govano, “Okennyeni ri a si ihian gi uzo ozọ wuleni hun Iwu ku femo Osolobue.” ¹⁴ Kani ogen Polu gi chofu n'o kume, Galio nọ si ndi Ju, “Omeni oku idan iwu obodo ro mobu ni we me ihien wu eje-ihien nke-esi, nke m'e te yeni unu ndi Ju onu. ¹⁵ Ebe o me nwan ni oku ihien onye ku le efan ihian le oku iwu unu ro, gi ni aka onu leban a enya; ekinko m udi ikpe ndini!” ¹⁶ Ya o nọ chupu we ime ogwa. ¹⁷ Ya we ile nọ kwondon Sostenesi wu onye-isi uno-ofufe ndi Ju, gbu e ili ihun-ezi ogwa hu, kani Galio e fayedeni we enya.

Polu E kinhen Obodo Antioku

¹⁸ Polu a nobe Korinti, ya o nọ si ndi kwerini ri ebefu ndi ohunma, o nọ banye ugbo-mirin shi ani Siria. Iya le Prisi la le Akwila wi. E ru we obodo Senkre, o nọ ko ntutu, o gi mezu nkwa o kwe. ¹⁹ E ru we Efesos, o nọ na we to ebefu: kani ya le enwen e nọ jenguu ulo-ofufe ndi Ju d'a gwa we oku. ²⁰ Ogen we gi si a ndizi, o nọ ju; ²¹ kani, ogen o gi puko, o si, “M k'e kinhen, omeni uche Osolobue ro.” O nọ gi ugbo-mirin gha Efesos jenne.

²² Ogen o gi ru Sizaria, ya o nọ si [Jerusalem] d'e keleguu ndi aka, o nọ kin[zi] azuun lasi nwan Antioku.

²³ Ogen o gi nobe ebefu, o nọ pu, jensonme ebe ri ichen-ichen Azuun Galeshia le Frigia, a gba ndi ile kwerini umu.

Orun Apolosi Run Ime Efesos le Korinti

²⁴ Ogen hu, onye Ju ohu w'a kpo Apolosi, hun we nọ Alezandria mu nọ bia Efesos. Okennyeni ma ku oku ohunma-ohunma, marini Ehuhuo-nsọ oda-oda. ²⁵ A kuziguu w'a Uzo-Di-nwonni-enyi; o nwekenme adudu o gi e zi ozi; o kuzi banyeni Jesu ohunma. Kani mirin-Chuku Jonu suo k'o marin. ²⁶ O nọ kusime iken ime ulo-ofufe ndi Ju. Kani, ogen Prisi la le Akwila gi nu nkuzi e, we nọ weri e shi usuo d'a kowan'a Uzo Osolobue ohunma. ²⁷ Ogen Apolosi gi cho n'o fetu si Azuun Akaya, ndi kwerini nọ ye e ndu, de ehuhuo jenni ndi kwerini ri Akaya si we nabanhan a. Ogen o gi ru Akaya, o yekenne ni ndi hun ri ebefu Osolobue yeguni aka kweri aka. ²⁸ Make ni o nọ id'enya ihian ile za ndondo ile ndi Ju ri a do, zacharin a, gi Ehuhuo-nsọ ghosicharin ni Kraisti hu Ehuhuo-nsọ ri e ku oku e wu Jizosi.

Isi Nke Mmitenei

Polu A Nọ Ime Efesos Run Orun Jesu

¹ Ogen Apolosi gi ri Korinti, Polu nọ ghashi akpakali, ghafe obodo bu oda, puha Efesos. Ebefu k'o nọ hun ndi ri e son Uzo-Jesu. ² O si we, “Unu e nwehengho Mmon-nsọ ogen onu gi kweri?” We nọ si, “Mba, enyi e ke nutude ni Mmon-nsọ ri a ri.” ³ Ya o nọ si we, “Elee mirin-Chuku ke we me nwan unu?” We nọ si, “Mirin-Chuku Jonu.” ⁴ Polu nọ si, “Jonu gi mirin me ndi rogharini mirin-Chuku, a gwa we kwerini onye hu lalani ogen ya le enwen e gi memeguu—ya wu, we kweri ni Jesu.” ⁵ Ogen we gi nu ihienni, we nọ gi efan Di-nwonni-enyi wu Jesu me we mirin-Chuku. ⁶ Ogen Polu gi bu aka kwasị we, Mmon-nsọ nọ biakwasị we, we nọ suma asusu ndi ozọ ri ichen-ichen, bume amuma. ⁷ (We ile ri ihien nọke madu mmebuo.)

⁸ Polu nọ jenne ulo-ofufe ndi Ju. Orugbo ifon eto, o hu e jen d'a gwa we oku, e ku banyeni Ali-eze Osolobue, e kusi iken, e me e n'o we-enya, keni we kweri. ⁹ Kani ogen ndi hu ime we gi gba isi-akwanran, ju n'e kweriko we, kujama oku Uzo-Jesu id'enya ihian ile ime uno-ofufe hu, Polu nọ la we to. O nọ weri ndi kwerini pu d'a kuzime we uhuhun ile ime ulo hu onye w'a kpo Tairanos a ndi a kuzi nkuzi. ¹⁰ O me ihienni orugbo ahua

ẹbuo, nke wu ni ndi ile bi Azuun Eshia no nu oku Di-nwonni-enyi, ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju*.

Umu Skiva

¹¹ Osolobue gi Polu runsomeme orun-atumenya pu-ichen, ¹² nke wu ni, we weride ekwa we gi e finchan obanje le ewuru-orun metuguu Polu ehụ jenni ndi oria, emu we a la, eje-mmom a gha ime ndi we ri ime we pu.

¹³ Ya ke ndi hu ime ndi Ju hun a ghahunme a chupu eje-mmom no cho ni we gi efan Di-nwonni-enyi wu Jesu chufu eje-mmom: we hu a si eje-mmom ndi hu, "M gi efan Jesu hun Polu ri e ku oku e a si unu pu!" ¹⁴ Umu-ikennyē esa onye Ju ohu w'a kpo Skiva ri ndi ri e me ihien. Skiva wu onye ohu ime ndi nchu-ejan kani. ¹⁵ Kani eje-mmom hu no si we, "A maringho m Jesu; a maringhozi m Polu—kani onye ke unu wu?" ¹⁶ Ya Okennyē ahun eje-mmom hu ri ime e no wukwasị we, kari we eka, me we mm'onuma, nke wuni oto ke we gi gha ulo hu gbapu, we le ehụ o rusomme we. ¹⁷ Ndi ile ri Efesosi, ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju no nu ihien; egun no tuma we ile; efan Di-nwonni-enyi wu Jesu no nwekenme ogho.

¹⁸ Ozozị, ndi hu ime ndi kwerini no fua id'enya ihian ile, koma onu eje-ihien ndi we te ri a run. ¹⁹ Ndi hun te gi iken eje-mmom a run le ndi a gwọ eje-ogun no kponhensonme ekukwo ndi we gi a run ihien ndi ahun d'a dun okun id'enya ihian ile. Ogen we gi gbako onu egbo ehuhuo ndi hu, o gba ihien no ke egbo orun akp'ohin nnu isen-kwasị-ogun-isin. ²⁰ Ya ke oku Di-nwonni-enyi no ghakenme ihun, weri onodi ohunma-ohunma.

Obodo Efesosi E Susuhu

²¹ Ogen ihien ndini gi meguu, Polu no kwademe obi e ime Mmon-nso n'o jenguu Masedonia le Akaya n'o k'a gha ebeku jen Jerusalem. O nozi si, "M jenguu Jerusalem, m k'e ruziriri Rom." ²² Ya o no zi madu ebuo ime ndi ri e yen'e eka—Timoti le Erastos—si Azuun Masedonia; iya le enwen e no nodizi ime Eshia ekere.

²³ Ogen hu ke oken nsongbu gi puha ime Efesosi make Uzo-Jesu. ²⁴ O nwe okennyē ohu w'a kpo Demetriosi hun a kpu uzun-ola-siva, e gi e a kpusomme ulo-mmom we n'e fee mmom w'a kpo Atemisi. Orun a e weheni ndi a kpu uzun orun oda-oda. ²⁵ O no kpokikome ndi a kpu uzun le ndi ozo we ile gba a run udi orun hu, si, "Ikennyē, onu a maringho ni orunni ke enyi gi a ban ihien. ²⁶ Bu onu e gigho nwan ntin unu nu, gi enya hun ni Poluni e giguo ihien ni o ri e ku, ni mmom we gi eka mēme ele mmom, dori ndi bu oda; ele ime Efesosi suo k'o ri e me ihien, kani, o d'a ghagbaride Azuun Eshia ile. ²⁷ Oken eje-ihien ri e me. Elede eje-efan ihien k'e ye orun enyini suo, kani ulo-uku mmom-onyenyen uku wu Atemisi k'a wu tan ihien mmaka; ogho a, hun ihian ile ri ime Eshia le uwa ile gi e fe e, a fapu!"

²⁸ Ogen we gi nu ihien, olulu e bume we, we no yime oro, a si, "Mmon-uku ke Atemisi ndi Efesosi wu!" ²⁹ Ya obodo hu no susuhu; we no zupuha, dokpunrun Gayosi le Aristakosi, ndi Masedonia we le Polu a wi e jehunme, si ebe ihian ile a no e zu. ³⁰ Polu te cho ni o jen ime igunrun hu, kani ndi e son Uzo-Jizosi anin'a.

³¹ Ke ndi hu ime ndi-isi Azuun Eshia hun wu ndi osi Polu no zijen n'e ozi, ri o a, y'a makwole-ama ru ebeku we no e zu.

³² Ime igunrun hu, ndi hu ime we hu e yi ihien ohu, ndi hu ime we hu e yi ihien ozo—makeni isusu jun ime igunrun ndi ahun zuni; imerinme ime we amarin ihien we gbakikomeni. ³³ Ebe o me ni Alezanda ke ndi Ju nupuha ihun, ndi hu ime ndi ahun zuni no si Alezanda ya kume. Alezanda no gi eka gwa we gba-nkitin, choma n'o kinrin onu a idenya igunrun ahun. ³⁴ Kani hun we gihu marin n'o wu onye Ju, we no gi olu ohu yime, "Oken-mmom ke Atemisi mmom ndi Efesosi wu!" We ile hu e yi ihien ihien noke orogbo mgbahunme okuloku ebuo!

³⁵ Ogen akan-we obodo hu hun ri a kidonni ndi Rom obodo hu gi meguu igunrun hu ile gba nkintin, o no si, "Ndi Efesosi, onye wu onye ahun marinleni ni ndi obodo Efesosi

* Isi Nke Mmitenei:10 Griki: ndi Griki

ke ụlọ-uku mmọn uku wụ Atemisi rị ẹka, nị ẹka wẹ ke Atemisi wẹ kpụ hụn gha igwere dan rizikwọ? ³⁶ Ebe o mę nị w'a ra ru ụka ihien ndini, o furu ni unu gba nkintin. O furuni nị onu mę ihien owule unu lebanleni enya. ³⁷ Makeni, unu e weheguo nwan ndini ebeni bu o nwonni ihien wẹ zu ime ulo-mmọn; e kujani wẹ oku mmọn-onyennyen enyi.

³⁸ Omeni Demetriosi le ndi orun-nka ya le wẹ wị nwe onye wẹ k'e kpe, enyi nwesonme unu-ikpe, ndi Govano hun a kini huzi a; wẹ jenne ebegu d'e kpe wẹ. ³⁹ Kani, omeni o nwonghozi ihien ozọ unu ri a cho kari onwan, ya wu nị ogwa ihian ile e zu† ke wẹ a no leban a enya. ⁴⁰ Makeni, ihienni mę tanni nwon iken buhe ni enyi oku ebe ndi-okiki ri. O ru e du wẹ enyi kpe nị enyi ri a lu nị enyi weri enwen enyi—makeni o nwonni ihien enyi k'a saeka ku nị iya buhe isusuni.” ⁴¹ Ogen o gi kuguu ihienni, ya o no gbashia ndi ahun ile zuni.

Isi Nke Ogun

Polu E Jen Masedonia Le Ali Grisi D'e Zi Ozioma

¹ Ogen isusu hu gi kusiguu, Polu no zi ozi kpokikome ndi e son Uzo-Jesu; o gbaguu wẹ ume, siguu wẹ nodi ohunma, o no la wẹ to si Masedonia. ² Ogen o gi ghagbariguu azuun hu ile, kuguu ihien bu oda o gi gba ndi kwerini risonne ebegu ume, o no puha ali Grisi*;³ o no nodi ebegu ifon eto. Ogen o gi nwan cho n'o gi ugbo-mirin lakin Azuun Siria hun Jerusalem ri ime e, ogen hu hura ke ndi Ju gi ri n'e ngo, o no gweru si n'o ghashi Masedonia lakin ya wu Siria. ⁴ Iya le ndini wẹ wị: Sopata nwa Pairosi, onye Beria; Aristakosi le Sekondusu, ndi Tesalonika; Gayosi onye obodo Debe; le Timoti; lezi ndi Eshia wu Taikosi le Trofimosi. ⁵ Ndinu wẹ no bu uzo jenne Trasi d'e cheri enyi. ⁶ Ogen Mmemme Bredi Nwonleni Yisti a ghafegu, enyi nwen no gi ugbo-mirin gha Filipi buni, hun m'e akp'ohin isen, enyi no kunrun wẹ ime obodo Trasi; enyi no nodi ebegu izu-uka.

Polu E Jenzi Trasi

⁷ O ru uhuhin ibuzo ime izu-uka (ya wu nwan uhuhin-uka), ogen enyi gi nogbama nị enyi ri Oriri-nsọ, Polu no gwama wẹ oku; ebe o mę ni eki fonhu, o lama, o no kusonne ya wu oku d'e ru ime abali. ⁸ Wẹ donmesonne ukpe bu oda ime mmughe hu ri elu hun enyi no zu. ⁹ Okorobia ohu w'a kpo Yutikosi nodi ali enu windo. Ogen Polu gi kuberi oku, ezigbo uran no tuma Yutikosi; uran hu no buru e, o no gha windo ulo hu mę wẹ eto ime elu, dan. Ogen wẹ gi bia d'e weli e, a hun w'a n'o nwuhunguo. ¹⁰ Polu no hidan, o no hunu, fiedon Yutikosi, si, “Atule ni egun, nị o hu ndun†.” ¹¹ Ya Polu no shi ibe elu hu enyi no e zu. Ogen o gi bebeguu bredi Oriri-nsọ, keguu a, enyi e riguu, o no kusonnezi, eki e we fon, o no jenne. ¹² Wẹ nwen no weri nwata-okennyeh hu le ndun lama, obi no rucharin wẹ ali.

A Gha Wẹ Trasi Si Miletusu

¹³ Enyi nwen no banye ugbo-mirin jennegu obodo Asosi, ebe Polu jenko d'a no banye ni enyi ime ugbo-mirin hu. Enina ke Polu si nị enyi mę e—makeni o cho n'o gha akpakali. ¹⁴ Mgbe o gi kunrun enyi ime Asosi, enyi le iya no wiri gi ugbo-mirin hu si Mitailini. ¹⁵ Enyi no gi ugbo-mirin gha ebegu pu, eki e fon, enyi no ru nchetari ihun obodo Kiosi; eki e fonzi, enyi no ru obodo Samosi; eki e fonzi, enyi no ru Miletusu— ¹⁶ makeni Polu a kwademegu nị ele o k'a banye Efesosi, amamgbe o gha e bie ime Eshia—o ri a huhu n'o kere n'a ru Jerusalem uhuhin Mmemme-Pentikosu—omeni o ri nfe.

Oku Polu Gwa Ndi-isi Uka Ri Efesosi

¹⁷ Polu no gha Miletusu zi wẹ d'a kpo ndi-isi uka Efesosi bia d'e kunrun e. ¹⁸ Ogen wẹ gi bia, o no si wẹ, “Unu le enwen onu a maringho ke m don bi ogen ahun ile m gi ri ime igunrun onu—ghakwori uhuhin ibuzo m zo uku ye ime Eshia; ¹⁹ ke m don weluacharin enwen m ani, gi enya-mirin fe Di-nwonni-enyi, e dingbucharin nsongbu ile biani nị m

† Isi Nke Mmitenei:39 hun e zu mgbe eto ahua * Isi Nke Ogun:2 Grisi wu ali ndi Griki; Azuun Akaya k'o ri. † Isi Nke Ogun:10 Ekukwo Ndi-nze Nke Ebuo 4.32-36

make ngo ndi Ju risonme ni m. ²⁰ O nwonni ihien owule m marin k'e yeni unu aka, e seri m isi; alatoni m ikuzi onu id'anya ihian ile le ulo-ulo, ²¹ a gwa ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju oku iroghari buru Osolobue le ikwerini Di-nwonni-enyi wu Jesu.

²² Kani, m jenkọ nwan Jerusalem nọke onye Mmon-nso tu eriri ye olu sekponko; a marin m ihien k'e kunrun ni m ebeku. ²³ Ihien m marinhụ wu ni ime obodo owule, Mmon-nso ri a gwa m ni ngan le nsongbu ri e che m. ²⁴ Kani o nwonni ihien m kpo ndun m, sukpan ni m gbaguu oso[‡] Osolobue si enyi gba, runguu orun Di-nwonni-enyi wu Jesu buche m aka—orun izisonme ozioma banyeni ohunma Osolobue me.

²⁵ A maringho m nwan ni o nwonni onye owule ime unu ile m no ime igunrun we zisonme ozi Ali-eze hun jenkọ d'a hunzi ni m.

²⁶ M ri nwan a gwa unu n'o nwonni onye owule ime unu edeke e ri m isi. ²⁷ Makeni, a gwachanringuo m onu ihien ile wu uche Osolobue, esekinni m enwen m azuun. ²⁸ Ya wu, lefu ni nwan enwen onu le igunrun atunrun hun Mmon-nso buche unu aka enya. O tumeguwo unu ndi-ndu keni unu du uka Osolobue, hun Osolobue gi edeke Nwa a[§] nwehen. ²⁹ A maringho m ni m puguu, eje-eworo k'a bia ime unu d'e ripu igunrun atunrun hu. ³⁰ Ndi hu ime onu jenkọ d'a rukpomade ezioku keni we gi e dorị ndi e son Uzọ-Jizosi. ³¹ Ya wu, munrun ni enya; nyanhan ni ni ezuni m iken orogbo ahua eto, ke uhinhin ke efinnai, ebe m ri e gi enya-mirin a do onye owule aka-ntin.

³² M ri nwan e we unu e che aka Osolobue le ozi banyeni ohunma a, ozi e hun k'a s'eka me unu sue ime okukwe rike ulo we n'a runshi elu—me unu ri ndi k'e nwehen ihien we k'e ye ndi ile we don nsọ.

³³ O nweni onye owule egho e mobu goru e mobu ekwa a na m enya. ³⁴ Unu le enwen onu a maringho ni m gi aka m luru ihien mme le ndi mme le wi gi bi. ³⁵ E giguwo m ihienni ile ghosi onu ihien unu e leri, n'o furu ni enyi gi irun erira e yeni ndi zeleni le ndi igbenye aka, a nyanhan oku Di-nwonni-enyi wu Jesu le enwen e ku, si, 'Iyeni ka ngozi e wehe kari inarinni.' ”

³⁶ Ogen Polu gi kuguu, ya le we no sekpu ali, o no me ekpere. ³⁷ We ile hu a kwan ekwan, a kwanshi elu, e fiedon Polu, e su e onu. ³⁸ Ihien kacharin we a fu wu ni o si ni a hunkozi w'a; ya we no du e d'e ru ebe ugbo-mirin ri.

Isi Nke Ohu-kwasị-ogun

Polu E Jenme Jerusalem

¹ Ogen enyi gi ghaguu ebe we ri pu, enyi no gi ugbo-mirin jenme, ghafe ozigbo ru obodo Kosi; eki e fon, enyi no ru Rodisi; enyi no gha ebeku si Patara. ² Ebeku ke enyi no chorị ugbo-mirin jenkọ Finishia, enyi no banye, jenme. ³ Enyi e ru ebe enyi no leghama ali Saiprosi, enyi no nu e ye azuun aka-ekpen enyi, ghasi ndidan-mirin ali Saiprosi nyanshi ali Siria; enyi no nwan kusi ali Taya—makeni ebeku ke ugbo ahun jenkọ d'a no butu ibu. ⁴ Enyi no chorị ndi ri e son Uzọ-Jesu ri ebeku, son we nodi izu-uka ohu. Ghahani iken Mmon-nso we no si Polu ya ejenle Jerusalem. ⁵ Kani, ogen enyi le we gi noguu, enyi no pu, jenmezi ebe enyi jenkọ. We ile le inyenme we le umu we no gha ime obodo hu dupuha enyi, duru enyi d'e rukworị mkpenren mirin. Enyi ile no sekpu ali mkpenren mirin ebeku me ekpere, ⁶ enyi no si ibe enyi nodi ohunma. Enyi no banye ugbo-mirin jenme, we nwen nke no lama.

⁷ Ogen enyi gi ghaguu Taya pu, enyi no ru Tolemaisi; enyi no kele umune enyi ime Kraisti ri ebeku, son we nodi akp'ohin ohu. ⁸ Eki e fon enyi no pu, enyi no ru Sizaria; ime Sizaria, enyi no shi iwe Filipu hun e zisonme ozioma d'e son e nodi. Filipu ri Madu Esa hu we hopuha ime Jerusalem ogen mbu. ⁹ Umụ Filipu eno wu igbagba e bu amuma. ¹⁰ Enyi nodi ebeku akp'ohin ole-le-ole.

[‡] Isi Nke Ogun:24 nkuzi, obibi le agungun Jesu tumeni ndi nke e 1 Ndi Korenti 9.24-27; 2 Timoti 2.5, 4.7 [§] Isi Nke Ogun:28 edeke ya le enwen e

Ogen hụ enyi gi rị ebèhụ, onyè-amụma ohu w'a kpọ Agabọsị nọ gha Judia bịa. ¹¹ O nọ bịa d'e kunrun enyi, weri akpukpọ-ukun Pọlụ, gi ẹ kẹnmẹ enwẹn ẹ ụkụ lẹ ẹka, ọ nọ sị, “Mmọn-nso si, ‘Enina kẹ ndi Ju rị Jerusalem k'a dọn kẹnmẹ onyè nwọn akpukpọ-ukunni, w'ẹ che ẹka ndi wụlẹni ndi Ju.’ ” ¹² Ogen enyi gi nụ ihienni, enyi lẹ ndi ọzọ rị ebèhụ nọ rịoma Pọlụ makẹ ọ gha e jẹn Jerusalem. ¹³ Pọlụ nọ sị, “Kị unu rịde e mẹ ihienni— a kwan ẹkwan, e tiwa m obi? A kwademẹguo m ni m jenkọ Jerusalem—osun'a ni we jenkọ d'e gbu m ebèhụ makẹ ufiri efan Di-nwonnini-enyi wu Jesu—eledẹ ni wẹ kẹnmẹ m sụo.” ¹⁴ Ebe o menị enyi asani ẹka gbehuto obi ẹ, o nwonzini ihiẹn enyi ku kari isi, “Uche Di-nwonnini-enyi ya mẹ.”

¹⁵ Enyi a nọberi ebèhụ, enyi nọ kwademe, si Jerusalem. ¹⁶ O nwẹ ndi rị e sọn Ụzọ-Jesu gha Sizaria hụn sọnmezi enyi, weri enyi si iwe Nnasin ebe enyi k'a nọdi. Nnasin wu onyè ohu ime ndi ibuzọ kwerini, onyè anị Saiprọsị k'ọ wu.

Ihiẹn Ndi-isi Sị Pọlụ Ya Meni Ụka Rị Jerusalem

¹⁷ Ogen enyi gi ru Jerusalem, ndi hụn kwerini nọ nabanhan enyi ohunma-ohunma. ¹⁸ Eki e fon, enyi lẹ Pọlụ nọ wiri d'a hụn Jemisi; ndi-isi ụka ile rizikwo ebèhụ.

¹⁹ Pọlụ e kelegu wẹ, ọ nọ gi uri-uri kowachanrin ni wẹ ihiẹn ile Osolobue gi orun 'ya wu Pọlụ mẹ ime ndi alị ndi ọzọ wụlẹni ndi Ju.

²⁰ A nuguu w'a, wẹ nọ ja Osolobue mma. Ya wẹ nọ sị a, “Pọlụ nwene enyi, y'a hụnole nwan ndi Ju madu nnu ole-lẹ-ole kwerini; wẹ ile nwẹ adudu Iwu Mozizi—w'a gi ẹ gu egu kaka. ²¹ A gwaguo wẹ wẹ ni i rị a kuzi ndi Ju ile hụn bisonmẹ alị ndi ọzọ wẹ lato Iwu Mozizi, a sị wẹ a kwazile umu wẹ ugun, w'e donmezile omenalị ndi Ju.

²² Kị enyi e mẹ nwan? Wẹ k'a nuri ni y'a biaguo. ²³ Mẹ nwan ihienni enyi jenkọ d'a gwa i. O nwọn ikennyẹ eno rị ebeni gi efan Osolobue kwe nkwa. ²⁴ Weri ikennyẹ ndini, 'yu lẹ uwẹ wiri jẹn d'e mezu omenalị idon-nso: y'a kụ ni wẹ ugwo w'e gi kopu wẹ ntutu. Ihian ile k'e gi ẹ marin ni ezioku a rị ime ihiẹn wẹ nụ ni 'ya k'i rị e mẹ, a marizikwo wẹ ni 'yu lẹ enwẹn i e bi kẹ Iwu Mozizi don kụ. ²⁵ Kani, nke ndi wụlẹni ndi Ju hụn kwerini, enyi e zịnguo ni wẹ ẹkukwo-ozì gwa wẹ ihiẹn enyi kwerigbama wẹ sikọ d'e mẹ. Enyi sị wẹ erile ihiẹn owule wẹ gi rụa mmon; w'e rile edeke mobu anu owule wẹ rukwon olu; w'a gherẹle.”

²⁶ Ya Pọlụ nọ kweri. Eki e fon, ọ nọ weri ikennyẹ ndi hụ d'e mezu omenalị wẹ gi e don nso. Ogen ya lẹ wẹ gi mezuguu omenalị idon-nso, ọ nọ banye ime Ụlọ-nso d'e mẹ wẹ marin akp'ohin ole idon-nso hụ sikọ d'a nọru, wẹ kebe chụ ni onyè-onyè ime wẹ ejan.

A Nwunrun Wẹ Pọlụ Ime Ụlọ-nso

²⁷ Kani, akp'ohin esa hụ e d'e zuguu, ndi hụ ime ndi Ju gha Eshia bịa nọ hụn Pọlụ ime Ụlọ-nso. Wẹ nọ kpasu igunrun hụ ile, wẹ nọ kwondon Pọlụ, ²⁸ yime oro, a sị, “Ndi Izrelu! Bịa ni-o! Onwan wu okennyẹ hụ hụn e jensonmẹ ebe ile, a kuzi onyè owule, e kuja oku ndi Izrelu lẹ Iwu enyi wu Iwu Mozizi lẹ Ụlọ-nso. Eledẹ ohun sụo, o webanhanguozi nwan ndi wụlẹni ndi Ju ime Ụlọ-nso, meru ebene rị Nso!” ²⁹ (Wẹ ku ihienni makeni wẹ hụn Trofimosi onyè Efesosi lẹ Pọlụ ime obodo, wẹ ro ni Pọlụ e webanhanguo a ime Ụlọ-nso.)

³⁰ Obodo hụ ile nọ susu, ihian ile nọ zunpuha. Wẹ nọ kwondon Pọlụ, dokpunpu a, kpokinsonmẹ onumuzo Ụlọ-nso ozigbo. ³¹ Ogen wẹ gi rị a cho ni wẹ gbu Pọlụ, ozi nọ ru onyè-isi-agma kani a kị itu-agma ndi Rom hụn rị Jerusalem ntin ni Jerusalem ile e susu. ³² Ozigbo ahun, onyè-isi-agma kani hụ nọ werisonmẹ ndi-agma lẹ ndi a kị ndi-agma ogunisen, ogun-isen hụn rị okpuru ẹ, gi oso kpotu, zunban ime igunrun ahun. A hụn wẹ ndi-agma hụ, ya wẹ nọ gbubehi Pọlụ. ³³ Onyè-isi-agma kani hụ nọ jẹnburu Pọlụ, nwunrun a. O nọ sị wẹ gi egan ebuo kpoma a; ya ọ nọ sị wẹ, “Onyè wu okennyeni? K'o mẹ?” ³⁴ Igunrun hụ hụ e yi oro: ndini hụ e yi ihiẹn ohu, ndini hụ e yi ihiẹn ichen: onyè-isi-agma kani hụ asazini ẹka chopuha ihiẹn hụn menị makeni isusu hụ e hike. Ya ọ nọ sị ndi-agma a wẹ Pọlụ si ime baraki, ebèhụ uwẹ wu ndi-agma bi. ³⁵ E jenu wẹ nkponyi wẹ gha e nyinban, ya kẹ ndi-agma hụ nọ buru Pọlụ makeni enya tumẹ igunrun hụ. ³⁶ Igunrun ahun hụ e sọn wẹ, e yi, “Gbu n'ẹ! Gbu n'ẹ!”

Polu E Kinrin Onu A

³⁷ Ogen ndi-agma hu gi ri a cho ni we weri Polu si ime ebegu we bi, Polu no si onye-isi-agma kani hu, “N'i cheri ni m gwa i oku?” Onye-isi-agma kani hu no ju a, si, “Y'a su Griki? ³⁸ Ya wu, ele 'yu wu onye Ijptu hu bulumanu ndi ri a kini, kiri ndi ikpatan nnu iri ahun shi ime atu?” ³⁹ Polu no si, “M wu onye Ju. Tasosi ri Azun Silisia ke we no mu m. M wu nwa di-alu Tasosi, obodo ri mkpa. Dodo, ni m gwa ndini oku.” ⁴⁰ Hun onye-isi-agma kani hu gi ye e efe n'o ku, Polu no wuzo enu nkponyi, fe eka ni we gba nkintin. Ogen we gi gbaguu nkintin, Polu no gi asusu we wu Hibru gwa we oku.

Isi Nke Ebuo-kwasi-ogun

¹ “Umune m le ndi-ndi enyi, gon ni ntin ni m kinrin onu m!” ² Ogen we gi nu k'o ri a su asusu we wu Hibru, we no gbakenme nkintin. Ya Polu no kume: ³ “M wu onye Ju. Tasosi ri ime Azun Silisia ke we no mu m, kani ime Jerusalem ebeni ke we no zun m. Gamalielu zun m. We zun m zunru m ani ebe Iwu ndi-ndi enyi kani ri; m'e te dunni Osolobue ke okun leke ke onu ile don ri a dunni'a tanni. ⁴ M kpokpo ndi ri e son Uzonu, kpokpo we ru onwun. M'a kpoma ke ikennyu ke ikpoho egan, a tu we e ye ime ulo-ngan. ⁵ Onye-isi nchu-ejan le Ndi-isi k'e ri-eka shiani m eri. M narinde we ekukwo m wekoni ndi Ju ri Damas'kosi keni m d'a kpoma ndi ri ebegu ri e son Uzonu egan, wehe we Jerusalem d'e ye afunfun.”

**Polu E Ku K'o Don Gbehuto
(Orun Ndi-Ozi 9.1-19; 26.12-18)**

⁶ “Ogen m gi jenko, e rume m ehụ Damas'kosi ogen hu anwun gi e ru isi, ukpe ohu nwungbu enwen e no gha elu-igwee nwunkpu m idemizi. ⁷ A dan m, m no nu olu hun ri a si m, ‘Solu, Solu, k'i ri e kpokpo ni m?’ ⁸ M no za, si, ‘Onye k'i wu, Di-nwonni-m?’ O no si m, ‘Mme wu Jesu onye Nazareti—hun i ri e kpokpo.’ ⁹ Ndi hun mme le we wi a hungho ukpe hu, kani aghotani we ihien olu onye hun ri e kuni ri a gwa m. ¹⁰ Ya m no si, ‘Di-nwonni-m, kini ke m k'e me?’ Di-nwonni-enyi no si m, ‘Lihi oto n'i shi Damas'kosi—ebegu ke we k'a no gwa i ihien ile Osolobue keton'i i jenko d'e me.’ ¹¹ Ebe o meni asazini m eka legha uzo—makeni ukpe hu e nwunkenmeke, ndi mme le we wi no kwondon m eka, duban m ime Damas'kosi.”

¹² “Ime obodo hu, o nwon okennyu ohu w'a kpo Ananayasi, hun e fekenme ofufe noka ke Iwu don ku. Ndi Ju ile bi ebegu e ku oku e ohunma. ¹³ O no bia d'e kunrun m, turuye ni m, si, ‘Solu nwenem, leghamazi uzo!’ Ozigbo, m no leghamazi uzo, m no hun a. ¹⁴ Ya o no si, ‘Osolobue ndi-ndi enyi a horiguu i n'i marin uche e, n'i hun Onye hu Ri Ochan, nuzikwo ke o gi olu e gwa i oku. ¹⁵ Makeni i jenko d'a wu osheri e, hun jenko d'e we ozi e jenni uwa ile, a gwa we ihien i hun le ihien i nu! ¹⁶ K'i ri nwan e che!? Lihi ni we me i mirin-Chuku, keni we chanchanu i njo i, ebe i kpokuko efan a.’ ”

Ke Osolobue Don Kpo Polu

¹⁷ “Ogen m gi luaguu Jerusalem, ebe m ri ime Ulo-nso uhuhin ohu e me ekpere, idemizi, o noka si uran buru m bu ele uran. ¹⁸ M no hun ohun. M no hun Jesu k'o ri a si m, ‘Me nwan n'i gha Jerusalem pu ozigbo, makeni, anabanhako we ihien i jenko d'e ku banyeni m.’ ¹⁹ Ya m no si, ‘Di-nwonni-enyi, we le enwen we a maringuo ni m'e jensonme ulo-ofufe ile, e gbu ndi kwerini n'i ili, a tu we ngan; ²⁰ a maringhozi we ni m wuzo usuo a kwadon onwun osheri i wu Stivin', ogen hu we gi ri e gbu e, ni mme kwondon ni ndi ri e gbu' e ewuru we.’ ²¹ Ya o no si m, ‘Jenme! M k'e zi i jen ebe teni d'e kunrun ndi alu ndi ozo wuleni ndi Ju.’ ”

²² Igunrun ahun hu e gon Polu ntin d'e ru ebe o no ku okuni, ya we no yime, “Wefu ni onye no enina ime uwanu! O furuni onye w'a ni ri ndun.” ²³ We hu e yi, e fe ekwa we, a buosi uzunzun elu. ²⁴ Ya onye-isi-agma kani hu no si ndi-agma a webanhan Polu ime ebegu we bi; si we fian a mkpinsin n'o hun uzo ku ihien hain ndi Ju gi ri a hi a hunni ile, e yi udi oroni. ²⁵ Kani ogen we gi kenmeguu a ni we fian ihien, Polu no si onye ohu turu

ẹhụ nsue hụn a kị ndị-agma ogun-isen, “Iwu ndị Rom e kwerigho nị onụ fjan nwa-di-alị Rom' ihien bụ ahangbuni w'e enen owule?”²⁶ Ogen hụn a kị ndị-agma ogun-isen gi nū ihien, ọ nọ jemburu onye-isi-agma kanị hụ, sị a, “K'i cho n'i me? Okennyẹ hụ wukwo nwa-di-alị Rom!”

²⁷ Ya kẹ onye-isi-agma kanị hụ nọ jẹn d'e kunrun Pọlụ, sị a, “Gwa m, ị wụ nwa-di-alị Rom?” Pọlụ nọ sị a, “Eghe.”²⁸ Onye-isi-agma kanị hụ nọ sị, “Egho m kụ nị m d'a wuru nwa-di-alị Rom' e hikekwọ-o!” Kanị Pọlụ nọ sị, “Wẹ mude m nwa-di-alị Rom.”²⁹ Ozigbo hụ, ndị ile te k'a fjan Pọlụ mkpịnsin, n'o ku ihien menị, nọ seri isi wẹ; egun hụ a tū onye-isi-agma kanị hụ nkẹ makeni ọ hūnguo nị Pọlụ wụ nwa-di-alị Rom bụ o te kpomaguo a ẹgan.

E We Wẹ Pọlụ Jẹn Ogwa Ndị-isi Nkikwama Izrelu

³⁰ Makeni onye-isi-agma kanị hụ cho n'ọ marin ihien ndi Ju ri kpe ni Pọlụ, ogen eki gi fon, ọ nọ kpọpọ Pọlụ ẹgan, kpọzu ndi-isi nchụ-ẹjan lẹ ndi-isi ile. Ya ọ nọ wẹhẹ Pọlụ, bu ẹ tumẹ ihun wẹ.

Isi Nke Ẹtọ-kwasị-ogun

¹ Pọlụ nọ bu ẹnya tuma Ndị-isi Nkikwama hụ, sị, “Umune m, e giọlẹ m obi ri ochan bi elu m id'ẹnya Osolobue d'e ru tanni.”² Ya onye-isi nchụ-ẹjan wụ Ananayasi nọ sị ndi nokunme Pọlụ fjan a ihien onu. ³ Ya Pọlụ nọ sị a, “Osolobue k'a fjan 'yū nwen ihien; usuo-ẹjan wẹ gi ihien ochan tekin k'i wu! I nodi oche ebẹhū e gi Iwu e kin m ikpe, bụ ị hū a dan Iwu ebe ị nọ sị wẹ fjan m ihien?”⁴ Ndị hū nochime Pọlụ nọ sị a, “Egun a n'ị kpari onye-isi nchụ-ẹjan Osolobue?”⁵ Pọlụ nọ sị, “Umune m, a marin m nị onye-isi nchụ-ẹjan ro; makeni e deguo w'a ime Ẹkukwo-nsọ, sị, ‘Ekujale oku onye-ndu onu.’”

Pọlụ E Gi Akọ Wanahin

⁶ Ogen Pọlụ gi marin nị ndi hū ime wẹ wū ndi itu Sadusi, ndi hū wū ndi Itu-Farisi, ọ nọ yi oro, sị, “Umune, m wū onye Farisi, onye itu ndi Farisi. Wẹ ri nwan e kin m ikpe make olil'ẹnya nị ndi nwunni jenkọ d'e lihi!”⁷ Ogen o gi ku okuni, ndi itu-Farisi lẹ ndi itu-Sadusi risonme ime Ndị-isi Nkikwama hū nọ dọma, Ogwa ahun nọ kebe. ⁸ (Makeni ndi itu-Sadusi a sị nị ndi nwunni elihiko, a siji nị kẹ ndi mmon-ozu kẹ mmon ari. Kanị, ndi Itu-Farisi kwerichanrin nị ihien etonri ari.)⁹ Eregede isusu nọ bidon. Ndị hū ime ndi-nkuzi Iwu hūn ri itu ndi Farisi nọ lihi oto, dọma okuni, sị, “Enyi ahunni eje-ihien owule okennyeni me. Onye ma kẹ mmon* mọbū mmon-ozu gwa a oku?!”¹⁰ Ogen isusu hū gi kenren, egun a bja onye-isi-agma kanị hū nị w'e d'a dokika Pọlụ, ya ọ nọ sị ndi-agma a wẹ jẹn d'e gi ikẹn napuha wẹ Pọlụ, webanhan a ime ebe ahun wẹ ndi-agma bi.

¹¹ Ime uhinhin hū, Di-nwonni-enyi nọ nwonpuha, wuzoyeni Pọlụ, sị a, “Kwondon obi i! Makeni, k'i don shia ni m eri ime Jerusalem, erira k'i k'a don shiazị ni m eri ime Rom.”

E Rini Wẹ Pọlụ Ngo Nị Wẹ Gbu E

¹² Eki e fon utuntun, ndi hū ime ndi Ju nọ zugbama, kun Osolobue, sị eriko wẹ, arako wẹ, d'e ru ni e gbugu wẹ Pọlụ. ¹³ Wẹ kari madu ogunnai zu izuni. ¹⁴ Ya wẹ nọ jemburu Ndị-isi nchụ-ẹjan lẹ Ndị-isi, sị wẹ, “Enyi e kunguo Osolobue, kwẹ nkwa nị isi wū isi—enyi eriko ihien owule d'e ru ni enyi e gbugu Pọlụ. ¹⁵ Unu lẹ Ndị-isi Nkikwama, zi ni nwan ozi jenni onye-isi-agma kanị ndi Rom, n'o wẹhẹ ni unu Pọlụ. Ku n'ẹ nokesi unu cho nị unu lebankenme oku ẹnya; enyi nwen a kwademeguo nị enyi gbu ẹ o gini d'e ru ebeni.”

¹⁶ Kanị okorobia ohu nwen Pọlụ okpoho mu nū ngoni wẹ ri. Ya ọ nọ jẹnme baraki hū ndi-agma bi d'a gwa Pọlụ. Wẹ nọ nị a banye d'a gwa a. ¹⁷ Pọlụ nọ kpọ onye ohu ri ebẹhū hūn ri ndi a kị ndi agha ogun-isen, ogun-isen, sị a, “We okorobiani jenni onye-isi-agma kanị, n'o nwon ihien o k'a gwa a.”¹⁸ Hūn a kị ndi agha ogun-isen nọ weri ẹ d'e kunrun onye-isi-agma hūn kanị, sị, “Onye-ngan hū wū Pọlụ kpọ m, sị m wẹhẹ n'i nwata-okennyeni n'o nwon ihien o k'a gwa i.”¹⁹ Onye-isi-agma hūn kanị nọ kwondon

* Isi Nke Ẹtọ-kwasị-ogun:9 Ẹlekwo iyi wẹ koma kẹ wẹ ri e ku ebeni.

nwata hụ ẹka, we ẹ si usuo, ju a, si, “K'i nwon y'a gwa m?” ²⁰ O no si a, “Ndi-ndu ndi Ju e kwerigbamaguo ni we k'a si i wehe Polu Ogwa Ndi-isi Nkikwama ekile. We k'e me ke si Ndi-isi cho ni we lebankeme oku ẹ enya. ²¹ Kani, egonkwole we ntin, makeni ikennyẹ we hun wari ofia e che ẹ kari ogunna. E kunguo we Osolobue, ni eriko we, arako we d'e ru mgbe we gbugu ẹ; a kwademeguo we nwan e che n'i kweri wehe ẹ.” ²² Onyendu-agma hun kani no si a, “Agwakwole onye owule ni 'y'a gwaguo m okuni.” Ya o no zi nwata-okennyẹ hụ la.

E We We Polu Jenni Govano Wu Felisi

²³ Ebehu ke onye-isi-agma hun kani no kpo madu ebuo hun a ki ndi agha ogun-isen, ogun-isen, si we, “Kwademe ni ni unu jen Sizaria: weri ni ndi-agma ogun-iri e gi uku e jen, ndi-agma iri kwasị ogun-eto ndi e gi eshin a lu agha lezi ndi-agma ogun-iri ndi e gi obo a lu agha. Kwademe ni ni unu gi okuloku itenei ukinkinni jenne. ²⁴ Kwademezi ni ni Polu eshin hun o k'e nyin, onu e du ẹ jenni Govano Wu Felisi, anikwole ni ihien owule me ẹ.” ²⁵ Ya onye-isi-agma ahun kani no de ekukwo-ozu. Ihienni k'o de:

²⁶ “Mme wu Klodiosi wu Laisiasị ri e dejenni Govano wu Felisi; e kele m'i. ²⁷ Ndi Ju ile kwodon okennyeni, a cho ni we gbu ẹ. Ogen m gi marin ni nwa-di-ali Rom ro, ya m no weri ndi-agma d'a gbapuha a.

²⁸ Makeni m cho ni m marin ihien hu we ri a ma n'a ikpe, m no we ẹ jen Ogwa Ndi-isi Nkikwama we. ²⁹ A hun m'a ni oku Iwu we ke we ri a man'a a ikpe—n'o nwonna ihien o me hun w'e gi tu a ngan mobu gbu ẹ. ³⁰ Ogen ozi gi ru m ntin ni we rin'e ngo, m no si ni m zihẹ n'i y'e ozigbo. A gwaguo m ndi-ikpe ẹ we d'e kunrun i, ni we no idenya i ku ihien we si ni ya k'o me.”

³¹ Ya ndi-agma hu no me k'o don gwa we: we no gi ime uhinhin we Polu sikwori Antipatrissi. ³² Eki e fon, ndi gi uku no lakin, hapu ndi gi eshin ni we le Polu wiri. ³³ E ru we Sizaria, we no we ekukwo-ozu hu ye Govano, we Polu che ihun ẹ. ³⁴ O gunguu ekukwo-ozu hu, o no ju Polu ke onye elee Azuun k'o wu ime ali-eze Rom. Ogen o gi nu ni onye Azuun Silisja ro, ³⁵ o no si, “M k'a nu onu i ogen ndi-ikpe i e gi bia.” O no si ndi-agma chedon ẹ ime ogwa a, ogwa hun Herodu tun ebenu.

Isi Nke Eno-kwasị-ogun

Ikpe Hun Ri Egbata Ndi-Ju Le Polu

¹ Hun me ẹ akp'ohin isen, Ananayasị wu onye-isi nchu-ejan le ndi hu ime Ndi-isi lezi oka-iwu w'a kpo Tetulosi no bia ogwa Govano. We no kpe Polu ẹka Govano. ² Ya we no kpopuha Polu. Tetulosi no kinme ihien we ri e kpe n'e, si,

“Onye ikpen ile rini, okiki i e weheguo ni enyi udon kete-ele-mgbe; iroro-oma y'a tu e donzimeguo ni ndi alini ihien. ³ Ogen ile le uzo ile ke efọ gi a suokenme enyi usuo make ihien ndini. ⁴ Kani achoni m ni m ri ke i ogen, m ri a rijo nwan n'i me ohunma gonzi enyi ntin ke i don e me mbu, ni m be oku nke-nke.

⁵ Enyi a hunguo a ni okennyeni e yesonme nsongbu oda-oda. O ghasonme, e se isusu ebe owule ndi Ju ri enu uwa ile. O wuzikwo onye ohu ime ndi-ndu itu Onye-Nazareti ahun. ⁶ O te rizi a chode n'o meru Ulo-nsọ, ya enyi no nwundon ẹ. [Nke enyi e te gi Iwu enyi kin ẹ ikpe, ⁷ kani onye-isi-agma kani wu Laisiasị no gi iken bia d'a napu enyi 'ya, si ndi ikpe ẹ bia d'e kunrun i.] ⁸ I ju a ajuju, 'yu le enwen i k'a saeka marinkwama ihien ile enyi ri e ku ni ya k'o me.”

⁹ Ndi Ju no kwadon Tetulosi, si ni ihien ndini ile wu ezioku.

Polu E Kinrin Onu A Ihun Felisi

¹⁰ Ogen Govano gi fe ẹka gi si Polu ya ku nwan, ya Polu no si, “A maringuo m n'o meole ahua ole-le-ole i wu oka-ikpe alini; ya wu, efọ ri a suo m usuo ikinrin onu m ebe i ri. ¹¹ I k'a saeka chopuha n'o karini akp'ohin mmebuo kete m'e jenle Jerusalem d'e fe ofufe. ¹² O nwonna onye owule we hun mme le iya ri a do ndondo ime Ulo-nsọ; o nwonna ndi we hun m ri a kpasu—ke ime uno-ofufe ke ime obodo hu ile. ¹³ Asako we ẹka ghosi ni ihien

wę rị nwan e ku nị 'ya kę m mę wu ezioku. ¹⁴ Kani m k'a saęka gwa i nị ihien ohuni wu ezioku: Uzọ hu wę rị e ye eje-efan kę m gha e fe Osolobue ndi nedi enyi kani; m kweyeni ihien ile wę de ime Iwu Mozizi le hun wę de ime ekukwo ndi-amuma. ¹⁵ M nwon olil'anya ime Osolobue—olil'anya ohu hu hun ndini le enwen wę nwon ime Osolobue: nị kę ndi ezi-omume kę ndi njo jenko d'a gha onwun lihi. ¹⁶ Ufiri e kę m gi a nwan ikę m ogen ile, igi hun a nị obi m rị ochan ebe Osolobue le ihian rị.”

¹⁷ “O teguo m biademę Jerusalem; ya m nozi nwan bia nị m ye ndi nke m ihien ndi w'e gi yeni ndi igbennye eka, leni m hun uzọ chu-ejan. ¹⁸ Iya kę m rị nwan kę wę hun m ime Ulo-nso: o mę nke omenali idon-nso, a rigule m uchan ogen wę gi hun m; o nwonni igunrun mme le wę wi; o nwonzikwoni isusu rini. ¹⁹ Kani o te nwongho ndi Ju gha Azun Eshia bia rị ebegu, k'o furu nwan wę le enwen wę bia ebeni d'e ku onu wę id'anya i, omeni o nwon ihien wę si nị 'ya kę m mę! ²⁰ Mọbu ya judęle ndini rị ebeni kę elee eje-ihien kę wę hun nị ya kę m mę ogen m wuzo ihun Ogwa Ndi-isi Nkikwama, ²¹ mmani ihien ohuni m yi oro ku kę m wuzo ihun wę: 'Unu rị e kinkwo m ikpe tanni makeni m kweri nị ndi nwunni jenko d'e lihi!' ”

²² Kani Govano wu Felisi, hun marinchanringuu banyeni Uzọ-Jesu, no bu ikpe hu si ihun, si wę, “Unu jenko d'e cheri nị onye-isi-agma kani wu Laisasi bia m kebe han nị unu enen.” ²³ O no si onye-isi agha hun a ki ndi agha ogun-isen ya hun a nị wę kwodon Polu, ka wę e yen'e efe ekere, a nị ndi owu a a bia d'a hun a, e ye e ihien rị a mkpa.

Polu A Gwa Govano le Nwunye E Oku-Chuku

²⁴ O mepu akp'ohin ole, Felisi le nwunye e wu Drusila no bia. Drusila wu onye Ju.

Felisi no zi wę kpọ Polu. Wę no gonme e ntin k'ọ rị a gwa wę oku ikweri ni Kraisti wu Jizosi. ²⁵ K'o don rị e ku oku ezigbo obibi Chuku cho le kwodon-enwen-ihian le Okinkin-ikpe lalani, egun no tuma Felisi. O no si, “I k'e jenneguu, m nwon efe a kpọzi m'i.” ²⁶ O huzi a tu enya nị Polu jenko d'e ye e egho; o hu e gi ufiri e e zisonme wę d'a kpọ Polu mbu-le-ebu, e son e e ku oku. ²⁷ Ahu ebu a ghafeguu, Poshosi wu Festosi no henrin Govano, nokin enya Felisi. Makeni Felisi choko nị ndi Ju ku n'e ohunma, ya o no la Polu to ime ngan.

Isi Nke Isen Kwasi Ogun

Polu A Si Wę We Oku E Jenni Eze-kani Wu Siza

¹ Hun mę e akp'ohin eto Festosi bia d'a kima Azun ahun, o no gha Sizaria jen Jerusalem. ² Ebegu kę ndi-isi nchu-ejan le ndi-isi ndi Ju no kinghosi a oku Polu, rị o a ³ n'o mę ohunma zihę ni wę Polu Jerusalem. Makeni e riguo wę ngo wę e gi gbu Polu uzọ, o lalani. ⁴ Festosi no za wę, si, “Sizaria kę wę buto Polu, bu m kinko ebegu egwa. ⁵ Ya wu, ndi isi unu wę sonme m jen Sizaria, nị wę le okennye hu d'e kin, omeni o nwon eje-ihien owule o mę.” ⁶ Ogen Festosi gi songuu wę nodi—o nokarini akp'ohin esato mọbu iri—o no si Sizaria. Eki e fon, wę no bia ogwa a. O no nodi elu Oche Okinkin-ikpe, zi wę d'e węwę Polu. ⁷ Ogen Polu gi puha, ndi Ju hu gha Jerusalem' bia no fihunme e, kinme eje-ihien bu-oda jogbu enwen e wę si nị 'ya k'o mę, bu asani wę eka ghosi nị ezioku ro. ⁸ Kani Polu no kin onu a, si, “Adanni m iwu ndi Ju mọbu iwu Ulo-nso mọbu iwu eze-kani wu Siza.”

⁹ Kani Festosi cho n'o meyen ndi Ju, ya o no juma Polu, “Y'a chogho n'i jen Jerusalem, nị wę no id'anya m kin i ikpeni ebegu?”

¹⁰ Polu no si, “Ogwa eze-kani wu Siza tume kę m rị hunni, ebe furu wę k'a no kin m ikpe. O nwonni eje-ihien owule m mę ndi Ju—'yu le enwen i a maringho ohun ohunma-ohunma. ¹¹ Omeni m mę eje-ihien hun w'e gi gbu m, ari m a cho uzọ m'e gi wanahin onwun. Kani, omeni o nweni ihien w'e kwodon eka ime ihien ndi wę si nị 'ya kę m mę, o nwonni onye jenko d'a saęka bu m che wę eka. We ni m jenni eze-kani wu Siza n'o gi eka a kin m ikpe!”

¹² Ogen Festosi le ndi a dun a odun gi tugbamaguu iroro, ya Festosi no si Polu, “Y'a siguo wę we i jenni eze-kani wu Siza; Siza ahun k'i buruko.”

E Wehe We Polu Ihun Eze Wu Agiripa Le Okpoho W'a Kpo Benaisi

¹³ Akp'ohin ole-ne-ole a ghaguu, eze hun ri a ki ndi Ju wu Agiripa le (okpoho w'a kpo) Benaisi no bia Sizaria d'a si Festosi anua. ¹⁴ Ogen ahun we gi nodi ebefu akp'ohin ole-le-ole, uhuhin ohu, Festosi no wepuha ni eze hu oku Polu, si, "O nwon okennyeh ohu Felisi lato ime ulo-ngan; ¹⁵ ogen m gi ri Jerusalem, ndi-isi nchu-ejan ndi Ju le ndi-isi ndi Ju no wepuha oku e, si m ma a ikpe. ¹⁶ Kani, m no si we ni enyi ndi Rom' a ra we onye we kpe ye ndi kpen'e, bu 'ya le ndi kpen'e e ke turu kin elee-m elee-i, o hun oghere kinringuu onu a.

¹⁷ Ogen we gi nwan zu ebeni, e tuhu ni m ogen owule, kama, eki e fon, m no zi we kpo ogwa, nodi ali elu Oche Okinkin-ikpe, zi we wehe okennyeh hu. ¹⁸ Ndi kpe n'e no lihi oto kinme, kani ele udi eje-ihien m ro ni ya ri e se ke we kin. ¹⁹ Kama, we no kinsomme oku ofufe hun we le Polu ri a do le oku okennyeh ohu w'a kpo Jizosi, hun nwunhunguni, kani Polu hu e ku e e kushi iken n'o ri ndun. ²⁰ Amarinzi m ihien m k'e me gi chofuha ani oku ndini, ya m no ju Polu k'o chogho n'o jen Jerusalem, ni we no ebefu kin e ikpe banyeni ihien ndini we si ni 'ya k'o me. ²¹ Kani ogen Polu gi si enyi na a to ebeni d'e ru ni eze-kani wu Siza e gi aka a leban oku e enya, ya m no si we kwondon e d'e ru mgbe m saeka zi e jenni Siza." ²² Agiripa no si Festosi, "Nke o suo m ni m gi ntin m nu onu okennyehi." Festosi no si a, "Ekile y'a nu onu a."

²³ Eki e fon nwan, Agiripa le Benisi no gi oken ogho ndi-nze banhan ime-ulo uku hu, we le ndi-isi-agma kani le ndi we marin amarin ime obodo hu wi banhan. Festosi no zi ndi orun a d'e webanhan Polu, we no webanhan a. ²⁴ Festosi no si, "Eze wu Agiripa le ihian ile ri ebeni, lee ni okennyehi ndi Ju ile ri e kpe aka m, ke ime Jerusalem ke ebeni, e yi oro, a si n'o furuzini n'o ri ndun. ²⁵ Kani ahunni m njo o me hun we e gi ma a ikpe onwun. Kani, hunni o si enyi we e jenni eze-kani wu Siza, e kwerigho m ni m jenkod'e zi e jenn'e. ²⁶ Bu ahunni m nwan ihien m'e kwondon aka hun m'e gi dejenni nna m wu Siza ekukwo banyen'e. Agiripa, iya hain m gi nwan wepuha a ebeni unu ile ri, tumadu ebe 'yu le enwen i wu eze ri, keni m hun ihien m k'e kwondon aka de ya wu ekukwo-ozu, enyi juguu a ajuju. ²⁷ Makeni, o jogbu enwen e ni m zi onye-ngan jenni eze-kani bu o nweni ihien m hun ku ni iya ke we si ni ya k'o me."

Isi Nke Isin-kwasi-ogun

Polu E Kinrin Onu A Ebe Agiripa Ri

¹ Agiripa no si Polu, "I nwon iken kinrin onu i." Ya Polu no tinpu aka, kinme enina:

² "Eze wu Agiripa, m weri e ni m nwe isi-oma ebe o me ni ihun i ke m jenkod'a no kinrin onu m tanni banyeni ihien ile ndi Ju ri e ku ni ya ke m me; ³ makeni y'a maringuo omenali ndi Ju ile le ihien ndi hun e se ni we oku, marin a ru ali. Dodo, nwe nwan ndidi gon m ntin.

⁴ Ndi Ju ile a maringho ke m don bi gha ali lala, ke ime ali m ke ime Jerusalem. ⁵ Omeni we te k'e ku ezioku, a maringuo we ketekete ni m te wu onye itu-Farisi, itu kachanrin e ze ime ofufe enyi le ni m'e bi obibi ndi Itu-Farisi. ⁶ Kani we ri nwan ebeni e kin m ikpe makeni m ri e lee enya ihien hun Osolobue kwe ndi nedi enyi we kani nkwa; ⁷ ihien hu* ikpun-ulo mmebu ndi nke enyi ri e lee enya a, e gi ufiri e e fekenme Osolobue ukinkin le efinnai. Eze, olil'enyan m nwon wu eje-ihien hu ndi Ju sikwo ni ya ke m me! ⁸ Ki hain o gi a fukemme unu ndi ri ebeni orun ikweri ni Osolobue e weli ndi nwunni?"

⁹ "Ezioku-ezioku, mmeh enwen m te ro n'o furu ni m me ihien owule m k'e gi gbondon efan Jizosi onye Nazareti. ¹⁰ Ohun ke m me ime Jerusalem. Ogen hu, m'a narin ndi-isi nchu-ejan iken, a tu ndi kwerini Jesu e ye ime ulo-ngan; elede ohun suo, we cho ni we ma we ikpe-onwun, e biye m aka. ¹¹ Imerinme ogen, m'a ghasomme uno-ofufe ile, e ye we afunfun, a lilima ni m me we ku aru ghahani ikuja oku Jesu. Olulu we bu m oda-oda, nke wu ni m'a chu we e rude obodo ndi ri ani ozod'e kpokpo we."

* Isi Nke Isin-kwasi-ogun:7 Nkwa Hu hun

Polu A Kowa K'o Don Gbehuto
(Orun Ndi-Ozi 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Ebe m nọ a chụ wẹ ẹrira, m nọ narin ndi-isi nchụ-ẹjan ikẹn lẹ ẹkukwo jenko Damas'kosị.

¹³ Eze, e ru m ụzọ, oḡen anwun gi a ri isi, ya m nọ hun ukpe nwunnahin enya-anwun k'o gha enu-igwee nwunhunme mme lẹ ndi 'me lẹ wẹ wi. ¹⁴ Enyi ile nọ dan. Ya m nọ nọ olu gi asusu Hibru si m, ‘Solu, Solu, k'i ri e kpokpo ni m? I ri a ruhu enwen i ehụ nọke oken-efin ri a gba egbe di-nwon'ẹ ụkụ.’ ¹⁵ M nọ si, ‘Di-nwonni-m, onye k'i wu?’ Ya Di-nwonni-enyi nọ shiari m, ‘Mme wu Jesu hun i ri e kpokpo. ¹⁶ Kani, lihi n'i turu oto. Ihien hain m gi me i n'i hun m wu keni m tumẹ i n'i wuru odibo m lẹ osheri hun jenko d'a gwa ndi ozo ihien ndi i hun lẹ ihien ndi m jenko d'a ghosi i. ¹⁷ M k'a gbapuha i eka ndi nke i—ya wu ndi Izrelu, gbapuha i eka ndi ali ndi ozo hun m ziko i d'e kunrun. ¹⁸ M ziko i d'a shiapu wẹ enya, keni wẹ hun ụzọ gha ime ishi gbehuto si ime ukpe; gha okpuru Ekwensu puha d'e kunrun Osolobue; keni Osolobue gbaghari wẹ njọ, ye wẹ onodi ime ndi hun wẹ don nsọ, ndi ahun wẹ don nsọ makeni wẹ kweri ni m.’”

Polu E ku Oku Orun A

¹⁹ “Eze wu Agiripa, ufiri ẹ, apani m oku ihien m hun ime ohun hu gha elu-igwee bia. ²⁰ Kani, m nọ zime ozi hu ime Damas'kosị. E ziguu m ndi ri Damas'kosị ya, m nozi zi ẹ ime Jerusalem lẹ egberẹ Judia ile, e zizi m ndi ali ndi ozo ya, a si wẹ gha ime njọ wẹ gbehuto, buruhe Osolobue, mme ihien k'a ghosi ni e gbehutoḡu wẹ. ²¹ Ufiri ihienni ke ndi Ju gi kwodon m ime Ulo-nsọ, a cho ni wẹ gbu m. ²² Kani d'e rukwo nwan tanni, Osolobue hu e yeni m eka; ya ke m gi wuzo ebeni a shia eri, a gwa ke onye uku ke onye nta okuni; ihien ohu hu ndi-amuma lẹ Mozizi ku n'o jenko d'e me ke m ri e ku oku ẹ, o nwonni ihien ozo: ²³ ni Kraisti k'a tariri afunfun; n'o k'a wuru onye ibuzo k'a gha onwun lihi; ni, nọke onye ibuzo gha onwun lihi, o jenko d'e wehe ni ke ndi ali enyi ke ndi ani ndi ozo ozi ukpe.”

²⁴ Hun Polu gi ri e kin onu a enina, Festosi nọ weshi olu elu, yi, “Era ri a pu i, Polu! Oken-ekukwo i marin ri a pu i era!”

²⁵ Kani Polu nọ si, “Festos' ikpen ile rini, era ari a pu m! Onye owule enya don k'a marin ni m ri e ku ezioku. ²⁶ Eze wu Agiripa lẹ enwen ẹ a maringwo ihien ndini! Obi ru m ali igwapa a oku, e gigho m'a don n'o nwonni ihien w'a kon'a ime ihien ndini, makeni onwan e meni nzuzue. ²⁷ Eze wu Agiripa, y'e kwerigho ihien ndi-amuma ku? A maringho m ni y'e kwerigho.”

²⁸ Agiripa nọ si Polu, “I cho n'i me m wuru onye nke Kraisti ozigbo-ozigbo?”

²⁹ Polu nọ shiari, si, “Ihien m ri a rido Osolobue wu onwan: k'o me egwa-o, k'o meni egwa-o, ni edede yu sọ, kani, ke iyu ke ndi ozo ile ri e gon m ntin tanni hun ụzọ ri ke mme—wezuka egan ndini wẹ kpoma m!”

³⁰ Ebehu ke eze lẹ Govano wu Festosi lẹ Benisi lẹ ndi ozo wẹ lẹ wẹ gba ri oche nọ lihi oto. ³¹ Oḡen wẹ gi pukọ, wẹ hu a si ibe wẹ, “O nwonni ihien okennyeni ri e me hun w'e gi gbu ẹ mọbu bu e che ime ulo-ngan.” ³² Agiripa nọ si Festosi, “Nke w'a hatu okennyeni ye omeni ele hun o si wẹ we oku ẹ jenni eze-kani wu Siza.”

Isi Nke Eṣa-kwasị-ogun

E Gi Wẹ Ugbo-mirin Buru Polu Jememe Rom

¹ Oḡen wẹ gi kubepu a ni enyi k'e jen Itali, wẹ nọ we Polu lẹ ndi hu ime ndi-ngan che eka onye-isi-agma w'a kpo Juliosi, hun a ki ndi-agma ogun-isen ime itu-agma-uku ndi Rom' ahun w'a kpo “Itu Eze-Ogostosi.” ² Enyi ile nọ banye ugbo-mirin gha Adramitum bia, hun ri a kwademe n'o jensonme ali ri ichen-ichen ri Azuun Eshia risonme ehụ Ohimin hun wẹ nọ a banye ugbo-mirin. Ugbo hu nọ buru enyi. Enyi lẹ Aristakosi onye Tesalonika hun ri Azuun Masedonia wi. ³ Eki e fon, enyi nọ ru Sidon'. Juliosi nọ gi eka ri mma son Polu, ni a jen d'a hun ndi owu a ni wẹ ye ẹ ihien ri a mkpa. ⁴ Enyi nọ gha ebehu buli si ohimin, a ghasonme ehụ ali Saiprosi—makeni ufere enyi kunrun ri e bukin enyi azuun, o nini enyi

gbasonmẹ ahanmahan ohimin. ⁵ Ogen ẹnị gi ghafeguu ẹhụ alị Silisia lẹ Pamfilia, ẹnị nọ fūha Mira hụn rị Azuun Lisia. ⁶ Ebehụ kẹ onye-isi ndị agha hụ nọ hụn ụgbọ-mirin gha Alezandria jenkọ Itali, ya ọ nọ bu ẹnị ile che ime ẹ.

Ijẹn A Fuma Orun

⁷ Ẹnyi nọ gbama ẹkẹrẹ-ẹkẹrẹ akp'ohin ole-ne-ole—ọ fūkenmẹkẹ ẹnị orun nị ẹnị d'e ru Nidosi. Ogen ufere gileni nị ẹnị jenshi ihun ib'ẹka ahun, ẹnị nọ ghasonmẹ mkpenren Samonu hụn rị alị Kriti. Mirin nohunmẹ alị Kriti. ⁸ Ẹnyi hụ a gha mkpenren-mkpenren, kanị ọ fūkenmẹ ẹnị orun oda nị ẹnị d'e ru ebe w'a kpọ “Ebe-Richanrin-Ugbọ-Mma”, hụn nochime Lasia. ⁹ Makeni ẹnị e riguo ogen oda-oda, nke wu nị ndi Ju e buguode onu ahun w'e bu*—ya wu, ogen eje-ebi gi a kpọ ohimin hụ e ruguole, ẹnị si nị ẹnị jennezi, ijẹn jenkọ d'a jọ njo, Polu nọ dun wẹ odun, si,

¹⁰ “Ekele m unu ile; a hūnguo m'a nị ẹnị jenkọ d'a banye eje-onodi omeni ẹnị jennezi, ihien bu oda jenkọ d'e huzikwo; elede ibu lẹ ụgbọ suo, kanị kezị ndun ẹnị.”

¹¹ Kanị onye-isi-agma ahun gi ihien onye-isi ụgbọ lẹ onye nwon ụgbọ ku don kari oku Polu. ¹² Ebe o mē ni ebeni ụgbọ-mirin a nodi a rị mma hūn w'a nodi ogen winta, udu mirin-oyi-ochan hūn a kpọ okpukpu, ndi ka oda nọ kweri n'ọ ka mma nị ẹnị jenne. We rị a tu ẹnị nị, ikenkwo, wẹ k'a saeka ru Finik'si d'a nodi ebehū ogen mirin-oyi-ochan hū. Finik'si wu ebe ụgbọ e zientọ alị Kriti, o bu ihun zime ib'ẹka ndidan ẹnị-anwun.

Eje-ebi A Kpoma

¹³ Ogen ufere reberebe hūn a gha azuun ndidan-mirin a bia gi feme, wẹ nọ ro ni a hūn wẹ ihien wẹ rị a cho; wẹ nọ tofu ụgbọ hū ebe wẹ lime ẹ, ghasonmẹ usuo-usuo ẹhụ alị Kriti. ¹⁴ Kanị o ke mē-eme, oken ufere hūn a kpokenmeni nọ kpoma. “Not-ista” kẹ w'a kpọ ufere hū, makeni ọ gha azuun ugu e feshi azuun owuwa-ẹnị-anwun. Ọ gha ib'ẹka Kriti fehe. ¹⁵ Ọ nọ kpokenmẹ ụgbọ hū, ọ nizini wẹ gbehuto ụgbọ hū zime ufere hū. Ya ẹnị nọ la ụgbọ toni ufere hū, ọ nọ buru ẹnị jenne!

¹⁶ Ẹnyi nọ kuban azuun ndidan-mirin alị ohu mē ẹkẹrẹ w'a kpọ Koda hūn rị etintinnai Ohimin ahun. Ohun e zuemẹ ụgbọ hū ẹkẹrẹ. Ẹnyi nọ lilima wezuhan ụgbọ-nta rị ụgbọ hū ebe w'a nọ saeka dobanhan a, kanị ọ fū ẹnị orun oda-oda. ¹⁷ Wẹ nọ dobanhan ụgbọ-nta hū ime ụgbọ. Ebehū kẹ wẹ nọ gi eriri kenhunmẹ ụgbọ, kenkenmẹ ẹ. Makeni egun rị a tu wẹ amangbe w'a sunkunma ejan ubom-Ohimin rị mkpenren Setisi†, wẹ nọ gbatopu eriri wẹ gi kenmẹ igwe hū nyinni w'a kpọ drag'anko, nu igwe hū ye ime mirin—make ụgbọ hū ghazi a gbakennin. Ya ufere nọ buru wẹ lẹ ụgbọ jenne. ¹⁸ Ebi hū a kpokenmẹ ẹnị, e buhunmẹ ẹnị, nke wu nị, ogen eki gi fon, wẹ nọ tuma ibu e ye ime mirin. ¹⁹ Hūn m'ẹ akp'ohin eto, ọ nọ ru hūn wẹ gidẹ gi ẹka wẹ kpọn ihien wẹ gi a run orun ime ụgbọ-mirin ye ime mirin. ²⁰ Ogen o gi mē ni ẹnị ahunni kẹ ẹnị-anwun kẹ kokise akp'ohin ole-ne-ole, bu ebi rikwo a kpokenmẹ ẹnị, ẹnị enwenzini olil'ẹnị nị ẹnị jenkọ d'a hūn isi puha.

Polu A Nọ Ime Nsongbu Hū Kasị Wẹ Obi

²¹ Makeni w'e ke ri ihien-oriri kete-ele-mgbe, Polu nọ turu oto ime igunrun wẹ, si, “Ikennyẹ, nkẹ onu e gon m ntin nodi Kriti. Omeni unu te gon m ntin, iwini ile e ke ti nwan. ²² Kanị, m rị nwan a rịo unu, kwondon ni obi unu makeni o nwonni onye owule ime unu jenkọ d'a nwunni—ugboni suo jenkọ d'a na iwi. ²³ Makeni mmon-ozì Chuku bia d'e kunrun m hūn uhinhin—Chuku ahun m wu nke ẹ, Chuku ahun m rị e fe. ²⁴ Ọ si m, ‘Polu! Atule egun, i k'e tururiri ihun Siza. Ozozì, Osolobue e meguon'i ohunma donmen'i ndi 'yu lẹ wẹ rị ime ụgbọ, anwunko wẹ.’ ²⁵ Kwonkenmẹ ni nwan obi unu, ikennyẹ, makeni m nwon okukwe ime Osolobue n'ọ jenkọ d'a rị kẹ wẹ don gwa m. ²⁶ Kanị ugboni k'a zunbanriri akpakali, kusì.”

* Isi Nke Eṣa-kwasị-ogun:9 ib'ẹka Septemba lẹ Octoba † Isi Nke Eṣa-kwasị-ogun:17 hūn rị mkpenren anị Libia

²⁷ Ime uhinhin hun m'ẹ akp'ohin mmenọ, ogen ebiri-mirin hu gi buko ugbo enyi elu Ohimin Adria[‡], o ru ihien nọke etintinnai abali, o no ri ndi a run ime ugbo ke si ali ri nsue. ²⁸ Ya we no gi eriri we kenmeye igwe lele ke mirin mihan, we no hun n'o k'e luepu ogwe-nku eno; a gbaberi we, we no lelezi e, we no hun a n'o minruzini erira, n'o k'e luepu ogwe-nku eto suo. ²⁹ Makeni egun ri a tu we ni enyi jenko d'a sunkunma omuma, we no gbatopu eriri anko[§] eno ri ibe azuun hun we gi e lime ugbo hu, ni, ikenkwo o hun uzọ zudon ali; we hu e me ekpere ni eki fon keni we legha uzọ.

³⁰ Kani, ndi a run orun ime ugbo hu no wetu ugbo-nta ye ime mirin, choma ni we gi nzuzue gha ime ugbo pu, gi ugbo-nta ahun wanahin; we hu me ke si we ri a gbatopu anko ri ihun ugbo. ³¹ Ya ke Polu no si Kaptin hu le ndi-agma a, "Mani ikennyeni nodi ime ugboni, onu ile k'a nwun." ³² Ya ke ndi-agma hu no bepụ eriri we gi kwondon ugbo-nta hu, mirin no buru ugbo-nta hu.

³³ Uz'utuntun biri-biri, Polu no rijo we ri ihien-oriri, si, "Tanni me e akp'ohin mmenọ unu ri enina, obi eruni unu ani, unu e rini ihien-ana. ³⁴ Dodo ni nwan, ri ni ihien-oriri, o k'e yeni unu aka ri ndun wanahin, makeni o nwonna onye owule ime unu jenko d'e tuhu ke akpu ntutu ohu ri a isi." ³⁵ Ogen o gi kuguu onwan, o no weri bredi, ye Osolobue ekele id'anya we ile, beri, rime. ³⁶ Ya ndun no ban we ile, we le enwen we no rime ihien-oriri. ³⁷ (Enyi ile ri ime ugbo hu ri madu eno aria ogun-mmenọ.) ³⁸ Ogen we ile gi rijunchanringuu efo, we no tu oka-witi hodu ime ugbo ye ime mirin make ugbo gha a nyinzi.

Ugbo Hu E Tikpochanrin

³⁹ Eki e fon, we no legha ali ihun—bu ndi hu a marin ali o wu, kani we no hun ngugumirin—ebe mirin no tu onu hi ogbe. Ejan ri mkpenren ngugu-mirin ahun. Ya we no bu obi ni we k'a nyanban ugbo ebegu, omeni o k'a ni we me. ⁴⁰ We no tofu anko ndi hu ye ime mirin. Ebegu ke we nozi tolulu eriri ndi hun kwondonsome amala we gi a nyan ugbo ahun, we no se eriri gi wesi ekwa ri ibe ihun hun ufere gi e bu ugbo enu, zime ni ufere keni ufere hun uzọ e bushi ugbo hu ihun. We no nyanrin ugbo hu don ihun ngugumirin hu keni ugbo we kus mkpenren e. ⁴¹ Kani, ibe ihun ugbo hu no zunban ebe jogbu enwen, sunkunma ejan, to ebegu; ebiri-mirin no kpukpouma ibe azuun a. ⁴² Ndi-agma hu te no cho ni we gbukwama ndi-ngan hu, amangbe w'e gu mirin pu akpakali, wanahin.

Onye Owule A Wanahin

⁴³ Kani, makeni Kaptin ndi-agma hu cho n'o zuopuha Polu, o ninu we me ihien we ro. Kama, o si ndi saeka gu mirin we buzo tuban ime mirin gusi akpakali; ⁴⁴ si ndi hoduni we sonme we, ndi hu ime we e kwondon ibe-osisi, ndi ozo e kwondon ibe ihien ndi ozo gha ugbo hu kpagipuha. Erira ke onye owule me ru ali mmaka; o nwonna onye nwunhunni.

Isi Nke Esato-kwasi-ogun

Ihien Polu Me Ime Ali Mota

¹ Ogen enyi gi hunguu isi faha, enyi no marin ni efan ali hu mirin nohunme wu Mota. ² Ndi ali hu no me ni enyi efoma pu-ichen: gi ifiri mirin ri e zueni le oyi ri a tuni fiye ni enyi okun nyanma, nabanhan enyi.

³ Polu no kpari nkun. Ogen o gi ri e bu we e che okun hu, uwowo okun hu no chupuha agwo, agwo hu no fifiri Polu aka. ⁴ Ogen ndi ani hu gi hun agwo hu k'o konrin e aka, we no si ibe we, "Ezie-ezie, okennyeni wu izighe. Osuon'a n'o wanahinguo ohimin, eje-ihien o me hukwo e son e, o niko a ri ndun." ⁵ Polu no fe agwo hu ye ime okun hu, agwo hu a run'a ehụ. ⁶ We no tuma enya ni ehụ Polu fun mobu n'o dan idumuzi, nwunhun. E cheberi we, we no hun a n'o nwonna ihien me n'e, we no kuhuto onu, kume n'o wu mmon.

[‡] Isi Nke Esa-kwasi-ogun:27 Iya ke w'a kpo nwan Ohimin Mediterenia. [§] Isi Nke Esa-kwasi-ogun:29 igwe me onu suen-suen-suen we gi e zudon ali

⁷ Onye-isi alị hụ wụ okennyẹ ohu w'a kpọ Poblịọsị. Iya nwọn alị ndị nọkunmẹ ebe ahun ẹnyi rị. Ọ nọ nabanhan ẹnyi, lee ẹnyi ọbịa akp'ohin ẹto. ⁸ Ogen ahun, nedi Poblịọsị dine edine, emu rị a kụ a: ẹhụ-ọkụn rị e nwun ẹ; ọ rizikwọ a nyun—a nyundẹ edeke. Pọlu nọ jẹn d'a hūn a, mē n'e ekpere, bu ẹka kwasi a, ọ nọ dịnhin. ⁹ Onwan e meguu, ndi ozo ile emu rị a kụ ime anị hū nọ bịa, ọ nọ zuochanrin wẹ ile. ¹⁰ Wẹ nọ mesonmẹ ihien bu-oda gi ye ẹnyi ogho. Ogen ẹnyi gi cho ni ẹnyi pu, wẹ nọ bu ihien ile rị ẹnyi mkpa cheni ẹnyi ime ugbo-mirin.

Enyi A Gha Mota Si Rom

¹¹ Ogen ifon ẹto gi ghafeguu, ẹnyi nọ banye ugbo-mirin ohu hūn nōdị Mota ogen mirin-oyi-ochan, jennmẹ. Ugboni gha Alexandria bịa, ẹfan wẹ deye ẹ wẹ gi marin a wu “Ejime”, ẹfan mmọn ẹbuo ahun wẹ marin amarin. ¹² Ẹnyi nọ kuban obodo Sirakusu, nōdị ebehu akp'ohin ẹto. ¹³ Ẹnyi nọ buli, gha ebehu si Regionu. Eki e fon, ufere nọ gha azuun ndidan-mirin fehe, bushime ẹnyi ihun; nkesini ogen eki gi fonzi hūn mē ẹ akp'ohin ẹbuo, ẹnyi nọ ru obodo Putioli. ¹⁴ Ẹnyi nọ hūn ndi kwerini rị ebehu. Wẹ nọ si ẹnyi d'e du wẹ nōdị izu-uka. Enina ke ẹnyi don ru Rom. ¹⁵ Ogen ndi kwerini rị Rom gi nū ni ẹnyi bia abia, wẹ nọ ghakworị ebe wẹ rị bia d'e kunrun ẹnyi Afia Apiosị le ebehu Odu Uku Ẹto hū w'a nōdị e ri, a ra, rị. Ogen Pọlu gi hūn wẹ, ọ nọ kele Osolobue, ndun nọ ban a.

Ihien Pọlu Mē Ime Rom

¹⁶ Ogen ẹnyi gi ru Rom, wẹ nọ ni Pọlu biri nke ẹ, ya le onye-agma hūn e che n'e. ¹⁷ Hūn m'e akp'ohin ẹto, ọ nọ kpọ ndi-ndu ndi Ju rị ebehu. Ogen wẹ gi biaguu, ọ nọ si wẹ, “Umune m, o nwonni ihien m mē ndi nke ẹnyi, etikponi m omenali ndi nedi ẹnyi, kanị a nwunrun wẹ m ime Jerusalem, we m ye ndi Rom. ¹⁸ Ndi Rom a juguu m ajuju, wẹ nọ cho ni wẹ hatu m, makeni o nwonni ihien owule m mē hūn w'e gi ma m ikpe onwun. ¹⁹ Kani, ogen ndi Ju gi ju, si w'a hatule m, o nwonni ihien ozo hodu ni m mē wezuka isi wẹ we m si ogwa eze-kanị wu Siza—eleni m nwon ikpe m k'e kpe ndi alị m. ²⁰ Ya hain m gi si ni m cho ni m hūn unu, gwa onu oku, mē onu marin ni oku olil'anya ahun ẹnyi ndi Izrelu ile nwe ke m gi rị ime eganni.”

²¹ Wẹ nọ si a, “Ẹnyi e nwehentuni ehuhuo-ozu owule gha Judia bia banyeni i; o nwonzikwoni nwenẹ ẹnyi owule ime ndi rị a gha ebehu a bia hūn kujatu oku i. ²² Kani, ẹnyi cho ni ẹnyi nū ihien i rị a kuzi: makeni, o mē nke itu Jizosi onye Nazaretini, ẹnyi a maringho ni wẹ rị e kuja oku ẹ ebe owule.” ²³ Wẹ nọ kaye uhuhin wẹ jenkọ d'a bia d'e kunrun ẹ.

O ru uhuhin hū, wẹ nọ ruhe ebehu ọ rị. Gha utuntun d'e ru ẹnyasi, ọ hū a gwa wẹ oku Alị-eze Osolobue, a lili ma n'o gi ihien Ekukwo-nsọ ku mē wẹ kweri ni Jesu—ke ihien rị ime Iwu Mozizi ke ihien ndi-amuma ku. ²⁴ Ndi hū ime wẹ nọ kweri ihien o ku, kanị ndi ozo a ju n'e kweriko wẹ.

²⁵ Wẹ wẹ nọ dosonmẹ ndondo. Ni wẹ d'a lama, Pọlu nọ kuzi oku ohu: ọ si, “Ezioku ke Mmon-nsọ ku ogen o gi gwa ndi nedi unu kanị oku ghahani onu onye-amuma wu Azaya, si,

²⁶ ‘Jen d'e kunrun ndini, d'a gwa wẹ, si,

“unu k'a nu, kanị
unu aghotako;
onu k'e lee ile,
kanị onu ahunko
ihien unu rị e lee.

²⁷ Makeni obi ndini arizi a ghota;
ntin wẹ e kinguo;
a nyunmaguo wẹ ẹnya,
amangbe w'e gi ẹnya wẹ legha uzo,
gi ntin wẹ nū ihien,
gi obi wẹ ghota, gbehuto,
a zuo m wẹ.”

Orun Ndi-Ozi Isi Nke Esato-kwasi-ogun:28 181 Orun Ndi-Ozi Isi Nke Esato-kwasi-ogun:31

²⁸ Marin ni nwan ni e ziguwo we ozi nzuopuhani gha aka Osolobue bia jenni ndi ali ndi ozog; we k'e gon ntin!"

[²⁹ Ogen o gi kuguu ihienni, ndi Ju hu no donsonme ndondo lama.]

³⁰ Polu bi nke e ebegu orogbo ahua ebuo; o hu a nabanhan ke we han ri a bia d'a hunn'a;
³¹ o hu e zi ozi Ali-eze Osolobue, a kuzi banyeni Di-nwonna-enyi wu Jesu Kristi, e kusi e iken, o nwonna onye gbondonn'e.

Ehuhuo-Ozi Polu Dejenni
Ndi Rom

¹ Mmē wu Polu de ekukwo-ozini. M wu igbon Jizos' Kraisti. Osolobue kpo m, tumē m onye-ozu pu-ichen make Ozioma Osolobue.

² Oziomanị wu banyeni ihien hun Osolobue kwe nkwa a edei ime Ehuhuo-nsọ ghahani ndi-amuma a. ³ Oziomanị wu banyeni Nwa a wu Jizosi Kraisti Di-nwonna-enyi—hun bia nọke ihian; ebon Defidi ke we mu a ye; ⁴ Osolobue gi iken Mmon-nsọ a ghosizikwo n'ọ wu Nwa Osolobue ghahani igha onwun weli e.

⁵ Make ufiri efan Osolobue, Osolobue e meguoni enyi efoma ghahani Nwa a ni wu Jesu Kristi Di-nwonna-enyi; o yeguosi enyi onun ndi-ozu pu-ichenni ghahan'a, keni enyi hun uzọ duhe ndi ali ndi ozo ile wuleni ndi Ju d'e kwerein'e, humen'e isi; ⁶ kezi unu le enwen unu, makeni we kpozikwo onu d'a wuru nke Jesu Kristi. ⁷ M ri e dejenni ndi ile ri Osolobue obi hun ri Rom, ndi we kpo d'a wuru ndi-nsọ. Efoma le udon gha aka Osolobue Nedi enyi le Di-nwonna-enyi wu Jesu Kristi a bia ya rini unu.

Polu A Kpanmin Osolobue

⁸ Nke ibuzo, m ri a kpanmin Osolobue m ghahani Jesu Kristi make unu ile, makeni we ri e ku oku okukwe unu ime uwa ile. ⁹ Osolobue, hun m gi obi m ile e fe ghahani izisonme ozioma Nwa a, wu osheri m ni m'a nyanhan unu ogen ile ime ekpere m. ¹⁰ M gha e me ekpere, m'a risonme Osolobue n'o beye ni m oghere ni m saeka bia nwan d'a hun onu—omeni uche e ro. ¹¹ Makeni unu ri a da m—makeni m cho ni m yebeye unu ngozi ime-mmon, keni unu zekenme. ¹² Mba, keni mmē le unu hun uzọ gi okukwe enyi gbatarị ibe enyi umē.

¹³ Umune m, m cho ni unu marin n'o teke m choma ni m bia d'a hun unu. (Kani we eke ni m bia.) M ri a cho ni m bia, keni m gha ime unu kpohazini Osolobue ihian ke m don me ime ani ndi ozosi wuleni ndi Ju. ¹⁴ M gi ihian ile ugwo: ke ndi wa-enya ke ndi waleni enya, ke ndi jen ulo-ehuhuo ke ndi jenleni— ¹⁵ ya hain o gi a du m ni m bia d'e zizikwo unu ndi ri ime Rom' Ozioma.

Iken Ri Ime Ozioma

¹⁶ Ifenren ozioma ari e me m, makeni ya wu iken Osolobue gi a zuopuha onye owule kwereini, ndi Ju wu ibuzo, o son ndi wuleni ndi Ju. ¹⁷ Makeni, ozioma ya nwe a ghoji ke Osolobue don e me ihian a wuru onye ri ke Osolobue cho: o me e ghahani okukwe onye ahun—gha mbidon d'e ru njendeme. O noku ke Ehuhuo-nsọ don ku e, si, “Onye ri ke Chuku cho ghahani okukwe k'a ri ndun.”

Ikpe Hun Ma Ihian Ile

¹⁸ Iwe-le-onuma Osolobue a gha elu-igwee e hukwasị njo ile le ihien ile rileni mma hun ndi-eje e me, ndi hun gi eje-ihien we e me e gbondon ezioku.

¹⁹ Makeni, ihien ihian k'a saeka marin banyeni Osolobue we we enya, makeni Osolobue le enwen e e meguo n'o we we enya. ²⁰ Makeni, kete Osolobue e kele uwa, iken-itēbite Osolobue le ihien o gi wuru Osolobue a fuhachanringuo ifon. Osun'a ni ele we ihien we e legha enya, we e gi ihien ndi hun Osolobue ke a ghotu we, a hun ke we no. Ya wu, o nwonna ihien ndi no erira k'e kin, dodo arikonị we ya, kaka! ²¹ Makeni, osun'a ni a maringuo we Osolobue, eyeni we e mgbaye run'e, akpanmini w'a. Kama, iroro we a wuru ihien olal'iwu, uche we hun ghazileni a run a gbaguo ishi. ²² Ebe we ri e ro ni we marin ihien, e henrin we ndi-nzuzu; ²³ hun nke w'e gi fe Osolobue hun ghaleni a nwun, ye e ogho run'e, e fesomme we ihien we kpu akpu—ke ndi no ke ihian hun a nwunni ke ndi no ke anu ri ichen-ichen, ke anu ndi nwe uku-enọ ke nnunu ke ihien ndi hun a rini!

²⁴ Osolobue no gi ifiri eje-ihien ndi ahun ri a gun we ime obi la we toni imesonme ihien ru unyin—we le ibe we no gi ehụ we mesomme ihien-ifenren; ²⁵ we no gi ntụ nokin

enya ezioku Osolobue, fesomme ihien Osolobue ke, a kpọ ni we isi-alị hun nke w'e gi fe Osolobue hun wu Onye-okike hun richanrin mma jenrin ejen! Isee.

²⁶ Ufiri onwan, Osolobue no la we toni egun ihien-ifenren, nke wu ni ikpoho we e gi ime-mgba ikpoho-le-ikpoho ihian ghaleni e me, nokin enya ime-mgba ikennyel-ikpoho hun o me ni ya ke ihian e me. ²⁷ Erira ke ikennyel we gizikwo lato ime-mgba we le ikpoho hun ihian e me, egun ison ikennyel ibe we e me mgba hu a gungbu we: ikennyel le ikennyel ibe we hu e metari ihien ifenren—a narinzikwo afunfun furu eje-ihien we ri e me.

²⁸ Makeni ndini ju ni eyeko we Osolobue onodi we marin run'e, Osolobue no la we toni uche we ahun runi keni we mesomme ihien furuleni. ²⁹ Udi ihien ile jo-njo e jun ime we, ya le eje-omume, enya-uku, iwe, enya-ufu, igbu-ochu, ikpe, ndufie le ero; e henrin we ndi-oghela, ³⁰ ndi-nkuto, ndi ize Osolobue e ze; w'a kpari ihian, a pache, a nyan isi, e ropuhasonme eje-ihien rituleni, e nupu-isi okpuru ndi munu we. ³¹ E nwe we uche, w'a ra gi we don enya, efọ a joka we, w'a ra me ebere.

³² A maringho we ni iwu Osolobue wu ni ndi hun e me udi ihien ndini k'a nwun, kani we huzi e me we—eledel ni we e me we suo, we huzi e ye ndi ozo ri e meni we ndu.

Isi Nke Ebuo

Okinkin-ikpe Osolobue Zin-ezin

¹ Ya wu, y'e nwonkwo ihien i k'e kin—onye owule i wu! Makeni, ebe i no ma ndi ozo ikpe, i ri a mazikwo enwen i ikpe. Makeni, iju hun ri a ma we ikpe rizikwo e me ihien ndi hu i gi ri a ma we ikpe. ² Enyi a maringho ni Osolobue wu onye ezioku ebe o no ma ndi me udi ihien ndini we ikpe. ³ Kani, iju nwen, onye owule i wu, hun e mezi ihien ndi hu i gi a hangbu ndi ozo enen, i ro n'i k'a wanahin okinkin-ikpe Osolobue? ⁴ Ra i ri e lejia oken efoma a le nkintin o ri a gba i le ndidi e? Y'a marin ni Osolobue ri e meni e efomanu keni i hun uzọ roghari? ⁵ Kani, ebe i n'a kpokin obi i, a ju ni y'e roghariko, i ri e kpontu ni enwen i afunfun, e cheni afunfun, hun we jenko d'e ye i Uhuohin iwe-le-onuma, uhuhin hu Osolobue k'e gi han enen ahun zinrinni.

⁶ Osolobue k'a ku onye owule ugwo ke onye-onye don run. ⁷ Nke ndi hu e mesomme mma, makeni we ri a cho ogho le mgbaye le ndun nwonlani ogugu, Osolobue k'e we ndun itebite ye we. ⁸ Kani, Osolobue k'e hu iwe-le-onuma a kpu ndi hun a cho nke-we nke-we, a ju ezioku, e son eje-ihien. ⁹ Eje-ufu le nsongbu k'a rini onye owule hun e me eje-ihien, ndi ju wu ibuzo, o son ndi wuleni ndi ju.

¹⁰ Kani Osolobue k'e we ogho le ikpen le udon ye ke we han hun e me ihien ri mma, ndi ju wu ibuzo, o son ndi wuleni ndi ju. ¹¹ Makeni Osolobue ara gbeyeni onye owule.

¹² Ndi wuleni ndi ju enwon Iwu Mozizi; kani we me njo, a na we iwi, osuon'a ni enwon we Iwu Mozizi. Ndi ju nwon Iwu Mozizi; we me njo, e gi we Iwu Mozizi kin we ikpe, ma we ikpe. ¹³ Makeni ele ndi a nu ihien Iwu ku ke Osolobue e kuni ohunma, kani, ndi e me ihien Iwu ku. ¹⁴ Omeni ndi hu wuleni ndi ju, hun nwonlani Iwu Mozizi, e gi omume we me ihien Iwu hu cho, e nwegho we iwu ime obi we, osuon'a ni enwon we Iwu hu ke ndi ju don nwe e. ¹⁵ We ri e gi omume we a ghosi ni ihien Iwu cho a wuruole ihien we deye ime obi we. Ihori we hu a shia ni we eri: mgbe ndi hu iroro we a ma we ikpe, mgbe ndi hu o kuyeni we. ¹⁶ Erira k'o jenko d'a ri Uhuohin ahun Osolobue k'e gi gi ihien zueri ime obi ihian kin ihian ikpe ghahanu Jesu Kristi, noke ke Ozioma hun m ri e zi don ku e.

Ndi Ju Le Iwu Mozizi

¹⁷ Kani, i si ni i wu onye ju; e gi Iwu Mozizi e don enya, a nyan isi ni egbata yu le Osolobue a rika mma; ¹⁸ a nyan isi ni y'a maringho uche Osolobue, marin ihien ka mma—n'e giguwo we Iwu Mozizi zun i; ¹⁹ i si ni i wu onye e du ndi enya-ishi, n'i wu ukpe ndi ri ime ishi, ²⁰ ni i wu onye a dun ndi nzuzu odun le onye a kuzi umueka—n'i nwon amamihiel le ezioku zu oke ime Iwu Mozizi. Ele ya?

²¹ Ya wu, iyu hun a kuzi ndi ozo, i hu a kuzi enwen i? I hu a si, “Ezunle ohin.” Kani yu nwen, i hu e zun? ²² I hu a si, “agherele;” Kani yu nwen, i hu a ghere? I hu a si, “Aruale mmon, ni eje-ihien ro.” Kani yu nwen, y'e jen unon mmon d'e zun ihien rin'a? ²³ Iyu hun gi Iwu Osolobue a nyan isi, i hu a dan ya wu Iwu— e gi e a fa Osolobue? ²⁴ Ehuhuo-nsos si, “Ufiri unu ndi Ju ke ndi ali ndi ozo gi e kuto Osolobue.”

Ikwa-ugun Le Ife-Osolobue

²⁵ Ikwa-ugun a bangho erere—omeni i hu a gbaye Iwu Osolobue. Kani, omeni y'e nupu-isi okpuru Iwu hu, ya wu ni ugun i kwa elezi ugun nke-esi. ²⁶ Ya wu, omeni ndi kwaleni ugun e me ihien Iwu ku, e weriko we we noke ndi kwa ugun—o suo n'a ni akwanni we? ²⁷ Ya wu ni ndi kwaleni ugun nke ehụ, bu we hu e donme Iwu hu, k'a shiagbu unu eri—makeni onu a dan Iwu hu, osuon'a ni unu ke we detun'e, osuon'a ni unu a kwaguo ugun. ²⁸ Makeni, ele ihien enya e legha ke ihian gi a wuru onye Ju; ezigbo ugun ele hun we kwa ehụ, w'e legha enya. ²⁹ Mba. Kani, ezigbo onye Ju wu hun wu onye Ju ime obi; ezigbo ikwa-ugun wu hun we kwa ime obi—ihien ime-mmon le Mmon-nsos ro, ele ihien ehụ le mkpuru-oku we dehu ime. Udi ihian no enina k'a narin ija-mma we eka Osolobue ele eka ihian ibe e.

Isi Nke Eto

Ki Ndi Ju Gi Ka Ndi Ozo Mma?

¹ Ki ndi Ju gi nwan ka ndi ali ndi ozo mma? Elee erere ke ikwa-ugun banzi? ² O bukekwo! Nke ibuzo wu ni Osolobue bu oku gha a onu puha che eka ndi Ju.

³ Kani, omeni o nwegho ndi ri ime we wuleni ndi we gi e don enya, ni enyi gi ohun si ni Osolobue ele onye we e gi don enya? ⁴ Mba, kaka! Osolobue wukwo onye ezioku, o suon'a ni ihian ile wu ndi-ntu. O nohu ke Ekukwo-nsos don ku e, si, “We k'a hun a

ni ihien i ku wu ezioku;
we kin i ikpe, i k'e ri enen;
i han enen,

w'e k'a hun ni enen i han wu ezioku.”

⁵ Kani, o me nwan ni eje-omume enyi a ghosi ke Osolobue mehan onye ezi-omume, ki enyi e ku nwan? Ni enyi si nwan ni Osolobue me njo omeni o ye enyi afunfun? (M ri e ku e hu ke ihian don e ku.) ⁶ O nwonni k'o don me! Makeni, omeni Osolobue wu onye njo, nani k'o k'a don kin uwa ikpe? ⁷ Kani, omeni ntu m ke ezioku Osolobue gi a fuhachanrin ifon, e wehen'e ogho, ke w'a mazi ni m nwan ikpe ni m wu onye-njo? ⁸ Ki hain enyi gileni si, “Ni enyi mesonme nwan njo keni ihien ri mma hun uzo a puha ifon”? (Ya ke ndi ri e kuto ni enyi si ni 'ya ke enyi e ku.) We furu ndi w'a ma ikpe.

Onwonni Onye Ri Ke Osolobue Cho

⁹ Ki mezi? Enyi ndi Ju ka ndi hun wuleni ndi Ju mma? Kaka akp'ohu! Enyi e kugool'a ni njo ri a ki ihian ile—ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju. ¹⁰ Erira ke Ehuhuo-nsos don ku e, si, “O nwonni onye ri ke Osolobue don cho,

o nwonden kaka akpu onye ohu;

¹¹ O nwonni onye a ghotani,
o nwonni onye a cho Osolobue.

¹² We ile a kpahuguo;
we ile e henringuo ihien-eti;
o nwonni onye e me efoma,

o nwonden kaka akpu onye ohu.

¹³ Oku a gha we ekpiri a puha ri ke
ishin gha ili ri oghe a puha;
we gi ire we e dufie,
edide agwo ke

oku ri we ɔgb'onu wu.

¹⁴ Ikpɔ-iyi le eje-okun jun we ɔnu.

¹⁵ Uku a kereka we igbu-ochu.

¹⁶ Ebe owule we jen,

we le ntikpo le nsongbu wi.

¹⁷ Amarintudeni we ihien ezigbo udon wu.

¹⁸ Egun Osolobue aride we enya.”

¹⁹ Enyi a maringho ni ihienni ile Iwu ku, ni ndi ri okpuru Iwu k'ọ ri a gwa, keni ɔnu owule gba nkintin, ken'o wezikwo ihian ile ri uwa ile enya ni we ile jenkọ d'a kọ ni Osolobue ke we jen. ²⁰ Makeni, “O nwonni onye Osolobue k'e kuni ohunma makeni o n'e me ihien Iwu cho,” makeni Iwu ke we gi e me ihian a marin ni ihian e meguo njo.

Kẹ Ihian A Dọn Rị Kẹ Chuku Cho

²¹ Kani Osolobue a ghosiguo ɔzo ihian gi a ri ochan—bu ele ghahani Iwu Mozizi. Kani, ke ime Iwu Mozizi ke ime ihien ndi-amuma ku, Ehuho-nsọ a shiaguo eri ni ya wu ɔzo ke ihian gi a ri ochan.

²² Ọzonị hun gha eka Osolobue bia, hun we e gi ri ochan, wu ikwerini Jizos' Kraisti.

Onye owule kwere, Osolobue e weri e n'ọ riguo ochan—o tuni onye we wu. Makeni, o nwonni ihien ri ichen ime ihian ile, kaka, ²³ makeni ihian ile e meguo njo, gha ime ogho Osolobue danfu. ²⁴ Ya wu ni efoma Osolobue suo ke Osolobue gi nwan e kuni ihian ohunma—ihien-ofe ro. O me e ghahani igbarini we ghahani Kraisti wu Jizosi. ²⁵ Makeni, Osolobue we Jesu ye, gi e henrin ejan we gi e wepu njo ihian le iwe-le-onuma Osolobue hun njo te k'e buheni ihian. Onwun Jesu nwun, ya wu edeke Jesu, ke Osolobue gi me e.

Okukwe ke we gi e nwehen ihienni Jesu me. Osolobue me onwan n'o gi ghosi ni ya le enwen e wu Osolobue wukwo onye ezi-omume—ndidi e k'o gi fepu njo ihian mesonme mbu enya — ²⁶ makeni o kwademe n'o k'e gi ogenni ghosi n'ọ wu onye ezioku, n'o nwonni onye o gbeyeni. Osolobue gi ọzonị a ghosi ni 'ya le enwen e wu onye ezioku, n'ọ hughozikwo mma n'ọ nabanhan onye owule kwere, Jesu, kpọ onye hu onye ri ochan.

Osolobue Sọ Mę E, Ihian A S'eka Nyan Isi

²⁷ Kini ke ihian e gizi nwan nyan isi? O nwonni, kaka akp'ohu! Makeni, ele orun le ugwo-orun ke we gi e me e; mba, okukwe le ihien-ofe we e ye onye kwere ro—'ya hain ihien we e gi nyan isi gizileni ri a. ²⁸ Makeni, enyi gi e don ni ghahani okukwe ke Osolobue gi e kuni ihian ohunma, ele ime ihien Iwu cho. ²⁹ Makeni, Osolobue wu ohu suo. Ra Osolobue ndi Ju suo rode? Elezi nke ndi wulen ndi Ju? Eghee, o wuzikwo nke ndi wulen ndi Ju, ³⁰ ebe o me ni Osolobue wu ohu suo. Ya wu, o k'e gi ifiri okukwe nabanhan ndi Ju, kuni we ohunma, gizikwo ifiri okukwe nabanhan ndi ali ndi ozo, kuni we ohunma.

³¹ Enyi ride nwan e gi oku okukweni a kagbu Iwu Mozizi ra? Mba, kaka; enyi ri e gide e a kwadon e.

Isi Nke Eno

Ebrahim Le Okukwe

¹ Ime oku okukweni, ki enyi k'e ku banyeni Ebrahim wu nedi enyi nke anu-ehu? Nani k'o jen?

² Omeni ihien hun Ebrahim run ke Osolobue gi kun'e ohunma, nke o nwon ihien o gi nyan isi, kani ele ebe Osolobue ri k'o k'a no nyan ya wu isi. ³ Ki Ehuho-nsọ ku? O si, “Ebrahim' kweyeni Osolobue, Osolobue no gi ifiri e gun a yen'e, kpọ a onye ri ochan.”

⁴ Lee e nwan: onye run orun, a ku w'a ugwo-orun a. W'a ra si ni we “ye” e ihien-ofe, kama, w'a si ni ihien o run ro, ni we ku a ugwo-orun.

⁵ Kani nke ndi hun gichanrin okukwe don enya, ele orun, e kweyeni we Osolobue hun a si onye njo n'ọ riguo nwan ochan, okweyeni we kweyeni Osolobue k'o gi e kuni we ohunma, a kpọ we ndi ri ochan. ⁶ Onwan wu ihien Defidi ri e ku ogen o gi oku ighogho

hun rinị onye hun Osolobue weri e n'ọ wu onye ri ochan—bu o nwonni orun oma owule o run: o si,

⁷ “Ngozi arikakwo ni
ndi hun Osolobue gbaghari eje-ihien ndi we me,
ndi hun o fichanpu njo we;

⁸ ngozi arikakwo ni
onye hun Di-nwonni-enyi jenkoleni
d'a gun ni njo a!”

⁹ Onye nwede nwan ngozi hu Defidi ku oku e? Ndi hun kwa ugun suo ra ke ndi kwaleni ugun?

Enyi e kuguo a ni ufiri okukwe Ebrahim ke Osolobue gi kpo a onye ri ke Osolobue cho. ¹⁰ Elee onodi ke Osolobue node gun ihienni yen'e? Ebe o kwaguu ugun ra ebe o keleni kwa ugun? Ele k'o kwaguu ugun, kanj k'o keleni kwa. ¹¹ Osolobue no gi ikwa ugun ye e ahima, gi ghosi n'ọ ri-ochan, ya wu n'ọ rigule ochan ghahani okukwe k'o keleni kwa ugun—keni Ebrahim wuru nedi ndi ile kwerini kwaleni ugun; keni Osolobue gi ifiri okukwe we kpozikwo we ndi ri ochan. ¹² Ebrahim wuzikwo nedi ndi hun kwa ugun, ndi hun o me ni ele ni we kwa ugun suo, kama, we nwonzikwo udi okukwe ohu hu Ebrahim nedi-enyi nwon n'o d'a kwa ugun.

Okukwe Ke We Gi E Nwonhen Ihien Osolobue Kwe Nkwa A

¹³ Ogen Osolobue gi kwe Ebrahim' le umu a nkwa ni uwa k'a wu nke we, o kuni ni idonme Iwu ke Ebrahim mobu umu a e gi nwehen e, kama, ni igi okukwe henrin ndi ri ochan ke w'e gi nwehen e.

¹⁴ Makeni, omeni ndi hun e donme Iwu ke Osolobue e ye ihien o kwe nkwa a, ya wu o nwonni ihien okukwe wu—nkwa Osolobue enwon ihien o wuzi; ¹⁵ makeni iwe-le-onuma Osolobue ke Iwu e wehe we dan a; kanj ebe Iwu rileni, w'a ra dan iwu.

¹⁶ Ya wu, okukwe ke we gha e nwehen ihien ahun Osolobue kwe nkwa a, keni nkwa hu hun uzo wuru ihien-ofe hun Osolobue e ye ndi ile wu umu Ebrahim'—ele ndi we ye Iwu suo, kanj ke we han nwe okukwe ke Ebrahim' don nwe.

Makeni Ebrahim' wu nedi ndi ile nwe okukwe, ¹⁷ (noke ke Ehuho-nsọ don ku e, si, “E meguo m'i wuru nedi ndi anj ri ichen-ichen bu oda.”) O wu nedi enyi ihun Osolobue, onye hun o gi don enya; Osolobue hu hun e me onye nwunni a rizi ndun, hun e gi oku-onu a e me ihien rituleni n'ọ ri. ¹⁸ Ebrahim' no kweri, kwerikenme, a tu enya ni nkwa Osolobue jenko d'e me—osun'a n'o nwonni ihien ozo o kwodon eka. Ya k'o gi henrin “Nedi ndi ali ichen-ichen bu-oda,” noke ke Osolobue don gwa a mbu n'o k'a ri, si a, “Erira ke umu i k'e buhan oda.”

¹⁹ Okukwe Ebrahim ebeluani, osun'a n'ọ nyanhangho ni ehụ a anwuhunguole (makeni o wu ihien noke nwa ahua ogun-isen ogen hu), osun'a n'ọ nyanhanghozi ni Sara nwunye e wu agan; ²⁰ o ninj obi-ebu nu e d'a ru nkwa Osolobue uka; kama o zekenmede ime okukwe e, a ja Osolobue mma. ²¹ O kwerikenme ni Osolobue k'a s'eka me ihien Osolobue kwe nkwa a. ²² Ya hain Osolobue gi “gun a yen'e, kpo a onye ri ochan.”

²³ Ele Ebrahim suo ke we de ni oku hu, ni, “We no gun a yen'e.” ²⁴ Kanj, we dezikwo ni enyi nwen ya; makeni we jenko d'a gun a yeni enyi ni enyi a riguo ochan—enyi ndi hun kwerini Osolobue, Onye ahun gha onwun weli Di-nwonni-enyi wu Jesu. ²⁵ Osolobue gi ifiri njo enyi we Jesu ye n'ọ nwun, gizi ifiri enyi gha onwun weli e—keni Osolobue hun uzo kuni enyi ohunma.

Isi Nke Isen

Enyi Le Osolobue E Donguo Nwan!

¹ Ebe o me nwan ni Osolobue e giguo ifiri okukwe enyi kuni enyi ohunma, ya wu ni enyi le Osolobue e donguo ghahani Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi—² onye hun Osolobue gha eka a gi ifiri okukwe enyi webanhan enyi ime onodini o me efoma ye enyi, efomani hun enyi wuzo nwan ime e.

Enyi ri nwan a nan make ni enyi nwon olil'anya ni enyi jenkọ d'a banye ogho Osolobue!

³ Enyi a nanzikwo a nan ime nsongbu ndi hun a biasonmeni enyi, make ni enyi a maringho ni nsongbu e wehe ndidi; ⁴ ni idisonme ndidi e me ihian a gunsonme agungun ri mma; ni igunsonme agungun ri mma e buhe olil'anya— ⁵ bu olil'enyani ekpuyeko enyi, make ni Osolobue nwe ihien-osusuo jenni enyi oda-oda—o huguo ihien-osusuo o nwe ebe enyi ri ye ime obi enyi ghahani Mmon-nso a o ye enyi.

⁶ Make ni, ogen o gi richanrin mkpa, ogen hu ndun gileni ri enyi, Kraisti no nwun ni enyi ndi njo onwun.

⁷ O fuka orun ni ihian k'e gide ifiri onye ri mma nwun onwun—o suokwo n'a ni, ikenkwo, ihian k'e ri-eka rikin obi, gi ifiri onye rikemme mma nwun onwun. ⁸ Kani Osolobue a ghosiguo enyi ke o nwehan ihien-osusuo enyi. Nani k'o don me e? Ebe enyi rikwo ime njo, ya ke Kraisti no nwunni enyi onwun! ⁹ Ebe o me nwan ni Osolobue e giguo ifiri onwun Jesu nwun, ya wu, ifiri edeke e, kuni enyi ohunma, enyi jenkọ nwan d'a wanahinchanrin iwe-le-onuma Osolobue ghahani 'ya wu Jesu. ¹⁰ Make ni, omeni ogen enyi gi wu ndi-ihenren Osolobue, o gi onwun Nwa a donzi egbata enyi le ya, ya wu ni, hunni enyi le iya dongu, o k'e gi ndun Nwa a me enyi wanahinchanrin!

¹¹ Eledede ohun suo, kani, enyi huzi a nan ime Osolobue ghahani Di-nwonni-enyi wu Jizos' Kraisti, onye hun Osolobue ghaguu nwan eka a donzi egbata enyi le Osolobue.

Adam' Le Kraisti

¹² Ya wu, ke njo don gha eka okennyehi ohu wu Adam' banhan ime uwa, njo no wehe onwun, erirazi ke onwun don ru ihian ile eka make ni ihian ile me njo. ¹³ Eghete, njo ri ime uwa ni we d'e ye Iwu Mozizi; kani, ebe iwu rileni, w'a ra si ihian "Lee njo i me." ¹⁴ Kani, o suokwo n'a ni o ri erira, onwun hukwo a kichanrin ihian ile, gha ogen Adam d'e ru ogen Mozizi—ke ndi hun danleni iwu owule Osolobue kpo efan ke Adam don dan iwu Osolobue kpo efan.

Adam wuchanrin ihien we e leri enya a kowa onye hu keleni bia ogen hu—hun wu Kraisti.

¹⁵ Kani, we ebuo ele ohu. Ihien Osolobue ye ofe anoni ke njo Adam. Onwun ke njo okennyehi ohu hu wu Adam' buheni ndi bu oda. Kani, Osolobue gha efoma okennyehi ohu hu wu Jesu Kristi me meni ndi bu oda ohunma, ye we ihien-ofe—ele onwun.

¹⁶ Ozozu, ihien Osolobue ye ofe anoni ke ikpe-omuma hun njo okennyehi ohu hu wu Adam' buhe. Make ni, okinkin-ikpe ke we gi son akpu njo ohu, we no ma ihian ikpe. Kani Osolobue gi ihien-ofe son njo bu oda ihian mesonme, kun'e ohunma.

¹⁷ Omeni ifiri njo okennyehi ohu ahun wu Adam' me ke onwun gi ghaha eka a kima, kini k'e me ndi nabanhan oken-efoma Osolobue le ihien-ofe o ye hun wu iri-ochan? Ya wu ni we k'e nwon ndun, elezi onwun—we k'a ri ndun, ki hun we kpo okiki—ghahani okennyehi ohu hu wu Jesu Kristi.

¹⁸ Ya wu, ke akpu njo ohu hu Adam me don buheni ihian ile ikpe-omuma, erira ke akpu ihien ri mma ohu Kraisti me don nwan e me Osolobue e kuni ihian ohunma, e we ndun e ye e. ¹⁹ Make ni, eka ohu hu ndi bu oda gi henrin ndi njo make ni okennyehi ohu hu wu Adam nupu isi, ya ke Osolobue sikọ nwan d'e gi me ndi bu oda wuru ndi ri ochan ebe Osolobue ri make ni okennyehi ohu hu wu Jizosi hume isi.

²⁰ Iwu Mozizi rubanhan d'e me ni ihian danwaye iwu, gi e marinwaye ke we mehan ndi-njo. Kani ebe ime-njo no ba uba, ebegu ke efoma Osolobue no bakaride uba— ²¹ keni o hun uzọ me ni erira njo don gi onwun ki ke efoma Osolobue k'a don nwan gi ikuni ihian ohunma le ikpo we ndi ri k'o cho ki—gi erira me ihian nwehen ndun-itebite ghahani Di-nwonni-enyi wu Jizos' Kraisti.

Isi Nke Isin

Nwunahin Njo, N'i Rini Osolobue Ndun

¹ Kí ẹnyi k'e ku nwan? Ní ẹnyi mesonmẹ nwan njo keni ẹfoma Osolobue hun uto a bawaye uba? ² Mba nu! Nani ke ẹnyi, hun nwunnahinguu njo e don to ime njo e bi? ³ Ra unu amarin ni ndi ile we buguu che ime Jesu Kristi ghahani ime we mirin-Chuku, ni e buguo we we che ime onwun Jesu Kristi nwun?

⁴ Ya wu, e giguu we mirin-Chuku we me ẹnyi ligbama ẹnyi le Jesu, gi e me ẹnyi wuru ndi son e nwun, keni ẹnyi nwen hun uto lihi, bimezikwo ndun ohun, rike ke we don gha onwun weli Jesu ghahani iken ahun Nedi ẹnyi wu Osolobue gi nwe ogho.

⁵ Ebe o me ni ẹnyi le ya a wuguo ohu enina ghahani onwun a, ẹnyi le iya k'a wuzikwo ohu ghahani igba onwun lihi k'ọ don gha onwun lihi, ⁶ make ni ẹnyi a maringho ni ya le onye hun ẹnyi te wu ke we kpogbu enu-obe hu, keni we hun uto nafi eje-ihian ahun ẹnyi te wu iken, amangbe njo gha a kizi ẹnyi ke igbon. ⁷ (Make ni onye hun nwunhunni a wanahinguu njo, njo e nwonzi iken ebe o ri.)

⁸ O me nwan ni ẹnyi e songuo Kraisti nwunhun, ẹnyi kweri ni ẹnyi k'e sonzikwo a rizi ndun— ⁹ make ni ẹnyi a maringho ni hunni Kraisti ghaguu onwun lihi, o nwunkozi; onwun enwezi iken ebe o ri. ¹⁰ Make ni, onwun o nwun, njo k'ọ nwunnahin; mgbe ohuni suo k'ọ nwun, o nwunkozi. Ndun o ri e bi kikenni, Osolobue k'ọ ri e bi n'e. ¹¹ Erirazikwo, unu le enwen onu k'e weririri enwen onu noke ndi nwunnahinguu njo le ndi no ime Kraisti wu Jizosi a ri ni Osolobue ndun.

¹² Ya wu, anikwole ni nwan njo a ki ehun unu, e me unu a gbaye eje-ihien ndi hun a gunsonme ehun unu; ¹³ ewekwole ni mkpamkpa-ehun onu yeme njo n'o gi henrin ihien-orun o gi e me eje-ihien. Ka wechanrin ni enwen onu ye Osolobue noke ndi hun we ghaguu onwun weli hun ri ndun; onu e wechanrin mkpamkpa-ehun onu ile ye Osolobue noke ihien-orun o gi e me ihien o cho. ¹⁴ Njo akiko unu—make ni unu arizi e bi okpuru iwu kanj okpuru efoma Osolobue ke unu ri e bi.

Ndi-kwerini Wu Igbon Iri-ochan

¹⁵ Kí ẹnyi e mezi nwan? Ní ẹnyi mesonmẹ nwan njo make ni okpuru efoma Osolobue ke ẹnyi ri elezi okpuru Iwu? Kaka akp'ohu! ¹⁶ Unu amarin ni onye unu hatu enwen unu yeni ni ya ke unu a gbaye, iya ke unu wu igbon e? Omeni njo ro, ohun k'e buhe onwun; omeni ihume-isi ro, ohun k'e me unu wuru ndi ri ochan. ¹⁷ Kanj, ekele ya rini Osolobue, ni, o suokwo n'a ni unu te wu igbon njo, unu e giguu nwan obi unu ile gbaye ihien ri nkuzi hu unu nwonhen; ¹⁸ a gbapuhaguu we unu eka njo, unu no henrin igbon iri-ochan. ¹⁹ (M ri e ku e hu ke ihian e ku ken'ọ ni unu ghoha.) Eka ohu hu unu gi we mkpamkpa-ehun unu ye ihien-uru le eje-obibi noke igbon—hun unu te gi ri e bi eje-obibi, e biwaye, gizi ni nwan eka ohu hu we mkpamkpa-ehun unu ye ezi-omume, keni unu ri nsọ.

²⁰ Ogen hu unu gi wu igbon njo, onwonni ugwo owule unu gi ezi-omume hun unu e gi gbaye e. ²¹ Elee erere ke unu nwonhen ime ihien ndi hu unu e me ogen ahun—hun ri nwan e me unu ifenren? Onwun, ya ke ihien ndi hu buhe! ²² Kanj, hunni o me nwan ni Osolobue a gbafuhaguu unu ime njo, unu e henrin igbon Osolobue, erere unu e nwehen wu ni unu ri a ri nsọ. Ihien onwan k'e buhe wu ndun itebite. ²³ Make ni, ugwo-orun njo wu onwun, kanj, ihien Osolobue e ye ofe wu ndun itebite hun ri ime Jesu Kristi Dinwonni-ẹnyi.

Isi Nke Eṣa

Ihien We Gi Olulu Di-le-nwunye Kowa

¹ Umune m, unu amarin ni ebe ihian ri ndun suo ke Iwu no a ki a? (A maringho m ni m ri e de ni ndi marin Iwu.) ² Ya k'o gi meni okpoho won di k'a luriri di e hu, kasi a me ni di e ahun hu ndun. Kanj, di e nwunhun, iwu di-le-nwunye egizi e. ³ Ya wu, omeni ya le okennyẹ ozo a suoma mobu luma bu di e hukwo ndun, we k'a kpo a onye zo-uku-ye-ofia; kanj omeni di e a nwunhinguu, iwu hu egizi e. O luma okennyẹ ozo, o zoni uku ye ofia.

⁴ Umune m, erira k'ọ rizi ni unu. Make ni unu wu mkpamkpa-ehun hu Kraisti gi nwunhun, unu le iya gba nwunhun; ya wu, unu a nwunnahinguu Iwu Mozizi, keni we

hụn ụzọ we ụnụ ye onyẹ ọzọ luru, onyẹ hụ Osolobue gha ọnwun weli, keni ẹnyi banni Osolobue erere, min'a mkpuru. ⁵ Makeni, oge hụ enwen ẹnyi gi ri a ki ẹnyi, eje-ihien ndi ahun Iwu kpotiensonme ri orun ime mkpamkpa-ehụ ẹnyi, a runpuha ihien ọnwun gi e gbu. ⁶ Kani, ẹnyi e nweringuo nwan enwen ẹnyi, ẹnyi arizi okpuru Iwu Mozizi, makeni ẹnyi a nwunguo—nwunnahin ihien hun te gi ẹnyi mbu, keni ẹnyi hun ụzọ gi ụzọ ohun ahun Mmon-nsọ a ki femẹ Osolobue, elezi ụzọ akan, ụzọ ahun Iwu hụ wẹ de e de a ki.

Iwu Lẹ Njọ

⁷ Kini ke ẹnyi k'e kuzi nwan? Ni ẹnyi si nwan ni Iwu Mozizi wu njọ? Mba nu! Makeni, emeni ele Iwu, m'e ke marin ihien njọ wu. Omeni Iwu asini, "Anile ihien owule na i ẹnya," m'e ke marin ihien o wu ni ihien a la ihian ẹnya. ⁸ Kani njọ nọ hun ihien ahun Iwu ku tudon, gi e kpotiendanrin ihien olila-ẹnya ri ichen-ichen ime m. Ya wuni, omeni ele Iwu, njọ wu ihien nwunni.

⁹ M te hụ ndun ke iwu keleni biani m; kani, oge ihien hụ Iwu ku gi bia, njọ nọ tulua — ¹⁰ m nọ nwunhun. Iwu hun nke e ye ndun nọ weheni m ọnwun! ¹¹ Njọ nọ hun ihien ahun Iwu ku tudon, gi e dufie m, gi e gbu m. ¹² Ya wu, Iwu le enwen e ri nsọ; ihien hụ Iwu ku rizikwo nsọ, ri mma ẹnya Osolobue, ri mma nke-esi.

¹³ Ya wu ni ihien hun ri mma buheni m ọnwun? Kaka akp'ohu! Njọ ya me e. O nọ puhachanrin ifon ni njọ wu njọ—makeni o gi ihien ri mma buheni m ọnwun. Ya wu, e giguọ wẹ ihien hụ Iwu ku ghosi ke njọ nọ—ni njọ a jọka njọ.

Ndun Ari Ihian

¹⁴ Ẹnyi a maringho ni Iwu wu ihien ime-mmon, kani mme nwen wu ihian-mmaka hun nwonleni Mmon-nsọ—hun njọ ri a kichanrin ke igbon o non enon. ¹⁵ M'a ra ghota ihien m ri e me. Makeni, m'a ra me ihien m cho ni m me, kama, ihien hun e ze m ize, ya ke m'e me. ¹⁶ Ebe o me nwan ni ihien hun m choleni ni m me ke m'e me, ya e me m e kwere ni Iwu hụ ri mma nke-esi. ¹⁷ Ya wu nwan ni elezi mme ri e me e, kani, njọ hun ri ime m ri e me e. ¹⁸ Makeni, a maringho m n'o nwonni kaka akpu ihien ohu ri mma hun ri ime m, ya wu ime mme wu ihian-mmaka. Makeni, m'a cho ni m me ihien ri mma, kani, m'a ra saeka me e. ¹⁹ M'a ra me mma hun m cho ni m me, kani eje-ihien hụ hun m choleni ni m me ke m'e mesonme. ²⁰ O me nwan ni m'e mesonme ihien m choleni, ya wu ni elezi mme ri e me e—njọ hun ri ime m ri e me e.

²¹ Ya wu, a hunguo m'a nwan n'o nwe iwu ri orun ime m, a ki m, hun o gi e me ni m cho ni m me mma, eje-ihien suo ke m'a sa eka e me.

²² Ezie, Iwu Osolobue a suo m asuo, a suoru m akpakali obi. ²³ Kani, a hun m iwu ichen ri orun ime ehụ m, a luson Iwu ahun ri m mma ogun; iwu ichen ahun ri a kini m e me m a gbaye njọ hun ri mkpamkpa ehụ m a run.

²⁴ Euu, uya e gbue m! Onye k'a gbapuha m eka ehụ ni ri e buheni m ọnwun?!

²⁵ Ekele ya rini Osolobue n'o jenk'e me e ghahani Di-nwonni-ẹnyi wu Jesu Kristi!

Ya wu, o me uche m, m wu igbon Iwu Osolobue; kani, make njọ hun ri ime m, m wu igbon njọ.

Isi Nke Eṣatọ

Ndun Mmon-nsọ Ri A Ki

¹ Ya wu, o nwonni ikpe-omuma owule ri ni ndi hun ri ime Kraisti wu Jizosi. ² Makeni, iken iwu ahun Mmon-nsọ gi a ki, e ye ndun, hun ri ime Jesu Kristi, a gbapuhaguo ẹnyi eka iken iwu ahun njọ gi a ki e buhe ọnwun. ³ Makeni Osolobue e meguo nwan ihien hụ Iwu Mozizi saleni eka me, hun Iwu saleni eka me makeni iken ari ime ihian. Osolobue e meguo a ghahani igi ifiri njọ zihẹ Nwa a n'o wuru ihian noke ẹnyi ndi-njọ, o nozi nwan ma njọ ri ime ihian ikpe ghahani ima ya wu Nwa a ikpe. ⁴ Osolobue me onwan keni ihien ndi ahun ri Osolobue mma ẹnya hun Iwu cho hun ụzọ mezu ime ẹnyi ndi hun rizileni e bi ke ihian-mmaka, kani ke Mmon-nsọ don cho.

⁵ Ndi hun ri e bi ke ihian-mmaka e ro iroro ke ihian-mmaka, e me ke ihian-mmaka; kani ndi hun e bi ke Mmon-nso don cho e ro iroro ke Mmon-nso, e me ihien Mmon-nso cho. ⁶ Iro-iroro le ime ihien ke ihian-mmaka e buhe onwun, kani, iro-iroro le ime ihien ke Mmon-nso don cho e ye ndun le udon. ⁷ Makeni, onye hun e ro ke ihian-mmaka ara kweyeni Osolobue kaka, ara gbaye Iwu Osolobue; ezie, o sak o eka gbaye e. ⁸ Ndi hun e bi ke ihian-mmaka a saeka me efu so Osolobue usuo.

⁹ Kani, nke unu nwen, unu a ri e bi ke ihian-mmaka. Mmon-nso ya ri a ki unu—omeni ezie ro ni Mmon Osolobue ri ime unu. Bu, onye owule nwonleni Mmon Kraisti ele nke Kraisti. ¹⁰ Kani, omeni Kraisti ri ime unu, ezie ro ni ehun unu a nwunguo make njo, kani mmon unu ri ndun makeni unu e henringuo ndi ri ke Osolobue cho.

¹¹ Omeni Mmon onye hun gha onwun weli Kraisti bi ime unu, onye hun gha onwun weli Kraisti, me n'o rizi ndun, siko d'e mezikwo ni ehun unu hun a nwunni ri ndun—ghahani Mmon a hun bi ime ndun unu.

¹² Umune m, ya wu nwan ni o nweni ugwo enyi gi ihian-mmaka ahun enyi te wu hun enyi e gi bi k'o cho. ¹³ Makeni, unu bime ke ihian-mmaka, unu k'a nwunri. Kani, unu ghaha Mmon-nso gbupu eje-ihien ndi hun ehun e me, unu k'a ri ndun. ¹⁴ Makeni ke we han Mmon Osolobue ri e du, uwe wu umu Osolobue. ¹⁵ Makeni mmon hun Osolobue ye unu ele nke igbon, hun unu e gi tumazi egun, kani Osolobue ye unu mmon hun o gi munrun unu, Mmon ahun e me enyi a hi Osolobue, “Baba! Baba Nedi m!” ¹⁶ Mmon-nso le enwen e a shia eri, a gwa mmon enyi ni enyi wu umu Osolobue nke-esi. ¹⁷ O me nwan ni enyi wu umu, ya wu ni enyi wu ndi ihien nedi we k'e ru eka, ndi ihien nedi enyi wu Osolobue k'e ru eka—ndi we le Kraisti gba nwe ihien Osolobue, omeni enyi e son Kraisti ta afunfun a, keni ogho a hun uzo ruzikwo enyi eka.

Ogho Hun Lalani Ni Enyi

¹⁸ E gigho m'a don ni afunfun enyi ri a ta ogenni enwon ihien o wu ebe ogho ahun jenko d'a biani enyi ri.

¹⁹ Oghoni hain ihien ile Osolobue ke gi nwan e che, e chekenme, ni Osolobue ghosi ndi wu umu a. ²⁰ Makeni Osolobue bu ihien ile o ke eke toni uya; eleni ihien we ke eke cho n'o ri ime uya, kani, makeni Osolobue hun bu e toni uya cho n'o ri erira, makeni o nwegho ihien o bu obi: ²¹ o bu obi ni omegu, o wepuhazikwo ihien ndi ozo ile o ke ime egbun we ri, amangbe we ghazi e rehi, e son we umu Osolobue weri enwen we, son we nwerin ogho. ²² Makeni enyi a maringho ni ihien ile Osolobue ke hu a sun uden noka okpoho ime ri e me—d'e rukwo ogenni. ²³ Elede ihien-okike suo ri a sun uden; enyi nwen hun nwonhengude Mmon-nso hun wu ihien ibuzo Osolobue gi a ghosi ni ogho ahun ile lalanchanrin, enyi huzikwo nwan a sun uden, ke enyi don ri e che ni Osolobue murunchanrin enyi, n'o wepuha ehun enyi ime uya, gi e henrin hun ghaleni e rehi.

²⁴ Ihienni enyi ri e lee enya a ke Osolobue gi ifiri e zuofuha enyi. Enyi e ke nwehen e, nke enyi a tubehi enya a—makeni ilee-enya ihien, bu y'a hunguo a, elezi ilil'enya. Onye ime enyi a hunguu ihien e lemezi enya a? ²⁵ Kani, emeni enyi e ke hun ihien enyi ri e lee enya a, enyi e gi ndidi e che e.

Eyemeka Mmon-nso

²⁶ Mmon-nso huzikwo e yeni enyi eka ebe o meni enyi e zuni oke.

Enyi amarin ihien enyi k'a rijo ime ekpere, kani Mmon-nso le enwen e gi isun-uden a riodonni enyi ebe Osolobue ri; o gi isun-uden ahun e ku ihien onu ghaleni a saeka e ku. ²⁷ Osolobue hun e legha obi enyi marin ihien Mmon-nso ri a rijo, makeni Mmon-nso a riodon ni ndi-nso ke Osolobue don cho.

²⁸ Enyi a maringho ni Osolobue e gi ihien ile le onodi ile a run, a runpuhani ndi ahun ihien e a suo ihien ri mma, ndi ahun o kpo make ihien cho n'o me. ²⁹ Osolobue a maringule we mbu-mbu n'o d'a kpo we. O maringuu we, o no hoto we n'o jenko d'e me we ni we ri ke Nwa a, keni Nwa a wuru nwa-ibuzo ime umu bu oda. ³⁰ Ndin o hoto k'o kpo; o kpo we, o no kuni we ohunma, ya o no nwan we ogho ye we.

Ihi-en-osisuo Osolobue Nwe Hun Ri Ime Jesu Kristi

³¹ Ebe o me ni ihien ndini no enina, ke enyi k'e ku nwan? O me nwan ni Osolobue ri azuun nke enyi, onye k'a saeka nu enyi ogun? ³² Omeni Osolobue anoni Nwa a ye azuun, kama, o gi ifiri enyi ile we e ye, o yechanrinko enyi ihien ndi ozo ile—cheni Nwa a? ³³ Onye k'a sa nwan aka ma ndi hun Osolobue hori ikpe—ebe o me ni Osolobue le enwen e ri e kuni we ohunma? ³⁴ Onye k'a ma we nwan ikpe—ebe o me ni Jesu Kristi ri nwan aka-nni Osolobue a riodonni enyi!? Jesu Kristi hun nwunhunni; elede onwun suo k'o nwun, kama, Osolobue ghazide onwun weli e. ³⁵ Onye k'a sa nwan aka wapu enyi ime ihien-osisuo Kraisti nwe ebe enyi ri? Ni nsongbu saeka me e? Ra afunfun? Ra ukpokpo; ra unwun le egun; ra ahunni ekwa je; ra eje-onodi; ra oja-agma we gi e gbu ihian hun ³⁶ Ekukwo-nso gi si,

“Ifiri i

ke onwun gi a kpo enyi ihun ogen ile;
we e me enyi ke atunrun
we duko d'e gbu.”

³⁷ Mba nu, o nwonni hun k'a sa-aka!! Ime ihien ndini ile, enyi wu ndi-mmere ka ndi-mmere ile, ghahani onye ahun nwe ihien-osisuo enyi! ³⁸ Make ni, o wegwo m enya ni ke onwun ke ndun, ke ndi mmone-ozu ke eje-mmone ndi ri a kini, ke ihien ri ogenni ke ihien ri ihun, ke iken ile rini; ³⁹ ke ihien jen elu ke ihien mi mgbugbu, ke ihien ozo owule we ke eke—o nwonni hun k'a saeka wefu enyi ime ihien-osisuo Osolobue nwe ebe enyi ri, ihien-osisuo a hun ri ime Kraisti wu Jizosi Di-nwonni-enyi!

Isi Nke Itenei*Osolobue Le Ndi-Izrelu*

¹ M ri e ku ezioku id'anya Kraisti, ari m a tu ntu—ihori m ri a ghoni m idenya Mmon-nso ni ari m a tu ntu, ni ² oken ekwan jun m obi, ni ogen ile ke obi gizikwo a cho n'o gbawapu m ³ ebe m n'e ro ndi ali m! Nke o ri m ni Osolobue bu m onu—wepude m ime Kraisti—omeni ohun ke we e gi nwon nzuopuha.

⁴ M ri e ku oku ndi Izrelu: uwe ke Osolobue gi henrin umu; uwe k'o ghosi ogho a; uwe k'o ye nkwerigbama ahun o kwademe; uwe k'o ye Iwu hu; uwe k'o tumeni ofufe hu ri ime Iwu; uwe nwehen nkwa ndi hu Osolobue kwe; ⁵ Ebrahim le ndi-nedi mbu hu we marin amarin wu ndi nke we; ebon we ke we muye Kraisti rike ihian—Kraisti, hun wu Osolobue hun ihian ile le ihien ile ri okpuru e, hun richanrin mma jenin ejen! Isee.

⁶ Eleni ihien oku Osolobue ku banyeni ndi Izrelu a ghazini. Mba. Make ni, ele ndi Izrelu ile wu ndi Izrelu nke-esi. ⁷ Elezikwo ndi ile gha ehuh Ebrahim puha wu umu a nke-esi, make ni, Osolobue si Ebrahim, “Eka Aziki ke umu we jenkwo d'a kpo umu i k'a gha bia.” ⁸ Onwan ghosi ni ele umu we mu ke ihian don a mu nwa wu umu Osolobue, kani, umu we mu ghahani nkwa hu Osolobue kwe, uwe ke we a gunye ni we wu umu nke-esi. ⁹ Make ni, ogen Osolobue gi kwe ya wu nkwa, ihien o ku wu: “Mgbeni akan-ile, m k'e kinhen, Sara a mu okenye.”

¹⁰ Eledede ohun suo. Make ni, ogen Ribeka gi ri ime ejime, nedi ohu ke we nwon, hun wu Aziki nedi enyi; ¹¹ kani, ni we d'a mu we, ke we keleni me ihien owule—ke mma ke njoo—Osolobue no gwa Ribeka oku, igi ghosi ni omeni Osolobue cho n'o me ihien, o gi aka a a hori ihian, a kpo a— ¹² ni ele ihien we run k'o gi a hori we. Ihien Osolobue gwa Ribeka wu, “Hun kani sikwo d'e fe hun-nta.” ¹³ O rihu ke we don de e ime Ehuhuo-nso, si, “M nwe ihien-osisuo jenni Jekopu; kani, enwen m ihien-osisuo jenni Iso.”

¹⁴ Ni enyi si nwan n'o nwon onye Osolobue e gbeyeni? Mba, kaka! ¹⁵ Make ni o si Mozizi, “Onye owule m cho ni m me omiken e ke m k'e me omiken e; onye owule m cho ni m me ebere e ke m k'e me ebere e.” ¹⁶ Ya wu ele ihien ihian cho mobu ihien ihian run ke we gi e me e, kani omiken Osolobue suo. ¹⁷ Ime Ehuhuo-nso, Osolobue si eze ali Ijiptu wu Fero, “M tume i eze keni m gi i ghosi iken m, keni m gizikwo a me efan m ghagbari uwa ile.”

¹⁸ Ya wu nwan ni onye owule Osolobue cho n'o me omiken e ke o me omiken e, kanj ndi o cho ni we gba isi-akwanran, o mezikwo we gba isi-akwanran.

Iwe-le-onuma Osolobue Le Omiken E

¹⁹ Kanj unu k'a si m, "Omene enina k'o me, ki haenzi Chuku gi a koriani enyi wu ihian? Onye gbondontu uche Chuku?" ²⁰ Kanj, iyu wu ihian-mmaka, onye k'i wude nwan i gi a shiagwari Osolobue? Ni ihien we kpu akpu juma onye kpun'a, "Ki haenzi i gi kpu m enina?"

²¹ Ele okpu-ite nwe ku ihien o k'e gi okpukpu-urua kpu? O nwe iken igi e kpu ite we gi e me ihien-ogho, o nwezikwo iken gi ya wu okpukpu-urua kpu ite we gi e gbu anj.

²² Kiji ri a omene Osolobue gi oken ndidi son ndi hun o kwademegu toni ntikpo, keni o ghosi iwe-le-onuma a, mezikwo ihian marin iken e? ²³ Kiji ri a, omene o me e keni o we oken ogho a ghosi ndi o cho n'o me ni omiken, ndi o kwademeto n'o k'e ye ogho, ²⁴ ya wu enyi, ndi ahun o kpo—hun o me ni ele ime ndi Ju suo k'o gha kpori enyi kanj ke ime ndi Ju ke ime ndi wuleni ndi Ju. ²⁵ Onwan k'o ku ime Ekukwo-nsa, ime ehuhuo Hozia, si, "Ndi wuleni ndi nke m

ke m k'a kpo 'Ndi nke m.'

Ali hu te rileni m obi ke m k'a kpo
'ali hu ri m obi.'

²⁶ Ebe ohu ahun we no si we,

'Unu ele ndi nke m'

ke we k'a nozi kpo we

'umu Osolobue ahun ri ndun.' "

²⁷ Nke ndi Izrelu, Azaya gi we yi oro, si,

"Osuon'a ni ndi Izrelu buhan oda

ke ejan ri mkpenren iyi,

ndi k'e nwon nzuofuha ime we ebuko oda,

²⁸ makeni,

Di-nwonni-enyi sikod'e yekerin ndi ali hu afunfun hu o ku,

ye we ya ru ali!" ²⁹ Erira ke ya wu Azaya kuzikwo mbu, si,

"Omene Osolobue Hun-nwon-iken-ile e te meni ni we gbuhodu ni enyi umu, nke enyi a riguo ke Sodom, nke enyi a no ke Gomora."

³⁰ Ke enyi k'e kuzi nwan? Ni ndi wuleni ndi Ju, hun te rileni a cho ke w'a don ri ochan, a riguo nwan ochan—iri-ochan we gi okukwe nwehen; ³¹ bu ndi Izrelu, hun ri a lu ni we gi idonme Iwu ri ochan, asani aka ri ochan. ³² Ki haenzi we gileni sa aka? Makeni egini we okukwe chu a, kama, we me e ke si ihien we run ke w'e gi ri ochan—ya we no kpogburu "omuma-mkpogburu ahun," kpogburu— ³³ rike ke we don de e ime Ekukwo-nsa, si, "Lee enya,

e butoguo m omuma ime Zayonu

hun k'e me ihian kpogburu;

nkume hun k'e me we dan.

Kanj,

o kpuyeko ndi kwerini n'e."

Isi Nke Iri

Ekpere Polu E Meni Ndi Izrelu

¹ Umune m, ihien hun a gun m egun le ihien m'a rio Osolobue ime ekpere n'o meni ndi ali m wu ni we nwe nzuofuha. ² M k'a saeka shia ni we eri ni ihien Osolobue a du we adu, kanj, amamihiyen arja. ³ Makeni, ifiri ni amarin we uzọ ahun Osolobue gi e me ihian a ri ochan bu we hu a nwan ni we me e uzọ nke we, eweni we enwen we che uzọ hu Osolobue gi e me ihian a wuru onye ri ochan. ⁴ Makeni Kraisti wu isi-njendeme Iwu, keni onye owule hun kwerini hun uzọ henrin onye ri ochan ghahani ikwerini Kraisti.

Onye Kweri, O Wanahin

⁵ Nke iri-ochan ghahani idonme Iwu, lee ihien Mozizi de banyen'e: "Onye owule hun e donme ihien ndini Iwu ku wu onye k'e gi we ri ndun*." ⁶ Kani, nke iri-ochan ghahani okukwe, ihien Ekwkwo-nsọ ku wu, "Ajukwole ni enwen unu ke 'Onye k'e jen nwan elu-igwee?' (Ya wu, keni o d'e wehe Kraisti) ⁷ mabu 'Onye k'e jen nwan ani-mmọn' (ya wu, keni o d'a gha ime onwun weli Kraisti.)" ⁸ K'o si ihian me? O si, "Oku Osolobue ri unu nsue—o ri unu ugb'onu, ri unu ime obi." Elee oku ro? Oku-okukweni enyi ri e kusonme: ⁹ ni, i gi onu i ku e ni Jesu wu Di-nwonn-i, y'e kwere ime obi i ni Osolobue gha onwun weli e, i k'e nwon nzuopuha. ¹⁰ Makeni, ihian gi obi e kwere, o wuru onye ri ochan; o gi onu a ku e n'o kweregho, Osolobue a zuopuha a. ¹¹ Makeni, Ehuho-nsọ si, "O kpuyeko onye owule kwere ni n'e." ¹² Makeni aka ohu ke Osolobue gi e son onye owule, ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju. Nna ohu ahun wu Nna ihian ile. O hu ngozi e e kpu onye owule kpokun'e, e hukpu we ya oda-oda. ¹³ Makeni Ehuho-nsọ si, "Onye owule kpoku efan Onye-nwonn-enyi k'e nwon nzuopuha."

¹⁴ Kani, nani ke w'a don kpoku onye we keleni kwere ni? Nani ke w'a don kwere ni onye we keleni nutu banyeni? Nani ke w'a don nu banyen'e omeni o nweni onye zi we ozi banyen'e? ¹⁵ Nani ke w'a don zi ya wu ozi omeni e zipuni we ndi-ozu d'e zi ya wu ozi? Ya ke Ehuho-nsọ gi si ni "Obija ndi-ozu hun e wehe ozioma a rika mma, ijen we a rika mma." ¹⁶ Kani, ele ihian ile kwere ozioma. Azaya le enwen e si, "Di-nwonn-enyi, onye kwere ozi enyi zi?"

¹⁷ Ya wu, ihien ihian nu k'o gi e nwe okukwe; ihien w'a nu nwehen okukwe wu ozi banyeni Kraisti.

¹⁸ Kani, m ri a ju ke ndi Izrelu anuni ya wu ozi? Ezie, a nugo w'a. O rihu ke Ehuho-nsọ don ku, si,

"Olu we a puole, o ruole uwa ile;
ihien we ri e ku e rugo njendeme uwa."

¹⁹ M rizi nwan a ju ke ndi Izrelu aghotani? Nke ibuzo, Mozizi le enwen ku ni Osolobue si,

"M k'e gi ndi nwonleni ihien we wu,
me enya fuma unu ufu;
m k'e gi ani ndi nzuzu
kpasu unu iwe."

²⁰ Azaya no rikin obi kude hunni Osolobue ku, ni,

"Ndi rileni a cho m,
uwe hun m;
e we m enwen m ghosi
ndi ghaleni a ju ukwere m."

²¹ Nke ndi Izrelu, Azaya ku ni Osolobue si, "M shiafu aka m ke uhuhin han keni m nabanhan ndi nnupu-isini, ndi isi-ikenni."

Isi Nke Mmanai

Omiken Osolobue Gi E Son Ndi Izrelu

¹ Ni m ju nwan ajuju, "Osolobue a jugo ndi nke e wu ndi Izrelu?" Mba, kaka! Makeni, mme le enwen m wuzikwo onye Izrelu, nwa Ebrahim, onye ikpun-ulo Benjamini.

² Osolobue ajuni ndi nke e, hun o hoto gha isi mbidon lala!

Unu anyanhanni ihien Ehuho-nsọ ku ebegu Elaija no ri e kpe ndi Izrelu aka Osolobue? Ke Elaija don si, ³ "Di-nwonn-enyi, e gbuchanringuo we ndi-amuma i, tikpousonme ebe ndi w'a no a chuyen'i ejan. Mme suo hodu, bu we ri nwan a cho ni we gbu m!" ⁴ Kani, kini ke Osolobue za a? Osolobue si a, "E butoguo ni m enwen m madu nnu-uku esa (madu ogun-iri kwasu nnu-mmesa) hun gbutuleni ni mmọn Baa osekp."

* Isi Nke Iri:5 Livitikosi 18.5

⁵ Eriira k'ọ rikwọ nwan; o nwonghozi ndi buleni ọda hoduni hun Osolobue gi efoma a hoto. ⁶ O me nwan ni efoma k'o gi me e, ya wu elezi ifiri orun ihian run—nke o me ni efoma elezi efoma.

⁷ Kini me nwan? Ndi Izrelu ahunni ihien we ri a lugbu enwen we, a cho; kani ndi ahun buleni ọda Osolobue hori suo wu ndi hunn'a—Osolobue a kpokin obi ndi hoduni, ⁸ rike ke Ekwwo-nsọ don ku, si,
“Osolobue no me we amarinzile
ihien we ri e me;
me enya we eleghale uzo;
me ntin we anule ihien—
d'e rukwo nwan tanni.”

⁹ Defidi si,
“Ihien-oriri we ya wuru onyan,
onyan we gi nwundon we,
ya wuru omuma hun e me we a kpogburu;
ya wuru ihien we gi megwari we.

¹⁰ Enya ya kpu we ishi,
amangbe w'e legha uzo;
we hieto jenin ejen!”

¹¹ A ju m nwan ajuju: ke ndi Ju kpogburu, we dangungwon adangungwon? Mba, kaka! Kama, makeni we me njo, nzuofuha a biaguoni ndi ali ndi ozo, keni enya fuma uwe wu ndi Ju. ¹² O me nwan ni njo ndi Ju, ndi Izrelu, weheni uwa eregede ihien ri mma—ni edan we dan weheni ndi wuleni ndi Ju eregede ihien ri mma, ihien ka ọda apuhako ogen we gi wekinhen we, ogen nke we e gi richanrin mma?

Kę Nzuopuha ndi Wuleni Ndi Ju Ri

¹³ M ri nwan a gwa unu ndi wuleni ndi Ju. Ebe o me ni m wu onye-ozu pu-ichen Osolobue ebe ndi wuleni ndi Ju ri, m'e mekenme oku orun m, ¹⁴ ikenkwo ni m saeka gi uzoni me enya fukem me ndi ali m, keni m s'eka zuopuhade ndi hu ime we. ¹⁵ Makeni, omeni iju we togbo ke uwa le Osolobue gi don, kini ke inabanhanni we k'e wehe nwan? O meko igha onwun rizi ndun?!

¹⁶ Omeni hun we bu uzo beri ye Osolobue hugho nsọ, ya wu ni ogbe bredi we gha beri e rizikwo nsọ; omeni mkpogun osisi ri nsọ, agala ndi rin'a huzikwo nsọ.

¹⁷ Omeni we kwapusunme agala olivu we kun akun, we unu wu agala olivu-ofia cheni ndi hoduni d'e son we ri erere ri olivu hu, ¹⁸ eleniakwole ni agala ndi hu mobu nyanma ni we isi. Kani, unu nyanma isi, nyanhankwo ni ni ele unu bu mkpogun osisi ahun, mkpogun ya bu unu.

¹⁹ Kani i k'a si, “Egheę, ifiri m ke we gi kwapu agala ndi ahun nu, keni o beyeni m uzo.”
²⁰ Ezioku ro. Kani, we kwapu we makeni ekwerini we, bu unu nwen we buche ebuche ri ebegu makeni unu kweri ekweri. Ka egikwole n'e pacheme, kama, gikwo ni egun e bi!
²¹ Makeni, omeni Osolobue ahatauni ndi Ju hun wu ezigbo agala osisi hu, o hatukokwo unu-o!

²² Ebe ni ke enyi no hun efoma Osolobue le eka-iken e: o gi eka-iken e son ndi hun danpuni; kani, o gi efoma e son unu ndi kwerini—kasi a me ni unu nodihukwo ime efoma a. Kani, omeni unu anodisonmeni, o siko d'a kwapuzikwo unu nwen. ²³ Nke ndi Ju hu we kwapu makeni ekwerini we, we kweri, Osolobue k'e we we che osisi hu—makeni o k'e ri-eka me e. ²⁴ Omeni Osolobue gha osisi olivu-ofia kwari unu, me ihien we ghaleni e me, we unu che olivu we kun akun, ya wu n'o k'a kade Osolobue nfe iwekinzi agalaba ndi we kwapu che osisi hun we gha kwafu we.

Omiken Suo Ke Osolobue Gi A Zuofuha Ihian

²⁵ Umune m, m cho ni unu marin eziokuni mini, ghotu a ohunma—amangbe unu gha e ro ni unu a rika mma, pacheme. Ndi hu ime ndi Izrelu a wurugwo nwan ndi isi-akwanran;

kanị Izrēlụ agbasonmēkọ isi-akwanran jēnrin ejēn—o k'a tōruhụ ogēn ndi wūlēni ndi Ju hūn k'a bīa d'e kunrun Osolobue k'e gi zu onụ. ²⁶ Erirazikwọ, ndi Izrēlụ ile jēnkọ nwan d'e nwōn nzuōpūha, nōkē kē Ehuhuo-nsọ dōn ku, si,

“Onyē-nzuōpūha k'a gha obodo Zayōnū bīa;
o k'e wepū njō imē igunrun umū Jekōpū.”

²⁷ “Onwan wū nkwerigbama hūn k'a rī egbata mmē lē wē,
ogēn m k'e gi wefū njō wē.”

²⁸ Ebe ozioma rī, ndi Ju wū ndi inēnren Osolobue makē unū. Kanị, o mē nke ohoṛi, ndi ihien wē a sūo Osolobue kē wē wū—makē ndi nēdi wē kanị hūn o hoṛi. ²⁹ Makēni Osolobue ara gbēhuto obi ē banyeni oyiye o ye lē oku o kpọ.

³⁰ K'o dōn mē ni unū ndi hūn te wū ndi nnupū-isi okpuru Osolobue e nwōnhengūo nwan omikēn ēka Osolobue makēni ndi Ju nupū isi, ³¹ erira k'o dōnzi mē ni wē nwēn a wurūgūo nwan ndi nnupū-isi, kēni omikēn Osolobue mē ni unū wurū uzo wē e gi nwōnhenzikwọ omikēn ēka Osolobue. ³² Makēni, Osolobue a gūngūo ihian ile ye ndi nnupū-isi, kēni o hūn uzo mē ni ihian ile omikēn.

Ija-mma Ya Rini Osolobue!

³³ Euu! Osolobue e mēkēnmēkē odafin!

Amamihiēn ē lē akō-lē-uche ē
e mikē!

W'a ra saēka ghōta iroro o tū!

W'a ra saēka ghōta kē o mē! ³⁴ Makēni Ehuhuo-nsọ si,

“Onyē marin uche Di-nwōnni-ēnyi?

Onyē a dūn a odūn?

³⁵ Onyē yetu ē ihien o wūlē,
hūn o gi kūkin ē ya?”

³⁶ Eghēē! Makēni, ihien ile gha ēka a bīa; ihien ile a rī ghahan'a; ihien ile a rīzikwọ n'a. Ojija-mma ya rin'a jēnrin ejēn! Iseē.

Isi Nke Mmēbuo

Obibi Furu Ndi E Fee Osolobue

¹ Umunē m, m gi nwan ifiri omikēn Osolobue mēni ēnyi a rīo unū, we ni ēhū unū ye Osolobue nōkē ejan rī ndūn wē chuyen'ē, ejan rī nsọ, ejan hūn a sūo n'a—onwan wū ezigbo ofufe hūn furu unū k'e fe. ² Akīnrinlē ni obibi uwanī, kama, nī nī Osolobue gbanwōn unū ghahanī igbehutochanrin iroro unū. Mē n'ē kēni unū hūn uzo marin ihien wū uche Osolobue, hūn rī Osolobue mma, hūn a sūo a usūo, hūn zu oke.

³ Ghahanī oyiye Osolobue gi efoma ye m, m si onyē o wūlē imē unū: ewerilē enwēn i karī kē i han, ka dōnrin ēnya lele enwēn i, n'i marin kē Osolobue yehan i okukwe, o hūn k'a gwa i kē i han, gwa i ihien i k'a kpọ enwēn i.

⁴ Kē onyē-onyē imē ēnyi dōn nwē ēhū ohu hūn nwē mkpamkpa-ēhū bu oda bu mkpamkpa ndi hū ile a ra rūn ihien ohu, ⁵ erira k'o rī imē Kraistī. Enyi ndi rī imē Kraistī bu oda, kanị, ēnyi ile wū ēhū ohu. Onyē-onyē rī imē ēhū Kraistī hū wū nke ndi ozo ile.

⁶ Enyi nwēsōnmē oyiye rī ichēn-ichēn kē Osolobue dōn yesōnmē ēnyi. Omēni oyiye ihian wū izi ozi Osolobue si a zi lē ibu-amūma, y'a mē ē kē okukwe ē han. ⁷ Omēni oyiye ijēn-ozī rō, ya jēnmē ozi; omēni nkuzi rō, ya kuzimē nkuzi; ⁸ omēni igi oku-Chuku a kpōtīen obi ihian rō, ya mēmē ē; omēni iyeni ndi nwōnlēni ēka rō, y'a ha ēka o hūnma-ohūnma; omēni okikī rō, ya rūnshi ikēn; omēni imē omikēn rō, ya gi ighoghō e mē ē.

Ihien-ōsūsūo

⁹ E nweni ihien-ōsūsūo gha akpakalī obi pūha. Izize eje-ihien ya e ze onū; e kwōnkēnmē ni ihien rī mma. ¹⁰ Ihien ibe onū ya sūoma unū oda-oda nōkē umunē; e ye ni ibe unū ogho karī enwēn unū. ¹¹ Anikwōlē ni adūdu unū benūa, ka e zekēnmē ni imē-mmōn, a rūnni Di-nwōnni-ēnyi o rūn. ¹² A ghoghō nī makē olil'ēnya unū nwōn; e

nwọn ni ndidi ime nsongbu unu; wuru ni ndi we gi e don enya ebe ime-ekpere ri. ¹³ E son ni ibe unu e yeni ndi nke Osolobue ihien ri a ko aka. A nabanhan ni ndi-obia.

¹⁴ A gozi ni ndi ri e kpokpo ni unu; a gozi ni, abukwole ni onu. ¹⁵ Son ni ndi ri a ghoghoni ghoghoni, unu e son ndi ri a kwanni kwan. ¹⁶ E gi ni obi ohi e bi. Apachekwole ni, ajukwole ni ison ndi onodi we lua ali a kpa mobu irun orun ndi lua ani w'a kporia. Erole ni ni unu ka ndi ozo mkpa a ri.

¹⁷ Emegwarikwole ni onye owule eje-ihien. Donrin ni enya a hun a ni unu e me ihien k'a ri ihian ile mma enya. ¹⁸ Lijimakememe ni y'e me ihien ile furu n'i me hun udon e gi ri egbata 'yu le onye owule. ¹⁹ Ndi owu m, e megwarile ni; ka la ni mmegwari to ni Osolobue, makeni Ekukwo-nsos, "Di-nwonni-enyi si, 'Mme k'e megwari; mme k'a kukin.'" ²⁰ Kama, "Omēni egun ri a gun enenren i, y'e ye e ihien-oriri; omēni egun ihien-orira ri a gun a, y'e ye e ihien o k'a ra. Makeni i gha e me e, i ri a buo ikeke-okun a buoye e isi*." ²¹ Anile eje-ihien meri i, ka gi ihien-oma meri eje-ihien.

Isi Nke Mmēto

Ihume Ni Ndi-okiki Isi

¹ Ihian ile we hume ni ndi-okiki isi. Makeni, o nwonni okiki rini hun Osolobue tumeleni. Osolobue ya tume okiki ile rini. ² Ya wu, onye owule nupu ni ndi-okiki isi ri e nupu isi okpuru ihien Osolobue tume. Ndi e me erira ri e weheni enwen we afunfun. ³ Makeni, egun ndi ri a kini ara tu ndi e me ihien ri mma—ndi e me eje-ihien ke egun w'a tu. Y'a choghoni nwan ni egun onye ri a kini tubehi i? Mememe nwan ihien ri mma. O k'a ja i mma. ⁴ Makeni odibo Osolobue k'o wu—o n'a run orun make orinimma i. Kani, i me eje-ihien, egun e ya tumakwo i, makeni oia hu o bu o gi e ye afunfun, o bukwole n'a mmaka! Odibo Osolobue k'o wu, iya ke Osolobue gi e ye ndi e me eje-ihien afunfun. ⁵ Ya wu, ihume ni ndi okiki isi ri mkpa. Ele make we gha e ye i afunfun suo, kama, make obi i ghazikwo a ma i ikpe.

⁶ Ya hainzikwo unu gi a ku ugwo-isi: makeni ndi ri a kini wu ndi-idibo Osolobue hun e gichanrin ogen we ile a ki. ⁷ Ku ni nwan onye owule ihien unu gi e: omēni ugwo-isi ke i gi, y'a ku ugwo-isi; omēni eghe-ali mobu eghe ndi ozo w'a na ro, y'a ku a; omēni mgbaye ke i gi we, y'e ye we mgbaye; omēni ogho ro, y'e ye we ogho.

Ugwo Enyi Gi Ihian Ile

⁸ Eghe, kupu ni onye owule ugwo unu gi we—mmani ihien-osusuo, w'a ra gibehi ugwo ihien-osusuo. Makeni, onye owule nwe ihien-osusuo ibe e e mezugwo Iwu. ⁹ Ihien ndi hu Iwu ku: "Agherele; egbule ochu, ezule ohin; anile ihien owule la i enya" le ihien ozo owule Iwu ku ke we wegbama ime iwuni hun si, "Ihien ibe i ya suo i ke ihien enwen i don a suo i." ¹⁰ Onye nwe ihien-osusuo ihian asaeka me e eje-ihien; ya wu nwan ni onye nwe ihien-osusuo ibe e e mezugwo Iwu.

Obibi Ndi Ri Ime Ukpe

¹¹ E bi ni nwan enina makeni unu a maringwo ogen enyi ri ime e: ni ogen e rugwo unu e gi gha uran tenhin, makeni ogen nzuofuha enyi a rigwo nsue kari k'o ri oruru-ali hu enyi gi kwere. ¹² O tegwo ohih gba; eki e d'e fon. Ni enyi mebehi ni nwan ihien ndi ahun wu ihien ishi, enyi e yiri ewuru-agha ndi wu nke ukpe gi a lu ogun. ¹³ Ni enyi e bi ni ohunma ke ndi ri e bi ogen eki gi ri enu. Enyi esonko ni we e jen eje-mmeme mobu a ra manya a tu; enyi aghereko ni mobu bime eje-obibi; enyi emeko ni ndi ikpe mobu ndi enya-ufu. ¹⁴ Kama, yiri ni Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi noko ewuru; erozile ni ke unu a don me eje-ihien ndi hun a gun ehun unu egun.

Isi Nke Mmēno

Amale Ni Ibe Unu Ikpe

* Isi Nke Mmēbuo:20 mobu: ...ifenren e megbu e.

¹ A nabanhan nị onyē kweri ni Jesu hūn okukwe ẹ kelēni ze, kanị, ẹlẹkwọ hūn unu e gi e sọn ẹ hū a dọ ihien onyē kweri lẹ ihien o kwerilēni:

² O nwē ndi kweri nị ihian furu n'o ri ihien ile, kanị onyē hūn okukwe ẹ zelēni e ri mkp'ehuhūọ sūọ. ³ Onyē hūn e ri ihien ile y'e leliale onyē ghalēni e ri ihien ile; onyē hūn a sọ nsọ ya amalẹ onyē hūn e ri ihien ile ikpe, makēni Osolobue a nabanhangūọ a. ⁴ Onyē k'i wu i gi a ma odibo onyē ozo ikpe? Nna a k'e ku k'o turughọ k'o turuni. Kanị o k'e turu, makēni Di-nwōnni-ēnyi k'a saeka mē n'o turu.

⁵ Onyē ohu weri ẹ nị uhūohin ohu ka nsọ a rị kari uhūohin ndi ozo; kanị onyē ozo weri ẹ nị uhūohin ile wu ohu. Onyē-onyē ya kwonkēnmē hūn we ẹ ẹnya. ⁶ Onyē hūn weri ẹ nị uhūohin ohu ka mkpa gi ifiri Di-nwōnni-ēnyi e mē ẹrira. Onyē hūn e ri ihien ile gi ifiri Di-nwōnni-ēnyi e ri, makēni o ye Osolobue ekele makē ihien-oriri hū. Onyē hūn a sōn gi ifiri Di-nwōnni-ēnyi a sọ—e ye Osolobue ekele. ⁷ O nwōnni onyē owule rị imē ẹnyi hūn rị nị enwen sūọ ndun; o nwōnzikwōnị onyē owule hūn a nwūnni enwen ẹ sūọ. ⁸ Omēni ẹnyi rị ndun, ẹnyi rị nị Onyē-nwōnni-ēnyi ndun; omēni ẹnyi a nwūnhūn, ẹnyi nwūnni Onyē-nwōnni-ēnyi. Ya wu, osūon'a nị ẹnyi rị ndun mōbū nị ẹnyi nwūn a nwūn, ẹnyi wu nke Onyē-nwōnni-ēnyi. ⁹ Onwan hain Kraistị gi nwūn, nwūngūu, rizi ndun: keni o hūn uzo wuru Nna ndi rị ndun lẹ ndi nwūnni.

¹⁰ Iyū nwēn, kị hain nwan i gi a ma nwēnē i imē Kraistị ikpe? Kị hain i gi e lelia nwēnē-i-imē-Kraistị? Ẽnyi ile k'e turu ihun Osolobue n'o kin ẹnyi ikpe. ¹¹ Makēni Ehuhūọ-nso sị,

“Di-nwōnni-ēnyi sị,

‘Ebe o mē eziē nị m rị ndun,

onyē owule k'e sekpu ni m;

onū ile k'e ku ẹ nị mme wu Osolobue!’ ”

¹² Ya wu nwan nị, onyē owule imē ẹnyi sikọ d'a kōnị Osolobue k'o dōn bi.

Emekwole Ni Ibe Unu Dan

¹³ Ya wu, nị ẹnyi mabehi ni nwan ibe ẹnyi ikpe. Kama, nị ẹnyi kwademē obi ẹnyi nị ẹnyi ebutokōnị nwēnē ẹnyi imē Kraistị omuma kpogburu mōbū bu uke che n'ẹ.

¹⁴ Rikē onyē nke Di-nwōnni-ēnyi wu Jesu, o we m ẹnya ohunma-ohunma n'o nwōnni ihien-oriri owule rileni ochan; kanị omēni ihian e weri ihien-oriri owule n'o ru aru, ya wu nị o ru aru ebe onyē hū rị. ¹⁵ O mē nwan ni ihien y'e rị rị e ye nwēnē i nsongbu, ya wu nị y'a rizi e gi ihien-osusūọ e bi. Egikwole ihien-oriri y'e rị tikpọ onyē Kraistị nwūnni onwun! ¹⁶ Kpanchanpukwọ ẹnya, amamgbe ihian a kpọ ihien-oma i eje-efan. ¹⁷ Makēni Alị-eze Osolobue ẹlẹ ihien-oriri lẹ ihien-orira, kanị obibi Chuku cho, udon lẹ ighoghọ hūn Mmōn-nso e ye. ¹⁸ Onyē owule rị e gi uzonị e fe Kraistị, ihien onyē hū a sūọ Osolobue usūọ, ndi ozo e kuzi oku ẹ ohunma.

¹⁹ Nị ẹnyi liliima nwan e mesonmē ihien ndi hūn e wēhē udon lẹ hūn ẹnyi e gi e mē ibe ẹnyi a gha ihun imē okukwe. ²⁰ Egikwole ifiri ihien-oriri tikpọ orun Osolobue. Ezioku-ezioku, o nwōnni ihien-oriri runi, kanị eje-ihien k'o wu nị ihian e ri ihien owule k'e mē onyē ozo dan. ²¹ O ka mma nị y'e erini anu mōbū ra manya mōbū mē ihien ozo owule hūn k'e mē nwēnē i imē Kraistị dan.

²² Ya wu, ihien owule i kweri banyeni ihien ndini, ya rị ẹgbata 'yu lẹ Osolobue. Ngozi wu nke ndi ahun ghalēni e gi ihien wē kweri n'o hughọ mma a ma enwen wē ikpe. ²³ Kanị, omēni ihian gi obi-ẹbūọ e ri ihien o rị e ri, ikpe a maguọ a, makēni o rini e gi okukwe e ri ẹ—makēni ihien owule ihian mē bu ẹlẹ okukwe k'o gi mē ẹ wu njo.

Isi Nke Mmisēn

A Chozikwọ Nị Orinimma Ndi Ozo

¹ O furu nị ẹnyi ndi zeni imē okukwe e di ndi zelēni ebe wē nolēni mē ohunma, ẹlẹ imē ihien a sūọ nị ẹnyi. ² Nị ẹnyi e mē ni ihien a sūọ ibe ẹnyi hūn k'a rini wē mma, keni ẹnyi

hụn ụzọ ẹnyi e gi mę wę sue ime okukwe. ³ Makeni Kraistị emedeni k'ọ sụọ ya lę enwen ę; kama, o męhụ kę Ẹkukwọ-nsọ dọn ku, ebęhụ wę de, si,

“Mkpari hụ wę kpari i,
mmę gi isi buru ę.”

⁴ Wę de ihien ile wę deye ime Ẹhuhụọ-nsọ keni wę gi ę kuzi ẹnyi, keni ẹnyi hụn ụzọ gi umę hụn Ẹkukwọ-nsọ a gba ẹnyi lęzi idin-ndidi wuru ndi nwon olile-ẹnya.

⁵ Osolobue hụn e ye ndidi lę nkasi-obi, ya yeni onu ęka e gi obi ohu e bi—k'o furu ime Kraistị wu Jizosi, ⁶ keni onu ile hụn ụzọ gi olu ohu e wẹhęni Osolobue hụn wu Nedi Di-nwonnini-ẹnyi wu Jizosi Kraistị ogho.

A Nabanhan Ni Ihian Ile

⁷ A nabanhan ni nwan ibe onu kę Kraistị dọn nabanhan unu, keni unu hụn ụzọ e wẹhęni Osolobue ogho. ⁸ Makeni Kraistị bia d'a runni ndi Ju keni o ghosi ni Osolobue wu onye ezioku, ghahani imezu nkwa Osolobue kwe ndi nedi wę kani; ⁹ o biazikwo ken'o mę ndi ali ndi ozọ wuleni ndi Ju ja Osolobue mma make omiken Osolobue. Erira kę wę dọn de ę ime Ẹhuhụọ-nsọ, si,

“Make ufiri ę, m k'a ja i mma ebe ndi ali ndi ozọ wuleni ndi Ju ri; m k'a bu ni efan i ebu ija-mma.”

¹⁰ O siji, “Ndi ali ndi ozọ hụn wuleni ndi Ju, son ni ndi nke Osolobue ghoghọ.”

¹¹ O siji, “Ani ndi ozọ ile wuleni ndi Ju, ja ni Di-nwonnini-ẹnyi mma; ali ile, buni n'a ebu ija-mma.”

¹² Osolobue gizi Azaya si, “Mkpogun Jese k'a puha—Onye ahun hụn jenkọ d'e lihi, kima ndi ali ile; iya kę ndi wuleni ndi Ju k'e gi dọn ẹnya.”

¹³ Osolobue, onye hụn olile-ẹnya gha ęka a abia, ya gi ighoghọ lę udon ile gbajun unu kę unu dọn ri e gi ę e dọn ẹnya. Y'a mę ę, keni unu nwę olile-ẹnya, nwę ę oda-oda, ghahani iken Mmon-nsọ.

Iken Polu Gi E De

¹⁴ Umune m, o wegwo m ẹnya ni mma-mma jun ime unu, ni amamihien jun ime unu, ni unu k'a sazikwo ęka kuzi ibe unu. ¹⁵ Kani, o nwegho ihien ndi m ku ndun-ndun ime ehuhuo-ozini, keni m nyanhanzini unu wę. M'e kushi iken make ęka Osolobue hụn ri ime ndun m, ¹⁶ hụn o gi tumę m onye a runni Kraist' wu Jizosi ime igunrun ndi ali ndi ozọ wuleni ndi Ju. M ri nwan a run kę onye nchu-ęjan ghahani izisonme ozioma Osolobue. M ri a run keni ndi ani ndi ozọ hụn ụzọ wuru ihien wę ye Osolobue hụn Osolobue a nabanhan, oyiye Mmon-nsọ dọn nsọ. ¹⁷ Ya wu, o furu nwan ni m'a nyan isi banyeni ihien Jizos' Kraistị gi m run ime ihien Osolobue. ¹⁸ Ekukode m ihien owule kari ihien Kraistị gi m run ime igunrun ndi ali ndi ozọ wuleni ndi Ju, hụn o gi mę wę wuru ndi e humę ni Osolobue isi. O gi oku-onu m lę ihien m run mę ę, ¹⁹ lę iken o gi ihien-ahima lę orun-atumenya kpa, lęzi ghahani iken Mmon nke Osolobue—nke wu ni e zichanringwo m ozioma Kraistị ghakwori Jerusalem d'e ru Ilairikom. ²⁰ Ihien m'a chokenme wu ni m'e zi ozioma ebe wę keleni nutu efan Kraistị, amamgebe m'a tunyezi ebe onye ozọ tunmaguu.

²¹ Kama, m ri e mę n'o ri kę Ẹhuhụọ-nsọ dọn ku, ni,

“Ndi wę gwatuleni banyen'e k'a hụn;
ndi nutuleni banyen'e k'a ghota.”

Polu A Tu Iroro Ijen Rom

²² Ifiri ę kę m gileni sa ęka bia d'a hụn unu ogen ile m gi cho ni m bia.

²³ Kani, hunni o mę nwan n'o nwezini ebe hoduni m k'a no run orun azuunni ile bu o mepugwo ahua ole-le-ole m choma ni m bia d'a hụn unu, ²⁴ a kwademęwo m ni m k'a bia m jenkoni Speni. M bu ę obi ni m k'a banhan d'a hụn unu m jenkoni, keni unu ye ni m ęka m jenkoni ebęhụ—mmę lę unu noguu ekere.

²⁵ Kani, m jenkọ nwan Jerusalem kikenni d'e yeni ndi nke Osolobue ri ebęhụ ęka.

²⁶ Makeni ndi kwerini risonme Azun Masedonia lę Akaya e wepuhagwo obi, shiapu ęfo tuni ndi igbenye ri ime ndi nke Osolobue ri Jerusalem ihien. ²⁷ Uwe gi uche wę mę

ihien. Ezioku-ezioku, o furughọ, makeni wẹ gi ndi kwerini ri Jerusalem ugwo. Makeni, omeni ndi wuleni ndi Ju e songuọ uwe wu ndi Ju kerị ngozi ime-mmọn wẹ, o furu ni ndi wuleni ndi Ju gizi ihien uwanị wẹ nwe yeni wẹ ẹka.

²⁸ M runguu ogboni, weguu ihien ile wẹ tu ye wẹ, m k'e jẹn Speni; m jẹnkoni a banhan m d'a hun unu. ²⁹ Ogen m'e gi bia d'a hun unu, a maringho m ni m k'e gichanrin ngozi Kraisti bia.

Polu A Riọ Wẹ Ekpere

³⁰ Umune m, m ri e gi efan Di-nwonnienyi wu Jizos' Kraisti le ifiri ihien-osusuo gha ẹka Mmon-nso bia hun enyi nwe jenni ibe enyi a riọ unu ni unu son m mekenme ekpere, unu a rikememe ni m Osolobue. ³¹ A riọ n'a n'o gba paha m ẹka ndi kwerileni hun ri ime ali Judia; a riọzin'a ni ndi nke Osolobue ri ime obodo Jerusalem nabanhan ihien m jenkọ ebẹhu d'e meni wẹ, ³² keni m gi ighoghọ bia d'e kunrun unu, omeni Osolobue a choghọ, e son m unu nodiguu—gi e zu iken, ndun a banzi m. ³³ Osolobue, onye hun e ye udon, ya noyeni unu ile. Isee.

Isi Nke Mmisin

Polu Ekele Ndi Ri Ichen-ichen

¹ Nabanhan ni nwe enyi-okpoho wu Fibi, hun wu onye ohu ime ndi-orun uka ri Senkre; o lala d'a hun onu. ² M si unu gi efan Di-nwonnienyi nabanhan a k'o furu ni ndi nke Osolobue a nabanhan ihian. Yeni n'e ẹka owule o cho ni unu yen'e, makeni ya le enwen e ye pukani ndi bu oda ẹka, ke mme nwen.

³ Kele ni Prisiia le Akwila, ndi mme le wẹ gba a run orun Kraisti Jizosi. ⁴ Oku m te k'e gbu wẹ. Ele mme suọ ri e kele wẹ, ke ndi uka ile risonme ali ndi wuleni ndi Ju ri e kele wẹ. ⁵ Kelezi ni uka hun a no iwe wẹ e zu. Kele ni ezi owu m wu Epenetos. Iya wu onye ibuzo kwerini Kraisti ime Azuun Eshia. ⁶ Kele ni Meri, hun runkenme ni unu orun. ⁷ Kele ni Andronikos le Junias, ndi Ju ibe m ke wẹ wu, mme le wẹ wi no unon-gan. Wẹ wu ndi w'a gbaye ime ndi-ozu pu-ichen, uwe bu m uzọ wuru ndi nke Kraisti.

⁸ Kele ni Amplayatos, ezi nwe m ime Di-nwonnienyi. ⁹ Kele ni Obanos wu onye-orun ibe enyi ime orun Kraisti le ezi owu m wu Stakisi. ¹⁰ Kele ni Apelesi, hun wẹ e ku oku e ohunma ime Kraisti. Kele ni ezi-le-ulo Aristobulos. ¹¹ Kele ni Herodionu, hun mme le iya wu onye ali ohu. Kele ni ndi hun kwerini Di-nwonnienyi ime ezi-le-ulo Nasisosi.

¹² Kele ni Traifina le Traifosa, ikpoho ndi hu a runkenmeni Di-nwonnienyi orun. Kele ni ezi owu m wu Pesisi, hun runkenmeni Di-nwonnienyi orun. ¹³ Kele ni Rufosi, hun Di-nwonnienyi hori, ya le nne e hun e me mme le enwen m ke nwa a ogen ile. ¹⁴ Kele ni Asinkritos le Flegonu le Hemisi le Patrobasi le Hemasi le umune ndi ozo ime Kraisti wẹ ile ri ebẹhu. ¹⁵ Kele ni Filologusu le Julia. Kele ni Neriusu le nwe enyi-okpoho. Kele ni Olimpasi le ndi nke Osolobue ile hun wẹ ile ri ebẹhu.

¹⁶ Dide ni ibe unu ndide ri nsọ.

Ndi uka Kraisti ile e zi ekele.

Oku Ikpazuun

¹⁷ Umune m, dodo, o ri ẹka unu, kpachanpu ni enya make ndi e buhe nkebe, e me okukwe unu uke ebe wẹ n'a kuzi ihien wuleni ezioku ahun ndi kuzini unu kuzi unu. Gba ni ni wẹ oso! ¹⁸ Makeni ndi e me ihien ndini a ri e fe Nna enyi wu Kraisti; kani wẹ ri e fe efọ wẹ le ihien a gunni wẹ. W'e gi onu-oma le oku a suọ usuo e dufie ndi marileni ihien.

¹⁹ Ihian ile a nuguọ ke unu don ri e hume isi. Ufiri e, efọ ri a suọ m usuo banyeni unu. M cho ni onu a wu ndi marin ihien ebe ime ihien ri mma ri, unu a wu ndi marileni ihien ebe ime eje-ihien ri. ²⁰ O biekọ Osolobue hun e ye udon a zokpukpo Ekwensu ye okpuru uku unu.

Efoma Di-nwonnienyi wu Jizosi ya noyeni unu.

²¹ Timoti, hụn mme lẹ ya wị a rụn ọrụn e zi ekele ụnụ, ẹrịra kẹ Lushọsị dọnzị zi ekele ụnụ. Jasịn lẹ Sọsipata, ndi Ju ibe m, e zizi ekele ụnụ. ²² Mmẹ wụ Tẹtiosị, hụn de ẹkụkwọ-ozini gi ẹfan Di-nwọnni-ẹnyi e zi ekele ụnụ. ²³ Gayọsị, hụn m rị iwe ẹ, hụn ụka nọ iwe ẹ e zu, e zi ekele ụnụ. Ẹrastọsị, hụn e dọnmẹni obodoni egbo lẹ nwẹnẹ ẹnyi wụ Kwọtus' e zi ekele ụnụ.

²⁴ [Ẹfọma Di-nwọnni-ẹnyi wụ Jizọs' Kraịstị, ya nọyeni ọnụ ile. Iseẹ.]

Ojija-mma Ya rịnị Osolobue!

²⁵ Ojija-mma ya rịnị Osolobue! Iya wụ onyẹ hụn k'a saẹka gi ihien rị ime oziọmanị m rị e zi hụn wẹ gi a masọnmẹ ọkwa banyeni Jesu Kristi, mẹ ụnụ zekẹnme. Oziọmanị lẹ ọkwani rị e ku oku ihien-mini hụn te zueri ẹde. ²⁶ Kani, e wepuhaguo w'a nwan ifon; wẹ rị nwan ẹ gi ihien ndi-amuma desọnmẹ ime Ehuhuo-nsọ e mẹ ndi alị ile a marin a; Osolobue hụn rị ndun jẹrin ejen ya ye iwu si wẹ mẹ ẹrira, keni ndi anị ile hụn ụzọ kweri, gi okweri hụ wẹ kweri humen'ẹ isi.

²⁷ Eghẹ, ojija-mma ya rịnị Osolobue! Osolobue hụn ya sọọ marin ihien ile! Ya rịn'a jẹrin ejen ghahani Jizọs' Kraịstị! Iseẹ.

Ehuhụọ-Ozi Ibuzọ Pọlụ Dejenni
Ndị Kọrẹntị
Ndị Kọrẹntị, Nke Ibuzọ

¹ Mmē wụ Pọlụ de Ẹkukwọ-ozini, mmē lē nwēnē ẹnị wụ Sọstēnēsị. Kraịstị wụ Jizọsị kpọ m, tumē m onyē-ozī ē pụ-ichēn makēni uche Osolobuē rọ. ² Ẹnyi rị e dejenni ndị ụka Osolobuē hụn rị obodo Kọrẹntị; ndị Osolobuē dọn nsọ ime Jesu Kristi; ndị wē kpọ d'a wuru ndị-nsọ. Ẹnyi rị e dejenni uwē lē ndị ile rị ebe ọwulē, hūn a kpọku ẹfan Nna-ẹnị wụ Jesu Kristi—Nna ẹnị lē wē. ³ Ẹfoma lē udọn hūn gha ẹka Osolobuē Nēdi ẹnị lē Nna ẹnị wụ Jizọs' Kraịstị bia ya noyeni unu.

Ngọzi Hūn Rị Imē Kraịstị

⁴ Ogen ile kē m gi e gi ifiri unu a kpanmīn Osolobuē, makē ihien ile o gi gọzi ọnụ ime Kraịstị wụ Jizọsị. ⁵ Makēni, ime Kraịstị, unu e nwēguo oyiye bu ọda ụzọ ile—kē oyiye iku-oku kē ụdị amamihiēn ile rị ichēn-ichēn— ⁶ kē o dọnzi rị a pūha ifon nị ozi Kraịstị e weriguo ọnọdị ime unu. ⁷ Ya wu, oyiye Mmōn-nsọ akonị unu, kē unu dọn rị e che ọbibia Nna-ẹnị wụ Jizọs' Kraịstị.

⁸ Nna ẹnị wụ Jizọs' Kraịstị k'e mezikwọ unu turu d'e ru njendeme, makē unu gha e nwon nkoriani Ụhụọhin Nna-ẹnị wụ Jesu Kristi. ⁹ Osolobuē hūn kpọ unu d'e sọn Nwa a wu Jizọs' Kraịstị Nna-ẹnị mēkọ wu onyē wē e gi dọn ẹnya.

Ikpe Lē Nkebe Imē Ụka!

¹⁰ Umunē, m gi ẹfan Nna-ẹnị wụ Jesu Kristi a rịọ unu, nị unu ile e kweyeni ibe unu, amangbe nkebe gha a rị ime igunrun unu, kama, nị unu e nwē obi ohu, a chū ihien ohu.

¹¹ Umunē m, m rị e ku ọnwān makēni ndị hū ime ndị ikpun-ulo Klo a gwaolē m nị ikpe lē nkebe rị ime igunrun unu.

¹² Ikpe lē nkebe m rị e ku wu nị ndị hū ime unu rị a sị, “Pọlụ kē m'e sọn;” ndị hū sị “Apolosị kē m'e sọn;” ndị hū sị, “Kefasị wu Pita kē m'e sọn;” ndị hū sị, “Kraịstị kē m'e sọn.”

¹³ Kraịstị kebe ekebe? Pọlụ ya nwunni unu ọnwun? Ra ẹfan Pọlụ kē wē gi mē unu mirin-Chuku?

¹⁴ A kpanminkwọ m Osolobuē n'o nwonni onyē m mē mirin-Chuku ime unu mmani Krisposị lē Gayosị— ¹⁵ ya wu, o nwonni onyē ọwulē k'a sị nị wē gi ẹfan m mē unu mirin-Chuku. ¹⁶ (Egheē, e meghozikwọ m ndị ikpun-ulo Stēfanasị mirin-Chuku. Wezuka ndini, anyanzanini m kē o nwonghọ onyē ọzọ m mē mirin-Chuku) ¹⁷ Makēni, ẹlē mirin-Chuku kē Kraịstị zi m d'e mē; kama, o zi m d'e zi ozioma; ẹlē nke onyē ma donye oku, amangbe ọ nọ kē sị ẹlēzi ikēn gha ọnwun Kraịstị welua enwēn ẹ alị nwun elu obe kē wē gi a rūn a.

Kraịstị Wụ Iken Lē Amamihiēn Osolobuē

¹⁸ Makēni, ozi banyeni ọnwun Kraịstị nwun elu obe wu ihien nzuzu ebe ndị lakọ ntikpọ rị; kanị ebe ẹnị ndị Osolobuē rị a zuopuha rị, ikēn Osolobuē k'ọ wu. ¹⁹ Makēni Ehuhụọ-nsọ sị,

“M k'e wiwi amamihiēn
ndị marin ihien;
m k'e budan akọ-lē-uche
ndị nwon uche.”

²⁰ Elebe kē onyē hū marin ihien rị? Elebe kē ọka-ehuhụọ rị? Elebe kē onyē hūn kachanrin alị-oku amarin rị? Osolobuē e meguonị nị amamihiēn ụwanị wuru ihien nzuzu?! ²¹ Makēni, ebe o mē nị ụwa asanị ẹka gi amamihiēn wē marin Osolobuē ebe ọ nọ gi amamihiēn ẹ e mē ihien, ọ sọ Osolobuē n'o gi nzuzu rị ozi ẹnị rị e zi zuopuha ndị hūn kwerini.

²² Ndi Ju si we k'a hunriri orun-atumenya pu-ichen we kebe kweri; ndi elu Griki si mmani ya le amamihien we dangbama, ekweriko we. ²³ Kani enyi hu e zisonme ozi Kraisti hun we gi obe kpogbu: ebe ndi Ju ri, ihien atu-enya we e lenia a kpogburu ro; ebe ndi wuleni ndi Ju ri nzuzu ro. ²⁴ Kani, nke ndi Osolobue kpo, ke ndi Ju ke ndi wuleni ndi Ju, Kraisti wu iken Osolobue le amamihien Osolobue. ²⁵ Makeni, "nzuzu" nwen gha aka Osolobue bia ka amamihien ihian; "ndun-ogugu" nwen gha aka Osolobue bia ka iken ihian.

²⁶ Umune m, lekpo ni ihien unu wusonme ogen Osolobue gi kpo unu: ndi bu oda ime unu ele ndi uwa a kpo ndi marin ihien; ndi bu oda ele ndi-uku; ndi bu oda ele umu-nze. ²⁷ Kama, Osolobue hori ihien ndi ahun wu nzuzu enya uwa, keni o gi we gbe ifenren ye ndi marin ihien ihun; o hori ihien ndi hun zelani, keni o gi we gbe ifenren ye ndi zeni ihun. ²⁸ Osolobue hori ihien ndi hu lua ali, hun w'e lenia elu uwani, le ihien ndi hu nwonleni ihien we wu ime uwani, keni o gi we wetu ihien ndi hu ri mkpa ali. ²⁹ Osolobue me erira make onye owule gha a nyann'a isi. ³⁰ Osolobue me unu gi nwan ri ime Kraisti wu Jizosi e bi. O meguo Kraisti wuru amamihien enyi—amamihien hun gha aka Osolobue bia, makeni Kraisti k'o gi me enyi wuru ndi ri ochan, don enyi nsọ, gbafuha enyi. ³¹ Erira ke Osolobue gi me n'o ri ke Ehuho-nsọ don ku, si, "Onye owule k'a nyan isi, ya gi ihien Di-nwonni-enyi me suo nyan isi."

Isi Nke Ebuo

Iken Osolobue, Ele Amamihien Ihian

¹ Umune m, ogen m gi bia d'e zi unu ozi Osolobue, ekuni m oku ke onye ma ku, ekuni m nke ndi marin ehuhuo mobu ndi wakenme enya. ² Makeni m kwademe obi m ni ekuko m ihien ozo, emeko m oku ihien ozo owule ime igunrun unu wezuka Jesu Kristi leni we kpogbu ya wu Jesu Kristi elu obe. ³ M bi ke onye nweleni ihien o wu ogen ahun, a kpachanpu enya ohunma-ohunma, e gi ehuhuo-omuma-nni e bi. ⁴ Ebe m no e ku oku le ebe m no gwa unu oku-Chuku, ekuni m ke ndi marin ihien, ekuni m hun k'a suo ihian usuo ntin, o kweyi m. Kama, m hu e ku, a ghosi unu ni aka Mmon-nsọ le iken e ri a. ⁵ M me erira keni unu gi ifiri iken le aka Osolobue rin'a kweri, sonme Jesu, ele ifiri amamihien ihian.

Amamihien Osolobue

⁶ Kani, enyi e ku oku rike ndi marin ihien ebe ndi ka-ehuhuo ime okukwe ri, kani ele amamihien eluni—mobu nke ndi ri a ki ogenni hun lakọ iwi. ⁷ Mba, enyi ri e ku oku amamihien Osolobue, ya wu, ihien ahun mini hun Osolobue kwademe n'o d'e kedę uwa n'o k'e gi e ye enyi ogho. ⁸ Ime ndi ri a ki uwani, o nwonni hun ghota ihien; makeni, omeni we te ghota a, we e ke kpogbu Nna nwe ogho ile. ⁹ Kani, nọke ke Ehuho-nsọ don ku,

“Enya ahuntuni,
ntin anutuni,
ihian erotuni

ihien Osolobue kwademe ni
ndi o nwe ihien-osusuo we.”

¹⁰ Chuku a ghosiguo enyi ihien ndini ghahani Mmon-nsọ a. Makeni, Mmon-nsọ a maringuo ihien ile, ke ihien nzuzue ri Osolobue obi.

¹¹ Onye marin ihien ile ihian ri e ro wezuka mmon ri ime e? Erira k'o gizi wuru n'o nwonni onye marin obi Osolobue mmani Mmon Osolobue. ¹² Bu ele mmon nke uwani ke enyi nwehen, kani ya wu Mmon hun gha ebe Osolobue ri bia, keni enyi hun uzo marin ihien ile hun Osolobue shiapu efọ ye enyi ofe. ¹³ Ihien ndini we Osolobue ye enyi ke enyi e ku nwan; enyi ara gi oku we gi amamihien ihian kuzi enyi ku we, kama, enyi e gi oku Mmon-nsọ kuzi enyi e ku we; e gi oku gha aka Mmon-nsọ bia a kowa ihien ime-mmon hun gha aka Mmon-nsọ bia.

¹⁴ Onye hụn nwọnleni Mmon-nsọ ara nabanhan ihien gha eka Mmon Osolobue bia, makeni we wu ihien nzuzu ebe o ri. O saeka ghota we, makeni Mmon-nsọ suo e me ihian a ghota we. ¹⁵ Onye nwon Mmon-nsọ a ghotachanrin ke ihien ile no, kani o nwonni onye hụn a saeka a ghota ya le enwen e. ¹⁶ Ya ke Ehuho-nsọ gi si,

“Onye marin obi Di-nwonni-enyi?

Onye k'e ri-eka dun a odun?”

Kani, enyi e nwongho obi Kraisti hụn enyi gi a marin obi Di-nwonni-enyi.

Isi Nke Eto

Ndi-uka Ri A Zuo Eka-nke!

¹ Umune, asani m eka gwa unu oku ke ndi nwe Mmon-nsọ; kama, m gwa unu oku ke ihian mmaka, leke ndi wu umu-ndu ime Kraisti. ² Eran ke m ye unu, ele ihien-oriri zeni; makeni unu e runi ogo e ri ihien-oriri zeni. Unu e ke rukwo nwan ogo e ri n'e, ³ makeni echen ke unu rikwo e bi ke ndi nwonleni Mmon-nsọ, ke ihian-mmaka. Eghere, ebe o me ni enya-ufu le ikpe ri ime igunrun unu, unu anoni ke ndi nwonleni Mmon-nsọ? Ele agungun ihian-mmaka ke unu ri a gun? ⁴ Omeni ihian a si, “Polu ke m'e son;” ibe e si, “Apolosi ke m'e son,” ele unu no nwan ke ihian-mmaka? ⁵ Ki Apolosi wude? Ki Polu wude? Ndi-idibo unu gha eka we kwere ke we wuhu—onye-onye ime we runhu ogbo Di-nwonni-enyi ye e run: ⁶ mme kun; Apolosi gba a mirin; kani, Osolobue wu onye me e sue. ⁷ Ya wu ni, ke onye hun kuni ke onye hun gba mirin e nwon ihien o wu—Osolobue suo, hun e me e e sue, iya ri mkpa. ⁸ Onye hun kuni le onye hun gba mirin bu ihien ohu obi a run. Onye-onye k'a narin ugwo a k'o don run. ⁹ Makeni, ndi-orun Osolobue ke enyi wu; enyi ri a rungbama. Unu wu ugbo Osolobue, unu Osolobue ri a tun. ¹⁰ Ghahani eka Osolobue hun ri ime ndun m, e gbeugo m iyeto noka okaa-ulo; onye ozo ri nwan a tunye elu e. Onye-onye kpachanpukwo enya k'o don a tunye elu iyeto ahun.

¹¹ Makeni onwonni onye owule k'a sa eka gbe iyeto ozo kari hun rini, hun wu Jesu Kristi.

¹² Ke goru ke ihian gi ri a tunye enu iyeto hu-o, ke ola-o, ke omuma ndi hun a koni-o, ke osisi-o, ke irurue-okponkun-o, ke achara-okponkun-o— ¹³ ke orun ihian no jenkọ d'a puha ifon, makeni Uhuohin hu lalani jenkọ d'e wepuha a ifon: we k'e gi okun ghosi k'o ri; okun hu k'e lele ke orun onye-onye run ri. ¹⁴ Omeni ihien ihian run turuhukwo, o k'a narin ugwo-orun a. ¹⁵ Kani, o dunpu okun, ihien sikọ d'e hunahin onye ahun, kani ya le enwen e k'e nwon nzuopuha, bu o k'a no ke onye we gha ime okun lofuha.

¹⁶ Unu amarin ni unu wu Ulo-nsọ Osolobue?! Unu a marin ni Mmon Osolobue bi ime unu?! ¹⁷ Onye owule meru Ulo-nsọ Osolobue, Osolobue k'e tikpo a, makeni Ulo-nsọ Osolobue ri nsọ—bu 'ya wu Ulo-nsọ ke unu wu. ¹⁸ Edufiekwole ni enwen unu! Omeni unu ri e ro ni onu marin ihien ime uwani, wurukwo ni ndi-nzuzu, keni onu wuru ndi marin ihien nke-esi. ¹⁹ Makeni, amamihien uwani wu nzuzu enya Osolobue. Ya me Ehuho-nsọ gi si,

“O nwundon ndi marin ihien ime ero we.”

²⁰ Ehuho-nsọ siji,
“Di-nwonni-enyi a maringwo
ni iroro ndi marin ihien
wu ihien olal'iwu.”

²¹ Ya wu, egizile ni nwan ihian a nyan isi, makeni ihien ile wu nke unu: ²² ke Polu-o, ke Apolosi-o, ke Kefasi wu Pita-o, ke uwa ile-o; ke ndun-o, ke onwun-o; ke ihien ri ogenni-o, ke ihien ri ihun-o, we ile wu nke unu; ²³ unu wu nke Kraisti; Kraisti wu nke Osolobue.

Isi Nke Eno

Ndi-orun Kristi

¹ Ya wu, o furu ni ihian e weri enyi ke ndi-idibo le ndi-orun Kraisti le ndi we busonme ihien-mini banyeni Osolobue che aka. ² Ihien w'a cho aka onye we bu ihien che aka wu k'o furugho onye we gi e don enya. ³ O me nke m, o nwakeni ihien o wu ebe m ri ni unu mobu ogwa ihian-mmaka owule ri e kin m ikpe; m'a ra kinde enwen m ikpe enina. ⁴ Ezie, obi m ri ochan—o nwonni eje-ihien m marin m me. Kani, ohun aghosini ni o nwonni eje-ihien m me; Di-nwonni-enyi ya e kin m ikpe. ⁵ Ya wu, eke hanle ni enen ebe ogen keleni ru. Cheriguu ni ni Di-nwonni-enyi bia. O jenkọ d'e wepuha ihien zueri ime ishi ifon. O k'e kpuchanrin ihien ri obi onye owule oghe. Ogen hu, onye owule a narin ojija-mma run'e aka Osolobue.

⁶ Umune m, e giguọ m mme le Apolosi kowa ihien ndini ile make orinimma unu, keni unu munarin enyi ali oku ahun hun si, “Emeghahafele ihien we de ime Ekukwo-nsọ,” make unu gha e gi onye ohu a nyan isi, e lenia ibe e.

⁷ Onye gwa i ni ihien ri ichen ri egbata 'yu le ibe i? Kini k'i nwon hun Osolobue yeleni i? Omeni o ye y'e e ye, ki i ri e gin'e a nyan isi nọke si ele ihien we ye i e ye ro?

⁸ Unu e me ke si efọ e junguole unu! Unu e me ke si unu e hinguole odafin! Unu e me ke si unu e henringuole ndi-nze, bu aka enyi aria! K'o ri m, unu e henringuole ndi-nze nke-esi, keni enyi son unu ki! ⁹ Makeni, o ri m ke si Osolobue e weguo enyi wu ndi-ozu pu-ichen che azun, leke ndi we ma ikpe onwun we dupuko d'e gbu idenya ihian ile. Makeni, enyi a wuruguo ihien uwa ile a gba ile, ke ndi mmon-ozu ke ihian. ¹⁰ Enyi wu ndi nzuzu make Kraisti, kani unu a marinka ihien ime Kraisti! Enyi ri anunua, kani unu ze e ze! We hu a gbaye unu, kani we hu e lelja enyi! ¹¹ Echen ke egun ihien-oriri le ihien-orira a gunkwo nwan enyi; ekwa ara zu enyi ukun; w'e meshi enyi iken; ulo aria. ¹² Eka enyi ke enyi gi a luru d'e ru ni ehua a gboro enyi. We kpari enyi, enyi a gozi we; we kpokpo enyi, enyi e din e; ¹³ we kuto enyi, enyi e gi onu-oma son we; enya uwa, enyi e henringuole efija mmaka le unyin w'a chanpu—d'e rukwo tanni.

¹⁴ Ari m e de ihienni keni ifenren me unu, kama, m gi e a dun onu odun nọke umu m ri m obi. ¹⁵ Eghee, o suo n'a ni onu nwon ndi-ndu nnu-uku ole-le-ole ime Kraisti, unu e nwe nedi bu oda, makeni m henrin nedi unu ime Kraisti wu Jizosi—ghahani ozioma m zi unu. ¹⁶ Ifiri e, m ri nwan a dun unu odun: kinrin ni m nwan. ¹⁷ Ya hain m gi zilani unu Timoti, ezi nwa m, hun m gi e don enya ime Onye-nwonni-enyi. O k'a nyanhan ni unu ke m'e me ihien ime Kraisti, nyanhan ni unu ya ke m'a kuzi e ime uka ile ri ebe ile.

¹⁸ Ndi hu ime unu a pachemeguọ nwan makeni we ri e ro ni abjako m. ¹⁹ Kani m lala egwa, omeni Di-nwonni-enyi a choghọ. M bia, a hun m iken ndini ri a pacheni nwon, ele oku-onu we suo. ²⁰ Makeni, Ali-eze Osolobue ele oku-onu oku-onu, iken ke we gi a marin a. ²¹ Elee hun ka unu mma? Ni m wehe mkpinsin ra ni m gi ihien-osusuo le aka-anunua bia?

Isi Nke Isen

Onye Uka Ghereni

¹ E kughode w'a ni ughere ri ime igunrun unu, udi hun ndi a rua mmon ghaleni a gherede—ebe okennyẹ no na nedi e nwunye! ² Bu unu hu a honron! Ele ezigbo ekwan nke unu a kwanma, chupu onye ahun me ihienni ime igunrun onu?!

³ Ya wu, osuon'a ni ari m ebegu unu ri elee-m, elee-i, m hu a ime-mmon; a hangbuguole m okennyẹ me ihienni enen rike si m hu ebegu. ⁴ Unu gihu efan Nna enyi wu Jizosi gbakikome—mme nwen k'a rizi ebegu ime-mmon, iken Nna enyi wu Jizosi k'a rizikwo ebegu—⁵ unu e we onyeni che aka Ekwensu ni we hun uzọ tikpo ehua a, keni mmon a hun uzọ nwon nzuopuha Uhuohin Nna enyi wu Jesu Kristi. ⁶ Isi unu ri a nyan ari mma! Unu amarin ni we buchehu ekere yisti, o ghagbama ogbe hu ile we gi e memẹ bredi, fuchanrin a? ⁷ Wepu ni nwan yisti akan, keni unu wuru ogbe ohun yisti rileni—hun unu wu nke-esi. Makeni e gbuguọ we Kraisti wu Ebulu-nghafe enyi, gi e chu ejan Mmemme-Nghafe.

⁸ Ya wu, ni enyi gi nwan bredi hu yisti rileni, hun wu ishiapu-efo le ezioku, me ya wu mmemme, ele yisti akan hun wu iwe le eje-obibi.

⁹ E degu ni m unu ehuhuo-ozu mbu, si unu le ndi-ughere emekole. ¹⁰ Elekwu ndi unu kwerileni hun a ghereni mobu ndi enya-uku mobu ndi a tunarin ihian ihien we mobu ndi a rua mmon ke m ri e ku. Omeni uwe ke m te ri e ku, ya wu ni unu k'a gha ime unu pu. ¹¹ Kani, m ri nwan e deni unu, a si unu esonle onye owule kpo enwen e onye-kwerini meko, omeni o ghere aghere mobu ni o nwe enya-uku mobu ni o rua-mmon mobu ni o kpari ihian, a kpo iyi mobu ni o ra manya a tu, mobu ni o tunarin ihian ihien e. Unu le udi ihian no erira erigbamadele. ¹² Elee hun biri mme le ihanni ndi ri ogbe enen? Ele ndi ri ime uka ke unu k'a hannu enen? ¹³ Osolobue ya nwe kin ndi ri ogbe ikpe: "Chupu ni nwan eje-ihian hu ime igunrun unu.*"

Isi Nke Isin

Ewejenle Ndi Uka Ibe I Ogwa

¹ Onye owule ri ime unu hun ya le ibe e ri e se oku, o ru egun a ni a we oku ahun jen eka ndi kwerileni, hun nke o gi jemburu ndi kwerini? ² Unu a marin ni ndi-kwerini, ya wu ndi-nsa, jenko d'a hannu uwa enen? Omeni onu k'e kin uwa ikpe, ki wuni onu a saaka donzi oku mehu ekere? ³ Unu amarini ni enyi jenko d'e kin ndi mmon-ozu ikpe? O ri wuzi ikpe mmaka ri ime unu! ⁴ O me nwan ni unu nwon ikpe no erira, ki unu e bun'e e jenni ndi hun oku ri ime uka gbashiarileni? ⁵ M ri e ku ihienni keni ifenren me unu! Ya wu ni o nwonni onye marin ihien ime unu, hun k'a s'eka donzi oku ri egbata ndi-kwerini—⁶ hun onye kwerini gi e wejen ibe e eka ndi-kwerileni?!

⁷ Ezie, ni ikpe rida ime igunrun unu ghosi ni e merichanringuole we unu. Ibe i me i njo, y'a ra wefu enya? We megbu i, y'a ra gba nkintin? ⁸ Hun nke unu e gi me erira, unu le enwen unu hu e mede ibe unu eje-ihien, e megbude we—ke ndi-uka ibe unu!

⁹ Unu a marin ni ndi e me eje-ihien abanyeko Ali-eze Osolobue? Anikwole ni we dufie unu! Ndi-ughere le ndi a rua-mmon (ndi e fe ihien ozo) le ndi hun a zo-uku-eye-ofia le ndi a na nwunye ihian le ikennyehun ikennyehun ibe we a gba le ikennyehun a gba ikennyehun ndi ahun, le ¹⁰ ndi-ohin le ndi enya-uku le ndi-manya le ndi a kpari ihian, a kpo iyi le ndi a tunarin ihian ihien e abanyeko Ali-eze Osolobue. ¹¹ Ihien ndini ke ndi hu ime unu te wu, kani Osolobue no chanchan unu; o no don unu nso; o no gi ifiri efan Jizos' Kraisti wu Nna enyi kuni unu ohunma ghahani Mmon Osolobue enyi.

Gba Ni Ni Ughere Oso

¹² "M nwon iken me ihien owule m cho ni m me"—kani, ele ihien ile e ye eka. "M nwon iken me ihien owule m cho ni m me"—kani emeko m igbon ihien owule. ¹³ "Ihien-oriri wu nke efo; efo wu nke ihien-oriri." Kani, Osolobue k'e tikpo we ebuo.

Ehu ele nke ughere, kani, nke Di-nwonni-enyi ro; Di-nwonni-enyi wuzikwo nke ehuhuo. ¹⁴ Osolobue gi iken e gha onwun weli Onye-nwonni-enyi; o k'e welizikwo enyi nwen. ¹⁵ Unu amarini ni ehuhuo unu wuchanrin mkpamkpa ehuhuo Kraisti? Ni m gi nwan mkpamkpa ehuhuo Kraisti henrin mkpamkpa ehuhuo igbaraja? O meko! ¹⁶ Unu amarini ni onye ya le igbaraja gba ranhin le igbaraja e henringuole ehuhuo ohu? Makeni, ime Ehuhuo-nsa, we si, "We ebuo e henrin ehuhuo ohu." ¹⁷ Kani, onye hun we enwen e cheni Di-nwonni-enyi le Di-nwonni-enyi e henringuole ohu ime-mmon. ¹⁸ Gbakwo ni ni ughere oso! Njo ndi ozo ile ihian e me ele ime ehuhuo, kani, onye hun ghereni me ehuhuo a njo. ¹⁹ Ra unu amarinde ni ehuhuo unu wu Ulo-nsa Mmon-nsa hun ri ime unu, Mmon-nsa hun unu gha eka Osolobue nwonhen, ni ele unu nwon enwen unu? ²⁰ We non unu e non. E gi ni nwan ehuhuo unu e ye Osolobue ogho.

Isi Nke Eṣa

¹ Ni enyi leban nwan ihien ndi hu unu de enya.

* Isi Nke Isen:13 Ditọrọnọmi 17.7

Olulọ Di-lẹ-nwunye

“Ọ hughọ mma omẹni okennyẹ ebuni ọku tukwasị okpoho.” ² Kani, makeni ughere jun ọzọ ile, okennyẹ ọwụlẹ ya luru nwunye; okpoho ọwụlẹ ya luru di. ³ Di k'a gha e me ni nwunye ẹ ihien run'ẹ ime olulọ di-lẹ-nwunye; nwunye ya e mezikwo ni di ẹ erira. ⁴ Makeni, ele nwunye k'e ku ihien o k'e gi ehụ a me, di ẹ nwe ku; erirazikwo, ele di k'e ku ihien o k'e gi ehụ a me, nwunye ẹ nwe ku. ⁵ Egile ni ehụ unu a jo ibe unu efọ, mmani unu kwerigbama ni unu ye efe ekere ogen, keni onu hun ọzọ bu enwen onu che ime ekpere. Omegu, onu a nogbamazi, amangbe Ekwensu a nwan onu, makeni unu a saeka kwondonsomme enwen unu. ⁶ Kani m rihu e ku ẹ n'ọ ni me, ele iwu ke m ri e ye; ⁷ k'ọ ri m, ihian ile ri ke mme. Kani, onye-onye nwon oyiye nke ẹ, hun gha aka Osolobue bia—hunni nwe nke ẹ, hunni nwe nke ẹ.

⁸ Nke ndi keleni lu le ndi hun di we mobu nwunye we nwun, m si we n'ọ hughọ mma ni we nodi nke we—noke mme. ⁹ Kani, omeni asako we aka kwondon enwen we, we luru—makeni o ka mma ni ihian luru di mobu nwunye kari ni egun ime-mgba hu e gbu ẹ.

¹⁰ Nke ndi luguni, iwu m ri e ye we wu onwan (kani ele mme ri e ye we ya, Di-nwonni-enyi ro): nwunye ajukwole di ẹ mobu kpechan a. ¹¹ (Kani o ju di ẹ to mobu kpechan a, y'a lule onye ozo. Hun nke o gi luru onye ozo, ya le di ẹ suokin.)

Di e kpechankwole nwunye ẹ mobu ju a.

¹² Nke ndi ozo, lee ihien m si we me (mme ri e ku onwan, ele Di-nwonni-enyi): omeni okennyẹ wu onye itu-Kraisti nwon nwunye hun kwerileni ni Kraisti, bu nwunye ẹ e kwerigho n'ọ son ẹ e bi, y'e kpechanl'a mobu ju a. ¹³ Omeni okpoho wu onye itu-Kraisti nwon di hun kwerileni ni Kraisti, bu di ẹ e kwerigho n'ọ son ẹ e bi, y'e kpechanl'a mobu ju a. ¹⁴ Makeni di hun kwerileni ni Kraisti a wuruole onye we don nsọ make ifiri nwunye ẹ hun kwerini Kraisti; nwunye hun kwerileni a wuruole onye we don nsọ make ifiri di ẹ hun kwerini. Omeni ele erira, umu unu e ke ri nsọ, kani we hu nwan nsọ.

¹⁵ Kani omeni hun kwerileni ni Kraisti a ju hun kwerini Kraisti, ya ri erira. O ri erira, o nwonni iwu gi hun kwerini, makeni udon ke Osolobue kpọ ni enyi.

¹⁶ Nwunye, y'a maringho ke aka i ke w'a gha zuopuha di i? Di, y'a maringho ke aka i ke w'a gha zuopuha nwunye i?

Nodi Onodi I Ri Ke Osolobue Kpo I

¹⁷ K'osileri, onye-onye ya bime obibi Di-nwonni-enyi keye ẹ; we nodi ke we no ogen Osolobue gi kpọ we; ebe okuni ri, onwan ke m'a kuzi ime uka Kraisti ile.

¹⁸ Omeni ihian a kwaguo ugun ni Osolobue d'a kpobanhan a ime Kraisti, y'a chokwole n'ọ wepu apa ugun o kwa; omeni ihian akwani ugun ni Osolobue d'a kpobanhan a ime Kraisti, y'a chole n'ọ kwa ugun. ¹⁹ Ikwu-ugun enwonni ihien o wu; akwani-ugun enwonni ihien o wu; ihien ri mkpa wu ime ihien Osolobue ku. ²⁰ Onye-onye ya nodi onodi o ri ogen Chuku gi kpobanhan a. ²¹ I wu igbon ogen o gi kpobanhan i? Anile ohun songbu i; kani omeni y'a hun ọzọ y'e gi weri enwen i, ye e weri enwen i. ²² Makeni, omeni ihian wu igbon ogen we gi kpobanhan a ime Di-nwonni-enyi, onye weriguu enwen ẹ k'ọ wu ime Di-nwonni-enyi. Erirazikwo, onye hun wulenigbon ogen we gi kpobanhan a wu nwan igbon Kraisti. ²³ Osolobue non unu enon; awurulenigbon ihian.

²⁴ Umune m, nodi ni nwan onodi owule unu ri ogen Osolobue gi kpobanhan unu e fe Osolobue.

Ndi Nwonleni Di Mobu Nwunye

²⁵ Ni enyi ku nwan nke ndi luleni di mobu nwunye. O nwonni ihien Di-nwonni-enyi si m ku banyeni onwan, kani m ri e ku uche m, noke onye furu we gi e don enya ghahani efoma Di-nwonni-enyi. ²⁶ Ke ihien ri ogeni, e rogho m'a n'ọ furu ni unu nodi ke unu no.

²⁷ Omeni i nwon nwunye, achole n'i ju a mobu kpechan a; omeni y'e nwonni nwunye, achole n'i luru. ²⁸ Kani, i luru nwunye, y'e meni njo; okpoho keleni lu di luru di, o meni njo.

Kanị, ndị lunị jenkọ d'e nwon nsongbu ime ndunni—nsongbu ahun ke m chokọ ni m napu unu. ²⁹ Umune m, ihien m gi e e ku wu ni ogen hoduni ehizini; gha kikenni jenne, ndi hun nwonde nwunye we bime noke si enwon we; ³⁰ ndi ri a kwanni, we bime noke si a ri we a kwan; ndi ri a ghoghoni we bime noke si a ri we a ghoghō; ndi hun e nonni, we bime noke si o nwonni ihien we nwe; ³¹ ndi hun gi ihien uwa e bi, we ewerile e ke si o rika mkpa, w'e gile e don-nya. E bi ni erira makeni uwan ri ogenni ghafeko aghafeko.

³² Achoni m ni unu e rogbu enwen unu. Okennyehun gileni nwunye e ro ihien Dinwonni-nyeni, o ro k'o don me ihien efō gi a suo Di-nwonni-nyeni usuo. ³³ Kanị onye hun nwon nwunye e ro ihien uwa, o ro k'o don me ihien efō gi a suo nwunye e usuo—³⁴ erira ke obi e e kebe. Okpoho mobu nwa-agboho hun wonlani di e ro ihien Dinwonni-nyeni, o ro k'o don donmehariri ehū a le mmon a nso; kanị okpoho hun nwon di e ro ihien uwa, o ro ke o don me ihien efō gi a suo di e usuo. ³⁵ M ri e ku ihienni keni o ri ni unu mma, ele ni m gi e gbondon unu, kanị, keni unu hun uzō bi k'o furu, buchariri obi unu che ebe Dinwonni-nyeni ri.

³⁶ Kanị, omeni ihian ri e ro ni o rini e memehun we ebuo kutō ni we k'a lu ohunma, bu o temeguho hun okpoho mobu ni hun okennyehun a sakozī eka din—o ri hun okennyehun ni we luma, ya me ihien hu o cho, we luma, ele njo.

³⁷ Kanị onye hun kwademeguobi e n'ọ luko, n'ọ luko okpoho hu ya le iya kutō, bu o rini a du a n'ọ luma a—kama, o hu a sa eka e kwodon enwen e—onye ahun e meghozikwo ohunma omeni o luni. ³⁸ Ya wu, onye hun lunị me ihien ri ma, kanị onye hun luleni me ihien ka mma.

³⁹ Okpoho nwon di k'a luriri di e, ka si a me ni di e ahun hu ndun. Kanị di e nwunhun, o nwon iken luru onye suo n'a—ka si a me ni onye nke Dinwonni-nyeni k'o nurun. ⁴⁰ O me uche m, o nodi k'ọ ri, ya ke o k'a ka a mma. Onwan wu uche m,—kanị e rogho m'a ni mme le enwen m nwonzikwo Mmon Osolobue.

Isi Nke Ɛsato

Ihien-oriri We Gi Rua Mmon

¹ Ni enyi ku nwan nke ihien-oriri we gi rua mmon.

Enyi a maringho ni, “Enyi ile marin ihien” bu imarin-ihien e me ihian a honron mmaka, kanị, ihien-osusuo ke we gi e me ihian e sue hun wu usue nke-esi.

² Onye owule ri e ro ni o nwongho ihien o marin eke marin ihien o furu n'ọ marin.

³ Kanị, onye hun nwe ihien-osusuo jenni Osolobue, ya wu onye Osolobue marin.

⁴ O me nwan nke iri ihien-oriri we gi rua mmon, enyi a maringho ni, ime uwa ile, o nwonni ihien mmon we kpu akpu mobu hun we koma wu, enyi a maringhozi ni Chuku ohu suo ri—ozo a ri a. ⁵ Ikenkwo o nwongho ihien ndi w'e fe noke si we wu Chuku bu ele we Chuku—ke ndi ri elu-igwee ke ndi ri elu uwa. (Ezioku-ezioku, mmon w'e fe barahi a barahi; ndi w'a kpo “nna” barahizikwo a barahi.) ⁶ Kanị, nke enyi wu ni Chuku ohu suo ri; iya wu Nedi enyi; ihien ile gha eka a a-bia; iya ke enyi ri a ri ni ndun. Nna ohu rizi, ya wu Jesu Kristi; Osolobue ke ihien ile ghahan'a; enyi ri a ri ghahan'a.

⁷ Kanị, ele ihian ile nwe amamihienni. Makeni, o nwegho ndi o me ni irua-mmon a mumariguo, nkesini, we rihu ihien-oriri we gi rua mmon, e weri w'e ke ihien we gi rua mmon, obi we a ru, gbume we mgbu—makeni obi we ezeni. ⁸ Bu ihien-oriri ara me enyi nochime Osolobue: ele enyi ka njo omeni enyi erini, ele enyi ka mma omeni enyi ri.

⁹ Ya wu, kpachanfu ni nwan enya amangbe unu e memehun ni onu e weriguo enwen onu, meghafe e oken, o henrin ihien umune onu zelani k'a kpogburu. ¹⁰ Makeni, omeni onye nke Kraistini, hun obi e zelani, a hun iyu, hun si n'i marin ihien, ebe i ri ulo-mmon e ri ihien-oriri, o kpokinko obi ri ihien-oriri we gi rua mmon? ¹¹ Ya wu, onyeni zelani, onye itu-Kraisti ibe i, hun Kraisti gi ifiri e nwun, e gi ifiri “amamihien i ni” na iwi. ¹² Unu gha e me umune unu njo enina, a han we e me ihien obi we zelani gi a rusonme, Kraisti ke unu ri e me njo.

¹³ Ya wu, omeni ihien m'e ri k'e me nwene m danye ime njo, erikozi m anu ahun m'e ri, amangbe m'e me nwene m dan.

Isi Nke Itenei

Ihien Ru Onye-ozu Pu-ichen

¹ Ele mme nwon enwen m? Ele onye-ozu pu-ichen ke m wu? Ahunni m Jesu wu Nna enyi? Unu ele ihien m runpuha ime orun m ri a runni Di-nwonni-enyi? ² Osuon'a ni ele m onye-ozu pu-ichen enya ndi ozo, m wu onye-ozu pu-ichen ebe unu ri! Ni unu ri ime Onye-nwonni-enyi a ghosiguon ni m wu onye-ozu pu-ichen ime Di-nwonni-enyi.

³ Ihienni ke m ri a za ndi hun ri e kin m ikpe.

⁴ Enyi eruni ndi we k'e yeriri ihien-oriri le ihien-orira? ⁵ Enyi enwe iken iluru onye kwerini keni enyi le iya a wihunme—leke ke ndi-ozu pu-ichen ndi ozo le umune Onye-nwonni-enyi le Kefasi (wu Pita) don e me? ⁶ Ra we memeni mme le Banabasi suo ya ni enyi k'e giriri aka enyi nurun ihien enyi e gi e bi? ⁷ Elee onye-agma gi ihien e a lu agha? Onye a run ugbo vaini hun ghaleni e ri mkpuru gha ime e puha? Onye e du anu hun ghaleni a ra mirin-eran we gha anu hu wepuha?

⁸ M rida nwan e ku ihienni noka ihian mmaka ra? Ele enina ke Iwu Osolobue ku e? ⁹ Ime Iwu Mozizi, we de si, “Ekenmele oken-efin onu o gha a zopuha mkpuru oka-witi.” Efin ke Osolobue rida e ro ra? ¹⁰ Ele ifiri enyi k'o gi ku e? Iya-nu, ifiri enyi ke we gi de e. Makeni, onye ri a kun oka le onye ri a kupa ni furu ni we e me e, e nwon olile-enya ni o nwegho hun k'e ru we aka. ¹¹ Omeni enyi a kungu ihien ime-mmom ime igunrun unu, o hika omeni enyi a ghorarin unu ihien uwan unu nwe? ¹² Omeni unu hu e ye ndi ozo ri a run orun Osolobue ihien ndini runi we, ele enyi k'o te furu ni unu ka e ye?

Kani enyi a doni unu ihien ndini runi enyi, kaka! Hun nke enyi e gi me erira, enyi no dingbuchanrin ihien owule—hun nke enyi e gi bu uke cheni ozioma Kraisti. ¹³ Unu amarin ni ndi hun a run orun ime Ulo-nsa gha Ulo-nsa e nwonhen ihien w'e ri? Unu a marin ni we e keye ndi a run orun ebe w'a no a chu ejan ihien we gi chu ejan? ¹⁴ Erirazikwo, Di-nwonni-enyi ti iwu, ni ndi ri e zi ozioma k'a gha ozioma e nwonhen ihien we gi e bi.

¹⁵ Kani, adotuni m kaka akpu ihien ohu ime ihien ndini ile runi m. Arideni m nwan e de ihienni keni unu meni m we. O kade m mma ni m nwunhun anwunhun kari ni ihian a napu m ihienni m gi a nyan isi.

¹⁶ Kani, anyanko m isi ni m ri e zi ozioma, makeni iwu ro ni m k'e ziriri a. Nsongbu k'a ri ni m omeni ezini m ozioma! ¹⁷ M wefuha obi m ile run ya wu orun ozioma, ugwo-orun rini m; omeni ewepuhani m obi m ile run a, orun we ye m run ro, m k'a runriri a.

Eka-orun Le Ugwo-orun

¹⁸ Ki wuzi nwan ugwo-orun m? Ugwo-orun m wu ni m'e zi ozioma ofe, m'a ra do we ye m ihien runi m noka onye ri e zi ozioma.

¹⁹ Ezie ro ni mme nwon enwen m; ni ari m okpuru ihian. Kani, e giguo m enwen m henrin odibo ihian ile—keni m hun uzo wehezini Kraisti ndi bu oda.

²⁰ M ru ebe ndi Ju ri, e bime m ke onye Ju, keni m hun uzo wehe ndi Ju d'a marin Kraisti; m ru ebe ndi hun ri okpuru Iwu ri, e henrin m onye ri okpuru Iwu. (Elekwon ni mme le enwen m ri okpuru Iwu.) M'e me e keni m hun uzo wehe ndi hun ri okpuru Iwu d'a marin Kraisti. ²¹ M ru ebe ndi rileni okpuru Iwu ri, e bime m rike onye rileni okpuru Iwu, keni m hun uzo wehe ndi rileni okpuru Iwu d'a marin Kraisti. (Elekwon ni iwu Osolobue a ri a ki m, kani m ri okpuru iwu Kraisti.) ²² M ru ebe ndi zeleni ri, e henrin m onye zeleni, keni m hun uzo wehe ndi zeleni d'a marin Kraisti.

E henringuo m ihien ile ri ichen-ichen ebe ndi ile ri ichen-ichen ri, keni m gi uzo owule rini zuopuha ndi hu ime we.

²³ Ifiri ozioma ke m gi e mesonme ihien ndini ile, keni Osolobue e keye m ngozi rin'a. ²⁴ Unu amarin ni we gha a gba oso we gi a do onu, a zuo ihien ohu, ndi hun a do onu e

bu oda, kanị onyẹ ohu sọọ e nwẹhẹn ihien wẹ rị a zuọ. Gbakwo nị nwan hun unu e gi nwẹhẹn ihien ahun unu rị a chu.

²⁵ Onyẹ owule hun a do onu ime egumegu, a napusunme enwen e ihien ile rị ichen-ichen. W'e mechani ihienni ile kenị wẹ gi okpu onyẹ-mmẹri ahun wẹ rị do tu wẹ ugon—okpu mmẹri hun e wiwini. Kanị, enyi rị e mē nke enyi nị enyi hun uzo nwonhen hun ghaleni e wiwi. ²⁶ Ya wu, m'a ra gba oso ke onyẹ marinleni ihien o chuko; m'a ra du ikpa ke onyẹ rị a du ufere. ²⁷ Mba! M'e meshi ehụ m iken, e gi e e henrin igbon m—amamgbe m'e ziguu ndi ozo ozioma, mme nwen a wuru onyẹ wẹ ju, nị agbani m ohunma.

Isi Nke Iri

Gba Nị Nị Irua-mmọn Oso

¹ Umune m, m cho nị unu marin ihien mē ndi nedi enyi wẹ kanị, marin a ohunma-ohunma. Wẹ ile ke orukpu hu du; wẹ ile ghafechanrin Ohimin- Ufie hu; ² wẹ ile henrinsonme ndi e son uzo Mozizi ghahani mirin-Chuku ahun wẹ mē wẹ—orukpu hu du ni wẹ le Ohimin hu wẹ ghafe ke wẹ gi mē wẹ mirin-Chuku. ³ Wẹ ile ri ihien-oriri ohu ahun hun gha ime-mmọn bia; ⁴ wẹ ile razikwo ihien ohu ahun hun gha ime-mmọn bia—makeni wẹ ra mirin hun gha omuma hu sonkonị wẹ puha, hun gha ime-mmọn bia. Omuma hu wu Kraisti. ⁵ Ke ihien ndini ile meni, imerinme wẹ emeni ihien sọọ Osolobue usuo efo, wẹ no nwuntosonme ime atu.

⁶ Ihien ndini wẹ meni no wuru nị enyi ihien-nghosi wẹ gi a do enyi eka-ntin, amamgbe eje-ihien gha a na enyi enya k'o don la wẹ. ⁷ Emekwole ni ndi a ruu mmọn ke ndi hu ime wẹ—hun wẹ de ime Ehuhuo-nsọ, nị

“Ndi hu no nodi ani,
e ri, a ra;

wẹ no lihi oto, tenme egu,
mesonme ihien wẹ gi a ruu mmọn.”

⁸ Enyi agherekokwo nị ke ndi hu ime wẹ don mē, hun madu nnu-uku eto-kwasị-ogun (madu ogun-iri kwasị nnunai ari nnu-ogun-etọ) gi nwunhun akp'ohin ohu; ⁹ Enyi a chokokwo nị ihien rị Di-nwonni-enyi onu ke ndi hu ime wẹ don mē, agwo no tagbu wẹ; ¹⁰ edenwinwinkwole ni ke ndi hu ime wẹ don mē, mmọn-ozị ahun etikponi no gbupu wẹ.

¹¹ Ihien ndini mē ni wẹ wusonme ihien nleri. Wẹ detu ihien ndini igi do enyi eka ntin—enyi ndi rị e bi ogen ikpazuunni ihien ile e gi mezuchanrin. ¹² Ya wu, onyẹ hun rị e ro n'o wuzoke, ya kpachanpukwo enya amamgbe o dan. ¹³ O nwonni onwunwan biani unu hun ghaleni a biani ihian. Osolobue wu onyẹ wẹ gi e don enya, o niko onwunwan k'a kari unu eka biani unu. Kama, onwunwan bia, o k'a ghosi unu ke unu a don mē e, kenị unu sa eka meri e.

¹⁴ Ifiri onwan, umune m, gba nị nị irua-mmọn oso! ¹⁵ Ndi nwe uche ke m rị a gwa oku; gi ni eka unu lele ihien m rị e ku. ¹⁶ Mkpu ohu ahun enyi e ye Osolobue ekele, a rarisonme, ele mmeko ke enyi ile le edeke Kraisti rị e meko? Bredi ahun enyi e ye Osolobue ekele, e kerị, ele mmeko ke enyi ile le ehụ Kraisti rị e meko? ¹⁷ Ebe o mē ni bredi ohu sọọ ro, ya wu nị ehụ ohu ke enyi wu, osuon'a nị enyi bu oda—makeni enyi ile gba e ri bredi ohu hu. ¹⁸ Ro ni k'o rị ndi alị Izrelu: wẹ ile hun e ri ihien wẹ gi chu ejan e songuonị wẹ mē ihien wẹ rị e mē ebe ahun wẹ no a chu ejan? ¹⁹ Kini ke m rị nwan e ku? M gi e nwan rị e ku ni ihien-oriri wẹ gi ruu mmọn nwon ihien o wu mobu nị mmọn nwon ihien o wu? ²⁰ Mba. Kama, m rị e ku ni eje-mmọn ke ndi a ruu mmọn a chuye ni ejan w'a chu, ele Osolobue. Achoni m nị unu le eje-mmọn meko. ²¹ Unu asako eka a rari ihien rị mkpu Di-nwonni-enyi, a rarizikwo ihien rị mkpu eje-mmọn. Unu asako eka e ri okwa ihien-oriri Di-nwonni-enyi, e rizi okwa ihien-oriri eje-mmọn. ²² Kini? Enyi ride nwan a cho nị enyi mē enya fuma Osolobue ufu ra? Enyi ka a e ze?

Bu Enya Zinme Hun K'e Ye Osolobue Ogho

²³ Wẹ sị, “Ihiẹn ọwụlẹ ihian chọ n'o mę ya mę ẹ” Kani, ẹlẹ ihien ile ihian e mę e ye ẹka. Wẹ sị, “Ihiẹn ọwụlẹ ihian chọ n'o mę ya mę ẹ.” Kani, ẹlẹ ihien ile e mę okukwe ihian e sue. ²⁴ Onyẹ ọwụlẹ y'a chọma ọrịnmma ndi-ozo, ẹlẹ nke ẹ.

²⁵ Ri ni ihien ọwụlẹ wẹ re ọdun anụ, ajusomelẹ ni onụ—make obi gha e gbume ihian mgbu; ²⁶ ri ni make ni Ehuhuo-nsọ sị, “Uwa lẹ ihien ile rin'a wu nke Di-nwonni-enyi.” ²⁷ Onyẹ wulen onyẹ itu-Kraisti kpọ i oriri, bu y'a chogho n'i jen, i ru ẹ, ri ihien ọwụlẹ wẹ ye i, ajusomelẹ onụ hun obi e gi gbume ihian mgbu. ²⁸ Kani, omeni ihian a sị i, “Wẹ gi ihienni ru mmọn,” erile ẹ nwan—make ufiri onyẹ hu gwa n'i lẹ make obi gha e gbume ihian mgbu, make ni, [“uwa lẹ ihien ile rin'a wu nke Osolobue.”] ²⁹ M sị, “Make obi gha e gbume ihian mgbu.” Obi onyẹ ahun kẹ m ri e ku, ẹlẹ nke i.

I k'a sị, “Kị wẹ ri e gini obi ri e gbu onyẹ ozo mgbu a gba m nju m gi mę ihien m marin ni ẹlẹ eje-ihien? ³⁰ Omeni e męguo m ekpere, kelegu Osolobue, ni m d'e rime ẹ, kị wẹ ri e gini ihien m ri e kutọ m, bu e yegughọ m Osolobue ekele ni m d'e rime?” ³¹ Ke oriri kẹ ọrira kẹ ihien ozo ọwụlẹ unu e mę—e mecharin ni wẹ ile ọzo o k'e gi weheni Osolobue ogho. ³² Ebikwole ni obibi e mę okukwe onyẹ ọwụlẹ uke, kẹ ndi Ju kẹ ndi ali ndi ozo kẹ ndi uka-Osolobue. ³³ E bi ni hu kẹ mme: m'a lilima ọzo ile ni m'e mę ihien a suo onyẹ ọwụlẹ. Make ni ẹlẹ ọrịnmma m kẹ m ri a cho, kani ọrịnmma ihian ile, keni wẹ hun ọzo nwe nzuopuha.

Isi Nke Mmana:

¹ Esọn ni nzom'okụ m kẹ m don e sọn nzom'okụ Kraisti.

Ikpume-isi Ogen Ofufe

² M ri a ja unu mma unu gi a nyanhan m ime ihien ile, e donmecharin omenali ndi itu-Kraisti ndi hu kẹ m don gwasomme unu ni 'ya kẹ wẹ e mę ẹ.

³ Kani, m cho ni unu ghota ni Kraisti wu onyẹ-isi okennyẹ ọwụlẹ, di wu onyẹ-isi nwnyẹ ẹ, Osolobue wu onyẹ-isi Kraisti. ⁴ Okennyẹ ọwụlẹ kpume isi ẹ e mę ekpere mobu e zi ozi Osolobue sị wẹ zi ri e budan onyẹ-isi ẹ. ⁵ Kani, okpoho ọwụlẹ bu isi-oghe e mę ekpere mobu e zi ozi Osolobue sị wẹ zi ri e budan onyẹ-isi ẹ ebe o no bu isi-oghe, make ni ya lẹ ikpunpu ntutu wu ohu. ⁶ Make ni, omeni okpoho ekpumeko isi ẹ, ya kofu nwan ntutu ẹ. Kani, omeni ihien-ifenren ro ni okpoho ko ntutu ẹ mobu kpunpu a, ya kpume ẹ.

⁷ Okennyẹ efuruni n'o kpume isi ẹ ebe o mę ni o yi Osolobue, o wuzikwo ogho Osolobue; kani okpoho wu ogho okennyẹ. ⁸ Make ni, aghani wẹ okpoho memẹ okennyẹ, kama wẹ gha okennyẹ memẹ okpoho; ⁹ egini wẹ ifiri okpoho ke okennyẹ, kama wẹ gi ifiri okennyẹ ke okpoho. ¹⁰ Ya hain o gi mę ni okpoho k'e nweriri ihien ri a isi o gi a ghosi ni o nwongho onyẹ o ri okpuru ẹ—make ifiri ndi mmọn-ozu.

¹¹ Kani, ime Di-nwonni-enyi, okennyẹ ri okpoho mkpa, okpoho ri okennyẹ mkpa. ¹² Make ni, k'o don mę ni okennyẹ kẹ wẹ gha memẹ okpoho, erira k'o don mę ni okpoho kẹ wẹ gha a mufuha okennyẹ. Bu ihien ile gha ẹka Osolobue bia. ¹³ Gi ni ẹka unu lele ihienni: o hughọ mma ni okpoho e bu isi-oghe e mejenni Osolobue ekpere? ¹⁴ Wẹ k'a gwazi unu a gwa ni ntutu okennyẹ ruke o wuru n'a ihien-ifenren? ¹⁵ Kani, nke okpoho ru, ogho a ro, make ni wẹ ye ẹ ntutu n'o gi e kpume.

¹⁶ Kani, onyẹ cho n'o doma ihienni, enyi enwe ọzo ozo enyi gi e mę ẹ—kẹ enyi kẹ ndi uka Osolobue.

Oriri-nsọ

(*Mat 26.26-29; Mak 14.22-25; Luk 22.14-20*)

¹⁷ Imę ihien ndini m jenkọ d'e ku, a jako m onu mma. Make ni, iko unu a ra wehe ihien oma, kama, eje-ihien k'o wehe.

¹⁸ Nke ibuzo, a nuguo m ni onu zu ozuzu uka, ni nkebe a risomme ime unu. O nwongho ihien hain m gi gi ẹ don. ¹⁹ W'a ru uka a, ihien ri ichen k'a ri ime unu, hun wẹ e gi marin ndi ri e mę ihien ri Osolobue mma. ²⁰ Kani, ihien ahun unu e ri, unu zu, ẹlekwo Oriri-nsọ Di-nwonni-enyi. Kaka! ²¹ Make ni, o ru ogen oriri hu, onyẹ-onyẹ e rime nke ẹ, echeko wẹ

ndị ọzọ, nke wunị onyẹ ohu e buru egun, kanị ibe ẹ e giguọ manya rajunchanrin ẹfọ, ọ hụ a tude wẹ! ²² Kiri! Unu enwon ulo unu a no ri, ra? Ra unu ri e legberi uka Osolobue, e gbe ifenren e ye ndi nwonleni ihien owule ihun? Kiri ke m k'a gwa nwan unu? Ni m gi e jama unu mma? Emeko m'a!

²³ Makeni, ihien m nwonhen eka Di-nwonni-enyi, ya ke m kuzi unu: ni uhinhin hu we re e, ni we d'e we e ye, Di-nwonni-enyi wu Jesu no weri bredi; ²⁴ o yegu Osolobue ekele, o no bebe e; o no si, "Onwan wu ehụ m, hun we gi ifiri unu ye; e me ni onwan e gi e a nyanhan m." ²⁵ Erira k'o mezikwo ogen we gi riguu ihien-oriri enyasi ahun: o weri mkpu manya hu, o no si, "Mkpuni wu nkwerigbama ohun hu we gi edeke m biye eka. E me ni ihienni—ogen owule unu gi a ra a unu gi e a nyanhan m." ²⁶ Ya wu ni, d'e ru mgbe Di-nwonni-enyi bia, ogen owule unu gi e ri bredini, a rari ihien ri mkpuni, unu ri a nyanhan onwun Di-nwonni-enyi.

²⁷ Ya wu nwan ni onyẹ owule ri bredi Di-nwonni-enyi mobu rari ihien ri mkpu Di-nwonni-enyi uzọ furuleni ri e me ehụ le edeke Di-nwonni-enyi njo. ²⁸ Ya wu ni onyẹ owule k'e lekpoğu enwen e, o kebe ri bredi hu mobu rari ihien ri ime mkpu hu. ²⁹ Makeni, onyẹ hun ri bredi hu mobu rari ihien ri ime mkpu hu bu o gbayeni ehụ Nna-enyi, ri e riri ikpe-omuma, a rari ikpe-omuma, e che enwen e isi. ³⁰ Ya haın ndun gileni ri ndi bu oda ime unu, emu hu a ku ndi bu oda, o nweguode ndi ranhinni, ya wu, ndi nwunhunnı. ³¹ Kanı, omeni enyi te buzo lekpoğu enwen enyi, Di-nwonni-enyi eke ma enyi ikpe, ye enyi afunfun enina. ³² Kanı, Di-nwonni-enyi kin enyi ikpe, ye enyi afunfun, o ri e ye enyi afunfun k'e yeni enyi eka, amangbe enyi e son uwa narın ikpe-omuma.

³³ Umune m, unu zu nwan ni unu ri, e che ni ibe unu. ³⁴ Omeni egun gi ihian, ya riguu ihien-oriri iwe e, amangbe izu onu gha e buhe ikpe-omuma.

Banyeni ihien ndi hoduni, m bia, a gwa m unu ihien unu jenkọ d'e me.

Isi Nke Mmēbuo

Oyiye Mmon-nsọ E Yesonme

¹ Umune m, ni m ku nwan nke oyiye Mmon-nsọ. M cho ni onu ghot a ohunma. ² Unu a maringho ni ke onu keleni kweri, we dufie unu, teri unu d'e feme mmon ndi rileni ndun ghadeleni e ku oku. ³ Ifiri e, m cho n'o we unu enya ni o nwonni onyẹ gi iken Mmon Osolobue e ku hun k'a si, "Jesu ari mma." O nwonzikwoni onyẹ k'a saeka si, "Jesu wu Di-nwonni-enyi" sukpan ni Mmon-nsọ me e n'o ku erira.

⁴ Oyiye ri udi ichen-ichen, kanı Mmon-nsọ ohu ahun e ye we ile. ⁵ Orun w'a run hun we gi e fe Nna-enyi ri udi ichen-ichen, kanı Nna ohu hu ke w'a runni we. ⁶ Ihien we gi iken Osolobue e me ri ichen-ichen, kanı Osolobue ohu ahun suo ri orun ime onyẹ owule, e me we ile.

⁷ Mmon-nsọ e yesonme onyẹ-onyẹ ime enyi oyiye, keni onyẹ hu gi e yeni ndi uka ile eka. ⁸ Osolobue gha eka Mmon-nsọ ye onyẹ ohu oyiye o gi a dun odun, o ghazi eka Mmon-nsọ ohu hu ye onyẹ ozọ oyiye o gi ku oku ihian e gi marin ihien o marinleni. ⁹ O ghazi Mmon-nsọ ohu hu ye onyẹ ozọ okukwe, ghazi ya wu Mmon-nsọ ye onyẹ ozọ oyiye izuọ-emu le oria, ¹⁰ yezi onyẹ ozọ oyiye irun orun-atumenya, ye onyẹ ozọ oyiye izi ozi Osolobue si we zi, ye onyẹ ozọ oyiye o gi a marin udi mmon ri orun, yezi onyẹ ozọ oyiye isu-asusu ri ichen-ichen, yezi onyẹ ozọ oyiye isuhuto ihien onyẹ suni ku. ¹¹ Mmon-nsọ ohu hu, iya nwe e me ihien ndini ile; o keyesonme onyẹ-onyẹ oyiye o cho n'o keye we.

Ehu Ohu, Bu Mkpamkpa Bu Oda

¹² Ehu ohu suo ke ihian nwe, kanı mkpamkpa-ehu bu oda ri ime e. Kanı, ke mkpamkpa ndi hu buhanle oda, ehü ohu suo ke we wu. Erira k'o rizikwo ehü Kraisti. ¹³ Makeni, Mmon-nsọ ohu hu ke we gha gi mirin-Chuku we me enyi bu enyi ile che ime ehü ohu—ke ndi Ju ke ndi ali ndi ozọ wuleni ndi Ju; ke ndi wu igbon ke ndi wuleni igbon; we no me enyi ile rarisonme Mmon-nsọ ohu ahun.

¹⁴ Ezie, ẹhụ ẹlẹ mkpamkpa ohu sụo, kanị mkpamkpa bu oda rọ. ¹⁵ Uku ihian si, “Makeni ẹlẹ m ẹka, ẹlẹ m nke ẹhụ,” ẹlẹ ohun k'e me ẹ awuzile mkpamkpa-ẹhụ. ¹⁶ Omeni ntin si, “Makeni ẹlẹ m ẹnya, ẹlẹ m nke ẹhụ,” ẹlẹ ohun k'e me ẹ awuzile mkpamkpa-ẹhụ. ¹⁷ Omeni ẹhụ ile wu ẹnya-ẹnya, k'o k'e gi nu ihien? Omeni ẹhụ ile wu ntin-ntin, k'o k'e gi nu ishin? ¹⁸ Mba, ezioku ri n'a wu ni, Osolobue e giguọ ẹka a donmesonme mkpamkpa owule ri ẹhụ k'o don cho a. ¹⁹ Omeni we ile wu mkpamkpa ohu, elebe nke ẹhụ a ri? ²⁰ Kanị, k'o ri wu ni mkpamkpa-ẹhụ bu oda, kanị ẹhụ ohu sụo rọ. ²¹ Ẹnya e ri-ẹka si ẹka, “O nwonna ihien m gi i e me!” Isi e ri-ẹka si uku, “O nwonna ihien m gi i e me!” ²² Kama, mkpamkpa-ẹhụ ndi hu nokesi we ka anunua rikenmede mkpa nkesini omeni ari w'a, ẹhụ ezuni oke. ²³ Mkpamkpa-ẹhụ ndi ahun ẹnyi e weri ni enwon we ogho ke ẹnyi e yede ogho pu-ichen; mkpamkpa ndi hun furuleni ẹnya e legha ke ẹnyi kade ohunma e donzi, amangbe we a hun we ke we ri.

²⁴ Kanị mkpamkpa-ẹhụ ndi ahun nwe ogho achokani udi ndonzini. Ẹnina ke Osolobue donme ẹhụ—o we ogho kanị ye mkpamkpa ndi hu noke si arini we mkpa—²⁵ make nkebe gha a ri ime ẹhụ, kama, ni mkpamkpa owule hun uzo e gi ẹka ohu e lepu ibe we ẹnya. ²⁶ Omeni mkpamkpa ohu nwon nsongbu, we ile e buru nsongbu hu; o bo mkpamkpa ohu, we ile e son e ghoghọ.

²⁷ Unu ile wu ẹhụ Kraisti. Onye-onye ime unu wusonme mkpamkpa rin'a.

²⁸ Ime ndi uka, Osolobue e tumesonmeguọ ndi ri ichen-ichen: nke ibuzo wu ndi-ozu pu-ichen; hun me ẹ ẹbuo wu ndi-amuma le ndi e zi ozi Osolobue si we zi, hun me we eto wu ndi-nkuzi; ndi ozo wu ndi a run orun-atumenya, ndi a zuo emu, ndi e yeni ndi ozo ẹka, ndi nwe oyiye iki-okiki le ndi a su asusu ri ichen-ichen. ²⁹ Ihian ile wu ndi-ozu pu-ichen? Ihian ile wu ndi-amuma le ndi Osolobue e zi ozi? Ihian ile wu ndi-nkuzi? Ihian ile a run orun-atumenya? ³⁰ Ihian ile nwon oyiye izuo-emu? Ihian ile a su asusu ri ichen-ichen? Ihian ile a sūhuto we? ³¹ A nwankenme ni nwan ni unu nwonhen oyiye ndi hu ka mkpa a ri. Kani, ni m ghosi unu uzo ahun kachanrinden.

Isi Nke Mmēto

Ihien-osisuọ

¹ Omeni m'a su asusu ile—ke nke ihian ke nke ndi mmon-ozu—bu e nwon m ihien-osisuọ, m wuhu ẹgogo mobu okpokoro-ogbogoro ri a zun uzun!

² O mezikwo ni m nwon oyiye m gi e bu-amuma, e zini Osolobue ozi, nwezikwo oyiye m gi a ghota ihien ile mini le hun m gi a marincharin ihien ile; o mezikwo ni m nwoncharin okukwe ile—nwe de hun m k'e gi saeka bupu ugu onodi a—bu enwon m ihien-osisuọ, o nwonna ihien m wu!

³ Osun'a ni m wecharin ihien ile m nwon ye ndi igbennye, o suokwon'a ni e kweride m ni we kpọ m okun make okukwe m—ikenkwọ e gi m'e nyan isi—kanị, omeni e nwon m ihien-osisuọ, o banko ni m erere owule!

⁴ Ihien-osisuọ nwe ndidi; ihien-osisuọ e me efoma; a ra we iwe-ẹnya; a ra nyan isi; a ra pache.

⁵ Ihien-osisuọ a gbaye ihian; a ra cho nke ẹ sūo; a ra bukenrin olulu; ihien-osisuọ a ra a guntọ eje-ihien we e me ẹ. ⁶ Eje-ihien a ra sūo ihien-osisuọ usūo—ezioku ke o ghoghọ ni.

⁷ O nwonna ihien a guu ihien-osisuọ ndun, a ra kweribehi ni ihien ri mma k'a gha ime ihian puha, a ra nwebehini ihian olile-ẹnya, ndun ndidi ara guu a.

⁸ Ihien-osisuọ k'a to jenin ejen. Kanị, nke ibu-amuma le izini Osolobue ozi, ogen ẹ k'a ghafe; o me nke asusu ichen-ichen, ogen we k'a ghafe; o me nke amamihien, ogen ẹ k'a ghafe.

⁹ Ogenni, ẹnyi amarinzuni; amuma ẹnyi e bu le ozi ẹnyi e zini Osolobue ezuni. ¹⁰ Kanị, ogen hun zu oke e gi bia, e bu we hun zuleni oke che usūo. ¹¹ Ogen m gi ri nwata, m'e ku ke nwata, m'e ro iroro ke nwata, m'a tu iroro ke nwata. A kaguu m ẹhụ, m no na obibi

nwata tọ. ¹² Ogenni ẹnyi a hun bishi-bishi rike onye ri e lee ughegbe* rileni mma. Kani, o ru ogen hu, ẹnyi le iya k'a huntari, elee-m, elee-i; kiken ni, ẹnyi amarinzuni, kani ogen hu, m k'a marinchanrin ihien ile ke Osolobue don marinchanrin m.

¹³ Ihien eto hun a toni wu: okukwe, olil'anya le ihien-osusuo. Kani, hun kachanrinni wu ihien-osusuo.

Isi Nke Mmẹnọ

Oyiye Asusu Le Igi Oyiye Yeni Ndi-uka Eka

¹ Lilima ni nwan ni unu e nwon ihien-osusuo leni unu a chokenme oyiye Mmon-nsotumadu igi asusu ihian ri a ghota e zini Osolobue ozi. ² Makeni, onye hun ri a su asusu "ire", asusu we rileni a ghota, ri a gwa Osolobue oku, ele ihian k'o ri a gwa, makeni, o nwonni onye ri a ghota n'a. O n'e gi iken Mmon-nsot e ku ihien-mini. ³ Kani, onye hun gi asusu we ri a ghota e zini Osolobue ozi ri a gwa ihian oku, oku hun k'e me okukwe we sue, gba we ume, kasi we obi. ⁴ Onye hun a su asusu we rileni a ghota ri a gba enwen e ume. Kani, onye hun gi asusu we ri a ghota e zini Osolobue ozi ri a gba ndi uka ume.

⁵ K'o ri m, unu ile a su asusu "ire" ri ichen-ichen. Kani hun m ka a cho wu ni unu e gi asusu we ri a ghota e zini Osolobue ozi. Onye hun gi asusu we ri a ghota e zini Osolobue ozi ka onye hun ri a su asusu "ire" we rileni a ghota—sukpan ni ihian sushuto ihien ahun o ku ye asusu we k'a ghota, keni o gba ndi uka ume.

⁶ Umune m, lee n'e nwan: omeni m bia ebe onu ri, ni a suma m asusu "ire" onu rileni a ghota, nani ke m'e don yeni unu eka, wezuka ni m gi asusu unu k'a ghota gwa unu oku? Ikenkwọ e gi m ya wu asusu unu a ghota gwa unu ihien Osolobue ghosi m, mobu a gwa m unu oku unu e gi marin ihien unu marinleni; ikenkwọ e zi m unu ozi Osolobue si zi; ikenkwọ a kuzi m unu ihien?

⁷ Erira k'o rizide ihien ndi hu rileni ndun we gi a ku egu—noke ekpiri mobu ubo: omeni eyeni we olu we ẹnya, nani ke ihian e don ghota ihien onye ri a kponi we ri e ku? ⁸ Opi we gi a kpogbama ndi jenkọ agha ye olu we ghotaleni, onye k'e konrin agha? ⁹ Erira ke nke unu rizikwo: unu gi asusu ozo hun we rileni a ghoha ku oku, nani ke we e don marin ihien unu ri e ku? Ya wu ni ufere ke unu ri a gwa oku.

¹⁰ W'a ra ru uka a, olu ichen-ichen bu oda ri enu uwa, bu o nwonni hun nwonleni ihien we gi e e ku. ¹¹ O me nwan ni aghotani m olu ahun, m k'a wu otumunye ẹnya onye ri e gi e e ku oku, ya le enwen e a wuru otumunye ẹnya m. ¹² Erira k'o ri ebe unu le enwen unu ri: ebe oyiye Mmon-nsot ri a du unu, lilima ni nwan ni unu e nwekenme we, ni unu e gizikwo we a gba ndi-uka ume, e me uka a gha ihun.

¹³ Ya wu, onye gi asusu we rileni a ghota ku oku, ya me ekpere n'o nwon iken sushuto ihien o ku ye asusu ndi o ri a gwa oku k'a ghota. ¹⁴ Makeni, m gi asusu m marinleni me ekpere, mmon m hu e me ekpere, kani, uche m ari a ghota, o nwonni ihien uche m ri a run. ¹⁵ Ki m'e me nwan? M k'e gi mmon m me ekpere, kani, m k'e mezikwo ekpere m k'a ghota. M k'e gi mmon m bu ebun, kani m k'a buzikwo ebun m k'a ghota. ¹⁶ Omeni ele erira, i giguu mmon i ja Osolobue mma, nani ke ogbori a don nwan si "Isee!" gi kweyeni ekele ahun i kele Osolobue, ebe o meni onye hu amarin ihien i ri e ku? ¹⁷ Ikenkwọ y'a jagughọ Osolobue mma nke-esi, kani o nwonni ke ojija-mma i don yeni okukwe hun-ebọ eka sue.

¹⁸ A kpanmin m Osolobue ni mme ka unu ile asusu "ire" ichen-ichen a su. ¹⁹ Kani, ime ozuzu ndi-uka, o ka m mma ni m ku mkpuru-oku isen m ghota, hun ndi ozo k'a ghota, o ban ni we erere, kari ni m gi asusu "ire" we ghotaleni ku mkpuru-oku nnu ole-le-ole. ²⁰ Umune m, erole ni iroro ke umueka! Kama, ebe njo ri, a wu ni umueka, kani, o me nke iroro, e ro ni iroro ke ndi ka-ehun. ²¹ Ime Ehuhuo-nsot, we de e ni Di-nwonni-ẹnyi si,

"Ndi asusu ozo,
le onu itumunye
ke m k'e gi gwa ndini oku;

* Isi Nke Mmẹtọ:12 Igwe we finchanchanrin ohunma ke we gi e henrin ughegbe ogen ahun.

kani ẹlẹ wẹ k'e gonzikwo m tan ntin.”

²² Ya wu, ndi kwerileni ke wẹ gi asusu-ire a ghosi ẹka Osolobue, ẹlẹ ndi kweriguni; kani, ndi kweriguni ke wẹ gi “Osolobue si” a gwa oku, ẹlẹ ndi kwerileni.

²³ Ya wu, o me nwan ni ndi uka ile zu, ihian ile a suma asusu ire, ni onye marinleni enya ihien ndini mobu onye kwerileni a banhan, o kuko ni era ri a pu unu? ²⁴ Kani, omeni ihian ile gi asusu w'a ghota e zini Osolobue ozi, onye hun kwerileni mobu onye marinleni enya ihien ndini banhan, ihien ihian ile ri e ku a mama a ikpe, o juma enwen e nju. ²⁵ Ihien ri a obi k'a puha ifon, bu o nweni onye o gwa ihien owule. O k'a kponi Osolobue isi-ali, ye Osolobue ogho, si, “Ezioku-ezioku, Osolobue ri ime igunrun unu!”

Igi Usoron E Me Ihien Ime Uka

²⁶ Kini furu nwan enyi k'e me, umune m? Unu zu, onye-onye nwe ihien o k'a s'eka me: ikenkwo ebu ro; ikenkwo nkuzi ro; ikenkwo ihien Osolobue ghosi ihian k'o cho n'o ku; ikenkwo ozi wẹ jenkwo d'e gi asusu ndi ozo zi ro; ikenkwo wẹ jenkwo d'a sūhuto oku ye asusu wẹ k'a ghota. E me ni ihien ile k'o k'a don yeni ndi ile ri uka ẹka, gba wẹ umẹ. ²⁷ Omeni ihian k'e gi asusu ndi ozo zi ozi, ya wuru madu ebuo—o kari-eka, madu eto. Wẹ ku e onye-ohu onye-ohu. Kani onye siko d'a sūhuton k'a riri a. ²⁸ Kani, omeni onye k'a sūhuton ari a, ndi te k'a suni wẹ gba nkintin ime uka; wẹ gwama enwen wẹ le Osolobue oku ime obi wẹ.

²⁹ Nke ndi hun k'e gi asusu w'a ghota zini Osolobue ozi, madu ebuo mobu eto wẹ ku—ndi hoduni wẹ gonme ntin, e leban ihien wẹ ri e ku enya.

³⁰ Omeni Osolobue a ghosi onye nodi ali ihien, onye ri e ku oku ya kusi.

³¹ Unu ile k'a sa nwan ẹka e zi ozi Osolobue si unu zi—onye ohu, onye ohu—keni onye owule munrun ihien, a gba wẹ onye owule umẹ.

³² Ozozu, mmọn onye amuma le onye e zini Osolobue ozi ri okpuru onye ahun—o k'a saeka gba nkintin. ³³ Makeni Osolobue ẹlẹ Chuku isusu, kani Chuku udon le usoron k'o wu.

Rike ke enyi don e me e ime uka ndi-nsọ ile, ³⁴ ikpoho wẹ gba nkintin ime uka ile. Enyi ara ni wẹ ku oku. Wẹ we enwen wẹ che okpuru. Iwu e kughozu erira. ³⁵ Omeni wẹ nwon utaa, wẹ ru unọ a ju wẹ di wẹ ya, makeni ihien ifenren k'o wu ni okpoho k'e ku oku ime uka.

³⁶ Ra ẹka unu ke oku Osolobue ghade bidon? Unu sọ k'o ru ẹka?

³⁷ Onye owule si n'o wu onye-amuma le onye e zini Osolobue ozi, n'o ze eze ime mmọn, ya ku ezioku ni ihien ni m ri e de ni unu wu ihien Onye-nwonnienyi si wẹ e me. ³⁸ Onye owule si ni ẹlẹ ezioku, weri n'e ni 'ya nwen ẹlẹ ihien ahun o si ni 'ya k'o wu.

³⁹ Umune m, igi asusu wẹ k'a ghoha bu amuma le izini Osolobue ozi ya duma unu; k'a sikkwole ni w'a sule asusu “ire”.

⁴⁰ Kama, e gi ni usoron e me ihien ile, e me e n'o na enya.

Isi Nke Mmisẹn

Ndi Nwunni Jenko D'a Rizi Ndun

¹ Umune m, m cho nwan ni m nyanhan ni unu ozioma hun m zi unu, hun unu nabanhan, hun unu turu nwan ime e; ² ozioma ahun Osolobue gi ri a zuopuha unu—omeni unu e kwonkenmegho ozi hu m zi unu—mmani unu kwerihu nke olal'iwu.

³ Makeni, ihien ni rikeme mkpa ime ihien ndi ru m ẹka ri ihien ibuzo m me n'o ruzikwo unu ẹka: ni Kraisti gi ufiri njo enyi nwun noke ke Ehuho-nsọ don ku e edei; ⁴ ni wẹ li e; ni, nke akp'ohin eto, Osolobue no weli e—noke ke Ehuho-nsọ don ku e edei; ⁵ ni Kefasi (wu Pita) hun a; uwe Mmebu wu ndi-ozu pu-ichen nozi hun a.

⁶ Omegu, ihien kari madu ogun-isen kwasu nnu ime ndi kwerini nogbamanu no hun a. Imerime wẹ hukwo nwan ndun, kani ndi hu ime wẹ a ranhinguo—ya wu, a nwunhunguo wẹ. ⁷ Omeguzi Jemisi no hun a; omeguzi ndi-ozu pu-ichen ile no hun a. ⁸ Nke ikpazuun

ime wẹ ile, mme nwen nozi hun a: mme hun no ke nwa wẹ mu ogen furuleni. ⁹ Ezioku-ezioku, ime ndi ozi pu-ichen ile, onwonna onye m han ke 'ya. Erudeni m onye w'a kpo onye-ozu pu-ichen, makeni m kpokpo uka Osolobue. ¹⁰ Kani, m wu nwan ihien m wu ghahani efoma Osolobue, bu efoma hu o meni m alanu iwi. Kaka! Mme runkaride onye owule ime wẹ. Kani, ele ni mme run—kama, eka Osolobue hun ri ime ndun m run a. ¹¹ Ya wu, osuon'a ni mme zi mobu ni uwe zi, onwan wu ihien enyi e zi; onwan wu ihien unu kwere.

Osolobue E Weli Ndi Nwunni Eweli

¹² O me nwan ni ozi enyi wu ni Osolobue gha onwun weli Kraisti, kini ke ndi hu ime onu ri e kuni ni Osolobue e weliko ndi nwunni? ¹³ Omeni Osolobue ara weli ndi nwunni, ya wu ni o welini Kraisti—ya wu ni Kraisti aghani onwun lihi; ¹⁴ omeni Osolobue ewelini Kraisti, ya wu ni ozi enyi zi enweni ihien o wu, okukwe onu enwonzikwoni ihien o wu. ¹⁵ Ya wuzi ni enyi rida nwan e buokin Osolobue onu—makeni enyi e kuguo ni Osolobue a ghaguo onwun weli Kraisti—bu o welin'e, omeni ara weli ndi nwunni. ¹⁶ Omeni Osolobue ara weli ndi nwunni, ya wu ni o welini Kraisti, ¹⁷ omeni Osolobue ewelini Kraisti, ya wu ni okukwe unu wu ihien la iwi, ya wu ni unu rikwo nwan ime njo unu. ¹⁸ Ya wu ni ndi hun ri ime Kraisti ogen wẹ gi nwunhun, ndi ranhinguni, a laguo iwi. ¹⁹ Omeni iri-ndun enu-uwani suo ke enyi gi ri e nwon olil'anya ime Kraisti, ya wu ni nke enyi kachanrin njo ime ihian ile ri uwa.

²⁰ Kani, ezioku rin'a wu ni Osolobue a ghaguo onwun weli Kraisti, gi e henrin ihien-ugbo ibuzo* o wepuha ni enwen e ime ndi nwunni, gi e ghosi ke ndi hoduni k'e jen.

²¹ Makeni, ebe o me ni eka onye ohu ke onwun ghaha bia, igha onwun lihi a ghaguozikwo eka onye ohu bia. ²² Makeni, k'o don me ni ihian ile a nwun onwun makeni wẹ le Adam wu ohu, erira k'o donzi me ni ihian ile k'a gha onwun lihi makeni wẹ le Kraisti wu ohu. ²³ Kani, o ru onye o lihi, o ru onye o lihi: Kraisti wu onye ibuzo, mkpuru-ibuzo; o biazu, ndi nke e e lihi. ²⁴ Ohun meguu, njendeme ogen e ru, hun Kraisti jenkọ d'e gi we Ali-eze che eka Chuku-Nedi—o merichanringuu okiki ile le onye owule ri a kini le onye owule iken owule ri eka a. ²⁵ Makeni, Kraisti k'a kiriri d'e ru mgbe o buguu ndi-inenren e ile che okpuru uku a. ²⁶ Enenren ikpazuun o k'e tikpo wu onwun. ²⁷ Makeni, “Osolobue e buguo ihien ile che e okpuru uku.” Ya ke Ehuho-nsọ ku. Kani, omeni Ehuho-nsọ si ni “ihien ile ri okpuru uku a” o wechanrin enya ni Osolobue, hun bu ihien ile che e okpuru uku ari ihien o bu che e okpuru.

²⁸ Osolobue buguu ihien ile che okpuru ya wu Nwa a, ogen hu, Nwa a le enwen e a bia d'a rizikwo okpuru Osolobue hun bu ihien ile che e okpuru—keni Chuku wuru ihien ile enya onye owule, wuru onye ihien ile ri okpuru e.

²⁹ Omeni Osolobue ara weli ndi nwunni, kini ke ndi ahun ri e mefu ni ndi nwunni mirin-Chuku k'e me? Omeni Osolobue ara weli ndi nwunni, ke ihian ri e mepuni ni we mirin-Chuku? ³⁰ Ki enyi ri ni nwan e buni enwen enyi e che ihien onwun gi a kpo enyi ihun ogen ile? ³¹ M'a nwunde uhuhin ile ma! Ezioku rochanrin umune m—k'o don wuru ezioku ni m gi unu a nyan isi make ihien Kraisti wu Jesu Nna enyi me ime ndun unu. ³² Emeni olil'anya ihian-mmaka suo, olil'anya ndunni suo, ke m gi kwere luson ejeanu ndi hu ogun ime ali Efesosi, elee erere k'o banni m?

O me nwan ni Osolobue ara weli ndi nwunni,

“Ni enyi ri nwan;

ni enyi ra—

makeni o ru eki,

enyi a nwunhun!”

³³ Anikwole ni wẹ dufie unu! “Eje-ogbo e wiwi ezi-omume!”

* Isi Nke Mmisẹn:20 Ihien-ugbo ibuzo mobu Mkpuru ibuzo wu hun wẹ wepuha ime ihien ugbo, gi ye Osolobue oyiye, wẹ kebe ghoriama hun hoduni. O nokin enya hun hoduni; k'o ri ke wẹ ri.

³⁴ Tẹnhin ni nwan nwọnrin uche; ụnụ e mēbehi njo—ni ndi hụ ime ụnụ amarin Osolobue. Kaka! M ri e ku ọnwan keni ifenren me ụnụ.

Èhụ Ndi-nwunni Sikọ D'e Gi Lihi

³⁵ Kani, ikenkwo ihian k'a juma ke “Nani ke Osolobue e don weli ndi nwunni? Elee udi ehụ ke we k'e gi bia?” ³⁶ Onye-nzuzu! Ihien i kunye ani ara ri ndun, pu, wezuka n'ọ nwunhugwu anwunhun. ³⁷ Ozozi, i gha a kun ihien, ele ehụ o jenko d'e gi puha ke y'a kunye, mkpuru gba-oto ke y'a kunye: ikenkwo mkpuru oka-witi mobu mkpuru ihien ozo. ³⁸ Kani Osolobue e ye e ehụ hụ Osolobue cho; o ye udi mkpuru owule ehụ nke e. ³⁹ Ehụ ihien ile ele udi ohu: nke ihian wu udi ohu; anumanu nwon udi ozo; nnunu nwon udi ozo; azun nwonzikwo udi ozo. Onye le udi a, onye le udi a. ⁴⁰ O nwongho ihien ndi ri elu-igwere, nwezikwo ihien ndi ri elu-uwa; kani ogho ihien ndi ri enu-igwere wu udi ichen, ogho ihien ndi ahun ri elu-uwa wu udi ichen. ⁴¹ Enya-anwun nwon ogho nke e; ifon nwon ogho nke e; kokise nwonzikwo ogho nke e, kokise ichen-ichen nwon ogho ichen-ichen.

⁴² Erira k'o jenko d'a ri ogen Osolobue k'e gi weli ndi nwunni: ehụ we li wu hun e rehini, kani hun o k'e weli ara rehi; ⁴³ we li e ebe o nwonleni ogho, kani hun o k'e weli k'e nwe ogho; we li e ebe o kenrenleni, kani hun o k'e weli k'e nwe iken; ⁴⁴ ihien we li wu ehụ ihian-mmaka, kani ehụ ime-mmōn we e legha k'o k'e weli† Omēni ehụ-mmaka ri a ri, ya wu ehụ ime-mmōn rizikwo a ri. ⁴⁵ Erira ke we de e ime Ekukwo-nsọ, si, “Onye ibuzo, hun wu Adam, no henrin ihian ri ndun,” Adam ikpazuun e henrin Mmon hun e ye ndun.

⁴⁶ Kani ele hun ime-mmōn bu uzo bia, kama, hun wu ihian-mmaka bu uzo bia, n'o d'e ru onye ime-mmōn hụ. ⁴⁷ Onye ibuzo hụ gha uwani bia, onye we gi ejan memere ro; hun-ebọ gha elu-igwee bia. ⁴⁸ Ke onye hụ we gi ejan memere ri, erira ke ndi hun we gi ejan memere ri; ke onye hun gha enu-igwee bia ri, erira ke ndi hun wu nke elu-igwee rizikwo. ⁴⁹ Ke enyi don nwon nwan ehụ hun yi onye nke ejan, erira ke enyi k'a donzi nwon ehụ hun yi onye nke elu-igwee.

⁵⁰ Umune m, ọnwan wu ihien m ri a gwa ụnụ: ehụ-le-edeke asako eka banye Ali-eze Osolobue; ihien a nwunni abanyeko hun ghaleni a nwun.

⁵¹ Gon ni ntin: ni m gwa ụnụ ihien-mini: ele enyi ile k'a nwun (ranhin), kani, enyi ile jenko d'e nwonhuto! ⁵² O k'e me idumuzi: ozigbo-ozigbo, ime ntabe-enya ohu, hun we gihu gbu opi ikpazuun hụ! Makeni, ogen opi hụ e gi han, ndi nwunni k'e gi ehụ ghaleni a nwun lihi; enyi ndi hun ri ndun e nwonhuto. ⁵³ Makeni, ehụ enyini hun e rehini k'e nwonhutoriri henrin hun ghaleni e rehi; ehụ enyini hun a nwunni k'e nwonhutoriri henrin ehụ hun ghaleni a nwun.

⁵⁴ Ogen ehuni e rehini e gi henringwu ihien ghaleni e rehi, ehuni a nwunni e henringwu hun ghaleni a nwun, o wuru ni ihien ahun we de ime Ehuhuo-nsọ e mezuguo: ni

“E meriole we ọnwan,

nke e a guguo!

⁵⁵ Euu ọnwan!

Elebe ke mmeri i ri nwan?

Euu ọnwan!

Elebe ke ihien i gi e gbu ri nwan?”

⁵⁶ Ihien ọnwan gi e gbu wu njo; iken njo wu Iwu.

⁵⁷ Kani ekele ya rini Osolobue, hun e ye enyi mmeri hụ ghahani Nna enyi wu Jesu Kristi! ⁵⁸ Ya wu, ezi umune m, wuzokenme ni nwan; emehunmele ni; a runwaye ni ọrun Di-nwōnni-enyi—ebe o me ni ọnu a maringho ni ọrun ụnụ run ime Di-nwōnni-enyi alako iwi.

† Isi Nke Mmisẹn:44 ehụ ime-mmōn hun w'e legha enya. Luk 24.33-46; Ndi Filipi 3.21

Isi Nke Mmisin

Ihiẹn Wẹ Tụ Nị Ndị Nke Osolobue

¹ Nị ẹnị ku nwan oku ihiẹn wẹ rị a tūnị ndị nke Osolobue rị Jerusalem. Mẹ ni ihienni m gwa ụka ndị rịsonmẹ Galeshĩa me: ² ụhụhụhị ibuzọ ọwụlẹ ime izu-ụka, onyẹ-onyẹ ime ọnu y'a gha ihiẹn Osolobue ye ẹ e wepụha, e dọnmẹ—amamgbe m'a bịa unu a tuma ihiẹn. ³ M bịa, e we m ẹhụhụ-ozị ye ndị ọnu hanpụha, e zi m wẹ bu oyiye unu shi Jerusalem. ⁴ Omēni ọ hụoghọ mma nị mmẹ lẹ enwēn m jēn, e sōnjēn wẹ m.

Ihiẹn Pọlụ Chọ N'ọ Mẹ

⁵ M sikọ d'a bịa d'a hūn unu—m ghagbarigū Masedonia—makēni m bu ẹ obi nị m k'a ghaha Masedonia. ⁶ Ikenkwọ e sōn m unu nọye mọbụ a nọdichanrindē m ogeyi*[†]; kēni unu hūn ụzọ yeni m ẹka ijēn m—ebe ọwụlẹ m jēnkọ d'a chọ nị m jēn. ⁷ Ogēni, achonị m nị m hūnhū unu ghafe. Makēni, m chọ nị, m bịa, a nọye m—omēni Di-nwōnni-ẹnị a nị m.

⁸ Kanị m k'a nọdị ime Efēsosị d'e ru ogeyi Mmēmme—Pentikosu, ⁹ nị ezigbo oghere m'e gi rūnpụha ihiẹn a fūhagūnị m—osūn'a nị ndị ọdakin buzikwọ ọda.

¹⁰ Omēni Timoti a biaghọ, unu e mēkwọ obi ru ẹ alị ime igunrun unu, makēni ọrūn Nna-ẹnị ohu ahūn m rị a rūn k'ọ rị a rūn. ¹¹ Ya wū, onyẹ ọwụlẹ y'e legberikwọl'a. Hūn n'a n'ọ gi udon la, kēni ọ bịa d'e kunrun m—nị m rị a tū ẹnị ya lẹ umunẹ ẹnị ndị hū. ¹² Nke nwēnẹ ẹnị wū Apolosị, a rịkēnmegū m'a n'ọ sōnhēn umunẹ ẹnị ndị ọzọ hū d'a hūn unu, kanị o kē chọ n'ọ bịa. Kanị, ezigbo oghere pūhan'a, o k'a bịa.

Oku Ikpazūn

¹³ Dōnrin nị ẹnị; turukēmẹ ni ime okukwe unu; atulẹ ni egun; zekēmẹ ni. ¹⁴ Gi ni ihiẹn-osusū ẹ mē ihiẹn ile unu e mē.

¹⁵ Umunẹ, unu a maringū nị ikpun-ulo Stēfanasi wū ndị ibuzọ kwerini Jesu ime Azūn Akaya. Ọzọ wū n'e buchanringū wẹ enwēn wẹ che irūnni ndị nke Osolobue ọrūn. ¹⁶ M rị a sị unu hūn a nị unu e mē ihiẹn ọwụlẹ ndị nọ erira sị unu mē hūn k'e yeni wẹ ẹka rūn ọrūn hū—kē uwe kē ndị ile e sōn wẹ a rūn ọrūn hū, a rūnshi ẹ ikēn.

¹⁷ Ọbibia Stēfanasi lẹ Fōtunatosị lẹ Akayatōsị bịa hū a sūo m. A nọkingū wẹ ẹnị unu nwēn rīlēni ebēni. ¹⁸ Wẹ gba mmōn m umē, gbazikwọ nke unu. A gbaye ni nwan ndị nọ ẹnịna.

¹⁹ Ụka ndị rịsonmẹ Azūn Eshĩa e zi ekele unu. Akwila lẹ Priska† lẹ ụka hūn e zu iwe wẹ e kele unu ọhūnma-ọhūnma ime Nna-ẹnị. ²⁰ Umunẹ ẹnị ile rī ebēni e zi ekele. Dide ni ibe unu odide rī nsọ.

²¹ Mmē wū Pọlụ gi ẹka m de ekeleni. ²² Iḅu-ọnu ya rīnị onyẹ ọwụlẹ ihiẹn Di-nwōnni-ẹnị ghalēni a sūo!

Di-nwōnni-ẹnị, bịa!

²³ Efoma Di-nwōnni-ẹnị wū Jizosị ya nọyeni unu.

²⁴ M nwē ihiẹn-osusū jēnni unu ile ime Jesu Kristi.

* Isi Nke Mmisin:6 ogeyi winta † Isi Nke Mmisin:19 mọbụ: Prisilia

Èhuhụọ-Ozi Nke Èbụọ Pọlụ Dejenni

Ndị Kọręntị

Ndị Kọręntị, Nke Èbụọ

¹ Mmę wụ Pọlụ de Èkụkwọ-ozini. M wụ onyę-ozị pụ-ichęn nke Kraịstị wụ Jizọsị ghahani uche Osolobue. Mmę lę Timoti nwęnę ęnyi gba de ę. Ndị ụka Osolobue rị alị Kọręntị ke ęnyi rị e dejenni Èhuhụọ-ozini, uwe lę ndị nsọ ile hụn wę ile gba rị Azuun Akaya*.

² Èfoma lę udon hụn gha ęka Osolobue Nędi ęnyi lę Di-nwęni-ęnyi wụ Jizọs' Kraịstị bịa ya rini unu.

Pọlụ E Ye Osolobue Ekele

³ Ojija-mma ya rini Osolobue hụn wụ Osolobue lę Nędi Di-nwonn-ęnyi wụ Jizọs' Kraịstị. Nędi omikęn k'ọ wụ, Osolobue hụn nkasi-obi ile gha ęka a a bịa. ⁴ Iya wụ onyę a kasi ęnyi obi imę nsongbu ęnyi ile, keni ęnyi saęka e gi nkasi-obi hụn Osolobue ye ęnyi nwęn a kasi ndi ozo rị imę nsongbu owule obi. ⁵ Makeni, ke ęnyi don a ta okęn afunfun make ifiri Kraịstị, erira ke Osolobue donzikwo a kasi ęnyi obi oda-oda ghahani Kraịstị.

⁶ Omeni nsongbu rị a biani ęnyi, o hu a biani ęnyi keni wę gi ę kasi onu obi, keni unu gizikwo a nwe nzuopuha; omeni wę rị a kasi ęnyi obi, wę rị e gi ę kasi unu obi ebe unu no e wetu obi alị e dingbu udi afunfun ohu hu ęnyi rị a ta. ⁷ Ya wụ, olil'ęnya ęnyi nwon banyeni unu turukwem. Makeni, ęnyi a maringho ni ke unu don e son ęnyi a ta afunfun ke unu donzi e son ęnyi a narin nkasi-obi.

⁸ Umune m, ęnyi cho ni unu marin ni ęnyi ta okęn afunfun ke ęnyi rị Azuun Eshia: wę songbu ęnyi oda-oda, karide hụn ęnyi lę enwen ęnyi saęka din—nke wụ ni ęnyi erozini ni ęnyi k'a hụn isi. ⁹ Ezie, o te rị ęnyi ke si a magwo wę ęnyi ikpe-onwun. Kani, onwan me keni ęnyi gi Osolobue don ęnya, Osolobue hụn e weli ndi nwunni—hụn nke ęnyi e gi enwen ęnyi don ęnya.

¹⁰ Iya gbapuha ęnyi imę eje-onodi hu te k'e gbuni ęnyi. O k'a rị a gbapuha ęnyi. Iya ke ęnyi rị e lee ęnya n'o k'a gbafuhazi ęnyi— ¹¹ unu gha e son ndi ozo e gi ekpere e yeni ęnyi ęka, keni ndi bu oda hụn uzọ gi ufiri ęnyi a kpanmin Osolobue, make ihien rị mma o gi efoma meni ęnyi ghahani ekpere ndi bu oda me.

Ihien Haij Pọlụ Gizileni Jen Korinti

¹² Ihien ęnyi gi a nyan isi wụ onwan: ni obi ęnyi rị a shiani ęnyi eri ni ęnyi gi obi rị ochan lę ezioku Osolobue bi obibi ęnyi imę uwa, tumadu egbata ęnyi lę unu; ni ęnyi egini amamihien uwa bi, kani eyemeka Osolobue. ¹³ Makeni, ęnyi ara deni unu ihien owule kari hụn unu a gun, o ni unu ghota; kani m rị e lee ęnya ni unu k'a ghotachanrin ęnyi, ¹⁴ ke unu don nwan ghota ęnyi ekere. Egheę, unu a ghotagwo ni unu k'a saęka gi ęnyi nyan isi Uhuohin Nna ęnyi wụ Jizọsị k'a bịa—noke ke ęnyi nwęn k'a don saęka gizikwo unu nyan isi.

¹⁵ Makeni onwan we m ęnya haij m te gi kwademe ni m k'a biaguzi d'a hụn unu, keni o wuru ni unu ngozi mgbe ebwo. ¹⁶ M te cho ni m bịa d'a hụn unu m jenkoni Masedonia lę m kinkozini, mme lę unu nodiguu, unu e yeni m ęka m jenkoni Judia.

¹⁷ Ogen m gi tu iroroni, m rị eroshi-azuunni, eroshi-azuunni? Ra m'a tu iroro ke ndi uwa hụn a si, “egheę, egheę” lę “mba, mba” mgbe ohu? ¹⁸ Kaka! Ebe o me ezie ni Osolobue wụ onyę-ezioku, oku ęnyi a gwa unu e metuni “egheę lę mba” nke onyę e ku ebwo. ¹⁹ Makeni Nwa Osolobue wụ Jesu Kristi, hụn mme lę Sivanosi, hụn w'a kpozị Sailasi, lę Timoti zi unu ozi ę, ele onyę a si “egheę,” a si “Mba;” kama, ihien rị imę ę ogen ile wụ “egheę.” ²⁰ Makeni, imę ę ke nkwa Osolobue ile no e mezuchanrin, a wụ “egheę.” Ya haij ęnyi gi a si “Iseę” ghahani iya wụ Jesu Kristi, e gi e ye Osolobue ogho. ²¹ Osolobue lę enwen ę wụ onyę hụn e me ęnyi lę unu e turukwem imę Kraịstị; iya tumę ęnyi, ²² ye

* Isi Nke Ohu:1 Akaya lę Grisi e d'e me ihien ohu.

enyi ahịma a ghahani iwe Mmon-nsọ a che ime obi enyi, gi e henrin mbiye ihien ile o k'e meni enyi.

²³ Kani, m ri a kpoku Osolobue n'ọ shiagbu m eri omeni ele ezioku ke m ri e ku ni ihien hain m gileni biazị Kọrenti wu ni a chonị m ni m bia a jugboma m unu. ²⁴ Ari m e gi e e ku ni enyi nwe e ku ihien unu gi okukwe unu e me. Ele 'ya—ihien rin'a wu ni enyi le unu gba a run kenị unu nwehen ighoghọ hun k'a biani unu makeni unu turu ohunma ime okukwe unu.

Isi Nke Ebuo

¹ Ya ke m gi kwademe obi m ni abiakozị m ijen k'e buheni unu ufu. ² Makeni, m me unu ihien ufu, onye k'a gbazi m nwan ume? Ele ndi hun m megwu ihien ufu? ³ M de ni onu ehuhuo-ozị hu m de, amamgbe m'a bia, unu nwen, hun nke e me m ghoghọ, e me m ihien k'a fu ni m. Makeni, a maringho m onu ile ohunma-ohunma, ni, m ghoghoma, unu ile k'a ghoghoma. ⁴ Ekwan le obi ri a gbawani m ke m gi de ya wu ekukwo-ozị. E deni m'e n'ọ fu unu, kani m de e ni unu marin ni unu ri m obi oda-oda.

Gbaghari Ni Nwan Onye Ahun Me Njo

⁵ Omeni o nwon onye me ihien ufu, ele mme suo k'o me e, kani o nwongho k'o gi me ezioku ni unu ile k'o me e. M si ni “o nwegho k'o don me ezioku” makeni achonị m ni m benyeni oku. ⁶ Udi afunfunni ndi ka oda buche aka ye onye no enina e higuo. ⁷ Gbaghari n'a nwan, unu a rokọ a obi, amamgbe o sukurughafe oken, ndun okukwe a guu a. ⁸ Ya wu, dodo, o ri aka unu, ghosizi n'a n'ọ ri unu obi.

⁹ Lee ni ihien hain m gi de ya wu ehuhuo-ozị: m de e ni m gi e lele onu, gizi e marin ke onu k'e mecharin ihien ile m si unu me.

¹⁰ Onye owule unu gbaghari, a gbaghari m'a. Ihien m gbaghari—omeni o nwogho ihien m gbaghari—m gbaghari make ufiri unu id'enya Kraisti, ¹¹ keni enyi gi e gbondon Ekwensu, amamgbe o tunarin enyi ihien ri mma—makeni enyi a maringho ero e.

Nwene i?

¹² Ogen m gi ru ali Trasi d'e zi ozoma Kraisti, m no hun ni Di-nwonnienyi a kpopuguo uzọ m'e gi run'a orun ebegu. ¹³ Kani, obi eruni m ali, makeni ahunni m Taitosi wu nwene m ime Kraisti ebegu. Ya m no si we nodi ohunma, m no jenne Masedonia.

Imeri Ghahani Kraisti

¹⁴ Kani ekele ya rinị Osolobue—makeni, Osolobue hu e yesonme enyi mmeri ogen ile ghahani onye-mmeri ahun wu Kraisti—rike ndi ri e sonhunme onye-mmeri, e gi enyi e zisonme ozi Kraisti ebe owule enyi jen, nọke ishin-oma ri e kungbamani. ¹⁵ Makeni, ebe Osolobue ri, ishin Kraisti ke enyi wu—ke ebe ndi ri e nwon nzuopuha ri ke ebe ndi lako iwi ri. ¹⁶ Ebe ndi ahun lako iwi ri, enyi ri e shin ishin hun e gbuni; ebe ndi we ri a zuopuha ri, enyi ri e shin ishin hun e ye ndun. Onye k'a sa nwan aka me ihien ndini? ¹⁷ Enyi anoni ke ndi bu oda hun e ghoru oku Osolobue leke si ibu-afia ro; kama, rike ndi ri ime Kraisti, enyi e ku oku-Chuku rike ndi-ezioku le ndi Osolobue zi, rike ndi ri id'enya Osolobue e ku.

Isi Nke Eto

Ndi-orun Nkwerigbama Ohunni

¹ Enyi a jamazide nwan enwen enyi mma ra? Enyi ride nwan ndi ahun a cho onye e deye we ehuhuo biani unu keni unu kweri nabanhan we ra? Enyi ride nwan ndi ahun a cho ni unu deye we ehuhuo we e gi nabanhan we ra? ² Mba! Unu le enwen unu wu ehuhuo-ozị enyi, hun we deye ime obi enyi, hun ihian ile marin le hun ihian ile a gun. ³ Ihien we a hun ebe unu ri a ghosi ni unu wu ehuhuo-ozị Kraisti de, hun o gha aka enyi zihę. Ele hun we gi peni de, kani hun we de ghahani Mmon-nsọ Osolobue—Osolobue hun ri ndun; ele hun we deye ibe omuma—rike Iwu mbu ahun, kani hun we deye ime obi ihian.

⁴ Eriira ke obi ruhan enyi ali ebe Osolobue ri ghahani Kraisti. ⁵ Eleni enyi le enwen enyi nwe iken me ihien owule hun enyi e gi si ni o nwon ihien gha eka enyi a bia. Osolobue ya e me enyi gi e nwon iken e me ihien owule enyi e me. ⁶ Osolobue ya me enyi gi saeka wuru ndi-orun hun ma run orun ime nkwerigbama ohunni. Nkwerigbama ohunni ele nke Iwu we de ede, kani nke ime-mmon. Makeni hun we de e gbu egbu, kani Mmon-nso e ye ndun.

Nkwerigbama Akan Le Nke Ohun

⁷ O me nwan ni ofufe mbu hu gi ogho bia, ofufe hun e gbuni, hun we kayesonme ihien rin'a elu omuma, nke wu ni ndi Izrel' asani eka lee Mozizi enya ihun makeni ogho ri n'a ri e gbuke—ogho hun fapukoni—⁸ ogho ofufe hunni we gha eka Mmon-nso e fe akariko a nwan, kani a ohunma-ohunma?

⁹ Omeni ofufe hu hun we gha a ma ihian ikpe e nwongho ogho, ya wu ni ofufe hunni, hun we gi a kpo ihian onye ri ochan k'a ka a ogho e nwon, ka a ohunma-ohunma!

¹⁰ Ezioku ri n'a wu ni ihien hun te nwon ogho mbu enwonzi nwan ogho, kaka—makeni hun ka ogho e nwon e kpume guo a.

¹¹ O me nwan ni nkwerigbama mbu hu le ofufe rin'a, hun we buguu nwan che usuo, gi ogho bia, ya wuni nke ohunni hun k'a to jerrin ejen ka a ogho e nwon ohunma-ohunma!

¹² Ebe o me nwan ni enyi nwon udi olile-enyani, enyi e ku, ekushi iken. ¹³ Enyi anoni ke Mozizi hun gi ekwa kpume ihun, amangbe ndi Izrel' a hun ebe ogho ahun ri e gbukeni no fapuchanrin. ¹⁴ Ezie, we kpume nghota we ogen hu. D'e rukwo nwan tanni, we gha a gun mobu e gon ntin ke we ri a gun Ehuhuo-nkwerigbama akan hu, ekwa hu huzikwo ebuhu—makeni ime Kraisti suo ke we no e wepu ya wu ekwa. ¹⁵ Ezie, ezie, d'e rukwo nwan tanni, ogen owule we gi a gun Iwu Mozizi, ekwa hu e kpumechanrin uche we. ¹⁶ Kani, ihian buruhe Di-nwonni-enyi, o wepu a ekwa hu kpume uche e ¹⁷ “Di-nwonni-enyi” ahun we ri e ku oku e wu Mmon-nso: ebe owule Mmon Di-nwonni-enyi ri, ebuhu ke ihian no e weri enwen e. ¹⁸ Enyi ile, hun we kpupuguu ekwa hu ihun, ri nwan e legha ogho Di-nwonni-enyi noko onyinyon ri ime ughegbe; we hu e nwonhuto enyi ni enyi hun uzo ri ke ihien ahun enyi ri e legha, e nwe ogho hu, e nwe waye e. Ihienni gha eka Di-nwonni-enyi, hun wu Mmon-nso, a bia.

Isi Nke Eno

Ndi-ozu Nke Ukpe

¹ Ya wu, ebe o me nwan ni Osolobue e meguoni enyi omiken ye enyi orunni, ndun ara gu enyi. ² Enyi a juguo ihien-ifenren ndi hu ihian e zueme, juzikwo ime-ero le itu-ntu ye ime oku Osolobue. Eghet! Kama, enyi hu e kuchanrin ezioku k'o no, e gi e e wepuha enwen enyi a ghosi ihian ile idenya Osolobue, keni ndi ile e ku ezioku hun uzo e lele ke enyi no.

³ Omeni echen ke ozioma enyi ri e zi zueri, ndi ri a la iwi suo k'o zuerini. ⁴ Nke we wu ni mmon hun ri a ki uwan e kenkinguo uwe ndi kwerileni enya, amangbe w'e legha ukpe ozioma ogho Kraisti; Kraisti, hun o me ni onye hunn'a a hunguo Osolobue. ⁵ Makeni ele ozi enwen enyi ke enyi ri e zi; enyi ri e zi ozi ni Jizos' wu Kraisti wu Di-nwonni-enyi, ni enyi le enwen enyi wu idibo unu make ifiri Jizosi. ⁶ Makeni Osolobue ohu hu hun si, “Ukpe ya nwunme ebe ishi ri” ya nwun nwan ime obi enyi hun enyi gi nwe iken legha ogho Osolobue ihun Kraisti.

Ihien Ri Mkpa W'e Buche Ime Ihien E Tikponi

⁷ Kani Osolobue buche orun oziomani ri oken mkpa ime enyi—enyi hun wu ite-ayogbe hun e tikponi, keni o we enya ni ikenni pu-ichen enyi gi a run a wu nke Osolobue—n'o ghan eka enyi bia. ⁸ W'e songbu enyi uzo ile, kani asani we eka biangbu enyi; ihien ndi hun a gba enyi nghari-enya hu a, kani ndun ara guu enyi; ⁹ we e kpokposonme enyi, kani Osolobue a juni enyi to; w'a kutu enyi, kani enyi ara nwun. ¹⁰ Ihien ehun enyi a hun ogen ile e me ihian a hun onwun Jesu nwun, keni, ihian gha a hun ni enyi hukwo ndun, e gi

w'ẹ marin ni Jesu ri ndun. ¹¹ Makeni, hunni enyi ri ndun, ihien onwun gi a kpọ enyi ihun a bia ni enyi ogen ile make ufiri Jizosi, keni ihian gi ehụ enyini hun a nwunhunni a hun ni Jizosi ri ndun. ¹² Ya wu ni onwun ri orun ehụ enyi, kani, ndun k'o ri a runfaha ime unu.

¹³ Kani ebe o me ni enyi nwon agungun okukwe ohu ahun we ku oku e ime Ekukwo-nso, si, “M kweri ekweri, ya hain m gi ku ihien m ku,” enyi nwen kwerezikwo ekweri, ya hain enyi gi ri e ku oku-Chuku enyi ri e ku. ¹⁴ Makeni, enyi a maringho ni Osolobue hun gha onwun weli Nna enyi wu Jesu jenkọ d'e welizikwo enyi k'o don weli Jesu, webanhan enyi le unu ebe 'ya le enwen e ri.

¹⁵ Ezie-ezie, ihienni ile wu n'ọ rinu unu mma, keni ndi efoma Osolobue ri e ru eka hun uzọ e buwaye oda, ekele ri a biani Osolobue a bawaye uba.

Igi Okukwe E Bi

¹⁶ Ya wu, ndun aguko enyi. Osuon'a ni ehụ enyi ri a kpọ nkun, enyi hu e nwonwaye ndun ohun ime-mmon uhuhin-uhuhin. ¹⁷ Makeni, ekerẹ afunfunni enyi ri a ta ogenni, hun ghaleni e bie, ri nwan a kwademe enyi a toni ogho itebite hun we ghaleni a saeka e ku ke o han. ¹⁸ Egheę, makeni enyi ari e lee ihien enya e legha, kani ihien enya ghaleni e legha; makeni ihien enya e legha k'a ghari, kani ihien enya ghaleni e legha k'a to jenin ejen.

Isi Nke Isen

¹ Makeni enyi a maringho ni omeni e tikpo we ehụ enyini, oduni enyi bi ime e ime uwani, enyi e nwongho ulo hun Osolobue tun, hun we gileni eka tun, hun ri elu-igwee, ulo hun k'a to jenin ejen. ² Ime oduni enyi ri kikenni, enyi hu a sun-uden, o hu a gun enyi oda-oda ni we yime enyi ehụ enyi hu—ulo enyi hu, hun ri elu-igwee— ³ hun o me nwan ni enyi yiriguu a, enyi e meko ndi gba oto. ⁴ Makeni, hunni enyi rikwo ime oduni, ime ehuni, enyi hu a sun uden makeni ibu ri a nyin enyi. Eleni enyi cho ni enyi gba oto, kani, enyi cho ni we yimezi enyi hun-ebọ ahun, keni ndun luefu hun a nwunni—weri onodi a. ⁵ Onye hun kwademe enyi toni onwonhutoni wu Osolobue. O yeguọ enyi Mmon-nso nọke mbiye, gi ghosi n'o k'e me e.

⁶ Ya wu, obi e ru enyi ali ogen ile, osuon'a ni enyi a maringho ni omeni enyi ri ime uloni wu ehụ enyi, enyi ari ebe Di-nwonni-enyi ri, ⁷ makeni ihien enyi kweri banyeni Kraisti ke enyi gi e bi obibi, ele ihien enya enyi ri e legha. ⁸ Egheę, obi e ru enyi ali, nke wu ni o kade enyi mma ni enyi gha ime ehuni pu, laburu Di-nwonni-enyi d'a nodi ulo enyi hun ri ebe o ri. ⁹ Ifiri e, enyi a lilima ni enyi e me ihien a suọ a usuo efo ogen ile—ke enyi ri ndun ime ehuni wu ulo enyi ke enyi ari. ¹⁰ Makeni enyi ile k'a puha ihun Oche-okink'ikpe Kraisti n'o kin enyi ikpe, keni onye-onye hun uzọ narin ugwo-orun ihien o run k'o ri ime ehuni—ke mma ke njo.

Orun Iwekinhen Ihian Ebe Osolobue Ri

¹¹ Makeni enyi a tu egun Di-nwonni-enyi, ya hain enyi gi a lilima ni enyi me ndi ozo kweri; kani Osolobue a maringho enyi le enwen enyi ohunma-ohunma; e gigho m'a don ni unu nwen a maringhozikwo enyi ime obi onu.

¹² Ekwọ ni enyi rizi a gwa onu ni enyi a rika mma! Mba. Enyi ri e ye onu ihien k'e me onu gi enyi nyan isi, keni unu saeka za ndi gi ihien enya e legha a nyan isi hun nke we gi gi ihien ri ihian obi nyan isi.

¹³ Makeni, omeni enyi e me ke ndi uche we zuleni, ifiri Osolobue ro; omeni enyi e me ke ndi uche we zu, ifiri unu ro. ¹⁴ Ihien-osusuo Kraisti nwe jenni ihian ya ri e nu enyi, makeni o weguo enyi enya ni, ebe o me ni onye ohu a nwunguoni ihian ile onwun, ya wu ni ihian ile a nwunguo. ¹⁵ O nwunni ihian ile onwun, amangbe ndi ri ndun gha e bizini enwen we, kama, ni we e bini onye hu gi ifiri we nwunhun, Osolobue e gi ifiri we weli e.

¹⁶ Ẹnyi arizi nwan e gi ẹnya-ihian e lee ihian. O sọn'a ni ẹnyi te gi ẹnya-ihian e lee Kraistì mbu, ẹnyi ara gizi ẹ e lee ẹ. ¹⁷ Ya wu, onye owule ri ime Kraistì a wuruole onye we kedonzi; ihien akan a ghariguo, lee ẹ, ihien ile e henringuo nke ohun!

¹⁸ Ihienni ile gha aka Osolobue bia, onye hun donzi egbata ẹnyi le iya, wekinhen ẹnyi ebe o ri ghahani Kraistì; o no nwan ye ẹnyi orun iwekinhen ndi ozo ebe o ri. ¹⁹ Ya wu ni Osolobue ri ime Kraistì, e donzi egbata ya le ndi uwa; ara gizi njo we son we. O wegwo nwan ozi ya wu idonzi-egbata che ẹnyi aka zisonme. ²⁰ Ya wu ni ndi-ozì Kraistì ke ẹnyi wu, Osolobue gi ẹnyi e ku onu a; ẹnyi gi nwan efan Kraist' e ku: dodo, o ri aka unu, "Kinhen ni d'e kunrun Osolobue!" ²¹ Osolobue gi ifiri ẹnyi gi Kraistì hun meleni njo owule henrin onye me njo, kenì ẹnyi hun uzọ henrin ndi ri ochan.

Isi Nke Isin

¹ Nọke ndi we le Osolobue gba a run, ẹnyi ri nwan a gwa unu oku: dodo, o ri aka unu, anile ni efoma Osolobue hun unu nabanhanguu la iwi. ² Maeni Osolobue si, "Hun o gihu ru ogen furu ni,

m no nu olu unu;
o ru uhuhin nzuopuha,
m no yeni unu aka."

Lee n'e, kikenni wu ogen hu furuni! Tanni wu uhuhin nzuopuha!

³ Ẹnyi ari e me onye owule uke, amangbe ihian a hun ihien w'e gi koriani orun ẹnyi ri a run ni Osolobue. ⁴ Mba. Kama, ime ihien ile, ẹnyi a ghosichanrin ni ẹnyi wu ndi-orun Osolobue: ghahani idin oken ndidi—ime nsongbu, ime afunfun le ebe o no ri ke si ihien ile e wiwihanringuo ni ẹnyi; ⁵ we hu e gbu ẹnyi ili, e gbu ẹnyi mkpinsin; w'e bu ẹnyi e che ime ulo-ngan, w'a kpu ẹnyi e gbu; ẹnyi a run oken-orun, e chu-uran, e bu egun. ⁶ Ozozì, ẹnyi hu e donme obi ẹnyi ochan, e nwe amamihien, e nwe ndidi, a ri nsọ ime-mmon, e nwe efoma, e nwe ihien-osusuo ibe ẹnyi hun gha akpakali-obi fuha. ⁷ Ozozì, ẹnyi e ku ezioku, ẹnyi a ghosi iken Osolobue, ihien-ogun Osolobue cho suo ke ẹnyi gi a lu, iya suo ri ẹnyi aka-nni, ri ẹnyi aka-ekpen. ⁸ We hu a gbaye ẹnyi, e legberizikwo ẹnyi; w'e ku oku ẹnyi ohunma, e kujazikwo oku ẹnyi; w'e me ẹnyi ke si ẹnyi ele ihien ẹnyi si ni iya ke ẹnyi wu; kanì iya ke ẹnyi wu. ⁹ Ẹnyi no ke ndi we marinleni, kanì a maringuo we ẹnyi; ẹnyi no ke ndi ri a nwunni, ka lee n'e nwan, ẹnyi hu ndun! W'e ye ẹnyi afunfun, kanì ẹnyi anwunni. ¹⁰ Ihien ekwan e mesonme ẹnyi, kanì, ẹnyi a ghogho ogen ile; ẹnyi no ke ndi igbennye, kanì ẹnyi e me ndi bu oda a wuru idafin; ẹnyi no ke ndi nwonleni ihien owule, kanì ihien ile wu nke ẹnyi.

¹¹ Ẹnyi a shiapuguo ni onu ndi Kọrẹnti efọ! Unu a hunchanringuo k'o ri ẹnyi obi. ¹² Ẹnyi ari e zuemeni unu efọ—kanì unu e zueme nke unu. ¹³ M ri nwan a rio unu nọke umu m: me ni ni m ke m don meni unu: shiapuchanrin ni nwan efọ.

Donme Ni Ulo-nsọ Osolobue Nso

¹⁴ Anile ni we kpagbama unu le ndi kwerileni ntutu ohu. Elee mmeko ke ezi-omume le eje-obibi nwe? Elee mmeko ke ukpe le ishi nwe? ¹⁵ Elee ogen ke Kraistì le Ekwensu gide kwerigbamama? Kinì rìde egbata onye kwerini le onye kwerileni? ¹⁶ Elee ogen ke Ulo-nsọ Osolobue le mmon gide nweme mmeko?

Ẹnyi wu Ulo-nsọ Osolobue, Chuku hu ri ndun—nọke ke Osolobue don ku ẹ, si,
“ M k'e biri ime ndun we,
e jehunme ime igunrun we.

M k'a wuru Chuku we,
a wuru we ndi nke m.' ”

¹⁷ “Di-nwoni-ẹnyi si,
gha ni nwan ime igunrun we puha,
unu a nodi azuun ichen;
emetukwole ni ihien owule ru unyin aka:
ogen ahun ke m'e gi nabanhan unu;

¹⁸ a wuru m nedi onu,
onu a wuru umu-m-ikennyẹ le umu-m-ikpoho,
Iya ke Di-nwonna-enyi Hun-nwon-iken-ile ku.”

Isi Nke Esa

¹ Ndị ri m obi, ebe o me nwan n'o kwesommeguo enyi nkwa ndini we, ni enyi chanchan nwan enwen enyi, chanpu ihien owule hun e meru ehụ le ime-mmom, e gi egun Osolobue a hun a ni enyi richanrin nso.

Nke We Ke Polu Ri E Ro

² Nabanhan ni enyi ime obi onu; o nwonna onye enyi me eje-ihien; o nwonna onye enyi wiwi; o nwonna onye enyi tunarin ihien e. ³ Ari m e ku onwan ni m gi ma unu ikpe, makeni e kuole m'a mbu ni unu ri enyi obi—nke wu ni enyi k'a saeka son unu nwun, enyi k'a sazikwo eka son unu ri ndun. ⁴ M'e gi unu a nyan isi oda-oda; m'e gi unu a dukemee eka obi; unu a gba m umee oda-oda; ime nsongbu enyi ile, m'e gi ifiri unu e nwe ighoghọ oda-oda.

⁵ Makeni, ke ogen enyi gi rude Masedonia, ehụ enyi e ezuni iken kaka; we kpokpo enyi azuun ile—oku-le-uka fihunme enyi, egun hu a tu enyi ime obi enyi. ⁶ Kani Osolobue, hun a kasi ndi ndun guchanrin obi no gi obibia Taitosi kasi enyi obi. ⁷ Elede obibia a suo kasi enyi obi, kani, nkasi-obi hun ya le enwen e nwe make ihien o hun ebe unu ri, kasizi enyi obi. Makeni, o gwaghọ enyi ke m don ri a da unu! Ke eje-ihien hu meni don wute unu! Ke m rihan unu obi! Ya ke m no ghoghokenme.

⁸ Ifiri e, osuon'a ni ihien m de ime ehuhuo-ozu ahun a fughu unu, akwanzini m mmani—(kani e te kwangho m, makeni m hun a ni e gigu m ya wu ehuhuo m de me unu ihien ufu—osuon'a ekere ogen suo ro.) ⁹ M ri nwan a ghoghọ. Ari m a ghoghọ n'o fughu unu, kani, n'o fughu unu hun unu gi roghari—ya wu ni unu a nigho a fu unu udi hun Osolobue cho. Ya wu ni enyi a runi unu ehụ owule, kaka. ¹⁰ Makeni ihien futu ihian ke Osolobue don cho, o me ihian gbewoto obi, bihuto eka, o wehe nzuopuha. Mmani ara ri a! Kani ihien futu ihian ke o don a fu ndi uwa, o buhe onwan. ¹¹ Unu ahunni nwan ke ime ihien ri mma ri a du unu makeni ihienni fu unu ke Osolobue don cho?! Unu ahunni nwan k'o rihan unu mkpa ighosi ni enya unu eruni ihien meni! Lee k'o ri e zehan unu ize! Lee k'o tuhan unu enya! Lee ke m ri a dahan unu! Lee oken adudu o buhe! Lee afunfun unu ye onye hun mefieni! Unu a ghosichanringuo ni eka unu a ri ihien meni.

¹² Ya wu, osuon'a ni m de ni unu ehuhuo hu, ele ifiri onye me eje-ihien mobu onye we meja ke m gi de e. Kama, m de e n'o we unu enya id'enya Osolobue ni enyi ri unu obi nke-esi. ¹³ Onwan a kasigu enyi obi.

Elede obi suo k'o kasi enyi; kama, ighoghọ Taitosi mede enyi ghoghokenme, makeni, unu ile e meguo nwan obi ru e ali! ¹⁴ Eghee, unu anini ifenren isi m gi unu nyan ebe o ri me m. Isi enyi nyan ebe Taitosi ri e me nwan ezioku noka ke ihien ile enyi gwa unu mbu don wuru ezioku. ¹⁵ Ifiri e, ihien unu ri nwan a suokenme e—o gha a nyanhan ke unu ile don hume isi, a nyanhanzi egun le ehụ-omuma-nni unu gi nabanhan a. ¹⁶ M ri nwan a ghoghọ—makeni m gichanrin unu don enya.

Isi Nke Esato

Ke Ndi Uka Don E Ye

¹ Umune, enyi cho nwan ni unu marin efoma Osolobue me ni uka risonme Azuun Masedonia: ² osuon'a ni we ri ime oken nsongbu, cheni igbennye-mgbeleke we wu, oken ighoghọ we nwe ime Di-nwonna-enyi anini onodi we gbondon we, we no ye, ye oda-oda! ³ Mmē ri a shiani we eri ni we wefuha obi ye ke we nwonhan, yekaride ke we nwonhan! ⁴ We riokenme enyi, enyi dodo me ohunma bu we cheni ndi ri a tu ihienni we ri a tunni ndi nke Osolobue; ⁵ kani, we yekaride ke enyi tu enya a: e buguu we uzo we enwen we ye Di-nwonna-enyi, ya we no nwan gi ifiri uche Osolobue we enwen we ye enyi.

⁶ Ya haịn nwan ẹni gi si Taitosị, hụn bidon ọrụn-eyemekani, ya d'e yeni nwan ọnu ẹka runfu a. ⁷ Ya wu, ke unu don nwan e me ohunma ime ihien ile—ke okukwe ke iku-oku ke imarin-ihien ke adudu ri mma ke ihien-osusuo hun ri egbata eni le unu, erira ke eni chozi ni unu me ohunma ebe ọrụn-eyemekani ri.

⁸ Ele ni m ri e ye iwu, kama, m choke ni m ghosi unu adudu ndi ozo nwon, gi e chopuha ke ihien-osusuo unu nwe wu ezigbo e. ⁹ Makeni, unu a maringho ke Onye-nwonni-eni wu Jesu Kristi mehan efoma: ni, k'o mele odafin ru, o gi ufiri unu henrin ogbennye keni unu gha ogbennye o dan wuru idafin.

¹⁰ Ndunmodun m ime ihienni wu onwan: o furu ni unu runchanrin nwan ọrụn-eyemekani unu bidon akan-ahun. Unu bu uto runma a; elede ohun suo, unu k'o bude uto duma ni unu me e. ¹¹ O ruguo ni: runchanrin n'a nwan; gi ni nwan ihien unu nwon runchanrin a k'o don du unu ni unu run a isi-ibuzo hu. ¹² Makeni, omeni ihian wepuha obi e ile ye ihien, ihien o nwe ke we e lee enya a narin a ya, ele ihien o nwonleni.

¹³ Ele ni m cho n'o ri ni ndi ozo nfe, o wuru ni unu ibu. Kama, n'o wuru ahanmahan: ¹⁴ hunni unu nwon nwan oda bu mkpa gi we nwen, nke unu a ban ni we; o ruzi, oda we nwon e wehe ni onu ihien ri onu mkpa—o wuru ahanmahan. ¹⁵ Erira ke we de e ime Ehuho-nsọ, ni

“Nke onye hun kponrin oda
ehikeni;
nke onye hun kponrin ekere
mekeni ekere.”

Taitosị Le Ndi Hun Ya le We Wi

¹⁶ Ekele ya rinj Osolobue hun bu adudu ohu hu m nwe make orinjmma onu che obi Taitosị. ¹⁷ Elede n'o kweri aririo eni rio a suo, kani, ebe o me ni kikenni k'o k'a du, o k'e gi uche e bia d'a hun unu. ¹⁸ Eni zila 'ya le nwen-eni hu ndi ile kwerini marin ohunma-ohunma makeni o zisonme ozioma. ¹⁹ Elede ni ndi ile kwerini marin nwen eni hu suo, kani uka ile kwerigbamade, tume e n'o son eni, eni gha e jensonme a run ọrụn-eyemekani eni gi e ye Di-nwonni-eni le enwen e ogho, a ghosizi ni eni cho n'o rinj umune eni mma.

²⁰ Eni bu obi ni ihian ahunko ihien w'e gi koriani eni make oiyeni hi-ogbe eni ri a na, ²¹ makeni, o rika eni mkpa ni eni run a hun ri mma, ele enya Di-nwonni-eni suo, kani enya ndi ozosi.

²² Eni zilazi nwen eni ozo cheni we, nwen eni hun eni leleguu mgbe ole-le-ole hun a ni o nwongho adudu ihien bu oda—kikenni k'o kaz adudu hu e nwon kari mbu, makeni obi rukem e ali ebe unu ri.

²³ O me nke Taitosị, onye mme le iya a wi le onye mme le 'ya gba a run ọrụn eni gi e yeni unu ẹka ro; nke umune eni ndi ozo hu 'ya le uwe wi, we wu ndi-ozu pu-ichen ri a nokin enya uka ichen-ichen, e weheni Kraisti ogho. ²⁴ Ya wu, gi ni nwan oghereni ghosi ndini we ni unu nwe ihien-osusuo we, keni ndi uka ile hun uto gi e don, a hun we ihien eni gi e gi unu a nyan isi.

Isi Nke Itenei

Ihien We Tunj Ndi Uka Ri Jerusalem

¹ O rikani mkpa ni m de ni unu ihien owule banyeni ihien we ri a tunj ndi kwerini ri Jerusalem. ² Makeni, a maringho m ni ihienni hu a du unu. Adudu unu haịn m gi gi unu nyan isi ebe ndi Masedonia ri, si we ni ndi ri Akaya a kwademeole kete akan-ahun; adudu onu a kpasuguo ndi bu oda ime we. ³ Kani m zila ni unu umune-eni ndini, amangbe isi eni gi unu a nyan a wuru ihien-mmaka ogenni. Kama, m cho ni unu kwademe, e che —ke m don gwa we ni unu k'e me; ⁴ omeni unu akwademeni, ndi Masedonia sonhen m hun a ni unu eke kwademe, ifenren e megbu eni ime ihienni—o ri wuzi unu le enwen unu. ⁵ Ya haịn o gi ri m mkpa ni m zi umune eni ndi hu, ni we bu uto biaguu d'e kunrun

onu d'a kwademecharin ihien ile gbashari oyiye hi-ogbe onu kwe nkwa a, m kebe bia; keni o hun uzọ wuru oyiye unu wepuha obi unu ye, eleni we waye unu ya olu.

⁶ Ihien rin'a wu hunni: onye hun kunleni oda jenkọ d'a ghorị hun buleni oda; onye hun kun oda jenkọ d'a ghorizikwo hun bu oda. ⁷ Onye-onye ya ye ihien owule ri a obi, y'e meyele e elele; y'e yele nọke si we wa a ye e olu—makeni onye a shiapu efọ e ye ke ihien e a suo Osolobue. ⁸ Osolobue k'a saeka yesonme unu ihien ile ri mma, ye unu ya oda-oda, keni unu hun uzọ e nwēchanrin ihien ile ri unu mkpa, hunzi uzọ e ye oda ogen owule orun ri mma gi fuha. ⁹ Erira ke Ehuhuo-nsọ don ku e, si,

“O buoyesonme ndi-igbennye ihien

oda-oda;

o k'e mesonme ihien Chuku cho

jenrin ejen.”

¹⁰ Osolobue, hun e ye ihian mkpuru o k'a kunye le ihien-oriri o k'e ri, k'e ye unu mkpuru unu jenkọ d'a kun; o k'e me e sue, me e mi mkpuru oda-oda; o k'e me onu ghorị mkpuru hun wu ime ihien Chuku cho, ghorị a oda-oda. ¹¹ O k'e me onu wuru ndi-idafin uzọ ile, keni onu hun uzọ a hakenme eka. Enyi nwen k'e me e ru ndi bu oda eka. Erira ke iha-ekani k'a don weheni Osolobue ekele. ¹² Makeni, ihienni unu ri e wepuha obi unu e me siko d'e ye ndi nke Osolobue ihien ri we mkpa; kani ele ohun suo, o k'e mezikwo ndi bu oda e kelesonme Osolobue. ¹³ Unu k'e gi orun-eyemekani weheni Osolobue ogho, makeni o k'a ghosi ndi bu oda, hun k'e ri erere e, ni unu hu a gbaye ozioma Kraisti ahun unu kweri nke-esi, ni ya hain unu gi ye we le ndi ozọ oda. ¹⁴ Ihien unu k'a suokenme we; we k'a gha e me ni unu ekpere make efoma Osolobue me ni unu ebe o no me unu sa eka meni we ihienni.

¹⁵ Ekele ya rini Osolobue make oyiye e hun onu ghaleni a saeka a kowa!

Isi Nke Iri

Polu A Kowa Orun A

¹ Mme wu Polu ri a riu unu; m ri e gi nwayo, e gizi eka-alulu Kraisti, a riu unu. Mme hun we si ni m'e welua enwen m ali omeni mme le unu nodi elee-m, elee-i, kani m ghahu ebe onu ri pu, a ganma m onu, kushime iken! ² M ri a riu unu, anikwole n'a wuru ni, m bia, a gwapu m ndi hu ri e ro ni enyi ri e bi ke ndi-uwu oku, a hun w'a ni egun ari m enya. ³ Makeni, osuon'a ni enyi bi ime uwa rike ihian, enyi ara lu agha ke ndi-uwu don a lu. ⁴ Makeni, ihien-ogun enyi ele nke ndi-uwu, kama, ihien-ogun enyi nwonsonme iken Osolobue, hun we gi e tikposonme ebe zeni le ihien ndi hu zeni. Enyi e tikposonme atumiroro-le-ndondo ⁵ le ihien owule hun e bushi enwen e elu, hun e gbondon ihian amarinle Osolobue; enyi a nwundon iroro owule, me e n'o humeni Kraisti isi. ⁶ Enyi a kwademequo hun enyi e gi gi afunfun son nnupu-isi owule, omeni onu nwen e humechanrin isi uzọ ile.

⁷ E leban ni ihien enya ohunma: omeni o weguo unu enya ohunma-ohunma ni unu wu nke Kraisti, nyanhankwo ni ni ke unu don wu nke Kraisti ke enyi donzi wu nke e. ⁸ Dinwonnien-enyi ye m iken m'e gi du unu: iken m'e gi me unu sue ime okukwe—ele idotu unu. Ya wu, o suo n'a ni m'e gikezi iken ahun a nyan isi, ohun emeko m ifenren. ⁹ Achoni m n'o no ke si m gi ehuhuo-ozim e ron unu egun. ¹⁰ Makeni, o nwe ndi a si, “Ehuhuo-ozim Polu e ze eze, ele we ihien we gi e gu egu; kani, i hun ya le enwen e k'o no, o zeni, o nwonden ihien we gi oku-onu a e me!” ¹¹ Ndi ri e ku enina we marinkwo ni ihien ohu hu enyi ri e de ebe enyi ri uzọ ozọ ke enyi jenkọ d'e me enyi bia ebegu.

¹² Enyi esonkokwo ndi ahun ri a ja enwen we mma ma-usue. Makeni, we gha e gi ibe we e lele enwen we, e gi ibe we a ma enwen we, we ri a ghosi ni aghotani we. ¹³ Kani o me nke enyi le enwen enyi, enyi a nyanghafeko isi oken. Ihien ri ogbo Osolobue keye enyi run ime orun izi-ozima suo ke enyi k'e gi nyan isi. Ogbo hu ruder ebe unu ri. ¹⁴ Ya wu ni enyi arunghafeni ogbo enyi ogen enyi gi weheni unu ozioma—hun o me ni enyi wu ndi ibuzo bia ebegu teni unu ri d'e zi unu ya wu ozioma Kraisti. ¹⁵ Enyi ari a nyanghafa isi

okęn—ya wu ęnyi ara gi ọrun ndi ọzo run a nyan isi. Olil'ęnya ęnyi wu ni okukwe unu k'a gha e suewaye, keni ęnyi hun uto e nwonwaye oghere ęnyi e gi run ọrun ime igunrun unu; ¹⁶ ęnyi a hun uto gha ali unu si ali ndi ọzo d'e zi ozioma. Ogen hu, oku igi ọrun ndi ọzo a nyan isi arikozi.

¹⁷ Ehuhuo—nsọ si,

“Onye k'a nyan isi

ya gi ihien Di-nwonni-ęnyi me nyan isi.”

¹⁸ Makeni, ele onye hun a ja enwen e mma ke we e ku oku e ohunma, kani onye hun Osolobue ja mma.

Isi Nke Mmanaị

Polu Le Ndi-ozu pu-ichen Ntu

¹ K'ọ ri m unu e din m ni m zuzu ekere. Dodo ni, nwon ni ni m ndidi! ² ęnya ri a fu m make onodi unu, udi ęnya-ufu hun gha aka Osolobue bia. Unu wu nwa-agbo m kwe okenye ohu suo nkwa ni m jenko d'a luye e ya. Okenye ahun wu Kraisti. M kwe nkwa ni m jenko d'e we onu ye e ebe onu keleni marin okenye. ³ Kani, egun ri a tu m ni we jenko d'e dufie onu, nọke ke Ekwensu don gi ero dufie Ivu, me unu e fezile Kraisti ofufe ezioku le hun rulen: ⁴ makeni unu a nabanhankazi onye owule bia d'e zime unu ozi Jesu ọzo hun wulen hun ęnyi zi unu ozi e; ara fu unu ọrun inabanhan mmọn ọzo mọbu ozioma ọzo hun wulen hun unu gha aka ęnyi nwen. ⁵ Kani, o weni m ęnya n'o nwegho ke ndini unu a kpo “okęn ndi-ozu pu-ichen” don ka m. ⁶ Ikenkwọ a ma m ku oku; kani, a maringho m ihien—ęnyi e giguọ uto ile ghosi unu onwan ime onodi ile.

⁷ M me njo m gi welua enwen m ali zi unu ozioma Osolobue ofe, keni Osolobue gi e busi unu elu? ⁸ Ogen m gi ri a runni unu ọrun, uka ndi-ozo ye m ihien, a narin m we bu ele we ke m gi e a runni, o no ke si m ri e zunarın we ihien we—keni m hun uto runni unu. ⁹ Ke m ri ime igunrun unu, ogen ihien gi ri a fu m ọrun, ebuyeni m onye owule ibu, makeni umune ęnyi gha Masedonia bia weneni m ihien ile ri m mkpa. Ya wu, mme si n'a wuko m ibu ebe unu ri. Eriira k'o jenko d'a risonme: awuko ni m unu ibu. Kaka! ¹⁰ Makeni ezioku Kraisti ri ime m, m ri e ku e n'o nwonni ihien jenko d'a saeka napu m ihienni m gi a nyan isi ime Azuun Akaya ile! ¹¹ Ki hai nwan? Makeni enwe m ihien-osusuo unu? Mba. Osolobue a maringho ni m nwe ihien-osusuo unu!

¹² M jenko d'e mesonme ihienni m ri e me, amangbe ndi hu ri a nyan isi ni we wu ndi-ozu pu-ichen a hun oghere hu we choko hun ihian e gi si ni ęnyi le we wu ohu. ¹³ Ndin ele ndi-ozu pu-ichen nke-esi; ndi-ndufie ke we wu. We ri a za ndi-ozu pu-ichen Kraisti e gi e e kpume ihun. ¹⁴ Onwan ele ihien a tu ęnya! Makeni, ke Ekwensu le enwen e e mede ke si o wu mmọn-ozu ukpe! ¹⁵ Ya wu ni ele ihien a tu ęnya omeni ndi-ọrun a hu e me ke si we wu ndi a run ihien ri mma. We jenko d'a narin ugwo-ọrun furu ihien we ri e me.

Afunfun Polu Ta Makeni O Wu Onye-ozu Pu-ichen

¹⁶ Ni m kuzi e, erokwole ni ni m wu onye-nzuzu! Kani, omeni iya ke unu ri e ro, weni ni m nwan rike onye-nzuzu, keni m hun uto nyan isi ekere.

¹⁷ Ele Di-nwonni-ęnyi si m ku ihienni m cho ni m gi nyan isi—kani, m ri e kuhu rike onye-nzuzu. ¹⁸ Ebe o me ni ndi bu oda hu e gi ihien ihian-mmaka a nyan isi, mme nwen jenko d'e mezikwo erira. ¹⁹ Unu le enwen unu a marinka ihien! Iye ndi-nzuzu efe, a nabanhan we, a suoka unu. ²⁰ Unu a nabanhanka onye owule hun e me unu ke igbon, mọbu hun e rigbu unu mọbu hun a tunarin unu ihien onu mọbu hun e me ke si o rika mkpa mọbu hun a made unu ora! ²¹ Osuon'a ni ifenren m ro, ni m ku e: obi ęnyi ezeruni erira.

Kani, ihien owule we nwe egun ni we gi nyan isi, egun k'a nizikwo m gi ihien ahun nyan isi; (m ri e ku ke onye nzuzu.) ²² We wu ndi Hibru? Ya ke mme nwen wuzi. We wu ndi Izrelu? Ya ke mme nwen wuzi. We wu umu Ebrahim? Ya ke mme nwen wuzi. ²³ We wu ndi-ọrun Kraisti? M ri e ku rike onye isi zulen oke: mme ka we onye-ọrun Kraisti

a wu, mmẹ ka orun a run, mmẹ ka ngan e jen, mmẹ ke we ka mkpịnsin a fian—mgbe ole-le-ole ke we fianpu m mkpịnsin. Onwun a kposonmezi m ihun. ²⁴ Mgbe isen ke ndi Ju fianpu m ube-mkpịnsin ohu-aria-ogunnai we ahun.

²⁵ Mgbe eto ke ndi Rom fianfu m mkpịnsin. A maguo we m omuma mgbe ohu. Mgbe eto ke ugbo-mirin m ri ime e tikpopu. A nogho m elu mirin uhuhin ohu gbe-gbe-gbe—uhinhin le efinnai, ibe osisi suo ke m hun kwondon aka elu mirin ahun. ²⁶ M'a risonme uzọ-ijen; eje-ihien a kposonme m ihun elu-iyi; ohin a kposonme m ihun; eje-ihien ndi ali m k'e me m a kposonme m ihun; eje-ihien ndi ali ndi ozo k'e me m a kposonme m ihun; eje-ihien a kposonme m ihun ime obodo—ihian jun, a kposonmezi m ihun ime atu—ihian rileni; eje-ihien a kposonme m ihun elu-ohimin; nsongbu ndi kpo enwen we ndi kwerini bu ekwerini we a kposonme m ihun. ²⁷ M'a rungbu enwen m; m'a ta afunfun; m'e chusonme-uran; m'e busonme egun ihien-oriri le ihien-orira; ihien-oriri a kposonme m; m'a risonme onodi oyi gi a tu m; ekwa a kposonme m. ²⁸ Wezukade ihien ndi ozo ile, uhuhin ile ke m gi e bu ibu iroro orinimma uka ile. ²⁹ Onye ke ndun guu, hun ndun ogugu a guleni mmẹ nwen ndun? Onye ke we me dan ime okukwe, o noleni fukeme m?

³⁰ Omeni m k'a nyanriri isi, ihien ndi hun a ghosi ni ndun ari m ke m'e gi nyan isi. ³¹ Osolobue a maringho ni ele m ri a tu ntu—Osolobue, hun wu Osolobue le Nedi Dinwonna-enyi wu Jesu—ojja-mma ya rin'a jenin ejen! ³² Ime obodo Damas'kosi, Govano ki okpuru eze Aretasi buto ndi-nche onu-mgbon obodo hu, keni o nwundon m, ³³ kani we no gi ukpali gha oghere ri mgbon hu wetu m, m no wanahin a.

Isi Nke Mmẹbuo

Ihien Osolobue Ghosisonme Polu

¹ O ri mkpa ni m nyansonme isini—osun'a ni o nweni erere o ban. Ni m ku nwan oku ohun le ihien ndi hun Di-nwonna-enyi ghosi m.

² A maringho m onye nke Kraisti ohu, hun we weri shi elu-igwee nke eto ahua mmeno ghanj—ke ime-ehu k'o me k'o gha ime ehụ pu, a marin m; Osolobue ya marin. ³ A maringhozi m ni we weri onyeni—amarin m k'o ri ime ehụ ra o gha ime ehụ pu, Osolobue ya marin—⁴ w'e shi ali Izu-iken wu Paradaisi, o no nu ihien ndi we ghaleni a gwa ihian, ihien ndi we ghaleni a ni ihian e ku.

⁵ M k'e gi nwan onye no enina nyan isi, egiko m mmẹ le enwen m nyan isi; ihien ndi hun a ghosi ni ndun ari m suo ke m'e gi nyan isi. ⁶ Kani, o mede ni m cho ni m nyan isi, ele ya wu ni m wu onye-nzuzu, makeni ihien m k'e ku wu ezioku. Kani, emeko m'a, make ihian gha e ro ni m wu ihien owule kari ihien we hun m me le hun we nu m ku—⁷ makeni ihien ndini m hun a puka ichen. Kani, igi gbondon m amamgbe m'e gi ifiri ihien ndini pu-ichen m hun pacheme, Osolobue no bu nsongbu che m ehụ—rike ebe we no kpo ogun ye ihian ehụ. Nsongbuni wu onye-ozu Ekwensu. We we e che m ehụ n'o hun uzọ a lu m, amamgbe m'a pacheme. ⁸ Mgbe eto ke m rijo Di-nwonna-enyi banyeni ihien, n'o me e hapu m. ⁹ Kani Di-nwonna-enyi no si m, “Mba; eyemeka m e higu o i, makeni ebe ndun noleni ri ihian ke icken m no a puhacharin ifon.” Ya wu, m gi nwan ighoghọ a nyan isi ni ndun ari m, keni icken Kraisti hun uzọ risonme ime m. ¹⁰ Ya wu, make ufiri Kraisti, o hugho m mma ni ndun ari m; ni w'a kpari m, ni m'a ta afunfun, ni we e kpokpo m le ni odakin ri ichen-ichen a biani m. Makeni, ogen owule ndun gileni ri m ya ke m gi e kenren.

Orinimma Ndi Kọrẹnti Ri Polu Obi

¹¹ E meguo m ke onye-nzuzu! Unu hain m gi me e! Unu te furu hun e kuni m ohunma—makeni o nwonna ke ndini unu ri a kpo oken ndi-ozu pu-ichen don ka m mkpa a ri, osun'a ni o nwonna ihien m wu.

¹² Ogen m gi ri ime igunrun onu, m tu-udon runchanrin ihien bu oda we gi a marin ezigbo onye-ozu pu-ichen: ke ihien-ahima ke ihien a tu enya ke ihien a ghosi icken

Osolobue. ¹³ Kị wẹ mē ni ụka ndi-ozo hụn wẹ meleni ni onu, wezuka ni ebuyeni m unu ibu iye m ihien m'e gi bi? Dodo ni, gbaghari ni m njo m me hūn m gileni buye unu ibuni!

¹⁴ Lee n'e, a kwademeguwo m nwan ni m lala d'a hūn unu nke mgbe eto. M bia, anako m unu ihien owule, emeko m ibu. Makeni, unu ke m cho, ele ihien unu. Eghee, makeni ele umu a kpatoni ndi mu ni we ihien, ndi muni we nwe a kpatoni we. ¹⁵ O k'a suogbude m igi ihien ile m nwon yeni unu aka—gizide ndun m. O me nwan ni m ri a nweyaye ihien-osusuo unu, unu k'e belua nwan ihien-osusuo unu nwe ebe m ri?

¹⁶ Unu nwe iken si, "Osuo'n'a ni ezie ro ni y'e buyeni enyi ibu, y'e megho enyi ero, dufie enyi, teri enyi." ¹⁷ Nani ke m don me e? M gide nwan ndi m ziheni unu tunarin onu ihien onu ra? ¹⁸ Mmē riō Taistosī n'o bia d'a hūn unu; m nō zizikwo nwe-e enyi hūn-ebō hū chen'e. Taistosī a tunarinni unu ihien unu. Ra o tunarinde unu atunarin? Ele agungun ohu hū ke enyi gun? Ele usoron ohu ke enyi gi run?

¹⁹ Unu rīde e ro ni enyi gi ihienni ile enyi ri e ku e kinrin onu enyi ebe unu ri ra? Mba. Enyi ri e ku noke ndi ri ime Kraisti; enyi ri e ku rike ndi ri id'anya Osolobue. Ndi ri m obi, enyi ri e me ihien ile enyi ri e me ni enyi gi e yeni unu aka sue ime okukwe.

²⁰ Egun ri a tu m ni ikenkwo, m bia, ahunko m unu ke m don cho, unu nwen ahunko m ke unu don cho; egun ri a tu m ni, ikenkwo, ikpe le enya-ufu le eje-olulu jenko d'a ri; ni ndi hu ime unu k'a choma nke-we, nke-we; ni nkuto, oku-azuun, mpache le isusu jenko d'a ri. ²¹ Egun ri a tu m, ni, ikenkwo Osolobue m e welua m ali ebe unu ri—ogen m'e gi baji, ikenkwo a kwanma m ekwan make ndi bu oda me njo mbu, hūn kelēni gbehuto obi we banyeni ihien ndi hū ru unyin we me le ughere le ihien-ifenren ile we mesonme.

Isi Nke Mmēto

Mkpinsin-eka Le Ekele Ikpazuun

¹ Onwan k'e me e mgbe eto m lala d'a hūn unu: "Osheri madu ebuo mobu eto ke we siko d'e gi gi ikpe owule don." ² A gbaguo m ndi hu me njo mbu le ndi ozo hoduni mkpinsin-eka—ke m bia hūn me e mgbe ebuo; m rizi nwan a gba we ya hunni m rileni ebegu, ni, m bia, egiko m aka alulua son onye owule— ³ ebe o me ni unu cho ni m ghosi onu ni Kraisti ri ime m e ku nke-esi. Kraisti a ra gi aka-alulua e son onu—mba! O gi iken e me ihien ime onu. ⁴ Osuo'n'a ni we kpogbu e elu-obe noke onye nwonleni iken, o huzi nwan ndun ghahani iken Osolobue. Ime e, enyi nwen nke rizikwo ke ndi nwonleni iken; kani, o me nke aka enyi k'e gi son unu, enyi k'e son e gi iken Osolobue bi, gi iken Osolobue hu son unu.

⁵ Lekpo ni enwen unu, ni unu marin ke unu hu ime okukwe. Lele ni enwen unu. Unu amarini ni Jizos' Kraisti ri ime unu? Unu a maringho nu—sunkpan ni unu a danguo nlele hu.

⁶ M nwon olil'anya ni unu k'a hūn a ni enyi nwen adanni nlele hu. ⁷ Kani, enyi hu e me ekpere a riō Osolobue, amangbe unu e me ihien owule rileni mma—ele keni we si ni enyi paha ohunma, ni enyi a runka orun ime igunrun unu, kama, keni onu mehu ihien ri mma—osuo'n'a ni enyi no ke ndi dan nlele hu. ⁸ Makeni, enyi a saeka me ihien owule e gbondon ezioku, kama, ihien a kwadon ezioku suo ke enyi e me.

⁹ Enyi a ghoghō aghoghō omeni enyi ezeni bu onu e zegho. Ekpere enyi wu ni unu zucharin oke. ¹⁰ Ya hain m gi deni unu ihien ndini ogenni m kelēni bia ebahun unu ri, amangbe m'a bia, e gi m iken hu Di-nwonnī-enyi ye m gi du unu gi aka-iken son unu—iken hūn o ye m gi me unu sue, ele hūn m'e gi tikpo unu.

¹¹ Nke ikpazuun, umune m, ghoghoma ni; [nodi ni ohunma!] Bihuto ni aka; a gba ni ibe unu umē; e nwon ni obi ohu; e gi ni udon e bi. Unu me enina, Osolobue hūn udon le ihien-osusuo gha aka a bia k'a noyeni onu.

¹² Dide ni ibe onu odide ri nsō. Ndi nke Osolobue ile e zi ekele unu.

¹³ Efo ma Di-nwonnī-enyi wu Jesu Kristi le ihien-osusuo Osolobue le mmeko ri ime Mmon-nsō ya noyeni onu ile.

Ehuhuo-Ozi Polu Dejenni

Ndi Galeshija

¹ Mmē wu Polu de ekukwo-ozini. M wu onye-ozu pu-ichen—ele hun ihian zi mobu hun ndi-okiki wu ihian tume—kani hun Jesu Kristi le Chuku-Nedi hun gha ime onwun weli Jesu Kristi tume. ² Mmē le umune enyi ime Kraisti ndi mmē le we ri ebeni gba de e. Enyi dejenni uka ri ichen-ichen risonme Azuun Galeshija ya.

³ Efoma le udon hun gha aka Osolobue Nedi enyi le Di-nwonna-enyi wu Jesu Kristi bia ya rini onu.

⁴ Nna enyi wu Jizos' Kraisti we ndun a ye make ifiri njo enyi, keni o gba puha enyi ime eje-agboni ri ogenni, igi mezu uche Osolobue enyi wu Nedi enyi. ⁵ Ogho ya rini Osolobue Nedi enyi jennin ejen! Isee.

Ozioma Ozọ Ariá

⁶ O tu m enya ni unu a latomakenrinkezi onye hun gi ifiri efoma Kraisti kpo unu, nabanhanma “ozoma ozọ”. ⁷ Ele ni ozioma ozọ ri ari, kani o nwongho ndi ri e ye unu nsongbu, e me obi eruzile unu ali, a cho ni we rukpo ozioma Kraisti. ⁸ Kani, osuon'a ni enyi le enwen enyi mobu mmōn-ozu ghade enu-igwee bia e zime unu “ozoma” ozọ hun wuleni hun enyi zi unu, onye ahun ya wuru onye we bu onu—ya la ntikpo jennin ejen! ⁹ Ke enyi don ku mbu, m rizi nwan e ku e: omeni onye owule ri e zi onu “ozoma” ozọ wuleni hun onu nabanhanguu mbu, ya wuru onye we bu onu: ya la ntikpo jennin ejen!

Jesu Tume M, Ele Ihian

¹⁰ M rida nwan a cho ni ihian kuni m ohunma ra Osolobue? Ra a chomaguo m nwan ni m me n'o suo ihian? Omeni echen ke m rikwo a cho ni m me n'o suo ihian, ya wu ni ele m igbon Kraisti.

¹¹ Umune m, m cho ni unu marin ni ozioma m zi aghani aka ihian bia; ¹² amunnarinni m ihian ya; ele ihian kuzi m'e. Kama, Jesu Kristi le enwen e we e ghosi m.

¹³ W'a ra ru uka a, unu a nuguo ke m don bi mbu, ogen m gi ri e fe ofufe ndi-Ju le nke Iwu Mozizi: ke m don kpokpokemne uka Osolobue, cho ni m tikpo a. ¹⁴ Ime ofufe enyi wu ndi Ju, mmē ka ndi isi-otu m bu oda ofufe e fe ogen ahun. M'e mekenme oku omenali ndi nedi enyi we.

¹⁵ Kani, ogen o gi suo Osolobue, hun gi efoma a hoto m, kpo m—ke m rida efo nne m, ¹⁶ o no me m marin Nwa a, keni m zi ndi ani ndi ozọ wuleni ndi Ju ozi banyeni ya wu Nwa a. Ogen o gi me e, ejenni m d'e kunrun ihian n'o gwa m ihien owule mobu buche ni m ihien owule. ¹⁷ Ejendeni m Jerusalem d'e kunrun ndi bu m uzọ wuru ndi-ozu pu-ichen, kama, m no shi Arebia ozigbo. O meguu, m no gha ebegu kinhenzi Damas'kosi. ¹⁸ Ahua eto a ghafegu, m no shi Jerusalem d'a hun Kefasi wu Pita; m no son e nodi akp'ohin mmisen. ¹⁹ O nwonna onye ozọ m hun ime ndi-ozu pu-ichen hoduni, wezuka Jemisi nwenē Di-nwonna-enyi.

²⁰ M ri a gwa unu, id'enya Osolobue, ni ihienni m ri e de ni unu wu ezioku, ele ntul!

²¹ Omegu, m no jen Azuun Siria le Silisia. ²² Ndi uka Kraisti hun risonme egerē Judia e ke marin m omarin-enya ogen ahun. ²³ We nu a hu a nu ni we si ni “Onye ahun te ri e kpokponi enyi mbu rizi nwan e zisonme ozi okukwe ahun o te cho n'o tikpo!” ²⁴ We no gi ifiri m ja efan Osolobue mma.

Isi Nke Ebuo

Pita, Jemisi le Jonu Nabanhan Polu Anabanhan

¹ O mepu ahua mmēno, m no shizi Jerusalem. Mmē le Banabasi wi ogen ahun, m nozi weri Taitosi. ² M jen ebegu makeni o nwon ihien Osolobue ghosi m; m no kowa ni we ozioma hun m ri e zi ebe ndi wuleni ndi Ju ri. Kani m me e usuo—egbata mmē le ndi we

weri ni we wu ndi-isi suo—amamgbe o wuru ni m ri a gba oso olal'iwu mobu ni hun m gbafula a laguo iwi, o wuru ni orun m la iwi. ³ Awadeni we ikwa-ugun ye Taitosi mme le iya wi olu, osuon'a ni ele onye Ju, ni onye Grika ro— ⁴ kani oku ikwa a ugun e te puhagho make ndi hun gi nzuzue rubanhan, e me ke si we wu ndi kwerini. We bia d'a hundele udi inwonrin-enwen hu enyi nwon ime Kraisti, keni we wezi enyi che ime igbon. ⁵ Kani, enyi ekweyeni ni we kaka akpu-ohu, make ni enyi chokenme ni enyi chedon ni unu ezioku ri ozioma, keni unu marin a k'o richanrin.

⁶ Nke ndi hun no ke si we wu ndi-ndu—o nwonni ihien ohun we buche ni m. (Ihien owule we wu enwon ihien o wu ebe m ri, make ni Osolobue ara gbeyeni ihian.) ⁷ Mba. Kama, o wede we enya ni Osolobue e yeguo m orun igbashia ozioma ebe ndi kwaleni ugun ri, ya wu ndi ali ndi ozo wuleni ndi Ju, k'o don ye Pita orun igbashia n'a ebe ndi kwa ugun ri, ya wu ndi Ju. ⁸ (Make ni onye ohu hu gi Pita a run orun onye-ozu pu-ichen ime igunrun ndi Ju, ndi kwa ugun, iya gizikwo mme nwen a run orun onye-ozu pu-ichen ime igunrun ndi wuleni ndi Ju, ya wu ndi kwaleni ugun.) ⁹ Ogen Jemisi le Pita le Jonu, ndi hun we weri noke ndi-isi, gi hun ni aka Osolobue ri ime m, we no na mme le Banabasi aka, nabanhan enyi, ni enyi le we wu ohu. We no kweri n'o hughu mma ni mme le Banabasi jenne d'a runma ime ndi wuleni ndi Ju, ya wu ndi kwaleni ugun, uwe le enwen we a runma ime ndi Ju, ya wu ndi kwa ugun. ¹⁰ Ihien ohu suo ke we sihu enyi me: enyi a nyanhankwo ndi-igbenny, hun a duzikwoni m.

Polu A Jugbo Pita Ime Antioku

¹¹ Kani, ogen Kefasi wu Pita gi bia Antioku, m jugbo a elee-m, elee-i, make ni o mefie hun we hun enya ogen ahun. ¹² Make ni, ke ndi ahun Jemisi zihelene bia ebegu, Pita e son ndi wuleni ndi Ju e ri ihien-oriri. Kani, ogen ndini gi biaguu, Pita no noye nko, o duzini ndi wuleni ndi Ju ri, make ni o ri a tu egun ndi ri itu ndi hun a kwadon ikwa-ugun. ¹³ Ndi Ju ndi ozo ri ebegu no son e meme ihunna ahun, nke wu ni e dufiede we Banabasi le enwen e. ¹⁴ Ogen m gi hun a ni ihien we ri e me le ezioku ri ozioma a dangbamani, m no no id'enya we ile si Pita, “Onye Ju ke i wu, kani i ri e bi ke ndi wuleni ndi Ju, y'a ra bi ke ndi Ju. Nani ke i donzi nwan a cho ni i wa obibi ndi Ju ye ndi wuleni ndi Ju olu?”

Okukwe Suo

¹⁵ M nozi si Pita, “Nke enyi le enwen enyi, ndi Ju mu enyi, enyi ele ndi hun w'a kpo 'ndi wuleni ndi Ju, ndi ome-njo.’

¹⁶ Bu enyi a maringho ni ele idonme Iwu ke Osolobue gi e kuni ihian ohunma, kani ikwerini Jesu Kristi, gi e e don enya. Ifiri e, enyi le enwen enyi e kweriguo ni Jesu Kristi, keni Osolobue kuni enyi ohunma, make ni enyi kwerini Kraisti, gi Kraisti e don enya, ele make ni enyi e donme Iwu Mozizi. Make ni, Osolobue ekukoni onye owule ohunma make ni onye ahun e donme Iwu. ¹⁷ Kani, o me nwan ni, ebe enyi no ri a cho ni Osolobue kuni enyi ohunma make ni enyi ri ime Kraisti, a hun w'a ni enyi le enwen enyi wu ndi njo, ya wu Kraisti a kwadon njo? Kaka! ¹⁸ O me nwan ni a tundonzime m ihien m tikpo, ya wu m ri a ghosi ni m dan Iwu ogen m gi tikpo a. ¹⁹ Eghe, make ni, e gigu m ihien ri ime Iwu nwannahin Iwu, keni m hun uzo rini Osolobue ndun. ²⁰ A kpo bguo we mme le Kraisti enu obe Kraisti. Elezi mme ri ndun, Kraisti ya ri ndun ime m. Ndunni m ri nwan e bi ime eh, m ri e bi e ghahani okukwe m nwe ime Nwa Osolobue, hun nwe ihien-osusuo m, we enwen e ye make ufiri m. ²¹ Emeko m efoma Osolobue wuru ihien na iwi—make ni, omeni ezie ro ni ihian donme Iwu, Osolobue e gi e kun'e ohunma, ya wu ni onwun Kraisti nwun la iwi!”

Isi Nke Eto

Iwu ra Okukwe?

¹ Euu ndi Galeshja, ndi-nzuzu! Onye me onu ihienni? Bu id'enya unu ke we no ghosichanrin ni we kpo bgu Kraisti elu obe. ² Ihien ohuni suo ke m cho ni m marin: gwadele ni m, nani ke unu don nwehen Mmon-nso? Unu nwehen e ghahani idonme

Iwu ra ghahani ikweri ozioma unu nu? ³ Eriira ke unu e zuzuhan? Eka Mmon-nso ke unu gha bidon; onu ri nwan a liliima ni onu gi iken unu—iken ihian—mechanrin a? ⁴ Ni m judele unu: afunfun nei ile unu ta wu nke olal'iwu? Ra o laguode iwi nke-esi? ⁵ Osolobue hun e ye unu Mmon-nso a, a run orun atu-nya ime igunrun unu, o ye unu ya makeni unu ri e donme Iwu Mozizi ra makeni unu hu a nu e kweri ihien unu nu?

⁶ Nke Ebrahim, Ehuho-nso si ni “O kweyeni Osolobue, Osolobue no gun a yen'e, kpo a onye ri ke Osolobue cho.” ⁷ Gi ni onwan marin ni ndi hun wu ezigbo umu Ebrahim wu ndi kwerini. ⁸ Ekukwo-nso e kutoguo a ni Osolobue jenkod'e gi ifiri okukwe ndi wuleni ndi Ju kuni we ohunma; o si ni Chuku zi Ebrahim ozioma edei, si, “Ndi ani ile jenkod'e nwehen ngozi ghahani i.” ⁹ Ya wu, ndi hun kwerini k'e son Ebrahim hun kwerini wuru ndi we gozi agozi.

¹⁰ Ndi hu gi idonme Iwu e don nya a wuruole ndi we bu onu. Makeni, Ehuho-nso si, “Onye owule hun ghaleni e donme ihien ile we de ime ehuhuo Iwu, e henringuo onye we bu onu!” ¹¹ O wegwu nwan nya n'o nwonna onye owule hun Osolobue jenkod'e kuni ohunma makeni o donme Iwu. Onwan wu ezioku, makeni, Ehuho-nso si ni, “Okukwe ke onye ri ke Chuku cho k'e gi ri ndun,” ¹² bu ele okukwe ke Iwu gi a run, makeni, Iwu le enwen e e kuguo ni, “Onye hu hun ri e donme ihien ndini ile Iwu ku k'e gi ri ndun makeni o ri e donme we.”

¹³ Kraisti gbafuha enyi ime abumonu Iwu ghahani igi ifiri enyi henrin onye we bu onu. Makeni, Ekukwo-nso si ni, “Onye owule we hogbu elu osisi a wuruole onye we bu onu.” ¹⁴ O gbapuha enyi keni ngozi Osolobue gozi Ebrahim hun uzobiani ndi ali ndi ozo ile hun wuleni ndi Ju, ghahani Kraisti wu Jizosi, keni enyi hun uzog gi okukwe nwonen Mmon-nso hun Osolobue kwe nkwa a.

Iwu Le Nkwa Osolobue

¹⁵ Umune m, ni m gi ihien w'e me uhuhuin ile kowa ihien: madu ebuo kwerigbamahu banyeni ihien owule, biyegwu a aka, o nwonna onye owule k'a saeka kagbu e mobu we ihien owule chen'e. ¹⁶ Ogen Osolobue gi kwe nkwa hu, o kwe Ebrahim le nwa a ya wu nkwa, Ehuho-nso asini “Umu i” ya wu, hun kari onye ohu; kani o si “nwa i” ya wu ohu suo—hun wu Kraisti. ¹⁷ Ihien m gi e e ku wu ni Osolobue e biyeguo nkwerigbama hu aka, tumes; ya wu ni Iwu we webanhan ogen o gi mepu orogbo ahua iri-kwasio-ogun kwasin nu as'eka kagbu nkwerigbama hun Osolobue biyegwu aka le nkwa o kwe ime nkwerigbama ahun. ¹⁸ Makeni, omeni idonme Iwu ke we gi e nwonen ihien Osolobue kwe nkwa a, ya wu ni elezi n'o kwe nkwa hain we gi e nwehen e. Kani, ezioku-ezioku, Osolobue ye Ebrahim ya ofe igi mezu nkwa a.

Ki Hain Nwan We Gi Ye Iwu Hu?

¹⁹ Ki wuzi nwan mkpa Iwu hu ri? We webanhan a ni ihian e gi e a marin njo le mmefie, a marinzi njo we le mmefie we, d'e ru ogen nwa ahun, onye hu we kwe ya wu nkwa e gi bia. We gha aka ndi mmon-ozitume ya wu Iwu, we e ye ukoye we. ²⁰ Kani w'a ra cho uko ebe onye ohu suo no e me ihien. Osolobue gi aka a me ihien e ogen o gi kwe Ebrahim nkwa ahun.

²¹ Ari m'e ku ni Iwu wu enenren nkwa Osolobue. Kaka akp'ohu! Makeni, omeni we te ye iwu hun a saeka e ye ihian ndun, nke o wuru ni, ezioku-ezioku, onye donme e, o wuru onye ri ochan. ²² Kani Ehuho-nso e kuguo a ni ihian ile ri ime egbun njo, ku e hun we nya, keni o wuru ni uzobu ohu suo ke we gi e nwehen ihien Osolobue kwe nkwa a. Uzobu ohu hu wu ikweri ni Jesu Kristi, gi Jesu Kristi e don nya: onye kweri, o nwehen e. ²³ Ke enyi keleni kweri ni Kraisti, Osolobue bu enyi donme okpuru Iwu, kpokin enyi ye, noko ndi ngan, e che ogen okukwe e gi bia. ²⁴ Ya wu, Osolobue tumes Iwu n'o wuruni enyi onye bu mpinsin e lepu enyi nya, d'e ru ni Kraisti a bia, keni, o ru, o gi okweri enyi jenkod'e kweri ni Kraisti kuni enyi ohunma. ²⁵ Kani, hunni enyi kwerigwu nwan, enyi arizi okpuru onye-nlepu-nya.

²⁶ Unu ile wu umu Osolobue ghahani okweri unu kwerini Kraisti wu Jizosi, ²⁷ make ni, onu ile, hun we buguu che ime Jesu Kristi ghahani ime onu mirin-Chuku, e yiriguo Kraisti. ²⁸ Ya wu ni o nwonzi ihien ri ichen egbata ndi Ju le ndi wuleni ndi Ju; egbata igbon le onye nwon enwen e; egbata ikennyee le ikpoho: enyi ile wu ohu ime Kraisti wu Jizosi. ²⁹ O me nwan ni enyi wu nke Kraisti, ya wu ni enyi wu umu Ebrahim, ni enyi k'e nwonhen ihien Osolobue kwe nkwa n'o k'e ye.

Isi Nke Eno

Unu E Nweringuo Enwen Unu!

¹ Ihien m ri e ku wu ni, ebe nwa ahun jenkọ d'e nwonrin ihien nedi e keleni ru ogo, o rihu ke igbon, ihien ichen ari a, osuon'a ni ihien ile wu nke e. ² O risonme okpuru ndi e du n'e le ndi e lepu a enya d'e ru ogen hu nedi e kaye. ³ Erira k'o ri enyi ke enyi keleni ru ogo, ya wu ke enyi keleni kweri, enyi wusonme igbon ihien ndi hun a ki obibi ri ime uwani. ⁴ Kani, mgbe ogen gi zu, Osolobue no zihę Nwa a; okpoho mu a; we mu a ye okpuru Iwu. ⁵ Osolobue zihę e n'o hun uzọ gbari ndi ri okpuru Iwu, keni enyi henrin umu Osolobue, umu Osolobue ru ogo umu. ⁶ Make ni unu wu umu, Osolobue no zihę Mmon nke Nwa a ye ime obi unu; Mmon ahun ri nwan ime enyi ile a hi, "Baba! Baba-Nedi m!" ⁷ Ya wu nwan ni y'elezi igbon; nwa ke i wu. Ebe o me ni nwa ke i wu, Osolobue k'e keye i ihien e.

E Kinle Ni Azuun Ime Egbun

⁸ Mgbe mbu, ogen unu keleni marin Osolobue, unu wu igbon mmon ndi hu furuleni w'e fe, unu e fe we e fe. ⁹ Kani hunni unu maringuu Osolobue—mba, hunni Osolobue maringuu unu, kini ke unu kinkozini azuun d'e kunrun mmon ndi ahun le ihien ndi hu ndun guu? Unu cho ni unu henrinzi igbon we? ¹⁰ Unu e mesonme mmemme we gi a nyanhansonme uhuhin le ifon le ogen le ahua ri ichen-ichen! ¹¹ Egun unu rikwo a tu m, ni ikenkwo orun ile m run ebe onu ri a laguo iwi!

¹² M ri a riu unu umune m, ri ni ke mme, make ni a riguo m ke unu. Unu emeni m njo. ¹³ Unu a maringho ni emu ri a kunj m ogen ahun wu ihien weheni m oghere m gi zi unu ozioma isi-ibuzo ahun. ¹⁴ Kani, osuon'a ni ehụ hun ri e songbuni m wuru ni unu ibu le ihien-nlele, unu elegberini m, unu ajuni m; kama, unu nabanhan m nọke si m wu mmon-osi Osolobue, nọke si m wu Kraisti le enwen e. ¹⁵ Ki mezi ighoghọ hu ile unu nwe ogen hu?! M k'a s'eka shia eri ni, omeni o ri nfe, nke unu e te gye m akpuru-enya unu, omeni o te k'e yeni m eka! ¹⁶ Ke m henrinni enenren onu make ni m gwa unu ezioku?

¹⁷ Ndi ahun ri nwan a lilima ni we dori onu, kani ele ihien ri mma ke we bu obi! Ihien we bu obi wu ni we wepu onu ebe unu ri, keni unu buchanrin obi unu che ebe we ri. ¹⁸ O hughokwo mma ibu obi e che ihien enina, e mekenme oku e—omeni ifiri ihien ri mma ro, omeni w'e me e ogen ile—ele mme le unu nodihu su.

¹⁹ Umu m hun ri m obi, ime unu e memezi m, oku unu a kpamazi m, d'e ru ni unu e sonmechanrin Kraisti. ²⁰ K'o te ri m, m ri nwan ebe unu ri kikenni, keni m hun uzọ gbehuto olu, make ni obi eruzini m ali ebe unu ri!

Ihien Polu Gi Sara Le Haga Ghosi

²¹ Gwadele ni m, unu ndi choko ni unu ri okpuru Iwu, unu anuni ihien Iwu Mozizi ku? ²² We de e ime Iwu ni Ebrahim mu ikennyee ebuo: Haga, nne ohu wu igbon; Sara, nne hun-ebọ nwe enwen e, ele igbon. ²³ We mun'a hun nne e wu igbon ke ihian don a mu nwa; kani we mun'a hun nne e nwe enwen e ghahani nkwa Osolobue kwe.

²⁴ Enyi k'a s'eka gi ihien ndini ghosi ihien: ikpoho ebuoni nokin enya nkwerigbama ebuo. Ohu wu hun we no elu Ugu Sainai mememe. Ohun ke Haga nokin enya a; o mu umu, a wuru we igbon. ²⁵ Haga nokin enya Ugu Sainai, hun ri ime atu ali Arebia. O ghosi obodo Jerusalem hun ri ogenni, make ni Jerusalem le ndi rin'a wu igbon kikenni. ²⁶ Kani Jerusalem hu hun ri enu- igwee nwon enwen e, ele igbon. Iya wu nne enyi. ²⁷ Make ni Ehuho-nso si,
"Ghohoma nwan!"

Iyu wu agan,
 hun mutuleni nwa!
 Kwankpoma ebu! Yime oro!
 Iyu, hun marintuleni ufu-nwa!
 Makeni, umu okpoho hu we jutọ,
 a kariguo
 nke okpoho hu ya le di e bi!”

²⁸ Umune m, unu wu umu Osolobue ghahani nkwa hu o kwe, nọke ke Aziki don wu.

²⁹ Kani, o ri nwan k'ọ ri oge hu: oge ahun, nwa we mu ke ihian don a mu nwa kpokpo hun we mu ghahani Mmon nke Osolobue. ³⁰ Kani, kini ke Ehuhuo-nsọ ku? O si, “Chupu igbon hu le nwa a; makeni nwa igbon hu esonko nwa okpoho hun nwon enwen e keru uku.”

³¹ Umune m, ya wu ni enyi ele nwan umu igbon-okpoho hu, kama, umu okpoho hun nwe enwen e ke enyi wu.

Isi Nke Isen

Unu E Weriguokwo Enwen Unu!

¹ Kraisti gbafuha enyi keni enyi wuru ndi nwe enwen we. Wuzokenme ni nwan ke ndi werigu enwen we! Anikwole ni we kpomazi unu egan igbon!

² Gon ni ntin! Mme wu Polu ri a gwa onu ni onu ni we kwa onu ugun, ya wu ni o nwonni erere Kraisti k'a ban ni unu. ³ M ri a gwazi okenye owule hun k'a ni we kwa a ugun ya kwademekwo nwan n'o donmehanchin Iwu ile. ⁴ Onye owule ri nwan e donme Iwu, e gi e e ro ni Osolobue ri e kun'e ohunma, a ghaguokwo ime Kraisti pu; o ghaguokwo ime efoma Osolobue danpu. ⁵ Kani, okukwe le iken Mmon-nsọ ke enyi nwen gi ri e chekenme ohunma ahun Osolobue jenko d'e kuni enyi, hun enyi ri a tu enya a. ⁶ Makeni, ime Kraisti wu Jizosi, ikwa-ugun le akwani-ugun enwonni ihien o wu. Ihien ri mkpa wu okukwe hun gi ihien-osusu a ghosi n'o hu a.

⁷ Unu te ri a gba-osọ ohunma! Onye bu uke che ni unu, unu gizileni e son ezioku? ⁸ Elekwo Osolobue hun kpọ onu dunye onu udi odunyeni! ⁹ O rihu ke we don e ku e, “Ekere yisti sọ ke w'e buchehu, o ghagbari flawa bredi hu ile.” ¹⁰ Kani, makeni a maringho m ihien Di-nwonni-enyi k'a saeka me ime ndun onu, obi ru m ali ni unu eroko ihien ichen, sonme nkuzi ozo. Onye hu ri e nahunmeni unu—onye owule o wu—k'a narinri afunfun rin'a.

¹¹ Umune m, omeni echen ke m rikwo a kuzi ni ikwa-ugun ri mkpa, ki haenzi we gi e kpokpo m? Omeni ezioku ro ni m ri a kuzi ni ikwa-ugun ri mkpa, ya wu ni ozi m ri e zi banyeni obe Kraisti e ke gha e buhe oku. ¹² K'ọ ri m, ndi hu ri e ye unu nsongbu e jen d'a warade enwen we, eleda ikwa-ugun sọ!

Anile Enwen I Ki I

¹³ O me nke unu umune m, Osolobue kpọ unu d'e weri enwen unu. Kani, egikwole ni ni onu e werigu enwen onu mema k'ọ ri onu, rike ihian-mmaka; ka gi ni ihien-osusu e fetari ibe unu. ¹⁴ Makeni, we wegbamachanrin Iwu ile che ime akpu iwu ohu hun wu “Ihien ibe i k'a sori ri i ke ihien enwen i don a sọ i.” ¹⁵ Kani, omeni unu hu a tagbu ibe onu e ri, kpachanfukwo ni nwan enya, amangbe onu e gbupu ibe onu!

Mmon-nsọ Le Ihian-mmaka

¹⁶ M si unu, a ni ni nwan Mmon-nsọ a ki unu, make unu gha e me ke ihian-mmaka. ¹⁷ Makeni, ihien ihian-mmaka a cho ele ihien Mmon-nsọ a cho; ihien Mmon-nsọ a cho ele ihien ihian-mmaka a cho. We ebuo a luson ibe we ogun, nke wu ni, y'a saeka me ihien i cho. ¹⁸ Kani, omeni Mmon-nsọ ri e du unu, ya wu ni unu arizi okpuru iwu.

¹⁹ Ihien ihian-mmaka e me puhachanrin ifon; we wu ihien ndini: ughere, ibi obibi rileni ochan, ime ihien-ifenren, ²⁰ irua-mmom, ibu-nshi le igi iken eje-mmom a run, idu-enenren, ikpe, enya-ufu, eje-olulu, icho nke-i nke-i, nkebe, izuo eka-nke, ²¹ iwe-enya,

igbu-ochu, iramanya tu, eje-mmemme le ihien ndi ozo no erira. M ri nwan a gba unu mkpinsin-eka ke m don gba unu ya mbu, ni ndi hun e me ihien ndi no erira a banko Ali-eze Osolobue.

²² Kani, ihien Mmon-nsọ a mipuha wu: ihien-osusuo, ighoghọ, udon, ndidi, efoma, ime-mma, iwu onye we gi e don enya, ²³ ime-juu, ikwondon-enwen-ihian. Onye me ihien ndini adanni iwu owule. ²⁴ Ndi hun wu nke Kraisti wu Jizosi a kpogbuguo ihian-mmaka we te wu le ihien a gunn'a le ihien a suon'a enu obe Kraisti. ²⁵ Ebe o me ni Mmon-nsọ e ye enyi ndun, ni enyi e bi ni nwan ke ndi Mmon-nsọ ri a ki. ²⁶ Ele hun enyi e gi a pache mọbu a kpasu ibe enyi iwe mọbu e we ni ibe enyi iwe-enya.

Isi Nke Isin

E Bu Ni Ibu Ibe Unu

¹ Umune m, onye me njo, unu ndi ri e bi ke Mmon-nsọ cho, gi ni nwayo wekinhen e. Ka kpachanpukwo ni enya amangbe onwunwan a biazikwo ni unu nwen. ² E bu ni ibu ibe onu. Unu gha e me e, ya wu ni onu hu e mezu iwu Kraisti. ³ Onye ri e ro n'o nwongho ihien o wu bu o nwonni ihien o wu ri e dufie enwen e. ⁴ Onye-onye ya lele ihien o ri e me. Omeni o hughọ mma, ya honron make ihien ri mma o me, ka y'e gile enwen e tuni onye ozo, ⁵ make ni onye-onye furu n'o buru ibu e.

⁶ Ndi we ri a kuzi oku-Chuku furu ni we keye ndi ri a kuzi ni we oku-Chuku ihien-oma owule we nwon. ⁷ Edufiekwole ni enwen onu: Osolobue anikokwo onye owule megbu e; ihien onye kun k'o k'a ghorị. ⁸ Omeni ugbo we kunye e wu ime-ihien a suo ni we, we k'a gha ugbo hu ghorị ntikpo; omeni ugbo ime-ihien a suo Mmon-nsọ ke we kunye e, we k'a gha ebegu ghorị ndun-itēbite. ⁹ Ya wu, ndun ime ihien ri mma y'a gukwole enyi. Make ni, omeni enyi anini ndun guu enyi, ogen ru, enyi jenko d'e ri erere e. ¹⁰ Ya wu, ni enyi gi ni nwan oghere ile enyi nwe e me ni onye owule ohunma, tumadu ndi hun ri ikpun-ulo okukwe.

Mkpinsin-eka Ikpazuun Le Ekele

¹¹ LEE NI AKPURU-ĒKUKWO NDINI NO JAGBO-JAGBO M GI ĒKA M DENI ONU. ¹² Ndi hun ri a cho ni we gi ihien enya e legha du eka obi, uwe ri nwan a cho ni we wa ikwa-ugun ye unu olu. We ri e me e amangbe we e gi ifiri obe Kraisti kpokpo we. ¹³ Ke ndi hun kwa unu le enwen we aride e donme Iwu, bu we hu a cho ni unu kwa unu ken we gi ihien ri unu ehun nyan isi: ni unu e donmeguo omenali hun w'e legha enya. ¹⁴ O bughari m! Egiko m ihien owule nyan isi, wezuka obe Nna enyi wu Jesu Kristi. E giguwe we obe hu kpogbu uwan—o wuru ihien nwunni ebe m ri, gizikwo obe hu kpogbu m—a wuru m ihien nwunni ebe uwa ri. ¹⁵ Ke ikwa-ugun ke akwan-ugun arini mkpa, kaka! Ihien ri mkpa wu ni we kedonzi ihian. ¹⁶ Udun le omiken ya rini ke we han gi usonronni e bi—uwe wu ndi Izrelu Osolobue nke-esi!

¹⁷ Gha ogenni e jen, onye owule egizile oku ikwa-ugun ye m nsongbu, make ni apa ehun we rusonme m make ufiri Jesu husonme m ehun.

¹⁸ Umune m, efoma Onye-nwonni-enyi wu Jesu Kristi ya noyeni unu ime-mmon. Isee.

Ehuhuo-Ozi Polu Dejenni
Ndi Efeṣoṣi

Ekele

¹ Mmẹ wu Polu de Ekwkwo-ozini. M wu onye ozi pu-ichen Kraisti wu Jizosi ghahani uche Osolobue. M ri e dejenni ndi nke Osolobue ri Efeṣoṣi, ndi we gi e don-nya ime Kraisti wu Jizosi. ² Efoṃa le udon, hun gha aka Osolobue Nedi enyi le Onye-nwonna-enyi wu Jesu Kristi bja, ya noyeni unu.

Ngosi Enyi Nwon Ime Kraisti

³ Ekele ya ri ni Osolobue, onye hu wu Osolobue le Nedi Onye-nwonna-enyi wu Jesu Kristi, n'o yeole enyi ngozi ime-mmom ile ri elu-igwee makeni enyi ri ime Kraisti.

⁴ Ni Osolobue d'e kede uwa, o hotoguole enyi ime Kraisti, makeni o nwe ihien-osusuo ebe enyi ri—keni enyi wuru ndi ri nsu, nwonneni nkoriani enya Osolobue. ⁵ O no kwademe ni, o ru, o munrun enyi ye ikpun-ulo a ghahani Jesu Kristi—makeni o suoghō a, makeni uche e ro. ⁶ O me e keni we gi e ja Osolobue mma make oken efoma o me, hun o hukpu enyi ghahani ezi Nwa a! ⁷ Makeni enyi ri ime Kraisti, enyi a wuruole ndi we gi edeke e gbari—ya wu ni Chuku a gbaghariguole enyi njo; ifiri oken efoma a k'o gi me e. ⁸ O gi amamihien le nghota a ile me ni enyi oken efomani. ⁹ O no nwan me enyi marin ihien o bu obi, hun o te zueme; ihien hun o kwademe ketekete n'o jenkō d'a runfuha ime Kraisti. O meguo enyi marin a makeni o suoghō a n'o me erira. ¹⁰ Ihienni o bu obi wu ni, ogen zu, o wegbama ihien ile che okpuru Kraisti—ke ihien ri elu-igwee ke ihien ri enu-uwa.

¹¹ Makeni enyi ri ime Kraisti, ihien Osolobue e ruguo enyi aka—makeni Osolobue, hun e me ihien ile hun o me n'o gi e mezu uche e, gi aka a hoto enyi ketekete n'o gi enyi mezu uche e. ¹² O me e keni enyi ndi ibuzo tukwasi Kraisti obi hun uzo wuru ihien we gi ifiri e a ja Osolobue mma n'o nweke ogho.

¹³ Ke unu le enwen onu, onu henrinzikwo ndi nke Kraisti ogen onu gi nu oku hu wu ezioku, kweri—oku ahun wu ozioma ahun unu gi nwehen nzuopuha. Unu e kweriguu ni Jesu, Osolobue no bu Mmon-nsu o kwe nkwa a che ime ndun unu, gi e ye unu ahima a —gi ghosi ni unu wu nke e. ¹⁴ Mmon-nsu ke Osolobue e bu uzo e ye; iya ke Osolobue gi a ghosi ni enyi jenkō d'e nwonhenchanrin ihien ile o kwe nkwa—o ru ogen ahun Osolobue k'e gi werichanrin enyi—enyi ndi o gbariguu. Onwan k'e wehe ni Osolobue ojija-mma n'o nweke ogho.

Ekpere Polu Me Ni Ndi Kwerini

¹⁵ Iya hain o gi me ni, kete m'a nule oku okweri unu kwerini Di-nwonna-enyi wu Jesu le ihien-osusuo unu nwon ebe ndi nke Osolobue ile ri, ¹⁶ akusituni m iye Osolobue ekele make ufiri unu. M hu a nyanhan unu ogen ile m gha e me ekpere. ¹⁷ M'a riu Nedi hun nwe ogho, hun wu Osolobue Onye-nwonna-enyi wu Jesu Kristi, n'o ye unu mmon imarin-ihien; ya ghosisonme unu ihien—ke unu don ri a marinwaye e ohunma. ¹⁸ M'a riu a onwan keni enya ime-mmom unu shiapu, unu a hun uzo marin ihien ahun o buto o gi ifiri e kpō unu, marin ke ihien o kwademe o jenkō d'e ye ndi-nsu a hihan ogbe, marinzikwo k'o nwehan ogho; ¹⁹ onu a ghotazi ke iken o gi a run orun ime enyi ndi kwerini han, iken hun we ghaleni a sa aka e ku k'o han, hun han ke iken o gi wuru Osolobue. ²⁰ Ya wu iken k'o ghosi ogen o gi gha onwun weli Kraisti, m'e nodi ani aka-nni e ime elu-igwee; ²¹ nke wuni Kraisti kachanrin okiki ile le iken ile ri ichen-ichen le ihien ile w'a gbaye agbaye le efan le nzere ile—eledē ndi ri ogenni suo, kani kezī ndi rīdē ogen hun lalani. ²² Osolobue e wegūo ihien ile che e okpuru uku, tumē e Onye-isi uka, Onye ihien ile ri okpuru e. ²³ Uka wu ehū a; ime uka ke ihien ile banyen'e ri; ya le enwen e wu onye hun ri ebe ile, hun e me ihien ile e zu oke.

Isi Nke Ebuo

Wę Gha Onwun Wepuha Enyi Shi Ndun

¹ Ogen mbu, onu wu ndi nwunni, make njo le mmefie ² unu ri e mesonme. Ogen hu, unu e son eje-uzo ndi uwa, e son onye huniken eje-mmon ri elu ri okpuru e, mmon hu hun ri nwan orun ime igunrun ndi hu e nupu-isi okpuru Osolobue. ³ Ezie, enyi ile te ri e bi ke we, e me ihien owule a suo ehụ enyi le obi enyi, e bi k'ọ ri enyi; e me ihien owule gunni enyi le ihien owule la enyi enya. Iwe-le-onuma Osolobue te rizikwo e che enyi nọke ndi ozo ile. ⁴ Kani, makeni Osolobue e meke onye-omiken, makeni o nwe oken ihien-osusuo ebe enyi ri— ⁵ ke ogen hu enyi te gide wu ndi nwunni make njo enyi, o no gha onwun wepuha enyi, me enyi son Kraisti rizi ndun.

Efoma Osolobue ke unu gha nwe nzuopuha.

⁶ O ghaguu onwun weli enyi, o no wesi enyi elu k'o don weshi Kraisti, me enyi son Kraisti nodi ani ime elu-igwee—makeni enyi ri ime Kraisti. ⁷ Osolobue me onwan n'o gi efoma hun o me ni enyi ime Kraisti me elu ile lalani marin efoma a—hun we ghaleni a sa aka e kucharin k'ọ han. ⁸ Makeni, efoma ke Osolobue me ni unu zuopuha unu ghahani okukwe unu, ele unu gi aka unu me e, ihien Osolobue ye unu ofe ro— ⁹ ele make ihien ihian run, amangbe ihian e gi e nyan isi. ¹⁰ Ihien Osolobue me enyi wuru ke enyi wu. Osolobue ya ke enyi ye ime Kraisti wu Jizosi, keni enyi hun uzo e mesonme ihien oma ndi hu o kwademeto ni enyi ketekete ni uwe ke enyi k'a gha e mesonme.

Enyi Ile Wu Ohu Ime Kraisti

¹¹ Nyanhan ni ni ogen mbu unu wu ndi ali ozo—ebe ehụ ri; unu, hun ndi Ju a kpo “ndi kwaleni ugun,” a kpo enwen we “ndi kwa ugun”—o suo n'a ni ugun we ri e ku oku e wuhu nke ehụ suo, ihien aka ihian e mememe. ¹² Nyanhan ni ni, ogen hu, unu enwon Kraisti; ogen ahun, itumunye ke unu wu ebe ikpun-ulo ile ri Izrelu ri. Unu e te ri ime nkwerigbama Osolobue tume egbata ya le ndi nke e le nkwa ndi o kwesonme ime e. Ogen hu, unu bi enu uwa bu unu e nwon olil'anya, unu enwon Osolobue ime ndun unu.

¹³ Kani, makeni unu ri ime Kraisti wu Jizosi, e giguwo we nwan edeke Kraisti, ya wu ndun a, wezuhan unu hun te ri ebe teni. ¹⁴ Makeni, Kraisti le enwen e wu udon enyi—makeni o meguo ndi Ju le ndi ali ndi ozo wuru ohu, o giguwo ehụ a le onwun a titu mgbon hun te ri egbata we, ihien hu te ri egbata we, e buhe enenren. ¹⁵ O giguwo onwun ahun o nwun kagbu Iwu le umu-iwu le odinali rin'a. O me e keni o ke agbo ohun, we ile a wuru ohu ime e, o gi we nokin enya azuun ebubuo hun te rini, gi uzo ahun wehe udon egbata we—o mekozi ndi Ju le ndi wuleni ndi Ju, kani ndi kwerini Kraisti.

¹⁶ Kraisti me e keni o gizi erira wekinhenni Osolobue azuun ebubuo hu ime ehụ ohu, ghahani onwun o nwun elu obe; o gi uzo ni gbupu iwe ri egbata we, wehe udon.

¹⁷ Ya Kraisti no bia d'e zi ihian ile ozi udon hu—ke unu ndi ani ndi ozo hun ri ebe teni ke ndi Ju hun ri nsue. ¹⁸ Ghahani Kraisti, enyi ile a sa nwan aka a gha Mmon-nsọ ohu a banhan ebe Nedi enyi wu Osolobue ri, ke ndi Ju ke ndi ali ozo.

¹⁹ Ya wu, unu ndi kwerini hun wuleni ndi Ju elezi itumunye; unu elezi ndi ali ozo. Unu e songuo ndi nke Osolobue, ndi nsọ, wuru umu di-ali Ali-eze, wuruzikwo ndi ikpun-ulo Osolobue. ²⁰ Osolobue a tunguo unu rike ulo ye elu iyeto hun wu ndi-ozu pu-ichen le ndi-amuma. Adansu hun gi ya wu ulo wu Jesu Kristi le enwen e. ²¹ Iya gi azuun ile ri unu hu; ghahan'a ke ulo gi ri e jenwaye elu d'a wuru Ulo-ofufe ri nsọ ime Di-nwonna-enyi. ²² Ime Kraisti, we hu a tun onu le enwen onu, a tunshi unu enu ime-mmon d'a wuru ebe obibi ime-mmon hun Osolobue e bi ghahani Mmon-nsọ.

Isi Nke Eto

Orun Polu Ime Ndi Ali Ozo

¹ Ozioma Kraisti wu Jizosini m ri e zi unu ndi wuleni ndi Ju hun we gi beye ni unu oghere ke mme wu Polu gi ri ime ngan. ² A maringho m ni unu a nuguwo ni Osolobue ye m orunni o gi a ghosi efoma a run make orinimma unu; ³ unu a nuguwozi k'o don ghosi m ya

wu ihien, hun te zuerini, me m ghotu a. Iya ke m benitan unu nke-nke ime ehuhuo-ozini. ⁴ Unu gun a, unu k'a hun ke m ghotahan ihien mini, ke m ghotahan Kraisti. ⁵ Osolobue aghosini ndi mbu ya k'o don nwan ghosi ndi-ozu pu-ichen nso a le ndi-amuma nso a ya oge ni ghahani Mmon-nso. ⁶ Ihien nzuzuenu wu ni, ghahani ikweri ozioma, ndi ani ndi ozo a riguzi ndi ihien Osolobue e ru eka, wuruzikwo mkpamkpa ime ehuhu ohu ahun, rizikwo ndi we ile gba nwe ihien Osolobue kwe nkwa n'o k'e me ni ndi ri ime Kraisti wu Jizosi.

⁷ E henringuo m onye-orun oziohani ghahani oyiye hun Osolobue me efoma ye m, hun iken e gi ri orun ime ndun m. ⁸ Osuon'a ni ahandeni m ke onye hun kacharin ntin e me ime ndi-nke Osolobue, Osolobue e ye m oiyeni keni m wejenni ndi ali ndi ozo ozi ihien ndi ahun jun ime Kraisti, hun nwonleni oken, ⁹ leni m ghosi ihian ile ke Osolobue hun ke ihien ile don a runpuha ihien ahun o roto ketekete, zueme.

¹⁰ Ihien Osolobue bu obi wu n'o gi uka me amamihien Osolobue hun nwe ihun ri ichen-ichen fon ndi-okiki le ndi ile nwe iken hun ri enu-igwere enya.

¹¹ Iya wu ihien ke Osolobue bu obi edei; o mezuguo a nwan ghahani Kristi wu Jesu Onye-nwonni-enyi. ¹² Makeni enyi ri nwan ime Kraisti wu Jizosi, egun ari a tu enyi ibanye ebe Osolobue ri—ebe o me ni enyi kwerini Jizosi.

Dikenme Ni Nwan

¹³ Ya wu, m ri nwan a riu unu: anikwole afunfun m ri e gi ifiri orinimma unu a ta guu unu ndun; ezie, ihien k'e wehe ni unu ogho ro.

Ighota Ihien-osusuo Kraisti

¹⁴ Make onwan, m ri e gbu nwan oseku ihun Nedi enyi, ¹⁵ onye hun ezi-le-ulo ile ri elu-igwee le uwa gha eka a nwehen efan we. ¹⁶ M ri a riu a n'o gi ihien ile o nwon, hun o gi nwe ogho, ye unu iken, hun k'e me unu zekenme ime obi unu ghahani Mmon-nso a. ¹⁷ M rizi a riu a ni unu wuru ndi Kraisti biricharin ime obi we makeni unu hu e gi oku e e don, unu a gbasonme nkogun, e wuzowaye ime ihien-osusuo— ¹⁸ keni unu saeka son ndi nke Osolobue ile ghotu ke ihien-osusuo Kraisti shahan, k'o suehan, k'o jehan elu le k'o mihan; ¹⁹ unu a ghotu ya wu ihien-osusuo a, hun we ghalen a ghotacharin—keni ihien ile ri ime Osolobue hun uzo jun ime onu.

²⁰ Nke Osolobue, Onye hun k'e ri-eka gi iken e ri orun ime enyi runkari ihien ile enyi k'a saeka riu mobu ro, runkari a ohunma-ohunma, ²¹ ogho ya rin'a—ke ime uka a ke ghahani Kraisti wu Jizosi d'e ru agbo ile, jehrin ejen. Isee.

Isi Nke Eno

Ku Mkpamkpa Ehu Ile Don Wuru Ehu Ohu

¹ Mme, hun wu onye-ngan makeni m ri e jenni Di-nwonni-enyi ozi, ri nwan a riu unu ni unu bi obibi furu okpukpo Osolobue kpo onu. ² E wenuacharin ni enwen unu ali ogen ile; e me ni juu; e gi ni ndidi e son ibe unu. E gi ni uzoni a ghosi ihien-osusuo onu nwe. ³ Liliima ni uzo ile ni udon risonme egbata onu, e kengbama unu, keni unu e gi e e chedon iri-ohu hu hun gha eka Mmon-nso a bia. ⁴ Ehu ohu le Mmon-nso ohu ri, noka k'o don me ni olile-enya ohu ke Osolobue kpo unu d'e nwon. ⁵ Nna ohu ro; okukwe ohu ro; mirin-Chuku ohu ro. ⁶ Osolobue ohu ro—hun wu Nedi ihian ile, hun wu Nna ihian ile, hun gi ihian ile a run, hun rizikwo ime ihian ile.

⁷ Kani we yesonme onye-onye ime enyi oyiye ichen-ichen noka ke Kraisti don cho n'o ye e. ⁸ Ya ke Ekukwo-nso gi si,

“Ogen o gi lashi elu,

o weri ihien hu ken ihian egbun che ime egbun,

o no ye ndi ihian oyiye ichen-ichen.”

⁹ (Ogen Ekukwo-nso gi si, “O lashi elu,” k'o gi nwan “O lashi enu” e ku? Ya wu n'o buzo hidanguu, shi ebeku kacharin e mi ime ani. ¹⁰ Ya wu ni onye ohu hu hidanni wuzikwo onye hun lashi elu, ghafecharin elu-igwere, keni o hun uzo gi enwen e mejunkwama

ihien ile.) ¹¹ Iya yesonme oyiye ndini: o nwe ndi o ye oyiye iwu ndi-ozì pu-ichen, ye ndi ozò oyiye iwu ndi-amuma le ndi e zi ozi Osolobue si we zi, ye ndi ozò oyiye iwu ndi e jenhunmeni e zi ozioma, ye ndi ozò oyiye iwu ndi ukò-Chuku le ndi-nkuzi. ¹² O yesonme oyiye ndini n'o gi we a zun ndi-nke Osolobue ile ni we d'a run orun Kraisti leni o gi we e me ehù Kraisti wu uka a gha ihun rike ulò we n'a tunshi elu. ¹³ O me e d'e ru ni enyi ile a wuru ohu ebe okukwe le imarin Nwa Osolobue ri, wuru ndi ka ehù, suerucharin ogo Kraisti, nocharin ke 'ya. ¹⁴ O me e make enyi gha a wuzi umueka, ndi ebi e bushi ihun-le-azuun, ndi nkuzi owule e buhunme ke ufere e buhunmesonme ihien, ndi ihian gi nkuzi ero le aghigho e dufie. ¹⁵ Kama, ni enyi a wuru ndi a gwa ibe enyi ezioku, e gi ihien-osusuo e me e, enyi ile e gi e e sue; enyi e gi erira suekunrun Kraisti, hun wu isi ehuni, richarin ke 'ya. ¹⁶ Iya wu Kraisti gi ehù. Make ni, iya me ehù ile gi nyangbamacharin ohunma-ohunma ghahani akwanran ile rin'a. Iya rizi e me mkpamkpa owule a sa eka a run orun run'e ohunma, hun ehù ile gi a ri iken, e sue, e nwewaye ihien-osusuo.

Obibi Ohun Hun Ri Ime Kraisti

¹⁷ Ya wu, m ri e gi efan Di-nwonni-enyi a gba unu mkpinsin eka, a gbashi unu 'ya iken: ebizile ni ke ndi hun ghaleni e fe Osolobue, ndi iroro we nwonleni isi. ¹⁸ Uche we a gbaguo ishi. Enwon we ndun Osolobue make ni o nwonni ihien we marin ebe ezioku ri, obi we kpokinzi kwò akpokin. ¹⁹ Make ni, ifenren arizi we enya; e wecharinguo we enwen we ye ihien-ifenren le ihien ile ru unyin ri ichen-ichen, a rizi we a sa eka e kwodon enwen we.

²⁰ Kani, ekwò erira ke we kuzi onu banyeni Kraisti! ²¹ Eghèe, unu a nuguo banyen'e, unu a muguo ezioku hun ri ime Jesu.

²² Unu a muguo ni unu jenkò nwan d'a ma eje-obibi hu unu te ri e bi tuhu—onye hu unu wu mbu hun rehiguu ihun le azuun, hun ihien olila-enya dufieguu. ²³ Mmon onu le uche unu k'a wuriri nke ohun; ²⁴ unu e yiri onye ohun hu, hun we gi udi Osolobue ke —hun ri ke Osolobue don cho nke-esi, ri nsò nke-esi. ²⁵ Ya wu, atuzile ni ntù! Kama, a gwa ni ibe unu ezioku, make ni enyi le ibe enyi wu ehù ohu. ²⁶ Olulu nwe iken bu i, ka anil'a han i me njo. Olulu y'e bule i ni eki gi. ²⁷ Eyele ni Ekwensu efe.

²⁸ Onye e zun ohin y'e zunzile. Kama, ya runma orun nwonleni nkoriani, e gi e e bi, e yezikwo ni ndi mkpa kwodon eka. ²⁹ Anile ni eje-oku puha unu onu, kani, oku hun a gba ihian ume, ban n'a erere ime onodi o ri—keni oku unu hun uzo e yeni ndi hun ri e gon ntin eka. ³⁰ Emekwole ni ihien k'a fu Mmon-nsò Osolobue, make ni iya ke we gi yime onu ahima Osolobue, make uhuhin hu Osolobue k'a gbafuha ndi nke e. ³¹ Wepu ni iwe ile, olulu ile, onuma ile, oro ile, nkuto ile le eje-ihien ile ihian gi e son ibe e. ³² Kama, e gi ni efoma le omiken e son ibe onu, a gbaghari ibe unu ke Osolobue don nwan gbaghari unu ghahani Kraisti.

Isi Nke Isen

Obibi Umụ Ukpe

¹ Ebe o me ni unu wu umu Osolobue hun ri a obi, kinrin n'a nwan—e bi ni nwan ke iya. ² E gi ni ihien-osusuo e bi—noke ke Kraisti don nwe ihien-osusuo enyi, gi ifiri enyi we ndun a ye, noke oyiye le ejan hun e shin ohunma hun Osolobue nabanhan.

³ Noke ndi nke Osolobue, anikwole ni we nude oku ughere mobu ihien owule ru unyin mobu enya-uku ime igunrun unu. ⁴ Anile ni oku ihien-ifenren mobu oku-nzuzu mobu oku owule ru unyin puha unu onu. Kama, e gi ni onu unu e yesonme Osolobue ekele. ⁵ Marinkwo ni ni o nwonni onye owule hun a ghereni mobu onye rileni ochan mobu onye enya-uku (hun wuzi irua-mmon) jenkò d'a ban Ali-eze Kraisti le Osolobue! ⁶ Anikwole ni onye owule gi oku nwonleni isi dufie unu, make ni, ufiri ihien ndini ke iwe-le-onuma Osolobue gi a biani ndi nnufu-isi. ⁷ Ya wu, esonkwole ni we meko kaka!

⁸ Makeni unu te ri ime ishi, kanj hunni unu wuruguu nwan nke Di-nwonna-enyi, onu wu ukpe. E bi ni nwan ke umu ukpe—⁹ makeni mkpuru ukpe a mi wu ihien ile ri mma, ihien ile kuru-oto le ihien ile wu ezioku.

¹⁰ Liliima ni ni onu a chopuha ihien hun k'a suo Di-nwonna-enyi usuo.

¹¹ Esone ni we e me ihien ndi hu w'e me hun wu nke ishi, hun ghaleni a ban erere, ka e kpu ni we oro. ¹² Ihien ndi nnufu-isi e me nzuzue e mede ifenren okuku! ¹³ Kanj, we wepuha ihien owule ebe ukpe ri, a hun we k'o no—¹⁴ makeni ukpe nwunkpuhu ihien, o henrin ukpe. Ya hain Ehuhuo-nsa gi si,
“Onye-uran, tenhin!

Gha onwun lihi,

keni Kraisti nwunkpu i.”

¹⁵ Kpachanpu ni nwan enya ke unu don e bi; ebile ni ke ndi marinleni ihien, ka e bi ni ke ndi marin ihien. ¹⁶ Egile ni oghere owule unu nwe gupu egu, makeni ogenni jo njo. ¹⁷ Awukwole ni nwan ndi-nzuzu, ka ghota ni ihien wu uche Di-nwonna-enyi. ¹⁸ Arakwole ni manya tu, makeni ihien-ifenren ro ni manya ri a ki ihian; ka a ni ni Mmon-nsa e jun ime ndun unu, a ki unu ogen ile—¹⁹ unu e gi ebu ri ime ekukwo Ebu-oma le ebu-ofufe le ebu ndi ozo ri nso a gwa enwen unu oku, a bu ni Di-nwonna-enyi ebu a suo usuo ime obi unu; ²⁰ e gi efan Di-nwonna-enyi wu Jesu Kristi e ye Chuku-Nedi ekele ogen ile make ihien ile.

Egbata Di Le Nwunye

²¹ E welua ni ni ibe unu isi ali, e gi e a gbaye Kraisti. ²² Nwunye, e welua ni di i isi ali ke y'e me ni Di-nwonna-enyi. ²³ Makeni, di wu isi nwunye e noke ke Kraisti don wu isi uka—uka, hun wu ehụ Kraisti—hun Kraisti wu onye-nzuopuha a. ²⁴ Ya wu, nwunye k'e weluariri ni di e isi ani ime ihien ile ke uka don e wenua ni Kraisti isi ali.

²⁵ Di, nwe ihien-osusuo nwunye i ke Kraisti don nwe ihien-osusuo uka, gi ifiri e we ndun a ye—²⁶ ken'o gi mirin hu wu oku-Osolobue chanchan a, don e nso, ²⁷ keni o gi enina wefuha ni enwen e uka hun nwon ogho, hun nwonleni ntupo, hun seleni alili—hun nwonleni ihien owule no erira, uka ri nso, nwonleni ihien we gi korian'a. ²⁸ Erirazikwo, di furu n'o nwe ihien-osusuo nwunye e ke o don nwe ihien-osusuo ehụ ya le enwen e. Onye nwe ihien-osusuo nwunye e nwe ihien-osusuo enwen e. ²⁹ Makeni, o nwonna onye ize ehụ a e ze. Mba. Kama, ihian a zun ehụ a, e mememe e ohunma—noke ke Kraisti don e me uka—³⁰ makeni enyi wu uka wu mkpamkpa ehụ a. ³¹ “Onwan hain okenny e k'e gi lato nedi e le nne e, banni nwunye, we ebuo e henrin ehụ ohu.” ³² Ihienni e mike; m gi e e ku banyeni Kraisti le uka. ³³ K'osileri, di owule ya nwe ihien-osusuo nwunye e k'o don nwe ihien-osusuo enwen e; nwunye owule y'a gbaye di e.

Isi Nke Isin

Umu Le Ndi Mu Ni We

¹ Umu, e humeni ni ndi muni unu isi ke Onye-nwonna-enyi don ku e, makeni onwan wu ihien furu ni unu me. ² “Gbaye nedi i le nne i.” Onwan wu iwu ibuzo we kwe nkwa chen'e, si, ³ “keni o ri n'i mma, y'e nwon isi-nka elu uwa.”

⁴ Nedi le nne, akpasule ni umu onu iwe, amangbe ndun a guu we, ka e gi ni ozunzun le nkuzi Di-nwonna-enyi kwadon a zun we.

Ndi Idibo Le Ndi We Ri Okpuru We

⁵ Ndi wu idibo mobu igbon, e gi ni egun le ehụ omuma-nni e humeni ndi onu ri okpuru we isi. E gichanrin ni obi unu ile e me e, noke si Kraisti ke unu ri a gbaye. ⁶ Elekwọ id'anya we suo—ebe unu n'a cho ni we ja unu—kama, e gi ni akpakali obi unu e me ya wu uche Osolobue—rike igbon Kraisti. ⁷ A shiapuni efo a run orun unu—noke si unu ri a runni Di-nwonna-enyi ya, ele ihian. ⁸ Makeni unu a maringho ni Di-nwonna-enyi jenko d'a ku onye-onye ugwo ihien-oma owule o me—ke igbon ro ke onye nwon enwen e ro.

⁹ Ndi ihian ri okpuru we, e mezikwo ni we erira. Eronzile ni we egun. Unu a maringho ni unu le we nwon Nna ohu hun ri enu-igwee—bu ara gbeyeni ihian.

Ekiken-agma Onye Nke Osolobue

¹⁰ Nke ikpazuun, zekenme ni ime ihien Di-nwonna-enyi; nwenkenme ni iken e ahun hi ogbe. ¹¹ Yiri ni ihien-agma Osolobue ile, keni unu saeka turu, gbondon ero Ekwensu ile.

¹² Makeni, ele ihian (nwe ehule edeke) ke enyi le we ri a do, eje-mmom ichen-ichen ke enyi le we ri a do: ndi-isi we le ndi-okiki we le eje-mmom ndi hun a ki ishini gba elu-awa le eje-iken ime-mmom ndi ri elu-igwere.

¹³ Konrin ni nwan agha! Weru ni nwan ihien-agma Osolobue ile, keni unu hun uzọ saeka turu ogen eje-uhuhin e gi bia; keni unu saeka mechanrin ihien ile furuni, bu unu turuhukwo ebe unu turu.

¹⁴ Turukenme ni nwan! Unu e gi ezioku kenme ukun noka akpukpo onye-agma gi e kenme ukun; unu e yiri ime-ihien-Chuku-chọ noka ewuru igwe ahun onye-agma gi e chedon obi. ¹⁵ Yiri ni adudu izi-ozoma hun e wehe udon uku, gi ne henrin akp'uku, noka akp'uku onye-agma; ¹⁶ ime ihienni ile, buru ni okukwe, noka ikpan onye-agma, hun onu e gi saeka e gbondon uta ile ri e nwun okun hun Eje-onye hu ri a gba; ¹⁷ weru ni nzuopuha Osolobue zuopuha unu kpuru rike okpu onye-agma, gi gbondon isi onu; unu e weru oku-Chuku hun wu opa-agma Mmon-nso, kwondon.

¹⁸ E me ni ekpere noka ke Mmon-nso don cho ogen ile; unu e gi udi ekpere le aririo owule e son ihien ile. Munrun ni enya ebe ekpere ri, anileni ndun guu unu; e me ni ni ndi nke Osolobue ile ekpere. ¹⁹ E mezikwo ni ni mme nwen ekpere, keni m shiapu onu ni m zi ozoma, Osolobue e ye m ihien m siko d'e ku; o wepu m egun enya, e kusi m'e iken; e me m we marin ihien ri ime ozoma— ²⁰ m yi nwan egan makeni m ri e zi ya wu ozoma rike onye-nnokin enya Kraisti. E me ni ni m ekpere ni m hun uzọ e kushi e iken k'o furu ni m'e ku e.

Ekele Ikpazuun

²¹ Ezi nwenen enyi wu Taikikosi, hun wuzikwo onye-orun we gi e don enya ime Nna-enyi k'a gwachanrin unu ihien ile, keni unu marin k'o ri m le ihien m ri e me. ²² Iya ke m zilani ni unu ya—ni unu marin ke enyi ile no, ken'o hun uzọ kasizikwo unu obi.

²³ Udun Chuku-Nedi le Di-nwonna-enyi wu Jesu Kristi ya rini ndi nke Kraisti ile—'ya le ihien-osusuo hun okukwe ri ime e. ²⁴ Efo ma Osolobue ya rini ke we han nwe ihien-osusuo ghaleni a nwun anwun jenni Onye-nwonna-enyi wu Jesu Kristi.

Ehuhuo-Ozi Polu Dejenni

Ndi Filipi

¹ Polu le Timoti de ekukwo-ozini. Enyi wu igbon Kraisti wu Jizosi. Enyi ri e dejenni ndi ile ri ime Kraisti wu Jizosi, ndi nke Osolobue, hun ri Filipi ya—uwe le ndi-isi we le ndi-orun uka we. ² Efoma le udon hun gha aka Osolobue Nedi enyi le Nna enyi wu Jesu Kristi bia ya rini unu.

Polu E Me Ni We Ekpere

³ M'e ye Osolobue m ekele ogen ile m gi a nyanhan unu; ⁴ ogen ile m gi e me ni unu ile ekpere, m'e gi ighoghoe me e, ⁵ make ni onu hu e yeni me aka ime orun ozioma—ghakwori uhuhuhin-ibuzo hu onu nu a d'e ru nwan ogenni. ⁶ O wegho m enya ni Onye hu hun bidon orun-omanime unu, k'a gha e me e e zu oke d'e ru Uhuhuhin Kraisti wu Jizosi k'e gi bia. ⁷ O furugho ni oku unu a ri m enina, make ni unu ri m obi ogen ile! Eghee, make ni mme le unu e keyetari ibe enyi ihien Osolobue gi gozi enyi—ke ebe m ri ime ngan, ke ebe m ri a kwandon ozioma, e me ihien o gi e werichanrin onodi. ⁸ Osolobue wu osheri m ni unu a da m oda-oda—udi odida hun gha aka Kraisti wu Jizosi bia.

⁹ Ekpere m wu ni ihien-osusuo unu nwe k'a gha e me unu e nwe amamihien le nghoha, e nwe, e nweyaye—¹⁰ keni unu hun uzo sa aka a hori ihien ka mma suo—unu a wuru ndi nwonleni ntupo mobu nkoriani Uhuhuhin Kristi k'e gi bia, ¹¹ make ni o ru a hun w'a ni ndun unu a mijunguo mkpuru ri mma Chuku cho, hun gha aka Jesu Kristi a bia. Onwan k'e wehe ni Osolobue ogho le ojija-mma.

Jesu Ri Ime M E Bi

¹² Umune m, m cho ni unu marin ni ihien meni m e yeguo ni ozioma aka ghagbari nke-esi. ¹³ O meguode ndi ile ri ogwa eze-kani wu Siza le ndi ozo ile marin ni ifiri Kraisti ke m gi ri ngan.

¹⁴ Ngan m ri e meguozi obi rukemede ndi itu-Kraisti ibe enyi bu oda ani ime Di-nwonni enyi, w'e kushi nwan oku-Osolobue iken kari ke w'e ku e mbu—egun arizi we enya.

¹⁵ Ndi hu ime we gi iwe-enya e zi ozi Kristi—e gi e a do onu. Kani, ndi ozo bu ihien ri mma obi e zi e. ¹⁶ Ndi hu bu ihien ri mma obi e zi e gi ihien-osusuo e zi ya wu ozi Kraisti, make ni a maringuo we ni Osolobue me we bu m che ime nganni make ichedon le ikwadon ozioma. ¹⁷ Ndi hu gi iwe-enya e zi e gi ozi we ri e zini Kristi a cho nke we, o rini a gha we akpakali obi a puha; we ri a chohu ni we we afunfun cheni afunfun m ri a ta ime nganni m ri.

¹⁸ Kani o nwonni ihien o wu! Hun ka m mkpa, hun m gi a ghoghoe, wu ni we hu e gi uzo ile e zi ozi Kraisti, ke we bu ihien ri mma obi e zi e ke we bu eje-ihien obi.

Eghee, m k'a gha a ghoghoe, ¹⁹ make ni a maringuo m ni we k'a hatu m—ghahani ekpere unu le eyemeka Mmon-nso Jesu Kristi. ²⁰ M nwekemede olile-enya ni egiko m egun me ihien ifenren e gi me m; kama, ni m k'e kuzi oku e kikenni, kushizi e iken—ke m don e ku e mbu—gi ehui m buli Kristi elu—ke ghahani irin'a ndun, ke ghahani inwunn'a onwun.

²¹ O me nke m, m ri ndun, m ri ni Kraisti; m nwunhun, erere ro. ²² Kani, m ri ndun ime ehuni, a runpuha ni m Kraisti mkpuru: amarinzi m nwan hun m k'a hanrin! ²³ M ri e roshi azunni, e roshi azunni: k'o ri m, a la m uwanit to d'e du Kristi nodi—make ni ohun ka mma. ²⁴ Kani, m ri ndun, iya k'a ka unu aka e yeni.

²⁵ Make ni o weguo m enya ni m ri ndun k'a ka unu aka e yeni, a maringuo m ni m k'a nodi, runsonme ihien m ri a run ebe unu ile ri, keni unu hun uzo a gha ihun ime okukwe, a ghoghoe ime okukwe. ²⁶ Ya wu ni we k'a hatu m, a biazu m d'e kunrun unu—obibia m a wuru ni unu ihien unu e gi nyankemede isi oda-oda ime Kristi wu Jesu.

²⁷ Ka bisonme ni obibi furu ozioma Kristi, keni o wuru ni, ke m bia d'a hun unu ke abiani m—ni ntin ke m gihu nu ukwere unu, e gi m'e don ni unu gi mmon ohu wuzo, le ni onu gi obi ohu a luni uzo-Kraisti hun ri ime ozioma ogun; ²⁸ e gizikwo m'a don ni unu

egini egun ndi-inenren unu belua okukwe unu kaka akp'ohu. Ohun k'a ghoṣi wẹ ni wẹ k'a la ntikpo, ghoṣizikwo wẹ ni unu nwen k'e nwe nzuofuha. Osolobue ya jenko d'a han a me erira. ²⁹ Makeni, Osolobue e yeguo unu ezigbo oghere ife Kraisti, ele ghahani ikwerini n'ẹ suo, kani ghahazikwoni ita n'a afunfun. Iya ke unu ri nwan a ta n'a— ³⁰ makeni unu e shimeguo nwan onwun ohu hu unu hun ke m ri e shi mbu—unu a nuguozu ni m rikwo nwan e shi ẹ.

Isi Nke Ebuo

Welua Ni Enwen Unu Ali Ke Kraisti

¹ Omeni iwu ndi nke Kristi a gba ume; omeni ihien-osusuo e me ihian a roko ibe ẹ obi; omeni enyi ile hu e meko ime Mmon-nso; omeni ihian e me ni ibe ẹ efoma, a ni k'o ri ibe ẹ e metu a obi— ² me ni nwan ni ighoghọ m zu oke. Me n'ẹ ghahani iro ihien ohu, inwontari ihien-osusuo, ikwerigbamani, ichu ihien ohu. ³ Emekwole ihien owule n'i gi ẹ chorị nke i suo mobu ni wẹ hun i. Ka e welua ni enwen unu ali, e ye ibe unu ogho kari enwen unu. ⁴ Onye-onye ime unu k'a rizikwo a cho orinimma ibe ẹ, ele nke ya le enwen ẹ suo.

⁵ A gun ni agungun ohu hu Kraisti wu Jizosi gun:

⁶ Osuon'a ni Osolobue k'o wuchanrin,
o medeni ni 'ya le Osolobue han.

⁷ Kama,
o no bu ihien o wu che usuo,
wuru odibo;

wẹ no mu a ihian.

O wuruguu nwan ihian,

⁸ o no wenya enwen ẹ ali, e hume isi,
d'e ru ebe o no kweri ni wẹ gbu ẹ—
kweride hun wẹ gi kpoqbude ẹ enu obe!

⁹ Ifiri onwan,

Osolobue no weli ẹ, bushichanrin a elu,
bu ẹ che onodi kachanrinni,

ye ẹ efan

hun kachanrin efan ile.

¹⁰ Nke wuni,
wẹ kpohu efan Jesu/Jizosi,
ihien ile ri enu-igwee le elu-owa le okpuru owa

k'e gbu osekp.

¹¹ Onu ile k'e ku ẹ

ni Jesu Kristi wu Nna—

oghọ e gi ẹ biani Chuku-Nedi.

Chuku Ri Orun Ime I, Runma Nwan

¹² Ifiri ẹ, ndi ri m obi, ke unu don a gbaye m ogen ile, e me ihien m gwa unu, ogen mme le unu gi ri uzo ohu, e mekenmezide ẹ hunni m rilen'a, mesonme ni nwan erira: e gi ni egun le ehụ-omuma-nni e bi, e me ihien ile Osolobue e gi zuopuha unu. ¹³ Makeni Osolobue ya ri orun ime onu ogen ile, e me onu a sa eka a hori ni uche ẹ ke unu k'e me, e mezikwo unu e me ya wu uche ẹ.

¹⁴ E me ni ihien ile wẹ si unu me—edenwinwinle ni; adole ni, ¹⁵ keni unu wuru ndi nwonleni nkoriani, ndi eka wẹ ri ochan, umu Osolobue obibi wẹ nweleni ntupo—osuon'a ni wẹ bi ime igunrun eje-agbo runi enya rileni uzo ohu; no ni ime igunrun wẹ e nwun, e ke ime uwan ke kokise. ¹⁶ Makeni, unu kwonkenme oku hun e ye ndun, a hun m ihien m'e gi nyan isi Uhuohin Kraisti k'a bia, ni oso m gba le orun m run alan iwi.

¹⁷ Ya wu, osuon'a ni we ri nwan e hupu ndun m ke manya, e hu e e kpu okukwe unu hun wu ejan unu chuyeni Osolobue, efo ri a suo m usuo; m ri e son unu a ghoghoh! ¹⁸ Efo ya suozikwo unu usuo, unu e son m ghoghoh.

Nyemeka Timoti Le Epafroditosi

¹⁹ M ri e lee enya ni Di-nwonni-enyi wu Jizosi k'a ni m zihē ni unu Timoti egwa, keni m nu ozi unu, ndun a ban m. ²⁰ Enwon m onye ozohun ri ke Timoti, hun gichanrin akpakali obi e a cho orinimma unu. ²¹ Ndi ile hoduni e ro nke-we, nke-we, ele nke Jesu Kristi! ²² Kani, o me nke Timoti, unu le enwen unu a maringwo mkpa ori; unu a maringwo ni o son m a run orun ozioma ke nwa don e son nedo e a run. ²³ M bu e nwan obi ni m zihen unu iya egwa—m maringwo ke ihien k'a ri ni m ebeni. ²⁴ Obi ru m ani ime Di-nwonni-enyi ni mme le enwen m k'a biazikwo egwa.

²⁵ K'osileri, e roguo m n'ori mkpa ni m zihen unu Epafroditosi. Nwene m k'o wu ime Nna-enyi; o wuzikwo onye-orun le onye-agma ibe m. Onye-ozu unu ro, hun unu zihē, hun ri a runni unu ghahani iyeni m eka. ²⁶ M zila a makeni unu ri a da a oda-oda, o fuka a ni onu nu ni emu ku a. ²⁷ Ezioku-ezioku, emu ku a oda-oda, o te d'a nwunde! Kani, Osolobue no me omiken e—kani ele iya suo k'o me n'e, o mezikwo ni mme nwen ya, amangbe ekwan m a waye.

²⁸ Ori nwan a dukenme m ni m zihēzi e, keni unu hun a, efo a suo unu usuo—uhue m e belua. ²⁹ Gi ni nwan ihoghoh nabanhan a ke enyi e me ime Di-nwonni-enyi; a gbaye ni ndi no ke iya—³⁰ makeni orun Kraisti e d'a napu a ndun a, o buzide ndun a che ob'eka ebe ori e yeni m eka unu saleni eka yeni m makeni ebe unu ri e teke.

Isi Nke Eto

¹ Umune m, m gini d'e mekin, m si unu, e nwon ni anwinrin ime Di-nwonni-enyi. Ndun idezini unu ihien m deguni unu mbu aguko m—makeni o k'e cheme unu.

Nato Ihien I Gi E Don Enya Ogen Mbu

² Kpachanfu ni enya ebe nkitē ndi hu ri! Kpachanfu ni enya ebe we ri makeni eje-ihien ke we ri e me; eghee, kpachanfu ni enya ebe ndi hu e bekika ihian ehū ni we ri a kwa ugun ri! ³ Makeni, enyi wu ndi hun kwa ezigbo ugun: enyi ndi ri e fe Osolobue ofufe ime-mmōn ghahani Mmōn-nso; ndi gi Kraisti wu Jizosi e don enya, a nyan isi; ndi ghaleni e gi ihien enya e legha e don enya—⁴ osuon'a ni mme nwen e nweghōzikwo ihien enya e legha hun nke m'e gi don enya, gi e nyan isi. Eghee, emeni ndi ozohun enwongho ihien we wu rike ihian hun w'e gi nyan isi, mme ka we e nwe: ⁵ We kwa m ugun ke m ri nwa akp'ohin esato; m wu nwa-di-ali Izrelu—onye ikpun-ulo Benjamini; onye Hibru keti-keti—onye-Hibru ndi-Hibru mu. O me nke idonme Iwu Mozizi, m te wu onye-Farisi, ⁶ o me nke adudu, m kpokpo uka Kraisti; nke iri-ochan ghahani idonme Iwu Mozizi, ahunni we ihien owule w'e gi koriani m.

Ihien Ahun Kachanrin Mma W'e Nwe

⁷ Kani, e gigo m nwan ifiri Kristi gun ihien ile te wu erere ebe m ri ye ihien la iwi. ⁸ Elede ihien ndi hu suo—e weriguo m ihien ile noko ihien na iwi, makeni onweni ihien we wu ebe ihien kachanrin we ile mkpa ri, hun wu imarin Kraist' Jizosi wu Di-nwonni-m—hun m giguu ifiri e ni ihien ile la. Kani, m weri we ile ke nsin, keni m kwonkenme Kraisti, ⁹ risonme ime e. Ele nke onye ri ochan enya enwen e makeni o n'e donme Iwu Mozizi, kama, rike onye ri ochan makeni o kwerigoni Kraisti, e gi Kraist' e don enya—iri-ochan ahun gha eka Osolobue a bia, hun we gi okukwe e nwehen. ¹⁰ M cho ni m marin Kraisti le iken hu o gi gha onwun lihi, son e ta afunfun o ta, son e nwun onwun o nwun, ¹¹ ken'o nweke ke m'e me ri ndi k'a gha onwun lihi.

Lilima Ni

¹² Eleni e nwonhenguole m ihien ndini mobu ni e zuchanringuole m oke. Kama, m'a lilima a chu a, keni m nwehen e—keni m nwundon ihien hu Kristi wu Jesu gi ufiri e

nwundon m, gi m henrin nke e. ¹³ Umune, ari m'e ro ni e ruguo m'a. Mba! Kama, ihien ohuni ke m'e me: m'a zo ihien ndi hun m runggu mbu—nu we ye azuun, a nwankenme ni m kunrun ihien ri ihun. ¹⁴ M'a lilima, e buchanrin ihun e zime ebe m gbako, keni m nwonhen ihien hun Osolobue jenkod'e ye enyi, hun o gi ifiri e kpo enyi oku elu-igwee o kpo enyi ghahani Kraisti.

¹⁵ Ya wu, enyi ile ka-ehu ime mmom furu nwan ni enyi e nwon udi agungunni. Kani, omeni ihian ri e ro ichen, Osolobue k'e me e n'oghot a ihieni. ¹⁶ Ka ni enyi kwonkenme hun enyi nwehenguu.

Ndi We K'e Leri

¹⁷ Umune m, son ni ndi ozo a kinrin m; leri ni obibi ndi hu e lerini enyi. ¹⁸ Makeni, ndi bu oda e bi ke ndi-ihenren obe Kraisti. A gwaole m unu ya mgbe ole-le-ole mbu; m gi nwan enya-mirin a gwazi unu ya. ¹⁹ We shiko ntikpo; efu we wu Chuku we; ihien nke e me we ifenren k'e we gi a nyan isi; ihien-awa ihien-awa ke we e ro.

²⁰ Kani, o me nke enyi, enyi wu umu-di-ali enu-igwee; enyi ri nwan a tu enya Onye-nzuopuha wu Nna-enyi wu Jesu Kristi, hun gha ebegu lala. ²¹ O k'e nwonhuto ehue enyi ndini zeleni, hun a nwunni, memewe ni we no ke ehue a hun nwe ogho; o k'e me e ghahani iken hu o gi saeka e bu ihien ile e che okpuru e.

Isi Nke Eno

¹ Umune m ri m obi, hun ri a dani m, unu wu ighogho m le ihien we k'e gi tu m ugon! Ndi ihien we a suo m, wuzo ni nwan ime Di-nwonni-enyi erira!

Ndunmodun

² Yodia, dodo! Sintike, dodo! Unu ebuo, dodo ni, e gi ni obi ohu e bi—noke ndi ri ime Di-nwonni-enyi. ³ Eghue, 'yu wu onye-orun ibe m furu we gi e don enya, m ri a rio i ni yeni ikpoho ndini eka, makeni e songuo we m luni ozioma ogun—uwe le Klementi le ndi ozo ile mmewe we gba a run orun—hun efan we ri ime Ehuhuo nke ndun.

⁴ A ghogho ni ime Di-nwonni-enyi ogen ile! E kuzi m'e: a ghogho ni!

⁵ Ihian ile we gi eka ri mma unu gi e son ihian marin unu; Di-nwonni-enyi lala egwa. ⁶ Ehuele ni uhue ihien owule, ka e me ni ekpere ime onodi owule; e gi ni aririo le ekele a gwa Osolobue ihien ri unu mkpa. ⁷ Ogen hu, udon Osolobue k'a banhan obi unu—udon e, hun ihian ghaleni a ghot a—o k'e chemewe obi unu le uche unu ime Kristi wu Jesu.

⁸ Umune m, igi mekin, m si unu, e bu ni obi e che ihien owule wu ezioku, ihien owule w'a gbaye, ihien owule furuni; ihien owule nwele ni nkoriani, ihien owule a suo ihian usuo efu, ihien owule we gi a ja ihian; omume owule richanrin mma, ihien owule furu w'a ja mma. ⁹ E mesonme ni ihien ndi hun unu munarin m, ihien ndi hu unu gha eka m nwehen, ihien ndi unu nu onu m le ihien ndi unu hun m eka. Unu me we, Osolobue udon k'a noyeni unu.

Unu E Meke!

¹⁰ A ghoghokakwo m ime Onye-nwonni-enyi ni unu e giguu nwan ogenni nyanhan, ghosizi ni unu hu e ro m. Ezie, unu hu a cho ni unu yeni m eka, kani unu ahunni oghere unu e gi me e. ¹¹ Ele ni ihien ri a fu m orun ke m gi ri e ku ihieni. Mba, makeni a murunguo m ke m don a ni ihien m nwe e jun m efu. ¹² A maringho m ihien o wu ni ihien ri a ko ihian, marinzikwo ihien o wu ni ihian nwe oda. A muguo m ihien rin'a—nke wu ni obi e ru m ali ebe owule le ogen owule: ke m rijun efu ke m bu egun; ke e nwonke m ke enwe m enwe. ¹³ M k'a saeka me ihien ile ghahani Kraisti, Onye hun e ye m iken.

¹⁴ K'osiler, unu e meke unu gi yeni m eka buru nsongbu m.

¹⁵ Unu ndi Filipi a marinchanringuo k'o me ogen hu enyi gi zime ozioma ebe unu ri—ni o nwonni uka ozo gi ihien we nwe yeni m eka gi son m run ogen m gi gha Masedonia pu kari unu suo. ¹⁶ Ke ogen m gide ri Tesalonika, eledede mgbe ohu suo ke unu ziheni ni m ihien ogen mkpa gi kwondon m.

¹⁷ Eleni m chokọ ihien unu k'e ye m. Kaka akp'ohu! M ri a cho ni we gun orun-oma unu yeni unu keni o wehe ni unu erere. ¹⁸ Osolobue a kucharinguo m ihien ile furu ni m! E nwoncharinguo m ihien ile ri m mkpa—nwonkaride! Hunni Epafroditosi weheguu ni m ihien ile unu ye e biani m, efo e junguo m. Oyiye e shintu Osolobue ohunma k'o wu! Ejan Osolobue a nabanhan ro, ejan hun a suo a usuo. ¹⁹ Ezioku-ezioku, Osolobue m jenkod'e yecharin unu ihien owule ri unu mkpa. O k'e yehan unu ya ke aku-ke-uba o gi nwe ogho han ime Kristi wu Jesu. ²⁰ Ogho ya rini Osolobue wu Nedi enyi jennin ejen. Isee!

Ekele Ikpazuun Le Ngozi

²¹ Kele ni ndi-nsọ Kraist' Jizos' ile. Umune enyi ime Kraisti hun mme le we ri ebeni e zi ekele unu. ²² Ndi-nsọ ile e zi ekele, tumadu ndi ri ogwa eze-kani wu Siza.

²³ Efo ma Di-nwonna-enyi wu Jesu Kristi me ya noyeni mmon unu.

Ekukwo-Ozi Polu Dejenni

Ndi Kolosi

¹ Mmē wu Polu de ehuhuo-ozini. M wu onye-ozu pu-ichen Jesu Kristi, makeni uche Osolobue ro. Mmē le Timoti nwenē enyi gba de e.

² Ndi nke Osolobue ri Kolosi, umune furu we gi e don enya ime Kraisti, ke enyi dejenni e. Osolobue wu Nedi enyi ya me ni unu efoma, ya ye unu udon.

Polu E Kele Osolobue Make Okukwe We

³ Ogen ile ke enyi gi a kpanmīn Osolobue wu Nedi Onye-nwonnienyi wu Jesu Kristi, enyi gha e me ni unu ekpere. ⁴ Eghee, makeni, enyi a nugo oku okukwe unu nwe ime Kraisti wu Jizosi le ihien-osusu unu nwon ebe ndi nke Osolobue ile ri— ⁵ makeni unu ri e lee enya ihien hu Osolobue donme ni unu elu-igwee. Unu a nugo banyeni ihienni ri elu-igwee le olile-enyani we gi e son e. Unu nu a ogen we gi gwa unu oku hu wu ezioku unu nu—hun wu ozioma. ⁶ Ya wu ozioma e ruguo unu aka. Oziomani hu a mi mkpuru, e sue, a ghagbari uwa ile. Erira k'o gizi nwan ri a mi mkpuru ime unu le enwen unu kete uhuhin hu unu nu a, uhuhin hu unu ghota efoma Osolobue me nke-esi.

⁷ Epafra si hun wu ezi igbon-Kraisti ibe enyi wu onye hun zi unu oziomani. Onye-orun furu we gi e don enya k'o wu ime Kraisti. O n'a run n'o rini unu mma, o n'a nokin enya enyi ebe unu ri. ⁸ O gwaguo enyi ke unu nwehan ihien-osusu hun ri ime Mmon-nsa.

⁹ Kete enyi a nul'a, enyi eke mebehikwo ni nwan unu ekpere, enyi eke riobehikwo Chuku n'o me unu marin uche e ohunma-ohunma, nwe amamihiē le nghota ime-mmon, nwe we mmagi-mmagi. ¹⁰ Ya dodo me e ken unu e bi obibi furu Di-nwonnienyi, obibi hun a suo n'a, e junchanrin a efu uzo ile—a mipuha mkpuru hun wu orun oma ile ri ichen-ichen, a marin Osolobue, a marinwaye.

¹¹ Ya gi iken e hi-ogbe, hun o gi nwe ogho, me unu wuru ndi zeni; ya kwademe unu keni unu saeka gi agungun ri mma le ighoghō dingbuchanrin ihien ile. ¹² Ya mezi unu a sa aka a kpanmīn Nedi-enyi, hun me nwan unu ri ndi nwon ihien o kwademeni ndi nke e, ndi-nsa a, makeni we ri ime ukpe.

¹³ O ri erira makeni o zuopuhaguo enyi okpuru iken ishi, we enyi che Ali-eze ezi Nwa a, ¹⁴ ezi Nwa a, hun o giguu nwan edeke e gbafuha enyi, gbaghari enyi njo—makeni enyi ri ime ya wu Nwa a.

Onye Kristi Wu

¹⁵ Enya hun Nwa a ni wu Kraist' a hunguo Osolobue we ghaleni e legha; iya wuzikwo Ibufu, Onye-isi hun ihien ile we ke eke ri okpuru e. ¹⁶ Makeni, aka a ke Osolobue ghaha ke ihien ile ri elu-igwee le uwa—ke ndi w'e legha ke ndi we ghaleni e legha; ke ukpo ile ke okiki ile; ke ndi-isi eje-mmon ke ndi-okiki we. Osolobue ke ihien ile ghaha n'a; iya k'o ke ni we ile.

¹⁷ O ri ari ni ihien owule d'e bidon; iya gi ihien ile. ¹⁸ Iya wu isi aka hun wu ehū a. Iya wuzi isi-mbidon; iya wu onye-ibuzo lihini ime ndi nwunni—we ile k'o gi wuru onye-ibuzo le onye-isi ihien ile. ¹⁹ Makeni, o suo Osolobue usuo n'o me ni ihien ile o gi wuru Osolobue ri ime ya wu Kraisti. ²⁰ O suozikwo Osolobue n'o ghaha aka a wekinhen ni enwen e ihien ile o ke—ke we ri elu-uwa ke we ri elu-igwee—ghahani edeke o gba elu-obe e, ndun a hun o ye, hun o gi me ni udon ri.

²¹ Mgbe mbu, egbata unu le Osolobue ari mma; iroro unu le iya adangbamani—unu e bisonme eje-obibi. ²² Kanj o giguu nwan ehū o gi bi elu-uwani donzi egbata unu le Osolobue, ghahani onwun o nwun. O me erira keni unu wuru ndi o jenkō d'e wepuha ihun e—ndi nweleni ntupo le nkoriani. ²³ Onwan k'e me—omeni unu e wuzoghō ohunma, omeni unu e turukemē ime okukwe, omeni unu aghanj ime olile-enya hu ri ozioma unu

nu pu—ozio ma hun we ziguu ndi ile ri okpuru elu-igwee*. Orun Ozio man i ke we tume mme wu Polu d'a run.

Orun Polu Noke Onye-orun Uka Kraisti

²⁴ Oghoghọ ke m'a ghoghọ make afunfun m ri ta ni unu—m gi nwan ehụ m a tapu ni Kristi afunfun hoduni we k'a tani ehụ a wu uka. ²⁵ Osolobue wu onye hun gi m henrin onye-orun uka; o tume m d'a run n'ọ rin i unu mma. Orun hu wu igwachanrin ihian ile oku Osolobue k'o don ku e— ²⁶ me we marin ihien hu Osolobue zueme ketekete, hun agbo ile ghan i marinleni—kani o kpupuguo a nwan ghosi ndi nke e.

²⁷ Chuku me e makeni o cho n'o me ndi nke e marin ke ya wu ihien-mini mehan oken ihien-oghọ, me we marin ni ndi wulen i ndi Ju rizi ndi o kwademe n'e. Ihien ahun mini wu ni: omeni Kraisti ri ime unu, leme ni enya ni unu jenko d'e nwe ogho ahun lalani.

²⁸ Oku Kraistini ke enyi ri nwan a ghahunme e kusonme; enyi ri e gi amamihien ile Osolobue ye enyi a do onye owule aka-ntin, a kuzi onye owule. Enyi ri e me ihien ndini ni enyi me onye owule wuru onye ka-ehu ime Kristi—keni enyi hun uzọ wepuha we ihun Osolobue. ²⁹ Onwan ke m gi ri a rungbu enwen m, e shi onwun, ghahani iken hu ile hi-ogbe hun Kraisti gi ri orun ime m.

Isi Nke Ebuo

¹ M cho ni unu marin ke m don ri a luni unu le ndi ali Laodishia le ndi ile keleni huntu m elee-m, elee-i. ² M ri a lu ni m kasi we obi; ni we gi ihien-osusuo wuru obi ohu, a hun we uzọ ghotachanrin ihien Osolobue—obi e ruchanrin we ali; a marin we ihien ahun mini banyeni Osolobue. Ihien ahun mini wu Kraisti le enwen e. ³ Ime Kraisti ke Osolobue zueme amamihien le nghota ile.

⁴ M ri e ku onwan amangbe we e gi oku rigbu enwen e mma dufie unu. ⁵ Makeni, m hu a hun ke unu don ri e gi usonron-usonron e bi, a hunzi ke unu don turukem me ime okukwe unu ime Kristi—o hu e me m a ghoghọ; m hu a hun a makeni, osuon'a ni ari m ebe unu ri elee-m elee-i, m hu ebefu ime-mmōn.

Igi Kraisti Zu Oke

⁶ Ebe o me ni unu a nabanhanguo Jesu Kristi noke Di-nweni-unu, e bisonme ni nwan obibi unu ime e; ⁷ gba ni nwan nkpogun ime e, unu a tun ndun unu ime e ke we don a tun ulo, e wuzo ohunma ime okukwe—ke we don kuzi unu ya—a kpanmin Osolobue ohunma-ohunma ogen ile.

⁸ Hun n'a nwan n'o nwōnni onye gi oken imarin-ihien nwōnleni-isi dufie unu, nwundon unu, dofu unu ime okukwe. Makeni, o nwegho ndi ri a kuzi ihien no erira. Nkuzi ihian le usonron mmōn le iwu ichen-ichen gi a han ihien e me k'o me elu uwan i ke we ri a kuzi. Ele enya Kristi gi e lee ihien ke we ri a kuzi. ⁹ Kani, ehụ Kraisti ke ihien ile Osolobue gi wuru Osolobue richanrin. ¹⁰ Ifiri onwan, unu a wuruguo nwan ndi zu oke, hunni unu ri ime Kraisti—makeni unu ri ime onye hu ndi-okiki ile le okiki ile ri okpuru e.

¹¹ Ime Kristi, a kwaguo we unu ugun ime-mmōn—hun wu nke ezigbo e. Ele hun we gi aka kwa, kama, hun Kraisti le enwen e a kwa, hun wu ibepu onye hu enyi te wu. ¹² Makeni ogen we gi me unu mirin-Chuku, we gi e ligbama unu le Kristi. Ogen we gi wefaha unu ime mirin, we gizi e weligbama unu le Kraisti. Onwan me ghahani okukwe unu nwōn hun unu gi gi iken Osolobue, onye hun gha onwun weli Kraisti, don enya.

¹³ Unu te wu ndi nwōnni; unu te bi ime mmefie; unu te wu ndi we kwaleni ezigbo ugun wepu onye njo we wu. Kani, Osolobue no me unu son Kraisti ri ndun—ogen o gi gbaghari enyi njo ile enyi me. ¹⁴ O no kagbu Iwu ahun we de ede hun we gi a ghosi ni enyi gi ugwo lezi umu-iwu hu ile rin'a ri a ma enyi ikpe, kpoma a elu-obe Kraisti, gi erira bu e che usuo. ¹⁵ O no napu ihien ile ri a kini le okiki ile iken we, gbe ifenren kpu we ihun id'enya ihian ile, gi ihien o me elu obe hu merichanrin we.

* Isi Nke Ohu:23 Ebeni ri e ku oku hun meguni, ele hun keleni me ogen ahun.

¹⁶ Ya wu, anikwole ni nwan onye owule gi oku ihien-oriri le ihien-orira ma unu ikpe, mobu oku mmemme owule mobu Mmemme ifon-ohun mobu udi Uhuohin-nso ri ichen-ichen we gizi e zu iken. ¹⁷ Ihien ndini ile wuhu onyinyon ihien lalani—ezigbo e wu Kristi.

¹⁸ Anikwole ni onye owule hun e meghafe oku imeshi ehun iken oken mobu onye e me oku ife ndi mmon-ozu gi e ma unu ikpe. O mekenme oku ohun o hun le ihien o marin—kani ihien nweleni erere o ban o ri e ro ri e bu e hu isi makeni Mmon-nso ari a ki iroro e. ¹⁹ O kwondonzini Kristi, hun wu isi ehun—hun e ye ehun ile ihien-oriri, a zun a, e gi akwanran rin'a e kwondonsomme mkpamkpa ile rin'a; e me e n'o hun uzọ e sue udi usue hun gha eka Osolobue a bia.

Idu Kristi A Nwun Le Idu E E Bi

²⁰ O me nwan ni unu e songuo Kraisti nwunhun, unu a nwunnahinguo mmon le iwu a han ihien e me k'o me elu uwan. Ki hain nwan unu gi e bi noke si unu wu nke uwan? Ke unu a gbayeni omenal ndini we? ²¹ “Ekwondonle!” “Adamınle!” “Emetule eka!”? ²² Omenal ndini nwe ebe w'a runru a runbehi we, makeni we wuhu iwu le nkuzi ihian-mmaka. ²³ Ezioku-ezioku, i hun ndi e son iwu le usonron ndini, o no ke si a marinika we ihien—tumadu ke we don a wa omenal ri ofufe e ye enwen we olu, e welua enwen we ali hun wulen nke ezigbo e, e meshi ehun we iken. Kani, ihien ndini wu ihien la iwi, makeni, w'a ra yeni ihian eka e kwondon enwen e amangbe o mesonme eje-ihien a gun n'a.

Isi Nke Eto

¹ O me nwan ni unu e songuo Kraisti gha onwun lihi, choma ni nwan ihien ndi hun ri elu—ebehu Kristi nodi ali azuun eka-nni Osolobue. ² Bu ni obi unu che ihien ndi ri elu, ele ihien ndi ri uwa. ³ Makeni, unu a nwunguo; e buguo we ndun unu che ime Kraisti zueme ime Osolobue. ⁴ Ogen Kraisti hun wu ndun unu jenkọ d'e gi puha, unu nwen k'e sonzi e gi ogho puha.

Ndun Akan Le Ndun Ohun

⁵ Gbu ni nwan egun ihien-uwa hun ri ime unu a run orun—ke ughere ke obibi ru unyin ke ihien-onina-enya ke egun ihien rileni mma ke enya-uku (hun wuzikwo ifee-mmon.) ⁶ Ifiri ihien ndini we ke iwe-le-onuma Chuku gi lalani ni ndi e nupu ni ozioma isi. ⁷ Unu e te son we e bi erira ogen mbu ahun unu le we gi wu ohu.

⁸ Kani, unu siko nwan d'e wepuriri ihien ile no erira—olulu, onuma, iwe, nkuto le igi onu unu e ku oku owule ru unyin. ⁹ Atukwole ni ibe unu ntụ, makeni unu a gbupuguo ndun-akan le obibi e leke ewuru. ¹⁰ Unu e yiriguo ndun ohun—ndun ohun hun ri a marinwaye Onye hun ken'e, a riwaye ke iya. ¹¹ Ime ndun ohunni, w'a ra tu onye ihian wu: o nwonzini ihien noke ndi Ju le ndi wulen ndi Ju; mobu ndi kwa ugun le ndi kwaleni ugun mobu ndi ri ime ofia le ndi waleni enya mobu igbon le onye nwe enwen e. Kraisti suo—ya wu ihien ile; Kraisti ya ri ime we ile.

¹² Rike ndi Chuku hori, ndi ri nso, ndi ri a obi, yiri ni nwan omiken, efoma, iwelua-enwen-ihian-ali, ime-juu le ndidi. ¹³ E gi ni ndidi e son ibe unu; onye nwe e meja ya gbaghari a: unu k'a gbaghariri ibe unu ke Di-nwonni-enyi wu Kraisti don gbaghari unu.

¹⁴ Hun kadeni, yiri ni ihien-osusuo, makeni iya e kengbama ihien ndini ile, a rungbama we hun a na enya. ¹⁵ E gi ni udon ahun Kraisti e ye a marin ime obi unu ihien unu jenkọ e me ime igunrun unu—makeni, ezioku-ezioku, iya ke Osolobue kpọ unu d'e nwon noke ndi ri ehun ohu. A kpanmin ni Osolobue. ¹⁶ Ni ni oku Kristi biri ime unu, nin'a junchanrin ime unu. E gi ni amamihien le ako-le-uche ile unu nwon a kuzi ibe unu, a gwa we ni we e me ihien ri mma. E gi ni obi ekele a busonme ni Osolobue ebu ri ime ekukwo Ebu-oma le ebu-ofufe le ebu ndi ozọ ri nso. ¹⁷ E gi ni efan Di-nwonni-enyi wu Jesu e me ihien owule—ke omume ke oku-onu—e ye Chuku Nedi ekele ghahani Di-nwonni-enyi wu Jesu.

Obibi Furu Ndi Ri Ichē-ichēn

¹⁸ Nwunye, e bu enwen i e che okpuru di i, makeni erira k'o furu n'i bi—noke onye nke Di-nwonni-enyi.

¹⁹ Di, nwẹ ihien-osisuọ nwunye i; egile iwe e son ẹ.

²⁰ Umụ, e hume ni ni ndi munị unu isi ime ihien ile, makeni ya ke Di-nwonni-enyi cho ni unu e me nọke ndi nke ẹ.

²¹ Ndi nedi, ahanle ni umu unu enya, amamgbe ndun a guu we.

²² Ndi-idibo le igbon, a gbaye ni ndi unu ri okpuru we ime onodi owule. Ele we rihu ebeku e lee unu, unu e memẹ ni we ja unu mma. Ka gi ni akpakali obi unu e me ẹ, make egun Di-nwonni-enyi. ²³ Ihien owule we si unu run, gi ni obi unu ile run a, nọke si unu ri a runni Di-nwonni-enyi ya, ele ihian. ²⁴ Nyanhankwo ni ni Di-nwonni-enyi gjenko d'e ye unu ihien hu o donme ni ndi nke ẹ nọke ugwo-orun. Kristi wu Di-nwonni-enyi ke unu wu igbon e—iya ke unu ri a runni. ²⁵ Ndi ri e me eje-ihien k'a narin ugwo eje-ihien we me—o nwonni onye k'a pun'a.

Isi Nke Eno

¹ Ndi ihian ri okpuru we, e gi ni aka ri mma e son we, emegbulẹ ni we. Nyanhankwo ni ni unu le enwen unu nwonzi Nna unu ri okpuru ẹ hun ri elu-igwee.

Ndunmodun

² E me ni ekpere ogen ile; e we ni enya e ru ali ebe ekpere ri; e gi ni ekele e me ẹ.

³ E mezikwo ni ni enyi ekpere, keni Chuku kpogu ni enyi uzọ enyi e gi ku oku-Chuku, ni enyi hun uzọ e kusonme oku ihien ahun mini banyeni Kristi—hun we gi ifiri ẹ we m che ime nganni m ri. ⁴ E me ni ni m nwan ekpere, keni m saeka a kowa a hun w'a ghota—k'o furu ni m e me.

⁵ E gi ni uche e son ndi kwerileni; anile ni oghere owule unu nwon nahin unu. ⁶ Oku-onu unu ya wuru hun e ye aka, a suo ke nnu, keni unu sa aka a shiarị onye owule oku ohunma.

Ekele Ikpazuun

⁷ Ezi nwene enyi wu Taikikosi hun furu we gi e don enya jenko d'a gwachanrin unu ke m ri—odibo ibe enyi ime Onye-nwonni-enyi k'o wu. ⁸ Ya hain m gi zila ni unu ya, keni o gwa unu ke enyi no, gba unu ume. ⁹ Iya le ezi nwene enyi wu Onesimosi hun furu we gi e don enya, hun wuzi onye ali unu, wi lala. We k'a gwachanrin unu ke ihien ile no ebeni.

¹⁰ Aristakosi onye-ngan ibe m e kele unu. Maki nwa-nwene Banabasi e kelezi unu. (Enyi a gwatogu unu nabanhan Maki—omeni o bia ebeku.) ¹¹ Jizosi, hun w'a kpuzi Jostusu, e kelezi unu. Madu etoni suo wu ndi Ju, ndi kwa ugun, ime ndi mme le we wi a run orun Ali-eze Osolobue—we e me ndun a ban m.

¹² Epafraşi hun gha obodo unu bia, hun wuzi odibo Jesu Kristi, e kele unu. Epafraşi e shi onwun oda o gha e me ni unu ekpere. O riosonme Osolobue n'o me unu wuzo nọke ndi ka-ehu, ndi marin ihien we ri e me ebe ihien owule wu uche Osolobue ri. ¹³ M k'a saeka shian'a eri n'o luka ni unu—unu le ndi ri Laodishia le Hirapolisi. ¹⁴ Dokita wu Luku hun ihien ẹ a suo enyi e zi ekele; Demasi e zizikwo ekele.

¹⁵ Kele ni ni m umune enyi ime Kraisti hun ri Laodishia, unu e kele nwene enyi okpoho wu Nimfa le uka hun e zu iwe ẹ.

¹⁶ We gunguu ni unu ehuhuo-ozini ime uka unu, hun n'a ni we gunzi ni ndi uka ri Laodishia ya. Hunzikwo n'a ni unu gun nke ndi uka Laodishia ime igunrun unu.

¹⁷ Si ni Akiposi, “Hunkwo a n'i runchanrin ogbo we keye i ime orun Di-nwonni-enyi.”

¹⁸ Ni m gi aka m de nwan ekele m: Mmẹ wu Polu e kele.

Azokwole ni ni m ri ngan!

Ohunma Osolobue me ya noyeni unu.

Ekukwo-Ozi Ibufo Polu Dejenni

Ndị Teshalonika

Ndị Teshalonika, Nke Ibufo

¹ Polu le Sivanosi* le Timoti de ehuhuo-ozini. Enyi dejenni uka Teshalonika hun ri ime Osolobue Nedi enyi le Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi ya. Efoma le udon ya rini unu.

Ezigbo Okukwe Ndị Teshalonika

² Ogen ile ke enyi gi a kpanmin Osolobue make unu ile, a kpo efan onu ogen ile enyi gha e me ekpere. ³ Make ni, ogen ile ke enyi gi a nyanhan unu ebe Osolobue enyi wu Nedi enyi ri. Enyi a nyanhan onu onu ri a run make ni onu kwere ekwera le ihien-oma ile onu ri e me make ihien-osusuo onu nwe, lezi ke unu don wuzokenme make ni unu nwe olile-enya ebe Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi ri.

⁴ Umune enyi hun ri Osolobue obi, enyi a maringho ni Osolobue a horiguo unu nke-esi. ⁵ Make ni, ozioma enyi zi unu egini oku-onu suo biani unu, kama, o gizi iken le ihien Mmon-nsa e me bia; o no rucharin unu akpakali obi, wecharin unu enya ni ezioku k'o wu.

Eleda ohun suo: unu a maringhozi ke enyi don bi ogen enyi gi ri ime igunrun unu. Enyi bi erira ken'o rini unu mma. ⁶ Unu ile no kinrin enyi le Onye-nwonni-enyi, gi ighoghohun gha aka Mmon-nsa bia nabanhan oku-Chuku—o suon'a n'o weheni unu afunfun oda-oda. ⁷ Nke wu ni unu no henrin ihien ndi kwere ni risonme Masedonia le Akaya e leri. ⁸ Make ni, oku Onye-nwonni-enyi a ghaguo aka unu ghagbari—eleda ime Masedonia le Akaya suo, a nucharingho we banyeni okukwe unu nwe ime Osolobue ebe ile—nke wu ni orizini mkpa ni enyi kume e. ⁹ Make ni, we hu e ku oku enyi; we hu e ku ke onu don nabanhan enyi ogen enyi gi bia d'e zi onu ozioma. We hu e kuzi ke onu don gha ifee-mmon gbehuto d'e feme ezigbo Osolobue hun ri ndun, ¹⁰ e che Nwa a hun k'a gha elu-igwee bia. Nwa a, hun o gha onwun weli—ya wu Jesu, Jesu hun a zuofuhani enyi, amamge iwe-le-onuma Osolobue hun lalan e kunrun enyi.

Isi Nke Ebuo

Orun Polu We Run Ime Teshalonika

¹ Umune, unu le enwen unu a maringho ni ijen enyi bia ebe unu ri alan iwi. ² Unu a maringho afunfun enyi ta ime Filipi le ke we don gbe ifenren ye enyi ihun ebenu ni enyi d'a bia Teshalonika d'e zi unu ozioma. Kanj, osuon'a ni we kpokpo enyi oda, ndun aguni enyi, egun atuni enyi—make ni enyi ri ime Osolobue enyi—enyi nozi zi unu ozioma Osolobue.

³ Enyi ezini ozioma ni enyi gi e dufie ihian mobu ni enyi choko ihien zinleni mobu ni enyi gi e tunarin ihian ihien e. ⁴ Mba! Kama, ke Osolobue don weri enyi ke ndi furu o gi e don enya, bu orun izi-ozioma che enyi aka, erira ke enyi e kuzi oku ke ndi furu we gi e don enya. Enyi ara ku n'o suo ihian—kama, enyi e ku n'o suo Osolobue hun e lele obi enyi.

⁵ Osolobue wu osheri enyi, kanj unu le enwen unu a maringhozikwo—ni enyi egini oku a suonj we gi e dufie ihian bia, enyi egizikwoni enya-uku bia—gi ihien ozo kpuru ihun! ⁶ Enyi emeni ni ihian ja enyi mma—ke unu ke ndi ozo. ⁷ Osuon'a ni enyi nwon iken si unu ye enyi ihien runi enyi noke ndi-ozu pu-ichen Kristi, enyi emeni erira. Kama, enyi gun agungun umueka ime unu, e gi aka-alulu e son unu noke ebe nne-omumu ri a zun umu a. ⁸ Make ni unu ri enyi obi oda enina, enyi no kwademe ni ele ozioma Osolobue suo ke enyi k'e ye unu, kama, ni enyi k'e yezikwo unu enwen enyi, make ni o suo enyi asuo—make ni unu a riguo enyi obi oda-oda!

* Isi Nke Ohu:1 Saikasi

⁹ Umune, unu a nyanhangho ke enyi don a run orun, a rungbu enwen enyi ogen hu. Enyi a run ke uhinhin ke efinnai, amamgbe enyi gha a wuru ni onye owule ibu ime unu ebe enyi ri e zi unu ozioma Osolobue.

¹⁰ Unu wu osheri enyi; Osolobue wuzikwo osheri—ni enyi meson unu ndi kwerini omume ri nsq, ri mma enya Osolobue le omume nwonleni nkoriani. ¹¹ Unu a maringho ni enyi gi aka nedi gi e son umu a son onye owule ime unu: ¹² a dun onu odun, a gba onu ume, a riq onu—ni unu e bi obibi furu Osolobue hun kpq unu d'e son e nodi ime Ali-eze e le ogho a.

¹³ Enyi a kpanminzikwo Osolobue ogen ile, ni, ogen unu gi nabanhan oku-Osolobue unu nu onu enyi, unu anabanhann'a ke oku ihian, kama, onu nabanhan a ke ihien o wu nke-esi—oku Osolobue; ya wu oku-osolobue ri nwan orun ime ndun onu ndi kwerini.

¹⁴ Umune, nke unu rizi ke nke ndi aka risonme Azuun Judia, ali ndi Ju—makeni, udi afunfun ohu hu unu ta aka ndi ali unu ke we le enwen we ta aka ndi Ju. ¹⁵ Ndi Ju, hun gbu Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi le ndi-amuma, chufuzikwo enyi. W'e mesonme ihien ghaleni a sqo Osolobue; a lusun onye owule—¹⁶ ghahani igbondon enyi ezile ndi ani ozo ozi we k'e gi nwon nzuori! Erira ke w'e me ogen ile hun we gi e mejun mkpu njo we ile. Kani, iwe-le-onuma Osolobue e kunrunguo we nwan ikpazuunni.

Ke We Dahan Polu We!

¹⁷ Umune, o me nke enyi, ekere ogen ahun enyi le unu gileni hun, obi enyi hukwo ebe unu ri; kani, makeni enyi ahunni unu elee-m, elee-i, o te ri enyi ke si enyi wu umu we lato. Ya ke unu no dama enyi, dama enyi oda-oda! ¹⁸ Enyi te cho ni enyi biaz d'a hun unu—tumadu mme nwen wu Polu: a nwangho m mgbe ole-le-ole ni m bia—kani Ekwensu gbondon enyi.

¹⁹ Eghee, ki wuzi nwan olile-enya enyi? Ki wuzi nwan ighogho enyi? Ki we k'e gi tu enyi ugon? Onye ke enyi k'e gi nyan isi ihun Di-nwonni-enyi wu Jesu ogen o k'e gi bia? Ele unu? ²⁰ Ezie, unu wu ogho enyi le ighogho enyi!

Isi Nke Eto

O Rini Uka Mma, Ndun A Ban Ndi-isi We

¹ Mgbe enyi gileni nwan sazi aka din e, enyi no si ni osuon'a ni enyi sqo k'a nodi Atensi, enyi a nodi. ² Enyi no gweru zi Timoti nwen enyi hun enyi le iya gba a runni Osolobue orun izisonme ozioma Kraisti d'a gba unu ume, me unu zekemme ime okukwe unu—³ amamgbe ukpokpo ndini gha e mehunme onye owule ime unu. Unu le enwen unu a maringho ezioku-ezioku ni ukpokpo ndini wu okeri enyi ime Kraisti. ⁴ Ezioku-ezioku, enyi gwato unu ya ogen enyi le onu gi ri uzo ohu, ni we jenkq d'e kpokpo enyi. Unu le enwen onu a maringho n'o meole nwan erira. ⁵ Make ukpokponi biani ni unu, asazini m aka din. M no zi ozi, ni m marin ke okukwe unu no, makeni egun ri a tun m ni, ikenkwo, onye-onwunwan a nwanguo unu, ihien enyi run a la iwi.

⁶ Kani, Timoti a ghaguq nwan ebe unu ri lua; o weheguq ni enyi ozi ri mma banyeni okukwe unu le ihien-osusuq unu nwe. O kuguoz q unu don a nyanhan enyi ohunma-ohunma, kuzikwo ni enyi hu a da unu—ke unu don a da enyi.

⁷ Umune, ya wu ni e giguo we nwan okukwe unu gba enyi ume ime nsongbu le ukpokpo enyi ile. ⁸ Ndun a banguq nwan enyi—ebe o me ni unu turuhu ime Di-nwonni-enyi.

⁹ Euu, nani ke enyi a don saaka keleguu Osolobue make unu, make ighogho ile enyi ri e nwon ebe Osolobue ri make owuzo unu wuzo ime Kraisti? ¹⁰ Enyi e meshi ekpere iken uhinhin le efinnai ni enyi le unu huntari enya, keni enyi hun uzo ye unu ihien owule ri a koni unu ebe okukwe unu ri.

Ekpere Polu We Meni We

¹¹ Chuku enyi wu Nedi enyi le enwen e ya dodo duhe enyi nwan ebe unu ri, iya le Di-nwonni-enyi wu Jizosi! ¹² Di-nwonni-enyi ya mezikwo ihien-osusuq unu bawaye uba egbata onu le ibe onu le egbata onu le ndi ozo ile—rike ke ihien-osusuq enyi nwon ebe

unu ri gi a bawaye. ¹³ Ya me obi unu zekenme ebe iri-nsọ ri, amamgbe unu gha e nwon nkoriani ihun enya Chuku Nedi enyi ogen hu Di-nwonna-enyi wu Jesu le ndi nke e, ndi nsọ a, k'e gi bia.

Isi Nke Eno

Obibi Hun A Sọ Osolobue

¹ Umune enyi, igi mekin, enyi gi efan Di-nwonna-enyi wu Jizos' a riọ unu: bisonme ni obibi hu unu munariri enyi ni 'ya a sọ Osolobue usuo—obibi ahun unu ri nwan e bi; bikenme ni erira. ² Makeni, unu a maringuo iwu enyi gisonme efan Di-nwonna-enyi wu Jesu ye unu.

³ Makeni, uche Osolobue wu ni unu ri nsọ; ni unu juchanrin ughere; ⁴ ni onye-onye ime unu marin k'o don kwodon ehu a, donme e nsọ, me e nwe mgbaye; ⁵ ele hun ime-mgba e gi lagbu e enya leke ndi hun marinleni Osolobue; ⁶ ni ihian eweriko ihien nwen e mọbu megbu nwen e ime ihien. Enyi a gwaguo unu ya mbu, gba unu mkpinsi-eka, ni Di-nwonna-enyi e megwarikwo udi ihien ndini ile. ⁷ Makeni, ele obibi ru unyin ke Osolobue kpọ enyi d'e bi, kani obibi ri ochan.

⁸ Ya wu, onye owule ju n'o giko iwu ndini bi, ele iwu ihian k'o ju, kani nke Osolobue, bu Osolobue nwen e ye unu Mmon-nsọ a.

⁹ O me nke inwetari ihien-osusuo nọke umune ime Kraisti, o rini mkpa ni we deni unu ihien owule. Makeni, Osolobue e giguọ eka a kuzi unu inwe ihien-osusuo ibe unu.

¹⁰ Ezie ro ni unu hu e nwe ihien-osusuo ndi ile kwerini ri Azuun Masedonia. Kani, enyi ri a riọ unu, umune, ni unu e mekenme erira, ¹¹ ni unu a chokenmezi ni ni unu e bi obibi me juu, e bu enya e zime orun unu, e gi eka unu a luru—rike ke enyi don gwa unu mbu.

¹² Unu e gi e me ndi kwerileni a gbye obibi unu, gi e hun ni o nwonna ihien a koni unu.

Obibia Jesu

¹³ Umune, enyi cho ni unu marin ihien k'e me ndi ri uran (ndi nwunni), make unu gha a kwan ke ndi hu nwoneni olile-enya don a kwan. ¹⁴ Makeni, ebe o me ni enyi kweri ni Jesu nwun, lihizi, erira ke enyi gizi kweri ni Osolobue k'e wekinhen ya le ndi hun kwerini n'e hun ri uran (ndi nke e nwunhuni).

¹⁵ Ni enyi gwa unu onwan makeni oku Di-nwonna-enyi ro: enyi ndi hun ri ndun, hun keleni nwunhun ogen Di-nwonna-enyi k'e gi bia, ebukoni ndi hu ri uran uzọ d'e kunrun Di-nwonna-enyi. ¹⁶ Makeni, o ru ogen hu, Di-nwonna-enyi k'e gi oken olu ku oku; we k'a nu olu onye-isi ndi mmon-ozii; opi Osolobue k'a han—Di-nwonna-enyi wu Kraisti a gha elu-igwee hidan; ndi nke Kraisti hun ranhinguni e buguu uzọ gha onwun lihi. ¹⁷ Ogen hu, we k'a juru enyi ndi hoduni, ndi rikwo ndun, cheni we ime orukpu, enyi e shi elu d'e kunrun Di-nwonna-enyi ime-elu—erira ke enyi k'a don buru Di-nwonna-enyi d'e son e nodi jenin ejen. ¹⁸ E gi ni nwan oku ndini a kasi ibe unu obi.

Isi Nke Isen

Kwademe Ni Obibia Jesu

¹ Kani, umune—o me nke ogen le udu o k'e gi me—o rini mkpa ni we deni unu ihien owule. ² Makeni, unu le enwen unu a maringuo ohunma-ohunma ni Uhuohin hu Di-nwonna-enyi k'e gi bia, o k'a bia idenmizi ke ohin a bia ime abali. ³ Ogen hu we k'e gi ri a si, “Udon a riguo! Nsongbu arizi a!” ya ke ntikpo k'e gi kunrun we idenmize, nọke ebe ime no memehu okpoho! Mwanahin arikozii a!

⁴ Kani nke unu, umune, onu ari ime ishi, hun Uhuohin hu e gi kunrun onu idenmize nọke ohin. ⁵ Makeni, umu ukpe le ndi e bi ebe eki ri enu ke unu wu; enyi ele umu ukinkin mọbu umu ishi. ⁶ Ya wu, enyi aranhinko ni ke ndi ozọ; kama, ni enyi mnrun ni enya, ni enyi donrin enya. ⁷ Makeni, uhinhin ke ndi a ranhin uran gi a ranhin; uhinhin ke ndi a ra manya a tu gizi a ra a tu. ⁸ Kani, ebe enyi wu ndi e bi ebe eki ri elu, ni enyi donrin ni nwan enya; ni enyi yiri okukwe le ihien-osusuo ke ewuru igwe onye-agma gi e gbondon

obi e, enyi e yiri olile-nya nzuopuha nọke okpu onye-agma gi e gbondon isi e. ⁹ Makeni, Osolobue etumeni enyi d'a narin afunfun iwe-le-onuma a; kama, o kpo enyi d'e nwonrin nzuopuha ghahani Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi. ¹⁰ Makeni, Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi nwunni enyi onwun keni enyi hun uzọ son e ri ndun—ke enyi ri ndun oge o gi bia ke enyi a nwunhuguo.

¹¹ Ya wu, a gba ni nwan ibe unu ume—ke unu don ri e me; e yeni ni ibe unu aka ni w'e sue—ke unu don ri e me.

Ndunmodun Ikpazuun Le Ekele

¹² Kani, umune, enyi ri a rijo unu ni unu gbaye ndi ri a runshi oruniken ime unu, hun e lepu onu enya ime Di-nwonni-enyi, a dun onu odun. ¹³ E nwe ni ihien-osusuo we, e gi ifiri e e ye we mgbaye kachanrinni—make orun we ri a run. Udun ya risonme egbata onu le ibe onu.

¹⁴ Umune, enyi ri a dun unu odunni: a gba ni ndi nodi mmaka mkpinsi-eka; a kasi ni ndi-ujọ obi; e yeni ni ndi zeleni aka—ka gi ni ndidi e son onye owule. ¹⁵ Hun n'a n'o nwonni onye owule ime unu e gi njo a ku njo, kama, a cho ni ni unu e me ni ibe unu le ndi ozo ile ihien ri mma.

¹⁶ A ghoghọ ni oge ile. ¹⁷ E me ni ekpere oge ile. ¹⁸ E ye ni ekele ime onodi owule, makeni onwan ke Osolobue cho aka unu ime Kristi wu Jesu.

¹⁹ Etinyunle ni ihien Mmon-nsọ ri e me. ²⁰ Eleliale ni amuma le ozi ihian si Osolobue si a zi— ²¹ kama, e lele ni ihien ile, unu e kwonkenme hun ri mma. ²² Gba ni ni udi eje-ihien owule oso.

²³ Osolobue le enwen e, hun udun gha aka a bia, ya dodo donchanrin ihien ile ri ime ndun unu nsọ: ya donmechanrin mmon unu le ume-ndun unu le ehụ onu ohunma—amamgbe onu gha e nwon nkoriani oge Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi k'e gi bia. ²⁴ Onye hun kpo onu furu we gi e don enya, o jenkọ d'e me e!

²⁵ Umune, e me ni ni enyi ekpere!

²⁶ Dide ni umune enyi ile odide ri nsọ.

²⁷ M ri e gi efan Di-nwonni-enyi a si onu gunni ndi ile kwerini ehuhuo-ozini.

²⁸ Efo ma Onye-nwonni-enyi wu Jesu ya noyeni unu.

Ehuhuo-Ozi Nke Ebuo Polu Dejenni

Ndị Teshalonika

Ndị Teshalonika, Nke Ebuo

¹ Polu le Sivanosi le Timoti de ehuhuo-ozini. Enyi ri e dejenni uka Teshalonika hun ri ime Osolobue Nedi enyi le Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi ya. ² Efoma le udon hun gha aka Chuku Nedi le Nna enyi wu Jesu Kristi bia ya rini unu.

Osolobue E Dnmekwe Unu

³ Umune, o furu efuru ni enyi gi ifiri unu a kpanmin Osolobue ogen ile, makeni okukwe onu ri e sue oda-oda, ihien-osusuo onye-onye ime onu nwe ebe ibe e ri rizikwo a bawaye. ⁴ Ya hain enyi le enwen enyi gi e gi unu a nyan isi ime uka Osolobue ile ri ichen-ichen. Enyi gi unu a nyan isi make owuzo unu wuzo le okukwe unu to e nwon ime ukpokpo ile we ri e kpokpo unu le nsongbu ile unu ri e dingbu.

Okinkin-ikpe Kraisti Wela

⁵ Ihien we ri e me unu ri a ghosi ni okinkin-ikpe Osolobue wela furu efuru. We gizi nsongbu ndini we e me unu a wuru ndi ru ogo ibanye Ali-eze Osolobue hu unu ri a tani afunfun. ⁶ Ezioku ro, makeni, o furugho ni Osolobue we afunfun yegwari ndi ahun ri e ye unu afunfun, ⁷ me unu ndi ri a ta afunfun zu iken—mezikwo enyi nwen zu iken. O jenko d'e me e ogen Di-nwonni-enyi wu Jesu k'e gi gha enu-igwee bia—'ya le ndi mmon-ozie hu kin-akwanran.

⁸ We k'e gi okun ri e nwunni bia; we k'e megwari we ile marinleni Osolobue le ndi hun humeleni ni ozioma Di-nwonni-enyi wu Jesu isi. ⁹ Ndin k'a narin afunfun hun wu ntikpo itebite; we k'a gha ebe Di-nwonni-enyi le iken o gi nwe ogho ri wepu we— ¹⁰ o ru Uhuohin hu—Uhuohin ahun o k'a bia keni ndi nsu a ye e ogho, keni we ile kwerini jazikwo a mma n'o makazi. Unu le enwen unu k'a rizi ime we, makeni unu kwere oku e hun enyi gwa unu.

¹¹ Ya hain enyi gi e meni unu ekpere ogen ile—a riu Osolobue enyi n'o me unu wuru ndi k'a ghosi ni oku o kpo unu alan iwi; enyi a riu a n'o gi iken e runzuchanrin ihien-oma owule unu kwademe obi ni unu k'a run—le orun owule unu gi okukwe a run— ¹² keni we gi ifiri ihien we ri a hun ebe unu ri ye efan Di-nwonni-enyi wu Jesu ogho, gizi ifiri Jesu ye onu ogho—ghahani efoma Osolobue le Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi.

Isi Nke Ebuo

Onye Ahun Hun A Dancharin Iwu Ile

¹ Dodo ni umune, o me nke obibia Onye-nwonni-enyi wu Jesu Kristi le owegbama we jenko d'e wegbama enyi ile d'e kunrun e, ² anile ni obi nahinkenrin onu; anile ni obi gbakama onu make amuma mobu oku-onu mobu ekukwo-ozie owule—we si n'o gha aka enyi bia—hun si ni Uhuohin Di-nwonni-enyi a biagu.

³ Anikwole ni onye owule gi uzọ owule dufie unu: Uhuohin hu abiko mmani oken nnupu-isi hu biagu, e wefuhagu we Onye hu a dancharin iwu ile—Onye hu a dancharin iwu ile hun ntikpo rizikwo e che ya le enwen e. ⁴ O k'a gha a lusun mmon le iyi owule le ihien owule w'e fe efe ogun; o k'e weshi enwen e elu ni iya kachanrin we ile, nke wu ni o k'a banyede ime Ulo-nsu Osolobue, weri ocho, kpo enwen e Osolobue.

⁵ Unu anyanhanzini ni m gwa unu ihien ndini ogen mme le unu gi ri uzọ ohu? ⁶ Ya wu, unu a maringho ihien gin'e—we gileni ke wepuha a, ni we ri e che ni ogen e rugu we kebe wepuha a.

⁷ Makeni iken hu e buhe idan-iwu a rigule nwan orun, gi nzuzue a run ihien o ri a run; o ke puha ifon. Kanj, o k'e zuerihu d'e ru ni e wepu we onye hu ri e gbondonn'e.

⁸ Ogen hu, e wepuha we Onye hu a dancharin iwu ile—hun Di-nwonni-enyi wu Jizosi

k'e gi uzun gha a onu puha tikpogu. Di-nwonna-enyi k'e gi ogho ya le enwen e wu Di-nwonna-enyi gi bia gbu e la iwi.

⁹ Obibia Onye hu a danchanrin iwu ile k'a wu aka-orun Ekwensu. O k'e gi iken ile ri ichen-ichen le ihien-ahima le orun-atumanya ichen-ichen we gi e dufie ihian bia, ¹⁰ ya le udi eje-ndufie ile ri ichen-ichen o k'e gi son ndi hun lako ntikpo, makeni anini we ezioku weri onodi ime obi we, ezioku hun nke a zuopuha we; ¹¹ Osolobue k'e gi ifiri n'a juguo we ezioku zihie ni we oken ndufie ahun we jenko d'e dufie we, hun k'e me we kweriyeni ntụ. ¹² Osolobue k'e me e keni we gi e ma we ikpe, uwe ile gileni ezioku don, kama, eje-ihien a ka we a suo.

We Hoto Unu Keni Unu Nwe Nzuofuha

¹³ Kani, nke unu, umune enyi, onu ndi Di-nwonna-enyi bu obi, enyi k'a gha e gi ifiri onu e ye Osolobue ekele ogen ile. Makeni, Osolobue hoto unu isi-mbidon noke mkpuru-ibuzo, keni unu nwe nzuopuha, ghahani odidon-nsọ Mmon-nsọ le ikwerini ezioku. ¹⁴ Onwan hain Osolobue gi nwan kpo unu ghahani ozioma enyi zi unu; keni unu nwehen ogho Onye-nwonna-enyi wu Jesu Kristi. ¹⁵ Umune, wuzokenme ni nwan! Unu e kwonkenme odinali ndi hun enyi kuzi unu—ke hun enyi gi onu kuzi ke hun enyi gi ekukwo-ozu kuzi.

¹⁶ Onye-nweni-enyi wu Jesu Kristi le enwen e le Osolobue wu Nedi enyi hun gi ihien-osusuo o nwe ebe enyi ri meni enyi ohunma ye enyi nkasi-obi itebite le olile-nya ri mma, ¹⁷ dodo kasi nwan onye-onye ime unu obi, me obi unu zekenme, ebe oku-onu le orun owule ri mma ri.

Isi Nke Eto

E Me Ni Ni Enyi Ekpere

¹ Umune, nke ikpazuun rin'a wu onwan: e me ni ni enyi ekpere, ni oku Di-nwonna-enyi hun uzo ghagbari egwa; ni we e ye e ogho ebe ile—ke unu don ye e ogho. ² E mezikwo ni ni enyi ekpere ni Osolobue gbapuha enyi aka ndi eje-obi le ndi eje-ihian, makeni ele ihian ile kwerini Osolobue.

³ Kani, Di-nwonna-enyi furu onye we gi e don enya; o k'e me unu zekenme, chedon onu—make Eje-onye hu gha e me onu ihien owule. ⁴ Makeni enyi a maringhozi ihien Onye-nweni-enyi k'a saeka me, obi ru enyi ali ni unu ri e me ihien ndi enyi si unu me, ni unu k'e mesonme we.

⁵ Di-nwonna-enyi ya dodo du obi unu ile ni unu ghota ihien-osusuo Osolobue nwe le oken-ndidi Kraisti, e nwezikwo we.

Akutopekwole Ni Eka

⁶ Umune, enyi gi nwan efan Onye-nweni-enyi wu Jizos' Kraisti e ye unu iwuni: unu le onye Itu-Kraisti owule kutopu aka hun nke o gi bi ke enyi don gwa unu akpakwole. ⁷ Makeni unu le enwen unu a maringhozi ni o furu ni unu kinrin enyi. Enyi akutoponi aka ogen enyi le unu gi ri uzo ohu; ⁸ enyi anarinni onye owule ihien-oriri bu enyi akuni ugwo. Enyi a run orun a rungbu enwen enyi uhinhin le efinnai, amamgbe enyi a wuruni onye owule ime unu ibu. ⁹ Elekwo ni o runi enyi; mba, ihien runi enyi ro. Kani, enyi me erira keni enyi ghosi unu ihien unu e leri e bi. ¹⁰ Ke ogen enyi gide ri ime igunrun unu, enyi ye unu iwuni: “Onye ju n'ọ runko, y'e rile.”

¹¹ Kani, enyi a nuguo ni ndi hu ime unu kutofu aka, e busonme aka e che orun ruleni we; o nwonna ihien w'a run. ¹² Enyi gi efan Onye-nweni-enyi wu Jesu e ye ndi no erira iwu, a dun we odun: we nwe ihien aka kuma we; we gi aka we a luru ihien we e gi bi.

¹³ Umune, ndun ime ihien ri mma y'a gukwole unu.

¹⁴ Onye owule gbayeleni ihienni enyi ri nwan e deni unu, unu a koma a enya, gban'a oso—keni ifenren me e. ¹⁵ Ewerikwole n'a ke enenren, ka a gba n'a mkpinsin-aka ke nwenen unu.

Oku Ikpazuun

¹⁶ Di-nwonnini-enyi le enwen e, onye hun udon gha aka a abia, ya ye onu udon ogen ile le uzọ ile. Di-nwonnini-enyi ya noyeni onu ile.

¹⁷ Mmę wu Polu gi aka m e de ekeleni. Onwan wu mbiye-aka m, enina ke m'e biye ekukwo-ozu m ile aka.

¹⁸ Efo ma Nna enyi wu Jesu ya rini onu ile.

Ekukwo-Ozi Ibufo Polu Dejenni
Timoti
Timoti, Nke Ibufo

¹ Mmē wu Polu de ekukwo-ozini; m wu onye-ozini pu-ichen Kraisti Jizosi. Osolobue wu Onye-nzuopuha enyi le Kristi wu Jesu onye enyi gi don enya tume m. ² M ri e dejenni Timoti wu nwa m esi ime okukwe. Efo ma le omiken le udon hun gha aka Chuku-Nedi le Jesu Kristi Nna enyi bia ya rini i.

Mkpinsin aka Banyeni Eje-nkuzi

³ Nodi nwan Efesosi ke m don gwa i ogen m gi jenko Masedonia, keni i gwa ndi hu ri a kuzi ihien wuleni ezioku w'a kuzizile ihien ndi hu we ri a kuzi; ⁴ w'e gonzile ntin akiko nwonleni isi le itu-mpupu ihien hun w'e tusonme hun nweleni njedememe—makeni ihien ndini e me ihian a masonme omuma nweleni ali hun nke o gi yeni ihian aka bi obibi okukwe hun Osolobue cho. ⁵ Ihien hain i k'e gi gwa we erira wu ni ihian hun uzo gi ihien-osusuo e bi—ihien-osusuo hun gha obi ri mma le ihori ri mma le okukwe gha akpakali obi puha. ⁶ O nweole ndi lato ihien ndini, kpahu, sonme oku nwonleni isi. ⁷ We cho ni we wuru ndi nkuzi Iwu Mozizi, bu aghotani we ihien ndi we ri e ku mobu ihien ndi we ri e ku oku we—e ku, a du aka obi.

⁸ Enyi a maringho ni Iwu ri mma—omeni ihian a maringho gi e me ihien we gi ifiri e ye Iwu. ⁹ O furu ni ihian ghota ni ele ifiri ndi ezi-omume ke we gi ye iwu. Kama, we gi ifiri ndi a dan iwu le ndi e nupu-isi ye e, uwe le ndi ghaleni e fe Osolobue le ndi e me njo, ndi e me ihien runi le ndi e lelja ihien ri nso, ndi e gbu nedi we mobu nne we le ndi izighe. ¹⁰ We yezi e make ndi ughere, make ikennyee hun e meson ikennyee mgba le ikpoho hun e meson ikpoho mgba, ndi e re ihian le ndi e non ihian, ndi-ntu, ndi a shia eri-ntu le ndi e me ihien ndi ozo owule we le ezigbo nkuzi ghaleni a dangbama. ¹¹ Ezigbo nkuzini ri ime ozioma hun Osolobue, Onye hu richanrin mma, buche m aka.

Ikele Chuku Makeni O Me Ebere Nabanhan Enyi

¹² M ri a kpanmin Kraisti wu Jizosi Di-nwonni-enyi hun ye m iken m gi ri a run orun, makeni o weri m noke onye o gi don-enya, we m orun, ¹³ osun'a ni m te kuto a, kpokpo ndi nke e, gi aka-iken son we. Kani o no me ebere m, makeni amarin m ihien m ri e me ogen ahun, m'e ke kwerizikwo ogen ahun. ¹⁴ Di-nwonni-enyi no gi aka ri mma son m, me ni m omiken oda-oda, wezi okukwe le ihien-osusuo ri ime Jizosi ye m oda-oda. ¹⁵ Okuni wu ezioku hun furu w'a nabanhanhanrin: ni, "Kraisti wu Jizosi bia ime uwa d'a zuopuha ndi njo"—hun o me ni mme kachanrin njo ime uwe ile.

¹⁶ Kani, ufiri e ke Osolobue gi meni m omiken, mme hun kachanrin njo e me, keni Kraisti wu Jizos' hun uzo gi m ghosichanrin ndidi zu oke, gi m me ihien nleri, keni ndi ozo, hun k'e kweri n'e gi e marin ni we le enwen we jenko d'e nwon ndun itebite.

¹⁷ Eze Itebite ke Osolobue wu! Eze Ghaleni a nwun! Onye we ghaleni e legha enya! Chuku ohu suo rini! Mgbaye le ogho ya rin'a jenin ejen! Isee.

Gi Oku Osolobue Le Ihori Ri Mma Lunu Osolobue Ogun

¹⁸ Timoti nwa m, m ri e ye i iwu ndini noke ke amuma ndi we busonme banyeni i mbu don ku, keni i saeka gi ihien we ku ime amuma ndi ahun lu ogun hu ri mma, ¹⁹ e kwonkenme okukwe le ihori ri mma. O nweguo ndi lato ihori we, sukpopu okukwe we. ²⁰ Himenosu le Alezanda ri ime we. E weguo m we ebuo ye Ekwensu n'o me we ihien, keni we marin kubehi aru.

Isi Nke Ebuo

Ife Ofufe Ime Uka

¹ Igi bidon nwan, m si onu a riosonmeni ni ihian ile Osolobue; e meni ni we ekpere; a riodonni ni we; e gi ni ifiri we a kpanmin a, ² e mezini ni ndi-nze le ndi ile ri isi-okiki ya, ken enyi hun uzo e bi obibi me juu, e gi udon e bi, e bi obibi ndi e fe Osolobue, e yetari mgbaye. ³ Makeni udi ekpereni ri mma, wuzikwo ihien a suo Osolobue wu Onye-nzuofuha enyi usuo, ⁴ makeni Osolobue cho ni onye owule nwon nzuofuha, marizikwo ezioku.

⁵ Makeni,

Osolobue ohu suo ri;

Onye ohu suo rizikwo

hun e wegbama Osolobue le ihian.

Onyeni wu Kraist wu Jizosi

hun wuzikwo ihian;

⁶ hun we enwen e ye,

keni o wuru ihien w'e gi gbapuha ihian ile—

Osolobue a shiaguo eri banyeni ihienni ogen furuni.

⁷ We tume m onye e zisonme ozi ihienni le onye-ozu pu-ichen le onye a kuzi ndi ani ndi ozo wuleni ndi Ju okukwe le ezioku. M ri e ku ezioku, ari m a tu ntu!

⁸ Ya wu, m cho ni ikennyer ri ebe owule hun a ni we e me ekpere. We gha a kishi aka ekpere elu, ya wurukwo aka ri nsu, elukwo hun we gi iwe le ndondo meru.

⁹ M chozikwo ni ikpoho e gi uche e ken ekiken: w'e yile ihien e me ifenren, w'e yi ihien furuni. Ekiken we y'e mele icho ntutu mma, mobu iyi goru mobu ihien-mma mobu ekwa ndi nanranni. ¹⁰ Kama, w'e gi orun-oma e kon ekiken—k'o furu ni ikpoho ndi ri e fe Osolobue, a tu egun e, e me.

¹¹ We gha a kuzi, ikpoho w'a gba-nkintin, e gon ntin ihien we ri a kuzi, we wechanrin enwen we che okpuru. ¹² M si okpoho* y'a kuzile; y'a kilu okennyer; y'a gba nkintin. ¹³ Makeni Adam' ke we buzo ke ni we d'e ke Ivu; ¹⁴ e dufieni we Adam', kama, okpoho ke we dufie, o no wuru onye njo. ¹⁵ Kani Osolobue jenkwo d'a zuofuha ikpoho amangbe isi we a to nsongbu ri omumu nwa, ka si a meni e bisonmegho we ime okukwe, ihien-osusuo le iri-nsu, e kwodon enwen we.

Isi Nke Eto

Ndi-isi Uka

¹ Okuni w'e ku wu ezioku, ni, “Onye orun onye-isi uka n'a du, orun ri mma k'o cho no run.”

² Ya wu, onye-isi uka k'a wuriri onye nwonleni nkoriani. O k'a wuriri onye nwon nwunye ohu suo; onye e kwodon enwen e; onye nwon uche; onye nwon mgbaye. O k'a wuriri onye ma nabanhan ndi obia; onye ma kuzi ³ O meko onye-manyu mobu onye aka-iken, kani onye e me nwayo; ele onye-ikpe mobu onye egbo a suo. ⁴ O k'a wuriri onye hun e ri-aka a ki ikpun-ulo a ohunma, a hun a ni umu a hu e hume isi, a gbye ihian uzo ile. ⁵ Makeni, omeni ihian a sani aka ki ikpun-ulo a, nani k'o don lepu uka Osolobue enya? ⁶ O wuko onye roghari nke ohun, onye sonme uzo Kraisti nke ohun, amangbe o honronma bu o nwonni ihien o marin, ikpe ma Ekwensu a ma a. ⁷ O k'a wuriri onye ndi ri ogbe e ku oku e ohunma, amangbe o danban onyan Ekwensu, fa.

Ndi-orun Uka

⁸ Erirazikwo, ndi-orun uka k'a wuriri ndi ghaleni e gi ihien we buche we aka e gu egu; awuko we ndi irenai; awuko we ndi oken-manyu mobu ndi egbo ri enya. ⁹ We k'a wuriri ndi e kwonkenme ihien ndi ahun mini ri ofufe-Kraisti, wuruzikwo ndi ghaleni e me ihien obi gi e gbu we mgbu. ¹⁰ We k'e buriri uzo leleguu we. Omeni enwon we nkoriani, we runma ni uka.

* Isi Nke Ebuo:12 nwunye ihian

¹¹ Erirazikwo, ikpoho we k'a wuriri ndi nwon mgbaye; awuko we ndi-nkuto. We k'a wuriri ndi enya don, ele ndi oken-manya; we k'a wuriri ndi w'e gi e don enya ime ihien ile.

¹² Ndi-orun uka k'a wuriri ndi nwon nwunye ohu suo; ndi a ki umu we le ikpun-ulọ we ohunma. ¹³ Ndi hun run orun-ukani ohunma k'e wehe ni enwen we ezigbo efan, ya wu orun k'e mezikwo obi rukemwe we ali ime okweri we kwerini Kraisti-Jizosi.

Okukwe Enyi Emike!

¹⁴ M bu e obi ni m lala d'a hun i egwa. Kani, m ri e de ni i ihien ndini ¹⁵ keni, omeni m bie d'a bia, n'i marin k'o furu ni ihian e bi ime ikpun-ulọ Osolobue, uka Osolobue, Osolobue hun ri ndun. Uka a ni wu iyetọ le iden hun gi ezioku.

¹⁶ W'a ru uka a, ihien ahun enyi kweri e miki; ihien ahun mini wu banyeni:

Onye* ahun gi ehụ puha;

o no ghoji ni iya ro nke-esi

ghahani Mmon-nsọ;

ndi mmon-ozu a hungho a.

Ihian e zisonmeguo ozi e ali ichen-ichen;

e kweriguo ni w'a ime uwa.

O gi ogho lashi elu-igwee.

Isi Nke Eno

Eje-nkuzi

¹ Mmon-nsọ e kupuguo a n'o ru ogen ikpazuun, o nwe ndi k'a lato okukwe-Kraisti, sonme mmon ndi hun e dufieni le ihien eje-mmon ri ichen-ichen a kuzisonme, ² ebe we n'e son nkuzi ndi-ntu le ndi ihunnai ihori we nwunguu noko si we gi igwe-okun dagbu e. ³ We k'a kuzime ihian w'a lule di-le-nwunye. O nweghozi ihien-oriri ndi we k'a si we soma, ihien-oriri Osolobue ke keni ndi hun kwerini, hun marin ezioku, hun uzo e ri, e ye e ekele. ⁴ Ihien ile Osolobue ke ri mma, o nwonni hun w'a ju, ka si a me ni we gi ekele narin a, ⁵ make ni oku Osolobue le ekpere e don e nsọ.

Ezigbo Odibo Jesu Kristi

⁶ I gwa umune enyi ime okukwe ihien ndini we, ya wu ni i wu ezigbo onye-orun Kraisti-Jizosi, hun we gi ihien ndi ri ime okukwe-Kraisti le ezigbo nkuzi hu i ri e son zun.

⁷ Lato ilu ndi ahun nwele ni erere o ban ebe ihien Osolobue ri, hun ndi marinle ni ihien gi e don. Kama, e gi ihien Osolobue a zun enwen i. ⁸ Make ni, w'a si, "Erere huoghọ izun ehụ ihian, kanị igi ihien Osolobue a zun enwen ihian ke erere ka a ri uzo ile, make ni w'e ri erere e ime ndunni le ime ndun lalani." ⁹ Ezioku ro, o furu ni we nabanhan a ohunma-ohunma. ¹⁰ Ya hain enyi gi a rungbu enwen enyi, a lugbu enwen enyi, make ni enyi gi Osolobue ri ndun don-enya, Osolobue hun wu Onye-nzuopuha ihian ile—tumadu ndi kwerini.

¹¹ A gwa we ni we k'e meriri ihien ndini, a kuzi we ya. ¹² Anikwole onye owule legber'i n'i wu nwata. Ka wuru onye ndi kwerini e leri oku-onu a, obibi e, ihien-osusu a, okukwe e le k'o donme obi e ochan. ¹³ M gini d'a bia, hun a ni i hu a gunpuha Ekukwo-nsọ ebe ihian ile ri, e gi oku-Chuku a kpasu mmon we, a kuzi we ogen ile. ¹⁴ Alatokwole oyiye hun ri ime i, hun Osolobue ye i ogen hu we gi bu amuma banyeni i, ndi-isi uka no bu eka kwasị i.

¹⁵ Hun a ni i hu e me ihien ndini ile; wechanrin enwen i che ime we, keni ihian ile hun a ni i hu e me we ohunma, a runpuha ihien rin'a. ¹⁶ E leban enwen i le nkuzi i enya; e mesonme ihien ndini we. Make ni, i gha e me we, i siko d'a zuofuha ke enwen i ke ndi ri e gon i ntin.

* Isi Nke Eto:16 Ndi Kolosi 1.26-27; 2.2

Isi Nke Isen

Èka W'e Gi E Sọn Ndị Rị Ichèn-ichèn Rị Ùka

¹ Aganlẹ okennyẹ-oba, ka gi mgbaye gwa a oku lẹkẹ onyẹ rị a gwa nedi ẹ oku; a gwa ikennyẹ rị ibe anị oku lẹkẹ umunẹ-ikennyẹ; ² a gwa ikpoho-oba oku lẹkẹ onyẹ rị a gwa nne ẹ; a gwa ikpoho rị ibe alị oku lẹkẹ umunẹ-ikpoho—ka donmẹchanrinkwo enwen i ochan.

³ E lepụ ndi di wẹ nwun hun nweleni eyemeka nke-esi enya, n'i gi ẹ tu ni wẹ uya. ⁴ Omeni okpoho di ẹ nwun e nwongho umu, mobu umu-oye, ndini wẹ murungude ke wẹ don a run ihien furu ni wẹ runni ndi ezi-le-ulọ wẹ, e gi eka wẹ rị e yeni ndi muni wẹ a kukinbelua wẹ ugwo, makeni iya a sọ Osolobue. ⁵ Nke okpoho di ẹ nwun hun wu ogbennyẹ nke-esi, hun nwoleni onyẹ owule, o k'a rị e gi Osolobue e don enya, e mesonmẹ ekpere, a rị Osolobue uhinhin lẹ efinnai. ⁶ Kani, hun rị e bi obibi ehụ-ufu anwuhunguole—oson'a ni o rị ndun. ⁷ Hun a ni y'e yezi wẹ iwu ndini amamgbe wẹ a wuru ndi nwon nkoriani. ⁸ Onyẹ owule ghaleni e lefu ndi nke ẹ enya, tumadu ikpun-ulọ a, a jugwo okukwe-Kraisti, onyẹ ahun ka onyẹ kwerileni njo.

Ikpoho Di Wẹ Nwun Hun Ùka Jenko D'e Lepu Enya
(Orun Ndi-Ozi 6.1; 9.36-39)

⁹ Okpoho di ẹ nwun hun rugu ahua ogun eto mobu kari sọ ke wẹ jenko d'a gunye ikpoho di wẹ nwun hun uka jenko d'e lepụ enya; o k'a wuriri onyẹ lukarileni di ohu. ¹⁰ O k'a wuriri onyẹ wẹ gi orun oma o runsonmẹ marin: ya wu, n'o zungho umu; n'o nabanhangho ndi obia; n'o fegho ndi-nke Osolobue, chanchanpu wẹ unyin ukụ; n'o yeghoni ndi rị nsongbu eka; n'o gigho enwen ẹ kwani orun oma uzọ ile.

Ikpoho Di Wẹ Nwun Hun Keleni Ka Egedi

¹¹ Ka ekwerile gunye ikpoho di wẹ nwun hun keleni ka egedi. Makeni, ihien a gun ehụ nwẹ iken ban egbata wẹ lẹ Kraisti, a choma wẹ ni wẹ luru di. ¹² Ogẹn hu ikpe a ma wẹ makeni e tikpogwo wẹ nkwa ibuzo wẹ kwe.

¹³ Wezukade ohun, o ru, a munrun wẹ eka-nkuto, a gha uno-uno. Eledẹ eka-nkuto sọ, a si si-si-si, e busonmẹ eka e che orun rulen wẹ, e kusonmẹ ihien furulen ni wẹ ku. ¹⁴ Ufiri onwan, ndunmodun m wu: ikpoho di wẹ nwun hun keleni ka egedi wẹ luru di, wẹ mu umu, wẹ e lepụ ikpun-ulọ wẹ enya—amamgbe enenren a hun oghere o gi kuja oku enyi. ¹⁵ Makeni, ndi hu ime ikpoho ndini wẹ a kpahugwole, sonmẹ Ekwensu.

¹⁶ Okpoho owule kwere ni Jesu hun ndi di wẹ nwun wu ndi-igbennyẹ nke-esi rị ikpun-ulọ wẹ, ya yeni wẹ eka, make uka gha e bu oken ibu—keni uka hun uzọ saeka e yeni ndi ahun di wẹ nwun hun nweleni onyẹ e yeni wẹ eka nke-esi eka.

Èka Wẹ Gi E Sọn Ndị-isi Ùka

¹⁷ Ndi-isi uka rị a ki ohunma ru w'e ye ogho lẹ ugwo-orun furu w'e ye ndi-isi—uzo ebuo, tumadu ndi rị a gbakenmẹ ebe iku oku-Chuku lẹ ikuzi n'ẹ rị. ¹⁸ Makeni, Ekukwo-nsọ si, “Ekenmẹle efin onu ebe o rị a zokpo oka,” sizi, “Onyẹ-orun e furugho hun w'a ku ugwo-orun a.”

¹⁹ Wẹ kinghosi i ihien owule banyeni onyẹ-isi, egikwole ẹ don, mmani madu ebuo mobu eto puha osheri. ²⁰ Nke ndi hun e mesonmẹ njo, jugbo wẹ id'enya ihian ile, keni egun hun uzọ tuma ndi hoduni.

²¹ M rị a gba i mkpinsin-eka id'enya Osolobue lẹ Kraisti wu Jizosi lẹ ndi mmon-ozu nsọ: e donmẹ iwu ndini; egbeyekwole ni onyẹ owule; elekwole ihian enya ihun.

²² Ahuhukwole bu eka kwasị onyẹ owule tume ẹ onyẹ orun-uka, bu y'e leban n'a enya ohunma. Kpachanfu enya amamgbe y'e bi eka ye njo ndi ozo mẹ; donmẹ enwen i ochan.

²³ Arazilẹ mirin sọ, kama, a rari ekere manya make ufiri efọ i lẹ make emu hun a ku n'i mbu-le-ebuo.

²⁴ O nwẹ ndi njo wẹ a puhachanrin ifon, a ma wẹ ikpe wẹ kebe kinmẹ wẹ ikpe, kani nke ndi ozo, njo wẹ a ra fuha ifon egwa, kani o hu e sọn wẹ, wẹ kingwu wẹ ikpe o puha ifon.

²⁵ Ẹrịra ke ọrun ọma dọnzikwọ a pụhachanrịn ifon. Ọsụọden'a n'o ke pụhachanrịn ifon, o zuerikọ jẹnrin ejen.

Isi Nke Isin

¹ Ndị ile wụ igbon mọbụ odibo ẹka ihian wẹ weri ndị wẹ rị okpuru wẹ nị e rughọ wẹ ogo mgbaye, a gbayechanrịn wẹ—make ihian gha e kutọ ẹfan Osolobue lẹ ihien ẹnyi rị a kuzi. ² Emeni ihian rị e fe onye kwerini, y'e benwakwọlẹ mgbaye o ye ẹ makeni wẹ wụ umune ime okukwe. Kama, ya fedẹ ẹ kari, makeni onye rị e ri erere ọrun a wụ onye kwerini lẹ onye rị Osolobue obi.

A kuzi wẹ ihien ndini, e nu wẹ e mẹ wẹ.

Eje-nkuzi Lẹ Ihien E Buhen'e

³ Onye ọwule hun a kuzisonme ihien ọzọ wulen ezioku, onye hun ghaleni e kweye ni oku ndi hu zu oke Onye-nweni-eyi wu Jizos' Kraisti ku lẹ nkuzi furu ofufe Osolobue, ⁴ rihu a pache; o nwonni ihien o marin. Adudu ido-ndondo lẹ iru-uka mkpuru-oku wu nsongbu e. Eje-aduduni e buhe iwe-eyia, ikpe, nkuto, inyonsomme-ihian onyinyon rileni mma ⁵ lẹ idosomme ndondo—hun o meni o nwe ndi e men'e. Uche ndi no erira ari mma; ezioku a nahinguo we. We rị e ro ni ife Osolobue wu uto we gi e nwe erere. [Esonkwole ndi no erira a kpa.]

Ezigbo Aku-le-uba

⁶ Ifede Osolobue wu erere hi-ogbe nke-esi omeni ihian a ni ihien o nwe jun e ẹfo. ⁷ Makeni, o nwonni ihien ẹnyi wehe ime uwa, o nwonzikwoni ihien ọwule ẹnyi jenkọ d'e weri ime ẹ ẹnyi pukoni. ⁸ Ya wu, o mehu ni ẹnyi e nwongho ihien-oriri lẹ ẹkwa*, ya jun ẹnyi ẹfo. ⁹ Kani, ndi rị a cho ni we hi odafin a danbansomme ime onwunwan; egun rị ichen-ichen nwonleni isi a nwundon we ke onyan—egun rị ichen-ichen hun a ru ihian ehụ, a do ihian e ye ime iwi lẹ ntikpo. ¹⁰ Makeni, ẹkpiri-egho wu mkpogun udi eje-ihien ile gha a suepuha. O nwegho ndi ghaguu ime okukwe kpahu ebe ihi-odafin n'a du we, mesomme ihien bu oda obi gi e gbusomme we mgbu.

Ndunmodun Rini Onye-Orun Osolobue

¹¹ Kani, iyu wu onye nke Osolobue, na ihien ndini ile to. Chuma ezi-omume Osolobue cho, ife-Chuku ohunma, okukwe, ihien-osusuo, ndidi lẹ ime-juu. ¹² Lu ezigbo ogun ahun okukwe ẹnyi cho, y'e kwonkenme ndun itebite hun Osolobue gi ufiri e kpo i, hun i gizi ifiri e no id'eyia ndi bu oda ku e n'i kwerichanrin ni Jizosi. ¹³ Ihun ẹnyi Osolobue hun e ye ihien ile ndun lẹ Jizos' Kraisti hun no id'eyia Pontus' Paleti ku ezioku, kwerichanrin n'o wu Onye o wu†, m si i ¹⁴ donmechanrin iwuni; enwonkwole ntupo mọbụ nkoriani ebe i n'e donme e d'e ru obibia Onye-nweni-eyi wu Jesu Kristi. ¹⁵ Obibia Jesu, hun Osolobue jenkọ d'e me n'o mezu ogen furuni. Osolobue, Onye hun richanrin mma, Onye ya suo wu Eze nke-esi, Eze ndi-nze lẹ Nna ndi-nna; ¹⁶ Iya suo wu onye ghaleni a nwun; Onye hun bi ime ukpe we ghaleni a saeka a nokunme; Onye ihian leghatuleni bu asako we ẹka legha a! Mgbaye lẹ okiki itebite ya rin'a! Isee.

Ihien We K'a Kuzi Ndi-idafin

¹⁷ Nke ndi wu odafin ime ndunni, gba we mkpinsin ẹka, si we a pachele mọbụ gi aku-le-uba don ẹnyi, aku-le-uba hun ghaleni a to. Ka we gi Osolobue don ẹnyi, iya wu onye hun e yesomme ẹnyi ihien ile, e yekwasị, keni ẹfo hun uto a suo ẹnyi usuo. ¹⁸ Si we mesomme mma, a wu odafin ebe irun ọrun-oma rị; we a ha-eka, we wuru ndi a cho ni we yebeye ndi ọzọ ihien— ¹⁹ e gi uto e donmetoni enwen we aku-le-uba wu aku-le-uba nke-esi, e gi e e gbetoni enwen we ezigbo iyeto make ogen hu lalani, keni we hun uto kwondon ndun hu wu ndun nke-esi.

* Isi Nke Isin:8 lẹ ebe ẹnyi e buche isi † Isi Nke Isin:13 Jọn 18.33-37

²⁰ Euu, Timoti, kwonkenmekwo ihien we buche i eka-o; latokwo oku ndi ahun nweleni erere o ban ebe ihien Osolobue ri le oku rijunleni efu we ri a kpo, "Amamihien" bu ele ya.

²¹ Makeni, o nwegu ndi ghagu ime okukwe-Kraisti kpapu, ebe we n'e son ya wu ihien. Efo ma Osolobue ya ri ni unu ile.

Ekukwo-Ozi Nke Ebuo Polu Dejenni
Timoti
Timoti, Nke Ebuo

¹ Mmē wu Polu de ekukwo-ozini. M wu onye-ozu pu-ichen Kraisti wu Jizosi makeni uche Osolobue ro. We tumē m onye-ozu pu-ichen d'a run orun w'e gi me nkwa Osolobue gha—nkwa ahun o kwe n'o k'e ye ndun ime Kraisti wu Jizosi. ² M ri e dejenni ezi nwa m wu Timoti: efoma, omiken le udon, hun gha aka Chuku Nedi le Kraisti wu Jizosi Di-nwonni-enyi bia ya rini i.

Polu E Kele Osolobue, O Gba Timoti Ume

³ M ri a kpanmin Osolobue, hun m gi obi ri ochan e fe noka ke ndi nedi m kanj don gi obi ri uchan fe e. M'a kpanmin a m gha a nyanhan i ogen ile ime ekpere m—ke uhinhin ke efinnai.

⁴ M gha a nyanhan enya-mirin i, o hu a ri m ni m hun i, keni ighoghohu jun m obi. ⁵ M ri a nyanhan okukwe i hun gha akpakali obi i puha; okukwe ohu hu hun bu uzọ ri ime nne-i-kanj wu Loisi le nne i wu Yunisi, hun m marin n'ọ rizikwo nwan ime i. ⁶ Ufiri e, m ri a nyanhan n'i n'i funwun oyiye Osolobue hun ri ime i, hun Osolobue ye i ogen m gi bu aka kwasị i. ⁷ Makeni, Osolobue eyeni enyi mmon egun, kama, mmom iken le ihien-osusuo le ikwondon-enwen-ihian k'o ye enyi. ⁸ Ya wu, emekwole nwan ifenren iku oku Onye-nwonni-enyi, emezikwole ifenren mme nwen hun gi ifiri e ri ime ngan. Kama, gi iken Osolobue ye i tari afunfun nke i hun ozioma e gi gha ihun.

⁹ Osolobue wu onye zuopuha ni enyi, kpọ enyi oku ri nsọ. Ele orun-oma enyi run hain o gi kpọ enyi, kanj makeni erira k'ọ cho n'o me e lezi make ifiri efoma a hun o me ni enyi ime Kraisti wu Jizos' ni uwa d'e bidon—¹⁰ o no nwan me e n'ọ puha ifon ogenni ghahani obibia Onye-nzuofuha enyi wu Kraisti' Jizosi bia ime uwa. Kraisti wu Jizosi e meriguo onwun, napu a iken. O giguọ Ozioma wepuha ndun le ibi-jenrin-ejen ifon.

¹¹ Ufiri oziomani k'o gi tumē m onye e zisonme ozi, onye-ozu pu-ichen le onye-nkuzi, keni m d'e zisonme e, a run orun rin'a; ¹² ifiri e ke m gizikwo ri a ta afunfun enina. Kanj ifenren ari e me m, makeni a maringho m onye m gi don enya; a maringhozi m n'o k'a saeka chedon ihien hun m buche e aka, d'e ru Uhuohin hu.

¹³ Sonme udi nkuzi ahun zu oke i nu onu m; e gi okukwe le ihien-osusuo hun ri ime Jesu Kristi e son e. ¹⁴ Chedon ihien-oma ahun we buche i aka; me e ghahani eyemeka Mmon-nsọ hun bi ime enyi.

¹⁵ Y'a maringho ni ndi ile ri Azuun Eshia a gbakitoguo m azuun; Figelosi le Homojinisi a gbaguozide m to.

¹⁶ Osolobue ya me ni ezi-le-ulo Onesiforos' omiken, makeni Onesiforos' a gbaka m ume! Ifenren egan m e meden'e. ¹⁷ Kama, o ruhu Rom, o no chosonmede m d'e ru n'ọ hun m. ¹⁸ Di-nwonni-enyi ya me ni Onesiforos' nwenen omiken aka a Uhuohin hu! Iyü le enwen i a maringho aka ile o yeni m ime Efesosi.

Isi Nke Ebuo

Onye-agma Kraisti Furuni

¹ O me nke i nwa m, gi efoma hu Osolobue meni enyi ime Kraisti wu Jizosi e zekenme. ² Weri ihien ndi hu i nu onu m id'enya ndi bu oda kuzi ndi furu we gi e don enya, hun jenko d'a saeka kuzizi ndi ozọ ya.

³ Tari afunfun noka ezigbo onye-agma Jesu Kristi. ⁴ O nwonni onye-agma hun e kon aka e ye oku-elu; makeni onye-agma k'e meriri ihien a suo onye-isi agha o ri okpuru e usuo

efo. ⁵ O nwonni onye a do-onu egumegu e merini mmani o songho iwu rin'a. ⁶ Onye-ugbo hun a runshi orun iken iya e bu'zo e ri erere ihien o runpuha. ⁷ Romi ihien m ri e ku; Di-nwonni-enyi k'e me i ghota ihien ile.

⁸ Nyanhan Jizosi wu Kraisti hun Osolobue gha ime onwun weli, hun we muye ikpunulo Defidi—ohun wu ozioma m ri e zi. ⁹ Ufiri e ke m gi a ta afunfun d'e ru nwan ebe we no kpoma m egan noke onye-ohin—kani oku Osolobue ari egan.

¹⁰ Ya wu, m'e gi ufiri ndi Osolobue hori e dingbuchanrin ihien ile, keni we sazikwo eka nwonhen nzuopuha hun ri ime Kraisti wu Jizosi le ogho itebite rin'a. ¹¹ Ihienni w'e ku wu ezioku:

“Omēni enyi e songuo a nwunhun,
enyi k'e sonzikwo a ri ndun;

¹² omēni enyi e din ndidi,
enyi k'e sonzikwo a ki;

omēni enyi a ju a,
o k'a juzikwo enyi;

¹³ enyi wubehi ndi we gi e don-nya,
ya le enwen e k'a wusonme onye we gi e don-nya,
makeni o sakwo eka ju enwen e.”

¹⁴ Nyanhan ni we ihienni; gi efan Osolobue gbakenme we mkpinsin-eka. Si we adozile akpuru-oku, ni ara ye eka, kama, o wiwihu ndi a nun'a.

Onye-orun Hun A Suro Osolobue

¹⁵ A lilima n'i y'a ghosi n'i wu onye Osolobue kwadon; onye-orun nweleni ihien owule ifenren e gi me e, hun marin enya oku-Osolobue, oku ahun hun wu ezioku, a kuzi e ohunma. ¹⁶ Latwo oku nwoleni-isi hun ghaleni e yeni ihian eka fe Osolobue, makeni o me ihian a latokenme ihien Osolobue. ¹⁷ Ihien ndi ri ime e ri a kuzi a bagbama noke ete ri a bani. Himenosu le Filetosu ri ime ndi no erira. ¹⁸ Madu ebunoni a ghaguo ime ezioku pu, makeni we ri e ku ni Osolobue e weligule ndi nwunni. O nwe ndi we gi ihienni e wiwi okukwe we. ¹⁹ Kani iyetwo Osolobue turukwo ebe o ri; ihien we deye e wu: “Di-nwonni-enyi a maringuo ndi wu nke e” le “Onye owule hun a kpoku efan Di-nwonni-enyi ya la njo to.”

²⁰ Ime ulo hi-ogbe, w'a hun udi aria ichen-ichen—ele aria we gi goru le hun we gi ola kpu suo, kani ke hun we gi osisi tu le hun we gi urua kpu rizikwo ari. O nwe aria we gi e me ihien ogho, nwezikwo ndi we gi e me ihien-mmaka. ²¹ Erirazikwo, ke we hanle chanchanpu eje-ihien ndini m rutu eka ime obibi we k'a wuru aria nwe ogho; wuru aria we donme ichen, hun onye nwe uno gi e me ihien, aria w'e gi me ihien ile ri mma.

²² La ihien ndi ahun a nasonme ikorobia enya to; y'a chusonme ezi-omume, okukwe, ihien-osusuo le udon, yu le ndi hun gi obi ri-ochan a kpoku Di-nwonni-enyi. ²³ Adole ndondo nwoleni isi hun ndi marinleni ihien we ri e ku a do—y'a maringho ni ikpe k'o buhe—²⁴ bu odibo Di-nwonni-enyi awuko onye-ikpe; kama, o siko d'e giriri efoma e son onye owule, wuru onye a saeka a kuzi, e nwon ndidi, ²⁵ e gi nwayo a kowa ni ndi ghaleni e kweye n'e ebe we no ghotafe. Osolobue nwon iken me we gbehuto, bia d'a marin ezioku, ²⁶ [mememe uche Osolobue;] wanahin onya Ekwensu te gi kwodon we, hun we gi e me uche Ekwensu.

Isi Nke Eto

Ogen Ikpazuun, O K'a Fu Orun Ife Osolobue

¹ Kani, ghota onwan ohunma-ohunma, ni ogen ikpazuun, ogen ihien gi e zekenme k'a bia. ² Makeni ihian k'a wu ndi enwen we ka we a suo, ndi egbo a suo, ndi a nyan isi, ndi mpache, ndi-mkpari, ndi e nufu isi okpuru ndi mu ni we, ndi ohunma-ogodan, ndi e me ihien runi. ³ We k'a wu ndi efo-njo, ndi oku ghaleni a guu efo, ndi-nkuto, ndi ghaleni e kwodon enwen we, ndi obi we ri azuun, ndi ihien ri mma ghaleni a suo; ⁴ We k'a

wu ndi hun e bu ihian mbu-azuun, ndi a si “ihien cho n'o me ya me”, ndi e ro enwen we kari ihien we wu, ndi ihien a suo usuo ka mkpa kari Osolobue. ⁵ We k'a wu ndi e mezuchanrin omenali ri ime ofufe Osolobue, kani iken w'e gi bi obibi rin'a a ri ime ndun we. La ndi no erira to. ⁶ Ndi hu ime we wu ndi e gi ero a rubansonme ikpun-ulo d'e dufie ikpoho obi we zeleni, ikpoho obi ri e gbu mgbu make njo ndi we me, ikpoho egun ihien ri ichen-ichen ri e buhunme, ⁷ Ikpoho w'a to a kuzi, kani w'a ra saeka munrun ezioku. ⁸ Ke Janesi le Jambresi don papu oku Mozizi, erira ke ndini uche we rileni mma, danpuguu ime okukwe-Kraisti, don a papu ezioku. ⁹ Kani, o biekọ a kusị we we, makeni nzuzu we k'a puha ihun ihian ile noke nke madu ebuo hu wu Janesi le Jambresi.

Ndunmodun Ikpazuun

¹⁰ Nke i, ya hunguwo nwan nkuzi m, obibi m, ihien m ri a chu, okukwe m, ndidi m, ihien-osusuo m, ke m don wuzo, ¹¹ ukpokpo ile we gi ifiri okukwe m kpokpo m le afunfun ile m ri a ta. Ya maringho ihien ile m hun ime Antioku, ime Ikoniom le ime ali Litra. Y'a maringho oken ukpokpo hun m din; kani Di-nwonni-enyi no gbapuhachanrin m ime we ile. ¹² Ezie, we k'e kpokporiri ke we han cho ni we bi obibi ndi e fe Osolobue ime Kraisti wu Jizosi. ¹³ Kani ndi eje-ihian le ndi ndufie jenkọ d'a gha a jowaye njo; we k'a gha e dufie ndi ozo, ndi ozo hu e dufie we.

¹⁴ Kani iyu nwen, mesonme ihien hun i mu, hun i kwerikenme, makeni y'a maringho onye i mumarin a; ¹⁵ y'a maringuozi Ekukwo-nsọ—gha ehụ nwa-ndu i lala, Ekukwo-nsọ hun k'a saeka kuzi i ihien y'e gi nwon nzuopuha ghahani ikwerini Kraisti wu Jizosi. ¹⁶ Ihien ile ri ime Ekukwo-nsọ gha onu Osolobue puha; we e gi e a kuzi, a jugbo, e wekinhen ihian ebe o no fie uzo, a zun ihian ozunzun we gi e me ihien Osolobue cho, ¹⁷ keni onye nke Osolobue wuru onye we zun ohunma, hun we kwademe to ni orun-oma ile.

Isi Nke Eno

¹ M ri a gbakenme i mkpinsi-eka idenya Osolobue le Kraisti wu Jizosi hun jenkọ d'e kin ndi ri ndun le ndi nwunni ikpe; m rizi a gba i ya make ifiri obibia Kraisti le Ali-eze e, a si i, ² e ku oku-Chuku; e kusonme e ogen ile—ke onodi ri mma ke onodi jo-njo; a gwapu ihian eje-ihien we me, a jugbo, a kasi obi, e gichanrin ndidi le nkuzi e me e. ³ Makeni ogen lala hun ihian jenkozileni d'e gi kweri din ndidi nusunme ezigbo nkuzi. Ebe ntin we n'a chosonme n'o nu ihien a souni we, we k'a chorisonme ndi nkuzi k'a kuzi we ihien we cho ni we nu. ⁴ We k'a gbakito ezioku azuun, sonme ilu. ⁵ Kani, iyu nwen, donrin enya e leban ihien ile enya; e dingbu afunfun; a run orun onye e zisonme ozioma. Mechanrin ihien ile orun i cho.

⁶ O me nke m, we ri nwan e hupu m noke manya we gi a chu ejan; ogen m'e gi lama e ruguo. ⁷ A luguo m ezigbo ogun hu! A gbago m oso hu! E songuo m uzo okukwe hu! ⁸ Gha kikenni jenne, ihien hoduni nwan wu okpu onye me ihien Chuku cho hun ri e che ni m, hun Onye-nwonni-enyi, Oka-Ikpe ahun ghaleni a tu ntụ, jenkọ d'e ye m Uhuohin hu, gi tu m ugon. Ele mme suo k'o k'e ye e, kani ndi ile buchanrin obi we che obibia a.

Polu E Ku Oku Enwen E

⁹ Nwankenme n'i bia d'e kunrun m egwa, ¹⁰ ni Demas' a laguo m to shi Tesalonika—makeni ihien uwan ri a suo a; Kresens' e shiguo Galeshia; Taitos' e jenneguo Damashia. ¹¹ Luku suo son m nodi. Cho Maki n'i wehe e i lalani, makeni o wu onye e yekenme ni m eka oda.

¹² E ziguo m Taikikos' shi Efesosi. ¹³ I lalani, wehe ewuru hu w'e yiye elu e hun m lato eka Kaposi ime Trasi; wehezi ekukwo ndi hu, tumadu ndi hun we gi akpokpo-anu memem.

¹⁴ Alezanda hun a kpu uzun kopa mekenme m eje-ihien. Nna enyi jenkọ d'a ku a ugwo ihien o me. ¹⁵ Iyu le enwen i k'a kpachanpukwo n'a enya make ogun ile hun o lusun ozi enyi.

¹⁶ Ogen we gi kpo m ikpe ibuzo, o nwonni onye puha d'e kuye ni m, ihian ile la m to. W'e gile e ma we ikpe! ¹⁷ Kani Di-nwonni-enyi noyeni m anoyeni; o no ye m iken, keni

m hụn ụzọ ziru ozioma alị, zi ẹ n'o ruchanrịn ndị anị ndị ọzọ ile wụlẹni ndị Ju ntịn; m nọ hụn isi wanahin ọnụ ẹwọrọ. ¹⁸ Di-nwọnni-ẹnyi jenkọ d'a gbafuha m make eje-ihien ọwụlẹ gha a ru m ẹhụ, ọ zụọ m, kẹni m hụn ụzọ banye Alị-eze ẹ hụn rị elu-igwee. Ọghọ ya rịn'a jẹnrin ejen! Iseẹ.

Ekele Ịkpazụun

¹⁹ Kele Priska ị Akwila ị ikpun-ụlọ Onēsifōrōsị. ²⁰ Ẹrastōsị esōnni ndị ọzọ, ọ nọdị Kōrēntị; m la Trofimoṣị tọ ime Miletusu makeni emu rị a kụ a. ²¹ Nwankenme n'ị bịa oge oyi gini d'e ru. Yubuloṣị ị Pudēnsi ị Lainōsị ị Klōdiōsị ị umunẹ ẹnyi ile e zigho ekele.

²² Di-nwọnni-ẹnyi ya nọyeni mmọn ị. Ẹfoma Osolobue ya nọyeni ọnụ.

Ehuhuo-Ozi Polu Dejenni Taitōsì

¹ Mmē wu Polu de ehuhuo-ozini. M wu igbon Osolobue; m wuzikwo onye-ozì pu-ichen Jizos' Kraistì. Orun m wu ikwadon okukwe ndi hu Osolobue hori, ken'ò gha ihun, le ime ihian marin ezioku ahun k'e me we femē Osolobue k'o furu. ² M ri a run kenì we nwehen ihien ahun enyi ri e lee enya a: ndun itebite ahun Osolobue ghaleni a tu ntù kwe nkwa a ni oge d'e bidonde, ³ o ru nwan oge o tume, o no nwan wepuha ihien o ku ifon ghahani ozini ya wu Osolobue Onye-nzuopuha-enyi ye m zisonme.

⁴ M ri e dejenni Taitōsì, hun wu ezigbo nwa m ime okukwe enyi. Efoma le udon, hun gha eka Osolobue Nedi enyi le Kraistì wu Jizosi Onye-nzuopuha enyi a bia, ya rin'i.

Orun Taitōsì K'a Run

⁵ Ihien hañ m gi na i to ali Kriti wu n'i hun uzò donkwama ihien ndi hoduni le n'i hun uzò tumesonme ndi-ndu uka ime obodo owule ke m don gwa i.

Ndi-isi Uka

⁶ Onye-isi uka k'a wuriri onye nwonleni nkoriani. O k'a wuriri onye nwon nwunye ohu suo; onye umu a wu ndi kwerini—ndi hun o me ni o nwonni onye k'a s'eka kpo we ndi e me ihien-ifenren le ndi isi-iken.

⁷ Ebe o me ni onye-isi uka e lefu orun Osolobue enya, o furuni n'o nwon nkoriani. O wuko onye ghaleni a ni ndi ozò e kuye mobu onye e bukenrin olulu mobu onye-manyà mobu onye eka-iken mobu onye e gi enya-nai a cho eghe.

⁸ Kama, o k'a wuriri onye ma nabanhan ndi obia; onye ihien ri mma a suo; onye e leban ihien enya, e gi uche e me ihien; onye kuma enwen e oto; onye ri nsò, onye e kwodon enwen e.

⁹ O k'a marinri enya nkuzi ahun furu w'a tukwasi obi hun ri okukwe enyi, marin ke we don a kuzi e, kenì o saeka gi nkuzi zu oke a kpasu obi ndi ozò, e gi e a ghozikwo ndi hun a papu nkuzi ahun ni we ri e mefie.

¹⁰ Makeni ndi ri a gba isi-akwanran ebe ezigbo-nkuzi ri le ndi e ku mpu le ndi-ndufie bu oda, tumadu ndi hun a kwadon ikwa-ugun.

¹¹ O furu ni we kpukin we onu! Makeni, we ri e gi ihien ahun furuleni we gi ifiri eghe a kuzi a sukposonme ikpun-unò.

¹² Onye Kriti ibe we hun e deni e kuguod'a, si, "Ndi Kriti wu ndi-ntu; ezigbo eje-anu ke we wu, ndi oken ihien-oriri, ndi ghaleni e ri-eka a run ihien owule." ¹³ Ihienni o ku wu ezioku. Gi ifiri e a jugbo we ohunma-ohunma, kenì we hun uzò turu ohunma ime okukwe, ¹⁴ gonbehi ilu ndi Ju ntin, mebehi ihien ndi gbakitoguu ezioku azuun si we e me.

¹⁵ Ndi ruleni e weri e ni ihien ile ri uchan, kani, nke ndi runi, hun kwerileni, ihien ile ru-aru ebe we ri: ke uche we ke ihori we rucharinde aru. ¹⁶ We si n'a maringho we Osolobue, kani we e gi ihien w'e me a ghosi n'a marin w'a. We wu ihien izize; we a gba isi-akwanran; o nwonni orun-oma we furu irunni.

Isi Nke Ebuo

Ihien We K'a Kuzi Ndi Ri Ichen-ichen

¹ Kani iyu nwen, i k'a kuziriri ihien ya le nkuzi kuru-oto wu ohu.

² Kuzi ikennyè-oba w'e bukenrinle olulu; we wuru ndi ghaleni e gi ihien we buche we eka e gu egu, ndi e kwodon enwen we, ndi zeni ime okukwe le ihien-osusuò le ndidi.

³ Kuzizikwo ikpoho-oba ni we e bi obibi furu ndi ri nsò e bi; we e mele ndi-nkuto, w'e mele igbon manya; kama, we wuru ndi a kuzi ndi ozò ihien ri mma— ⁴ kenì we s'eka e me ikpoho ri we ebe ali munrun ke w'a don nwe ihien-osusuò di we le umu we, ⁵ wuru

ndị e kwòndón enwèn wẹ, ndị e dónmẹ enwèn wẹ, ndị ma bi obi-ulo, ndị ẹfoma, ndị e we enwèn wẹ e che okpuru di wẹ—amamgbe ihian e kutọ oku Osolobue.

⁶ Erirazikwo, kuzi ikorobia ni wẹ wuru ndi e kwòndón enwèn wẹ.

⁷ Gi enwèn i henrin ihien wẹ e leri ebe orun-oma owule ri. Ebe nkuzi i ri, wuru onye ezioku le onye ghaleni e gi nkuzi e gu egu. ⁸ E gi oku kuru-oto nwonleni nkoriani a kuzi, keni ifenren me ndi inenren makeni ahunni wẹ eje-ihien wẹ e gi kuja oku enyi.

⁹ Kuzi ndi-idibo le ndi ri okpuru ihian wẹ e humeni ndi wẹ ri okpuru wẹ isi; si wẹ a lilima ni wẹ e me ihien a suo ndi hu wẹ ri okpuru wẹ. W'a shiagwarile wẹ oku. ¹⁰ W'e zunle wẹ ohin. Kama, wẹ ghosichanrin ni wẹ wu ndi furu wẹ gi e don-nya ogen ile, keni wẹ gi obibi wẹ e me nkuzi Osolobue Onye-nzuofuha enyi a wuru ihien a la nya.

¹¹ Makeni, efoma Osolobue hun e wehe nzuopuha a puhaguoni ihian ile. ¹² Efoma hu a kuzi enyi iju obibi rileni mma nya Osolobue le ihien-olila-nya uwan, igi uche e bi, ibi obibi kuru-oto le itu egun Osolobue—hunni enyi ri eluni, ¹³ ke enyi don ri e che okenngozi ahun enyi ri e lee nya a, hun wu obibia Osolobue uku enyi wu Jizosi Kraisti Onye-nzuopuha enyi jenko d'e gi ogho bia. ¹⁴ Jizosi Kraisti gi ifiri enyi we enwèn e ye, n'o gbafuha enyi ime njo ile, keni o gi e chanchanpuhani enwèn e ndi k'a wu nke e, don wẹ nsọ, a wuruchanrin wẹ ndi ihien ri mma a du omume.

¹⁵ Ya wu, ihien ndini ke i k'a gha a kuzi wẹ, a gba wẹ ume, a jugbo wẹ. E mechanrin wẹ ile rike onye oku richanrin eka. Anikwole onye owule legberi i.

Isi Nke Ètọ

Obibi Onye Itu-Kraisti

¹ Nyanhan ni wẹ ni wẹ e we enwèn wẹ e che okpuru ndi-ndu le ndi-okiki, wẹ e hume isi; wẹ kwademe ni wẹ e me ihien owule ri mma. ² Gwa wẹ ekutole onye owule, wẹ e mele oku, wẹ wuru ndi e me juu le ndi e ye onye owule mgbaye. ³ Makeni, enyi nwen te wuzikwo ndi-nzuzu, ndi nnupu-isi; eje-ihien ndi a gunni enyi le ihien a suo usuo ri ichen-ichen te dufiezikwo enyi, kwòndón enyi ke igbon. Enyi e te e me ibe enyi eje-ihien, e we iwe-nya, ize enyi hu e ze ihian, enyi hu e zetari izize ibe enyi. ⁴ Kani, ogen efoma le ihien-osusuo Osolobue Onye-nzuopuha enyi gi bia, ⁵ o no zuopuha enyi, ele ifiri ihien ri mma enyi mesonme, kani, make omiken e. O no chanchan enyi ghahani imudonzi ni enyi le ime enyi wuru ndi ohun ghahani Mmon-nsọ ⁶ hun o ghaha eka Jesu Kristi Onye-nzuofuha enyi hukpu enyi ohunma-ohunma. ⁷ Ya wu, hunni o giguu nwan efoma a kuni enyi ohunma, enyi e henringuo umu a hun nwe olile-nya ghaleni e me ntụ: n'o k'e keye enyi ndun itebite. ⁸ Onwan wu ezioku. M cho ni y'e ku ihien ndini, e kushi wẹ iken, keni ndi hun kweriguu ni Osolobue donrin nya e mesonme ihien ri mma.

Ihien ndini a rika mma, w'a ban ni ihian ile erere.

⁹ Kani, lato ndondo nzuzu le itu-mpupu ihien hun w'e tusonme le ndondo le ikpe banyeni Iwu Mozizi, makeni oku ndi hu wu ihien la iwi, o nwonni erere ri ime wẹ.

¹⁰ O me nke onye e kebeni, do a eka-ntin nke ibuzo, y'a dozi a ya nke ebuo; o tokwo e me ihien ahun o me, y'a la a to—'yu le iya enwezile mmeko, ¹¹ makeni ya maringho ni uche onye no erira a ruguo, ni ome-njo k'o wu; o giguo njo o ri e me ma enwèn e ikpe.

Mmekin

¹² Ozigbo m zihę n'i Atemasi mobu Taikikosi, y'a nwan iken i ile n'i bia Nikopolisi d'e kunrun m, makeni a kwademe guo m obi m ni m k'a nodi ebegu ogen oyini lalani.

¹³ Me ihien ile i k'a s'eka me n'i yeni Oka-iwu wu Zenasi le Apolosi eka wẹ jenkonu ijen wẹ; hun a n'o nwonni ihien koni wẹ. ¹⁴ Ndi nke enyi wẹ munrun imesonme ihien ri mma, keni wẹ saeka e ye eka ogen owule ezigbo mkpa gi puha; w'e bile obibi ghaleni a ban erere.

¹⁵ Ndi ile mme le wẹ ri ebeni e zi ekele. Kele ndi ile ihien enyi a suo make okukwe enyi. Efoma Osolobue ya rini onu!

Ehuhuo-Ozi Polu Dejenni

Filemọnu

¹ Mmẹ wu Polu de ehuhuo-ozini. M wu onye-ngan make ufiri Jizos Kraisti. Mmẹ le Timoti nwenenye-nyị gba de e. Iyü wu Filemọnu ezi onye-orun ibe nyị ke nyị ri e dejenn'e—iyü ² le uka hun a no iwe i e zu le Afia nwenenye-nyị-okpoho le Akiposi onyegha ibe nyị. ³ Efoa le udon hun gha eka Chuku Nedi nyị le Di-nwonnienye wu Jesu Kristi bja ya rinị onu.

Ihiyen-osusuo Le Okukwe Filemọnu Nwe

⁴ Filemọnu, m'a kpanmın Osolobue m ogen ile m gi a nyanhan i ime ekpere m. ⁵ Makeni, m hu a nu n'i nwe ihien-osusuo jenni ndi nsọ ile le ni i kwerichanrin ni Di-nwonnienye wu Jizosi. ⁶ Ekpere m wu ni okweri nyị le 'yu kweri ni Jesu jenkọ d'e duzi i ni y'a ghotawaye ihien ile wu nke nyị ime Kristi.

⁷ Ezigbo nwenenye m, ihien-osusuo i nwon e meguo m ghoghọ oda-oda, o gbaguozị m ume oda-oda—makeni Osolobue e giguo i gba ndi nsọ ume.

Polu A Riđonni Onesimosi

⁸ Make ufiri onwan, osuon'a ni ime Kraisti ni m nwon iken ye i iwu n'i me ihien furu n'i me, ⁹ o ka m mma ni m gi ufiri ihien-osusuo rịo i a rịo. Mmẹ wu Polu, hun wu egedi, hun ri a nokin enya Jizos' Kraisti, hun rizikwo ime ngan make ifiri Jizos' Kraisti, ri nwan a rịo i. ¹⁰ M ri a rịo i make nwa m wu Onesimosi, hun m wuru nedi e ime nganni m ri.

¹¹ O nwonnienye erere o ban n'i mbu. Kani o banguo nwan erere nke-esi—ban n'i, banzikwo ni m.

¹² M zikinla n'i iya azuun—ya wu, mkpuru obi m ke m zila n'i. ¹³ O te ri m ni m si a nodi ebeni m ri, keni o nokin enya unu, e jenni m ozi hunni m ri ngan make ufiri ozioma. ¹⁴ Kani, achoni m ni m me ihien owule bu a gwani m'i—keni ohunma i wuru ihien gha akpakali obi i puha, ele ni we wa a ye i olu.

¹⁵ Ikenkwo we napu i ya ekere keni i nwehenzi e, o wuru nke i jennin ejen— ¹⁶ elezi noke igbon, kani noke nwenenye i, hun ri i obi—hun ka igbon. Ohun k'o wu, tumadu ebe m ri; kani, ebe i ri k'o kad'a wu—ke ebe anu-ehu ri ke ime Di-nwonnienye.

¹⁷ Ya wu, omeni y'e werigho m noke onye 'yu le iya gba a run, nabanhan a noke si mme ro.

¹⁸ Omeni o nwe eje-ihien o me i mobu n'o gi i ihien owule, gun a yeni m—m k'a ku a. ¹⁹ Mmẹ wu Polu gi eka m e de onwan: eghee, gun a yeni m; m k'a ku a. Ele mme nwon gwazi i ni i gi m ugwo enwen i.

²⁰ Eghee nwenenye m, ni m gide efan Di-nwonnienye ri oghoni eka i. Gi ifiri Kraisti gba m ume.

²¹ M ri e deni i ihienni makeni a manringho m n'i k'e hume-isi—a manringho m n'i k'e mekaride ihien m gwa i.

²² Ozozị, kwademe ni m mmughe obia a nodi, makeni m ri a tu enya ni Osolobue k'a za ekpere onu, mme le unu a hun uzọ nodizi.

Ekele Ikpazuun

²³ Epafrasi e kele i. Mmẹ le Epafrasi gba ri nwan nganni make ifiri Kraist wu Jizosi. ²⁴ Ndi orun ibe m wu Maki le Aristakosi le Demasi le Luku e kelezikwo i. ²⁵ Efoa Di-nwonnienye wu Jesu Kristi ya noyeni mmon unu.

Ehuhuo-Ozi We Dejenni
Ndi Hibru

Osolobue E Kuguo Nwan Oku Ghahani Nwa a

¹ Ogen mbu, Osolobue gi uzọ ri ichen-ichen gwasonme ndi nedi enyi we oku ghahani ndi-amuma. ² Kani, ogen ikpazuunni, o gwaole enyi oku ghahani Nwa a. Iya ke Osolobue yechanrin ihien ile. Eka Nwa a ni ke Osolobue gha ke uwa ile le ihien ile rin'a. ³ Iya ke we gi a hun ke ogho Osolobue no. Enya hun n'a a hunguo Osolobue*. O gi oku e hu hun nwon iken hi-ogbe e kwondon uwa ile. Ogen o gi chuguu ejan we gi a chanchanpu njọ, o no nodi ali azuun eka-nni Osolobue, Onye hun kachanrin ihien ile ogho e nwon, ⁴ makeni iya ka ndi mmön-ozı, ka we ohunma-ohunma; nọke ke efan (nzere) o nwe don ka nke we.

Nwa Osolobue Ka Ndi Mmön-ozı

⁵ Eghẹ; makeni, elee mmön-ozı ke Osolobue sıtu,
“Nwa m ke i wu;
a ghosıguo m tanni n'i wu nwa m” möbu sizı,
“M k'a wuru nedi e,
o wuru nwa m.”?

⁶ Ogen Osolobue gidę wehe Nwa-ibuzo a hu ime uwa, o sı,
“Ndi mmön-ozı Osolobue ile, fe n'e.”

⁷ Nke ndi mmön-ozı, ihien Osolobue ku wu ni
“Chuku me ndi mmön-ozı e e henrin ufere;
o me ndi idibo e e henrin okun ri e nwunni.”

⁸ Kani, nke Nwa a, ihien Osolobue ku wu,
“Euu, Osolobue!
Ukpo i no a ki

k'a to jenrin ejen;
ezi-omume wu okpo i
hun i gi a ki Ali-eze i.

⁹ Ihien furuni wu ihien a sünü i;
njọ e ze i ize.

Iya hain Osolobue—Osolobue i—
gi hukpu i udeñ-ighoghọ,
tume i,
ye i onodi
hun kachanrin nke ibe i.”

¹⁰ Osolobue sizı Nwa a,
“Di-nwönni-enyi,
iyu ke uwanı ogen mbidon;
eka i memę igwere
le ihien ndi ri n'a.

¹¹ We k'e wiwi,
kani i k'a riferi;
we k'a fafu rike ekwa.

¹² I k'a fuma we rike ekwa, wepu we;
gi ozọ nokin enya we,
ke we don e yihuto ewuru.

Kani, yu nwen egbehutoko;
ndun i enwönko ogugu.”

¹³ Elee mmön-ozı ke Osolobue sıtu,

* Isi Nke Ohu:3 Jon 14.9

“Nodi ali aka-nni m ebeni,
d'e ru mgbe m giguu ndi inenren
i mememe n'i ihien i gi a zoma uku?”

¹⁴ Kini ke ndi mmon-ozu wude? Ele mmon ndi e jen ozi ke we wu; mmon ndi Osolobue zihed d'a run onun make oninmma ndi jenkod'e nwon nzuofuha?

Isi Nke Ebuo

Nabanhankwo Ni Oken Nzuofuhani!

¹ Ya wu, enyi k'e kwonkenmeriri ihien enyi nu, amamgbe enyi a kpahu. ² Makeni, omeni ozi mbu hu, Iwu ahun, we gha aka ndi mmon-ozu ye ndi nedi enyi ogen Mozizi wukememe ihien we gi don enya, nke wu ni onye owule nupu isi okpuru e mubu dan iwu rin'a a narin afunfun furuni, ³ nani ke enyi k'a don nwan wanahin omeni enyi e lelia oken nzuofuhani no enina? Nzuofuhani Di-nwonni-enyi le enwen e bu uzozime ozi e; hun ndi gha onu a nu a shia eri, ghosi enyi ni ezioku k'o wu, ⁴ Chuku le enwen e nozi shia eri ni ozi we wu ezioku, ghahani oken-ihien ri ichen-ichen o mesonme—ke ihien ahima o gi ghosi ni aka a k'o gha bia ke onun atumenya ke hun o gi ghosi iken e. O shiaghozikwo eri ghahani oyiye Mmon-nsod o yesonme k'o don cho.

Jesu Wu Onye-nzuofuha Zu-oke

⁵ Ele ndi mmon-ozu ke Osolobue tumeni ni we k'a ki uwa hun lalani, hun enyi ri e ku oku e. Kaka! ⁶ O nwonghode ebe we no ku oku e ime Ehuhuo-nsod, si,

“Kini ke ihian wude nwan
i gi e ro e?”

Ki ihian mmaka wude
i gi e lepu a enya?

⁷ Y'e meole ndi mmon-ozu kari a
ekere ogen;

⁸ y'e giguu ogho le mgbaye kpume e.”

O me nwan ni Osolobue “e buguo ihien ile che e okpuru uku”, ya wu ni o nwonni ihien rileni okpuru uku a. Bu enyi hu a hun a ni ihien ile eke ri nwan okpuru ihian. ⁹ Mba. Ihien enyi ri a hun wu ni Jizosi, hun Osolobue me “ndi mmon-ozu kari a ekere ogen,” “e kpuruguo nwan ogho le mgbaye rike okpu-eze.” Osolobue me “ndi mmon-ozu kari a ekere ogen” keni o nwondoni ihian ile onwun make ifiri efoma Osolobue: “O kpuruguo nwan ogho le mgbaye rike okpu-eze” makeni o nwun ya wu onwun.

¹⁰ Osolobue me ihien furuni. Eka a ke ihien ile gha bia; ihien ile wuzikwo nke e. Makeni o cho n'o zuofuha ndi bu oda, webahan we ebe o ri, keni we wuru umu a, son e nwe ogho a, o no gi afunfun kwademe onye hun o gi bidon ya wu nzuofuha, me e ru ogo onye-nzuofuha.

¹¹ Ke onye hun e don we nsod wu Jesu ke ndi o ri e don nsod a wuruguo nwan umu onye ohu. Iya hain ifenren gileni e me e o gha a kpo we umune e. ¹² O si,

“M sikod'a gwa umune m oku efan i;

enyi gbakikome,
m sikod'a ja i mma.”

¹³ O siji,

“M k'e gi e don enya,” sizikwo,

“E lee mmeme le umu Osolobue ye m.”

¹⁴ Ya wu, ebe o me ni umu a ndi hu wu ihian nwon ehule-edeke, ya le enwen no son we wuru ihien ohu hu, keni o nwunhun, gi onwun a tikpo iken onye hun gi iken onwun, ya wu Ekwensu. ¹⁵ O me e keni o gi uzoni topu ndi hun egun onwun ri a ki rike igbon kete w'a mule we. ¹⁶ Makeni, o wu ihien wechanrin enya ohunma-ohunma ni ele ndi mmon-ozu k'o bia d'e yeni aka, kani umu Ebrahim. ¹⁷ Ya hain Osolobue gi me e n'o richanrin ke enyi wu umune e uzozime ile, keni o hun uzozime wuru onye-isi nchu-ejan hun nwe omiken le

hun furu we gi e don enya ime orun Osolobue, n'ọ hun ụzọ chunị ihian ejan w'e gi wepu njọ we ịe afunfun njọ te k'e buhe. ¹⁸ Makeni enya hun a ihien ogen we gi nwan a, ọ sa nwan aka e yeni ndi hun we ri a nwan aka.

Isi Nke Eto

Jizosi Ka Mozizi

(Ditoronomi 18.18-19; Luk 9.33-36)

¹ Umune m ri nsọ we kpọ mme ịe we oku elu-igwee, e rokwo ni nwan Jizosi, hun wu onye ozi pu-ichen Osolobue gi wehe okukweni enyi ri ime e, hun wuzikwo onye-isi nchu-ejan rin'a, ² hun ghosi n'o furu onye we gi e don enya ebe Osolobue hun tumen'e ri, nọke ke Mozizi don ghosi ni iya wu Mozizi furu onye we gi e don enya ime ulo Osolobue ile. ³ Kani, o furu ni we ka Jesu ogho e ye kari Mozizi, nọke ke onye tun ulo don ka ulo ogho e nwon. ⁴ (Makeni ulo owule nwon onye run n'a, kani Osolobue ya run ihien ile). ⁵ Ezie, Mozizi run ohunma ime ulo Osolobue ile; kani o runhu ohunma ke odibo, hun we zi d'e ku oku ihien ndi Osolobue jenkọ d'e ku omegu. ⁶ Kani, Kraisti run ohunma nọke Nwa hun ulo Osolobue ri aka. Enyi wu ulo Osolobue—o mekwọ ni obi e rusonme enyi ali gisonme olile-enyani enyi nwon e don enya.

Y'e Kwerini, Ya wu ni Y'e Nupuguo Isi

⁷ Ya wu, nọke ke Mmon-nsọ don ku,
 “Unu nu olu Osolobue tanni,
⁸ etikinkwole ni obi unu—
 ke ndi nedi unu don me
 ogen ahun we gi nupu isi;
 ke we don me
 uhuhin hu we cho ihien ri m onu ime atu.
⁹ Ndi nedi unu no no ebenu cho ihien ri m onu,
 m no ghosi we iken m
 orogbo ahua ogunnai—
¹⁰ makeni iwe agbo hu we m.
 M no si,
 ‘Ogen ile ke obi we gi a kpahu,
 w'e ke marin ke m'e me.’
¹¹ M no gi iwe kun enwen m, si,
 ‘Abanyeko we d'e zu iken ahun m kwademe!’ ”

¹² Umune m, kpachanpukwo ni nwan enya amangbe o gha e nwon onye owule ime unu hun nwon eje-obi, obi hun kwerileni, obi hun k'a gha ebe Chuku hun ri ndun ri pu. ¹³ Kani, e gi ni oku-Chuku a kpotien obi ibe unu uhuhin-uhuhin, hunni “tanni” ahun we ku oku e ime Ehuho-nsọ keleni ghafe, amangbe o gha e nwon onye njọ dufie, me e n'ọ kpokin obi e. ¹⁴ Makeni enyi ịe Kraisti k'a risonme omeni enyi e kwonkenme obierumali ahun enyi gi bidon d'e ru njendeme. ¹⁵ Nọke ke we don ku e ime Ehuho-nsọ:
 “Unu nu olu Osolobue tanni,
 e tikinkwole ni obi unu,
 ke ndi nedi unu don me
 uhuhin hu we nufu isi.”

¹⁶ Elee ndi wu ndi ahun nu olu e nupu isi? Ele ndi hu ile Mozizi gha ali Ijptu dupuha?
¹⁷ Elee ndi ke ize we ze Osolobue orogbo ahua ogunnai? Ele ndi ahun me njọ? Ele we nwuntosonme ime atu? ¹⁸ Elee ndi k'o kunni enwen e ni abanyeko we d'e zu iken ahun o kwademe? Ele ndi hu nupu isi? ¹⁹ Enyi a hunguo a nwan ni abanyeni we makeni ekwerini we.

Isi Nke Eno

Izu-iken Osolobue Kwademe Ni Ndi Nke E

¹ Ya wu, hunni nkwa ahun o kwe—ni enyi jenko d'a banye d'e zu iken hu o kwademe—keleni gharị nwan, ni enyi gikwo ni egun kpachanpu enya, make o gha enwe onye ri ime unu hun furuleni n'o banye d'e zu iken ahun.

² Makeni, enyi a nughọ ozioma ke we don nu a, kani ozi we nu abanni ni we erere, makeni ari we ndi gi okukwe nabanhan a. ³ Enyi ndi hun kwerini k'a banye d'e zu iken hu noke ke Osolobue don ku ime Ehuho-nsọ, si,
“Noke ke m don gi iwe kun enwen m, ku,

‘Abanyeko we d'e zu iken ahun m kwademe!’ ”

Osolobue ya kuzi oku izu-ikenni, osuon'a n'o runchanringuon onun a kete o tunle iyeto uwa. ⁴ O nwongho ebe o no ku oku uhuhon nke esani ime Ekuwo-nsọ, si, “Hun me e akpu-uhuhon esa, Osolobue no zu iken onun ile o run.” ⁵ O nozi nwan ku hunni enyi ri e leban enya ebeni, si,

“Abanyeko we d'e zu iken ahun m kwademe.”

⁶ Ebe o me ni oghere ihian e gi banye d'e zu iken hu huzi a, bu ndi hu bu uzo nu ozioma abanyeni makeni we nupu isi, ⁷ Osolobue no kayezi uhuhon ozo, kpo a “tanni.” O no ku e ime Ehuho-nsọ ghahani Defidi—ebehu enyi rutu aka n'o si,

“Unu nu olu e tanni,
etikinkwole ni obi unu.”

⁸ Makeni, omeni Joshua e te dubanguo we d'e zuru iken ahun, Osolobue e ke kumezi oku uhuhon ozo.

⁹ Ya wu nwan ni izu-iken onun hukwo e che ndi nke Osolobue, ¹⁰ makeni, onye banye d'e son Osolobue zu iken, o zu iken onun a, noke ke Osolobue don zu iken onun a. ¹¹ Ni enyi nwankenme ni nwan, keni enyi banye d'e zu iken hu, amangbe o gha e nwon onye danpuni ghahani inupu-isi—udi hun ndi mbu nupu.

¹² Makeni, Oku Osolobue ri ndun; o run onun; o tu nko, tukari oia-agma onunai owule—o zubanchanrin ime d'e rude umen-dun le mmon, d'e rude oken-ehi le umi-okpukpu. O ru ime obi ihian d'e lele iroro e le ihien o bu obi—ku ke we hu mma ra ari we mma. ¹³ Ebe Osolobue ri, o nwonna ihien zuerini. Eghere, ihien ile gba oto enya onye hu enyi jenko d'e ye mgbako, o hunchanrin ihien ile ke we no.

Jizosi Wu Oken Onye-isi Nchu-ejan Enyi

¹⁴ Ebe o me ni enyi e nwongho oken onye-isi nchu-ejan wu Jizosi Nwa Osolobue, hun ghafegu elu-igwere, banye ebe Osolobue ri, ni enyi kwonkenme nwan ihien hu enyi si ni ya ke enyi kweri. ¹⁵ Makeni onye-isi nchu-ejan enyi ele hun marinleni ni enyi e nwon iken, kani hun we nwanguu uzo ile noke enyi, bu o meni njo. ¹⁶ Ni enyi wefu nwan egun, bia ukpo efoma Osolobue, keni enyi nwehen omiken, nwonhenzikwo eyemeka a—ogen o gi ri enyi mkpa.

Isi Nke Isen

¹ We a gha ime igunrun ihian a hori onye owule hun jenk'a wu onye-isi nchu-ejan, e tumu, keni o nokin enya we ebe ihien Osolobue ri, e ye Osolobue oyiye, e gi ifiri njo a chu ejan. ² O maringuo ke we don e gi aka alula e son ndi marinleni ihien le ndi-mmefie makeni o runahinzikwo ya le enwen e arunahin. ³ Iya hain o gi me ni o k'a gha a churiri ejan make njo ya le enwen e le njo ndi hu. ⁴ Ihian ara ye enwen e okwani le ogho rin'a. Osolobue suo ya a kpo ihian, e ye e ya. Erira k'o don kpo Eronu. ⁵ Erirazikwo, ele Kraisti ye enwen e okwa le ogho onye-isi nchu-ejan—Osolobue ya tumu e, Osolobue hun si a,
“Nwa m k'i wu;

a ghosiguo m tanni n'i wu nwa m.”

⁶ Ebe ozo ime Ehuho-nsọ, o siji,
“Onye nchu-ejan k'i wu jenrin ejen—
udi nke Mekizedeki.”

⁷ Ogen Jizosi gi ri elu uwan, o me ekpere, a rijo Osolobue aririo; e gi oken-ekwan le enya-mirin a kpo Osolobue hun k'a saeka zuopuha a ime onwun, Osolobue no nu

ekpere   makeni   lachanrin enwen   toni Osolobue. ⁸ Osuon'a ni nwa a ro, afunfun ke Osolobue gi zun a,   ta afunfun, humechanrin isi. ⁹ O giguu a nwan zu oke, ruchanrin ogo,   no wuru onye hun nzuopuha itebite gha aka-a a biani onye owule k'e humen'e isi — ¹⁰ makeni Osolobue e tumegu  a onye-isi nchu-ejan, udi nke Mekizedeki.

Nkuzi Ibuzo Ri Ime Ofufe Kraisti

¹¹ Ihien enyi cho ni enyi ku banyeni onwan bu oda, kani   fuka orun okowa, makeni unu arizi a s'eka a ghotu. ¹² Eghee, makeni, o te furu nwan ni unu ri a kuzi ndi ozo, kani unu e henringuozu ndi we k'a kuzimezi ihien ibuzo ri oku Osolobue! Unu e henringuozu ndi we k'e ye mirin-eran ele ihien-oriri zeni! ¹³ Makeni onye owule ri a ra eran wuhu ogbori ebe oku ihien Osolobue cho ri, makeni nwata k'o wuhu. ¹⁴ Kani, ihien-oriri zeni wu nke ndi ka eh; nke ndi hun zunguu enwen we ghahani imesonme ihien we ri a ma d'e ru ni a marin we ihien ri ichen ime njole le mma.

Isi Nke Isin

Ni Enyi Jeshi Ni Ihun Ime Okukwe

¹ Ya wu, ni enyi la ni nwan nkuzi ibuzo ndini w'a kuzi banyeni Kraisti, hun enyi mugbu to, jeshi ihun, keni enyi hun uzo ka eh ime okukwe. (Ele hun enyi e gi gbemezi iyeto, kuzimezi banyeni iroghari mebehi ihien ndi ahun ghaleni e ye ndun, le ikwerini Osolobue ² le nkuzi banyeni udi mirin-Chuku ri ichen-ichen le ibu aka kwasu ihian le igha onwun lihi le okinkin-ikpe itebite.) ³ Eghee, enyi siko d'e jeshi nwan ihun—emeni Osolobue e kwerigho. ⁴ Makeni, asako we aka me ndi hun latogu  okukwe we ni we gbhutozi obi we, kwerizi: ndi hun o me ni Osolobue e te shiapuguo we enya; a danminguo we oyiye elu-igwee; Mmon-nsu e ruguo we aka; ⁵ a daminguo we oku Osolobue, hun a n'o rika mma; a hunguo we iken ogen hu hun lalani— ⁶ bu a lazikwo we Osolobue to!

Asakozu we aka wekinhen we d'e gbhutozi obi we, makeni we ri a kpozbuzi Nwa Osolobue elu obe, e gbe ifenren e ye   ihun ebe ihian ile ri, e gi   e me enwen we.

⁷ Ali hun a ra mirin hun e zueyesonmen'e, e gi e me ihien we kun e sue, a banni ndi kun n'a erere, ngozi k'o narin aka Osolobue. ⁸ Kani, o pume ogun le ekirika,   banni erere owule, lehu ni Osolobue e d'a bu a onu, okun we k'e gi la iwi 'ya ri e che  .

⁹ Kani, umune enyi ri enyi obi, osuon'a ni enyi ri e ku enina, obi ru enyi ali ni nke unu jenk  d'a ka mma; ni nke unu k'a wu nzuofuha le ihien ndi rin'a. ¹⁰ Makeni, Osolobue ara megbu ihian;   zoko orun unu run le ihien-osusuo unu gi ifiri efan a ghosi ghahani iyeni ndi nke   aka—hun unu rikwo nwan e me. ¹¹ Kani, enyi chokenme ni onye owule ime unu kwonkenme adudu ohu hu d'e ru njendeme, keni ihien unu ri a tu enya a hun uzo mezu; ¹² amangbe unu a lama nzunzun ime okukwe onu; kama, ni unu e son nzom'oku ndi hun gi okukwe le ndidi nwonhen ihien ndi hun Osolobue kwe nkwa a.

Osolobue K'e Mezuriri Nkwa O Kwe

¹³ Ogen Osolobue gi kwe Ebrahim nkwa, ebe o me ni o nwonni onye ka Osolobue, Osolobue no kun enwen  , si, ¹⁴ “Ezioku-ezioku, m jenk  d'a gozi i ohunma-ohunma, me umu i ba uba.” ¹⁵ Ebrahim no gichanrin ndidi cheri; o meguu,   no nwonhen ihien hu Osolobue kwe   nkwa. ¹⁶ Ihian e kun ihien kani we; ihian kunhu ihien we e kun gi ghosi ni k'o don ku   k'o ri, oku e bi. ¹⁷ Erirazikwo, ogen Osolobue gi cho n'o ghosi ndi o kwe nkwa n'o gbhutozo ihien o bu obi,   no kun enwen   yen'e, gi   ghosi n'o siko d'e meriri a: ¹⁸ keni o gi ihien ebuo hun ghaleni e gbhuto —ya wu nkwa a le okunkun ahun o kun enwen  —, hun a ghosi ni Osolobue asaeka tu ntu, gbakenme enyi ndi gbaon ni n'e ume, keni enyi hun uzo kwonkenme olile-enya hu   si enyi nwon. ¹⁹ Olile-enyani wu agbun zeni, hun furu we gi e don enya, hun k'e kwondon enyi, che enyi—agbun hun we gi lime ume-ndun enyi. Olile-enyani e we enyi a ghafe ekwa mgbonbepu hu, e weban enyi ime-ime ebegu Osolobue ri; ²⁰ ebegu Jesu buruguu ni enyi uzo banye make ufiri enyi —makeni   wuruguo onye-isi nchu-ejan jenin ejen, udi nke Mekizedeki.

Isi Nke Eṣa

Kẹ Mėkizėdėki Nọ
(Jenėsis 14.17-20)

¹ Mėkizėdėkinj wu eze alj Salėm; o wuzikwo onye nchų-ejan Osolobue, Chuku Ahun Kachanrinji. O kunrun Ebrahim ke Ebrahim kinla, ogen Ebrahim gi meriguu ndi-nze hu agha, o no gozi Ebrahim. ² Ebrahim no kebe ihien ile o bulua agha uzọ iri, we uzọ ohu ye Mėkizėdėki. Nke ibuzo, efanni wu Mėkizėdėki wu “Eze Ihien-Chuku-cho”. Ozozj, Mėkizėdėki-ni wuzikwo eze alj Salėm, ya wu “Eze Udon,” makeni Salėm wu Udon. ³ O nwe nedj; o nwe nne; o nwonni ndj we si ni uwe mu a. O nwe mbidon; o nwe ogugu. O nohu ke nwa Osolobue. O wu onye nchų-ejan jėrin ejen. ⁴ Lee k'o mehan oken-ihian! Nke wu ni Ebrahim nedj-enyi kanj le enwen e kebede ihien ile o bulua ime agha hu, ye e uzọ ohu ime uzọ iri!

⁵ Lee nwan: nke umu Livai wu ndi nchų-ejan, Iwu Mozizi si we a narin umu Izrelu ibe we uzọ ohu ime uzọ iri. Ya wu, we a narin ndi nke we uzọ-ohu-ime-uzọ-iri, osun'a ni we ile wu umu Ebrahim. ⁶ Kanj, okennyeni wu Mėkizėdėki ele onye ebọn we, bu o narin Ebrahim' uzọ ohu ime uzọ iri, gozide e—o gozide onye nwen Osolobue le enwen e kwe nkwa! ⁷ Onye owule a maringuo ni onye kanj ya nwe a gozi ibe e.

⁸ Nke umu Livai, ndi hun a narin uzọ-ohu-ime-uzọ-iri wu ihian mmaka, hun o me ni, omegu a nwunhun we. Kanj, udi nke Mėkizėdėki, onye hun a narin ni wu onye hun Ehuhuo-nsọ ku n'o hu ndun. ⁹ Ya wu, enyi k'a sazide aka si ni Livai le enwen e, hun umu a a narin uzọ-ohu-ime-uzọ-iri ghaha aka Ebrahim ku Mėkizėdėki uzọ-ohu-ime-uzọ-iri, ¹⁰ makeni Livai rikwo ehj nedj e kanj wu Ebrahim ogen hu Mėkizėdėki gi bia d'e kunrun Ebrahim.

Jesu Wu Onye Nchų-ejan, Udi Nke Mėkizėdėki
(Ebu-oma 110.4)

¹¹ Ya wu, omeni udi ejan ebọn Livai a chų—ejan ahun ya le Iwu hu we ye we wj bia, te nwon iken o gi e me ihien n'o zu oke ke Osolobue don cho, ki hain nwan o gi ri Osolobue mkpa ikumezi oku onye nchų-ejan ozọ—udi nke Mėkizėdėki, elezide udi nke Eronu?

¹² We wepu udi ejan le ndi nchų-ejan rinj, ni e webanhan we udi ozọ, we k'e webanhanziriri iwu ohun hun ya le udi ohun hu wu ohu.

¹³ Jesuni, hun ihien ndinj ri e zin aka, wu onye ebọn ozọ, bu o nwontuni onye ebọn hu run orun rike onye nchų-ejan. ¹⁴ Makeni, o we enya ni Onye-nwonni-enyi wu onye ebọn Juda, bu Mozizi a kponj ya wu ebọn efan ogen o gi ku oku ndi nchų-ejan. ¹⁵ Ihien o gi wekenmede enya wu ni, ezioku-ezioku, udi onye nchų-ejan ozọ, hun no ke Mėkizėdėki a puhaguo nwan. ¹⁶ Ele ebọn hu Iwu Mozizi kpọ efan ke Onye nchų-ejan ozonj gha puha; ya wu, ele ebọn o gha bia k'o gi wuru onye-isi nchų-ejan, kama, o wu a make iken o nwon hun o gi a ri ndun jėrin ejen. ¹⁷ Makeni ihien Ehuhuo-nsọ ku banyen'e wu, “I wu onye nchų-ejan jėrin ejen, udi nke Mėkizėdėki.”

¹⁸ Ya wu, Osolobue a kagbuguo Iwu mbu, makeni ndun a ri Iwu hu, makeni Iwu hu asanj aka me ihien hun ri mkpa— ¹⁹ makeni Iwu mbu hu e meni ihien owule n'o zu oke. Kama, Osolobue e webanhanguo nwan uzọ ohun, olile-enya ohun, hun ka mma, hun enyi e gi s'aka nokunme Osolobue.

²⁰ Osolobue kun enwen e gi biye ihienni aka. O kunni ihien owule ogen o gi tume ndi nchų-ejan mbu hu ndi, ²¹ kanj o kun enwen e tume Jizosi onye nchų-ejan. Makeni Osolobue si a,

“Di-nwonni-enyi e kunguo enwen e,
o gbहतoko obi e.

O si,

“I wu onye nchų-ejan jėrin ejen,
udi nke Mėkizėdėki!” ”

²² Ihiyen ichenni hain nwan Jizosị gi wuru onye obi gi e ru enyi ali ni nkwerigbama ohunni ka mma. ²³ Ihiyen ozọ ri ichen rizikwo: ndi nchu-ejan mbu hu bu oda makeni onwun a nini onye owule ime we runsonme ya wu orun. ²⁴ Kani, ya nwen awubehiko onye nchu-ejan makeni o ri a-ri jenrin ejen. ²⁵ Ya wu n'o k'a saeka zuopuhachanrin ndi hu ghaha aka bia d'e kunrun Osolobue, zuopuhachanrin we d'e ru njendeme, makeni o ri ndun jenrin ejen, a riodonni we ebe Osolobue ri. ²⁶ Onye-isi nchu-ejan no enina e furugho enyi: onye-isi nchu-ejan hun ri nsọ, hun meleni njo, hun nwonleni ebe o no ru, hun ya le ndi-njo wulenihu, hun we busiguu elu, ye e onodi kachanrinni ime elu-igwee. ²⁷ O noni ke ndi-isi nchu-ejan ozọ hu; o rini mkpa n'o k'a chusonme ejan uhuhin-uhuhin: o giguu ifiri njo a chu ejan, o gi ifiri njo ndi ozọ chu. O chuguo ejan mgbe ohu, chuchanrin a—oghen hu o gi we enwen e ye. Iya wuzikwo ejan ikpazuun.

²⁸ Iwu Mozizi e tume ihian-mmaka zulenihu oke ni we wuru ndi-isi nchu-ejan; kani Osolobue e giguu oku o ku tume Nwa Osolobue hun zu oke jenrin ejen n'o wuru onye-isi nchu-ejan. Osolobue kun enwen e yeni oku ahun o ku; o ku ya wu oku osuon'a ni Iwu Mozizi a rigwole.

Isi Nke Ɛsato

Onye Nchu-ejan Ohun Le Nkwerigbama Ohun
(Jerimaya 31.31-34; Mat 26.28)

¹ Isi-oku ri ihienni enyi ri e ku wu ni enyi nwon nwan udi onye-isi nchu-ejan hun ri oche aka-nni ukpo Osolobue ime elu-igwee, ebuhu ogbo kachanrinni ri— ² hun ri a run Ebuhu Kachanrin Nso ime Odu-ofufe hu wu nke ezigbo e hun ri elu-igwee, Odu-ofufe hu hun Osolobue le enwen e mememe, ele hun ihian gi aka mememe.

³ Ihiyen hain we gi e tume onye-isi nchu-ejan owule wu keni o yesonme oyiye, a chusonme ejan. Ya wu ni o k'e nweziriri ihiyen onye nchu-ejanni enyi ri e ku oku e ye. ⁴ Omeni elu-uwu k'ọ ri, o ke wu onye nchu-ejan kaka—ebe o me ni ndi nchu-ejan hun a chu ejan ke Iwu Mozizi don ku hu a.

⁵ Ebuhu we no e fe ofufe hun ri elu-uwu yihu nke ezigbo e hun ri elu-igwee eyi, onyinyon e ro. Makeni, oghen hu Mozizi gi jenkọ d'a run Odu-ofufe hu, Osolobue no gba a mkpinsi-aka, si a, “Hunkwo a ni i run ihiyen ile n'o yi hun we ghosi i elu-ugu.”

⁶ Kani, Jesu e nwehenguu orun ka nke we mma, ebe o me ni o wu onye e donzi egbata ime nkwerigbama hun ka nke we mma—nkwerigbama Osolobue tume, kwesonme nkwa ka mma.

⁷ Makeni, omeni ya wu nkwerigbama ibuzo zuchanrin oke, o k'e nwon mkpa o ri ni Osolobue k'e webanhan nke ebuo. ⁸ Kani Osolobue hun ihiyen rileni mma ime ndi nke e, makeni ya wu nkwerigbama ibuzo ezuchanrinni oke, 'ya hain o gi si,

“Di-nwonni-enyi si,

'Lee e,

oghen lala,

hun m k'e gi tume nkwerigbama ohun

egbata mme le ndi Izrelu le Juda;

⁹ o rikọ ke nkwerigbama hu

mme le ndi nedi we kani nwon,

uhuhin hu m kwodon we aka

gha ali Ijptu dupuha we.

Makeni edonmeni we

nkwerigbama m—

'ya hain

m gi la we to.'

Ya ke Di-nwonni-enyi ku.

¹⁰ 'Di-nwonni-enyi si, onwan wu nkwerigbama hu

hun m jenkọ d'e tume

Ɛgbata mme lẹ ndi Izrelu,
 o meguu:
 m jenkọ d'e bu iwu m ri ichen-ichen
 che ime uche we,
 de we ye ime obi we.
 M k'a wu Osolobue we,
 a wuru we ndi nke m.
¹¹ Elezi hun ihian k'a kuzime ibe e,
 mobu gwama ibe e,
 "Marinkwo Onye-nwonna-enyi." Kaka!
 Make ni,
 we ile jenkọ d'a marin m;
 gha onye kacharin ntin ime we
 d'e ru onye kacharin ni.
¹² Make ni,
 m k'e me ni we omiken,
 gbaghari we eje-ihien ndi we me;
 a nyanhankozu m njo ndi hun we mesonme.' "

¹³ Hunni o ri nwan e ku oku nkwerigbama ohun, ya wu n'o meguo nke mbu wuru nwan
 ihien-akan; bu omeni ihien wu ihien-akan bu o hu a kawaye egedi, ya wu ni ogen e d'a
 guu.

Isi Nke Itenei

Kẹ Wẹ E Fee Ofufe Mbụ Ahun

¹ Nkwerigbama nke ibuzo hu nwon umu iwu ndi son n'e hun we gi e fe Osolobue,
 nwezikwo ebe w'a no e fe ofufe hun ri elu-uwani.

² Odu-ofufe ahun we run nwon mmughe ebuo. Ime mmughe nke ibuzo ke teburu le
 obu-ukpe ahun ri; ogbe bredi ndi ahun w'e donme elu teburu ogen ile rizikwo ebegu. W'a
 kpo mmugheni "Ebe ri nsọ." We gi ekwa gbombepu mmugheni ihun le azuun. ³ We ghafe
 ekwa mgbompbu hun ebo—ya wu, hun ri egbata mmughe ebuoni, a banye we mmughe
 hun m'e ebuo, hun w'a kpo "Ebe Kacharin nsọ." ⁴ Ebe ni ke ihien hu we gi goru mema,
 hun we no elu e a dun nsensi okun, ri. Ekpeta-nkwerigbama hu rizikwo ebe ni. We gi
 osisi run a, gi goru nyankwama ehụ a ile, ke ime e ke azuun a. Ime e ke mkpu goru
 hu we buche ihien ahun we risonme ime atu hun we kpo mana ri; okpo Eronu ahun
 gboringi le ibe omuma ebuo hu we kaye Iwu iri ahun Osolobue ye Mozizi rizikwo ebegu.
⁵ Elu ekpetini ke ndi mmon-ozu ebuo we kpu ri. Ihien w'a kpo ndi mmon-ozu ebuoni wu
 cherobim. Uwe a ghosi ni ogho Osolobue ri ebegu. We shiafu nku we elu ekpeti ahun.
 Ihien w'a kpo elu ekpeti ahun wu Oche-omiken.

Kani, enyi a s'eka kuru ihien ndini ali kikenni.

⁶ Enina ke we donmesonme ihien ndini we. Ndi nchu-ejan a banyesonme mmughe
 nke ibuzo ogen ile d'a run orun rini ni we, hun we gi e mezu omenali ofufe. ⁷ Kani, onye-
 isi nchu-ejan suo a banye mmughe hu me e ebuo. Mgbe ohu suo k'o banye e ahua. O
 banyekoni, o k'e giriri edeke anu, hun o jenkọ d'e gi chu ejan. O chu ya wu ejan make
 njo ya le enwen e le njo ndi Izrelu kpachanpuleni enya me. ⁸ Mmon-nsọ gi ihien ndini
 a ghosi ni omeni echen ke we rikwo e fe ofufe Odu-ofufe ibuzo hu, uzu we gha a banye
 Ebe ahun ri nsọ nke-esi e ke puha. ⁹ We gi ihien ni a kowa ogenni enyi ri ime e. Onwan
 ri a ghosi ni oyiye w'e yesonme le ejan ile w'a chuyeni Osolobue ime ofufe mbu ahun
 asaeka me obi ndi ri e fe ofufe hu ri ochan. ¹⁰ Make ni oyiye le ejan ndini we wuhu oku
 ihien-oriri le ihien-orira ichen-ichen le nchanchan ri ichen-ichen we gi e don ihien nsọ.
 Ihien ndini ile wuhu omenali enya e legha, hun Osolobue tumu ni we ni w'e mesonme
 d'e ru ogen o k'e gi tumu ihien ohun hun zu oke.

Kẹ Wẹ E Fee Ofufe Ohun

¹¹ Kani, Kraisti a biaguo nwan nọke onye-isi nchu-ejan d'e wehe ihien oma ndi hu rituleni. O banyeguo Odu-ofufe hun kani, hun ka a oke e zu, hun we gileni aka mememe, ya wu, hun we gileni ihien uwanj we ke eke mememe. ¹² O giguu nwan mgbe ohu banyechanrin Ebe Kachanrin Nso. Elekwọ edeke ewu le nwa oken-efin k'o gi banye, kani, edeke ya le enwen e, gi e wehe nzuofuha itebite.

¹³ Makeni, omeni ifekpu we hu edeke ewu le oken-efin le ntun nwa-efin we dun okun ke onye rileni uchani (onye me ihien Iwu a so) gi a rizi uchani, a nabanhanzi w'a, ¹⁴ ya wu ni edeke Kraisti jenkọ d'a sa aka chanchan obi enyi ohunma-ohunma, chanchanpu ihien ndi ghaleni e ye ndun hun enyi e mesonme, chanchanpuchanrin a, keni enyi hun uzo fe Osolobue ri ndun makeni ndun Kraisti hun nweleni ntupo ke Kraisti gi chuyeni Osolobue ejan, ghahani Mmon-nso itebite. ¹⁵ Ya wu ni Jizosi wu onye e wegbamani ime nkwerigbama ohun. Iya k'o wu keni ndi hu we kpo oku hun uzo nwonhen ihien hu k'a to jenin ejen Osolobue kwe nkwa a. We k'e nwenen e, ebe o me ni o nwonguo onye nwunhunni hun we gi ndun a gbapuha we, make njo we mesonme okpuru nkwerigbama ibuzo hu gha e ri isi we.

¹⁶ Makeni, ihian kuguu ke we k'a don ke uku e, we siko d'a ghosiguu ni onye hu a nwunhuguu, we kebe gi ihien o ku runma orun. ¹⁷ Ihian nwunhuguu suo ke uku e o ke no a pa ire. Egiko w'a run orun ebe o ri ndun.

¹⁸ Ya hain nkwerigbama mbu hu gileni bidonde bu edeke anu we gbu egbu ari a. ¹⁹ Makeni, ogen Mozizi gi gwachanringuu ndi hu ihien ile Iwu hu si we e me, ya o no weri edeke nwa-efin [le ewu] we gbu le mirin, gi enenren anu e nwun ufie-ufie le ukun efifia w'a kpo haishopu derisonme edeke le mirin hu, fekpusunme ke Ehuhuo-Iwu hu le enwen e ke ndi Izrelu ile— ²⁰ a si we, “Hunni wu edeke we ri e gi e tume nkwerigbama hu hun Osolobue kwademe ni unu.” ²¹ Erirazikwo ke Mozizi don fekpusunme Odu-ofufe hu le arja ile we gi e fe ofufe. ²² Ezioku-ezioku, okpuru Iwu Mozizi, o d'a wuru ni edeke ke we gi e don ihien ile nso: omeni egbuni we anu—omeni edeke arja, mgbaghari njo ariko.

Ejan Kraisti E Wepu Njo

²³ O me nwan ni omenali ndi hu ile ri mkpa igi don Odu-ofufe ri uwa nso—bu onyinyon mmakalaka ro, ya wu ni ejan ka ndi hu mma ke nke ezigbo e ri elu-igwee cho. ²⁴ Makeni, ele Ebehu we gi aka mememe we no e fe ofufe—hun wuhu onyinyon nke ezigbo e ke Kraisti banye, kama, o banyeguo nwan elu-igwee le enwen e, weri onodi ebe Osolobue ri make orinimma enyi. ²⁵ Elekwọ hun o k'e gi gi enwen e chusonme ejan, a chu, achudonzi rike ke onye-isi nchu-ejan ri elu-owa don e me, e gi edeke wuleni nke e a banye Ebehu Kachanrin Nso ahua-ahua. ²⁶ Omeni nke Jizosi ri erira, nke o hu a nwun anwudonzi kete w'e kele uwa! Kani, ezioku wu n'o biaguo nwan mgbe ohuni suo ogugu-ogenni, d'e wepuchanrin njo ghahani igi enwen e chu-ejan.

²⁷ K'o don wuru ni ihian a nwunhun mgbe ohu, ohun meguu, okinkin-ikpe e son e, ²⁸ erira k'o donzi wuru ni hunni Osolobue giguu Kraisti chu ejan mgbe ohu suo chuchanrin a, hun Kraisti gi buru njo ndi bu oda, Kraisti lalazi hun me e mgbe ebuo—elezi oku njo k'o lalani, kama, o lala d'a zuopuha ndi hun ri e lekeme enya a.

Isi Nke Iri

Jizosi E Giguu Ejan Ohu Hu O Chu Chuchanrin Ejan Ile

¹ Ebe o me ni ihien ri ime Iwu Mozizi wuhu onyinyon ihien ri mma lalani, ele ezigbo e; ya wu ni ejan hu w'a chusonme ahua-ahua asako nwan aka chanchanfu njo ndi a bia d'e fe Osolobue, me we zu oke. ² Omeni o te sa aka a chanchanpu njo, nke ndi hun e fe ofufe a chubehi ejan. Makeni, nke njo we a wuru ihien we chanchanpu mgbe ohu hu, chanchanpuchanrin a, obi e ke gha e gbuzi we mgbu. ³ Kani, ejan ndi hu w'a chu a nyanhanonme ni ndi ri a bia d'e fe ofufe njo we ahua-ahua, a nyanhan ni we ni w'e mesonme njo, ⁴ makeni edeke oken-efin le ewu asaaka wepu njo. ⁵ Ya hain ogen Kraisti gi bia ime uwa, o si,

“Kẹ ejan-o, kẹ oyiye-o, o nwonni hun i cho;
kama, ehu k'i kwademeni m.

⁶ Kẹ oyiye wẹ dun okun-o kẹ oyiye w'e ye make ifiri njo-o,
o nwonni hun a suo i usuo.

⁷ Ya m no si 'Lee e, Osolobue, a biao le m d'e me uche i—
noke ke we don de banyeni m ime Ekukwo-nso.' ”

⁸ Nke ibuzo, o si, “Kẹ ejan-o, kẹ oyiye-o, kẹ oyiye wẹ dun okun-o, kẹ oyiye w'e ye
make ifiri njo-o—o nwonni hun i cho, o nwonni hun a suo i usuo” (osun'a ni Iwu si
w'e mesonme ihien ndini). ⁹ Ya o nozi si, “Lee e, a biao le m d'e me uche i.”

Ya wu ni o buguo nke ibuzo che usuo keni o tume hun me e ebuo. ¹⁰ Iya wu uche
Osolobue ke Kraisti me nwan, hun we gi nwan don enyi nso ghahani ejan Kraisti gi ehu
a chu, chu a mgbe ohu, chuchanrin a.

¹¹ Onye nchu-ejan owule a run orun a uhuhin-uhuhin, a chosonme udi ejan ohu
hu—ejan hun ghaleni asaeka e wupu njo. ¹² Kani, nke Kraisti wu ni ogen o gi giguu ifiri
njo chu ejan ohu hu o gi chuchanrin ejan ile, o no nodi ali eka-nni Osolobue. ¹³ Kete mgbe
hu, o ri e che mgbe Osolobue k'e gi gi ndi inenren e mememe n'e ihien o gi a zoma ukpa a,
¹⁴ make ni o giguo ejan ohu me ndi hu o don nso wuru ndi zu oke jenin ejen. ¹⁵ Mmon-nso
rizikwo a shia eri o gi a ghosi enyi ni ihienni wu ezioku. O bu uzo si,

¹⁶ “Di-nwonni-enyi si,

‘Onwan wu nkwerigbama hun m jenko e tume
egbata me le we ogen hu:

m jenko e bu iwu m che ime obi we,

m k'e de we ye ime uche we.’ ” ¹⁷ O no siji, “Anyanhankosi m njo we le mmefie we.”

¹⁸ Ya wu, ebe we no gbaghariguhu njo ndini we, w'a ra chuzi ejan we gi e wupu njo.

Ni Enyi Nokunme Osolobue

¹⁹ Umune m, enyi e nweguo nwan ihien obi gi e ru enyi ali a banye Ebe Osolobue ri
make ihien edeke Jizosi me. ²⁰ Egher, make ni Jizosi a kwaguo ni enyi uzo ohun hu ri
ndun ghahani ehu a, ya wu onwun a, hun o gi dowapu ni enyi ekwa mgbonbepu hu.
²¹ Ozosi, enyi nwon oken onye nchu-ejan hun ulo Osolobue ri eka a. ²² Ifiri ihien ndini
we, ni enyi gi ni nwan obi enyi ile le obi erumali ndi gi ya wu onye nchu-ejan don enya
buruhe Osolobue. Ni enyi bia nwan make ni o giguo edeke e fekpu obi enyi, chanchanfu
ihien ile obi te gi a ma enyi ikpe, gi mirin nwunni wuchanpu enyi ehu.

²³ Ni enyi kwonkenme ni nwan olile-enya hu enyi nwon—make ni Osolobue hun kwe
enyi nkwa furu onye we gi e don enya. O k'e mezu nkwa a.

²⁴ Ni enyi a chosonme ni uzo enyi e gi e me ibe enyi e nwe ihien-osusuo, a runzikwo
orun ri mma. ²⁵ Ele hun enyi e gi a lato ison ibe enyi a gbakikome ke ndi hu ime enyi
don e me. Kama, ni enyi a kasi ibe enyi obi, tumadu hunni enyi ri a hun ke uhuhin
Di-nwonni-enyi ri a riwaye nsue.

²⁶ Make ni, omeni enyi a kpachanpu enya to njo e me, ebe enyi maringuu ezioku, o
nwonzini ejan owule hoduni hun we jenko d'a chu gi wupu njo. ²⁷ Kama, ihien k'a gha e
che onye ahun wu ikpe-omuma hun a tu egun le oken okun hun jenko d'a dunpuchanrin
ndi-inenren Osolobue. ²⁸ Make ni, ebe o me ni onye owule dan Iwu Mozizi, e gbu w'e,
emeni we omiken e—madu ebuo mobu eto shiahu eri n'o me ihien hu, ²⁹ nani k'i ro
ni afunfun furu we k'e ye ndi legberi Nwa Osolobue k'a johan njo—ndi lenia edeke
nkwerigbama hu we gi don we nso, kpasu Mmon-nso we gha men'e efoma iwe? ³⁰ Make ni
enyi a maringho Osolobue, onye hun si, “Mme nwe e megwari; m k'a kukin ugwo;” siji,
“Di-nwonni-enyi jenko d'e kin ndi nke e ikpe.” ³¹ Ihien a tu egun k'o wu ni ihian danye
eka Osolobue hun ri ndun.

Nyanhan Ni Ke Unu Don Bidon

³² Ka nyanhankwo ni oruru-ali hu unu gi kwere, ogen hu we gi shiapuguu unu enya;
nyanhankwo ni ke unu don dingbuchanrin eje-afunfun bu oda biani ni unu; ³³ ke we

don kparisonme unu, kpokposonme unu, ke unu don sonde ndi ozo we ri e me erira ta afunfun. ³⁴ Eghee, unu a tade ni ndi ri ulo-ngan afunfun ogen hu; ogen we gi napu unu ihien unu, unu e gide ighoghò din e, make ni unu a maringho ni unu le enwen unu nwon hun ka mma le hun k'a to jenrin ejen.

³⁵ Etuhukwole ni obi-erumali hu unu nwon ime Di-nwonni-enyi, make ni ugwo-orun rin'a e hikekwò ogbe. ³⁶ Make ni, o rika mkpa ni unu din ndidi, ken i unu hun uzo mesonme uche Osolobue, gi e nwonhen ihien hu o kwe nkwa a. ³⁷ Noke ke Ekukwo-nsò don ku,

“O hodu ekere,
onye hun lalani a bia—
o bieko.

³⁸ Kani,
okukwe ke onye nke m hun ri ke m cho
k'e gi e bi.

O gbakin azuun,
ihien e asuoko m.”

³⁹ Kani, enyi a ri ndi hun a gbakin-azuun, gi erira tuhu; kama, enyi ri ndi k'a gha e nwon okukwe, Osolobue e gi ifiri e zuopuha we.

Isi Nke Mmanai

Okukwe

¹ Ki wu nwan okukwe? Okukwe wu igi e don n'i k'e nwonhen ihien i ri a tu enya a; igi ihien don, bu y'a rini e leghan'a.

² Ufiri okukwe ndi mbu ahun nwe ke Osolobue gi kunni we ohunma. ³ Okukwe ke enyi gi a ghota ni oku-onu ke Osolobue gi ke uwa, ya wu ni we gha ihien enya ghaleni a legha mememe ihien ndi hu enya e legha. ⁴ Ebelu nwe okukwe: iya k'o gi chuyeni Osolobue ejan ka nke Keni mma. Iya hain Osolobue gi ku ni Ebelu ohunma, kpo a onye ri ke Osolobue don cho, shia n'a eri ni oyiye o ye ri mma. Make ni o nwe okukwe k'o gi wuru ni osuon'a n'o nwunhunguo o hukwo e ku oku*. ⁵ Enoku nwon okukwe: iya hain Osolobue gi weri e shi elu-igwee ebe o ri ndun. O nwunhunni. A cho w'a, ahunzini w'a, make ni Osolobue e werigu a. Make ni, ni Osolobue d'e weri e, Ekukwo-nsò e kuol'a ni “o me ihien a suo Osolobue.”

⁶ Bu ihian as'eka me ihien a suo Osolobue, mman i o nwegho okukwe. Make ni, onye owule bia d'e kunrun Osolobue k'e giriri a don n'o ri ari, n'o kuzikwo ndi a chokenmen'e ugwo. ⁷ Nua nwon okukwe. Ifiri e, ogen Osolobue gi gwatò a ni ihien metuleni jenkò d'e me, o no gi e don, gi egun Osolobue run ugbo-mirin pu-ichen, hun Osolobue gi nwan zuopuha ezi-le-ulo ya wu Nua. Ihienni Nua me ke ikpe gi ma uwa. Nua no gi e wuru onye ri ke Osolobue don cho, wuru a make ni o nwe okukwe.

⁸ Ebrahim nwon okukwe. Iya hain o gi kwere ogen Osolobue gi kpo a, si a shi ebe o jenkò d'e ye e, o no jenme bu o marin ebe o jenkò. ⁹ Okukwe k'o gi kwashi ali hu Osolobue kwe e nkwa d'e biri ke otunmuye—e bisonme ime odu. Erira ke Aziki le Jekopu, ndi rizikwo ndi Osolobue kwe ya wu nkwa, bisonme ime odu. ¹⁰ Ebrahim me erira make ni o bu obi le enya zinme obodo ahun nwon iyetò hun k'a toni, obodo ahun Osolobue gi eka a rofuha, tun.

¹¹ Okukwe ke Ebrahim gi saeka mu nwa, osuon'a n'o kaguò egèdi oda-oda; osuon'a ni Sara le enwen e wu agan. Make ni, Ebrahim gi e don ni Chuku hun kwe nkwa, furu we gi e don enya, n'o jenkò d'e mezu nkwa a. ¹² Ya okennyè ohuni ehù a nwunhunguu ebe imu-nwa ri no mu umu bukenme oda—noke kokise ri elu-igwere, noke ejan ri mkpenren ohimin hun we ghaleni a saeka a gunguu.

¹³ Ndin i ile kwodon okukwe nwun, bu w'e ke nwonhen ihien ndi hu Osolobue kwe we nkwa, kani, e lechegoni we ihien ndi hu, gi ighoghò nabanhan we. We kwerezikwo

* Isi Nke Mmanai:4 jenesisi 4.10

nị wẹ wụ itumunye ime ụwanị, e kuzikwọ a. ¹⁴ Ndi e ku ẹnina rị a ghoji n'o nwonguo alị ẹnya wẹ rị hun wụ nke wẹ. ¹⁵ Omeni alị hu wẹ gha pūha kẹ wẹ te rị e ro, efe te hu a w'e gi kin-azuun. ¹⁶ Kani, wẹ rị a cho alị hun ka mma, ya wụ, nke elu-igwee. Ya haịn ifenren gileni e me Osolobue iza Osolobue wẹ, makeni, ezioku-ezioku, o nwegho obodo o kwademeni wẹ.

¹⁷ Makeni Ebrahim nwon okukwe, ogen Osolobue gi lele e, o no bia d'e gi Aziki chu ejan. Onye nwen wẹ kwe nkwa ndi hu no memem n'o gi akpu nwa a ohu chu ejan! ¹⁸ Nwa nwen wẹ gwa a oku e, si, "Eka Aziki ke umu wẹ jenkọ d'a kpo nke i k'a gha bia." ¹⁹ Ebrahim gi e don ni Osolobue k'a saeka weli onye nwunni. Ke ihien ile don me, o richanrinhu ke ebe o no gha ime onwun nwehenzi Aziki nke-esi.

²⁰ Aziki nwon okukwe. Iya haịn o gi gozi Jekopu le Iso—kusonme ihien k'e me ime ndun wẹ ihun.

²¹ Jekopu nwon okukwe: o d'a nwun, o no gozi onye-onye ime umu Josefụ ebuo, gi okpo a wuzo, hulua isi, fe Osolobue. ²² Josefụ nwon okukwe: ogen o gi jenkọ d'a nwun, o no ku oku opupu umu Izrelu jenkọ d'a gha Ijiptu pu, gwa wẹ ke wẹ k'e me okpukpu a.

²³ Ndi mu Mozizi nwon okukwe. Ya haịn wẹ gi zueme Mozizi gha ogen wẹ gi mu a d'e ru ifon eto, makeni wẹ hun a ni o wu nwa pu mma oda-oda, atuni wẹ egun iwu hu eze ye.

²⁴ Mozizi nwon okukwe: ogen o gi suepuha, o no ju w'a kpol'a nwa nwa-okpoho Fero, eze alị Ijiptu. ²⁵ O hanrin n'o ka mma ni ya le ndi nke Osolobue wiri ta afunfun kari ime Osolobue njo ebe o n'a cho n'o ri-uwu, iri-uwu hun ghaleni a to. ²⁶ O gi e don ni mkpari le nlegberi hun gi ifiri Kraisti biani ihian wu aku-le-uba hun ka aku-le-uba ri Ijiptu. O me erira makeni o bu ẹnya zinme ugwo-orun lalani. ²⁷ Makeni o nwe okukwe, o no gha Ijiptu pu; egun atun'a ni iwe jenkọ d'e we eze wu Fero. O leni ẹnya azuun, kama, o dinsonme leke si o ri e legha Osolobue, onye ahun wẹ ghaleni e legha ẹnya. ²⁸ Okukwe k'o gi me Mmemme-Nghafe le Ifesonme edeke ye onumuzo, hun o gi me ni mmon-ozu hu ri e gbu umu ikennyẹ ibuzo ndi Ijiptu e gbuni umu ikennyẹ ibuzo ndi Izrelu.

²⁹ Okukwe ke ndi Izrelu gi ghafe Ohimin-Ufie leke si wẹ ghako akpakali. Kani, ogen ndi Ijiptu gi cho ni wẹ nwen ghafe, mirin no rukpume wẹ, wẹ no ragbu enwen wẹ.

³⁰ Okukwe ndi Izrelu nwe ke ugba Jeriko gi dan ogen wẹ gi jenhunmeguu a akpu-uhuhin esa. ³¹ Okukwe igbaraja hu wu Rehabu nwen haịn o gileni son ndi hun nufu isi la ntikpo—makeni o gi ifiri okukwe e gi udon nabanhan ndi Izrelu hu gi nzuzue bia d'e lele alị wẹ wu Jeriko.

³² Ki m k'e kuzi nwan? Ogen arja, nke m'e te kume oku Gidionu le Baraki le Samsini le Jifta; oku Defidi le Samuelu le ndi-amuma mbu-mbu— ³³ ndini ile nwon okukwe—gi e meri alị ri ichen-ichen; gi e ki okiki zinrinni; gi e nwonhen ihien Osolobue kwe wẹ nkwa a; gi e kpukinsonme eworo onu; ³⁴ gi e tinyun oken-okun; gi e wanahin ogbugbu wẹ te k'e gi opia-agma gbu wẹ; gi e nwonhen iken ebe ndun guguu wẹ; gi e kpa iken agha; gi e chuziza ndi-agma ndi alị ozo. ³⁵ Ikpoho ndi hu ime wẹ nwe okukwe, Osolobue no gi e welini wẹ ndi nke wẹ nwunhuguni.

Nke ndi ozo wu ni wẹ gi ifiri okukwe wẹ meshi wẹ iken oda-oda, kani a ju wẹ w'a hatule wẹ, hun nke w'e gi tuhu okukwe wẹ, makeni wẹ nwun, wẹ k'e lihizi ri ndun ka mma.

³⁶ A kpa wẹ ndi ozo ye emu make okukwe wẹ, gbu wẹ mkpinsin; e kende wẹ ndi hu ime wẹ egbun, tu wẹ ye ulo-ngan—make okukwe wẹ. ³⁷ E gi wẹ omuma magbu ndi hu ime wẹ; a kpowa wẹ ndi hu ime wẹ uzo ebuo; e gi wẹ opia-agma gbu ndi hu ime wẹ.

Akpukpo atunrun le akpukpo ewu suo ke w'a hun e yi, e nwe wẹ ihien owule mobu ndi e yeni wẹ eka; e kpokpo wẹ wẹ; e meja wẹ wẹ! ³⁸ Uwanị efuruni ndi no erira! W'a wahunme ime atu le elu-ugu le ime okporo le onu ndi risonme alị.

³⁹ Ezie, wẹ ku oku ndini ile ohunma make okukwe wẹ, kani, o nwonni onye owule ime wẹ hun nwonhen ihien ahun Osolobue kwe nkwa a. ⁴⁰ Makeni, Osolobue kwademeni enyi ihien ka mma, hun o gi me ni ezuko wẹ oke bu ẹnnyi a ri a.

Isi Nke Mmēbuo

Ni Enyi Sọnme Nzomuku Kraisti
(Mat 11.28-30)

¹ Ya wu, ebe o me nwan ni igunrun ndi osheri han enina fihunme enyi leke ogbo*, ni enyi lato nwan ihien owule hun a nyindanni enyi, natozikwo njo ahun e mesonme enyi uke. Ni enyi dikenme, gba osoni Osolobue ketoni enyi, ² bu enya zinme Jizosi, hun wu mbidon le ogugu okukwe enyi; hun gi ifiri ighogho hun ri e che n'e dingbu obe hu, legberi ifenren rin'a. O nodiguo nwan ali eka-nni ukpo Osolobue.

³ Rokpo ni onyeni dingbu ihien ahun ile eka ndi-njo—amamgbe ndun a guu unu mobu unu e tuhu okukwe unu. ⁴ Ogunni unu ri e che njo, unu e ke cherude e ebe o no napu unu ndun unu. ⁵ Unu a zogoude oku nkasi-obini Osolobue ku, hun o gi a gba unu umenoke umu a ra? O si,

“Nwa m,
elegberile afunfun Di-nwonni-enyi gi a zun i;
anile ndun guu i ebe o ri a jugbo i;

⁶ make ni,
afunfun ke Di-nwonni-enyi gi a zun
onye o bu obi;
onye hun o nabanhan noke nwa a
k'o fian mkpinsi.”

⁷ E digbu ni nwan afunfun, e weri e noke ozunzun. Osolobue gi e a ghosi ni umu a ke unu wu nke-esi. Elee nwa ke nedi e ghaleni e ye afunfun ebe o n'a zun a? ⁸ Omeni eyeni we unu afunfun we gi a zun nwa ke we don e ye onye owule wu nwa nke-esi, ya wu ni unu ele umu nke-esi. ⁹ Ebe o me ni enyi a gbayegho ndi nedi enyi ri elu uwanig ogen we gi e ye enyi afunfun we gi zun enyi, o furuni ni enyi wepuha obi enyi bu enwen enyi che okpuru Nedi enyi nke ime Mmon wu Osolobue, keni enyi hun uzo nwon ndun? ¹⁰ Ndi nedi enyi e yegho enyi afunfun ekerere ogen ebe we n'a zun enyi ke we marinhan, kani ya le enwen e wu Osolobue gi afunfun a zun enyi keni o rini enyi mma nke-esi, keni enyi son e ri nsọ. ¹¹ Afunfun w'e ye ihian we gha a zun a ra suo usuo ogen hu ihian gi ri ime e, ufu k'o fu. Kani, omegu, o mipuha ni ndi we gi e zun mkpuru, hun wu udon le ibi ke Chuku cho.

Ndunmodun Le Eka-ntin

¹² Gbakenme ni nwan eka, unu a gbakenmezikwo mkpu-uku ndi ahun ri a ma nni. ¹³ Kwa ni ni nwan oku unu uzo zinrinni, keni uku rileni iken hun uzo dinhin, amamgbe o kwapu.

Ajukwole Ni Eyemeka Osolobue!

¹⁴ A lilima ni ni udon a ri egbata unu le onye owule le ni unu a rizikwo nsọ, make ni onye rileni nsọ ahunko Onye-nwonni-enyi.

¹⁵ Hun n'a n'o nwonni onye efoma Osolobue fie; ni ize arini ime igunrun unu, buhe nsongbu, meru ndi bu oda—erira mkpogun don e suepuha. ¹⁶ Hunzikwo n'a ni o nwonni onye ri a ghereni, mobu onye noke Iso—hun nwonleni ihien o kpọ ihien Osolobue, hun gi ifiri okwa ihien-oriri ohu repu onodi nwa-ibuzo o wu. ¹⁷ Unu a maringho ni omegu, o no cho ni o nwonhen ngozi hu, kani a ju w'a; o sani eka gb hutọ ihien, osuon'a n'o gi enya-mirin cho ngozi hu.

¹⁸ Make ni, ele ihien we a saeka e metu eka ke unu bia d'e kunrun—noke ke umu Izrelu don bia Ugu Sainai; ele oken okun ri e nwunni le ishi le ebe we no a kwan “okokoko!”; ele oken ufere ri a kponi. ¹⁹ Ele olu opi ri a hannig le olu ri e ku ihien o me ni ndi nun'a no rima ni asa we eka nuzi— ²⁰ make ni obi we asani eka bu iwu o ti: ni, “Ihien owule ehụ a metu ugu hu, we magbu e, osuon'a ni anu ro!” ²¹ Ihien ile we ri a hun a wukemke ihien egun, nke wu ni, Mozizi le enwen e node si, “Egun ri a tu m, ehụ ri a ma m nni!”

* Isi Nke Mmēbuo:1 Griki: orukpu

²² Mba! Ugu Zayonu ke unu bia, obodo uku Osolobue ri ndun, Jerusalem hun ri elu-igwee; unu bia d'e kunrun igunrun ndi mmon-ozu we ghaleni a sa aka a gun; unu bia d'e kunrun ndi ri e me mmemme, a ghogho. ²³ Unu a biaguo d'e kunrun igunrun umu ibuzo Osolobue, hun we deye efan we elu-igwee. Unu a biaguo d'e kunrun Osolobue hun wu oka-ikpe ihian ile. Unu a biaguo d'e kunrun ndi bi elu ke Osolobue don cho hun Osolobue meguu nwan mmon we zu oke. ²⁴ Jizosi ke unu bia d'e kunrun, onye hun e wegbama Osolobue le ihian ime nkwerigbama ohun. Unu a biaguo d'e kunrun edeke-nfesonme ahun hun ri e ku ihien ka mma kari mmegwari ahun edeke Ebelu si we megwari, makeni onwan si gbaghari.

²⁵ Hunkwo n'a nwan ni unu apani oku Osolobue, onye ahun ri a gwa unu oku ogenni. Makeni, omeni awanahinni we ogen hu we gi pa oku Mozizi hun no elu-uwani ogen ahun a do we aka-ntin, enyi asakokwo aka wanahin kaka, omeni enyi a pa oku Osolobue hun gha elu-igwee a do enyi aka-ntin. ²⁶ Ogen hu, uwa ke olu e zinzin; kani, ogenni, o kweguo nkwa, si, "M k'e zinzinzi ihien ile: elezi uwa suo ke m sikwo nwan d'e zinzin, m k'e zinzinzi ke elu-igwere ile le ihien rin'a." ²⁷ Okuni o ku: "M k'e zinzinzi" ri a ghosi ni Osolobue sikwo d'e wepu ihien ndi hu we a sa aka e zinzinfu, ya wu ihien we ke eke, keni o hun uzọ hodu hun we ghaleni a saaka e mehunme. ²⁸ Ebe o me nwan ni enyi ri e nwonhen ali-eze hun we ghaleni a saaka e mehunme, ni enyi gi nwan ekele le egun le ehụ-omuma-nni fe Osolobue ofufe furu hun o nabanhan; ²⁹ makeni ezioku-ezioku, Chuku enyi wu okun hun e bu ihien e ri.

Isi Nke Mmēto

Obibi Hun A Suo Osolobue Usuo

¹ E nwe ni ihien-osusuo umune unu ime Kraisti ogen ile. ² Egikwole ni inabanhan ndi obia gu egu—makeni, o nwonguo ndi gi enina nabanhan ndi mmon-ozu, lee we obia—bu a marin we ni ndi-mmon ozi ro. ³ A nyanhan ni ndi ri ulo-ngan noko si unu le we ri ulo-ngan; a nyanhan ni ndi we ri e meshi-iken noko si unu ke we ri e meshi iken. ⁴ Gbayekenme ni olulu di-le-nwunye; ke di ke nwunye ewiwikwole enwen e, meru elu-ukpo we*—makeni Osolobue jenko d'a ma ndi ughere ikpe. ⁵ Anikwole ni eghe a suo unu; a ni ni ihien unu nwon e jun unu efo. Makeni, Osolobue e kuole, si, "Ahapuko m unu mabu la unu to." ⁶ Ya wu, enyi k'a saaka du aka obi, si, "Di-nwonna-enyi wu onye e yeni m aka, egun atuko m;

ki ihian k'a saaka me m?"

⁷ Nyanhan ni ndi-ndu unu, hun gwa unu oku Osolobue; lekpo ni ihien ndun we runpuha; kinrin ni okukwe we. ⁸ Ke Jizosi Kraisti ri unyanhun k'o ri tanni; o k'a ri erira jeninrin ejen. ⁹ Awukwole ni ndi we gi nkuzi ri ichen-ichen e dufie; makeni o rika mma ebe o no me ni eyemeka Osolobue ke obi gi ru ihian ali, ni ele idonmesonme iwu ihien-oriri—iwu ihien-oriri hun bantuleni ni ndi e donme ni we erere. ¹⁰ Ukpo nchu-ejan nke enyi wu udi hun o me ni ndi nchu-ejan hun a run ime Odu-ofufe akan hu efuruni ni we ri ihien ri n'a.

¹¹ Onye-isi nchu-ejan Ofufe-akan hu e webanhan edeke anu we gi chu-ejan njo ime Ebehu Kacharin Nso, kani w'e bu anu hu e shi ebe ihian bileni d'a dun okun. ¹² Ya hain Jizosi gileni no ime obodo nwunhun, kama we gha ime obodo wepu a d'e gbu, keni o hun uzọ gi edeke e don ndi ihian nso. ¹³ Ni enyi gha nwan ime obodo pu, buru e ebehu ihian bileni—d'e son e narin ihien ifenren we me e, ¹⁴ makeni enyi e nwon obodo owule hun k'a toni elu uwani enyi ri; kama, enyi ri a tu enya obodo hu lalani. ¹⁵ Ni enyi ghama ni nwan aka Kraisti a ja Osolobue mma ogen ile, makeni ebe Osolobue ri, ohun wu ejan enyi ri a chuyen'e—mkpuru o ri a ghoru ugb'onu ndi ri e fen'e, a kpoku efan a.

* Isi Nke Mmēto:4 Di esonle okpoho ozo; nwunye esonle okennyee ozo.

¹⁶ Hụn n'a nị ụnụ hụ e mē mma lē nị ụnụ e keye ibe ụnụ ihien ụnụ nwọn, makēni ụdi ejannị a sụọ Osolobue ụsụọ.

¹⁷ E humē ni ni ndi-ndu ụnụ isi; e bu ni enwēn ụnụ e che okpuru wē. Makēni, wē rị e lepū umē-ndūn ụnụ ęnya. Wē jenkō d'e ye Osolobue mgbakō banyeni ụnụ. Hụn n'a nị wē gi ighoghō ye ya wū mgbakō, ęlę ęnya-mirin, makē ọ gha a jọ ụnụ njo.

¹⁸ E mē ni ni ęnyi ekpere. Makēni, ęnyi a maringhō nị obi ęnyi rị ọchan, nị ęnyi a chozikwō nị ęnyi e bi obibi nwē oghō ime ihien ile ęnyi rị e mē. ¹⁹ M rị a rịokēnmē ụnụ, mē ni ihienni, kēni wē hūn ụzō wekinhēn m ebe ụnụ rị ęwa.

Ekpere

²⁰ Osolobue e ye udōn; iya gha ọnwūn wekinhēn Di-nwōnni-ęnyi wū Jesu, okēn onyē-ndu atūnrūn ahūn wē gi ędeke ę (ya wū ọnwūn a) biye nkwerigbama itēbitē hū Osolobue tumē ęka; ²¹ ya dodo yechanrīn ụnụ ihien ile rị mma hūn ụnụ e gi mē uche ę. Ya dodo mē ę, kēni ihien a sūn'a hūn ụzō e mē ime ndūn ęnyi ghahani Jesu Kristi. Oghō ya rīnī Jizos' Kraistī oge nile jēnrin ejen! Iseę.

Oku Ikpazūn

²² M rị a rịọ ụnụ umunē m, dodo, nabanhan nị oku nkasi-obini m de ni ụnụ, n'o suekēni.

²³ M cho nị ụnụ marin nị a hatuguo wē nwēnē ęnyi wū Timoti—n'ọ ghaguo ụlō-ngan pūha. Mmē lē 'ya jenkō d'a wī m lalanī d'a hūn ụnụ, omēni ọ bīaghō ęwa.

²⁴ Kele ni ndi-ndu ụnụ ile lē ndi-nsō ile. Ndi hūn gha Itali bīa rị ekele ụnụ. ²⁵ Ғfoma Osolobue ya rīnī ụnụ ile. Iseę.

Ekukwo-Ozi
Jemisi
De

¹ Mmē wu Jemisi de ehuhuo-ozini. M wu igbon Osolobue le Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi. M ri e dejenni ndi ikpun-ulo mmebuo ali Izrelu, hun risonme ali ndi ozo ri ichen-ichen ya; e kele m onu!

Afunfun, Okukwe Le Amamihiēn

² Umune m, ogen owule udi onwunwan ri ichen-ichen gi a biani unu, weri n'e ni ihien unu e gi ghoghō ro— ³ make ni unu a maringho ni we lele okukwe unu, o weheni unu ndidi. ⁴ Ni ni nwan ndidi runchanrin orun a, keni unu hun uzō wuru ndi ka ehū, zu oke, nwonleni ebe we no a la azuun.

⁵ Onye owule ri ime unu hun marinleni ihien o k'e me, ya me ekpere rio Osolobue hun a shiapu efo e ye ihien—o k'e ye e amamihiēn. ⁶ Kani, ya gikwo okukwe rio; y'e gikwole obi ebuo, kaka. Make ni, onye obi-ebuō nohu ke ebiri-mirin ohimin hun ufere ri e nu, e nuhunme. ⁷ Onye no erira y'e rokwole n'o k'e nwonhen ihien owule eka Di-nwonni-enyi, ⁸ make ni onye obi-ebuō k'o wu; ime ihien ile o me, a ra sa eka kwademe obi e, me ihien owule.

Egbeyele Ni Onye Owule

⁹ Onye owule kwerini bu o wu ogbenye, ya ghoghoma ni Osolobue e bushiguo a elu; ¹⁰ hun wu odafin ya ghoghoma ni e wetuguo w'a ani. Make ni, ndi-idadin jenkō d'a ghafe ke obobo ofia: ¹¹ anwan wahu, efifia ri ofia e shinwan, obobo e a danfu, mma a aguu! Erira k'o rizi ni ndi-idadin, we k'e shinwan ebe we ri e bi elu we.

Onwunwan

¹² Onye owule gi ndidi son onwunwan k'a narin ngozi, make ni, o fuha ohunma, Osolobue e gi ndun ahun o kwe ndi ihien e a suo nkwa a tu onye ahun ugon mmeri.

¹³ Onwunwan bia ni ihian, y'a sikwole, "Osolobue ri a nwan m." Make ni, eje-ihien ara gun Osolobue egun omume; ya le enwen e ara nwanzikwo ihian. ¹⁴ Ni onwunwan biani ihian wu ni eje-ihien la a enya, gunma a. ¹⁵ Ihien olila-enya kwonkenmeguu ihian, o mupuha njo; njo karaguu, o mu onwan.

¹⁶ Umune m, anikwole ni we dufie onu. ¹⁷ Make ni, ihien ile we shiapu-efo ye le ihien owule zu oke we e ye eye gha elu-igwee, eka Osolobue, bia. Osolobue wu Nedi hun e ye ukpe ile rini hun ghalen e bi ekanai—ra gbehuto, ara yebe ukpe, yeme ishi. ¹⁸ Iya kwademe obi e, shiapu efo mudonzi enyi, ghahani oku e hun wu ezioku, keni enyi wurun'a mkpuru-ibuzo o gha ime ihien ile o ke ghori.

Inu Oku-Chuku Le Igi E Bi

¹⁹ Umune m ri m obi, marin ni onwan: onye owule ya a nukpo oku; y'e kukerininle oku; y'e bukerininle olulu— ²⁰ make ni olulu ihian ara runpuha ihien Osolobue cho. ²¹ Wepu ni nwan ihien ile ru unyin le eje-ihien ile unu ri e gi e mekaru enwen onu; onu e welua enwen unu ali, nabanhan oku Osolobue we kunye ime obi unu, hun k'a s'eka zuopuha umen-dun unu. ²² Kani, e gikwo ni ya wu oku Osolobue e bi; awukwole ni ndi a nu onunu suo, hun ri e dufie enwen we. ²³ Make ni, onye owule hun a nu oku-Chuku bu ara gi e bi nohu ke onye gihu ughegbe lee enwen e. ²⁴ Eghe. Make ni, o leghahu enwen e, gha ebuhu pu, o zo ke o no ozigbo. ²⁵ Kani, nke ndi hun e leban enya iwu hu zu oke wu oku Osolobue, hun e me ihian e nwonrin enwen e, omeni w'e dikenme, mesonme ihien o cho—ni emeni we ndi a nu, a zo ihien we nu, kani ndi e gi e e bi, Osolobue k'a gozi we make ni we ri e gi e e bi.

²⁶ Onye hun si n'o ri e fe Osolobue bu ara kwodon ire e, ri e dufie enwen e; ofufe e wu ihien-eti. ²⁷ Ezigbo ofufe zu oke, ruleni aru enya Osolobue Nedi enyi wu hunni: ilepu

ndi nwonleni nne mobu nedi le ndi di we nwun enya ebe we ri a ta afunfun—lezi idonme enwen ihian make uwa gha e meru a.

Isi Nke Ebuo

Egbeyeleni Ihian

¹ Umune m, ebe o me nwan ni unu kwere ni Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi, Di-nwonni-enyi nwe ogho, ni unu wuruzi ndi e gbeyeni ihian?

² Omeni onye yi ekwa-oma nanranni, yisonme ola-eka goru, a banhan ebe onu ri e zu, ni ogbenye yi ekwa rileni mma kaka a banhanzikwo ebeku, ³ onu a gbaye hun ken ekiken ri mma, si a, “Dodo, nodi ali ocheni ri mma,” si hun ogbenye, “Wuzo ebeku,” mobu “Nodi ebeni uku m ri”—⁴ ohun a ghosigunoni ni unu e gbeyeni ihian ime igunrun unu, ni unu e gi obi zinrinleni e me ihien unu? ⁵ Umune m ri m obi, gon ni ntin! Osolobue a horiguoni ndi-igbenye? Egher, o horiguoni ndi-igbenye ime uwan ni we wuru ndi idafin ime okukwe, wuruzikwo ndi k'a banye Ali-eze hu o kwe ndi nwe ihien-osusu o nkwa. ⁶ Kani, unu e legberi ndi-igbenye! Ele ndi idafin a kpangbu unu? Ele we a dojen unu ogwa? ⁷ Ele we e kutu efan Onye hu richanrin mma hun unu ri a za?

⁸ Omeni unu e donme iwu hu Eze ye ke we don de e ime Ekukwo-nso, iwu hu hun si, “Ihien ibe i ya su o i ke i ihien i don a su o i”—unu e meguo ihien ri mma. ⁹ Kani, omeni unu e gbeyeni ihian, unu ri e me njo, ikpe a maole unu makeni unu ri a dan iwu. ¹⁰ Makeni, onye donmechanrin iwu ile—dan ohu, ikpe a maol'a noko onye danchanrin iwu ile. ¹¹ Makeni, Osolobue ohu hu hun si, “Agherele,” iya sizikwo, “Egbule ochu.” Ya wu, omeni y'e gbu ihian, y'a danchanringu o iwu hu ile—osun'a ni y'a ghereni.

¹² Ya wu, ke iku-oku ke omume, e mechanrin ni we ke ndi we k'e gi iwu hu e me ihian e nwonrin enwen e kin ikpe. ¹³ Makeni, onye owule meleni ebere, we jenkoni d'e kin e ikpe, emekoni w'a ebere. Ebere y'e meri ikpe-omuma.

Okukwe Le Orun

¹⁴ Umune, elee erere k'o ban ni si ni i nwon okukwe, omeni y'e gin'e run orun? Ni okukwe ahun saeka zuopuha i? ¹⁵ Omeni ekwa ezuni onye nke Kraisti ibe unu ukun mobu ni ihien o k'e ri uhuhin hu a ri a, ¹⁶ onye ohu ime unu a si a, “Ijen ewere-o! Oyi atukwole-i-o! Rijunkwo efo-o!”—kani, y'e yen'e ihien eh u a cho. Elee erere k'o ban?

¹⁷ Ya wu, okukwe nodini bu egini w'e run orun a nwunhuguo.

¹⁸ Kani, ihian k'a si, “Onye le nke e ro: nke i wu okukwe, nke m wu orun.”

Aziza m wu, “Ghosidele m ke onye owule e gi saeka nwon okukwe nke-esi bu orun ari a. Mmewen, m jenk o d'e gi orun m ghosi i okukwe m.”

¹⁹ Y'e nwongho okukwe nu—hun i gi kwere ni Osolobue ohu su o ri, ele iya? Y'e meke-o! Kani, eje-mm on kwerezikwo ekweri!—ya ke egun gi a tu we, eh u hu a ma we nni!

²⁰ Onye-nzuzu! I cho ni we ghosi i ni okukwe nodini bu y'e gin'e run orun a nwunhuguo? ²¹ Ele ihien nedi enyi wu Ebrahim run ke Osolobue gi kun'e ohunma—ogen hu o gi wehe nwa a wu Aziki, n'o gi e chu-ejan elu ukpo nchu-ejan hu? ²² Y'a hun a? Okukwe e le orun a rungbama; ihien o me ke okukwe e gi zu oke. ²³ Erira ke ihien hu Ehuho-nso ku don mezu, ni, “Ebrahim kweye ni Osolobue, Osolobue no gun a yen'e, kpo a onye ri ke Chuku cho, kpo a owu a.”

²⁴ Y'a hun a nwan ni ihien onye run ke Osolobue gi e kun'e ohunma—ele okukwe su o!

²⁵ Ele erira ke Osolobue gizi gi ihien igbaraja hu wu Rehabu me kun'e ohunma—ogen hu o gi nabanhan ndi hun Joshua zi d'e gi nzuzue lele ali Jeriko, zueme we, yeni we eka ghashi uzo ozo wanahin? ²⁶ Ya wu, k'o don me ni eh u ihian mm on rileni a nwunguo, erira k'o donzi me ni okukwe orun rileni a nwunguo.

Isi Nke Eto

Izun Ire

¹ Umunę m, emeḷe ni ndi-nkuzi, ndi-nkuzi, makeni onu a maringho ni eka we k'e gi kin enyi ndi-nkuzi ikpe k'a ka e ze. ² O runahinsonme enyi ile arunahin. Onye owule oku-onu ghaleni arunahin e zugu oke, o k'a sazikwo eka kwondonchanrin ehụ a ile.

³ Enyi kenme eshin onu keni o hume ni enyi isi, enyi k'a saeka ki ehụ a ile. ⁴ Lezide ugbo-mirin: osuon'a ni e hika we ogbe, osuon'a ni oken ufere suo nwon e bu we—sterin mehu ekere ke onye a nyan n'a gi a fi a e shi ebe owule o cho. ⁵ Erira ke ire rizikwo—mkpamkpa-ehụ me ntin ro, kani o kukari enwen e!

Lezide nwan ke okun me ekere a dunfu egboko! ⁶ Ire wu okun nke-esi. Ire nohu ke ebe we no bu njo han ke uwa ile che enyi ehụ! O rucharin ehụ ile unyin! O bu ndun i ile e che ime okun! Okun ire gi a dun gha okun-mmọn a bia.

⁷ O nwonni udi onu owule hun a kpa ani, hun a ri ari, hun ri ime ohimin mobu nnunu hun ihian keleni zun mobu hun o me ni ihian asako eka zun a. ⁸ Kani, o nwonni onye owule wu ihian hun k'a sa eka zun ire. Eje-ihien ghaleni e zu iken k'o wu. Eje-nshi hun e gbu ihian ya jun ime e. ⁹ Ya ke enyi gi a ja Onye-nwonni-enyi le Nedi enyi mma; iya ke enyi gizikwo a bu ihian we ke udi Osolobue onu! ¹⁰ Onu ohu hu ojija-mma gha a puha ke ibu-onu ghazi a puha! Umunę m, o furuni n'o ri enina. ¹¹ Ni isi-mirin ohu gha onu ohu a gbapuha mirin ri mma hun a suo usuo le hun e lu ilu? ¹² Umunę m, ni osisi figi mi mkpuru olivu? Ni osisi grepu mi mkpuru figi? Mba! Ya wu ni mirin hun a suo nnu-nnu a s'eka wefuha hun a suo ohunma.

Amamihien Nke Osolobue Le Nke Ekwensu

¹³ Onye marin ihien nke-esi ime igunrun onu? Onye nwe nghota? Ya gi obibi ri mma o ri e bi le k'o don e welua enwen e ali ghosi ni ihien o ri e me gha ezigbo amamihien a bia. ¹⁴ Kani, omeni eje enya-ufu le icho nke-i nke-i ri i obi, ezuemekwole ezioku rin'a, a nyan isi ni y'a maringwo ihien, makeni ntụ k'i ri a tu.

¹⁵ Elekwo enu-igwee ke udi amamihien hu gha bia! Nke uwa ro; nke ihian-mmaka ro, eka Mmon-nso aria; nke Ekwensu ro. ¹⁶ Makeni ebe owule enya-ufu le icho nke-i nke-i ri, ebeku ke we no a hunzi isusu le udi eje-ihien ile ri ichen-ichen.

¹⁷ Kani, nke amamihien ahun gha elu-igwee bia—nke ibuzo wu ni o nwonni kaka eje-ihien owule rin'a; udon k'o cho, a ra me iken-iken; o lee k'o ri ndi ozo; ebere le mkpuru ri mma jun ime e; a ra gbeye ni ihian; ihunna ari a. ¹⁸ Ndi-udon marin ke we don e gi udon a kun mkpuru, o mipuha ezi-omume.

Isi Nke Ẹnọ

Awule Owu Uwa

¹ Elebe ke ikpe risonme ime igunrun unu gha a bia? Elebe ke ogun risonme ime igunrun onu gha a bia? Ele ihien ndi ahun a gungbuni unu ri ime unu a lu agha? ² Unu cho ihien ni unu enwonhenni ihien unu cho, unu e gbume ochu. Ihien na unu enya, ni unu asani eka nwehen e unu e kpeme ikpe, luma ogun.

Unu enwon makeni unu ara rio. ³ Unu rio unu ara nwonhen—makeni ihien unu bu obi ari mma: unu ri a rio hun unu e gi me ihien a suo ni unu. ⁴ Ndi obi we rileni uzo ohu! Unu amarin ni iwu owu uwa wu iwu enenren Osolobue? Ya wu, onye cho n'o wuru owu uwa o henrin enenren Osolobue. ⁵ Ra unu ri e ro ni Ekukwo-nso enwon ihien o ri e ku ogen o gi si ni “Enya a fu Mmon hun Osolobue we che ime enyi ufu omeni enya enyi ri uzo-ebuo?”

⁶ Kani Osolobue e yecheni eka, e yecheni iken; ya hain Ehuhuo-nso gi si, “Osolobue a nokin onye-mpache uzo, kani, o yeni onye e welua enwen e ali eka.” ⁷ Ya wu, bu ni nwan enwen unu che okpuru Osolobue. Che ni Ekwensu ogun, o k'a gbanu unu oso. ⁸ Nokunme ni Osolobue keni Osolobue nokunme unu. Kwopu ni eka unu, ndi njo! Chanchanpu ni obi unu, ndi obi-ebuo! ⁹ Goo ni! Kwan ni! Enya-mirin ya gba unu! Emu unu ya henrin ekwan, unu a na ighoghọ unu to, sukuru!

¹⁰ Wenua ni enwen unu ali ebe Di-nwonni-enyi ri keni o bushi unu enu.

Ekutole Ni Ibe Unu

¹¹ Umune m, ekujakwole ni oku onye Itu-Kraisti ibe unu, make ni onye owule kuja oku onye Itu-Kraisti ibe e mobu kin e ikpe ri e kutu Iwu Osolobue ye, e kin Iwu Osolobue ikpe. I gha e kin Iwu ikpe, y'elezi onye e donme Iwu—y'a wuruguo oka-ikpe! ¹² Onye ohu suo ri hun e ye Iwu, onye ohu hu wuzikwo Oka-ikpe; iya a sa aka a zuopuha, iya a sazikwo aka e tikpo. Onye k'i wu nwan i gi e kin onye Itu-Kraisti ibe i ikpe?

Kpachanpu Ni Enya Banyeni Inyan-isi

¹³ Lee ni enya, unu ndi hun a si, “Tanni mobu ekile, enyi k'e jen alini mobu ani-nei; enyi k'a no aha ebehu—zun afia, kpa egbo”— ¹⁴ bu unu amarin ihien eki k'a mu! Ki wu ndun i? O nohu ke igirigi hun a puha, o nohu ekere, o fopu! ¹⁵ Ihien furu unu k'e ku wu, “Omene uche Di-nwonna-enyi ro, enyi k'a ri ndun, me ihienni mobu ihien-nei.” ¹⁶ Kani, hun nke unu e gi e ku erira, unu hu a pache, a nyan isi. Udi inyan-isi ile no enina wu njo. ¹⁷ Ya wu nwan ni onye owule marin ihien furu o k'e me bu o men'e, e meole njo.

Isi Nke Isen*Ndi-idafin, Kpachanpu Ni Enya!*

¹ Unu ndi-idafin, gon ni ntin: kwanmakwo ni ekwan; e gokwo ni—make nsongbu hun lala ni ni onu!

² Aku-le-uba onu e wiwiguo! Ekika e ripuguo ekwa unu! ³ Goru unu le ola onu a gbaguo nchara! Ncharani we gba k'a shiagbu unu eri; o jenkod'e ripu uru ri unu ehue ke okun don e ri ihien. Unu a kpatoguo aku-le-uba ime uwan ruguo njendeme. ⁴ Gon ni ntin! Egho-orun ndi sun ni unu ofia, hun onu gi mmegbu ju ni onu akuko ugwo ri nwan kwan! Ekwan ndi ghoni unu ihien-ugbo e ruguozu Nna nwon iken ile ntin! ⁵ Unu e biguo obibi ehue-ufu le iri-awa elu uwan. Unu a zunguo akp'obi unu toni uhuhin ogbugbu. ⁶ Unu a maguo ndi nwonleni ihien we me ikpe, gbu we—bu o nwonna ihien we ju unu!

Din Ndidi

⁷ Umune m, e nwon ni nwan ndidi d'e ru ni Di-nwonna-enyi a bia. Lee ni ke onye-ugbo e che mkpuru ihien o kunye ali hun rikemee e mkpa, e din ndidi ni mirin ibuzo le mirin ikpazuun zueyeguu a ohunma-ohunma. ⁸ Unu nwen k'e nwonzikwo ndidi erira, kwonkenme obi unu—make ni obibia Di-nwonna-enyi a riguo nsue.

⁹ Umune m, edenwinnwinkwole ni ibe onu, make Osolobue gha a ma onu ikpe—make ni Oka-ikpe e ruguo onumuzo, o d'a banhan! ¹⁰ Umune m, leri ni agungun ndi-amuma hun gi efan Di-nwonna-enyi ku oku ogen mbu, keni unu gi e marin ke unu a don dingbu afunfun. ¹¹ Ezie, enyi a ja ndi din ndidi mma. Unu a nughoe ke Jobu don din ndidi; unu a hunghozu udi obi Di-nwonna-enyi nwe, ni Di-nwonna-enyi e meke onye-efoma le onye-ebere.

Ekunle Iyi

(Mat 5.33-37)

¹² Hun ka mkpa umune m, ekunle ni ihien owule, kaka! Ke elu-igwee ke enu-awa ke ihien ozoo owule—ekunle ni hun owule. Kama, omene eghee ro, si ni hu “eghee;” omene mba ro, si ni hu “mba” amamgbe ikpe-omuma a rinu unu.

Ekpere

¹³ O nwe onye nwe nsongbu ime unu? Ya me ekpere. O nwegho onye ri a ghoghoni? Ya bu ehue ija-mma. ¹⁴ O nwe onye emu ri a ku ime unu? Ya kpoo ndi-isi uka ni we men'e ekpere, gi efan Di-nwonna-enyi hu uden kpu e. ¹⁵ Ekpere we gi okukwe me k'a zuo onye emu hu, Di-nwonna-enyi e weli e; omene onye hu me njo, o gbaghari a ya.

¹⁶ A gwa ni nwan ibe onu njo onu me, e meni ni ibe unu ekpere—keni unu hun uzu dinhin. Ekpere onye ri e bi ke Chuku cho gi akpakali obi e me nwon iken, o runkenme orun.

¹⁷ Ẹlajja wu ihian hun no ke enyi. Kani, osuon'a n'ọ wu ihian, oge o gi mekenme ekpere amangbe mirin gha e zue—mirin ezueni orogbo ahua eto le ifon isin, ali ahunni mirin! ¹⁸ Ọ no mezi ekpere, elu-igwere no ye mirin, ali no mi mkpuru a.

¹⁹ Umune m, omeni o nwon onye owule ime unu gha ime ezioku kpahu, ni onye ozo e wekinhen e azun; ²⁰ hun wekinhen e azun ya marin ni onye hu wekinhen onye-njo ri e huni azun k'a zuopuha ume-ndun onye njo hu aka onwun, kpume njo bu oda.

Ehuhuo-Ozi Ibuzo
Pita
De
Pita, Nke Ibuzo

¹ Mmē wu Pita hun wu onye-ozini pu-ichen Jesu Kristi de ehuhuo-ozini jenni ndi nke Osolobue rileni ulo, hun risonme ali ichen-ichen ri Azuun Pontusu le Galeshia le Kapadosia le Eshia le Bitinia—² ndi Chuku Nedi hoto hun Mmon-nso don nso—keni we hun uzo humeni Jizosi Kraisti isi, leni we wuru ndi we fekpu edeke e—a ri we ochan. Efoma le udon ya ri ni onu mmagi-mmagi.

Olile-nya Hu Ri Ndun

³ Ojija-mma ya ri ni Osolobue, hun wu Chuku le Nedi Onye-nwonni-nyeni wu Jizos' Kraisti! O gigu oken omiken e mudonzi nyeni, mu nyeni ye ime olile-nya ohun ri ndun. O me ihienni ebe o no gha onwun weni Jizosi. ⁴ O meguo nyeni wuru nwan ndi k'e nwehen ihien ndi hun o donmetoni nyeni, ihien ndi hun ghaleni e rehi mobu a ruhu mobu a fapu. O buguo ihien ndini toni unu ime elu-igwee. ⁵ O gi nwan iken o gi wuru Osolobue e cheme unu, ghahani okukwe onu, keni nzuofuha hu o kwademegu, hun lalani ogugu-ogen, hun uzo ru onu aka.

Osolobue Gi Afunfun E Lele Okukwe

⁶ Ihienni Osolobue me ri nwan e me unu a ghoghoh—oson'a ni we ri nwan e gi afunfun ri ichen-ichen e lele unu ekere ogen, ⁷ igi ghosi ni okukwe unu wu nke ezigbo e. Eriira ke we e gi okun e lele goru makeni o ri mkpa—goru hun e wiwini! Bu okukwe unu ka goru mkpa a ri, ka a ohunma-ohunma! Ya wu, o rika mkpa ni we lele okukwe unu, keni ogen Jizosi k'e gi bia, a ja we unu mma, yezikwo unu oghe le mgbaye; ⁸ Jizosi hun ihien e ri a suo unu—oson'a ni unu e ke leghatu e; unu kwerin'e—o son'a ni unu ari nwan e legha a kikenni. Ohun e me unu a ghoghoh oda-oda—oken ighoghoh onu ghaleni a saeka a kowa! ⁹ Unu a ghoghoh enina makeni unu hu e nwonhen erere ri okukwe unu—ya wu, we hu a zuopuha umen-dun unu.

¹⁰ Nke nzuopuhani, ndi-amuma hun Osolobue gi ku oku efoma hun jenko d'e ru onu aka te chokenme ali a, donrin nya leban a nya ebe we n'a cho ni we ghoha a. ¹¹ We hu a ju enwen we ihien Mmon Kraisti ri ime we ri e ku oku e ogen o gi gwato we afunfun Kraisti k'a ta le oghe k'e son n'e—a ju enwen we onye o ri e ku le ogen o gi jenko d'e gi me. ¹² Osolobue no ghosi we ni ele ifiri we le enwen we ke we gi e ku ihien ndi ahun we ku, kani, ifiri unu. Unu a nuguo nwan ihien ndi hu. Onu ndi ahun weheni unu ozioma ke unu gha nu we. Iken Mmon-nso ahun Osolobue gha enu-igwee zihē ke we gi zi unu ya wu ozioma. Ndi mmon-ozini nke a chokade ni we leghade ihien ndini!

We Kpo Unu D'e Bi Obibi Ri Nso

¹³ Ya wu, konrin ni nwan onun ime obi unu, e donrin nya e bi; buchanrin ni olile-nya unu che ngozi hu Jesu jenko d'e gi efoma a weheni unu—ogen o k'e gi bia. ¹⁴ Leke ezigbo unu hun e hume isi, emezile ni ihien ndi hu te ri a gun unu ogen unu keleni marin Jizosi.

¹⁵ Kama, obibi unu ya richanrin nso uzo ile noka ke Osolobue hun kpo unu don ri nso.

¹⁶ Makeni Ekukwo-nso si, “Ri ni nso, makeni mme nwen ri nso.”

¹⁷ Ebe o me ni Osolobue hun ghaleni egbeyeni onye owule ke unu a kpo Nedi unu—Osolobue hun e gi ihien onye-onye me e kin e ikpe—gikwo ni nwan egun e bichanrin ogenni hoduni unu k'e bi elu-uwani unu wu itumunye.

Ke We Don Gbapuha Nyi

¹⁸ Unu a maringuo ke Chuku don gbapuha unu ime obibi-eti hu unu gha aka ndi muni unu nwehen; ni ele ihien e wiwini rike eghe ona (siva) mobu goru—ke we gi gbari unu, ¹⁹ kani, edeke hun rikemme mkpa—edek Kraisti, hun ri ke nwa-ebulu ehū a zu oke

nwọnleni orụsị. ²⁰ Osolobue a hotoguo a ni Osolobue d'e ke uwa, o ru ogen ikpazuunni, o no nwan wepuha a ifonrin-ifon make orinimma unu.

²¹ Unu a ghaguo nwan aka Kraisti bia d'e gi Osolobue don enya, Osolobue hun gha onwun weli Kraisti, ye Kraist' ogho. Ya wu ni Osolobue ke unu kwerini; Osolobue ke unu ri e lee enya.

Onye We Gbafuha Nke-esi E Nwe Ezigbo Ihien-osusuo

²² Hunni unu chanchanguu nwan ume-ndun onu ghahani igbaye ezioku Osolobue, ihien onu ile kwerini k'a sa nwan aka a sotari ibe onu. Ya wu, gi ni nwan akpakali-obi unu e nwe ihien-osusuo ibe unu. ²³ Unu a wuruguo ndi we mudonzi. Ele mkpuru we gha a mu ihian hun a nwunni ke Osolobue gha mudonzi unu, kama, mkpuru ghaleni a nwun ke we gha mu unu. Mkpuru ahun wu oku Osolobue—oku ri ndun, hun a to jenrin ejen. ²⁴ Make ni, Ehuho-nso si,

“Ihian ile nohu ke efifia;
oghoo ile ihian nwon nohu ke obobo efifia.
Efifia shinwun, obobo a danpu!

²⁵ Kani, oku Onye-nwonna-enyi
jenko d'e turu jenrin ejen!”

Oku hu wu ozioma hu we zi unu.

Isi Nke Ebuo

Omuma Hu Ri Ndun Le Ebon Hu Ri Nso

¹ Ya wu, wepu ni nwan udi eje-ihien ile ihian gi e son ibe e, ero ile, ihunna, iwe-enya le nkuto ile. ² Rike umu we mu nke ohun, a ni ni ekpiri mirin-eran ime-mmon hun ri ochan a do unu—keni unu hun uzo a ra a, e gi e e sue ime nzuopuha unu, d'e ru isi e, ³ o me nwan ni ezioku ro ni unu a danminguo efoma Di-nwonna-enyi, hun a ni Di-nwonna-enyi ri mma.

⁴ Unu a biaguo nwan d'e kunrun e: omuma hun ri ndun—hun ihian ju; kani omuma we hori ahori, ri oken mkpa, k'oo wu enya Osolobue. ⁵ Ime e, onye-onye ime unu wuzikwo omuma ri ndun. Noke omuma ndi ri ndun, o hu e gi unu a tun ulo ime-mmon, keni unu hun uzo wuru ndi nchu-ejan ri nso, hun gha aka Jizosi Kraisti a chu ejan ime-mmon hun Osolobue a nabanhan. ⁶ Make ni, Ehuho-nso e kuguu a, si,

“Lee n'e, m ri e buto omuma ime obodo Zayonu,
omuma gin'e;

omuma m hori ahori, rikenme mkpa.
Ifenren emeko onye hun kwerini n'e.”

⁷ Ya wu, omuma hu ri unu mkpa oda-oda—unu ndi kwerini; kani nke ndi hun kwerileni

—
“Omuma ndi ri a tun uno jutoo,
a wuruole hun gi uloo!”

⁸ O wurugoozi

“Omuma w'a kpogburu;
nkume a han we a dan.”

Make ni agbayeni we oku hu, ya hain we gi kpogburu—ke we don deto ni we ya.

⁹ Kani, unu nwen wu agbo Chuku hori ahori; ndi nchu-ejan Eze; ebon ri nso; ndi nke Osolobue—keni onu hun uzo e me onye owule a marin oken orun ri ichen-ichen Osolobue runsonme, Osolobue hun kpouha onu ime ishi bu unu che ime ukpe e rigbu enwen e mma. ¹⁰ Ogen mbu, unu “ele ndi nke Osolobue”, kani, unu a wuruole nwan ndi nke e; mbu, “omiken e eruni unu aka”, kani omiken e e ruguo nwan unu aka.

Enyi Wu Igon Osolobue

¹¹ Ndi ri m obi, m ri a rio unu noke ndi obia le ndi rileni ani we, gbala ni ni egun ndi hun a gunsonme ihian hun a luson ume-ndun unu agha. ¹² E bi ni obibi kuru-oto ime

igunrun ndi ali ndi ozo ri ichen-ichen kwerileni; keni, osuon'a ni we e kuja oku unu noka si unu e me eje-ihien, we k'a gha a hun obibi-oma unu—e gi w'e ye Osolobue ogho ogen o k'e gi bia.

A Gbaye Ni Ndi Ri A Kini

¹³ Gi ni ifiri Di-nwonni-enyi e hume ni ndi ile ri a kini isi—ke eze, hun wu onye-isi ndi okiki, ¹⁴ ke ndi Govano ri Azuun ichen-ichen a ki—noka ndi eze zi d'e ye ndi e me eje-ihien afunfun, a ja ndi me ihien ri mma mma. ¹⁵ Makeni uche Osolobue wu ni unu gi ime ihien furuni kpukin ndi-nzuzu ri e ku ihien we marinleni onu; ¹⁶ e me n'e ke ndi wuleni igbon makeni unu e nwenringuo enwen unu; ka egikwole ni inworrin-enwen unu kpu enya, e me eje-ihien, ka bi ni ke ndi wu igbon okpuru Osolobue. ¹⁷ A gbaye ni ihian ile; e nwe ni ihien-osusu ndi Itu-Kraist' ibe unu; a tu ni egun Osolobue; a gbaye ni eze.

E Leri Ni Afunfun Kraisti Ta

¹⁸ Ndi wu idibo mobu igbon, e weluachanrin ni enwen unu ali ebe ndi unu ri okpuru we ri, a gbaye we uzo ile—ele ndi-efoma le ndi aka-alulua suo, kanj ke ndi aka-iken. ¹⁹ Makeni, ihien w'e gi ja i mma ro omeni y'e meni eje-ihien, e ye we i afunfun furuleni ni we ye i bu y'e gi ifiri Osolobue dingbu ufu a. ²⁰ Ki wu erere i n'i dingbu ili we gbu i, omeni eje-ihien i me ke we gi gbu i ya wu ili? Kanj, omeni y'a ta afunfun makeni i me ihien ri mma, bu y'e digbu e, Osolobue k'e gi ifiri e gozi i. ²¹ Ya ke we kponi unu; makeni Kraisti tazikwo ni onu afunfun, lato ni onu ihien unu e leri, keni onu hun uzo e son nzom'uku a.

²² O metuni njo;

oku-ndufie aghatun'e onu puha.

²³ Ogen we gi kpari e,

o kparigwarini we;

ogen o gi ta afunfun,

o nyanni isi n'o k'e me ihien owule.

Kama,

o no we enwen e

kwani Osolobue,

onye hun a han ezigbo enen.

²⁴ Kraisti le enwen e gi ehụ a buru njo enyi, bu e shi elu obe osisi ahun, keni enyi gi ehụ a nwunnahin njo, gi ndun enyi memē ihien Osolobue cho. Ehụ we rusonme e ke enyi gi nwe nzuori. ²⁵ Unu te ri a kpahu ke atunrun, kanj onu e kinhenguo nwan, buru onye hun e du umē-ndun unu rike anu, e chemē e.

Isi Nke Eto

Di Le Nwunye

¹ Nwunye, mezikwo erira. E humeni di i isi, keni, osuon'a ni o nwegho ndi di kwerileni oku Osolobue, e gi we omume nwunye we dobanhan we ime Osolobue—bu o nwonni oku we gwa we; ² makeni di i k'a ri a hun ke i don ri e bi ohunma, e gi egun Osolobue e bi.

³ Anile ni mma unu wuru nke ehụ—mma icho ntutu mma le iyi goru le iyi ekwa ma mma. ⁴ Ka ni ni mma unu wuru hun ri ime obi, mma ahun ghaleni a fapu—mma ime-juu le agungun omehen—hun rikemē mkpa enya Osolobue. ⁵ Enina ke ikpoho ri nsọ hun gi Osolobue e don enya don cho enwen we mma mbu-mbu ghahani ihume ni ndi di we isi. ⁶ Erira ke Sara don gbaye Ebrahim, a kpọ a “nna-m.” Unu wu umu a ikpoho o mekwọ ni unu e mesonme ihien ri mma, ni unu anini egun ihien k'e meni unu kusị unu.

⁷ Ndi di, erira k'o rizikwo ebe onu ri. Di, gi uche e son nwunye i—a nyanhan ni okpoho ka alulua a ri; e ye e ogho makeni o nwezikwo ndun ohun hun Osolobue e ye ofe ke yu nwen don nwe. E me ni enina make odakin owule gha a ri ekpere unu.

Ita Afunfun Makeni I Me Ihien Ri Mma

⁸ Nke ikpazuun, unu ile, a wu ni ohu ime mmon; onodi ibe onu ya e metu unu; a ni ni ihien ibe unu a suo unu rike umune; e nwe ni obi alulua; e wenua ni enwen unu ali ime obi unu. ⁹ Emegwarikwole ni ihian eje-ihien mobu kpogwari we iyi. Hun nke unu e gi megwari we, gi ni ngozi ku we ugwo, makeni ngozi ke Osolobue kponi onu, iya k'o cho aka unu. ¹⁰ Makeni Ehuhuo-nsọ si,

“Onye cho ndun,
onye cho ni elu e ri mma,
ya wefu eje-ihien ire e;
ya wepuzikwo oku-ndufie ugb'onu a.

¹¹ Ya gbakito eje-ihien azuun—
mesonme ihien ri mma;
ya choma udon,
chusonme e.

¹² Makeni,
enya ri mma ke Di-nwonna-enyi e lee
ndi e me ihien o cho,
ntin a rizikwo ekpere we.
Kani,
eje-enya k'o lee
ndi e me eje-ihien.”

¹³ Onye k'a sa nwan aka me unu ihien owule omeni unu wu ndi e me ihien ri mma?
¹⁴ Kani, osuon'a ni unu ta afunfun makeni unu me ihien Osolobue cho, ya wu ni ndi Osolobue gozi ke unu wu. Atule ni nwan egun we; emehunmele ni. ¹⁵ Ka yechanrin ni Kraisti onodi run'e ime obi unu noke Di-nwenni-unu, unu a kwademe ogen ile ni onu a kowan onye owule k'a ju unu ihien hain unu gi nwon olile-enya unu nwe. ¹⁶ Ka e gi ni nwayo le mgbaye e me e. E donme ni obi unu ochan, keni ifenren me ndi hun e kuto omume oma unu ri e me ime Kraisti.

¹⁷ Makeni o ka mma ni ihian gi ifiri ihien ri mma o me ta afunfun, omeni uche Osolobue ro, kari ni ihian gi ifiri eje-ihien o me ta afunfun. ¹⁸ Makeni, Kraisti gi ifiri njo tazikwo afunfun, nwun; mgbe ohu k'o nwun, o nwunkozi, Onye ri ochan hun nwunni ndi njo onwun—keni o hun uzo wehe enyi ile ebe Osolobue ri. We gbu e, o nwunhun ke ihian don a nwun, kani Chuku no me e ri ndun ime-mmon. ¹⁹ Ogen o gi ri ime-mmon, o no jen d'e zi ndi-mmon ri ime ngan ozi oma— ²⁰ ndi hun gileni oku-Chuku we gwa we don ogen mbu, ogen mbu ahun Osolobue gi ri e din ndidi e che; ogen hu Nua gi ri a tun ugbo-mirin hu. Ndi we gi ya wu ugbo-mirin zuopuha ebuni oda, ya wu, we ri madu esato suo; mirin ahun ke we ghaha zuopuha we. ²¹ We gi onwan gwato enyi ke mirin-Chuku hun we gha nwan a zuopuha unu kikenni no. Ele ni w'e gi mirin-Chuku a wupu unyin ri ihian ehụ, kama, ihian gi e a ghosi Osolobue ni o gi obi e ile bia d'e kunrun e. O zuopuha unu makeni Jesu gha onwun lihi. ²² Jesu Kristi a lashiguo nwan elu-igwee; o nodi nwan aka-nni Osolobue; ndi mmon-ozii ile le okiki ile le iken ile ri nwan okpuru e.

Isi Nke Ẹno

Obibi Ndi We Gbehutoquu

¹ Ebe o me ni Jizosi narin afunfun noke ihian, gun ni nwan agungun ohu hu o gun, unu e konrin ime obi onu. Makeni, onye gi ifiri Kraisti kpachanpu enya narin afunfun ime ndunni a juguo njo— ² a ra bizi n'o me ihien ndi hun a gun ihian, kama, o bi ndun a hoduni enu-awa ke Chuku don cho.

³ Ogen unu tuhu ogen mbu ebe unu ri e mesonme ihien ndi hun a suo ndi ghaleni e fe Chuku usuo e higuo. Rike we, unu te ri e bi obibi ifenren ogen hu, eje-ihien a gunsonme unu; unu a ra manya a tu, e me eje-mmemme, e jen ogbo manya, onu a rua mmon onu a marinzi hun unu ruako.

⁴ O tuka wẹ nwan ẹnya ni unu arizi e son wẹ e bi obibi ahun na iwi—wẹ hu e gi e e kuja oku unu. ⁵ Kani wẹ jenko d'e ye Osolobue mgbako—Osolobue hun ri nwan e che ni ogen ru n'o kin ndi ri ndun le ndi nwunni ikpe.

⁶ Onwan haın wẹ gi zizikwo ke ndi nwunni ozioma, keni wẹ hun uzọ ri ndun ime-mmọn rike Osolobue, osuon'a ni a naringuo wẹ ikpe-omuma, nwun ke ihian.

Kẹ Wẹ Dọn A Rụn Orun Osolobue

⁷ Ihien ile e d'e ru njendeme; e kwondon ni nwan enwen unu, a wu ndi ghaleni e gi okukwe wẹ e gu egu. E me n'e make odakin gha a ri ekpere unu. ⁸ Hun kachanrin mkpa, e nwe ni ihien-osusuo ndi Itu-Kraist' ibe unu ogen ile, makeni ihien-osusuo e kpume njo bu oda. ⁹ E gichanrin ni obi unu a nabanhan ibe unu iwe unu—e denwinwinle ni. ¹⁰ Rike ezigbo ndi-nlepu ẹnya, hun Osolobue meni efoma yesonme oyiye ichen-ichen, onye-onye ime unu ya gi oyiye o nwehen eka Osolobue e yeni ibe e eka. ¹¹ Onye owule hun e kuni, ya ku ihien Osolobue ku—rike onye Osolobue gi e ku; onye owule hun a run orun owule ya gi iken Osolobue ye e run a, keni ogho hun uzọ a bia ni Osolobue ime ihien ile ghahani Jesu Kristi. Ogho le iken ile wu nke e jennin ejen. Isee.

Ita-afunfun Noke Onye Nke Kraisti

¹² Ndi ri m obi, anikwole ni oken afunfunni unu ri a ta, hun wẹ gi ri e lele unu, tu unu ẹnya noke si ahunlele ro. ¹³ Ka ghoghoma ni, makeni unu ri e son Kraist' a ta afunfun a—keni unu hun uzọ nwe ighoghọ, e yi oro-ighoghọ ogen ogho a k'e gi puhachanrin ifon.

¹⁴ Omeni wẹ gi ifiri Jesu Kristi kpari unu, onu a wuruole ndi Osolobue gozi, makeni ohun ghosi ni Mmon ahun nwe ogho hun wu Mmon Osolobue nokwasị onu. ¹⁵ Ka emekwole ni ndi ri a ta afunfun make eje-ihien wẹ me—make igbu-ochu mobu izu-ohin mobu makeni ihian wu eje-ihian le n'o me eje-ihien wẹ gi a cho ihian mobu ni ihian a chosonme oku.

¹⁶ Kani, omeni y'a ta afunfun makeni i wu onye Itu-Kraisti, ewerile e ihien-ifenren, ka ja Osolobue mma n'i ri a za efan hu, n'i ri a za “Onye nke Kraisti.” ¹⁷ Makeni, ogen e ruole hun okinkin-ikpe e gi bidon—bu o k'a gha ime ulo Osolobue bidon. O me nwan ni okinkin-ikpe k'a gha eka ẹnyi ndi nke Osolobue bidon, kini ri e che ndi nupu ni ozioma Osolobue isi? ¹⁸ Ozozị,

“Omeni nzuopuha fu ndi ezi-omume orun nani k'o k'a ri ni ndi-njo

le ndi ghaleni e fe Osolobue?!”

¹⁹ Ya wu, ndi hun ri a ta afunfun—udi afunfun hun wu uche Osolobue—wẹ we nwan enwen wẹ che eka Onye-okike hu hun furu w'e gi don ẹnya; wẹ mesonme mma.

Isi Nke Isen

Ndi-isi Uka Le Ndi Wẹ Keye Wẹ Lefu ẹnya

¹ M ri nwan a rijo ndi-isi ri ime unu—m ri a rijo unu noke onye-isi ibe unu le onye gi ẹnya a hun afunfun Kraisti ta le onye ri ndi k'e nwehen ogho ahun lalani: dodo ni, ² e lepu ni atunrun Osolobue hun wẹ buche unu eka ẹnya; e du ni wẹ. Arunle ni noke si wẹ wa a ye onu olu, ka shiapu ni efọ run a—noke ke Osolobue don cho; egile ni ekpiri ihien unu k'e nwehen me e, ka me n'e makeni irun ni Osolobue orun ri a du onu. ³ Emelẹ ni ndi wẹ keye unu lepu ẹnya noke si unu nwe wẹ; kama, a wuru ni ni wẹ ihien-nleri, ⁴ keni, ogen Onye-isi ndi-ndu atunrun e gi bia, unu e nwehen okpu-eze ogho ahun ghaleni a fapu hun o k'e gi tu unu ugon.

⁵ Erirazikwo, unu ndi ri ibe ali, ndi hoduni, e humeni ni ndi-isi isi.

Unu ile, e welua ni enwen unu ali ebe unu le ibe unu ri e me ihien. Makeni, Ehuhuo-nso si,

“Osolobue a nokin onye-mpache uzọ,

kani,

o me ni onye e welua enwen e ani efoma,

e yen'ẹ ẹka.”

⁶ Ya wu, wenua ni nwan enwen unu ali che okpuru Osolobue hun nwe iken hi-ogbe—keni ogen ru, o bushi unu elu—⁷ unu e bu mkpa ile unu nwe kwasị a, make ni orinimma unu ri a obi.

⁸ E donrin ni enya; e che ni nche—make ni enenren onu wu Ekwensu ri aghahunme nọke eworo ri e deni, a cho onye o k'a nwun ri. ⁹ Chekenme n'ẹ nwan ogun! E turukenme ni ime okukwe onu—ebe o me ni unu a marigho ni ndi Itu-Kraisti ibe unu ile ri uwa ri a tazi udi afunfun ohu hu. ¹⁰ Kani, unu taguu afunfun ekere ogen, Osolobue hun e mechannin efoma ile, hun kpọ unu d'e du e nwonnin ogho-itebite ahun ri ime Jizos' Kraisti, k'e donzichannin ni unu ihien, me unu turu, me unu ze, me unu nodichannin ohunma, obi e ruchannin unu ali.

¹¹ Iken ile wu nke e jennin ejen! Isee.

Ekele Ikpaazuun

¹² Sivanosi*, ya yeni m eka de ehuhuo-ozini me ekere; nwene enyi m weri n'o furu onye we gi e don enya k'o wu. M de e keni m gi e gba unu ume, gizi e ku ni onwan wu ezigbo efoma ahun Osolobue me ni ihian; turukenme ni ime e.

¹³ Uka ahun ri Babilonu, hun we hori ke we don hori unu, e zigho ekele unu. Nwa m wu Maki e keleghozikwo onu. ¹⁴ Dide ni ibe onu odide ihien-osusu.

Udon ya ri ni unu ile hun ri ime Jizos' Kraisti.

* Isi Nke Isen:12 Iya wu Sailasi.

Ehuhuo-Ozi Nke Ebuo
Pita
De
Pita, Nke Ebuo

¹ Mmē wu Simionu hūn w'a kpọ Pita de ehuhuo-ozini. M wu igbon Jizos' Kraisti; m wuzikwo onye-ozu e pu-ichen. M ri e dejenni ndi Osolobue ye okukwe ohu hu rikenneme mkpa hūn enyi le enwen enyi nwon—okukwe hūn we nwonhen makeni Jesu Kristi wu Osolobue enyi le Onye-nzuofuha enyi ri ochan. ² Efoma le udon ya rini onu mmagi-mmagi—ebe unu n'a marin Jizos' Kraisti wu Onye-nweni-enyi le Osolobue enyi amarinwaye.

Ghosi Ni Ni Osolobue Kpo Unu

³ O gigu oken o gi wuru Chuku ye enyi ihien ile ri enyi mkpa hūn enyi e gi bi elu le hūn enyi e gi fe Osolobue; omarin enyi marin ya wu Jesu, onye hūn kpọ enyi d'e son e nwe ogho a, son e ri ochan hu o ri, ke enyi gha nwehen ihien ndini; enyi gha a marinwaye e, enyi hu e nwehwaye ihien ndini o ye enyi. ⁴ Ogho a ahun le ochan ahun o ri k'o gi nwan kwesonme enyi oken nkwa ndi hūn o kwesonme enyi, nkwa ihien w'a cho achọ ri ichen-ichen hūn o cho ni enyi nwerin. O me e keni onu gi ihien ndi hu o kwe nkwa a bia d'a ri ke Osolobue, e bi ke iya, ebe unu no wanahinguu uru ri ime uwa le ihien olila-enya hūn e buhen'e.

⁵ Ufiri onwan, lili ma ni nwan uzọ ile ni unu we iri-mma cheni okukwe unu; unu e we imarin-ihien che ni iri-mma unu. ⁶ Wezi ni ikwondon-enwen-ihian che ni imarin-ihien. E nwe ni ezigbo-ndidi e che ni ikwondon-enwen-ihian; unu e we itu-egun Osolobue e cheni ezigbo-ndidi. ⁷ E gi ni obi-nwene e son ibe unu ndi kwerini—unu e we ohun che ni itu-egun Osolobue. E nwezi ni ihien-osusuo hūn ghaleni e tu e cheni obi-nwene.

⁸ Makeni, omeni unu nwe ihien ndini ile ime ndun unu, e nwehwaye we, unu awuko ndi marin Onye-nweni-enyi wu Jesu Kristi bu w'a ra mi n'a mkpuru, w'a ra runpuha n'a ihien owule. ⁹ Kani, o me nke onye hūn nwonleni ihien ndini, o rini e leghakenme uzọ, enya-mpin k'o wu. O zoگو ni a chanchanpuguo w'a njo mbu.

¹⁰ Lili ma ni nwan uzọ ile, umune m, ni unu ghosi ni Osolobue kpo unu nke-esi le ni o hori unu nke-esi. Makeni, unu me e, o nwonni ogen unu e gi dan! ¹¹ Unu siko d'e gi e ru ogo ndi we k'a nabanhan ohunma-ohunma ime Ali-eze itebite Jesu Kristi—Di-nwonni-enyi le Onye-nzuofuha-enyi.

Pita We Gi Enya Hūn Ogho Kraisti

¹² Ya wu, m cho nwan ni m'a nyanhan ni unu ihien ndini ogen ile—oson'anu unu a maringuole we; oson'a ni unu e turuguo ohunma ime ezioku hu we weheni unu. ¹³ E rogho m'a n'o hugho mma ni m'a nyanhan ni unu ihien ndini we, hūnni m rikwo ndun ime ehuni. ¹⁴ Makeni, a maringuo m ni ogen m'e gi nwunhūn, gbupu ehuni, a riguo nsue, rike ke Di-nwonni-enyi wu Jesu Kristi don ghosi m. ¹⁵ Eghē, m k'a nwankenme uzọ ile gi hūn a ni onu k'a sa eka a nyanhan ihien ndini we, m ghaguu ehuni pu—m nwunhūnguu.

¹⁶ Makeni ele akiko ndi ma ko akiko memē ke enyi sonko ogen enyi gi gwa onu oku iken le obibia Nna enyi wu Jizos' Kraisti. Mba; enyi gi enya enyi hūn ogho a. ¹⁷ Chuku-Nedi ye Jizos' ogho le ikpen ogen hu o gi gha elu-igwee gi olu e ku oku. Olu ahun le Ogho ahun Kacharinni wi bia ebe Jizosi ri. Olu ahun si, “Onwan wu ezi Nwa m; ihien e a suoka m!” ¹⁸ Enyi le enwen enyi gi ntin enyi nu ke oluni gha elu-igwee bia ogen ahun enyi le iya gi ri elu ugu-nsọ hu.

¹⁹ Enyi gi e nwan marin ni ihien ndi-amuma ku ime Ehuhuo-nsọ wu ezioku furu w'e gi don enya. Ya wu, o ka unu mma ni unu gi we e don—noke ukpe-eka ri e nwun ime ishi—gi we don d'e ru mgbe eki e gi fon, hūn ukpe Onye ahun wu Kokise-utuntun e gi time ime obi unu.

Kę Ihien Rị Imę ękukwo–nsọ Dọn Bịa.

²⁰ Ka ghọha nị ọnwani rịkẹ ihien ibuzo: nị, o nwonni ihien ọwụlẹ wẹ ku mọbụ de ime ęhuhụo–nsọ hụn wẹ gi uche ihian ku mọbụ hụn wẹ gi uche ihian a kowa; ²¹ makęni, o nwonni ihien ọwụlẹ rị ime ęhuhụo–nsọ hụn gha uche ihian pụha. Kama, Mmọn–nsọ 'ya nu ndị hụn kuni, wẹ nọ ku ihien gha ebe Osolobue rị bịa.

Isi Nke Ebuo

Ndị-amụma-ntụ Lẹ Ndị nkuzi-ntụ

¹ Kanị ndị-amụma-ntụ pụhazikwo ime ndị Izrel' oge mbụ hụ. ęrira kę ndị nkuzi-ntụ k'a dọnzị rị ime unu. Wẹ k'e gi nzuzue webanhansonmę nkuzi-ntụ hụn e buhe ntikpo, jude Di-nwonni-wę, hụn nnonni wẹ—onwan kę wẹ k'e gi buhekenrin ni enwen wẹ ntikpo.

W'e Dufie Ihian, A Tunarin Ihian Ihien E

² Kanị, ndị bu ọda k'e sọn wẹ bimę eje-obibi ifenren ahun wẹ rị e bi. Ihian siko d'e gi ifiri wẹ kutọ Uzo-ezioku. ³ ęnya-uku wẹ k'e mę wẹ e gi onu-oma e dufie unu, a tunarin onu ihien onu. Ikpe-omuma lę afunfun wẹ buto nị wẹ edei hụ a—o nodituni mmaka; ntikpo Osolobue jenkọ d'e tikpo wẹ a ranhintuni uran!

Osolobue A Maringwo Ye Onye-onye Ihien Wę Cho

⁴ Ebe o mę ni Osolobue ahatuni ndị mmọn-ozị hụ oge ahun wẹ gi mę njọ, kama, o tu wẹ ye ime okun-mmọn, kenmesonmę wẹ, busonmę wẹ che ime olu risonmę ime ishi kachanrinni d'e ru Uhuohin okinkin-ikpe—kini k'o k'e mę ndị nkuzi-ntụ ndini?

⁵ O mę nwan nị Osolobue ahatusikwoni uwa mbụ ye, oge hụ o gi zihę oken mirin d'e tikpo uwa ndi-njọ hụ; omeni o zuopuhaghọ Nua, hụn e zisonmę wẹ ozi keni wẹ mę ihien Chuku cho, ya lę madu esa ndi ozo—k'o k'e mę ndini wẹ?

⁶ Omeni o maghọ ani Sodomu lę alı Gomora ikpe, gi okun dunfu wẹ, wẹ nọ henrin ntun—nke wu nị arizi wẹ, o nọ gi wẹ ghosi ihien jenkọ d'e mę ndi k'e nupu isi okpuru oku Osolobue—k'o k'e mę ndi nkuzi-ntuni?

⁷ Di-nwonni-ęnyi zuopuha onye rị-ochan wu Lotu, hụn ize eje-obibi wẹ lę obibi ifenren wẹ rị e bi e ze ọda-oda. ⁸ (Ezioku-ezioku, oge ahun ile Lotu gi bi alı wẹ, o hụ a fugbu onye ezi-omumeni, obi ę hụ rị ochan hụ a gbawa—makęni o hụ e gi ęnya a hụn eje-ihien ile wẹ rị e mę uhuohin-uhuohin, e gi ntin a nu a.)

⁹ Ya wu nị Di-nwonni-ęnyi marin k'o dọn a gba paha ndi hun e fen'e ime onwunwan, marinzikwo k'o dọn e bu ndi-njọ e che ime afunfun d'e ru Uhuohin okinkin-ikpe,

¹⁰ tumadu ndi hun e mę ihien uru a gunni wẹ lę ndi e ledan okiki.

W'e Ledan Okiki, E Kutọ Ihien Wę Ghotaleni

Obi ndi nkuzi-ntu ndini e zeke, ihien ọwụlẹ obi wẹ ye wẹ kę w'e mę; egun ikpari ndi nwon ogho ara tu wẹ. ¹¹ Kanị, osuon'a nị ndi mmọn-ozị ka e ze, ka iken e nwe, w'a ra kpari ndi nwon ogho, w'a ra kutọ wẹ ihun Di-nwonni-ęnyi. ¹² Kanị, ndini nọ kę anu-ofia nwonlęni uche, anumanu hun ghaleni e leban ihien ęnya—hun wẹ muhu nị wẹ nwunrun gbu. W'e kutọ ihien wę ghotaleni. Wẹ k'a la ntikpo kę anu-ofia dọn a la ntikpo— ¹³ eje-ihien e kunrun wẹ make eje-ihien ndi wẹ rị e mę!

Ihien Hun A Gun Ehu Wę Kę W'e Mę

O sọ wẹ nị wẹ e mę ihien-ifenren ebe eki rị enu. Unyin lę ntupo kę wẹ wu ime igunrun unu. Iya kę wẹ wu makęni w'a nozide ebe wẹ n'e sọn unu e ri Oriri Ihien-osusuo unu e mę ihien-ifenren lę ihien-ndufie ndi ahun asuoni wẹ, e mepuha wẹ ifon. ¹⁴ Ughere jun wẹ ęnya; efọ ime-njọ ara jun wẹ. W'e gi ero a dori ndi zeleni. E giguwo wẹ ęnya-uku zun obi wẹ. Ndi wẹ bu onu kę wẹ wu!

A Kpahugwo Wę

¹⁵ A lagwo wẹ ezigbo Uzo hụ zinrinni to, ghasonmę uzo Balam' nwa Beo, hun eje-erere a sọ, a du— ¹⁶ kanị Osolobue nọ jugbo a make njọ a: ebe jaki ghaleni e ku oku nọ gi olu ihian ku oku, hun wẹ gi jugbo era ahun rị a pu onye-amuma hụ.

¹⁷ Ndi nkuzi-ntu ndini wu isi-mirin tahini; igirigi ufere buko; uwe ke we donme ni ishi hun kachanrin.

Oku-onu We Asuoka Kani A Riziole We Egbun

¹⁸ I nu oku-onu we, y'e gbu ni we osekpul! Kani oku we enwen ani. W'e gi ihien a na enya a doru ndi ghahu ime ndi-mmefie gbafuha. ¹⁹ W'e kwesonme we nkwa ni we k'e weri enwen we, kani, uwe le enwen we wusonme igbon ihien runi. Makeni, ihien ri a ki ihian ke onye hu wu igbon e.

²⁰ Makeni, omeni we wanahinguu ihien ndi e meru ihian hun ri ime uwa ghahani imarin Jesu Kristi hun wu Di-nweni-enyi le Onye-nzuopuha enyi, anizi we ihien ndi hu nwundon we, kari we aka, onodi ikpazuun ndi no erira a kaguo njo kari nke ibuzo. ²¹ Makeni, o te ka we mma ni amaritudeni we Uzọ hu ri ochan kari ni a maringuu w'a, a gbakito we oku le iwu hu ri nsọ we weye we aka azuun. ²² Ilu hu wu ezioku e meguo nwan ebe we ri, "Nkite e kin azuun buru egbo a." Ozozu, "We chanchanhu ezin n'o shi ime ikpotọ d'e gu."

Isi Nke Eto

Nkwa Obibia Di-nwonna-enyi

¹ Ndi ri m obi, onwan me ekukwo-ozu nke ebuo m deheni unu. Ime we ebuo, m ri a nwan ni m kpotien iroro zu oke ime unu ghahani inyanhan ni onu ihien. ² M ri a si unu nyanhankwo oku hu ndi-amuma nsọ Osolobue ku ogen mbu le iwu Onye-nzuopuha enyi ye ghahani ndi-ozu pu-ichen o zihen unu.

Eleni Di-nwonna-enyi Ri E Bi Mbie

³ Nke ibuzo, ghota ni onwan: ni ndi-emu k'a puha ogen ikpazuun, a mu emu, e bi k'o suo we. ⁴ We k'a si, "Elebe ke nkwa nwen o kwe n'o lala alala ri? O biaguo nwan? Ndi nedi enyi we a ranhinguo uran (onwun) kete-ele-mgbe; ihien ile nohu ke we ri kete we e kele uwa!"

⁵ A kpachanpuguo we enya zo ni oku-onu Osolobue k'o gi ke enu-igwee hu ri mbu-mbu; ni oku-onu k'o gizi gha mirin memem akpakali, gha ime mirin wefuha a; ⁶ o no gizi oku-onu a me mirin, oken-mirin, tikpo uwa mbu hu la iwi. ⁷ Kani, nke elu-igwee le uwa ri ogenni, Osolobue e giguo ya wu oku-onu a bu we donme n'o k'a dun we okun; o ri e che Uhuohin ahun o k'e kin ndi-njo ikpe, tikpo we.

Di-nwonna-enyi Ri Eche Ni Ihian Wanahin

⁸ Kani, nke unu ndi ri m obi, azokwole ni ihien ohuni: ni ebe Di-nwonna-enyi ri, akp'ohin ohu noke ahua nnu-uku (ahua ogun-iri kwasu nnunai); ahua nnu-uku rizi ke akpu-uhuhin ohu. ⁹ Eleni Di-nwonna-enyi ri e bie mbie imezu nkwa a ke ndi hu don a ghoha ibie-mbie; mba, o gi ndidi e son unu. O choni ni onye owule la iwi, kama, o cho ni onye owule roghari.

Uhuohin Di-nwonna-enyi Lala

¹⁰ Kani Uhuohin Di-nwonna-enyi jenko d'a bia idenmizi leke ohin. Ogen hu, igwere sikọ d'e gi oken uzun fopu, okun a rinranpu ihien ile ri igwere; uwa le ihien ile ihian no ime e me e kpufu, puha ifon.

¹¹ Ebe o me ni we k'e tikpopu ihien ndini ile enina, elee udi ihian k'o furu ni unu wuru? O furu ni onu e bi obibi ri nsọ, e gi egun Osolobue e bi; ¹² e che Uhuohin Osolobue, e me e n'o biakenrin, Uhuohin hu o k'e gi mu okun ye elu-igwere, denpu a, gi erira rinranpu ihien ile rin'a.

¹³ Kani, noke ke Osolobue don kwe nkwa, enyi ri a tu enya enu-igwee ohun le uwa ohun —ebehu wuchanrin ebe obibi ihien ile ri-ochan.

¹⁴ Ndi ri m obi, ebe o me ni onu ri a tu enya ihien ndini, liliima ni nwan ni udon hun uzọ a ri egbata onu le iya, amamgbe unu gha e nwon ntupo mobu nkoriani ogen unu

k'e gi pụha ihun Osolobue. ¹⁵ Bun'ẹ obi nị ndidi Di-nwọnni-ẹnyi rị e nwọn wụ oghere nzuọpụha.

Ẹnina kẹ ezi nwẹnẹ ẹnyi wụ Pọlụ dọnzị deni ụnụ ghahani amamihiẹn Osolobue ye ẹ. ¹⁶ O kusọnmẹ oku ihienni ime ẹkukwo-ozị ẹ ile. O nwọnghọ ihiẹn ndị a fụ ọrụn ọghota ime ihiẹn ndị o de, hụn ndị marinlẹni ẹnya wẹ lẹ ndị wuzolẹni ọhụnma a fihuto—kẹ wẹ e mezi ihiẹn ndị ọzọ rị Ẹhuhụọ-nsọ, e gi ẹ e seheni enwẹn wẹ ntikpo.

¹⁷ Ndị rị m obi, a gwatọgụọ wẹ nwan ụnụ ihiẹn ndini. Dọnrin ni nwan ẹnya, amangbe mmefie ndị e bi k'ọ sụọ wẹ e dufie ụnụ, mẹ ụnụ ewuzozilẹ kẹ ụnụ dọn nwan wuzo. ¹⁸ Ka gi ni ẹfoma Jesu Kristi wụ Di-nwọnni-ẹnyi lẹ Onye-nzuọpụha ẹnyi mẹ e suewaye ime okukwe; a marinwayezikwo nị Di-nwọnni-ẹnyi.

Ọghọ ya rị n'a ogenni, rizi kwon'a d'e ru Ụhọhịn hụ k'a tọ jẹnrin ejen! Isee.

Ehuhuo-Ozi Nke Ibufo
Jonu
De
(Jonu, Nke Ibufo)

Oku Hun E Ye Ndun

¹ Hun ahun ri gha mbidon lala ke enyi ri a gwa onu oku e, Hun ahun enyi gi ntin nu, hun enyi gi enya enyi hun. Enyi e leguo a, enyi e metughu a aka. Oku hu e ye ndun wu Jizosi ke enyi ri e ku oku e. ² Ndun hu no puha hun w'e legua enya. Enyi a hungho a. Enyi hu e ku banyen'e, a gwa unu banyeni ndun itebite hu. Ndun itebite hu le Chuku-Nedi te ri, kani o no puha ni enyi legua. ³ Enyi ri nwan a gwa unu ihien enyi hun le ihien enyi nu, keni unu hun uzọ du enyi meko— makeni Nedi-enyi le Nwa a wu Jesu Kristi ke enyi le we ri e meko. ⁴ Enyi ri e de ihien ndini keni ighoghọ enyi hun uzọ zu oke.

Ukpe Suro Ke Osolobue Wu

⁵ Onwan wu ozi hu enyi nu onu a, hun enyi ri nwan e zi unu: ni Osolobue wu ukpe, o nwonni ishi ri ime e—kaka. ⁶ Omeni enyi si ni enyi le iya ri e meko bu enyi a to ime ishi e bi, ya wu ni enyi ri a tu ntu, enyi a ri e gi ezioku e bi. ⁷ Kani, omeni enyi hu e bi ime ukpe, nọke ke ya nwen don ri ime ukpe, ya wu ni enyi le iya hu e meko nke-esi, edeke Nwa a wu Jizosi k'a ri a chanchanfu enyi njo owule enyi me.

⁸ Omeni enyi si ni enyi ara me njo, enyi ri e dufie enwen enyi, ezioku ari ime enyi. ⁹ Kani, omeni enyi e kupuha njo enyi, onye we gi e don-enya le onye-ezioku k'o wu, o k'a gbaghari enyi njo enyi, chanchanpuchanrin enyi ihien ile rileni mma.

¹⁰ Omeni enyi si ni enyi e meni njo, ya wu ni enyi ri a si ni Osolobue wu onye-ntu, ya wu ni oku e a ri ime enyi.

Isi Nke Ebuo

Kraisti Ya E Donme Enyi Uchan

¹ Umueka m, m ri e de ni unu ihien ndini amangbe unu gha e me njo. Kani, omeni ihian me njo, enyi nwan onye a riodon ni enyi ebe Chuku-Nedi ri—onye hu wu Jesu Kristi, onye hu ri ochan. ² Ya le enwen e wu ejan hun we gi wepu njo enyi le iwe-le-onuma-Osolobue; ele njo enyi suo, kani, ke njo uwa ile.

³ Ihien o k'e gi nwan we enyi enya ni enyi a maringho Osolobue nke-esi wu ni enyi e mesonme ihien o si enyi me. ⁴ Onye owule hun si ni o maringho a bu a ra me ihien o si enyi me, onye hu wu onye-ntu, ezioku ari ime onye no enina. ⁵ Kani, nke onye owule hun a gbaye oku Osolobue, ezioku-ezioku, onye ahun nwe ihien-osusu zu oke jenni Osolobue.

Ihien enyi gi a marin ni enyi ri ime e wu onwan: ⁶ onye si n'o ri ime Osolobue ya bi obibi ke Jizos' Kraisti don bi.

Iwu Ohun

⁷ Ndi ri m obi, ari m e deni unu iwu ohun; kama, iwu ohu ahun we ye unu isi-ibuzo ro. Ozi hu unu nu, iya wu iwu mbu ahun m ri e ku oku e. ⁸ Kani o wuzikwo iwu ohun. Iwu ohunni wu ezioku, o hu ime Kraisti, o huzikwo ime onu—makeni ishi hu a ghafe, ezigbo ukpe e nwunmeguo.

⁹ Onye owule si n'o ri ime ukpe bu ize onye Itu-Kraisti ibe e hu e ze e, echen ke onye hu rikwo ime ishi. ¹⁰ Onye owule nwe ihien-osusu onye Itu-Kraisti ibe e bi ime ukpe—o nwonni ihien ri ime e hun e me ihian a kpogburu. ¹¹ Kani, onye hun e ze ize onye Itu-Kraisti ibe e ri ime ishi; o ghako ime ishi, o marin ebe o jenko—makeni ishi hu a gbakinguo a enya.

¹² Umueka,

m ri e de ni onu ni m gi gwa onu

nị Osolobue e giguọ ifiri efan Jizosi
gbaghari unu njo.

¹³ Ndi nedi,

m ri e deni unu ni m gi e gwa unu

ni unu a maringuo onye hu rini gha mbidon lala.

Ndi-ikoro,

m ri e de ni unu ni m gi e gwa unu

ni unu e meriguo Eje-onye hu.

¹⁴ Umueka,

m de ni unu ihienni ni m gi e gwa unu

ni unu a maringuo Chuku-Nedi enyi.

Ndi nedi,

m de ni unu ihienni ni m gi e gwa unu

ni unu a maringuo onye hu ri gha mbidon lala.

Ndi-ikoro,

m de ni unu ihienni ni m gi e gwa unu

ni unu e zegho,

ni oku Osolobue ri ime unu

le ni unu e meriguo Eje-onye hu.

Ihienuwa Y'a Suokwole Unu!

¹⁵ Enwekwole ni ihien-osisuo uwa mobu ndi ri ime uwa, make ni ihien Chuku-Nedi enyi ara suo onye ihien uwa a suo. ¹⁶ Make ni, ihien ile ri ime uwa, ke eje-ihien ndi a gunsonme ehụ ke ihien-onina-enya ke nnonron ihian a nonron make ni o nwegho ihien-uwa, aghani eka Nedi-enyi bia—uwa ke we ile gha a bia. ¹⁷ Uwa le ihien-olila-enya ile rin'a ghafeko aghafeko; kanj, onye owule hun e me uche Osolobue k'a to jenin ejen.

Enenren Kraisti Ahun W'a Kpo Anti-Kraisti

¹⁸ Umụ m, ogenni wu ogen ikpazuun! Ke onu don nu ni enenren Kraisti ahun w'a kpo anti-Kraisti lala, erira k'o ri nwan ni ndi bu oda wu ndi-inenren Kraisti a puhaguo. Iya ke enyi gi a marin ni ogenni wu ogen ikpazuun. ¹⁹ Ime igunrun enyi ke ndini gha pu nke-esi, kanj, ele we ndi nke enyi. Make ni, omeni we te wu ndi nke enyi, nke e son we enyi nodi. Kanj, opupu we gha ime igunrun enyi pu k'o gi wechanrin enya ni ele we ndi nke enyi.

²⁰ Kanj, onu ile marin ezioku make ni Onye-hu-ri-nsọ e hukpuguo onu uden ime-mmọn gi tume unu umu a. ²¹ Eleni unu amarin ezioku hain m gi e deni unu, kanj, make ni unu a maringuo a—unu a maringho n'o nwonni ntu a gha ime ezioku a fua. ²² Onye wu nwan onye ntu emeni ele onye kwerileni ni Jizosi wu Kraisti, Onye-nzuopuha hu Osolobue tume. Onye no erira wu enenren Kraisti hu—hun w'a kpo Anti-Kraisti; a ra kwerini Chuku-Nedi le Nwa a. ²³ Eghęę! Make ni, onye owule ju Nwa a ekwerini ni Chuku-Nedi; onye owule kwerini Nwa a nwonzikwo Chuku-Nedi.

²⁴ Ni ni ozi hu unu nu isi-ibuzo risonme ime ndun unu. Omeni ihien unu nu isi-ibuzo hu a risonme ime ndun unu, unu k'a risonme ime Nwa Chuku le ime Chuku-Nedi. ²⁵ Ihien o kwe enyi nkwa n'o k'e ye enyi wu ndun itebite.

²⁶ Ifiri ndi ri a cho ni we dufie unu ke m gi ri e deni unu ihien ndini. ²⁷ Kanj, o me nke unu, uden ime-mmọn hu o hukpu unu, hun o gi tume unu umu a hu ime ndun unu a kuzi unu ihien ile. Ya wu, o nwonzini nwan mkpa o ri ni onye owule k'a kuzi unu. Ihien uden ahun o gi tume unu a kuzi unu wu ezioku—ntu ari a. Noke ke o don kuzi onu—nodi ni ime Kraisti. ²⁸ Eghęę umu m, nodi ni ime e, keni obi ru enyi ile ali ogen o k'e gi puha; amangbe enyi e gi ifenren wari Uhuohin hu.

Ke W'a Don Marin Umụ Osolobue

²⁹ Omeni onu a maringho n'o ri ochan, onu k'e gi e marin ni ya mu onye owule hun e bi obibi onye ri-ochan.

Isi Nke Ẹtọ

¹ Lee ni nwan kẹ Chuku-Nẹdi nwẹhan ihien-ọsusuọ ẹnyi—nke wu ni w'a kpọ ẹnyi umu Osolobue! Ezioku-ezioku, iya kẹ ẹnyi wu! Ihien hain uwa gileni marin ẹnyi wu ni uwa amarin n'a. ² Ndi ri m obi, ẹnyi wu nwan umu Osolobue. Kani, ihien ẹnyi jenkọ d'a wuru e ke puha ifon—bu ẹnyi a maringho ni ogen o k'e gi bia, ẹnyi k'a nọ kẹ iya, makeni ẹnyi k'a hunchanrin a k'ọ nọ. ³ Ndi ile nwon olile-eyani ime we e donme enwen we ochan nọkẹ kẹ ya le enwen e don ri ochan.

⁴ Onye owule hun e me njo ri a dan iwu makeni ime-njo wu idan-iwu. ⁵ Unu a maringho ni Kraisti bia d'e wefu njo, unu a maringhozi ni o nwonni njo ri ime e. ⁶ O nwonni onye ri ime e hun e me njo; onye owule hun e me njo e ke huntu e mobu marin a.

⁷ Umueka, anile ni onye owule dufie unu! Onye hun e bi obibi onye ri-ochan ri ochan kẹ Kraisti don ri ochan. ⁸ Onye owule e me njo wu nke Ekwensu—makeni Ekwensu gha ali mela njo. Iya hain Nwa Osolobue gi bia—keni o tikpo orun Ekwensu.

⁹ O nwonni onye hun Osolobue mu hun e me njo. Makeni, mkpuru Osolobue ri ime onye ahun. O s'eka me njo, makeni Osolobue mu a. ¹⁰ Onwan kẹ we gi a marin ndi wu umu Osolobue le ndi wu umu Ekwensu: onye owule ghaleni e me ihien ri mma mobu hun ihien ndi Itu-Kraisti ibe e ghaleni a suo ele nwa Osolobue.

E Nwe Ni Ihien-ọsusuọ Ibe Unu

¹¹ Makeni ozi hun unu nu isi-ibuzo wu ni ẹnyi k'a gha e nwe ihien-ọsusuọ ibe ẹnyi. ¹² Ẹnyi anokokwo ni kẹ Keni—o wu nke Eje-onye hu, o gbupu nwene e. Ki hain Keni gi gbu e? Makeni Keni le enwen e me eje-ihien kani nwene e me ihien ri mma.

¹³ Umune m, y'a tule unu enya ni ize unu ri e ze uwa. ¹⁴ Ihien ẹnyi gi marin ni ẹnyi a ghaguọ onwun fuha, banye ndun, wu ni ẹnyi nwe ihien-ọsusuọ ibe ẹnyi. Onye nweleni ihien-ọsusuọ ibe e a nwunhunguọ.

¹⁵ Onye owule ize nwene e e ze wu izighe—bu unu a maringho n'o nwonni izighe ndun itebite ri ime e. ¹⁶ Ihien ẹnyi gi a marin ihien-ọsusuọ nke-esi wu onwan: ni Kraisti gi ifiri ẹnyi we ndun a ye. O furu nwan ni ẹnyi gizikwo ifiri ibe ẹnyi we ndun ẹnyi ye. ¹⁷ Nanị kẹ ihien-ọsusuọ Osolobue gi ri ime ihian, omeni ihian e nwongho ihien uwan, kani o hun nwene e ihien ri a ko, o ju n'o yekon'a eka? ¹⁸ Umueka, ni ẹnyi e nwon ni ihien-ọsusuọ nke-esi—elẹkwọ hun we gi onu suo e ku, kani, hun we gi eka e me.

¹⁹ Ohun kẹ ẹnyi e gi marin ni ẹnyi wu nke ezioku, iya kẹ ẹnyi gi e me obi e ru ẹnyi ani ebe Osolobue ri— ²⁰ omeni obi e gbume ẹnyi mgbu. Makeni, Osolobue ka obi ẹnyi, o maringhozikwo ihien ile.

²¹ Ndi ri m obi, omeni ihori ẹnyi hu a ghoni ẹnyi, obi e ruchanrin ẹnyi ali ebe Osolobue ri, ²² ẹnyi e nwehenzikwo ihien owule ẹnyi rijo a—makeni ẹnyi hu e donme iwu e, e me ihien a suo a usuo efọ.

²³ Iwu e wu hunni: ni ẹnyi k'e kweri ni efan Nwa a wu Jesu Kristi le ni ẹnyi k'e nwe ihien-ọsusuọ ibe ẹnyi—nọkẹ k'o don gwa ẹnyi. ²⁴ Kẹ we han hun e donme iwu e ri ime e, iya nwen rizikwo ime ndun we. Ihien ẹnyi gi a marin n'ọ hu ime ẹnyi wu onwan: n'ọ yeole ẹnyi Mmon-nso.

Isi Nke Ẹnọ

Mmon Osolobue Le Mmon Enenren-Kraisti

¹ Ndi ri m obi, ele mmon ile gi ihian ku kẹ unu k'e kweyeni, ka e lele ni we, keni unu marin kẹ mmon ndi hu gha eka Osolobue bia nke-esi. Makeni, ndi-amuma-ntu bu oda a puhaguọ ime uwa. ² Kẹ onu k'a don marin ni Mmon Osolobue ro wu onwan: mmon owule gi e don ni Jizosi hun wu Kraisti, Onye ahun Osolobue tume, henrin ihian bia, e ku e—mmon hu gha eka Osolobue bia, ³ kani, mmon owule hun kwerileni ni Jizosi hun wu Kraisti, Onye hu Osolobue tume, henrin ihian bia, mmon ahun aghani eka Osolobue bia. Ohun wu mmon Enenren-Kraisti, ya wu, mmon Anti-Kraisti—hun onu nu n'ọ lala alala; o riguole nwan ime uwa.

⁴ Ụmụ́ẹ́ka, ụ́nụ́ wụ́ nke Osolobue—onụ́ e meriguọ́ wẹ́, makẹ́ni onyẹ́ hụ́ rị́ imé ụ́nụ́ ka onyẹ́ hụ́ rị́ imé ụ́wa. ⁵ Ndi-amụ́ma-ntụ́ ndị́nị́ wụ́ nke ụ́wa—ya wụ́, ihień w'e ku wụ́ nke ụ́wa, ụ́wa e gón wẹ́ ntịn. ⁶ Ẹ́nyi nweń wụ́ nke Osolobue. Onyẹ́ ọ́wụ́lẹ́ hún mariń Osolobue e gón ẹ́nyi ntịn. Onyẹ́ ọ́wụ́lẹ́ hún wụ́lẹ́ni nke Osolobue ara gón ẹ́nyi ntịn. Ọ́nwan kẹ́ ẹ́nyi gi a mariń mmoń hún wụ́ nke ezioku lẹ́ mmoń hún wụ́ nke ndufie.

Imẹ́ Osolobue Kẹ́ Ihień-ọ́sụ́sụ́ọ Rị́

⁷ Ndí rị́ m obi, nị́ ẹ́nyi e nwẹ́ nị́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ ibe ẹ́nyi, makẹ́ni ihień-ọ́sụ́sụ́ọ gha ẹ́ka Osolobue a bịa. Onyẹ́ ọ́wụ́lẹ́ hún nwón ihień-ọ́sụ́sụ́ọ, Osolobue mú a, onyẹ́ hụ́ mariń Osolobue. ⁸ Onyẹ́ hún nwónlẹ́ni ihień-ọ́sụ́sụ́ọ amariń Osolobue, makẹ́ni Osolobue wụ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ. ⁹ Osolobue a ghosigụ́ọ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ o nwẹ́ ebe ẹ́nyi rị́; ẹ́nina k'o dón mẹ́ ẹ́: o zihẹ́ akpụ́ Nwa a ohu imé ụ́wa, kẹ́ni ẹ́nyi hún ụ́zọ́ rị́ ndún ghahan'a. ¹⁰ Ọ́nwan wụ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ: ẹ́lẹ́ni ẹ́nyi nwẹ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ Osolobue, kama, nị́ Osolobue nwẹ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ ẹ́nyi, gi ẹ́ zihẹ́ Nwa a n'ọ́ wụ́rụ́ ejan wẹ́ gi wẹ́pụ́ njọ́ ẹ́nyi lẹ́ iwe-lẹ́-ọ́nụ́ma Osolobue hún njọ́ e buhẹ́.

¹¹ Ndí rị́ m obi, ebe o mẹ́ eziẹ́ nị́ Osolobue nwẹ́han ihień-ọ́sụ́sụ́ọ ẹ́nyi ẹ́nina, o furu nị́ ẹ́nyi nwẹ́n nwẹ́zikwọ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ ibe ẹ́nyi. ¹² O nwontuni onyẹ́ gi ẹ́nya a hún Osolobue—kanị́, omẹ́ni ẹ́nyi e nwẹ́ghọ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ ibe ẹ́nyi, ya wụ́ nị́ Osolobue bi imé ẹ́nyi; ya wụ́zị́ nị́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ a zu oke imé ẹ́nyi.

¹³ Ihień ẹ́nyi gi mariń nị́ ẹ́nyi rị́ imé ẹ́ lẹ́ nị́ ya nwẹ́n rị́ imé ẹ́nyi wụ́ n'o yeguọ́ ẹ́nyi Mmoń-nso a.

¹⁴ Ẹ́nyi a húnguọ́ a, ku ẹ́, nị́ Chuku-Nẹ́di e zihẹ́guọ́ Nwa a d'a wụ́ Onyẹ́-nzuọ́puha ụ́wa. ¹⁵ Osolobue bi imé ndị́ ile gi ẹ́ dón, e ku ẹ́, nị́ Jesu wụ́ Nwa Osolobue—uwẹ́ lẹ́ enwẹ́n wẹ́ bi imé Osolobue. ¹⁶ Ẹ́nyi a maringhọ́ nwan, ẹ́nyi e giọ́lẹ́ ẹ́ nwan dón, nị́ Osolobue nwẹ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ ẹ́nyi.

Osolobue wụ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ. Onyẹ́ hún gi ihień-ọ́sụ́sụ́ọ e bi rị́ imé Osolobue, Osolobue lẹ́ enwẹ́n ẹ́ rị́ imé onyẹ́ hụ́. ¹⁷ Ẹ́rị́ra kẹ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ e gi zu oke imé ndún ẹ́nyi, kẹ́ni obi ru ẹ́nyi alí Ụ́hụ́ọ́hịn Okinkin-ikpe—makẹ́ni kẹ́ Jesu nọ́, ẹ́rị́ra kẹ́ ẹ́nyi nọ́ imé ụ́wanị́. ¹⁸ Egun ara tų́ onyẹ́ gi ihień-ọ́sụ́sụ́ọ e bi; ihień-ọ́sụ́sụ́ọ zu oke a chupụ́ egun. Onyẹ́ rị́ a tų́ egun rị́ a tų́ egun afunfun o jenkọ́ d'a ta—ihień-ọ́sụ́sụ́ọ onyẹ́ rị́ a tų́ egun ezuni oke.

¹⁹ Ihień-ọ́sụ́sụ́ọ o bu ụ́zọ́ nwón jẹ́nni ẹ́nyi haịn ẹ́nyi gi a saẹ́ka e nwón ihień-ọ́sụ́sụ́ọ. ²⁰ Omẹ́ni ihiań sị́, “M nwẹ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ jẹ́nni Osolobue,” bú ize nwẹ́nẹ́ ẹ́ rị́ e ze ẹ́, onyẹ́-ntụ́ k'ọ́ wụ́. Makẹ́ni, omẹ́ni ihiań e nwónni ihień-ọ́sụ́sụ́ọ nwẹ́nẹ́ ẹ́—nwẹ́nẹ́ ọ́ rị́ e legha, ọ́ sakọ́ ẹ́ka nwẹ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ Osolobue—Osolobue o leghatulẹ́ni. ²¹ Iwu o ye ẹ́nyi wụ́ ọ́nwan: nị́, onyẹ́ nwẹ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ Osolobue k'e nwẹ́zikwọ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ nwẹ́nẹ́ ẹ́.

Isi Nke Isen

Kẹ́ Ẹ́nyi Dón E Meri Ụ́wa

¹ Onyẹ́ ọ́wụ́lẹ́ hún gi ẹ́ dón nị́ Jesu wụ́ Kraistị́, Onyẹ́ hụ́ Osolobue tumé, onyẹ́ hụ́ wụ́ nwa Osolobue; onyẹ́ ọ́wụ́lẹ́ nwẹ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ onyẹ́ mú ihiań, nwẹ́zikwọ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ nwa a. ² Ihień ẹ́nyi gi a mariń nị́ ẹ́nyi nwẹ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ ụ́mụ́ Osolobue wụ́ nị́ ẹ́nyi nwẹ́ ihień-ọ́sụ́sụ́ọ Osolobue, e mesonmẹ́ ihień ndị́ ọ́ sị́ ẹ́nyi e mẹ́. ³ Kẹ́ wẹ́ dón e nwẹ́ Osolobue ihień-ọ́sụ́sụ́ọ wụ́: imesonmẹ́ ihień ọ́ sị́ ẹ́nyi mẹ́—bú ihień ọ́ sị́ ẹ́nyi mẹ́ ẹ́lẹ́ ibu, ⁴ makẹ́ni onyẹ́ ọ́wụ́lẹ́ Osolobue mú e meri ụ́wa. Ikeń hún ẹ́nyi gi e meri ụ́wa wụ́ okukwe ẹ́nyi nwón. ⁵ Onyẹ́ a sa nwan ẹ́ka e meri ụ́wa? Onyẹ́ hún gi ẹ́ dón nị́ Jesu wụ́ Nwa Osolobue rọ́.

Ihień Ndí Hún A Ghosị́ Nị́ Jesu Wụ́ Nwa Osolobue

⁶ Jizos' Kraistị́-nị́ wụ́ onyẹ́ hụ́ hún bịa ghahanị́ mirin lẹ́ ẹ́deke. Ẹ́lẹ́ ghahanị́ mirin sụ́ọ, kanị́ ghahanị́ mirin lẹ́ ẹ́deke. Mmoń-nso lẹ́ enwẹ́n ẹ́ wụ́ hún a shĩa ẹ́ri, makẹ́ni Mmoń-nso wụ́ Onyẹ́ ezioku. ⁷ Ya wụ́ nị́ wẹ́ rị́ ẹ́tọ́ hún rị́ a shĩa ẹ́ri [elu-igwee: wẹ́ wụ́ Chuku-Nẹ́di lẹ́ Oku hụ́ lẹ́ Mmoń-nso; wẹ́ rị́zikwọ́ ẹ́tọ́ hún a shĩa ẹ́ri elu-ụ́wa:] wẹ́ wụ́ ⁸ Mmoń-nso lẹ́ mirin ahún lẹ́ ẹ́deke ahún. Wẹ́ ẹ́tọ́ kuye ọ́nụ́ ohu. ⁹ Omẹ́ni ẹ́nyi a nabanhan ẹ́ri ihiań shĩa, hún Osolobue shĩa kadẹ́ ezioku a wụ́, bú Osolobue a shiaguonị́ Nwa a ẹ́ri. ¹⁰ Ya wụ́, onyẹ́ ọ́wụ́lẹ́

kwerini Nwa Osolobue nwon erini ime obi e; kanị onye hun kwerileni a kpoḡuo Osolobue onye-ntu, makeni o gini eri Osolobue shia ni Nwa a don. ¹¹ Onwan wu eri hu: Osolobue e yeguo enyi ndun itebite—ime Nwa a ke ndun itebite hu ri. ¹² Onye owule nwon Nwa a hu nwon ndun, kanị onye hun nwonleni Nwa Osolobue enwon ndun.

Ndun Itebite

¹³ M ri e deni unu ihien ndini, unu ndi hun kwerini efan Nwa Osolobue, keni onu marin ni onu e nwongho ndun itebite.

¹⁴ Ihien obi gi e ru enyi ali ebe Osolobue ri wu onwan: ni omeni enyi rio a ihien owule k'o don ri a obi, o nu ekpere enyi. ¹⁵ O me nwan ni enyi a maringho ni ihien owule enyi riol'a, ni o nu ekpere enyi anu, ya wu enyi a maringhozi ni enyi e nwehenguwo ihien enyi ri o a.

¹⁶ Onye hun nweue e k'o ri e me njo—udi njo hun ghaleni e buhe onwun, ya me ekpere, Chuku k'e ye nweue e hu ndun—onwan wu nke ndi hun me udi njo hun ghaleni e buhe onwun. Njo hun e buhe onwun ri ari: asini m unu memekpere banyeni ohun. ¹⁷ Eje-omume ile wu njo, kanị o nwon njo hun ghaleni e buhe onwun.

¹⁸ Enyi a maringho ni onye owule Osolobue mu ara me njo, makeni Jesu, Onye hu Osolobue mu, e che e nche—Eje-onye hu ara metu a eka.

¹⁹ Enyi a maringho ni enyi wu nke Osolobue; enyi a maringhozikwo ni uwa ile ri okpuru Eje-onye hu.

²⁰ Enyi a maringho ni Nwa Osolobue a biaguo, n'o yeguo enyi nghota hun enyi e gi marin onye ahun wu onye-ezioku. Enyi ri nwan ime onye ahun wu onye-ezioku le Nwa a wu Jesu Kristi.

Iya wu Osolobue nke-esi le ndun-itebite.

²¹ Umụ m, gba ni ni ife mmon mobu ife ihien ozo owule oso!

Ehuhuo-Ozi Nke Ebuo
Jonu
De
Jonu, Nke Ebuo

Ekele

¹ Mmẹ wu onye-isi de ehuhuo-ozini. M ri e dejenni okpoho hu Osolobue hori le umu a. Ndi m nwe ihien-osusuwo we ebe Ezioku ri ke we wu. Eledede mmẹ suo nwe ihien-osusuwo we, kama, ndi ile marin Ezioku nwezikwo ihien-osusuwo we. ² Enyi nwe ihien-osusuwo we make Ezioku ahun ri ime ndun enyi—hun k'a risonmekwo ime ndun enyi jenin ejen.

³ Efo ma le omiken le udon, hun gha aka Chuku-Nedi le Nwa a wu Jizos' Kraist' a bia, ya risonme ni enyi, ke enyi don ri e bisonme ime ezioku le ihien-osusuwo.

Ezioku Le Ihien-osusuwo

⁴ Efo a suokenmeka m usuwo ogen m gi hun a ni o nwegho umu i ndi ri e bi ime Ezioku noka ke Nedi enyi don gwa enyi.

⁵ M ri nwan a rio i, ezi okpoho, ni enyi ile e nwe ihien-osusuwo ibe enyi. Ele ni m ri e de n'i iwu ohun, kama, iwu ohu ahun o ye enyi gha ani lala ke m ri e de n'i. ⁶ Ihien-osusuwo wu ni enyi ri e mesonme ihien o si enyi e me; iya wu iwu hu—noka ke unu don nu a gha ali lala—onu k'e giriri a e bi.

Enenren-Kraisti Ahun W'a Kpo Anti-Kraisti

⁷ Ndi-ndufie bu oda a banguo ime uwa. Ndin ara kwere ni Jesu Kristi gi ehuhuan bia —n'o wuchanrin ihian k'o bia. Onye owule no enina, iya wu onye-ndufie hu le Enenren-Kraisti hu wu anti-Kraisti!

⁸ Kpachanfu ni nwan enya, amangbe onu e tuhu ihien enyi runguu, ka turusonme ni keni enyi nwonhen ugwo orun zu oke.

⁹ Onye owule hun sonsonmeleni nkuzi Kraisti, kani o fe mgbon—onye hu e nwon Osolobue. Onye hun sonsonme nkuzi hu k'o ri e nwongho ke Chuku-Nedi ke Nwa. ¹⁰ Onye bia iwe i d'a kuzi, bu ele hun Kraisti kuzi k'o gi bia, anabahal'a mobu kele e ohunma.

¹¹ Make ni, onye hun kele e ohunma ri e son e a run eje-orun o ri a run.

Oku Mmekin

¹² M won ihien bu oda hun nke m'e deni onu, kani ele hun m k'e de ede. M ri a tu enya ni m k'a bia d'a hundu unu, enyi e kutari, elee-m, elee-i, keni ighoghwo enyi ile hun uzọ zu oke.

¹³ Umu nwene-i-okpoho-Osolobue-hori e zi ekele unu.

Ẹhuhuo-Ozi Nke Ẹto
 Jọnu
 De
 Jọnu, Nke Ẹto

¹ Mmẹ wu onye-isi de ekukwo-ozini. M ri e dejenni ezi nwene enyi wu Gayosi, hun ihien e a suo m ime Ezioku.

² Ezi nwene m, ekpere m wu ni ihien ile rin'i mma le ni ehuru i iken, noker ke i don nwan ri iken ime mmon i.

³ Ighoghọ jun m obi oge ndi hu ime umune enyi gi bia d'e ku n'i wu onye we gi e don enya ebe Ezioku ri—ya wu n'i ri e bi ime ezioku. ⁴ O nwonna ihien e me m a ghoghọ rike ebe m no nu ni umu m ri e bi ime Ezioku.

Jonu A Ja Gayosi Mma

⁵ Nwene-onye, y'e meke onye we gi e don enya ime orun i ri a run ni umune-enyi ime Jesu, osun'a ni y'a marin ndi we wu. ⁶ A nogo we ihun uka ri ebeni ku oku ihien-osuso i nwe. Dodo, yeni we udi aka hun a suo Osolobue usuo, keni we jenduru. ⁷ Makeni, oge we gi gi ifiri Efan ahun jenkọ ijenni, anini we ndi kwerileni ni Jesu yeni we aka. ⁸ O furu nwan ni enyi kwandon ndi no erira, keni o hun uzọ me ni enyi le we wu ohu, e son Ezioku a rungbama orun.

Diotrefesi Le Demetriosi

⁹ E dejenguo ni m uka ehuhuo; kani Diotrefesi hun a cho n'o ki a nabanhan i okiki enyi, o gini ihien enyi ku don. ¹⁰ Ya wu, m bia nwan, m k'e wepuhachanrin ihien ile o ri e me, le onu o ri e buokinsonme enyi! Ohun ehiden'e, o jude n'o nabanhanke umune enyi ndi hu; o nideni ndi ozọ nabanhan we—o chupude ndi hun ri ime uka hun cho ni we nabanhan we.

¹¹ Nwene-onye, a kinrinkwole ihien rileni mma, ka kinrin ihien ri mma. Onye owule hun e me ihien ri mma wu nke Osolobue. Kani, onye owule hun e me eje-ihien e ke huntu Osolobue.

¹² Ihian ile e ku oku Demetriosi ohunma; Ezioku le enwen e e ku oku e ohunma. Enyi nwen nke ri a shiazikwon'a eri—bu y'a maringho ni eri enyi a shia wu ezioku.

Ekele Ikpazuun

¹³ Ihien m cho ni m gwa i e buke, kani, edeko m'a e de. ¹⁴ M ri a tu enya ni m jenkọ d'a hun i egwa, keni enyi kutari elee-m, elee-i.

¹⁵ Udun y'a ri n'i.

Ndi owu enyi ile e zi ekele i. Hi ndi owu enyi ri ebegu efan ohu-ohu, y'e kele we.

Ekukwo-Ozi
Judu
De

¹ Mmẹ wu Judu de ẹhuhuo-ozini. M wu igbon Jesu Kristi. M wuzikwo nwenẹ Jemisi. M ri e dejenni ndi ahun we kpo, hun ri Chuku-Nedi obi, hun Jesu Kristi donme: ² omiken, udon le ihien-osusuo ya rini onu mmagi-mmagi.

Luni Ni Uzo-Jesu Ogun

³ Ndi ri m obi, o te duka m ni m de ni unu banyeni nzuofuha hun enyi ile nwon, kani a hun m'a nwan n'ọ ri mkpa ni m deni unu hun m'e gi kasi onu obi, ni onu shikenme onwun chedon Uzo nke okukwe hu hun Osolobue wegudu che aka ndi nke e.

Ndi A Kuzi Ntu A Banhanguo

⁴ Makeni, o nwegho ndi ghaleni a tu egun Osolobue hun gigudu nzuzue banhan ime enyi. Ndin e gbehutoguo ozi efoma Osolobue, ken we gi e kpume eje-obibi we. O tekemeke we deto ikpe-omuma hun rini ni we ime Ehuho-nsọ. Ndin ara gbayedẹ Jizos' Kraisti hun iya suo wu Di-nwonni-enyi le Onye-nwonni-enyi.

Osolobue A Maringuo Ye Ndi Njo Afunfun

⁵ M cho ni m nyanhan ni unu ihien ndini, osun'a ni unu a maringuo we ohunma-ohunma. M cho ni m nyanhan ni unu ke Di-nwonni-enyi don gha ali Ijptu zuofuha ndi Izrelu, kani, omegudu, o no tikpo ndi hun kwerileni.

⁶ Nyanhanzikwo ni ihien me ndi mmon-ozu hu te ri nsọ hun nodileni ebe we si we nodi, hun la onodi we to: nyanhan ni ni Osolobue e kenguo we nwan egbun itebite to ime eje ishi, e che okinkin-ikpe hun jenkọ d'a ri oken Uhuohin hu.

⁷ Nyanhan ni ihien me eje-ali ndi ahun wu Sodomu le Gomora le obodo ndi ozo hun nokunme ni we. Ndi ri ime ali ndi hu me ke ndi mmon-ozu hu—bu enwen we che ime ughere le uru, ya we no narin afunfun okun-itebite. We no wuru ihien we gi a do ihian aka-ntin.

Enwen We Ke W'e E Lee, E Ledan Okiki

⁸ Bu erira ke ndi nkuzi-ughani gi nwan a hunsonme ohun a han we e me ihien ehun we gi a ruhun, e legberi okiki, e kutu ndi ogho ri ehun.

⁹ Kani, Maikelu hun wu onye-isi ndi mmon-ozu e medeni enina ogen o gi son Ekwensu zuo ozun Mozizi: egun Osolobue anin'a kutu Ekwensu—ihien o gwa Ekwensu wu, “Di-nwonni-enyi a jugbo !”

¹⁰ Kani ndini e kutu ihien owule we ghoteleni. We nohu ke anu-ofia nwonleni uche, w'a ra leban ihien enya—bu hun we ghotahu we lebanleni enya, iya e tikpo we.

A Riziole We Eje-onodi

¹¹ Oken nsongbu rini we! E sonmeguo we uzo Keni ogbu ochu; e giguo we ifiri erere la enwen we toni mmefie Balam egho a suo; e nupuguo we isi ke Kora; a na we ntikpo ke iya, makeni Osolobue k'e tikpo we. ¹² Ntupo ke ndini wu ebe unu n'e rigbama Oriri ihien-osusuo unu; egun arizi we enya ebe we n'e son unu e ri—ndi-ndu ri e lepu enwen we suo enya ke we wu! Orukpu ufere buko ghaleni e zue mirin ke we wu; osisi ghaleni a mi mkpuru ogen we gi a gho mkpuru, osisi we huepu, hun nwunhunni, nwunhunchanrin!

¹³ We nohu ke eje ebiri-ohimin, ihien ifenren we ri a gboshi elu ke ufofo ebiri-ohimin; kokise uzo ohu ghaleni e ru ke we wu, hun Osolobue kwademetoni eje-ishi itebite!

Ikpe-omuma Hun Ri E Cheni We

¹⁴ Enoku, hun ri agbo nke esa—we gha aka Adam gunma—e buguo amuma toni we: o si,
“Lee e,

Di-nwōnni-ēnyi lala

ya lẹ ndị nsọ a nnụ ole-lẹ-ole.

¹⁵ Ọ lala

d'e kin onyẹ ọwụlẹ ikpe,

d'a ma wẹ ile ikpe—

ikpe eje-ihien ile wẹ gi eje-agungun wẹ mẹ

lẹ eje-oku ile jọgbu enwẹn ẹ,

hụn ndi-njọ ghaleni a gbaye Osolobue

gi kuja oku e!”

Eje-Agunun We

¹⁶ Ogen ile ke ndini gi e denwinwin; w'a ra kinbehi ikpe; w'e mesonme eje-ihien ndi ri a gunni we; w'e kukari enwen we, e gi onu-oma a tunarin ihian ihien we.

Mkpinsin-eka Lẹ Ndunmodun

¹⁷ Kani, o me nke unu umune m, nyanhankwo ni ihien ndi-ozu ahun pu-ichen Nna-enyi wu Jizos' Kraisti tume gwato onu. ¹⁸ We gwa unu ni “Ndi-emu k'a puha ogen ikpazuun, ndi k'e mesonme eje-ihien ri a gunni we.” ¹⁹ Uwe wu ndini ihien-uwa ri enya, hun nwonleni Mmon-nso, ndi hun e buhe nkebe.

²⁰ Kani, nke onu umune m, e me ni ni unu e sue ime Okukwe ahun richanrin nsọ onu ri e son, e sue ke ulo we n'a tun; e me ni ekpere ke Mmon-nso don cho. ²¹ E donme ni enwen unu hun unu e gi risonme ndi ihien we a suo Osolobue, ke unu don ri e che omiken Di-nwōnni-ēnyi wu Jizos' Kraisti, hun k'e wehe ni onu ndun itebite.

²² E me ni ni ndi obi-ebu omiken, ²³ onu a dokpunpuha ndi ozo ime okun hu keni unu gi e zuofuha we. Nke ndi ozo, e gi ni egun e me ni we omiken—ka zede ni izize ewuru we yi hun ehụ we meruguu.

Ekpere Ija-mma

²⁴ Nke Osolobue, onye hu hun k'e ri-eka kwodon unu make onu gha a dan, me onu wuru ndi nwonleni ntupo, unu e gi ighoghọ turu ihun e ebegu Ogho ri, ²⁵ Onye hu iya suo wu Chuku, Onye nzuopuha enyi, ogho ya rin'a ghahani Jizos' Kraisti Di-nwōnni-ēnyi —oghọ lẹ ikpen lẹ iken lẹ okiki; k'o rin'a ni ogen d'e bidon, ya rin'a kikenni lẹ jennin ejen! Isee.

Ihiẹn Jizos' Kraiṣti Ghosì Jonu Nghoṣi

¹ Ihiẹn Jizosì Kraiṣti ghosì igbon ẹ wu Jonu ya ri ime ehuhuoni. Osolobue we ihiẹn ndini ye Jizosi, keni o we we ghosì ndi igbon e—ni we hun uzo marin ihiẹn ndi jenkò d'e me egwa. Kraiṣti no zi mmon-ozì ẹ jenni odibo ẹ wu Jonu d'a ghosì a ya, keni o gha aka Jonu ghosì ndi igbon ẹ ya. ² Jonu a shiaguo nwan eri banyeni oku Osolobue le ihiẹn Jizos' Kraiṣti ku; o shiaguo eri ihiẹn ile o hun.

³ Ngozi ya rini onye owule k'a gunpuhani ibe ẹ ihiẹn ndi ri ime amumani; ngozi ya rizikwo ni ndi hun k'a nun'a le ndi hun k'e me ihiẹn we de ime ẹ—makeni ogen ihiẹn ndini e gi me a riguo nsue.

Jonu E Kele Uka Esa Ndi Hu Ri Azuun Eshia

⁴ Jonu de ehuhuoni jenni uka esa ndi hu ri Azuun Eshia.

Efoma le udon hun gha aka Osolobue, onye ahun ri kikenni, hun ri mbu, hun lalani bia ya rini onu—efoma le udon hun gha aka ya le Mmon esa hun ri ihun ukpo ẹ ⁵ le Jizos' Kraiṣti bia.

Jizosì Kraiṣti, hun wu osheri ahun furu we gi e don enya, onye ibuzo gha onwun lihi, onye hun a ki ndi-nze ri elu-uwa.

Ogho le okiki ya wuru nke Jizosì Kraiṣti, onye hun nwe ihiẹn-osusuo enyi, gi edeke ẹ gbapuha enyi aka njo enyi; ⁶ o no nwan me enyi wuru ani-eze, me enyi wuru ndi nchuejan Osolobue ẹ hun wu Nedi ẹ. Ogho le okiki ya wuru nke ẹ jennin ejen! Isee.

⁷ Lee ẹ!

O gi orukpu lala;

enya ile jenkò d'a hun a—
ke ndi hu dun a ihiẹn.

Ndi ani ile ri uwa
jenkò d'a kwan ekwan
make ufiri ẹ.

Eriira k'o jenkò d'a ri! Isee!

⁸ “Mme wu ibuzo le ikpazuun!”

Ya ke Di-nwonnì-enyi wu Osolobue ku—onye hu hun ri kikenni, hun ri mbu, hun lalani; Onye hun nwon iken ile.

Jonu A Hun Jizosì

⁹ Mme wu Jonu nweue unu, hun we ri e gi ifiri Kraiṣti e kpokpo ke we don ri e gi ifiri ẹ e kpokpo onu; m wuzikwo onye Ali-eze Kraiṣti ke unu don wu; m wetuzikwo obi ali ẹ din ndidi rike unu.

We dupu m shi ali Patimosi, ali hu mirin nohunme, makeni m'e ku oku Osolobue le ni m'a shia ni Jizos' eri. ¹⁰ Ogen m gi ri ebahun, o ru uhuhuhin ohu, Uhuhuhin Di-nwonnì-enyi, ebe m ri ime mmon, m no nu oken olu ri e ku oku azuun m. Olu hu no ke opi ri a hannì.

¹¹ O si, “Detu ihiẹn i ri a hun ye ime ehuhuo, y'e zijenni uka esani ya:

uka ri Efesosì,
uka ri Sumeṅa,
uka ri Pegamom,
uka ri Tiatira,
uka ri Sadisi,
uka ri Filadefia
lezi uka ri Laodishia.”

¹² Ya m no gbhuto, ni m hun onye nwe olu ahun ri a gwa m oku. E gbhuto m, m no hun obu-ukpe esa we gi goru meme, ¹³ hunzi onye no ke Nwa nke Ihiẹn etintinnai obu-ukpe esani. O yi ewuru tueru ali, gi ihiẹn goru kenhunme obi ẹ. ¹⁴ Isi ẹ le ntutu ẹ

hụ a chan ụchan lekẹ oruru ochan, lekẹ okpukpu mirin-oyi ochan wu s'no. Enya a ebuo hụ e nwun ke okun ri e nwunni; ¹⁵ ukụ-alị a nọ ke igwe w'a kpọ bronzu, hụn wẹ finchan ohunma-ohunma, e gbuke nọke si wẹ gi okun dunchanpuchanrin unyin ri n'a. Olu e nọzi ke ụzun oken mirin ri e huni. ¹⁶ O gi kokishia esa eka-nni. Opi-a-gha onunai tu nkọ gha a onu suefuha. Ihun e hụ e ti oda-oda ke enya-anwun don e ti efinnai.

¹⁷ Ogen m gi hūn a, m nọ dan ani ukụ a nọke onye nwunni. Kani, o nọ bu eka-nni e kwasị m, si, “Atule egun. Mmẹ wu Ibuzo le Ikpazuun. ¹⁸ Mmẹ wuzi onye hū ri ndun! M te nwunhūn anwunhūn, kani, lee e, m ri nwan ndun jennin ejen. Mmẹ gizikwo isanhan Onwun le Ali-mmōn.”

¹⁹ “Detu nwan ihien i ri a hūn—ihien ri ogenni le ihien jenkọ d'e me ihun.”

²⁰ “O me nke kokishia esa ahun i hūn eka-nni m le obu-ukpe esa hū: kokishia esa hū wu mmōn-ozī esa ndi hū hūn a nokin enya uka esa hū. Obu-ukpe esa hū wu uka esa hū.”

Isi Nke Ebuo

Ozi Jesu Si We Zi Ndi Uka Ri Efesosi

¹ “Dejenni onye-ozī hūn a nokin enya uka ri Efesosi, si a,

Lee ihien onye hū gi kpakpando esa hū eka-nni e, hūn e jenhunme ime obu-ukpe esa hū wẹ gi goru memẹ, a hunchanrin ke wẹ nọ, ku: ² A maringho m ihien ile onu ri e me: ke unu don ri a gbakenme le ke unu don ri e wetu obi ali e dingbu ihien ile. A maringho m ni onu ara ye ndi e me eje-ihien efe; ni onu e leleguo ndi hū kpọ enwen wẹ ndi-ozī pu-ichen, hūn a ni ele wẹ ndi-ozī pu-ichen kaka. ³ A maringhozi m ni unu gi ufiri efan m e wetu obi e dingbu ihien ile, a narin afunfun—bu ndun e k'e gukwọ nwan unu.

⁴ Kani, onwan wu ihien ri e ze m ize ebe unu ri: unu a latoguo ihien-osusuo ahun unu nwe isi-ibuzo. ⁵ Nyanhan ni nwan ebe unu te ri ni onu d'a dan, unu e gbehuto, memezi ihien ndi hū unu te ri e me isi-ibuzo. Unu emen'e, a bia m d'e wepu obu-ukpe unu onodi a—mmani unu bihuto eka.

⁶ Kani, o nwegho ihien ri mma unu ri e me: ihien ndi itu Nikolitia e me, hūn e ze mme le enwen m ize, e zezikwo onu nwen ize. ⁷ Onye nwon ntin ya nu ihien Mmon-nso ri a gwa uka ri ichen-ichen! Onye hūn merini ke m k'e ye iken n'o gi ri mkpuru-osisi ahun e ye ndun, hūn ri Paradaisi, Ali Izu-iken Osolobue.”

Ozi Jizosi Si We Zi Ndi Uka Ri Sumena

⁸ “Nke onye-ozī hūn a nokin enya uka ri Sumena, dejenn'e, si a,

Lee ihien onye hū wu Ibuzo le Ikpazuun ku, onye ahun te nwunhūnni kani o huzi nwan ndun: o si, ⁹ A maringho m afunfun onu ri a ta, marizikwo ke onu mehan ogbenneye (kani odafin ke unu wu nke-esi). A maringho m mkpari unu ri a narin eka ndi hūn a kpọ enwen wẹ ndi Ju, bu ele wẹ ndi Ju, kani ndi ulo-ofufe Ekwensu ke wẹ wu! ¹⁰ Atule ni egun afunfun unu jenkọ d'a ta. Lee e, Ekwensu e d'a tu ndi hū ime unu ye unọ-ngan keni wẹ gi e lele unu. Unu k'a ta afunfun akp'ohin iri. Kwondon ni okukwe unu d'e ru onwun. Unu kwondon e, e ye m unu ndun—gi e tu unu ugon nọke okpu-eze. ¹¹ Onye nwon ntin ya nu ihien Mmon-nso ri a gwa uka ri ichen-ichen! Onwun nke ebuo eruko onye hūn merini ehū, o rukọ onye hū ehū.”

Ozi Jesu Si We Zi Ndi Uka Ri Pegamom

¹² “Nke onye-ozī hūn a nokin enya uka ri Pegamom, dejenn'e, si a,

Lee ihien onye hū gi opia-gha onunai hū tu nkọ ku: ¹³ A maringho m ebe unu bi, ebēhū ukpo Ekwensu ri. Bu unu kwondonhukwo efan m. Unu a ghorini, si ni onu ekwerini ni m, ke ogen wẹ gi gbude osheri m wẹ gi e don enya wu Antipasi, hūn wẹ gbu ime igunrun onu, ime obodo hū Ekwensu bi.

¹⁴ Kani, o nwegho ihien ri e ze m ize ebe unu ri: o nwongho ndi ri ime unu ebēhū hūn e son nkuzi Balam, hūn kuzi Balaki ihien o gi bu uke cheni umu Izrelu, me wẹ ri ihien-oriri wẹ gi rua mmōn, mezikwo wẹ ghere. ¹⁵ O nwonghozikwo ndi e son nkuzi ndi

itu-Nikolitia. ¹⁶ Gbehuto ni nwan. Omeni unu egbehutoji, m k'a bia egwa d'e gi opia-
 agha ri m onu luson ndi hu agha. ¹⁷ Onye nwon ntin ya nu ihien Mmon-nsọ ri a gwa uka
 ri ichen-ichen! Onye hu merini ke m jenkọ d'e yebeye mana hu zuerini. M k'e yezikwo a
 omuma ochan hu we deye efan ohun, efan ohun hun o me ni o nwonni onye marin n'a,
 wezuka onye hu we ye ya wu omuma.”

Ozi Jizosi Si We Zi Ndi Uka Ri Tiatira

¹⁸ “Nke onye-ozu hun a nokin enya uka ri Tiatira, dejenn'e, si a,

Lee ihien Nwa Osolobue ku, onye ahun enya a e nwun ke okun; onye ahun uku-ali a
 no ke igwe bronzu we finchanchanrin ri e gbukeni: o si, ¹⁹ A maringho m ihien ile unu ri
 e me—ke ihien-osusuọ onu nwe ke okukwe onu ke ozi unu ri e jen ke ihien ile unu wetu
 obi ali e dingbuchanrin. A maringho m ni ihien unu ri e me kikenni ka ihien unu me isi
 ibuzo. ²⁰ Kanj, onwan wu ihien ri e ze m ize ebe unu ri: unu e ye okpoho hu wu Jezibelu
 efe, okpoho hu hun a kpo enwen e onye-amuma, hun gi ihien o ri a kuzi e dufie ndi-idibo
 m, e me we a ghere, e ri ihien-oriri we gi ru mmon.

²¹ E yeole m'a efe n'o gbehuto, kanj o juguo n'o gbehutoke gherebehi. ²² Lee e nwan,
 m k'a tu a ye bedi emu; m k'e me ndi ya le we gba a ghere ta eje-afunfun—sukpan ni we
 gbehuto, mebehi eje-ihien ndi hu o ri e me. ²³ M k'e gbu umu a. Uka ile k'e gi e marin
 ni mme wu onye hu e legha uche le obi onye owule; m k'a kuzikwo onye owule ime unu
 ugwo-orun furu ihien o ri e me.

²⁴ Kanj, nke ndi hoduni ime unu ndi ri Tiatira, hun ghaleni e son nkuzini, hun keleni
 munrun ihien ndi hu w'a kpo 'Oken ihien-nzuzue Ekwensu,' m si onu ni ebuyeko m onu
 ibu ozo— ²⁵ ka kwonkenme ni ihien unu gi d'e ru ni a bia m. ²⁶ Onye hun merini, hun k'a
 gha e mesonme uche m d'e ru isi-njendeme, ke m k'e we ndi ali ichen-ichen che okpuru
 e kima,

²⁷ o k'e gi okpo-igwe ki we,

o k'e tikpochanrin we

leke ite we gi urua kpu,

²⁸ noke ke Nedi m don ye m iken m gi a ki. M k'e yezikwo onye merini kokise utuntun
 hu. ²⁹ Onye nwon ntin ya nu ihien Mmon-nsọ ri a gwa uka ri ichen-ichen!”

Isi Nke Eto

Ozi Jesu Si We Zi Ndi Uka Ri Sadisi

¹ “Nke onye-ozu hun a nokin enya uka ri Sadisi, dejenn'e, si a,

Lee ihien onye hu gi Mmon esa Osolobue le kokise esa hu ku: a maringho m ihien ile
 unu ri e me. W'e weri unu ke ndi ri ndun, kanj unu a nwunhunguo! ² Tengin ni nwan,
 unu e donzi ihien hoduni, hun hodu ekere n'o nwunfu—makeni a hunguo m'a ni orun
 onu ezuni oke enya Chuku m. ³ Nyanhan ni nwan ihien we kuzi unu le ihien onu nu, unu
 e gi e don, gbehuto. Omeni unu etenhinni, m k'a bia noke ohin, unu amarinko ogen m'e
 gi banhan ebe unu ri, kaka!

⁴ Kanj, o nwegho ndi buleni oda ri Sadisi hun keleni ru ekwa we unyin. We jenkọ d'e
 yiri ekwa ochan, son m e jenhunme, makeni we furu efuru. ⁵ Onye hun merini k'e son
 we yiri ekwa ochan. Efichanpuko m efan onye ahun ime ehuhuo nke ndun, kaka! M k'a
 no id'enya Nedi m le ndi mmon-ozu e kpo efan onye hu, ku e ni a maringho m onye o wu.
⁶ Onye nwon ntin ya nu ihien Mmon-nsọ ri a gwa uka ri ichen-ichen!”

Ozi Jizosi Si We Zi Ndi Uka Ri Filadefia

⁷ “Nke onye-ozu hun a nokin enya uka ri Filadefia, dejenn'e, si a,

Lee ihien onye hu ri nsọ ku, onye hu wu ihien o si ni ya k'o wu; onye hu gi isanhan
 Defidi; onye hu we ghaleni a saeka a gunma uzo o gunpu mobu gunpu uzo o gunma: o si,

⁸ A maringho m ihien ile unu ri e me. Lee e, a gunpuguo ni m onu uzo, hun o me ni o
 nwonni onye k'a saeka gunman'a. A maringho m ni onu enwekeni iken bu unu hukwo e
 me ihien m ku, unu aghorini ni unu a maringho efan m.

⁹ Lee ẹ! M k'e wehe ndi unọ-ofufe Ekwensu hu we si n'ọ wu Ulo-ofufe ndi Ju, ndi ahun a kpo enwen we ndi Ju bu ntu ro, ele we ndi Ju, a bia we uku unu d'a kponi unu isi ali, keni we hun uzọ marin ni ihien unu suo m. ¹⁰ Makeni unu e wetuguo obi ali dingbuchanrin ihien ile ke m don gwa unu, aniko m afunfun hun lalani we jenkọ d'e gi lele ndi ile ri ime uwa ru unu ehụ. ¹¹ M lala egwa, kwonkenme ni ihien unu gi, amangbe w'a narin onu okpu eze we k'e gi tu unu ugon. ¹² Onye owule merini ke m k'e gi henrin iden* ime Ulo-nsọ Osolobue m, o ghakozi ebenu pu, kaka! M k'e de efan Osolobue m le efan Jerusalem ohun hu ye e ehụ. Jerusalem ohun hu wu obodo-uku Osolobue m. Ya wu Jerusalem k'a gha enu-igwee le eka Osolobue m hidan; m k'e dezikwo efan ohun m ye onye ahun ehụ ¹³ Onye nwon ntin ya nu ihien Mmon-nsọ ri a gwa uka ri ichen-ichen!”

Ozi Jesu Si We Zi Ndi Uka Ri Laodishia

¹⁴ “Nke onye-ozu hun a nokin enya uka ri Laodishia, dejenn'e, si a,

Lee ihien onye hu wu 'Isee' hun oku Osolobue gha a bun ku—onye ahun wu Osheri we gi e don enya; Osheri ahun wu onye ezioku; Onye hu ihien ile Osolobue ke gha eka bia: o si, ¹⁵ A maringho m ihien ile unu ri e me: unu anuni okun, onu ajuni oyi. K'ọ ri m, unu a nu okun mobu ju oyi! ¹⁶ Ebe o me nwan ni unu me nan: unu anuni okun, unu ajuni oyi, m'e d'a gha onu m jupu unu!

¹⁷ Unu ri a si, 'M wu odafin, a baole m uba, o nwonzini ihien a ko ni m.' Kani, unu a marin n'o nwonni ke o han unu kaka, ni onu e ruguo ihien a gba enya-mirin, ni ogbenye ke onu wu, ni onu wu enya-mpin, ni unu gba oto! ¹⁸ M ri nwan a dun unu odun: nonnarin ni m goru we gwaleni, hun we gi okun dunchanpu unyin ile rin'a, keni unu hun uzọ wuru idafin; unu e nonnarinzi m ekwa ochan yiri, gi e kpume oto unu hun e me ifenren, amangbe w'a hun a; nonnarinzikwo ni m ogun-enya tuye enya, keni unu leghama uzọ.

¹⁹ Ndi m nwe ihien-osusuo we ke m'a jugbo, uwe ke m'e ye afunfun keni we nwonrin uche. Wepuhakwo ni nwan obi, unu e bihuto eka. ²⁰ Gon ni ntin! M turu nwan onumuzo, a du eka, onye nu olu m gunfu uzọ, a banhan m d'e kunrun e, e son m'e ri, o son m ri. ²¹ M k'e ye onye merini onodi n'o son m nodi elu ukpo-eze m, noke ke mme nwen don meri, son Nedi m nodi elu ukpo-eze e. ²² Onye nwon ntin ya nu ihien Mmon-nsọ ri a gwa uka ri ichen-ichen!”

Isi Nke Ẹnọ

Ke W'e Fee Osolobue Ime Elu-igwee

¹ Onwan e meguu, m no lee enya, hun onumuzo we gunpu elu-igwee. Olu hu gwa m oku mbu hun no ke oken opi no si m, “Bia enu ebeni, ni m ghosi i ihien jenkọ d'e meni ihien ndini meguu.” ² Ozigbo, m no ri ime-mmón. M no hun ukpo-eze ime enu-igwee ebenu, hunzi onye ohu nodi ali elu e! ³ Onye hun nodi ali ebenu hu e gbuke ke omuma w'a cho acho w'a kpo jasper le hun w'a kpo kaneliani. Ekon-le-ogugu hun e nwun ke omuma w'a cho acho wu emaradi fihunme ukpo-eze hu ohi-ohi. ⁴ Ukpo eno-kwasio-ogun fihunme ukpo-eze hu ohi-ohi. Ndi-isi eno-kwasio-ogun nodisonme ukpo ndi hu. We ile yisonme ewuru ochan, kpusonme okpu-eze goru.

⁵ Amuma hu a gha ukpo-eze hu e bepaha; uzun mirin ri e deni le akpabo huzi a gha ukpo-eze hu a hanpaha. Ukpe esa ri ihun ukpo hu e nwun—ukpe esani wu Mmon esa Osolobue.

⁶ Ihien rike ohimin we gi ughegbe memere ri ihun ukpo hu; o behu nwanran-nwanran, e nwun zai.

Ihien eno ri ndun enya junsomme ihun le azuun nohunmezikwo ukpo-eze hu: ⁷ nke ibuzo ri ke eworo; nke ebuo ri ke oken-efin; ihun nke eto ri ke ihun ihian; nke eno ri ke ugon ri e feni. ⁸ Ihien eno ndini ri ndun nweonme nku isin-isin. Enya jun we uzọ ile—ke ime we ke azuun we. W'a ra bubehi ebue—ke uhinhin ke efinnai—ihien we a busonme wu, “Nsọ, nsọ, nsọ—ke

* Isi Nke Ẹtọ:12 Pila

Osolobue hun wu Di-nwonni-enyi ri!

Osolobue hun nwon iken ile—

Onye hun ri mbu,
hun ri kiken ni,
hun lalani.”

⁹ Ogen owule, ihien eno hu ri ndun gihu yeguu onye hu ri ndun jenin ejen hun nodi ani ukpo hu ogho le mgbaye le ekele enina, ¹⁰ ndi-isi eno-kwasi-ogun ahun a dan ali ihun Onye hu nodi ali elu ukpo-eze ahun, Onye ri ndun jenin ejen, fe e, tuha okpu-eze we ye ali ihun ukpo hu, a si,

¹¹ “Chuku-Nna enyi!

Y'e furughu onye we a ja mma—
y'e furughu ni w'e ku e ni
ogho le mgbaye le iken
wu nke i.

Makeni, iyu ke ihien ile.

Makeni y'a chogho,
i no me we ri;
makeni y'a chogho,
i no ke we.”

Isi Nke Isen

Nwa-ebulu Osolobue Hu Soro Ru Ogo Ihien Ile

¹ M no hun ehuhuo we fifima aka-nni onye hu nodi ani enu ukpo-eze hu. We dejun ehuhuo hu ihien, ke ime e ke azuun a, gi eriri esa kenme e. ² M no hunzi mmon-ozu ohu kin-akwanran k'o gi oken olu e yi oro, a si, “Onye furu hun k'a topu eriri ndi hu, fifipu ekukwo hu?” ³ Kani, o nwonni onye owule ri elu-igwee mobu enu-awa mobu okpuru-awa hun saeka fifipu ehuhuo hu mobu lee enya ime e. ⁴ M no kwanma ekwa oda-oda, makeni o nwonni onye we hun furuni, hun k'a fifipu ehuhuo hu mobu lee enya ime e. ⁵ Ya ke onye ohu ime ndi-isi hu no si m, “Akwanzile! Lee e, Eworo ebun Juda, Mkpogun Defidi, e meriguu—o k'a saeka tofu eriri esa ndi hu, fifipu ekukwo hu.”

⁶ Ya m no hun Nwa-ebulu hun noka si we te gbu e egbu k'o turu ebata ukpo-eze hu le ihien eno hu ri ndun le ndi-isi eno-kwasi-ogun hu hun we ile fihunme ya wu ukpo-eze. Nwa-ebuluni nwon mpin esa le enya esa—hun wu Mmon esa Osolobue, hun Osolobue zijen elu-awa ile. ⁷ Nwa-ebulu hu no jen d'e weri ehuhuo hu we fifima, hun ri aka-nni onye hun nodi enu ukpo-eze hu. ⁸ Ogen o gi weriguu ehuhuo hu, ihien eno hu ri ndun le ndi-isi eno-kwasi-ogun hu no dan ali ihun Nwa-ebulu hu; onye owule ime we gi ubo le aferen nsensi we gi goru memehun nsensi jun ime e. Nsensini wu ekpere ndi nke Osolobue. ⁹ Ya we no bu ebu ohun, si,

“Iyu furu

hun k'e weri ehuhuo hu,
hun k'a topu eriri ndi hu
we gi kenme e;

makeni we gbu i,

i no gi edeke i

gbapuhani Osolobue ihian
ime ebun owule,
ime asusu owule,
ime ali owule
le ime ndi owule.

¹⁰ Y'e meguo we wuru

ali-eze le ndi nchu-ejan
ebe Osolobue enyi ri;

wẹ k'a kị elu-ụwa.”

¹¹ E lezi m ọnya, m nọ nụ olu ndị mmon-ozini bu ọda hụn fihunmẹ ukpo hụ ohi-ohi le ihien ndi hụ ri ndun le ndi-isi hụ. Ndi mmon-ozini e bukenmẹke ọda, wẹ ri nnu-uku ole-le-ole le ijeri ole-le-ole. ¹² Wẹ hụ e gi oken olu a bu ẹbu, a si,

“Nwa-ebulu hụ wẹ gbu

e furughọ hụn w'e tuchan,

nị iken le akụ-le-uba

le amamihien le akwanran

le mgbaye le ogho le ojija-mma

wu nke e!”

¹³ M nọ nuzi ke ihien ile wẹ ke eke ri a bu ẹbu—ke hụn ri enu-igwee ke hụn ri elu-ụwa ke hụn ri okpuru ụwa ke hụn ri ime ohimin. Ihien wẹ ri a bu wu:

“Ojija-mma le mgbaye

le ogho le okiki

ya wusonmẹ nke onye hụ

hụn nodi ani elu ukpo-eze—

le Nwa-ebulu hụ—

jenrin ejen!”

¹⁴ Ihien eno hụ ri ndun nọ si, “Isee!” Ndi-isi hụ nọ dan ali, fe Nwa-ebulu hụ.

Isi Nke Isin

Nwa-ebulu Hụ A Topu Eri Ndị Hụ

Eri Nke Ibuzo

¹ Ya m nọ hụn ke Nwa-ebulu hụ topu eriri ohu ime eriri esa ahun wẹ gi kenmẹ ehuhuo hụ, m nọ nụ ke ohu ime ihien eno hụ ri ndun gi oken olu hankenmẹ ke akpabo, si, “Bia!”

² M nọ lee ọnya, e lee eshin ochan! Onye ri e nyinn'e gi utoa. Wẹ nọ ye e okpu-eze, o nọ nyinrin eshin e pu d'e merisonmẹ agha.

Eri Nke Ebuo

³ Ogen Nwa-ebulu gi tofu eriri hụn mẹ wẹ ebuo, m nọ nụ ke hụn mẹ ebuo ime ihien eno hụ ri ndun si, “Bia!” ⁴ Ya eshin ozọ nọ fuha. Onwan e nwun ufie-ufie. Wẹ nọ ye onye ri e nyinn'e iken n'o wepu udon elu-ụwa, keni ihian gbume ibe wẹ. Wẹ nozi we opia-agma hi-ogbe ye e.

Eri Nke Eto

⁵ Ogen Nwa-ebulu hụ gi topu eriri hụn mẹ wẹ eto, m nọ nụ ke nke eto ime ihien ndi hụ ri ndun si, “Bia!” M nọ lee ọnya, e lee eshin ogi! Onye ri e nyinn'e gi ihien wẹ gi a ma ihien. ⁶ M nọ nụ ihien nọke olu ri e ku oku k'ọ gha etintinnai ihien eno hụ ri ndun hanpuha, a si, “Ọka jenkọ d'a kogbu enwen e: mkpu oka-witi eno k'a wude egbo-orun akpu-uhuhin! Mkpu oka-bali mmakalaka mmebuo k'a wude egbo-orun akp'ohin! Ka e wiwikwole ofungbon-olivu le manya!”

Eri Nke Eno

⁷ Ogen Nwa-ebulu hụ gi topu eriri nke eno, m nọ nụ olu hụn mẹ wẹ eno ime ihien ndi hụ ri ndun, k'ọ si, “Bia!” ⁸ E lee m ọnya, e lee eshin e nwun ehuhuo-ndun, ehuhuo-ndun, kanị o hụ e nwun nanhin! Efan onye ri e nyin n'e wu Onwun; Ali-mmon sonko a. Wẹ nọ kebe ụwa uto eno, ye wẹ iken igi opia-agma le unwun le emu le eje-anu ndi ri elu ụwa gbupu uto ohu rin'a.

Eri Nke Isen

⁹ Ogen Nwa-ebulu hụ gi topu eriri nke isen, m nọ lee ọnya okpuru ukpo nchu-ejan, m nọ hụn umen-ndun ndi hụn wẹ gbu make oku Osolobue le eri wẹ shiani Jizosi. ¹⁰ Wẹ nọ weshi olu wẹ enu, e yi, “Euu Di-nwonni-onyi, Onye hụn ihien ile ri aka a, onye ri nsọ, onye ezioku! Nani ke y'e biehan d'e kin ndi ri enu-ụwa ikpe, gbugwari wẹ ke wẹ don

gbu ẹn̄yi?” ¹¹ Ya wẹ nọ ye onyẹ-onyẹ ime wẹ ẹwuru ochan tueni, si wẹ zuzi ikẹn ẹkẹrẹ ni umunẹ wẹ lẹ ndi-idibo ibe wẹ zuguu ọnu, ndi ahun ihian k'e gbu kẹ wẹ don gbu wẹ.

Eriri nke Isin

¹² Ogen Nwa-ebulu hu gi tofu eriri nke isin, ali nọ mahihie oda-oda, anwun nọ gime ngi kẹ ẹkwa-ogi, ifon hun shiagun nọ nwunhuto, nwunmẹ ẹdeke-ẹdeke. ¹³ Kokishia nọ gha elu-igwere danyesonmẹ ani—nọkẹ ebe oken ufere nọ nutusonmẹ ogbe figi chanleni. ¹⁴ Igwere nọ fori nọkẹ ebe wẹ nọ fifima ehuhuo, wepu. Wẹ nọ wepu ugu ile lẹ ali ile mirin nohunmẹ onodi wẹ. ¹⁵ Ya ndi-nze uwa lẹ ndi uku lẹ ndi-ndu-agma uku, lẹ ndi idafin, lẹ ndi ile wẹ gi oku wẹ e don lẹ ndi ozo ile—kẹ igbon kẹ ndi nwe enwen wẹ—nọ shisonmẹ ime okporo lẹ ebe omuma risonmẹ elu ugu d'a wari, ¹⁶ a si ugu lẹ omuma ndi hu, “Dodo ni, dankwasị ni ẹn̄yi! Ni unu zuemẹ ẹn̄yi makẹ Onyẹ hun nodi elu ukpo-eze hu gha e legha ẹn̄yi; makẹ omuma Nwa-ebulu hu ghazikwo e kunrun ẹn̄yi— ¹⁷ makeni oken uhuhin wẹ gi a kpo omuma a biaguo! Onyẹ wu nwan onyẹ ahun jenkọ d'a sa ẹka wuzo!”

Isi Nke Eṣa

Madu Nnu Ogun-mmesato Hu

¹ Onwan e meguu, m nọ hun mmon-ozì ẹnọ kẹ wẹ turusonmẹ ebamin ẹnọ uwa. Wẹ turusonmẹ ebegu e gbondon ufere ẹnọ hun e fe ime uwa, amamgbe ufere e fezi uwa mobu ohimin mobu osisi owule. ² Ya m nọ hun mmon-ozì ozo k'ọ gha azuun owuwa-nya-anwun puha, shiko elu; o gi ihien Osolobue ri ndun gi e ye ahima. O nọ gi oken olu gwa mmon-ozì ẹnọ hu wẹ ye ikẹn ni wẹ gi wiwi uwa lẹ ohimin oku, ³ si wẹ, “Ekewiwile ni uwa mobu ohimin mobu osisi owule; cheri ni ni ẹn̄yi yeguu ndi idibo Osolobue ẹn̄yi ahima ezimezi-ihun wẹ.” ⁴ M nọ nwan nu madu ole wẹ ye ahima ahun. Madu nnu ogun-mmesato kẹ wẹ ye ahima hu ime ikpun-ulo ile ri Izrelu:

⁵ nnu iri-kwasì-ogun wu ndi ikpun-ulo Juda;
 nnu iri-kwasì-ogun wu ndi ikpun-ulo Rubeni;
 nnu iri-kwasì-ogun wu ndi ikpun-ulo Gadì;
⁶ nnu iri-kwasì-ogun wu ndi ikpun-ulo Asha;
 nnu iri-kwasì-ogun wu ndi ikpun-ulo Naf'tali;
 nnu iri-kwasì-ogun wu ndi ikpun-ulo Manase;
⁷ nnu iri-kwasì-ogun wu ndi ikpun-ulo Simionu;
 nnu iri-kwasì-ogun wu ndi ikpun-ulo Livai;
 nnu iri-kwasì-ogun wu ndi ikpun-ulo Isaka;
⁸ nnu iri-kwasì-ogun wu ndi ikpun-ulo Zebulon;
 nnu iri-kwasì-ogun wu ndi ikpun-ulo Josefù;
 nnu iri-kwasì-ogun wu ndi ikpun-ulo Benjamini.

Igunrun Ihian Gha Ali Ile Ri Ichen-ichen Puha

⁹ Onwan e meguu, m nọ lee ẹn̄ya, hun igunrun hi-ogbe, hun o mē ni o nwonni onyẹ saeka gun wẹ. Wẹ gha ali ile, ebon ile, ndi ile, lẹ asusu ile puha. Igunrunni turu ihun ukpo-eze hu lẹ ihun Nwa-ebulu hu. Wẹ yisonmẹ ẹwuru ochan tueru ani. Onyẹ-onyẹ ime wẹ gisonmẹ iguru ẹka. ¹⁰ Wẹ hu e gi oken olu e yi oro, a si,

“Nzuofuha gha ẹka Chuku ẹn̄yi

hun nodi enu ukpo-eze

lẹ Nwa-ebulu hu a bia”

¹¹ Ndi mmon-ozì ile turusonmẹ ebegu, fihunmẹ ukpo hu lẹ ndi-isi hu lẹ ihien ẹnọ hu ri ndun; wẹ nọ dan ali ihun ukpo hu, ke isi ali, fe Osolobue, ¹² a bu ebuni:

“Isee!

Ija-mma lẹ ogho

lẹ amamihiẹn lẹ ekele

lẹ mgbaye lẹ ikẹn lẹ akwanran

wu nke Chuku ẹn̄yi

jenrin ejen! Isee!”

¹³ Ya onye ohu ime ndi-isi hu no si m, “Elee ndi wu ndini yi ekwa ochan tueru ali? Elebe ke we gha bia?” ¹⁴ M no si a, “Di-okpa, iyu marin ndi we wu.” Ya o no si m, “Ndiri wu ndi hun gha oken ukpokpo hu puha. E giguwo we edeke Nwa-ebulu hu su ewuru we, ewuru we e henrinsonme nke ochan. ¹⁵ Ya hain we gi nwan ri ihun ukpo Osolobue e fe e uhinhin le efinnai ime Ulo-nsa a. Osolobue, Onye hun nodi ani elu ukpo-eze, k'a noyeni we, chedon we. ¹⁶ Egun ihien-oriri le ihien-orira agunkozi we. Anwun mobu ihien owule a hun okun amakozi we. ¹⁷ Make ni Nwa-ebulu hu hun ri etintinnai* ebefu ukpo hu ri k'a wuru onye-ndu we; o k'e du we noke onye e du anu, shi isi-mirin ndi hu mirin e ye ndun gha a bia. Chuku jenkwo d'e finchanpu enya mirin owule ri we enya.”

Isi Nke Ɛsato

Eriri Nke Ɛsa Hu Le Opi Ɛsa

¹ Ogen Nwa-ebulu hu gi topu eriri nke esa, elu-igwee ile no me juu ihien noke nkirishi mgbahunme okuloku ohu. ² Ya m no hun ndi mmon-ozu esa hu hun e turu ihun Osolobue. We no ye we opi esa. ³ Mmon-ozu ozu, hun gi mkpu goru w'a kpwo Sensa we gi a dunni Osolobue nsensi okun, no bia d'e turu ihun ukpo nchu-ejan hu. We no kponye e nsensi oda-oda, n'o gi ya le ekpere ndi-nsa ile e me chu ejan elu ukpo nchu-ejan hu we gi goru mema hun ri ihun ukpo-eze hu. ⁴ Enwunrun nsensi hu ri a dunni le ekpere ndi-nsa hu no gha aka mmon-ozu hu a loshi elu ihun Osolobue. ⁵ Ya mmon-ozu hu no weri Sensa hu we gi a dun nsensi okun, gi okun ri ukpo nchu-ejan hu hujun e, tu a ye enu-awa. Ya ke akpabo no han, mirin e den, amuma e be, ali a mahihie.

Opi Eno Ibuzo

⁶ Ebefu ke ndi mmon-ozu esa hu gi opi esa no kwademe ni we gbu opi we.

Opi Ibuzo

⁷ Mmon-ozu nke ibuzo no gbu opi e, ekwan-igwee le okun we gwogbama ya le edeke no puha. We no ma we ye ime uwa, o no dunpu uzu ohu okun, nato uzu ebuzo; ime osisi ile, o dunpuzi uzu ohu, o hoduzo ebuzo; o dunpuchanrinzi efifia-ndun ile.

Opi Nke Ebuzo

⁸ Mmon-ozu nke ebuzo no gbu opi e, we no tu ihien noke eregede ugu ri a nwun okun ye ime ohimin—azuun ohu no henrin edeke, o hoduzo azuun ebuzo. ⁹ Uzu ohu ime ihien ndi ri ndun ri ime ohimin no nwunhun, o hoduzo ebuzo. Ime ugbo-mirin ile, uzu ohu no tikpofu, o hoduzo ebuzo.

Opi Nke Eto

¹⁰ Mmon-ozu nke eto no gbu opi e: kokise ohu hi-ogbe ri e nwun okun leke owa no gha igwere dan. Ime iyi ile ri uwa, o danye uzu ohu nato uzu ebuzo—uwe le isi-mirin ri ichen-ichen k'o danye. ¹¹ Efan kokise hu wu “Elumilu.” Ime mirin ile rinj, uzu ohu no lumelilu, o hoduzo ebuzo. Ndi bu oda no nwunhun, make ni mirin hu ri e lu ilu.

Opi Nke Eno

¹² Mmon-ozu nke eno e gbu opi e, ihien no fian enya-anwun azuun ohu, fianzikwo ifon le kokise azuun ohu-ohu, latosonme we azuun ebuzo-ebuzo. Ukpwe we no belua: we kebe ke we e nwunhan mbu uzu eto, enwunkarizini we uzu ebuzo. Anwun amuchanrinzini ke uhuhin han k'o don a mu mbu; ifon etibiehanzini k'o don e ti mbu. We kebe uhuhin uzu eto, anwun amukarizini uzu ebuzo—erirazikwo ke ifon me uhinhin. ¹³ M no lee enya enu, hun ugon ohu k'o feko ime elu, yiko, “Nsongbu! Nsongbu! Oken nsongbu jenkwo d'a rinj ndi ile bi elu-awa ogen ndi mmon-ozu eto hu k'e gi nwan gbusonme opi eto hun hoduni!”

* Isi Nke Ɛsa:17 Lee 5.6

Isi Nke Itenei

Opi Eto Hoduni Le Eje-mgbugbu Ahun

¹ Mmọn-ozị nke isen e gbu opi e, m nọ hun kokise ohu hun gha elu-igwee danye uwa. We nọ ye e isanhan oken-mgbugbu hu migbu enwen e.

² O nọ gunpu eje-mgbugbu hu migbu enwen e, enwunrun nọ gha ebenu lopuhama ke enwunrun oken okun we gi a dunchanpu unyin ri goru. Enya-anwun le ufere nọ gba ishi make ufiri enwunrun okun hu gha ebenu a lofuha. ³ Ya igurube nọ gha ime enwunrun hu puhama, berisonme enu-uwa. We nọ ye we iken, udi iken hu akpi ri elu-uwa nwe.

⁴ We nọ si we egbulu efifia ri enu-uwa mobu ihien owule e nwun ehuhuo-ndun ehuhuo-ndun ri e sue ime ugbo mobu ime ofia mobu osisi owule, ka we ru ndi hu nwonleni ahima Osolobue ezimezi-ihun we ehụ, uwe suo. ⁵ We nọ ye igurube ndi hu efe ni we ye ndi hu ezigbo afunfun, orogbo ifon isen—kani anini we we gbu ndi hu. Ufu we nọke ebe akpi nọ gba ihian. ⁶ Ogen ihienni e gi me, ihian k'a cho onwun, ahunko we onwun; we jenkọ d'a chokenme ni we nwun, kani, onwun k'a gba ni we oso.

⁷ Igurube ndi hu ri ke eshin we kwademegu we k'e gi jen agha. Ihien nọ ke okpu-eze goru risonme we isi. Ihun we nọ ke nke ihian. ⁸ Enenren we sue ke ntutu ikpoho. Eze ri we onu nọ ke nke eworo. ⁹ Okpukpu ri we ehụ ri ke igwe onye-agma gi e gbondon obi; nku we hu a zun uzun ke ebe eshin dokpunko ugbo-agma bu oda gbanko ogbo agha. ¹⁰ We nwesonme odundun. Edide w'a gba ihian risonme we odundun—o nọ ke edide akpi. Odundun we ke iken we gi e ye ihian afunfun orogbo ifon isen ri.

¹¹ Eze a ki igurube ndini we wu mmọn-ozị oken-mgbugbu hu migbu enwen e. Ndi Hibu a kpo mmọn-ozini Abadonu; ndi Griki a kpo a Apolionu: efan ebuoni wu “Onyentikpo.”

¹² Nsongbu nke ibuzo a ghafegu, ebuo lalazi.

E Gbupu We Uzo Ohu Ime Ndi Ri Elu-uwa Latọ Uzo Ebuo

¹³ Mmọn-ozị nke isin nọ gbu opi e, m nọ nu ke olu gha mpin eno ri ntin eno ukpo nchu-ejan goru hu ri ihun Osolobue a hanpuha. ¹⁴ Olu hu nọ si mmọn-ozị nke isin hun gi opi, “Topu mmọn-ozị eno hu we kenmeto oken iyi Yufretisi!” ¹⁵ Ya we nọ nwan topu mmọn-ozị eno hu, hun we kwademegu, kenme we to, e che ogenni, uhuhinni, ifonni le ahiani; we nọ nwan topu we keni we gbupu uzo ohu ime ihian ile ri elu-uwa, gbuhodu uzo ebuo. ¹⁶ Ndi-agma hun nyiko eshin nọ puha, we wu ijeri-ohun ogun-iri (ya wu nnu-iri, nnu-iri uzo nnu isen-kwasị-ogun-isin). A nughọ m ole we ri.

¹⁷ Lee ke m don hun eshin ndi hu ime ohun m: ndi ri e nyin ni we yisonme ihien igwe we gi e gbondon obi we. Ihien igwe ndini e nwun ufie-ufie leke okun, enwunrun-enwunrun leke Safe, lezi unwanran-unwanran leke nsin-enya-anwun wu sofo. Isi eshin ndi hu ri ke nke eworo. Okun le enwunrun le nsin-enya-anwun wu sofo ghazi we onu a puha. ¹⁸ We nọ gi eje-ihien eto ndi hu ri a gha eshin ndi hu onu a fuha—ya wu okun le enwunrun le nsin-enya-anwun wu sofo—gbufu uzo ohu ime ihian ile ri elu-uwa, gbuhodu uzo ebuo, ¹⁹ makeni onu eshin ndi ahun le odundun we ke iken eshin ndi hu risonme. Odundun we nosonme ke agwo, nwonsonme isi ke agwo. Isi ndi hu risonme we odundun ke we gi a ru ihian ehụ. ²⁰ Ndi hu hodu elu uwa—ndi hu eje-ihien ndini gbuleni—egbehutoni obi mebehi eje-ihien we ri e me; alatoni we ife eje-mmọn le ifesonme mmọn we gi eka mememe—ke nke goru ke nke ona wu siva ke nke igwe bronzu ke nke omuma ke hun we gi osisi pin—mmọn ghaleni e ri-eka e legha uzo mobu a nu ihien mobu e jen ijen! ²¹ Egbehutozikwoni we mebehi njo ndini we e me: igbu-ochu, irua-mmọn, ibu-nshi le gi iken eje-mmọn a run, ughere, izu-ohin.

Isi Nke Iri

Mmọn ozi Hu Gi Ehuhuo We Fifi

¹ Ya m nọ hun mmọn-ozị ozo kin-akwanran k'o gha elu-igwee hidanla. Orukpu fuhunme e; ekon-le-ogugu ri ibe isi e, ya nwen ri a okpuru; ihun e nọ ke enya-anwun.

Ụkụ a rị ke polu ẹbuọ wẹ gi ọkụn mēmẹ* . ² O gi ẹhụhụọ mẹ ẹkẹrẹ wẹ fifipụ ẹka a. O nọ bu ụkụ ẹka-nni ẹ che elu ohimin, bu ụkụ ẹka-ekpen ẹ tọ akpakali. ³ O nọ gi oken olu, hụn nọ ke nke ẹworo rị e denni, yi oro. Ogen o gi yi oro, akpabọ ẹsa ahun nọ han. ⁴ Ogen akpabọ ẹsa ahun gi hanguu, m te cho ni m demẹ, kani a nu m olu gha elu-igwee si, “Zueme ihien akpabọ ẹsa hu ku, edetule e!”

⁵ Ya mmon-ozu hu m hun k'o turu elu ohimin le akpakali nọ wesi ẹka-nni ẹ enu zime enu-igwee, ⁶ kun efan Onye hu ri ndun jenin ejen, hun ke elu-igwee le ihien ile rin'a, uwa le ihien ile rin'a le ohimin le ihien ile rin'a, si, “Ebiekozi we, kaka! ⁷ Kama, hun mmon-ozu nke esa gihu gbu opi e, ihien ahun mini Osolobue kwademe e mezuchanrin k'o don gwa ndi idibo ẹ ndi-amuma.”

⁸ Ya olu hu gha elu-igwee gwa m oku nọ sizi m, “Jen d'e weri ẹhụhụọ hu fifipuni hun ri ẹka mmon-ozu hu ụkụ a ohu ri elu ohimin, ụkụ a ohu hu akpakali.” ⁹ Ya m nọ jen d'e kunrun mmon-ozu hu, si a ye m ẹhụhụọ hu mẹ ẹkẹrẹ. O nọ si m, “Weri ẹ ri. O k'a sọ ị usuo onu nọke mirin-enwun, kani, o k'e lu i ilu ẹfo.” ¹⁰ Ya m nọ narin mmon-ozu hu ẹhụhụọ hu mẹ ẹkẹrẹ ri, o nọ sọ m usuo onu nọke mirin-enwun, kani, ogen m gi riguu a, ẹfo nọ lumẹ m ilu. ¹¹ Ya wẹ nọzi si m, “I k'e buzi amuma banyeni ndi bu oda, ani bu oda, ndi asusu ichen-ichen bu oda le ndi-nze bu oda.”

Isi Nke Mmanai

Ndi Osheri Ebuo Hu

¹ Ya wẹ nọ ye m mkpinsi wẹ gi a ma ihien. Mkpinsi hu nọ ke okpo. Wẹ nọ si m, “Bia d'a ma Unọ-nso Osolobue le ukpo nchu-ejan, y'a gunzikwo ndi hun ri ebeku e fe ofufe. ² Ka amale ihun-ezi Ulo-nso, hapu ohun—makeni e wegwo w'a ye ndi ali ndi ozo ri ichen-ichen. Wẹ k'a zo obodo nso hu ụkụ orogbo ifon ebuo kwasị ogunna.”

³ “M k'e ye ndi-osheri m ebuo iken bu-amuma, ku oku-Chuku, orogbo akpu-uhuhin ogun eto kwasị nnu eto (ogun mmeto kwasị nnu-uku), wẹ k'e yisonme ekwa ahio.” ⁴ Ndi osherini wu osisi olivu ebuo le obu-ukpe ebuo hu ri ihun Onye-nwon-uwa-ile. ⁵ Omeni ihian cho n'ọ mẹ wẹ ihien owule, okun a gha wẹ onu puha, dungbu ndi inenren wẹ ahun cho ni wẹ mẹ wẹ ihien; erira ke onye owule cho n'ọ mẹ wẹ ihien owule k'a don nwun. ⁶ Wẹ nwon iken wẹ gi a kpokin enu-igwere amangbe mirin e zue ogen hu ile wẹ gi e bu amuma, e ku oku Chuku. Wẹ nwonzikwo iken wẹ gi e mẹ mirin e henrin edeke—ke mirin ri iyi ke hun ri ohimin, wẹ nwonzikwo iken wẹ e gi mẹ udi eje-nsongbu le afunfun owule biani uwa ogen owule wẹ cho.

⁷ Wẹ shiagu ẹri wẹ, eje-anu hu hun k'a gha eje-mgbugbu hu migbu enwen ẹ puha k'a luson wẹ agha, meri wẹ, gbu wẹ. ⁸ Ozun wẹ k'a ri uzọ uwaya kani ri obodo uku hu wẹ gi enya ime mmon a kpo Sodomu le Ijitu, obodo ohu hu wẹ nọ kpogbu Di-nwonni-wẹ. ⁹ Orogbo akp'ohin eto le mkpikpi, ndi ri ichen-ichen le ndi ebun le asusu le ali risonme elu uwa k'a gba ozun wẹ ilee; aniko wẹ onye owule li wẹ. ¹⁰ Ndi bi uwa k'a ri a ghoghọ ni madu ebuo hu a nwunhun, e mẹ mmemme, e yetari ibe wẹ ihien—makeni ndi-amuma ebuoni te bu afunfun toni ndi ile ri elu-uwa.

¹¹ Kani, ogen o gi mefu akp'ohin eto le mkpikpi, ufere hun e ye ndun nọ gha ebe Osolobue ri bia, banye ime wẹ, wẹ nọ turu oto—oken egun nọ bia ndi hunni wẹ. ¹² Ya wẹ nọ nu oken olu gha elu-igwee si wẹ, “Bia ni elu ebeni!” Ya wẹ nọ gi orukpu shi enu-igwee, id'enya ndi-inenren wẹ ri e lee wẹ ile. ¹³ Ozigbo, ali nọ mahihie oda-oda, azun ohu ime obodo hu nọ tikpo, o hodu azun itenei. Ali hu mahihieni gbu madu ogun-iri kwasị nnu-mmesa (madu nnu-uku esa). Egun nọ tikenme ndi hoduni, wẹ nọ kweri ni Osolobue hun ri elu-igwee e hike ogbe.

¹⁴ Nsongbu nke ebuo a ghafegwo, lee e, nke eto lala egwa.

Opi Nke Esa

¹⁵ Ya mmon-ozu nke esa nọ gbu opi e, m nọ nu oken olu risonme elu-igwee, a si,

* Isi Nke Iri:1 pila ebuo wẹ gi okun mēmẹ

“Alì-eze ụwa a wuruọlẹ nke Di-nwọnni-ẹnyi
lẹ nke Kraistì a hụn o tume;
o k'a kị jẹrin e jẹ!”

¹⁶ Ya kẹ ndì-isi ẹnọ kwasì ọgụn hụ hụn nọdịsonmẹ ukpo wẹ ihun Osolobue nọ dan anị, keni Osolobue isi-alì, fe ẹ, ¹⁷ a bụ ẹbunì:

“Enyi rì e ye i ekele,
Chuku Nna,
hụn nwọn ikẹn o gi e mẹ ihien ile,
onye hụn rì kikenni, hụn rìzikwọ mbụ.
Makeni y'e giguọ ikẹn i hi-ogbe kịma.
¹⁸ Ndì alì ile e te bughọ olulu;
kani iwe-lẹ-ọnuma ì
a biaọlẹ nwan.
Ogen y'e gi kin ndì nwunni ikpe
e ruguọ.
Ogen hụn y'e gi kụ ndì-idibo i ụgwọ,
e ruguọ nwan—
ndì idibo i ndì-amuma—
uwe lẹ ndì-nsọ
lẹ ndì a tų egun i—
kẹ ndì uku kẹ ndì nta.
Ogen y'e gi tikpọ ndì hụn e tikpọ ụwa
e ruguozì!”

¹⁹ Ya wẹ nọ gunpụ Ụlọ-nsọ ime enu-igwee, wẹ nọ hụn Ekpẹti-nkwerigbama Osolobue ime ebehu. Amuma elu-igwee nọ besonmẹ, mirin nọ densonmẹ, akpabọ nọ hansonmẹ; alì nọ mahihie, ẹkwan igwere nọ dan ọda-ọda.

Isi Nke Mmẹbuo

Okpoho Hụ Lẹ Dragonu

¹ Ya kẹ okẹ ahunlele pu-ichen nọ puha elu-igwee: okpoho yi ẹnya-anwun kẹ ewuru nọ fuha; ifon rì a okpuru uku, okpu-eze kokise mmẹbuo rì rì a isi. ² Ọ rì ime. Ọ hụ a kwan ẹkwan makeni ime rì e mẹ ẹ. Ọ hụ a turu a ọda-ọda makeni omumu e ruguọ a.

³ Ahunlele ọzọ nọ mezi ime enu-igwee: eje-anu hi-ogbe w'a kpọ dragon' a puha; Dragonuni e hike ogbe; o nwun ufie-ufie. Isi ẹsa lẹ mpin iri k'o nwe. Okpu-eze ohu-ohu, risonmẹ ẹ isi ẹsa ndì hụ. ⁴ Odundun a nọ zari ụzọ ohu ime kokise rì elu-igwere, tų wẹ ye anị—ọ hodụ ụzọ ẹbuo. Dragonu hụ nọ turu ihun okpoho hụ rì a cho n'ọ mu nwa, keni ọ ripu nwa a hụn o gihu mupuha a.

⁵ Okpoho hụ nọ mu nwa, nwata-okennyẹ, hụn jenkọ d'e gi okpo-igwe kị ndì anì ile. Kani, hụn o gihu mupuha nwata-okennyẹ hụ, wẹ nọ juru ya wu nwata, we ẹ shi ebe Osolobue lẹ ukpo-eze Osolobue rì. ⁶ Ya okpoho hụ nọ gbashi ime atụ d'a nọdì ebehu Osolobue kwademe n'ẹ, ebe wẹ k'a nọ lepu a ẹnya akp'ohin ọgụn-etọ kwasì nnu-etọ.

⁷ Ya wẹ nọ luma agha elu-igwee, mmon-ozì wu Maikelu lẹ ndì mmon-ozì e son n'ẹ nọ luson Dragonu hụ agha. Dragonu lẹ ndì mmon-ozì ẹ nọ lusongwari wẹ. ⁸ Kani wẹ nọ meri Dragonu hụ. Anizi ni wẹ ya lẹ ndì mmon-ozì ẹ nọdì enu-igwee. ⁹ Wẹ nọ tutu Dragonu uku hụ, agwo mbu-mbu hụ w'a kpọ Ekwensu, a kpọzi a Setani. Iya wu onye hụn e dufie ụwa ile. Wẹ nọ tutu ẹ ye elu-ụwa—iya lẹ ndì mmon-ozì ẹ.

¹⁰ M nọ nwan nụ olu ohu hannì ime elu-igwee, hụn rì a sị,

“Nzuofuha lẹ ikẹn lẹ alì-eze Chuku ẹnyi
lẹ okiki Kraistì, onye hụ o tume,
a biaguọ nwan.

Makeni a tutuguo wẹ onye ahun,
hụn e kpesonmẹ umune ẹnyi,

ndi Itu-Kraistī ibe enyi
 ẹka Osolobue enyi uhinhin le efinnai.

¹¹ Kani we no gi edeke Nwa-ebulu hu le oku we gi shian'a eri meri e; egheni we isi tuhu okukwe we.

¹² Ya wu, enu-igwee ya ghoghoma nwan;
 iya le ndi bi ime e!

Kani, nsongbu jenkō d'a rini uwa le ohimin,
 makeni Ekwensu e hidanguo d'e kunrun onu.
 O gi oken olulu bia—
 makeni o maringuo ni ogen e hodu ekere!”

Ekwensu E Buhezi Nsongbu E Elu-uwa

¹³ Ogen Dragonu hu gi hun ni a tutuguo w'a ye elu-uwa, o no chuma okpoho hu mu nwata-okenye hu. ¹⁴ Kani, we no ye okpoho hu nku ebuo, nku ugon uku—n'o gi gha ebe agwo hu ri fepu, shi ime atu, ebe we jenkō d'a no lepu a enya [ihien noke] ahua eto le ifon isin. ¹⁵ Ya agwo hu, dragonu hu, no gha onu a hupuha mirin no ke iyi, n'o hukpu okpoho ahun, keni o huru e, ¹⁶ kani ali no yeni okpoho hu eka: ali no shiapu onu, luefu mirin hu Dragonu hu gha onu hupuha. ¹⁷ Ya ize okpoho hu no ban Dragonu hu, o no pu, jenne d'a luson umu okpoho hu agha, ya wu umu a ndi hoduni; ndi hun e mesonme ihien ndi hu Osolobue ku; ndi hun a shia ni Jesu eri; ndi hun e kwonkenme oku Jesu. ¹⁸ Dragonu hu no turu enu ejan ri mkpenren ohimin.

Isi Nke Mmēto

Eje-anu Ebuo Hu

¹ M no hun eje-anu ohu k'o gha ime ohimin pula. Mpin iri le isi esa k'o nwe. Okpu-eze ohu-ohu risonme elu mpin ndi hu. Efan ri ichen-ichen e kuto Osolobue risonme elu isi esa hu. ² Eje-anuni m hun no ke Ubidon. Uku ali a no ke nke eje-anu w'a kpō Biē. Onu a no ke nke Eworo.

Ya Dragon' no we iken e le ukpo-eze e ye eje-anu hu, tume e oken onye-okiki. ³ Isi eje-anu ahun ohu no ke isi anu we gbuguu, kani ebehu we gi gbu e a laguo. Ihien ri eje-anuni ehū a tukenmeke uwa ile enya—nke wu ni we ile hu e son e. ⁴ We ile no femē Dragonu hu makeni iya ye eje-anu hu iken ahun o gi ki okiki. We nozi fe eje-anu hu, a si, “Onye no ke eje-anu hu? Onye k'a saeka luson e ogun?”

⁵ We ye eje-anu hu onu o gi a nyan isi, e kusunme aru. We no ye e oghere kpa iken orogbo ifon ebuo kwasī ogunnai. ⁶ O no shiapu onu kutosonme Osolobue, e kuto efan a, e kuto ebe o bi—ya wu, e kuto ndi ile bi elu-igwee. ⁷ We nozi ni a luson ndi-nsogha, meri we; e wezikwo we ebon ile le ndi ile le asusu ile le ani ile che okpuru e kima. ⁸ Ndi ile bi enu-uwa k'e fe e—ya wu onye owule we deleni efan a ime ekukwo nke ndun Nwa-ebulu hu we gbu ni we d'e gbe iyetō uwa.

⁹ Onye nwon ntin, ya n'o nu.

¹⁰ Onye owule Osolobue si ni we k'a nwunrun a, we k'a nwunrun a;
 onye owule Osolobue si ni we k'e gi opia-agma gbu e, we k'e gi opia-agma gbu e.

Onwan cho ndidi le okukwe eka ndi nke Osolobue.

¹¹ Ya m no hun eje-anu ozō hun gha ime-uwa pula. Mpin ebuo k'o nwe rike nwa-ebulu bu o ku ke Dragonu.

¹² Okiki Eje-anu hunni ri a ki wu nke eje-anu nke ibuzo, hun o ye e kidonn'e. O wa a ye uwa le ndi hun bi ime e olu ni we e fe eje-anu nke ibuzo hu—hun ebe we gi gbu e lagu. ¹³ O gisonme oken orun-atumenya a kpa iken; o meghode okun gha elu-igwee hidan id'enya ihian ile. ¹⁴ O no gi orun-atumenya ndini we ye e efe rundonni eje-anu nke ibuzo hu dufie ndi bi elu-uwa; o si we kpu ya wu eje-anu nke ibuzo—hun ahun we be opia-agma isi ohu gbu e—kani o huzi nwan ndun. ¹⁵ We no nizi eje-anu hun-eboni saeka me ihien o me hun ihien ahun we kpu gi ri ndun, kunme umenren—ihien hu we gi udi

eje-anụ nke ibuzọ hụ kpụ, nke wụ nị ya wụ ihien wẹ kpụ nọdẹ kumẹ oku; ya wụ ihien nọdẹ mẹ wẹ gbu ndị hụ ile jụ nị efekọ w'a.

¹⁶ Eje-anụ hụn-ẹbọnị nọzị mẹ wẹ ye ihian ile ahịma ẹka-nni mọbụ ezimezi-ihun—kẹ ndị uku kẹ ndị nta, kẹ ọdafin kẹ ogbennyẹ, kẹ igbọn kẹ onyẹ nwọn enwẹn ẹ— ¹⁷ nke wụ nị onyẹ ọwụlẹ wẹ yelēni ahịma hụ a saẹka nnon mọbụ re ihien ọwụlẹ. Ahịma hụ wụ ẹfan eje-anụ ibuzọ hụ mọbụ ahịma hụn a nọkin ẹnya ẹfan a.

¹⁸ Ọnwān chọ amamihien: onyẹ ọwụlẹ nwọn nghota ya gi ẹ gbakọ ahịma eje-anụ hụ, makēni ahịma ihian rọ. Ahịma hụ wụ isin kwasị ọgụn-mmētọ kwasị nnu*.

Isi Nke Mmēnọ

Nwa-ebulu Hụ Lẹ ndị Nke E

¹ E lezi m ẹnya, m nọ hūn Nwa-ebulu hụ k'o turu elu Ugu Zayonu—ya lẹ madu nnu ọgụn-mmēsato wẹ deye ẹfan a lẹ ẹfan Nedi ẹ ezimezi-ihun wẹ. ² M nọ nuzi olu gha enu-igwee bia. Oluni ri a han kẹ ụzụn oken-mirin ri e huni lẹ ụzụn akpabọ hankenmeni. Olu hụ m nū rizi kẹ ebe ndi a kpọ ụbọ ri a kpọ ụbọ wẹ. ³ Madu nnu ọgụn mmēsato ahun hụ a bu ẹbụ ohun ihun ukpo hụ lẹ ihien ẹnọ hụ ri ndun lẹ ndi-isi hụ. O nwonni onyẹ ọzọ saẹka munrun ẹbụ hụ wezuka madu nnu ọgụn-mmēsato hụ wẹ gha ime uwa gbapuha. ⁴ Ndinị wụ ndi hụ gilēni ikpoho meru enwẹn wẹ; wẹ wụ ikennyẹ marinleni ikpoho. W'e sọn Nwa-ebulu hụ ebe ọwụlẹ o jenkọ. Osolobue lẹ Nwa-ebulu hụ a ghaguo ime ihian ile gbari ndini nọkẹ mkpuru-ibuzọ. ⁵ Anutuni wẹ ntu onu wẹ; enwon wẹ ntupo.

Ndi Mmon-ozī Eto Hụ

⁶ M nọzi hūn mmon-ozī ọzọ hūn feko ime enu, ime elu-igwee. O gi ozioma itebite hūn o k'e zi ndi ile bi elu-uwa—ya wū, ndi ali ọwule lẹ ebọn ọwule lẹ ndi a sū asusu ọwule lẹ ndi ọwule.

⁷ O nọ gi oken olu si, “Tu nị egun Osolobue, onu e ye ẹ ogho, makēni ogen o k'e gi kin ikpe e ruguo. Eghē, fe ni Onyẹ hūn ke enu-igwee lẹ uwa lẹ ohimin lẹ isi-mirin ri ichen-ichen!”

Babilon' A Daan!

⁸ Mmon-ozī ọzọ, hūn mē ẹ ẹbuo, nọ fūha, a si, “O danguo! Babilonu uku hū a danguo! Okpoho hū hūn mē ndi ali ile ra manya a, manya a hūn zeni, manya ughere ẹ!”

Afunfun Ri E Che Ndi K'a Narin Ahima Eje-anu Hụ

⁹ Mmon-ozī ọzọ, hūn mē wẹ ẹto, nọ puha, gi oken olu yiko, “Onyẹ ọwule hūn fe eje-anu hū lẹ udi a wẹ kpụ, narin ahima a ezimezi-ihun mọbụ ẹka wẹ, ¹⁰ jenkọ d'a razikwo manya hū zeni, manya iwe-lẹ-onuma Osolobue, hūn wẹ gburoleni—hūn wẹ huye ime mkpu iwe-lẹ-onuma a. Wẹ k'e gi okun lẹ nsin-ẹnya-anwun ye wẹ eje-afunfun id'ẹnya ndi mmon-ozī ri nsọ lẹ id'ẹnya Nwa-ebulu hū. ¹¹ Enwunrun okun wẹ gi ri e ye wẹ eje-afunfun wẹ k'a ri ime ẹ k'a gha a loshi elu jenin ejen. Kẹ uhinhin kẹ efinnai, izu-iken arikonni ndi hū siko d'e fe eje-anu hū lẹ ihien wẹ kpụ kẹ iya, uwe lẹ onyẹ ọwule narin ahima ẹfan a.”

¹² Ọnwān chọ ndidi ẹka ndi nsọ, ndi hūn e mesonmē ihien Osolobue ku, e kwerikenme ni Jizosi.

¹³ M nọ nū olu gha elu-igwee si, “De onwan: gha ogenni jenmē, ngozi jenkọ d'a rinī ndi hūn k'a nọ ime Di-nwonni-enyi nwunhūn!”

“Eghē, ndi wẹ gozi agozi kẹ wẹ wū nke-esi! Wẹ k'e zu ikēn ọrun wẹ, makēni ihien wẹ runpuha ri e sọn wẹ!” Iya kẹ Mmon-nsọ ku.

A Ghorị Wẹ Mkpuru Uwa Mi

¹⁴ Ya m nọ lee ẹnya, m nọ hūn orukpu ochan. Onyẹ nōdī ali elu orukpu hū nọ kẹ Nwa nke ihian. Okpu-eze goru ri a isi. Opiā gorini tuni w'a kpọ Siku, hūn wẹ gi a ghọ mkpuru hū a ẹka. ¹⁵ Mmon-ozī ọzọ nọ gha ime Unọ-nsọ puha, gi oken olu hijenni onyẹ hū nōdī elu orukpu, si a, “Gi nwan siku i ghorī mkpuru, nī ogen e ruguo w'e gi ghorī mkpuru, makēni

* Isi Nke Mmētọ:18 “666” kẹ w'a kpọ a Onu-ebo.

mkpuru uwa mi a kachanringuṣo.”¹⁶ Ya onye hu hun nodi enu orukpu no fe oṣia-siku a ye elu uwa, ghoṣi mkpuru uwa mi.

¹⁷ Mmọn-ozị ozo no gha Ulo-nsọ hun ri elu-igwee fuha, ya nwen gizikwo oṣia-siku tu-nko. ¹⁸ Ya Mmọn-ozị ozo no gha ukpo nchu-ejan puha. Onwan wu mmọn-ozị hu hun Osolobue we oku owule gbashari okun che okpuru e. O no weshi olu elu, hijenni mmọn-ozị hu gi oṣia-siku tu-nko, si a, “Gi nwan oṣia-siku i tu-nko ghoṣi ohiṣo-grepu hun vaini uwa mi, makeni grepu e a changuṣo!” ¹⁹ Ya mmọn-ozị hu no fe oṣia-siku a ye elu-uwa, ghoṣi grepu ri uwa, tu a ye ebegu hi-ogbe hun Osolobue no a ghoṣi iwe-le-onuma a—ebegu o no a pinpuha manya grepu e. ²⁰ We no gha ime obodo hu pu, shi ebegu d'a pinpuha manya grepu hu. Edeke no gha ebahun we no a pinpuha manya e hupuha. O ru edeke ahun e ru ihian isi-uvun; eshin banye ime e, o ru e onu; o d'e huru ihien noko mai! isen kwasị ogun-itenei.

Isi Nke Mmisin

Nsongbu Ikpazuun Eṣa E D'e Bidon

¹ Ya m no hunzi oken ahunlele ozo pu-ichen ime elu-igwee; onwan a tikenmeke enya: mmọn-ozị eṣa gi eje-afunfun eṣa! Eje-afunfun esani wu ndi ikpazuun. Uwe ke iwe-le-onuma Osolobue k'e gi bi.

² M no hun ihien no ke ohimin ughegbe we gwagbama ya le okun, hunzi ndi hu meri eje-anu hu le ihien hu we kpu ke ya—le ahima nomba hu hun a nokin enya efan a. Ndin we turu mkpenren ohimin ughegbe hu. We gisonme ubo Osolobue ye we. ³ We hu a bu ebu odibo Osolobue wu Mozizi le ebu Nwa-ebulu hu,

“Euu Chuku Nna,
Onye hun nwon iken ile!
Y'e meke oken ihien le ihien a tu enya!
Euu, Eze ani ile le agbo ile!
Iri-ochan le ezioku ke i gi e me ihien i.

⁴ Euu Nna,
onye k'a si n'o tukọ egun i,
n'o jako efan i mma?
Iyọ sọọ ri nsọ.
Alị ile k'a bia d'e fe i,
makeni y'a hanguṣo enen
hun ghoṣi n'i ri-ochan.”

⁵ Onwan e meguu, m no hun Ulo-nsọ (Odu-nkwerigbama ahun, Odu Ashia-eri ahun, we no e fe ofufe) hun ri elu-igwee. We gunpu a agunpu. ⁶ Ndi mmọn-ozị eṣa hu gi eje-afunfun eṣa hu no gha ime Ulo-nsọ puha. We yisonme ekwa line nwunni, hun ri e gbukeni. We ile gisonme ihien goru kenhunme obi we.

⁷ Ime ihien eno hu ri ndun, ohu no ye mmọn-ozị eṣa hu aferẹ eṣa we gi goru memẹ. Ihien jun aferẹ ndi hu wu iwe-le-onuma Osolobue, Onye hu ri ndun jenrin ejen. ⁸ Enwunrun gha ogho Osolobue le iken e a lofuha no jun unṣo-nsọ hu; o nwonzini onye saeka banye Ulo-nsọ hu d'e ru ni eje-afunfun eṣa hu mmọn-ozị eṣa hu gi e bi.

Isi Nke Mmisin

Eje-afunfun Eṣa Ikpazuun!

¹ Ya m no nu ke oken olu gha Ulo-nsọ gwa ndi mmọn-ozị eṣa hu oku, si we, “D'e hu ni iwe-le-onuma Osolobue ri ime aferẹ esani kpu elu-uwa.”

Ete Hun E Shinni, A Turu!

² Ya mmọn-ozị ibuzo no jen d'e hu ihien ri ime aferẹ a ye enu-uwa, eje-ete hun e shinni, hun a turuni, no jun ndi hu ehụ, ndi ahun bu ahima eje-anu hu le ndi hu fee ihien we kpu ke iya.

Ihiẹn Ile Rị Ohimin A Nwụnhụn!

³ Mmọn-ozị nke ẹbụọ nọ hu ihien rị ime afere a ye ime ohimin, mirin rị ime ohimin nọ rị ke edeke onye nwunni. Ihiẹn ọwule rị ndun ime ohimin nọ nwunhụn.

Iyi Lẹ Isi-mirin E Hērin Edeke!

⁴ Mmọn-ozị nke ẹtọ e hu ihien rị ime afere a ye ime iyi lẹ isi-mirin risonme uwa, we nọ hērin edeke.

Osolobue Rị E Ye Afunfun Furuni!

⁵ M nọ nū ke mmọn-ozị mirin ile rị ẹka a si,

“Euu Onye-nsọ,
onye hūn rị kikenni, hūn rịzikwọ mbu.

Ezigbo enen ke y'a han!

Y'a hain

i gi e yesonme we afunfun ndini.

⁶ Makeni e gbuguọ we

ndi-nsọ lẹ ndi-amuma,

y'e yeguọ we edeke ra!

Ihiẹn we cho

ke we rị nwan a hūn!”

⁷ M nọ nū ke ukpo nchụ-ẹjan shiari, si,

“Egheę, Osolobue wu Di-nwonnienyi,

Onye nwon iken ile,

ikpe i ma we hū mma,

ezigbo enen ke y'a han!”

Anwun E D'a Magbu We!

⁸ Mmọn-ozị nke eno nọ hu ihien rị ime afere a kpu enya-anwun, gi e me anwun ma ihian oda-oda. ⁹ O makenmeka we—kani, hūn nke w'e gi gbehuto, mebehi njo, we nọ kpoma Osolobue hūn rị e zihę afunfun ndini we iyi. E yeni w'e ogho.

Ishi E Kpumę We!

¹⁰ Mmọn-ozị nke isen nọ hu ihien rị ime afere a ye ukpo-eze eje-anu hū, ali-eze eje-anu hū nọ gba ishi, we nọ tamade ire we * make oken-ufu we rị ime e; ¹¹ we nọ kpoma Chuku rị elu-igwee iyi make ufu lẹ ete rị we ehū—egbehutonị we obi mebehi eje-ihien ndi we rị e me.

Iyi Yufretis' A Tahị, Hērin Uwaya!

¹² Mmọn-ozị nke isin e hu ihien rị ime afere a ye iyi uku hū wu Yufretisi, mirin e nọ tahị, gi beyeni ndi-nze jenko d'a gha azuun ọwua-enya-anwun bia uzo.

Eje-mmọn Eto Hūn E Dufie Ndi-nze!

¹³ M nọ hūn eje-mmọn eto risonme ke ewo ke we gha onu Dragonu, onu eje-anu hū, lẹ onu onye amuma-ntu hū pula. ¹⁴ Ndinị wu eje-mmọn ndi a runsonme ọrun-atumenya rị ichen-ichen, uwe e jen d'a kpoqbama ndi-nze ile rị uwa make agha we jenko d'a lu Uhuohin nke Osolobue, Onye hūn nwon iken ile.

¹⁵ (Jesu si, “Lee e! M jenko d'a bia idumuzi noka ohin. Ngozi jenko d'a rinị onye ọwule k'a munrun enya, e che, amamgbe w'a tonarin a ekwa a, amamgbe o gba otọ a ghahunme, a hūn we ihien ifenren e”!)

¹⁶ Eje-mmọn eto hū nọ kpoqwama ndi-nze, we ile nọ zu ebenu w'a kpo 'Amagidonu. 'Amagidonu ke w'a kpo a onu Hibu†.

Ali-omahihie Jogbu Enwen E!

* Isi Nke Mmisin:10 “tama nkwenren-eze” † Isi Nke Mmisin:16 I kpochanrin a, “Ha-magidonu” ro, hūn wu “Ugu Magidonu”.

¹⁷ Mmṣon-ozī nke ɛsa e hu ihien rī ime afere a ye ime ufere, oken olu nṣo gha ukpo-eze hu, ime Ulo-nsṣo, si,
“O gugu!”

¹⁸ Amuma nṣo besonme, mirin nṣo densonme, akpabo nṣo hansonme, ali nṣo mahihie oda-oda. Udi ali omahihieni e metuni kete w'e bimela uwa; o mahihiekenmeke! ¹⁹ Obodo uku hu nṣo kebe uzo eto; obodo shia efṣo hun risonme ali ile nṣo tikpochanrin. Osolobue a nyanhan Babilon' uku hu, o nṣo we mkpu-manyā iwe-le-onuma a ye e ra. ²⁰ Ali ile mirin nṣohunme e fopu; ahunzikwonu we ugu owule. ²¹ Eregede ekwan-igwee nyinhan ke ekpa simenti hu a gha elu igwere a dankwasu ihian—d'e ru ni a buma we Osolobue onu make afunfun hun ekwan-igwee hu rī a dannu rī e buhe ni we. Afunfun hu a jokemke nj!

Isi Nke Mmṣa

Oken Igbaraja Hu Le Eje-anu Hu

¹ Ya mmṣon-ozī ohu ime we ɛsa hu gi afere nṣo bia d'e kunrun m, si m, “Bia, ni m ghoṣi i ikpe-omuma le afunfun jenkṣo d'a rinu oken igbaraja hu hun nodi ali enu iyi bu oda; ² oken igbaraja hu ya le ndi-nze uwa wi me mgbā, hun mgbā a we me tugbariguu ndi bi elu-uwa leke manya.” ³ Ya mmṣon-ozī hu nṣo buru m ime mmṣon shi ime atu, m nṣo hun okpoho nodi ani elu eje-anu e nwun ufie-ufie. We dejun eje-anu hu efan ichen-ichen hun e kuto Osolobue ehū. Isi ɛsa le mpin iri ke eje-anu hu nwe.

⁴ Okpoho hu yi ewuru nanran oda-oda hun e nwun ufie-roni, ufie-roni le ufie-ufie. O yi ihien-mma rī ichen-ichen: ke goru ke ejije le ihien-mma ndi ozṣo—ke ihien mma we gi omuma hun a koni memē. O gizi mkpu we gi goru memē aka. Ihien runi le ihien ru unyin ya le igbaraja wi jun mkpu hu. ⁵ O nwe efan we de ye ezimezi-ihun e. Ali efan ahun e mīke. Efan hu wu:

“Babilon' Uku, Nne Ndi-igbaraja Le Ihien Ile Runi Ri Ime Uwa.”

⁶ M nṣo hun a ni edeke okpoho hu ra, edeke ndi-nsṣo le ndi we gbu make eri we shia ni Jizosi, rī a tu a ke manya.

Ogen m gi hun a, o tukenme m enya!

⁷ Kani, mmṣon-ozī hu nṣo si m, “K'o rī a tuni i enya? M k'a kowa n'i ihien okpohoni le eje-anu isi ɛsa le mpin iri hu bu n'e wu.

⁸ Eje-anu hu i hun te rī ari mbu, bu o rizi a nwan—kani, o d'a gha ime eje-mgbugbu hu migbu enwen e puha. O puhagu, o k'a la ntikpo. Mgbe ndi hodṣo enu-uwa—ndi ahun ile we deyeleni efan we ime ehuhuo nke ndun ni Osolobue d'e gbe iyeto uwa—k'e gi hun ke eje-anu hu puhazi, o k'a tu we enya, makeni o te rī ari, bu o rizi a nwan, kani o lalazi alala.

⁹ Onwan cho amamihien le nghota.

Isi ɛsa hu wu ugu ɛsa okpoho hu nodi elu we; we wuzikwo ndi-nze ɛsa. ¹⁰ Ime ndi-nze ɛsa hu, isen a danguo; ohu rī nwan a ki; ozṣo rī n'a e ke bia. Kani, o bia, o k'a tohu ekere suo.

¹¹ O me nke eje-anu hu hun rī mbu bu o rizi a nwan, iya wu eze hun k'e me we ndi-nze esato, bu onye ohu ime we ɛsa ro—makeni o k'a kizi. Kani, ogen o k'e gi fuhazi, o k'a lazikwo ntikpo.

¹² Mpīn iri hu i hun wu ndi-nze iri hun we kelēni kin eze. Kani we k'e kin we eze, a ki we ekere suo, mgbahunme okuloku ohu, uwe le eje-anu hu. ¹³ Ihien ohu ke we iri bu obi—we iri k'e kwerigbama, we okiki we ye eje-anu hu n'o kima. ¹⁴ We k'a luson Nwa-ebulu hu agha, kani, Nwa-ebulu hu k'e meri we, makeni iya wu Nna ndi-nna le Eze ndi-nze, makeni ndi ya le we wi wuzikwo ndi Chuku kpṣo, ndi o hori ahori, ndi we gi e don enya.”

¹⁵ Mmṣon-ozī hu nozi si m, “Mirin ndi hu i hun, hun igbaraja hu nodi ali elu we wu ndi rī ichen-ichen, igunrun ihian rī ichen-ichen, ali rī ichen-ichen le asusu rī ichen-ichen.”

¹⁶ “Nke mpīn iri hu i hun, ize igbaraja hu k'a ban uwe le eje-anu hu; we k'e ti e iwi—napuchanrin a ihien owule—gbari a oto, ripu uru-ehū a, kpṣo a okun. ¹⁷ Makeni, Osolobue e buguo ihien o cho n'o me che we ime obi, keni we me e, ghahani ikwerigbama

wēchanrīn anī-eze wē lē ọkīkī wē ye eje-anū kīma, d'e ru ogeṅ oku Osolobue e gi mezuhanrīn.”

¹⁸ “Nke Okpoho hū ī hūn, iya wū obodo uku hū hūn a kīchanrīn ndī-nze rī ūwa.”

Isi Nke Mmēsato

Babilōn' A Daan!

¹ Onwan e meguū, m nō hūn mmōn-ozī ozo k'ō gha elu-igwee hidanla. Mmōn-ozī hū nwon ikēn o gi e mē ihien bu oḍa; o banhan, ūwa ile nō nwun makē ogho rī a ehu hūn rī e ti kē ukpe. ² O nō gi okēn olu sī,

“O dangūo! Babilōnū uku a dangūo! O wūrūlē ebe eje-mmōn rī ichēn-ichēn bi; ebe mmōn ọwūlē runī bi; ebe nnūnū ọwūlē runī bi; [ebe anū ọwūlē runī, hūn e ze ize bi]. ³ Makēni, ndī anī ile a raolē manya a; o tūgbugūo wē—manyā a hūn wū ughere lē ihien-olīla-ēnya. Ndi-nze rī ūwa e meguo mgba a. Ndi-afia ūwa e giguo akū-lē-ūba a gha obibi ehu-ufu lē eje-obibi e henrinsonmē ndī-īdafin.”

⁴ Ya m nō nū kē olu ozo gha elu-igwee sī,

“Ndi nke m, gha nī ime e puha, amamgbe unū e bu eka che ime njo a, amamgbe unū e sōn e narīn afunfun rīnī n'a; ⁵ makēni, enumenu njo a e ruguo enu-igwee; Osolobue a nyanhanguo njo a.”

⁶ “Mē e ihien o mē ndī-ozo! Megwari a ya ūzo ebūo! Gbaye e manya k'o don gbaye ndī ozo—y'a gbayede e ya ūzo ebūo! ⁷ Ye e afunfun lē ekwan hūn han kē ogho o ye enwen e lē obibi ehu-ufu o bi.

Ebe o mē nī o sī enwen e, ‘Mmē rī a kī, mmē wū eze-okpoho; di anwunnahinnī m, ihien-ekwan emeko m!’ ⁸ Ya wū, afunfun ile rīnī n'a k'e gi enya-anwun akp'ohin ohu biachanrīn—kē onwun, kē ihien-ekwan, kē unwun. Wē k'a kpō a okun. Egheē, makēni Chuku-Nna, hūn rī a ma a ikpe wū dikēn.”

⁹ Ndi-nze rī ūwa hūn meguū mgba a, sōn e bi obibi ehu-ufu, k'a kwan n'a ekwan, gon'e—ogēn w'e gi hūn enwunrun okun wē kpō a. ¹⁰ Egun afunfun o rī ime e aniko wē nokunmē e. Wē k'e turu ebe teni, a sī,

“Lee o! Lee o!

Lede obodo uku hū-o!

Obodo uku wū Babilōnū!

Afunfun wē ye e e gi ekere ogeṅ suo,

mgbahunmē okuloku ohu,

biachanrīn!”

¹¹ Ndi-afia ūwa k'a gha a kwan n'a ekwan, sukuru, makēni o nwonzini onye e nonnarīn wē ibu-afia wē—¹² goru, ola (siva), ejije lē ihien-mma ndī ozo lē omuma ndī akonī w'a cho a cho wē gizi a cho ihien mma; ekwa line, ekwa popu nanranni, ekwa Siki lē ekwa ufie; udi osisi ile e shin ohunma lē ihien ile rī ichēn-ichēn wē gi aivri wū eze-enyi mēme; udi ihien ọwūlē wē gi osisi sitron hūn a nanranni lē igwe bronzu lē igwe mmaka lē mabulu mēme; ¹³ sinamonu lē ihien ndī ozo ihien-oriri gi a suo; nsensī lē maa lē Frankisensī; manya, udeṅ-olivū, oka wē gwe nanranni lē oka-witi; efin, atunrun, eshin lē ugbo-anyinyan; igbon lē umē-ndun ihian.

¹⁴ Ndi-afia hū k'a sī a,

“Ihien ile rī mma rī a nagbu i enya a nahinguo i! Ihien ile ehu gi e fu i lē ogho i ile e hunahinguo i! Y'a hunkozi wē jenrin ejen!”

¹⁵ Ndi hūn a zū afia ihien ndinī, hūn gi afia uwē lē ya a zū hi odafin k'e turu ebe teni a kwan ekwan—egun afunfun o rī ime e aniko wē nokunmē e—wē k'a kwan ekwan, e goo, a sī,

¹⁶ “Lee o! Lee o! Lee obodo uku hū, hūn yi ekwa line nanranni lē ekwa popu nanranni lē ekwa ufie, hūn yi ihien-mma nanranni jun ehu—kē goru kē ejije lē ihien mma ndī ozo wē gi omuma a konī mēme! ¹⁷ Akū-lē-ūba hū ile e giguo nwan ekere ogeṅ suo, mgbahunmē okuloku ohu, lachanrīn iwi!”

Ndi-isi ugbo-mirin ile le ndi ile e gi ugbo-mirin e jen le ndi a run ime ugbo-mirin le ndi owule e gi ugbo-mirin a zu afia, no turu ebe teni, ¹⁸ e yi oro—ogen we gi hun enwunrun we gi kpo a okun—a si,

“Elee obodo no ke obodo ukuni?”

¹⁹ A buo we uzunzun ye isi, a kwan, e goo—a si,

“Lee-o! Lee-o! Ledo Obodo uku hu ndi ile nwon ugbo-mirin ime ohimin gi aku-le-uba a hi odafin! E gi we nwan ekere ogen, mgbahunme okuloku ohu, tikpofu a!”

²⁰ Euu elu-igwee, ghoghoma n'og dangwo! Unu ndi-nsog le ndi-ozig pu-ichen le ndi-amuma, ghoghoma ni n'og dangwo! Makeni, Osolobue e gigo ufiri onu ma a ikpel!

²¹ Ya mmon-ozig ohu kin-akwanran oda-oda no buru olo hi-ogbe, tu a ye ime ohimin, si,

“Enina ke we jenkog d'e gi gi eka-iken tu obodo uku hu wu Babilonu ye ali; ahunkozig w'al!”

²² “Anukozig we olu ndi-ubo le olu ndi oku-ebu le oku-ekpiri le oku-opi ime i; ahunkozig we onye orun-nka owule ime i;

anukozig we ukwere olo ime i;

²³ ukpe-eka enwunkozig ime i;

anukozig we olu ighoghog ndi ri a gba ehuhuo ime i.

Onwan k'e me makeni ndi-afia ig ndi-uku uwa we wu wiwi ihien, o k'e me makeni y'e gigo eje-iken i me ndi ali ile ke i me we, dufiechanrin we.

²⁴ Eka a ke we nozig hun edeke ndi-amuma le ndi-nsog le ndi ile we gbu ime uwa.”

Isi Nke Mmitenei

A Ghoghoma We Elu-igwee

¹ Onwan e megwu, m no nu oken uzun ime elu-igwee, hun no ke olu igunrun hi-ogbe; we hu a si, “Ija-mma ya rini Osolobue! Nzuopuha le ogho le icken wu nke Osolobue enyi! — ² makeni ezioku k'o gi a han enen; o han ezigbo enen. O magwo oken igbaraja hu ikpe, igbaraja hu gi ughere e meru uwa. Osolobue e yegwo a afunfun make edeke ndi idibo Osolobue o gbu, gi megwari a ihien o me we.” ³ We no sizi, “Ija-mma ya rini Osolobue! Enwunrun okun we kpo igbaraja ahun hu a loshi enu jennin ejen!”

⁴ Ndi-isi eno kwasig ogun hu le ihien eno hu ri ndun no dan ali, fe Osolobue hun nodi ani elu ukpo-eze hu, si, “Isee! Ja ni Osolobue mma (Aliluya*).”

Oriri-agbamehuhuo Nwa-ebulu Hu

⁵ Olu no gha ukpo hu si, “Ja ni Chuku enyi mma, unu ndi idibo e le ndi ile a tu egun e—ke ndi uku ke ndi nta!”

⁶ Ya m no nu oken olu hun no ke olu igunrun hi-ogbe mobu oken mirin ri e huni le oken akpabo. Olu hu ri a si,

“Ija-mma ya ri ni Osolobue—

Aliluya! Makeni Di-nwonni-enyi wu Osolobue enyi, onye hun nwe icken ile, ri a ki!

⁷ Ni enyi ghoghoma ni, ni enyi nanma ni; ni enyi yeme e ogho, makeni agbamehuhuo Nwa-ebulu hu e rugwo; nwa-agbo o k'a lu a kwademegwo enwen e.

⁸ A nigwo we nwa-agbo hu yiri ekwa line nanranni, hun ri e gbukeni, hun nwonleni nkaru”—makeni ekwa line hu ri a ghoṣi orun oma ndi nke Osolobue run.

⁹ Mmon-ozig hu no si m detu onwan:

“Ngogi a rikakwo ni ndi hu we kpo oriri agbamehuhuo Nwa-ebulu hu.”

O nozig si m, “Ihienni wu oku Osolobue nke-esi.”

¹⁰ Ya m no dan ali uku a, keni m fe e, kanig o no si m, “Emekwole a! M wuhu odibo ri ke yu le umune i ndi kwondon oku Jesu. Fee Osolobue! Makeni, ihien Jesu ku, iya wu ali ihien ile ndi-amuma ku.”

Onye Hun Nyinko Eshin Ochan

* Isi Nke Mmitenei:4 “Aliluya” wuzi “Ja ni Osolobue mma!”

¹¹ Ya m nọ hụn kẹ elu-igwee kpupu, a hụn m ẹshin ochan ebẹhu; ẹfan onye ri e nyinn'e wu "Onye-we-gi-don-nya le Ezioku."

O han enen zinrinni, a lu agha zinrinni.

¹² Ẹnya a hu e nwun kẹ ire-okun. Okpu-eze bu oda ri a isi. O nwonzikwo ẹfan we de ede hun o me ni o nwonni onye marin n'a wezuka ya le enwen e. ¹³ O yi ewuru we yoye ime edeke. Ẹfan we gi marin a wu Oku Osolobue. ¹⁴ Ndi-agma enu-igwee ile nyinko eshin ochan sonko a. Ewuru we wu ezigbo line ochan, hun nwonleni nkaru. ¹⁵ Opia-agma tuni gha a onu suepuha, hun o jenko d'e gi meri ndi ali ile. O jenko d'e gi okpo-igwe ki we. O k'a zokpukpo we ke ihian don a zo akpuru vaini: ebẹhu Onye ahun nwon iken ile wu Osolobue no a ghoṣi oken iwe-le-onuma-a k'o k'a no zo we. ¹⁶ Nzere we deye elu ewuru e le ogbodogbo a wu

"Eze ndi-nze le Nna ndi-nna."

Jizosi E Meri Eje-anu Hu Le Onye Amuma-ntu Hu

¹⁷ Ya m nọ hụn mmon-ozu ohu k'o turu ẹnya-anwun, o no gi oken olu kpo nnunu ile e fe elu-igwere oku, si we, "Bia ni-o! Gbakikome ni d'e ri oriri uku Osolobue kpo-o! ¹⁸ D'e ri ni anu ndi-nze le ndi-ndu-agma uku le ndi-uku; anu eshin le ndi te ri e nyinni we; anu ihian ile—ke ndi nwon enwen we-o ke igbon-o; ke ndi uku-o ke ndi nta-o!"

¹⁹ M nọ nwan hun eje-anu hu le ndi-nze uwa le ndi-agma we ebe we gbakikome ni we d'a luson onye hun ri e nyin eshin hu le ndi-agma a ogun. ²⁰ Kani we no nwundon eje-anu hu, ya le onye amuma-ntu ahun te ri a rundon ni eje-anu hu orun-atumenya—hun gi orun-atumenya ndi hu dufie ndi hun narin ahima eje-anu hu le ndi hun fe ihien we gi udi a kpu. We no tu we ebuo ebe we ri ndun ye ime omi ahun okun ri, hun okun a gi nsin-nya-anwun a dun. ²¹ We no gi opia-agma onye hun ri e nyin eshin ochan gbupu ndi hoduni—opia-agma hu gha onu a apuha; nnunu ile no gi anu we rijunchanrin efo, righafe oken.

Isi Nke Ogun

Ahua Ogun-iri Kwasi Nnuna Hu

¹ Ya m nọ hụn mmon-ozu ohu k'o gha elu-igwee hidanla, o gi ishanhan eje-mgbugbu hu migbu enwen e le egan hi-ogbe. ² O no nwundon dragonu hu, agwo mbu-mbu hu wu Ekwensu, hun wuzikwo Setani, ken e egbun jenko d'a to ahua ogun-iri kwasi nnuna, hun wu ahua nnu-uku; ³ o no tu a ye ime eje-mgbugbu hu migbu enwen e, kpokin eje-mgbugbu hu, fidon e—amamgbe o dufiezi ndi ani ri ichen-ichen. We k'e donme e ebẹhu d'e ru ni ahua ogun-iri kwasi nnuna hu e zu. Ohun meguu, we k'a hatuziriri a ekere ogen.

⁴ Ya m nọ hunsomme ukpo-eze; we no tumen ndi hun nodisonme ani enu we ndi k'a han enen. M no hunzikwo umen-ndun ndi hu we gi ifiri eri we shia ni Jizosi le ifiri oku Osolobue befụ isi. Ndinu ju ni efeko we eje-anu hu mobu ihien hu we gi udi a kpu, juzi ni anarinko we ahima eje-anu hu ezimezi-ihun we mobu eka we. We no nwan gha onwun lihi, rizi ndun, son Kraisti ki ahua ogun-iri kwasi nnuna hu, ahua nnu-uku. ⁵ (Ndi ozọ nwunni aghani onwun lihi d'e ru mgbe ahua ogun-iri kwasi nnuna ahun gi zuguu.) Onwan wu igha-onwun-lihi nke ibuzo.

⁶ Onye we gozi agozi le onye ri nsọ kẹ onye owule k'a ri ndi k'a gha onwun lihi nke ibuzoni wu. Onwun nke ebuo enwon iken ebe ndini ri—anwunko we onwun nke ebuo. Kama, we k'a wu ndi nchu-egan Osolobue le Kraisti. We k'e son Kraisti ki ahua ogun-iri kwasi nnuna.

Nke Ekwensu A Guu!

⁷ Ahua ogun-iri kwasi nnuna hu zuguu, a topu we Ekwensu, gha ime ngan o ri wepuha a. ⁸ O k'a pu d'e dufie ani ndi risomme ebamin-enọ uwa, Gogu le Magogu ke w'a kpo we. O k'e wegbama we d'a lu agha. E bukenmeke we oda: we no ke ejan ri ohimin. ⁹ We no

ghakwori ebe we ri fetu ali ichen-ichen ri elu-owa* bia d'e fihunme ebe ahun ndi nke Osolobue ri (ago we) le obodo ahun ri Osolobue obi; kani, okun no gha enu-igwee hidan, bu we ile ri.

¹⁰ We no tu Ekwensu hun dufieni we ye omi okun le nsin-anya-anwun hu—ebehu eje-anu hu le onye amuma-ntu hu ri. We k'e ye we afunfun uhinhin le efinnai jennin ejen.

Okinkin-ikpe Ikpazuun

¹¹ Ya m no hun ukpo ochan ohu hi-ogbe le onye hun nodi ali elu e. Uwa le elu-igwere no gha ebe o ri gbafu, o nwonzini ebe we k'a nodi. ¹² M no hun ndi nwunni ke we turu ihun ukpo-eze hu—ke ndi-uku ke ndi-nta. E kpupusonme we ehuhuo bu oda; ya we nozi kpupu ehuhuo ozo, hun wu ekukwo nke ndun. We no gi ihien onye-onye me kin ndi hun nwunni ikpe—ke we don detosonme we ime ehuhuo ndi hu.

¹³ Ohimin no wepuha ndi-nwunni ri ime e, Onwun le Ali-mmon no wepuhazikwo ndi-nwunni ri ime we. We no gi ihien onye-onye me kin e ikpe.

¹⁴ Ya we no tu Onwun le Ali-mmon ye ime omi-okun hu.

Omi okunni wu onwun nke ebuo. ¹⁵ Onye owule we hunleni efan a ime ekukwo nke ndun, a tu we onye hu ye ime omi-okun hu.

Isi Nke Ohu-kwasị-ogun

Elu-igwee Ohun Le Elu-owa Ohun

¹ Ya m no hun elu-igwee ohun le enu-owa ohun, make ni elu-igwee ibuzo le elu-owa ibuzo a laguo. Ohimin arizi a.

Jerusalem' Ohun

² M no hun obodo-nsọ hu, Jerusalem' ohun hu, k'o gha enu-igwee hidanla, Osolobue zihę e. O ri ke nwa-agboọ we choguu mma, hun ri e che di e. ³ M no nu oken olu gha ebe ukpo-eze hu ri a si,

“Lee e, ebe-obibi Osolobue a biaguo ime igunrun ihian; o k'e bi ime igunrun we. We k'e fee e ni uwe wu ndi nke e; [Osolobue k'e me we ni ya wu Osolobue we]—Osolobue le enwen e k'a noyeni we. ⁴ O k'e finchanpuchanrin we enya-mirin owule ri we enya. Onwun arikozi; ke ihien enya-mirin ke ekwan ke ufu arikozi—make ni ihien akan a ghafeguo.”

⁵ Onye hu nodi ani elu ukpo-eze hu no si,

“Lee e! M ri e kedonzi ihien ile!”

O no sizi, “Detu ihien ni, make ni oku ndini wu ezioku le oku furu we gi e don enya.”

⁶ Ya o no si m, “O meguo! M me wu Ibuso le Ikpazuun, Mbidon le Ogugu. Onye owule egun-mirin ri a gun, m k'a gha isi-mirin hu mirin e ye ndun gha e hupuha ye e mirin ofe.

⁷ Ndi hun merini k'e nwehen ihien ndini m k'e ye. M k'a wuru Osolobue we, a wuru we umu m.

⁸ Kani, nke ndi a tu egun le ndi-kwerileni le ndi runi; ndi-izighe le ndi-ughere; ndi ile e bu-nshin le ndi gi iken eje-mmon a run; ndi a rua mmon le ndi-ntu ile—we ile shiko d'a ri ime omi okun le nsin-anya-anwun hu, hun wu onwun nke ebuo.”

Jerusalem Ohun Hu

⁹ Ya mmon-ozu ohu ime we esa hu te bu aferę afunfun ikpazuun esa no bia d'a si m, “Bia, m k'a ghosi i onye hu ya le Nwa-ebulu hu jenkọ d'a gba ehuhuo, nwunye Nwa-ebulu hu.” ¹⁰ O no buru m ime-mmon shi enu ugu ohu, oken-ugu, hun jen elu oda-oda; o no ghosi m obodo-nsọ hu wu Jerusalem k'o gha elu-igwee hidanla, Osolobue zihę e. ¹¹ Ogho Osolobue ri a ehü, o hu e be nwanran-nwanran ke ihien-mma ndi ahun a kokenmeni, leke akpuru Jasp; o hu e nwun zai. ¹² Mgbon e hi-ogbe, jen elu oda-oda. Onu-mgbon mmebuo k'o nwe; mmon-ozu ohu-ohu turusonme onu-mgbon ndi hu. We deye efan ikpun-ulo mmebuo ri Izrelu ohu-ohu onu-mgbon ndi hu. ¹³ Onu-mgbon eto-eto risonme e ebamin eno—eto ri ibeka owuwa-anya-anwun, eto ri ibeka ugu, eto ri ibeka ndidan-mirin, eto ri

* Isi Nke Ogun:9 ledele Habakoku 1.6

ibeka ndidan enya-anwun. ¹⁴ Mgbon ani hu nwon omuma mmebuo gin'e nọke iyeto. We deyesonme efan ndi-ozu pu-ichen mmebuo Nwa-ebulu hu enu we.

¹⁵ Mmon-ozu hu gwa m oku gi mkpinsin goru we gi a ma ihien, hun o k'e gi ma obodo hu le onu-mgbon ndi rin'a le mgbon e. ¹⁶ Obodo hu nwe azuun eno. Azuun eno ahun wuchanrin ahanmahan—ya wu, k'o suehan k'o shiahan.

O no gi mkpinsin a ma obodo hu. *stadion* nnu-uku mmebuo ro (ya wu ihien nọke maili ogun-mmitenei kwasi nnu-eto). K'o suehan le k'o shiahan le k'o jenhan elu wuchanrin ahanmahan. ¹⁷ O nozi ma ke mgbon e shiahan: gha mkpo-eka d'e ru onu-eka mmebuo-uzo-mmebuo (kubiti eno kwasi ogun-esa) k'o wu—ke ihian don a ma ihien. Ihien mmon-ozu hu gi ma a hanhu ke hun ihian gi a ma ihien.

¹⁸ Omuma a koni w'a kpo Jaspas ke we gi tun mgbon hu; goru we gwagbamalen i ya le ihien owule ke we gi tun obodo hu; o nwun zai ke ughegbe.

¹⁹ We gi udi ihien-mma ile ri ichen-ichen ri mkpa chosonme omuma ndi hu gi mgbon hu nọke iyeto mma. Nke ibuzo wu Jaspas; hun me e buo wu Safa; hun me we eto wu ageti. Hun me we eno wu emaradi; ²⁰ hun me we isen wu onisi; hun me we isin wu kaneliani. Hun me we esa wu kraisolaiti; hun me we esato wu berilu; hun me we itenei wu topazi. Hun me we iri wu kraiosopresi; hun me we mmanai wu jasinti; hun me we mmebuo wu ametisi. ²¹ Omuma pu-ichen a koni hun we gi tusonme onu-mgbon mmebuo hu risonme udi ichen-ichen. Onu-mgbon owule ime we wu ogbe omuma pu-ichen ohu—omuma ndi hu w'a cho acho we gi a cho ihien mma. Goru we gwaleni ke we gi memem uzo uwaya-kani hun ri ime obodo hu: o nwuchanrin zai ke ughegbe!

²² Ahunni m uno-nso owule ime obodo hu—makeni Osolobue hun wu Di-nwonni-enyi, Onye hun nwon iken ile, le Nwa-ebulu hu wu Ulo-nso obodo hu. ²³ Obodo hu achodeni enya-anwun mobu ifon hun k'e ye e ukpe, makeni ogho Osolobue wu ukpe e, Nwa-ebulu hu wu ukpe-eka a.

²⁴ Ukpe obodo hu ke ndi ani ichen-ichen k'e gi bi. Ndi-nze uwa k'e webanhan ogho we ime Obodo hu.

²⁵ Agunmakọ we onu-mgbon obodo hu ebe eki ri elu, bu uhinhin ariko ebegu. Ya wu, agunmakọ w'a ke uhuhin han.

²⁶ We k'e webanhan ogho ali ichen-ichen le aku-le-uba we ime e. ²⁷ Kani, o nwonni ihien owule rileni ochan mobu onye owule hun e me ihien runi enya Osolobue mobu ihien owule ya le ntu wi k'a banyen'e. Ndi we de efan we ime ekukwo nke ndun Nwa-ebulu hu, uwe suo k'a banye e.

Isi Nke Ebuo-kwasi-ogun

Iyi Hu Hun Mirin E E Ye Ndun

¹ Mmon-ozu hu no ghosi m iyi ahun mirin e e ye ndun; o gha ukpo Osolobue le Nwa-ebulu hu hula; o nwun zai ke ughegbe. ² O hukọ ahanmahan uzo uwaya-kani ri ime obodo hu. Osi ahun hun e ye ndun risonme iyi hu azuunni le azuunni. Osi hu a mi udi mkpuru mmebuo ahua. Ifon-ifon ke o gi a mi mkpuru. We gi ehuhuo a a zuo ndi ani ile oria.

³ Ahunkozi we ihien we bu onu. Kama, ukpo-eze Osolobue le Nwa-ebulu hu k'a ri ime e, ndi-idibo e k'a ri e fe e. ⁴ We k'a gha a hun ihun e; efan a k'a ri we ezimezi-ihun. ⁵ Ohih agbakozu; achokozu we ukpe-eka mobu ukpe enya-anwun w'e gi legha uzo, makeni Osolobue hun wu Di-nwonni-enyi jenko d'a wu ukpe we. We k'a ki jenrin ejen.

Obibia Jesu

⁶ Mmon-ozu hu no si m, “Oku ndini wu ezioku, we furu w'e gi don enya—makeni Onye-nwonni-enyi, Chuku hun a gwa mmon ri ime ndi-amuma ihien hu ndi-amuma e ku, iya zihę nwan mmon-ozu e d'a ghosi ndi-idibo e ihien ndi hun o meni we k'e meriri egwa.”

⁷ Jesu si,
“Lee e, m lala egwa!

Ngozi rini onye k'e me
ihien amuma ri ime ehuhuoni ku!"

⁸ Mmē wu Jonu, mmē gi ntin m nu ihien ndini, gi enya hun we. Ogen m gi nuguu we, hunguu we, m no danna mmon-ozu hu ghosi ni m we ali—ni m fe e. ⁹ Kanị o si m, "Emekwole a! M wu odibo ibe i—iyu le umune i ndi-amuma le ndi hun e mesonme ihien ndi hu ehuhuoni ku. Fee Osolobue!"

¹⁰ O nozi si m, "Ezumele ihien ndi we ku ime amuma ri ehuhuoni, make ni, ogen we k'e gi me ri nsue. ¹¹ Onye e me njo ya mesonme; onye e bi obibi ru unyin ya bisonme; onye ri ochan ya risonme; onye ri nsọ ya risonme."

¹² Jesu si, "Gon ni ntin, m lala egwa! Ugwo-orun m jenko a ku ri m eka. M k'a ku onye owule ugwo k'o don run. ¹³ Mmē wu Afa le Omega, Ibuzo le Ikpazuun, Mbidon le Ogugu."

¹⁴ Ngozi rini ndi hu k'a su ekwa we, keni we ni we d'e ri mkpuru osisi ahun e ye ndun, keni we ni we gha onu-mgbon hu banye ime obodo hu. ¹⁵ Make ni, ndi hu e bi ke nkite, ndi a rua-mmon, ndi e bu nshi le ndi gi iken eje-mmon a run, ndi-ughere, ndi-izighe, ndi a rua mmon le onye owule ntụ a sọ le onye owule e me ihien ya le ntụ wi abanyeko obodo hu.

¹⁶ "Mmē wu Jesu zi mmon-ozu m ozini d'e zi unu, keni o rusonme uka ichen-ichen eka. Mmē wu mkpogun ahun Defidi gha suepuha; m ghazikwo ehụ Defidi puha. Mmē wu kokise utuntun hu hun e keni."

¹⁷ Mmon-nsọ le okpoho hu 'ya le Jesu jenko d'a gba ehuhuo ri a si,
"Bia!"

Onye owule hun nuni ya siji,

"Bia!"

Onye owule egun-mirin ri a gun ya bia! Onye owule choni, ya weri mirin hun e ye ndun, ya weri e ofe ra.

Eka-ntin!

¹⁸ M ri a gwakwo onye owule nu ihien ndi we ku ime amuma ri ekukwoni ni onye owule becheni ni we, Osolobue k'e beche n'e afunfun ndi hu we ku oku we ime ehuhuoni; ¹⁹ onye owule wepu ihien ime we, Osolobue k'e wefu ihien run'e ime osisi hu e ye ndun le obodo-nsọ hu we kusonme oku we ime ehuhuoni.

Mmekin

²⁰ Onye hun ku ihien ndini, hun gi we shia eri, si,
"Eghe, m lala egwa!"

Isee! Onye-nwonna-enyi wu Jesu, bia!

²¹ Efo ma Onye-nwonna-enyi wu Jesu ya rini ihian ile.